

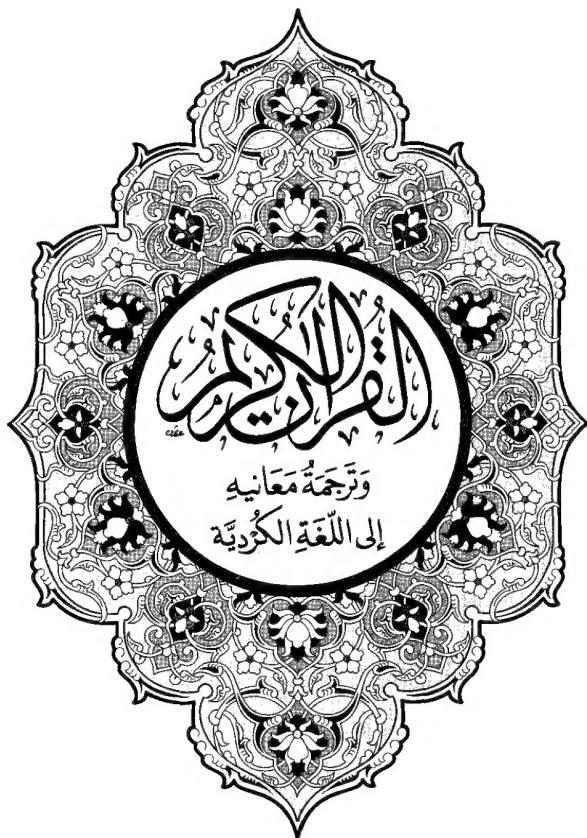
قورئانی
پیرۆز
له گه‌ڵ وه‌رگیزانی
ماناکانی بۆ زمانی
کوردی

ئهم قورئانه پیرۆزه له گه‌ڵ وه‌رگیزانی
ماناکانی مبابری (خادم الحرمین الشریفین)
مملک عبدالله کوری عبدالعزیز
ئال سعوده

تَشْرِيفًا بِالْأَمْرِ نَبِطًا عَنْ هَذَا الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ وَتَرْجَمَهُ مَعَانِيهِ
خَالِدُ بْنُ جُمَيْلٍ الشَّافِعِيُّ الْمَلِكُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي
مَلِكُ الْمَمْلُوكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
يُوزَعُ مَجَانًّا

مَجْمَعُ الْمَلِكِ أَفندي طَبَاَعَةُ الْمَصْحُوفِ الشَّرِيفِ

ئەم قورئانە پىرۈزە لەگەڭ وەرگىزائى ماناكانى
دىيارى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىك عبدالله كورى عبدالعزىز ئال سعودە
(بەخۇرايى دابەش دەكرىت)

كۆمەلگەي مەلىك فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پىرۈز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ
مِّنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
« خيركم من تعلّم القرآن وعلمه ».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادَم الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن
عبد العزيز آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير
نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة
معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكة
العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم
المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ
المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: « بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً ».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الكردية يطيب لمجمع الملك

فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية التي قام بها فضيلة الشيخ ملا محمد ملا صالح الباموكي، وراجعها من قبل المجمع كل من فضيلة الدكتور كمال صادق ياسين لكّ، وفضيلة الأستاذ أوميد عمر الجرّوستاني.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كلّ من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

به ناوی خوای به خشنده‌ی میهره بان

پیشه کی

به پیتووسی پایه دار شیخ صالح کوری عبدالعزیز کوری محمد ثانی شیخ
وه زیری کاروباری نیسلامی و نه وقاف و بانگه واز و نیرشاد و سه ره رشتیاری گشتی
کۆمه لگی مه لیک فهد بۆ چاپکردن قورئانی پیرۆز

سوپاس و ستایش بـوـخـوای بهروردگاری
جیهانیان که له کتیبه پیرۆز که ی دا فهرموویه تی:
﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ واته: یئگومان له لایه ن خوای
گه وره وه نوور و کتیبیکی پروون و ئاشکراتان بۆ هاتووه.

وه دروود و سلا و بۆ سه ره پیرترینی پیغه مه ران و نیردراوان، پیغه مه رمان
موحه مه د (ﷺ) که فهرموویه تی: «خیرکم من تعلم القرآن وعلمه»
واته: چاکترینتان ئه وه که سه په که خۆی فیتری قورئان ده کات و خه لکیش
فیزده کات.

ئه محاله پاشان:

بۆ جیهه جیکردنی ریتما په کانی (خادم الحرمين الشريفین) مه لیک عبدالله کوری
عبدالعزیز ثانی سعود (خوا بیاری ژیت) به بایه خ و گرنگی پیدان به قورئانی پیرۆز
و کارکردن بۆ ئاسانکاری له پیناو بلا و کردنه وه و دابه شکردنی له نیو موسلمانان
له پیرۆزه لات و پیرۆژئاوای سه ر زه ویدا، وه بۆ رافه کردن و وه رگیرانی ماناکانی
قورئان بۆ زمانه جۆرا و جۆره کانی جیهان.

وه زاره تی کاروباری نیسلامی و نه وقاف و بانگه واز و نیرشاد له شانیشینی
عه ره بستانی سعودیه، باوه ری پته وی هیه به گرنگی و ه رگیرانی ماناکانی قورئانی
پیرۆز بۆ گشت زمانه گرنگه کانی جیهان، به مه به سستی ئاسانکردنی تیغه یشتنی
قورئان بۆ ئه و موسلمانانه ی که به غهیری زمانی عه ره ی قسه ده که ن، ئه مه ش
له پیناو جیهه جیکردنی ئه و فه رمانه ی که له فه رمووده ی پیغه مه ر (ﷺ) دا هاتووه،
که ده فه رموویت: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً» واته: له منه وه رایبگه یه ن به خه لکی
ئه گه ر ته نها تا که ئابه تی کیش بیت.

وہك خزمه ٲٲكش بۆ ٲو برايانه مان كه به زمانى كوردى قسه ده كه ن، كۆمه لگه ى
مه لىك فهد بۆ چاپكر دنى قورئانى پىرۆز له مه دىنه ى منه و وهره، خۆش حاله
ئهم تهرجه مه قورئانيه به زمانى كوردى ٲٲشكه ش به خويته رى به رٲزى بكات،
كه به رٲز جه ناي (مامۆستا مه لا عمد مه لا صالح بامۆكى) ٲٲى هه ستاوه، وه
له لايه ن كۆمه لگه ى مه لىك فهد بۆ چاپكر دنى قورئانى پىرۆزىش ههر يه ك له
به رٲزان : (دكتور كه مال صادق ياسين له ك) و (مامۆستا ئوميد عمر چرۆستانى)
ٲٲيد اچو نه ته وه .

وه سو ٲاسى خواى گه وره و ٲاك ويى گهر د و بالا ده ست ده كه ين بۆ ئه نجام دانى
ئهم كار ه مه زنه، وه ئوميد ه وارين كه نياز وه به ست لٲى ته نها ر ه زامه ندى خواى
گه وره يٲت، وخه لكىش لٲى سو ودمه ند بن ؟

بٲىگو مان ئٲمه ده زانين كه تهرجه مه وه رگٲرانى ماناكانى قورئانى پىرۆز
- ههرجه نده وورد يٲت - كه مو كورق ههر ده يٲت و ناتوانرٲت ده قاوده ق ئه و مانا
گه ورا نه بگه يه نٲت كه ده قى قورئانى پىرۆز ده يه خشٲت، كه ته واوى خه لكى
له ئاست خۆيدا ده سته وسانكر دووه، وه به راسٲى ئه و مانايه ى كه تهرجه مه ى
قورئانه كه ده يدات به ده سته وه ته نها برٲتى به له كۆى زانست و ٲٲىگه يشٲنى
وه رگٲره كه له قورئانى پىرۆز، وه ئه مه ش كار ٲكه دوو چارى هه له و كه م و كورٲى
ده يٲت، وه ك هه موو كار وئيشٲكى ترى ئاده مي زاد.

وه له كۆ تايدا داواكار ين له هه موو خويته رٲكى ئهم تهرجه مه به له كاتى بٲٲنى
ههر هه له و كه مو كورٲيه ك يان زياد ييه ك ئه گهر هه بوو، ئاگادارى كۆمه لگه ى
مه لىك فهد بۆ چاپكر دنى قورئانى پىرۆز له مه دىنه ى مونه و وهره بكاته وه؛ بۆ سو و
لٲى وه رگرتن و چاكر دنٲان له چاپه كانى داها تودا به يار مه قى و وويىسى خواى
گه وره .

وه خواى گه وره ش ٲشت و په نايه و ته نها ئه و رٲئ نيشاند هره بۆ رٲىگاي
ر اسٲ .

ئه ى خواى به وهر دگار ئهم كار ه مان لٲى قه بول بكه؛ چونكه به راسٲى ههر توى
بٲسه ر وزانا .

سوره قی (الفاتحة)

ثم سوورته ناوئراوه (الفاتحة) چونكه قورئانی بیروز له سه ره تاوه بهو ده ست بی ده کات وده کرئته وه، وه بیئشی ده وترئت (المثنائی) چونكه له هه موو رکاتیکی نوێژدا ده خوێنرئت .

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ هه موو سوپاس و ستایشیک بو خوای ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به روه رد گاری جیهانیان ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به خشندهی میهره بان، (الرحمن) بهو مانایه ی ره حم و به زه یی به روه ردگار لهم جیهانه دا هه موو مه خلوقاتی گرتوه ته وه به بی باوه رانی شه وه، وه (الرحیم) ره حم و به زه یی به روه ردگار، وهك زانیان ده لین تابه ته به بر وادارانه وه له رۆژی دوایدا ﴿مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ (ته نها ئه وه) خاوه نی رۆژی سزا وپاداشت

دانه وه (باوه رداران له نوێژه کانیاندا هه موو رکاتیکی ئه مه ده لین هه، تاوه کو هه می شه رۆژی دوا بیان له بیر بیت و به کار و کرده یی چاکه، خوایانی بو ئاماده بکن) ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ﴾ (خوا به) ته نها تۆده به رستین (ته نها توبت شایسته ی به رستن و جگه له تۆ هیچ کهس شیایو ئه وه نی به) ﴿وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ وه ته نها له تۆ داوای یارمه تی ده که یین (له هه موو کار و کرده وه و پیداو یسته که ماندا، چونکه هه موو فرمانیک به ده ست تۆ به، جگه له تۆ هیچ کهس به ئه ندازه ی گه ردیله بهك خاوه نی هیچ شتیک نی به) ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ رینموو نی مان بکه بو رینگای راستی (که رینگای راستی یانی بیروزی ئیسلامه، وه به رده وام بین له سه ری هه تا ئه وه رۆژی ده گین به دیداری زانی هه ق تهعالای تۆ) ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ رینگای ئه وانه ی که چاکه ت له گه ل کردوون (له پیغه مبه ران و راستگو یان و شه هیدان و چاکه کاران) ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ نهك (رینگای) ئه وانه ی خه شمی (تو یان) لینگیرا وه (وهك جوله که و هاو کرده وه کانیان) ﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ وه نهك (رینگای) گو مریان وهك (گا وره کان و هاو کرده وه کانیان) له کو تایی ئه م سووره ته بیروزه وه سونه ته موسلمانان بلین (نامین) واته : ئه ی خوای گه وره ته وایو ئه م نزا ودا وایانه مان لی وه ر بگه ر .

سوره قی (البقره)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به ناوی خوای به خشندهی میهره بان
 ﴿اَلَمْ﴾ به (ئهلیف، لام، میم)
 ده خو بنریتنه وه، خوای گه و ره زاناته ره
 به واتاکه ی^(۱) ﴿ذَٰلِكَ اَلْکِتَابُ﴾ ئهم
 قورئانه ﴿اَلَا یَتَفَفَّهُ﴾ هیچ گوما نیکی
 تبتدا نیه (که له لایهن خوای گه و ره وه
 نیراوه) ﴿هُدًی﴾ ری نیشانده ری
 ﴿لِّمُتَّقِیْنَ﴾ پاریزکارو له خواتر اسانه
 (پاریزکاران وله خواتر سان به زانست
 وزانیاری به سوود و کار و کرده وهی چاکه
 سوودی لی وهرده گرن، چونکه ئه وانن
 له پهره و ردگاریان ده ترسن وشوین
 فرمان ورینما به کانی ده که ون) ﴿
 اَلَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ﴾ ئه وانیه که بپروا ده هیئن
 ﴿بِالْغَیْبِ﴾ به شته په نهان و نادیاره کان
 (ئه و شته په نهانیه که به چه واس و عه قلی
 مروف ههستیان پی ناکریت، له ریگهی

وه حیه وه نه بیت، وهک با وه به فریشته کان و به هه شت و دوزه خ و زور شتی تریش...) ﴿وَلِیَقِیْمُوْنَ اَصْلُوٰهٖ﴾ وه نو یژ
 ده که ن (به ریگ و پیکی وله کاتی خویدا ئه نجامی ئه دن) ﴿وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ یَنْفِقُوْنَ﴾ له وهی کردو مانه به رزق
 و پرو زیان ده به خشن (له بهر په زامه ندی خوای گه و ره) ﴿وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَیْکَ﴾ وه ئه وانیه که بپروا
 ده هیئن به و قورئانه ی که بۆ تو (ئه ی موحه ممد ﷺ نیراوه) ﴿وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِکَ﴾ وه به و کتبیانه شی که بۆ
 (پیغه مبه ران و نیراوانی) پیش تو نیراونه ته خواره وه ﴿وَبِاٰخِرَةٍ هُمْ یُوقِنُوْنَ﴾ وه پروایان هیه به پروزی دوابی ﴿
 اُوْلٰئِکَ عَلٰی هُدًی مِّنْ رَبِّهِمْ﴾ (خاوه نی ئهم صیفه تانه) له سه ر ریگای راستن (به ته و فیک و یار مه تیدان) له لایهن
 په ره و ردگاریانه وه ﴿وَاُوْلٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ﴾ وه ههر ئه وانن پرگار بووان (له دوونیا و دوا پروژدا) ﴿

(۱) ئهم پیتانه ی که له سه ره تای هه ندیک له سوره ته کانی قورئاندا هاتوون، نه نها خوای گه و ره ده زانیت مه به سستی پیتان
 چیه، ئهمه راسترین ته فسیره بۆ ئهم پیتانه کراییت، به لام به چه ند جزریکی تریش ته فسیر کراون له وانه : ئهم پیتانه ناوون
 بۆ ئه و سوره تانه ی له سه ره تاپانه وه هاتوون، یان ناوون بۆ خوای گه و ره، یان بۆ ده سته و سانکردنی عه ره به بیبا وه په کانه
 که ده یان ووت ئهم قورئانه له لایهن خودا وه نه هاتو وه خواره وه بۆ موحه ممد (ﷺ) پیتان ده لیت : ده ی ئه گه ر وایه
 ویتنه وها وشیوه ی ئهم قورئانه به یئن، که ههر له و پیتانه پیکهاتو وه که ئیوه قسه ی پی ده که ن و به کاریان ده هیئن .

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتِيَوْمَ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَادِعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا قُلُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی تہوانہی کہ بی بروا بوون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بؤ تہوان چوون یہ کہ
 ﴿أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ﴾ بیان ترسیتیت یان نہیان ترسیتیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ برواناہیتن ﴿خَتَمَ﴾
 اللہ علی قلوبہم وعلی سمعہم ﴿خَوَّاهُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ خوا مؤری ناوہ بہ سہر دل و گویاندا ﴿وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشْوَةٌ﴾ وہ
 بہردہ بہ سہر چاویانہ وہیہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ سزای زور گہورہ یان بؤ ہہیہ ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾
 مَن یقول ﴿وہلہ ناو خہ لکیدا ہہندی کہس ہہیہ کہدہ لی﴾: ﴿أَمَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بروامان ہیناوہ
 بہ خواو بہ پروزی دواہی ﴿وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ لہ کاتیکدا تہوان پروادار نین ﴿يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾
 (بہ لای خویانہ وہ) خواو تہو کہسانہ دہ خہ لہ تیتن کہ بروایان ہیناوہ! ﴿وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾
 کہس ناخہ لہ تیتن تہنہا خویان نہ بیت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہہستی ہی ناکن ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾
 لہ دلیاندا نہ خوشی (ناپاکی) ہہیہ ﴿فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا﴾ خواش نہ خوشی یہ کہی زورتر کردن
 (بہاتنی قورٹان) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بپاک انوائیکد بؤت ﴿وہ سزای سہختیان بؤ ہہیہ بہ ہوی تہو
 درویانہ وہ کہ دہیان کرد (و دہیان وت بروامان ہہیہ) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وہ کاتیک ہی یان بوو تراہ
 ﴿لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ناشوب مہ نیتہ وہ لہ زہوی دا (نازاوہ بہرہامہ کہن لہ ولاندا) ﴿قَالُوا إِنَّمَا خُنْصُفٌ مِّثْلُ حُجُرٍ﴾
 دہیان ووت : تیمہ ہہر چاکہ کارین (پیکخہ رین) ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ﴾ ناگادار بن کہ بہ راستی
 ہہر تہوان ناشوب گنیر ﴿وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہہستی ہی ناکن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وہ کاتی ہی
 یان بوو تراہ ﴿آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ﴾ بروا بیتن وک تہو خہ لکانہی کہ بروایان ہیناوہ ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ﴾
 دہیان ووت : چؤن تیمہ بروا بیتن ﴿كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ﴾ وک تہو گیل ونہ فامانہی کہ بروایان ہیناوہ
 ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ﴾ بیدار بن کہ بہ راستی ہہر خویان گیل ونہ فامن ﴿وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام
 نازانن ﴿وَإِذَا قُلُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ کاتی (ناپاکان) بگہشتناہی بہوانہی کہ بروایان ہیناوہ ﴿قَالُوا أَمَّا﴾
 دہیان ووت : تیمہش بروامان ہیناوہ ﴿وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شِيْعَتِهِمْ﴾ کاتیکش بہ تہنیا بوونایہ لہ گہل گہورہ
 فیلبازہ کانیان ﴿قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ﴾ دہیان ووت : تیمہ ہہر لہ گہل تہوہین ﴿إِنَّمَا خُنْصُفٌ مِّثْلُ حُجُرٍ﴾ بیگومان
 تیمہ ہہر گالتہ کہ رین (بہوان) ﴿إِنَّهُ يَنْتَهِزُهُمْ﴾ خوا گالتہ بہوان دہ کات (لہ بہرانہر گالتہ
 کردنہ کہیان) ﴿وَيَمْدُهُمْ فِي طَعْنِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ وہماوہیان دہدات تا لہ سہر کہشی خویاندا سہر لی شیواو
 بن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الصَّلَاةَ﴾ تہمانہ تہوانہن کہ گومراییان کری ﴿بِالْهُدَى﴾ بہ ریتمونوی
 ﴿فَمَا يَحْتَسِبُ تَجَدُّهُمْ﴾ جانہ بازار گانی یہ کہ بیان قازانجی کردو ﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ نہ ریتبازی
 راستیان گرت ﴿۱۶﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
 ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ
 بُكْمٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ
 ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصْبَعَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ مِّنْ
 أَصْوَاعٍ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ
 يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَّشْوَافُهَا وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
 قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ الَّذِي
 خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
 الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
 بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ
 تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا
 بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ
 الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

﴿مَنْ لَهُمْ كَمِثْلُ الَّذِي اسْتَوْقَدْنَا﴾ (دوو پرووه كان) وینهمان وهك به كيك وایه كه (له شهوینکی تاریکدا) ناگریك هه لگیر سیئیت ﴿فَلَمَّا أَصَابَتْ مَحْوِلَهُ﴾ كه له گهل دهو رو بهری پرووناك کردهوه ﴿ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ﴾ خوا (خیرا) پرووناکی به کیان لی بکورتیتیه وه ﴿وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾ وه بیان هیلتیه وه له ناو جه ند تاریکیه کی وادا که هیچ نه بینن ﴿صُمُّوا كُمْ عُمْيٌ﴾ که پرو لال و کویرن ﴿فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ بویه (له گومرایی خویمان) ناگه ریتنه وه ﴿أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ﴾ یا وهك (که سانیک له چولتیه کدا) بارانیکی لیز مه وه به خویران (لی داکات) له ئاسمانه وه ﴿فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَنُقُرٌّ﴾ که تاریکی زور و هه وره تریشقه و بروسکه ی تیدا بیت ﴿يَجْعَلُونَ أَصْلِعَهُمْ فِيءَ إِذْ أَنهَم مِنَ الصَّوْعِقِ﴾ (به جورنیک که) په نجه کانین ده کهن به گوئیاندا له بهر گرمه ی هه وره تریشقه کان ﴿حَذَرَ الْمَوْتِ﴾ بو خو پاراستن له مردن ﴿وَاللَّهُ يُخَيِّطُ بِالْكَافِرِينَ﴾ وه خودا دهوری بی پروایانی داوه ﴿يَكَاذِبُونَ﴾ نزیک بی نه و بروسکه به ﴿يَخْتَفُتْ أَبْصَرُهُمْ﴾ (بینایی) چاویان بفرینن ﴿كُلَّمَا أَصَابَهُمُ﴾ هه کاتی پرووناکی بو بدانا به ته وه ﴿مَسَّوْا فِيهِ﴾ تیایدا پروشتنایه ﴿وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ﴾ وه کاتی تاریکیشی بگردایه لیان ﴿تَأْمُرُوا﴾ له جیگی خویمان راده مان (دهوستان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خودا بیویستایه ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ﴾ (به و هه وره گرمه و بروسکانه) که پرو کویری ده کردن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا به سه ر هه موو شتیکدا ده سه لاتداره ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نه ی خه لکینه ﴿أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ به ورو ردگارتان بهیستن ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ که ئیوه و ئه وانه ی پیش ئیوه شی دروست کرده وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکوبه و په رسته خوتان بیاریزن ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ رِشًا﴾ نه و (خوا به ی) که زهوی بو راختسون ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وه ئاسمانی بو کردون به کوشک (ئاسمانی بو گیرا و به گومه زی) ﴿وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه ئاوی (بارانی) له ئاسمانه وه هیتا وه ته خواره وه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ﴾ نه مجا دهری هیتا وه به و ئاوه هه موو جوړه میوه و بهرو بومیک بو پروزی ئیوه ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أُنْدَادًا﴾ که واته هاوتا بو خوا په یدامه کهن. ﴿وَأَنسَمُ تَعْلَمُونَ﴾ که ئیوه خوتان ده زانن (بی هاوتایه) ﴿وَأَن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ﴾ وه نه گهر ئیوه له گومان دان ﴿مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا﴾ لهم (قورئانه ی) که نار دو مانه ته خواره وه بو به نده ی خومان (موحه ممه د ﷺ) ﴿فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ﴾ ده سوره تیک بیتن به وینه ی نه و ﴿وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه بانگی هاوکاره کانتان بکهن (له ره وان بیژان و شاعیران) بیجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست ده کهن، (به فرموده ی خوی نازانن) ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ نه مجا نه گهر نه مه تان نه کرد؟ ﴿وَلَنْ تَفْعَلُوا﴾ وه هه ر گیز نایشی کهن (فیر بی پروامه بن) ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي﴾ ده ی خوتان بیاریزن له و ناگه ری ﴿وَفُودُهَا النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ﴾ که سوتهمه نی به که ی خه لک (ی به دکار) و به رده ﴿أَعَدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ بویی پروایان ساز کراوه (ئاماده کراوه) ﴿۱﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ
رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥٥﴾ إِنَّا
اللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا
الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا
الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا
يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٥٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرُ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوْصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٧﴾ كَيْفَ
تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌ده) ﴿مُزِدَهُ بَدَهُ بَوَانَهُی﴾ ﴿ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ كه باوه‌ریان
 هیناوه‌و کرده‌و باشه‌کانیان کردووه ﴿أَن لَّهُمْ جَنَّاتٌ﴾ كه بیگومان بوئه‌وان هه‌یه به‌ه‌شتانیک
 ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ كه جوگه ئاوی زۆر به‌ژیراندا ده‌روات ﴿كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا﴾
 هه‌ر کاتی له‌وی رۆزیان بدریت له‌میوه‌هات ﴿قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ ده‌لین: ئه‌مه ئه‌وه‌یه
 كه له‌مه‌و پیش پیمان درا (جیاواز له‌تام و بوئدا) ﴿وَأَنْوَابِهِ مُتَشَابِهًا﴾ ئیستا وینه‌یان هیناوه‌و ﴿وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾
 وه‌له‌و به‌ه‌شتانه‌دا بوئه‌وان هه‌یه هاوسه‌رانی پاکیزه‌و ﴿وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ وه‌ئه‌وان له‌و
 (به‌ه‌شتانه‌) دا هه‌تا هه‌تایین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي﴾ بیگومان خوا شه‌رم ناکات ﴿أَن يَضْرِبَ مَثَلًا﴾
 مآ به‌وه‌ی كه (بو تیگه‌یاندنی خه‌لك) هه‌ر نموونه‌یه‌ك به‌یته‌وه‌و ﴿بَعُوضَةً فَمَا تُوَفِّقُهَا﴾ به‌میثوله‌و بچو‌كتر
 (یا گه‌وره‌تر) له‌ویش ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئه‌مجا ئه‌وانه‌ی كه باوه‌ر دارن ﴿فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ﴾
 ئه‌وه‌ چاك ده‌زانن كه ئه‌و (نموونه‌هینانه‌وه‌یه) راست و دروسته‌له‌ په‌ر وهر دگاریانه‌وه‌و ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ئه‌وانه‌ش كه بی باوه‌رن ﴿فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ ده‌لین: خوا چی وسته‌وه‌و
 به‌م نموونه‌هینانه‌وه‌یه ﴿يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا﴾ زۆر كه‌سی بی گومراده‌كات ﴿وَيَهْدِي بِهِءَ كَثِيرًا﴾ وه‌
 رینمونی زۆر كه‌سی بی ده‌كات ﴿وَمَا يُضِلُّ بِهِءَ إِلَّا الْفَاسِقِينَ﴾ وه‌ گومراناكات به‌و نموونه‌و
 هینانه‌وه‌یه مه‌گه‌ر به‌دكاران نه‌ییت ﴿الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ ئه‌وانه‌ی كه په‌یمانی خوا ده‌شكینن
 و (هه‌لی ده‌وه‌شینه‌وه‌و) ﴿مَنْ بَعْدَ مِيثَاقِهِ﴾ پاش به‌ستنی ﴿وَيَقْطَعُونَ﴾ وه‌ ئه‌یچ‌رینن ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِءَ أَن يُوَصَّلَ﴾
 ئه‌و (په‌یوه‌ندیانه‌ی) كه خوا فه‌رمانی داوه‌به‌یوه‌ستی كردنی ﴿وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌له‌زه‌ویدا
 خراپه‌ده‌كه‌ن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هه‌ر ئه‌وانن زه‌ره‌رمه‌ند و په‌نجه‌رپۆ ﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ﴾
 چۆن بی باوه‌ر ده‌بن به‌خوا!! ﴿وَكُنْتُمْ أََمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ﴾ له‌كاتیكدا كه‌ئیه‌و بی گیان بوون،
 و گیانی به‌به‌ردا كردن ﴿ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ﴾ له‌پاشان ده‌تان مریتنی دوا‌ی ئه‌وه‌ش زیندووتان
 ده‌كانه‌وه‌و ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ ئه‌مجا بۆلای خو‌ی ده‌گه‌رینرینه‌وه‌و ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا ئه‌و خوایه‌یه
 ﴿خَلَقَ لَكُمْ مَافِ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ كه هه‌ر چی له‌زه‌ویی دایه‌دروستی كردوه بوئیه‌و ﴿ثُمَّ أَسْتَوِي إِلَى السَّمَاءِ﴾
 پاشان وستی ئاسمان دروست بکات ﴿فَسَوَّيْنَهَا سَبْعَ سَمَوَاتٍ﴾ ئه‌مجا ریکی خستن
 به‌حه‌وت ئاسمان ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه‌ ئه‌و ئاگاداره‌به‌هه‌موو شتیک ﴿۱۸﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا
 أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
 بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ
 ءَادَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ
 أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ إِنْ كُنْتُمْ صٰٓدِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحٰنَكَ
 لَا عِلْمَ لَنَا بِأَٓسْمَآءِنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يٰٓأَدَمُ
 أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّ أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ
 لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
 وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
 فَسَجَدُوا ۖ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا
 يٰٓأَدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ
 شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا
 الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ
 لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّى
 ءَادَمُ مِنْ رَبِّهِ ۖ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (بیریان بیتہوہ) کاتیک کہہرورہدگاری تو بہ فریشتہکانی ووت
 ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ بہراستی من جی نشینیک دروست دہکم لہسہر زہوی ﴿قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا
 مَن﴾ (فریشتہکان) ووتیان: نایا کہسیکی وای تیا دروست دہکیت ﴿يُفْسِدُ فِيهَا﴾ کہ خراہو بہدیی
 تیدا بکات ﴿وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ﴾ وہ خوینی تیا بریزئی؟ ﴿وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ﴾ لہ کاتیکدا کہ ئیمہ
 یادت دہکہین بہستایش کردنت ﴿وَنُقَدِّسُ لَكَ﴾ وہ بہپاک رات دہگرین ﴿قَالَ إِنِّي أَغْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
 (خوا) فرموی: بیگومان ئہوہی من دہیزانم ئیوہ نایزانن ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ خوا ناوی
 ہہموو شتیکی فیری ئادہم کرد ﴿ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ﴾ لہپاشان ئہو شتانہی نیشانی فریشتہکان دا
 ﴿فَقَالَ ابْنُوعِی بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ﴾ وہ (خوا پی) فرموون: ناوی ئہمانہم پی بلین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئہگہر
 راست دہکہن، (کہ ئیوہ لہ ئادہم باشرن) ﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (ہہموو) ووتیان: خواہہ تو پاکیت
 لہہلہ ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا﴾ ئیمہ ہیچ نازانین، مہگہر ئہوہی کہ خوت فیرت کردبین ﴿إِنَّكَ أَنْتَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ بہراستی ہہر توت زاناو دانا ﴿قَالَ يَادُمْ﴾ (خوا) فرموی: ئہی ئادہم ﴿أَنْبِئْهُمْ
 بِأَسْمَاءِ بَيْتٍ﴾ ناوی ئہو شتانہیان پی بلئی ﴿فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَاءِ بَيْتٍ﴾ جاکاتیک کہ ناوہکانی پی ووتن
 ﴿قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ﴾ (خوا) فرموی: ئہی پیئم نہووتن؟ ﴿إِنِّي أَغْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بیگومان
 من ئاگادارم بہنہیتی ئاسمانہکان و زہوی ﴿وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ﴾ وہ ئاگادارم بہوہی کہ ئاشکرای دہکہن
 ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ وہ بہئہوہش کہ دہیشارنہوہ ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (بیتہوہ بیرت) کاتیک
 ووتمان بہ فریشتہکان ﴿اسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوژدہ بیہن بو ئادہم ﴿فَسَجَدُوا﴾ (جاہہموو) سوژدہیان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ ابْنِ وَاسْتَكْبَرَ﴾ شہیتان نہبیت کہ گوئی نہدایہو خوی بہگہورہ زانی ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وہ لہ
 بی پروایان بوو ﴿وَقُلْنَا يَادُمْ﴾ وہ ووتمان: ئہی ئادہم ﴿اَسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ﴾ خوت وژنہکەت
 نیشتہجی بن لہم بہہہشتہدا ﴿وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا﴾ وہ لہہموو خوار دہمہنی بہکی بخون بہتیرو تہسہلی
 ﴿حَيْثُ شِئْتُمَا﴾ لہہر شویتیک کہ حہز دہکہن ﴿وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وہ نزیکی ئہم درہختہ مہکہون
 ﴿فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ تا لہ ستہمکاران نہژمیردرتن - تا نہبنہ ستہمکار - ﴿قَالَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا﴾ ئہمجا
 شہیتان ہہلی خہلہ تاندن لہ بہہہشتہدا ﴿فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ وہلو خوشگوزہرانیہی کہ تییدا بوون
 دہری پہراندن ﴿وَقُلْنَا اهْبِطُوا﴾ وہ ووتمان: (بہ ئادہم وحواو شہیتان) بچنہ خواروہ (بو سہر زہوی)
 ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ ہہندیکتان دوژمن ئہبن لہ گہل ہہندیکتاندا ﴿وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ﴾ وہ بوٹان
 ہہیہ جیگیر بوون لہسہر زہوی ﴿وَمَتَّعُ إِلَى حِينٍ﴾ وہ بہرہمہندی (وٹارہزووی دونیا) تاماوہیکہ ﴿
 فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ﴾ ئہمجا ئادہم چہندو تہیہکی (پارآنہوہی) لہ پەرورہدگاریہوہر گرت ﴿فَتَابَ
 عَلَيْهِ﴾ (ئہویش) لی گیرا کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ بہراستی ہہر ئہو تہوبہگیرا کەری میہرہبانہ ﴿۷۷﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبَعَ
 هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٩﴾
 يٰبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي
 أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٣٠﴾ وَءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا
 لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي
 ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٣١﴾ وَلَا تَلْسِئُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا
 الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
 وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٣٣﴾ * أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ
 وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٤﴾
 وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ
 ﴿٣٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٣٦﴾
 يٰبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ
 عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
 وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةً ۖ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٨﴾

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ
وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَى
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ أَخَذْتُمُ الْعَجَلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ
﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ
الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَى بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَى لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ
جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

﴿وَإِذْ يَخْتَصِمُكُمْ﴾ (بیربکہ نہ وہ) کاتیک کہ پرزگارمان کردن ﴿مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ لہ دست و پیوہندی
 فیرعون ﴿يَسْأَلُونَكَ مِثْلَ سَوْءِ الْعَذَابِ﴾ کہ سزای سہختیان پیئ تہ چہ شتن ﴿يُذَيِّعُونَ آبْنَاءَكُمْ﴾
 کورہ کانتانیان سہر دہ پرین ﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ﴾ وہ کہہ کانتانیان دہ ہشتنہ وہ (بو کارہ کہری)
 ﴿وَفِي ذَٰلِكُمْ﴾ وہ لہ مہ تاندا (لہم سزا سہختی بہ سہر تاندا درا) ﴿بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ تا قی
 کردنہ وہ یہ کی گہورہ بوو لہ پەرورد گارتانہ وہ بؤتان ﴿وَإِذْ قَرَّبْنَا بَبَأَكُمْ إِلَى الْبَحْرِ﴾ (بیربکہ نہ وہ)
 کاتیک کہ دہریامان بؤ لہ ت کردن ﴿فَالْجَنَاحُ﴾ و پرزگارمان کردن ﴿وَأَرْقُفَاءَ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ وہ
 دست و پیوہندی فیرعونمان خنکاند و نوقمی (دہریامان) کردن ﴿وَأَنَّهُ تَنْظُرُونَ﴾ لہ کاتیکدا
 ئیوہ تہ ماشاتان دہ کردن ﴿وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ (بیربکہ نہ وہ) کاتیک کہ بہ لیتی چل
 شہومان دا بہ مووسا ﴿ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعَجَلُ مِنْ بَعْدِهِ﴾ لہ دوا یئو (پروشتنی مووسا بؤ کیوی طور)
 گویرہ کہ کہ تان کرد بہ (خوای خو تان و بہرستان) ﴿وَأَنَّهُ ظِلَمُوا﴾ لہ کاتیکدا ئیوہ ستہ مکار بوون
 ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ﴾ تہ مجا دوا یئو (گویرہ کہ بہرستی بہ تان) لیتان خوش بووین
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ ناسو پاسی (خوا) بکہن ﴿وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ﴾ بیربکہ نہ وہ
 کاتیک تہ ورات وجیا کہرہ وہ (لہ نیوان دروست و نادرست) مان دا بہ مووسا ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بؤ
 ئہ وہی رینمو ونیی پیئ بکہن ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ بیربکہ نہ وہ کاتیک کہ مووسا بہ گہ لہ کہی
 وت ﴿يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ ظَالِمًا لِّنَفْسِي﴾ نہی گہ لہ کہم بہ راستی ئیوہ ستہ متان کرد لہ خو تان ﴿بِإِتِّخَادِكُمُ الْعَجَلُ﴾
 بہ گویرہ کہ بہرستیہ کہ تان ﴿فَقُولُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ﴾ کہواتہ بگہرینہ وہ بہ ہشیمانی بؤ لای بہ دی
 ہینہرتان ﴿فَقُولُوا أَنفُسُكُمْ﴾ و خو تان بکوزن (بیئ ناوانتان تاوان بارتان بکوزنت) ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ
 لَّكُمْ﴾ تہ مہ تان باشترہ بؤ خو تان ﴿عِنْدَ بَارِيكُمْ﴾ لای بہ دی ہینہرتان ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ تہ مجا (خواش)
 بہ ہشیمانیہ کہی لی گیرا کردن ﴿إِنَّهُ هُوَ الْتَوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ بہ راستی ہر خواہہ گیرا کہری بہ ہشیمانی و
 میہرہ بانہ ﴿وَإِذْ قُلْتُمْ يَلْمُوسَىٰ﴾ (بیربکہ نہ وہ) کاتی ووتتان ئی مووسا ﴿لَن نُّؤْمِنَ لَكَ﴾ بروات پیئ
 ناہینین ﴿حَتَّىٰ تَرَىٰ آلَ اللَّهِ جَهَنَّمَ﴾ تاخوانہ بینین بہ ناشکرا ﴿فَأَخَذَتْكُمُ الصَّيْقَةُ﴾ لہ پەرہ وورہ تریشقہ یہ کہ
 لی ی دان ﴿وَأَنَّهُ تَنْظُرُونَ﴾ لہ کاتیکدا ئیوہ تہ ماشاتان دہ کرد ﴿ثُمَّ نَعْتَنُكُمْ﴾ لہ پاشان زیند وومان
 کردنہ وہ ﴿مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ﴾ لہ دوا ی مردنتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بؤئہ وہی سو پاسی (خوا) بکہن ﴿وَلَقَدْ
 وَصَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَغَامَ﴾ وہ بہ ہور سیہرمان کرد بہ سہر تانہ وہ، ﴿وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ﴾ وہ گہزو
 و بالندہی شیلاقہ مان بہ سہر دارشتن و بؤمان ناردن ﴿كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ (وہ پیمان ووتن)
 بخون لہ و خواردنہ پاکانہی کہ کردمان بہروریتان ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ (تہوانہی ناسو پاسی یان کرد)
 ستہ میان لہ ئیمہ نہ کرد ﴿وَلَا كُنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو ستہ میان لہ خو یان کرد ﴿۷﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
 رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرَ لَكُمْ
 خَطِيئَتَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ
 ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
 رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ *وَإِذْ أَسْتَسْقَى
 مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ
 مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا
 وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
 وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
 وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلَهَا قَالَ أَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ
 أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبُطُوا مَصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ
 وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءَ وَبَغَضَ مِنْ
 اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
 النَّبِيَّ بَغْيًا غَيْرَ الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

﴿وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ﴾ (بیربکەنەوہ) کاتیک کەو و وتمان: بچنە ئەم شارە (کە قودسە) ﴿فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا﴾ ئەمجا لەوێ (هەرچی ئارەزوو دەکەن) بخۆن بە تێر و تەسەلی لە هەر لایەک کە حەز دەکەن ﴿وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ وە لەدەرگاوە بچنە ژوورەو بە ملکەچی (بە کێر نوێشەوہ) ﴿وَقُولُوا حِطَّةٌ﴾ وە بلێن (خوایە) لە گوناھە کائمان خۆش ببە ﴿تَغْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ﴾ ئەوسا لە گوناھە کانتان خۆش دەبین ﴿وَسَنَزِيدَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وە لە نائندەدا پاداشتی چاکە کاران زۆرتر دەکەین ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ کەچی ئەوانە ستمکار بوون (ئەوێ پێیان ووترا بوو) گۆرپیان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ بەقسە بەک کە پێیان نەووترا بوو ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئیتر ئیمەش پرستمان بەسەر ئەوانە کە ستمیان کرد ﴿رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ﴾ سزایەک لە ئاسمانەوہ ﴿يَمَّا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ بەهۆی ئەو نافەرمانی یەسە کە کردیان ﴿وَإِذْ أَسْرَفْنَا عَلَى قَوْمِهِ﴾ (بیربکەنەوہ) کاتیک کە موسا داوای باران بارینی کرد بۆگە لەکەوێ ﴿فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ ئیمەش پێمان ووت: گۆچانە کەت بدە بەو (تاشە) بەردەدا ﴿فَأَنفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَسَبًا﴾ (کەلێنی دا) لەپەر دوانزە کانی لێ هەلقولا ﴿فَدَعَا كُلُّ نَاسٍ مَشْرَبَهُ﴾ بێگومان هەموو تیرە بەک چاوگە (ئاوە خۆرە) خۆی ناسی ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ﴾ (ئەمجا و وتمان) بخۆن و بخۆنەوہ لەپۆزی خوا ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وە بلاو مەبنەوہ لەزەویدا بەخراپە کردن ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِمُوسَى﴾ (بیربکەنەوہ) کاتیک کە ووتتان: ئەو موسا ﴿لَنْ نَصْرِعَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ﴾ هەرگیز خۆمان پاناگرین لەسەر بەک جۆر خۆراک ﴿فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ کەواتە داوامان بۆیکە لەپەر وەردگارت ﴿يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا نَبُذُ الْأَرْضُ﴾ بۆمان دەر بهێتێ لەوێ کە زەوی دەپروێتێ ﴿مِنْ بَقَائِهِ وَقَائِمًا﴾ لەسە و زەواتی و تروزی و خەبیری ﴿وَقَوْمَهَا وَعَدْسَهَا وَبَصِلَهَا﴾ و سیر و نیسکی و پیازی ﴿قَالَ اسْتَبَدُّوا الَّذِي هُوَ أَذَنُ الْبَالَى هُوَ خَيْرٌ﴾ (موسا) فەر مووی: نایا ئێوە شتی چاک دەگۆرێنەوہ بە خراپ (واتە گەزوو گوشتی بالندە دەگۆرێنەوہ بە سیر و پیاز) ﴿أَهْطُوا مِصْرًا﴾ دابەزن بۆ شارێک (لەم شارانە فەلەستین) ﴿فَإِنْ لَكُمْ مَأْسَاءٌ﴾ ئەوسا بەپراستی چیتان داوا کردووە دەستان دەکەوێت ﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ اللَّذَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ﴾ وە درابەسەر یاندا پرسیوایی و بێ ئەوایی (هەزارێ) ﴿وَبَاءَ وَبَغَضٍ مِنَ اللَّهِ﴾ وە خەشمی خویان بۆ خۆیان هێناوەوہ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ ئەمە لەبەر ئەوە بوو کە بێ پروا بوون بە نیشانەو فرمانە کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وە پیغەمبەرانیان دەکوشت بەناپروا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ ئەمە بەهۆی ئەوەوہ بوو کە سەرپێچی و دەست درێژی یان دەکرد ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصْرَى وَالصَّبِيَّةَ مَنْ
 ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
 فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ
 مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا
 أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
 ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا
 بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانُ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا
 تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ
 يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ بہرہ راستی ئەوانە ی ئیماندارن (موسولمانن) و ئەوانە ی جوولە کەن
 ﴿وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ﴾ وە گا و رو ئەستێرە یان فریشتە پەرستە کان ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ھەر کامیک
 لەمانە بپروای ھیتا بە خوا و پۆزی دوایی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وە کردەوێ چاکێ کرد ﴿فَأَلْهَمْنَاهُ مَا يَشَاءُ عِنْدَ رَبِّهِ﴾ ئەو بە پاداشتیان بۆ ھەبە لە لای پەر و ەرد گاریانە وە ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نە ترسیان
 لە بەر و نە خەفەت دەخۆن ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُ﴾ وە (بیربکەنەو) کاتیک بە یمانمان لێ وەر گرتن
 ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ﴾ وە (کینوی) طورمان بەرز کردەو بەسەر سەر تانەوہ ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ (وہ پیمان و تن) ئەوہ ی پیمان داوون (لەتەورات) باش کاری پیکەن ﴿وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ﴾
 وە بیر کەنەوہ لەوہ ی کە تێدا یە ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بە لکو خۆتان بپاریزن و لە خوا بترسن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ دیسان پشتان ھەلکرد دوا ی پەیمان وەر گرتنە کە ﴿فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ ئەمجا
 ئە گەر بە خەشخەش و مێھرەبانی خوا نەبوا یە بەسەر تانەوہ ﴿لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ئەوہ ئێوہ لەزەر و ەرومەندان
 دەبوون ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ﴾ سویند بە خوا بہرہ راستی ئێوہ (دەنگ و باسی) ئەوانە تان زانیسو
 ﴿أَعْتَدُوا مَنَكُمُ فِي السَّبْتِ﴾ لەخۆتان کە دەست درێژیان کرد لە پۆزی شەمەدا ﴿فَقُلْنَا لَهُمْ﴾ ئەمجا
 پیمان و تن ﴿كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ﴾ بێن بە مەیموونی دوور خراوہ لە بەزەیی خوا ﴿فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا﴾ ئەمجا ئەم سزایەمان کردە پەند بۆ خەلکانی ئەو سەر دەمەو ئەوانە ی دوا ی ئەوان
 ﴿وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وە بە ئامۆزگاریی بۆ پاریز کاران ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ وە (بیربکەنەو)
 کاتیک موسا بە گەلە کە ی ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ بیگومان خوا فەرمانتان پێ دەدات
 ﴿أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً﴾ کە مانگایە ک سەر بێرن ﴿قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُؤًا﴾ وتیان: ئایا گالێمان پێ دەکەیت ؟
 ﴿قَالَ أَعُودُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ ووتی: بەنا ئە گەرم بە خوا کە لە نە فامان بێم ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بۆیکە لە پەر و ەرد گارت ﴿يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ﴾ پیمان بلێ ئەو مانگایە کامیە و چۆن ؟
 ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بیگومان خوا دەفەر موی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصَ وَلَا يَكْرُ﴾ مانگایە ک بێت
 نەزۆر پیرو نەزۆر جوان ﴿عَوَانِيتَ ذَلِكَ﴾ مام ناوەندی بێ لە نیوان ئەم دوانەدا ﴿فَقَالُوا مَا تَأْمُرُونَ﴾
 زوو بیکن ئەوہ ی فەرمانتان پێدراوہ ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بۆیکە لە پەر و ەرد گارت
 ﴿يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا﴾ پیمان بلێ رەنگی مانگا کە چۆن بێ ؟ ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بہرہ راستی خوا
 دەفەر موی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا﴾ مانگایە ک زەردی تیری بێ ﴿تَسْرُ النَّظِيرِينَ﴾ (زەردیکی و)

دلی تەماشاکاران خوێش بکات ﴿﴾

قَالُوا أَدْعُ لِنَارِكَ يَبِينُ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
 إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ
 تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِئَ فِيهَا قَالُوا
 أَكُنْ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ
 قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ
 ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بَعْضَهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ
 آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِن مِّن الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
 مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِن مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِن
 مِنْهَا لَمَآ يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
 ﴿٧٤﴾ * أَقْطَمْعُونَ أَن يَوْمِنَا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
 يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرِفُونَهُ مِّنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ
 يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذْ لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا
 خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا اتَّخَذُوا آلَهُنَّ مِمَّا فَتَحَ اللَّهُ
 عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

﴿قَالُوا أَذُكَّرُ لَنَا رَبُّكَ﴾ ووتیان: داوامان بۆ بکه له پەروەردگارت ﴿بَيْنَ لَنَا مَا هِيَ﴾ تەواو بۆمان پروون بکاتەوہ
 چۆن بئ ئەومانگایە؟ ﴿إِنَّ الْبَقَرَةَ تَشْبَهَ عَلَيْنَا﴾ بەراستی مانگاکەمان لئ تیک چووہ ﴿وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ
 لَمَهْتَدُونَ﴾ وە بەراستی ئیمە ئەگەر خوا بیەوی پرتنموونی وەر دەگرین ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی:
 خوا ئەفەرموی ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولَ تُثِيرُ الْأَرْضَ﴾ بەراستی مانگایەک بئ پانە هیترا بئ بە کێلانی زەوی
 ﴿وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ﴾ وە نە بە ئاودیری کشتو کال ﴿مُسَلَّمَةً لَّأَشْيَةٍ فِيهَا﴾ بئ نەنگ و بئ پەلە بئ ﴿قَالُوا
 أَفَلَن جِئْتُ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان: ئائیتسانا هەوالی راست هینا ﴿فَذَبِّحُوهَا وَامَّا كُودُوا فَيَقُولُونَ﴾ ئەمجا سەریان
 بری و خەریک بوو ئەو (سەر برینە) نە کەن ﴿وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا﴾ (وە بیر بکەنەوہ) کاتیک کە یە کێکتان
 کوشت ﴿فَأَذَارُ أَثْمَ فِيهَا﴾ وە هەموو لە خو تانتان دور دەخستەوہ ئازاوەتان بوو ﴿وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنتُمْ
 تَكْمُرُونَ﴾ وە خواش ئاشکرای کرد ئەوہی ئەتان شار دەوہ ﴿فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِعَصَاهُ﴾ ئەمجا ووتمان:
 بە پارچە یەکی (مانگا سەر پر اوہ کە) لە کەسە کوژراوہ کە بدن ﴿كَذَلِكَ يُخَيِّ اللَّهُ الْمَوْتَى﴾ ئا (بەو
 شێوہ) خوا مردووہ کان زیندوو دەکاتەوہ ﴿وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ وە نیشانەکانی خو تان پیشان دەدات
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بۆ ئەوہی ژیرین و تئ بگەن ﴿يُرَفَسْتُ فُلُوبَكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ لە پاشان دلتان رەق بوو
 دوا ی ئەم (هەموو) موعجیزانە ﴿فَبِحَيِّ كَالْجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾ دلتان وە کە بەردە بە لکو ژۆر رەقتەرە
 ﴿وَإِنْ مِنَ الْجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ﴾ چونکە بەراستی بەردی وایە لە چەند لاوہ جوگە ئاوی لئ هەل
 دەقولئ ﴿وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ﴾ وە بیگومان هی وایان هەییە کە لەت لەت دەبئ و ئاوی
 لئ دیتە دەری ﴿وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ﴾ وە بەراستی هی وایان هەییە لە ترسی خوا (لە لوتکە ی
 شاخە کان) بەر ئەبیتەوہ ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وە خوا بئ ئاگانی یە لەوہی کە دەیکەن ﴿يُ
 أَقْطَعُمُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا الْكُفْرَ﴾ جا ئایا بە تەمان (ئە موسو لمانینە) کە (جوو لە کە) بر وای بئین بە ئایینە کە تان
 ﴿وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ﴾ لە کاتیکدا دەستە یە کە لەوان ﴿يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ﴾ فەرموودە ی خوا یان
 ئەبیسست (لە تەورات) ﴿ثُمَّ يُخْرِفُوتُهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ﴾ کە چی لە پاش تئ گە یشتنی دەست کاریان
 دە کرد ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وە ئەوان دەشیان زانی (کە کاریکی ناپەروایە) ﴿وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا﴾
 (جوو لە کە کان) کاتیک تووشی موسلمانە کان بیونایە دەیان وت: ﴿أَمَّا﴾ ئیمەش بر وایان هیتاوە (بە
 پیغە مەرە کە تان) ﴿وَإِذْ خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا﴾ بە لام کاتیک لە پەنایە کە وە هەندیکیان بە هەندیکیان
 بگەشتنایە دەیان وت: ﴿أَتُخَذُوا مِنْهُمْ بَافَحٍ﴾ ئەوہ ئیوہ ئەو شتانە بە موسو لمانە کان دەلین
 کە خوا بۆ ئیوہی باس کردووہ (لە تەورات دا)؟ ﴿لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ﴾ تائەو تەوراتە بکەنە بە لگە بە سەرتانەوہ
 ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای پەروەردگارتان (لە روژی دوا یی دا) ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ جا ئایا ژیر نابن و تئ

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
 وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّهُمْ
 إِلَّا يُظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ
 ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
 فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ
 ﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ
 أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ وَآمُرُ
 تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً
 وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ
 إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا
 لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ
 تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

﴿أُولَٰئِكَ مَاتُوا﴾ ئایا ئه‌وان نازانن ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ كه به‌پرستی خوانا گاداره به‌وه‌ی
كه به‌نهانی ئه‌كهن و ئه‌وه‌ی ئاشكرای ئه‌كهن ﴿وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ﴾ وه هه‌ندیكیان نه‌خوینده‌وارن
﴿لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانًا﴾ له‌به‌پراوه‌كه (ته‌ورات) نازانن، ته‌نها ئاوات و هبواى هیج و بووچ نه‌بیّت
﴿وَأَن هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ وه ئه‌وان هه‌ر دواى گومان ده‌كه‌ون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ﴾ ئه‌مجا هاوارو تیاچوون
بو ئه‌وانه‌ی ﴿يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾ كه ته‌وراته (تیکدراوه) كه به‌ده‌ستی خو‌یان ده‌نوسنه‌وه
﴿ثُمَّ يَقُولُونَ﴾ پاشان ده‌لین: ﴿هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئه‌م (نامه‌یه) له‌خواه‌یه ﴿لَيْسَتْ رُؤْيَاهُ إِلَّا شِمًا قَلِيلًا﴾
تاشتیکى كه‌مى بئى بکرن ﴿فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ ساهاوارو تیاچوون بو ئه‌وان له‌وه‌كه‌ده‌ستی
ئه‌وان نوسبویتیه‌وه ﴿وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾ وه هاوار بوئنه‌وان له‌وه‌ی كه ئه‌نجامی ئه‌ده‌ن ﴿وَقَالُوا
لَن نَّحْسِنَ النَّارَ﴾ وه (جووله‌كه‌كان) وتیان: ئاگرى دوزه‌خمان لى ناکه‌ویت ﴿إِلَّا آيَاتًا مَّعْدُودَةً﴾
مه‌گه‌ر چه‌ند رۆژنكى ژمیراو نه‌بیّت ﴿قُلْ أَتَّخَذْتُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا﴾ بلى: ئایا به‌یمانتان له‌خواه
وه‌رگرتوه ؟ (بوئمه‌ی كه ده‌یلین) ﴿فَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ تا خواش پیچه‌وانه‌ی په‌یمانى خو‌ی
نه‌كات ؟ ﴿أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ یان شتیكى وا هه‌لده‌به‌ستن به‌ده‌م خوداوه كه‌نايزانن
﴿بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً﴾ نه‌خیر وانی به‌هه‌ر كه‌سیك خراپه‌یهك بكات ﴿وَأَخْطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ﴾
وه تاوانه‌كه‌ی خو‌ی له‌هه‌موو لایه‌كه‌وه ده‌ورى دا‌بیّت ودا‌یگریته‌وه ﴿قَالُوا لَيْكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ئا
ئه‌وانه‌هاوه‌لى ئاگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیايدا ده‌میئننه‌وه به‌هه‌میشه‌یى ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ﴾ وه ئه‌و كه‌سانه‌ی كه‌بر وایان هیتاو كر ده‌وه‌ی باشیان كرد ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئا ئه‌وانه
هاوه‌لى به‌هه‌شتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیايدا ده‌میئننه‌وه به‌هه‌میشه‌یى ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾
(وه بیركه‌نه‌وه) كاتیک كه‌به‌یمانمان له‌جووله‌كه‌وه‌رگرت ﴿لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ كه هیج شتیك
نه‌به‌رستن جگه له‌خوای گه‌وره ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ وه چاكه بكهن له‌گه‌ل دایك و باوك ﴿وَذِي
الْقُرْبَىٰ﴾ وه له‌گه‌ل خزمان ﴿وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ﴾ وه له‌گه‌ل هه‌تیوان و هه‌زاراندا ﴿وَقُولُوا لِلنَّاسِ
حُسْنًا﴾ وه قسه‌ی جوان بكهن له‌گه‌ل خه‌لكیدا ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نوێژ بكهن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾
وه زه‌كات بدن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ﴾ ئه‌مجا په‌شتان هه‌لكرد كه‌میكتان نه‌بیّت
﴿وَأَنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ وه ئیوه هه‌ر به‌ره‌ره‌كانیکه‌ر و (په‌شت هه‌لكه‌رن) ﴿٢٦﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرِجُونَ
 أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
 ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتَخْرِجُونَ فَرِيقًا
 مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
 وَإِنْ يَأْتِوكُمْ أُسْرَى تَفْدُوهُمْ وَهُمْ وَهُمْ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
 إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
 فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ
 ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
 بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ
 اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
 غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وه (بیر بکه نه وه) کاتیک به یمانمان لی وه گر تن ﴿لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ﴾ که خوینی یه کتری نه پرتن ﴿وَلَا تَخْرُجُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ﴾ وه خوتان دهر به دهر نه کهن له وولاتان ﴿ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ پاشان بر یارتان دا (له سهر ئه م به یمانه) وه ئیوه (خوتان) شایه تی له سهر ئه دهن ﴿ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ﴾ ئه مجا ئیوه ههر ئه وانهن ﴿تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ که به کتری ده کوژن ﴿وَتَخْرُجُونَ فِرْيَاقًا مِمَّنْ دِيَارِهِمْ﴾ وه هه ندیک له خوتان دهر به دهر ده کهن له وولاتیان ﴿تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ پشتیوانی (بیگانه) ده کهن در ی ئه وان ﴿بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ به به دی و ده ست در یژی ﴿وَأَنْتُمْ أَسْرَى﴾ وه ئه گهر دیلنن بویتن (له خوتان ئه یانکر نه وه) ﴿نَقَلُوهُمْ﴾ بریتی یان بو ده دهن ﴿وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ﴾ له گهل ئه مش دا که دهر به دهر کردیان قه دهغه کراوه لیان (بوچی کار به و یان ده کهن و به مه یان ناکهن) ﴿أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ﴾ جا ئیا بر و ده هینن به هه ندیک له تهورات، و بی بر و ده بن به هه ندیکی تری ﴿فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ جاتوله ی ئه و که سانه که واکهن له ئیوه ﴿الْآخِرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههر ریسوایی و به د ناوی به له ژیا نی دنیادا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه له رژی دوا بشدا ﴿يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ﴾ ده گهر یترینه وه بو ناو سه خترین سزا ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوابی ئاگانی یه له وهی که ده یکه ن ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئه مانه ئه وانهن ﴿أَشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ که ژیا نی جیهانیان کری به دواروژ ﴿فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ ئیتر نه سزایان له سهر سووک ده کریت ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وه نه یار مه تی ده درتن و (نه پشتگیری ده کرین) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه ته وراتمان دا به موسا ﴿وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ﴾ وه دوا به دوا ی ئه و پیغه مبه رانمان نارد ﴿وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَنِيَّةَ﴾ وه چهنه نیشانه به کی روشنمان دا به عیسای کوری مه ریم ﴿وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ وه پشتیوانیمان کرد به جو بره ئیل ﴿أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ﴾ جا ههر کاتی پیغه مبه ریکتان بو بهاتایه ﴿يَمْلَأُ نُفُوسَكُمْ﴾ به جو ریک که به دلی خوتان نه بوا به ﴿اسْتَكْبَرْتُمْ﴾ لووت به رز بوون و خوتان به گه و ره گرتووه ﴿فَفَرِّقَا كَذَبْتُمْ﴾ جا ده سته یه کتان (له پیغه مبه ران) به درو زانیوه ﴿وَفَرِّقَا تَقْتُلُونَ﴾ وه ده سته یه کتان کوشتوون ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ﴾ وه (جو وله که کان) وتیان (به پیغه مبه ران) دلمان داپو شراره (قوفلدراره و قسه ی توی ناگاتی) ﴿بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو خوا نه فرینی لی کردن به هو ی بی پروایانه وه ﴿فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ﴾ جا که میان هه به بر وا بهینن ﴿۱۸﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ
﴿٨٩﴾ بِشْمَا أَشْتَرُوا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
بَغْيًا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ
﴿٩٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا تَأْتُونَنَا
بِآيَاتٍ نَّهْيَكُمْ عَنِ الْفُرُوقِ وَمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ * وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا
مَاءَ آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قُلُوبًا لِّسَمْعِنَا وَعَصَيْنَا
وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِشْمَا
يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيْمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ﴾ کاتیک کہ نامہ یہ کیان بؤہات (کہ قورٹانہ) ﴿مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ لہ لایہن خواوہ
 ﴿مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ﴾ کہ پہ سہند کہری تہ وراتہ کہی تہ وانہ (پیش تہ وہی دہستکاری بکہن و بیگونن)
 ﴿وَكَاؤُلُومِن قَبْلُ﴾ وہ تہ وان (جوولہ کہ کان) لہ وہو وپیش ﴿يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ داوای
 زال بوونیان تہ کرد لہ خوا بہ سہر تہ وانہی کہ بی پروابوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا﴾ کہ چی کاتیک
 تہو (پیغہ مہر) ہی دہیان ناسی بویان ہات ﴿كَفَرُوا بِهِ﴾ بی پروابوون پی ﴿فَلَعَنَ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 کہ واتہ نہ فرینی خوا لہ بی پروایان بی ﴿يَسْمَا أَشْرَؤُا بِهِۦٓ أَنفُسَهُمْ﴾ شتیکی زور خراب بوو کہ
 خویانیان بی فروشت ﴿أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ (تہو خرابہش) بی پروایان بوو بہ و قورٹانہی
 کہ خوا نار دویہ تہ خواوہ ﴿بَغْيًا أَن يُنْزَلَ اللَّهُ﴾ بہوئی حہ سودیانہ وہ بوو بہوئی کہ خوا پر پیڑی
 ﴿مِّن فَضْلِهِ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ﴾ لہ بہ خششی خوی بہ سہر ہر کہ سیکدا کہ خوی بیہوی ﴿مِّنْ عِبَادِهِ﴾
 لہ بندہ کانی (کہ مو حہ مہدہ) ﴿فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ﴾ تہ مجا تووشی خہ شم و رقی یہ ک لہ دوی
 یہ کی خوا بوون ﴿وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ وہ بوی پروایان ہہ سزای پسوا کہر ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 ءَامِنُوا﴾ کاتیک پی یان بوو ترایہ: بروا بہین ﴿يَمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ بہوئی کہ خوا نار دویہ تہ خواوہ (کہ
 قورٹانہ) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ﴾ تہ یانوت: تیمہ پروا بہوہ دہیتین کہ بؤ خومان نی در او تہ خواوہ
 ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَّءَهُ﴾ وہ بی پروا تہ بوون بہ تہ وانہی کہ دوی (تہ ورات) نی راوہ (وہ ک قورٹان)
 ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہو قورٹانہ راستہ و پشتیوانی تہ وراتہ (بی دہستکاری)
 یہ کہی تہ وانہ وہ بہ راستی دہزانت ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِمَا أَنتُمْ آثِمُونَ﴾ بلی: بؤچی لہ مہ و پیش پیغہ مہرانی
 خوانان دہ کوشت ﴿إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر بر وادار بوون ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾
 سویند بہ خوا بہ راستی مووساتان بؤہات بہ چہند نیشانہ یہ کی روشنہ وہ ﴿ثُمَّ آخَذْنَا الْعِجْلَ مِنْ
 بَعْدِهِۦ﴾ کہ چی لہ دوی تہو گویرہ کہ تان بہرست ﴿وَأَنشَأْ ظِلْمُوتٌ﴾ بیگومان تہوہ ستمکارن ﴿وَلَا
 أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ (وہ بیر بکہنہ وہ) کاتیک کہ بہ ایمانمان لی وەر گرتن ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمْ
 الطُّورَ﴾ وہ کیوی طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر تاندا ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ﴾ (وہ ووتمان) تہوہی
 پیمانداون (تہ ورات) باش کاری پی بکہن (وونوند دہستی پیوہ بگرن) ﴿وَأَسْمِعُوا﴾ وہ گوی بگرن
 ﴿قَالُوا أَسْمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ (بہ زمان) وتیان: بیستمان و (بہ کردہ وہ) بی فرمانیمان کرد ﴿وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ
 الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ﴾ وہ بہوئی بی بروای یانہ وہ دلان ناو در ابو بہ خوشہ ویستی گویرہ کہ کہ
 ﴿قُلْ بِسْمَايَا أُمْرِكُمْ بِهِۦٓ أَيَمْكُنُ﴾ بلی: پرواکہ تان چ فرمانیکی بہ دتان پی دہدات ﴿إِن كُنْتُمْ
 مُّؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہوہ پروادارن ﴿ۛ﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ
 دُوبِ النَّاسِ فَتَمَنُّوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَنْ
 يَتَمَنَّوَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
 ﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
 يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍ لَهُ مِنْ
 الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ
 كَانَ عَدُوًّا لِلْجَبْرِيلِ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ
 اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ
 ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجَبْرِيلَ
 وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا
 إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾
 أَوْ كَلَّمَآ عَاهِدُوا عَاهِدًا بَيْنَهُمْ وَفَرَّقَ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
 لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْمَلُونَ ﴿١٠١﴾

10

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكٍ سُلَيْمَنٌ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَنٌ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ
وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
اشْتَرَاهُ مَالَهُ فِي الْأَخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا
لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

﴿وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ﴾ (جو وہ کہ کان) دواى ئەو (شەتەنە) کەوتن کە شەیتانە کان دەیان خویندەوہ (بۆ خەلکى) ﴿عَلَىٰ مَلِكٍ سُلَيْمَنٌ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنٌ﴾ لەسەر دەمى پاشایەتى سولەیمان دا، وە سولەیمان بى بىروا نەبوو ﴿وَلَكِنَّ الشَّيْطَانِ كَفَرُوا﴾ بەلام شەیتانە کان بى بىروا بوون ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّ السَّحَرَ﴾ خەلکیان فیری جادوو دەکرد ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِ الْهُرُوتِ وَمَرُوتِ﴾ هەر وەها ئەوہى نیر دراوہتە خواوہ لە بابل بۆ سەر هارووت و مارووت (دوو فریشتە بوون) ﴿وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا﴾ وە (ئەمانە) کەسیان فیر نەدە کرد تا پێیان نەوتایە ﴿إِنَّمَا نَحْنُ فَتَنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ ئێمە هەر تاقى کەر وەہى (ئادەمیزاد) یں کەواتە بى بىروا مەبە ﴿فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ﴾ ئەمجا فیری جادووی وا دەبوون لێیانەوہ کە ژن و میردى بى لەیەك جیا بکەنەوہ ﴿وَمَا هُمْ بِضَارِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ﴾ ئەوان بەم جادووہ ناتوانن زیان بە کەس بگەيەنن ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مەگار بەویستى خوا نەبیت ﴿وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ وە فیری شتیک دەبن کە زیانیان پى دەگەيەنى نەك قازانج ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ﴾ بێگومان زانیان هەر کەسى جادو بکړى (وفیری بى ت) ﴿مَالَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ (بەفەر موودەى تەورات) لەپوژى دوایدا بى بەش دەبى ﴿وَلَيْسَ مَا شَاءَ لَهُ أَنْفُسُهُمْ﴾ بەراستى زور خراپە ئەو شتەى کە (بروای) خوینیان پى فروشت ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر بیانزانایە ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَأَتَقَوْا﴾ ئەگەر بەراستى ئەوان برویان بەتێنايە و پارێزکار بوایە ﴿لَتُنَبِّئَهُنَّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ ئەوا پاداشتیکی چاکتر لەلایەن خواوہ بۆ ئەوان دەبوو ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر بیانزانایە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى کە برواتان هێناوہ ﴿لَا تَقُولُوا﴾ مەلین ﴿رِعْسًا﴾ ووشەى جوین و بى ریزیە بە لای جولەکەوہ ﴿وَقُولُوا﴾، وە بلین ﴿أَنْظَرْنَا﴾ بەلەمان لى مەکە و چاوەر وانیمان لەسەر بکە ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ و بیستن ﴿وَلِلَّ كُفْرَيْنَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وە بۆ بى برویان هەیه سزای سەخت ﴿مَّا يَبُذُّ﴾ حەزناکەن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْاَلَةِ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ئەوانەى کە بى بروان لە خواوہ نامە و هاو بەش بەیدا کەرەکان ﴿أَن يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ كُرٌّ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ کە هیچ شتیکى باشتان لەخواوہ بۆ بنێر دریتە خواوہوہ ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ﴾ بەلام خواش بەخششى خۆى بۆ کەسیک کەبیەوى تەرخان دەکات ﴿وَاللَّهُ ذُو الْاَلْعَظِيمِ﴾ و خواوہنى چاکەى گەورەیه ﴿١٥٠﴾

* مَا نَسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا
 أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ
 اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ
 اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٧﴾ أَمْ تَرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ
 كَمَا سَأَلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ
 فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٨﴾ وَكَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
 لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا
 مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا
 وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا
 لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿٢٠﴾ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا
 أَوْ نَصْرَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
 أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٢﴾

﴿مَا تَسْخَرُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا﴾ نہ گہر ٹایہ تیک (لہ ٹایہ تہ کانی قرآن) بسرپنہ وہ بان پشتگوئی بخہین
 ﴿ثُمَّ يَخْتَرُ مِنْهَا أَوْ يَخْلُ مِنْهَا﴾ یہ کیکی تری باشر لہو، بان وہک ٹہو دہہین ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ٹایا نازانیت خوا بہ سہر ہموو شتیکدا بہ دہسہ لآنہ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ﴾ ٹایا نازانیت کہ مولکی ٹاسمانہ کان وزہوی ہہر بؤ خواہ ؟ ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ وہ ہیچ پشتیوان و یاریدہ دہریکتان نی یہ، خوا نہ بیت ﴿أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا
 رَسُولَكُمْ﴾ یائیہوش دہتانہ وی داوا (شتی نہ شباو) بکہن لہ پیغہ مہرہ کہ تان ؟ ﴿كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ﴾
 وہک لہ مہو پیش داوا کر الہ مووسا (علیہ السلام) ﴿وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ﴾ ہہر کہ سبک بر و ابگور پتہ وہ
 بہ بی بروایی ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ ٹہوہ بینگومان رپی راستی وون کردوہ ﴿وَدَكَ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ
 الْكِتَابِ﴾ زور لہ خواہن نامہ کان ٹاواتہ خوازن ﴿لَوْ يُرِيدُوكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفْرًا﴾ کہ بتانکہ نہ وہ
 بہ بی بر و ا، دوا بر و ا ہینانان ﴿حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ﴾ لہ ہر حہسو ویدیہ کہ لہ دہر و و نیانہ وہ یہ
 ﴿مَنْ بَعْدَ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ (ٹہمہش) دوا ٹہوہی کہ راستیہ کہ یان بؤ پروون بوہ تہ وہ ﴿فَاعْفُوا
 وَاصْفَحُوا﴾ بہ لآم ٹیوہ لیان خوش بن و چاو بوشیان لی بکہن ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهَ بِأَمْرٍ﴾ تا خوا
 فرمانی خوتان بؤ دہ نیریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بینگومان خوا بہ دہسہ لآنہ بہ سہر ہموو
 شتیکدا ﴿وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ نوٹز بکہن وزہ کات بدن ﴿وَمَا تَقْدُمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ
 خَيْرٍ﴾ وہ ہر چی پیشبخن لہ چاکہ بؤ خوتان ﴿يَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا دہستان دہ کہو پتہ وہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بینگومان خوا بینایہ بہ وہی کہ دہیکہن ﴿وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ﴾
 (جوولہ کہو گا وورہ کان) وتیان: کہس ناجیتہ بہ ہشتہ وہ ﴿إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا﴾ مہ گہر یہ کیک
 کہ جوولہ کہ یا گا وور بیت ﴿تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ﴾ ٹہمہ ٹاواتیانہ ﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ﴾ بیان بلی: بہ لگہ تان
 بہین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر راست دہ کہن ﴿بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ (نہء وانیہ) بہ لکو ہر
 کہ سبک بہ راستی رووبکاتہ خوا ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ و لہ ہمان کاتدا چاکہ کار بیت ﴿فَلَهُ الْجَزَاءُ عِنْدَ
 رَبِّهِ﴾ ٹہوہ بؤی ہیہ پاداشت لہ لای ہر و ہر دگاریہ وہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان
 لہ ہرہ و نہ خہ میش دہ خون ﴿۱۲﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصْرَى
لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ
قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ
مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا
أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ
وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَسِيعُ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ ۖ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَلْنَتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِذَا قُضِيَ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَهَتْ
قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَنْتَسِيَ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ جووله كه ئەلین: گاوور له سه ر ههچ (ئایینیک) نین
 ﴿وَقَالَتِ النَّصْرَىٰ لَنْتَسِيَ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وه گاوور ده لین: جووله كه له سه ر ههچ (ئایینیک) نین
 ﴿وَهُمْ يَنْتَوْنَ الْكِبْتَ﴾ له كاتینكدا ئەوان نامه كانیان ده خوینده وه، (به كیكیان ته ورات و تهوی تریش
 ئینجیل) ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ هه ر به م جو ره یان ده ووت، ئەوانه ی كه نه زانن
 (له بت به رسته كان) ﴿قَالَ اللَّهُ يَخُفُّ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ ئەمجا خوا له رۆژی دوا بیدا له نینوانندا پر یار
 ده دات ﴿فَمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَفُونَ﴾ له وشتانه ی كه تیا بیدا جیاواز و ناكو كن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَبَ
 سِتْمًا مَّكَارَتِرَهُ لَوْ كَسَهُ﴾ كه رینگری له مز گه وته كانی خوا ده كات ﴿أَنْ يُذَكَّرَ
 فِيهَا أَسْمُهُ﴾ له وه ی كه ناوی خوا یان تیدا بیرئ ﴿وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا﴾ وه هه ول ده دات بو ویران كردن یان
 ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئەوانه (كه قه ده غه ی خوا به رستی ده كه ن له مز گه وته كاندا) ﴿مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
 إِلَّا خَافِيَةً﴾ بویان نی یه بچه مز گه وته كانه وه به تر سه وه نه بیئت ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ﴾ له زانی
 دونیادا ریسوایی بو ئەوانه ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه له رۆژی دوا بیدا سزای گه و ره ﴿وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ رۆژه لات و رۆژ ئاوا هه ر بو خوا یه ﴿فَإِنَّمَا تُؤَلَّفُوا شِعْرَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ كه واته
 روو بكه نه هه ر لایهك (له نو یژ كردندا به فهرمانی خوا) ئەوه روو گه یه و رووتان له خوا كردو وه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا (به زه بی و مبه ره بان ی) فراوانه و زانایه ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾
 (گاوورو جووله كه و بت به رسته كان) ووتیان: خوا مندالی بو خوی دانا وه ﴿سُبْحَنَهُ﴾ ئەو (خوا)
 باك و به دووره له وه ﴿بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به لكو هه رچی هه یه له ئاسمانه كان و زهوی دا
 مولکی ئەوه ﴿كُلُّ لَّهُ قَدِيرٌ﴾ هه مو و فهرمان به دار و ملکه چی ئەون ﴿يَدْبِعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) به دی هیه ره ی ئاسمانه كان و زهوی یه ﴿وَلَا تَقْنِي أَمْرًا﴾ وه كاتی كه و یستی شتی بکات
 ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ هه ر ئەوه نده ی پی ئەوی كه پی ی بلی: بیه ئیتر ئەبی ﴿وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾ نه زانه كان ووتیان: بوچی خوا خوی قسه مان له گه ل ناکات
 ﴿أَوْ تَأْتِيَنَا آيَةٌ﴾ یا نیشانه یه کمان بو نایه ت ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ ئەوانه ی
 كه له پیش ئەمانیش دا بوون هه مان شتیان ده ووت ﴿تَشَبَّهَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دل و ده روو یان له بهك ده چیت
 ﴿قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ بینگومان نیشانه ی زۆرمان باس كردو وه بو كه سانیک به شوین
 دلنایی دا ده گه رین ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بینگومان ئیمه تومان نارد به ئایینکی راست
 و درو وسته وه به مژده ده ر و تر سیه ر ﴿وَلَا تُشْغِلُ عَنْ أَصْحَابِ الْحَجِّهِ﴾ وه تو به ر پر سیار نیت له یارانی
 دۆزه خ ﴿۱۱﴾

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ
 إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ أُتْبِعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي
 جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ الَّذِينَ
 ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ءَأُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ءَمَنْ
 يَكْفُرْ بِهِ ءَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَبْنِي إِسْرَءِيلُ أَذْكَرَ أَوْ أُنْظَمَ
 الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا
 لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا
 شَفَاعَةٌ ءَوَلَهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ * وَإِذْ أَبْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ
 فَأَتَمَّهُنَّ قَالِ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالِ
 لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ
 وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ
 ﴿١٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ
 مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالِ وَمَنْ كَفَرَ
 فَأُتِمِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

﴿وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ﴾ هەر گیز نه جووله که و نه گاوور لیت رازی نابن ﴿حَتَّىٰ تَبِيعَ مِلَّتَهُمْ﴾ ههتا دواى ئاینان نه که ویت ﴿قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهَدَىٰ﴾ (پێ یان) بلی: هەر پێنموونی خوا به پێنموونی راست ﴿وَلَنْ أَتَّبَعَ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه ته گهر دواى ئاره زووه کانی تهوان بکه ویت (تهی موحه ممهده) ﴿بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواى تهو زانیتهی که (له خواوه) بۆت هاتووه (که قورئانه) ﴿مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ سه به رشتی که رو یارییده ده ریکت نابێ له لایه ن خواوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ تهوانه که نامه مان پێداوون ﴿يَتْلُوهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ﴾ به راستی ده یخوێننه وه ﴿وَأُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ تهوانه بر وانه ههتین به پێنموونی خواى گهوره (که ئیسلامه) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وه تهوانه یی بر واین بێ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هه ره تهوانن زه ره ر مهنده و خه سار و مهنده ﴿يَبَيِّنُ إِسْرَءِيلَ أَذْكَرَ أَوْ أُنْظَرُ﴾ تهی نه وه کانی به عقوب (تهی به نی ئیسرا ئیل) بیرى تهو چا کانه بکه نه وه که رشتوومن به سه ر تاندا ﴿وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وه بیگو مان من (پیشتر) ریزی ئیوه م دا به سه ر هه موواندا ﴿وَأَتَقَوَّيْتُكُمْ﴾ وه خو تان بیاریزن له رۆژیک ﴿لَا تَجْرِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ که که س له بری که س تۆله و پاداشت نادریته وه ﴿وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ﴾ وه بار مه ته لى وه ر نا گیریت ﴿وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَعَةُ﴾ وه هیچ تکایه که که لکی ناگری ﴿وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ﴾ وه یار مه تیى نادرین و سه ر ناخرین ﴿وَإِذْ أَسْبَغَ إِِبْرَاهِيمَ رَأْيَهُ رِجْلَيْهِ﴾ (بیر بکه نه وه) کاتیک خوا ئیبراهیمی تاقی کرده وه به چهنده بر یار و فه رمایشتیک ﴿فَاتَمَّهَنَّ﴾ که تهویش به جی ی هینان ﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾ (خوا) فه رمووی: بیگو مان من تۆ ده که م به پیشه وای خه لکی ﴿قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ (ئیبیراهیم) وتی: له نه وه شم ته که یه ت (به پیشه وای) ﴿قَالَ لَا يَبْتَاعُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾ فه رمووی: پینغه مبه ری ته یى من ناگات به سه ته مکاران ﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا﴾ (بیر بکه نه وه) کاتیک که که عبه مان گیرا به به ناگای خه لکی و جی ی ئاسایش ﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى﴾ (پیمان و وتن) شوینی تهو به ر ده ی ئیبراهیم (علیه سلام) له سه ری راده وه ستا (کاتی دروست کردنی که عبه) بکه نه جیگای نویژ ﴿وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَاسْمَعِيلَ﴾ وه سپارد مان به ئیبراهیم و ئیسماعیل ﴿أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ﴾ که ماله که م پاك بکه نه وه بۆ تهوانه ی که به ده وری که عبه دا ده سو رپێنه وه ﴿وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ وه بۆ تهوانه ی که تیایدا ته میننه وه هه ره وها بۆ کر نوش به ران و سو رژه به ران ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا﴾ (وه بیر بکه نه وه) کاتیک که ئیبراهیم و وتی: خوا به ته م شوینه (که مه که یه) بکه به شار یکی پر له ئاسایش ﴿وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ وه رۆزی دانیش توانی بده له به رو بووم و میوه هات ﴿مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ تهوانه یان که بر وایان به خوا وه رۆزی دوا یی هه به ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا﴾ (خوا) فه رمووی: ته وه ش بێ بر وایی رۆزی پێی ته ده م بۆ چهنده رۆژ یکی که م ﴿ثُمَّ أَصْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيَشْ أَلْمِصِيرُ﴾ له پاشان نا چاری ده که م به سه زای ئاگری دۆزه خ که خرا پترین سه ره نه جامه ﴿۱۹﴾

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
 مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ
 لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
 إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ
 يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ
 إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مِنْ سَفَاهَةٍ نَفْسُهُ وَلَقَدْ أَصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا
 وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ وَأَسْلِمْ
 قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ
 وَيَعْقُوبُ يَبْنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
 إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
 الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ
 إِلَهًا وَإِلَهَ آبَائِكِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا
 وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
 وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

﴿وَإِذْ رَفَعَ ابْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ﴾ (بیر بکەر وه) کاتیک که ئیر اھیم و ئیسماعیل بناغہ کانی کہ عہ بیان ہرز دہ کردہ وه ﴿رَبَّنَا قَبَلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ (دیانوت) خواہی تہم کردہ وه یہ مان لی گیرا بکہ بہرستی ہر توی بیسہری زانا ﴿رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ﴾ خواہی ہر دو کمان بکہ بہ گوپرایہل وفہرمان بہرداری خوت ﴿وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةٌ مُّسْلِمَةٌ لَّكَ﴾ وه لہ نہ وه شمان گہ لیک بکہ بہ فہرمان بہرداری خوت ﴿وَارِثًا مَّا سَكَتَا﴾ وه رینگا کانی خوا بہرستی مان نشان بدہ ﴿وَتَبَّ عَلَيْنَا﴾ وه بہ شیمان گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ بہرستی ہر توی گیرا کہری بہ شیمانی و میہر بان ﴿رَبَّنَا وَأَنْتَ فِيهِمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ﴾ خواہی لہ ناو نہ وه کانماندا پیغہ مہر یںک بنیرہ لہ خویان ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِكَ﴾ ثاہتہ کانی تویان بہ سہردا بخوینیتہ وه ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ﴾ قورٹان و دانایی یان فیربکات و پاکیان بکاتہ وه (لہ ہموو گوناھیک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بیگو مان ہر توی بہ توانای دانا ﴿وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ﴾ کی پرووہر تہ گیرئی لہ ثایینی ئیر اھیم ؟ ﴿إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ﴾ مہ گہر کہ سیک کہ خوی گیل ونہ فام کردیت ؟ ﴿وَلَقَدْ أَصْطَفَيْنَا فِي الدُّنْيَا﴾ سونددی بیگو مان ئیر اھیمان ہہ لبزارد لہ دونیادا ﴿وَأَنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه بیگو مان تہو لہ پروژی دوایدا لہ چاکہ کارانہ ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِ﴾ (ہہلی بزارد) لہ کاتیکدا خوا پنی فرموو : گوپرایہل وفہرمان بہرداری بہ ﴿قَالَ أَسْمِئْتُ رَبِّ الْعَلَمِينَ﴾ (ئیر اھیمیش) ووتی : وا خوم سپارد بہ بہرہر دگاری جیہانیان ﴿وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ﴾ ئیر اھیم و بہ عقوب ناموزدگاری کورہ کانی خویانیان کرد کہ فہرمان بہرداری خواین ﴿يَبْنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ﴾ (وہ ہہریہ کہ بیان بییان وتن) پؤلہ کانم : خوائیینی یہ کتابہرستی بؤہل بزاردوون ﴿فَلَا تَتُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ کہواتہ مہ مرن بہ موسولمانیتی نہ بیت ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ﴾ (تہی خواوہن نامہ کان) ثایا ئیوہ نامادہ بوون کاتی بہ عقوب لہ سہرہ مہر گدا بسو ﴿إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي﴾ کاتی بہ کورہ کانی ووت دوی من کی دہہرستن ؟ ﴿قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالآلِهَةَ آبَائِكَ﴾ (تہوانیش) ووتیان : خوی توو باوو باپیرانت دہہرستین ﴿إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا﴾ کہ خوی ئیر اھیم و ئیسماعیل و ئیسمحاقہ کہ خواہی کی تاک وتہنہایہ ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وه ئیمہش فہرمان بہردار و گوپرایہلی تہوین ﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾ تہو پیغہ مہرمانہ دہستہ یہک بوون تیہرپین ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُم مَّا كَسَبْتُمْ﴾ ہہرچیان کرد بؤ خویانیان کردوہ (ئیوہش) ہہرچی بکہن بؤخوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَسْأَلُون عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه ئیوہ بہرہر سیار نین لہ کردوہی تہوان ﴿﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
 حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا
 أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ
 رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
 فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
 ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ
 عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّكُمْ
 وَلَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾
 أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ
 اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
 وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

﴿وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا﴾ (جووله که و گاووره کان) ووتیان: (به موسلمانانه کان) بېن به جووله که یان به گاوور تابکه ونه سهر ریځای راست ﴿قُلْ بَلَّغْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا﴾ بلی: به لکو په پیره ویی نایینی پاکي ئیراهیم ده کهین ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ کهله هاو بهش په یه ادا کهران نه بووه ﴿قُولُوا أَمَّا إِنَّا وَلِلَّهِ﴾ بلین: (ئی موسلمانینه) برومان هیتا به خواو ﴿وَمَا أَنزِلَ إِلَيْنَا﴾ بهو قورنانه ی که بوخومان نیراوه ته خواو وه ﴿وَمَا أَنزِلَ إِلَيْنَا إِلَّا بِرِهْمٍ وَأَسْمِعِيلَ وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ﴾ وه بهو نامه بهی که نیراوه بو ئیراهیم و ئیسماعیل و ئیسمحاق و یه عقوب و کوره کانی یه عقوب ﴿وَمَا أَوْفَى مُوسَى وَعِيسَى﴾ وه بهو ی که دراوه به موسا و عیسا ﴿وَمَا أَوْفَى النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ وه بهو ی که دراوه به هه موو پیغه مبهران له لایه ن په روه د گاریانه وه ﴿لَا تَفْقِرُ بِحَبْلِ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ جیاوازی ناکهین له نیوان هیچ کامیکاندا ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وه ئیمه فهران به ردار و گویرایه لی خواین ﴿فَإِنَّمَا أَمْثَلِ مَاءَ أَمْثَمَ بِهِ﴾ ئه مجا ئه گهر برویان هیتا بهو وینه بهی که ئیوه پرواتان پی هیتاوه ﴿فَقَدْ أَهَدَوْا﴾ ئهوا بیگومان پتی راستیان دوزیوه ته وه ﴿وَأَن تَوَلَّوْا فَمَا تَمَّاهُمْ فِي شِقَاقٍ﴾ وه ئه گهر پشتیان هه لکرد ئهوا ئه وان له دوو بهر کیی دان ﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ﴾ وه خوا ئاگاداری تو ئه کات له وان ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه هر خوا به بیسهری زانا ﴿صِبْغَةَ اللَّهِ﴾ ده ستبرگن بهو ئاینه ی خوداوه که فیره تی پاکي ئیوه ی له سهر خه لکرد وه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً﴾ بیگومان هیچ فیره تیکی بهو جوړه پاک نیه (که واته چاک دهستی بیوه بگرن) ﴿وَنَحْنُ لَهُ عِبْدُونَ﴾ وه ئیمه ش بهرستن و عیادهت هر بو ئه و ده کهین ﴿قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ﴾ بلی: ئایا دمه قالی و دمه وه ریمان له گه له ئه کهن له کاری خوا ﴿وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ﴾ له کاتیکدا ئه و په روه د گاری ئیمه و ئیوه شیه ﴿وَلَنَّا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ﴾ وه کرده وی خو مان بوخومانه و کرده وی خو نان بوخوتانه ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ﴾ وه ئیمه ته نها به دل سو زی به ندایه تی خوا ده کهین ﴿أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَأَسْمِعِيلَ﴾ باخود ئیوه ئه لاین: ئیراهیم و ئیسماعیل ﴿وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ﴾ و ئیسمحاق و یه عقوب و کوره کانی یه عقوب ﴿كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى﴾ جووله که یا گاوور بوون؟ ﴿قُلْ أَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمَّا اللَّهُ﴾ بلی: ئایا ئیوه زانترن یا خوا؟ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ﴾ کی ستم کار تره ﴿مِمَّنْ كَتَبَ شَهَادَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ لهو که سه ی که شایه تی کی له خوا و هر گرتی و بیشار ته وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ خودا بی ناگانی یه له وه ی که ئیوه ده یکه ن ﴿تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾ ئه و پیغه مبه رانه دهسته یه ک بوون تیپه رین و روشتن ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ﴾ هر چی یان کرد بوخویانان کرد، وه ئیوه ش هر چی بکه ن بوخوتانی ده کهن ﴿وَلَا تَسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه ئیوه بهر پر سیار نین له کرده وی ئه وان ﴿۱۵۰﴾

* سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمْ الَّتِي كَانُوا
 عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا
 شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا
 جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ
 مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
 هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ عَمَّا يَتَّبِعُ إِيْمَنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
 بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ
 فَلْنُوَلِّيكِ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 بِكُلِّ آيَةٍ مَاتَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتِهِمْ
 وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنْ أُتْبِعْتَ أَهْوَاءَ هُمْ مِّنْ
 بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لِّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

﴿سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ هَذَا بَشَرٌ أَلْهَىٰ وَهَّيَ لَهُ زَكَاةً وَمِمَّا رَزَقْنَاهُ يُدْنِي وَيُؤْتِيهِمْ لَافِتًا ۚ وَهُوَ الْمُرِيدُ الْغَافِلُ﴾ هندی نه زان و گیل ونه فام له خه لك ده لین : ﴿مَا وَلَّهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمُ الَّذِي كَانُوا عَلَيْهِمْ﴾ چی موسلماننه کانی وهر گیرا له و پروو گه یان که جاران له سه ری بوون ﴿قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ بلئی پروژه لات و پروژاوا هه مووی مولکی خوابه ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ کئی بوی رینموونی ده کات بو ریبازی راست ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾ ههروه ها کر دمانن به گه لیککی میانه ره و مامناوهند (ی هه لبرارده) ﴿لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾ تابینه شاهید و چاودیر به سه ره خه لکه وه، و پیغه مبه ریش ﷺ شاهید و چاودیر بیت به سه ره یتوه وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا﴾ نه و پروو گه یه ی که جاران له سه ری بوویت نه مانگیرا (به پروو گه و له پاشان گو ریمان به که عبه) ﴿إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ مِمَّا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ته نها بوئه وه ی دهر بکه ویت کی شوین پیغه مبه ر ﷺ ده که ویت (وه جیاده بیت وه) ﴿مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ﴾ له وانه ی که پاش گه زده بنه وه ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ لَكِبْرًا﴾ وه به راستی (نهم گو رینه) کاریکی زور گه و ره و گران بوو ﴿إِلَّا عَلَىٰ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ﴾ مه گه ر لای نه وانه ی که خوار رینموونی کردوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ أَيْمَنَكُمْ﴾ وه خوای گه و ره بر و (و نویره کانی جاران) تانی به زایه نه داوه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَالْتَنَاسِ﴾ به راستی خواله گه له خه لکیدا ﴿لَرَأَوْهُ وَحِيمٌ﴾ دلسوژی میهر بانه ﷺ ﴿قَدْ سَرَىٰ ثَقْلَبُ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ﴾ به راستی یتمه گه رانی پروو خسارت پروو به ئاسمان ده بینین ﴿فَلَوْلَا نَصْرُكَ﴾ ده ی سویتند به خوا پرووت ده که یینه ﴿قِبْلَةَ تَرْضَاهَا﴾ پروو گه یه که به سه ندت بی و رازی بیت پیی ﴿قَوْلُ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ یتیر پرووت وهر چهر خیت به ره و لای که عبه (مسجد الحرام) ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ یتوه ش نه ی موسلمانان له هه ر لایه که بوون ﴿قُولُوا وَجْهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ (له نویردا) پرووتان بکه نه نه وی، به ره و (مسجد الحرام) ﴿وَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ به راستی نه وانه ی به رپاویان پیدراوه ﴿لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ چاک نه زانن که نه مه شتیکی راسته له به ره و رد گاریانه وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾ وه خودا بی ناگا نی به له وه ی که ده یکه ن ﷻ ﴿وَلَكِنْ آتَيْنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ﴾ سویتند بیت نه گه ر هه ر چی به لگه و نیشانه هه یه بی هیئت وه بوئه م خاوه ن نامه و به رپاوانه ﴿مَا تَعْبَأُ قِبْلَتَكَ﴾ دوا ی پروو گه ی تو ناکه وون ﴿وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتِهِمْ﴾ وه توش دوا ی پروو گه ی نه وان ناکه ویت ﴿وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ﴾ وه نه وان دوا ی پروو گه ی یه کتری ناکه وون ﴿وَلَكِنْ اتَّبَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ سویتند بیت نه گه ر تو دوا ی ناره زووه کانی نه وان بکه ویت ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ﴾ دوا ی نه و زانینه ی که (به سه رووش) بو ت هاتوه ﴿إِنَّكَ إِذْ لَمِيسَ الظَّلَمِينَ﴾ به راستی نه و کانه تو له سه مکاران ده بیت ﷻ

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ
 وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ الْحَقُّ
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ
 هُومٌ لِيَهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ
 جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
 فَوَلَّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
 وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
 فَوَلَّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
 وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَلَكُلَّ لَآيَكُنَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ
 ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمْنَعَتْكُمْ عَلَيْهِمْ
 وَأَعْلَانُكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو
 عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَيُعَلِّمُكُمُ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ
 وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ نه‌وانه‌ی که په‌راومان پی داوون ﴿يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ﴾ پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌ناسن وهك چۆن كورونه‌وه‌كانی خو‌یان ده‌ناسن ﴿وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ﴾ پیگو‌مان كۆمه‌لیك له‌وان (له‌ته‌هلی كتاب) ﴿لَيَكْفُرُنَّ بِالْحَقِّ﴾ نه‌و‌راستی په‌ده‌شار نه‌وه ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له‌كاتیكدانه‌وان ده‌زانن (موحه‌ممه‌د ﷺ پیغه‌مبه‌ره) ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ راست نه‌وه‌یه (كه‌بۆت هاتووه) له‌په‌روهر دگارت نه‌وه. ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ كه‌واته له‌گو‌مانداران مه‌به ﴿وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ﴾ وه‌هه‌موو گه‌لیك روو‌گه‌یه‌کی هه‌یه ﴿هُوَ مَوْلَاهَا﴾ كه‌رووی تی ده‌كات ﴿فَأَسْتَفِيقُوا الْخَيْرَاتِ﴾ ده‌ی ده‌ست پی‌شكه‌ری بکه‌ن له‌كرداره‌چاكه‌كاندا ﴿إِنَّ مَا تَكُونُوا﴾ له‌هر كوی هه‌بن ﴿يَأْتِيَكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ خودا هه‌مووتان كۆده‌كانه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لانه‌به‌سه‌ر هه‌موو شتیكدان ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له‌هر كوی چو‌ویته‌ده‌روه (به‌سه‌فه‌ر) ﴿قَوْلَ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ رووت وه‌ر بگی‌ره بۆ لای كه‌عبه‌ی پی‌روژ ﴿وَإِنَّهُ لَالحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌ثم روو‌كر دته‌راسته‌وله‌په‌روهر دگارت نه‌وه‌یه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خو‌دابی ناگانی به‌له‌وه‌ی كه‌ده‌یكه‌ن ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له‌هر كوی چو‌ویته‌ده‌ری ﴿قَوْلَ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ (له‌كاتی نو‌یز كردندا) رووت وه‌ر بگی‌ره بۆ لای كه‌عبه‌ی پی‌روژ ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ وه‌تیوه‌ش (ئی موس‌لما‌نینه) له‌هر كوی بوون ﴿قُولُوا وَجْهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ روو وه‌ر گپ‌ن بۆ لای ئه‌و (كه‌عبه) ﴿لَعَلَّايَكُونَ لِلنَّاسِ عَلِيمٌ حُجَّةً﴾ نا‌بیانوی خه‌لكتان نه‌یه‌ته‌سه‌ر ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ مه‌گه‌ر سته‌م كاره‌كانیان ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ﴾ جا‌لییان مه‌ترسن ﴿وَاحْشَوْنِي﴾ وه‌له‌من بترسن ﴿وَلَا تَدْرِعَمَنِّي عَلَيْهِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی به‌خششی خو‌متان به‌ته‌واوی به‌سه‌ردا بپ‌رژم ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ وه‌به‌لكو‌ر بیازی راست بگرن ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وه‌كه‌ره‌وانه‌مان كرد ﴿فِيكُمْ﴾ له‌ناوتاندا ﴿رَسُولًا مِنْكُمْ﴾ پیغه‌مبه‌ر یتك له‌خو‌تان ﴿يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا﴾ كه‌ئایه‌ته‌كانی ئی‌مه‌تان به‌سه‌ردا بخو‌یته‌وه ﴿وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ﴾ وه‌دن وده‌روونتان پاكتان بكاته‌وه وه‌فیرتان كات ﴿الْكِتَابَ﴾ فیری قورئان ﴿وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌فیری دانایی (فه‌رمووده‌ی خو‌ی) ﴿وَيُعَلِّمُكُمُ﴾ وه‌فیرتان كات ﴿مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌و‌شته‌نه‌ی كه‌نه‌تان ده‌زانی ﴿فَازْكُرُونِ﴾ كه‌واته یادم بکه‌ن ﴿أَذْكُرْكُمُ﴾ تام‌نیش یادتان بكه‌م وه‌بیرتان نه‌كه‌م ﴿وَأَشْكُرُوا لِي﴾ وه‌سو‌پاسم بکه‌ن ﴿وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ پی‌نه‌زان ونا‌سو‌پاسیم مه‌كه‌ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌و كه‌سانه‌ی كه‌پ‌رواتان هیتاوه ﴿اسْتَعِينُوا﴾ پشت ببه‌ستن ﴿بِالصَّبْرِ﴾ به‌خو‌راگرتن ﴿وَالصَّلَاةِ﴾ و نو‌یز (كردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ به‌راستی خوا له‌گه‌ل خو‌راگرا‌نه ﴿۱۵۶﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ
لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾
الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
﴿١٥٦﴾ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ * إِنَّا الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا
وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ
لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ
﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوْا فَاُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَاللَّهُ كَرِيمٌ ﴿١٦٣﴾ وَاللَّهُ وَحْدَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٤﴾

﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ هەر گیز مه‌لین ﴿لِمَن يُقْتَلُ﴾ به‌و که‌سانه‌ی ده‌کورزین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌رینگه‌ی خوا‌دا
 ﴿أَمْوَاتٌ﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْيَاءٌ﴾ به‌لکو زیندوون ﴿وَلَكِن لَّا تَشْعُرُونَ﴾ به‌لام ئیوه‌هه‌ستی پی‌ناکه‌ن
 ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ﴾ سویند به‌خوا تا‌قیتان ده‌که‌بنه‌وه ﴿بِشَيْءٍ﴾ به‌هه‌ندی‌ک ﴿مِّنَ الْخَوْفِ﴾ له‌ترس
 ﴿وَالْجُوعِ﴾ و‌برستی ﴿وَنَقِصْ﴾ و‌که‌م بوونی ﴿مِّنَ الْأَمْوَالِ﴾ مال و‌دارایی ﴿وَالْأَنْفُسِ﴾ و‌خه‌لکی (که‌س
 و‌کار‌تان) ﴿وَالْأَمْوَاتِ﴾ و‌به‌روو بووم ﴿وَبَشِّرِ﴾ جام‌زده‌بده ﴿الْضَّالِّينَ﴾ به‌خو‌را‌گران ﴿الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌ی
 ﴿إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُّصِيبَةٌ﴾ که‌له‌گه‌ل دوو‌جاری سه‌ختی و‌نه‌هامه‌تی و‌ناخوشیه‌ک بوون ﴿قَالُوا﴾ ده‌لین
 ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ ئیمه‌هه‌ر هی خواین و‌هه‌ر بۆ‌لای ئه‌ویش ده‌گه‌ری‌بنه‌وه ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئا‌ئه‌وانه
 ﴿عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ﴾ دروود و‌به‌زه‌یی به‌سه‌ر ئه‌واندا ده‌باریت له‌لایه‌ن په‌روه‌ر دگاریانه‌وه
 ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَذَكَّرُونَ﴾ و‌ئه‌وانه‌ ئه‌و که‌سانه‌ن هیدا‌یه‌تیا‌ن و‌هه‌ر گرتووه ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ﴾
 به‌راستی سه‌فا و‌مه‌روه ﴿مِن شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ له‌در و‌شمه‌کانی (دینی) خو‌ان ﴿فَمَنْ حَاجَّ الْبَيْتَ﴾ جا‌هه‌ر که‌سینک
 حه‌جی مالی خو‌ای کرد ﴿أَوْ اعْتَمَرَ﴾ یا‌عومره‌ی کرد ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ﴾ هیچ خرا‌به و‌تا‌وانی نا‌گات ﴿إِن
 يَطَّوَّفَ بِهِمَا﴾ که‌ها‌تو‌چۆ‌سه‌عی نی‌وان سه‌فا و‌مه‌روه بکات ﴿وَمَن طَوَّفَ حَيْثُ﴾ و‌هه‌ر که‌سینک به‌ئاره‌زو‌وی
 خۆ‌ی چا‌که‌یه‌کی کرد ﴿فَاتَّ اللَّهُ شَاكِرًا عَلَيْهِ﴾ ئه‌وه‌ بینگومان خو‌دا سو‌پاس‌گوزاری‌کی زانا‌یه ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ﴾ بینگومان ئه‌وانه‌ی ﴿يَكْفُرُونَ﴾ ده‌بشار نه‌وه ﴿مَا أُنزِلْنَا﴾ ئه‌وه‌ی که‌ناردو‌مانه‌ته‌خواره‌وه
 ﴿مِنَ الْبَيِّنَاتِ﴾ له‌ئایه‌تانی پۆ‌شن و‌ ﴿وَأَلْهَدَى﴾ پینمایی ﴿مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ﴾ دوا‌ی ئه‌وه‌ی که‌پرو‌نمان
 کردو‌ه‌ته‌وه ﴿لِّلنَّاسِ﴾ بۆ‌خه‌لکی ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له‌نامه‌(ی ته‌ورات و‌ئینجیل) دا ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئه‌وانه
 ﴿يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ﴾ خو‌دا نه‌فره‌تیا‌ن لی‌ده‌کات ﴿وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُونُونَ﴾ و‌هه‌فره‌تکه‌رانی‌ش نه‌فره‌تیا‌ن لی‌ده‌که‌ن
 ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه‌گه‌ر ئه‌وانه‌ی ﴿تَابُوا﴾ که‌په‌شیمان بو‌وبنه‌وه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و‌هه‌کردو‌ه‌ی چا‌کیان
 کردبئی و‌ ﴿وَيَتَّبِعُوا﴾ (ئه‌وه‌ی شار‌دبویانه‌وه) ئاشکرایان کردبئی ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ ئا‌ئه‌وانه ﴿أَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾
 په‌شیمانیا‌ن لی‌گیراده‌که‌م ﴿وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ و‌هه‌ر منم‌گیرا‌که‌ری می‌هه‌ربان ﴿إِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی بی‌پرو‌ابوون ﴿وَمَا تَوْأَمُ﴾ و‌مردوون ﴿وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ و‌بی‌پرو‌ابوون
 ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئه‌وانه ﴿عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ له‌سه‌ریانه‌نه‌فرینی خوا ﴿وَأَلْمَنَّا بِكَ﴾ و‌فریشته‌کان ﴿وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾
 خه‌لکی به‌تیک‌رایی ﴿حَلَالِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده‌میننه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿لَا يَخْفَعُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان
 له‌سه‌ر سووک نا‌کر‌تیه‌وه ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ و‌هه‌دوانا‌خ‌رین له‌سزا ﴿وَالْهَٰكُمُ﴾ په‌رسترا‌وی ئیوه
 ﴿إِلَهُ وَحْدٌ﴾ په‌رسترا‌ویکی تا‌ک و‌ته‌نهایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په‌رسترا‌ویکی راست نی‌یه‌به‌ته‌نیا‌ئه‌و
 نه‌بی‌ت ﴿الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ﴾ که‌به‌خشنده‌ی می‌هه‌ربانه ﴿۱۲۶﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
 مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
 مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِينَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا يَكُنْ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرْوْنَ
 الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
 إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
 وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ
 لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ
 أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
 يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلوْا مِنَّمَا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
 بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

﴿إِنَّا فِي خَلْقٍ﴾ به پرستی هیه له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ﴾ ناسمانه کان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ وزهوی
 ﴿وَأَخْتَلَفَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ و جیاوازی شهووروز (به کورنی و دریزی) ﴿وَالْفُلُوكَ أَلْفِي﴾ و نهو که شتیانهی
 ﴿تَجْرَى فِي الْبَحْرِ﴾ که دین و ده چن له ناو دهر یادا ﴿بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ﴾ بهو شتانه که قازانج ده گه یه نه به خه لکی
 ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه نهو هی که خوا له ناسمانه وه باراندی ﴿مِنْ مَّاءٍ﴾ له ئاو (باران) ﴿فَأَخْبَا
 بِدَا الْأَرْضِ﴾ پاشان زهوی پی زیندو کرده وه (پی بووزانده وه) ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ پاش مردنی ﴿وَبَتْ﴾ وه
 بلاوی کرده وه ﴿فِيهَا﴾ تییدا ﴿مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ﴾ له هه موو جوړه زینده وه ریک ﴿وَتَصْرِيفَ الرِّيحِ﴾
 وه گیرانی بایه کان (به هه موو لایه کدا) ﴿وَالسَّحَابِ﴾ وه نهو هه ورانهی ﴿الْمُسْحَرِ﴾ پام کراون
 ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ له ناو هندی ناسمان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ و زهویدا ﴿لَا يَتَّخِذُ﴾ چهند به لگن ﴿لِقَوْلِهِمْ قُلُوبٌ﴾
 بۆ که سانی که تیگن ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ وه که سانی واهیه له خه لکی ﴿يَتَّخِذُونَ دُونَ اللَّهِ
 أَنْدَادًا﴾ که هاو به شی زور بۆ خوا پهیدا ده کهن ﴿يُحِبُّونَهُمْ﴾ خوشیان دهوین ﴿كَحُبِّ اللَّهِ﴾ وه ک
 خو شهو یستی (ثیمانداران بۆ) خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ به لام نهوانه ی بر وایان هیناوه زور زیاتر
 خویان خوش دهوین ﴿وَلَوْ سِئَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه گهر بینن نهوانه ی سته میان کرده وه (به هاو به شی
 پهیدا کردن بۆ خوا) ﴿إِذْ يَرْوَى الْعَذَابَ﴾ کاتیک که چوایان ده که ویت به سزا (ی خوا ده زانن)
 ﴿أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ که هه رچی ده سه لات هیه هه مووی بۆ خوابه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ وه
 بیگومان سزای خوا زور سه خته ﴿إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾ کاتیک که نهو که سانه ی خه لک
 شوینیان که وتون له دونیادا (واته سه رو که گو مر اکره کان) یه خه هه لته ته کینن ﴿مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾
 لهوانه ی (له دونیادا) دویان که وتوون ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سزای (دوزه خیان به چاوی خو یان)
 بینن ﴿وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ﴾ وه هه موو په یوهندی یه کیان بچرا یه وه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾
 وه نهوانه ی که دویان که وتوون ووتیان ﴿لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ﴾ خوز گه تیمه بگه راپنایه ته وه (بۆ دنیا)
 ﴿فَنَنْتَبِهَهُمْ﴾ تا یه خه مان لی هه لته کاندنایه ﴿كَمَا تَبْهَرُهُمْ وَأَمَّا هَرُ وَكَ (نهوان) چوون یه خه یان
 له تیمه هه لته کاند ﴿كَذَلِكَ﴾ هه ره بهو شیویه ﴿يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ﴾ خوا کرده وه کانیا نیشان نه دات
 ﴿حَسَرَتِ عَلَيْهِمْ﴾ نه یکات به داخ له سه ر دلیان ﴿وَمَا هُمْ بِخَرِيجٍ﴾ وه نهوان دهر چوونیا ن یه
 ﴿مِنَ النَّارِ﴾ له ناگر ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نه ی خه لکینه ﴿كُلُّوا﴾ بخون ﴿مِمَّا فِي الْأَرْضِ﴾ له وه ی که له
 زهوی دایه ﴿حَلَالًا﴾ به حه لالی و ﴿طَيِّبًا﴾ پاک ی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوی هه نگا وه کانی
 شهیتان مه که ووون ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ به پرستی شهیتان دور منیکی ناسکر اتانه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُمْ﴾
 به پرستی (شهیتان) فهر مانتان پی دده دات ﴿بِالسُّوءِ﴾ به تاوان ﴿وَالْفَحْشَاءِ﴾ و خرا به ﴿وَأَنْ تَقُولُوا﴾ له گه ل
 هه لبه ستنی شتی وَا ﴿عَلَى اللَّهِ﴾ به دهم خوا وه ﴿مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ که نازانن ﴿۱۱۶﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِزْيِرِ وَمَا أَهْلَ بِهِ مِنْ غَيْرِ اللَّهُ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرُ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنْ أَبَى اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ءِثْمًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتیک پټان بووتریت ﴿اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ شویڼ ټه (قورټان) ه بکهون که خوا نار دویه ته خواره وه ﴿قَالُوا بَلْ نَجْعَلُ مَا﴾ ده لټین: نه خیر به لکو شویڼ ټه وه ده که وین ﴿الْقَبِيلَ عَلَيْهِ﴾ ءَابَاءَنَا که باوو باپیر انمان له سهری بوون ﴿أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ﴾ ټه گهر چی باوو باپیر انیشیان ﴿لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا﴾ هیچ تنی نه گه یشتبڼ ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ و گومرا بووین (پټنمایش وهر نه گرن) ﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نموونه ی ټه و بی پروایانه ﴿كَمَثَلِ الَّذِي يَتَّقُ﴾ وه که یه کیك وایه که دهنگ له نازه لیک بکات ﴿بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ﴾ ته نیا دهنگ و هاوړه که نه بی هیچ نایستی ﴿صُمٌّ﴾ ټه مانه که پڼ ﴿بُكْرٌ﴾ لالن، (له ووتنی قسه ی دروست) ﴿عُمٌّ﴾ کویرن (له بینینی پڼ ی راست) ﴿فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ بویه تنی ناگن و ژیر نین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ټه ی ټه که سانه ی که پرواتان هتیاوه ﴿كُلُوا﴾ بخون ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ له و خواره ده منی یه پاکانه ی کردومانه به پوړیتان ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ وه سوپاسی خوا بکهن ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْبُدُونَ﴾ ټه گهر ټیوه ههر ټه وه به رستن ﴿وَأَنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ ټه وه ی (که خوا) قه ده غه ی کردوه و لټان ته نها ﴿الْمَيْتَةَ﴾ مرداره بوو ﴿وَاللَّعْمَ﴾ و خوین (ی پوشتو) ﴿وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ﴾ و گوشتی به راز ﴿وَمَا أَهْلَ بِهِ﴾ و ټه وه ی که سهر برابڼ ﴿لِغَيْرِ اللَّهِ﴾ (به ناوی) غه یری خواوه ﴿فَمَنْ أَضْطَرَّ﴾ ټه مجا ههر که سیک ناچار بوو (به خوار دنی به کیك له مانه) ﴿غَيْرِ بَاطِلٍ﴾ به بی یاخی بوون ﴿وَلَا عَادٍ﴾ و دهر چوون له سنوور ﴿فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ﴾ ټه وه هیچ گونا هیکی له سهر نی یه ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بیگومان خوالی خوشبووی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ بیگومان ټه وانه ی ټه و ټایه تانه ده شار نه وه که خودا نار دویه ته خواره وه ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ له ته ورات ﴿وَيَشْتُرُونَ﴾ و ده یگوړ نه وه ﴿بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ به نرخیکی که م ﴿أُولَئِكَ﴾ ټه وانه ﴿مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ﴾ ناگر نه بیت هیچی تر ناچیته سکیانه وه ﴿وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه خوا له پوړی دواپی دا قسه یان له گهل ناکات ﴿وَلَا يُرْكِبُهُمْ﴾ و پاکیان ناکاته وه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه ختیان ده بیت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أَشْرَوْا الصَّلَاةَ﴾ ټا ټه وانه که سانیکن که گومراپی یان کړی ﴿بِالْهُدَى﴾ به پټنموونی ﴿وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ﴾ وه سزا (یان کړی) به لی خوشبوون ﴿فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ﴾ ټای چهند خورا گرن له سهر ناگر ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ ټه مه (همووی) به هو ی ټه وه ویه که خوا کتیه (بپوړزه) کانی نار دوته خواره وه به راستی ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا﴾ وه بیگومان ټه وانه ی دوو بهر کیان ټیکه ووت ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له ته وراتدا ﴿لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له دوو بهر کیه کی (وادان) که دوورن (له یه ک که ووتن) ﴿١٧٦﴾

* لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
 وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
 وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
 وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ
 الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
 وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ
 عَلَيْكُمُ الْقَصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحُرِّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَىٰ
 بِالْأُنثَىٰ فَمَنْ عَفَىٰ لَهُ وَمِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءُ
 إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ
 بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَّأُولَىٰ
 الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ
 أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ أَنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ وَبَعْدَ مَا سَمِعَهُ
 فَإِنَّمَا إِثْمُهُ وَعَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

﴿لَيْسَ الْإِنْسَانُ شَاكِرًا لِّمَا أُكْرِهُهُ﴾ چا که نه وه نی به که پروو بکه نه ﴿قِيلَ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ به ره و پروزه لات و پروژاوا ﴿وَلَكِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا﴾ به لکو چا که نه وه به ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ که مروف پروای بی به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به پروزی دواپی ﴿وَالْمَلَائِكَةِ﴾ وه به فریشته کان ﴿وَالْكِتَابِ﴾ وه به کتیبه کان ﴿وَالنَّبِيِّنَ﴾ وه به پیغمبران ﴿وَعِاقِبَ الْأَمَلِ﴾ وه دارایی خو بی به خشنی ﴿عَلَىٰ حَبِطٍ﴾ له گهل نه وه ی که خوشی ده ویت ﴿ذَوِ الْقُرْبَىٰ﴾ به خزمان ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و به هه تیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و به بی نه وایان (هه ژاران) ﴿وَأَنزَلَ السَّيْلَ﴾ و به یتوارانی که ده ست ﴿وَالسَّيْلَ﴾ و به سوال که ران ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ و له پری نازاد کردن کویله کانددا ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژی به چاکی کرد بیت ﴿وَعِاقِبَ الْأَكْثَرِ﴾ و زه کاتی دابیت ﴿وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ﴾ و به یمان به جی هیته ران ﴿إِذَا عَاهَدُوا﴾ کاتیک که به یمان دابیت ﴿وَالصَّادِقِينَ﴾ و خوراگران ﴿فِي الْأَنْسَاءِ﴾ له کاتی تنگده ستی ﴿وَالضَّرَّاءِ﴾ و نه خوشی ﴿وَحِينَ الْبَأْسِ﴾ و له کاتی جهنگدا ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نا نه وانه که راستیان کرد ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ وه هه نه وانه پاریز کاران ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که پرواتان هیتاوه ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقَصَاصُ﴾ پیویست کراوه له سهر تان توله سه ندنه وه ﴿فِي الْقَتْلِ﴾ له کوزراواندا (به یه کسان) ﴿الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ﴾ که سی نازاد به که سی نازاد ﴿وَالْعَبْدِ بِالْعَبْدِ﴾ و بندهش به بنده ﴿وَالْأَنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ﴾ و زن به زن (میینه به میینه) ﴿فَمَنْ عَفَىٰ لَهُ﴾ نه مجا هه که سینک به خشرا ﴿مِنْ أَخِيهِ﴾ له لایه ن برایه کی دینی یه وه ﴿شَيْءٍ﴾ به به شینک (له خوینه که) ﴿فَاتَّبَعَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ نه بی (خز مه کانی تر) په پره وی بکه ن به باشی ﴿وَأَدَّ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ﴾ (بکوزیش) به چاکی خوینه که بدات ﴿ذَلِكَ تَخَفِيفٌ﴾ نه مه سوو ککر دنه ﴿مِّن رَّبِّكَ وَرَحْمَةٌ﴾ له په ره و ردگار تانه وه و میهره بانی یه ﴿فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ نه مجا هه که سینک دوا ی نه مه ده ست دریزی کرد ﴿فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بوئه وه هه یه سزای به سوی، (به نازار) ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ﴾ له کوشتنه وه و توله سه ندنه وه دا زیان بوئی وه هه یه ﴿يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾ نه ی هوشمه ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو خوتان پاریزن ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ﴾ پیویست کراوه له سهر تان ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ کاتیک یه کینکتان له سهر مه رگدا بوو ﴿إِنْ تَرَكَ خَيْرًا﴾ نه گهر مالی له پاش به جی ما ﴿أَوْصِيَهُ الْوَالِدَيْنِ﴾ وه سیه نکردن به باشی بو دایک و باوک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و خزمان (یک که میراتبان به رنه که وی) به جوانی وریکو پیکی ؟ ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ پیویست کراوه له سهر پاریز کاران ﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ﴾ نه مجا هه که سینک وه سیه ته که ی گوری ﴿بَعْدَ مَا سَمِعَهُ﴾ دوا ی بیستنی ﴿فَإِنَّمَا أَشْمُهُ﴾ نه وه گوناھی (تاوانی) ﴿عَلَى الَّذِينَ يَدْلُونَهُ﴾ هه ره له ملی نه و که سانه دایه که دیگورن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خواش بیسهری زانایه ﴿

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ
مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى
الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا
فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ
الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ
مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا
هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ
عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

﴿فَمَنْ خَافَ﴾ ته مجا هر که سینک تر سا ﴿مِنْ مُّوْصٍ﴾ له و ه سیه تکار ﴿جَفَأَ اَوَاثِمًا﴾ که هه له یان گونا هیک
 بکات ﴿فَاُضْلَحَ بِیْنَهُمْ﴾ جا (تهو که سه) میرانگرانی پیک بیتنی ﴿فَلَا اِشْرَ عَلَیْهِ﴾ تهو ه یچ گونا هیک ی له سر
 نی یه ﴿اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ﴾ به راستی خودا لیخوش بوو به به زبئی یه ﴿یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ ته ی
 ته وانه ی که پرواتان هیناوه ﴿کُتِبَ عَلَیْکُمُ الصَّیَامُ﴾ پوژووتان له سر نوو سراوه و فرز کراوه ﴿کَمَا
 کُتِبَ عَلَی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ هه روک چوَن فرز کراوه له سر تهو ته و ته مانه ی له پیش بیوه دا بوون ﴿لَعَلَّکُمْ
 تَتَّقُوْا﴾ بو ته و ی خوَتان پیار یزن له خودا بتر سن ﴿اَیَّامًا مَّعْدُوْدَاتٍ﴾ (پوژووتان له سر فرز کرا)
 چه ندر پوژیک ی دیاری کراوی ژمیراوه ﴿فَمَنْ کَانَ مِنْکُمْ مَّرِضًا﴾ جا هر که سینک له تیوه نه خوش بوو
 ﴿اَوْ عَلٰی سَفَرٍ﴾ یان له سه فردا بوو (وه به پوژوو نه بوو) ﴿فَعِدَّةٌ مِّنْ اَیَّامٍ اٰخَرَ﴾ تهو پیو یسته به نه ندازه ی
 تهو پوژانه ی (به پوژوو نه بووه) قه زای بکاته وه له پوژوانی تر دا ﴿وَعَلَى الَّذِیْنَ یُطِیْقُوْنَ﴾ وه پیو یسته
 له سر ته وانه که زور به ناره حه تی ته توان به پوژوو بن (وه به پوژوو نابن) ﴿فَذِیَّةٌ طَعَامٌ مِّسْکِیْنٍ﴾
 بریتی (یان له سه ره) ، که خوراک ی هه ژاریکه ﴿فَمَنْ تَطَوَّعَ خَیْرًا فَهُوَ خَیْرٌ لَّهِ﴾ ته مجا هر که سینک زور تر
 بریتی بدات ته وه باشتره بو ی ﴿وَاَنْ تَصُومُوْا خَیْرٌ لَّکُمْ﴾ ته گهر به پوژوو بن یو خوَتان باشتره
 ﴿اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ﴾ ته گهر بزائن ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِیْ اُنْزِلَ فِیْهِ الْقُرْاٰنُ﴾ مانگی په مه زان مانگی که
 قورئانی تیدا نیرا وه ته خواره وه ﴿هٰذِیْ لِلنَّاسِ وَبَیِّنَتْ﴾ به ریتما بو خه لکی وه به لکه گه لیک ی پوژن
 ﴿مِّنَ الْهُدٰی وَالْفُرْقَانِ﴾ بو رینموونی و جیا کر دنه وه (ی دروست و نادروست) ﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْکُمْ
 الشَّهْرَ﴾ ته مجا هر که سینک له تیوه مانگی په مه زانی بینی ﴿فَلِیَصُمْهُ﴾ با به پوژوو بیت ﴿وَمَنْ کَانَ
 مَّرِضًا﴾ وه هه که سینک نه خوش بوو ﴿اَوْ عَلٰی سَفَرٍ﴾ له سه فردا بوو ﴿فَعِدَّةٌ مِّنْ اَیَّامٍ اٰخَرَ﴾ با به نه ندازه ی
 تهو پوژانه قه زای بکاته وه له چه ندر پوژیک تر دا ﴿یُرِیْدُ اللّٰهُ بِکُمُ الْیُسْرَ﴾ خوا ئاسانی ته و ی بو تیوه
 ﴿وَلَا یُرِیْدُ بِکُمُ الْعُسْرَ﴾ وه گرانی ناوِیت بوَتان ﴿وَلَا کُمْلُوْا الْعِدَّةَ﴾ (قه زای په مه زاتان له سه ره
 دانرا) تا مانگه که (بگرن) به ته وای ﴿وَلَا کُرْوْا اللّٰهَ عَلٰی مَا هَدٰیْکُمْ﴾ وه به گه و ره ناوی خوا به رن
 له سه ره تهو رینموونی یه ی که کردوونی ﴿وَلَعَلَّکُمْ تَشْکُرُوْنَ﴾ وه تا سوپاسی (خوا) بکه ن ﴿۱۸۵﴾
 ﴿وَاِذَا سَأَلَکَ عِبَادِیْ عَنِّیْ﴾ هه کار تیک به نده کانی من پر سیاریان لی کردیت دهر باره ی من ﴿فَیٰقِیْ
 قَرِیْبًا﴾ ته و ا بیگو مان من لیانه وه نزیکم ﴿اُجِیْبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ﴾ گیر اده که م نزای نزا کاران ﴿اِذَا دَعَاۤنِیْ
 هه کار تیک هاوار و نزام لی بکه ن ﴿فَلِیَسْتَجِیْبُوْا لِیْ﴾ ده ی با ته و انیش به دهنگ منه وه بین ﴿وَلِیُؤْمِنُوْا لِیْ﴾
 وه بروام پی به یتن ﴿لَعَلَّهَمْ یَرْشُدُوْنَ﴾ بو ته و ی ری ی راست بدوژنه وه ﴿۱۸۶﴾

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ
بَشِرُوهُنَّ وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ
الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ
عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٧٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَاءِ إِلَى الْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٧٨﴾ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ
وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ
مَنِ اتَّقَىٰ وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٩﴾ وَقَلِيلٌ مِّنْ الَّذِينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٠﴾

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الصِّيَامِ﴾ پښتان پې دراوه له شه وانی پوژوو (ی په مزان) دا ﴿الزَّكَاةُ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ﴾
 كه بچه نه لای ژنه کانتان ﴿هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ﴾ ته وان بو ټیوه پو شاكن ﴿وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهِنَّ﴾ وه ټیوه ش
 بو ته وان پو شاكن ﴿عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَفْتَنُونا أَنْفُسَكُمْ﴾ خوا دهیزانی كه ټیوه ناپاکیان له خوتان
 ده كرد ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ بویه په شیمانی لی گیرا كردن ﴿وَعَفَا عَنْكُمْ﴾ وه لیان خوش بوو ﴿فَالَّذِينَ
 بَشِّرُوهُمْ﴾ ټیتر له ټیستاوه (به شهو) بچه لایان ﴿وَأَتَتْهُمُ امَّاكَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ وه به دل بخوازن تهوی
 كه خوا بوی نویسون (له مندا ل) ﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا﴾ وه بخون و بخونه وه ﴿حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾
 هه نا بوتان جیا ده بیته وه ﴿الْحَيْطُ الْأَبْيَضُ﴾ روشته ی سبی (پوژ) ﴿مِنَ الْحَيْطِ الْأَسْوَدِ﴾ له روشته ی
 په شی (شهو) ﴿مِنَ الْفَجْرِ﴾ له شه به قدا ﴿ثُمَّ آمَنُوا الصِّيَامَ إِلَىٰ الْيَلِّ﴾ له پاشان پوژوو كه تان ته و او
 بكن تاشه وی دواپی ﴿وَلَا تُبَشِّرُوهُمْ﴾ وه مچه نه لای ژنه کانتان ﴿وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ﴾ له کاتیکدا
 كه له مزگوتدا مابنه وه بو خوا به رستی ﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ ته مانه سنوورانی خودان و ﴿فَلَا تَقْرُبُوهَا﴾
 نزیکیان مه كه ونه وه ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ﴾ ناوا خوا باسی فرمانی خوی ده کات بو خه لکی
 ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ تا خویان بپارزن ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ﴾ مالی په کتری
 مه خون له ناو خوتاندا به ناپه و ا ﴿وَوَدُّوا بِهَا إِلَىٰ الْحُكَّامِ﴾ وه به (به رتیل) مه یدنه به کار به دهستان
 و فهرانداران ﴿لِنَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ﴾ بو ته وه ی به شیک له مالی خه لکی بخون به گونه
 ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا ټیوه ش ده زانن ﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ﴾ پرسیارت لی ده کهن ده باره ی
 نوی بونه وه ی مانگه نویکان ﴿قُلْ هِيَ مَوْفِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَيُّ﴾ بلی ته مانه نیشانه ی کاته کانن بو
 خه لکی و بو حه ج ﴿وَلَيْسَ إِلَهٌ بِهِ﴾ وه چا كه ته وه نی په ﴿بِأَن تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا﴾ كه له پشتی مال
 و خانو وه کانه وه بچه نه ژووره وه ﴿وَلَكِنَّ الْإِلَهَ مَنِ اتَّقَىٰ﴾ به لکو چا كه ته وه په تهو كه سه پاریز کارو له
 خوا ترس بیت ﴿وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا﴾ وه بچه نه مال کانه له دهر گا کانیه وه ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
 تَتْلِحُونَ﴾ وه له خوا بترسن تا پرگار بین ﴿وَقَلَّتُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جهنگ بكن له پری خوا دا
 ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ له گهل ته وانه ی جهنگستان له گهلدا ده کهن ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ وه ده ست دریزی
 مه کهن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ به پراستی خودا ده ست دریزی که رانی خوش ناویت ﴿۱۵۷﴾

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُواهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقْتُلَكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ فَاقْتُلُواهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنْ أَنْتَ هُوَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَتْلُواهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ أَنْتَهُمْ أَفْلَا عُدُونَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ فَمَنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاتَّمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فِصْيَامَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

﴿وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ﴾ بیان کورن (کافران) له ههر شوینن دهستان که و تن و زال بوون به سهر یاندا
 ﴿وَأَخْرَجُوهُمْ﴾ وه دهر یان بکهن ﴿مَنْ حَبِثَ أَخْرَجُوهُ﴾ لهو شوینانه ی که ئیوه یان لی دهر کردوه ﴿وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنْ
 الْقَتْلِ﴾ لادان له ریتی به کتابه رستی خوی گه و ره له خه لک کوشتن سهخت و گهوره تره ﴿وَلَا تَقْتُلُوا هُمْ﴾ جهنگیان
 له گهل مه کهن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له لای مز که و نی که عبه دا ﴿حَتَّى يَقْتُلُوهُ فِيهِ﴾ تا نه وان له ویندا نه جهنگن
 له گهل تان دا ﴿إِن قَتَلْتُمْ﴾ نه مجانه گهر جهنگین له گهل تاندا ﴿فَأَقْتُلُوهُمْ﴾ ئیوه ش به جهنگن له گهل تاندا ﴿كَذَلِكَ جَزَاءُ
 الْكَافِرِينَ﴾ نه مه مه توله ی بی پروایان ﴿إِن أَنْتُمْ هُمْ﴾ به لام نه گهر دهستان هه لگرت (له جهنگ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَحِيمٌ﴾ نهوا خوی گه و ره لیخو شبوو میهره بانه ﴿وَقَتْلُوا هُمْ﴾ جهنگیان له گهل بکهن ﴿حَتَّى لَا تَكُونَ
 فِتْنَةً﴾ نادور منایه تی بوئاین و هاو له پر یاردان نه مینن ﴿وَيَكُونَ لِلدِّينِ لِلَّهِ﴾ وه ئاین و ملکه چی هه ربو خواده بیت ﴿فَإِن
 أَنْتُمْ هُمْ﴾ نه مجانه گهر دهستان هه لگرت ﴿فَلَا عُدُونَ﴾ ئیر دهست دریزی نی به ﴿إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ مه گهر له سهر
 ستهم کاران نه بیت ﴿الشَّهْرُ الْحَرَامَ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ ریزی مانگی حهرام به ران بهر ریز گرتی نه وانه بو مانگی
 حهرام ده بیت ﴿وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ﴾ شکاندنی هه ریزی کیش توله ی هیه هه ﴿فَمَنْ أَغْتَدَى عَلَيْكُمْ﴾ جاهر که سینک
 دهست دریزی کرده سهر تان ﴿فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ﴾ ئیوه ش دهست دریزی بکه نه سهری ﴿بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ﴾
 به ویننه دهست دریز کردنه کی نهو بو ئیوه ﴿وَأَنْتُمْ أَلَّاهُ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزنان
 که خوا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له گهل باریز کارانه ﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه دارایی خو تان بهخت بکهن له
 ری ی خوا دا ﴿وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾ وه به دهستی خو تان خو تان مه خه نه تیا چو نه ووه ﴿وَأَحْسِنُوا﴾ وه
 چا که بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی خوا چا که کارانی خوش دهو بیت ﴿وَأَنْفِقُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾
 حه ج و عومره (تان که دهست پی کرد) نه نها بو خوا به ته وای بی کهن ﴿فَإِنْ أَحْصَرْتُمْ﴾ نه مجانه گهر ههر
 (قه دهغه کران) ﴿فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ﴾ نه و سا چیتان بو هه لسور له قوربانی (سهری برن) ﴿وَلَا تَحْلِقُوا
 رُءُوسَكُمْ﴾ وه سهر تان مه تاشن ﴿حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ﴾ تا قوربانی به که ده گاته چی دیاری کراوی خوی ﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
 مَرِيضًا﴾ نه مجا ههر که سینک له ئیوه نه خوش بوو ﴿أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ﴾ یان نازاریک له سهریدا بوو ﴿فَفِدْيَةٌ
 مِنْ صِيَامٍ﴾ (نه گهر سهری تاشی) بریتی یه که بدات که پور ووه (ی سی پور ووه) ﴿أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ نُسْكَ﴾ یان خیریک
 یان قوربانی به کات ﴿فَإِذَا أَمِنْتُمْ﴾ جا کاتیک دلنیا بوون (ترس نه بوو) ﴿فَمَنْ تَمَعَ بِالْعُمْرَةِ﴾ نه مجانه و که سه ی
 به هره مه ند بوو به به جهننانی عومره ﴿إِلَى الْحَجِّ﴾ تا کاتی حه ج ﴿فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ﴾ نه ووه چی بو هه لسور له
 قوربانی (بی کات) ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ وه نه گهر یه کیک نه یوو ﴿فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ با سی رور بهر پور ووه بیت
 له کاتی حه جدا ﴿وَسَبْعُ إِدْجَعَةٍ﴾ وه حموت پورزی تریش کاتیک گهرانه ووه ﴿تِلْكَ عُمْرَةٌ كَامِلَةٌ﴾ نه مه ده بیت ده
 پورزی ته وواو ﴿ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ نه مه بو که سینکه که (خوی) و که س و کاری دانیش تووی
 ده ورو بهری (مسجد الحرام) نه بیت ﴿وَأَنْفِقُوا لِلَّهِ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزنان ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ﴾ که به راستی خوا خا و نی توله و سزای سهخته ﴿۱۶۱﴾

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا
 رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
 خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ
 وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
 أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ
 عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ
 وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الضَّالِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
 النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
 فَإِذَا قُضِيَتْ مَنَاسِكُكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
 آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
 رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ
 ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
 وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ أُولَٰئِكَ
 لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

﴿الْحُجَّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ﴾ (کاتی) حج له چنه د مانگیکی دیاری کړاودایه ﴿فَمَنْ قَرَضَ فِيهِنَ الْحُجَّ﴾
 نه مجا هه رکه سیک له م مانگانه دا حجی له سهر خوی پتویست کرد ﴿فَلَا رَفْتٌ﴾ بایتر نه چیه لای
 زن ﴿وَلَا سُوقٌ﴾ وه به دکاری نه کات ﴿وَلَا جِدَالٌ﴾ وه دمه قاله نه کات ﴿فِي الْحُجَّ﴾ له حه جدا
 ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هر چی بکه نه چاکه ﴿يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ خوابی ده زانی ﴿وَتَزَوَّدُوا﴾ وه
 تویشو (ی پاریزکاری) و له خواتر سان هه لېگرن ﴿فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى﴾ که باشرین تویشو و
 له خواتر سانه ﴿وَأَتَقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾ وه له من بترسن نهی هوشمه ندان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾
 گونا هتان له سهر نی به ﴿أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که دوا ی پوزی په روه رد گارتان بکه ون
 ﴿فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ﴾ نه مجا کاتیک بلا وه تان لی کرد و گه رانه وه له عمره فات ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾
 ناوی خوا بیتن ﴿عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾ له لای (مشعر الحرام) دا ﴿وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ﴾
 وه یادی خودا بکه نه رینمونی کردن ﴿وَلَنْ كُنتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِينَ﴾ با له پیش نه وه شایته
 له گو مرایان بووبن ﴿ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَقَاضَ النَّاسُ﴾ له پاشان بگه رینه وه له وشوینهی خه لکی
 لی ی ده گه رینه وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه داوا ی لی خوشبوون بکه نه خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
 بیگومان خوا لی خوشبوو میهره بانه ﴿فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَسَکَکُمْ﴾ نه مجا کاتیک نه رکان و واجباتی
 حه جتان ته و او کرد ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ یادی خوا بکه نه ﴿كَذِكْرُكُمْ أَتَاءَكُمْ﴾ وه ک ناوبردنتان بو
 باوو باپیرانتان ﴿أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا﴾ یان زورتر له ناوی نه وان ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ﴾ نه مجا هی و اهیه
 له خه لکی (هه داوا ی دنیا ده کات و) ده لیت ﴿رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا﴾ خوابه بمانده ری له دنیا دا
 ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ وه (نه وانه) هیچ به شیکیان نی به له پوزی دوا یی دا ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾
 یقول ﴿وَهُمْ يَاشِ هَیْه ده لیت﴾ ﴿رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ﴾ خوابه هم
 له دنیا و هم له پوزی دوا ییدا خیر و خوشیمان بی بده ﴿وَقَدْ عَذَّبَ النَّارَ﴾ وه بمان پاریزه له سزای
 ناگر ﴿أُولَئِكَ﴾ ناه وانه ﴿لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ به شیکیان هیه ﴿مِمَّا كَسَبُوا﴾ له وهی که کردو یانه
 ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه خوا ی گه ورو زور خیرایه له لیپر سینه وه دا ﴿۱۲۵﴾

*وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
 يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ
 اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
 ﴿٢٢﴾ وَمَنْ النَّاسُ مِنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٣﴾
 وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
 وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ
 أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ
 الْأَمْهَادُ ﴿٢٥﴾ وَمَنْ النَّاسُ مِنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
 مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
 الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٧﴾ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ
 مَا جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَاذْكُرُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 ﴿٢٨﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ
 وَالْمَلَائِكَةُ وَفُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢٩﴾

﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ ناوی خوا بهرن (الله اکبر بکهن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ﴾ له چهند پوړی کی دیاری کراودا ﴿فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ هه که سیک په له بکات له دوو پوړدا (هه رسی جه مه ره که بهر دباران بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ﴾ گونا می ناگات ﴿وَمَنْ تَأَخَّرَ﴾ وه هه که سیکش دوا بکه ویت (سی پوړ ره جم بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ لِمَنْ أَتَقَى﴾ گونا می له سر نی به بکه سیک پاریز کاری بکات و له خوا بترسیت ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن و (له سزای) خوتان بیاریزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَكُمْ﴾ وه بزائن که ئیوه ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ بولای ئه و (نه گهرینه وه و) کوده کرینه وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناو خه لکی که سانیك هه ن ﴿يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ﴾ که به قسه سه رسامت ده کات ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له م ژبانی دنیادا ﴿وَيُشْهِدُ اللَّهُ﴾ وه خوا ده کات به شاهید ﴿عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ﴾ له سر (پراستی) ئه وه ی له دلبایه تی ﴿وَهُوَ الَّذِي خَصَّ﴾ که چی ئه و دوزمنی کی سه ر سه خته ﴿وَأَذَانًا﴾ وه کاتیک پشی هه لکرد ﴿سَيِّئًا﴾ هه ول ده دات ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه وی دا (له وولاتدا) ﴿لِيُفْسِدَ فِيهَا﴾ بولئ وه ی خرابه ی تیدا بکات ﴿وَيَهْلِكِ الْخَرْتُ وَالنَّسْلُ﴾ وه کشتو کال و وه چه و نه وه له ناو بیات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ﴾ وه خوا خرابه کاری خوش ناویت ﴿وَأَذَانًا﴾ وه کاتیک پی ی بووتریت ﴿أَتَى اللَّهَ﴾ له خوا بترسه ﴿أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ﴾ ده مار ده یگری بولئ د کرداری ﴿فَحَسْبُ جَهَنَّمَ﴾ جائه و دوزه خی به سه ﴿وَلَيْسَ الْيَهُودُ﴾ که به دترین جیگایه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناو خه لکیش که سانیك هه ن ﴿مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ﴾ که گیانی خوی ده فروشیت ﴿ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ بولئ زه مامه ندی خوا ﴿وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه می بر واداران ﴿أَدْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً﴾ هه موو به ته وای بچه ناو ئیسلامه وه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوا ی هه نگاوه کانی شهیتان مه که ون ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ چونکه بیگومان ئه و دوزمنی کی ئاشکر اتانه ﴿فَإِنْ زُلْزِلْتُمْ﴾ ئه مجائنه گهر لاتاندا (هه لخیلسکان) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا﴾ دوا ی ئه وه ی ﴿جَاءَكُمْ الْبَيِّنَاتُ﴾ که نیشانه ئاشکر اکانتان بوهات ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ ئه وه چاک بزائن که خوا ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ زال و کار دروسته ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ئایا ئه وانه چاوه روانن ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ﴾ خوابان بولئ بیت ﴿فِي ظُلُمٍ﴾ له ناو چهند پارچه ﴿مِنَ الْعَمَامِ﴾ هه ور نی کی سی دا ﴿وَالْمَلَكُ﴾ هه روه ها فریشته کان (یان بولئ) ﴿وَقُضِيَ الْأَمْرُ﴾ وه کاره که کوتابی پی بیت ﴿وَالِلَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ وه هه موو کاریک هه ر بولای خوا ده گهرینه وه ﴿۱۱﴾

سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣١﴾
لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ
﴿١٣٢﴾ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٣٣﴾
أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿١٣٤﴾
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَلِالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿١٣٥﴾

﴿سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) له‌بنی ئیسرائیل بیرسه ﴿كَرَّاءَاتِنَاهُمْ مِّنْ آيَةٍ يَّبْتَئُ﴾ که چه‌ند به‌لگه‌و
 نیشانه‌ی رُوشمان داوه به‌وان ﴿وَمَنْ يَّبْدِلْ﴾ وه هه‌ر که‌سیک بیگوریت ﴿يَغْمَهُ اللَّهُ﴾ به‌هره‌ی (پرتیموونی) خوا
 ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ﴾ دوا‌ی ئه‌وه‌ی که‌ده‌ستی که‌وت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه‌وه بیگومان خوداتوله‌ی زورسه‌خته
 ﴿رُزِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جوان کراوه بو‌ی پر وایان (ناسوپاس که‌ران) ﴿الْحَبِوةُ الدُّنْيَا﴾ ژیا‌نی دونیا (به‌جوریک)
 ﴿وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که گالته ده‌که‌ن به‌ پرواداران ﴿وَالَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ (به‌لام پایه‌ی) ئه‌وانه‌ی له‌خوا ترسن
 ﴿فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ گه‌لی به‌رزتره له‌وان له‌ رُوزی دوا‌ییدا ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ﴾ وه خودا رزق و رُوزی ده‌دات
 ﴿مَنْ يَّشَاءُ﴾ به‌هه‌ر که‌سیک که‌بیه‌ویت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به‌ی شومار و حسابکردن ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 خه‌لکی به‌ک کُومه‌ل بوون (به‌سروشت) ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ﴾ ئه‌مجا خودا پیغه‌مبه‌رانی نارد ﴿مُبَشِّرِينَ﴾
 به‌ مژده‌ده‌ر ﴿وَمُنذِرِينَ﴾ و ترسیته‌ر ﴿وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه کتیبی راستی و دروستی له‌گه‌لدا
 ناردونه‌ خواره‌وه ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ تا بریار بدات و حوکم بکات له‌ناو خه‌لکی دا ﴿فِيمَا اختلفوا فيه﴾
 له‌و شتانه‌ی که‌ جیاواز و دووبه‌ره‌ک بوون تیا‌یدا ﴿وَمَا اختلف فيه﴾ وه که‌س جیاواز و دووبه‌ره‌کی
 نه‌کرد له‌ کتیبی ئاسمانیدا ﴿إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ﴾ مه‌گه‌ر ئه‌وانه‌ی که‌ کتیبیان پی‌ درابوو ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ دوا‌ی ئه‌وه‌ی
 ﴿مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ نیشانه‌و به‌لگه‌ی رُوشنیا‌ن بو‌هات ﴿غَيَّابَتْهُمْ﴾ به‌هوی حه‌ساده‌تی ناو خو‌یا‌نه‌وه
 ﴿فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌مجا خوا‌ خوی پرتیموونی پروادارانی کرد ﴿لِأَنَّهُمْ اختلفوا فيه مِنَ الْحَقِّ بِآيَةٍ﴾ بو
 ئه‌و ریگا راسته‌ی که‌ دووبه‌ره‌کیان تیا‌دا ده‌کرد ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَّشَاءُ﴾ وه خوا‌ کئی بویت پرتیموونی ده‌کات
 ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بو‌ ری‌بازی راست ﴿أَمَرَ حَسْبُكُمْ﴾ ئایا و اتان زانییوه ﴿أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که‌ ده‌چه‌نه
 به‌هه‌شت ﴿وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ که‌چی هیشتا نه‌هاتوته‌ پرتیان ئه‌وه‌ی له‌نا‌په‌حتی تووشی ئه‌وانه
 بوون که‌ له‌ پش ئیوه‌دا تیبه‌رین ﴿مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ﴾ (که‌له‌ پی‌ی خوا‌دا) دوو‌چاری سه‌ختی و زه‌ره‌رو
 زیان بوون ﴿وَوُزِّلُوا﴾ وه زور به‌ توندی ته‌کان دران و زوریان بو‌هات ﴿حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 به‌ره‌نگیک که‌ پیغه‌مبه‌ره‌که‌ و ئه‌وانه‌ی که‌ پر وایان هیتابوو له‌گه‌لیدا ده‌یان ووت ﴿مَتَى نَصْرُ اللَّهِ﴾ سه‌ره‌که‌وتنی
 خوا‌ که‌ی دیت ﴿أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ﴾ ئاگادار بن و دلنیا‌بن به‌ راستی سه‌ره‌که‌وتنی خوا‌نزیکه‌ ﴿يَسْمَعُونَكَ﴾
 پرسیا‌رت لی‌ ده‌که‌ن ﴿مَا ذَا يُفْقَوْتُ﴾ چی بیه‌خشن (له‌ پی‌ی خوا‌دا) ﴿قُلْ مَا أَفْقَرُ﴾ بلی: ئه‌وی ده‌بیه‌خشن
 ﴿مَنْ خَيْرٍ﴾ له‌ مالی‌ پاک و حه‌لال ﴿فَالَّذِينَ﴾ با‌بو‌با‌وک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و خزمانی نزیک ﴿وَالَّذِينَ﴾ و
 هه‌تیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ وه‌ ژاران ﴿وَأَتَى السَّبِيلَ﴾ و ری‌وارانی که‌م ده‌ست ﴿وَمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٍ﴾ وه هه‌ر چی بکه‌ن
 له‌ چاکه‌ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ نه‌وه بیگومان خوا‌ ئاگاداره‌ لی‌ ﴿۱۵﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا
 شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ
 لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
 الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدُّ عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ وَكَفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ
 أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
 يَقْتُلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ أَسْتَطَاعُوا وَمَنْ
 يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ
 حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ
 هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
 اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
 قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ
 مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾ جهنگستان له سهر پتو بست کړا ﴿وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ﴾ که لاتان ناخو شه ﴿وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ وه نه گونجی شتیکتان بی ناخوش بی ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ که چی باش وخیر بیت بوتان ﴿وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا﴾ وه نه گونجی شتیکتان پی خوش بی ﴿وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ و خراب بیت بوتان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوا (چاک و خرابی ئیوه) نه زانیت ﴿وَأَن تَعْلَمُوا﴾ و ئیوه نایزان ﴿يَسْأَلُونَكَ﴾ پرسارت لی ده کهن ﴿عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ دهر باره ی مانگی حهرام ﴿قَالَ فِيهِ﴾ جهنگ کردن تیایدا ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿قَالَ فِيهِ كَبِيرٌ﴾ جهنگ له مانگی حهرام دا گونا هیکی گه وره یه ﴿وَصَدَعَنَ سَبِيلَ اللَّهِ﴾ به لام به ره لستی پیبازی خوا ﴿وَكُفِّرْ بِهِ﴾ وه بی بروایی پی ﴿وَالْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ وه (پی گری موسولمانان) له مزگه وتی حهرام ﴿وَإِخْرَاجَ أَهْلِهِ مِنْهُ﴾ و دهر کردنی خه لکی ئه و مزگه وتی لی ﴿أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ گه وره تره لای خوا (له جهنگ کردن له مانگی حهرامدا) ﴿وَأَلْفَتْهُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾ وه هاو هل بهیدا کردن بو خودا و هاو هل دان بویه شیمان کردنه وه ی موسلمان گه وره تره له (پیاو) کوشتن (له و مانگه دا) ﴿وَلَا يَزَالُونَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ به رده وام ده ست هه لئا گرن و جهنگستان له گه لدا ده کهن ﴿حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ﴾ تابه شیمان تان بکه نه وه له دینه که تان ﴿إِنْ اسْتَطَعُوا﴾ ته گهر بتوانن ﴿وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ﴾ وه ههر که سینک له ئیوه له دینی خوی هه ل بگه ر پته وه ﴿فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ﴾ وه به بی بروایی بمری ﴿فَأُولَٰئِكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ ئا ئه وانه هه موو کرده وه کانیا ن پوچ ئه بیته وه ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دنیا و دواړو ژیشدا ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وه ئه وانه یارو هاو ده می ئا گرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تییدا ده میته وه به ئیجگاری ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی ئه وانه ی بروایان هینا ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وه ئه وانه ی کوچیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکو شان له ری ی خوا دا ﴿وَأُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ﴾ ئا ئه وانه چاوه روانی میهره بانی خودان ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوا لی خوش بوو میهره بانه ﴿يَسْأَلُونَكَ﴾ ئه ی موحه ممه د پرسارت لی ده کهن ﴿عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ﴾ دهر باره ی عهره ق و قومار ﴿قُلْ فِيهِمَا آثَرٌ كَبِيرٌ﴾ بلی له م دوانه دا گونا هی گه وره هه یه ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ و چندد قازانجیک هه یه بو خه لکی ﴿وَأَثَرُهُمَا أَكْبَرُ﴾ به لام گونا هه که یان گه وره تره ﴿مِنْ نَّفْعِهِمَا﴾ له سوود و قازانجه که یان ﴿وَيَسْأَلُونَكَ﴾ وه پرسارت لی ده کهن ﴿مَاذَا يُفْقُونَ﴾ چی بیه خشن ﴿قُلِ الْغَفْوُ﴾ بلی ئه وه ی لی تان زیاده ﴿كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ئاوه ها خودا به لگه کان پروون ده کاته وه بوتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بیر بکه نه وه ﴿۱۱۱﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي تَمْلِكُ قُلُوبَ إِبْرَاهِيمَ لَهُمْ
 خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ
 الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 ﴿٢٢٠﴾ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّى تُؤْمِنَ وَلَا أُمَةٌ مُؤْمِنَةٌ
 خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
 حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ
 أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
 بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي
 الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ
 مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ
 ﴿٢٢٢﴾ نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنْ شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا
 لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوْنَ وَبَشِّرِ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
 وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له کاري دنیا و دواړو ژتان ﴿وَيَسْأَلُونَكَ﴾ و هر سيارت لى ده کهن ﴿عَنِ الَّتِي﴾ له باره ی هه تیوان (که چوڼ بن له گه لیاندا) ﴿قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ﴾ بلې چاکسازي (تېکه لاوی کردن) بڼه وان چاکتره ﴿وَإِنْ تُحَاظْوهُمْ فِإِخْوَانُكُمْ﴾ و نه گهر تېکه ل بین له گه لیاندا (قهیناکات چونکه) براتانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ﴾ و خوا ده زانی کي خرابه کار و کي چاکه کاره (له گه له هه تیوان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ﴾ نه گهر خوا بیو یستایه دو چاری رهنج و نار هه تی ده کردن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زال و کار دروسته ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ ژناني هاو بهش په یداکه ر ماره مه کهن ﴿حَتَّى يُؤْمِنَ﴾ تابروا ده هینن ﴿وَلَا مَؤْمِنَةٌ﴾ که نیزه کیکی پروادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ﴾ باشته له ژنه (نازادیکي) هاو بهش په یداکه ر ﴿وَلَوْ أَعْبَجَكُمْ﴾ با (هاو بهش په یداکه ر که) سه سامیسی کردبن (به جوانی یان داراییان) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ و ژناني موسلمان ماره مه کهن له هاو بهش په یداکه ران ﴿حَتَّى يُؤْمِنُوا﴾ تابروا ده هینن ﴿وَلَعَدُّ مُؤْمِنٍ﴾ و کویله یه کی پروادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ﴾ باشته له (نازادیکي) هاو بهش په یداکه ر ﴿وَلَوْ أَعْبَجَكُمْ﴾ با سه سامیسی کردبن (به دارایی یا جوانیان) ﴿أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ﴾ نه وانه بانگ (ی خه لک) ده کهن بڼه ناو ناگر ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ﴾ به لام خوا (خه لک) بانگ ده کات بڼه به هشت ﴿وَالْمَغْفِرَ بِإِذْنِهِ﴾ و لیخوش بوون به فهرمانی خوی ﴿وَبَيْنَ أَيْتِنِهِ لِنَّاسٍ﴾ و هه نیشانه کانی خوی روشن ده کاته و به خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به لکو بیر بکه نه وه ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ﴾ و هر سيارت لى ده کهن د باره ی حمیز ﴿قُلْ هُوَ ذِي حَمِيزٍ﴾ له کانی حمیزا نازاره ﴿فَاعْتَرَلُوا نِسَاءَ﴾ که واته دوور بکه و نه وه له هاو سه ره کانتان ﴿فِي الْمَحِيضِ﴾ له کانی حمیزا ﴿وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ﴾ و نه زیکیان له گه لدا مه کهن ﴿حَتَّى يَطْهَرْنَ﴾ تا پاک ده بنه وه ﴿فَإِذَا طَهَّرْنَ﴾ که خویان شت (دواي پاک بوونه وه) ﴿فَأَوْهَنَّ﴾ نه مجا بچنه لایان ﴿مَنْ حَبَّ أَمَرَ اللَّهُ﴾ له و شویننه وه که خوا فهرمانی پیداون ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ﴾ به راستی خوا ته و به کارانی خوش ده ویت ﴿وَيُحِبُّ الْمُطْهَرِينَ﴾ و پاکانی خوش ده ویت ﴿سَأُكْفِّرُ حَرَّتَ لَكُمْ﴾ ژنه کانتان کیلگه ی خوتانن ﴿فَأَتُوا حَرَّتَكُمْ﴾ جا توو بوه شیننه ناو کیلگه که تانه وه (مه به ست چوونه لایانه) ﴿أَن شِئْتُمْ﴾ به هر شیوه یه که ده تانه و ی (له شوینی تایبه تی خوی که پیشه و به نه که دواوه) ﴿وَقَدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ﴾ کرده و ی باش پیش بخه بڼه خوتان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَاَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلْقَوْنَ﴾ و بزانن و دلنیا بن که به خزمه تی ده گهن ﴿وَيَشِرُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و همزده بده به پرواداران ﴿وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْصَةً﴾ نه کهن سویند به خوا خواردن بکه نه به ره هلستی ﴿لَا يَمْنَنُ﴾ نه و شتانه ی سویند تان له سه ری خوار دووه ﴿أَن تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا﴾ که چاکي و پاريز کاري ﴿وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ﴾ و رېکخستنی نیوان خه لکی به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ و هه خوا بیسه ر و زانایه

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَاِمْسَاكِ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٍ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمُ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

﴿لَا يُؤْخَذُ مِنَ اللَّهِ بِالْعُرَىٰ وَالْغُرَىٰ﴾ ﴿أَلَيْسَ كَذَلِكَ﴾ ﴿خَوَاسِئَ دِيْنِ بَنِي هَوْدَةَ﴾ ﴿لَهُدَمَ دَهْرُ حُودَ﴾ ﴿تَانِ لِي نَاغِرِي﴾ ﴿وَلَكِنْ يُؤْخَذُ﴾ ﴿بِهِ لَا مَ﴾ ﴿سُوْنِدِيكَتَانِ لِي دَهْ غَرِيْتِ﴾ ﴿يَمَا كَسَبَتْ فُلُوْكَ﴾ ﴿بِهِ دَلْ بَتَانَهُوَيْتِ وَمَهْ بَهْ سَتَانِ بَيْتِ﴾ ﴿وَاللَّهُ عَفُوْرٌ حَلِيْمٌ﴾ ﴿وَهُوَ خَوَالِيخُوشَبُو لَهْ سَهْرُ خَوِيَهْ﴾ ﴿لَلَّذِيْنَ يُؤْلُوْنَ مِنْ سَبَآهَةٍ﴾ ﴿بُوْهُوَ نَوَانَهْ هِيَهْ سُوْنِدَ دَهْ خُوْنِ﴾ ﴿لَهْ گَهْلَ ژَنَهْ كَانِيَانِ دِرُوسْتِ نَهْبِنِ﴾ ﴿تَرْصُ أَرْعَاةَ أَشْهَرٍ﴾ ﴿چَاوَهْ رَوَانِي چَوَارِ مَانِگْ بَكَهْنِ﴾ ﴿فَإِنْ قَاءُوْ﴾ ﴿ثُمَّ مَجَا نَهْ گَهْرْ گَهْرَانَهْوَهْ﴾ ﴿بُوْ لَآيَ ژَنَهْ كَانِيَانِ﴾ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ﴾ ﴿ثُمَّ خَوَالِيخُوشَبُو مِيَهْرَبَانَهْ﴾ ﴿وَإِنْ عَزَمُواْ﴾ ﴿أَطْلُقْ﴾ ﴿وَهُوَ ثَهْ گَهْرْ بَرِيَارِي تَهْ لَآقِ دَانِيَانِ دَا﴾ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ﴾ ﴿ثُمَّ خَوَالِي بِسَهْرُو زَانِيَهْ﴾ ﴿وَالْمُطَلَقَاتِ﴾ ﴿وَهُوَ ژَنَهْ تَهْ لَآقِ دِرَاوَهْ كَانِ﴾ ﴿يَرْصُضْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ﴾ ﴿دَانِ بَهْ خَوِيَانِدَا دَهْ گَرَنْ﴾ ﴿ثَلَاثَةً فُرُوْعٍ﴾ ﴿تَا مَاوَهْ سِيْ حَهْيِزِ﴾ ﴿وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ﴾ ﴿دِرُوسْتِ نِي يَهْ بُوْ ثَهْوَانِ﴾ ﴿أَنْ يَكْمُنَ﴾ ﴿كِهْ بِيْشَارِ نَهْوَهْ﴾ ﴿مَاخَلَقَ اللَّهُ فِيْ أَرْحَامِهِنَّ﴾ ﴿ثَهْوَهْ خَوَالِهْ مَنْدَالِدَانِيَانِ دَا دِرُوسْتِي كِرْدَهْ﴾ ﴿لَهْ حَهْيِزِ يَا مَنْدَالِ﴾ ﴿إِنْ كُنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ ﴿ثَهْ گَهْرْ بَرُوَايَانِ هِيَهْ بَهْ خَوَالِ﴾ ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ﴿وَبِهْ رُوْژِي دَوَايِي﴾ ﴿وَيَعُوْلُهُنَّ أَحَقُّ﴾ ﴿وَهْ مِيْرَدَهْ كَانِيَانِ شَايَسْتَهْنِ﴾ ﴿بَرَدِهِنَّ فِيْ ذَٰلِكَ﴾ ﴿بَهْ گِيْرَانَهْوَهْ يَانِ لَهْ عِيْدَهْدَهْ دَا﴾ ﴿إِنْ أَرَادُواْ إِصْلَاحًا﴾ ﴿ثَهْ گَهْرْ بِيَانَهْوِيْ بَهْ بَاشِي بَرِيْنِ﴾ ﴿وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْنَهُنَّ بِالْعُرُوْفِ﴾ ﴿وَهُنَّ زَوَانِ هِيَهْ بَهْ سَهْرُ مِيْرَدِيَانَهْوَهْ وَهْ كُوْ ثَهْوَهْ كِهْ بُوْ بِيَاوَانِ هِيَهْ بَهْ سَهْرُ ژَنَانَهْوَهْ بَهْ بِيْ يَاوَوْنَهْ رِيْتِي﴾ ﴿بَهْ سَهْنَدِ﴾ ﴿وَلِلرَّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ﴾ ﴿وَهْ بِيَاوَانِ پَلَهْ يَهْ كِيَانِ هِيَهْ بَهْ سَهْرُ ژَنَانِيَانَهْوَهْ﴾ ﴿وَاللَّهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ﴾ ﴿وَهْ خَوَالِ زَالِ وَ كَارِ دِرُوسْتَهْ﴾ ﴿أَطْلُقُواْ مَرَاتِنَ﴾ ﴿تَهْ لَآقِ﴾ ﴿يَكْ كِهْ بَرْدَنَهْوَهْ لَهْ دَوَاوَهْ بِيْ﴾ ﴿دَوُو جَارَهْ﴾ ﴿فَإِمْسَاكُ بَعْرُوْفٍ﴾ ﴿دَوَا ثَهْوَهْ رَا گَرْتَهْ بَهْ خُوشِي﴾ ﴿أَوْ تَشْرِيحُ يَاحْسَنَ﴾ ﴿يَانِ بَهْ رَهْ لَا كِرْدَنْ وَ تَهْ لَآقْدَانِيَهْ نِي بَهْ بَاشِي﴾ ﴿وَلَا يَحِلُّ لَكُمُ﴾ ﴿وَهْ دِرُوسْتِ نِي يَهْ بُوْ ثِيَوَهْ﴾ ﴿أَنْ تَأْخُذُواْ﴾ ﴿كِهْ لِيْ بَسَهْ نَهْوَهْ﴾ ﴿مِمَّا آتَيْنَاهُمْهُنَّ شَيْئًا﴾ ﴿هِيْچِيْكْ لَهْ وَشْتَانَهْ يَ كِهْ دَاوَاتَنِيْ﴾ ﴿إِلَّا أَنْ يَخَافَاْ﴾ ﴿مَهْ گَهْرْ هَهْرْ دَوُوْ لَا بَتَرَسَنْ﴾ ﴿لَهْوَهْ﴾ ﴿أَلَا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللَّهِ﴾ ﴿كِهْ سَنُوْرِي خَوَالِ رَانَهْ گَرَنْ﴾ ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ ﴿جَا ثَهْ گَهْرْ تَرَسَانِ﴾ ﴿أَلَا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللَّهِ﴾ ﴿لَهْوَهْ سَنُوْرِي خَوَالِ رَانَهْ گَرَنْ﴾ ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ﴿ثَهْ وَ بِيَاوُوْ نَافَرَهْ تَهْ كِهْ گُوْنَاهِيَانِ نَا گَا تِ﴾ ﴿فِيمَا أَفْتَدَتْ بِهٖ﴾ ﴿بَهْوَهْ كِهْ ژَنَهْ كِهْ لَهْ بَرِيْتِي خُوْ يَبِيْدَاتِ بَهْ بِيَاوَهْ كِهْ يَ﴾ ﴿تِلْكَ حُدُوْدُ اللَّهِ﴾ ﴿ثَهْ مَانَهْ﴾ ﴿يَ بَاسْ كَرَانِ﴾ ﴿سَنُوْرِي خَوَالِ﴾ ﴿فَلَا تَعْتَدُوْهَا﴾ ﴿لِيْيَانِ دَهْرْ مَهْ چَنْ وَ دَهْ سَتَرِيْژِي نَهْ كِهْ نَهْ سَهْرِيَانِ﴾ ﴿وَمَنْ يَعْصِدْ حُدُوْدَ اللَّهِ﴾ ﴿وَهْ هَهْرْ كِهْ سِيْكْ لَهْ سَنُوْرِي خَوَالِ دَهْرْ بِيْچِيْتِ﴾ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ ﴿ثَا ثَهْوَانَهْ سَتَهْ مَكَارَنْ﴾ ﴿فَإِنْ طَلَقَهَا﴾ ﴿ثَهْ مَجَا ثَهْ گَهْرْ تَهْ لَآقِي﴾ ﴿سِيْهَمْ مِيْ﴾ ﴿دَا﴾ ﴿فَلَا يَحِلُّ لَهَا مِنْ بَعْدِ﴾ ﴿ثِيْتَرِ ثَهْ وَ ژَنَهْ بُوْ ثَهْ وَ بِيَاوَهْ دِرُوسْتِ نِي يَهْ﴾ ﴿حَتَّى تَخْرُجَ زَوْجًا غَيْرَهُ﴾ ﴿هَهْ تَا شُوْ وَ نَهْ كَا تِ بَهْ مِيْرَدِيْكِ تَرِ﴾ ﴿بَهْ ثِيْجْ گَارِي﴾ ﴿فَإِنْ طَلَقَهَا﴾ ﴿ثَهْ مَجَا ثَهْ گَهْرْ﴾ ﴿مِيْرَدِيْ دَوُوْ هَهْمِ﴾ ﴿تَهْ لَآقِي دَا﴾ ﴿يَا مَرْدِ﴾ ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ﴿ثِيْتَرِ گُوْنَاهِيْ يَهْ لَهْ سَهْرُ ژَنْ وَ مِيْرَدَهْ﴾ ﴿كُوْنَهْ﴾ ﴿كِهْ﴾ ﴿أَنْ يَتَرَاجَعَاْ﴾ ﴿كِهْ بَهْ گَهْرْ پِيْنَنَهْوَهْ لَآيِ يَهْ كَتَرِ﴾ ﴿بَهْ مَارَهْ كِرْدَنِيْكِ تَا زَهْ﴾ ﴿إِنْ طَلَّتَاْ﴾ ﴿ثَهْ گَهْرْ بَزَانَنْ﴾ ﴿أَنْ يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللَّهِ﴾ ﴿كِهْ لَهْ سَنُوْرِي خَوَالِ دَهْرْ نَا چَنْ﴾ ﴿وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللَّهِ﴾ ﴿ثَهْ مَانَهْ سَنُوْرِي خَوَالِ﴾ ﴿يَسْبِيْهَهَا الْقَوْمُ يَعْلَمُونَ﴾ ﴿رَوُوْنِيَانِ دَهْ كَا تَهْوَهْ بُوْ گَهْلِيْكْ كِهْ تِيْ بَكَهْنِ﴾ ﴿

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
 أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
 يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾ وَإِذَا
 طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
 أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ
 مِنْكُمْ يَوْمَئِذٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ * وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ
 كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَ ۚ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
 وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَارَّ
 وَالدَّةُ بَوْلِدِهَا وَلَا الْمَوْلُودُ لَهُ بَوْلِدِهَا ۚ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ ۚ فَإِنْ
 أَرَادَ إِفْصَالٌ عَنْ تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ
 أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْرِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا
 ءَاتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنانی هاوسه رتان ته لاق دا و ﴿فَبَلَّغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ گه یشتن به ئاخرو ئوخری عیدده یان ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ رایان بگر نه وه به خو شی ﴿أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ یان به ره لایان بکه ن و ته لاقیان بدن به باشی ﴿وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضَرَارًا﴾ رایان مه گر نه وه به ئیش و ئازاره وه ﴿لَتَعْتَدُوا﴾ بوئه وه ی سته میان لی بکه ن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هه ره که سینک کاری و ابکات ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ نه وه سته می له خو ی کردوه ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا عَآئِبَاتِ اللَّهِ هُزُوًا﴾ وه گالته به فهرمووده کانی خوا مه که ن ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ و بیربکه نه وه له چاکه ی خواله گه لتاندا ﴿وَمَا أَنزَلَ عَلَيْكُمْ﴾ نه وه ی که به سه ریدار پشتون ﴿مِّنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهَا﴾ له قورئان و فهرمووده ی به جی به وه ئاموژ گاریتان ده کات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزائن که خوا ﴿يَكُلُّ شَيْءٍ عَلَيْهِ﴾ به هه مووشت زانایه ﴿وَأِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنتان ته لاقدا ﴿فَبَلَّغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ عیدده یان ته و او بوو ﴿فَلَا تَعْصُلُوهُنَّ﴾ ئیتر قه ده غه یان (به رگریان) مه که ن ﴿أَنْ يَتَكَبَّرَ أزْوَاجُهُنَّ﴾ که شوو بکه ن به خه لکانیکی تر که ده بن به میردیان ﴿إِذَا تَرَضَوْا بَيْنَهُمْ﴾ نه گهر ریک که وتن له ناو خو یاندا ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ﴾ نه مه په ند و ئاموژ گاری تبدایه ﴿مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بوئه وه که سه ی که بر وای به خواو به روژی دواپی بیت له ئیوه ﴿ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ﴾ نه مه په ند و هر گرنته نان باشتره و پاکتره ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکه خوا ده زانی و ئیوه نایزائن ﴿وَالْوَالِدَاتُ﴾ دایکان ﴿يُرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ شیر بدن به منداله کانیان ﴿حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾ دوو سالی ته و او ﴿لِمَنْ أَرَادَ﴾ (نه مه) بوکه سینکه که بیه ویت ﴿أَنْ يَبْرَأَ الرِّضَاعَةَ﴾ شیر ی ته و او بدات ﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ﴾ له سه ر باو که که یه ﴿رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ﴾ روژی و کالای دایکه کان ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿لَا تَكُلْفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا﴾ هیچ که سینک له توانای خو ی زیاتر داوای لی نا کریت ﴿لَا تَضَارَّ وَلِدَةٌ بُولَدِهَا﴾ با زبان نه گه یه ند ری به هیچ دایکیک به هو ی منداله که یه وه ﴿وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بُولَدٌ﴾ وه به هیچ باو کیک به هو ی منداله که یه وه ﴿وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ﴾ وه (نه گهر باو که که مرد) له سه ر میرانگره وه کو نه وه ی (بیشو و نه فقه ی دایکی منداله که بدات) ﴿فَإِنْ أَرَادَ افْصَالًا﴾ نه مجا نه گهر و یستیان (منداله که) له شیر بیرپه وه (له پیش دوو ساله که دا) ﴿عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ﴾ به ره زامه ندی و راوژیسی هه ردو و لایه کیان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه وه گونا هیان ناگات ﴿وَلَنْ أَرَدْتُمْ﴾ وه نه گهر (ئیوه ی پیاوان) و یستان ﴿أَنْ تَتَرَصَّعُوا أَوْلَادَكُمْ﴾ دایه ن بگرن بو منداله کانتان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نه وه گونا هتان ناگات ﴿إِذَا سَلَّمْتُمْ﴾ نه گهر بیان ده نی ﴿مَعًا أَتَيْتُمُ بِالْمَعْرُوفِ﴾ نه وی بو تان داناوون به خو شی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا﴾ وه له خوا بترسن و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ يَمَآعَتَمَلُونْ صَبِيرٌ﴾ به راستی خوا بینایه به وه ی که ده یکه ن ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
 أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
 فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
 ﴿٢٢٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
 أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
 وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
 وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَ
 وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَعَلِمُوا
 أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
 مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى
 الْمُسْعَقَدَرُ وَعَلَى الْمُقْتَرَدَرُ وَمَتَّعَا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ
 فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ
 أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى
 وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٢٧﴾

﴿وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ﴾ تهو پیاوانه ی که ده مرن له ئیوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ و هاوسه ران جی ده هیلن
 ﴿يَتَرَضَّنَ بِأَنْفُسِهِنَّ﴾ هاوسه ره کانیا ن ده بیټ چاوه روانی بکه ن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا﴾ چوار مانگ و
 ده شهو ﴿فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ ته مجا که عیده بیان ته او بوو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ ئیتر گونا هتان له سهر
 نی به (ته ی که س و کاری ژن) ﴿فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ له وه ی که (تهو ژنانه) ده یکه ن
 له خو یاندا به پی ی باوی ناو کو مه ل ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ئا گاداره به وه ی که ده یکه ن ﴿رَبِّ
 وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وه گونا هتان ناگات ﴿فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خُطْبَةِ الْمَسَاءِ﴾ له خوا زبیتی ژنانی (میرد
 مردو) به ناراسته و خو پیا ن بلین ﴿أَوْ أَكُنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ یا له دلی خو تاندا (بریار بدن) ده یان خوازن
 ﴿عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ﴾ خوی گه وره زانیویه تی که بیگومان ئیوه ﴿سَدَّكُمْ وَهَنٌ﴾ له مهو دوا ناویان ده بن
 ﴿وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُمْ سِرًّا﴾ به لام به نه پی به لینیان پی مه دن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ مه گهر قسه یه ک
 که باش بیټ ﴿وَلَا تَعْمَلُوا عُقْدَةَ الْإِنِّكَاحِ﴾ وه بریاری ماره کردیان مه دن ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ﴾ تا
 عیده که بیان ته او ده بیټ ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُمْ﴾ وه بزائن بیگومان خوا ده زانیت ﴿مَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾
 به وه ی که له دل تاندا به ﴿فَأَخَذُوا﴾ که واته خو تان بریارتن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزائن دل تیا بن که خوا
 ﴿عَفْوٌ حَلِيمٌ﴾ لیخو شبوی له سهر خو یه ﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ گونا هتان له سهر نی به ﴿إِنْ طَلَّقْتُمُ
 الْمُسَاءَةَ﴾ ته گهر ژنانیک ته لاق بدن ﴿مَا لَكُمْ تَمَسُّوهُنَّ﴾ که هیشتا نه چووبنه لایان ﴿أَوْ تَقْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً﴾
 یا ماره ییتان بو دانه نابن ﴿وَمَتَّعُوهُنَّ﴾ وه به هر مه ندیا ن بکه ن (شتیکیان له مالی خو تان بدنی) ﴿عَلَى
 الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ﴾ دهو له مه ند به پی ی خوی ﴿وَعَلَى الْمَقْتَرِ قَدَرُهُ﴾ وه هه ژار به پی ی خوی ﴿مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ﴾
 به هر وه یار مه تی دانیک که باو و نه ریت بیټ. ﴿حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾ تهو پنیسته له سهر چا که کاران ﴿رَبِّ
 وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ﴾ وه ته گهر ژنانتان ته لاق دا ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ﴾ پیش ته وه ی بجه ن لایان ﴿وَقَدْ فَرَضْتُمْ
 لَهُنَّ فَرِيضَةً﴾ وه ماره یی تان بو دانا بوون ﴿فَضْفَ مَا فَرَضْتُمْ﴾ تهو نیوه ی ماره یی به که یان ده که وی
 ﴿إِلَّا أَنْ يَتَّفِقُوا﴾ مه گهر ته وان (لیتان) خوش بن ﴿أَوْ يَتَّفِقُوا الِذِي﴾ یان تهو که سه له (میرد) ی خوش
 بیټ ﴿بِدَوِّ عُقْدَةِ الْإِنِّكَاحِ﴾ که ماره برینه که ی به ده سته ﴿وَأَنْ تَعْمُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ﴾ وه لی خوشبو و تان
 له پاریز کاریه وه نزیکتره ﴿وَلَا تَسْأَلُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ﴾ وه تهو چا که به ی که له نیوان تاندا بووه له بیرتان
 نه چیته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بیگومان خوا بینا به به وه ی که و ده یکه ن ﴿رَبِّ

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ
 قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرَجَلًا أَوْ كَبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ
 فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
 ﴿٢٣٩﴾ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا
 وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَّتَعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ
 خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
 مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلَمَّا طَلَّكَتِ مَتْعُ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
 اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ * أَلَمْ تَرَ
 إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ
 فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
 وَقَتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ
 ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا
 كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

﴿حَفَظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ﴾ ناگاداری له‌نو‌یژه کانتان بکه‌ن و بیانپاریزن ﴿وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى﴾ وه‌(به‌تایبه‌تی) نو‌یژی ناوه‌پراست (که‌نو‌یژی عه‌سره) ﴿وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾ وه‌له‌نو‌یژدا بوه‌ستن بۆ خوا به‌گردن که‌چی و (بی‌قسه‌کردن) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ ئەمجا ئە گهر ترسان ﴿فَرِحَالًا أَوْ كَبَانًا﴾ (نو‌یژ بکه‌ن) به‌پیاده‌یان به‌سواری ﴿فَإِذَا أَمِنْتُمْ﴾ که‌ترستان نه‌ما ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ ئەوسا یادی خوا بکه‌ن ﴿كَمَا عَلَّمَكُم﴾ به‌وره‌نگه‌ی که‌فیری کردوون ﴿مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ ئەوه‌ی جاران نه‌تاندەزانی ﴿وَالَّذِينَ يُوَفُّونَ مِنْكُمْ﴾ ئەو پیاوانه‌ی ده‌مردن له‌ئیهو ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ پاش خویان ژنه‌کانیان به‌جی ده‌هیلن ﴿وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ﴾ (خوا‌فه‌رمانی کردوه) به‌وه‌سبه‌ت کردن بۆ ژنه‌کانیان ﴿مَّتَعًا إِلَى الْحَوْلِ﴾ تاسالیک به‌خیو بکرین ﴿غَيْرِ إِخْرَاجٍ﴾ بی‌ئوه‌ی ده‌ربکرین (له‌مالی میردیان) ﴿فَإِنْ خَرَجْتَ﴾ ئەمجا ئە گهر خویان چوونه‌ده‌روهو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ ئیتر هیچ گونا‌هتان له‌سه‌رنی به‌(ئه‌ی که‌س و کاری میرد) ﴿فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له‌وه‌ی که‌ئه‌و ژنانه‌ده‌بکه‌ن ده‌رباره‌ی خویان ﴿مِنْ مَّعْرُوفٍ﴾ به‌باشی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خو‌ازال و بالاده‌ست و کار درسته ﴿وَلَمْ تَطْلَقْتِ مَتَّعٌ﴾ بۆ ته‌لاق دراوان هه‌یه (به‌سه‌ر میرده‌کانیانه‌وه) به‌هره‌مند بکرین (به‌پرێک پاره) ﴿يَا لَمَعْرُوفٍ﴾ به‌باشی ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (ئوه‌و) پیویسته له‌سه‌ر پاریزکاران ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ئاوا خوا‌ئایه‌تانی خویتان بۆ پروون ده‌کاته‌وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تاتی بگه‌ن و ژیربن ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ئایا ووردنه‌بو‌یتوه له‌وانه‌ی ﴿خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ که‌له‌ولاتی خویان ده‌رچوون ﴿وَهُمْ أُلُوفٌ﴾ له‌کاتی‌کدا که‌ئه‌وان هه‌زاران (که‌س) بوون ﴿حَذَرَ الْمَوْتِ﴾ له‌ترسی مردن ﴿فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا﴾ ئەمجا خوا‌پیی و تن بمرن ﴿ثُمَّ أَحْيَاهُمْ﴾ له‌پاشان زیندووی کردنه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ﴾ به‌پراستی خوا‌خواه‌نی چاکه‌یه ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به‌سه‌ر خه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ﴾ به‌لام زۆربه‌ی خه‌لک ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی خوا‌ناکه‌ن ﴿وَقَتُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جه‌نگ بکه‌ن له‌پری‌ی خوا‌دا ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه‌بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به‌پراستی خوا‌بیسهری زانایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ﴾ کئی به‌ئه‌و که‌سه‌ی قهرز بدات به‌خوا ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ به‌قهرزکی باش ﴿فِيضْعُفَهُ لَهُ﴾ ئەمجا خوا‌پیی زیاده‌کات ﴿أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾ به‌زیاد کردنیکی زۆر ﴿وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ﴾ وه‌خوا (پروزی خوی) ئە‌گه‌ریته‌وه وه‌فراوانی ده‌کات ﴿وَالِيَهُ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌هر بۆلای ئەویش ده‌گه‌ریته‌وه ﴿۱۴۵﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذِ
 قَالُوا لِلنَّبِيِّ لَهُمْ أُبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا
 قَالُوا وَمَالُنَا أَلَّا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
 مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا
 إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ
 نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا
 قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ
 بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ
 اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ
 وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
 وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
 التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
 تَرَكَ آءَالُ مُوسَى وَآءَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثابا وورد نه بو ویته وه له به سهر هاتی دهسته و کومه لیک له کار به دهست و ناودارانی
 ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ به نسی ئیسرائیل (نه وه کانسی به عقوب) ﴿مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ له دواى موسا
 ﴿إِذْ قَالُوا إِنِّي لِلَّهِ﴾ که به پیغه مبه ریکی خوړیان ووت ﴿أَبْعَثْ لَنَا مَلِكًا﴾ پاشایه کمان بو بنیره
 ﴿نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تا جهنگ بکه یین له پری ی خوادا ﴿قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ﴾ ووتی ثابا نزیك نییه ئیوه
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ عَلَيَّ كُفْرًا﴾ نه گهر جهنگتان له سهر فهرز و پیوست بکری ﴿أَلَا تَقْتُلُوا﴾ جهنگ
 نه کهن ﴿قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ﴾ (له وه لامدا) ووتیان چ سودیکمان پی ده گات نه گهر جهنگ
 نه که یین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پری ی خوادا ﴿وَقَدْ أَخْرِجْنَا﴾ له کاتیکدا که دهر کراوین ﴿مِنْ دِيَارِنَا﴾
 وابتاینا ﴿له وولاتمان و مال و مندا لماندا﴾ ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾ که چی کاتیک جهنگیان
 له سهر پیوست کرا ﴿تَوَلَّوْا﴾ پشتیان هه لکرد ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که میکیان نه بیست ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ﴾
 بِالظَّالِمِينَ ﴿خوایش ناگاداره به سهر سته مکاراندا﴾ ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه پیغه مبه ره که بیان
 پبی ووتن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾ بیگومان خوا طالوتی بو ناردن به پادشا
 ﴿قَالُوا إِنَّا يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ﴾ ووتیان نه و چون نه بی به پادشا ﴿عَلَيْنَا﴾ به سهر ئیمه وه ﴿وَنَحْنُ أَحَقُّ﴾
 بِالْمُلْكِ مِنْهُ ﴿که ئیمه له و شایسته ترین به پادشایی﴾ ﴿وَلَمْ يَبُتْ سَعَةً مِنَ الْمَالِ﴾ وه دارایی زوری
 نه دراوه تی ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ﴾ فهر مووی: به راستی خواهی وه هی هه لبار دو وه به سهر
 ئیوه دا ﴿وَزَادَهُ بَسْطَةً﴾ وه به شی زیاتری داوه تی له فراوانی ﴿فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾ له زانین و توانایی
 جهسته ﴿وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكًا﴾ وه خوا مولک و پاشایی خوئی ده دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هر که س
 خوئی به وئی ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ﴾ وه خوا (به هره) فراوان و زانیسه ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه
 پیغه مبه ره که بیان پی ووتن ﴿إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ﴾ نیشانه ی پادشای به که یی ئه وه به ﴿أَنْ يَأْتِيَكُمُ﴾
 الْتَابُوتُ ﴿که سندوق و داره مبه ته که تان بو دیته وه﴾ ﴿فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ﴾ که مایه ی ثارامیتانه
 له پهر وه ردگار تانه وه ﴿وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ﴾ له گه ل هه ندیک له که له پوری ﴿إِلَّا مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ﴾
 خانه دانی موسا و هاروون ﴿تَحْمِلُهَا إِلَى كَفَّةٍ﴾ فریشته هه لیده گرن ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لَّكُمْ﴾
 بیگومان له مه دا نیشانه و به لگه هیه بو ئیوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیوه بر وادار بن ﴿۱۵۸﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلْكُوا اللَّهَ كَمِ مِّنْ فِئَةٍ
قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ
وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ
وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ
بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا
عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

﴿فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ﴾ ئەمجا کاتیک که طالووت به خوئی و له شکره که یه وه (له شار) ده رجوون ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ﴾ پی ی ووتن بیگومان خوا ناقتان ده کاته وه ﴿بَنَهَرٍ﴾ به چه میك (پو باریك) ﴿فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ﴾ ئەمجا هه ره که سینک لی خوارده وه ﴿فَلَيْسَ مِنِّي﴾ ئەو له (له شکری) من نی یه ﴿وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي﴾ وه هه ره که سینک لی نه چه شت ئەو له منه ﴿إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً﴾ مه گهر که سینک پر مشتیکی لی بگری ﴿بِيَدِهِ﴾ به ده سنی خوئی (و بیخواته وه) ﴿فَشَرِبُوا مِنْهُ﴾ جا هه موو تیران لی خوارده وه ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که میکیان نه بیت ﴿فَلَمَّا جَاوَزَهُ﴾ هو ﴿کاتیک طالووت لی ی پریه وه﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ئەوانه ش پروایان هتیاوو له گه لید (بی) ئەوانه ی که تیران لی خوارده وه ﴿قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ ووتیان: ئەمرو ئیمه ده ره قه تی جالووت و له شکره که ی نایه یین ﴿قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ﴾ وتیان: ئەوانه ی که پینان و ابوو ﴿أَنَّهُمْ مُّكْفَرُونَ﴾ به خزمه ت خوا ده گن (له پوژی دوایی دا) ﴿كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ زُرَّوْرًا﴾ ده سته ی کهم زال بووه به سهر ﴿فَفَتْةً كَثِيرَةً﴾ ده سته ی زوردا ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فهرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ وه خوا له گه ل خوراگرانه ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ کاتیک که پرووبه پرووی جالووت و له شکره که ی وهستان ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا﴾ خواجه خوراگری بریزه به سهرماندا ﴿وَوَسَّيْتُ أَقْدَامَنَا﴾ وه پیمان جیگییر بکه ﴿وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ﴾ وه زالممان بکه به سهر گه لی ﴿الْكَافِرِينَ﴾ بی پروایاندا ﴿فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ ئەوسا به فهرمانی خوا شکاندنیان ﴿وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ وه داوود (که یه کیك بسو له سهر بازانی طالوت) جالووتی کوشت ﴿وَأَتَتْهُ اللَّهُ الْمُلُوكَ وَالْحُكَمَاءَ﴾ وه خوا پاشایه تی و پیغه مبه ریتی دایه ﴿وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ﴾ وه ئەوه ی وستی فیری کرد ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ ئەگهر خوا خه لکی له ناو نه بر دایه ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ هه ندیکیان به هه ندیکی تریان ﴿لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ﴾ هه موو سهر زه وی پرده بوو له خراپه و تاوان ﴿وَلَا كُنَّ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ﴾ به لام خوا خاوه نی به خششه ﴿عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به سهر هه موو جیهانیانه وه ﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ﴾ ئەم (به سهر هاتانه) نیشانه کانی خوان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكَ﴾ ده یان خوئینییه وه به سهر تدا ﴿بِالْحَقِّ﴾ به راستی ﴿وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه بیگومان تو له پیغه مبه رانیت ﴿٥١﴾

* تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ
 وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
 وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ
 بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
 فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلُوا
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥١﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا
 مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَّةٌ وَلَا
 شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا
 بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٣﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ
 الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
 بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٤﴾

35

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ
 النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
 أَنِ اتَّخَذَ اللَّهُ مَلَكًا إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
 وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أَحْيَا وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
 بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
 كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوَكَلِّذِي
 مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي
 هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
 قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ
 لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
 وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى
 الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

﴿اللَّهُ وَلِيُّ﴾ خوادؤست و بشتیوانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوانەبە کە بر وادارن ﴿يُخْرِجُهُمْ﴾ دەریان دەهیتیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ لە تاریکستانی بێ پروایی ﴿إِلَى النُّورِ﴾ بۆ پروناکی باوەرو پێنموونی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئەوانە‌ی کە بێ پروان ﴿أُولَئِكَ أَهْمُ الظُّلُمَاتِ﴾ شەیتان دۆستیانە ﴿يُخْرِجُونَهُمْ﴾ دەریان دەهیتیت ﴿مِنَ النُّورِ﴾ لە پروناکی (بیر و باوەر) وه ﴿إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ بۆ تاریکستانی (گومرایی) ﴿أُولَئِكَ﴾ ئەوانە ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ هاوڕێی دۆزەخن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیا یا ئەمیتنە وه هەتا هەتا یە ﴿يَوْمَ﴾ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ئایا ئاوبرێک نادەیتە وه بە لای ئەو (نە مروود) هی ﴿حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ﴾ کە دەمه‌ قالی کرد لە گەل ئیبراهیم (پێغه‌مبەر دا‌علیه‌ السلام) ﴿فِي رَبِّهِ﴾ دەر حەق بە پەر وەرد گاری ﴿أَنَّهُ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ﴾ لە بەر ئەو‌ی خواداشایی دابوو یە ﴿إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ کاتی ئیبراهیم (لە وه‌ لامی نە مروود دا) ووتی: ﴿رَبِّ آلِئِذِي﴾ پەر وەرد گاری من ئەو زاتە یە ﴿يُحْيِي﴾ ژیان ئەداو ﴿وَيُمِيتُ﴾ ژیان دەستین (ودەمر بنیت) ﴿قَالَ﴾ (نە مروود) ووتی: ﴿أَنَا أَحْيَا﴾ منیش ژیان ئەدم ﴿وَأُمِيتُ﴾ وه ژیان دەستیم و دەشمرینم (دوو زیندانی کراوی هیتا یە کیکانی ئازاد کردو ئەو‌ی دیکە یانی کوشت) ﴿قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ ئیبراهیم ووتی: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ﴾ بێگومان خوادخۆر لە رۆژە لاته وه هەلدەهیتیت ﴿قَالَ بَلْأَمِنْ الْمَغْرِبِ﴾ ده‌ (ئە گەر دەتوانیت) تۆ لە رۆژئاوا وه هەل‌ی بێتە ﴿فَقِيلَ﴾ ئەمجا دەم کوت بوو ﴿الَّذِي كَفَرَ﴾ ئەو بێ پروایە (نە مروود) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوادپێنموونی گەلی سەتەمکاران ناکات ﴿وَأُولَئِكَ﴾ یا وه‌ک ئەو کە سە (عوزەیر) ﴿مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ﴾ کە رابورد بە لای شارێکدا (بیت المقدس) ﴿وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا﴾ لە کاتیکدا ئەو (شارە) دیواره‌ کانی رووخا بوو بە سەر سەربانە کانیدا ﴿قَالَ﴾ (عوزەیر) ووتی: ﴿أَتَىٰ يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ﴾ خوادچۆن ئەم شارە ئاوه‌دان ده‌ کاته وه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ پاش مردنی؟ (واته‌ پاش ویران بوونی) ﴿فَأَمَّا تِلْكَ مَائَةُ عَامٍ﴾ یە کسەر خوای گەوره‌ (عوزەیری) سەد سال مراند ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ وپاشان زیندووی کرده وه ﴿قَالَ كَمْ لَيْتَ﴾ (خوای گەوره‌) فەرمووی: چەندە ماوێتە وه لێره‌دا؟ ﴿قَالَ لَيْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ﴾ ووتی رۆژێک یا بەشی لەرۆژێک ماوێتە وه ﴿قَالَ بَلْ لَيْتَ مَائَةَ عَامٍ﴾ (خوای گەوره‌) فەرمووی: نەخیر بە لکو سەد سال ماوێتە وه ﴿فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ﴾ جاتە ماشای خواردن و ﴿وَسَرَّابِكَ﴾ خواردنە وه کەت بکە ﴿لَمْ يَنْسَنَّهُ﴾ تێک نە چوو و ﴿وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ﴾ وه تەماشای گویدرێزە کەت بکە ﴿وَلَنْجَعَلَكَ﴾ (وه‌ زیندوومان کردیتە وه) تا بتگێڕین ﴿آيَةً لِلنَّاسِ﴾ بە موعجیزە و (بەلگە) بۆ خەلکی ﴿وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ﴾ وه تەماشای ئێسقانە کانی (گویدرێزە کەت) بکە ﴿كَيْفَ نُنْشِرُهَا﴾ چۆن بەرزیان ده‌ کەینە وه (لە شوینی خوێان) و یەکیان ده‌ خەین ﴿ثُمَّ نَكْسُوهَا الْحَمَامَ﴾ پاشان گوشتی بە سەردا ده‌هیتین ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ ئەمجا کاتی ئەمانە دەر کەوت بۆی (عوزەیر) ﴿قَالَ أَعْلَمُ﴾ ووتی: بە چاکی تێگەیشتم ﴿أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بە راستی خوادخاوه‌ن دەستە لاته‌ بە سەر هەموو شتیکدا ﴿١٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أُولَٰئِكَ
تُؤْمِنُونَ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قُلُوبُكَ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ
الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْأً
ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢١٠﴾
مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ
يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا
أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٢١٢﴾ *قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ
يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٢١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ
عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢١٤﴾

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ (تھی موحمہد بہ یاد بہتہ) کاتیک کہ ئیبراہیم ووتی: ﴿رَبِّ تَعَالَى بِرُوہ ردگارم﴾
 ﴿أَرِنِي نِشَانِمِ بَدَہ﴾ ﴿كَيْفَ تُخَيِّرُ الْمُؤَدَّبَ﴾ چوں مردو و زیندو دہ کہ تہ وہ؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا) فہرموی:
 ﴿أَوَلَمْ تُؤْمِنْ﴾ بروات ہی نہ ہینا وہ؟ ﴿قَالَ بَلَى﴾ ووتی: بہ لئی بروام پیہتی ﴿وَلَكِنْ لَیْطَمِنَ قَلْبِي﴾ بہ لام
 (نہمہوی بینم) بوئہوی دلنباہم ﴿قَالَ﴾ (خوا) فہرموی: ﴿فَخَذَ أَبْعَدَ مِنَ الظَّلَمِ﴾ کہواتہ چوار مہل
 بگرہ ﴿فَصَرَفْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ نہمجا (سہریان بیرہ) و پارچہ پارچہ یان بکہ ﴿ثُمَّ﴾ لہ پاشدا ﴿أَجْعَلَ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ﴾
 ﴿مِنْهُمْ جُرًّا﴾ ہەر پارچہ یہ کیان لہ سہر شاخیک دابئی ﴿ثُمَّ أَدْعُهُنَّ﴾ لہ پاشان بانگیان بکہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾
 ﴿سَعْيًا﴾ بہ پلہ دین بولات ﴿وَأَعْلَمُ﴾ وہ چاک بزانیہ و ﴿أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ دلنباہہ بینگومان خوا
 بالادہستی کار بہ جی یہ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ ویتہی (خیری) نہوانہی ﴿يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ کہ مالی
 خوین دہہ خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ ری ی خوادا ﴿كَمَثَلِ حَبَّةٍ﴾ وہ کہ دنکہ (توویک) وایہ
 (روایت) و ﴿أَكْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ﴾ حموت گولی گرتیت ﴿فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ﴾ لہ ہەر گولی کدا
 ﴿مِائَتَةُ حَبَّةٍ﴾ سہد دانہی تیدا بیت ﴿وَاللَّهُ يُضْعِفُ﴾ وہ خوا لہ مہش، زیارتی دہ کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾
 بوہر کہ سینک کہ خوی بیہویت ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا خاوەن بہ ہرہی فراوانی ناگادارہ ﴿مَنْ﴾
 ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ نہوانہی کہ مال و دارایی خوین دہہ خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ ری ی خوادا
 ﴿ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مِمَّا وَلَا آذَى﴾ دوا یئہ وہہ ہیچ منہ تیک نانین و ئازاریک (بہ دلی ہہ ژاران)
 ناگیہ نن ﴿لَهُمْ﴾ نہو کہ سانہ بوین ہمیہ ﴿أَجْرُهُمْ﴾ پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پەرہ ردگاریان
 ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وہہ ہیچ ترسیکیان لہ سہرنی یہ ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وہہ ہیچ خہم و خہ فہ تیکیان
 نیہ ﴿قُلْ مَعْرُوفٌ﴾ قسہ و گوفتاری جوان و شیرین ﴿وَمَغْفِرَةٌ﴾ و چاوپوشی (لہ ہلہ دا)
 ﴿خَيْرٌ﴾ چاکترہ ﴿مِنْ صَدَقَةٍ﴾ لہ خیریک ﴿يَتَّبِعُهَا آذَى﴾ کہ ئازارو دل ئیشانندی بہ دوا دابی
 ﴿وَاللَّهُ عَفْوٌ حَلِيمٌ﴾ خوا دہولہ مہند و بن نیاز و لہ سہر خوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی نہوانہی
 برواتان ہینا وہ ﴿لَا تَبْطُلُوا﴾ پوچہ لی مہ کہ نہ وہ ﴿صَدَقَتَكُمْ﴾ خیرو بہ خشینہ کانتان ﴿يَا لَمَن﴾ بہ منہت
 نان ﴿وَالْآذَى﴾ و ئازاردان و دل ئیشان ﴿كَالَّذِي﴾ وہ کہ نہو کہ سہی ﴿يُنْفِقُ مَالَهُ﴾ مال و سامانی
 خوی دہہ خشیت ﴿رِئَاءَ النَّاسِ﴾ بوپو و پامایی خہلک ﴿وَلَا يُؤْمِنُ﴾ وہ باوہری نی یہ ﴿يَا لِلَّهِ﴾ بہ خوا
 ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہ پوڑی دواپی ﴿فَمَثَلُهُ﴾ جا ویتہی نہو ناپاکہ ﴿كَمَثَلِ صَفْوَانٍ﴾ وہ کہ بہردیکی
 ساف و لووس وایہ ﴿عَلَيْهِ تُرَابٌ﴾ کہ گلیکی کہ می بہ سہرہوہ بیت ﴿فَأَصَابَهُ وَابِلٌ﴾ نہمجا بارانیکی
 لیزمہی لی بدات ﴿فَتَرَكَهُ صَدًّا﴾ وہ بہردہ کہ بہیلیتہ وہ بہ رووتی ﴿لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا﴾
 ناتوان دہستی بخنہ ہیچ شتیک لہوہی کہ کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ وہ خوا رینمونی
 گہلی بی بروا وخوا نہناس ناکات ﴿۱۶﴾

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَقَاتَتْ أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَلَطْلُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣١٥﴾ أَيَوَّدُ أَحَدُكُمْ أَنَّ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ
فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ
ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٣١٦﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا
لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ
وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَمِيدٌ ﴿٣١٧﴾ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
﴿٣١٨﴾ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٣١٩﴾

﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ﴾ نمونه‌ی نه‌وانه‌ی ﴿يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ که مال و دارایی خویشان دهبه‌خشن ﴿ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ له پېناو په‌زامه‌ندی خوا ﴿وَتَبْتَغُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ وه بۆ دامه‌ز راندنی دل و دهر و نپان (له‌سهر چاکه) ﴿كَمَثَلِ جَنَّةٍ﴾ وهك باخیک وایه ﴿بَرْقُوتٍ﴾ که به شویتنیکی به‌رز وه بیت ﴿أَصَابَهَا وَايِلٌ﴾ بارانی دلۆپ گه‌وره‌ی لی بدات ﴿فَنَآتَتْ أَكْطَافَهَا ضَعْفَيْنِ﴾ نه‌مجا میوه‌ی خوی بدات به دوو هیتنده ﴿فَإِنْ لَمْ يَصْنَعْهَا وَايِلٌ﴾ وه نه‌گه‌ر بارانی دلۆپ گه‌وره‌شی لی نه‌دات ﴿فَطَلَّ﴾ بارانی وورد لی‌ی نه‌دات (واته بی به‌ره‌م ناییت) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوای گه‌وره‌ش بینایه به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نایا که‌س له ئیوه‌ه‌ز ده‌کات ﴿أَنْ تَكُونَ لَهُ رَجَنَةٌ﴾ که باخیکی بیت ﴿مَنْ نَحِيلُ﴾ له‌دره‌ختی خورما ﴿وَأَعْنَابٍ﴾ وه جورها دره‌ختی تری و په‌ز ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ چهند جوگه‌ئو پروا به‌ژیر یاندا ﴿لَهُ﴾ بۆ خاوه‌ن باخه‌که بیت ﴿فِيهَا﴾ له‌ناو ئه‌و باخه‌دا ﴿مَنْ كُلِّ الشَّمْرَاتِ﴾ له‌هه‌موو جوره‌ میوه‌یه‌ک ﴿وَأَصَابَهُ﴾ له‌کاتیکدا (خاوه‌نه‌که‌ی) دوو چاری بی ﴿الْكِبَرُ﴾ پیری ﴿وَلَهُ﴾ وه بیسی ﴿ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ﴾ چهند منالیکی ووردی بی ده‌سه‌لات ﴿فَأَصَابَهَا أَغْصَارٌ﴾ نه‌مجا گه‌رده‌لولو لیک‌ی لی هه‌ل بکات ﴿فِيهِ نَارٌ﴾ گه‌روه‌مو می تیدا بی ﴿فَاحْرَقَتْ﴾ به‌کسه‌ر باخه‌که بسوتی ﴿كَذَلِكَ﴾ ئا به‌م په‌نگه ﴿يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ خوا نیشانه‌کانی (میهره‌بانی) خویشان بۆ پروو ده‌کاته‌وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی پرواتان هیتاوه ﴿أَنْفِقُوا﴾ بیه‌خشن ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ﴾ له‌پاکترینی ﴿مَا كَسَبْتُمْ﴾ ئه‌وه‌ی په‌یداتان کردوه ﴿وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ﴾ وه له‌وه‌ی که بۆمان دهر هیتاوه‌ون (پرواوندوون) ﴿مِنْ الْأَرْضِ﴾ له‌زوی ﴿وَلَا تَتِمَّمُوا الْحَيْثُ مِنْهُ تُنْفِقُونَ﴾ مه‌رؤن له‌وه‌ی بیه‌خشن که خراپه ﴿وَلَسْتُمْ بِتَّائِذِينَ﴾ له‌کاتیکدا که خوتان ئه‌و شته خراپه وه‌ر ناگرن (نه‌گه‌ر بتان دریتی) ﴿إِلَّا أَنْ تَقْمِضُوا فِيهِ﴾ مه‌گه‌ر چاوی لی پېوشن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه چاک بزائن که خوا ﴿عَنِ حَيْدٍ﴾ بی نیازنکی شایسته‌ی ستایشه ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ﴾ شه‌یتان ده‌تان ترسیتی به‌هه‌زاری ﴿وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ﴾ وه‌فه‌رمانتان پیده‌دات به‌خراپه ﴿وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا﴾ وه خوا به‌لینسی لیخوشبوون و چاکه‌تان پیده‌دات ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ﴾ خوا به‌هره‌ فراوان میهره‌بانی زانایه ﴿يُؤْتِي﴾ ئه‌ی به‌خشنی ﴿الْحِكْمَةَ﴾ ژیری ودانایی ﴿مَنْ يَشَأْ﴾ به‌هره‌ که‌سیک که بیه‌وی ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ﴾ وه‌هره‌ که‌سیک ژیری ودانایی پیدرا ﴿فَقَدْ أُوتِيَ﴾ ئه‌وه‌ به‌راستی پی‌ی دراوه ﴿خَيْرًا كَثِيرًا﴾ خیر و چاکه‌به‌کی زور ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ په‌ند وه‌ر ناگرن ﴿إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ ته‌نها خاوه‌ن ژیریی و هو‌شمه‌نده‌کان نه‌بیت ﴿١٦٦﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنْ تَبَدُّوا
الْصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤَثُّوهَا
الْفُقَرَاءُ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ * لَيْسَ
عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا أَنْفُسَكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا
أَبْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّفَ إِلَيْكُمْ
وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ
يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ
بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
بِالْإِيلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ﴾ نه‌وی به‌خشییتان ﴿مَنْ نَقَعَهُ﴾ له‌چاکه ﴿أَوَنْذَرْتُمْ مَنْ نَذَرٍ﴾ یا نه‌زریکتان بریار دابی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غُرُوبَكُمْ﴾ نه‌وه بیگومان خوا ناگای لی یه ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وه بۆ سته‌مکاران نیه ﴿مِنْ أَنْصَارٍ﴾ هیچ بارمه‌تی دهریک ﴿إِنْ تُدْرُوا﴾ نه‌گهر ئاشکرای بکه‌ن ﴿الصَّدَقَاتِ﴾ خیره‌کانتان ﴿فَعِمَّاهُ﴾ نه‌وه کاریکی باشه ﴿وَإِنْ تَخَفُوا﴾ وه نه‌گهر بیشارنه‌وه ﴿وَتَوْتُوها﴾ و بیده‌ن ﴿الْفُقَرَاءَ﴾ به‌هه‌ژاران ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وه باشته‌ر بۆ ئیوه ﴿وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ﴾ وه خوا هه‌لی نه‌وه ریتیت له‌سه‌رتان و ده‌یسرپته‌وه ﴿مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ هیتدی له‌گوناهه‌کانتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ئاگاداره ﴿يَلَيْسَ عَلَيْكَ﴾ له‌سه‌رتو نی یه (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿هُدَاهُمْ﴾ رینمونی و موسولمان کردنی خه‌لکی ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به‌لکو خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ههر که‌سیکی بویت هیدایه‌تی ده‌دات ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وه نه‌وه‌ی ئیوه ده‌یبه‌خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له‌دارایی (چاکه) ﴿فَلَا نَفْسُكُمْ﴾ نه‌وه (قازانجه‌که‌ی) بۆ خو‌تانه ﴿وَمَا تُنْفِقُونَ﴾ ئیوه هیچ نابه‌خشن ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر بۆ ره‌زای خوانه‌بی ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وه نه‌وه‌ی ده‌یبه‌خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له‌سامان و (چاکه) ﴿يُوفِّ إِلَيْكُمْ﴾ پاداشته‌که‌یتان ده‌ست ده‌که‌ویتته‌وه ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ﴾ و ئیوه سته‌متان لی نا‌کری ﴿لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ﴾ (ئه‌م خیره) بۆ نه‌وه‌ه‌ژاران یه ﴿أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ که ده‌ست و بی به‌ستراون له‌ری‌ی خوا‌دا ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ ناتوانن ﴿ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ﴾ (بۆ رۆزی په‌یدا کردن) بگه‌رین به‌زه‌وی دا ﴿يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ﴾ نه‌زانی بی خه‌به‌ر و اه‌ست ده‌کات ته‌وان ﴿أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ﴾ که ده‌وله‌مه‌ندن به‌ه‌وی بی نیازی یانه‌وه (سوال نه‌کردن یانه‌وه) ﴿تَعْرِفُهُمْ﴾ تو (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ده‌یان ناسییت ﴿يَسْمَهُمْ﴾ به‌شیوه‌یاندا ﴿لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ﴾ داوای هیچ له‌که‌س نا‌که‌ن ﴿إِلْحَافًا﴾ به‌زۆر (وه‌ک سوال که‌رانی تر) ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وه نه‌وه‌ی ده‌یبه‌خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له‌مال و سامان ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَالِمٌ﴾ بیگومان خوا نا‌گاداره پی‌ی ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ ته‌وانه‌ی که مال و دارایی خو‌یان ده‌به‌خشن ﴿بِإِيلَالٍ﴾ به‌شه‌و ﴿وَالنَّهَارِ﴾ و به‌رۆژ ﴿سِرًّا﴾ به‌په‌نه‌انی ﴿وَعَلَانِيَةً﴾ و به‌ئاشکرا ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ ئا ته‌وانه‌ه‌ر پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای په‌روه‌ردگار یانه‌و ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترسیکیان له‌سه‌ر نیه (له‌داهاتو‌دا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه ته‌وان خه‌فه‌ت بار نابن له‌رۆزی داویدا ﴿٧٦﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ
عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ
اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ
﴿٢٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا
فَأَذْنُوبُ بَحْرٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ
أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِنْ كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى
اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا﴾: ئەوانەى كە سوود (رېبا) دەخۆن ﴿لَا يَقُومُونَ﴾ (كاتى زىندوو بوونەوه) راست نابنەوه (لە گۆرە كانياندا) ﴿إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِينَ﴾: مە گەر چۆن كەسى راست دەبێتەوه ﴿يَتَحَبَّطُ الشَّيْطَانُ مِنْ أَلْسِنِهِ﴾: كە شەيتان دەستى لى وەشاندىن (وە تووشى فى بووبى) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾: ئەو بەهۆى ئەو وەبە، سوود خۆران ووتيان: ﴿إِنَّمَا الْبَيْعُ﴾: كرىن و فروشتن ﴿مِثْلَ الرِّبَا﴾: ەك سوود وایە ﴿وَلَحَلَ اللَّهُ الْبَيْعُ﴾: لەكاتى كەدا خوارى داو بە كرىن و فروشتن وە لالى كردووہ ﴿وَحَرَّمَ الرِّبَا﴾: بەلام سوود (رېبا) ى قەدەغە كردووہ ﴿فَمَنْ جَاءَهُ﴾: ئەمجا ئەو كەسەى پى گەشت ﴿مَوْعِظَةً﴾: ئامۆزگارى يەك ﴿مِنْ رَبِّهِ﴾: لە پەرورەدگارى يەوہ ﴿فَأَنْتَهُنَّ﴾: وە خیرا دەستى لى ەلگرت ﴿وَلَهُ مَا سَلَفَ﴾: ئەو ئەوہى لەوہ پيش وەرى گرتووہ بوخوێتەى (لە سوود خواردن) ﴿وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ﴾: وە كارى ئەو ەووالە بەخوايە ﴿وَمَنْ عَادَ﴾: وە ئەوہى گەرايەوہ (بو سوود خواردن) ﴿فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾: ئا ئەوانە ھاوړپى ئاگرن ﴿هُمْ فِيهَا﴾: تيا دەمێننەوہ ﴿خَالِدُونَ﴾: بە ەميشەبى وەتاهەتايى ﴿يَمَحُو اللَّهُ الرِّبَا﴾: خوا فەر و بەرە كەتى سوود ناھيلىت ﴿وَوُزِّي الصَّدَقَاتُ﴾: وە برەو بە خيرو بەخشين ئەدات و زىادى ئەكات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ﴾: وە خوا خوشى ناويت ﴿كُلَّ كَفَّارٍ﴾: ەيج بياوەر و ناسوپاسگوزاريكى ﴿أَشِيرٍ﴾: تاوانكار ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾: بەراستى ئەوانەى كە بر وايان ەيتاوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾: وە كردهوہ باشەكانيان كردوہ ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾: وە نويزيان بەھوش و بيرەوہ كردووہ ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾: وە زەكاتيان داوہ ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾: تەنھا پاداشتيان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾: لای پەرورەدگاريانہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾: وە ەيج ترسيكيان لەسەر نى يە (لەرۆزى دواييدا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾: وە ەيج خەفەتيك پرويان تى ناكات. ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾: ئەى ئەو كەسانەى بر و اتان ەيتاوہ (بە خوا) ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾: لە خوا بترسن ﴿وَذَرُوا﴾: وە دەست ەلگرن ﴿مَابَقِيَ مِنَ الرِّبَا﴾: لەو سوودەى كە لای خەلك ماوتانہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾: ئە گەر ئيوہ بر وادارن ﴿فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا﴾: ئەمجا ئە گەر دەستان لى ەلنە گرت ﴿فَأَذِنُوا﴾: كەواتە بزائن و ئاگادار بن ﴿يَحْرِبَنَّ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾: جەنگ لە گەل خوداو پيغەمبەرە كەى رادە گەيەنن ﴿وَإِنْ ثُبُتَ﴾: وە ئە گەر پەشيمان بوونەوہ ﴿فَلَكُمْ دُورُ أَمْوَالِكُمْ﴾: ئەوا تەنھا سەرمايە كاتنان ھى ئيوہ يە ﴿لَا تَظْلُمُونَ﴾: نەستەم بگەن (لە خەلكى) ﴿وَلَا تَظْلُمُونَ﴾: وە نەستەمتان لى دە كريت ﴿وَإِنْ كَانَ دُوعَسْرَ﴾: وە ئە گەر قەرزدار نەداربوو ﴿فَنُظِرْهُ إِلَىٰ مِيسَرَةٍ﴾: ئەوہ بامۆلەتى بدريت تا خوا دەسە لانى دەدا ﴿وَإِنْ تَصَدَّقُوا﴾: وە ئە گەر (لە قەرزە كە) ئازاديان بگەن ﴿خَيْرٌ لَّكُمْ﴾: باشترە بۆتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾: ئە گەر تى بگەن ﴿وَأَتَّقُوا﴾: وە بترسن ﴿يَوْمًا﴾: لە رۆزتيك ﴿تُرْجَعُونَ فِيهِ﴾: دە گەر تيريتەوہ ﴿إِلَى اللَّهِ﴾: بو لای خوا ﴿تُمرُونَنَّهُ﴾: لە پاشان پاداشت ئەدریتەوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾: بە ەمموو كەسبك ﴿مَا كَسَبَتْ﴾: (پاداشت و سزاي) ئەوہى كردووہ يەتى ﴿وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ﴾: وە ئەوان ستەميان لى ناكري ﴿﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب
كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا
فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ
أَنْ يُمْلََّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِّجَالِكُمْ فَإِنْ لَّمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمُوا
أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلٍ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحُ
أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ
وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَيَعْلَمِ كُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى باوەرمان ههتاوه ﴿إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ﴾ ئەگەر قهرزىكتان لهيه كترى
 كرد ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بۆ ماوهيه كى ناوبراو (ديارى كراو) ﴿فَأَكْتُوبُ﴾ ئەوه بينووسن ﴿وَلْيَكْتُبْ﴾
 وه با بينوسى ﴿يَنْكُرْ﴾ له نيوانتاندا ﴿كَاتِبٌ﴾ نووسهريك ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بهراستى (ودادهورى)
 ﴿وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ﴾ وه هيچ نووسهريك با سهريچى نهكات ﴿أَنْ يَكْتُبَ﴾ له نووسينى (سهنهدى
 قهرز) دا ﴿كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ﴾ ههروهك خوائهوى فيرى نووسين كردووه ﴿فَلْيَكْتُبْ﴾ با بينوسى
 ﴿وَلْيُمْلِلِ الَّذِي﴾ وه با ئەو كهسه دهقى سهنهده كه بلى وبخوينيتهوه ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ كه قهرزه كهى
 بهسهروهيه ﴿وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ﴾ وه له بهروهردگارى بترسى ﴿وَلَا يَخْشَ مِنْهُ شَيْئًا﴾ وه هيچى لى
 كهه نهكاتهوه ﴿فَإِنْ كَانَ الَّذِي﴾ ئەمجا ئەگەر ئەو كهسهى ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ قهرزه كهى بهسهروهيه
 ﴿سَفِيهًا﴾ بى عقل بوو ﴿أَوْ ضَعِيفًا﴾ يان ناتهو او بوو ﴿أَوْ لَا يَسْطِيعُ﴾ يانهى دتهوانى ﴿أَنْ يُمْلِهُ﴾
 خوى دهقى سهنهده كه بليت وبخوينيتهوه ﴿فَلْيُمْلِلْ وَإِنَّهُ﴾ ئەوه با گهوره كهى بليت وبخوينيتهوه
 ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بهراستى (ودادهورى) ﴿وَأَسْتَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ﴾ وه دوو شاهيد بگرن ﴿مِنْ رِّجَالِكُمْ﴾
 له پياوانى خوتان (موسولمان) ﴿فَإِنْ لَّمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ﴾ ئەمجا ئەگەر دوو پياو نهبوو ﴿فَرَجُلٌ
 وَآمَرَاتَانِ﴾ ئەوه با پياوينك و دوو ژن بن ﴿مِمَّنْ تَرْضَوْنَ﴾ لهوانهى كه پهسهنديان دهكهن ﴿مِنَ الشَّهَادَةِ﴾
 له شاهيدهكان ﴿أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا﴾ بۆ ئەوهى ئەگەر يه كيكيان لهبىرى چوو ﴿فَتَذْكُرَ إِحْدَاهُمَا
 الْآخَرَىٰ﴾ با ئەوى تريان بىرى بخاتهوه ﴿وَلَا يَأْبَ الشَّهَادَةَ﴾ با شايهتهكان سهريچى نهكهن ﴿إِذَا
 مَادَعُوا﴾ كاتيك بانگ كران (بۆ شايهتتى دان) ﴿وَلَا تَسْمَعُوا﴾ وه بيزار مهبن ﴿أَنْ تَكْتُوبُ﴾ لهوى كه
 بينوسن ﴿صَغِيرًا﴾ بچووك بيت ﴿أَوْ كَبِيرًا﴾ يان گهوره ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ﴾ تا كاتى خوى ﴿ذَلِكَ أَفْضَلُ
 عِنْدَ اللَّهِ﴾ ئەم نوسينهتان راست تره بهلاى خواوه ﴿وَأَقْرَبُ لِلشَّهَادَةِ﴾ وه چهسيتهتر تره بۆ شايهتتى دانهكه
 ﴿وَأَذِنَ الْأَتْرَابُ﴾ وه نزيك تره لهوى كه نهكهونه گومانهوه ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً﴾ مهگەر كاتيك
 ئەو كردهويه بازار گانيه كى ﴿حَاضِرَةً يُدْرِكُونَهَا بَيْنَ عَيْنَيْكَ﴾ دهست به دهست بى بيگيرن له ناو خوتاندا
 ﴿فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ئەوه لهم كانهدا گوناھتان ناگات ﴿أَلَّا تَكْتُبُهَا﴾ ئەگەر نه بينووسن
 ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وه شاهيد بگرن ﴿إِذَا تَبَايَعْتُمْ﴾ كاتيك كرين و فروشتتان كرد ﴿وَلَا يُضَارَكَاتِبُ
 وَلَا شَهِيدٌ﴾ و با زبان به نووسهرو شاهيد نهگيه ندرى ﴿وَإِنْ تَفْعَلُوا﴾ وه ئەگەر زياتنان گهياندا
 ﴿فِيهِ رُفْسٌ مِنْكُمْ﴾ ئەوه بينگومان گوناھتان دهگات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه لهخوا بترسن
 ﴿وَيَعْلَمُكُمْ اللَّهُ﴾ وه خوا فيرتان دهكات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو شتيك
 زانا وئاگاداره ﴿۱۸﴾

* وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَنْ مَّقْبُوضَةً ۖ
 فَإِنْ أَثِمَ قَلْبُكَ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾ ۖ وَمَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفَوْهُ
 يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ ۖ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۖ
 وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٣﴾ ۖ آمَنَ الرُّسُلُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ
 مِنْ رَبِّهِ ۖ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
 وَكُتُبِهِ ۖ وَرُسُلِهِ ۖ لَا تَفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۖ وَقَالُوا
 سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ غُفِرَ لَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٤﴾ لَا يَكِلِفُ
 اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ۖ
 رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۖ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
 عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ ۖ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا ۖ رَبَّنَا
 وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۖ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا
 وَارْحَمْنَا ۖ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٥﴾

39

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ۝ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۝ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝ مِنْ
قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى
عَلَيْهِ شَيْءٌ ۝ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۝ هُوَ الَّذِي يَصَوِّرُكُمْ
فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ هُوَ
الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ
الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ
مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۝ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ
إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِ ۝ كُلُّ مَنْ عِنْدَ
رَبِّنَا وَمَا يَذْكُرُ إِلَّا أُولَؤُلَآءِ الْأَلْبَابِ ۝ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ
إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً ۝ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۝ رَبَّنَا
إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۝

سوره‌ی ﴿الْعَمْرَقُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَمْرَقُ﴾ ته‌ن‌ها خوا مانا‌ک‌ه‌ی ده‌ز انیت به (ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خوینریت‌ه‌و به‌و مانا‌ک‌ه‌ی سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تای
 (البقرة) بکه ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوائه‌و خوائیه‌که هیچ په‌رستراویکی راست نیه‌جگه له‌ئه‌و ﴿الْحَقُّ الْقَيُّومُ﴾
 زیندووه‌و هه‌میشه راگری بونه‌وه‌ره. ﴿نَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ ناردوو به‌تیه‌ خواروه‌و به‌وت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورئان
 ﴿بِالْحَقِّ﴾ به‌راستی و دروستی ﴿مُصَدِّقًا﴾ به‌راست دانهری ﴿لِّمَنْ يَشَاءُ﴾ هه‌موو به‌و (کتیب) انه‌یه له‌پیشیدا
 بیوون ﴿وَأَنزِلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه‌ته‌ورات و ئینجیلی نارده‌ خواروه‌و ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌پیش قورئاندا ﴿هُدًى
 لِلنَّاسِ﴾ به‌رینموونی خه‌لکی ﴿وَأَنزَلَ﴾ وه‌ناردی به‌ خواروه‌و ﴿الْفُرْقَانَ﴾ فورقان (واته: جیا‌که‌ره‌وه‌ی راست
 و ناراست - مه‌به‌ست بی‌ی قورئانه) ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان به‌وانه‌ی که بی‌ی پروابوون ﴿يَأْتِيهِمُ اللَّهُ﴾ به
 ئایه‌ت و به‌لگه‌کانی خوا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بویان هه‌یه (له‌قیامت دا) سزای سه‌خت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ﴾ وه‌خوا
 بالا‌ده‌ست و به‌توانایه ﴿ذُرِّيَّتًا﴾ خاوه‌نی تو له‌و سزایه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ﴾ به‌راستی خوا هیچ
 شتیکی لی وون ناییت. ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌زه‌وی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ وه‌نه له‌ئاسماندا ﴿هُوَ الَّذِي﴾ به‌خوایه
 زاتیکه ﴿يَصَوِّرُكُمْ﴾ شیوه‌تان به‌کیشی ﴿فِي الْأَرْحَامِ﴾ له‌مندالده‌کاندا ﴿كَيْفَ يَشَاءُ﴾ چونی بووی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ﴾ هیچ په‌رستراویکی به‌هه‌ق و راست نیه‌ته‌ن‌ها به‌و نه‌بییت ﴿أَعْرَبُ الْحِكْمِ﴾ زالی بالا‌ده‌ستی کار به‌جی به‌و
 ﴿هُوَ الَّذِي﴾ به‌خوایه ﴿نَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ ناردوو به‌تی به‌ خواروه‌و به‌وت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورئان ﴿مِنْهُ آيَاتٌ مُّحْكَمَاتٌ﴾
 هه‌ندیکی له‌ئایه‌ته‌کانی (مه‌به‌سته‌کانیان) پویشن ﴿هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ به‌و ئایه‌تانه‌بهره‌تی قورئان
 ﴿وَأُخَرٌ مُّشْتَبِهَاتٌ﴾ وه‌به‌وانی تر (ئایه‌تانیکن که مه‌به‌سته‌کانیان) پویشن نین ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به‌مجا به‌و که‌سانه‌ی
 ﴿فِي قُلُوبِهِمْ﴾ که له‌دلیاندا ﴿زَنَجٌ﴾ لادان و چه‌وتی هه‌یه ﴿فَيَتَّبِعُونَ﴾ دوی به‌و ئایه‌تانه‌ده‌که‌ون ﴿مَا تَشَاءُ مِنْهُ﴾ که
 له‌قورئاندا موته‌شابه‌ن (هاوشیوه‌ن، واتا‌کانی پویشن نین) ﴿أَتَبَعَاءُ الْفِتْنَةِ﴾ بو‌تی‌کدانی بیروباوه‌ری موسولمانان
 ﴿وَأَتَبَعَاءُ تَأْوِيلِهِ﴾ وه‌بو‌رافه‌کردنی به‌ئاره‌زووی ناپاکی خو‌یان ﴿وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ﴾ له‌حاله‌تی‌کدا که‌س رافه
 کردنی نازانیت ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ ته‌نیا خاوه‌نه‌بییت ﴿وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ﴾ له‌گه‌ل زانایان و به‌وانه‌ی دامه‌زراوان له
 زانینی علمی شه‌رعیدا ﴿يَقُولُونَ﴾ به‌ئین ﴿أَمْ آيَاتِهِ﴾ ئیمه‌پروامان هیناوه‌به‌(متشابه) ﴿كُلُّ مَنْ عِنْدَ رَبِّنَا﴾
 هه‌مووی له‌په‌روهردگارمانه‌وه‌ن ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ بیر له‌قورئان ناکه‌نه‌وه ﴿إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ ته‌نیا خاوه‌نانی ژیری
 و بیر وه‌وش نه‌بییت ﴿رَبَّنَا﴾ به‌ئین به‌په‌روهردگارمان ﴿لَا تُرِغْ﴾ لای مه‌ده‌(له‌ری‌ی راست) ﴿قُلُوبَنَا﴾
 دله‌کانمان ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا﴾ دوی به‌وه‌ی که رینموونیت کردین ﴿وَهَبْ لَنَا﴾ وه‌پیمان به‌خسه ﴿مِنْ لَّدُنْكَ﴾
 له‌لای خو‌ته‌وه ﴿رَحْمَةً﴾ به‌زه‌بی به‌ک (میهره‌بانیه‌ک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾ به‌راستی هه‌ر تو‌ی ﴿الْوَهَّابُ﴾ به‌خشنده
 ﴿رَبَّنَا﴾ به‌ی په‌روهردگارمان ﴿إِنَّكَ﴾ بیگومان تو‌ی ﴿جَامِعُ النَّاسِ﴾ کو‌که‌ره‌وه‌ی خه‌لکیت ﴿لِيَوْمٍ﴾ بو‌پو‌ژنیک
 ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدانی به‌و ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿لَا يَخْلُقُ الْبَشَادَ﴾ به‌لینی خوی ناشکیبیت
 و ده‌بیانه‌سه‌ر

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
 مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَذَابٌ عَالِ
 فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
 سَتُغْلَبُونَ وَتُخْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾
 قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَتِ الثَّقَاتِ فَأَيُّ ثِقَاتٍ تَقْتُلُ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ رَأَى
 الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ
 مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
 وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَمِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ
 مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾ * قُلْ
 أُوتِيتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
 مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان نہوانی بن بروا بوون ﴿لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ﴾ ہر گیز کہلک و سوودیان ہی ناگہیہ نیت ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ نہ مالیان ﴿وَلَا أَوْلَادُهُمْ﴾ وہ نہ مندالیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ لہ (سزای) خوا بہیج شیوہیک ﴿وَأُولَئِكَ هُمْ﴾ وہ نا ئوانہ ﴿وَقُودُ النَّارِ﴾ سووتہ منی دوزہخن ﴿كَذَّابٌ الْفِرْعَوْنُ﴾ (داب و باوی ثم بن بروایانہ) وہك داب ونہریتی دہست و پتوہندہ کانی فیرعہونہ ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وئوانہی لہ پیش ئواندا بوون وایہ ﴿كَذَّابٌ بَاطِلٌ﴾ کہ نیشانہ کانی ئیمہیان بہ دروزانی ﴿فَاحْذَرُوا اللَّهَ﴾ ئہمجا خواش گرتنی ﴿يَذُوبُهُمْ﴾ بہہوی تاوانہ کانیانہوہ ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ وہ خوا تو لہی سہختہ ﴿قُلْ بَلَىٰ﴾ ﴿لِلَّذِينَ﴾ بہوانہی ﴿كَفَرُوا﴾ کہ بن بروان ﴿سَتُعْلَبُونَ﴾ لہمہولا ئہشکین و ژیر دہکہون ﴿وَتُخْشَرُونَ﴾ وہ کؤدہ کرینہوہ ﴿إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ بہرہو دوزہخ ﴿وَبئسَ الْمِهَادُ﴾ کہ ناخوشرین شویتہ ﴿فَكَانَ لَكُمْ آيَةٌ﴾ بیگومان نیشانہیکہ کی گرنگ پرویدا بو ئیوہ (ئہی موسولمانینہ یان ئہی کافرہ کان) ﴿فِي فَعْتَيْنِ اتَّفَقَتَا﴾ لہو دوو دہستہی (کہ لہ جہنگی بہدردا) دایان بہیہ کدا ﴿فَتَنَ﴾ دہستہیکہ یان ﴿تَقَاتِلْ﴾ دہجہنگین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پنی خوادا ﴿وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ﴾ وہ ئہوہی تریان بن بروابوون ﴿يَرَوْنَهُمْ مَثَلِيهِمْ﴾ موسولمانہ کانیان ئہدیی بہدوو ئہوہندہی خویان ﴿رَأَى الْعَيْنُ﴾ بہ بیننی چاو ﴿وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ﴾ وہ خوا پشت گیری دہکات ﴿بَصَرَهُ﴾ بہ یارمہتی خوئی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بو ہر کہس بیہویت ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ بہراستی لہم یارمہتیدانہدا ﴿لَعِبْرَةً﴾ بہند وئاموژگاری ہیہ ﴿لِأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ بو کہسانی خاوہن ژیری و بیروہوش ﴿لَّذِينَ﴾ جوان کراوہ و پراژینراوہتہوہ ﴿لِلنَّاسِ﴾ بو خہلکی ﴿حُبُّ الشَّهَوَاتِ﴾ خوئی وئارہزوہ کانی نہفس ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ لہ ئافرہتان ﴿وَالْبَنِينَ﴾ و کوپ و کالی زور ﴿وَالْقَنَاطِيرُ الْمُقَنْطَرَةُ﴾ و دارایی زوری کہلہ کہ کراو ﴿مِنَ الذَّهَبِ﴾ لہ ئالتون و ژیر ﴿وَالْفِضَّةِ﴾ و زیو ﴿وَالْحَبْلِ﴾ و ئہسپ و ماینانی ﴿الْمُسَوَّمَةِ﴾ نیشانہدار (بہسبتی ناوچہوان و ہر چوار بہلی) ﴿وَالْأَنْعَمِ﴾ ہرہوہا ئارہل و چوارہبن ﴿وَالْحَرْثِ﴾ و کشتو کال ﴿ذَلِكَ﴾ ئہمانہ ﴿مَتَّعَ﴾ بہہرہ و (کہل و پہل) ی ﴿الْحَيَوةَ﴾ زیندہ گانی (ژیان) ی ﴿الدُّنْيَا﴾ دونیان ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وہ لای خوا ہیہ ﴿حَسَنُ الْمَقَابِ﴾ خوشرین جیگا و باشہرور ﴿قُلْ بَلَىٰ﴾ ﴿أَوْنَبْتُكُمْ﴾ خہبہرتان بدہمی ﴿يُخَيِّرُ مَنْ ذَلِكُمْ﴾ بہباشتر لہمانہتان ﴿لِلَّذِينَ اتَّفَقُوا﴾ بو ئہوانہی کہ پاریزیان کرد و لہخودا ترسان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ﴾ لای پەرورہد گاریان چہند بہہشتیکہ ہیہ ﴿تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا﴾ کہ بہژیریاندا دہروات ﴿الْأَنْهَارِ﴾ پروبارہ کان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بہہمیشہیی و ہتا ہتایی تیندا دہمیتنہوہ ﴿وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ وہ (بویان ہیہ) ژنانی پاکیزہ ﴿وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ﴾ وہ پزہامہندی لہ خواوہ ﴿وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ﴾ وہ خوا بینایہ بہ بندہ کان ﴿۱۵﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
 وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَنِتَّةِينَ
 وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللَّهُ
 أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا
 بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ الدِّينَ
 عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَاجُّوكَ
 فَقُلْ أَسَمِعْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسَمِعْتُمْ فَإِنْ أَسَمُوا فَقَدْ اهْتَدَوْا
 وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ
 بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
 النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ (له خوا ترسان) نه وانه ی که ده لَین ﴿رَبَّنَا﴾ نه ی پهروه ردگارمان ﴿إِنَّا﴾ به راستی ټیمه ﴿ءَامَنَّا﴾ برومان هینا ﴿فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ ده ی خوش بیه له گوناوه کانمان ﴿وَقِنَا﴾ وه بمانپاریزه ﴿عَذَابَ النَّارِ﴾ له سزای ناگری دوزخ ﴿۱۶﴾ ﴿الضَّالِّينَ﴾ (نه وانه بریتین له) ئارام گران ﴿وَالضَّادِّينَ﴾ و راستگوینان ﴿وَالْقَانِینَ﴾ و فدرمانبهردارانی خودا ﴿وَالْمُنْفِقِینَ﴾ و دارایی ومالبه خشن ﴿وَالْمُسْتَغْفِرِینَ﴾ و نه وانه ی که داوای لی خوشببون ده کهن ﴿بِالْأَسْحَارِ﴾ له پیش به یانیاندا ﴿۱۷﴾ ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ خوا شایه تی ئه دات (واته پای ده گه یه نیت و به به لگه ده یچه سپینیت) ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که به راستی هیچ بهرستراوینکی به هق وراست نی یه نه و نه بیت ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ وه فریشته کانیش شایه تی ئه دهن (واته یقرا ر نه کهن) ﴿وَأُولُوا الْعِلْمِ﴾ وه خاوه ن زانسته کان (زانایان) یش شایه تی ئه دهن (واته باوهری چه سپاویان هیه) ﴿قَائِمًا بِالْقِسْطِ﴾ (خوا) هه میشه دادپهروه ری راگرتوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بهرستراوینکی وراست نی یه جگه له خوا ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ که بالادهستی کاربه جی یه ﴿۱۸﴾ ﴿إِنَّ الدِّینَ﴾ به راستی دینی په سهند کراو ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿الْإِسْلَامُ﴾ (هر) ئیسلامه ﴿وَمَا اخْتَلَفَ﴾ دوو بهرکه ی نه که ووته ناو ﴿الَّذِينَ﴾ نه وانه ی ﴿أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ که نامه یان پو هاتبوو ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ﴾ داوای نه و نه بیت ﴿مَاجَاءَهُمْ أَهْلُهُمْ﴾ که زانینی به راستیان پو هات ﴿بَعَثَ بَيْنَهُمْ﴾ (نهم له دادانه شیان) له پرووی سته م وحه ساده ته ووه بوو له نیو خویندا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ جا هر که سینک بی بروا بی به نایه ته کانی خوا (که قورئانه) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ نه و نه به راستی خوا زوو حسابی له گهل ده کات ﴿۱۹﴾ ﴿فَإِنْ حَاجُّوكَ﴾ نه مجا نه گهر (خاوه ن نامه کان) ده مه قالی یان له گهل کردیت ﴿فَقُلْ﴾ (نه ی موحه مه مد ﴿۲۰﴾) توش بلی ﴿أَسَأَلْتُ وَجْهَ اللَّهِ﴾ پرووی خووم سپارد به خوا (وملکه چی نه ووم) ﴿وَمَنْ أَتْبَعَ﴾ له گهل نه وانه ی په پره وی من نه کهن ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه (نه ی موحه مه مد ﴿۲۱﴾) بلی به وانه که نامه ی تهورات و ئینجیلیان دراوه تی (که جووله که و گاواره کانن) ﴿وَالْأُمِّیْنَ﴾ وه به نه خوینده واره کان (هاوبه ش په بیدا که ره کانی گه لی عهره ب) ﴿ءَسَأَلْتُمْ﴾ ئایا ئیوه موسولمان بوون ؟ ﴿فَإِنْ أَسَأَلُوا﴾ نه مجا نه گهر موسولمان بوون ﴿فَقَدْ أَهْذَبُوا﴾ نه و نه به راستی مانانی نه ویه که هیدایه تیان وه رگرتوه ﴿وَأَنْ تَوَلَّوْا﴾ وه نه گهر پرووشیان وه رگیرا ﴿فَاتَّخَذُوا﴾ نه و نه به راستی ﴿عَلَيْكَ الْبَلْعُ﴾ توهره راگه یانندت له سه ره ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا بینایه به بنده کان ﴿۲۲﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگو مان نه وانه ی بی پروان ﴿بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ به نایه ته کانی خوا (به نیشانه کانی خوا) ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِیْنَ﴾ وه پیغه مبه ران نه کوژن ﴿بِغَيْرِ حَقٍّ﴾ به نار هوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ﴾ وه نه و نه که سانه نه کوژن ﴿يَأْمُرُونَ﴾ که فرمان ئه دهن ﴿بِالْقِسْطِ﴾ به داد گهری ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له خه لکی ﴿فَقِیْرُهُمْ﴾ نه و نه مژده یان بده ری (وه که سوو کایه تی کردن وایه) ﴿بِعَذَابِ إِلَهِ﴾ به سزای پر له نازار ﴿۲۳﴾ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿حِطَّتْ﴾ پووج بووه ته ووه ﴿أَعْمَلُهُمْ﴾ کرده وه کانیان ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ له دنیا ﴿وَالْآخِرَةِ﴾ وه له پروی دواپی دا ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ وه نه وانه نیانه ﴿مَنْ نَصِرْتَ﴾ هیچ یارمه تیده ری که ﴿۲۴﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ
 اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ ۖ
 وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَتْهُمْ
 لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
 لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُوتِي الْمُلْكَ مَن
 تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن
 تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ
 فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ
 وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
 لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ
 تُقَةً ۚ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَاللَّهُ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلِ
 إِن تَخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ بُدُّوا يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثایا ورد نابیته‌وه ﴿إِلَ الَّذِينَ﴾ له‌وانه‌ی ﴿أَوْتُوا﴾ بیان دراوه ﴿نَصِيًّا﴾ به‌شیک ﴿مَنْ﴾
 ﴿الْكُتِبَ﴾ له‌ته‌ورات ﴿يَذْعُونَ﴾ بانگ ده‌کریسن ﴿إِلَى كِتَابِ اللَّهِ﴾ بۆ لای کتیبی خوا (ته‌ورات)
 ﴿لِيَحْكُمَ﴾ بۆ‌ته‌وه‌ی بریاریدات ﴿بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیوانی‌اندا ﴿ثُمَّ تَوَلَّى فِرْقًا مِّنْهُمْ﴾ له‌پاشان ده‌سته‌یه‌ک
 له‌وان پشت هه‌لده‌که‌ن ﴿وَهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ له‌حالیکدا ته‌وان روو وه‌رگیرن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾
 ته‌مه به‌هوی ته‌وه‌یه که بیگومان ته‌وان ﴿قَالُوا﴾ ده‌بان ووت: ﴿لَنْ تَكُونَ﴾ هه‌رگیز به‌رله‌شمان
 ناکه‌ویت ﴿النَّارُ﴾ ناگر ﴿إِلَّا آيَاتٌ مَّا مَعْدُودَاتٌ﴾ ته‌نها چه‌ند پوژیکسی ژمیرا و که‌م نه‌بیت
 ﴿وَعَرَّهْمُ﴾ وه‌خه‌له‌تانندی (و فریووی دان) ﴿فِي دِينِهِمْ﴾ له‌دینه‌که‌یاندا ﴿مَا كَانُوا يُقَرُّونَ﴾ ته‌و
 دروینانه‌ی که هه‌لیان ده‌به‌ست ﴿ذَكِيفٌ﴾ ته‌مجا ده‌بی حالیان چو‌ن بیت ﴿إِذَا جُمِعَتْهُمْ﴾ ته‌و
 کاته‌ی که کۆیان ده‌که‌ینه‌وه ﴿لِيَوْمٍ﴾ له‌پوژیکدا ﴿لَّارِيبَ فِيهِ﴾ که گومان‌ی تیدانی یه ﴿وَوُفِيتْ﴾
 و پاداشتی ته‌واوی ده‌دریته‌وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه‌موو که‌سیک ﴿مَا كَسَبَتْ﴾ ته‌وه‌ی کردویه‌تی ﴿وَهُمْ﴾
 لَا يُظْلَمُونَ ﴿وَه‌ته‌وان هیچ سته‌میکیان لی‌ناکریت ﴿قُلِ اللَّهُ﴾ بلی‌ته‌ی خوایه ﴿مَلِكُ الْمُلْكِ﴾
 خاوه‌ن ده‌سه‌لات ﴿تُؤْتِي الْمُلْكَ﴾ ده‌سه‌لات ده‌ده‌یت ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾ به‌هه‌ر که‌سیک که به‌تو‌یت
 ﴿وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ﴾ وه‌ده‌سه‌لات ته‌سپینته‌وه ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾ له‌هه‌ر که‌سیک که به‌تو‌یت ﴿وَتُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ﴾
 وه‌به‌ریزی ده‌که‌یت ته‌وه‌ی به‌تو‌یت ﴿وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ﴾ وه‌بی‌ریزی ده‌که‌یت ته‌وه‌ی به‌تو‌یت ﴿بِيَدِكَ﴾
 ته‌نها به‌ده‌ستی تو‌یه ﴿الْخَيْرُ﴾ هه‌موو چا‌که‌یه‌ک ﴿إِنَّكَ﴾ به‌راستی تو ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ به‌سه‌ر هه‌موو
 شتیکیدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به‌توانایت ﴿تُؤْتِي أَيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شه‌و ده‌که‌یت به‌ناو پوژدا ﴿وَتُؤْتِي النَّهَارَ فِي﴾
 أَيْلٍ ﴿وَه‌پوژ ده‌که‌یت به‌ناو شه‌ودا ﴿وَتُخْرِجُ الْحَيَّ﴾ وه‌زیندوو ده‌ردینی ﴿مِنَ الْمَيِّتِ﴾ له‌مردوو
 ﴿وَتُخْرِجُ الْمَيِّتِ﴾ وه‌مردوو ده‌ردینی ﴿مِنَ الْحَيِّ﴾ له‌زیندوو ﴿وَتَرْزُقُ﴾ وه‌پوژی ده‌ده‌یت ﴿مَنْ تَشَاءُ﴾
 به‌هه‌ر که‌سی که به‌تو‌یت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به‌بی حساب و بی شومار ﴿لَا يَتَخَذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ﴾
 نابیی پرواداران بی‌باوه‌ران بگرن ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ به‌دوستی خو‌یان ﴿مِنَ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌جیانی پرواداران
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک و ابکات ﴿فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ﴾ ئیتر په‌یوه‌ستی له‌گه‌ل خوا‌دا
 نامینی ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولَ لَمْ يَنْفَعْهُمْ تَقْلَةٌ﴾ مه‌گر بۆ خو‌باراستنتان بیت لی‌یان (به‌شیوه‌یه‌ک که به‌ده‌م بیلین
 و به‌دل باوه‌رتان بیی نه‌بیت) ﴿وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ وه‌خوا‌ده‌تان ترسیتیت له‌سزای خو‌ی
 ﴿وَالِ اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾ وه‌هه‌ر بۆ لای خوایه گه‌رانه‌وه ﴿قُلْ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی:
 ﴿إِنْ تُحِبُّوا﴾ ته‌گه‌ر بیشار نه‌وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ ته‌وه‌ی له‌دل‌تاندا‌یه ﴿أَوْ تُبْذَرُوا﴾ یان ناشکرای
 بکه‌ن ﴿يَعْلَمُ اللَّهُ﴾ خوا‌بی‌ی ده‌زانی ﴿وَيَعْلَمُ﴾ وه‌ده‌یزانیت ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ته‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ته‌وه‌ی له‌زه‌وی دایه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه‌خوا‌به‌سه‌ر هه‌موو شتیکیدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به‌
 توانایه ﴿۵۳﴾

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ
 مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ
 نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ
 فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ * إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ
 وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذَرِيَّةَ بَعْضِهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ
 مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾
 فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ
 وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ
 وَذَرِيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ
 حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
 زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَارِزٍ قَالِيلَ مِمَّا يَمِرُّ أَيُّ لَكَ هَذَا
 قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

﴿يَوْمَ يَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (بترسن) لهو پرورهی هه موو که سیک نه بینیت ﴿مَاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ﴾ هه کاریکی باشی کردیت ﴿مُخَضَّرًا﴾ ناماده به ﴿وَمَاعَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ﴾ وه هه کاریکی خرابی کردیت ﴿تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ﴾ نأوات ده خوازیت که له نیوان ئهو و کاره خرابه کهیدا ﴿أَمَدًا بَعِيدًا﴾ ماوه به کی زور دوور ببوايه ﴿وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ﴾ وه خوا ده تان ترسینی ﴿نَفْسَهُ﴾ له سزای خوی ﴿وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کانی خوی. ﴿قُلْ﴾ ئهی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾: ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ ئه گهر ئیوه ﴿تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾ خواتان خوش ده ویت ﴿فَاتَّبِعُونِي﴾ که واته دوای من بکه ون ﴿يُحِبِّكُمْ اللَّهُ﴾ تا خواش ئیوهی خوش بویت ﴿وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ وه له گوناوه کانتان خوش بییت ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ﴾ وه خوا لیخوشبوی ﴿رَحِيمٌ﴾ میهره بانه ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ فره مانبه ردار و گوپرایه لی خوا و پیغمبر بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ ئه مجا ئه گهر پشت هه لکه ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ ئه وه بینگومان خوا ﴿لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾ بنی پروایانی خوش ناویت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ﴾ بینگومان خوا هه لی بزار دووه ﴿إِذْ أَمَرَ نُوحًا﴾ ئادم و نوح ﴿وَأَالَ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه خانه واده ی ئیراهیم ﴿وَأَالَ عِمْرَانَ﴾ وه خانه واده ی عیمران ﴿عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به سهر هه موو جیهانیاندا ﴿ذُرِّيَّةً﴾ نه وه به کن ﴿بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان له هه ندیکیان که وتوونه نه وه ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ وه خوا بیسه ری ﴿عَلِيمٌ﴾ زانایه ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ﴾ (بینه وه بیر) کاتیک که ژنی عیمران ووتی ﴿رَبِّ﴾ ئهی پهروه ردگارم ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ﴾ بینگومان من نه زرم کرده بو تو ﴿مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾ ئه وه ی که له سکم دایه نازاد کراو بیت (بو خز مته ی خانه ی تو که بیت المقدس) ه ﴿فَتَقَبَّلَ مِنِّي﴾ ده توش (ئه م نه زرم) لی گیرا بکه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾ به پرستی تو ﴿السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بیسه ری زانایت ﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا﴾ جا کاتیک که سکه که ی دانا ﴿قَالَتْ﴾ ووتی: ﴿رَبِّ﴾ ئهی پهروه ردگارم ﴿إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ﴾ خو من کچم بوو ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ به پرستی خوا زاناتره ﴿يَمَا وَضَعْتُ﴾ به وه ی که بوویه تی ﴿وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ﴾ کوریش وه ک کچ نی یه (مه به ست له وه به له وه کاته دا کوران ده کران به نه زرم بو خز مته تکر دنی بیت المقدس) ﴿وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ﴾ وه بینگومان منیش ناوم نامهریم ﴿وَإِنِّي أُعِيدُهَا بِنُورٍ﴾ وه من خوی و نه وه ی ئه پاریزم به تو ﴿مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ له شهیتانی ده ر کراو ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا﴾ ئه مجا پهروه ردگاری مهریم می وه رگرت ﴿يَقْبُولُ حَسَنًا﴾ به وه رگرت نیکی جوان ﴿وَأَنبَتَهَا﴾ وه پرواندی (پهروه ده ی کرد) ﴿بَنَاتًا حَسَنًا﴾ به پرواندنیک (پهروه ده به کی) جوان ﴿وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا﴾ وه زه که ریا ده سته به ری کرد (ئر کی ژبانی گر ته ئه ستر و خودا کردی به ماموستای مهریم) ﴿كَلَّمَاحِلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ﴾ هه ر کات زه که ریا پرؤشتایه بو لای مهریم له شوینی خوا په رستیه کهیدا ﴿وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا﴾ خواره مهنی و رزق و پرؤزی له لاده بینی ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) ووتی: ﴿يَمْرَيْتُ﴾ ئهی مهریم ﴿أَتَىٰ لَكَ هَذَا﴾ ئه مه ت له کو ی بو وه؟ ﴿قَالَتْ﴾ (مهریم) ووتی: ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئه وه له لایه ن خوا وه به ﴿إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ﴾ به پرستی خوا پرؤزی ده دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هه ر که سیک که بیه ویت ﴿يَغْفِرُ حَسَابًا﴾ به بی حساب و بی شمار ﴿٢٧﴾

هَذَاكَ دَعَاكَ يَا رَبِّهِ وَقَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٢٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ
أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَأُمْرَاتِي عَاقِرٌ قَالَ
كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٣٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً
قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا وَذَكَرَ
رَبِّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالَتِ
الْمَلَكَةُ يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ يَمْرَيْمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي
وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٣٣﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَقْلَمُهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ
يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٣٥﴾

﴿هَٰذَاكَ﴾ ئا له و کاته دا ﴿دَعَا﴾ پاراپه وه ﴿زَكَرَّ يَارَبِّهٖ﴾ زه که ریا له په روه رد گاری ﴿قَالَ﴾ ووتی: ﴿رَبِّ﴾ ئه ی په روه رد گارم ﴿هَبْ لِي﴾ پیم به خسته ﴿مِنْ لَّدُنْكَ﴾ له لایه نی خوته وه ﴿ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً﴾ کورپکی سروشت پاک ﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ به راستی تو بیسهری بارانه وه بیت ﴿فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ﴾ جا فریشته بانگی لیکرد ﴿وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ﴾ له کاتیکدا که زه که ریا له میحرابه که دا وه ستابوو نویژری ده کرد ﴿أَنَّ اللَّهَ يَبْشُرُكَ﴾ به راستی خوا مژده ت ده داتی ﴿بِإِحْسَانٍ﴾ به (کورپک ناوی) به حیایه ﴿مُصَدِّقًا﴾ که بر واهینه ره ﴿بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ﴾ به عیسای وونه ی خوا ﴿وَسَيِّدًا﴾ و پیشه وایه ﴿وَحَصُورًا﴾ وه جلوه وگری نه فسی خویه تی ﴿وَرَبِّمَا فِی الصَّلَاحِیْنَ﴾ وه به کیکه له پیغه مبه رانی چاک کردار ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) ووتی: ﴿رَبِّ﴾ ئه ی په روه رد گارم ﴿أَنِّي يَكُونُ لِي غَلَمٌ﴾ من چون کورم ده بیت ﴿وَقَدْ بَلَغَى الْكِبَرَ﴾ له حالیکدا به راستی پیری یه خه گیرم بووه ﴿وَأَمْرًا نَّعِيفًا﴾ وه ژنه که ششم نه زو که ؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا ی گه وره) فهرمووی ﴿كَذَٰلِكَ اللَّهُ﴾ ئیشی خوا وایه ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ چی بویت ده بکات ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) ووتی ﴿رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً﴾ ئه ی په روه رد گارم نیشانه یه کم بو دابنی ﴿قَالَ﴾ (خوا ی گه وره) فهرمووی: ﴿ءَايَتُكَ﴾ نیشانه که ت ئه وه یه ﴿أَلَا تُكَذِّبُ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ که ناتوانیت قسه له گه ل خه لکید اب که ی ت سنی رور ﴿الْأَرْمَأُ﴾ مه گهر به ئاماره (هینما) نه بیت ﴿وَأَذْكُرَنَّكَ كَثِيرًا﴾ وه زور یادی په روه رد گارت بکه ﴿وَسَبِّحْ﴾ ته سبیحاتی خوا بکه ﴿بِالْعَشِيِّ﴾ به ئیواران ﴿وَالْإِبْكَرِ﴾ و به یانیان ﴿وَإِذَا قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ (یادی ئه وه بکه) کاتیک که فریشته (جبریل) ووتی: ﴿يَمْرَيْمُ﴾ ئه ی مهریم ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خوا ﴿أَصْطَفَاكِ﴾ توی هه لبرارد ﴿وَوَهَّبَكَ﴾ و پاک ی کردیته وه (له هه موو خو وپه وشتیک ی ناشیرین) ﴿وَأَصْطَفَاكِ﴾ وه هه لی بژاردوی ﴿عَلَىٰ سِلَٰةِ الْعُلَمَیْنِ﴾ به سهر هه موو ژنانی جیهاندا ﴿يَمْرَيْمُ اقْنُصِي لِرَبِّكِ﴾ ئه ی مهریم فهرمان به رداری په روه رد گارت بکه ﴿وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي﴾ وه سوژده و کر نووش به ره ﴿مَعَ الرَّاكِعِیْنَ﴾ له گه ل ئه وانه ی که سوژده و کر نووش ده بن ﴿ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ﴾ ئه وه ی ووتر له هه واله په نهانه کانن ﴿نُوحِیْهِ إِلَيْكَ﴾ به وه حی بو ت ده نیرین (ئه ی موحمده ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لای ئه وان نه بویت ﴿إِذْ يَقُولُ أَفْلَهَ هُمُ﴾ کاتیک که قه له مه کانیا ن هاویش ت ﴿أَيُّهُمْ﴾ کامیا ن ﴿يَكْفُلُ مَرْيَمَ﴾ ده سته به ریتی و سه به رشتی و به ختو کردنی مهریه میان به رده که ویت ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لایان نه بویت ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ که ده مه قالیان ده کرد (له م رو وه) ﴿إِذَا قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ کاتیک که فریشته که ووتی: ﴿يَمْرَيْمُ﴾ ئه ی مهریم ﴿إِنَّ اللَّهَ يَبْشُرُكَ﴾ بیگومان خوا مژده ت ده داتی ﴿بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ﴾ به ووتیه که له وه وه ﴿أَسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ که ناوی مه سیح (عیسا) ی کور ی مهریمه ﴿وَجِیْهَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ به ریزو پایه به رزه له هه ردو و جیهاندا ﴿وَمِنَ الْمُقَرَّبِیْنَ﴾ وه له نزیکانی خودایه ﴿۱۹﴾

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾
 قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ
 اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ
 ﴿٤٧﴾ وَيَعْلَمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ
 ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
 رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
 فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
 وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخِرُونَ
 فِي بُيُوتِكُمْ إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾
 وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأُحِلَّ لَكُمْ
 بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
 هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ * فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمْ
 الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
 أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

﴿وَيُكَذِّبُ النَّاسُ﴾ وه قسه ده کات له گهل خه لکیدا ﴿فِي الْمَهْدِ﴾ له بیتسه که داو ﴿وَكَهَذَا﴾ له (کاتی) گه ورهیی دا ﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه له پیاو چا کانیسه ﴿قَالَ﴾ مریه م ووتی: ﴿رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ﴾ ئهی په روه ردگارم من چوَن مندالم ده بیت ﴿وَلَمْ يَسْئَلْنِي بِشَيْءٍ﴾ له کاتیکدا که پیاو نه هاتو ته لام (لیم نه که وتوه) ؟ ﴿قَالَ﴾ (جبریل) فره مووی ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ يَتْلُو مَائِشَاءً﴾ وایه (که نه لیت) خوا چی بویت دروستی ده کات ﴿إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا﴾ کاتیک که بریاری شتیکی دا ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ﴾ هره نه و مندهی ده ویت پی بلیت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بیه، ئیر ده بیت ﴿وَيَعْلَمُ الْكُتُبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه خوا فیری کتیب و دانایی و ته ورات و ئینجیلی ده کات ﴿وَرَسُولًا﴾ وه پیغه مبر (ده نیریت) ﴿إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بو به نو ئیسرا ئیل (نه وه کانی به عقوب) ﴿أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ﴾ (پی یان ده لیت) به راستی من نیشانه به کم بو هیتاون ﴿مِّن رَّبِّكُمْ﴾ له په روه ردگار تانه وه ﴿أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ﴾ که من بو تان دروست ده که م ﴿مِّنَ الطِّينِ﴾ له قور ﴿كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ﴾ (شتیک) له وینهی بالنده ﴿فَأَنْفُخُ فِيهِ﴾ نه مجا فووی پیاده که م ﴿فَيَكُونُ طَيْرًا﴾ یه کسره ده بیت به بالنده ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فره مانی خوا ﴿وَأُتْرِئُ﴾ وه چاکی نه که م وه ﴿الْأَكْمَهَ﴾ کویری زکماک ﴿وَالْأَبْرَصَ﴾ و به له ک ﴿وَأُخِي الْمَوْتُ﴾ وه مردوانیش زیندو ده که م وه ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فره مانی خوا ﴿وَأَنْتُمْ﴾ وه خه به رتان ده ده می (له خوا وه) ﴿بِمَاتَا كُونُ﴾ چی نه خوَن ﴿وَمَا تَذَرُونَ﴾ چی به زه خیره هه لته گرن ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ له ماله کانتاندا ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به راستی هه به له م معجزانه دا ﴿آيَةً لَّكُمْ﴾ به لگه و نیشانهی به هیژ بو ئیوه (له سهر راستی پیغه مبریه تی من) ﴿إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیوه پر وادارن ﴿وَمُصَدِّقًا﴾ وه (من هاتووم) به پر واهیتهر ﴿لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ به و ته وراته ی که له به رده ستمدا به ﴿وَلَا حِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي﴾ وه هاتووم بو ئیوه ی حه لال بکه م هیتدی له و شتانهی ﴿حُرِّمَ عَلَيْكُمْ﴾ که قه ده غه کراوه لیسان ﴿وَجِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ وه به لگه م بو هیتاون له لای په روه ردگار تانه وه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که واته بترسن له (بی فره مانی) خوا ﴿وَأَطِيعُوا﴾ وه فره مانبه رداریم بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ به راستی خوا په روه ردگاری من و ئیوه به ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ دهی بیهرستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ ئا نه مه به ریگی راست ﴿فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ﴾ نه مجا کاتیک که عیسا ههستی کرد ﴿مِّنْهُمْ الْكُفْرَ﴾ به بی پروایی گه له که ی ﴿قَالَ مَنِ الْمُنْصَارِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی: کی له گهل مندا یارمه تی دهی دینی خواجه ﴿قَالَ الْحَوَارِيُّونَ﴾ شاگرده کانی (حه واریه کانی) ووتیان ﴿نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ﴾ ئیمه یارمه تی دهی دینی خوا بن ﴿ءَامَنَّا بِاللَّهِ﴾ بروامان به خوا هیتاوه ﴿وَأَشْهَدُ﴾ و تو ئی عیسا شاهید به ﴿بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ که ئیمه گوئرا به ل و ملکه چی نه وین ﴿۵۱﴾

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَكُرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكِرِينَ
﴿٥٣﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَرَافِعُكَ إِلَىٰ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَاعَذِّبْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٥٥﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فِيُوفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٦﴾ ذَلِكَ نَتْلُوهُ
عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٧﴾ إِنْ مَثَل
عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٨﴾ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ
﴿٥٩﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا
نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦٠﴾

﴿رَبَّنَا آمَنَّا﴾ نه‌ی په‌روەردگار مان ئیمه باوهرمان هیتا ﴿بِمَا أَنْزَلْتَ﴾ به‌وی که نار دوو ته ته خواره وه
 ﴿وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ﴾ وه به‌یره‌وی پیغه‌مبه‌ری تو مان کرد ﴿فَاكُتِبَ﴾ ده‌ی خوايه ناومان بنو سه
 (بمانژمیره) ﴿مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ له ده‌فته‌ری بر واداران (یه کتا به‌رست) دا ﴿وَمَكُرُوا﴾ (جو وله که کان)
 پیلانین گیر (بو کوشتنی عیسا) ﴿وَمَكَرَ اللَّهُ﴾ خواش له به‌ران به‌ردا بیلانی لی گیران ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ
 الْمَكْرِينَ﴾ وه خواش چاکترین پیلان گیره (له به‌ران به‌ر پیلان گیراندا بو پووجه لکر دنه وهی
 فر و فیله کانین) ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسَى﴾ (به‌یه‌نه‌روه یادت) کاتی خوا فەرمووی نه‌ی عیسا ﴿إِنِّي
 مُؤْتِفِكَ رَافِعُكَ إِلَيَّ﴾ من تو ده‌به‌مه‌وه و به‌ر زت ده‌که مه‌وه بو لای خوُم ﴿وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وه پاک که ره وهی توُم له (هاوده‌می) نه‌وانه‌ی که بی باوهر بوون ﴿وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ﴾ وه به‌یره‌وانی
 (راسته‌قینه‌ی) تو به‌ر زده‌که مه‌وه ﴿فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌سه‌ر بی بر وایاندا ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ تا پوژی
 دوا یی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ﴾ پاشان گه‌رانه‌وه‌تان بو لای منه ﴿فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ﴾ نه‌مجا بر یار ده‌ده‌م له
 نیواناندا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ له‌و شتانه‌ی که تیا یاندا جیاواز و نا کو کن ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جا نه‌وانه‌ی بی بر وایوون ﴿فَأَعَذِّبُهُمْ﴾ سزایان ده‌ده‌م ﴿عَذَابًا شَدِيدًا﴾ به‌سزای سه‌خت ﴿فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیاو پوژی دوا یشدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ﴾ وه نه‌وانه هیچ یار مه‌تیده‌ر یکیان نی یه ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی که بر وایان هیتا وه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده‌وه باشه کانین
 کردو وه ﴿فَيُوقِفُهُمْ أَجْرَهُمْ﴾ نه‌وه خوا به‌ته‌واوی پاداشتیان ده‌داته‌وه ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ بیگو مان
 خوا سته‌مکارانی خوش ناویت ﴿ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ﴾ نه‌م به‌سه‌ره‌اتانه‌ی که نه‌یان خوژنینه‌وه
 به‌سه‌رتدا (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿مِنَ الْآيَاتِ﴾ له نایه‌ت و به‌لگه و نیشانه‌کان ﴿وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ﴾
 و قورئانی پر له حکمه‌تن ﴿إِنِّي مِثْلُ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به‌راستی وینه‌ی (دروست بوونی) عیسا لای
 خوا ﴿كَمِثْلِ آدَمَ﴾ وه ک وینه‌ی ئاده‌م وایه ﴿خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ﴾ که دروستی کرد له گل ﴿ثُمَّ قَالَ لَهُ﴾ له
 پاشان پی ووت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ به‌ه، نه‌ویش بوو (به‌مرو ف) ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ قسه‌ی راست نه‌وه‌یه
 که له خوا وه به‌تو گه‌یشت ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ﴾ که واته له گو مانداران مه‌به ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ﴾
 نه‌مجا هر که سی‌ک ده‌مه‌ قالنی له گه‌ل کردیت (له باره‌ی عیسا وه) ﴿مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دوا ی
 نه‌و زانینه‌ی که (به‌وه‌حی) بو ت هات ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا نَتَوَشَّحْ بِبَنِيانِ بَلَىٰ وَهَرَن﴾ نَدَعِ ابْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ
 با بانگی کوره‌کانمان و کوره‌کانتان بکه‌ین ﴿وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ﴾ وه (بانگی) ژنه‌کانمان و ژنه‌کانتان
 بکه‌ین ﴿وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ﴾ وه (بانگی) خو مان و خو تان بکه‌ین ﴿ثُمَّ نَبْتَهِلْ﴾ له پاشاندا (هه‌مو مان)
 له‌خوا یپار یینه‌وه ﴿وَنَجْعَلَنَّ اللَّهُ﴾ نه‌مجا نه‌فر ته‌ی خوا بکه‌ین ﴿عَلَىٰ الْكَذِبِينَ﴾ له وانه‌مان که
 له‌دروژنان ﴿۱۱﴾

إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ
 ﴿٦٣﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا
 وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ
 بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
 بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ
 وَمَا أَنْزَلَتْ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 ﴿٦٥﴾ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ
 تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
 لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا
 وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾
 إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
 لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَا أَهْلَ
 الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ﴾ بیگومان ہر تہ مہیہ چیر وک وداستانی راست و دروست ﴿وَمَا مِنْ إِلَهٍ﴾ وہ هیچ
 بہر ستر او یکی بہر پاستی نی یہ ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تہنہا خوانہ بی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ بہر پاستی خوا ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 تہنہا خوی بالادہستی کار دروستہ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہ مجا تہ گہر ہشتیان ہلکرد۔ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ تہ وہ
 بہر پاستی خوانا گادارہ ﴿بِالْمُفْسِدِينَ﴾ بہ کردہوی بہدکاران (گہندہ لکاران) ﴿قُلْ﴾ تہی مو حہ ممہد
 ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خاوہن نامہ کان ﴿عَالَوْا﴾ ورن ﴿إِلَى كَلِمَةٍ﴾ بۆ لای ووتہ بہ کی
 ﴿سَوَاءٌ﴾ راست و (یہ کسان) ﴿يَنْتَبِهُوا وَيَنْتَكُمُ﴾ لہ نیوان ئیمہ و ئیوہا ﴿أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ کہ جگہ لہ خوا
 نہ بہرستین ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ وہ هیچ شتیک نہ کہ بن بہ ہاوبہشی ﴿وَلَا يَتَّخِذْ بَعْضُ الْبَنِيِّ دُونِ
 اللَّهِ﴾ وہ ہیندیکمان ہیندیکمان بہ بہرور دگار دانہ نیین ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہ مجا تہ گہر ہشتیان ہلکرد
 ﴿فَقُولُوا﴾ ئیوہش بلین: ﴿أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ ئیوہ شاہید بن کہہ ئیمہ فرمانبہر دار و گوپراہل
 و ملکہ چی خوداین ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خاوہن نامہ کان ﴿لِمَ تَخَاجُونِ فِي إِبْرَاهِيمَ﴾ بۆ چی دہمہ قالی
 دہ کہن دہر بارہی ئیراہیم ﴿وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہورات و ئینجیل نہ نیراوانہ تہ
 خواروہ ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ﴾ لہ دوا ی ئیراہیم نہ بیت ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی بۆ تی ناگن؟ ﴿هَآأَنْتُمْ﴾
 ناگادار بن ئیوہ ﴿هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ﴾ تہ وانہن کہ دہمہ قالی تان کرد ﴿فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ لہ وہی کہ
 شتیکتان لیدہ زانی ﴿فَلِمَ تَخَاجُونِ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ تہی بۆ دہمہ قالی دہ کہن لہ شتیکدا کہ
 ہیچی لی نازانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وہ خوا دہیزانی ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ ئیوہ نازانن ﴿مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ
 يَهُودِيًّا﴾ ئیراہیم نہ جوو لہ کہ بووہ ﴿وَلَا نَصْرَانِيًّا﴾ نہ گاوور ﴿وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا﴾ بہ لکو پاک و
 خوا بہرست و گوپراہل و ملکہ ج بوو ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ لہ ہاوبہش بہیدا کہران نہ بوو ﴿فَإِنْ
 أَنْزَلْنَا إِلَيْنَا﴾ بیگومان نزیکترین کہس لہ ئیراہیم ﴿لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ تہ وانہن کہ وہ ختی
 خوی بہیرہویان کرد ﴿وَهَذَا النَّبِيُّ﴾ وہ تہم پیغہ مہرہو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہ وانہی کہ بر وایان ہیناوہ
 ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ خوا دوستی بر وادارانہ ﴿وَدَّتْ﴾ حزبان دہ کرد ﴿طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾
 دہستہ بہ کہ لہ خاوہن نامہ کان ﴿لَوْ يُضْلِلُونَكُمْ﴾ کہ گوپراتان بکہن ﴿وَمَا يُضْلِلُونَ﴾ لہ کاتیکدا کہس گوپرا
 نا کہن ﴿إِلَّا أَنْفُسُهُمْ﴾ خویان نہ بیت ﴿وَمَا يُشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہستی ہی نا کہن (تی ناگن) ﴿يَا أَهْلَ
 الْكِتَابِ﴾ تہی خاوہن نامہ کان ﴿لِمَ تَكْفُرُونَ﴾ بۆ ہی بر وادہ بن ﴿يَا بَنِيَّ اللَّهُ﴾ بہ ئایہ تہ کانی خوا
 ﴿وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ لہ کاتیکدا کہ شایہ تی دہدہن (لہ سہر پاستی تہوان) ﴿يٰۤٓٓ﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا
بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكُفُّوا ءَاخِرَهُ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تَتُومِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ
الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ
عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ * وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ
يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ
إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
﴿٧٥﴾ بَلَىٰ مَن أَوفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ
﴿٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ
إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يَزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئەي خاوەن نامەکان ﴿لِمَ تَلْسُونَهُ أَلْحَقَ بِالْبَاطِلِ﴾ بۆ پۆشاکی درۆ ئەکەن بەبەر راستی دا ﴿وَتَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ﴾ وەرپاڵێوە دەشارنەوە ﴿وَأَنْتُمْ تَقَالِمُونَ﴾ لە کاتێکدا خوشتان ئەمە دەزانن ﴿وَإِنْهُمْ لَا يَذَرُونَ﴾ بر وایتن بەو قورئانە ﴿أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ کە نێر راوەتە خواوە بۆ ئەوانەیی کە بر وایان هێناوە ﴿وَجَهَ النَّهَارِ﴾ سەر لە بەیانان (بەفیل) ﴿وَأَكْفُرُوا إِخْرَهُ﴾ وە بێ بر وایبنەو دەمەو ئێوارە ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ بەلکو ئەوانیش پەشیمان ببەنەوە ﴿وَلَا تُؤْمِنُوا﴾ باوەرێتان نەبێت ﴿إِلَّا لِمَنْ تَبَعَ دِينَكُمْ﴾ مە گەر بە کەسێک کە دواى دینی ئێوە کەوتبێت ﴿قُلْ إِنْ أَلْهَدَى﴾ (ئەي موحمەد ﷺ) بلی: بەراستی پرێنموونی ﴿هُدَى اللَّهِ﴾ هەر پرێنموونی خواوە ﴿أَنْ تُوَفَّى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيَتْهُ﴾ (ئەي خاوەن نامەکان ئێوە پێتان گرانه) کە بدری بە یەکیکی تر وێنە ئێوە دینەیی کە بە ئێوە دراوە ﴿وَأُجْزَأُكُمْ﴾ یا دەمەقالتێتان لە گەل بکەن (بۆرێتان بدەن) ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای پەرورەدگارتان ﴿قُلْ﴾ (ئەي موحمەد ﷺ) بلی: ﴿إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ بەراستی ئەو بەهەر یە (واتە پیغمبەرایەتی) بە دەستی خواوە ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ دەیدات بەهەر کەسێک کە بیهوێت ﴿وَاللَّهُ وَسَّعَ عَلَيْهِ﴾ وە خوا خواوەنی بەخششی زۆر و زانایە ﴿يَخْتَصِرُ رَحْمَتَهُ﴾ ئەو (خواوە) رەحمەت و میهرەبانی خۆی تاییبەت دەکات ﴿مَن يَشَاءُ﴾ بۆ هەر کەسێک بیهوێت (شیاوی بێت) ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وە خوا خواوەنی بەخشش و بەهرەیی گەورەییە ﴿وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وە لە ناو خاوەن نامەکانی هی واهەییە ﴿مَنْ إِنْ تَأَمَّنْهُ يَقْطَارِ﴾ ئە گەر خەزەنەییە کە بە سپاردە لای دابنێی ﴿يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ﴾ دەتداتەووە ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾ وە هی وایشان تیاوە ﴿إِنْ تَأَمَّنْهُ يَدِينَارِ﴾ ئە گەر دیناریکی لا دابنێیت ﴿لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ﴾ ناتداتەووە ﴿إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا﴾ مە گەر بە سەر یەووە بوەستیت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ئەم ناپاکی یە بەهۆی ئەووە بوو ﴿قَالُوا﴾ کە دەیان ووت: ﴿لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّمَةِ سَبِيلٌ﴾ گوناھمان ناگات لە خواردنی مالی ئەم نەخوێندەوارانە (واتە عەرەبەکان) ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ وە درۆ بە دەم خواوە دەکەن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وە خویان دەزانن (کە درۆ دەکەن) ﴿بَلَى﴾ نەخیر وانێ یە (وەک دەلێن) ﴿مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ﴾ هەر کەسێک پەیمانی خۆی بە جێی بهێنێت ﴿وَأَتَقَى﴾ وە پارێزکاری بکات و لەخودا بترسێت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ ئەو بەراستی خوا پارێزکارانی خوش دەوێت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ﴾ بێگومان ئەوانەیی دەفروشن ﴿بِعَهْدِ اللَّهِ﴾ پەیمانی خوا ﴿وَأَيَّمَنَ لَهُمْ﴾ و سوێندەکانی خویان ﴿ثُمَّ أَفْلَحَ﴾ بە نرخیکی کەم ﴿أُولَئِكَ﴾ ئەوانە ﴿أَخْلَقَ لَهُمْ﴾ بێ بەشن (لە بەهرەیی خوا) ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لە پۆزی دواویی دا ﴿وَلَا يَكْفُرْهُمُ اللَّهُ﴾ وە خوا قەسیان لە گەل ناکات ﴿وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ﴾ وە نەماشاشیان ناکات ﴿يَوْمَ الْوَيْكَةِ﴾ لە پۆزی قیامەتدا ﴿وَلَا يَرْكَبُ عَلَيْهِمْ﴾ و لە گوناھیان خوش نابێت و پاکیان ناکاتەووە ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وە بۆ ئەوان هەییە سزای بە ئێش و ئازار ﴿٧٧﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرِيقًا يُلَوْنُ السِّتْرَ لَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
 مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
 وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
 الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ
 تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
 إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَآ آتَيْتُكُمْ
 مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
 مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ وَقَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ
 عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَأَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿وَإِنْ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا﴾ به راستی له خاوهن نامه کان دهسته يه كه هيه ﴿يَتَوْنُ أَلَيْسَ لَهُمُ الْكِتَابُ﴾ (ناو به ناو نامه كه بيان تيكده دهن و) زمانيان با ئه دهن و ئه پيچنه وه به خوښنده وهی كتيبه كه يان (تورات) ﴿لِتَحْسِبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ﴾ تا تو او بزانيت له نامه ی خوايه ﴿وَمَا هُمْ مِنَ الْكِتَابِ﴾ (له كاتيكدا) كه ئه وه له نامه ی خوانی يه ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه ده لئين ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئه وه له خواوه يه ﴿وَمَا هُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ له كاتيكدا كه ئه وه له خواوه نی يه ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ﴾ وه درو به دهم خواوه ده كه ن و ﴿وَهُمْ يَعْمَلُونَ﴾ خوشيان ده زانن (كه درويه) ﴿مَا كَانَ لِشَيْءٍ﴾ نابى بو هيچ ئاده مى به كه ﴿أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ كه خوا نامه و شهر يعت و پيغه مبه ريتى دايستى ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ﴾ پاشان به خه لكى بليت ﴿كُونُوا عِبَادًا لِي﴾ بين به بهنده ی من ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جياتى خوا ﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ﴾ به لكو (پييان ده ليت) خوا په رست بن ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ كاتيكدا چو كه ئيه خه لك فيرى نامه كه ی خودا ده كه ن ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾ وه ئيه خوشتان ده يخويننه وه ﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ﴾ وه خوا فه رمانتان بى نادات ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ﴾ كه فرشته و پيغه مبه ران بكن ﴿أَرْبَابًا﴾ به په رستراوى خوتان ﴿يَأْمُرُكُمْ بِالْكَفْرِ﴾ چون (خودا) فه رمانتان بى دعات بى پروان (كافر بن) ﴿بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ دواى ئه وهی كه ئيه بروا دار بوون؟! ﴿وَلَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ﴾ (بهينه وه ياديان) كاتيك كه خوا په يمانى وه رگرت له پيغه مبه ران ﴿لَمَّا أَتَيْنَكُمْ﴾ كه هر چيم دانى ﴿مَنْ كَتَبَ﴾ له نامه و ﴿وَحِكْمَةٍ﴾ حيكمت و (شهر يعت) ﴿ثُمَّ جَاءَ كُمْ رَسُولٌ﴾ له پاشان پيغه مبه ريكتان بو هات ﴿مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ﴾ به بروا هيتره به و نامه ی كه له لاتانه ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ﴾ ده بى پرواى بى بهين ﴿وَلَتَنْصُرُنَّهُ﴾ وه يارمه تى بدهن ﴿قَالَ﴾ خوا فه رموى : ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ ثايا دانتان نا بهم په يمانه دا؟ ﴿وَأَخَذْتُ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي﴾ وه له سه ر ئه وه په يمانى متان وه رگرت ﴿قَالُوا﴾ پيغه مبه ران ووتيان : ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ به لى دانمان پيداناو په يمانمان به ست ﴿قَالَ فَاسْهَدُوا﴾ خوا فه رموى كه واته ئيه به شاهيد بن ﴿وَأَنَا مَعَكُمْ﴾ وه منيش له گه ل ئيه ﴿مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ يه كيكم له شاهيدان ﴿فَقَنْ تَوَلَّى﴾ جا ئه وهی پشتى هه لكرد (له م په يمانه) ﴿بَعْدَ ذَٰلِكَ﴾ دواى ئه م دان پيدانانه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ كه واته هر ئه وانن دهسته ی دهر چوان له فه رمانى خودا ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ﴾ ثايا (بى پروايان) داواى غه بى رى دينى خوا ده كه ن؟! ﴿وَلَهُ أَسْمَاءُ مَنِ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له كاتيكدا كه هر چى له ئاسمان و زهوى دايه گويزايله و ملكه چى خودان ﴿طَوَعًا﴾ بيانه وى (به ويستى خويان) ﴿وَكَرْهًا﴾ يانه يانه وى (به ناچارى) ﴿وَالَّذِينَ يَرْمِزُونَ﴾ وه هه موو هه ر بو لاي ئه وه ده گه رينريننه وه ﴿﴾

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
 وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
 وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ
 يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ
 يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
 الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
 عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ
 بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ تَقْبَلَ تَوْبَتَهُمْ
 وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
 كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِّلٌءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ
 أَفْتَدَىٰ بِهِ ؕ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٩١﴾

﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه مده) ﴿بَلَىٰ: ءَاَمَنَّا بِاللّٰهِ﴾ ١٢٦ یمه پرو امان هیناوه به خوا ی گه و ره ﴿وَمَا اُنْزِلَ عَلَيْنَا﴾ وه به و هی نیرا و ته خواره وه بو مان ﴿وَمَا اُنْزِلَ عَلٰی اَنۡرَهِیۡمَ﴾ وه به و هی که نیرا و ته خواره وه بو نیرا هیم ﴿وَاَسْمِعِلْ وَاَسۡحِقْ وَاَعۡقُوبْ وَاَلۡاَسۡبَاطُ﴾ وئسماعیل وئسحاق یه عقوب و کورانی یه عقوب ﴿وَمَا اُوۡقِ﴾ وه به و هی که درا وه ﴿مُوسٰی وَعِیۡسٰی﴾ به موسا و عیسا ﴿وَالنَّبِیُّوۡتَ مِنْ رَّبِّهۡمَ﴾ وه پیغه مبه ره کانی تر له په و ره درگاریانه وه ﴿لَاۡفَرِیۡقُ﴾ جیاوازی ناکه بین ﴿بَیۡنَ اَحَدِمۡمَهُۥمُ﴾ له نیوان هیچ کامیک له پیغه مبه رانه ﴿وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡمُوۡنٌ﴾ وه یمه بو خوا ی گه و ره گه ردن که چین ﴿وَمَنْ یَّبۡتَغِ غَیۡرَ الْاِسۡلَٰمِ دِیۡنًا﴾ وه هر که سیک دوا ی هر ناینیک بکه ویت جگه له ناینی نیسلام ﴿فَلَنۡ یُّقۡبَلَ مِنْهٗ﴾ ١٢٧ ١٢٨ ١٢٩ ١٣٠ ١٣١ ١٣٢ ١٣٣ ١٣٤ ١٣٥ ١٣٦ ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩ ١٤٠ ١٤١ ١٤٢ ١٤٣ ١٤٤ ١٤٥ ١٤٦ ١٤٧ ١٤٨ ١٤٩ ١٥٠ ١٥١ ١٥٢ ١٥٣ ١٥٤ ١٥٥ ١٥٦ ١٥٧ ١٥٨ ١٥٩ ١٦٠ ١٦١ ١٦٢ ١٦٣ ١٦٤ ١٦٥ ١٦٦ ١٦٧ ١٦٨ ١٦٩ ١٧٠ ١٧١ ١٧٢ ١٧٣ ١٧٤ ١٧٥ ١٧٦ ١٧٧ ١٧٨ ١٧٩ ١٨٠ ١٨١ ١٨٢ ١٨٣ ١٨٤ ١٨٥ ١٨٦ ١٨٧ ١٨٨ ١٨٩ ١٩٠ ١٩١ ١٩٢ ١٩٣ ١٩٤ ١٩٥ ١٩٦ ١٩٧ ١٩٨ ١٩٩ ٢٠٠ ٢٠١ ٢٠٢ ٢٠٣ ٢٠٤ ٢٠٥ ٢٠٦ ٢٠٧ ٢٠٨ ٢٠٩ ٢١٠ ٢١١ ٢١٢ ٢١٣ ٢١٤ ٢١٥ ٢١٦ ٢١٧ ٢١٨ ٢١٩ ٢٢٠ ٢٢١ ٢٢٢ ٢٢٣ ٢٢٤ ٢٢٥ ٢٢٦ ٢٢٧ ٢٢٨ ٢٢٩ ٢٣٠ ٢٣١ ٢٣٢ ٢٣٣ ٢٣٤ ٢٣٥ ٢٣٦ ٢٣٧ ٢٣٨ ٢٣٩ ٢٤٠ ٢٤١ ٢٤٢ ٢٤٣ ٢٤٤ ٢٤٥ ٢٤٦ ٢٤٧ ٢٤٨ ٢٤٩ ٢٥٠ ٢٥١ ٢٥٢ ٢٥٣ ٢٥٤ ٢٥٥ ٢٥٦ ٢٥٧ ٢٥٨ ٢٥٩ ٢٦٠ ٢٦١ ٢٦٢ ٢٦٣ ٢٦٤ ٢٦٥ ٢٦٦ ٢٦٧ ٢٦٨ ٢٦٩ ٢٧٠ ٢٧١ ٢٧٢ ٢٧٣ ٢٧٤ ٢٧٥ ٢٧٦ ٢٧٧ ٢٧٨ ٢٧٩ ٢٨٠ ٢٨١ ٢٨٢ ٢٨٣ ٢٨٤ ٢٨٥ ٢٨٦ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩ ٢٩٠ ٢٩١ ٢٩٢ ٢٩٣ ٢٩٤ ٢٩٥ ٢٩٦ ٢٩٧ ٢٩٨ ٢٩٩ ٣٠٠ ٣٠١ ٣٠٢ ٣٠٣ ٣٠٤ ٣٠٥ ٣٠٦ ٣٠٧ ٣٠٨ ٣٠٩ ٣١٠ ٣١١ ٣١٢ ٣١٣ ٣١٤ ٣١٥ ٣١٦ ٣١٧ ٣١٨ ٣١٩ ٣٢٠ ٣٢١ ٣٢٢ ٣٢٣ ٣٢٤ ٣٢٥ ٣٢٦ ٣٢٧ ٣٢٨ ٣٢٩ ٣٣٠ ٣٣١ ٣٣٢ ٣٣٣ ٣٣٤ ٣٣٥ ٣٣٦ ٣٣٧ ٣٣٨ ٣٣٩ ٣٤٠ ٣٤١ ٣٤٢ ٣٤٣ ٣٤٤ ٣٤٥ ٣٤٦ ٣٤٧ ٣٤٨ ٣٤٩ ٣٥٠ ٣٥١ ٣٥٢ ٣٥٣ ٣٥٤ ٣٥٥ ٣٥٦ ٣٥٧ ٣٥٨ ٣٥٩ ٣٦٠ ٣٦١ ٣٦٢ ٣٦٣ ٣٦٤ ٣٦٥ ٣٦٦ ٣٦٧ ٣٦٨ ٣٦٩ ٣٧٠ ٣٧١ ٣٧٢ ٣٧٣ ٣٧٤ ٣٧٥ ٣٧٦ ٣٧٧ ٣٧٨ ٣٧٩ ٣٨٠ ٣٨١ ٣٨٢ ٣٨٣ ٣٨٤ ٣٨٥ ٣٨٦ ٣٨٧ ٣٨٨ ٣٨٩ ٣٩٠ ٣٩١ ٣٩٢ ٣٩٣ ٣٩٤ ٣٩٥ ٣٩٦ ٣٩٧ ٣٩٨ ٣٩٩ ٤٠٠ ٤٠١ ٤٠٢ ٤٠٣ ٤٠٤ ٤٠٥ ٤٠٦ ٤٠٧ ٤٠٨ ٤٠٩ ٤١٠ ٤١١ ٤١٢ ٤١٣ ٤١٤ ٤١٥ ٤١٦ ٤١٧ ٤١٨ ٤١٩ ٤٢٠ ٤٢١ ٤٢٢ ٤٢٣ ٤٢٤ ٤٢٥ ٤٢٦ ٤٢٧ ٤٢٨ ٤٢٩ ٤٣٠ ٤٣١ ٤٣٢ ٤٣٣ ٤٣٤ ٤٣٥ ٤٣٦ ٤٣٧ ٤٣٨ ٤٣٩ ٤٤٠ ٤٤١ ٤٤٢ ٤٤٣ ٤٤٤ ٤٤٥ ٤٤٦ ٤٤٧ ٤٤٨ ٤٤٩ ٤٥٠ ٤٥١ ٤٥٢ ٤٥٣ ٤٥٤ ٤٥٥ ٤٥٦ ٤٥٧ ٤٥٨ ٤٥٩ ٤٦٠ ٤٦١ ٤٦٢ ٤٦٣ ٤٦٤ ٤٦٥ ٤٦٦ ٤٦٧ ٤٦٨ ٤٦٩ ٤٧٠ ٤٧١ ٤٧٢ ٤٧٣ ٤٧٤ ٤٧٥ ٤٧٦ ٤٧٧ ٤٧٨ ٤٧٩ ٤٨٠ ٤٨١ ٤٨٢ ٤٨٣ ٤٨٤ ٤٨٥ ٤٨٦ ٤٨٧ ٤٨٨ ٤٨٩ ٤٩٠ ٤٩١ ٤٩٢ ٤٩٣ ٤٩٤ ٤٩٥ ٤٩٦ ٤٩٧ ٤٩٨ ٤٩٩ ٥٠٠ ٥٠١ ٥٠٢ ٥٠٣ ٥٠٤ ٥٠٥ ٥٠٦ ٥٠٧ ٥٠٨ ٥٠٩ ٥١٠ ٥١١ ٥١٢ ٥١٣ ٥١٤ ٥١٥ ٥١٦ ٥١٧ ٥١٨ ٥١٩ ٥٢٠ ٥٢١ ٥٢٢ ٥٢٣ ٥٢٤ ٥٢٥ ٥٢٦ ٥٢٧ ٥٢٨ ٥٢٩ ٥٣٠ ٥٣١ ٥٣٢ ٥٣٣ ٥٣٤ ٥٣٥ ٥٣٦ ٥٣٧ ٥٣٨ ٥٣٩ ٥٤٠ ٥٤١ ٥٤٢ ٥٤٣ ٥٤٤ ٥٤٥ ٥٤٦ ٥٤٧ ٥٤٨ ٥٤٩ ٥٥٠ ٥٥١ ٥٥٢ ٥٥٣ ٥٥٤ ٥٥٥ ٥٥٦ ٥٥٧ ٥٥٨ ٥٥٩ ٥٦٠ ٥٦١ ٥٦٢ ٥٦٣ ٥٦٤ ٥٦٥ ٥٦٦ ٥٦٧ ٥٦٨ ٥٦٩ ٥٧٠ ٥٧١ ٥٧٢ ٥٧٣ ٥٧٤ ٥٧٥ ٥٧٦ ٥٧٧ ٥٧٨ ٥٧٩ ٥٨٠ ٥٨١ ٥٨٢ ٥٨٣ ٥٨٤ ٥٨٥ ٥٨٦ ٥٨٧ ٥٨٨ ٥٨٩ ٥٩٠ ٥٩١ ٥٩٢ ٥٩٣ ٥٩٤ ٥٩٥ ٥٩٦ ٥٩٧ ٥٩٨ ٥٩٩ ٦٠٠ ٦٠١ ٦٠٢ ٦٠٣ ٦٠٤ ٦٠٥ ٦٠٦ ٦٠٧ ٦٠٨ ٦٠٩ ٦١٠ ٦١١ ٦١٢ ٦١٣ ٦١٤ ٦١٥ ٦١٦ ٦١٧ ٦١٨ ٦١٩ ٦٢٠ ٦٢١ ٦٢٢ ٦٢٣ ٦٢٤ ٦٢٥ ٦٢٦ ٦٢٧ ٦٢٨ ٦٢٩ ٦٣٠ ٦٣١ ٦٣٢ ٦٣٣ ٦٣٤ ٦٣٥ ٦٣٦ ٦٣٧ ٦٣٨ ٦٣٩ ٦٤٠ ٦٤١ ٦٤٢ ٦٤٣ ٦٤٤ ٦٤٥ ٦٤٦ ٦٤٧ ٦٤٨ ٦٤٩ ٦٥٠ ٦٥١ ٦٥٢ ٦٥٣ ٦٥٤ ٦٥٥ ٦٥٦ ٦٥٧ ٦٥٨ ٦٥٩ ٦٦٠ ٦٦١ ٦٦٢ ٦٦٣ ٦٦٤ ٦٦٥ ٦٦٦ ٦٦٧ ٦٦٨ ٦٦٩ ٦٧٠ ٦٧١ ٦٧٢ ٦٧٣ ٦٧٤ ٦٧٥ ٦٧٦ ٦٧٧ ٦٧٨ ٦٧٩ ٦٨٠ ٦٨١ ٦٨٢ ٦٨٣ ٦٨٤ ٦٨٥ ٦٨٦ ٦٨٧ ٦٨٨ ٦٨٩ ٦٩٠ ٦٩١ ٦٩٢ ٦٩٣ ٦٩٤ ٦٩٥ ٦٩٦ ٦٩٧ ٦٩٨ ٦٩٩ ٧٠٠ ٧٠١ ٧٠٢ ٧٠٣ ٧٠٤ ٧٠٥ ٧٠٦ ٧٠٧ ٧٠٨ ٧٠٩ ٧١٠ ٧١١ ٧١٢ ٧١٣ ٧١٤ ٧١٥ ٧١٦ ٧١٧ ٧١٨ ٧١٩ ٧٢٠ ٧٢١ ٧٢٢ ٧٢٣ ٧٢٤ ٧٢٥ ٧٢٦ ٧٢٧ ٧٢٨ ٧٢٩ ٧٣٠ ٧٣١ ٧٣٢ ٧٣٣ ٧٣٤ ٧٣٥ ٧٣٦ ٧٣٧ ٧٣٨ ٧٣٩ ٧٤٠ ٧٤١ ٧٤٢ ٧٤٣ ٧٤٤ ٧٤٥ ٧٤٦ ٧٤٧ ٧٤٨ ٧٤٩ ٧٥٠ ٧٥١ ٧٥٢ ٧٥٣ ٧٥٤ ٧٥٥ ٧٥٦ ٧٥٧ ٧٥٨ ٧٥٩ ٧٦٠ ٧٦١ ٧٦٢ ٧٦٣ ٧٦٤ ٧٦٥ ٧٦٦ ٧٦٧ ٧٦٨ ٧٦٩ ٧٧٠ ٧٧١ ٧٧٢ ٧٧٣ ٧٧٤ ٧٧٥ ٧٧٦ ٧٧٧ ٧٧٨ ٧٧٩ ٧٨٠ ٧٨١ ٧٨٢ ٧٨٣ ٧٨٤ ٧٨٥ ٧٨٦ ٧٨٧ ٧٨٨ ٧٨٩ ٧٩٠ ٧٩١ ٧٩٢ ٧٩٣ ٧٩٤ ٧٩٥ ٧٩٦ ٧٩٧ ٧٩٨ ٧٩٩ ٨٠٠ ٨٠١ ٨٠٢ ٨٠٣ ٨٠٤ ٨٠٥ ٨٠٦ ٨٠٧ ٨٠٨ ٨٠٩ ٨١٠ ٨١١ ٨١٢ ٨١٣ ٨١٤ ٨١٥ ٨١٦ ٨١٧ ٨١٨ ٨١٩ ٨٢٠ ٨٢١ ٨٢٢ ٨٢٣ ٨٢٤ ٨٢٥ ٨٢٦ ٨٢٧ ٨٢٨ ٨٢٩ ٨٣٠ ٨٣١ ٨٣٢ ٨٣٣ ٨٣٤ ٨٣٥ ٨٣٦ ٨٣٧ ٨٣٨ ٨٣٩ ٨٤٠ ٨٤١ ٨٤٢ ٨٤٣ ٨٤٤ ٨٤٥ ٨٤٦ ٨٤٧ ٨٤٨ ٨٤٩ ٨٥٠ ٨٥١ ٨٥٢ ٨٥٣ ٨٥٤ ٨٥٥ ٨٥٦ ٨٥٧ ٨٥٨ ٨٥٩ ٨٦٠ ٨٦١ ٨٦٢ ٨٦٣ ٨٦٤ ٨٦٥ ٨٦٦ ٨٦٧ ٨٦٨ ٨٦٩ ٨٧٠ ٨٧١ ٨٧٢ ٨٧٣ ٨٧٤ ٨٧٥ ٨٧٦ ٨٧٧ ٨٧٨ ٨٧٩ ٨٨٠ ٨٨١ ٨٨٢ ٨٨٣ ٨٨٤ ٨٨٥ ٨٨٦ ٨٨٧ ٨٨٨ ٨٨٩ ٨٩٠ ٨٩١ ٨٩٢ ٨٩٣ ٨٩٤ ٨٩٥ ٨٩٦ ٨٩٧ ٨٩٨ ٨٩٩ ٩٠٠ ٩٠١ ٩٠٢ ٩٠٣ ٩٠٤ ٩٠٥ ٩٠٦ ٩٠٧ ٩٠٨ ٩٠٩ ٩١٠ ٩١١ ٩١٢ ٩١٣ ٩١٤ ٩١٥ ٩١٦ ٩١٧ ٩١٨ ٩١٩ ٩٢٠ ٩٢١ ٩٢٢ ٩٢٣ ٩٢٤ ٩٢٥ ٩٢٦ ٩٢٧ ٩٢٨ ٩٢٩ ٩٣٠ ٩٣١ ٩٣٢ ٩٣٣ ٩٣٤ ٩٣٥ ٩٣٦ ٩٣٧ ٩٣٨ ٩٣٩ ٩٤٠ ٩٤١ ٩٤٢ ٩٤٣ ٩٤٤ ٩٤٥ ٩٤٦ ٩٤٧ ٩٤٨ ٩٤٩ ٩٥٠ ٩٥١ ٩٥٢ ٩٥٣ ٩٥٤ ٩٥٥ ٩٥٦ ٩٥٧ ٩٥٨ ٩٥٩ ٩٦٠ ٩٦١ ٩٦٢ ٩٦٣ ٩٦٤ ٩٦٥ ٩٦٦ ٩٦٧ ٩٦٨ ٩٦٩ ٩٧٠ ٩٧١ ٩٧٢ ٩٧٣ ٩٧٤ ٩٧٥ ٩٧٦ ٩٧٧ ٩٧٨ ٩٧٩ ٩٨٠ ٩٨١ ٩٨٢ ٩٨٣ ٩٨٤ ٩٨٥ ٩٨٦ ٩٨٧ ٩٨٨ ٩٨٩ ٩٩٠ ٩٩١ ٩٩٢ ٩٩٣ ٩٩٤ ٩٩٥ ٩٩٦ ٩٩٧ ٩٩٨ ٩٩٩ ١٠٠٠ ١٠٠١ ١٠٠٢ ١٠٠٣ ١٠٠٤ ١٠٠٥ ١٠٠٦ ١٠٠٧ ١٠٠٨ ١٠٠٩ ١٠١٠ ١٠١١ ١٠١٢ ١٠١٣ ١٠١٤ ١٠١٥ ١٠١٦ ١٠١٧ ١٠١٨ ١٠١٩ ١٠٢٠ ١٠٢١ ١٠٢٢ ١٠٢٣ ١٠٢٤ ١٠٢٥ ١٠٢٦ ١٠٢٧ ١٠٢٨ ١٠٢٩ ١٠٣٠ ١٠٣١ ١٠٣٢ ١٠٣٣ ١٠٣٤ ١٠٣٥ ١٠٣٦ ١٠٣٧ ١٠٣٨ ١٠٣٩ ١٠٤٠ ١٠٤١ ١٠٤٢ ١٠٤٣ ١٠٤٤ ١٠٤٥ ١٠٤٦ ١٠٤٧ ١٠٤٨ ١٠٤٩ ١٠٥٠ ١٠٥١ ١٠٥٢ ١٠٥٣ ١٠٥٤ ١٠٥٥ ١٠٥٦ ١٠٥٧ ١٠٥٨ ١٠٥٩ ١٠٦٠ ١٠٦١ ١٠٦٢ ١٠٦٣ ١٠٦٤ ١٠٦٥ ١٠٦٦ ١٠٦٧ ١٠٦٨ ١٠٦٩ ١٠٧٠ ١٠٧١ ١٠٧٢ ١٠٧٣ ١٠٧٤ ١٠٧٥ ١٠٧٦ ١٠٧٧ ١٠٧٨ ١٠٧٩ ١٠٨٠ ١٠٨١ ١٠٨٢ ١٠٨٣ ١٠٨٤ ١٠٨٥ ١٠٨٦ ١٠٨٧ ١٠٨٨ ١٠٨٩ ١٠٩٠ ١٠٩١ ١٠٩٢ ١٠٩٣ ١٠٩٤ ١٠٩٥ ١٠٩٦ ١٠٩٧ ١٠٩٨ ١٠٩٩ ١١٠٠ ١١٠١ ١١٠٢ ١١٠٣ ١١٠٤ ١١٠٥ ١١٠٦ ١١٠٧ ١١٠٨ ١١٠٩ ١١١٠ ١١١١ ١١١٢ ١١١٣ ١١١٤ ١١١٥ ١١١٦ ١١١٧ ١١١٨ ١١١٩ ١١٢٠ ١١٢١ ١١٢٢ ١١٢٣ ١١٢٤ ١١٢٥ ١١٢٦ ١١٢٧ ١١٢٨ ١١٢٩ ١١٣٠ ١١٣١ ١١٣٢ ١١٣٣ ١١٣٤ ١١٣٥ ١١٣٦ ١١٣٧ ١١٣٨ ١١٣٩ ١١٤٠ ١١٤١ ١١٤٢ ١١٤٣ ١١٤٤ ١١٤٥ ١١٤٦ ١١٤٧ ١١٤٨ ١١٤٩ ١١٥٠ ١١٥١ ١١٥٢ ١١٥٣ ١١٥٤ ١١٥٥ ١١٥٦ ١١٥٧ ١١٥٨ ١١٥٩ ١١٦٠ ١١٦١ ١١٦٢ ١١٦٣ ١١٦٤ ١١٦٥ ١١٦٦ ١١٦٧ ١١٦٨ ١١٦٩ ١١٧٠ ١١٧١ ١١٧٢ ١١٧٣ ١١٧٤ ١١٧٥ ١١٧٦ ١١٧٧ ١١٧٨ ١١٧٩ ١١٨٠ ١١٨١ ١١٨٢ ١١٨٣ ١١٨٤ ١١٨٥ ١١٨٦ ١١٨٧ ١١٨٨ ١١٨٩ ١١٩٠ ١١٩١ ١١٩٢ ١١٩٣ ١١٩٤ ١١٩٥ ١١٩٦ ١١٩٧ ١١٩٨ ١١٩٩ ١٢٠٠ ١٢٠١ ١٢٠٢ ١٢٠٣ ١٢٠٤ ١٢٠٥ ١٢٠٦ ١٢٠٧ ١٢٠٨ ١٢٠٩ ١٢١٠ ١٢١١ ١٢١٢ ١٢١٣ ١٢١٤ ١٢١٥ ١٢١٦ ١٢١٧ ١٢١٨ ١٢١٩ ١٢٢٠ ١٢٢١ ١٢٢٢ ١٢٢٣ ١٢٢٤ ١٢٢٥ ١٢٢٦ ١٢٢٧ ١٢٢٨ ١٢٢٩ ١٢٣٠ ١٢٣١ ١٢٣٢ ١٢٣٣ ١٢٣٤ ١٢٣٥ ١٢٣٦ ١٢٣٧ ١٢٣٨ ١٢٣٩ ١٢٤٠ ١٢٤١ ١٢٤٢ ١٢٤٣ ١٢٤٤ ١٢٤٥ ١٢٤٦ ١٢٤٧ ١٢٤٨ ١٢٤٩ ١٢٥٠ ١٢٥١ ١٢٥٢ ١٢٥٣ ١٢٥٤ ١٢٥٥ ١٢٥٦ ١٢٥٧ ١٢٥٨ ١٢٥٩ ١٢٦٠ ١٢٦١ ١٢٦٢ ١٢٦٣ ١٢٦٤ ١٢٦٥ ١٢٦٦ ١٢٦٧ ١٢٦٨ ١٢٦٩ ١٢٧٠ ١٢٧١ ١٢٧٢ ١٢٧٣ ١٢٧٤ ١٢٧٥ ١٢٧٦ ١٢٧٧ ١٢٧٨ ١٢٧٩ ١٢٨٠ ١٢٨١ ١٢٨٢ ١٢٨٣ ١٢٨٤ ١٢٨٥ ١٢٨٦ ١٢٨٧ ١٢٨٨ ١٢٨٩ ١٢٩٠ ١٢٩١ ١٢٩٢ ١٢٩٣ ١٢٩٤ ١٢٩٥ ١٢٩٦ ١٢٩٧ ١٢٩٨ ١٢٩٩ ١٣٠٠ ١٣٠١ ١٣٠٢ ١٣٠٣ ١٣٠٤ ١٣٠٥ ١٣٠٦ ١٣٠٧ ١٣٠٨ ١٣٠٩ ١٣١٠ ١٣١١ ١٣١٢ ١٣١٣ ١٣١٤ ١٣١٥ ١٣١٦ ١٣١٧ ١٣١٨ ١٣١٩ ١٣٢٠ ١٣٢١ ١٣٢٢ ١٣٢٣ ١٣٢٤ ١٣٢٥ ١٣٢٦ ١٣٢٧ ١٣٢٨ ١٣٢٩ ١٣٣٠ ١٣٣١ ١٣٣٢ ١٣٣٣ ١٣٣٤ ١٣٣٥ ١٣٣٦ ١٣٣٧ ١٣٣٨ ١٣٣٩ ١٣٤٠ ١٣٤١ ١٣٤٢ ١٣٤٣ ١٣٤٤ ١٣٤٥ ١٣٤٦ ١٣٤٧ ١٣٤٨ ١٣٤٩ ١٣٥٠ ١٣٥١ ١٣٥٢ ١٣٥٣ ١٣٥٤ ١٣٥٥ ١٣٥٦ ١٣٥٧ ١٣٥٨ ١٣٥٩ ١٣٦٠ ١٣٦١ ١٣٦٢ ١٣٦٣ ١٣٦٤ ١٣٦٥ ١٣٦٦ ١٣٦٧ ١٣٦٨ ١٣٦٩ ١٣٧٠ ١٣٧١ ١٣٧٢ ١٣٧٣ ١٣٧٤ ١٣٧٥ ١٣٧٦ ١٣٧٧ ١٣٧٨ ١٣٧٩ ١٣٨٠ ١٣٨١ ١٣٨٢ ١٣٨٣ ١٣٨٤ ١٣٨٥ ١٣٨٦ ١٣٨٧ ١٣٨٨ ١٣٨٩ ١٣٩٠ ١٣٩١ ١٣٩٢ ١٣٩٣ ١٣٩٤ ١٣٩٥ ١٣٩٦ ١٣٩٧ ١٣٩٨ ١٣٩٩ ١٤٠٠ ١٤٠١ ١٤٠٢ ١٤٠٣ ١٤٠٤ ١٤٠٥ ١٤٠٦ ١٤٠٧ ١٤٠٨ ١٤٠٩ ١٤١٠ ١٤١١ ١٤١٢ ١٤١٣ ١٤١٤ ١٤١٥ ١٤١٦ ١٤١٧ ١٤١٨ ١٤١٩ ١٤٢٠ ١٤٢١ ١٤٢٢ ١٤٢٣ ١٤٢٤ ١٤٢٥ ١٤٢٦ ١٤٢٧ ١٤٢٨ ١٤٢٩ ١٤٣٠ ١٤٣١ ١٤٣٢ ١٤٣٣ ١٤٣٤ ١٤٣٥ ١٤٣٦ ١٤٣٧ ١٤٣٨ ١٤٣٩ ١٤٤٠ ١٤٤١ ١٤٤٢ ١٤٤٣ ١٤٤٤ ١٤٤٥ ١٤٤٦ ١٤٤٧ ١٤٤٨ ١٤٤٩ ١٤٥٠ ١٤٥١ ١٤٥٢ ١٤٥٣ ١٤٥٤ ١٤٥٥ ١٤٥٦ ١٤٥٧ ١٤٥٨ ١٤٥٩ ١٤٦٠ ١٤٦١ ١٤٦٢ ١٤٦٣ ١٤٦٤ ١٤٦٥ ١٤٦٦ ١٤٦٧ ١٤٦٨ ١٤٦٩ ١٤٧٠ ١٤٧١ ١٤٧٢ ١٤٧٣ ١٤٧٤ ١٤٧٥ ١٤٧٦ ١٤٧٧ ١٤٧٨ ١٤٧٩ ١٤٨٠ ١٤٨١ ١٤٨٢ ١٤٨٣ ١٤٨٤ ١٤٨٥ ١٤٨٦ ١٤٨٧ ١٤٨٨ ١٤٨٩ ١٤٩٠ ١٤٩١ ١٤٩٢ ١٤٩٣ ١٤٩٤ ١٤٩٥ ١٤٩٦ ١٤٩٧ ١٤٩٨ ١٤٩٩ ١٥٠٠ ١٥٠١ ١٥٠٢ ١٥٠٣ ١٥٠٤ ١٥٠٥ ١٥٠٦ ١٥٠٧ ١٥٠٨ ١٥٠٩ ١٥١٠ ١٥١١ ١٥١٢ ١٥١٣ ١٥١٤ ١٥١٥ ١٥١٦ ١٥١٧ ١٥١٨ ١٥١٩ ١٥٢٠ ١٥٢١ ١٥٢٢ ١٥٢٣ ١٥٢٤ ١٥٢٥ ١٥٢٦ ١٥٢٧ ١٥٢٨ ١٥٢٩ ١٥٣٠ ١٥٣١ ١٥٣٢ ١٥٣٣ ١٥٣٤ ١٥٣٥ ١٥٣٦ ١٥٣٧ ١٥٣٨ ١٥٣٩ ١٥٤٠ ١٥٤١ ١٥٤٢ ١٥٤٣ ١٥٤٤ ١٥٤٥ ١٥٤٦ ١٥٤٧ ١٥٤٨ ١٥٤٩ ١٥٥٠ ١٥٥١ ١٥٥٢ ١٥٥٣ ١٥٥٤ ١٥٥٥ ١٥٥٦ ١٥٥٧ ١٥٥٨ ١٥٥٩ ١٥٦٠ ١٥٦١ ١٥٦٢ ١٥٦٣ ١٥٦٤ ١٥٦٥ ١٥٦٦ ١٥٦٧ ١٥٦٨ ١٥٦٩ ١٥٧٠ ١٥٧١ ١٥٧٢ ١٥٧٣ ١٥٧٤ ١٥٧٥ ١٥٧٦ ١٥٧٧ ١٥٧٨ ١٥٧٩ ١٥٨٠ ١٥٨١ ١٥٨٢ ١٥٨٣ ١٥٨٤ ١٥٨٥ ١٥٨٦ ١٥٨٧ ١٥٨٨ ١٥٨٩ ١٥٩٠ ١٥٩١ ١٥٩٢ ١٥٩٣ ١٥٩٤ ١٥٩٥ ١٥٩٦ ١٥٩٧ ١٥٩٨ ١٥٩٩ ١٦٠٠ ١٦٠١ ١٦٠٢ ١٦٠٣ ١٦٠٤ ١٦٠٥ ١٦٠٦ ١٦٠٧ ١٦٠٨ ١٦٠٩ ١٦١٠ ١٦١١ ١٦١٢ ١٦١٣ ١٦١٤ ١٦١٥ ١٦١٦ ١٦١٧ ١٦١٨ ١٦١٩ ١٦٢٠ ١٦٢١ ١٦٢٢ ١٦٢٣ ١٦٢٤ ١٦٢٥ ١٦٢٦ ١٦٢٧ ١٦٢٨ ١٦٢٩ ١٦٣٠ ١٦٣١ ١٦

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٦﴾ * كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلالًا لِّبَنِي
إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ
التَّوْرَةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٩٧﴾ فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٩﴾ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي
بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٠﴾ فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ
إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ
مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ
﴿١٠١﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ﴿١٠٢﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبَخُّؤُهَا عِوَاجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ
بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَطِيعُوا فَرِيقًا
مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٤﴾

﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ﴾ ئیوه هر گیز به خیر و چاکه ناگهن (وه ده سگیر تان نایب) ﴿حَتَّى تُفِقُوا مِمَّا جَعَلْتُمْ﴾
 تانه بیه خشن هندی له و دارایی بهی که خوشستان دهویت ﴿وَمَا تُفِقُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هر چی بیه خشن
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ ئه وه بیگومان خودا ناگای لی به (به پی دل و دهر و نوتان پاداشستان ده داته وه) ﴿وَكُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا﴾ هه موو جوړه خوواره مه نه کان حال بسون ﴿لَبِئْسَ إِسْرَءِيلَ﴾ بو نه وهی
 به عقوب ﴿إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلَ﴾ بیجگه له وهی که به عقوب هر امی کرد ﴿عَلَى نَفْسِهِ﴾ له سهر خوی
 ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش ﴿أَنْ تَنْزَلَ التَّوْرَةُ﴾ نار دنه خوواره وهی ته ورات ﴿قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ﴾ (ئی موحه ممد
 ﷺ) بلی: دهی ته ورات بهین ﴿فَأْتُواهَا﴾ و بیخویننه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئه گهر ئیوه راست ده کهن
 ﴿فَمَنْ أَفَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ ئه مجا هر که س در و به دم خواوه هه لبه سستی ﴿مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ له پاش
 ئه وه ﴿قُلْ لَكُمْ هُمْ الظَّالِمُونَ﴾ که واته ئه وانه خو بانن سته مکارن ﴿قُلْ صَدَقَ اللَّهُ﴾ (ئی موحه ممد
 ﷺ) بلی: خو راستی فر موو ﴿فَأْتِ عَوْمِلَةَ إِبْرَاهِيمَ﴾ که و ابو په پیره وی ئایینی ئیر اهییم بکن ﴿حَنِيفًا﴾
 که پاکه (به ویستی خوی له بیرو باوه و کرداری هه له لای داوه بو بیرو باوه و کرداری راست)
 ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه هیچ کاتیک له هاو بهش بریار دهران نه بووه ﴿إِنْ أُولَئِیَّتِ﴾ به راستی به که م
 مالیک ﴿وَضَعِ لِلنَّاسِ﴾ دانراوه بو (خوا به رستی) خه لکی ﴿الَّذِی بَكَتْ﴾ ئه و مالیه که له به ککه (مه ککه)
 دایه ﴿مُبَارَكًا﴾ پیروز کراوه ﴿وَهْدَى لِلْعَالَمِينَ﴾ وه ریتمونوی به بو جیهانیان ﴿فِیْهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ﴾ تیایدا
 هیه چه ند به لگه و نیشانه ی پروون ﴿مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ﴾ (که به کیکیان) شوین وه ستانه که ی ئیر اهییمه
 ﴿وَمَنْ دَخَلَهُ﴾ وه هر که س چو ویتنه ئه و شویتنه ﴿كَانَ آمِنًا﴾ بی ترس بووه (له زیان و نازاردان)
 ﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ﴾ خودا بریاریدا وه له سهر خه لکی و فره زی کرد وه له سهریان ﴿حُجَّ الْبَيْتِ﴾ حه جی مالیه که ی
 (خوی) ﴿مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾ له سهر هر که سیک که توانای گه یشتن و (پویشتنی) هه بیت بوی ﴿وَمَنْ
 كَفَرَ﴾ وه هر که س باوه ری نه بی (یان توانای هه بیت و نه چیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ عَلَی الْعَالَمِينَ﴾ ئه وه به
 راستی خوا بی نیاز له هه موو جیهانیان ﴿قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ بلی: ئه ی نامه داران (خواهن کتیه کان)
 ﴿لِمَ تَكْفُرُونَ﴾ له بهر چی بی پروان ﴿بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ به به لگه کانی خوا ﴿وَاللَّهُ شَهِيدٌ﴾ کاتیکدا خوا بینا و
 ناگاداره. ﴿عَلَى مَا تَعْمَلُونَ﴾ به نه وهی که ده یکن ﴿قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ بلی: ئه ی خواهن کتیه کان
 ﴿لِمَ تَصُدُّونَ﴾ له بهر چی بهر گری (پنگری) ده کهن ﴿عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا ﴿مَنْ آمَنَ﴾
 که سیک که بروای هینابی (مه به ست پنی پیغمه رو باوه دارانه) ﴿تَبْتَغُوا عِوَجًا﴾ ده تانه وهی به ناراست
 بیخه نه بهر چاوی خه لک ﴿وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ﴾ له کاتیکدا ئیوه زانا و ناگادارن (به وهی ری ی خوا به)
 ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ﴾ وه خوا بی ناگانی به ﴿عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ له وهی که ئیوه ده یکن ﴿یَٰ أَهْلَ الْبُیُوتِ﴾
 ئه ی ئه و که سانه ی که پرواتان هیناوه ﴿إِنْ تُطِيعُوا فِرْعَانَ﴾ ئه گهر ئیوه گو پرایه لی ده سته یه ک بن
 ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له وانه ی که نامه یان پیدراوه ﴿يَرُدُّوكُمْ بِعَدَائِمِكُمْ كَافِرِينَ﴾ ده تانکه نه وه به کافر
 دوا ی پروا هینانه که تان

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ
 رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١١﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
 مُسْلِمُونَ ﴿١٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
 فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
 النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ
 تَهْتَدُونَ ﴿١٣﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
 بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٤﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
 وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
 وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ
 فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ
 وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ تِلْكَ ءَايَاتُ
 اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ چون بئی پرواده بین؟ ﴿وَأَنْتُمْ تُنْتَلَىٰ عَلَيْهِ كُمْ﴾ له کاتیکدا ده خوینرته وه به سهر تاندا
 ﴿ءَايَتُ اللَّهِ﴾ به لگه کانی خوا (ثایه ته کانی قورئان) ﴿وَفِيكُمْ رَسُولُهُ﴾ وه پیغه مبه ره که ی له ناو تاندا به
 ﴿وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ﴾ وه هر که س ده ست بگری به (ثایینی) خوا وه ﴿فَقَدْ هَدَىٰ﴾ نه وه به راستی
 رینمونیی کرا وه ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ ربنازیک ی راست و دروست ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 نه وانه ی که پرواتان هینا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ بترسن له خوا ﴿حَقَّ نَقَاتُهُ﴾ ترسانیک که شیاویتی ﴿وَلَا تَمُوتُنَّ﴾
 وه مهران ﴿إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ هر به موسولمانی نه بئی ﴿وَأَعِصُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مووتان ده ست
 بگرن به هوی په یوه ستیتان به خوا وه (که قورئانه) ﴿وَلَا تَفْرُقُوا﴾ چند به ره که (ولیک جیا) مهن
 ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیسر له به هر وه چاکه ی خوا بکه نه وه به سهر تانه وه ﴿إِذْ كُنْتُمْ أَغْدَاءَ﴾ له
 کاتیکدا که ئیوه دوزمنی به کتر بوون ﴿فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ﴾ به لام خوا هوگری خسته نیوان دلّه کانتان
 ﴿فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾ ئیر بوون به برای به کتر به هوی نه و چاکه ی خوا وه ﴿وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرٍ مِّنَ
 النَّارِ﴾ وه ئیوه له سهر لیواری چالی بوون له ناگر ﴿فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا﴾ به لام خوا رزگاری کردن لی ی
 ﴿كَذَلِكَ﴾ ثا به و جوړه ﴿يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَتِهِ﴾ خوا به لگه و نیشانه کانی خوی روون ده کاته وه
 بوټان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا به رده و ام بن له سهر رینمونیی (بان له سهر شاره زایی) ﴿وَلَكُن مِّنكُمْ
 أُمَّةٌ﴾ نه بئی له ناو ئیوه دا کو مه لیک بیټ ﴿يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ﴾ بانگه واز بکه بن بۆ چاکه ﴿وَيَأْمُرُونَ
 بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان بدن به هه موو چاکه یه ک ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه به رگری بکه بن له هه موو
 خرابه یه ک ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وانه خویانن سهر که و نوو و سهر فرازن ﴿وَلَا تُكُونُوا كَالَّذِينَ
 بِهِ وِثْقَىٰ﴾ نه وانه مهن (وه که نه هلی کتاب) ﴿تَفْرُقُوا﴾ که بهش بهش و ﴿وَأَخْلَفُوا﴾ جیا واز بوون
 ﴿مِن بَعْدِ﴾ له پاش نه وه ی ﴿مَاجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ نه و به لگانه ی بویان هات ﴿وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ وه نه وانه سزایه کی گه وره یان بۆ هیه ﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ﴾ رۆژیک دیت که چند روویه ک
 سبی دهن ﴿وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ﴾ وه چند روویه ک رهش دهن ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ﴾ جا نه وانه ی ﴿أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾
 که روویان رهش بووه ﴿أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ (پئی یان ده ووتریت) بۆچی بئی پروا بوون له پاش
 پروا هیناتان ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که واته بهیژن سزا ﴿يَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی بئی پروایی تانه وه ﴿يَا
 أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه که روویان سبی ده بیټ ﴿فِي رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ نه وه له ناو به زهی
 خوادان (له به هه شتدان) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نه وانه تییدا ده میتنه وه به هه میشه یی ﴿تَكَ ءَايَتُ اللَّهِ﴾
 نه مانه ثایه ته کانی خودان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكُمْ﴾ ده یان خوینینه وه به سهرت دا ﴿بِالْحَقِّ﴾ که راستن ﴿وَمَا اللَّهُ
 يُرِيدُ﴾ خواش نایه ویت ﴿ظُلُمًا لِّلْعَالَمِينَ﴾ هیچ سته میک بۆ جیهانیان ﴿۱۵﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
 ﴿١٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
 وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ
 الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٢٠﴾ لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أَذًى ط وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ
 يُؤْلَوْكُمْ ط الْأَذْبَارِثَةُ لَا يَنْصُرُونَ ﴿٢١﴾ ضَرَبْتَ عَلَيْهِمْ
 الدِّلَّةَ آيَةً مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ
 وَبَاءُ وَبِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكَ
 بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ
 بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٢٢﴾ * لَيْسُوا
 سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ
 ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿٢٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٤﴾ وَمَا
 يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ط وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٢٥﴾

﴿وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ته‌نهابؤ خوايه ههرچی له ناسمانه‌کاندایه (ومولکی خودایه) ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه ههرچی له‌زه‌وی دایه ﴿وَالِیَّ اللَّهُ﴾ وه همر بولای خودا ﴿تَرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ ده‌گهریته‌وه ههموو کاره‌کان ﴿كَنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ﴾ تیوه (موسولمانان) باشترین گهلنک بوون ﴿أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ﴾ بؤ خهلکی هیترایتیه دی ﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فهرمان ده‌دهن به‌چاکه ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه جلّه‌وگیری ده‌که‌ن له خراپه ﴿وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ وه برّوا ده‌هینن به‌خوا ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نه‌گهر نامه‌داره‌کان (خاوه‌ن کتیبه‌کان له جولّه‌که‌و گاوره‌کان) برّوایان به‌یتایه ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ﴾ نه‌وه باشتریوو بویان ﴿مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ههن‌دی له‌وان برّوادرن و (باوه‌ریان هیناوه به‌ثاینی ئیسلام) ﴿وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ به‌لام زوربه‌بان له فهرمانی خوا ده‌رچوون ﴿لَنْ يَضُرَّكُمْ﴾ ههر گیز نه‌وان زیانتان پی‌ناگه‌یه‌نن ﴿إِلَّا أَذًى﴾ مه‌گهر زیانیکی که‌م ﴿وَأِنْ يَقْتُلُوكُمْ﴾ وه نه‌گهر بجه‌نگین له‌گه‌لئاندا ﴿يُولُوكُمُ الْأَذْبَارُ﴾ پشتان تی ده‌که‌ن ﴿ثُمَّ لَا يُضْرُونَ﴾ دواتریش سه‌رکه‌وتوو نابن ﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْآلَةُ﴾ دراوه به‌سه‌ریاندا سه‌ر شو‌ری و ریسوایی ﴿آتَتْ مَآثِقُوقًا﴾ له‌ههر شو‌یتیک بین ﴿إِلَّا يَحِطِلَ مَنَ اللَّهُ﴾ مه‌گهر به‌هوی به‌لین له‌لایه‌ن خوداوه نه‌بیست ﴿وَرَحَّلَ مِنَ النَّاسِ﴾ وه به‌لینیک له‌لای خهلکه‌وه ﴿وَبَاءَ وَبَغَضٍ مِّنَ اللَّهِ﴾ شایسته‌ی خه‌شمیکی گه‌وره‌بوون له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَةُ﴾ وه دراوه به‌سه‌ریاندا هه‌زاری (ده‌روون و چاوبرستی) ﴿ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ كَأَنُومًا﴾ نه‌وه له‌به‌ر نه‌وه بوو نه‌وان ﴿يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ بی برّوابوون به‌به‌لگه‌کانی خوا ﴿وَيَقُولُونَ الْأَنْبِيَاءُ﴾ وه پیغه‌مبه‌رانیان ده‌کوشت ﴿بِعَذِّبٍ حَقٍّ﴾ به‌ناپه‌وا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ نه‌وه‌ش به‌هوی نه‌وه‌وه بوو که‌نه‌وانه سه‌رپیچی ﴿وَكَانُوا يَفْتَدُونَ﴾ و ده‌ست در‌ی‌زیان ده‌کرد ﴿لَيْسُوا سَوَاءً﴾ ههموو (نامه‌داره‌کان) چوون یه‌ک نین ﴿مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له‌ناو خاوه‌ن نامه‌کاندا ﴿أُمَّةٌ قَائِمَةٌ﴾ ده‌سته‌یه‌ک راست و رپنک ههن ﴿يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ثایه‌ته‌کانی خوا ده‌خوینن (وباوه‌ریان هیناوه به‌ثاینی ئیسلام) ﴿إِنَّمَا إِلَٰلِیَّ﴾ له (کاته‌کانی) شه‌ودا ﴿وَهُمْ يَسْجُدُونَ﴾ وه له (کاته‌کانی) کر‌نوش بر‌دنبان دا ﴿يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ برّوایان هه‌یه به‌خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به‌روزی دوایی ﴿وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فهرمان ده‌دهن به‌ههرچی چاکه‌یه ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه به‌رگری ده‌که‌ن له‌ههرچی خراپه‌یه ﴿وَيَسْعُرُونَ فِي الْخَيْرَاتِ﴾ وه به‌شیرکی ده‌که‌ن له‌ههموو چاکه‌کاندا ﴿وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه نه‌وانه له‌کومه‌لی چاکانن ﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ ههر خیر و چاکه‌یه‌ک بکه‌ن ﴿فَلَنْ يَكْفُرُوهُ﴾ نه‌وه ههر گیز بی به‌ش نا‌کرین له‌پادا‌شته‌که‌ی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ خواش به‌ئاگایه له‌پاریزکاران وله‌وانه‌ی لی‌ی ده‌ترسن ﴿۱۱۵﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
 اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
 مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
 صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا
 ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةَ مَنْ دُونَكُمْ لَا يَأْلُؤَنَّكُمْ خَبَالًا
 وَدُّوْا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي
 صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
 ﴿١١٨﴾ هَآأَنْتُمْ أَوْلَىٰ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ
 كُلِّهِ وَإِذَا الْقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَصَوْا عَٰلِيَكُمْ
 أَلَا تَأْمَلُ مِنَ الْعَٰظِ قُلُومُتُوا بَغِضَظِكُمْ إِنْ اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾ إِنْ تَمَسَّسَكُمْ حَسَنَةٌ تَسُوءُهُمْ وَإِنْ تَصَبَّحَكُمْ
 سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
 شَيْئًا إِنْ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ
 تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعَدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہوانہی کہ بی پروا ہوں ﴿لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ﴾ سوود بہوان ناگہی نہی ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ نہمالہ کانیان ﴿وَلَا أَوْلَادُهُمْ﴾ وہ نہ مندالہ کانیان ﴿مَنْ اللَّهُ شَيْئًا﴾ ہیچیک لہ لای خواہ ﴿وَأُولَئِكَ﴾ نا نہوانہ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ہاومل و ہاوری ناگر دہن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نہوان تیدا دہمیتنہوہ بہ ہمیشہ بی ﴿مِثْلَ مَا يُفْقُونَ﴾ وینہی نہو مال و داراییہی کہ بہختی دہ کہن ﴿فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لہم ژبانی دنیایہدا ﴿كَمِثْلِ رِيحٍ﴾ بہ وینہی بایہ کہ ﴿فِيهَا صِرٌّ﴾ سہرما و سولہی تیدا بیت ﴿أَصَابَتْ حَرْتَ قَوْمٍ﴾ بدات لہ کشتو کالی تا قمیٹ ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ کہستہ میان لہ خویمان کر دیت ﴿فَأَهْلَكَتْ﴾ جا نہو (با) و سہرما یہ کشتو کالہ کی لہناو بہریت ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ خوا ستہمی لی نہ کردوون ﴿وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویمان ستہ میان لہ خویمان دہ کرد ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی کہسانہی کہ پرواتان ہیناوہ ﴿لَا تَتَّخِذُوا﴾ مہ گرن بو خوٹان ﴿بِطَانَةٍ﴾ دوستی گیانی بہ گیانی ﴿مَنْ دُونِكُمْ﴾ جگہ لہ خوٹان (واتہ جگہ لہ باوہ پرواران) ﴿لَا يَأْتِيَنَّكُمْ﴾ در یغیتان لی نا کہن ﴿خَبَالًا﴾ لہ ہیچ شہر و خراہیہک ﴿وَدُّوا﴾ ناواتہ خوازی ﴿مَاعِشَةٍ﴾ ناخوشیتانن ﴿قَدَبَتْ﴾ بیگو مان دہر نہ کہویت ﴿الْبَغْضَاءُ﴾ خہشم و قین ﴿مِنْ أَقْرَبِهِمْ﴾ لہ (قسہ کانی) دہ میانہوہ ﴿وَمَا تُحِبُّ صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ﴾ وہ نہوہی لہ دلایندا شار دو یانہ نہوہ گہورہ ترہ ﴿قَدَبَتْ لَكُمْ آيَاتُ﴾ بہ راستی بہ لگہ و نیشانہ کانمان بو پروون کردونہ نہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نہ گہر ئیوہ ژبربن ﴿هَآئِنْتُمْ أَوْلَاءَ تُحِبُّونَهُمْ﴾ بیدار بن ناوہوہ ئیوہ کہ نہوانتان خوش دہویت ﴿وَلَا يُجِبُونَكُمْ﴾ وہ نہوان ئیوہ یان خوش ناوی ﴿وَتُؤْمِنُونَ﴾ وہ باوہرتان ہہیہ ﴿بِالْكِتَابِ كُلِّهِ﴾ بہہمو و نامہ ناسمانی یہ کان ﴿وَإِذَا الْقَوْمُ﴾ کاتیک نہوان پیتان بگن ﴿قَالُوا آمَنَّا﴾ دہلین پروامان ہیناوہ ﴿وَإِذَا خَلَوْا﴾ وہ کاتیک تہ نہا بونہوہ ﴿عَضُّوا عَلَيْكُمْ الْأَنَامِلَ﴾ سہرہ بہ نہجہ کانی خویمان نہ گہزن لیتان ﴿مِنَ الْعَظِطِ﴾ لہرقدا ﴿قُلْ مُوتُوا﴾ بلی بمرن ﴿يَعِظُكُمْ﴾ بہ داخ و رقی خوٹانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ بہ راستی خوا زانیہ ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بہوہی لہناو دلہ کاندایہ ﴿إِنْ تَمَسَسَكُمْ حَسَنَةٌ﴾ نہ گہر چاکہ و خوشیہ کتان پی بگات ﴿تَسْؤُهُمْ﴾ غہ مبار دہن ﴿وَإِنْ نُصِيبْكُمْ سَيِّئَةً﴾ بہ لام نہ گہر ناخوشیہ کتان پی بگات ﴿يَفْرَحُوا بِهَا﴾ دلخوش دہن پیی ﴿وَإِنْ نُصِيرُوا﴾ نہ گہر ئیوہ بہ ئارام بن (لہسہر گویراہ لہی خوا) ﴿وَتَتَّقُوا﴾ ولہخوا بترسن ﴿لَا يَصْرُوكِ دُهُرَ شَيْئًا﴾ پیلانی نہوان ہیچ زیانیکتان پی ناگہی نہیت ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ بہ راستی خوا تہواو ناگادارہ بہ ہرچی نہوان دیکہن ﴿وَإِذَا﴾ وہ (بیتہوہ بیربان) کاتی ﴿عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ﴾ کہ بہیانی زو و دہرچوویت لہ لای مال و خیزانت ﴿يُؤَيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بروادارہ کانت نیستہ جی نہ کرد ﴿مَقَرِّعًا لِلْقِتَالِ﴾ لہ چہند شوینیکدا بو جہنگ کردن ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری زانیہ ﴿۱۳۱﴾

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ
 فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
 أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمَدِّدَ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
 مُنْزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ
 هَذَا يُمَدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ
 ﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ
 وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا
 مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبَ اللَّهُمَّ فِي قُلُوبِهِمْ خَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾
 لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ
 ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ
 يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٩﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمُ الرِّبَا أَعْصَفَا مُضْعَفَةً
 وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ
 لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

﴿إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ﴾ لهو کاته‌دا که دوو کۆمه‌ل له ئیوه خه‌ریک بوون ﴿أَنْ تَفْشَلَا﴾ سست بن وتیک بشکین و (بگه‌رپه‌نه‌وه) ﴿وَاللَّهُ وَابِعُهُمَا﴾ به‌لام خوا دو‌ست و یارمه‌تی ده‌ریان بوو ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه بر‌وا داران با پشت ته‌نها به خوا بیه‌ستن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا بیگو‌مان خوا ئیوه‌ی سه‌رخست ﴿بِئْذٍ﴾ له (جه‌نگی) به‌دردا ﴿وَأَنْشَرَاؤُكُمُ﴾ له کاتیک‌دا ئیوه که‌م و لا‌واز بوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ ده‌ی له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ به‌لکو سوپاس گوزاری بن ﴿إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (بیریان بخه‌ره‌وه) ئه‌و کاته‌ی ده‌تووت به‌بر‌وا‌داره‌کان ﴿أَلَيْسَ لَكُمْ﴾ ئایا به‌ستان نی به ﴿أَنْ يُعَذِّبَكُمْ﴾ به‌روه‌ردگار‌تان کۆمه‌کتان بکات ﴿بِئَلَاءِ الْفِرِّ﴾ به‌سی هه‌زار ﴿مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ﴾ له فریشته‌دابه‌زیر‌اوه‌کان ﴿بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا﴾ به‌لی، ئه‌گه‌ر ئارام بگرن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَيَأْتُواكُمْ مِنْ قَرَارِهِمْ هَذَا﴾ په‌لامارتان بدن له‌م کاته‌دا ﴿يُعَذِّبُكُمْ﴾ به‌روه‌ردگار‌تان کۆمه‌کتان بکات ﴿بِخَمْسَةِ الْفِ﴾ به‌پنج هه‌زار ﴿مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ﴾ له فریشته‌نیشانه‌داره‌کان ﴿وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ﴾ وه خوا ته‌نها ئه‌و (کۆمه‌کی) به‌ی کرد ﴿إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ﴾ به‌مژده‌بو‌تان ﴿وَلِيُظْمِنَ قُلُوبُكُمْ بِهِ﴾ وه بو‌ئوه‌ی دله‌کانتانی پی ئارام بیی ﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ (ئه‌وه‌ش بزانش) سه‌رکه‌وتنیش ته‌نها له‌لایه‌ن خ‌وای ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بالا‌ده‌ستی دانا‌ویه ﴿لِيَقْطَعَ طَرَفًا﴾ وه ناردنی فریشته‌کان) بو‌ئوه‌و بوو داب‌ریت (له‌ناوی بات) به‌شیک ﴿مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له‌وانه‌ی که بی‌بر‌وان ﴿أَوْ يَكْتُمُوا﴾ یان خه‌فه‌ت باریان بکات (به‌تیشکانیان) ﴿فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ﴾ ئه‌مجا بگه‌رپه‌نه‌وه به‌نا‌ئومیدی ﴿لَيْسَ لَكَ﴾ ده‌رباره‌ی هه‌له‌اتووه‌کانی شه‌ری ئو‌خود به‌راستی به‌ده‌ست تو‌نی به (ئه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) ﴿مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾ ه‌یج شتیک له‌و کاره‌دا ﴿أَوْ تَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ (ج‌خوا) ته‌وبه‌یان لی وه‌رگری ﴿أَوْ يُعَذِّبَهُمْ﴾ یان سزایان بدات ﴿وَالَهُمْ ظِلُمُونَ﴾ چونکه به‌راستی ئه‌وانه سته‌مکارن ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ﴾ هه‌ر بو‌خوایه هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کاندا‌یه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هه‌رچی له‌زه‌وی دایه ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خو‌ش ئه‌بی له‌هه‌ر که‌س خو‌ی به‌و‌ی وه‌سزای هه‌ر که‌س‌یش ئه‌دات خو‌ی به‌و‌ی ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خوا‌لی بورده‌ی میه‌ره‌بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی که‌سانی که‌بر‌واتان ه‌ینا‌وه ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سوود مه‌خون ﴿أَصْعَقًا مُّضْغَعَةً﴾ چه‌ند به‌رامبه‌ر ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو‌ئوه‌ی رزگار‌بن ﴿وَاتَّقُوا النَّارَ﴾ وه‌خو‌تان پ‌ار‌یزن له‌و‌ئاگ‌ره‌ی ﴿الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ که‌ئاماده‌ک‌را‌وه بو‌بی بر‌وا‌کان ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه‌گو‌ی ر‌ایه‌لی خودا و پی‌غه‌مبه‌ر بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْجَحُونَ﴾ بیگو‌مان میه‌ره‌بان‌تان له‌گه‌ل ئه‌کریت ﴿۱۳۳﴾

* وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ
 عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٤﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا
 فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
 لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا
 فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٢٥﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُم مَّغْفِرَةٌ مِّن
 رَبِّهِمْ وَجَنَّةٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ
 أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿١٢٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا
 فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ
 ﴿١٢٧﴾ هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
 وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ
 ﴿١٢٩﴾ إِنْ يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ
 الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
 وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣٠﴾

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ﴾ پیشبرکئی بکه‌ن بۆ لی بوردنیکئی گه‌وره‌ی (خودا) ﴿مِّن رَّبِّكُمْ﴾ له‌لایه‌ن په‌روه‌رگار تانه‌وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ وه بۆ به‌هشتیک که پانییه‌که‌ی (به‌ئەندازه‌ی) ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی به ﴿أَعَدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ که ئاماده‌کراوه بۆ له‌خواترسان ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ﴾ ئەوانه‌ی مال‌ده‌به‌خشن (له‌رئی‌ی‌خوادا) ﴿فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾ له‌کاتی خوشی (ده‌وله‌مه‌ندی) و ناخوشی دا ﴿وَالْكَظِيمِينَ الْعَظِيمَ﴾ و رقی به‌تینی خویان ده‌خۆنه‌وه و ﴿وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ﴾ ده‌بوورن له‌خه‌لکی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خواش چاکه‌کارانی خوش ده‌ویت ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً﴾ وه ئەوانه‌ی که کاتیک کرده‌وه به‌کی ناشیرین ده‌که‌ن ﴿أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ﴾ یاسته‌م له‌خویان ده‌که‌ن ﴿ذَكَرُوا اللَّهَ﴾ که یادی خویان کرده‌وه ﴿فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ﴾ ئەمجا داوای لی بووردن ده‌که‌ن بۆ گونا‌هه‌کانیان ﴿وَمَن يَغْفِرْ الذُّنُوبَ﴾ ئایا کی ده‌بووریت له‌گونا‌هه‌کان ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ بئجگه‌له‌خو؟ ﴿وَلَمْ يُصِرُّوا﴾ وه به‌رده‌وام نابن ﴿عَلَىٰ مَفْعَلُوا﴾ له‌سه‌ر ئەوه‌ی که کردوویانه ﴿وَهُمْ يَعْمُرُونَ﴾ له‌کاتیکدا بزائن (گونا‌هه) ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئا ئەوانه ﴿جَزَاؤُهُمْ مَّغْفِرَةٌ﴾ پاداشتیان لی بووردنه ﴿مِّن رَّبِّهِمْ﴾ له‌لایه‌ن په‌روه‌رگار یانه‌وه ﴿وَجَنَّتْ﴾ و چند باخاتیک (به‌هشتیک) ﴿تَجَرَّتْ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌روباره‌کان ده‌پۆن به‌ژیریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ ئەمیننه‌وه له‌مو به‌هشتانه‌دا به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَنِعَمَ أَجْرَ الْعَمَلِينَ﴾ چند چاکه‌پاداشتی چاکه‌کاران ﴿فَذَلَّتْ﴾ بیگومان رابورد ﴿مِّن قَبْلِ كُفْرْتَن﴾ له‌پیش ئیوه‌وه چەند ری و یاسایه‌ک (باوینک) ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ئەمجا ئیوه‌بگه‌رین به‌زه‌ویدا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ﴾ و سه‌رنج بدەن ئایا چۆن بوو ﴿عَلَقَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ سه‌رئه‌نجامی بی بر‌واکان ﴿هَذَآيَا لِلنَّاسِ﴾ ئەمه‌روون کردنه‌وه به‌بۆ هه‌موو خه‌لکی ﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ﴾ و پښموونی و ئامۆزگاری به ﴿لِّلْمُتَّقِينَ﴾ بۆ له‌خواترسان ﴿وَلَا تَهُؤُوا﴾ سست و دل‌لاواز مه‌بن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وه غه‌مبار مه‌بن ﴿وَأَنزُمُ الْأَعْلُونَ﴾ هه‌ر ئیوه‌به‌رز و بلند‌ترن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ئەگه‌ر بر‌وادار بن ﴿إِنْ يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ﴾ ئەگه‌ر ئیوه (له‌ئو‌خوددا) زام و بریتان تووش بووه ﴿فَقَدَمَسَ الْقَوْمَ قَرْحٌ﴾ ئەوه بیگومان ئەوه‌وزه (به‌هسته‌کان له‌به‌دردا) زام و برینیان تووش بووه ﴿مَّثَلُ﴾ به‌وینه‌ی زامی ئیوه ﴿وَتِلْكَ الْأَيَّامُ﴾ ئەو چه‌رخ و رۆژانه‌ی (زالبون و سه‌رکه‌وتانه) ﴿نُذَاهِلُهَا بَيِّنَاتٍ النَّاسِ﴾ ده‌یگه‌رین له‌ناو خه‌لکیدا (جاریک بۆ ئیوه و جاریک بۆ ئەوان) ﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ﴾ له‌به‌ر ئەوه‌ی (له‌دونیدا) خوا ده‌ری بخات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوانه‌ی بر‌وایان هیناوه ﴿وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ﴾ و له‌ناو ئیوه‌دا هه‌لب‌زیریت ﴿شُهَدَاءَ﴾ چەند که‌سیک به‌شه‌هید ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا سته‌م کارانی خوش ناویت ﴿۱۱﴾

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾ أَمْ
حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ
قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ
أَنْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ
اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَتَبْنَا مُوَجَلًّا وَمَنْ يُرَدُّ
ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِيهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرَدُّ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِيهِ مِنْهَا
وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ
رِيبُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا أَسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ
قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ
الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

﴿وَلَيْمَجَسَّ اللَّهُ﴾ وه تا خوا (له تاوان) پاك بکاته وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه‌ی که بر وادارن ﴿وَيَمَحَقَّ الْكَافِرِينَ﴾ وه بی باوه‌ران بنه بر بکات ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ﴾ نایا ئیوه وا گومانسان ده‌برد ﴿أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که ده‌چنه به هه‌شت ﴿وَلَنَعْلَمَنَّ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا ده‌ری نه‌خستوه (واته تافی نه‌کردونه ته‌وه) ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ﴾ نه وانه‌ی تی ده‌کوشن له ئیوه ﴿وَيَعْلَمَنَّ الصَّابِرِينَ﴾ وه هیشتا ده‌ری نه‌خستوون که سانیك له ئیوه که خور اگران ﴿وَلَقَدْ كُفِّرْ﴾ سویند بی بیگومان ئیوه ﴿تَمَتَّوَتْ أَلْمَوْتَ﴾ ئاواتی (شه‌هیدی و) مردنسان نه‌خواست ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش نه‌وه‌ی ﴿أَنْ تَلْقَوْا﴾ پی ی بگه‌ن ﴿فَقَدَرْتُمُوهُ﴾ خو به‌راستی مردنسان بینی ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ له کاتیکدا ئیوه زوق سه‌یرتان ده‌کرد ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾ موحه‌مه‌ده‌ئیه‌نه‌ها پیغه‌مبه‌ریکه (نه‌مرنی به) ﴿فَدَخَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا الرُّسُلُ﴾ بیگومان له‌پیش نه‌وه پیغه‌مبه‌رانی تر رابوردون ﴿أَفَإِنْ مَاتَ﴾ جا نایا نه‌گه‌ر وه‌فاتی کرد ﴿أَوْ قُتِلَ﴾ یان کوزرا ﴿انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ﴾ ده‌گه‌رینه‌وه بو دواوه‌ی خوتان (باشگه‌ز ده‌بنه‌وه) ﴿وَمَنْ يَنْقَلِبْ﴾ هه‌ر که‌س هه‌لگه‌رینه‌وه ﴿عَلَى عَقْبَيْهِ﴾ بو دواوه‌ی خو‌ی (بو بت به‌رستی) ﴿فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا﴾ نه‌وه هه‌ر گیز (نه‌وه که‌سه) هیچ زیانیك ناگه‌یه‌نی‌ت به‌خوا ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به‌زووی خوا پاداشتی ﴿الشَّاكِرِينَ﴾ سوپاس گوزاران ده‌داته‌وه ﴿وَمَا كَانَتْ لِنَفْسٍ﴾ هیچ که‌سیك نه‌بووه ﴿أَنْ تَمُوتَ﴾ که به‌مریت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌فه‌رمانی خوا ﴿كَتَبْنَا مُوَجِّلاً﴾ نوسراویکی کات دیاری کراوه (له‌و کاته‌دا که‌خوا‌ی گه‌وره دیاری کردوه) ﴿وَمَنْ يُرِدْ﴾ هه‌ر که‌سیك ده‌یه‌ویت ﴿ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ پاداشت و ده‌ستکه‌وتی دنیایی ﴿فَوَيْتَهُ مِنْهَا﴾ له‌و (پاداشتی دنیا) هه‌ندیکی پی ده‌ده‌ین ﴿وَمَنْ يُرِدْ﴾ وه هه‌ر که‌سیك ده‌یه‌ویت ﴿ثَوَابَ الْآخِرَةِ﴾ پاداشتی باشه‌روژ ﴿فَوَيْتَهُ مِنْهَا﴾ له‌و (پاداشتی باشه‌روژه) هه‌ندیکی پی ده‌به‌خشین ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به‌زووی پاداشتی سوپاس گوزاران ده‌ده‌ینه‌وه ﴿وَكَلَّا مِّنْ نَّيِّ﴾ زور له پیغه‌مبه‌ران ﴿قَتَلَ مَعَهُ﴾ جه‌نگ و کوشتاریان کردوه له‌گالیاندا (شانه‌شانیان) ﴿رَبِّيُونَ كَثِيراً﴾ زور له زانیان و خواناسان ﴿فَمَا وَهَنُوا﴾ جا سست و ده‌سته پاچه‌نه‌بوون ﴿لَمَّا أَصَابَهُمْ﴾ به‌هوی نه‌وه‌ی که‌ دوو چاریان بووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌ری‌ی خوا‌دا ﴿وَمَا ضَعُفُوا﴾ وه بی‌هیز و لاواز نه‌بوون ﴿وَمَا اسْتَكَاثُوا﴾ وه سه‌ریان شو‌ر نه‌کرد بو‌دور من ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا خور اگرای خوش ده‌ویت ﴿وَمَا كَانُوا لَهُمْ﴾ هه‌ر نه‌مه‌ووته‌ی نه‌وان بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که‌ده‌یان ووت ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا﴾ نه‌ی په‌روه‌ر دگاران لیمان بیوره ﴿ذُنُوبَنَا﴾ له‌گونه‌ها کانمان ﴿وَأَسْرِفْنَا﴾ وه له‌زیاده‌ره‌ویمان ﴿فِي أَمْرِنَا﴾ له‌کار ووبارماندا ﴿وَوَيْتَ أَقْدَامَنَا﴾ و پیکانمان جیگیر بکه (له‌جه‌نگدا) ﴿وَأَنْصَرْنَا﴾ و سه‌رمان بخه ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ به‌سه‌ر کومه‌لی بی‌بروایاندا ﴿فَنَاتَاهُمُ اللَّهُ﴾ به‌هوی نه‌وه‌وه خوا پی‌ی به‌خشین ﴿ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ پاداشتی دنیا ﴿وَحَسَنَ ثَوَابَ الْآخِرَةِ﴾ وه پاداشتی چاک و شیرینی روژی دوابی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خوا چاکه‌کارانی خوش ده‌ویت ﴿۱۸﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يَرُدُّكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ
﴿١٤٩﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِي
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ
مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعْدَهُ وَإِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ
مَا تُحِبُّونَ مِّنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الدُّيَا وَمِنْكُمْ مَّن
يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ
وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٥٢﴾ * إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَلُولُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَاكُمْ فَأَتَوَاكُمْ
غَمًّا بَغِيًّا لَّكِيْلًا تَخْزِنُو عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی بر و اتان هیناوه ﴿إِنْ تُطِيعُوا﴾ ئه‌گه‌ر ئیوه‌ گوئپ‌ایه‌ لی بکه‌ن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بۆ ئه‌وانه‌ی بی‌ پروان ﴿بَرُدُّوْكُمْ﴾ ئه‌تان گپ‌ر نه‌وه‌ ﴿عَلَىٰ أَغْقَابِكُمْ﴾
 بۆ دواوه‌ی خو‌تان (بۆت په‌رستی) ﴿فَتَنَقَّلُوا خَسِرِينَ﴾ ئه‌مجا ئه‌گه‌ر ینه‌وه‌ به‌ زیانباری ﴿۱۳۸﴾
 ﴿بَلِ اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ﴾ (ئه‌وانه‌ دۆستان نین) به‌لکو خوا یارمه‌تی ده‌ر و دۆستی ئیوه‌یه‌ ﴿وَهُوَ خَيْرُ
 النَّصِيرِينَ﴾ وه‌خوا باشت‌رینی هه‌موو یارمه‌تی ده‌رانه‌ ﴿۱۳۹﴾ ﴿سَتَلْقَىٰ فِي قُلُوبٍ﴾ به‌زوویی ده‌خه‌ینه‌ دل‌ی
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه‌وانه‌ی بی‌ پروان ﴿الرُّعْبَ﴾ ترس و بیمی به‌تین ﴿يَمَّا أَشْرَكُوا بِاللّٰهِ﴾ به‌هوی
 ئه‌وه‌ی کرد بوویانه‌ هاو به‌شی خوا ﴿مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا﴾ شتانی که‌ خوا هیچ به‌لگه‌ی نه‌ناردۆته
 خوا ره‌وه‌ له‌سه‌ری ﴿وَمَا أُوْنَهُمُ النَّارُ﴾ که‌ جیگا و شوینی ئه‌وان ناگه‌ر ﴿وَيَسَّسَ مَثْوًى﴾ وه‌چه‌ند
 نیشه‌ جیه‌کی خراپه‌ ﴿الظَّالِمِينَ﴾ (جیگه‌ی) سه‌ته‌مکاران ﴿۱۴۰﴾ ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ﴾ سویند
 بیت بینگومان خوا به‌جی هینا بو‌تان ﴿وَعَدَهُ﴾ به‌لینه‌ که‌ی ﴿إِذْ خَسَوْنَهُمْ﴾ کاتیک (سه‌ره‌تای جه‌نگی
 ئو‌خود) هه‌ستتان لی‌ برین (ده‌تان کوشتن) ﴿بِإِذْنِهِ﴾ به‌فه‌رمانی خوا ﴿حَقًّا إِذَا فُشِلْتُمْ﴾ هه‌تا
 کاتیک (له‌ نا‌کاو) سست بوون ﴿وَتَنَزَّعْتُمْ﴾ ئازاوه‌ و دوو به‌ره‌ کیتان کرد ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ له‌کاری جه‌نگدا
 ﴿وَعَصَيْتُمْ﴾ وه‌بی‌ فه‌رمانیتان کرد ﴿مَنْ بَعْدَ مَا أَرْسَلَكُمْ﴾ له‌پاش ئه‌وه‌ی که‌خوا نیشانی دان
 ﴿مَّا تُحِبُّونَ﴾ ئه‌وه‌ی (له‌ جه‌نگه‌ که‌دا) پیتان خوش بوو (که‌سه‌ر که‌وتن له‌سه‌ره‌تایی جه‌نگه‌ که‌دا)
 ﴿مِنْكُمْ﴾ هه‌ندیک له‌ ئیوه‌ ﴿مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا﴾ (ده‌سه‌که‌وتی) دونیایی ده‌ویست ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ﴾ وه‌
 هه‌ندیکتان ﴿يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ پاداشتی رۆژی دواپی ده‌ویست ﴿ثُمَّ صَرَّفَكُمْ عَنْهُمْ﴾ پاشان (خوا)
 ئیوه‌ی گپ‌رایه‌ وه‌ له‌ (جه‌نگی) ئه‌وان (وتی‌ شکان) ﴿لِيَبْتَلِيَكُمْ﴾ تاتاقیتان بکاته‌وه‌ (له‌خو‌ر اگر تندا)
 ﴿وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ﴾ سویند بی‌ بینگومان خوا لی‌تان بو‌ورا ﴿وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ﴾ و خوا خاوه‌نی به‌هره‌و
 چاکه‌یه‌ ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ به‌سه‌ر بر و ادانه‌وه‌ ﴿۱۴۱﴾ ﴿إِذْ تُصْعِدُونَ﴾ کاتیک دوورده‌ که‌وته‌وه‌
 (سه‌رده‌ که‌وتن به‌ کیوی ئو‌خوددا) ﴿وَلَا تُلُونَّ عَلَىٰ أَحَدٍ﴾ وه‌به‌رپی که‌س نه‌ئه‌وه‌ستان
 و لاتان نه‌ده‌ کرده‌وه‌ به‌ لا‌بیدا ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ له‌کاتیکدا پیغه‌مبه‌ر بانگی لی‌ ده‌کردن ﴿فَتِ
 أَخْرَجَكُمْ﴾ له‌ دواتانه‌وه‌ ﴿فَأَتَابَكُمْ عَمَّا بَعَرْتُمْ﴾ جا (خوا) پاداشتی غه‌م و خه‌فه‌تی هه‌ر به‌ غه‌م
 و خه‌فه‌ت دانه‌وه‌ ﴿لِكَيْ لَا تَحْزَنُوا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی غه‌مبار نه‌بن ﴿عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ﴾ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی له‌
 ده‌ستان چووه‌ ﴿وَلَا مَا أَصَابَكُمْ﴾ وه‌ (غه‌مبار نه‌بن به‌) ئه‌وه‌ی دوو چارتان بووه‌ ﴿وَاللّٰهُ خَبِيرٌ﴾
 خواش ناگاداره‌ ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿۱۴۲﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنَةً نُبُوءًا سَائِعِشَى طَآئِفَةً
 مِنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
 الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
 قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ
 يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قَاتَلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
 فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ
 وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
 وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ
 يَوْمَ أَلْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ
 مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَأَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا
 ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا
 وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي
 وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمْ غَفِرَةً مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ﴾ پاشان دایه زانده به سهر تاندا (بوی ناردن) ﴿مِّنْ بَعْدِ الْقَمَرِ﴾ له پاش ئه و غه مه (ی که چه شستان) ﴿أَمْتًا﴾ نارامی ﴿تَعَسَا﴾ که وه نه وزیک بوو ﴿يَعْتَسَىٰ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ﴾ به سهر دهسته یه که له ئیوه داهات ﴿وَطَائِفَةٌ﴾ به لام دهسته و تاقمیک دیکه تان (که با وه پریان هینده به هیز نه بوو) ﴿فَدَأَمَتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ﴾ به راستی ههر خویان مه به ست بوو ﴿يَظُنُّونَ﴾ گومانی ﴿يَاللّٰهُ عِزَّ الْحَقِّ﴾ ناراست و ناهه قیان به خواد بهرد ﴿ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةُ﴾ وه که گومانی نه فامیتی ﴿يَقُولُونَ﴾ ئه یان ووت ﴿هَلْ لَّنَا﴾ نایا بومان هیه (به دهستمانه) ﴿مِنَ الْأَمْرِ﴾ له م کاره دا (زال بوون) ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿قُلْ إِنْ الْأَمْرُ﴾ بلی بیگومان کاروبار ﴿كُلُّهُ لِلَّهِ﴾ هه مووی به دهست خوایه ﴿يُخْفُونَ﴾ ده بشار نه وه ﴿فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له دهر و و نیاندا ﴿مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ﴾ ئه وهی که دهری نابرن بۆت ﴿يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا﴾ ده لین ئه گهر به دهست ئیمه بوایه ﴿مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾ له م کاره دا شتیک (له سهر که و تن) ﴿مَا فُتِنَّا هُنَّأ﴾ ئیمه لیرده نه ده کوزراین ﴿قُلْ لَوْ كُنْتُمْ﴾ بلی ئه گهر ئیوه ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ له ماله کانی خوشتاندا بوونایه ﴿لَبَرَزَ الَّذِينَ﴾ ههر دهرده چوون ئه وانه ی ﴿كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ﴾ که کوزرانیان له سهر نووسرا بوو ﴿إِلَىٰ مَصَاجِعِهِمْ﴾ بۆ جینگای کوزرانیان (پراکشانیان) ﴿وَلِيَبْلِغَ إِلَيْهِمْ﴾ بۆ ئه وهی خوا تاقی بکاته وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ ئه وهی که له سنگتاندا یه ﴿وَلِيُمَحِّصَ﴾ وه بۆ ئه وهی بالفته و پاکی بکاته وه ﴿مَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ ئه و (پروایه) ی که له دلئاندا یه ﴿وَاللّٰهُ عَلِيمٌ﴾ وه خوا زانایه ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به وهی له سینوه دهر و نه کاندایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی ئه وانه ی ﴿تَوَلَّوْا مِنْكُمْ﴾ پشتیان هه لکرد له نا و تاندا ﴿يَوْمَ اتَّخَذْتُمُ الْجَمْعَانَ﴾ له و پورزی که ههر دوو کومه ل گه یشتن به یه که (له ئو حود دا) ﴿إِنَّمَا أَسْأَلُكُمْ الشَّيْطَانَ﴾ بیگومان ته نها شه ی تان هه لی خلیسکاندن وله خشته ی بردن ﴿بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا﴾ به هو ی هندی له و گونا هانه ی که له وه و پیش کرد بوویان ﴿وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ سویند بی بیگومان خوا لی یان خوشبوو ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ چونکه به راستی خوا ﴿عَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ لیسوورده ی به نارام و له سهر خویه (له توله سه ندن دا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی که سانی که بر و اتان هیتا وه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه که ئه وانه مه بن که بیسا وه پربوون ﴿وَقَالُوا لَاخُونَهُمْ﴾ به برا بیسا وه پره کانیان ده ووت ﴿إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ﴾ کاتی سه فهریان بگردایه ﴿أَوْ كَانُوا غُرًى﴾ یان غه زایان بگردایه و بچوونایه بۆ جهنگ ﴿لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا﴾ ئه گهر لای ئیمه (نیشته جی) بوونایه ﴿مَا مَاتُوا﴾ نه ده مردن ﴿وَمَا قُتِلُوا﴾ و نه ده کوزران ﴿لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ﴾ تا خوا ئه وه بکات تا خوا ئه وه بکات ﴿حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به داخ و مهراق له دلئاندا ﴿وَاللّٰهُ يُجِيءُ﴾ وه خوا (مرو ف) ده رژیئی ﴿وَرُئِيتُمْ﴾ و ده یسی مریتیئ ﴿وَاللّٰهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خودا بینایه به ههر کرد وه یه که که ئیوه ده یکه ن ﴿وَلَمَّا قُتِلْتُمْ﴾ سویند بی ئه گهر ئیوه بکوزرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا دا ﴿وَأَمْتُمْ﴾ یان بمرن ﴿لَمَغْفِرَةً مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً﴾ ئه وه به راستی لیسووردن و میهره بانی له لایه ن خوا وه ﴿خَيْرٌ﴾ چاکتره ﴿مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾ له وهی که کوی ده که نه وه ﴿١٥٧﴾

وَلَيْنَ مُتَمَّرٌ أَوْ قُتِلْتُمْ لِيَلِيَ اللَّهُ تَحْشُرُونَ ﴿١٥٨﴾ فِيمَا رَحِمَةِ مِّنَ اللَّهِ
لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ
فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُ لَكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ
بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ
يَغْلُ وَنَ يَغْلُلَ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَن أَتَّبَعَ رِضْوَانَ
اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا أَوْلَهُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ
مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمَّا
أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا
قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

﴿وَلَيْنَ مُتُّ﴾ سویند بی نہ گہر ئیوہ بمرن ﴿أَوْفُلْتُمْ﴾ یان بکوزرین ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ ہر لای خوا
 ﴿تَحْشُرُونَ﴾ کڈوہ کرینہوہ ﴿فَإِمَّا رَحْمَةٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ بہہوی بہزہیی خواوہیہ ﴿لَيْتَ لَهُمْ﴾ بؤئہوان نہرم
 و نیانی بویت ﴿وَلَوْ كُنْتَ﴾ نہ گہر تو ﴿فَطَا﴾ بہدخو و قسہ رہق و ﴿غَلِظَ الْقَلْبُ﴾ دل رہق بوویتیہ
 ﴿لَا تَنْفُضُوا﴾ ئہوہ ہمہموو بلاوہیان دہ کرد ﴿مِنْ حَوْلَاتٍ﴾ لہدہورت ﴿فَاعْفَ عَنْهُمْ﴾ کہواتہ لی
 یان بیورہ ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ و داوای لی بوردونیان بؤبکہ لہخوا ﴿وَسَارَوْهُمْ﴾ و راویژریان پی بکہ
 ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ لہ کاروباردا ﴿فَإِذَا عَزَمْتَ﴾ جا کاتیک (دوا راویژر کردن) بریارت دا ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ ئہوہ
 پشت بہ خوا بیہستہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ بہراستی خوا ئہوانہی خوش دہویت کہ پشت بہ خوا
 دہ بہستن ﴿إِنْ يَصْرُكَ اللَّهُ﴾ نہ گہر خوا سہرتان بخات ﴿فَلَا غَالِبَ لَكُمْ﴾ ئہوہ ہیچ کہس
 زال نابی بہسہرتاندا ﴿وَإِنْ يَحْذُلْكُمْ﴾ وہ نہ گہر یارمہتبان نہدا (پشتتان بہردات) ﴿فَمَنْ ذَا الَّذِي﴾
 کیہہ ئہو کہسہی؟ ﴿يَصْرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ﴾ لہباش خوا سہرتان دہخات ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وہ با سپر واداران پشت ہر بہ خوا بیہستن ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ﴾ وہ بؤ ہیچ پیغہمبہر یک نہبوو
 ﴿أَنْ يَغْلُ﴾ کہخیانہت بکات ﴿وَمَنْ يَغْلُ﴾ وہ ہر کہس خیانہت بکات ﴿يَأْتِ بِمَا غَلَّ﴾ بہو
 خیانہتہوہی کردویہتی دیت (بہکولیہوہیہ) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہباشہرؤژدا (رؤژی ہہستانہوہ)
 ﴿ثُمَّ تَوَفَّى﴾ پاشان پاداشت دہدریتہوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ ہمہموو کہسیک ﴿تَأْكُتْ﴾ ہرچی کردیت
 ﴿وَهُمْ لَا يَظْهَرُونَ﴾ وہ ئہوان سستہمیان لی ناکریت ﴿أَفَمَن آتَمَّ﴾ دہی ئایا کہسیک کہشوینی
 ﴿رِضْوَانُ اللَّهِ﴾ رہزامہندی خوا کہویتیہ ﴿كَمَنْ بَاءَ﴾ وہ کہسیک وایہ بگہریتہوہ ﴿سَخَطَ مِّنَ اللَّهِ﴾
 بہخہشمیکہوہ لہلایہن خواوہ ﴿وَمَاؤُنْهُ﴾ وہ جیگا و شوینی ئہو ﴿جَهَنَّمَ﴾ دوزخ بیت ﴿وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾
 کہ سہرئہنجامیکی چہند خراپہ؟ ﴿هُمْ دَرَجَاتٌ﴾ (چاکہ کاران و خراپہ کاران) خاوہنی چہند پلہی
 جیاوازن ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ﴾ وہ خوا بینایہ ﴿بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ بہئہوہی کہدہیکہن ﴿ثُمَّ﴾
 ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ﴾ سویند بیت بیگومان خوا چاکہ و منہنی نا ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بہسہر برواداراندا ﴿إِذْ بَعَثَ﴾
 فیہم ﴿كَاتِبٍ﴾ کہرہوانہی کرد لہناویاندا ﴿رَسُولًا﴾ پیغہمبہرو نیراویک ﴿مِنَ أَنْفُسِهِمْ﴾ لہخویان
 ﴿يَتْلُو عَلَيْهِمْ﴾ کہدہیخوینیتہوہ بہسہریاندا ﴿ءَايَاتِهِ﴾ بہلگہ و نیشانہکانی خودا ﴿وَيُزَكِّيهِمْ﴾
 و پاک و خاویننیاں دہکاتہوہ ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وہ قورٹان و فہرموودہیان فیردہکات
 ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ نہ گہر چی ئہوان لہپیشدا ﴿لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ لہگومراییہ کی پروون و ناشکرادا
 بوون ﴿أَوَلَمْ أَصْبَحْكُمْ﴾ ئایا بؤچی کاتیک دووچارتان بوو ﴿مُصِيبَةً﴾ ناخوشبہک (لہنوحود دا)
 ﴿قَدْ أَصَابَكُمْ مِثْلُهَا﴾ بیگومان ئیوہ دووقاتی ئہوہتان دووچاری ئہوان کرد (لہبہدردا) ﴿فَلَسَّ﴾
 ووتتان ﴿أَنَّى هَذَا﴾ ئہمہ لہکویوہہات ﴿قُلْ﴾ بلی (ئہی موحمہمد علیہ السلام) ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ﴾ ئہوہ
 لہلایہن ﴿أَنْفُسِكُمْ﴾ خوتانہوہ بوو (کہ فہرمانی پیغہمبہرتان شکاند) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہراستی خوا
 ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بہسہر ہمہموو شتیکدا بہتوانایہ ﴿۷۱﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجُمُعَانِ فَيَا ذُنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ
 ﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا تَبْعَنَّاكُمْ^ق هُمُ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ
 أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِلْإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا
 لَوْ أَطَاعُونَا مَا قَاتَلُوا قُلُوبًا فَادْرَأْ وَأَعَنْ أَنْفُسَكُمْ الْمَوْتَ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ
 اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
 مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ * يَسْتَبْشِرُونَ
 بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
 الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾
 الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا الْكُمْ فَآخِشَوْهُمْ
 فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

﴿وَمَا أَصْبَرُ﴾ نه‌وه‌ی که دوو چارنان بوو ﴿يَوْمَ أَتَى الْجَمْعَانَ﴾ لهو روزه‌دا که هه‌ردوو کومه‌ل به‌یه‌ک گه‌یشتن (له‌ئو خوددا) ﴿فَإِذِ اللَّهِ﴾ نه‌وه به‌ویستی خودا بوو ﴿وَلْيَعْلَمْ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بر‌واداران ده‌ربخات ﴿وَلْيَعْلَمْ الَّذِينَ نَافَقُوا﴾ و بۆ نه‌وه‌یش دوو‌روه‌کان ناشکرا بکات ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و بییان ووتر ا ﴿تَعَالَوْا قَاتِلُوا﴾ وهرن بجه‌نگن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پری خوادا ﴿أَوْادِعُوا﴾ یابه‌رگری (له‌ و لانی خو‌تان) بکه‌ن ﴿قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قَاتِلًا﴾ ووتیان: نه‌گه‌ر بمانزانیابه‌ جه‌نگ ده‌ییت ﴿لَاتَّبَعْنَاكُمْ﴾ شویتنان ده‌که‌وتین ﴿هُمُ الْكَافِرُ يَوْمَئِذٍ﴾ نه‌وانه لهو روزه‌دا له‌ بی‌ پرواییه‌وه ﴿أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ﴾ نزیک تر بوون تاله‌ بر‌واو ئیمان‌ه‌وه ﴿يَقُولُونَ يَا قَوْمِ هُمْ﴾ نه‌وانه به‌ده‌میان شتی‌ک ده‌لین ﴿مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ که‌له‌دلیاندا نی‌یه ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ وه‌خوا (له‌هه‌موو که‌س) زاناتره‌ ﴿بِمَا يَكْتُمُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ ده‌بشارنه‌وه ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نه‌وانه‌ی که‌وو‌تیان (مه‌به‌ست پینی دوو‌روه‌کانه‌) ﴿لَاخُونَهُمْ﴾ ده‌رباره‌ی براکانیان (باوه‌رداران) ﴿وَقَعَدُوا﴾ له‌ کاتیکدا خو‌یان دانیشتن و ده‌رنه‌چوون ﴿لَوْ أَطَاعُونَا﴾ نه‌گه‌ر نه‌وان گو‌یرابه‌لی ئیمه‌ بوونایه‌ ﴿مَا قُلُوا﴾ نه‌ده‌ کو‌رزان ﴿قُلْ فَادْرَءُوا﴾ بلی که‌واته‌ به‌رگری ﴿عَنْ أَنْفُسِكُمْ أَلُمُّوتَ﴾ مردن له‌ خو‌تان دوو‌ربخه‌نه‌وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌ راست ده‌که‌ن ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ﴾ هه‌رگیز وا گو‌مان مه‌به‌ن ﴿الَّذِينَ قَتَلُوا﴾ نه‌وانه‌ی که‌ کو‌رزان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پری خوادا ﴿أَمْوَاتًا﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْيَاءُ﴾ (نه‌خیر وانیه‌) به‌لکو نه‌وانه‌ زیندوون ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای به‌روه‌ردگاریان ﴿يُرْزُقُونَ﴾ روزی ده‌درین ﴿فَرِحِينَ بِمَا﴾ شادمان و دلخو‌شن به‌وه‌ی ﴿آتَاهُمُ اللَّهُ﴾ که‌ خوا پی‌ی به‌خشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له‌به‌هره‌ و فه‌زلی خو‌ی ﴿وَيَسْتَبْشِرُونَ﴾ شادمانن به‌وانه‌ (به‌بر ا‌تیکو‌شه‌ره‌ کانیان) ﴿لَمْ يَكْفُرُوا بِهِمْ﴾ که‌ هیشتا نه‌گه‌یشتوون پی‌یان ﴿مِنْ حَلْفِهِمْ﴾ له‌دوای (شه‌هیدبوونی) نه‌مان ﴿أَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌هیچ ترسیکیان له‌سه‌ره‌ ﴿وَلَا هُمْ يَخْزَوْنَ﴾ و نه‌ نه‌وانه‌ هیچ غم و خه‌فه‌تیک ده‌خو‌ن ﴿يَسْتَبْشِرُونَ﴾ شادمان و دلخو‌شن ﴿بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ﴾ الله‌ و فضل‌ ﴿به‌و به‌هره‌و زیاده‌ فه‌زله‌ی له‌لایه‌ن خواوه‌ (پی‌یان دراوه‌) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌ به‌راستی خوا ﴿لَا يَضِيعُ أَجْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پاداشتی بر‌واداران وون ناکات ﴿الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌ی ﴿اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولَ﴾ که‌ وه‌لامی خوا و پی‌نجه‌مه‌ریان دایه‌وه‌ ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی که‌ ﴿مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ﴾ (له‌ئو خوددا) تووشی برینداری بوون ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ﴾ بۆ نه‌وانه‌بیان هه‌یه‌ که‌کرده‌وه‌ی چاکیان کردوه‌ ﴿وَأَتَّقُوا﴾ وه‌خو‌یان پاراستووه‌ ﴿أَجْرَ عَظِيمٍ﴾ پاداشتیکی گه‌وره‌ ﴿الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ﴾ نه‌وانه‌ی که‌خه‌لکی پی‌یان ده‌ووتن ﴿إِنَّ النَّاسَ﴾ به‌راستی خه‌لکی (بی‌ باوه‌ر) ﴿فَدَجَعُوا كُومًا﴾ له‌شکر و کومه‌لی زو‌ریان کو‌کردو‌ته‌وه‌ له‌ دژتان ﴿فَاخْشَوْهُمْ﴾ که‌واته‌ بترسن لی‌یان ﴿فَرَادَهُمْ إِلَيْنَا﴾ که‌چی نه‌وان (ئیمانداران) به‌مه‌ باوه‌ریان زیاد بوو ﴿وَقَالُوا﴾ وه‌ وو‌تیان ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ هه‌ر خوامان به‌سه‌ ﴿وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ چه‌ند پشت پی‌ به‌ستراو‌نکی چاکه‌ ﴿۷۲﴾

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا
 رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ
 يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ ۖ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
 وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ
 شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ
 شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا
 نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ
 عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِنْ رُّسُلِهِ ۚ مَنْ يَشَاءُ فَعَزَّزْنَا بِهٖ
 وَرُسُلَهُ ۚ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ
 الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَآءِ اتَّاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ
 بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ وَلِلَّهِ
 مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

﴿فَلْيَقْبَلُوا بِغَمَةٍ﴾ ٧٠ ﴿ثُمَّ جَاءَ أَهْلَهُمْ بِمَدِينَةٍ مَّبْعُوثَةٍ فِيهَا جَعَلْنَاهُمْ أَسْتَفْهَامًا﴾ ٧١ ﴿وَهُمْ فِيهَا بِأَبْصَارٍ مُّتَبَدِّلَةٍ﴾ ٧٢ ﴿لَا يَصْطَرِفُ أَسْفَرُهَا﴾ ٧٣ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٧٤ ﴿مِنَ الْمُتَدَحُّرِ﴾ ٧٥ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٧٦ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٧٧ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٧٨ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٧٩ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٠ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨١ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٢ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٣ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٤ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٥ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٦ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٧ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٨ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٨٩ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٠ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩١ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٢ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٣ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٤ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٥ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٦ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٧ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٨ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ٩٩ ﴿وَتَوَلَّىٰ جِبْءُهَا الْمُتَدَحُّرُ﴾ ١٠٠

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ
 سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
 ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ
 وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ الَّذِينَ قَالُوا إِنْ
 عَهْدُ إِلَيْنَا إِلَّا أَنْ نَمُوتَ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِينَا بِقُرْبَانٍ
 تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِ بَالِغَتِ
 وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿١٨٣﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَاءُوا
 بِبَالِغَتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
 ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 فَمَن رُّحِزَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
 الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتَعُ الْعُرُورِ ﴿١٨٥﴾ * لَسَبَلُوتَ فِي
 أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَسَّمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا
 وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ بہرستی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ ووتہی ئەو (جۈولہ ک) انہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾
 فَعِیرٌ ﴿بِیْگومان خوا ہزارہ﴾ وَتَحْنُ أَغْنِيَاءُ ﴿وَتِیمہ دہولہ مہندین﴾ (چونکہ داوای قہر زمان لی دہ کات
 مہ بہستیان لہ ثاہہ تی - ومن یقرض اللہ قرضاً حسناً - یہ) ﴿سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا﴾ ئەوہی کہ ووتیان دہینوسین
 ﴿وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ﴾ (وہ دہینوسین) کوشتنی ئەوانہ بۆ پیغہ مہرہ کان ﴿يَعْرِحِقْ﴾ بہ نارہوا ﴿وَنَقُولُ﴾
 دُفُؤًا ﴿وہ﴾ (بیان) دہلین بچہ زن ﴿عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ سزای ناگری سوو تینہر ﴿ذَلِكَ﴾ ئەو (سزاسہ ختہ)
 ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ أَبَدِيكُمْ﴾ بہہوی کر دہوہی (خرابی خو تانہ وہیہ) کہ بیشتان خستوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان
 خوا ﴿لَيْسَ بِظُلَامٍ لَّعَلَّيْكُمْ﴾ ہیج جوہر ستمیک ناکات لہ بہندہ کان ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ ئەو (جۈولہ کانہی)
 کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرستی خوا ﴿عَهْدَ الْإِنْسَانِ﴾ بہیمانی داوہ بہ تِیمہ ﴿أَلَا تُوْثِقُونَ لِرَسُولٍ﴾
 کہ برۋا نہہیتین بہ ہیج نیراویک ﴿حَقَّ يَأْتِيَنَّ يَرْبُّكَ﴾ ہہتا قوربانسی و خیریکمان بۆ نہہیتیت
 ﴿تَأْكُلُهُ النَّارُ﴾ کہ ناگر (بیٹہ خوارہ وہو) بیسو تینیت ﴿قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ﴾ بلی بیگومان ہانت بۆ لاتان
 ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِي﴾ چہ ند پیغہ مہرک لہ پیش منہوہ ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ بہ بہلگہ پروونہ کانہوہ ﴿وَبِالَّذِي قُلْتُمْ﴾ وہہ
 ئەو (موعجیزہ ہی) کہ ووتتان ﴿فَلَمَّا تَشْتُمُوهُمْ﴾ دہی بۆچی ئەو (پیغہ مہر) انہتان کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾
 صَادِقِينَ ﴿ئە گہر ئیوہ راست دہ کەن﴾ ﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ﴾ جائہ گہر باوہریان پی نہ کردی ﴿فَقَدْ كَذَّبَ﴾
 ئەوہ بیگومان برۋا نہ کراوہ (پیغہ مہرانی پیش توش بہدروزانران) ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ بہ پیغہ مہرانی
 لہ پیش تووہ ﴿جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ہیناویانہ بہلگہ پروونہ کان ﴿وَالزُّبُرِ﴾ و نامہی ئاسمانی (نامہی پەند
 و تہمی کەر) ﴿وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و نامہی پروون کەرہوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ ہہموو (خاوہن)
 گیانیک ﴿ذَابِقَةُ الْمَوْتِ﴾ مردن دہ چیژنیت ﴿وَأَنَّمَا نُفُوتُ﴾ وہ بہرستی بہ تہواوی بیتان دہدریت
 ﴿أَجُورَكُمْ﴾ پاداشتہ کانتان ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پوژی دواپی دا (ہہستانہ ودا) ﴿فَمَنْ ذُحِرَ﴾ ئەمجا
 ہہر کسہ دوور خریدہوہ ﴿عَنِ النَّارِ﴾ لہ ناگری دوزخ ﴿وَأَدْخِلَ الْجَنَّةَ﴾ و بخریتہ بہہشتہوہ
 ﴿فَقَدْ فَازَ﴾ ئەوہ بہرستی ئەو کسہ سہر کہ ووتوہ ﴿وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا﴾ ژیانی دونیاش ہیج شتیک
 نیہ ﴿إِلَّا مَتَاعُ الْفُرُورِ﴾ جگہ لہ چہند سات و ئارہ وویہ کی فریودہ نہ بیت ﴿لَسْبُلُوتَ﴾
 سویتند بیت بیگومان ناقی دہ کریتہوہ ﴿فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ﴾ لہ سامان و دارایی و گیانی خو تاندا
 ﴿وَلَسَّمَعْتُمْ﴾ سویتند بیت بیگومان دہ بیستن ﴿مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا الصَّكْتَ﴾ لہوانہی کہ نامہیان
 پیدراوہ ﴿مِن قَبْلِكُمْ﴾ لہ پیش ئیوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ لہوانہی ہاوبہشیان بۆ خوا داناوہ
 ﴿أَذَى كَثِيرًا﴾ (نازار و) قسہی ناخوشی زور ﴿وَأَن تَصْبِرُوا﴾ جائہ گہر ئیوہ ئارام بگرن ﴿وَتَتَّقُوا﴾
 و پاریز کاربن ﴿فَإِنَّ ذَلِكَ﴾ ئەوہ بیگومان ئەوہ ﴿مِن عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ لہ کارہ بہہیز و گہورہ کانہ (لہو
 کارانہیہ لی برانی دہوی) ﴿۱۸﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُ، فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْرَوْا بِهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا فَبُشِّ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا
آتَوْا وَيَجْهَلُونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي
خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِيَ الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيمًا وَفُجُودًا
وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ
ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى
رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ﴾ (بیته و بیربان) کاتیک که خواهری گرت ﴿مِثْقَ الذَّيْنِ﴾ په یمان له وانه ی ﴿أَوْتُوا الصَّكَّابَ﴾ که نامه یان پی به خشار بوو (له جوله که و گاوره کان) ﴿أَتَيْتُنَّهُ لِّلنَّاسِ﴾ ده بی ئه و نامه یه پروون بکه نه وه بو خه لکی ﴿وَلَا تَكْمُرُوهٗ﴾ وه نه یشار نه وه ﴿فَبَدُّوْهُ﴾ به لآم ئه و (په یمان نه یان) فریدایه ﴿وَرَأَتْهُ طُورِهِمْ﴾ پشت خویانه وه ﴿وَأَشْرَوْا بِهِ﴾ و کریبان به و نامه یه ﴿ثُمَّ أَقْبَلُوا﴾ نرخیکی کم ﴿فَإِشْرَ مَا يَشْرُونَ﴾ ئای چند خرابه ئه وه ی کریبان ﴿لَا تَحْسَبَنَّ﴾ وه گومان مبه ﴿الَّذِينَ يَفْرَحُونَ﴾ ئه وانه ی که شادمانن ﴿بِمَا أُوتُوا﴾ به وه ی که کردیان ﴿وَيَحِبُّونَ﴾ و پیان خوشه ﴿أَن يُحْمَدُوا﴾ که سوپاس بکړین ﴿بِمَا أَمَرُوا يَفْعَلُوا﴾ به شتیک که نه یان کردوه ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ﴾ ئه وه هر گیز گومان یان پی مبه ﴿بِمَقَارِقَمَنَ الْعَذَابِ﴾ به رزگار بوو له سزا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ﴾ و بو ئه وانه هه یه سزایه کی ﴿أَلِيمٌ﴾ نازار دهر ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ﴾ هه ربو خوا به پادشایه تی و مولکی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئاسمانه کان و زه وه ی ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ ده سه لاتداره ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ﴾ به راستی له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئاسمانه کان و زه ویدا ﴿وَاخْتِلَافِ﴾ و له جیاوازی و گورانی ﴿الْأَيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ شه و و روردا ﴿لَا يَتَّخِذُ﴾ چنده ها به لگه هه یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بو خوا و بیرو هوشه کان ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ﴾ ئه وانه ی که یادی خوا ده که ن ﴿فَكَيْمًا وَفُوعُوا﴾ به پیوه و به دانیشننه وه ﴿وَعَلَى جُوبِهِمْ﴾ به پراکشانه وه ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ﴾ وه بییر ده که نه وه له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئاسمانه کان و زه وه ی ﴿رَبَّنَا﴾ (ئه لین) ئه ی په روه ردگار مان ﴿مَا خَلَقْتَ هَذَا﴾ ئه م (جیهانه ت) دروست نه کردوه ﴿يَظْلَمُونَ﴾ به بی هوده ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاک و بیگه ردی بو تو ﴿فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ ده سا توش بمان پاریزه له سزای ناگری دوزه خ ﴿رَبَّنَا﴾ ئه ی په روه ردگار مان ﴿إِنَّكَ مَن تَدْخِلُ النَّارَ﴾ هه ر که س تو بیخه بته ناگری دوزه خه وه ﴿فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ﴾ ئه وه بیگومان ریسوات کردوه ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ﴾ وه هیچ پشتیوانیک نه بو سته مکاران ﴿رَبَّنَا إِنَّا﴾ ئه ی په روه ردگار مان به راستی ئیمه ﴿سَجَعْنَا مُتَادِيًا﴾ گویمان له بانگخوازیک بوو (مه به ست پی پیغه مه مبه ری خودایه ﷺ) ﴿يُنَادِي لِلْإِيمَنِ﴾ بانگی ئه کرد بو پرواهینان ﴿أَن ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ (ده ی ووت) بروا بیتن به په روه ردگار تان ﴿فَقَامَتَا﴾ ده ست به جی پروامان هینا ﴿رَبَّنَا﴾ ئه ی په روه ردگار مان ﴿وَأَعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ ده ی له گونا نه کانمان خوش بیه ﴿وَكَفِّرْ عَنَّا﴾ و بسره وه لیمان ﴿سَيِّئَاتِنَا﴾ خرابه کانمان ﴿وَتَوَقَّنَا﴾ و بمان مرینه ﴿مَعَ الْأَجْرَارِ﴾ له گه ل که سانی چاکه کاردا ﴿رَبَّنَا وَآتِنَا﴾ ئه ی په روه ردگار مان پیمان به خسه (له پاش مردن) ﴿مَا وَعَدْتَنَا﴾ ئه وه ی به لیت پی داین ﴿عَلَى رُسُلِكَ﴾ له سهر زوبانی پیغه مبه ره کانت ﴿وَلَا تُخْزِنَا﴾ و ریسو امان مه که ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پروژی دواپی دا (هه ستانه وه) ﴿إِنَّكَ﴾ بیگومان تو ﴿لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به لین ناشکینیت ﴿۱۱۱﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَمِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ
ذَكَرٍ أَوْ أَنُفِي بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَأَلَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا لَا أُكْفِرَنَّ
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا أَدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾
لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ۖ مَتَّعٌ قَلِيلٌ
ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَيَسَّرُ الْمَهَادُ ﴿١٩٦﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا
رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿١٩٧﴾ وَإِنَّ مِنْ
أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٩٩﴾

سورة النساء

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾ ئەمجا پەرورەدگاریان وەلامی (نزاکانی) دانەوہ ﴿إِنِّي لَا أَصْبِعُ﴾ (فەرمووی) بێگومان من زایە ناکەم ﴿عَمَلٌ عَمِلْتُمْ﴾ کردەوێ (هیچ) خاوەن کردەوێەیک لە ئێوہ ﴿مَنْ ذَكَرَ أَوَّلَانِي﴾ لە نیریان مئی ﴿بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ ھەندیکتان لە ھەندیکی تر تان بوون ﴿فَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ جا ئەوانە ی کە کوچیان کرد ﴿وَأُخْرُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ وەر کران لە جی و شویتی خویان ﴿وَأُوذُوا فِي سَبِيلِ﴾ و ئەشکەنجە و ئازار دران لە ریی مندا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و جەنگیان کرد ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و کوژران ﴿لَا تُكْفِرَنَّ عَنْهُمْ﴾ سویند بەخوا دەیسر پەرە لێیان ﴿سَيَاتِيهِمْ﴾ خرابەکانیان ﴿وَلَا تَدْخُلْنَهُمْ حَتَّى﴾ وە بێگومان دەیان خەمە بە ھەشتانیکەوہ ﴿تَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کە پرووبارەکان دین و دەچن بە ژیریاندا ﴿ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئەمە پاداشت دانەوێەیک لە لای خواوہ ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وە لای خواوہ ﴿حَسَنُ الثَّوَابِ﴾ جوانترین (چاکترین) پاداشت ﴿لَا يَغُرُّكَ﴾ لە خشتەت نەبات (فریوت نەدا) ﴿تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ھات و چۆی ئەوانە ی بێ پروان (بەخۆشی و ئاسوودەیی یەوہ) ﴿فِي الْبِلَادِ﴾ لە وولاتدا ﴿مَتَّعَ قَلِيلٌ﴾ ئەو ئاسوودەییە ی ئەوان خۆشی یەکی کەمە ﴿ثُمَّ أَوْبَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ پاشان جی و شویتیان دۆزەخە ﴿وَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾ ئای چ شویتیکی خراب و بەدە ﴿لَا كُنِ الَّذِينَ﴾ بەلام ئەوانە ی ﴿أَتَقْوَارَهُمْ﴾ لە پەرورەدگاریان دەر سن ﴿لَهُمْ جَنَّتٌ﴾ بۆیان ھە یە بە ھەشتانیک ﴿تَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کە پرووبارەکان دین و دەچن بە ژیریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا دەمیننەوہ بە ھەمیشەیی ﴿زُلَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ئامادە کراوہ لە لایەن خواوہ ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ وە ئەوہ ی کە لای خواوہ ﴿خَيْرٌ لِلْآبَرَارِ﴾ چاکترە بۆ چاکە کاران ﴿وَأَنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بێگومان لە ناو نامە دارەکاندا ھە یە ﴿لَنْ يَزِيدَ﴾ بە ھەشتانیک کە بپروادە ھینن بەخوا ﴿وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و بەو نامە یە ی کە نیراوەتە خواوہوہ بۆ ئێوہ (مەبەست پی قورئانە) ﴿وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ وە بەو نامە ی کە نیراوەتە خواوہوہ بۆ خویان ﴿خَشِعِينَ لِلَّهِ﴾ مل کە چن بۆ خوا ﴿لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ بە لگەکانی خوا نافروشن ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ بە نرخیکی کەم ﴿أُولَئِكَ﴾ ئەو نامە دارانە ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بۆیان ھە یە پاداشتی خویان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لە لای پەرورەدگاریانەوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بێگومان خوا ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ لێر سێنەوہ و موھاسە بە کردنی خیرایە ﴿يَتَابِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی کە پرواتان ھیناوە ﴿أَصْبِرُوا﴾ خو گرین ﴿وَصَابِرُوا﴾ و (لە خوگری دۆژمن) خوگر تر بن ﴿وَرَابِطُوا﴾ و لە سەنگەردا ئیشک بگرن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ و لە خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُونَ﴾ بۆ ئەوہ ی رزگار بین ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
 زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ
 بِهِ ۖ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝١ ۚ وَءَاتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ
 وَلَا تَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ۚ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ
 كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝٢ ۚ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا
 مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِمَّنِّي وَثَلَاثَ رُبُعٍ ۚ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا
 فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَنُكُمْ ۚ ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ۝٣ ۚ وَءَاتُوا
 النِّسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبَّنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُنَّ فَكُلُوهُ
 هِنِيئًا مَّرِيئًا ۝٤ ۚ وَلَا تَوْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
 قِيمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝٥ ۚ وَابْتَلُوا
 الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا
 إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ
 غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا
 دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ۖ ئِئِي خه‌لکینه ﴿اَتَّقُوا رَبَّكُم﴾ خوتان بیاریزن له (سزای) به‌روه‌ردگار تان ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ ئه‌وه‌ی که درووستی کردوون ﴿فَزَنْ نَفْسٍ وَحِدَةٍ﴾ له‌به‌ک که‌سه‌وه (که‌ئاده‌مه) ﴿وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ وه‌ه‌ر له‌ئو‌ویش هاوسه‌ره‌که‌ی درووست کردووه ﴿وَبَيَّتَ مِنْهُمَا﴾ و‌بلاوی کردو‌ئمه‌وه له‌وه‌دووانه ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَارَئًا﴾ پیاوانی زور و‌ئیساء ﴿ه‌ره‌وه‌ها ئافره‌تان﴾ و‌اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي خوتان بیاریزن له‌وه‌خوایه‌ی که ﴿تَسَاءَلُونَ بِهِ﴾ به‌ناوی ئه‌وه‌وه‌ داوا ده‌که‌ن له‌یه‌کتر ﴿وَالْأَحْصَاءُ﴾ وه‌(خوتان بیاریزن له‌بچراندنی) خزمایه‌تی ﴿إِنْ اللَّهَ كَانُ﴾ به‌راستی خوا‌ه‌ه‌میشه ﴿عَلَيْكُمْ رِيبًا﴾ چاودیره‌به‌سهرتانه‌وه ﴿وَأَنذَرُوهَا﴾ بیده‌نه‌وه ﴿الَّتِي﴾ به‌هه‌تیوان (دوای بالغ بونیان) ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَلَا تَبْدُلُوا الْحَيْثُ بِالْظَنِّ﴾ وه‌پیس (له‌مالی خوتان) مه‌گورنه‌وه به‌پاک (له‌مالی ئه‌وان) ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ﴾ وه‌ماله‌کانیان مه‌خون ﴿إِلَّا أَمْوَالُكُمْ﴾ له‌گه‌ل مال‌ه‌کانی خوتان ﴿إِنَّهٗ كَانَ﴾ بیگومان ئه‌وه‌خواردنه ﴿خَوَالِكُمْ﴾ گونا‌ه‌یک‌ی گه‌وره‌یه ﴿وَأَنْ خِفْتُمْ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر ترسان ﴿أَلَّا تَقْسِطُوا﴾ دادبه‌روه‌ر نه‌بن ﴿فِي الْيَمِينِ﴾ له‌(ماره‌یی) ئه‌وه‌ئافره‌ته‌بی باو‌کانه‌دا (ماره‌یان مه‌که‌ن) ﴿فَأَنكَحُوا﴾ ئه‌وه‌ماره‌بکه‌ن ﴿مَّا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ﴾ له‌وه‌ئافره‌تانه‌ی حه‌لالن بۆتان ﴿مَتًى﴾ دوو دوو ﴿وَتِلْكَ﴾ یا سیان سیان ﴿وَرَبِّعٌ﴾ یا جوار جوار (واته‌تا جوار زن درووسته‌له‌یه‌ک کاتدا کوی بکه‌پته‌وه) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ جا‌ئه‌گه‌ر ترسان ﴿أَلَّا تَعْدِلُوا﴾ داد‌گه‌ر نه‌بن ﴿فَوَاحِدَةٌ﴾ ئه‌وه‌یه‌ک ئافره‌ت (ماره‌بکه‌ن له‌وانه‌ی ئازادن) ﴿أَوْ مَمْلُوكَةٌ﴾ یان ئه‌وه‌که‌نیزه‌کانه‌ی که‌مولک‌تانن ﴿ذَلِكَ أَتَى﴾ ئه‌وه‌نزیک‌تره ﴿أَلَّا تَعْلَمُوا﴾ که‌ستم نه‌که‌ن (یا‌ه‌زار نه‌که‌ون) ﴿وَأَنذَرُوهَا النِّسَاءَ﴾ بیده‌ن به‌ئافره‌تان (نه‌ک که‌س و‌کاربان) ﴿صَدَقْتِهِنَّ نَهْلًا﴾ ماره‌یه‌کانیان وه‌ک به‌خشین نه‌ک وه‌ک کری ﴿فَإِنْ طَبُنَ لَكُمْ مَعَى شَيْءٌ مِّنْهُنَّ نَفْسًا﴾ ئه‌مجا‌ئه‌گه‌ر به‌دل بیان خوش بوو به‌خشینی شتی‌ک له‌وه‌(ماره‌یی به‌) به‌ئیه ﴿فَكُلُوهُنَّ مِمَّا قَرِبَ﴾ ئه‌وه‌ئیه‌وه‌ بیخون به‌خوشی و‌حه‌لالی (نوشی گیانتان بی) ﴿وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ﴾ مه‌یده‌نه‌گیل و‌که‌م عه‌قله‌کان ﴿أَمْوَالُكُمْ﴾ مال‌ه‌کانتان ﴿الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ له‌حاله‌تیک‌دا خواته‌وه‌(مال‌انه‌) ی‌بۆ کردوون ﴿فِيمَا﴾ به‌هوی راوه‌ستانی زیانتان ﴿وَأَرْزُقُوهُنَّ فِيهَا﴾ وه‌(بی‌عه‌قله‌کان) پوزی و‌خوراکیان بده‌نی له‌وه‌ماله‌ ﴿وَأَكْشُوهُنَّ﴾ و‌بۆشاکیان بۆ بکه‌ن ﴿وَقُولُوا لَهُنَّ﴾ و‌گفتو‌گویان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿وَلَا تَمْرُقُوا﴾ به‌گفتو‌گۆبه‌کی باش ﴿وَأَتْلُوا﴾ هه‌تیوان تا‌قی بکه‌نه‌وه ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ﴾ هه‌ر کاتیک گه‌یشتنه‌(ته‌مه‌نی) زن هینان و‌شوو‌کردن ﴿فَإِنْ أَنشَرْتُمْ﴾ ئه‌مجا‌ئه‌گه‌ر هه‌ستان کرد ﴿مِنْهُمْ رُشْدًا﴾ له‌واندا زیری (و‌پینگیشتن) ﴿فَادْفَعُوا إِلَيْهِنَّ أَمْوَالَهُنَّ﴾ ئه‌وه‌سامان و‌ماله‌کانیان پی‌بدنه‌وه ﴿وَلَا تَأْكُلُوهَا﴾ و‌ماله‌کانیان مه‌خون ﴿إِسْرَافًا﴾ به‌زیاده‌ره‌وی ﴿وَبِدَارِ أَنْ يَكْبَرُوا﴾ و‌به‌به‌له‌نه‌وه‌ک گه‌وره‌بین (ولیان و‌ه‌گرنه‌وه) ﴿وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا﴾ وه‌هه‌ر که‌س (له‌سه‌ره‌رشتیاری هه‌تیوان) ده‌وله‌مه‌ند بوو ﴿فَلْيَسْتَعْفِفْ﴾ با‌خوی بگریته‌وه (له‌خواردنی مالیان) ﴿وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا﴾ وه‌هه‌ر که‌س له‌وان هه‌زار بوو ﴿فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ با‌(لی‌ی) بخوات به‌ئنده‌ازه‌ی پتویست ﴿فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِنَّ أَمْوَالَهُنَّ﴾ ئه‌مجا‌هه‌ر کات مالی هه‌تیوه‌کانتان دایه‌وه‌بیان ﴿فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ﴾ ئه‌وه‌شایه‌تیان له‌سه‌ر بگرن ﴿وَكُنْ بِاللهِ حَسِيبًا﴾ به‌سه‌خوا‌بۆ لپیر‌سینه‌وه (به‌سهرتانه‌وه)

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
مِّمَّا فَرَّوْضًا ۝ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
۝ وَلِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا
خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝ إِنَّا
الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي
أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً
فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا
النِّصْفُ وَلَا بَوْلَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ
كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ
كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا
أَوْ دَيْنٍ ؕ أَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنْ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

﴿لَيْزَالٍ نَّصِيبٌ﴾ بۆ پیاوان ههیه به شیک ﴿مَمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ﴾ له و (میراته ی) دایک و باوک به جی دهیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمه نزیکه کان ﴿وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ﴾ وه بۆ ئافره تانیش ههیه به شیک ﴿مَمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ﴾ له و (میراته ی) دایک و باوک به جی دهیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمه نزیکه کان ﴿مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرٌ﴾ له ئه وه ی (به جی دهیلن) کهم بیت یان زور ﴿نَّصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ به به شیکی پرپار دراو ﴿وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ﴾ جا ئه گهر کاتی دابهش کردنی (میراته که) ئاماده بوون ﴿أُولُو الْأَرْبَابِ﴾ خزمه نزیکه کان (که میرات ناگرن له مردوو) ﴿وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ﴾ و هه تیوو و هه ژاره (بیگانه) کان ﴿فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ﴾ ئه وه له وه که له پووره بهشیان بدن (ئهم بهش دانه سوننه ته نهک واجب) ﴿وَقُولُوا لَهُمْ﴾ وه قسه یان له گهل بکهن ﴿قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ به قسه کردنیکی جوان و چاک ﴿وَلْيَخْشَ الَّذِينَ﴾ ئه وانه ی (سه ره رشتیاری) با ترسن ﴿لَوْ تَرَكَوْا﴾ ئه گهر به جی بهیلن ﴿مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ له پاش خویانه وه (پاش مردن) ﴿ذُرِّيَّتَهُ ضَعْفًا﴾ مندالانی لاواز (بحوک) ﴿خَاوًا عَلَيْهِمْ﴾ ده ترسن لیان (به فوتین) ﴿فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ﴾ ده با له خوا ترسن ﴿وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ و قسه ی راست و ره واکه (مه بهست پی ئه وه به و هسه بیتک نه کهن زیان بگهیه نن به منداله کان یان پاش خویان به هه ژاری به جیان بهیلن و هه موو مال و سه ره وه ته که یان بکهن به خیر و سه ده قه) ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی ئه وه که سانه ی ﴿يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ آلَتِهِمْ﴾ که مالی هه تیوه کان ده خوون ﴿طُلُمًا﴾ به ستم و نارپه و ﴿إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا﴾ به راستی ئه وانه بهس له سکی خویان ئاگر ده خوون ﴿وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا﴾ وه له مه و پاش ده چنه ئاگر نیکی به تین و هه لگیر ساوه وه ﴿يُوصِيكُمُ اللَّهُ﴾ خوا ئاموزگار یان ده کات ﴿فِي أَوْلَادِكُمْ﴾ ده باره ی (میراتی) رۆله کانتان ﴿لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَّتِ﴾ بۆ نیریک ههیه (له میرات) به وینه ی بهشی دوو می ﴿فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً﴾ خو ئه گهر (منداله کانتان) ته نهها ئافرهت بوون ﴿فَوْقَ اثْنَتَيْنِ﴾ (دووان و) زیاد له دووان ﴿فَلَهُنَّ﴾ ئه و بۆیان ههیه ﴿ثُلَاثًا﴾ دوو بهش له سی بهشی ﴿مَمَّا تَرَكَ﴾ ئه وه ی (مردوو که) به جی ی هیشتوو ﴿وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً﴾ به لام ئه گهر یهک ئافرهت بوو ﴿فَلَهَا النِّصْفُ﴾ ئه وه نیوه ی (میراته که ی) بۆ ههیه ﴿وَلَا يُوْهَى لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا﴾ وه بۆ هه ر کام له دایک و باوکی مردوو که ههیه ﴿السُّدُسُ﴾ شهش یهک ﴿مَمَّا تَرَكَ﴾ له وه ی که به جی ی هیشتوو ﴿إِنْ كَانَ لَهُ وَلَةٌ﴾ ئه گهر مردوو که مندالی هه بوو ﴿فَإِنْ لَرَّيْكَ لَهُ وَلَةٌ﴾ به لام ئه گهر مردوو که مندالی نه بوو ﴿وَوَرَثَهُ الْوَدَّاعَةُ﴾ و دایک و باوکی میرات گری بوون ﴿فَلَا لَهُ الْكُلُّ﴾ ئه وه سی بهک بۆ دایکه که یه تی ﴿فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ﴾ به لام ئه گهر (مردوو که) چهند برپا یه کی هه بوو ﴿فَلَا لَهُ السُّدُسُ﴾ ئه و شهش یهک بۆ دایکه که یه تی ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ له پاش (دهر کردنی) و هسه بیتک ﴿يُوصَى بِهَا﴾ وه سی پی کرابی (له لایه ن مردوو که وه) ﴿أَوْ دِينَ﴾ یان دانه وه ی قهرزیک (که له سه ری بیت) ﴿ءَبَاؤُكُمْ﴾ باو که کانتان ﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ﴾ و کوره کانتان ﴿لَا تَدْرُونَ﴾ نازانن ﴿أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا﴾ کامه یان به سوود ترن بۆتان ﴿فَرِيضَةٌ مِّنْ اللَّهِ﴾ (ئو دابهش کردنه) له لایه ن خوا وه پئویست کراوه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ به راستی خوا هه میسه ﴿عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ زانای دانایه ﴿۱۱﴾

* وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
 لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا
 تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٍ
 وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ
 فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمْنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ
 مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ
 رَجُلٌ يُوْرَثُ كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتُ فَلِكُلِّ
 وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ
 فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى
 بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
 عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
 ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
 يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾

﴿وَلَكُمْ نَصْفُ﴾ بُوئیوہ ہہیہ نیوہی ﴿مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ﴾ تھو (میراتہی) کہ رُنه کانتان بہ جی یان
ہیشتوہ ﴿إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ﴾ تہ گہر تھو رُنه مندالیان نہ بوو ﴿فَإِنْ كَانَتْ لَهُنَّ وَلَدٌ﴾ جا تہ گہر
مندالیان ہہ بوو ﴿فَلَكُمْ أَلْزَمُ﴾ بُوئیوہ ہہیہ چوار یہک ﴿مِمَّا تَرَكَتِ﴾ لہوہی (رُنه کانتان) بہ جیان
ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہ پاش (دہر کردنی) و ہسیہ تیک ﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کرد بیٹیان ﴿أَوْ
دَيَّتِ﴾ یان قہر زیک (کہ لہ سہ ریان بیت) ﴿وَلَهُنَّ أَلْزَمُ﴾ بُو (رُنه کانتان) ہہیہ چوار یہک ﴿مِمَّا تَرَكَتِ﴾
لہوہی بہ جیان ہیشتوہ ﴿إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ﴾ تہ گہر تھو مندالتان نہ بوو ﴿فَإِنْ كَانَتْ لَكُمْ
وَلَدٌ﴾ جا تہ گہر مندالتان ہہ بوو ﴿فَلَهُنَّ أَلْزَمُ﴾ تھوہ بُو تھوان ہہیہ ہشت یہک ﴿مِمَّا تَرَكَتِ﴾ لہوہی
بہ جیان ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہ پاش (دہر کردنی) و ہسیہ تیک ﴿تُوصَوْنَ بِهَا﴾ کہ کرد بیٹیان
﴿أَوْ دَيَّتِ﴾ یان دانہوہی قہر زیک (کہ لہ سہ رتان بیت) ﴿وَإِنْ كَانَتْ رَجُلٌ يُورِثُ كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً﴾ وہ
تہ گہر بیاوٹک یان ٹافرہ تیک کہ میراتی لی تہ گہرا (مردبو) نہ باوان (دایک و باوک) ی ہہ بو نہ مندال
﴿وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ﴾ وہ تہ نہا براہیک یان خوشکیکی (لہ دایکہ وہ) ہہ بوو ﴿فَلِكُلِّ وَاحِدٍ﴾ تھوہ بُو ہر یہک
﴿مِنْهُمْ﴾ لہوہ دووانہ ہہیہ ﴿السُّدُسُ﴾ شہش یہک ﴿فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ﴾ بہ لام تہ گہر تھوان زیاتر بوون
﴿مِنْ ذَلِكَ﴾ لہ براہیک یان خوشکینک (ی دایکی) ﴿فَهُمْ شُرَكَاءُ﴾ تھو کاتہ تھوانہ ہہ موویان ہاوبہ شن
﴿فِي الثَّلَاثِ﴾ لہ سی یہک (ی میراتہ کہ دا) ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہ پاش (دہر کردنی) و ہسیہ تیک
﴿يُوصَى بِهَا﴾ کہ کرایت ﴿أَوْ دَيَّتِ﴾ یان قہر زیک ﴿غَيْرَ مُضَارٍّ﴾ کہ (وہ سیٹہ کہ یا قہرزہ کہ بُو
میراتگران) بیزیان بیت ﴿وَصِيَّةٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ تھمہ ہر بارہ لہ لایہن خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ﴾ خواش
زانای لہ سہر خوہی ﴿تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ تھو (یاسایانہ) سنورہ کانی خودان ﴿وَمَن يُطِعِ﴾
ہر کہ سینک گویراہہ لی ﴿اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خواوہ پیغمبرہ کہی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ (خوا)
دہیخاتہ ناو بہ ہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہر ووبارہ کان دین و دہچن بہ ژیریاندا
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا دہمیٹنہوہ بہ ہہ میٹنہی ﴿وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ و تھوہیہ سہر کہ و تنی
زور گہورہ ﴿وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہر کہ سینکیش سہر پیچی خواوہ پیغمبرہ کہی
بکات ﴿وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ﴾ و سنورہ کانی (خوا) بہ زینتیت ﴿يُدْخِلْهُ نَارًا﴾ دہیخاتہ ٹاگریکہ وہ
﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ ہہ میٹنہوہ تیایدا ﴿وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ و ہسزایہ کی ریسوا کہری بُو

وَالَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَأَسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
 أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ
 حَتَّىٰ يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾
 وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
 فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾
 إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
 ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
 يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
 قَالَ إِنِّي تُبْتُ أَلَمْ تَنْبُتْ أَلَمْ تَنْبُتْ أَلَمْ تَنْبُتْ أَلَمْ تَنْبُتْ
 أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
 لَتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَاءِ اتِّبَتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ
 مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ
 أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

﴿وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ﴾ نهوانه ی که کاری زور پيس و ناشرين (زينا) ده کهن ﴿مِنْ سَائِيكُمْ﴾ له نافرەتان (ی برودار) تان ﴿فَاسْتَشْهَدُوا عَلَيْنَ أَرْبَعَةٍ مِّنْكُمْ﴾ نهوه چوار شایهت له خوتان له سهريان بگرن ﴿فَإِنْ شَهِدُوا﴾ نه مجا نه گهر شایهت بیان دا ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ﴾ نهوه نهوه (زنه زینا کارانه) بهند بکهن ﴿فِي الْبُيُوتِ﴾ له ماله کانتاندا ﴿حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ﴾ ههتا (فریسته ی) مهرگ گیانیان ده کیشت ﴿أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا﴾ یان خوا رینگایه ک (ی رزگار بوون) یان بو دانه نه ی (نهمه حوکمی زینا کردن بوو پیش هاتنه خواره وه ی نایه ته کانی سوره قی النور واته حوکمی نهم نایه ته ی سوره قی (النساء) به نایه ته کانی سوره قی النور سرراوه ته وه) ﴿وَالَّذَانِ﴾ وه نهوه دووانه ی (کورو کچه ی) ﴿يَأْتِيَانِيَا مِنْكُمْ﴾ نهوه کاره بیسه (زینا) ده کهن له ئیوه ﴿فَعَادُوهُمَا﴾ نهوه نازاریان بدن ﴿فَإِنْ تَابَا﴾ جا نه گهر گهرانه وهو تهوبه بیان لیکرد ﴿وَأَصْلَحَا﴾ وه چاک بوون ﴿فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا﴾ نهوه وازیان لی بینن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ چونکه بهراستی خوا هه میسه ﴿تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ لیوورده ی میهره بانه ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ﴾ بیگومان وهرگرتنی تهوبه ﴿عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ﴾ لای خوا نه نهوه یه که گونا ده کهن به نه فامی ﴿ثُمَّ يَتُوبُونَ﴾ پاشان په شیمان ده بنه وه ﴿مِنْ قَرِيبٍ﴾ به زووی (پیش مردن) ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نانهوانه ﴿يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خوا گهرانه وه بیان لی وهرده گریت ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ خواش هه میسه ﴿عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ زانای دانایه ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾ به شیمانی (وهرگرتن) نی به ﴿لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾ بو نهوانه ی تاوانی زور ده کهن ﴿حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ ههتا کاتی سه ره مهرگی به کیکیان دی ﴿قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْفَنَ﴾ ده لیت: بهراستی من نیستا تهوبه م کرد ﴿وَلَا أَلِيَّتْ﴾ وه بو نهوانه ش نی به ﴿يَمُوتُونَ وَهُمْ كَقَارٍ﴾ که ده مرن به بی بروایی ﴿أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ﴾ نهوانه ی (باسکران) ناماده مان کردوه بویان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایه کی نازار دهر ﴿يَتَأَيَّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی نهوانه ی که برواتان هیتاوه ﴿لَا يَجِلُّ لَكُمْ﴾ حه لال نی به بوتان ﴿أَنْ تَرَوْا النِّسَاءَ كَهَٰذَا﴾ که نافرەتان به زور (به ناچاری) به میراتی بهرن (بو خوتان) ﴿وَلَا تَعْصُلُوهُنَّ﴾ وه بهرگری شوکردنیان لی مه کهن ﴿لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ﴾ بو نهوه ی هندی له (ماره یی یه ی) که پیتان داون بیسه (بو خوتان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ﴾ مه گهر کاتی که کرده وه یه کی زور ناشرين (زینا) به ناشکرا بکهن ﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ وه ره فتاریان له گهل بکهن به چاک (و ژینیان له گهل بیسه سهر) ﴿فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ﴾ جا نه گهر حزتان لیان نه بوو (ته لاقیان مه دهن) ﴿فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ چونکه لهوانه یه ئیوه حز نه کهن له شتیک ﴿وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ﴾ و خوا له وه دا دینایت ﴿خَيْرًا كَثِيرًا﴾ چاکه و خیریکی زور ﴿۱۵﴾

وَأِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ
 إِحْدَهُنَّ قِطَارًا فَلَا تَأْخُذْهُ مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ
 بُهْتَنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
 بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا
 ﴿١١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
 سَبِيلًا ﴿١٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ
 الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
 وَرَبِّبَاتُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُم مِّن نِّسَائِكُمُ
 اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا
 جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
 أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا
 مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٣﴾

﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنَّهُ لَكُمْ وَبِئْسَ مَا كَانَتْ تَفْعَلُونَ﴾ (که چه زنی لای ناکهن) ﴿وَأَتَيْنَاهُ إِحْدَاهُنَّ﴾ و دایبتان به به کیکیان ﴿قَطَارًا﴾ مالیکی زور (به ماره بی) ﴿فَلَا تَأْخُذُوا﴾ نهوه مهی سه نهوه ﴿مِنْهُ شَيْئًا﴾ لئی هیج شتیك (لهو ماله زوره) ﴿أَتَأْخُذُونََهُ بُهْتَانًا﴾ ثایا نهو (ماره بی یه) یان لئی نه سه نهوه به بوختان کردن ﴿وَإِنَّمَا بُهْتَانٌ﴾ و تاوانیکی ئاشکرا (به رامه بی ثافره نه که) ﴿وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ﴾ جا چوَن وه ری ده گر نه وه؟ ﴿وَقَدْ أَضَلَّ بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ﴾ له کاتیکیدا چوونه ته لای یه کتری (تیکه لای زَن و میردایه تیتان له گه ل یه ک کردوه) ﴿وَإِذَا حَضَرَ مِنْكُمْ﴾ وه نهو ثافره تانه وه ریان گرتووه لیئان ﴿مِثْقَالَ عَلِيطَةٍ﴾ به یمانیکی پتهو به هیز (کهوا به سستی نیکاحه) ﴿وَلَا تَنْكِحُوا﴾ (نه ی پیاوان) ماره ی مه کهن ﴿مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ﴾ نهو ثافره تانه ی که باو که کانتان ماره یان کردوون (واته باوه نه کانتان) ﴿إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ﴾ مه گر نهوه ی پیش لهم (حرام کردنه) کرایت ﴿إِنَّهُ كَانَ﴾ به راستی نهو ماره کردنه ﴿فَحِشَّةٌ﴾ کردوه به کی زور پیس وجهه له ﴿وَمَقْتًا﴾ زور بیزراو ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و ربازیکی زور خراب و به ده (که گیرا وه بهر) ﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ﴾ قه ده غه کراوه له سه رتان (حرام کراوه) ﴿أُمَهْتُكُمْ﴾ (ماره کردنی) دایکانتان ﴿وَبَنَاتُكُمْ﴾ و کچه کانتان ﴿وَأَخَوْتُكُمْ﴾ و خوشکه کانتان ﴿وَعَمَّتُكُمْ﴾ و پوره کانتان (که خوشکی باو کتانتان) ﴿وَحَلَائِلُكُمْ﴾ و پوره کانتان (که خوشکی دایکانتان) ﴿وَبَنَاتُ الْأَخِ﴾ و کچانی برا ﴿وَبَنَاتُ الْأَخْتِ﴾ و کچانی خوشک ﴿وَأُمَهْتُكُمْ الَّتِي أَنْصَعَكُمْ﴾ نهو دایکانه تان که شیر یان بی داوون ﴿وَأَخَوْتُكُمْ مِنَ الرِّضْعَةِ﴾ و خوشکه کانتان له شیر وه ﴿وَأُمَهْتُ نِسَائِكُمْ﴾ و دایکی زنه کانتان (خه سوو) ﴿وَرَبِّبُكُمْ﴾ و کچانی ژنانتان که له میردی تریان بن ﴿الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ﴾ نهوانه ی که له مالی ئیهو دا ده ژین ﴿مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي﴾ لهو ژنانه تانن ﴿دَخَلْتُمْ بِهِنَّ﴾ که چوونه ته لایان ﴿فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ﴾ جا نه گر نه چووبونه لایان (دایکی کوله به سه کان) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نهوه هیج گونا هیکتان له سه رنی یه (له ماره کردنی کچه کانیندا) ﴿وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ﴾ وه (حرامه بو تان) هاوسه ری کوره کانتان (بووک) ﴿الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ﴾ نهوانه ی که له پشتی خو تانن ﴿وَأَنْ تَجْمَعُوا﴾ وه (قه ده غه و حه رامکراوه له سه رتان) کو کردنه وه ﴿بَيْنَ الْأَخْتَيْنِ﴾ له نیوان دوو خووشک له یه ک کاتدا ﴿إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ﴾ مه گر نهوه ی پیش نهو (حوکه له نه فامیدا) کرابی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ بیگو مان خوا هه میشه

* وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
 كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا
 بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
 تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿٤٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحَ
 الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ
 فَتْيَتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ
 مِنْ بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
 بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ
 أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّهُنَّ بَفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
 مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ
 مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿٤٥﴾ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٤٦﴾

﴿وَالْمُحْصَنَاتُ﴾ (هروه ها حه رام كراهه لیّان) نه وانه ی كه میر دیان هه به ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له نافر هان
 ﴿إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ جگه له وانه ی كه بوونه ته مولكتان (كه نیزه ك) ﴿كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾
 (نهو حو كمانه باسكران) پیوست كراوو نوسراوی خوا به له سه رتان ﴿وَأَحِلَّ لَكُمْ﴾ وه بوتان
 حه لال كراوه ﴿مَّا رَزَاةَ ذَٰلِكُمْ﴾ بیجگه له وانه (كه باسكران هه مووی حه لاله بوتان تا چوار ژن
 به به كه وه كو به كه نه وه) ﴿أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ﴾ كه به مال و سامانتان خوا زیتی (نافر هان) بكن
 ﴿مُحْصَنِينَ غَيْرِ مُسْفَحِينَ﴾ (به مهر جی) كه داوین پاك بن و داوین پیس نه بن ﴿فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ﴾ جائه وه ی كه له زه تان لی وهر گرت لهو نافر هانه (ی حه لال) ﴿فَأَوْهُنَّ أَجْرَهُنَّ قَرِيبَةً﴾
 نه واهاری به كه یان پی بدن كه فهرز كراوه له سه رتان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ تاوانتان له سه رنی به
 ﴿فِيمَا تَرَضَيْتُمْ بِهِ﴾ له وه ی كه له سه ری پینك هاتن (له گهل ژنه كانتان دا له كه مكر دنه وه ی ماریه ی)
 ﴿مِن بَعْدِ الْفَرِیضَةِ﴾ له پاش دیار یكردنی ماریه ی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ به راستی
 خودا هه میشه زانای كاردروسته ﴿وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا﴾ وه نه وه ی له ئیوه نه یوانی
 له بهر هه ژاری ﴿أَن يَكَّحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ كه نافر هانی نازادی ئیماندار ماره بكات
 ﴿فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ نه وه با له وانه ماره بكات كه بوونه ته مولكتان ﴿مِن فِتْيَةِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾
 له كه نیزه كه ئیمانداره كانتان ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ﴾ وه خوا زاناره به باوهره كه تان ﴿بَعْضُكُمْ
 مِنْ بَعْضٍ﴾ هه ندیكتان له هه ندیكی تر تانن (هه مووتان نه وه ی ناده من) ﴿فَأَنكِحُوهُنَّ﴾ له بهر نه وه ماریان بكن
 ﴿بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ﴾ بهر هه زامه ندی كه سو كاریان ﴿وَأَوْهُنَّ أَجْرَهُنَّ﴾ و ماریه ی به كه یان پی بدن
 ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به شیوازیكی چاك ﴿مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُسْفَحَاتٍ﴾ له كاتیكدا نهو كه نیزه كانه پاك داوین
 بن داوین پیس (وزینا كاری به ناشكرا) نه بن ﴿وَلَا تُتَّخَذَاتِ أَخْدَانٍ﴾ و دوستیان نه بی (به نه بی بو زینا
 كردن) ﴿فَإِذَا أَحْصَيْنَ﴾ جائه گهر نهو (كه نیزه كانه) شوویان كرد ﴿فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَلْحَشَةٍ﴾ پاشان خرابه به کی
 ناشكریان كرد (زینا) ﴿فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ نه وه نیوه ی سزای نافر هه
 نازاده كانیان له سه ره (لییان بدریت كه په نجاهلده) ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ﴾ نهو (ماره كردنی
 كه نیزه كه) بو كه سیكه له ئیوه له تاوان كردن (زینا) بترسی ﴿وَأَن تَصِيرُوا خَيْرَ لَّكُمْ﴾ به لام نه گهر
 نارام بگرن (و كه نیزه ك ماره نه كهن) چاكتره بوتان ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ خوالیورده ی به به زه یی به ﴿
 يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده به ویت ﴿لِيُبَيِّنَ لَكُمْ﴾ بوتان پروون بكاته وه ﴿وَيَهْدِيَكُمْ﴾ وه رینموونیتان
 بكات ﴿سَبَّحْتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ﴾ بو ری و شویتی نه وانه ی له پیش ئیوه وه بوون (له خواناسان)
 ﴿وَيُتَوَبُّ عَلَيْكُمْ﴾ ولیتان خوش بیّت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای كاردروسته ﴿

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ
عَنْكُمْ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا
وُظْلَمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِنْ تَحْتَبِئُوا كِبَارَ مَا شُهِتَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ ءَبْعُضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ ؕ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَنُكُمْ فَآتُوهُمْ
نَصِيبَهُمْ ؕ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

﴿وَاللّٰهُ يُرِيدُ﴾ وە خوا دە بیە ویت ﴿أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ کە لی تان ببوریت ﴿وَيُرِيدُ الَّذِينَ﴾ بە لام ئە یانە ویت ئەوانەش ﴿يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ﴾ کە شوین ئارەزو و ھەوا و ھەوسە کانیان کە وتوون ﴿أَنْ تَمِيلُوا﴾ کە لاتان بدەن ﴿مَيْلًا عَظِيمًا﴾ بە لادانیکی گەورە ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا دە بیە ویت ﴿أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ﴾ کە ئەرکتان لەسەر سووک بکات ﴿وَخُلِقَ الْإِنْسَنُ ضَعِيفًا﴾ چونکە ئادەمی بە لاواز دروست کراوە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی باوەرمان ھیتاوە ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سامانی یە کتری مەخۆن ﴿بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ﴾ لە نیتوانتاندا بە ناڕەوا ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً﴾ مە گەر بازرگانی یەك بێت ﴿عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ﴾ بەرەزامەندی لە نیتوان خۆتان دا ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ وە خۆتان مە کوژن (بان خۆتان مە فەوتین بە تاوان) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ بەراستی خوا ھەمیشە بە بەزەیی یە پێتان ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وە ھەر کە سێک ئەو بەکات (واتە یە کێک بکوژیت) ﴿عَذَابًا وَظُلْمًا﴾ بە دەست درێژی و ستەم ﴿فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا﴾ ئەو لە مەودوا دە یخەینە ناو ئاگرەوہ ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وە ئەو ھەش ھەمیشە بۆ خوا ئاسانە ﴿إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ﴾ ئە گەر دوور بکەونەوہ لەو تاوانە گەورانە ی کە لی تان قەدەغە کراوە ﴿ذُكِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ ئەو ھە تاوانە بچوو کە کانتان بۆ دە پۆشین ﴿وَنُدْخِلْكُمْ مَدْخَلَ كَرِيمًا﴾ وە دتانخەینە شویتیکی چاک و رێزدارەوہ ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا﴾ وە ئاوات مە خوازن ﴿مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ بۆ ئەو پلە یە ی کە خوا فەزلی ھەندی کتانی داوہ بە سەر ھەندی کی تراندا ﴿لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ﴾ بۆ پیاوان بەش ھە یە ﴿وَمِمَّا اكْتَسَبُوا﴾ لەو ی بە دەستی ئە ھین ﴿وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ﴾ وە بۆ ئافرە تانیش بەش ھە یە ﴿وَمِمَّا اكْتَسَبْنَ﴾ لەو ی بە دەستی ئە ھین ﴿وَسَلُوا اللَّهَ﴾ وە داوا لە خوا بکەن ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لە بە ھەرەو بە خشی خوی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ بەراستی خوا ھەمیشە بە ھەموو شتێک زانیە ﴿وَلِكُلِّ جَعَلْنَا﴾ وە دامان ناوہ بۆ ھەموو (مردوویەك یان میراتیك) ﴿مَوْلًى﴾ چەند میرات گرێك (کە بەشی ئە گرن) ﴿مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَاتِ وَالْأَقْرَبُونَ﴾ لەو ی کە دایک و باوک و خزانیا ن بە جیان ھێشتووہ ﴿وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَنُكُمْ﴾ وە ئەوانەش کە بە یمانتان لە گەل گری داو ن (کە میرات لە یە کتر بەرن) ﴿فَأَقْوَصُ شَتَابِهِمْ﴾ ئەو بەشی خۆیا نیا ن بدەنی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ بەراستی خوا ھەمیشە بە سەر ھەموو شتێکدا ناگادار و چاودیرە ﴿۳۳﴾

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَنَتٌ
حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَعُظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿٢٤﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ
يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
خَبِيرًا ﴿٢٥﴾ * وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ
وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٢٧﴾

﴿الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ﴾ پیاوان سهر به رشتیاری (کار به دهستن) به سهر نافر تهانه وه ﴿يَمَّا فَصَلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ﴾ به هوی ته وهه خوا فه زلی هندیکیانی داوه ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ به سهر هندیکیاندا ﴿وَيَمَّا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ﴾ ههروهه به هوی ته وهی که (پیاوان) له سامانه کانیان خرچ ده کهن ﴿فَأَصْلَحَ﴾ جا نافر ته چاکه کان (ته وانهن) ﴿فَتَنَّتْ﴾ گویرایه لانی بهرده وام (بو خواو پاشان میرده کانیان) ﴿حَفِظْتُ لِلْغَيْبِ﴾ پاریزه رانی (داوینی خویان و سامانی میرده کانیان) که میرده کانیان له ماله وه نه بن ﴿يَمَّا حَفِظَ اللَّهُ﴾ به هوی ته وهی خوا فه رمانی پاراستنی داوه ﴿وَأَلَّتِي تَخَافُ﴾ وهه وه نافر تهانهش که تیره دترسن ﴿تُشْرَهُنَّ﴾ سه ریچیتان بکهن ﴿فَعَطَّوهُنَّ﴾ ته وه نامور گاریان بکهن ﴿وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ﴾ و جیگه بان لی جیا بکه نه وه (و له گلیان مه خه ون) ﴿وَأَضْرَبُوهُنَّ﴾ و لیان بدنه (لیدانیک که له شی عیب دار نه کات) ﴿فَإِنْ أَطَعَكُمْ﴾ جا نه گهر گویرایه لیان کردن ﴿فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا﴾ ته وه تیر هیج ریگه به که له دزیان مه گر نه بهر ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا﴾ به راستی خوا هه همیشه بهرز و بلندی گوره یه ﴿وَأَنْ خِفْتُمْ﴾ وه ته گهر ترسان ﴿شِقَاقَ بَيْنِهِمَا﴾ له تیکچونی نیوانیان (ژن و میرد) ﴿فَاتَّبِعُوا حُكْمًا مِنْ أَهْلِهِ﴾ ته وه ناویریوانیک بنیرن له خزمی پیاوه که ﴿وَحَكْمًا مِنْ أَهْلِهِمَا﴾ و ناویریوانیک له خزمی نافر ته که ﴿إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا﴾ ته گهر (دوو ناویریوانه که) ناشتیان بویت ﴿يُوفِّي اللَّهُ بَيْنَهُمَا﴾ خوا نیوان ژن و میرده که چاک ده کاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا﴾ به راستی خوا هه همیشه زانای ناگاداره ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ بهس خوا بهرستن، ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ و هیج شتیک مه کهن به هاو بهشی ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ ههروهه له گهل دایک و باوکتاندا چاک بن ﴿وَبِذِي الْقُرْبَىٰ﴾ وه له گهل خزم و نزیکان ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و هتوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و هه زاران ﴿وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و هاوسنی خزم ﴿وَالْجَارِ الْجُنُبِ﴾ و هاوسنی بیگانه یا دوور ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنُبِ﴾ و هاوړتی هه میشه یی یا هاوړتی سه فهر ﴿وَأَنِ السَّبِيلِ﴾ و ریبار ﴿وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ و ته وانه ی بوون به مولکتان (چاک بن له گهلاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ به راستی خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾ ته وه کهسه ی که خو بهزل زان و شانازی کهر بیت ﴿الَّذِينَ يَبْخُلُونَ﴾ ته وانه ی که چرووکن ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ﴾ فه رمانیش ده کهن به خه لکی به چرووکی ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ﴾ وه ده یشار نه وه ته وهی خوا پتی به خشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له به خششی خوی ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا﴾ وه ناماده مان کردوه بو بیباوه ران

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ وَقَرِينًا فَسَاءَ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنْ اللَّهُ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَذِيذُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنْبًا إِلَّا عَابِرِي
سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

﴿وَالَّذِينَ يَبْفُقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ وه ئهوانه ی مالہ کانیان دہہ بخشن ﴿رِبَاءَ النَّاسِ﴾ لہہ رپو بامایی خہ لکی
 ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ باوہ ریش ناہین نہ بہ خوا ﴿وَلَا يَأْتُونَ الْآخِرَ﴾ و نہ بہ رورزی دواپی ﴿وَمَنْ يَكُنِ
 الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا﴾ وه ہر کہس شہیتان ہاورپی بیت ﴿فَسَاءَ قَرِينًا﴾ ئہوہ (شہیتان) ہاورپیہ کی
 زور خرابہ ﴿وَمَاذَا عَلَيْهِمْ﴾ وه ئهوانہ چ زیانیکیان دہ کہوتہ سہر؟ ﴿لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ ئہ گہر باوہ ریان
 بہتیاہ بہ خوا ﴿وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ وه بہ رورزی دواپی ﴿وَأَنْفَقُوا﴾ وہ بیان بہ خشی یاہہ ﴿مِمَّا زَرَقَهُمُ
 اللَّهُ﴾ لہوہی کہ خوا پی ی بہ خشیبوون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا﴾ وه خوا ہہ میشہ زانایہ پیان ﴿إِنَّ اللَّهَ
 لَا يَظْلِمُ مِقْطَالَ ذَرَّةٍ﴾ بہ راستی خوا بہ ئہ ندازہ ی گہر دیلہ یہ کہ ستم ناکات ﴿وَإِنْ تَكْ حَسَنَةٌ﴾ وه ئہ گہر
 چاکہ یہ کہ ہہ بیت ﴿يُضْلِعُهَا﴾ (خودا) بادا شتہ کہی چہ ندجارہ دہ کاتہوہ ﴿وَيُؤْتِي مِنَ لَدُنْهُ﴾ ودہ یہہ خشیت
 لہ لایہن خو یہوہ ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ بادا شتیک کی گہورہ ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا﴾ ئہ مچا (حالی کافران)
 چوٹ بیت کاتیک ہیتامان ﴿مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدٌ﴾ لہ ہہ موو ئومہ تیکدا شایہ تیک (کہ پیغہ مہرہ کہیانہ)
 ﴿رَجْنَا بِكَ﴾ تویشمان ہیتا (ئہی مو حہ مہمد علیہ السلام) ﴿عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا﴾ بہ شایہت بہ سہر ئائہوانہوہ ﴿وَيَوْمَئِذٍ
 لَّهُمْ رُؤُوسُهُمْ﴾ لہو رورژہدا ﴿يَوْمَئِذٍ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ﴾ ئاوات دہ خوازن ئهوانہ ی کافر بوون و
 سہر پیچی پیغہ مہر یان کرد ﴿لَوْ نَسَوْنَ بِهِمُ الْأَرْضَ﴾ کہ زہویان بہ سہر دا تہخت بکریٹ (واتہ بخریٹنہ
 ژیر زہوی و نہ ہینرینہ دہرہوہ) ﴿وَلَا يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ حَدِيثًا﴾ وه (لہو رورژہدا) ہیچ قسہو باسیٹک لہ خوا
 ناشارنہوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئہی ئہو کہسانہ ی کہ برو اتان ہیتاوہ ﴿لَا تَقْرُبُوا أَصْلَابَهُمْ﴾
 سکر کی ﴿نَزِيكِي﴾ نوزکی مہنہوہ کاتیک ئیوہ سہر خوش بن ﴿حَتَّىٰ تَخْلَعُوا أَمَاتُ قُلُوبُكُمْ﴾ ہہتا بزائن چی
 دہ لین ﴿وَلَا جُنْبًا﴾ و ہہر و ہانزیک کی (جیگای) نوز مہنہوہ لہ کاتیکدا لہ شتان بی نوزہ (لہ شتان
 پیسہ) ﴿إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ﴾ مہ گہر تیہہ ربن (بہ مز گہوتدا) ﴿حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا﴾ ہہتا خوتان دہ شون ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ
 مَرْضَىٰ﴾ وه ئہ گہر ئیوہ نہ خوش بوون ﴿أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ یان لہ سہ فہر دا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدُكُمْ﴾ یان
 کہسیٹک لہ ئیوہ ہاتہوہ ﴿مِّنَ الْغَائِطِ﴾ لہ شوینی دہست بہ ئاو گہیانندنہوہ ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان
 جہوت بوون لہ گہل خیزانہ کانتاندا (یالہ یہ کہوتن لہ گہل ئافرہ تانی نامہ حرہ مدا) ﴿فَلَمْ يَجِدُوا
 مَاءً﴾ ئہ مچا ئاوتان دہست نہ کہوت ﴿فَتَيَسَّمُوْا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ ئہوہ بہ خو لیکی پاک تہ بہ موم بکہن
 ﴿فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ﴾ جا بہو تو زو خو لہ رپو و خسار و دہستہ کانتان تہ بہ موم بکہن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا﴾ بہ راستی خوا ہہ میشہ سہرہوہ ی تاوانہ و لیووردہ یہ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ئایا
 سہیری ئهوانت نہ کردوہ ﴿أَوْ أُنْصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ﴾ کہ بہ شیک لہ نامہ کہیان پی دراوہ (کہ تہ وراتہ)
 ﴿يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ﴾ گومرایی ہلہدہ بزیرن (دہ کرن) ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ يُضْلِلُوا السَّبِيلَ﴾ وه دہیانہ ویت ئیوہش
 لہ رپازی راست گومر این

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾
 مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ
 سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرُ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِالسِّنَتِهِمْ
 وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا أَسْمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَانْظُرْنَا
 لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
 إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا
 مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا
 عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ
 اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
 ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا
 ﴿٤٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ
 وَلَا يُلَاطِمُونَ فِتْيَلًا ﴿٤٩﴾ انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا
 مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ﴾ و ه تنها خوا چاك ناگاداره به دوزمنه كاتنان ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَلِيًّا﴾ و ه تنها خوا به سه دوست بیت ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ نَصِيرًا﴾ تنها خواش به سه یاریده در بیت ﴿مَنْ الَّذِينَ هَٰؤُلَاءِ﴾ ه نديك له جووله كه كان ﴿يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ فرموده كانی خوا ده گزرن له شوین و مه بهستی خوی ﴿وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ و ده لئین: بیستمان و سه ریچیمان كرد!! ﴿وَأَسْمَعَ غَيْرُ مَسْمَعٍ﴾ گوی بگره قهت گویت لی نبی!! ﴿وَرَدَعْنَا﴾ و ده لئین (راعنا) چاك گویمان بۆ بگره (به لام به زمانی جووله كه واته تو خراپترینمانی نه وان هم مانایان مه بهست بوو) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَٰؤُلَاءِ﴾ ده میان خوار ده كرده و (بۆ نه وهی مه بهسته خراپه كه بگهیه نیست) ﴿وَطَعْنَا فِي الَّذِينَ﴾ و ه بۆ تانه و ته شهردان له ثایینی (ئیسلام) ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا﴾ و ه نه گهر نه وان بیان و وتایه ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ بیستمان و گویرایه لئین ﴿وَأَسْمَعَ وَأَطَرْنَا﴾ و (قسه مان) بیسته و په له مان لی مه كه ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ﴾ نه وه چاك تر و راست تر بوو بویان ﴿وَلَكِنْ لَمَنَّهُمُ اللَّهُ﴾ به لام خوانه فرینی لی كردن ﴿بِكُفْرِهِمْ﴾ به هوی بی باوهریبه كه یانه وه ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ بویه بروا ناهینن كه میکیان نه بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ نهی نه وانیهی ﴿أَوَلَوْ أَلْكَتَبَ﴾ كه نامه تان پی به خشراوه ﴿ءَاْمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا﴾ بروا بهینن بهو (قورئانه) ی نار دو و مانته ته خواره وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ كه به راست دانهری نه و (ته و راته) ی ئیویه ﴿مَنْ قَبْلَ أَنْ تَطْمِسَ وُجُوهًا﴾ پیش نه وهی رو خسار اینك ساف بکهین (له پیشه وه) ﴿فَنَزَّلْنَا عَلَيَّ آدْبَارَهَا﴾ نه مجا بیبهینه پشت سه ریان ﴿أَوَلَمْ نَعْلَمْهُمْ﴾ یان نه فره تیان لی بکهین ﴿كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ النَّبِيِّ﴾ و هك چون نه فره تمان كرد له خه لكانی شه ممه (نه وانیهی كه راوه ماسییان لی قهده غه كرا له رۆزی شه ممه دا كه چی ده هاتن له رۆزی ههینیدا توره كانیان داده خست و رۆزی یهك شه ممه هه لیان ده گرت هوه) ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ و ه بریاری خوا هه میسه به دی دیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ خوش نایبت گهر هاو به شی بۆ دابنری بیجگه له وه خوش نه بیت له ههر گونا هیکلی تر ﴿لَعَنَ يَشَاءُ﴾ بۆ ههر كه سیك كه یه ویت، ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ و ه ههر كه سیك هاو بهش بۆ خوا دابنیت ﴿فَقَدْ أَفْرَقَ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ نه وه بیگو مان گونا هیکلی زور گه و ره ی هه له به ستو وه ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ثایا سه بری نه وانته نه كرده وه ﴿يُرْكَنُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ كه خویان به پاك و چاك ده زانن ﴿بَلِ اللَّهُ يُرْكِي مَنْ يَشَاءُ﴾ (وانی به) به لكو خوا ههر كه سیکی بویت پاك و خاویتی ده كات ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ قِيلًا﴾ و كه مترین سته میان لی ناك ریت (بابه نه ندازه ی نه وه زوه باریكه ی ناوکی خور ماش بیت) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سه بری بکه چون ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ به دهم خوا وه در و هه لده بهستن ﴿وَكُنِيَ بِهِ إِثْمًا مُبِينًا﴾ و ه به سه نه و درویه كه گونا هیکلی روون و ناشکرایه ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ثایا ناو ریتك نه داوه ته وه له وانیهی ﴿أَوَلَوْ أَصِيبَا مِنْ أَلْكَتَبَ﴾ به شیک له نامه ی خاویان پیدراوه ﴿يُؤْمِنُونَ بِالْجَبِّ وَالْظَّلْغُوتِ﴾ بروا نه هینن به شتی بی نرخ و به رنامه ی غه بری خوا (به جادوو گهران و به شهیتان) ﴿وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ه نه لئین به وانیهی كه بی بروان ﴿هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ﴾ نه وانه ریازیان راستره ﴿مَنْ الَّذِينَ ءَاْمَنُوا سَبِيلًا﴾ له وانیهی كه باوهریان هیناوه ﴿

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
 أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾ أَمْ
 يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا
 آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾
 فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّعَنَّهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كَلَّمًا نَضِجَتْ
 جُلُودُهُمْ بِدَلْنِهِمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
 عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
 أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ﴿٥٧﴾ * إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ
 أَنْ تَوَدُّوا الْأَقْرَبَ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
 تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
 بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
 الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
 تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

ΛV

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
 وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
 وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
 ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أُنْزِلَ
 اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ
 صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا
 قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا
 إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا
 فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي
 أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
 لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
 لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
 حَتَّى يَحْكُمُواكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي
 أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

﴿الَّذِينَ إِلَى الذِّبْرِ﴾ ثایا ئاور پیکت نہ داوہ تہ وہ بہ لای ٹہوانہی ﴿يَرْعُونَ﴾ وا خو نیشان دہدہن ﴿أَنَّهُمْ
ءَامَنُوا﴾ کہ بہ راستی ٹہوان باوہریان ہیناوہ ﴿بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ بہ وہی دابہ زیوہ بۆتو (کہ قورٹانہ)
﴿وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ و بہ وہش کہ پیش تو دابہ زیوہ (کہ تہورانہ) ﴿يُرِيدُونَ أَنْ﴾ دیانہ ویست کہ
﴿يَتَحَاكَمُوا إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ داد گای و حومکیان بیہن بۆلای یہ کیٹک کہ حوکم بہ بہرنامہی خوا
ناکات ﴿وَقَدْ أُمِرُوا﴾ لہ کاتیٹکا بہ راستی فہرمانیان پی کر اوہ ﴿أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ﴾ کہ ہر وایان پی
نہ بیت ﴿وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ وہ شہیتان دہیہ ویست ﴿أَنْ يُضِلَّهُمْ﴾ کہ گومریان بکات ﴿ضَلَالًا بَعِيدًا﴾
بہ گومرایہ کی دور لہ راستی ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ ٹہ گہر پی یان بوتریست : وہرن
﴿إِلَّا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ بۆلای ٹہ وہی خوا نار دوویہ تہیہ خوارہ وہ ﴿وَالْيَا رَسُولُ﴾ وہ بۆلای پیٹعہ مہر ﴿وَاللَّهُ
رَأَيْتَ الْمُتَفَقِّهِينَ﴾ دہینی (ٹہی مو حہ مہد ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ دوو پرووہ کان ﴿يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا﴾ پرووت
لی وہ ردہ گیرن بہ وہر گہرانیکی تہ او ﴿فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ﴾ ثایا حالیان چوں ٹہ بیت
کاتیٹک بہ سہرہاتیکی ناخوشیان تووش بیت ؟ ﴿بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ بہ ہوی ٹہ وہی دہسیان پیٹشی
خستوہ (کردوویانہ) ﴿فَجَاءُوكَ﴾ پاشان دیتہ وہ بۆلات ﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ و سویند دہ خون بہ خوا
﴿إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا آلَاحْسَنَاءَ وَتَوْفِيقًا﴾ تہ نہا نیازی چاکہ و بہ کہ خستہ وہ مان بووہ (کاتیٹک کہ حوکم دہ بہین
بۆلای غہیری خوا) ﴿أَوَلَيْكَ الذِّبْرُ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ ٹہوانہ کہ سانیکن خوا دہ زانیت چی
لہ دلیاندا ہمہیہ ﴿فَاعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ کہ واثہ پروویان لی وہر گیرہ ﴿وَرَعِظْهُمْ﴾ وہ ٹامور گاریان بکہ
﴿وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وہ بلی پینان دہر بارہی خویان ﴿قَوْلًا بَلِيغًا﴾ ووتہ یہ کی رہوان و کاریگہر ﴿وَمَا
أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ﴾ وہ ہیچ پیٹعہ مہر یکمان رہوانہ نہ کر دووہ ﴿إِلَّا لِيُطَاعَ﴾ تہ نہا بۆ ٹہ وہ نہ بیت
گوپڑاہ لی بکریٹ ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بہ فہرمانی خوا ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ﴾ وہ بیگومان ٹہ گہر ٹہوان ﴿إِذْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ﴾ کاتیٹک ستہ میان لہ نہ فسی خویان کرد ﴿جَاءُوكَ﴾ بہانایہ بۆلات ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ و داوای
لی بور دونیان بکرادیہ لہ خوا ﴿وَأَسْتَغْفِرَ لَهُمُ الرَّسُولُ﴾ پیٹعہ مہریش داوای لی خوش بوونی
بۆ بکر دناہیہ ﴿وَلَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا﴾ بیگومان دہیان بینی خوا پہ شیمانی وہر گری بہ بہ زہیہ
﴿فَلَا وَرَبِّكَ﴾ نہ خیر (وانی یہ کہ خویان بہ باوہر دار نیشیان دہدہن) سویند بہ پہر وہر دگارت
﴿لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَرِّجُوكَ﴾ ہر و دارنن تاتو نہ کہ نہ دادوہر ﴿فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾ لہ ہر ٹازوہ و
دوویہرہ کی یہ کی نیوانیان دا ﴿ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ لہ پاشان ہست نہ کہن لہ دہرونیاندا
﴿حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ﴾ بہ ہیچ بیزارییہ کہ لہو ہر بارہی تو داوٹہ ﴿وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ و مل کہ چ نہ بن
بہ ملکہ چی یہ کی تہ او ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرِجُوا مِنْ
 دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
 بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذَا آلَتَبْتَهُمْ
 مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
 ﴿٦٨﴾ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ
 وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى
 بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
 فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ بَعَادٍ مُجْمَعِينَ ﴿٧١﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ
 فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْنَا إِذْ لَمْ أَكُنْ
 مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فُضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولُنَّ كَأَن
 لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ
 فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَايُقْتَلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
 يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقْتَلْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

﴿وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ﴾ وه بڼگومان ته گهر نیمه پټوېستمان بکر دایه له سهریان ﴿أَن أَقْتُلُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که په کتری بکوژن (واته باوه پدران بې باوه پان بکوژن) ﴿أَوْ آخِرُجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ یان له مالنه کانتان دهر بجن ﴿مَفَاعِلُهُ﴾ نه وه یان نه ده کرد ﴿إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ﴾ که میکیان نه بیټ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا﴾ وه ته گهر به راستی نه وان کاریان بکر دایه ﴿مَا يَوْعُظُونَ بِهِ﴾ به پټی نه و ټاموژ گاریانه ی ده کران ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ نه وه باشتر بوو بویان ﴿وَأَشَدُّ تَنبِيْئًا﴾ وه دامه زراوتر ده بوون (له سهر ټایینه که یان) ﴿وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ﴾ جائه و کاته بڼگومان پیمان ده به خوشین ﴿مِّن لَّدُنَّا﴾ له لایه ن خو مانه وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه وړه ﴿وَلَهْدِيْهُمْ﴾ وه رینمو و نیمان ده کردن ﴿صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا﴾ بوی رڼگای راست ﴿وَمَنْ يُّطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه ههر که سینک گوڼر ایه لی خواو پیغه مبه ربکات ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ جائه وانه له گهل که سانینک ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ که خوا فزل و به هری (خوی) رشتو وه به سهریاندا ﴿مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصّٰدِقِيْنَ﴾ له پیغه مبه ران و راستگو یان ﴿وَالشُّهَدَاءَ وَالصّٰلِحِيْنَ﴾ و شهیدان و پیاو چاکان ﴿وَحَسَنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا﴾ وه نه وانه چ هاوړی و هاوړیکی چاکن ﴿ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ﴾ نه و فزل و به هریه تنها له لایه ن خواوړیه ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عِلْمًا﴾ وه به سه که خوا زانایه (به هه موو شتیک) ﴿يَتَأْتِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی که سانیک که باوه پتان هیتاوه ﴿خُذُوا حِزْبَكُمْ﴾ ټاگاداری خوتان وهر گرن ﴿فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ﴾ نه و سا تا قم تا قم هیرش به رن (دهر چن بوی جهاد) ﴿وَأَنْفِرُوا جَمِيعًا﴾ یان هه موو پټکه وه هیرش به رن (دهر چن بوی جهاد) ﴿وَأَن مِّنْكُمْ﴾ وه بڼگومان له ناو تاندا یه ﴿لَمَن لَّيْطَلَّ﴾ که سی و ا به راستی خوی دوا ده خات ﴿فَإِن أَصَبْتُمْ مِّصْبِيَّةً﴾ جائه گهر توووشی به سه رها تیکی خراب هاتن ﴿قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ﴾ ده لیت به راستی خوا فزل و به هری رشت به سه رمدا ﴿إِذْ لَمَّا أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا﴾ که له گهلاندا ټاماده نه بووم ﴿وَلِئِنْ أَصَبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ وه ته گهر توووشی فزل و به هریه ک بوون له خواوړه ﴿لَيَقُولَنَّ لَوْ كُنَّا بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ﴾ بڼگومان ده لیت وه که له نیوان ټیوه و نه و ا هیچ دوستایه تی به که نه بوو بیت ﴿يَكَلِّمُنِي كُنْتُ مَعَهُمْ﴾ نه ی خوز که له گهل نه واند بوو مایه ﴿فَأَفْزَقَ فِرَازَ عَظِيمًا﴾ تا قازانجیکی زور گه وړم بکر دایه ﴿فَلْيُقْتَلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ که واته با بجه نگیت له ربی خوادا ﴿الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ که سانیک که زیانی دونیا ده فروشن به روژی دواپی ﴿وَمَنْ يُقْتَلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جائه که سینک بجه نگیت له ربی خوادا ﴿فَيُقْتَلْ﴾ نه مجا بکوژری (شهید بیټ) ﴿أَوْ يَغْلِبْ﴾ یان زال بیټ ﴿وَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه و دواتر پټی ده دین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه وړه ﴿٧٦﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا
﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَ
عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَّعَ الدُّنْيَا قَلِيلٌ
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَى وَلَا تظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا
يُذَرِكُمْ اللَّهُ الْمَوْتَ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصَبِّهُمُ حَسَنَةٌ
يَّقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصَبِّهُمُ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ئەووە چىتانه (بەج بىانويەك) جەنگ ناكەن لە پىتاوى خواو
﴿وَالْمُسْتَغْفِرِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾ و لە پىتاوى چەوساوەكان لە پىساوان و ئاڤرەتان و مندالان
﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ ئەوانەى كە دەلێن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ ئەى پەرورەدگارمان رزگارمان كەى لەم
شارە (مەبەست پى شارى مەككەيە) ﴿الظَّالِمِ أَهْلُهَا﴾ كە خەلكە كەى سەمكارن ﴿وَأَجْعَلْ لِّئَامِنٍ لِّدُنْكَ وَلِيًّا﴾
و لە لاىەن خۆتەووە پىشتىوانىكمان بۆ بەدى بهێتە ﴿وَأَجْعَلْ لِّئَامِنٍ لِّدُنْكَ﴾ و لە لاىەن خۆتەووە بەدى بهێتە
بۆمان ﴿نَصِيرًا﴾ يارمەتى دەرىك ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو كەسانەى باوەريان هێناوە ﴿يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
لە پىتاوى خواو دەجەنگێن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ئەوانەى بى باوەرن ﴿يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّالِمِينَ﴾ لە پىتاوى
نارەوا (يان شەيتان) دا دەجەنگێن ﴿فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ﴾ كە واتە شەركەن لە گەل دۆستە كانى شەيتاندا
﴿إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ بەراستى پىلانى شەيتان هەر لاواز بوو ﴿الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ﴾
نابا سەبرى ئەو كەسانەت نە كردوو كە پىيان ووترا ﴿كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ﴾ دەستان بگێرەووە (لەجەنگ
و كوشتار) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوێژ بكەن ﴿وَأَوْآتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زەكات بەدەن؟ ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾
كە چى كاتىك جەنگيان لەسەر پىويست كرا ﴿إِذَا فُرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ﴾ يە كسەر دەستەيه كيان
لە خەلكى دەترسان ﴿كَخَشْيَةِ اللَّهِ﴾ وەك ترسان لەخودا ﴿وَأُشْدَّ خَشْيَةً﴾ بگەر زياتریش دەترسان
﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ دەيان ووت ئەى پەرورەدگارى ئىمە ﴿لِمَكَّنَّا لَكُنَا الْقِتَالَ﴾ بۆ چى جەنگت لەسەرمان
پىويست كردووە. ﴿لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ خۆزگە دوات دەخستين (لەجەنگ كردن) بۆ ماوێهە كى
كەم ﴿قُلْ مَتَّعْتُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ﴾ بلى خۆشى و لەزەتى دونيا زۆر كەمە ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ و پوژى دوايى باشترە
﴿لِمَنِ اتَّقَى﴾ بۆ كەسيك لەخوایەتسىت ﴿وَلَا تَظْهَرُونَ قَبِيلًا﴾ وەستەمتان لى ناكريست بە (ئەندازەى)
تالى ناو كە خورمايەك ﴿أَيْنَمَا كُنْتُمْ﴾ لە هەرشوێنىك بن ﴿يَذَرِكُمْ كِلَا الْمَوْتِ﴾ مردن پىتان دەگات
﴿وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رُوحٍ مُّشِيدَةٍ﴾ بالەناو قەلا و كۆشكى بەرزو قايمىشدابن ﴿وَإِنْ تُصِيبْهُمْ حَسَنَةٌ﴾ وەئەگەر (ناباكان)
خۆشى و چاكە هاتە ريان ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ دەلێن ئەمە لە لاىەن خواوێهە ﴿وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ﴾
و ئەئەگەر تووشى ناخۆشى و خرابەيەك هاتن ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ﴾ دەلێن ئەمە لە لاىەن تووێهە (ئەى
موحەممەد ﷺ) ﴿قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بلى: هەمووى لە لاىەن خواوێهە ﴿فَبَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ﴾ ئەو ئەو خەلكە
چى يانە؟ ﴿لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا﴾ وەكو لە هېچ قەسەيەك تى نەگەن وايە ﴿مَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنْ
اللَّهِ﴾ هەر چاكەيەكت تووش بوو ئەو لە خواوێهە ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ﴾ وە هەر خرابەيەكت تووش
بوو ﴿فَمِنْ نَفْسِكَ﴾ ئەو لە خۆتەوێهە ﴿وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا﴾ و ئىمە تۆمان نار دوو بە پىغەمبەر
بۆخەلكى ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وە خوا بەسە شايەتى ئەو بەدات ﴿۱۸﴾

مَّن يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
 عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ
 بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ
 فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا
 ﴿٨١﴾ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ
 لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ
 أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ
 مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ
 عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾
 فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ
 عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِيَ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا
 وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
 نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا
 وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا
 بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ﴾ هەر که سیک گویرایه لی پیغمبر ﷺ بکات ﴿فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾ ټه وه به راستی گویرایه لی خوی کردووه ﴿وَمَنْ تَوَلَّى﴾ هەر که سیکیش پشت هه لیکات ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ ټه وه نیمه تومان ره وانه نه کردووه ﴿عَلَيْهِمْ حَفِظًا﴾ به جاودیر و پاریزهر به سهریانه وه ﴿وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ﴾ (دووړه کان) ده لین گویرایه لین (مل که چ و فهر مانبر دارین) ﴿فَإِذَا بَرَأُوا مِنْ عِنْدِكَ﴾ به لام کاتیک له لای تو دهر چوون ﴿بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ کومه لیک له وان شه ده که نه وه به پیلان گیران (له موسلمانان) ﴿غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ﴾ به پیچه وانه ی قسه کانی تو ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ﴾ وه خواده ی نو وسیت ټه وه (پیلانانه ی) شه و کردویانه ﴿فَاعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ که واته وازیان لی بینه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت به خوا بیهسته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ خوا به سه پستیوانت بی ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانُ﴾ ټه وه بو بیسر ناکه نه وه له قورئان؟ ﴿وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ﴾ خو ټه گهر له لایه نه که سیک تره وه بویه جگه له خوا ﴿لَوَجَدُوا فِيهِ﴾ بیگومان ده یانبینی تایدا ﴿اِخْتَلَفَا كَثِيرًا﴾ جیاوازی زور ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ﴾ وه کاتیک هه والیکیان بی بگات ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾ دهر باره ی ناسایش و هیمنایه تی (نیوانتان) ﴿أَوِ الْخَوْفِ﴾ یان له باره ی ترسه وه ﴿أَدْعَاؤُهُ﴾ بلاوی ده که نه وه ﴿وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ﴾ به لام ټه گهر بیانگه رانایه ته وه بو لای پیغمبر ﷺ ﴿وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ﴾ و بو لای کاربه دهستانی خویان ﴿لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ﴾ ټه وه ټه وانه ی راستی هه واله کان دهر ده هین دهر زان هه واله که (راسته یان درویه) ﴿وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه ټه گهر چاکه و به زه یی خوانه بویه به رامبر به ټه وه ﴿لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ بیگومان شوین شیتان ده که وتن که میکتان نه بیت ﴿فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (ټه ی موحه ممد ﷺ) له پیتاوی خوا دا بجه نگی ﴿لَا تَكُلْفُ إِلَّا نَفْسَكَ﴾ تو ته نها ټه رکی خوت لی داوا کراوه (یا تو ته نها ټه رکی خوت له سهره) ﴿وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هانی بر وادارانیش بده (بو جهاد) ﴿عَنِ اللَّهِ﴾ نومیده خوا ﴿أَنْ يَكْفَ بِأَسْ الذِّينَ كَفَرُوا﴾ بهر گری هیزی بی باوه ران بکات ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا﴾ وه خوا به هیز تره ﴿وَأَشَدُّ تَنَكُّلًا﴾ و تولی به تین تره ﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً﴾ هەر که سی تکایه کی چاکه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا﴾ به شیکی له (پاداشتی) ټه و چاکه یه بو هیه ﴿وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً﴾ وه هەر که سی تکایه کی خرابه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا﴾ ټه ویش به شیکی ده بیت له (سزای) ټه و خرابه یه ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه میسه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا﴾ به سهر هه موو شتیکدا به توانایه (جاودیره) ﴿وَإِذَا حُيِمَ بِتَحِيَّةٍ﴾ هەر کاتیک سلاویکتان لی کرا ﴿فَحَيَّوْا بِأَحْسَنِ مِنْهَا﴾ ټه وه به چاکتر له و سلاوه سلاو بکه نه وه (لیان) ﴿أَوْزُدُوهَا﴾ یان وه کو خوی بیسه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾ بیگومان خوا هه میسه پرساو جاودیره به سهر هه موو شتیکدا ﴿﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَ بَيْنَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
 وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ * فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ
 فِتْنَتَيْنِ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ
 أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا أَنْ تُكْفَرُوا
 كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى
 يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
 وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ
 صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يَقْتُلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
 لَسَاطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلقَتُلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يَقْتُلُواكُمْ
 وَالْقَوَا إِلَيْكُمْ السَّلَامُ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾
 سَتَجِدُونَ الْعَٰرِضِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ
 مَا رَدُّوهُ إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا
 إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ فَاخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
 تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَٰئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پەرستراوینکی راست نی به جگه له‌خوا ﴿لِيَجْمَعَ كُمُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ سویند به‌خوا بیگومان کۆتان ده‌کاته‌وه بۆ (لپیر سینه‌وه‌ی) ئەو پوژی دوایه‌ی ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدا نیه ﴿وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ جا کئی له‌خوا قسه (و به‌لێنی) راست تره ﴿وَإِلَّا كُنتُمْ﴾ ئەوه چیتانه ﴿فِي الْمَنَافِقِينَ﴾ دهر باره‌ی دوو پروه‌کان بوونه‌ته دوو دهسته ﴿وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾ له‌کاتیکدا خوا ئەوانه‌ی گه‌راندوته‌وه بۆ بی باوه‌ری به‌هۆی کرده‌وه کانیانه‌وه ﴿أَتُرِيدُونَ﴾ نایا ده‌تانه‌وێت ﴿أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ﴾ رینمونی که سبک بکه‌ن که خوا گومرای کردووه؟ ﴿وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ﴾ وه هه‌ر که سبک خوا گومرای بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ سَبِيلًا﴾ ئەوه هه‌ر گیز ناتوانی رینگای راستی بۆ بدوژیته‌وه ﴿وَدُّوا لَوْ تُكُونُوا﴾ ئەوان ئاواته‌ خوازن ئیوه‌ش بی باوه‌ربن ﴿كَمَا كَفَرُوا﴾ وه‌ك چۆن خۆیان بی باوه‌ر بوون ﴿فَتَكُونُوا سَوَاءً﴾ تا ئیوه ئەوان به‌کسان بن ﴿فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ که‌واته ئەوان به‌دۆست و یارمه‌تی دهر هه‌لمه‌بژێرن ﴿حَتَّىٰ يَهْجُرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه‌تا (په‌شیمان دهنه‌وه) کۆچ ده‌که‌ن له‌ری‌ی خوادا ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ ئەمجا نه‌گه‌ر روویان وه‌رگیراو پشتیان هه‌لکرد ﴿فَخَذُوهُمْ﴾ ئەوه (به‌دیل) بیانگرن ﴿وَأَقْبُوا لَوْهُمُ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ و بیانکوژن له‌هه‌ر شوێنیک تووشیان بوون ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا ضَمِيرًا﴾ وه هیچ دۆست و یارمه‌تی دهر نیک له‌وان هه‌لمه‌بژێرن ﴿إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ﴾ جگه له‌وانه‌ی په‌یوه‌ندی ده‌که‌ن به‌که‌سانیکه‌وه ﴿يَنْتَكِرُوا بَيْنَهُمْ مَيْشُقٌ﴾ که له‌نیوان ئیوه ئەواندا به‌یمان هه‌یه ﴿أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ﴾ یان هاتوون بۆ لاتان له‌سه‌ر دلپان ناره‌حه‌ته (حه‌زناکه‌ن) ﴿أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يَقْتُلُوا قَوْمَهُمْ﴾ له‌وه‌ی که جه‌نگتان له‌دژ بکه‌ن یا جه‌نگ له‌دژی خزمه‌کانیان بکه‌ن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه ئەگه‌ر خوا بیویستابه ﴿أَسَاطَهُمْ عَلَيْكُمْ﴾ زالی ده‌کردن به‌سه‌ر تاندا ﴿فَلَقَاتِلُوكُمْ﴾ و جه‌نگیان دژتان ده‌کرد ﴿فَإِنْ أَغْنَىٰ عَنْكُمْ﴾ جا ئەگه‌ر ئەوان که‌نارگیر بوون له‌ئیه ﴿فَلَا يَقْتُلُوكُمْ﴾ و جه‌نگیان له‌دژتان نه‌ده‌کرد ﴿وَالْقَوْلُ إِلَيْكُمُ السَّلَامُ﴾ و پێشنیاری ناشتیا ن کرد بۆتان (مل که‌چ بوون) ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا﴾ ئەوه خوا رینگه‌ی نه‌داوون که ده‌ستیان بۆ به‌رن و (نابی شه‌ریان له‌دژ بکه‌ن) ﴿سَتَجِدُونََ الْآخِرِينَ﴾ له‌مه‌ولا که‌سانیکه‌ی تر ده‌بینن ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُبْسِلُوكُمْ﴾ ده‌بیانه‌وێت له‌ئیه ئەمین بن ﴿وَيَأْتِمُرُوا قَوْمَهُمْ﴾ وه له‌هۆزه‌که‌ی خوشیان ئەمین بن ﴿كُلَّ مَا رَدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ﴾ هه‌ر کاتیک بانگ کرابن بۆ بۆی باوه‌ری و بت په‌رستی ﴿أُرْكَسُوا فِيهَا﴾ گه‌راونه‌ته‌وه بۆی (واته به‌ناشتی رازی نه‌ده‌بوون) ﴿فَإِنْ لَّمْ يَعْزِلُوا﴾ جا ئەگه‌ر که‌نارگیر نه‌بوون لیسان ﴿وَيَقُولُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامُ﴾ وه جله‌وی ناشتیا نه‌دایه‌ ده‌ستان ﴿وَيَكْفُرُوا بِأَيْدِيهِمْ﴾ وه ده‌ستیان نه‌کیشایه‌وه (له‌جه‌نگ کردن) ﴿فَخَذُوهُمْ وَأَقْبُوا لَوْهُمُ﴾ ئەوه به‌دیل بیانگرن و بیانکوژن ﴿حَيْثُ تَقَعْتُمُوهُمْ﴾ له‌هه‌ر شوێنیک که به‌رده‌ستان که‌وتن ﴿وَأُولَٰئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ﴾ ئەوانه‌ی (باسمان کرد) داومانه‌به‌ ئیه ﴿عَلَيْهِمْ﴾ له‌دژیان ﴿سُلْطٰنًا مُّبِينًا﴾ ده‌سه‌لانی ناشکرا ﴿۱﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
 مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
 إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ
 لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ
 مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى
 أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
 شَهْرَيْنِ مُتَابَعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا
 فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
 لِمَنْ أَلْفَيْنا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ
 كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
 فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا﴾ بۆ هیچ باوه‌داریک ره‌وانی یه باوه‌داریک بکوژیت ﴿إِلَّا خَطَا﴾
 مه‌گه‌ر به‌هله‌ نه‌بیٔ ﴿وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَا﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک ئیمانداریک به‌هله‌ بکوژیت ﴿فَتَحْرِیرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾ ئە‌وه‌ (له‌سه‌ریه‌تی) ئازادکردنی کۆیله‌یه‌کی باوه‌دار ﴿وَدِيَّةٌ مِّنْهُ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ و
 (نرخ‌ی) خوینیکیش بدات به‌که‌س و کاری کوزراوه‌که‌ ﴿إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا﴾ مه‌گه‌ر بییه‌خشن (له‌
 خوینه‌که‌ به‌خیری خویان) ﴿فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ﴾ به‌لام ئە‌گه‌ر کوزراوه‌که‌ له‌گه‌لیک بوو که
 دوژمتان بوون (کافری شه‌ر که‌ر بوون) ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ وه‌ به‌لام کوزراوه‌که‌ ئیماندار بوو ﴿فَتَحْرِیرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾ ئە‌وه‌ (هه‌ر له‌سه‌ریه‌تی) ئازادکردنی به‌نده‌یه‌کی ئیماندار ﴿وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ﴾ وه‌ ئە‌گه‌ر
 (کوزراوه‌ باوه‌داره‌که‌) له‌گه‌لیک بوو ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ﴾ که‌له‌نیوان ئیوه‌وئه‌واندا په‌یمان هه‌بوو
 ﴿فَدِيَّةٌ مِّنْهُ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ ئە‌وا (نرخ‌ی) خوینیک بدنه‌که‌سی کوزراوه‌که‌ ﴿وَتَحْرِیرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾
 له‌گه‌ل ئازادکردنی کۆیله‌یه‌کی ئیماندار ﴿فَمَنْ لَّا يَجِدْ﴾ جائه‌و (بکوژ) هی ده‌ستی نه‌که‌وت (یان نه‌ی
 بوو) ﴿فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ﴾ ئە‌وه‌ (له‌سه‌ریه‌تی) پوژوو گرتنی دوو مانگ ﴿مُتَّاعَيْنِ﴾ له‌سه‌ریه‌ک
 ﴿تُوبَةٍ مِنَ اللَّهِ﴾ (ئهم‌ برپاره‌) لی بووردنه‌له‌لایمن خواوه‌ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه‌خوا
 هه‌میشه‌ زانای کاردروسته ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعِدًّا﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک ئیمانداریک به‌ده‌س
 ئە‌نقه‌س بکوژیت ﴿فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ﴾ ئە‌وه‌ تو‌له‌ی ئە‌و که‌سه‌ دوزه‌خه‌ ﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌بی
 تیایدا ئە‌بیٔ ﴿وَعَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ وخوا خه‌شمی لیگرتووه‌ ﴿وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾ و
 نه‌فرینی لی کردووه‌ و سزایه‌کی گه‌وره‌ی بوئاماده‌ کردووه‌ ﴿يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی که‌سانیک
 که‌برواتان هیناوه‌ ﴿إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کاتیک ده‌رچوون (بۆ جیهاد کردن) له‌ریگه‌ی خوادا
 ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ هه‌موو شتیک پروون بکه‌نه‌وه‌ ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ وه‌ نه‌لین به‌و که‌سانه‌ی ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ
 السَّلَامُ﴾ که‌ سلاو (ی موسلمانانه‌) تان لی ده‌که‌ن ﴿لَسْتُ مُؤْمِنًا﴾ تو‌بروادار نیت؟ ﴿تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به‌دوای شتوومه‌ک و سامانی دونیایدا بگه‌رپین ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَارٌ لَّكُم مِّثْرَةٌ﴾
 ئە‌وه‌ لای خوا ده‌سکه‌وتی زۆر هه‌یه‌ ﴿كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ ئیوه‌ش له‌مه‌و پێش هه‌روه‌ها بوون
 (ئیمانه‌که‌تان ده‌شارده‌وه‌) ﴿فَمَنْ لَّيَّسَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ ئە‌مجا خوا منه‌تی نا به‌سه‌رتاندا (به‌هیز و زالی
 کردن) ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ ده‌ی که‌واته‌ هه‌موو شتیک پروون بکه‌نه‌وه‌ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ يَمَانَعُكُمْ خَيْرًا﴾
 به‌راستی خوا هه‌میشه‌ ئاگاداره‌ به‌وه‌ی ئیوه‌ ده‌یکه‌ن ﴿۱۴﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ
 الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً
 وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
 ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
 قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
 جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
 وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
 فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ
 يَهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافِقًا كَثِيرًا وَسِعَةً وَمَنْ
 يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
 وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي
 الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
 أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُكُمْ مُبِينًا ﴿١٠١﴾

﴿لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ یه کسان نین ئه و باوهر دارانه ی دانیشتون و جهاد ناکه ن ﴿غَيْرِ أُولِي الضَّرَرِ﴾ جگه له خاوه ن عوزره کان نه بیت (وهك نه خوش، و کویر، وشه ل) ﴿وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له گه ل تیکوشه رانی رینگه ی خوا دا ﴿يَأْمُرُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ﴾ به مال و گیانیان ﴿فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ خوا فه زلی تیکوشه ران به مال و گیانیانی داوه ﴿عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً﴾ به سهر دانیشتون (له جهاد) دا به پله یه ك ﴿وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَى﴾ وه ههر یه ك له و دوو تاقمه خوا به لئنی پاداشتی زور چاکی بی داوون (كه به هه شته) ﴿وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ وه خوا ریزی تیکوشه رانی داوه به سهر دانیشتون وه كاندا به پاداشتیکی گه و ره ﴿دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً﴾ له لای (خوا) وه پله ی زور ولی خوش بوون و میهره بانیا ن بوه یه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لیبوره ی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ به راستی ئه وانه ی كه فریشته كان گیانیان ده کیشن ﴿ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له کاتیكدا كه سته میان له خو یان ده كرد (به کوچ نه كر دنیا ن) ﴿قَالُوا لِمَ كُنْتُ﴾ (به شه ره وه بیان) ده لئین (دهر باره ی نایینه كه تان) له چیدا بوون؟! ﴿قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ ده لئین ئیمه چه و ساوه بووین له سهر زه وی دا ﴿قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً﴾ (بیان) ده لئین مه گهر زه ویی خوا فراوان نه بوو؟ ﴿فَتُهَاجَرُوا فِيهَا﴾ تا کوچتان بکر دایه تیایدا ﴿قَالُوا لَيْكَ مَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ﴾ جا ئه وانه شوئیانیان دوزه خه ﴿وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ ئای چ باشه ریزیکی خرابه ﴿إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ﴾ بیجگه له و چه و ساوانه ی كه له بیوان ﴿وَالنِّسَاءِ﴾ و ناهره تان ﴿وَالْوِلْدَانِ﴾ و له مندا لائن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً﴾ كه توانای هیچ چاره یه کیان نی یه (له بهر بی هیزی و بیریان) ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا﴾ وه به هیچ شیوا زینك ری دهر ناکه ن ﴿قَالُوا لَيْكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْزُبَ عَنْهُمْ﴾ ئا ئه وانه ئومید هه یه خوالی یان خوش بیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا﴾ وه خوا هه میسه چاوپوشیکه ر ولی خوشبووه ﴿وَمَنْ يَهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ههر كه سینك کوچ بکات له ری ی خوا دا ﴿يَجْذِفِ الْأَرْضَ﴾ ده سستی ده كه ویت له زه ویدا ﴿مُرَعْمًا كَثِيرًا﴾ جینگه و رینگه ی زور (كه دوزمن بی ناخوشه) ﴿وَسِعَةً﴾ وه فراوانی (له ریزی ژیا ندا) ﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وه ههر كه سینك له مالی خو ی دهر چیت ﴿مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه کوچ بکات بولای خوا و پیغه مبه ره كه ی ﴿تُزَيِّدُكُمُ النَّمُوتَ﴾ پاشان مردن بی بکات ﴿فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ ئه وه بیگو مان پاداشتی ئه و كه سه كه و توته سهر خوا ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لی بوره ی به به زه یی به ﴿وَإِذَا ضَرِيقُ الْأَرْضِ﴾ ههر کاتیک سه فهران کرد (و گهران) به زه وی دا ﴿فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ئه وه هیچ گونا هیتکتان له سهر نی یه ﴿أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ﴾ كه نویره کان کورت بکه نه وه ﴿إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه گهر ترسان ئه وانه ی بی باوهرن جه نگتان له گه ل بکه ن ﴿إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُكُمْ مُمِينًا﴾ به راستی بی باوهران هه میسه بۆ ئیوه دوزمنیکی

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةً
مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِّن وَرَائِكُمْ وَلِتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَلَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
عَلَيْكُمْ مَّيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَّرْضَىٰ أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
وَحِذْرَكُمْ إِنْ أَلَّاهُ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾
فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي
أَبْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُن لِّلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ﴾ کاتیک تو (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) له‌جه‌نگدا) له‌ناو بر وادارندا بوویت ﴿فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ﴾ و پیش نویژیت بو کردن ﴿فَلْتَقَطْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ﴾ ئه‌وه با تاقمیک له‌وان له‌گه‌ل تو نویژ بکه‌ن ﴿وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ﴾ و با چه‌که کانیا‌ن بی بیت ﴿فَإِذَا سَجَدُوا﴾ جا کاتیک سوژده‌یان برد (ر کاتیکیان ته‌واو کرد) ﴿فَلْيَكُونُوا مِنْ زُرَّارِكُمْ﴾ با (بچه‌ن دواوه) له‌پشتانه‌وه بن (پاسه‌وانتان بن) ﴿وَلَمَّا تَطَافَتْ طَائِفَةٌ أُخْرَى﴾ وه باتاقمه‌که‌ی تر بین ﴿لَمْ يَصْلُوا﴾ که نویژیان نه‌کردوه (وپاسه‌وان بوون) ﴿فَلْيَصْلُوا مَعَكَ﴾ و له‌گه‌ل تو نویژ بکه‌ن ﴿وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ﴾ وه با ووریای خویان بن ﴿وَأَسْلَحَتَهُمْ﴾ و چه‌که کانیشیان بی بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه‌رپان ئاواته‌خوازن ﴿لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ﴾ که ئیوه بی ئاگابن له‌چه‌که کانتان ﴿وَأَمَّتْكُمْ﴾ و شت و مه‌که کانتان ﴿فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ﴾ تا په‌لامارتان بدنه‌ن ﴿مِثْلَ وَحْدَةٍ﴾ به‌په‌لاماریکی یه‌کجاره‌کی (بدنه‌ن به‌سهر تاندا) ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وه تاوانتان له‌سهر نی یه‌ ﴿إِنْ كَانَ يَكُ أَدَىٰ مِنْ مَطَرٍ﴾ ئه‌گهر به‌هوی بارانه‌وه نار همت بوون ﴿أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ﴾ یان نه‌خوش بوون ﴿أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ﴾ که چه‌که کانتان دانین ﴿وَحَذُوا حِذْرَكُمْ﴾ به‌لام ووریایی خوتان بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ﴾ به‌راستی خوا ئاماده‌ی کردوه بو بی باوه‌رپان ﴿عَذَابًا مُهِينًا﴾ سزایه‌کی ریسواکر ﴿فَإِذَا أَقْبَضْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ ئه‌مجا کاتیک نویژه‌کانتان به‌جی هینا ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ ئه‌وسا یادی خوا بکه‌ن ﴿فِيمَا وَفَعَدُوا﴾ به‌پیوه و به‌دانیشته‌وه ﴿وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ وه له‌سهر ته‌نیشان (به‌پالکه‌وتنه‌وه) ﴿فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ﴾ جا ههر کاتیک دل ئارام بوون (و ترس نه‌ما) ﴿فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ ئه‌و کاته نویژه‌کانتان به‌رک و پیکی بکه‌ن ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ﴾ به‌راستی نویژ ﴿كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه‌میشه له‌سهر باوه‌رپاران ﴿كِتَابًا مُوقُوتًا﴾ فهرز کراویکی کات بو دیاری کراوه ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست مه‌بن ﴿فِي آيَتِهَا الْقُوَّةِ﴾ له‌به‌دوا گهرانی دوژمنتاندا (یان له‌به‌دوا گهرانی ئه‌و قه‌ومه‌ کافراندا) ﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ﴾ ئه‌گهر ئیوه ئیش و ئازارتان بی بگات ﴿فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ﴾ بینگومان ئه‌وانیش ئیش و ئازاریان بی ده‌گات ﴿كَمَا تَأْلَمُونَ﴾ وه‌ک چۆن ئیوه ئیش و ئازارتان بی ده‌گات ﴿وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ وه ئیوه ئومید ده‌که‌ن له‌خوا ﴿مَا لَا يَرْجُونَ﴾ ئه‌وه‌ی ئه‌وان ئومیدی ناکه‌ن (که پاداشت و سهر که‌وتنه‌ن) ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه به‌راستی خوا هه‌میشه زانای کار دروسته ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بینگومان ئیمه‌ دامانبه‌زاندوته‌سهر تو ﴿الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ ئهم قورئانه‌ به‌راستی ﴿لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بو ئه‌وه‌ی بریار بده‌ی له‌نیوان خه‌لکیدا ﴿يَمَا أَرْنَكَ اللَّهُ﴾ به‌و بریاره‌ی که‌خوا نیشانی داویت ﴿وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ﴾ خصیما و به‌و ناپاکان مه‌به‌ به‌پاریزه‌ر و پشتیوان و لایه‌نگر ﴿۱۰﴾

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ
عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١١٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١١٨﴾ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ
جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١١٩﴾ وَمَن يَعْمَلْ
سُوءًا أَوْ يَطْلَمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿١٢٠﴾ وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ وَعَلَى نَفْسِهِ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢١﴾ وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً
أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا
﴿١٢٢﴾ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ وَلَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ
أَن يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِنْ شَيْءٍ وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١٢٣﴾

﴿وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾ داواى ليخوشبون له خوا بکہ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بہ راستی خوا ليخوش بووی بہ بہ زہی بہ ﴿وَلَا تُجِدِلْ عَنِ الَّذِينَ﴾ بہ رگری مہ کہ لہ وانہی ﴿يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ ناپاکی دہ کہن دہ بارہی خویان ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بیگومان خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَ خَوَانًا أَيْمًا﴾ ئہ وانہی کہ بہ ردہ وام زور ناپاک و گوناہبارن ﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ﴾ (تاوانہ کانی) خویان دہ شارنہ وہ لہ خہ لکی (لہ ترساندا) ﴿وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ و نایشارنہ وہ لہ خوا (شہرم ناکہن لہ خوا) ﴿وَهُوَ مَعَهُمْ﴾ لہ کاتیکدا خوا لہ گہ لیاندایہ ﴿إِذْ يَبْتَئُونُ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ﴾ کاتیک (کہ بہ نہیتی) لہ شہودا تہ گیر دہ کہن و قسہ یہ کہ دہ کہن خوا پتی رازی نی یہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا﴾ وہ خواہہ میسہ زانوا ناگادارہ بہ ہر کردہ وہ یہ کہ ئہ وان دہ یکہن ﴿هَآئِشُمْ هَؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ﴾ (ثیمانداران) بیدار بن و ائیوہ بہ رگریتان لہ ناپاکان کرد ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لہ زینانی دنیادا ﴿فَمَنْ يُجِدِلْ اللَّهَ عَنْهُمْ﴾ دہی ئایا کی بہ رگریان لی دہ کات (لہ سزای خوا) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پورزی دواپی دا ﴿أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا﴾ یان کی کارو باریان دہ گریتہ دہ ست ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا﴾ وہ ہر کہ س کردہ وہ یہ کی خراب بکات ﴿أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ﴾ یان ستم لہ خوی بکات ﴿ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ﴾ پاشان داواى لی خوش بوون لہ خوا بکات ﴿يَجِدِ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ دہ بینت خوا لیور دہ میہرہ بانہ ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا﴾ وہ ہر کہ سیٹ گوناہیک (ی گہ ورہ) بکات ﴿فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ وَعَلَىٰ نَفْسِهِ﴾ بیگومان (زینانی) ئہو گوناہہ ہر بو خویہ تی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ خواہہ میسہ زانای کاردرووستہ ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً﴾ وہ ہر کہ سیٹ گوناہیک بکات (بہہ لہ) ﴿أَوْ إِثْمًا﴾ یان گوناہیک بکات (بہ قہ ست) ﴿ثُمَّ يَرَمْ بِهِ رِبِّيًّا﴾ پاشان (ئہو تاوانہ) بخاتہ سہر بی تاوانیک ﴿فَقَدْ أَحْتَمَلَ بُهْتَانًا﴾ ئہ وہ بیگومان خستویہ تیہ ئہ ستوی خوی (سزای) بوہتانیک ﴿وَإِثْمًا مُّبِينًا﴾ و تاوانیکی ئاشکرا ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وہ ئہ گہر بہ خشش و بہ زہی خوا بہ سہر تہ وہ نہ بواہی (ئہی مو حہ ممہد ﷺ) ﴿لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ بیگومان دہ ستہ یہ کہ لہو ناپاکانہ بہ نیازبوون ﴿أَنْ يُضْلُوكَ﴾ کہ گومرات یکہن ﴿وَمَا يُضْلُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾ بہ لآم ئہ وانہ بہس خویان گومرا دہ کہن ﴿وَمَا يَضُرُّوكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وہ ئہ وانہ ہیچ زینانی ناگہ یہن بہ تو ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ وہ خوا ناردوویہ تیہ خوارہ وہ بو سہرت ﴿الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ قورٹان و دانایی ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ﴾ وہ ئہ وہی کہ نہ تہ زانی فیری کردی ﴿وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ وہ ہہ میسہ بہ خششی خوا بہ سہر تو وہ زور گہ ورہ یہ ﴿

*لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ تَحَوَّلِهِمْ إِلَّا مَن أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
 أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ
 ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن
 يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
 سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ ۚ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
 مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ ۚ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
 ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
 بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ۚ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ
 إِلَّا الشَّيْطَانَ مَرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ
 عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَا ضِلَّةَ لَهُمْ وَلَا يُمْنِيَهُمْ
 وَلَا مُرْتَهَنَهُمْ فَلَيبِتَّ كُنَّ أَذَانُ الْأَنْعَامِ وَلَا مُرْتَهَنَهُمْ
 فَلْيَغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن
 دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ
 وَيُمْنِيَهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ
 مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجْدُونَ عَنْهَا مَخِيصًا ﴿١٢١﴾

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ جَوَلُهُمْ﴾ هیچ چاکہ یہ کہ نی یہ لہ زور یہی چہ و سرتہ کردنہ کانیان دا ﴿إِلَّا مَنۢ
أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ﴾ مہ گہر یہ کیٹ فہرمان بکات بہ مال بہ خشین لہ ریتی خوادا یان فہرمانکردن بہ
چاکہ ﴿أَوْ أَصْلَاحٍ بَرَدَ النَّاسُ﴾ یان چاککردنی نینوان خہ لکی ﴿وَمَنۢ يَقَعْلَ ذَٰلِكَ﴾ جا ہمر کہ سیک تہ وہ
بکات ﴿أَتَبِعَاءَ مَرَضَاتِ اللَّهِ﴾ بہ نیاز ی رہ زامہندی خوا ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ تہ وہ لہ دہاتو ودا پنی دہ بہ خشین
﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ باداشتی زور گہ ورہ ﴿وَمَنۢ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾ و ہ ہر کہ سیک ذراہ تی پیغہ مہر ﴿وَاللَّہُ
بِكَاثٍ﴾ مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ ﴿پاش تہ وہ ی کہ رپیازی راستی بڑ روون بوو یوہ و﴾ وَبَشِّرْ غَيْرَ
سَبِيلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿وَشَوْنِي رینگاہ کی تر بکہو یت پیجگہ لہ رینگاہی بر واداران ﴿نُؤْلِهِۦ مَا تُوَلَّى﴾ رووی
وہ ردہ گیرین بؤ تہ و رپیازہ ی کہ ہہ لی بزار دووہ ﴿وَنُصْلِهِۦ جَهَنَّمَ﴾ و دہ یخہ نہ دوزخ ﴿وَسَاءَتْ
مَصِيرًا﴾ ٹای چ پاشہ رڑینکی خراہہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ﴾ بہ راستی خوا خوش نابیت ﴿أَنۢ يُشْرَكَ
بِهِۦ﴾ لہ وہ ی کہ ہا وہ لی بؤ دابنریت ﴿وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ﴾ بہ لام جگہ لہ وہ ہرچی بیت لی ی خوش
دہ بیت ﴿لِمَنۢ يَّشَآءُ﴾ لہ ہر کہ سیک کہ (خوا) بیہو یت ﴿وَمَنۢ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وہ ہر کہ سیک ہا وہ لی بؤ
خوا دابنیت ﴿فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ تہ وہ بہ راستی گومرا بووہ بہ گومرا بونینکی دوور لہ راستی
﴿إِنۢ يَدْعُونَ مِنۢ دُونِهِۦ﴾ جگہ لہ خوا نزاو ہاوار ناکہن (ناپہرستن جگہ لہ خوا) ﴿إِلَّا إِنَّا﴾ تہ نہا
لہ چہند (بتیکی ناولیترای) مینہ نہ بیت (وہ لات و مہنات و عوزا) ﴿وَإِنۢ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطٰنًا مَّرِيدًا﴾
وہ ناپہرستن جگہ لہ شہیتانی یاخی و سہر کہ ش نہ بی ﴿لَقَعَنَهُ اللَّهُ﴾ کہ خوا نہ فرینی لی کردوہ
﴿وَقَالَ لَا تَخْذَنَ﴾ وہ (شہیتان) و و توو یہ تی سویند بیت ہلڈہ بڑیرم (بہ بندہ ی خوم) ﴿مِنۢ عِبَادِكَ﴾
لہ بندہ کانت دا ﴿نَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ بہ شیکی دیاری کراو ﴿وَلَا ضِلَّيْهُمْ﴾ سویند بیت گومرا یان
دہ کہم ﴿وَلَا مُتَّبِعُهُمْ﴾ و بہاوات و خہ یالی دروینہ سہر گہر میان دہ کہم ﴿وَلَا مَرْتَبُهُمْ فَلْيَتَكَبَّرُوا﴾
﴿أَلَا تَعْلَمُ﴾ و ہ فرمانیان پی دہ دم جا بیگومان تہ و انیش گویچکہ ی نازہ لہ کان دہ برن (لہ سہر دہ می
نہ فامیدا ہر و و شتریک پینچ سکی بکر داہہ گویان دہ بری و لہ سہر خویان حہرام دہ کرد) ﴿وَلَا مَرْتَبُهُمْ﴾
وہ فرمانیان پی دہ دم ﴿فَلْيَعِزُّزْتُ خَلَقَ اللَّهُ﴾ تہ وسہ تہ و انیش دروست کراوی خوا دہ گورن
﴿وَمَنۢ يَّخْذِ الشَّيْطٰنُ وَلِيًّا مِّنۢ دُونِ اللَّهِ﴾ و ہ ہر کہ سیک شہیتان بکات بہ دوستی خوی پیجگہ لہ خوا
﴿فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُّبِينًا﴾ تہ وہ بیگومان زبانی لی کہ و تووہ بہ زبانیکی دیار و ناشکرا ﴿يَعِدُهُمْ
وَيُمِيعُهُمْ﴾ (شہیتان) بہ لیتیان پی دہ دات و تاوات و ٹومیدیان دہ خاتہ بہر ﴿وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ إِلَّا
عُرْوًا﴾ دلنابن شہیتان ہیج بہ لیتیکیان پی نادات جگہ لہ خہ لہ تاندن نہ بیت ﴿أُولَٰئِكَ مَاؤُنْهُمْ
جَهَنَّمُ﴾ تہ وانہ شوین و جیگہ یان دوزخہ ﴿وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا﴾ و ہیج شوینی راکردن و
لادانیان دہ ست ناکہو یت لی ی ﴿۹۷﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ
حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ
وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ
وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ
يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنتَلَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ
أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ
مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
مُحِيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتِمَّى النِّسَاءِ
الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضَعَفِينَ مِنَ الْوُلَدِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَمَى بِالْقِسْطِ
وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌ئو که سانه‌ی باوهریان هیئاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه کانیان کردوهه
 ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له داهاتوویه کی نزدیکدا دهیانخه‌ینه به‌ه‌ه‌شنانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 که رووباره کان به ژیر دره‌خته کانیان دا ده‌رون ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده‌میننه‌وه تیایدا به‌ه‌ه‌میشه‌یی
 ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به‌لینی خوایه و راسته (به‌دی ده‌هیریت) ﴿وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ وه‌ئایا کی له
 خوا راست بیتره ﴿لَيْسَ بِأَمَانَةٍكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به‌رزی و پاداشت) نه‌به‌ئاره‌زووی
 ئیویه و نه‌به‌ئاره‌زووی خاوه‌ن کتیبه‌کانه ﴿مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ﴾ همر که سینک خرابه‌یه‌ک بکات
 پاداشتی ده‌دریته‌وه ﴿وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه‌دهستی ناکه‌ویت بیجگه له‌خوا ﴿وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾
 هیچ دؤست و یارمه‌تی ده‌ریک ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ که سینکیش کرده‌وه چاکه کان جی
 به‌جی بکات ﴿مِنْ ذَكَرٍ أَوْ نَسِيٍّ﴾ له‌نیر یان له‌می ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ له‌همان کاتدا ئه‌و که سه‌بر و اداری
 بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ ئه‌وه ئه‌وانه ده‌چنه به‌ه‌ه‌شته‌وه ﴿وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا﴾ و بجوو‌ترین
 سته‌میان لی‌ناکریت (هینده‌ی توئکلی ناوکه خورمایه‌ک) ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا﴾ ئایا کی ئایینی
 چاکترو جوانتره (وه‌کی دیندارتره) ﴿مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ له‌که سینک که رووی خوی به‌کلا
 کردیته‌وه بو‌خوا ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ له‌همان کاتدا ئه‌و که سه‌چاکه کار بیت ﴿وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
 حَنِيفًا﴾ و شوینی ئایینی ئیبراهیم که وتبیت به‌راستی و پاکی (که به‌ویستی خوی له‌به‌تال لای
 داوه بو‌لای راست) ﴿وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾ وه‌خوا ئیبراهیمی هه‌لزارد به‌دؤست و خوشه‌ویستی
 خوی ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته‌نها بو‌خوایه ههرچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌وی دا‌هه‌یه
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا﴾ وه‌خوا به‌رده‌وام ناگاداری هه‌موو شتیکه ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ﴾
 وه‌ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ پرسیارت لی‌ده‌که‌ن ده‌رباره‌ی ئافره‌تان ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ﴾ بلی‌خوا
 وه‌لامتان ده‌داته‌وه ده‌رباره‌یان ﴿وَمَا يَشَاءُ عَلَيْكُمْ﴾ وه‌ئه‌وی به‌سه‌رتاندا ده‌خوینریته‌وه ﴿فِي الْكِتَابِ﴾
 له‌قورئاندا ﴿فِي يَتَكَلَّمُ النَّسَاءُ﴾ (وه‌لامیکه) له‌باره‌ی کچانی هه‌تیوه‌وه ﴿الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ﴾ ئه‌وانه‌ی پی
 یان ناده‌ن ﴿مَا كَتَبَ لَهُنَّ﴾ ئه‌وی نوو‌سراوه بو‌یان (واته میراتی باوکیان) ﴿وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ وه‌
 حه‌ز ناکه‌ن ماره‌یان بکه‌ن (له‌به‌ر میراته‌که‌شیان ناهیلن شوو بکه‌ن) ﴿وَالْمُسْتَضَعِّفِينَ مِنَ الْأَوْلَادِ﴾ وه‌له‌
 باره‌ی ئه‌و منالانه‌ی که بی‌ده‌سه‌لاتن ﴿وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ﴾ وه‌خوا فرمان ده‌دات (به‌دادگه‌ری
 له‌گه‌ل هه‌تیوان دا بجولینه‌وه) ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه‌ههر کرده‌ویه‌کی باش بکه‌ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ

كَانَ بِهِ عَلِيمًا﴾ ئه‌وه بینگومان خوا به‌ئاگایه لی‌ی ﴿١٢٧﴾

وَإِنْ أَمْرَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُواهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيْهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

﴿وَإِنْ أَمْرًا﴾ وہ نہ گھر ٹافرہ تیک ﴿خَافَتْ﴾ ترسا ﴿مِنْ بَعْلَاهَا شُورًا أَوْ إِعْرَاضًا﴾ لہ گوی بی نہ دان یا
 پشت ہل کردنی میردہ کی ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ٹوہ ہر دوو کیان ہیچ گوناہیکیان لہ سہر نی یہ
 ﴿أَنْ يَصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا﴾ کہ ناشتہ وایہ کی چاک بکہن لہ نیوان خویندا ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾ ہر
 ناشتہ وایہ و یہ کہوتن چاکترہ ﴿وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ﴾ ہر چہندہ چروکی و رہ زلی تیکہ لاوی
 دہرونہ کان کراوہ ﴿وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا﴾ وہ نہ گھر چاکہ کار و پاریز کاربن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ ٹوہ دلنیابن
 بہراستی خوا ہمیشہ ﴿يَمَاعْمَلُونَ خَيْرًا﴾ بہ ٹاگاہ لہ وہی کہ دہیکہن ﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا﴾
 ٹیوہ ہر گیز ناتوانن داد بہر وہر بن ﴿بَيْنَ النِّسَاءِ﴾ لہ نیوان ژنہ کانتان دا ﴿وَلَوْ حَرَصْتُمْ﴾ ہر چہندہ
 سوور بن (ہہول بدن) ﴿فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ﴾ جا کہواتہ بہتہ وای خوار مہبنہ وہ (لہ ہاوسہری
 یہ کیکیان) ﴿فَتَذَرُوهُنَّ كَالْمُعَلَّقَةِ﴾ بہو ہویہ وہ واز بہین لہوی تریان وک ہلہ ستر او (نہ ٹوہیہ
 میردی ہہ بیت نہ بہرہ لاش کرا بیت وتہ لاق درا بیت) ﴿وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا﴾ وہ نہ گھر بسازین و
 پاریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا﴾ ٹوہ بہراستی خوا ہمیشہ لیور دہی میہرہ بانہ ﴿وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يَغْنِ اللَّهُ كُلَّ مَن سَعَى﴾ وہ نہ گھر لیک جیاہونہ وہ بہر وہر دگار ہریہ کہیان (لہوی تر)
 بی نیاز و پیوستی بہرہ حمی خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وہ خوا ہمیشہ ﴿وَسِعًا حَكِيمًا﴾ بہرہ فراوان
 و کاردرستہ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وہ ہر خواہہ ہرچی لہ ٹاسمانہ کان و زہوی
 دایہ ﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا﴾ سویند بہ خوا بہراستی ٹیمہ ٹامورز گاریمان کردون ﴿الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾
 ٹوہانہی کہ نامہیان پیدراوہ ﴿مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ لہ پیش ٹیوہ دا ﴿وَإِيَّاكُمْ﴾ ہر وہہا ٹیوہش ﴿إِنْ
 اتَّقُوا اللَّهَ﴾ کہ لہ خوا بترسن ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ وہ نہ گھر بی باوہر بن ﴿فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 ٹوہ بہراستی ہر ہی خواہہ ہرچی لہ ٹاسمانہ کان و زہوی دایہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا﴾ وہ خوا
 ہمیشہ دہولہ مندو سوہاس کراوہ ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وہ تہنا ہر خواہہ مولکی
 ٹوہ ہرچی لہ ٹاسمانہ کان و زہوی دایہ ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ تہنا خوا بہسہ بی سپیر او چاودیر بیت
 ﴿إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ﴾ نہ گھر خواہیہ ویت ناتانہیلیت و لہ ناوتان دہبات ﴿أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ٹہی خہلکینہ
 ﴿وَيَأْتِ بِآخَرِينَ﴾ وہ دہستہیہ کی تر دہہیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا﴾ وہ خوا ہر دہم بہسہر ٹوہ دا
 بہتوانیہ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ ہر کہسیک پاداشتی دونیای دہویت ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾ ٹوہ لای
 خواہہ ﴿ثَوَابَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ پاداشتی دنیا و دوارورژ ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ وہ ہمیشہ خوا
 بیسہری بیناہ

*يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا
 فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوْا
 أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانِ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
 عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ
 ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ
 كَفَرُوا ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
 سَبِيلًا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ الَّذِينَ
 يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِتَغُونَ
 عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي
 الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا
 تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ
 إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئی که سانیک که باوهر تان هیناوه ﴿كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ﴾ به‌رده‌وام زور داد‌گهر بن
 ﴿شُهِدَاءَ اللَّهِ﴾ له‌بهر خواشایه‌تی بدن ﴿وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ باشایه‌تی به‌که دژ به‌خوشتان بیت ﴿أَوِ الْوَالِدَيْنِ﴾
 یان درّی باوک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و درّی خزمه‌نزیکه کانتان (بیت) ﴿إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا﴾ نه‌گهر
 (شایه‌تی له‌سهر در اوه‌که) ده‌وله‌مه‌ند بیت یان هه‌زار (شایه‌تی به‌که ههر بدن) ﴿فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَّا﴾ چونکه
 خوا به‌وان له‌پیشتره (و فازانجیان چاکتر ده‌زانیّت) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ﴾ که‌واته شوین ثاره‌زو و مه‌که‌ون
 ﴿أَنْ تَعْدِلُوا﴾ بۆ‌ئه‌وه‌ی له‌هق لانه‌ده‌ن ﴿وَأَنْ تَلُومُوا أَوْ تَعْرِضُوا﴾ وه‌نه‌گهر (شایه‌تی به‌که) پیچه‌وانه بدن یان
 نه‌یدنه و گویی نه‌ده‌نی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ ئه‌وه به‌راستی خوا هه‌میشه ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به‌کاره کانتان
 نا‌گاداره ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ ئی که سانیک که باوهر تان هیناوه به‌رده‌وام بن له‌سهر
 باوهر به‌خودا و پیغه‌مبهره‌که‌ی ﴿وَالْكِتَابَ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ و به‌و قورئانه‌ی ناردوویه‌تی به‌خواره‌وه،
 بۆ‌پیغه‌مبهره‌که‌ی ﴿وَالْكِتَابَ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ﴾ وه‌به‌و کتیبانه‌ش که‌پیشتر ناردوویه‌تی به‌خواره‌وه
 ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ﴾ وه‌ههر که‌سینک بی باوهر بیت به‌خوا ﴿وَمَلَائِكَتِهِ﴾ و به‌فریشته‌کانی ﴿وَكُتُبِهِ﴾
 و رُسُلِهِ ﴿وَبِهِ كُتِبَہُ کَانِی وَبِیغَہُ مَہُہ کَانِی﴾ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ﴿وَبِهِ رُؤُوسُ دَوَابِّی﴾ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ئه‌وه
 به‌راستی گومرا بووه به‌گومراپی به‌کی زور دور (له‌راستی) ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بیگومان ئه‌وانه‌ی
 بروایان هیناوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ پاشان بی باوهر بوونه‌ته‌وه ﴿ثُمَّ آمَنُوا﴾ دواتر باوهر یان هیناوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾
 ئه‌وسا بی باوهر بوونه‌ته‌وه ﴿ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا﴾ پاشان له‌بی بروایی دا زیادتر روجوون ﴿لَئِنْ كُنَّا لِلَّهِ لَغَفِيرٍ﴾
 لَهْمُ ﴿خَوَاهِرْ گیز لیان خوش نابیت﴾ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا ﴿وَه‌رینمایی یان ناکات بۆ‌رینگای راست
 ﴿بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ﴾ موزده‌بلده به‌دوو روه‌کان ﴿إِنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ به‌وه‌یکه به‌راستی سزایه‌کی
 به‌نازاریان بۆ‌هیه ﴿الَّذِينَ يَتَخَذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ﴾ ئه‌وانه‌ی که بی باوهران به‌دوست و
 خوش‌ویستی خویشان داده‌نین ﴿مَنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیجگه له‌ئیمانداران ﴿يَتَّبِعُونَ عَنْدَهُمُ الْعِرَّةَ﴾
 ئایا به‌ته‌مان سهر به‌رزیان لای ئه‌وان ده‌س که‌وی؟ (بۆ‌چونیک‌ی هه‌له‌یه) ﴿فَإِنَّ الْعِرَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾
 چونکه به‌راستی سهر به‌رزیو بالا ده‌ستی هه‌مووی بۆ‌خوایه ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ﴾ وه‌بیگومان
 خوا ناردوویه‌تی به‌خواره‌وه بۆ‌تان ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له‌قورئاندا ﴿أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ﴾ ههر کاتینک
 بیستان ئایه‌ته‌کانی (به‌لگه‌کانی) خوا ﴿يُكْفَرُ بِهَا﴾ بروایان بی نا‌کریت ﴿وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا﴾ و گالته‌یان بی
 ده‌کریت ﴿فَلَا تَعْدُوا مَعَهُمْ﴾ ئه‌وه دامه‌نیشن له‌گه‌لیاندا (له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی گالته به‌ئایه‌ته‌کانی خودا
 ده‌که‌ن) ﴿حَقِّ يَحْضُوا فِي حَدِيثِ غَيْرِهِ﴾ تا ده‌چنه ناو باسینکی تره‌وه (و باسه‌که ده‌گورن) ﴿إِنْ كُرِدَا
 مَشَاهِدُ﴾ بیگومان ئه‌گهر دانیشن له‌گه‌لیاندا (و هاو به‌شیان بکه‌ن) ئه‌وه ئیوه‌ش وه‌که ئه‌وانن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ﴾ به‌راستی خوا کو‌که‌ره‌وه‌ی ﴿الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ﴾ دوو روه‌کان و بی باوهره‌کانیشه
 ﴿فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ به‌تیک‌را له‌دۆزه‌خدا ﴿۱۵﴾

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا
 أَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا
 أَلَمْ نَسْتَحِذْكُمْ عَلَيْهِمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
 بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَن يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِعُهُمْ وَإِذَا
 قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ
 اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى
 هَؤُلَاءِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 أَتُرِيدُونَ أَن تَجْعَلُوا اللَّهَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا
 ﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
 دِينَهُمَ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
 الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
 إِن شَكَرْتُمْ وَءَامَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمُ﴾ (دو پروهه‌کان) نه‌وانه‌ی چاوه‌روانی (سهر نه‌نجامی) ئیوه ده‌که‌ن ﴿فَإِنْ كَانَ﴾
 لَكُمْ ﴿جاءه‌ گهر بۆ ئیوه بوو ﴿فَتَحَّ مِنْ اللَّهِ﴾ سهر که‌وتن له‌لای خواوه ﴿قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ﴾ ده‌لین
 مه‌گهر ئیمه له‌گه‌ل ئیوه نه‌بووین؟ ﴿وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ﴾ به‌لام نه‌گهر بی‌بروایان
 به‌شیکیان (له‌سهر که‌وتن) هه‌بوو ﴿قَالُوا أَلَمْ تَسْتَحْوَذْ عَلَيْنَا﴾ نه‌لین ئایا ئیمه زالم‌ان نه‌کردن به‌سهر
 نه‌وان دا؟ ﴿وَنَمْنَعُكُمُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و ئیوه‌مان نه‌پاراست له‌ئیمانداران؟ (که‌واته به‌شمان بده‌ن) ﴿قَالَ اللَّهُ﴾
 يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ﴿جا خوا له‌پوژی دواایدا بریاری یه‌کجاری ده‌دات له‌نیوانتاندا ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ﴾
 لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَيًّا ﴿وهه‌ر گیز خوا (به‌لگه‌ی) کافران به‌سهر ئیمانداران (ی) راسته‌قیته) دا
 سه‌رناخت (له‌م جیهانه‌دا) و دروست نیه باوه‌رداران ملکه‌ج و سه‌ر شو‌ری بی‌باوه‌ران بن و حو‌کمی
 نه‌وان جی به‌جی بکه‌ن ﴿إِنَّ الْمُتَفِقِينَ﴾ به‌راستی دو پروهه‌کان ﴿يُخَذُّونَ مِنَ اللَّهِ﴾ ده‌بانه‌و‌یت
 خوا بخه‌له‌تین ﴿وَهُوَ خَدَّعُهُمْ﴾ که‌چی (له‌به‌رامبه‌ردا) خوا خه‌له‌تینه‌ری نه‌وانه و فر و فیله‌کانیان
 بو و چه‌له‌ده‌کانه‌وه) ﴿وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ﴾ هه‌ر کاتیکیش هه‌ستن بۆ نو‌یژ ﴿قَامُوا كَسَالًا﴾ به‌ته‌مه‌لی
 و سستی هه‌لده‌ستن ﴿يَرَاءُونَ النَّاسَ﴾ روپامایی بۆ خه‌لکی نه‌که‌ن ﴿وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وه‌یادی خوا
 ناکه‌ن که‌میک نه‌بیٔ ﴿مُذَبِّحِينَ بَيْنَ ذَلِكَ﴾ دو و دل و دل‌ه‌راو کی‌تانه له‌نیوان (کوفر و باوه‌ر) دا
 ﴿لَا إِلَى هَؤُلَاءِ﴾ نه‌لای پروادارانن ﴿وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ﴾ وه‌نه لای بی‌باوه‌رانن ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وهه‌ر که‌سینک
 خوا گو‌م‌رای بکات ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا﴾ نه‌وه هه‌ر گیز ری‌گه‌یه‌کی راستی بۆ نادو‌زیته‌وه (بی‌گه‌یه‌نیٔ
 به‌مه‌به‌ست) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌بروانان هیناوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا الْكَافِرِينَ أُولِيَاءَ﴾
 بی‌برو‌اکان مه‌که‌نه دۆستی خو‌تان ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌بری ئیمانداران ﴿أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا اللَّهَ﴾
 ئایا (به‌م کاره) ده‌تانه‌و‌یت بیده‌ن به‌خوا ﴿عَلَيْكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ﴾ به‌لگه‌یه‌کی روون له‌دژی خو‌تان؟
 ﴿إِنَّ الْمُتَفِقِينَ﴾ (بازانن) به‌راستی دو پروهه‌کان ﴿فِي الذِّكْرِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ﴾ له‌خانه و ته‌به‌قی
 هه‌ره ژیره‌وه‌ی ناگردان ﴿وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا﴾ وهه‌ر گیز رزگار که‌رینک بۆ نه‌وان ده‌ست ناکه‌و‌یت ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾
 جگه له‌وانه‌ی که‌ته‌وبه‌ده‌که‌ن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و خو‌یان چاک ده‌که‌ن ﴿وَأَعْتَصَمُوا﴾
 بِاللَّهِ ﴿وده‌ست ده‌گرن به‌(ئایینی) خواوه ﴿وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ﴾ و ئایینه‌که‌یان پاک و خاو‌ین ده‌که‌ن
 بۆ خوا ﴿قَالُوا لَيْكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جائه‌وانه (ی) نه‌و مه‌رجانه‌یان به‌جی هینا) له‌گه‌ل ئیمانداراندا ده‌بن
 ﴿وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بی‌گو‌مان له‌داها‌تو‌دا خوا ده‌یه‌خشیت به‌ئیمانداران ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾
 پاداشتیکی زور گه‌وره ﴿مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ﴾ ئایا خوا ج ئیشیکی هه‌یه به‌سزادانتان
 ﴿إِنْ شَكَرْتُمْ﴾ نه‌گهر سوپاسی بکه‌ن ﴿وَأَمْنُمْ﴾ وه‌باوه‌ری بی‌بتن ﴿وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا﴾
 وه‌خوا هه‌میشه سوپاسگو‌زاری به‌نده چاکه‌کانیه‌تی و زانایه‌بیان ﴿۱۷﴾

* لَا يَحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ
 اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تُعْفَوْنَ عَنْ
 سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوقًا دِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ
 بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
 نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا
 بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا
 لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
 وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ
 أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ
 أَنْ تَنْزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ
 مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ
 ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا
 عَنْ ذَلِكَ وَآتَيْنَا مُوسَى سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
 الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا
 لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

﴿لَا يَجِبُ اللَّهُ﴾ خوا پپی خوش نی به ﴿الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ ناشکرا کردنی قسه ی نابه جی و خراب ﴿إِلَّا مَن ظَلَمَ﴾ مه گهر که سیک سته می لیکرا بیت (بوی دروسته خراپه ی سته مکار ناشکرا کات) ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا﴾ وه خوا هه میشه بیسه ری زانابه ﴿إِنْ بُدُوا خَيْرًا﴾ نه گهر خیر و چاکه دهر خهن (به ناشکرا بیکن) ﴿أَوْ تَخَفُوهُ﴾ یان بیشار نه وه ﴿أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءِ﴾ یان ببورن له خراپه بهک ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾ نه وه بینگومان خوا هه میشه لیورده ی به توانابه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ به راستی نه وانه ی بی باوهرن ﴿يَا لِلَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به خوا و پیغمبره کانی ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ يُقَرِّقُوا﴾ وه ده یانه ویت جیاوازی بخهنه ﴿بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ نیوان خوا و پیغمبره کانی ﴿وَيَقُولُونَ نُوْمِنُ بِبَعْضِ﴾ وه ده لیس باوهر به هندیکن (له پیغمبره ران) ده هینین ﴿وَنَكْفُرُ بِبَعْضِ﴾ وه باوهر ناهینن به هندیکی تریان ﴿وَيُرِيدُونَ﴾ و ده یانه ویت ﴿أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ له و نیوانه د ریگه بهک بده نه بهر ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا﴾ نائه وانه به راستی بی باوهری ته واون ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ وه ناماده مان کرد وه بوی باوهران ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ سزایه کی رسوا کهر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی پروایان هیناوه ﴿يَا لِلَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به خوا و پیغمبره کانی ﴿وَلَمْ يَقَرُّوا﴾ وه هیچ جیاوازی به کیان نه خسته ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ نیوان هیچ کام له و پیغمبره رانه ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نائه وانه ﴿سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ﴾ له داهاتوودا خوا پاداشتیان ده داته وه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میشه لی بورده ی میهره بانه ﴿يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ﴾ (ته ی موحه مه د) خاوهن نامه کان داوات لی ده کهن ﴿أَنْ تُزِيلَ عَنْهُمْ﴾ که بویان بینتیه خواره وه ﴿كِتَابَ السَّمَاءِ﴾ پراوینک له ناسمانه وه ﴿فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى﴾ جا به راستی داوایان کرد له موسا ﴿أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾ گه وره تر له وه ﴿فَقَالُوا﴾ ووتیان ﴿أَرَأَيْتُمْ أَجْهَرُ﴾ خوامان نشان بده به ناشکرا ﴿فَاتَّخَذْتُمْ الصُّعِقَةَ﴾ جابروسکه بهک لی ی دان وگرتنی ﴿يُطَاعُونَ﴾ به هو ی سته م کردنیانه وه ﴿ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ﴾ پاشان گویره که به کیان کرد به بهر سترای خویان ﴿مَنْ بَعْدَ مَا جَاءَتْهُمْ﴾ پاش نه وه ی بویان هات ﴿الْبَيْتُ﴾ به لگه ناشکرا کان ﴿تَعْفُونَ عَنْ ذَلِكَ﴾ نه مجا ئیمه چاوپوشیمان له ویش کرد (له گویره که بهر سستیبه که یان) ﴿وَأَتَيْنَا مُوسَى﴾ وه به خشیمان به موسا ﴿سُلْطَانًا مُّبِينًا﴾ موعجیزه و به لگه ی ناشکرا (تا باوهر بینن) ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ﴾ وه بهر زمان کرده وه به سهر سه ریانه وه (کیوی طور) ﴿بِمِثْقَلِ هَمٍّ﴾ به هو ی به یماندانیانه وه ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وه ووتمان پی یان ﴿ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ بچنه ژووره وه له دهر گای (قودسه وه) به مل که چی و سوژده بردنه وه ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وه ووتمان بینان ﴿لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ﴾ ده ست دریژی مه کهن له رژی شه مماندا (بهراو کردنی ماسی) ﴿وَلَا تَدْخُلُوا مِنْهُمْ﴾ وهرمان گرت لیان ﴿مِثْقَالَ غَلِيظَةٍ﴾ به یمانیکی به هیز و بهتو ﴿۱۵۱﴾

فِيمَا نَقَضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكَفَرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ
 بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
 فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
 عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
 اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
 اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
 وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
 ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
 الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبُطِّلِمِنْ الَّذِينَ هَادُوا
 حَرَمْنَا عَلَيْهِمْ طَيْبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
 كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ
 النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَكِنَّ
 الرَّاكِبِينَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
 وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
 وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

﴿فَمَا نَقْضِهِمْ﴾ جا بہ ہوی ہلہ شانندنہوی ﴿مَيْتَقُهُمْ﴾ بہیمانان ﴿وَكَفَرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ وہ بہ ہوی بروا نہ ہینانان بہ ثاہتہ کانی خوا ﴿وَقَالَهُمُ الْآلِیَّةُ﴾ وہ کوشتنی پیغہ مہرانیان ﴿يَغْرَحُ﴾ بہنارہوا (وہک زہ کہریاو بہ حیا) ﴿وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ﴾ وہ بہ ہوی ٹہو ووتہ بہیان: ئیمہ دلہمان داپوشراوہ ﴿لَطَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا﴾ (نہ خیر وانہ) بہ لکو خودا موری ناوہ بہ سہر دلہ کانیان دا ﴿يَكْفُرُهُمْ﴾ بہ ہوی باوہر نہ ہینانانہوہ ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ﴾ کہواتہ باوہر ناہیتن ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ مہ گہر کہ میکیان نہ بیت ﴿وَيَكْفُرُهُمْ﴾ وہ بہ ہوی بروانہ ہینانانہوہ ﴿وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ﴾ وہ قسہ کردنیان لہ دڑی مہریہم ﴿بُهْتَانًا عَظِيمًا﴾ کہ بوختانیکی زور گہورہ بوو ﴿وَقَوْلِهِمْ﴾ وہ بہ ہوی ٹہوی کہووتیان ﴿إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ بیگومان ئیمہ مہسیح عیسیٰ کوری مہریہمان کوشت ﴿رَسُولَ اللَّهِ﴾ کہ پیغہ مہری خواہہ ﴿وَمَا قَتَلُوهُ﴾ لہ کاتیکدا نہ شیان کوشتبوو ﴿وَمَا صَلَّبُوهُ﴾ وہ ہلشیان نہواسی بوو ﴿وَلَا كُنْ شُبَّهَ لَهُمْ﴾ بہ لکولیان گوردرہ ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾ وہ بیگومان ٹہوانہی دووہرہ کیان تی کہوت دہبارہی عیسا ﴿لَبِى شَكٍّ مِّنْهُ﴾ لہ گومانندان لہ کوشتنہ کہیدا ﴿مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ ہیچ زانینیکیان دہبارہی نی یہ ﴿إِلَّا آتِیَاعُ الظَّنِّ﴾ جگہ لہ شوین کہوتنی گومان نہ بیت ﴿وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا﴾ وہ بہراستی و بیگومان نہیان کوشتبوو ﴿بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ﴾ (وانی یہ) بہ لکو خوا بہرزی کردہوہ بولای خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ زالی کار دروستہ ﴿وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہ ہیچ کہ سیک نی یہ لہ نامہ دار و (خواہن کتب) ہکان ﴿إِلَّا الْيُودُ مِنَ يَهُدَ﴾ مہ گہر پروای ہی دینیت (بہ عیسا) ﴿قَبْلَ مَوْتِهِ﴾ پیش مردنی ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وہ لہروری دوایشدا ﴿يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا﴾ (عیسا) دہ بیت بہ شایہت بہ سہریانہوہ ﴿يُظَلِّمُونَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ بہ ہوی ستمہ کردنہوہ لہ لایہن جوولہ کہ کانہوہ ﴿حَرَمْنَا عَلَيْهِمْ﴾ حہراممان کردلییان ﴿طَبَقَتِ﴾ چہند خوراکیکی پاک و خاوین ﴿أُحِلَّتْ لَهُمْ﴾ کہ حہلال کرابوو بویان ﴿وَبَصَدَّ هَرَعَن سَبِيلَ اللَّهِ كَثِيرًا﴾ وہ بہ ہوی زور دزاہتی کردن و بہرہ لستی کردنیان لہریگی خوا ﴿وَأَخَذَهُمُ الْيُودُ﴾ وہ بہ ہوی سوودوہر گرتیانہوہ ﴿وَقَدْ هُمُوعْنَهُ﴾ کہ بیگومان لییان قہدہغہ کرابوو ﴿وَأَكَلِيَهُمْ أَقْوَالَ النَّاسِ﴾ وہ بہ ہوی سامان و مالی خہلکی خوار دویانہوہ ﴿يَا لَيْطِلُ﴾ بہنارہوا ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ﴾ وہ ٹامادہمان کردوہ بوی بروا کانیان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایہکی زور بہ نازار ﴿لَكِنَّ الرَّسْحُونَ﴾ بہ لآم دامہ زراوان وشارہ زایان ﴿فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ﴾ لہ زانیاریدا لہوان (لہ جوولہ کہ کان) ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ و باوہر دارہ کان ﴿يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ بروایان ہمیہ بہوہی نیردراوہتہ خواروہہ بوسہر تو ﴿وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وہ بہوہش پیش تو نیردراوہتہ خواروہہ ﴿وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ﴾ وہ بہجی ہیتہرانی نویژ ﴿وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زہکات دہران ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ و باوہر داران بہ خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہروری دواہی ﴿أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ﴾ ٹہوانہ لہ دہاتوویہکی نزدیکدا پییان دہ بہ خشین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی زور گہورہ ﴿

الجزء
١١

* إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ
 وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
 وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
 مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
 تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
 لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
 ﴿١٦٥﴾ لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَكُ
 يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
 طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَهُمُ الرُّسُولُ بِالْحَقِّ
 مِنْ رَبِّكُمْ فَآمَنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بہر راستی نیمہ نیگامان بؤ کردوی ﴿کَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ﴾ وہ کہ چؤن نیگامان کرد بؤ نوح ﴿وَالنَّحِیَّتِیْنِ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و بؤ پیغہ مبرہ کانی پاش ثمو ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وہ نیگامان کرد بؤ ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یہ یعقوب ﴿وَالْأَسْبَاطَ﴾ و نہ وہ کانی یہ یعقوب ﴿وَعِيسَى وَآدَمَ وَنُوحًا وَهُارُونَ وَاسْمَاعِيلَ﴾ وہ بؤ عیساو ئیویب و یونس و ہارون و سولہ یمان ﴿وَأَتَيْنَا دَاوُدَ رُجُوكَ﴾ وہ زہ بوریشمان بہ خشی بہ داوود ﴿وَرُسُلًا﴾ وہ پیغہ مبرہ انیک ﴿فَدَقَّصَّصْنَاهُمْ عَلَيْكَ﴾ بیگومان بہ سہرہاتہ کانیانمان گیراوتہ وہ بؤت ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لہ مہ و پیش ﴿وَرُسُلًا لَمْ تَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ﴾ وہ پیغہ مبرہ انیک بہ سہرہاتہ کانیانمان نہ گیراوتہ وہ بؤت ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا﴾ وہ خوا قسہ ی کرد لہ گہل موسا بہ قسہ کردن ﴿رُسُلًا مُبَشِّرِينَ﴾ پیغہ مبرہ ان (مان ناردو وہ) کہ موزدہ دہرن ﴿وَمُنْذِرِينَ﴾ و ترسیئہرن بن ﴿لَا يَكُونُ لِلنَّاسِ﴾ بؤ ئہ وہ ی بؤ خہ لکی نہ بیت ﴿عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ بہ لگہ بہ سہر خواوہ دوا ی (ناردنی) پیغہ مبرہ ان ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وہ خواا ہہ میشہ زالی کار دروستہ ﴿لَکِنَ اللَّهُ يَشْهَدُ﴾ بہ لام خوا شایہ تی دہات ﴿بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ﴾ بہ (راستیہ تی) ئہ و قورٹانہ ی ناردو یہ تیہ خوارہ وہ بؤت ﴿أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ﴾ بہ زانی نی خوی ناردو یہ تیہ خوارہ وہ ﴿وَأَمَلَيْتَکَ يَشْهَدُونَ﴾ و فریشتہ کانیش شایہ تی ئہ دہن ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وہ خوا بہ سہ شایہ تی بیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی ئہ وانہ ی کہ بی باوہر بون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و بہرہ لستی رینگای خوابان کرد ﴿فَدَّضَلُوا ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ بیگومان ئہ وانہ گومر ابوون بہ گومر ابوونکی دور و لہ رادہ بہ دہر ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا﴾ بہ راستی ئہ وانہ ی پر وایان نہ ہینا و ہستہ میان کرد ﴿لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ﴾ خوا لیان خوش نابیت ﴿وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا﴾ رینمون و نیشیان ناکات بؤ ہیچ رینگاہہ ک ﴿إِلَّا لَطِيقَ جَهَنَّمَ﴾ بیجگہ لہ رینگہ ی دوزخ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ئہ میتنہ وہ تیایدا بہ ہہ میشہ یی و بی برانہ وہ ﴿وَكَانَ ذَلِكَ﴾ وہ ئہ وہ ی باسکرا ﴿عَلَى اللَّهِ سِيرًا﴾ لای خواا ئاسانہ ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ ئہ ی خہ لکینہ ﴿فَدَجَّاهُ كُرُ الرُّسُلِ﴾ بیگومان پیغہ مبرہ ہیناویہ تی بؤتان ﴿يَا حَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ راستی و پہوا لہ لایہن پہر و ہر دگارتانہ وہ ﴿فَتَأْمُرُوا خَيْرًا لَكُمْ﴾ کہواتہ ئیوہش باوہر بہیتن چاکترہ بؤتان ﴿وَأَنْ تَكْفُرُوا﴾ وہ ئہ گہر باوہر نہ ہینن ﴿فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئہوا بیگومان ہہرچی لہ ئاسمانہ کان و زہویدا ہہ یہ ہی خوابہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ خواا ہہ میشہ زانی دانای (کار دروستہ) ﴿۱۷﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
 اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
 وَكَلِمَتُهُ أُلْقِيَتْهُ إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمَنُوا بِاللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرَ لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ
 إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ وَمَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧٣﴾ لَنْ يَسْتَكْفِ
 الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدَ اللَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ
 وَمَنْ يَسْتَكْفِ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ
 إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ
 اسْتَنَكَفُوا اسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا
 يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٥﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
 قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا
 ﴿١٧٦﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
 رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٧﴾

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئہی خاوهن بہ راوہ ئاسمانی یہ کان ﴿لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ﴾ زیادہ پرہوی مہ کہن
 لہ ثانیہ کہ تان دا ﴿وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ﴾ وہ شتیک مہ لئین لہ بارہی خواوہ بیتجگہ لہ راستی
 ﴿إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بیگومان مہ مسیح عیسای کوری مہ ریم ﴿رَسُولُ اللَّهِ﴾ تہ نہا پیغہ مہبری
 خواہیہ ﴿وَكَلِمَتُهُ﴾ (دروستی کردوہ بہ) ووتہی خوئی (بہ) ﴿أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ﴾ بہ (جیریل دا) ناردی
 بو مہ ریم ﴿وَرُوحٌ مِنْهُ﴾ و (عیسا) گیانیکہ لہ یان خواوہ بہ خشر اوہ ﴿فَتَأْمُرُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ کہ واتہ پروا
 بہینن بہ خواوہ پیغہ مہ برانی ﴿وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً﴾ وہ مہ لئین (خواکانمان) سیانن (اللہ و عیسی و مہ ریم)
 ﴿أَنْتَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ (لہ و ووتہیہ) کوتایی بہینن چاکترہ بوتان ﴿إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ بیگومان خوا
 پەرستر اوئیکی تہ نہایہ ﴿سُبْحَنَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ﴾ باک و بی گہردی بو خوا لہ ووی پؤلہی ہہ بیت
 ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ہہر ہی خواہیہ ہہر چی لہ ئاسمانہ کان و ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ہہر چی لہ زہ ویدایہ
 ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وہ خوا بہ سہ چاودیربی (و ہہ موو شتیکی بدریتہ دہست) ﴿لَنْ يَسْتَنْكِفَ
 الْمَسِيحُ﴾ ہہر گیز مہ مسیح لاری نی یہ (نارازی نی یہ) ﴿أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ﴾ لہ ووی بندہی خوا بیت
 ﴿وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ﴾ ہہر وہا فریشتہ نزیکہ کانیش ﴿وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ وہ ہہر کہ س
 بہ بندایہ تی خوا رازی نہ بیت ﴿وَيَسْتَكْبِرْ﴾ وہ خوئی بہ گہورہ دابنیت ﴿فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا﴾
 ئہ وہ لہ دہا تہ ودا ہہ موویان کڈوہ کاتہ وہ لای خوئی ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ جا ئہ ووانہی کہ ہہروایان
 ہیناوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردوہ چاکہ کانیان کردوہ ﴿فَيُوفِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ ئہ و ہا دداشتیان دہ داتہ وہ
 ﴿وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ و بویان زیادیش دہ کات لہ بہ ہرہی خوئی ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا﴾ بہ لام
 ئہ ووانہی لاری یان کرد (لہ بندایہ تی ئہ و) ﴿وَاسْتَكْبَرُوا﴾ وہ خوئیان بہ گہورہ زانی ﴿فَيَعَذِّبُهُمْ﴾
 ئہ وہ خوا سزایان دہ دات ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ بہ سزایہ کی بہ تازار ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وہ جگہ لہ خوا
 دہستیان ناکہ ویت ﴿وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾ ہیچ دوست و پشت گیر نیک (سہر خہر نیک) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ
 جَاءَكُمْ﴾ ئہی خہ لکینہ بہ راستی بوتان ہات ﴿بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بہ لگہی ئاشکر لہ بہر و ہر دگارتانہ وہ
 ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ﴾ وہ ناردمانہ خواروہ بوتان ﴿تُورًا مِيتًا﴾ پروناکیہ کی ئاشکر اکہر (کہ قورٹانہ)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ﴾ جا ئہ ووانہی باوہریان بہ خوا ہیناوہ ﴿وَأَعْتَصَمُوا بِهِ﴾ و پشتیان بہ و بہ ستوہ
 و دہستیان گرت بہ ثانیہ کہ یانہ وہ ﴿فَسَيُجْزِيهِمْ فِي رَحْمَةِ مَتْنَةٍ﴾ ئہ وہ بیگومان دہ یان خاتہ ناو بہ زہ بی
 خوئیہ وہ ﴿وَفَضْلٍ﴾ و بہرہ و چاکہ (ی خوئیہ وہ) ﴿وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا﴾ وہ پینمایان دہ کات
 بولای خوئی کہ پینگای راستہ ﴿٧٥﴾

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَلَةِ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ
لِیْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا تَرَكَ
وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَمِ
إِلَّا مَا يَتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرُ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ
يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعْبِيرَ اللَّهِ
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ
الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن
تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدُوِّ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾ (ئەي موحەممەد ﷺ) داواي فتوات لى دەكەن وليت دەپرسن ﴿قُلِ اللَّهُ يَفْتِيكُمْ﴾ (بلى خوا فتواتان بۆ دەدات ﴿فِي الْكَلَالَةِ﴾ دەربارەي كەلالە (كەسيكە نەو و كورو باوك و بابيري نەبىت) ﴿إِنْ أَمَرُوا هَكَذَا﴾ ئەگەر پياويك مردوو ﴿لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ﴾ مندالى نەبوو ﴿وَلَهُ أُخْتٌ﴾ تەنها خوشكيكي ھەبوو ﴿فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ﴾ ئەو نىسوي ميراتي برا مردوو ھەي دەكەويت ﴿وَهُوَ بِرِثَافَا﴾ (ئەگەر ئافرەتى بمرىت و تەنها براىە كى ھەبىت) ئەو (براىە) ميراتي خوشكە مردوو ھەي ھەموو دەبات ﴿إِنْ لَوْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ﴾ ئەگەر خوشكە مردو ھەي مندالى نەبىت ﴿إِنْ كَانَتْ أَثْنَتَيْنِ﴾ بەلام گەر دوو خوشك بوون (دواي برا مردوو ھەيان) ﴿فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ﴾ ئەو (دوو خوشكە كە) دوو سى يەكى ميراتي برا ھەيان دەبەن ﴿وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً﴾ و ئەگەر ميراتگرەكان چەند خوشك و براىەك بوون، پساوان و ئافرەتان ﴿فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِي﴾ ئەو بۆ ھەر نىزىتە بەك ئەندازەي بەشى دوو مينيە ھەيە ﴿يَبْنِي اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوا بۆتان پروون دەكاتەوہ ﴿أَنْ تَضِلُّوا﴾ نا گومرا نەبن ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وە خوا بەھەموو شىتەك زانايە ﴿﴾

سورہ قی المائدۃ

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْمُحْسِنِينَ﴾ بەناوي خواي بەخشنەدي مېھربان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي بر واداران ﴿أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ بەلتيە کانتان بېەنەسەر ﴿أُحِلَّ لَكُمْ﴾ ھەلال کراوہ بۆتان ﴿بِهَيْمَةَ الْأَنْعَامِ﴾ (گوشتى) ئازەل و چوارپى (مەر و بز و ووشترو پەشە و ولاغ) ﴿إِلَّا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ﴾ بېجگە لەو ھى دەخوئىر تېتەو بەسەر تان دا (ھەر امن) ﴿غَيْرِ مُجْبَى الْقَتِيدِ﴾ دروست نى يەراو بکەن ﴿وَأَنْتُمْ حُرُّمْ﴾ لە کاتىکدا ئىتوہ لە ئىحرام دابن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ﴾ بەراستى خوا ھەر چى بويت برىارى بۆ دەدات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەوانەي بر و اتان ھىناوہ ﴿لَا تُجْلُوا شَعْرَ اللَّهِ﴾ پى مەگرن لەدروشمە کانى خوا (ھەلى مەوہ شىتەوہ) ﴿وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ﴾ و جەنگ مەكەن لە مانگە ھەر مەکان دا ﴿وَلَا الْهَدْيَ﴾ وە پى مەگرن لەو قوربانيانەي بەديارى دەھىترىن بۆ مەككە ﴿وَلَا الْقَلْبِدَ﴾ و (پى مەگرن و زىان مەدەن) لەو قوربانيانەي ملوانكەيان لەمل کراوہ (ديارى کراون بۆ نەزر و قورباني کردن) ﴿وَلَا آيَاتِ الْبَيْتِ الْحَرَامِ﴾ وە مەشكىن پىزى ئەوانەي نىازى مالى خوا دەكەن ﴿يَتَّبِعُونَ فُضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا﴾ بەتەماي بەھەر مەندى و پەزىامەندى پەر وەر دگارىانن ﴿وَإِذَا سَأَلْتُمْ فَاطْطَاوْا﴾ وە کاتىک ئىحرامتان شکاند ئەوہ (دروستە) پراو بکەن ﴿وَلَا تَجْرِمَنَّهُمْ شَتَانًا قَوْمًا﴾ باخەشم و قىستان لە کۆمەلەيک واتان لىتە کات ﴿أَنْ صَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لەبەر ئەو ھى بەگرىيان کردن لە مرگەوتى ھەر ام (کەبە) ﴿أَنْ تَعْدُوا﴾ کە دەست درىزى بکەن ﴿وَتَعَاوُوا عَلَى الْبَرِّ وَالتَّقْوَى﴾ وە کۆمەكى يەكترى بکەن لەسەر چاکە و بارىزگارى و لەخواترسان ﴿وَلَا تَعَاوُوا﴾ وە کۆمەكى يەكتر مەكەن ﴿عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَنِ﴾ لەسەر تاوان و دەست درىزى ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لە خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بىگومان خوا تۆلەي بەتینە ﴿﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِزْيِرِ وَمَا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
 وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
 السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَزْلَمِ ذَٰلِكُمْ فَسُقِيَ الْيَوْمَ يَبْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا
 تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ
 نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ
 غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
 أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ
 مُكَلَّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ
 وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾
 الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلٌّ لَكُمْ
 وَطَعَامُكُمْ حَلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
 مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
 مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَفِحِينَ وَلَا مَتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكَ﴾ له سہرتان یاساغ کراوہ ﴿الْمَيْتَةُ﴾ (گوشتی) مردارہ وہ بوو ﴿وَالَّذِمْ وَلَحْمُ الْخَيْزِرِ﴾ وہ خوین
وہ گوشتی بہراز ﴿وَمَا أَهْلُ الْغُرَابِ لَمْ يَعْلَمُوا﴾ و تہو نازہ لہ ی له کاتی سہر بریندا ناوی غہیری خوی لئ برایت
﴿وَالْمُتَحِفَةُ﴾ و نازہ لئ خنکاو (و خنکیتراو) ﴿وَالْمَوْفُودَةُ﴾ وہ تہو ی کہلئ ی درابئ تاگیانی دہرجویت
﴿وَالْمُرْدِيَّةُ﴾ وہ تہو ی لہ بہرزی کہوتیتہ خوارہ وہ مرد بیت ﴿وَالطَّيْبَةُ﴾ وہ شوخ لیدراو (کہ بہو شوخ لئ دانہ
مردبئ) ﴿وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ﴾ وہ تہو ی درندہ لئ ی خواردبئ ﴿إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ﴾ بیجگہ تہو ی (پیش مردن) سہرتان
بری بیت ﴿وَمَا يُبِخُ عَلَى النَّصَبِ﴾ ہہرہ ہا (یاساغ کراوہ لہ سہرتان) تہو نازہ لہ ی لہ سہر بہر د سہر پرایت (نصب:
چہند بہر دیک بوون لہ دہوری کہ عہ بہر پورز سہر دہ کران و لہ لایندا نازہ لیان سہر دہبری) ﴿وَأَنْ تَسْتَفْسِئُوا
بِالْزَّلَّةِ﴾ و داواکردنی بہش بہخت (و نیاز گرتہ وہ) بہتیرو پشک (کہ ہہموو جوہر یانصیب ہاوشیوہ کانی
دہ گرتہ وہ) ﴿ذَلِكَ فَتَنُ﴾ (تہنجام دانی) تہمانہ ہہمووی لہ فرمان دہرچوون و ناوانہ ﴿أَلْيَوْمَ يَسَّرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
تہوانہ ی پروایان نہ ہیتاوہ تہمرو ناومید بوون ﴿مِنْ دِينِكُمْ﴾ لہ ناینبہ کہتان ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ﴾ کہواتہ لیان مہترسن
﴿وَأَخْشَوْنَ﴾ تہنہا لہ من بترسن ﴿أَلْيَوْمَ كُنْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ﴾ تہمرو ناینبہ کہتانم تہواو (کامل) کردوہ بؤتان
﴿وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي﴾ و چاکہ و بہرہ ی خوم بہ تہواوی رشتوہ بہ سہر تاندا ﴿وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ و پازی
بووم کہ ئیسلام نایبتان بیت ﴿فَمَنْ أَضْطَرُّ﴾ جا ہر کہس ناچار بوو ﴿فِي مَخْصَصَةٍ﴾ لہر سبہ تیدا ﴿غَيْرُ مُتَجَانِفٍ لِأَيِّمٍ﴾
بئ تہو ی نہتی گوناہ کردنی ہہ بیت (لہو گوشتانہ بخوات گوناہی ناگات) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ﴾ تہوہ
بہراستی خوا لیخوش بووی بہ بہرہ یی یہ ﴿يَسْتَلُونَكَ﴾ (تہی موہمہد ﷺ) ہر سبارت لئ دہ کہن ﴿مَا دَا
أَجَلَ لَكُمْ﴾ چی حہلال کراوہ بؤیان؟ ﴿قُلْ أَجَلُكُمْ الطَّيِّبَتُ﴾ بلئ حہلال کراوہ بؤتان ہہموو خورا کہ پاکہ کان
﴿وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنْ آجَاجٍ مُكَيِّبٍ﴾ وہ (نہجیری) تہو بالندہو تانچی و سہگہ راو کہرانہ ی کہ فیری راوتان کردوون
﴿تُعَاوَمُهُنَّ وَمَا عَلَّمْتُمْ اللَّهَ﴾ فیری راویان تہ کہن لہو ی خوا فیری کردوون ﴿فَكُلُوا مِمَّا آتَاكُمْ عَلَيْهِ﴾ دہ بخون
لہوانہ ی بؤتان دہ گرن ﴿وَاذْكُرُوا أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ و ناوی خوی لہ سہر بیتن (کاتی تانچی یہ کہی تی بہر تہدہن
وکاتی دہ بخون) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ بیگومان خوا لیبر سبہو ی خیرایہ ﴿يَا
أَلْيَوْمَ أَجَلَ لَكُمْ الطَّيِّبَتُ﴾ تہمرو حہلال کراوہ بؤتان خورا کہ پاکو خاوتنبہ کان ﴿وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وہ خوراکی
تہوانہ ی نامہ یان پئ دراوہ (تہہلی کتاب) ﴿حِلِّ لَكُمْ﴾ حہلالہ بؤتان ﴿وَطَعَامُ كُلِّ حِلٍّ لَكُمْ﴾ وہ خوراکی تیوہش
حہلالہ بؤ تہوان ﴿وَالْمُحَصَّنَتُ مِنَ الْمُؤْمِنَتِ﴾ وہ ٹافرہ تانی (ٹازادی) داوین پاک لہ ئیمانداران (حہلالہ بؤتان)
﴿وَالْمُحَصَّنَتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ ہہرہ ہا ٹافرہ تانی (ٹازادی) داوین پاک لہ نامہ دارانی (گاور وجولہ کہ)
﴿مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ پیش تیوہ ﴿إِذَا عَاتَبْتُمُوهُمْ أَجُورُهُنَّ﴾ تہ گہر تیوہ مارہ یی یہ کانیان بدہنی (حہلال بؤتان) ﴿مُحْصِنِينَ﴾
تیوہ دہبی داوین پاک بن ﴿غَيْرَ مُسَفِّحِينَ﴾ داوین پس نہبن (بہ ٹاشکرا) ﴿وَلَا مَتَّحِزِينَ أَخْدَانٍ﴾ و دوستی ژبر
بہ ژیر تان نہبی (بؤ داوین پیسی) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ﴾ وہ تہو ی بئ باوہر بئ ئیمان و شہر بعت ﴿فَقَدْ حِطَّ
عَمَلُهُ﴾ تہوہ بیگومان کردہ وہ کانی ہلڈہوہ شیتہوہ ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ وہ لہر ژری دواپی دا یہ کیکہ لہ
خہ سارو مہندان ﴿

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾
وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ
لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَى
أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئهى ئهوانهى باوهردارن ﴿إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ ئه گهر ههستان بۆ نويز کردن ﴿فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ﴾ ئه وه دهم و چاوتان بشون ﴿وَأَيِّدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ﴾ ههروه ها دهسته کانتان له گهل ثانیسه کانتان ﴿وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ﴾ وه دهستی ته پر بهین به سرتان دا ﴿وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ وه بیکنان (بشون) له گهل ههردو قوله بیتان ﴿وَأَن كُنْتُمْ جُنُوبًا فَاظْهَرُوا﴾ وه ئه گهر له ش گران بوون ئه وه خوتان خاوین بکه نه وه (خوتان بشون) ﴿وَأَن كُنْتُمْ مَرَضَىٰ﴾ وه ئه گهر نه خوش بوون ﴿أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ یان له سه فهدا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ﴾ یان که سیکنان هاته وه له شوینی پیوستی سه رئاو کردن ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان جووت بوون (باپیستان به ریه ک کهوت) له گهل خیزانه کانتاندا ﴿فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً﴾ و ئاوتان دهست نه کهوت ﴿فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ ئه وه تهیه موم بکهن به خولیکی پاک ﴿فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ﴾ جادهست بهین به دهم و چاوو دهسته کانتان دا به و توز و خوله پاکه ﴿مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ﴾ خوانایه ویت هیچ جوړه تهنگی و نارپه حه تیه ک له سهرتان دابنیت ﴿وَلَا كُنْ رِيْدًا يُطْهَرُكُمْ﴾ به لکو ئهیه وی پاکتان بکانه وه ﴿وَلَيْسَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ و چاکه و بههری خوی نه و او بکات به سهرتانه وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ به لکو سوپاسی بکهن ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادى چاکه و فزلى خوا بکه نه وه به سهرتانه وه. ﴿وَمِيقَاتُ الْإِذْيِ وَالْفَكْرِ﴾ وه ئه وه پیمانیه که دایمه زرانلن پیى ﴿إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ کاتیک که ووتان بیستمان و گوپرا به ل بووین ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به راستی خوا چاک ئاگاداره به وهی له سینگه کاندایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئهى ئهوانهى باوهردان هیتاوه ﴿كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ﴾ زور به ریکو بیکی ههستن به نه نجام دانى فەرمانه کانی خوا ﴿شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ﴾ شایه تی دهرین به دادو راستی ﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَتَائِنُ فَوْمٍ﴾ بارق و کینه تان له دهسته و کومه لیک هانتان نه دا ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ أَقْرَبَ لِلشَّقَوَىٰ﴾ داد گهرین ئه وه نزیکتر له پاریزکاری و خوا به رستی یه وه ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ بیگومان خوا ئا گایه به کرده وه کانتان ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خوا به لینی داوه به وانیه بر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وهی چاکه کانیان کردوه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بویان هیه لیخوش بوون ﴿وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ و بادا شتیکی گه و ره ﴿

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ
 اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
 فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ * وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
 مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ
 وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
 حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ
 مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فِيمَا نَقَضِهِمُ
 مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلْسِيَةً يَحِرُّونَ
 الْأَكْلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
 بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
 فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ ٹھوانہی بروایان نہ ہینا ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ ٹایہ تہ کانی ٹیمہیان بہ درو
دائہنا ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ٹھوانہ ہاوپری ٹاگری دوزہخن ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
ٹھی ٹھوانہی بروانان ہٹاؤہ ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادی چاکہ و بہرہی خوا بکہ نہ وہ
بہ سہرٹانہ وہ ﴿إِذْ هَمَّ قَوْمٌ﴾ کاتیک کؤمہ لیک نیازیان کرد ﴿أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ﴾ کہہ دست
دریژ بکہن بؤتان ﴿فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ﴾ خوایش بہرگری دہست دریژی ٹھوانی لیگردن ﴿وَأَتَقُوا
اللَّهَ﴾ وہ لہ خوا بترسن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وہ با برواداران ہہرپشت بہ خوا بہستن ﴿وَلَقَدْ
أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سویند بہ خوا، بہ راستی خوا ہیمانی بہ ہیژی و ہرگرت لہ نہ وہی
ئیسرائیل ﴿وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا﴾ دوانزہ چاودیر ﴿وَقَالَ
اللَّهُ﴾ وہ خوا فہرموی ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ بیگومان من لہ گہلٹانم ﴿لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ سویند
بہ خوا ٹہ گہر بہر وپیکی نویژ بہ جی بہین ﴿وَأَتَيْتُمُ الزَّكَاةَ﴾ و زہکات بدن ﴿وَأَمَنْتُمْ بِرُسُلِي﴾
و باوہر بہین بہ نیراؤہ کانم ﴿وَعَزَّزْتُموهُمْ﴾ وہ یارمہ تیان بدن و پریزیان بگرن ﴿وَأَقْرَضْتُ اللَّهَ﴾
وہ قہرز بدن بہ (بہندہ کانی) خوا وخیریان پی بکہن ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بہ قہرزدان وخیریکی جوان
وچاک ﴿لَا كُفْرَانَ عَنْكُمْ سِيقَاتِكُمْ﴾ ٹھوہ بیگومان گونہ و خراہہ کانتان ٹہسپمہ وہ ﴿وَلَا دَخَلَتْكُمْ
جَنَّتٍ﴾ وہ ٹہان خمہ بہ ہہ شٹانیک ﴿تَجَرَّى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہہ پروبارہ کان دین و دہجن بہ ژریاندا
﴿فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ ٹہمجا لہ پاش ٹھو مہرج و ہیمانہ ہہرکس لہ ٹیوہ پی بروا بیت
﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ ٹھوہ بیگومان رینگای راستی وون کردوہ ﴿فِيمَا تَقْضِيهِمْ مِيثَاقُهمُ﴾
ٹہمجا بہ ہوی (پاش گہز بوونہ وہو) ہہلؤہ شانندہ وہیان بو ہیمانہ کہیان ﴿لَعَنَاهُمْ﴾ نہ فرہمان لی
کردن ﴿وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلْسِيَةً﴾ و ہلہ کانیانمان گپرا بہ دلکی رہق و ووشک ﴿يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ﴾
ووتہ و فہرموودہی خوا لادہدہن ﴿عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ لہ شویتہ کانی خوی ﴿وَلَسَوْا حَظًا مِمَّا دُكِرُوا﴾
بیہہ وہ لہ بیریان کرد بہ شیکی زورلہ وہی کہ ٹاموژگاری کرابوون پی ﴿وَلَا تَزَالُ﴾ بی کؤنابی
ودواہاتن (بہردہوام) ﴿تَطْلُعُ عَلَى حَايَةِ مَنْهُمْ﴾ ٹاگادار ٹہبی بہ سہر ناپاکی و کردہ وہی ناپاکیانہ وہ
(وہردہوام خہریکی فر و فیل وناپاکین) ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ مہ گہر کہ میٹ لہوان نہ بیت (کہ ٹہمہ
پیشہیان نی یہ) ﴿فَأَغْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ﴾ جا بیورہ لیان و چاؤ پؤشی بکہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾
بہ راستی خوا چاکہ کہرانی خوش دہویت ﴿۱۷﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبُغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ
الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَوَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ وہ لهوانہی کہدہیان ووت ﴿إِنَّا نَصْرِي﴾ ئیمہ گاوورین ﴿أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ﴾
 بہلین و پیمانی بہہیزمان لی وەرگرتن ﴿فَسَوَّحْنَاهُمَا ذِكْرًا لَهُ﴾ بہلام بہشیکی گہورہ
 لهوی کہناموزگاری کران پی (لہسر زمانی عیسی) لهبیریان چوو ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْ آلِهَتِهِمُ الْآدَاةَ﴾
 وَاَلْبَعْضَ﴾ بہوی ئہوہوہ دوزمنایہتی وکینہبہریمان خستہ نیوانیان ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ ناروژی
 دواپی ﴿وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ﴾ وہ لهمودوا خوا هہوالیان پیدہدات ﴿بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ بہوی
 کہدہیانکرد (لہجہان دا) ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئہی نامہدارہکان (ئہلی کتاب) ﴿قَدْ جَاءَكُمْ﴾
 رَسُولُنَا﴾ بیگومان نیراومان ہاتوہوہ بۆ ئیوہ ﴿يُبَيِّنْ لَكُمْ﴾ پرونی دہکاتوہ بۆتان ﴿كَثِيرًا مِّمَّا﴾
 كُنْتُمْ تُخْفُونَ﴾ زوری لهوی کہئیوہ دہتان شاردہوہ ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ لہکتیب (ی تہورات و
 ئینجیل) دا ﴿وَيَعْلَمُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ وچاو پۆشی دہکات لہزوریک لهوانہ ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 بَیْگومان بۆتان ہاتوہوہ لہلایہن خواوہ ﴿تُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ پروناکی یہکی گہورہوہ نامہیہکی
 پرون کہرہوہ ﴿يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ﴾ خوا رینموننی کہسیکی پی دہکات شوین
 رہزامنندی ئہو بکہویت ﴿سُبُلَ السَّلَامِ﴾ بۆرینگہکانی ئارامی و ئاشتی ﴿وَيُخْرِجُهُمُ﴾ وەدہریان
 دہہینیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ لہتاریکی یہکانی (بی باوہرہوہ) بۆناو پروناکی (ئیمان و
 ئیسلام) ﴿بِإِذْنِهِ﴾ بہفرمانی خوی ﴿وَيَهْدِيهِمْ﴾ وہرینموننیان دہکات ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 بۆ رینگای راست ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بہخوا بہراستی بی باوہربوون ئہوانہی
 کہووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بہراستی خوا ہەر مہسیحی (عیسی) کوپی مہریہمہ
 ﴿قُلْ﴾ (ئہی موحمہد ﷺ) بلی ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ئہوہ کی دہتوانیت رپی ہیچ شتیک
 بگرت لہخوا ﴿إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ ئہگہر بیہویت مہسیحی کوپی مہریہم
 لہناو بیات ﴿وَأَمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ہەر وہا دایکی و ہەرچی کہسیش لہزہوی دا ہہیہ
 ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہہر بۆ خواہہ خاوہن داریتی ئاسمانہکان و زہوی و مولکی ئہون
 ﴿وَمَا يَبْقَىٰ لَهُمَا﴾ و ہەرچی والہ نیوانیاندا ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ دروست ئہکاو دایہہینیت ہەرچی بیہویت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وخوا بہسەر ہہموو شتیکدا بہتوانایہ ﴿۱۷﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّوْهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَاقَوْمِ ادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَمُوسَى إِنَّا فِيهَا قَوْمٌ مُّاجِبَرِينَ وَإِنَّا لَنَدْخُلُهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ﴾ جو لہ کہ و گا وورہ کان دہیان ووت ﴿نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبُّهُ﴾ ئیمہ کوران و خوشہ ویستانی خواین ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ﴾ بلّی دہی بوجی سزاتان دہدات بہ ہوی گوناہہ کانتانہوہ ﴿بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ﴾ (نہ خیر راست نی یہ) بہ لکو ئیوہ مروئیکن ﴿فَمَنْ خَلَقَ﴾ لہو مروفانہی کہ خوا دروستی کردون ﴿يَعْرِفُ لِمَنِ يَشَاءُ﴾ خوش تہ بیت لہ ہہر کہس بیہ ویت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ و سزای ہہر کہ سیش تہ دات کہ بیہ ویت ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ و ہہر بّو خواہہ مولکی ئاسمانہ کان و زہوی و ہہرچی والہ نیوانیندا ﴿وَالَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ و ہہر بّو لای تہویشہ گہرانہوہ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی نامہ دارہ کان ﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا﴾ بیگومان نیرا و ہ کہمان ہات بّو ناوتان ﴿يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾ (بہرنامہی خوا) پروون دہ کاتہوہ بّوتان ﴿عَلَىٰ فِتْنَةٍ مِنَ الرَّسْلِ﴾ پاش ماوہیہ کہ لہ ناردنی پیغہ مہران ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ لہ بہر تہوہی نہ لین: ﴿مَآجَاءَ تَاَمِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ﴾ نہ ہات بّو لامان ہیچ مژدہ دہرو ترسینہ ریک ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ﴾ تہوہ تا بیگومان مژدہ دہرو ترسینہ رتان بّو ہاتوہ ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ہ خوا بہ توانا و دہ سہ لات دارہ بہ سہر ہہموو شتیکدا ﴿وَلَقَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ باسی تہو کاتہ بکہ کہ مووسا فہرمووی بہ گہلہ کہی ﴿يَقُولُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ تہی گہلہ کہم بییری چاکہ و بہرہی خوا بکہنہوہ بہ سہر تانہوہ ﴿إِذْ جَعَلْنَا فِيكُمْ آيَاتٍ﴾ کاتیک کہ پیغہ مہرانی تیدا ہہ لختستون ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ مَلُوكًا﴾ و ہ چہ ندینی کردوون بہ پادشا ومہلیک ﴿وَأَتَاكُمْ مَا لَمْ يَأْتِ أَحَدًا﴾ و ہ شتیکی بیّ بہ خشیوون کہ نہی بہ خشیوہ بہ ہیچ کہس ﴿مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ لہ جہانیان ﴿يَقُولُوا﴾ تہی گہلہ کہم ﴿أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ﴾ بچنہ ناو تہو خاکہ پیروزہی (ہاکراوہ تہوہ لہ بت پهرستی کہ مہ بہ ست پیّ بیت المقدسہ) ﴿الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ کہ خوا پریاری داوہ بّوتان ﴿وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ﴾ و ہ پاشہ و پاش و ہرنہ گہرینہوہ لہ تاینہ کہتان ﴿فَتَقَالُوا خَيْرِينَ﴾ (تہ گہر بگہرینہوہ) تہوہ بہ زیانباری و ناو میدی تہ گہرینہوہ ﴿قَالُوا يَا مُوسَىٰ﴾ ووتیان تہی مووسا ﴿إِن فِيهَا قَوْمًا جَبَارِينَ﴾ بہ راستی گہلکی زور دارو ستمکار لہو شارہ دایہ ﴿وَأَنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا﴾ و ہ ئیمہ ہہر گیز ناچینہ ناوی ﴿حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تا تہوان لیّ دہرنہ چن ﴿فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تہمجا تہ گہر تہوان لیّ دہرچوون ﴿فَإِنَّا دَاخِلُونَ﴾ تہو کاتہ بیگومان ئیمہ تیّ تہ چین ﴿قَالَ رَجُلَانِ﴾ دوو پیاو ووتیان: ﴿مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ﴾ لہوانہی لہ خوا دہ ترسان ﴿أَن نَّمَّ اللَّهُ عَلَيْهِمَا﴾ و ہ خوا چاکہ ی ئیمانی پشت بوو بہ سہریندا ﴿أَدْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ﴾ بدہن بہ سہریندا لہ قاپی شارہوہ بچنہ زورہوہ ﴿فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَآفَكُمْ عَلَيْكُمْ﴾ جا تہ گہر چوونہ ناویہوہ تہوہ بہ راستی ئیوہ زال دہبن بہ سہریندا ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا﴾ و ہ پشت ہہر بہ خوا بیہستن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر ئیوہ باوہردارن ﴿ۛ﴾

قَالُوا يَمُوسَى إِنَّا لَنَدْخُلُهَا أَبَدًا مَادَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
 أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي
 لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
 الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
 يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ
 ﴿٢٦﴾ *وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلَ
 مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ
 قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ
 لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ
 رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُو أَبَايَ وَتَأْثِمَ كُنُفُوكَ
 مِنَ اصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ
 لَهُ نَفْسُهُ وَقَتَلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾
 فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ وَكَيْفَ يُورِي
 سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوَيَّلَتِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
 الْغُرَابِ فَأُورِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

﴿قَالُوا يَمُوسَى﴾ ووتیان ئہی موسا ﴿إِنَّا لَنَدْخُلُهَا أَبَدًا﴾ بہرستی ئیمہ ہرگز ناچینہ ناو ئہوشارہ
 ﴿مَادَامُوا فِيهَا﴾ تائہوان تیدابن ﴿فَادْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقُلْتَ لَا﴾ کہواتہ برو خوت و پەرہردگار
 لہدزیان جہنگ بکن ﴿إِنَّا هُنَا قَالِعِدُون﴾ بیگومان ئیمہ لیرہ دانیشتوین ﴿قَالَ﴾ (موسا)
 ووتی ﴿رَبِّ إِنِّي لَأَمْلَأُ﴾ ئہی پەرہردگارم بہرستی من خاوهی ہیج کہسیک نیم ﴿إِلَّا نَفْسِي
 وَآخِي﴾ بیجگہ لہخوم و براکہم نہبیئت ﴿فَأَفْرَقَ بَيْنَهُمَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ﴾ کہواتہ جیابی بخمرہ نیوان
 ئیمہو ئہوگہلی ﴿الْفَاسِقِينَ﴾ کہ لہسنوری خوا دەرچوون ﴿قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ﴾
 (خوا) فہرموی بہرستی ئہو (خاکہ پیروزہی بیت المقدس) قہدہغہ کراوہ لہسہریان ﴿أَرْبَعِينَ
 سَنَةً﴾ ماوہی چل سال ﴿يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ بہسہر گہردانی دہخولیتہوہ بہسہر زہویدا ﴿فَلَا
 تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ بویہ خہم مہخو لہسہر ئہو گہلی کہلہ سنوری خوا دەرچوون ﴿وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ﴾
 (ئہی موحمہد ﷺ) بخوتنہرہوہ بہسہریاندا ﴿نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ﴾ ہہوالی دوو
 کورہکہی ئادہم کہ حق و راستہ ﴿إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا﴾ کاتیک ہہردوویکیان دوو جورہ قوربانی یان کرد
 ﴿فَقَبِلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ ئہمجا لہیہ کیکیان وەرگیرا ﴿وَلَمْ يَقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ وہ لہوی تریان وەرہگیرا
 ﴿قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ﴾ (ئہوہیان لی گیرا نہکرا) ووتی بیگومان دہبی ہہر بتکورم ﴿قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ
 الْمُتَّقِينَ﴾ ئہویش ووتی خوا (قوربانی) تہنہا لہپاریزکاران و لہخواترسان گیرا دہکات ﴿لَنْ
 بَسَطَ إِلَى يَدِكَ﴾ سویند بہخوا ئہگہر تو دہستم بو دریزکہی ﴿يَتَقَاتَى﴾ بو ئہوہی بمکوزی
 ﴿مَا أَنَا بِسَاطِئِ يَدَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ﴾ من دہست دریز ناکہم بو تو بو ئہوہی بتکورم ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾
 بہرستی من لہخوا ئہترسم ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ کہ پەرہردگاری ہہموو جیہانیانہ ﴿إِنِّي أُرِيدُ﴾
 بہرستی من دہمہویت ﴿أَنْ تَبْوَأَ بَايَتِي وَآثِمَكَ﴾ کہ تو بگہریتنہوہ (بولای خوا) بہگونہی من و
 خویشتہوہ ﴿فَتَكُونُ مِنَ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ ئہوسا تو لہہاوہلانی دوزخ دہبیئت ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾
 ہہر ئہوہش پاداشتی ستہم کارانہ ﴿فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ﴾ ئہمجا دہرونی (ئہو تاوانبارہ) ہانی دا
 ﴿قَتَلَ أَخِيهِ﴾ بو کوشنی براکہی ﴿فَقَتَلَهُ﴾ وہ کوشتی ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ بہہوی یہوہ چوہوہ ریزی
 زیان باران وخہسارومہندان ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا﴾ پاشان خوا قہلہ پہشیکی نارد ﴿يَتَحَفُّ فِي الْأَرْضِ﴾
 لہزہویدا چالی ہلئہکند (بو قہلہ پہشیکی مردارہوہ بوو) ﴿لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤْرِثُ سَوْءَ أَخِيهِ﴾ بو ئہوہی
 نیشانی بدات کہچون لہشی براکہی بشاریتہوہ ﴿قَالَ يَوَيْلًا﴾ ووتی ئای داخی سہختم وتیاچوون
 بو من ﴿أَعَزَّزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ﴾ بو من دہستہ پاچہ بووم لہوہی وہک ئہم قہلہ پہشہہم؟
 ﴿فَأَوْرَى سَوْءَ آخِي﴾ تا تہرم و عہورتی براکہم بشارمہوہ ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ﴾ ئہوسا چوہوہ ریزی
 بہشیمان بوانہوہ ﴿۲۵﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ وَمَنْ قَتَلَ
 نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
 النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
 جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
 مِنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٢٢﴾
 جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
 الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
 وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
 لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
 ﴿٢٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدُرَ عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
 اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ أَنَّ لَهُمْ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ
 عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٦﴾

﴿مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ﴾ هر له بهر ئه وه (ی که له و داستانه دا باسکرا) ﴿كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ پیوستمان کرد له سهر نه وه ی ئیسرائیل ﴿أَنَّهُ﴾ که بیگومان بریار ئه مه یه ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا﴾ ئه وه ی ته نیا که سیټک بکوژیت ﴿بِعَیْرِ نَفْسٍ﴾ له توله ی که سیټکی کوز راودا نه بیټ ﴿أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ﴾ یان توله ی خرابه کاری و ئازاوه بنیټه وه له سهر زه وی دا ﴿فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا﴾ ئه وه وه که ئه وه وایه هه موو خه لکی کوشیت ﴿وَمَنْ أَحْيَاهَا﴾ ئه وه ش بئ تاونیک رزگار کات له کوزران ﴿فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا﴾ ئه وه وه که ئه وه وایه هه موو ئاده می رزگار کردیت و زیندووی کردنه وه ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند به خوا بیگومان، پیغه مبه ره کانمان هاتن بولایان به به لگه پروونه کانه وه ﴿ثُمَّ إِنَّا كَثَّرْنَا ثَبَرَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ که چی له پاش ئه وه زورینک له وانه ﴿فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ﴾ زیاده ره ویان کرد له زه ویدا ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ﴾ به راستی توله ی ئه وانه ی ﴿يَحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که جهنگ و دوزمنایه تی ئه کهن له گه ل خواو پیغه مبه ره که ی دا ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وه هه ول ئه دهن له زه ویدا خرابه بلاویکه نه وه ﴿أَن يَقْتُلُوا﴾ (ئه وه توله یان) ئه وه یه بکوژین ﴿أَوْ يُصَلِّبُوا﴾ یا هه لبواسرین به دارا ﴿أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ﴾ یان ده ست وقاچیان بپر دیت ﴿مَنْ خَلِيفَ﴾ به پیچه وانه وه (راست وچه پ) ﴿أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ﴾ یان دوور بخرنه وه له وولات ﴿ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا﴾ ئه مه زه بونی و ئابرو بردنیانه له جیهاندا ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ له دواړو ژیشدا بویان هه یه ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه وره ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ بیجگه له وانه ی ته و به یان کردووه ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ﴾ له پیش ئه وه ی ده سه لاتن بیت به سه ریاندا ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تا بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ که به راستی خوالی بورده ی میهره بانه ﴿يَتَابِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئه ی ته وانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَتَقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَأَتَّبَعُوا إِلَهَ الْوَسِيلَةِ﴾ بگه رین به دوا ی هه موو هو کاریکدا که نزیکتان بخاته وه له خوا ﴿وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ وه تی بکوشن و خه بات بکن له رینگه ی خوا دا ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلِقُوهُمْ﴾ به ئومیدی رزگار بونتان ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی ته وانه ی که له جیهاندا بئ پروا بوون ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ﴾ ئه گهر بینه خاوه نی ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه رچی له زه ویدایه هه مووی ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ ئه و ونده ی تریشی له گه ل بیت ﴿لِيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ بو ئه وه ی خو یانی بئ بکر نه وه و رزگار کهن له سزای پوژی دوا یی و بیبه خشن بو رزگار بوونیان ﴿مَا تُقِيلُ مِنْهُمْ﴾ لی یان وهرنا گیریت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بویان هه یه سزایه کی به ئازار ﴿﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا
الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمَنْ
الَّذِينَ هَادُوا وَسَمَّعُوا لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ
آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ
فَاَحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

﴿يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ﴾ دہیانہ ویت لہ ناگری دوزخ بیتہ دہرہ وہ ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾
 بہ لام ہر گیز دہر چو و نیان لہ (ناگری دوزخ) نی یہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای ہر دہ و امیان
 بؤہ یہہ ﴿۲۷﴾ ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ﴾ پیاو و ثافرہ تی دز ﴿فَأَقْطَعُوا آيِدِيَهُمَا﴾ دہستیان بیرن ﴿جَزَاءً بِمَا
 كَسَبَا﴾ لہ تۆلہی ئەو دزیہی کردیانہ ﴿نَكَالًا مِنَ اللَّهِ﴾ ئەمہ تۆلہ و تہمی کردنیکہ لہ لایہن
 خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا بالا دہستی کار دروستہ ﴿۲۸﴾ ﴿فَمَن تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ﴾ جاہر
 کہس تۆبہی کرد لہ پاش ستہ مہ کہی (دزیہ کہی) ﴿وَأَصْلَحَ﴾ وہ کردہ وہی چاکی کردو باش بوو
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُتُوبُ عَلَيْهِ﴾ ئەوہ بیگومان خوا تۆبہ کہی لی و ہر دہ گریٹ ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بہ راستی
 خوا لیووردہی میہرہ بانہ ﴿۲۹﴾ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ﴾ ثایا نہت زانیوہ ﴿أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ﴾ کہہر بؤ خواہ
 خواہیتی ئاسمانہ کان و ﴿وَالْأَرْضِ﴾ زہوی ﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ سزای ہر کہ سینک دہدات کہ بیہ ویت
 ﴿وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ﴾ وہ ئەو بوریت لہ ہر کہس خوی بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وہ خوا بہ سہر ہموو شتیکدا بہ توانا و دہسہ لاتدارہ ﴿۳۰﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ ئەہی پیغہ مہر ﴿ﷺ﴾
 ﴿لَا يَخْزِيكَ﴾ خہم بارت نہ کات ﴿الَّذِينَ يُسْرِغُونَ فِي الْكُفْرِ﴾ ئەوانہی کہ پیشہر کی دہ کہن لہ ہی
 بروایی دا ﴿مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَقْوَمِهِمْ﴾ لہ وانہی بہدہم ئەلین برومان ہیئاوہ ﴿وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ﴾
 کہچی دلہ کانیاں بروای نہ ہیئاوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ ہر وہا لہ وانہش کہ جوولہ کہن ﴿سَمِعُوا
 لِلْكَذِبِ﴾ زور گوی قولاخن بؤ درو ﴿سَمِعُوا لِقَوْمٍ آخَرِينَ﴾ زور گوی لہ مشتی دہستہ یہ کی
 ترن ﴿لَا يَأْتُونَكَ﴾ کہنہ ہاتون بؤ لای تو ﴿يُخْرِفُونَ الْكِمَةَ﴾ ووتہ کانی (تہورات) دہ گورن ﴿مِن بَعْدِ
 مَوَاضِعِهِ﴾ لہ پاش ئەوہی خوا لہ شویتنی خوی دایناون ﴿يَقُولُونَ إِن أُوتِيتُمْ هَذَا﴾ ئەلین ئەگہر
 ئەمہ (ی ئیمہ) تان پی گوترا (لہ لایہن موحمہ مہد ﷺ) ﴿فَخَذُوهُ﴾ ئەوہ و ہری گرن ﴿وَإِن لَّمْ
 تُؤْتُوهُ﴾ ئەگہر لہ ئەمہ (ی ئیمہ) تان پی نہ گوترا ﴿فَأَحْذَرُوا﴾ ئەوا خوتان ہپاریزن ﴿وَمَن يُرِدِ اللَّهُ
 فِتْنَتَهُ﴾ وہ ہر کہ سینک خوا بیہوی کافرو گومپرای بکات ﴿فَلَن تَمْلِكَ لَهُ شَيْءٌ﴾ ئەوہ تو
 لہ بہرہ مہر خوا دا ہیچت پی نا کریت بؤی ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانہ کہ سانیکن ﴿لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَن يَظْهَرْ
 قُلُوبُهُمْ﴾ خوا نہ یو بستو وہ دلہ کانیاں پاک بکاتہ وہ ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ﴾ لہ دونیادا سہر شوہر دہ بن
 ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ وہ لہ رۆزی دواییشدا بؤیان ہیہہ ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی زور گہورہ ﴿۳۱﴾

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
 فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ
 يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
 إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ
 وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ
 ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ
 فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
 لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ
 كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ
 وَاخْشَوْنَ اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ
 بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
 عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ
 بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
 قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارٌ لَهُ وَمَنْ
 لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

﴿سَمِعُوا لِلْكَذِبِ﴾ ئەو (جۈلەكانە) زۆر گوی قولاخى درۆن (هەمیشە گوی هەلدەخەن بۆ درۆ) ﴿أَكَلُوا لِلشَّحِّ﴾ مالى حەرام زۆر دەخۆن ﴿فَإِنْ جَاءَكَ﴾ جا ئەگەر ئەوانە هاتن بۆلات ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ﴾ ئەو (بەوێستى خۆت) بربار بەدە لە نێوانیاندا ﴿وَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ يان وازيان لى بهيتە ﴿وَإِنْ عَرَضْتُمْ عَنْهُمْ﴾ خۆ ئەگەر وازيان لى بهيتى ﴿فَلَنْ يَصْرُوكَ شَيْئًا﴾ ئەو هېچ زيانىكت پى ناگەيەنن ﴿وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ﴾ وە ئەگەر بربارت دا لە نێوانیاندا ئەوا بە دادوهرى بربار بەدە ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ چونكە بەراستى خوا دادگەرانى خوش دەوێت ﴿وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ﴾ وە ئەوانە چۆن تۆدەكەن بەدادوهر ﴿وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ﴾ لەكاتىكدا تەوراتيان لایە ﴿فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ﴾ كە حوكم و بربارى خواى تيايە ﴿ثُمَّ يَوَلُّونَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ ئەمجا لەپاش ئەو (ى كە كرديتيان بەدادوهر) پروو وەر دەگيرن ﴿وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ بىنگومان ئەوانە برباردار نين ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ﴾ بىنگومان ئيمە تەوراتمان ناردە خواریووە ﴿فِيهَا هُدًى وَنُورٌ﴾ كەربنمومونى و پرووناكى تيدا بوو ﴿يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ﴾ ئەو پيغەمبەرە حوكميان پى دەکرد ﴿أَسْمَؤُا﴾ كە موسلمان و ملەكەج بوون ﴿لِلَّذِينَ هَادُوا﴾ بۆ ئەوانەى كە جۈولەكە بوون ﴿وَالرَّكِبُيُونَ وَالْأَخْبَارُ﴾ هەروەها زانا خواناسەكان و زانا شەرع زانەكان (حوكميان پى دەکرد) ﴿بِمَا أَسْخَفُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ﴾ بەهوى ئەو (ى فەرمانى بارىزگارى كتيى خوا (تەورات) يان پى كرا بوو (لەلایەن پيغەمبەرەكانيانەو) ﴿وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ﴾ وەشايە تيش بوون لەسەرى ﴿فَلَا تَحْشَوْا النَّاسَ﴾ كەواتە ئەى (زانايانى جۈولەكە) لەخەلكى مەترسن ﴿وَأَخْشَوْا﴾ بەلكو تەنها لەمن بترسن ﴿وَلَا تَشْرَوْا بِآيَاتِي﴾ بەلگەو فەرمانەكانى من مەگۆرنەو (مەفروشن) ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ بە نرخیكى كەم ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ وە هەر كەس حوكم نەكات بەو بربارانەى كە خوا ناردووبەتيا خواریووە ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ئا ئەوانە بى باوەرن و موسلمان نين ﴿وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا﴾ لەتەوراتدا نوسيمان (بىويستمان كرد) لەسەريان ﴿أَنْ التَّقْسَ بِالنَّفْسِ﴾ كە بىنگومان هەر كەسيك بەدەستى ئەنقەست كەسيك بكوريت ئەكوژيتەو لە بەرامبەرىدا ﴿وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ﴾ وە چاو لەبرى چاو ﴿وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ﴾ وە لووت لەبرى لووت ﴿وَالْأَذْنَ بِالْأَذْنِ﴾ وە گوپچكە لەبرى گوپچكە ﴿وَالْيَسْرَ بِالْيَسْرِ﴾ وە ددان لەبرى ددان ﴿وَالْجُورَ قِصَاصٌ﴾ وەزامەكانيش تۆلەيان زامدار كردنى دەست دريژى كەرانه ﴿فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ﴾ جا هەر كەس لەتۆلە سەندن خوش بيت ئەو ئەييتە هوى سربىنەوى گوناھى ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ﴾ وە هەر كەسيك حوكم نەكات ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بەهوى كەخودا ناردووبەتيا خواریووە ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ ئەوا هەر ئەو كەسانە ستم كارى ئەواون ﴿١٥﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
 مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
 لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
 وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ
 بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ
 الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
 وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
 عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ
 فِي مَآءِ اتِّدِكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
 فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَن أَحْكُم بَيْنَهُم
 بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ
 بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم
 بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
 الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ﴾ نه مجابه دواي پیغه مبه رانی (جو وله که دا) په وانه مان کرد ﴿يَعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ عیسی کوری مریهم ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ باوهری هدی به نه و توراتی که له پیش خوییه وه هاتو وه (راستی دهرده خات و باوهری پییه تی) ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ﴾ وه ئینجیل مان پی به خشی که ریتمونوی و پروناکی تیدایه ﴿وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ وه نه و تورات به راست دهر زانیت که له پیش نه وه وه هاتو وه ﴿وَهَدَىٰ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وه ریتمونوی و ناموزگاری به بو پاریز کاران وله خواترسان ﴿وَلِيَحْكُمُ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ﴾ ده با به یروانی ئینجیل حوکم بکه ن ﴿يَمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ﴾ به وهی که خوا ناردوویه تیه خواره وه تیایدا ﴿وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ وه ههر که س حوکم نه کات به وهی که خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ ئا نه وانه به ته وای یاخین و له فهرمانی خوا دهر چوون ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه نه م قورئانه مان ناردده خواره وه بوتو به حق و راستی ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ﴾ و کتیه کانی پیش خوی به راست دهر زانی و پشتیوایان لی ده کات (پیش ده ست تیخستن و گورینان له لایه ن جوله که و گاوره کانه وه) ﴿وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ﴾ و چاودیرانه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ که واته حوکم و بریاریده له ناو نامه دهر کانداه وهی خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه شوین هه واه وه وهی نه وان مه که وه ﴿عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ﴾ لانه دی لهو حوکم و بریاره هق و راستی که بوت هاتو وه ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ﴾ دامان ناوه بو ههر ئوممه تیک له ئتیه ﴿شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾ شهریه ت و ریکه به کی پروون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ وه نه گهر خوا بیوستایه ئتیه نه کرد به یکه ئوممه ت و کومه ل ﴿وَلَكِن لِّيَبْلُوَكُمْ﴾ به لام (نه یکردوون) بوئیه وهی تاقیتان بکاته وه ﴿فِي مَاءٍ آتَاكُمْ﴾ لهو شهریه ت و یاسایانه کی به پی به خشیوون ﴿فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ﴾ که واته پیش برکی بکه ن بو نه و شتانه کی که چاکن ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گهرانه وه تان ههر بولای خوابه به گشتی ﴿فَيُنَبِّئُكُمْ﴾ نه مجا هه و التان پیده دا ﴿يَمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ به وهی که له جیهاندا جیاوازیوون تیایدا ﴿وَأَن آحْكُم بَيْنَهُمْ﴾ وه فهرمانمان پی کردیت که حوکم بکه له نیوانیاندا ﴿يَمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ به وهی که خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ و شوین حزو ئاره زویان نه که ویت ﴿وَأَحْذَرُوا أَن يَفْتِنُوكَ﴾ وه وریابه لیان له وهی بت ترازیتن ﴿عَن بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾ له هه ندیک له وهی خوا ناردوویه تیه خواره وه بوت ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر نه وانه پروان وهر گیراو سه رپیچی یان کرد ﴿فَأَعْلَوْا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ نه وه بزانه و دلنیا به خوا نه یه ویت ﴿أَن يُصِيبَهُمْ بَعْضُ ذُنُوبِهِمْ﴾ به وهی هه ندیک له تا وانه کانیانه وه سزایان بدات و تووشی زینان بکات ﴿وَأَن كَذِبَ مَنْ التَّائِسِ لِقَدْسِقُونَ﴾ بیگومان زور له ناده می یه کان سه رکه شن و له سنووری خوا دهر چوون ﴿أَفَكُمُ الْجَاهِلِيَّةَ يَبْغُونَ﴾ ئایا نه وان داوای حوکمی نه فامی ده که ن؟ ﴿وَمَن أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا﴾ ئایا کی حوکم و بریاری له هی خوا جوان و چاکتره؟ ﴿لَقَوْمٌ يُؤْفِكُونَ﴾ بو که سائیک که پروای ته وایان هیه

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
 أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
 نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ
 فَيُصِيبَهُمْ أَوْ يَاسِرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَذِيرٌ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا
 أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ
 مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
 يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
 عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
 الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُتُمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی ته وانه ی باوه پرتان هیناوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ﴾ جووله که و گاور
 مه که نه به پشتیان و خوشه ویستی خوتان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ نه وانه هندیکیان دوستی به کترن ﴿وَمَنْ
 يَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ﴾ نه و تان نه و ان بکات به پشتیان و دوستی خوی ﴿فَإِنَّهُمْ مِنْهُمْ﴾ نه و به راستی نه و که سه له وانه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بینگومان خوار پښمونی گه لی سته مکاران ناکات ﴿فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
 مَرَضٌ﴾ بویه نه یینی ته وانه ی دلپان نه خوشی (دو رووی) تیا به ﴿يُسْرِعُونَ فِيهِمْ﴾ پیش پر کی نه که
 له دوستایه تی نه و (جووله که و گاور) انه دا ﴿يَتَوَلَّوْنَ خُفًّی﴾ نه لپن نه تر سین ﴿أَنْ تُصِيبَا دَابَّةً﴾ که به سه ر
 هاتی ناخوشی رورگار دوچار مان بیت ﴿فَعَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْقَاحِ﴾ ده ی نریکه خوا سه ر که و تن و زال
 کردنی ته و او بنیریت (بو پیغه مبه ر) ﴿أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ﴾ یان له لایه نه خویه وه کاریکی تر بکات
 ﴿يُضِيعُوا عَلَىٰ مَا أَسْرَوْا﴾ به هو ی نه وه و وایان لیدیت له وه ی په نهانیان کر دبو و ﴿فِي أَنْفُسِهِمْ تَلْمِيزٌ﴾ له ده روونی
 خویاندا په شیمان ده بنه وه ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه و سا ته وانه ی پروایان هیناوه ده لپن ﴿أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ
 أَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ ثایا نه و که سانه ته وانه که سویندیان به خوائه خوارد ﴿جَهْدًا مَعَهُمْ﴾ به توندترین سویندیان
 ﴿إِنَّهُمْ لَمَعَكُمُ﴾ که به راستی نه و ان له که لتانن ﴿حَطَّ أَعْمَالُهُمْ﴾ کرده وه کانپان بو چهل بوویه وه ﴿فَأَصْبَحُوا
 حَسِرِينَ﴾ به هو ی نه وه و زهره مندو په نجه روپوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی ته وانه ی که باوه پرتان
 هیناوه ﴿مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ﴾ هر که س له ئیوه هه لکه ریته وه له ثاینه که ی ﴿فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ
 نَّوْءٍ بِهِ زُورٍ خَوَّاتٍ لَه بَاتٍ نَه و ان گه ل و کومه لیک تر نه هیتیت ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ خوا ته وانی خوش
 نه ویت و نه و انیش خویان خوش نه ویت ﴿إِنَّهُمْ عَلَىٰ الْكُفْرِ﴾ به سوزو به زه یین به رانه ر پروا داران ﴿أَعَزَّةٌ
 عَلَىٰ الْكُفْرِ﴾ به هیزو توندن به رانه ر بی پروایان ﴿يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تی کوشان ده که نه له ربی خوا دا
 ﴿وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ﴾ و ناترسن له سه ر زه نشتی سه ر زه نشت کاران ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ نه وه ی باسکرا
 چاکه و به ره ی خوابه ﴿يُؤْتِيهِ مِنْ يَسَاءً﴾ نه یبه خشیت به هر که س که خوی بیه ویت ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾
 وه خوا ده سته لات فراوانی زانابه ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ بینگومان دوست و یار مه تی ده ری ئیوه
 ته نها خوا و پیغه مبه ره که یی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و پروا داران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ ته وانه ی که به پیک و
 پیک نوبزه کانپان به جی نه هیسن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه کات نه ده ن ﴿وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ به رده و ام مل که چن بو
 فرمانی خوا ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه هر که س خوا و پیغه مبه رو ئیمانداران بکات
 به پشتیان خوی ﴿فَإِنْ حَرَّبَ اللَّهُ هُمْ لَيُغْلِبُونَ﴾ نه وه بینگومان هر کومه لی خوا زال و سه ر که و تون ﴿وَيُؤْتِي
 اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی که سانی که پرواتان هیناوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ﴾ دامه نین ته وانه ی
 که ثاینه که ی ئیوه داده نین (به شتیکی) ﴿هَزُوا وَلَعًا﴾ گالته و لاقرتی پیکراو ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾
 له وانه ی نامه یان پی به خسراوه ﴿مَنْ قَلْبُكُمْ﴾ له پیش ئیوه دا ﴿وَالْكَفَّارُ﴾ وه له بی پروا کانیس ﴿أُولَئِكَ﴾
 (دیان مه نین) به دوست و خوشه ویستی خوتان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه که ر
 ئیوه پروا دارن ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هَاهُنَا وَلِعِبَاءَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءَ وَكُمُ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْأَثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتُ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْأَثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتُ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلِيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا أَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا أَوقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

﴿وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ کاتیک ئیوہ بانگ دہدن بؤ نویژ ﴿اتَّخَذُوا هَاهُنَا آلِهَةً﴾ ئەو (دوو پروانہ) گالتہو لاقرتی پی ئەکەن ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ ئەمەش بەھوی ئەوہو بە کەئەوان گەلیکی نہ فام و نہ زانن ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ بلی ئەی نامەدارە کان ﴿هَلْ تَقِفُونَ مِثْلَ﴾ ئایا هیچ پەخنەو پرقیکتان ھەبە لە ئیمە ﴿إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بئجگە لەوہی کەبر و امان ھیتاوە بەخو ﴿وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ وە بەو قورئانە ی ھیتراو تە خواریوہ بۆمان ﴿وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِ﴾ وە بەوہی لەمەو پێش ھیتراو تە خواریوہ ﴿وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَاسِقُونَ﴾ بئگومان زۆر بەتان سەرکەش و لەسنوور دەرچوون ﴿قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ﴾ ئەی موحمەد ﷺ ﴿بَلَىٰ نَبَا هَهُوَ النَّاسُ بَدَمَنِي﴾ پێشتر مەئوئە عەندە اللہ ﷻ کئی شوین و پاداشتی خراپترە لای خوا لەوہ ﴿مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ئەوہ کەسیکە خوا نہ فرەتی لی کردیبت ﴿وَوَضِعَ عَلَيْهِ﴾ وە شمی لیگرتیبت ﴿وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرَّةَ وَالْخَنَازِيرَ﴾ وە ھەندیکی لی کردبن بەمەیموون و بەراز ﴿وَعَبَدَ الْأَطْغُوتَ﴾ وە بت و تاغوتی بەرستیبت ﴿أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا﴾ ئەوانە ی باسکران خراپترین شوینیان ھەبە ﴿وَأَصْلُ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾ و گومراپترین کەسن لەرنگای راست ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ قُلُوبُهُمْ﴾ وە کاتیک دین بۆ لاتان دەئین بر و امان ھیتاوە ﴿وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ﴾ سویندبی بئگومان بەبی پروایی بەوہ ھاتوون ﴿وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ﴾ وە بئگومان ھەر بەبی پرواییشەوہ دەرچوون ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ﴾ وە خوا زۆر چاک دەزانن بەوہی کە دەیان شار دەوہ ﴿وَتَرَكُوا كَثِيرًا مِنْهُمْ﴾ وە ئەینی زۆریک لەوانە ﴿يَسْعَوْنَ فِي الْأَثَرِ وَالْعُدُونِ﴾ پێشبر کئی ئەکەن لە گوناھو دەست درێژی کردن ﴿وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ﴾ و حەرام خواریندا (وہ بەرتیل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بئگومان ئەوہی کە دەیان کرد زۆر بەدو خراپ بوو ﴿لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبُّنَا وَالْأَحْبَارُ﴾ ئەوہ بۆچی بەرگریان نہ کردن خوا بەرست و زاناکانیان ﴿عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ﴾ لە گوشتاری گوناھیان و ﴿وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ﴾ لە حەرام خواریندان (وہ بەرتیل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ بەراستی شتیکی بەدبوو ئەوہی دەیان کرد ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوولە کە کان و وتیان ﴿يَدَّأَهُمْ مَّعْلُوءٌ﴾ خوا دەستی بەستراوہ (پاک ی بۆخودا) ﴿غُلَّتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ یاخو ئەوان خۆیان چنگ قوچراو و دەست بەستراوین ﴿وَلَعِنُوا بِمَا قَالُوا﴾ وە نہ فرینیان لیکرا بەھوی ئەوہی کە ووتیان ﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ﴾ (نەخیر وانی یە) بەلکو ھەردوو دەستی خودا ھەمیشە کراوہ یە (لەم ئایە تەدا جیگیر کردن و باسکردنی سیفەتی دەست بۆ خودا ھاتووە ئیمە باوہ پەرمان پێتە پی بەبی لیجواندن و شیوہ کە ی نازانین و تەنھا خودا دەیزانیت) ﴿يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ چۆنی بیەوێت دہبە خشیبت ﴿وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ﴾ وە سویند بەخو زیاد دەکات بۆ زۆر لەوان (بۆ زاناو سەرۆکەکانیان) ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ ئەو قورئانە ی ھیتراو تە خواریوہ بۆ تۆ لە لایەن پەرورەدگار تەوہ ﴿طُفِتْنَا وَكُفِّرْنَا﴾ سەرکەشی و بی پروای (زیاد ئەکات بۆیان) ﴿وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ﴾ وە خستومانە تە نیوانیان ﴿الْعُدُوَّ وَالْبَغْضَاءَ﴾ دوزمنایەتی و کینەو پرقەبەری ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ تاروژی دوایی ﴿كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ﴾ ھەر جارێک ئاگریکیان ھەلگیرساندییبت بۆ ئازاوە نانەوہو جەنگ ﴿أَطْفَأَهَا اللَّهُ﴾ خوا ئەو ئاگرە ی کوزاندۆتەوہ ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وە تیکۆشان ئەکەن لە زەوی دا بۆ خراپەو تیکدان ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ خواش خراپە کارانی خوش ناوێت ﴿۱۱﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
 سَيِّئَاتِهِمْ وَلَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا
 التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا
 مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ
 وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
 بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ
 رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى
 تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
 وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
 فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ
 هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا
 مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا قُلْنَا مَا جَاءَ هُمْ رَسُولُ
 بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا﴾ خُو تہ گہر بہ راستی نامہ دارہ کان (تہ ہلی کتاب لہ گاور و جولہ کہ کان)
 بروایان بہتیاہ ﴿وَاتَّقُوا﴾ و خویان ہپاراستاہ و پاریزکار ولہ خواترس بونایہ ﴿لَا كُفْرَانَهُمْ﴾
 سِجَاتِہُمْ ﴿بِیْگومان گوناہو خراہہ کانیانمان دہسری یہوہ لیان ﴿وَلَا دَخَلَتْہُمْ جَنَّتِ النَّعِیرِ﴾ وہ
 دہمانخستہ ناو بہ ہشتانی پرناز و نیعمت ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وہ بیگومان تہ گہر تہو
 نامہ دارانہ تہورات و ئینجیلیان کار بی بگرداہہ ﴿وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْہُمْ﴾ ہروہا تہو قورٹانہی کہ ہینراوہ تہ
 خوارہوہ بویان ﴿مِنْ رَبِّہُمْ﴾ لہ لایہن پہروہردگار یانہوہ ﴿لَا كَلُومًا مِنْ قَوْمِہُمْ﴾ بیگومان پورزی یان
 دہ خوار د لہ لای سہرویانہوہ (لہ ئاسمانہوہ) ﴿وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِہُمْ﴾ وہ لہ ژنر پیانہوہ (لہ زہوی یہوہ)
 ﴿مِنْہُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ﴾ نیان دایہ دہستہ و کومہ لیکری پیک و پیک ﴿وَكَثِيرٌ مِنْہُمْ﴾ بہ لام زوریک لہوان
 ﴿سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ﴾ تہوہی دہیکہن زور بہ دو خراہہ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ تہی پیغہمبہر ﴿بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ
 إِلَيْكَ﴾ رایگہ بہنہ (بہ خہلک) تہوہی ہینراوہ تہ خوارہوہ بوت ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن پہروہردگار تہوہ
 ﴿وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ﴾ وہ تہ گہر وانہ کہی ﴿فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتِہٖ﴾ تہوہ پاسپیرہ کہی خوات رانہ گہ یاندہوہ
 بہ جیت نہ ہیناوہ ﴿وَاللّٰهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ﴾ وہ خواتو دہ پاریزت لہ خہلکی (کہبت کوژن) ﴿إِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي
 الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ بیگومان خوا رینمونی بی بروایان ناکات ﴿قُلْ يٰ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی
 موحمہمہ ﴿بَلِّغْ تہی نامہ دارہ کان (تہی تہ ہلی کتاب) ﴿لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ﴾ تہوہ لہ سہر ہیج شتیک نین
 ﴿حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ ہتا بہ پیک و راستی بہ ہروہی تہورات و ئینجیل نہ کہن ﴿وَمَا أُنْزِلَ
 إِلَيْکُمْ﴾ ہروہا تہو قورٹانہی کہ ہینراوہ تہ خوارہوہ بوتان ﴿مِنْ رَبِّکُمْ﴾ لہ لایہن پہروہردگار تانہوہ
 ﴿وَلَيَزِيدَنَّ کَثِيرًا مِنْہُمْ﴾ سویند بہ خوا زیاد تہ کات بو زوریان ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْکَ مِنْ رَبِّكَ﴾ تہوہی ہینراوہ تہ
 خوارہوہ بوت لہ لایہن پہروہردگار تہوہ ﴿طُعِينًا وَقُرْآنًا﴾ سہر کہشی و بی باوہر بیان (زیاد
 دہ کات) ﴿فَلَا تَأْسَرْ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ کہواتہ خہم مہ خو لہ سہر کومہلی بی بروایان ﴿إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ بہ راستی تہوانہی بروایان ہیناوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و تہوانہی بوون بہ جولہ کہہ ﴿وَالضَّالُّونَ﴾
 تہستیرہ پہرست یان فریشتہ پہرستہ کان ﴿وَالنَّصْرَى﴾ وہ شوین کہہ وتوانی عیسی پیغہمبہر ﴿مَنْ آمَنَ
 بِاللّٰهِ﴾ ہہر کہس لہوانہ بروایان ہینا بیت بہ خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہ پورزی دواہی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾
 و کردہوہی چاکری کردیت ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَیْہُمْ﴾ تہوہ نہ ہیج مہترسیہ کیان لہ سہرہ ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾
 وہ نہ خہفہت بار تہ بن (لہ پورزی دواہی دا) ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سویند بہ خوا پہیمانی
 بہ ہیزمان و ہرگرت لہ بہ نو ئیسرا ئیل ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَیْہِمْ رَسُولًا﴾ و چند پیغہمبہر یکمان نارد بو یان
 ﴿كَلَّمَآجًا هُزْ رَسُولٌ﴾ ہہر جاریک پیغہمبہر یکیان بو بہانایہ ﴿بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُہُمْ﴾ بہ ہہر فہرمانی کہ
 بہدلیان نہ بواہی ﴿فَرِيقًا كَذَّبُوا﴾ دہستہ یہ کیان بہدروژن دائہ نان ﴿وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ﴾ وہ دہستہ یہ کیشیان
 دہ کوشتن ﴿۷﴾

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ
عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ
يَبْنَىٰ إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا
لِظَالِمِينَ مِّنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا
عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾
أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ
صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ فَانْظُرْ كَيْفَ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ
ثُمَّ أَنْظِرْ أُنَىٰ يَوْفِكَوْنَ ﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَمْلِكُ لَكُم ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾ قُلْ
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ
قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِن قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

﴿وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةً﴾ وایان دہ زانی کہ تو لہ و سزا دوو چاریان نایبت ﴿فَعَمُوا وَصَمُوا﴾ جا بویہ کو یرو کہ ربوون (لہ ناست بیستن و بیننی ہق) ﴿ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ لہ پاشان خوا تہ وبہ و گہرانہ وہی لی و ہر گرتن ﴿ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ﴾ تہ مجا لہ پاش تہ وہ زور بہ یان کو یرو کہ ربوون (لہ بیستن و بیننی بہ لگہ و ثایہ تہ کانی خوا) ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ وہ خوا بیننہ رہ بہ ہر کر دہ وہ بہ ک کہ دہ یکہ ن ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سو یند بیت بی باوہ ربوون تہ وانہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بیگو مان خوا مہ سیحی کو ری مہ ربہ مہ ﴿وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ لہ کاتیکدا مہ سیح (کاتیک رہ وانہ کرا) ووتی تہی بہ نو ئیسرا ئیل ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ تہنہا خوا بہرستن کہ بہر و ہر دگاری من و ئیوہ شہ ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ بہراستی ہر کہ س ہا وبہش بو خوا دانبت ﴿فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ﴾ تہ وہ بیگو مان خوا بہ ہشتی لی حہرام کر دووہ ﴿وَمَا وَدَّ النَّارُ﴾ وہ جیگا و شوتی ناگر دہ بیت ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ وہ بو تہ و ستم کارانہ ہیچ یار مہ تی دہ ریک نی یہ ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سو یند بہ خوا بہراستی بی باوہ ربوون تہ وانہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ تَالِكٌ لِّدَلَّةٍ﴾ بیگو مان خوا یہ کیکہ لو سی خوا (کہ برتین لہ بہر و ہر دگار و عیسی و دایکی) ﴿وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَحْدٌ﴾ (لہ کاتیکدا) ہیچ بہر ستر او یکی راست نی یہ بیجگہ لہ تہ نیا خوا یہ ک ﴿وَأَنْ لَّمْ يَتَّخِذُوا عَمَّا يَقُولُونَ﴾ وہ تہ گر واز نہ ہین لہ ووتہ نا رہ و او بہ دانہ ﴿لِمَنْ سَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ سو یند بہ خوا دوو چاری تہ وانہ یان تہ بیت کہ بی باوہ ربوون ﴿عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزایہ کی بہ نازار و سہخت ﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ﴾ دہی ثایا بو توبہ ناکہن و ناگہریتہ وہ بولای خوا؟ ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ﴾ و داوای لیوردنی لی ناکہن؟ ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ لہ کاتیکدا خوا لیوردہی میہر بانہ ﴿مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ﴾ مہ سیحی کو ری مہ ربہ مہ ہیچ نی یہ جگہ لہ پیغہ مہ ربی خوا ﴿فَدَخَلَتْ مِنْ قِبَلِهِ الرُّسُلُ﴾ بیگو مان لہ پیش تہ وہ وہ چہندہا پیغہ مہ ربوون ﴿وَأَمَّهُ وَصِدِّيقَهُ﴾ دایکشی نافرہ تیکی زور راست گو یہ ﴿كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ﴾ ہر دوو کیان خوا ر دنیان دہ خوا رد (واتہ خوانین) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ نُنْزِلُ لَهُمُ الْآيَاتِ﴾ سہ رنج بدہ چون ثایہ ت و بہ لگہ کان پروون دہ کہ ینہ وہ بویان ﴿ثُمَّ أَنْظِرْ﴾ پاشان سہیر کہ ﴿أَنِّي يُوقِفُونَ﴾ چون لا دہ درین لہ حق بہر و بہ تال دہ رن ﴿قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ (تہی مو حہ مہد) ﴿بَلَىٰ ثَايَا ئِيُوہ بیجگہ لہ خوا شتیک دہ بہرستن؟ ﴿لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ کہ ہیچ زہر و سوو دیکی نی یہ بوتان ﴿وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ خوا ہر خوی بیسہری زانایہ ﴿قُلْ يَتَاهَلِ الْكِتَابِ﴾ (تہی مو حہ مہد) ﴿بَلَىٰ تہی نامہ دارہ کان ﴿لَا تَعْلَمُ فِي دِينِكُمْ﴾ زیادہ روی مہ کەن لہ ثاینہ کہ تاندا ﴿غَيْرَ الْحَقِّ﴾ جگہ لہ وہ نہ بیت کہ راست و حہ قہ ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ﴾ و شوین ثارہ زووی کہ سانیک مہ کہون ﴿فَدَضَلُوا مِنْ قَبْلِ﴾ کہ بہراستی پیشتہر گومراو سہر لی شیواو بوون ﴿وَأَضَلُّوا كَثِيرًا﴾ وہ زور کہ سیشیان گومرا کرد ﴿وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾ وہ خوشیان گومرا بوون و لایاندا لہ رنگای راست ﴿٧٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ
 دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
 يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
 لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ
 يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
 خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا
 أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا هُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا
 مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾ * لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ
 أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي
 ذَلِكَ يَأْتِي مِنْهُمْ قَسِيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى
 الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا
 مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

﴿لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ فرین کرالہ وانہی بی بر و ابون ﴿مَنْ بَيَّ اسْرَءِيلَ﴾ لہ بہرہ ونہ وہی ئیسرائیل
 ﴿عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ﴾ لہ سہر زمانی داوود ﴿وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ ولہ سہر زمانی عیسای کوری مہریہ میس
 ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ ٹو نہ فرینہش لہ بہر ٹوہ بوو سہر بیچیان کرد ﴿وَكَاؤُلُوعَتَدُونَ﴾ و ہہ میسہ
 دہست دریزیان دہ کرد ﴿كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ﴾ ٹو وانہ بہر گری یہ کتری یان نہ دہ کرد ﴿عَنْ مُنْكَرٍ
 فَعَلُوهُ﴾ لہ ہہر کاریکی بیزارو ناشہرعی کہ دہ یان کرد ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ بیگومان زور
 بہ دہ بوو ٹوہ وہی کہ ٹہ یان کرد ﴿تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾ ٹہ بینی (ٹہی مو حہ مہد ﴿زُورَ﴾ بہ یان
 ﴿يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دؤ ستاہی ٹہ کہن لہ گہل ٹہ وانہی بی باوہر بوون ﴿لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ﴾ بیگومان زور بہد و خراپہ ٹوہ وہی کہ پیشیان خست بوخویان (و کر دویانہ) ﴿أَنْ سَخَطَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ﴾ کہ ہوی خہ شم و قینی خوا بوو لیان ﴿وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ﴾ وہ ٹہ وانہ لہ سزای
 دوزہ خدا بی برانہ وہ دہ میتنہ وہ ﴿وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ وہ ٹہ گہر ٹہ وانہ بر و یان بہیتاہ بہ خوا
 ﴿وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ﴾ وہ بہ پیغہ مہرہ و بہو بہر نامہ ہی کہ نیراوتہ خواروہ بو سہری ﴿مَا اتَّخَذُوهُمْ
 أَوْلِيَاءَ﴾ ٹوہ بی بر و یانہ یان نہ دہ کرد بہ دؤ ست و خوشہ ویستی خویان ﴿وَلَا كَانَ كَثِيرًا مِّنْهُمْ
 بِهِ لَامَ زُورَ﴾ بہ یان ﴿فَسَقُوتَ﴾ لہ ٹاین دہر چوون و باخین لہ خوا ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بیت دہ بینیت (ٹہی مو حہ مہد ﴿خِرَابِ تَرِينِ﴾ خہ لکی بو دوز مناہی تی
 لہ گہل بر و اداران دا ﴿الْيَهُودَ وَالَّذِينَ اشْرَكُوا﴾ جوو لہ کہ و ہاوبہش دانہر انن ﴿وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم
 مَّوَدَّةَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ سویند بیت دہ بینیت نزیکترینیان لہ خوشہ ویستی بو بر و اداران ﴿الَّذِينَ
 قَالُوا إِنَّا نَصْرِي﴾ ٹہ وانہن کہ دہ یان ووت بیگومان ٹیمہ گاوریسن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَسِيصِينَ
 وَرَهَبَانَا﴾ ٹوہش لہ بہر ٹوہ یہ بیگومان لہ ناویاندا قہ شہو گوشہ گیر انیک ہن ﴿وَأَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ کہ بہر راستی ٹہ وان خویان بہزل و گہورہ دانانین ﴿وَإِذَا سَمِعُوا﴾ ہہر
 کاتیک گویان لی بوواہ ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ﴾ ٹو قورٹانہی کہ نیراوتہ خواروہ بو پیغہ مہرہ ﴿تَرَىٰ
 أَعْيُنُهُمْ﴾ دہ بینی چاوہ کانیان ﴿تَقِيضُ مِنَ الدَّمْعِ﴾ لہ فرمیسک (پر دہی و) دہر ژیت ﴿وَمَا
 عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ﴾ لہ بہر ٹوہ راستی یہی کہ زانیویانہ (و بو یان دہر کہ وتوہ) ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا﴾ ٹہ لین
 ٹہی بہر و ہر د گارمان ٹہ و ا ٹیمہ باوہر مان ہینا (بہو قورٹانہی نار دووتہ خواروہ بو مو حہ مہد)
 ﴿فَأَكْثِبْنَاهُمْ الشَّهِيدِينَ﴾ دہ توش لہ گہل شاہی تی دہر ان ناومان بنوسہ و (لہ گہل ٹہ واندا ہمانز میرہ) ﴿

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا
رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثْبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحَرَّمُوا
طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ
بِالْغُفْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ
فَكَفَّرْتُهُ وَإِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَرَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ
رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

﴿وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ بۆچى دەبى ئىمە باوەر نەهیتىن بە خوا ﴿وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْبَاقِ﴾ و بەوەى کە بۆمان هاتوو لە حق و راستى ﴿وَنَطْمَعُ أَنْ يَدْخُلَنَا رَبُّنَا﴾ لە کاتىکدا ئومیدمان وابى پەرورەدگارمان بمانخاتە ﴿مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ﴾ ریزی بپاو چاکانەو ﴿قَالَتَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا﴾ جا خوا پاداشتیان ئەداتەو بەهوى ئەووە کە ووتیان ﴿جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بەچەند باخىک کە پروبار بە ژیریاندا دەروات خەلایىن فیها ﴿دەمیننەو تیايدا بەهەمیشەى ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وە ئەوہیە پاداشتی چاکە کاران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەى باوەریان نەهیناو ئایەتەکانى ئىمەیان بە درۆ دەزانى ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ئەوانەن هاو لەانى دۆزەخ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى بروتان هیناو ﴿لَا تَحْزَنُوا طِبَّتْ مَا أَهْلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ ئەو شتە پاك و خوشانەى کە خوا حەلالی کردووە بۆتان یاساغى مەكەن لە خۆتان ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ و سنوور مەشکینن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ چونکە بىگومان خوا سنوور شکینەرانى خوش ناوێت ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ بخۆن لەو رزق و روزیانەى کە خوا پێى بەخشیوون ﴿حَلَالًا طَيِّبًا﴾ کە حەلال و پاکن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِى أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾ خۆتان بپارێزن و بترسن لەو خواہى کە ئیوہ باوەرتان پێى بەتى ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا لێتان ناگرێت ﴿بِاللَّغْوِ أَيْمَنَكُمْ﴾ ئەو سویندەنەتان کە نیازى دلى لە گەلدانى یە ﴿وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ﴾ بەلام لى تان ئەگریت (بە گوناھبارتان دادەنى) ﴿بِمَا عَقَدْتُمْ الْأَيْمَانَ﴾ بە (شکاندن) سویندیک کە بە نیازى دل داتان بەستبیت ﴿فَكَفَرْتُمْ﴾ جا کە فارەتى (سپینەوہى شکاندن) ئەو سویندەنە ﴿إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ﴾ خوراک دانى (دە) هەزارە ﴿مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ﴾ لە خوراکىک مام ناوەندى کە بە مندال و خیزانى خۆتانى دەدەن ﴿أَوْ كَسْوَتُهُمْ﴾ یا پۆشاکى (دە) هەزار ﴿أَوْ تَحْرِيرَ رَبَّةٍ﴾ یا ئازاد کردنى بەندەىەك ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ جائەوہى دەستى نەكەوت هیچ کام لەمانە ﴿فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ ئەوہ سى رۆژ بە رۆژو و بىت ﴿ذَلِكَ كَفَّرَ عَنْكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ﴾ ئەوہ (ى باسکرا) کە فارەتى سویندە کانتانە کاتىک کە سویندەتان خوارد (و سویندە کەتان شکاند) ﴿وَأَحْفَظُوا أَيْمَنَكُمْ﴾ وە سویندە کانتان بپارێزن ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ بەو جوړە خوا ئایەتەکانى خوى بە پرونى باسى ئەکات بۆتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ ئەوہى سوپاسى بکەن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى بروتان هیناو ﴿إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ﴾ بىگومان ئارەق و قومار و ئەو بەردانەى کە کراون بە بت ﴿وَالْأَزْلَمُ﴾ و ئەو پارچە دارانەى (کە بە کارئەهیتريـن بۆ دیار کردنى بەش و چارەنووس) ﴿رَجَسَ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾ ئەوانە پيسن و لە کردەوہى شەیتان ﴿فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ کەواتە دوورکەونەوہ لى تارزگار بن ﴿

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
 فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
 الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ عَلَى رَسُولِنَا
 الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 ثُمَّ اتَّقَوْا وَءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَبَّوْا كُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ
 مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ
 بِالْغَيْبِ فَمَنْ أَعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ
 مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا
 عَدْلٍ مِنْكُمْ هَذَا بِلَاغِ الْكُفَّةِ أَوْ كَفَّرَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ
 أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
 سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

﴿إِنَّمَا يَرِيدُ الشَّيْطَانُ يُغْوِمَنَّ بَيْنَكُمْ أَلْعَدَّةَ وَالْبَعْضَةَ﴾ كه دوژمنایه تی و کینه و رق بخاته ناوتانه وه ﴿فِي الْحَمْرِ وَالْمَيْسِرِ﴾ به هوی ئارهق و قوماره وه ﴿وَيَصَّدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ﴾ وه بهر گریتان بکات له بادی خودا و له نوێژ کردن ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ﴾ دهی ئایا ئێوه وازه هیئن (لهو خرابانه)؟ ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ﴾ وه فهرمانبهر و گوێزایه لی خوابن ﴿وَاطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ وه فهرمانبهر و گوێزایه لی نیراوه که ی بن ﴿وَاحْذَرُوا﴾ و بترسن (ئاگادارین) ﴿فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ ئەمجا ئەگەر ئێوه وەرگیرن و فهرمان بهری نه کهن ﴿فَاعْلَمُوا﴾ ئەوا بزنان ﴿أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا﴾ بێگومان ئەوهی که له سههر نیر دراوه که ی ئیمه بیت ﴿الْبَلَّغُ الْمُبِينُ﴾ تهنها را که یاندنی پروون و ناشکرای ئایینه که یه ﴿لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه بووه و نی یه له سههر ئەوانه ی که پر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه چاکه کانیان کردووه ﴿جَنَاحَ فِيمَا طَعِمُوا﴾ هیچ گونا هیک له وهی خوار دویانه (ئارهق و پاره ی قومار پێش حه رام کردنیان) ﴿إِذَا مَا اتَّقَوْا﴾ ئەگەر خویان پاراستیت (لهو چه ره خه دا له وهی که حه رام بووه له سهریان) ﴿وَوَآمُوا﴾ وه باوه دار بووین ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردیت ﴿ثُمَّ اتَّقَوْا﴾ پاشان خویان پاراستیت (له وهی که حه رام کرا بیت) ﴿وَوَآمُوا﴾ و پرواشیان هه بویت (به وهی که هات بیت له لایه ن خواوه) ﴿ثُمَّ اتَّقَوْا﴾ پاشان بهرده وام بووین له سههر خو پاریزی ﴿وَأَحْسِنُوا﴾ و چاکه کانیان به چاک ی کردیت ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه خوا ئەو چاکه کارانه ی خو ش ده ویت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانه ی پرواتان هیتاوه ﴿لَيْسَ لَكُمْ أَنَّهُ﴾ سویند به خوا، خواتا قیتان ده کاته وه ﴿إِشْيَاءٍ مِنَ الصَّيِّدِ﴾ به هه نديک نیچیر ﴿تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ﴾ که به ده ست ده یان گرن و به ر په کانتان راویان ده کهن ﴿لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ﴾ بِالْعَبِّ ﴿تَا خوا ده ی بخت کی لی ده تر سیت به په نهانی ﴿فَمَنْ أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ ئەمجا هه ره که س ده ست دریزی بکات دوا ی ئەو (هه وال پیدانه) ﴿قَلْبُهُ عَذَابُ أَلِيمٍ﴾ ئەوه بوی هه یه سهزایه کی به ئازار ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانه ی پرواتان هیتاوه ﴿لَا تَقْتُلُوا الصَّيِّدَ﴾ نیچیر مه کوژن ﴿وَأَنْتُمْ حُرُمٌ﴾ له کاتی که دا ئێوه له ئیحرامدان ﴿وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا﴾ وه ئەوه تان به ده ستی ئەنقه ست بیکوژیت ﴿فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ﴾ ئەوه له سههر به تی سههر برینی وینه ی ئەوهی که کوشتویه تی ﴿مِنَ النَّعَمِ﴾ له ئازال و مالات ﴿يَحْكُمُ بِهِ﴾ ئەو پر یاره بدن (نیچیره که له بهرانبه رچ ئازه لیکدا یه) ﴿ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ دوو پیاوی موسلمان ی چاک له خوتان ﴿هَذَا يَبْلُغُ الْكُفَّةَ﴾ به شیوه ی قوربانی بگاته که عبه (و له وهی بیکات به قوربانی) ﴿أَوْ كَفَرَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ﴾ یان به ئەندازه ی نرخی قوربانیه که خوراک بدات به چهنده زاریک ﴿أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا﴾ یان به قه ده ره ئەو خوراکدانه روژوو بگریت ﴿لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ﴾ بو ئەوهی به جیزیت ئوبالی کاره که ی ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْمَا سَلَفٌ﴾ خوا خوش بووه له وهی که تیه پری و به سههر چوو ﴿وَمَنْ عَادَ﴾ به لام هه ره که سیك بگه ریته وه (بو سههر ئەو کرده وه یه) ﴿فَيَنْقِمُ اللَّهُ مِنْهُ﴾ ئەوا خوا تو له ی به تینی لی ده سییت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْقَامٍ﴾ وه خوا زاله و خوا وه نی تو له ی به تینه ﴿١٥﴾

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ، مَتَعَالَى كُمْ وَلِلْسَيَّارَةِ
 وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
 إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
 قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْتَيْدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
 تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
 وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْتِ اللَّهُ بِأُولَى الْأَلْبَابِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن
 أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوِكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ
 الْقُرْءَانُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾
 قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ
 اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

154

وَإِذِ قِيلَ لَهُم تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٤٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فِئْتَبَتُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخَرَانِ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لِّمِنَ الْآثِمِينَ ﴿١٤٦﴾ فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوَّلَيْنِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتْنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لِّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٧﴾ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهَهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنُ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا اللَّهَ لَا يَهْدِيَ الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٨﴾

﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا﴾ وە کاتیک کہ بووتری پیان وەرئ ﴿إِلَى مَا أُنزِلَ اللَّهُ﴾ بۆ لای ئەو قورئانە‌ی کہ خوا ناردیوێتێه خوارووه ﴿وَالِ الرُّسُولِ﴾ و بۆ لای پیغه‌مبەر ﷺ ﴿قَالُوا حَسْبُنَا دِهَلِین بێسمانه ﴿مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا﴾ ئەو (نایه‌ی) که‌باوک و باپیرانمان له‌سه‌ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ﴾ ئایا (چاویان لێ ده‌که‌ن) ئە‌گەر له‌ حالیکدا باو باپیرانی‌شان ﴿لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ هیچ شتیکیان نه‌زانیی و‌گومرا‌بووین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وانه‌ی پرواتان هێناوه ﴿عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ هۆشتان به‌خۆتان‌وه بیت ﴿لَا يَصْرُكُمْ مَنْ ضَلَّ﴾ زیانتان پی نا‌گه‌به‌نیت ئە‌وه‌ی گومرا‌بووه ﴿إِذَا هَتَدْتُمْ﴾ ئە‌گەر ئێ‌وه له‌سه‌ر پێی راست بن (به‌گری کردن له‌خراپه‌ به‌شیکه‌ له‌ پێتموونی و‌ه‌رگرتن) ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ هه‌ر بۆ‌لای خوایه‌ گه‌رانه‌وه‌ی هه‌مووتان به‌ گشتی ﴿فَيَسْخَرُكُمْ مِنْكُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا لَا يَتَّقُونَ﴾ ئە‌مجا هه‌والتان پی ئە‌دا به‌هه‌ر کردووه‌یه‌ک که‌ کردووتانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وانه‌ی که‌ پرواتان هێناوه ﴿شَهِدُوا بَيْنَكُمْ﴾ شایه‌تی بدەن له‌ نێوانتاندا ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ کاتیک که‌مردنی هه‌ر کامتان نزیک بوویه‌وه ﴿حِينَ الْوَصِيَّةِ﴾ له‌کاتی وه‌سیه‌ت کردنتاندا ﴿أَتُحْسِنُ دَوَاءَ عَدْلٍ مِّنْكُمْ﴾ دوو که‌سی دادپه‌روه‌ر له‌خۆتان (موسولمان بن) ﴿أَوْ آخِرَ إِنْ مِّنْ عِزٍّ﴾ یان دوو که‌سی تر جگه‌له‌خۆتان (کافرن) ﴿إِنَّا نَسْتَحْيِيكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ئە‌گەر ئێ‌وه به‌سه‌فه‌ر پوشتبوون به‌ وولاتدا ﴿فَأَصْبَحَتْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ﴾ و به‌لای مردنتان تووش هات ﴿تَحْسِبُونَهُم مِّنْ بَعْدِ الْأَصْلَافِ﴾ (دوو شایه‌ته‌که‌) پ‌اگرن له‌باش نوێژ (ی عه‌سر) ﴿فَيُقْسِمَان بِاللَّهِ﴾ ده‌بی سوێند بخۆن به‌خوا ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ﴾ ئە‌گەر گومانتان بوو (له‌راستی و‌پاکی یان) ﴿لَا تَشْتَرِي بِوَيْءٍ ثَمَنًا﴾ ئێمه (سوێند خواردنمان) به‌خوا نا‌گۆرینه‌وه‌ به‌هیچ نرخیک ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ﴾ باشایه‌تی پ‌ودراوه‌که‌ خ‌زم و‌نزیکی‌ش بیت ﴿وَلَا تَنْكُرْهُمُ شَهَدَةَ اللَّهِ﴾ وه‌شایه‌تی (دان‌بو) خواناشارینه‌وه ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَتَمِينَ﴾ بێگومان (ئه‌گەر شایه‌تییه‌که‌مان شاردووه‌) که‌واته‌ به‌راستی له‌ گونا‌ه‌باران ده‌بین ﴿وَإِنْ عَثُرَ عَلَيَّ﴾ ئە‌مجا ئه‌گەر زانرا (باش سوێند خواردنیان) به‌وه‌ی ﴿أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا﴾ که‌ئێ‌و دوو شایه‌ته‌ درۆیان کردووه‌ خۆیان تاوان بار کردووه‌ ﴿فَتَاخِرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا﴾ ئە‌وه‌ دوو که‌سی تر له‌ شوێنی ئە‌واندا هه‌ل‌ده‌ستن (به‌سوێند خواردن) ﴿مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَٰئِينَ﴾ له‌وانه‌ی که‌شیاوو نزیکترین (له‌م‌ردووه‌که‌) له‌و دووانه ﴿فَيُقْسِمَان بِاللَّهِ﴾ ئە‌مجا هه‌ر دووکیان سوێند بخۆن به‌خوا ﴿لَشَهِدْتَنَاهُ خُفَيْنَ شَهِدَتِيهِمَا﴾ که‌به‌راستی شایه‌تییه‌که‌ی ئێمه‌ راسته‌ له‌ شایه‌تییه‌که‌ی ئە‌و دووانه‌ی پێشوو ﴿وَمَا اعْتَدَيْنَا﴾ وه‌ له‌راستی لامان نه‌داوه (له‌سوێند خواردنه‌که‌ماندا) ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ بێگومان (ئه‌گەر ل‌ابده‌ین) ئە‌و کاته‌ ئێمه‌ له‌سته‌مکاران ده‌بین ﴿ذَٰلِكَ أَذَقَ﴾ ئە‌و (جو‌ره‌ شایه‌تی دانه‌) نزیک‌تره ﴿أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا﴾ که‌ شایه‌ته‌کان هه‌لسن به‌ شایه‌تییه‌که‌یان به‌شیوه‌ راسته‌که‌ی ﴿أَوْ يَخَافُونَ تَرْدَائِمِنَ﴾ ی‌ابترسن له‌ په‌د کردنه‌وه‌ی سوێنده‌کان (بو‌خ‌زمی نزیکی مردووه‌که‌) ﴿بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ د‌وای سوێند خواردنی ئە‌مان (واته‌ به‌ درۆ بخ‌زینه‌وه‌) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا﴾ بترسن له‌ خوا و‌خۆتان پ‌ارێزن و‌گوێڕه‌لی فه‌رمانی خوا بن ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ خوا پ‌ێتموونی کۆمه‌لی له‌سنوور ده‌ر‌چ‌وو ناکات ﴿۱۵﴾

*يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ قَالَوْا لَا عِلْمَ لَنَا
 إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
 اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
 الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ
 مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
 طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ
 الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنكَ إِذْ
 جَعَلْتَهُمُ بَالِغِينَ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا
 إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْخَوَارِجِ أَنْ ءَامِنُوا
 بِرِسُولِي قَالُوا ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾
 إِذْ قَالَ الْخَوَارِجُ يَٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
 أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
 وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ﴾ له رۆژێك (بتر سن) خوا هه‌موو پێغه‌مبه‌ران كۆده‌كاته‌وه‌ ﴿فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ﴾
 ئە‌وسا پێیان ده‌فه‌رموێت چ وه‌لامێك‌تان درایه‌وه‌؟ ﴿قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا﴾ ده‌لێن هه‌یچ زانیارییه‌ كمان نییه‌
 ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ بێگومان ته‌نها تۆ ناگاداری هه‌موو نه‌یینه‌ كانی١ ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾
 (بیر بکه‌ره‌وه‌) کاتێک خوا به‌ عیسا‌ی کو‌ری مه‌ریه‌می فه‌رموو ﴿أَذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَلَدِكَ﴾
 بیر بکه‌ره‌وه‌ له‌ چاکه‌وه‌ به‌ هه‌ر ه‌ی من به‌ سه‌ر خۆت و دایکه‌ته‌وه‌ ﴿إِذْ أَيْدُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ کاتێک که‌ پشتیوانیم
 لێ کردیت به‌ گیانی هه‌ره‌ پیرۆز (جوهر ئه‌یل) ﴿تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا﴾ کاتی له‌ بێشکه‌دا
 بوویت و به‌ گه‌وره‌یش قسه‌ت له‌ گه‌ل خه‌لکی‌دا ده‌کرد ﴿وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِصْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
 وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه‌ کاتێک‌یش فێری کتێب (ونووسین) و حیکمه‌ت و ته‌ورات و ئینجیلیم کردیت ﴿وَإِذْ
 خَلَقْنَا مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنَحَّضُ فِيهَا﴾ وه‌ بیر بکه‌ره‌وه‌ کاتێک به‌ فه‌رمانی من له‌ قو‌ر شتی‌کت
 له‌ شێوه‌ی بالنده‌ دروست ده‌کرد ﴿فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي﴾ ده‌ست به‌ جێ به‌ فه‌رمانی من ئە‌بوو به‌ بالنده‌
 ﴿وَنُفِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي﴾ وه‌ به‌ فه‌رمانی من کو‌یری زکما‌ک و به‌ له‌ کیت چا‌ک ده‌کرده‌وه‌
 ﴿وَإِذْ نُخْرِجُ الْمُؤْمِنَ بِإِذْنِي﴾ وه‌ کاتی به‌ فه‌رمانی من مردووانت له‌ گو‌ر ده‌رده‌یتنا (به‌زیندوو کراره‌یی)
 ﴿وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ﴾ وه‌ بیر بکه‌ره‌وه‌ کاتێک به‌رگری نه‌وه‌ کانی ئیس‌رائیلم کردی‌ت
 (بتکو‌زن) ﴿إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ کاتێک‌یش مو‌ع‌ج‌زه‌ رو‌ونه‌ کانت بو‌هیتان ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 مِنْهُمْ﴾ جائه‌وانه‌یان که‌ بێ باوه‌ربوون ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّؤْمِنٍ﴾ به‌راستی ئە‌مه‌ هه‌یج نی‌یه‌
 جگه‌له‌ جادوو‌یه‌کی ئاشکرا نه‌ییت ﴿وَإِذْ أُوحِيَ إِلَيَّ الْخَوَارِجُ﴾ وه‌ (بیر بکه‌ره‌وه‌) کاتێک خسته‌مه‌
 دلی هاوه‌له‌ تایه‌تیه‌ کانت ﴿أَنْ أَمُوتُ أَوْ يَرْسُولِي﴾ که‌ به‌روا بێتن به‌ من و به‌ پێغه‌مبه‌ره‌ که‌م (عیسی)
 ﴿قَالُوا أَمَنَا وَأَشْهَدُ بِأَنْتَ مُسْلِمُونَ﴾ ئە‌وانیش ووتیان: ئە‌وا به‌روامان هیتا و تۆش شایه‌ت به‌ که‌
 بێگومان ئێمه‌ مو‌سه‌لمانین ﴿إِذْ قَالَ الْخَوَارِجُ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ کاتێک حه‌واره‌یه‌ کان ووتیان: ئە‌ی
 عیسا‌ی کو‌ری مه‌ریه‌م ﴿هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ﴾ ئایا به‌روه‌رگاری تۆ ده‌توانی‌ت ﴿أَنْ يُزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ
 السَّمَاءِ﴾ له‌ ئاسمانه‌وه‌ خوائیکمان بو‌ بنێرته‌ خواره‌وه‌ ﴿قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ (عیسا) ووتی له‌ خوا بتر سن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ئە‌گه‌ر ئێوه‌ باوه‌ردارن ﴿قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا﴾ (حه‌واره‌یه‌ کان) ووتیان
 ده‌مانه‌وێت لێ بخوین ﴿وَنَضْمِنُ قُلُوبُنَا﴾ و دلمان ئارام بێی و دلبا‌بین (که‌ پێغه‌مبه‌ریت) ﴿وَعَلَّمَ أَنْ قَدْ
 صَدَقْتَنَا﴾ وه‌ بزانی که‌ بێگومان راست له‌ گه‌ل کردوین (له‌وه‌ی که‌ پێت راگه‌یان‌دین) ﴿وَتَكُونُ عَلَيْهِمَنْ
 الشَّاهِدِينَ﴾ ئێمه‌ش بێن به‌ شایه‌ت له‌ سه‌ری (بو‌ئه‌وانه‌ی ئاماده‌نین) ﴿١٣٦﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
 تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
 مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾
 وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
 وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ
 مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِن كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي
 وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَالِمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ
 إِلَّا مَا أُمِّرْتُ بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ
 شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
 وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِن تَعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن
 تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ
 الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلَّهِ
 مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

﴿قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ عيسای کورې مهريهم فهرمووی ﴿اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ﴾ ٥١
 خوای بهر وره دگار مان له ناسمانه وه خوانيکمان بو بنيره خواره وه ﴿تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا﴾ ٥٢
 بيت به جهړن بو ئيستامان و نه وه کانی داهاتو و شمان ﴿وَأَيُّهَا مَنْكُ﴾ ٥٣ وه مو عجزه و به لگيه که بيت
 له لايه نه تو وه ﴿وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ ٥٤ وه رزق و روريمان پي به خشه چونکه تو باشتري ني هه مو و
 رورزي دهرانی ﴿قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُرْسِلُهَا عَلَيْكَ﴾ ٥٥ خوای گه وره فهرمووی: به راستی من نه و خوانه دهنيرمه
 خواره وه بوتان ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مَنكُ﴾ ٥٦ نه مجا هر کهس له تي وه بي پروا و نا سوياس بيت له پاش نه وه
 ﴿وَإِنِّي أَعِذُّكَ بِعَذَابِي﴾ ٥٧ نه وه بينگومان سزايه کی نه دم ﴿لَا أَعِذُّكَ بِأَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ ٥٨ که سزای هيچ کهسی پي
 نادمه له جيهانيان ﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ ٥٩ وه (بیر بکهر وه) کاتیک خوا ده فهرمووی (له رورزي
 دواييدا) نه ی عيسای کورې مهريهم ﴿أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ﴾ ٦٠ ثايا تو ووتوته به خه لکی ﴿اتَّخِذُونِي وَأُمَّي
 إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ٦١ که من و دايکم به دوو بهرستراو دابنين (وبمان به رستن) له جياتی خوا؟ ﴿قَالَ
 سُبْحَانَكَ﴾ ٦٢ (عيسای) ووتی: پاک و بينگهردی بو تو نه ی خوايه ﴿مَا كُنْتُ لِي بِحَقٍّ﴾ ٦٣ ناييت و
 ناگونجيت بو من شتيك بلیم که به هيچ شي وه يه که مافی من نی به ﴿إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ﴾ ٦٤ نه گهر من نه و قسه يه م
 کردييت ﴿فَقَدْ عَمِيتُ﴾ ٦٥ نه وه به راستی تو ناگات لی به ﴿تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي﴾ ٦٦ چونکه تو نه وه ی له نه فسم دايه
 دهيزانی ﴿وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ﴾ ٦٧ به لام من نازانم و بي ناگام له وه ی که له نه فسی تو دايه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ
 الْغُيُوبِ﴾ ٦٨ به راستی ته نها تو زانای ته وای به هه مو و نه يتي يه که ﴿مَا قُلْتُ لَهُمْ﴾ ٦٩ هيچم پي نه ووتون
 ﴿إِلَّا مَا أَمَرَنِي بِهِ﴾ ٧٠ بينجگه له وه نه بيت که تو فهرمانت پي کردووم ﴿أَنْ أَعْبُدَ وَاللَّهُ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ ٧١ که به نديا ته ی
 خوا بکه نه که بهر وره دگاری من و تي وه يشه ﴿وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ﴾ ٧٢ و من شايهت و چاودير
 بووم به سهريانه وه تاله ناوياندا بووم ﴿فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي﴾ ٧٣ نه مجا کاتیک تو منت برده وه (و به رزت کرده وه
 بو ناسمان) ﴿كُنْتُ أَنْتَ أَقْرَبَ عَلَيْهِمْ﴾ ٧٤ ههر خوت چاودير بووی به سهريانه وه ﴿وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ ٧٥
 وه خوت ناگادار و شايهتی به سهريانه وه و شتيکه وه ﴿إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ﴾ ٧٦ نه گهر سزيان
 بدهيت، نه وه بينگومان به نده ی خوتن ﴿وَأَنْ تَغْفِرَ لَهُمْ﴾ ٧٧ وه نه گهر لي شيان خوش بيبي ﴿فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ﴾ ٧٨ نه وه بينگومان ته نها خوتی به دهسته لاتی کاردروست ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ ٧٩ خوای گه وره فهرمووی:
 ﴿هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ﴾ ٨٠ نه مه روزيکه راستيزان راستيه که يان که لکیان پنده گيه نه ی ﴿لَهُمْ
 جَنَّاتُ جَعْرِ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ٨١ به هه شتانيکیان بو هيه که پروباره کان به ژيرياندا دهرؤن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ٨٢
 نه ميننه وه تيایدا به هه ميشه یی ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ ٨٣ خوا پازي بووه لينان و نه وانش له خوارازی
 بوون ﴿ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ٨٤ نه وه يه سهريکه ووتنی زور گه وره ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ٨٥ ههر بو خوايه
 خاوه ندرایتي ناسمانه کان و زهوی ﴿وَمَا فِيهِنَّ﴾ ٨٦ و ههر چيشيان تي دايه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ٨٧ وه ته نها
 نه وه به سهريانه وه و شتيکدا به توانا و دهسه لاتداره ﴿٨٨﴾

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
 وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي
 خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ
 تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ
 وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ
 آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ
 لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥﴾
 أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
 مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَا هُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا
 آخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ
 لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ
 عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ الْقَضَىٰ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ﴿٨﴾

سورەتی ﴿الْأَنْعَامُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشه نده ی میهره بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ هه موو سو پاس و ستایشی هه ربو ئەو خوا به ی ئاسمانه کان و زهوی دروست کردووه ﴿وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ وه تاریکی یه کان و پرووناکی داناوه ﴿ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾ ئەمجا ئەوانه ی بی باوه پ بوون هاوتا و هاوبهش بو پهرورد گاریان بریار ده دهن ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ﴾ خوائه زاته به که ئیوه ی له قور دروست کردووه ﴿ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا﴾ باشان کاتیکی دیاری کردووه (بو مردن) ﴿وَأَجَلَ مُّسَمًّى عِنْدَهُ﴾ وه کاتیکی دیاری کراویش لای خوا ی گه و ره دانراوه (بو قیامت) ﴿ثُمَّ أَنْتُمْ تُمِتُّونَ﴾ که چی دوائه وهش ئیوه به گومانن ﴿وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ﴾ وه ته نها ئەو خوا به (بالادهست و په رستراوه) له ئاسمانه کان وله زه ویدا ﴿يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَعَلِمَ مَا تَكْسِبُونَ﴾ نه پتی و ئاشکراتان ده زانی و به هه موو کرده و به کیش که ده ی که ن ئا گاداره ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وه هه ر به لگه و نیشانه یه که له به لگه و نیشانه کانی په روه رد گاریان بو بیت ﴿إِلَّا كَالْوَعْدِ إِذْ عَرَضْنَا لَكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُكْفِرِينَ﴾ ئەوان پرووی لی و هه رده گیرن ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به راستی کاتیک قورئانیان بو هات به درو یان دانا ﴿فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ﴾ جا له مه و پاش بو یان دیت ﴿أَنْتُمْ أَمَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ هه وائی ئەو شتانه ی که ئەوان گالته یان پیده کرد ﴿أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ﴾ ئایا نه یان دیوه (نه یان زانیوه) له پیش ئەوانه وه چه ند گه ل و نه وه مان له ناو بردووه ﴿مَكَثُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ده سه لاتمان پیدا بوون له زه ویدا ﴿مَا لَكُمْ لَنْتُمْ لَكُمْ﴾ به شیوه یه که به ئیوه مان نه دابوو ﴿وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا﴾ و بارانی په یتا په یتامان به سه رد بارانند ﴿وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ﴾ وه جو گه و پروو باره کانمان والی کرد بوو که به بن باخ و کوشکه کانیا ندا ده رویشت ﴿فَأَهْلَكْنَاهُمْ يَوْمَهُمْ﴾ له ناو مان بردن به هو ی گونا هه کانیا نه وه ﴿وَأَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه له دوا ی ئەوان دروستمان کرد ﴿قُرْآنًا آخَرِينَ﴾ گه ل و نه وه یه کی تر ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا﴾ وه ئە گه ر نامه یه کی نو سرا ومان بنار دایه ته خواره وه بو ت ﴿فِي قُرْطَابٍ﴾ له ناو کاغه زیکدا بوایه ﴿فَلَمَّسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ﴾ و ده ستیشیان لی بدایه ﴿لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان ئەوانه ی بی باوه پ بوون ده یان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُؤُنَا﴾ ئەمه ته نها جادوو یه کی ئاشکرایه ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ﴾ وه ده یان ووت: بو چی فریشته یه که نه نتر راوه ته خواره وه بو سه ری (بیینین) ﴿وَلَوْ أَنزَلْنَاهُ مَلَكًا﴾ ئە گه ر فریشته یه کمان بنار دایه ته خواره وه ﴿لَفُضِيَ الْأَمْرُ﴾ بیگومان کار ته و او ده بوو (له ناو بر دنیان جی به جی ده کرا) ﴿ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ﴾ باشان موله ت نه ئە دران ﴿﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلِبْسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ أَسْهَزَيْ بَرْسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١١﴾ قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَ كُفْرًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ * وَلَهُ مَّا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخِذُوا وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَن يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفُوزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَمَسَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسَّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلِى هَذَا
 الْقُرْآنُ أَنْ لَا تَذَرُكُمْ بِهِ ۚ وَمَنْ بَلَغَ أَبْتَائَكُمْ لِتَشْهَدُوا أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةٌ
 أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ
 ١٩ الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۚ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ ۚ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٢٠ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى
 اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ٢١ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ٢٢
 ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنْتَهُمْ ۖ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَوْ اللَّهُ رَبُّنَا مَا كُنَّا مَشْرِكِينَ ٢٣
 أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ ۚ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ٢٤
 وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۚ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
 وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِنْ يَرَوْا كُلاًَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا
 جَاءَهُمْ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ
 الْأَوَّلِينَ ٢٥ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۚ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا
 أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ٢٦ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
 يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ٢٧

﴿قُلْ أَتَىٰ شَيْءٌ أَكْبَرُ شَهَادَةٍ﴾ (ئەوێ موخەممەد ﷺ) بڵێ: شایەتی دانی کێی لە ھەموو شایەتی داتێک گەورەترە (لەسەر پێغەمبەرێتی من) ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بڵێ: خوا گەورەترین شەھیدی و یتێک شایەتە لە نێوان من و ئێوەدا ﴿وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ وە ئەم قورئانە سەرووش (وەحی) کراوە بۆ من ﴿لَا تُذَكِّرْ بِهِ مَنِ بَلَغَ﴾ بۆ ئەوێ ئێوەی پێوەی پێی بترسینم و ھەر کەسێکی کەش کە پێی دەگات ﴿إِن كُنْتُمْ لَشَهِيدُونَ﴾ ئەم ئەلەگە ئایا بەراستی ئێوە شایەتی ئەدەن بە دڵنیاپێوە کە لە گەل خوادا ﴿إِلَهَ الْآخِرَى﴾ چەند بەرستراویکی تر ھەبێ؟! ﴿قُلْ لَا أَشْهَدُ﴾ بڵێ: من شایەتی (وا ناپەرەوا) نادەم ﴿قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ بڵێ: بێگومان ھەر ئەو بەرستراوی تاک و تەنھایە ﴿وَأَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ﴾ وە بەراستی من بەریم لەوێ کە ئێوە دەیکەنە ھاوبەش بۆ خوا ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكُتُبَ﴾ ئەوانە کە نامەمان پێ بەخشین (لە گاورو جولە کەکان) ﴿يَعْرِفُونَهُ﴾ ئەم پێغەمبەرە دەناسن (کە پێغەمبەری خواپە بەھۆی باسکردنی نیشانەکانی لە تەورات و ئینجیل دا) ﴿كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ﴾ وە کۆن کورەکانیان ئەناسن ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ئەوانە خۆیان دۆرانداو خەسارۆمەند کرد ﴿فَقَدْ لَاؤُمُونُ﴾ ئەو ئەوانن برۆا ناھێنن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کێ ستم کارترە لەو کەسێ درۆ ھەلبەستی بە دەم خواوە ﴿وَلَا تَكْذِبْ بَيَّانَةً﴾ یا بێ باوەر بوو بێ بە ئایە تاکانی (بەلگەکانی) خوا ﴿إِنَّهُ لَا يُلْقِي الْقُلُوبَ﴾ بەراستی ستم کاران پرزگاریان نایێت ﴿وَيَوْمَ تُخْشَرُهُمْ جَمِيعًا﴾ وە پوژی ھەموویان کۆ دەکەبنەو (لە قیامەتدا) ﴿ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ پاشان ئەلەین بەوانە کە ھاوێلیان بۆ خوا دانابوو ﴿إِن شَرَكَاؤُكَ الَّذِينَ كُفَرُوا﴾ کوان ئەو ھاوێلانی کە بە خەبالی خۆتان بە ھاوێلی خواتان دانابوو ﴿ثُمَّ لَتَكُنَّ مِنَّا جَمْعًا﴾ پاشان بە ھاوێلیان ھیچ نەبوو بێجگە لەوێ ﴿أَن قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ﴾ کە ووتیان سۆیند بە خۆی پەرورەدگارمان ئێمە بە ھیچ جورێک ھاوبەش دانە نەبووین بۆ خوا ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ سەیر کە چۆن درۆ لە دژی خوشیان دەکەن ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ و لێیان وون بوون ئەو پتانی خۆیان بە درۆ ھەلیان بەستبوون ﴿وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ﴾ وە لەو (کافرانە) کە سانی ھەبە کە گوێت بۆ دەگرن کە قورئان دەخوێنێ ﴿وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمُ أَكِنَّةً﴾ بەلام ئێمە (بەھۆی تاوان گوناو ھاوێلدانانیانەو) چەند بەردەبە کمان داو بەسەر دڵەکانیاندا ﴿أَن يَقْقَهُوهُ﴾ بۆ ئەوێ تێی نەگەن ﴿وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا﴾ وە کەری و گوێ گرانیمان خستۆتە ناو گوێچکەیانەو ﴿وَإِنْ يَرَوْا كَلَاءَ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا﴾ وە ئەگەر ھەموو بەلگە و نیشانە بە کێ روون بینن پرۆای پێ ناھێنن ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَلَقَدْ يُجْدِ لُوْكَ﴾ تا ئەو پادەبە کاتی بین بۆ لات دەمە دەمی و بەر بەرە کانیست لە گەل دەکەن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە بێ باوەرێ ئەلەین ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ ئەم قورئانە ھیچ نی بە بێجگە لە ئەفسانە پێشینان ﴿وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ﴾ ئەوان بەرگری (خەلک) ئەکەن لەو (قورئانە) ﴿وَيَسْتَعِزُّونَ﴾ و خوشیان لێی دور دەکەنەو ﴿وَإِنْ يُهْلَكُونَ إِلَّا أَفْسَهُمْ﴾ ھیچ کەسیش لە ناو نابەن خۆیان نەبێن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ و ھەستیش ناکەن (کە لە چی خەسارۆمەندیە کدان) ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ﴾ وە ئەگەر بیان بینیت کاتێک کە لەسەر قەراغی دۆزەخ وە سستێراوون ﴿فَقَالُوا إِنَّا تَتَارُذُ﴾ کە دەلێن خۆزگە دەگەرێترایەو بۆ دنیا ﴿وَلَا تَكْذِبْ بَيَّانَةً﴾ و بەلگەکانی پەرورەدگارمان بە درۆ نەدەزانی ﴿وَنَكُونُ مِنَ الْظَالِمِينَ﴾ وە لە برۆاداران ئەبووین ﴿

بَلْ بَدَأَ الْهَمَّ مَا كَانُوا يَخْشَوْنَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
 وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
 بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَيْسَ هَذَا
 بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ
 ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَ تَهُمُ السَّاعَةُ
 بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
 عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
 إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يَكْذِبُونَكَ
 وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بَيَّاتٍ اللَّهُ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
 رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ
 نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّائِ الْمُرْسَلِينَ
 ﴿٣٤﴾ وَإِنْ كَانَ كِبَرُ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَتَّبِعِيَ
 نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سَلَمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بَيِّنَةٌ وَلَوْ شَاءَ
 اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

﴿بَلْ يَدَّبَعُوا لَكُمْ أُولَئِكَ يَفْقَهُونَ مِنْ قَبْلِ﴾ (نه خێر به پراستیان نی یه) به لکو ئه وهی که له وهو پیش ده یانشارده وه
 بۆیان دهر که وتوه و ﴿وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ﴾ وه ئه گهر بگه پترینه وه (بۆ دونیا) بێگومان دووباره
 ده گه پترینه وه بۆ ئه و کارانه ی که لییان قه ده غه کرابوو ﴿وَأَنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ وه به پراستی ئه وانه درۆزن ﴿۱۸﴾
 ﴿وَقَالُوا لَٰهِيَ الْآحْيَاثُ الدُّنْيَا﴾ وه ووتیان به پراستی ههر ئهم ژیا نه (ی دونیا) مانه ﴿وَمَا لَنَا بِمَبْعُوثِينَ﴾
 و ئیمه زیندوو نا کریننه وه ﴿۱۹﴾ ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يُفْقَرُ عَلٰی رَبِّهِمْ﴾ وه ئه گهر ئه وانه ده بینێ ئه و کاته ی که له حزووری
 به روه رد گاریاندا وه ستیرا وون ﴿قَالَ أَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ﴾ (به روه ردگار) ده فهرمو ی ئایا ئه مه پراست نییه؟
 ﴿قَالُوا بَلٰی وَرَبَّنَا﴾ ئه لین: به لی پراسته سویند به به روه ردگارمان ﴿قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ ده فهرمو ی ده ی
 بچه زن ئه و سزایه ﴿يَمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی ئه وه ی که پر و اتان نه هیئا وه (ئینکار تان ده کرد) ﴿۲۰﴾
 ﴿فَدَخِرَ لِّلَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ به پراستی ئه وانه ی که دیداری به روه رد گاریان به درۆ ده زانی زهرریان
 کرد ﴿حَتّٰی إِذَا جَاءَ نَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ هه تا کانی له نا کاو رۆزی دوا بی یان به سه ردایت ﴿قَالُوا يَحْسَرُنَا عَلٰی
 مَا قَرَّطْنَا فِيهَا﴾ ئه لین ئای داخ و به شیمانی سه خت بۆ ئیمه چهند کهم ته ر خه میمان کردله دونیادا و
 له ده ستمان چوو ﴿وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ﴾ له کاتیکدا تا وانه کانیا ن هه لگرتوه به کۆلیانه وه به
 ﴿الْآسَاءِ مَا يَزُرُونَ﴾ ئای چهند به دو خرا به ئه و باره گرانه ی هه لی ده گرن ﴿۲۱﴾ ﴿وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا
 إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ﴾ وه ژیا نی دونیا هه یج نیه بێجگه گالته و سه رقایی نه بی ﴿وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ﴾
 وه بێگومان مالی دوا رۆژ چاکتره بۆ ئه وانه ی خو یا ن ده پارێزن و له خوا ده ترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی
 ئایا بۆ ژیر نابن ﴿۲۲﴾ ﴿قَدْ عَلِمْنَا نَهْ يَخْرُجَنَّكَ الَّذِي يَقُولُونَ﴾ به پراستی ئیمه ده زانی ن که بێگومان ئه وه ی
 که ئه وان ده یلێن غه مبارت ده کات ﴿فَأَنَّهُمْ لَا يَكْذِبُونَ﴾ به لām بێگومان ئه وان تۆ به درۆزن دانا نین
 ﴿وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بَيَاتٍ آلِهَ﴾ به لکو ئه و سته م کارانه ئایه ته کانی خوا ﴿يَحْجَدُونَ﴾ ئینکار ده کهن (وه به درۆی
 ده زان) ﴿۲۳﴾ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بێگومان پیغه مبه رانی پیش توش (ئهی مو حه ممه د
 ﷺ) ﴿بَاوَهُرِ يَانَ بِيْ نَهْ كَرَاوَهُ﴾ فَصَبْرُ عَلٰی مَا كَذَّبُوا﴾ به لām ئارامیا ن گرت له سه ر ئه و باوهر پێ نه کرانه یان
 ﴿وَأُودُوا حَتّٰی أَنَّهُمْ نَصَرْنَا﴾ وه ئه زیه ت و ئازار دران تا یار مه تی و سه ر خستنی ئیمه یان بۆ هات
 ﴿وَلَا مَبْدِلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ﴾ وه فهر مانه کانی (به لیته کانی) خوا به هه یج که سیك نا گۆر درێ ﴿وَلَقَدْ جَاءَ مِنْ نَّبِیِّ
 الْمُرْسَلِينَ﴾ سویند بیت بێگومان هه والی هه ندێ له و پیغه مبه رانه ت بۆ ها توه ﴿۲۴﴾ ﴿وَإِنْ كَانَ كِبْرَ عَلَیْكَ
 إِعْرَاضُهُمْ﴾ خۆ هه ر چهند روه وهر گیرانی ئه وانه سه خت و گرانه له سه رت ﴿فَإِنْ أَسْطَعَتْ﴾ جا ئه گهر
 توانیت ﴿أَنْ تَتَّبِعَ نَفَقًا فِی الْأَرْضِ﴾ به ناخی زه ویدا تونیلێک لی ده یث ﴿أَوْ سُلَّمًا فِی السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ﴾ یان
 به یزه یه ک بۆ ئاسمان دا نییت به هۆیه وه به لگه به کیا ن بۆ به یثی ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلٰی الْهُدٰی﴾ وه
 ئه گهر خوا بیو ستایه ئه وانه ی کۆ ده کرد وه له سه ر رینموونی و بر و ا هیئا ن ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِیْنَ﴾
 که واته هه ر گیز له وانه مه به که نه زانن ﴿۲۵﴾

* إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
 يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
 قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
 مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمٌّ مِثْلَكُمْ
 مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
 وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّوهُمْ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاءُ
 اللَّهُ يُضِلِّهِ وَمَنْ يَشَاءُ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
 أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ
 تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِلَٰهُهُمْ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ
 مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ
 يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِنْ قَسَتْ
 قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا
 نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ
 إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ﴾ به راستی تهنها ته وانه وه لامي تو ته دهنه وه كه (به دل) نه بیسن ﴿وَالْمَوْتِ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ﴾ مردوه كانیس (ته وانه ی باوه ناهیتن) خوا زیندوویان ده كانه وه ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ يَرْجَعُونَ﴾ پاشان همر بولای خوی ده گهرینه وه ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ ووتیان بوجی له لایه ن په روه رد گاریه وه موعجیزه یه کی بو نه هاتوته خواره وه ﴿قُلْ إِنْ اللَّهُ قَادِرٌ﴾ بلای بیگومان خوا به توانایه ﴿عَلَى أَنْ يُزِلَّ آيَةٌ﴾ كه به لگه و نیشانه یه كه بهیته خواره وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به یان نازانن ﴿وَمَنْ ذَاتُ فِي الْأَرْضِ﴾ هیچ گهر و کیکی گیان له بهرنی به له زه ویدا ﴿وَلَا ظَلَمَ يَطِيرُ بِجَنَاحِهِ﴾ وه هیچ بالنده یه کی نی یه كه ده فری به همر دوو باله کی ﴿إِلَّا أَمَمٌ مِثَالُكُمْ﴾ مه گهر ته وانیس وه كه ئیوه نومه تانیكن ﴿مَا قَرَّبْنَا فِي الْأَكْثَرِ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیكنمان فهراموش نه كرده وه له م كتیبه دا (لوح المحفوظ یا قورئان دا) ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ﴾ پاشان ته وانه (له پوری دواپی دا) لای په روه رد گاریان كوده كړینه وه ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه ته وانه ی بی باوه بوون به به لگه كانی ئیمه ﴿صَدُّوا عَنْهُمْ فِي الظُّلُمَاتِ﴾ كه پر و لالنه له ناو تاریكستاندان ﴿مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ يَضِلَّهُ﴾ همر كهس خوا بیه وی گومرای ده كات ﴿وَمَنْ يَشَاءُ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ همر كهس خوا بیه وی ده یخاته سهر ریگای راست ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَدَابُ اللَّهِ﴾ (ته ی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ هَهُوَ أَلَمٌ بِئْسَ جَهَنَّمُ لِمَنْ يَدْعُوهُ﴾ پاشان ته گهر سزای خواتان بو بیت ﴿أَوَأَنْتُمْ كُرْسَاةُ﴾ یان پوری دواپی یه خه تان بگریته ﴿أَعْيُرَ اللَّهُ تَدْعُونَ﴾ ئایا هاوار ده كه نه هیچ شتیك بیجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته گهر ئیوه راستگون ﴿بَلْ يَأْتِيَهُ تَدْعُونَ﴾ (نه) به لكو تهنها بانگ و هاوار له خوا ده كه ن ﴿فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ﴾ ته مجا ته ویش ته گهر ویستی ته وه ی هاواری (له ده ست) ته كه ن ناهیلنی ﴿وَتَتَسَوَّىٰ مَا تَشْكُرُونَ﴾ و تهو شتانه تان له بیر ده چیته وه كه ده تان كرده به هاوبهش بو خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سوتند بیت بیگومان ئیمه پیغه مبه رانمان نارد بو گه لانی پیش تو (ته ی موحه ممد) ﴿فَأَخَذْتَهُمُ بِالْأَسَاءِ وَالْأَضْرَاءِ﴾ وه توشی نه بوونی و هه ژاری وه نه خوشی و ترس و ناره حه تیمان كرده ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾ بو ته وه ی بگه رینه وه و په شیمانی ده ربیرن (لاوازی و كزی بنوتنن) ﴿قَالُوا إِذْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُنْذِرُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوا رَسُولَهُمْ﴾ ده ی بو نه پاره نه وه كاتیك سزای ئیمه یان بو هات؟ ﴿وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ به لام دلیان ره ق بووه ﴿وَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه شهیتان تهو كرده وه خرابانه ی بو راز اندبوونه وه كه ده یان كرده ﴿قَلَمَّا سُوا مَا دُكِّرُوا بِهِ﴾ جا كاتی له بیر یان چویه وه ته وه ی كه پی ئاموز گاری کران ﴿فَتَحْنَأَ عَلَيْهِمُ الْوَبُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ ده رگای هه موو شتیكنمان له سهر كرده وه ﴿حَتَّىٰ إِذَا فِرِحُوا بِمَا أُوتُوا﴾ تا كاتی دلخوش بوون به وه ی پی یان درابوو ﴿أَخَذْتَهُمْ بَغْتَةً قَاتِلَةً فَهُمْ مُمْلِسُونَ﴾ له ناكوا دا توله مان لی سهندن ئیر ته وانیس ناو مید و سهر گهر دان

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ
 مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرُفُ الْآيَاتِ
 ثُمَّ هُمْ يَصْذِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ
 بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
 نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمَنَ وَأَصْلَحَ
 فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ
 عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ
 إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
 أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَانذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ
 رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
 ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
 وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَطَرَدَهُمْ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

﴿فَقُطِعَ دَائِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾. نه مجا‌ئو گه‌له‌ی که سته‌میان کرد دوا براو کران ﴿وَلِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
و همه‌مو سوپاس و ستایشی هر بۆ خ‌وای په‌روهر د‌گاری جیهانیانه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئ‌ه‌ی موحه‌مه‌ده
ﷺ) ﴿بَلَىٰ يٰٓبَنِي ٓإِسْرَءِيلَ إِنَّا أَخَذْنَا مِمَّنْ سَمَعُكُمْ وَأَبْصَرُكُمْ﴾. نه گهر خوا‌هه‌ستی بیستن و بینیتان لی ب‌سه‌نیته‌وه
﴿وَحَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ﴾. مؤریش بنی ب‌ه‌سهر دل‌ه‌ کانتاندا ﴿مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ﴾. چ په‌رستراوئک هه‌به
بیج‌گه‌ خوا‌بوتان بهیته‌وه ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْأَبْصَارَ﴾. ته‌ماشابه‌که چۆن به‌ل‌گه‌کان ده‌گۆرین و
چه‌ند باره‌یان ده‌که‌ینه‌وه ﴿ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ﴾. پاشان ئ‌ه‌وان پشتی تی ده‌که‌ن و پروو ه‌رده‌گیرن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئ‌ه‌ی موحه‌مه‌ده ﷺ) ﴿بَلَىٰ يٰٓبَنِي ٓإِسْرَءِيلَ إِنَّا أَخَذْنَا مِمَّنْ سَمَعُكُمْ وَأَبْصَرُكُمْ﴾. نه گهر س‌زای
خوا‌له‌ناکاو دا یا به‌ناشکرا بیت بوتان ﴿هَلْ يَهْدِيكُمُ اللَّهُ لَأَفْئُومٍ ظَلِيمَةٍ﴾. ئایا له‌ناو ده‌بری (به‌س‌زای
خ‌وایی) بیج‌گه‌له‌کۆمه‌لی سته‌م کاران نه‌بیت؟ ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾. وه‌نیراوه‌کانمان نه‌ناردووه
﴿إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ﴾. مه‌گهر به‌مورده‌ده‌رو ترسینه‌ره‌بیت ﴿فَمَنْ أَمْرٌ وَأَصْلَحَ﴾. جا هه‌ره‌که‌س بر‌وای
هیتاو کرده‌وه‌ی چاکی کرد ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾. ئ‌ه‌وه هیچ مه‌ترسی به‌کیان له‌سهر نابن
و غه‌مباریش نابن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾. ئ‌ه‌وانه‌یش بی بر‌وا بوون به‌به‌ل‌گه‌کانی ئیمه ﴿يَسْهَرُهُمُ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ﴾. به‌هوی ده‌رچوونیان له‌سنوور (ی‌فه‌رمانی خوا) س‌زایان لی ده‌که‌وی
و ده‌یانگری ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾. (ئ‌ه‌ی موحه‌مه‌ده ﷺ) ﴿بَلَىٰ مِنْ بَيْنِنا نَالِیمُ
خ‌ه‌زینه‌کانی خوا‌لای منه﴾ ﴿وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ﴾. وه‌شتی نه‌ینیش نازانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ﴾. وه
بیتان نالیم بیگومان من فریشته‌م ﴿إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾. شوینی هیچ ناکه‌وم ئ‌ه‌وه‌نه‌بیت که بۆ نیگام
کراوه ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾. بلی ئایا کویر و بینا به‌کسانن؟ ﴿أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ﴾. ده‌ی ئایا بۆ
بیرناکه‌نه‌وه؟ ﴿وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ﴾. به‌م قورئانه‌ترسینه‌ئ‌ه‌وانه‌ی ده‌ترسن ﴿أَنْ يُخْشِرُوا إِلَٰهَهُمْ﴾
(له‌وه‌ی که) کۆبکرینه‌وه‌لای په‌روهر د‌گاریان ﴿لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا سَفِيْعٌ﴾. له‌کاتیکدا بیج‌گه‌
له‌خوا‌هیج یارمه‌تیدر و تسکا کاریکیان نی به‌﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾. به‌ل‌کو خ‌ویان بپاریزن وله‌خودا
بترسن ﴿وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾. وه‌ئ‌ه‌وانه‌ده‌ره‌نه‌که‌یت که په‌روهر د‌گاریان ده‌په‌رستن (وهاواری
لی ده‌که‌ن) ﴿بِالْعَدُوَّةِ وَالْعِشْيَةِ يَرْيَدُونَ وَجْهَهُ﴾. به‌به‌یانیان و ئیواراندا (ره‌زامه‌ندی) خ‌ویان ده‌وی
﴿مَاعَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾. و لیپر سینه‌وه‌ی هیچ شتیکیان له‌سهر تو نی به‌﴿وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ
شَيْءٍ﴾. وه‌لیپر سینه‌وه‌ی هیچ شتیکی توش له‌سهر ئ‌ه‌وان نی به‌﴿فَطْرَدَهُمْ﴾. جا ئ‌ه‌گهر ده‌ریانکه‌یت
(دور یان خه‌يته‌وه) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾. ئ‌ه‌وه له‌سته‌مکاران ده‌بیت ﴿۵۱﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ وَمَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾ وَكَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَيَّاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَ كُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ * وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا رَطْبٌ وَلَا رِيشٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ﴾ وہ بہو جوڑہ ہندیکیانمان بہہندیکی تریان تاقی کردوہ ﴿لِقُولُوا أَهْلُوا مِنْ اللَّهِ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنَاتٍ﴾ بُوئہوی بلین نایا نہوانہ خوا ریزو بہہری پی بہ خشیوون لہ ناو نیمہدا؟ ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ﴾ نایا خوا لہ ہموو کہس زانترنی یہ بہوانہی شوکرانہ بزیرن؟ ﴿وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا﴾ وہ کاتی ئہوانہی کہ پروایان ہہیہ بہ نایہ تہکانی نیمہ ہاتن بولات ﴿فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيَّ﴾ ئہوہ بینان بلی سلاوتان لی بیت ﴿كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾ بہروہر دگارتان بہزہیی و میہرہبانی لہسہر خوئی پیویست کردوہ ﴿أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا يَجْهَلْهُ﴾ بینگومان ہہر کہس لہ ئیوہ کاریکی خراب بکات بہنہزانی ﴿ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ﴾ پاشان بگہریتہوہو تہوبہ بکات و خوئی چاک بکات ﴿فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ ئہوہ بہراستی خوا لیورودہی بہ بہزہیی یہ ﴿وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ ثابہو جوڑہ نایہ تہکان پروون دہکہینہوہ ﴿وَلِتَسَيِّرَ سَبِيلُ الْمَجْرِمِينَ﴾ بُوئہوی رینگای تاوانباران پروون بیتہوہ ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ﴾ بلی: بینگومان من قہدہ غمہ لیکراوہ لہوہی کہ بہندیاتی بکہم بُوئہوانہی ﴿تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئیوہ ہاواریان لیدہ کہن و دہیان بہرستن بیتجگہ لہ خوا ﴿قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ﴾ بلی من شوینی ئارہزووہ کانی ئیوہ ناکہوم ﴿قَدْ ضَلَّكَ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾ ئہ گہر واکہم بینگومان من گومرا دہبم وہلہ ریزی ئہو کہسانہدا نابم کہ رینموونیان وہر گرتوہ ﴿قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي﴾ بلی بینگومان من لہسہر بہلگہیہ کی ناشکرام کہ لہ لایہن بہروہر دگارمہوہیہ ﴿وَكَذَّبْتُمْ بِهِ﴾ کہچی ئیوہ پرواتان پی نہہینا ﴿مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ﴾ ئہو (سزای) ئیوہ پہلہی ہاتنی دہکہن بہ دہست من نی یہ ﴿إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ﴾ فہرمان رہوایی تہنہا بُوخوایہ ﴿يَقْضُ الْحَقُّ﴾ حق و راستی باسی دہکات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ﴾ وہ ئہو چاکترنی پریار دہر و جیاکہرہوہیہ ﴿قُلْ لَوَ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعِجِلُونَ بِهِ﴾ بلی ئہ گہر لام بواہیہ ئہوہی ئیوہ بہ لہ دہکہن لہ ہاتنی ﴿لَقَضَى الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ ئہو کاری نیوان من و ئیوہ کوتابی پی دہہیترا ﴿وَأَنَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ﴾ وہ خوا چاک ناگادارہ بہستہم کاران ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ﴾ وہ کلیلی ہموو نہیتی یہکان ہہر لای خواہیہ ﴿لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾ کہس نایانزانیت جگہ لہ (خودا) ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ وہ (خوا) دہزانی چی لہ ووشکانی و دہریادا ہہیہ ﴿وَمَا تَسْقُطُ مِنْ رِيقَةٍ إِلَّا أَعْلَمُهَا﴾ وہ ہہر گہ لایہک بکہویتہ خواروہ خوا پی ی دہزانیت ﴿وَلَا حَافِيَ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ﴾ و ہہر دانہوئلہ یہک لہ تاریکی یہکانی زہویدا بیت ﴿وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَاسٍ﴾ و ہہر تہرو ووشکیک ہہبیت ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ ہہر ہہموویان لہ کتبیی ناشکرا لہ (لوح المحفوظ) دان ﴿﴾

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ
يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ
وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ
رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ
أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنْجِيكُمْ مِّنْ
ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَانَا مِنْ
هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللَّهُ يُنْجِيكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ
ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ
فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ
بَأْسَ بَعْضٍ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ
بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبِيٍّ
مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِيءِ آيَاتِنَا
فَاعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ﴾ وە ھەر ئەو خواھێ یە کە دەتان خەوێتی بە شەودا (لێرەدا خەو بە مانای مردن ھاتووە) ﴿وَيَعْلَمَ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ﴾ وە ئە شەزانێ (لە پۆردا) چ کاریکتان ئەنجام داوە ﴿ثُمَّ يَبْعَثُكُم فِيهِ﴾ پاشان لە پۆردا لە خەو بیدارتان دەکاتووە ﴿لِيُقَضَّىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ بۆ ئەوێ تەواو بێی ماوێ دیاریکراو (ی ھەموو کەسێ) ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ﴾ ئەو سا ھەر بۆلای ئەو ھەر گەرانووەتان ﴿ثُمَّ يَبْعَثُكُم يَمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ پاشان ھەواتان بۆ دەدات بە ھەر کردووەیە کە کردووانە ﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ﴾ ئەو (خوا) زال و دەسە لاتدارە بەسەر بەندەکانیدا ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً﴾ و فریشتانیکتان بۆ دەنیرێت (کە چاودێر و پارێزەر و نووسەری کردووە کانتان) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ تاکاتی یە کیکتان دیت ﴿تَوَفَّاهُ رُسُلُنَا﴾ نیراوە کانمان گیانی دەکیشن ﴿وَهُمْ لَا يَفْزِطُونَ﴾ کە ھێچ سستی و کەمتر خەمی یە ک ناکەن (لە کارە کانیاندا) ﴿ثُمَّ نَدْعُوا إِلَىٰ أَلِلَّهِ مَوْلَانَهُ الْخَاقِ﴾ پاشان دە گە پتریتنەو بۆلای خوا کە سەر وەری راستە قینە یانە ﴿أَلَا لَهُ الْحُكْمُ﴾ ئاگادار بن فەرمان پەوایی و بریار ھەر بۆ ئەو ھەر ﴿وَهُوَ أَسْرِعُ الْحَسِيبِ﴾ ھەر خواشێ لێرسینەوێ خیراترە لە ھەموو کەس ﴿قُلْ مَنْ يُحْيِيكُمْ مِّنْ ظُلُمَاتٍ أَلْبَسَ اللَّيْلَ وَالْبَحْرَ﴾ (ئەوێ مو حەمەد ﷺ) بلی: ئایا کێ ئیو پزگار دەکات لە تاریکیە کانی ووشکانی و دەریا ﴿تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً﴾ کە ھاوار و نزای لێدە کەن بە ئاشکرا و نەپنی ﴿لَئِنْ أَلْحَنَّا مِنْ هَذِهِ﴾ (ئەلین) سوێند بە خوا ئە گەر لەم مەترسی یە رزگارمان بکات ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ ئەو ھەر بیگومان لە سوپاس کارانی خوا دەبین ﴿قُلْ أَلِلَّهِ يَبْعَثُكُمْ فِيهَا﴾ بلی: ھەر خوا ئیو پزگار دەکات لەو مەترسی یە ﴿وَمِنْ كُلِّ دَرَبٍ﴾ و لە ھەموو نەرەحەتی و غەم و پەزارە یە کە ﴿ثُمَّ أُنشَرُّكُمْ كُونَ﴾ (لە گەل ئەو ھەشدا) پاشان ئیو ھاو بەش بۆ خوا بریار دەدەن ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ﴾ بلی: ھەر ئەو خوا یە توانا و دەستە لاتدارە ﴿عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا﴾ کە سزایە کتان بۆ بنیرێت ﴿مَنْ فَوْقَكُمْ﴾ لە سەر و تانەو ھەر ﴿أَوْ مَنْ تَحْتَ آرْجُلِكُمْ﴾ یان لە ژێر پیتانەو ھەر ﴿أَوْ يَلْسَكُمْ﴾ یان سەرتان لێ بشیوێتی و بتان کات بە چەند دەستە و تاقمیکەو ھەر ﴿وَيُذِيقُ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ﴾ جا ھەندیکتان بە ھەندیکێ تر تان سزاو ئازار بدات ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ﴾ سەرنج بدە چۆن ئایەتە کان دە گۆرین (لە جوړیکەو ھەر بۆ جوړیکێ تر) ﴿لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ تا ئەوان تییگەن و بیریکەنەو ھەر ﴿وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ﴾ گەلە کەت باو پریان بەم قورئانە نە کرد کە ھەر ئەو ھەر حەق و راست ﴿قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِكَلِيلٍ﴾ بلی: من پارێزەر و بەرپرستان نیم ﴿لِكُلِّ نَسَبٍ مُّسْتَقَرٍّ﴾ بۆ ھەموو ھەر و الیک کاتیکی دیاریکراو ھە یە (کە راست و دروێ تیا دا پروون دەبیئەو ھەر) ﴿وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ وە بەزوویی دەزانن ﴿وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ ھەر کاتی ئەوانەت دی قەسە ی ناشایستە دە کەن دەربارە ی ئایەتە کانی ئیمە ﴿فَاعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ ئەو ھەر و ھەر گیرە لیان ﴿حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ﴾ تا دەچنە سەر باسیکی تر ﴿وَأَمَّا إِنْسِيَّتُكَ الشَّيْطَانُ﴾ وە ئە گەر شەیتان لە بیری بردیتەو ھەر ﴿فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ ئیتر لە پاش بیز کەوتنەو ھەر لە گەل کۆمەلێ ستم کاران دامە نیشە ﴿۱۳۵﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَٰكِنْ
ذَكَرُوا لَعَلَّهُمْ يُتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ
لِعِبَادٍ لَهُمْ وَأَغْرَتَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ أَن
تُبْسَلْ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ
وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذَ مِنْهَا أَُولَٰئِكَ
الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَدْعُوا مِن دُونِ
اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ
حَيْرَانٌ لَهُ وَأَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ أَتَيْنَا قُلَّ إِنَّ
هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمْرًا نُسَلِّمُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَن
أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا زَكَاةَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

﴿وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ (هر چه نده) ئەوانە ی خوێان دەپاریزن هیچ پرسیارو تاوانی ئەوانیان لەسەر نی یه ﴿وَلَا كُنْ ذِكْرًا لَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بەلام بیرخستنهو یه تا خوێان پاریزن ﴿وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَآءٍ وَلَهُوَ﴾ (ئە ی موحه مەد) واز بێنه لەوانە ی ئاینه که بیان کردووه بە گەمه و گالته جاری ﴿وَعَرَّضْهُمْ لِحَبْوَةِ الدَّيْنِ﴾ و ژبانی دنیا هەلی خەلە تاندون ﴿وَذَكَّرِيَهُ﴾ وه به قورئان ئاموژ گاریان بکه ﴿أَنْ يُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ﴾ بۆ ئەو ی هیچ کەس تیا نه چێ به هوی ئەو (خراپانه) ی کردو یه نی ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ﴾ که جگه له خوا هیچ دوست و تکار یکی نی یه ﴿وَأَنْ تَعْدِلَ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذَ مِنْهَا﴾ ئە گەر هه موو فیدا و بریتی یه ک بدات لی ی وهر ناگیر ی ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا﴾ ئەوانه که سانیکن به هوی ئەو (خراپانه) ی که کردو یانه تیاچوون ﴿لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾ بۆ ئەوانه یه خوار دنه و یه که له ئاوی زۆر گهرم و به کول ﴿وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ و سزای زۆر به ئازاریش به هوی ئەو ی که بی بر و ابوون ﴿قُلْ أَتَدْعُونِمْ دُونَ اللَّهِ﴾ بلی ئایا بیجگه له خوا هاوار بکه ی (و بهرستین) ﴿مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ﴾ شتیک که نه سوو دمان پی ده که یه نیت و نه زیان ﴿وَنُرْدُكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ﴾ وه به رهو دوا بگه رینه وه (باشگه زینه وه له ئاینه که مان) ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ﴾ له پاش ئەو ی که خوا رینموونی کردین (بۆ رینگای راست) ؟ ﴿كَأَلَيْكَ اسْتَهْوَتْهُ الشَّيْطَانُ﴾ به وینه ی ئەو که سه ی که شه یانه کان سهریان لی شیواند بی ﴿فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ﴾ له زهوی داسه ر گهر دان بی ﴿لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهَدْيِ﴾ و چند هاوړی یه کی هه بی بانگی کهن بۆ رینگای راست ﴿أَتَيْتُكُمْ﴾ (بلین) وه ره بۆلای ئیمه (که چی به گوئیان نه کات) ﴿قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهَدْيُ﴾ بلی به راستی هه ر رینموونی خواړی نموونی راسته ﴿وَأَمَّا الزُّبُرُ وَالْبَهِيمُ﴾ و فرمانمان پیدراوه که مل که چ و گوړپرایه ل بین بۆ پهروه ر دگاری جیهانیان ﴿وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا زَكَاةً﴾ وه (فرمانمان پیدراوه) که به ریکی نویژ به جی بینن و لهو (پهروه ر دگاره) بتر سین ﴿وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ وه هه مووتان هه ر بۆلای ئەو زاته کو ده کرینه وه (له رۆزی دوا ییدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ وه هه ر ئەو خوا یه یه که ئاسمانه کان و زهوی به دی هیتاوه به حق و راستی ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ كُلُّ يَكُونُ﴾ وه هه ر رۆزی به شتیک به ره مووی بیه ئه ویش ده ست به جی ده بی ﴿قَوْلَهُ الْحَقُّ﴾ فرمان و و ته ی ئەو راسته ﴿وَلَهُ الْمَلَأْتُ يَوْمَ يُفْخَفُ فِي الصُّورِ﴾ هه ر بۆ ئەو وه مولک و خاوه نی ته ی لهو رۆژ ده که فوو ده کریت به (صور) که ره نادا ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانا و ئاگایه به هه موو نه یی و ئاشکرایه ک ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَبِيرُ﴾ وه هه ر ئەو کاردروست و به ئاگا ﴿۷۶﴾

* وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازَرَ اتَّخِذْ أَصْنَامًا لِلَّهِ تَتَّبِعُ
 أَرَأَيْتَ إِنْ كُنْتُ جَاهِلًا بِمَا تُشْرِكُ وَمَا أُعَلِّمُكَ بِهِ فَتُحْسِنُ
 الْمَقَامَ ۚ وَكَذَلِكَ نَبِّئُكَ بِمَا تَكْفُرُ ۖ ﴿٧٤﴾
 مَلَكَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلِيَ كُنُوزَ الْمَوْقِنِينَ
 ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكُوكَبَ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَا أَحِبُّ إِلَّا فِيلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا
 رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا
 أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَاقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
 ﴿٧٨﴾ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ
 أَتُحْجُونَنِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ
 إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا
 تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
 أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

﴿وَأَذَّأَلْ إِبْرَاهِيمَ لِأَبْنَيْهِ أَزْرَ﴾ وه (بیر بکهر وه) کاتیک که ئیبراهیم ووتی به ئازهری باوکی ﴿أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً﴾ ئایا تو بتانیک ده که یته بهر سترای خوت؟ ﴿إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ بهراستی من توو گهله کهت له گومرای یه کی تهواو و ئاشکرادا ده بینم ﴿وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ﴾ بهو شیوه به نیشانی ئیبراهیم مان دا ﴿مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ده سه لات و خاوه نیئی (خوابو) ئاسمانه کان و زهوی ﴿وَلَيْكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بوو نه وهی له پیزی باوه رداره راسته قینه کاندای بیت ﴿فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ﴾ کاتی شهوی به سه ردا هات ﴿رَأَى الْكُكُبَ﴾ نه سستیره یه کی بینی ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي﴾ ووتی نه مه بهروردگاری منه ﴿فَلَمَّا أَفَلَ﴾ به لام کاتی ئاوابوو ﴿قَالَ لَا أَحِبُّ الْأَفْلِتَ﴾ ووتی من هرچی ئاوا بی خوشم ناوی ﴿فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا﴾ نه مجا کاتی مانگی بینی هلهات ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي﴾ ووتی نه مه بهروردگاری منه ﴿فَلَمَّا أَفَلَ﴾ به لام کاتی که ئاوابوو ﴿قَالَ لَنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي﴾ ووتی سویند به خوا نه گهر بهروردگارم پینموونیم نه کات ﴿لَا كُؤَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ﴾ بیگومان له کومه لی گومرایان ده بسم ﴿فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسُ بَازِعَةً﴾ نه مجا کاتی خوری بینی هلهات ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ﴾ ووتی نه مه بهروردگاری منه نه مه گهوره تره (لهوان) ﴿فَلَمَّا أَفَلَ﴾ جا کاتی خورش ئاوا بوو ﴿قَالَ يَقُومُ إِنِّي بُرِيءٌ مِمَّا تَشْرِكُونَ﴾ ووتی نهی گهله کهم بهراستی من بهریم له هرشتی که ئیوه ده یکه نه بهاوبهش بو خوا ﴿إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلذِّكْرِ﴾ بهراستی من رووی خوم وهر نه گیرم بولای زاتیک ﴿فَطَرْتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که ئاسمانه کان و زهوی بهدی هیناوه ﴿حَنِيفًا﴾ جگه له خوا رووم له هیچی تر ناکهم ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه بیگومان من له هاوبهش بهیدا که ران نیم ﴿وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ﴾ (به لام ئیبراهیم) گهله کی ده مه قالیان له گهله دا کرد ﴿قَالَ اتَّخَذُونِي فِي اللَّهِ وَفَدَّ هَدَنِي﴾ فهرمووی ئایا ئیوه ده مه ده می و موحاده له له گهله ده که نه؟ له باره ی خواوه که بهراستی پینموونی منی کرد ووه ﴿وَلَا أَخَافُ مَا تَشْرِكُونَ بِهِ﴾ من ناترسم له وهی که ئیوه ده یکه نه بهاوبهش بو خوا (چونکه زیان ناگه یه نن) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا﴾ مه گهر شتیک که بهروردگارم بیهوی بیکات ﴿وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ئاگاداری بهروردگارم همه موو شتیکی گرتوته وه ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دهی ئایا بو بیر ناکه نه وه ﴿وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ﴾ وه من چون دترسم له و بتانه ی که ئیوه کرد ووتانه به هاوبهش بو خوا ﴿وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ﴾ که ئیوه ناتر سن بیگومان بتانیکتان کردوته هاوبهش بو خوا ﴿مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا﴾ که هیچ بهلگه یه که نه نیراوه بوتان (که نهوان بهرستن) ﴿فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ﴾ دهی که واته کام له م دوو دهسته یه شایسته تره به نه ترسان (و ئارامی) ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه هیچ ده زانن ﴿۸۱﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ
 وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
 قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
 مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
 وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾
 وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿٨٥﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِلْيَاسَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِنَ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْتَهُمْ
 وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي
 بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
 وَالنُّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
 بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَّتْ لَهُمْ أَقْدَرُهُ
 قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهوانه ی که پروایان هیناوه ﴿وَلَمْ يَلْسُوا اِيْمَانَهُمْ بَطْلًا﴾ و پرواکه یان تیکه ل به ستم (هاوه ل دانان) نه کردووه ﴿اُولَئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ﴾ هیمنی و ئاسایش ته نها بۆ تهوانه به هر تهوانه ش پښمون کراون ﴿وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا اِبْرٰهِيْمَ﴾ ٨٢ ﴿ثُمَّ (به لگانه) به لگه ی نیمه بوون که دابوومان به ئیبراهیم ﴿عَلٰی قَوْمِهِ﴾ له به رانه ر گه له که یه وه ﴿تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأٍ﴾ ههر که سیټ بمانه ویت بله و بابه ی به رز ده که یه وه ﴿اِنَّ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ﴾ به راستی به روره دگارت کاردروستی زانایه ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وه ئیسحاق و (له ئیسحاقیش) یه عقوبمان پی به خشی ﴿كُلًّا هَدَيْنَا﴾ پښمونیی هه موویانمان کرد ﴿وَنُوْحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ وه له وه پښ پښمونیی نوو حیشمان کرد ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسٰى وَهٰرُونَ﴾ وله نه وه کانی نوو داوودو سوله یمان و ئیووب و یوسف و موسا و هاروونمان (پښمونیی کرد) ﴿وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ﴾ ئا به و چه شنه پاداشتی چاکه کاران دده یه وه ﴿وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَإِلْيَاسَ﴾ وه زه که ریا و یه حیا و ئیلیاس ﴿كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ﴾ ههر یه که له مانه له چاکه کاران بوون ﴿وَإِسْمٰعِيْلَ وَالْإِسْحٰقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا﴾ وه ئیسماعیل و یه سه ع و یونس و لوط ﴿وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَی الْعٰلَمِيْنَ﴾ ههر یه که له مانه پښمانداون به سه ر هه موو خه لکیدا ﴿وَمِنَ اٰبَآئِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَاٰخُوْنَهُمْ﴾ هه روه ها هه ندی له باوک و نه وه و براکانیان ﴿وَاَجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ﴾ هه لمان بزاردوون و پښمونیمان کردوون بۆ پښگه ی راست ﴿ذٰلِكَ هُدٰى اللّٰهُ يَهْدِيْ بِهٖ مَنْ﴾ ته وه پښمونیی خوا به پښمونیی هه ربه نده یه کی پښه کات ﴿يَشَآءُ مِنْ عِبَادٍ﴾ له به نده کانی که خوی به وی ﴿وَلَوْ اَشْرٰوُا لَحِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ﴾ وه ته گه ر هاو به شیان ره وابدایه بۆ خوا یښگومان ته و چاکانه ی کردبوویان هه مووی بی پاداشت دهرده چوو ﴿اُولَئِكَ الَّذِيْنَ﴾ تهوانه که سانیکن ﴿ءَاتَيْنَاهُمْ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ په پیام و زانین و حوکمرانی و پیغه مبه ریتیمان پی به خشیوون ﴿فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَآءُ﴾ جا ته گه ر تهوانه (قورپه یش) پروای پی نه هینن ﴿فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوْا بِهَا بِكَفِرِيْنَ﴾ ته وه یښگومان به دسه ته به کی ترمان سپاردووه (چاودیری بکه ن و) بی پرواش نابن پی ی ﴿اُولَئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ﴾ تهوانه (ته و پیغه مبه رانه ی باس کران) که سانیک بوون خوا پښمونیی کردن ﴿فَهٰدَيْنَاهُمْ اَقْتَدَ﴾ ده ی به پره وی پښگه و پښازی تهوان بکه (ته ی موحه مده ﷺ) ﴿قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا﴾ (ته ی موحه مده ﷺ) بلی داوی هیچ کری و پاداشتیکنان لیئا که له سه ری ﴿اِنَّ هُوَ اِلَّا ذَكَرَیْ لِلْعٰلَمِيْنَ﴾ ته م قورثانه ته نها ئاموزگاری یه بۆ هه موو جیهانیان ﴿

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ ۚ
قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى
لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم
مَّا لَمْ تَعْمَلُوا أَنْتُمْ وَلَا ءَابَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ
وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي
غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ
الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ ءَايَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا
فِرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ
ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ
شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ وەك پێویست خوایان نەناسی و پێزیان نەگرت ﴿إِذْ قَالُوا﴾ کاتی ووتیان ﴿مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ﴾ خوا هیچ شتیکی نەناردۆتە خوارووە بۆ هیچ ئادەمی یەك ﴿قُلْ مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي﴾ بلی ئە ی کێ ئەو کتیبە ی ناردە خوارووە ﴿جَاءَ بِهِ مَوْسَىٰ﴾ کە موسا هینای ﴿تُورًا وَهَدَىٰ لِلنَّاسِ﴾ (ئەو کتیبە ی پرووناکی و پێتموونی بوو بۆ خەلک (پێش دەستکاری کردنی لە لایەن جولە کە کەنەو) ﴿يَتَجَمَّلُونَهُ قُرَاطِيسَ﴾ ئێو ئەو (کتیبە) دە کەنە چەند بەرە و کاغەزێک ﴿بُذَوْنَهَا وَتُحْفُونَ كَثِيرًا﴾ بە شییکی (کە قازانجتانە) ئاشکرای دە کەن و زۆریشی (کەزانی خۆتانە) دە یشارنەوہ ﴿وَعَلَّمَهُم مَّا تَعَلَّمُوا﴾ شتانێک فێر کراوون کە ئێو نەتان دەزانی ﴿أَن تَرَوْا آبَاءَكُمْ﴾ نەخۆتان و نە باو و باپیرانتان ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی هەر خوا (کتیبی بۆ موسا ناردووە) ﴿مُرِّدَرَّهُمْ فِي حَوَظِهِمْ يَبْعُونَ﴾ پاشان لێیان گەڕی لەناو بە تالی خۆیاندا گالتەو یاری بکەن و پۆچن ﴿وَهَذَا كِتَابُ أَنزَلْنَاهُ﴾ ئەم قورئانە ئێمە ناردوومانە تە خوارووە ﴿مُبَارَكٌ﴾ پێرۆز و فەردارە ﴿مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ئەو کتیبانەش پێش ئەو هاتوون بە راستیان دادەنیت (پێش ئەو ی گاور و جولە کە کان بیشیوتن) ﴿وَلِيُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَن حَوْلَهَا﴾ هەر وەها بۆ ئەو ی دانیشتوانی مە ککە و دەورووبەری ئاگادار کە ی تەو وە بیانتر سینی ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ جا ئەوانە ی پروایان بە دوا پۆز هە بی پروا بەو (قورئانە) دینن ﴿وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاحَتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ ئەوان پارێزەرن بۆ نوێزە کانیا و بە چاکی لە کاتی خۆیاندا دە بانکەن ﴿وَمَن أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کێ لەو کە سە سە تەم کار ترە کە درۆ هە لێ سە تی بە دەم خواوہ ﴿أَوْ قَالَ أُوْحَىٰ إِلَيَّ﴾ یان بلی نیگا و سرووشم بۆ کراوہ ﴿وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ﴾ بە لام هیچ نیگا و سرووشیکیشی بۆ نە کرابی ﴿وَمَن قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ هەر وەها کە سی کە بلی منیش وینە ی ئەو قورئانە ی خوا دایە زاندووە دادە بە زێتم ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ﴾ خۆز گە سە مکارانت دە یینی کاتی ﴿فِي عَمَرَاتِ الْمَوْتِ﴾ وان لە ناپە حە تی و سە ختی سەرە مەر گدا ﴿وَالْمَلَائِكَةُ سَاطِوَاتٌ أَبْدِيَهُمْ﴾ و فریشتە کان دە ستیان بۆ دە بەن (بۆ گیان کیشانیان) ﴿أَخْرِجُوا النَّفْسَ﴾ (پێیان دە لێن) خۆتان دە رباز کەن (لەم ناپە حە تی گیان کیشانە ئە گەر راست دە کەن) ﴿الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ﴾ ئە مپرو پاداشتی ریسواکەر دە درێ تەوہ ﴿يَمَّا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ﴾ بە هو ی ئەو ی کە قەسە ی ناپاستان هە لێ تە بە ست بە دەم خواوہ ﴿وَكُنْتُمْ تُوعَدُ أَيْتَهُ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خۆتان بە گە وەرە دەزانی لە بەرانبەر ئایە تە کانی خوا دا ﴿وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرْدَىٰ﴾ سویند بێت بیگومان ئێو بە تەنیا و یەك یەك گە پرانەوہ بۆ لامان ﴿كَمَا خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هەر وە کو یە کە م جار دروستمان کردن ﴿وَلَنَرَكُمْ مَخْرُجِينَ مَنَازِلَ ظُهُورِكُمْ﴾ و ئەو ی پێمان دابوون بە جێتان هێشت لە دوا ی خۆتان (لە مال و سەر وە ت و سامان) ﴿وَمَا نَرَاكُمْ مَعَكُمْ﴾ وە نابینین لە گە لێناندا ﴿شَفَعَا لَكُمُ الَّذِينَ رَعِمْتُمْ أَن تَكُونُوا فِيكُمْ شُرَكَاءُ﴾ ئەو تەکا کارانە ی کە لاتان و ابو و هاو بە شیی خوان لە تەکا کردن بۆتان ﴿لَقَدْ نَقَعَ بَيْنَكُمْ﴾ سویند بە خوا بیگومان پەچرا پە یوہ سستی نیوانتان ﴿وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْمُونَ﴾ و ئەو ی بە پشتیوانی خۆتان دادە نا وون بوو لیتان ﴿١٣٩﴾

* إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
 الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ
 وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ
 الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا
 بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
 ﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
 قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ
 خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ
 دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
 مُتَشَبِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِبِّ وَخَلَقَهُمْ
 وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ
 ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ
 صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى﴾ به پراستی خوا له تکه ری دانه و نیله و ناو که تیره (کاتیک که ده پویتی ریت له زه ویدا)
 ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ زیندوو دهرئه هیئی له مردوو ﴿وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه (خوا) دهره یته ری
 مردوانه له زیندوو ﴿ذَلِكَ اللَّهُ فَالِقُ الْفُجُوتِ﴾ نهو به خوا ی ئیوه ده ی که واته ئیوه چۆن (له بهر سستی
 نهو خوابه) لا دهر دین؟ ﴿فَالِقُ الْإِصْبَاحِ﴾ (خوا) به دی هیته ری شه به ق و پروناکی پوژ بوونه و به
 ﴿وَجَلَّ أَيْلَ سَكَنًا﴾ و شهوی کردوو به کات و هوی نارامگرتن ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا﴾ و خور و
 مانگی کردو ته هوی حساب دیار یکردن و زانیی کات ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نهو هس نه ندازه گرتنی
 خوا ی به ده سه لاتی زانابه ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ﴾ وه ههر خوابه که نه سستیره ی داناوه بو نان
 ﴿لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ بوئه و هی پریان پیتهر کهن له تاریکیه کانی و شکانی و دهر یادا
 ﴿قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به پراستی ئایه ته کانمان پروون کردو ته وه بو کومه لی که بزائن و تی بگن
 ﴿هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ وه نهو خوابه زاتیکه که ئیوه ی دروست کردوه له یه کهس
 که (نادمه) ﴿فَسْتَقَرُّوْا وَمُسْتَوْدَعٌ﴾ نه مجا (له پشنی باو کتانا) نیشته جی کران (دواتریش له مندال دانی
 دایکتاندا) دانران به شیوه ی کاتیی ﴿قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ﴾ به پراستی ئایه ته کانمان پروون
 کردو ته وه بو کهسانی به ووردی بیر بکه نه وه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ وه نهو خوابه زاتیکه ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً﴾ که بارانی له ئاسمانه وه باراندوووه ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا به هوی نهو (بارانه وه)
 هه موو جو ره چه که ره یه کمان پرواند ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا﴾ نه مجا پرووه کی سه و زمان لی پرواندوووه
 ﴿يُخْرِجُ مِنْهُ جَبَامًا تَرَكِبًا﴾ وه لهو (پرووه که سه وزه) دانه و نیله ی له سه ریبه که له که بوومان دهره یته وه
 (وه که گولی جو و گنم) ﴿وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ﴾ وه له دار خورما له چه ند به لیک ی هیشووی
 شو ره وه بوو دهره هیئین ﴿وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ﴾ وه (دهره یئین بهو بارانه) باخاتی زور له تری ی هه مه جو ر
 ﴿وَالزُّبُرُ وَالرَّيْحَانُ﴾ و زه یتون و بنه هه ناری ﴿مُسْتَبَاهَا غَيْرُ مُتَشَابِهٍ﴾ هاو وینه و له یه کتر جیا جیا (له تامدا)
 ﴿أَنْظُرْ إِلَى ثَمَرِهِ﴾ سه رنجی به ره مه که ی بدهن ﴿إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ﴾ کاتیک بهر ده گریت و پی ده گات
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بیگومان له م سه رنج دانه دا چه ند به لگی کهوره هیه (له سه ر کهوره ی
 ده سه لاتی خودا) بو که سانیک که بروا ده هیئین ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ﴾ هاو به شانیکیان بریار دا وه بو
 خوا که جنو کهن ﴿وَخَلَقَهُمْ﴾ له کاتیک دا خودا دانهو (جنو کانه ی) دروست کردوووه ﴿وَحَرَّفُوا الْآيَاتِ وَبَنَتِ بَعْدَ
 عِلْمٍ﴾ به درو و بوختان چه ند کوپ و کچیان ره وادا وه بو خوا به بی زانیاری ﴿سُحْبَتُهُمْ وَتَعَلَّى عَمَّا يَصِفُونَ﴾
 پاک و بی گهردی بو خوا له وه ی که نهو بی بروایانه بریاری نه دهن بو خوا ﴿يَدْعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) داهیته ری ئاسمانه کان و زهوی یه له نه بوون ﴿أَنِّي يَكُونُ لَهُ وِلْدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صُلْبَةٌ﴾ چۆن
 مندالی ده بی که ژن و هاو سه ری نه بووه ﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوی هه موو شتیکی دروست کردوووه
 ﴿هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و نهو به هه موو شتی زانا و به ناگیه ﴿۱۶۱﴾

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ
 وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ
 يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَاءَكُمْ
 بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا
 وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
 وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اتَّبِعْ
 مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا
 وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ
 عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ﴿١٠٨﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ آيَةٌ لِيُؤْمِنَنَّ
 بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْعَادَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ
 يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

﴿ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ هەر ئه‌و خوا به‌یه که په‌روه‌ردگاری ئیوه‌یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په‌رستراویکی راسته‌قینه‌ی یه جگه له ئه‌و ﴿خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروست که‌ری هه‌موو شتی که ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که‌واته ئه‌و په‌رستن ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه ئه‌و خوا به‌ چاودیره به‌سه‌ر هه‌موو شتی که‌وه ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ چاوه‌کان په‌ی پی نابهن و ناتوانن بیینن ﴿وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ﴾ به‌لام ئه‌و هیزی بیینن و چاوه‌کان ده‌بینت ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ وه‌و به‌ ناگای ورد بینه ﴿فَدَجَّاءَ كُفْرًا بَيْنَ رَيْبٍ﴾ به‌راستی له‌لایهن په‌روه‌ردگار تانه‌وه چه‌ندین به‌لگه‌ی پرووتنان بو‌هاتووه ﴿فَمَنْ أَبْصَرَ فَلْيَنْصُرْ﴾ ئه‌مجا هەر که‌س بیر له‌راستی ده‌کاته‌وه ده‌ییینی ئه‌وه (سوودی) بو‌خویه‌تی ﴿وَمَنْ عَمِيَ فَغَلِيظٌ﴾ هەر که‌سیش بیر ناکاته‌وه و کویر بووه ئه‌وه (زیانی) هەر بو‌خویه‌تی ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِظٍ﴾ وه من چاودیر و پاریزه‌رنیم به‌ سه‌رتانه‌وه (به‌س راگه‌یه‌نه‌رم) ﴿وَكَذَٰلِكَ نُصِرُكَ آلَايَتٍ﴾ ئاوا جوړ و شیوه‌ی به‌لگه‌کان ده‌گوړین ﴿وَلْيَقُولُوا دَرَسْتَ﴾ ده‌با هەر بلین خویندووته و پیتووتراوه ﴿وَلْيُحْمَلْهُ لَقَوْمٌ يَّسْلُمُونَ﴾ وه بو‌ئه‌وی چاک پروونی بکه‌ینه‌وه بو‌کو مه‌لێک که‌تیده‌گن و شاره‌زان ﴿أَتَسْمِعُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ﴾ شوینی ئه‌وه بکه‌وه که له‌لایهن په‌روه‌ردگار ته‌وه وه‌حیت بو‌کراوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ شایسته‌ی په‌رستن نیه بیتجگه له‌و (خوا) ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه پروو وهر گیره له‌هاوبه‌ش بریار ده‌ران ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا﴾ وه ئه‌گه‌ر خوا بیویستابه‌هاو هلیان دا نه‌ده‌نا ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا﴾ و تومان نه‌ده‌کرد به‌چاودیر و پاریزه‌ر به‌سه‌ریان نه‌وه ﴿وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ و تو زوړدار و ده‌سه‌لاتدار نیت به‌سه‌ریان نه‌وه ﴿وَلَا تَسْأَلُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ (موسلمانان) جنیو و قسه‌ی ناشرین مه‌لین به‌ویت و په‌رستراوانه‌ی که‌ئه‌وان هاواریان لی ده‌که‌ن و ده‌یان په‌رستن بیتجگه له‌خوا ﴿فَيَسْأَلُ اللَّهُ عَذَابًا بَعِيرًا﴾ به‌و هویه‌وه ئه‌وانیش قسه‌ی نه‌شیاو بلین به‌خوا ﴿كَذَٰلِكَ رَيْنَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ﴾ به‌و شیوه‌یه‌را زاندومانه‌ته‌وه بو‌هه‌موو ئوممه‌تیک کرده‌وه که‌یان ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ﴾ باشان گه‌رانه‌وه‌یان هەر بو‌لای په‌روه‌ردگاریانه ﴿فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ئه‌مجا هه‌و الیان پی ده‌دات به‌و کرده‌وانه‌ی ئه‌نجامیان ده‌دا ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ وه به‌هیزترین سویندیان به‌خوا ده‌خوارد ﴿لَئِنْ جَاءَ نُهُمْ آيَةٌ يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ سویند به‌خوا ئه‌گه‌ر موعجیزه‌یه‌کیان بو‌بیت (له‌وانه‌ی که‌خوین داوایان ده‌کرد) بیگومان بروا ده‌هیتن پی ی ﴿قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلنی به‌راستی موعجیزه‌کان هەر لای خوا به‌ ﴿وَمَا يُشْعِرُكُمْ﴾ وه ئیوه نازانن ئه‌ی برواداران ﴿أَنَّهُمَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ ئه‌گه‌ر ئه‌و به‌لگانه‌ش بیته‌کابه‌وه هەر بروا ناهیتن ﴿وَلَقَدْ أَفْجَدْتَهُمْ وَأَبْصَرْتَهُمْ﴾ وه (کاتی) هاتنی موعجیزه‌کان به‌هوی بی بروایانه‌وه (دل و چاوین وهرده‌گیرین و لاده‌ده‌بن) (له‌باوهر هیتان) ﴿كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هەر وه‌ک له‌سه‌ره‌تاوه بروایان به‌قورئان نه‌هیتا ﴿وَنَذَرُهُمْ﴾ وه‌لیان ده‌گه‌رین ﴿فِي طَعْنِهِمْ﴾ له‌سه‌ر که‌شی خویندا بن ﴿يَعْمَهُونَ﴾ (ده‌با) هەر سه‌ر گه‌ردان بن ﴿۱۶۱﴾

* وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَاهُ إِلَيْهِمُ الْمَلَكِ كَ وَكَأَمَّهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا
 عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
 وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ
 عَدُوًّا وَشَيْطَانٍ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ
 زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا
 يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي
 حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
 وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ
 بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
 صِدْقًا وَعَدًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
 ﴿١١٥﴾ وَإِنْ تَطِعْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ
 يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنْ رَبُّكَ هُوَ
 أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا
 مِمَّا ذُكِّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

﴿وَلَوْ أَنَّا﴾ وه بیگومان ته‌گهر ئیمه ﴿نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَ﴾ فریشته‌مان بۆ لای ئەو (بیباوهر) انه بناردايه
 ﴿وَكَاٰهُمْ الْمَوْتُ﴾ و مردوو‌ه‌كان قسه‌یان له‌گه‌ل بگردنايه ﴿وَحَزَنًا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ و هه‌موو
 شتی‌کمان بۆ کۆ‌بگردنايه‌ته‌وه ﴿فَبَلَّ﴾ پوو به‌روو به‌پیش جاویانه‌وه (یان کۆمه‌ل کۆمه‌ل) ﴿مَا كَانُوا
 لِيُؤْمِنُوا﴾ بروایان نه‌ده‌هتیا ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گهر خوا بیویستایه ﴿وَلٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ﴾ به‌لام
 زۆر به‌یان نازانن و بی‌ئاگان ﴿وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا﴾ ههر به‌و شیوه‌ بۆ هه‌موو پیغه‌مبه‌ریک
 دوژمنیکمان داناوو ﴿شَیْطٰنَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ﴾ له‌شه‌یانه‌کانی مروّف و جنوکه ﴿يُوحِیْ بَعْضُهُمْ اِلٰى
 بَعْضٍ﴾ که‌به‌نه‌یسی به‌یه‌کتری راده‌گه‌یه‌نن ﴿وُخْرِفَ الْقَوْلُ غُرُوًّا﴾ ووته‌ی رازاوو و بریقه‌دار بۆ فریودانیان
 ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوْهُ﴾ وه‌ نه‌گهر په‌روه‌ردگارت بیویستایه‌ نه‌وه‌یان نه‌ده‌کرد ﴿فَدَرَّهُمْ وَمَا يَفْقَهُوْنَ﴾
 ده‌لییان گه‌رپ‌ی به‌خویان و ئەو درویانه‌ی که‌هه‌لی ده‌به‌ستن ﴿وَلِيَصْحَبَ اِلَيْهِ﴾ وه‌ بۆ ئەوه‌ی
 گوێبگری بۆ ئەو (ووته‌ بریقه‌دارو رازاو‌ی بۆ‌یه‌کتری ده‌که‌ن) ﴿اَفِدَّةُ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ﴾ دلی
 ئەو که‌سانه‌ی بروایان نی‌یه‌ به‌روژی دواپی ﴿وَلِيَرْضَوْهُ﴾ بۆ ئەوه‌ی رازی بین پی‌ی ﴿وَلِيَقْرَءُوا مَا هُمْ
 مُّقْرِءُوْنَ﴾ وه‌تا ته‌نجامی بدن ئەو گوناها‌نه‌ی ته‌نجامی ئەده‌ن ﴿اَفَغَيْرَ اللّٰهِ اَتَّبِعِیْ حَكَمًا﴾ جا ئایا
 جگه‌ له‌خوا دادوهریکی تر بۆ خۆم پریار بده‌م؟ ﴿وَهُوَ الَّذِيْ اَنْزَلَ اِلَيْكُمْ﴾ له‌کاتی‌کدا (خوا) ئەو زاته‌یه
 که‌ناردویه‌تیه‌ خوارو‌ه‌ بۆ ئیوه ﴿اَلْكِتٰبُ مُقْصَدًا﴾ ئەم قورئانه‌ که‌روون که‌روه‌ی هه‌موو باسی‌که
 به‌دریژی ﴿وَالَّذِيْنَ اَتَّبَعْتَهُمُ اَلْكِتٰبُ﴾ ئەوانه‌ش که‌ نامه‌مان پی‌ به‌خشین ﴿يَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَّبِّكَ
 بِالْحَقِّ﴾ چاک ده‌زانن بیگومان ئەم قورئانه‌ له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگارت‌ه‌وه‌ به‌حق و راستی نیراوه
 ﴿فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُتَمَرِّیْنَ﴾ که‌واته‌ ههر‌گیز له‌گومانداران مه‌به‌ ﴿وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ وه‌ فهرمان
 و ووته‌ی په‌روه‌ردگارت ته‌واو بووه‌و به‌ته‌نجام گه‌یشت ﴿صِدْقًا وَعَدًا﴾ به‌راستی و دروستی
 ﴿لَا مُبْدِلَ لِكَلِمٰتِهِمْ﴾ که‌هیچ که‌س ناتوانی پریارو ووته‌کانی بگورپی ﴿وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ ههر
 خوا بیسه‌ری زانایه ﴿وَإِنْ نُّطْعَ اَكْثَرُنَ فِی الْاَرْضِ﴾ وه‌ نه‌گهر تو گوێپرایه‌لی زۆر به‌ی ته‌وانه‌ بیت
 له‌سه‌ر زه‌ویدان ﴿يُضِلُّوْكَ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ﴾ له‌ری‌گه‌ی خوا گومرات ده‌که‌ن ﴿إِنْ يَشِئُوْنَ اِلَّا اَظْلًا﴾ ئەوان
 ههر شوینی گومان که‌وتوون ﴿وَإِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ﴾ وه‌ هه‌میشه‌ دروو گوتره‌ کاری ده‌که‌ن ﴿إِنْ رَبُّكَ هُوَ اَعْلَمُ
 بِبِغْمَانِ هٰمْ﴾ بیگومان ههر په‌روه‌ردگارت چاک ده‌زانیت ﴿مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِیْلِیْ﴾ کی گومرا
 بووه‌ و لای داوه‌ له‌ری‌گای ئەو ﴿وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِیْنَ﴾ وه‌ ههر ئەو زاناره‌ به‌وانه‌ی ر‌ی‌بازی راستیان
 گرتووه ﴿فَكُلُوْا مِمَّا ذُكِّرَ اَسْمُ اللّٰهِ عَلَیْهِ﴾ ده‌بخو‌ن له‌و (سه‌ر‌پ‌را‌و‌ه‌ی که‌ناوی خوا‌ی له‌سه‌ر هیتراوه
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ بِعٰیٰتِهِ مُؤْمِنِیْنَ﴾ نه‌گهر ئیوه‌ به‌ئایه‌ته‌کانی خوا بروادارن ﴿۱۶۲﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ
لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا
لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ
﴿١١٩﴾ وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ
يُذَكِّرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيَوْحُونَ
إِلَى أَوَّلِيَابِهِمْ لِجَدِّ لَكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ
﴿١٢١﴾ أَوْ مَن كَانَ مَيِّتًا فَأُحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلَهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ
زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا
فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَ تَهُمَّ
آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ
أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ وَسَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ
عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا﴾ بۆچی ئیوه ناخۆن؟ ﴿مِمَّا ذُكِّرَ لَكُمْ أَنَّكُمْ لَكُمْ عَلَيْهِ﴾ له (گوشتی) ئەو (ناژه‌لان)‌هی که‌ناوی خۆی له‌سەر هیتراوه (له‌کاتی سهربرینی دا) ﴿وَقَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَحَرَّمًا عَلَيْكُمْ﴾ که‌بیگومان خوا بۆتانی پروون کردۆته‌وه ئەوه‌ی ههرامی کردوه له‌سهرتان ﴿إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ إِلَيْهِ﴾ جگه له‌وه‌ی که‌ناچار ده‌بن بۆی (بیخۆن له‌و خواردانه‌ی که‌هه‌رامن) ﴿وَلَا تَكْثُرُوا لِلْإِثْمِ بِالْأَنْفُسِ﴾ به‌پراستی زۆر که‌س خه‌لکی گومرا ده‌که‌ن به‌هه‌وا و ئاره‌زوی خۆیان ﴿بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ به‌بێ هیچ زانیاری یه‌ک (که‌له‌خواوه وهرگیرا بیت) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ﴾ بیگومان په‌روه‌ردگارت ده‌ست درێژ کاران و سهر که‌شان چاک ده‌ناسی ﴿وَدَرُّوْا ظَهْرَ الْأَثَمِ وَبَاطِنَهُ﴾ له‌گوناه‌ی ئاشکرا و نه‌یتنی واز بێتن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَثَمَ﴾ به‌پراستی ئەوانه‌ی که‌گوناه ده‌که‌ن به‌ده‌ستی ئەنفه‌ست ﴿سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا أَتَفَرُّوْنَ﴾ به‌زوویی تۆله‌یان لێ ده‌سه‌نریت به‌هۆی ئەو تاوانانه‌ی ده‌یانکرد ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا نَزَّلَ يَذْكُرَ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ له‌و (سهربراهه) مه‌خۆن که‌ناوی خۆی له‌سهر نه‌هیتراوه (له‌کاتی سهربریندا) ﴿وَاتَهُ لَفْسُقٌ﴾ بیگومان (خواردنی) ئەوه تاوان و له‌سنور ده‌رچوونه ﴿وَأَنَّ السَّيِّطِينَ يُلْحِقُونَ الْإِبْرَاهِيمَ﴾ وه بیگومان شه‌یتانه‌کان به‌نه‌یتنی شت به‌دۆستانیان ده‌لێن ﴿لِيَجْزِلُوْكُمْ﴾ بۆ ئەوه‌ی موحاده‌له و ده‌مه ده‌مێتان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿وَأَنَّا أَطَعْتُمُوهُمُ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴾ جائه‌گه‌ر به‌گوێیان بکه‌ن ئەوه بیگومان له‌هاوبه‌ش دانه‌ران ده‌بن ﴿أَوَمَنْ كَانَ مِثْلًا فَا حَبِئَتْهُ﴾ ئایا که‌سیک که‌مردوو بیت (واته‌ بێ پروا بیت) و ئیمه زیندوو مان کردوه (هیدایه‌تماندا) ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ﴾ و پرووناکیه‌کمان بۆ فره‌اهم هینا (که‌قورئانه) به‌هۆی ئەوه‌وه له‌ناو خه‌لکیدا ده‌گه‌ڕێ و ده‌روات ﴿كَمْ تَشْكُرُ فِي الظُّلُمَاتِ﴾ ئایا وه‌ک ئەوه وایه که له‌ناو تاریکستانیکدا بیت ﴿لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا﴾ که‌به‌هیچ جوړی ده‌رچوونی نیه لێ ﴿كَذَلِكَ رُبُّنَا لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌و شیویه رازینراوه‌ته‌وه بۆ بیپروایان ئەو کردوه (خراپانه‌ی) ده‌یان کرد ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا﴾ به‌و شیویه له‌هه‌موو شارێکدا گه‌وره‌ترینی تاوانباریمان کرد (به‌ده‌سه‌لانداری) ﴿لِيَمْكُرُوا فِيهَا﴾ بۆ ئەوه‌ی پیلان و فیل بکه‌ن له‌و شارانه‌دا ﴿وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ﴾ وه فیل و پیلان ناکه‌ن (له‌که‌س) بێجگه له‌خۆیان ﴿وَمَا يَتَّبِعُونَ﴾ به‌لام ئەوان هه‌ستی بێ ناکه‌ن ﴿وَإِذَا جَاءَ ثَمَرُهُمْ آيَةٌ﴾ وه کاتیک ئایه‌تیکیان بۆ بیت ﴿قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ﴾ ده‌لێن ئیمه هه‌ر گیز باوه‌ر ناھینین ﴿حَتَّى تَأْتِيَنَا مِثْلُ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ﴾ هه‌تا ویتنه‌ی ئەوه‌ی به‌پیغه‌مبه‌رانی خوا دراوه به‌ئیمه‌ش نه‌دریت ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ خوا چاک ده‌زانیت به‌یام و پیغه‌مبه‌رایه‌تی خۆی بۆ کوی ده‌نیریت (و کێ شیواو تره‌ بۆ ئەو کاره) ﴿سَيَصِيبُ الَّذِينَ أَجْرُمُوا﴾ به‌زوویی ئەوانه‌ی تاوانیان کردوه دووچاریان ده‌بیت ﴿صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سووکی و پرسیوایی لای خوا و سزای سه‌خت ﴿بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ﴾ به‌هۆی ئەو پیلان و فیلانه‌وه‌ی که‌ده‌یانکرد (له‌برواداران) ﴿١٤٣﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ وَيَشْرِحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ
يُرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ وَيَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ * لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا يَمْعَشَرُ الْجِنَّ قَدْ أَتَيْتُمْ مِّنَ الْإِنسِ وَقَالَ
أُولِيَائُهُم مِّنَ الْإِنسِ رَبَّنَا أَسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا
أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوً لَّكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا
إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي
بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾
يَمْعَشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ
يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ مَا أَتَيْتِ وَيَنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

﴿فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ﴾ جا هه‌ره‌که‌سی‌ک خوا بیه‌ویت پ‌ینمونی بکات ﴿يَسْرَحْ صَدْرُهُ﴾
 ﴿لِلْإِسْلَامِ﴾ سینگ‌ی فراوان ده‌کات بو‌ئیس‌لام (و‌بروا‌هیتان) ﴿وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ﴾ وه‌هه‌ره‌که‌س خوا بیه‌ویت
 گو‌م‌رای کات (له‌به‌ر نه‌شی‌او‌یی و‌سه‌ره‌که‌شی خو‌ی) ﴿يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا﴾ سینگ‌ی زو‌ر ته‌نگ
 ده‌کات ﴿كَأَنَّمَا صَعْدُفُ السَّمَاءِ﴾ وه‌ک‌ئه‌وه‌ی (بیه‌ویت) به‌رز بی‌ته‌وه‌ به‌ره‌و ئاس‌مان (چون‌که‌ م‌رو‌ف
 تا به‌ره‌و ئاس‌مان به‌رز بی‌ته‌وه‌ هه‌ست به‌ ته‌نگه‌ نه‌فه‌سی ده‌کات و‌به‌نا‌ره‌حت هه‌نا‌سه‌ی بو‌ ده‌در‌یت)
 ﴿كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ﴾ به‌و جو‌ره‌خوا‌پ‌سی و‌نا‌پا‌کی داده‌نیت ﴿عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له‌سه‌ره‌ئه‌وانه‌ی
 که‌بر‌وا‌ناه‌یتن ﴿وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا﴾ ئەم ئی‌س‌لامه‌ پ‌ینگ‌ای به‌ره‌و‌ر‌د‌گارت‌ه‌ که‌پ‌ئ‌ک و‌را‌سته
 ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ﴾ بینگ‌ومان به‌روونی ئایه‌ته‌کان‌مان با‌س‌کر‌دو‌وه‌ ﴿لَقَوْمٍ يَذَكِّرُونَ﴾ بو‌کو‌مه‌ل‌ئ‌ک
 که‌ب‌یر‌ب‌که‌ن‌وه‌ ﴿لَهُمْ دَارُ السَّالَةِ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بو‌ئه‌وانه‌یه‌ل‌ای به‌ره‌و‌ر‌د‌گاری‌ان م‌الی ئاش‌تی که‌ (به‌هه‌شته)
 ﴿وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ته‌نها ئه‌و‌یش دو‌ستی‌انه‌ به‌هو‌ی ئه‌و‌ کر‌د‌وه‌ه‌ چا‌کانه‌ی ده‌یان کر‌د ﴿وَيَوْمَ
 يُنْفَخُ يُخْتَرُهُمْ جَمِيعًا﴾ وه‌رو‌ژ‌ئ‌ک (خوا) ت‌یک‌را‌ کو‌یان ده‌کاته‌وه‌ (ده‌فه‌رم‌ویت) ﴿يَمْعَشِرُ الْجَنِّ﴾ ئه‌ی
 ده‌سته‌و‌ کو‌مه‌لی جن‌و‌که‌ ﴿قَدْ آتَيْنَاكَ كُرْثَمًا مِنَ الْإِنْسِ﴾ بینگ‌ومان ئی‌ت‌وه‌ زو‌ر که‌ستان له‌ئاده‌میه‌کان
 گو‌م‌را کر‌د ﴿وَقَالَ أَفَوَيْسًا أَفَهُمْ مِنَ الْإِنْسِ﴾ وه‌دو‌سته‌کان‌یان له‌ئاده‌می ده‌ل‌ئ‌ن ﴿رَبَّنَا أَسْمَعْ بَعْضًا مِنْ بَعْضِ
 ئه‌ی به‌ره‌و‌ر‌د‌گار‌مان هه‌ند‌یک‌مان سو‌ودو‌ که‌ل‌ک‌مان له‌هه‌ند‌یک‌مان وه‌ر‌گرت. ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ الْإِنْسَ الَّذِي أَجَلَّتْ
 لَنَا﴾ وه‌به‌و‌ کاته‌و‌ مو‌له‌ته‌ گه‌یش‌ت‌ین که‌بو‌ت د‌بار‌ی کر‌د‌بو‌و‌ین. ﴿قَالَ النَّارُ أَمْ تَأْمُرُنَا بِمُحَرَّمٍ﴾ خوا‌فه‌رم‌و‌ی
 ئا‌گر‌ شو‌یت‌تانه‌. ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌م‌یشه‌یی و‌بی‌ بر‌انه‌وه‌ ده‌م‌ینه‌وه‌ ت‌یا‌یدا ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ ج‌گه‌ له‌و
 کاته‌ی که‌خوا‌بیه‌و‌ی ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به‌را‌ستی به‌ره‌و‌ر‌د‌گارت کار‌د‌رو‌ستی زانی‌ه‌ ﴿وَكَذَلِكَ نُفِي بَعْضُ الظَّالِمِينَ بَعْضًا﴾ به‌و‌ شی‌وه‌به‌هه‌ند‌یک‌ له‌سته‌م‌کاران ده‌که‌ین به‌دو‌ست و‌پ‌شت‌یوان‌ی
 هه‌ند‌یک‌ی ت‌ریان ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به‌هو‌ی ئه‌و‌ کر‌د‌وه‌وانه‌وه‌ی ئه‌نجام‌یان ده‌دا ﴿يَمْعَشِرُ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ ئه‌ی ده‌سته‌و‌ کو‌مه‌لی جن‌و‌که‌و‌ ئاده‌می ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ
 پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر‌ان‌ان له‌خو‌تان بو‌ نه‌هات ﴿يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا﴾ که‌ئایه‌ته‌کان‌ی مت‌تان بو‌ بخو‌یننه‌وه‌
 ﴿وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ وه‌له‌گه‌یش‌تن و‌دو‌چار‌بوونی ئەم‌رو‌ژه‌یان نه‌تر‌ساندن ﴿قَالُوا
 شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا﴾ ده‌ل‌ئ‌ن (را‌سته‌و‌) شایه‌تی له‌سه‌ر‌خو‌مان ده‌ده‌ین ﴿وَعَرَّيْنَاهُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ به‌لام
 ژ‌یانی دو‌ن‌یا‌خه‌له‌تان‌د‌ینی ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و‌شایه‌تیان له‌سه‌ر‌خو‌یان دا ﴿أَنْهُمْ كَانُوا
 كَافِرِينَ﴾ که‌ب‌ینگ‌ومان ئه‌وان بی‌بر‌وا‌بوون ﴿۱۴۴﴾

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا
 غَفْلُونَ ﴿١٣١﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ
 بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
 إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا
 يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾
 إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَتَقَوَّمُ
 أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
 مَنْ تَكُونُ لَهُ وَعَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾
 وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا
 فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ
 لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
 يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَلِكَ
 زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ
 شُرَكَائِهِمْ لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكًا الْفَرَىٰ يَظْلَمُونَ﴾ نه‌وه‌ی باسکرا له‌به‌ر ئه‌وه‌یه که‌به‌روه‌ردگارت له‌ناو به‌ری (خه‌لکی) شارو گونده‌کان نه‌بووه و زولم و سته‌می لێ نه‌کردوون ﴿وَأَهْلُهَا عَمَلُونَ﴾ له‌کاتیکدا خه‌لکی ئه‌و شارو گوندانه بی‌ئاگابووبن ﴿۱۳۱﴾ ﴿وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا﴾ بۆ هه‌ر یه‌کیک (له‌جنۆکه‌و ئاده‌می) چه‌ند به‌له و پایه هه‌یه له‌به‌رانبه‌ر کرده‌وه‌کانیاندا ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾ وه‌ به‌روه‌ردگارت له‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن (ئه‌و سته‌م کارانه) بی‌ئاگانیه ﴿۱۳۲﴾ ﴿وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ﴾ هه‌ر به‌روه‌ردگاری تۆ بی‌نیازه و خاوه‌نی میهره‌بانی یه ﴿إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ﴾ ئه‌گه‌ر بیه‌وێت له‌ناوتان ده‌بات ﴿وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ﴾ وه‌ کیتی بویت دوا‌ی ئیوه ده‌یکاته جێنشین (ی ئیوه) ﴿كَمَا أَنشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ ءَاخِرِينَ﴾ وه‌ک چۆن ئیوه‌ی له‌نه‌وه‌ی کۆمه‌لێکی تر به‌دی هینا ﴿۱۳۳﴾ ﴿إِنْ مَا تُوعِدُونَ لِآتٍ﴾ بێگومان هه‌ر به‌لێنیکتان بێ ده‌دری هه‌ر دیت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و ئیوه له‌ده‌س خوا ده‌رناچن ﴿۱۳۴﴾ ﴿قُلْ يَتَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئه‌ی گه‌له‌که‌م له‌سه‌ر رێبازی خۆتان ئه‌وه‌ی له‌ده‌ستان دیت بیکه‌ن ﴿إِنِّي عَامِلٌ﴾ بێگومان منیش کارو کرده‌وه‌ی خۆم ده‌که‌م ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عِقَبَةُ ٱلْدَارِ﴾ جا له‌مه‌و پاش ده‌زانن سه‌رئه‌نجامی ئه‌و دنیا بۆکی ده‌بی‌ت ﴿إِنَّهُ لَا يَخْلُجُ أَظْلَمُونَ﴾ بێگومان (بی‌باوه‌ران و) سته‌م کاران رزگاریان نابیت ﴿۱۳۵﴾ ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ﴾ وه‌ به‌ریاریاندا بۆ خوا له‌وه‌ی که‌ (خوا) دروستی کرد دوا‌ی هینا ﴿مِنَ ٱلْحَرْثِ ٱلْأَنْعَامِ نَصِيبًا﴾ به‌شینک له‌کشتو‌کاڵ و ئازهل و مالات ﴿فَقَالُوا هَٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ﴾ جا به‌گومانی خۆیان و وتیان ئه‌مه بۆ خوا به ﴿وَهَٰذَا لِشُرَكَائِنَا﴾ وه‌ ئه‌وه‌ش بۆ هاو به‌شه‌کانمان (به‌ته‌کانمانه) ﴿فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَ يَصِلَ إِلَى ٱللَّهِ﴾ جائه‌وه‌ی بۆ هاو به‌شه‌کانیان ئه‌وه به‌خوا ناگات ﴿وَمَا كَانَ لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ﴾ وه‌ ئه‌وه‌ش بۆ خوا به‌ ئه‌وه‌ ده‌گات به‌هاو به‌شه‌کانیان (واته: خوانا به‌وێت و ئه‌یداته‌وه به‌سه‌ریاندا) ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ ئای چ خرابه ئه‌وه‌ی به‌ریاری ده‌دن ﴿۱۳۶﴾ ﴿وَكَذَٰلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ قَتْلَ ٱؤْلَٰدِهِمْ شُرَكَائِهِمْ﴾ ئا به‌و شیوه‌یه شه‌یتانه‌کان کوشتنی پۆله‌کانیان بۆ زۆر له‌هاوه‌ل دانه‌ره‌کان رازانده‌وه ﴿لِيُزْذَوْهُمْ وَلِيَقْسُوْا عَلَيْهِمْ دِینَهُمْ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی له‌ناویان به‌رن (به‌کوشتنی که‌سانی بی‌تاوان) وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئایه‌که‌یان لێ بشیوێتن ﴿وَلَوْ شَاءَ ٱللَّهُ مَا فَعَلُوْهُ﴾ وه‌ ئه‌گه‌ر خوا بیویستایه ئه‌وه‌یان نه‌ده‌کرد ﴿فَذَرَهُمْ وَمَا بَقَرُوا﴾ که‌واته لێیان گه‌ری با له‌گه‌ل ئه‌و درۆو ده‌له‌سه‌یه‌ی که‌ هه‌لی ده‌به‌ستن (بی‌ئاگا و گومرا بن) ﴿۱۳۷﴾

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرَّتْ حَجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
 بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ
 أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا
 يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ
 لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مِّمَّةً
 فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ
 عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ
 عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
 وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ * وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ
 مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا
 أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ
 كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ وَیَوْمَ حَصَادِهِ
 وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَمَنْ الْأَنْعَمِ
 حَمُولَةٌ وَفَرَشَاءُ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوبَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾

﴿وَقَالُوا هَذِهِ أَفْعَمُ وَقَحَرْتُ جِجْرُ﴾ وه (به گومانی خو‌یان) ده‌بان ووت ته‌مانه ئازهل و مالآت و کشتو کالیکن که‌قه‌ده‌غه کراون ﴿لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَّشَاءَ﴾ نابئ لیان بخوات که‌سانیک نه‌بئ خو‌مان بمانه ویت ﴿بِرَعْمِجٍ﴾ به گومانی خو‌یان ﴿وَأَفْعَمُ حَرَمَتْ طُهُورُهَا﴾ مالآتیکش پشتیان قه‌ده‌غه کرابوو (نابئ) باربان لی بنرئ یا سواربان بین) ﴿وَأَفْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ هه‌روه‌ها ئازهل و مالآت هه‌یه (له‌کاتی سه‌ربرین دا) ناوی خویان له‌سه‌ر نه‌ده‌برد ﴿أَفَرَأَى عَلَيْهِ﴾ به‌درو هه‌لبه‌ستن به‌ده‌م خواوه ﴿سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْكُرُونَ﴾ له‌مه‌ولا خوا تو‌له‌ی ئه‌و درو هه‌لبه‌ستن به‌ده‌م لی ده‌سته‌نیت ﴿وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَفْعِمِ﴾ وه ده‌بان ووت ئه‌وه‌ی له‌سکی ئه‌م ئازهل و مالآتانه دایه ﴿خَالِصَةً لِّلْكُورِنَا﴾ تابه‌ته به‌نیرینه کانمانه‌وه (پاوه‌کانمان) ﴿وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا﴾ وه قه‌ده‌غه کراوه له‌سه‌ر ژنه‌کانمان ﴿وَأَنْ يَكُنْ مَقِيمَةً فِيهِمْ شُرَكَاءُ﴾ وه ئه‌گه‌ر مرداره‌وه بوو بوون ئه‌وا هه‌موو تیایدا هاوبه‌شو به‌شدارن ﴿سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَهُمْ﴾ به‌زوویی خوا سزای ئه‌م پیناسه (نه‌فامانه) یان ده‌داته‌وه ﴿إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خوا کار دروستی زانایه ﴿قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ﴾ به‌پراستی زیانباربوون ئه‌وانه‌ی رو‌له‌کانی خو‌یان کوشت ﴿سَفَهَا يَغْزِي عَلَيْهِ﴾ به‌نه‌فامی و نه‌زانی ﴿وَحَرَّمَ أُمَامًا رَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ و ئه‌وه‌ی که‌خوا پئی به‌خشییوون له‌خو‌یان قه‌ده‌غه‌کرد ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ﴾ به‌ده‌ست هه‌لبه‌ست و درو به‌ده‌م خواوه ﴿قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ به‌پراستی ئه‌وانه گومرا بوون و رینموونی کراو نه‌بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ﴾ وه ته‌نها خویسه که‌به‌دی هیناوه باخاتی ﴿مَعْرُوشَاتٍ﴾ که‌پرو هه‌رزاله بو کراو (یا ساق به‌رز) ﴿وَعَرِشًا مَّعْرُوشًا﴾ وه که‌پرو هه‌رزاله بو ئه‌کراو (ساق کورت) ﴿وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ﴾ وه دار خورماو کشتو کالی ﴿مُخْتَلَفًا أُنْكَلُهُ﴾ جیاواز له‌خواردن و تامدا (به‌دی هیناوه) ﴿وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَاتِ﴾ زه‌یتون و هه‌ناریشی (به‌دی هیناوه) ﴿مُشْكِبًا وَغَيْرَ مُشْكِبٍ﴾ له‌به‌ک چوو (له‌ویننه‌و دیمه‌ندا) و له‌به‌ک نه‌چوو (له‌تامدا) ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ بخو‌ن له‌به‌روبوومی کاتیک هاته‌به‌ر ﴿وَأَنْتُمْ أَهْلُهَا بَعْرُ﴾ و ئه‌وا حَقَقَهُ يَوْمَ حَصَادِهِ ﴿وه له‌روژی درویننه‌و چینییدا مافه‌کی (زه‌کاته‌کی) لی بده‌ن ﴿وَلَا تُسْرِفُوا﴾ و زیاده‌رو‌ی مه‌که‌ن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بیگومان خوا زیاده‌رو‌یانی خو‌ش ناویت ﴿وَمِنَ الْأَفْعِمِ حُمُولَةٌ وَقَرْشًا﴾ له‌ئازهل و مالآتیش هه‌ندیکی باره‌ل‌گه‌ره و هه‌ندیکی بو کولک و خوری (که‌پراخه‌رو فهرشی لی دروست ده‌کریت) ﴿كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ﴾ له‌وه‌ی که‌خوا پئی به‌خشییوون بخو‌ن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه شوینی هه‌نگاوه‌کانی شه‌یتان مه‌که‌ون ﴿إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ چونکه بیگومان شه‌یتان دوزمنیکی ئاشکرای ئیوه‌یه. ﴿١٤٦﴾

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ
 قُلْ ءَ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
 أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾
 وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَ الذَّكَرَيْنِ
 حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ
 أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْكُمُ اللَّهُ بِهِذَا فَمَنْ
 أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ
 عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُلْ لَا أَجِدُ
 فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ
 مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ
 فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاعٍ وَلَا عَادٍ
 فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا
 كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
 شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
 بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

﴿ثَمَنِيَّةَ زَوْجٍ﴾ (خوا) هه‌شت جور ئازهل و مالاتی (دروست کردوه) ﴿مِنَ الصَّانِ أَثْنَيْنِ﴾ له‌مهر دووان (مهر و بهران) ﴿وَمِنَ الْمَعَزِ أَثْنَيْنِ﴾ و له‌بزن دووان (بزن و سابرین) ﴿قُلْ أَلَا ذَكَرْتُمْ حَرَمَ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی: ئایا خوا‌ئه‌و دوو نیره‌ی حه‌رام کردوه؟ ﴿أَمْ الْأَنْثَيْنِ﴾ یا ئه‌و دوو می‌یه؟ ﴿أَمْ أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ﴾ یا ئه‌و بیجوانه‌ی که له‌سکی ئه‌و دوو (جوره ئازهله) مینه‌دایه ﴿يَتَّبِعُونِي يُعْلِمُونَ أَنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئه‌گه‌ر ئیوه راست ده‌کن هه‌والم بده‌نی به‌زانیاریه‌ک (له‌خواوه) ﴿وَمِنَ الْإِبِلِ أَثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ أَثْنَيْنِ﴾ وه له‌حوشتر دووان و له‌په‌شه‌ولاخ دووان (نیرو میه‌ک) ﴿قُلْ أَلَا ذَكَرْتُمْ حَرَمَ أَمْ الْأُنثَيْنِ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی ئایا خوا‌ئه‌و دوو نیره‌ی حه‌رام کردوه یان ئه‌و دوو می‌یه؟ ﴿أَمْ أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ﴾ یا ئه‌و بیجوانه‌ی که له‌سکی ئه‌و دوو (جوره وولاخه) مینه‌دایه ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَضَعَكُمُ اللَّهُ يَهْدًى﴾ یان ئیوه ئاماده‌و شایه‌ت بوون ئه‌و کاته که خوا‌ه‌فرمانی پیکردن (به‌م قه‌ده‌غه‌کردنه) ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که‌واته کی له‌و که‌سه‌ستم کار تره که‌درو به‌ده‌م خواوه‌ه‌لده‌به‌ستیت ﴿يُضِلُّ النَّاسَ﴾ بو ئه‌وه‌ی خه‌لکی گومرا بکات ﴿بَعِيرٍ عَلِيمٍ﴾ به‌بی هیچ زانیاری به‌ک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی خوا ریتنموونی کومه‌لی سته‌م کاران ناکات ﴿قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی نابینم له‌وه‌ی که (وه‌حی) و سرووشم بو کراوه هیچ خوراکینک حه‌رام بیت بو که‌سیت که بیخوات ﴿إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِثْلَهُ أُودَمَا مَسْفُوحًا﴾ جگه له‌مرداره‌وه‌بوو یان خوینیکی رژیتر او نه‌بیت ﴿أَوْ لَحْمِ خَنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ﴾ یا گوشتی به‌راز چونکه بیگومان ئه‌وه‌ش بیس (وحه‌رامه) ﴿أَوْ فِسْقًا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ﴾ یان سه‌ربراوینک (کاتی سه‌ربرین) ناوی غه‌یری خوای له‌سه‌ر هیترا بیت ﴿فَمَنْ أَضْطَرُّ عَصِيبًا﴾ جا هه‌ر که‌س ناچار بوو (که‌ئه‌و حه‌رامانه بخوات له‌به‌ر برسه‌یتی و خواردنی حه‌لالی ده‌ست نه‌که‌وت) با زیاد له‌پتو‌یست نه‌خوات ﴿وَلَا عَادٍ﴾ و مه‌به‌ستی سنوو به‌زاندن نه‌بیت ﴿فَإِنَّ رَبَّكَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ ئه‌وه بیگومان په‌روه‌دگارت لی‌سورده‌ی میه‌ره‌بانه ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا﴾ تنه‌ها له‌سه‌ر ئه‌وانه‌ی بوونه جووله‌که حه‌راممان کرد ﴿كُلِّ ذِي طُفْرٍ﴾ هه‌موو چرنو‌کدارینک (بالدار بیت یا ئازهل) ﴿وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمَا شَوْهَمًا﴾ وه له‌(گوشتی) په‌شه‌ولاخ و مه‌رو بزینش پیو و به‌زه‌کانیمان لی حه‌رام کردن ﴿إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا﴾ مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که‌به‌سه‌ر پشتیانه‌وه بیت ﴿أَوْ الْأَحْوِيَاءَ﴾ یا ئه‌وه‌ی به‌ریخوله‌کانیانه‌وه بیت ﴿أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ﴾ یا تیکه‌ل بوو بیت و لکا بیت به‌ئیسکه‌وه ﴿ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ بِبَغْيِهِمْ﴾ به‌هوی سه‌ر که‌شیانه‌وه ئه‌و توله‌و سزمان دان ﴿وَإِنَّ الصِّدْقُوتَ﴾ وه بیگومان ئیمه راست گوین ﴿۱۱۱﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بِأْسُهُ وَعَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا
الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِيغَةُ
فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءُكُمْ
الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا إِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعَدُلُونَ ﴿١٥٠﴾ * قُلْ
تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطْنٌ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ
إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكَُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿إِن كَذَّبُوكَ﴾ ئەمجا ئەگەر باوەریان بێ نه‌کردی ﴿فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ﴾ ئەوا (بێیان) بلی
 په‌روه‌ر دگارتان خاوه‌نی میهره‌بانی فراوانه‌ ﴿وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمَجرِمِينَ﴾ وه‌ سزاو تۆله‌ی ئەو
 (خوا که‌هات) له‌هۆزی تاوانباران ناگیردریته‌وه‌ ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ ئەوانه‌ی که‌هاوبه‌شیان
 بو‌خوا دانا بو‌و له‌مه‌و دوا ده‌لێن: ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا﴾ ئەگەر خوا بیویستایه‌ ئێمه‌و
 باوو باپیرانمان هاوبه‌شمان (بو‌خوا) دانه‌ده‌نا ﴿وَلَا حَرَمَ مَيْنَ شَيْءٍ﴾ وه‌ هیچ شتی‌کمان حه‌رام نه‌ده‌کرد
 ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِ﴾ هه‌ر به‌و شیویه‌ ئەوانه‌ی پێش ئەمانیش درو‌یان کرد ﴿حَتَّىٰ
 دَافُوا بِأَسْأَتِهِمَّا﴾ هه‌تا سزاو تۆله‌ی ئێمه‌یان چه‌شت ﴿قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ)
 بلی ئایا هیچ زانیاریه‌ کتان لایه‌ ﴿فَخَرِّجُوهُمْ لَنَا﴾ ناده‌ری بخه‌ن بۆمان و ده‌ری ببرن ﴿إِنْ تَنصَحُونَ إِلَّا
 أَعْظَمَ﴾ ئیوه‌ شوینی هیچ شتی‌ک ناکه‌ون بێجگه‌ له‌ گومان نه‌بێت ﴿وَإِنْ أَنشَرْنَا الْأَعْرَصُونَ﴾ و ئیوه‌
 هه‌ر له‌خۆتانه‌وه‌ به‌گۆتره‌ شت ده‌لێن ﴿قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِغَةُ﴾ بلی ده‌ی که‌واته‌ به‌لگه‌ی به‌هێز
 و (ده‌سه‌لات) هه‌ر بو‌خوا به‌ ﴿فَلَوْ شَاءَ لَهَدَّيْتُكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جا ئەگەر (خوا) بیویستایه‌ هه‌ر هه‌مووتانی
 ده‌خسته‌ سه‌ر رێی راست ﴿قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئەو شایه‌تانه‌تان
 بێن ﴿يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا﴾ که‌ شایه‌تی ده‌ده‌ن که‌ خوا ئەمه‌ی حه‌رام کردوه‌ ﴿فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
 مَعَهُمْ﴾ جا ئەگەر (به‌ درو) شایه‌تیان دا تۆ له‌گه‌لیاندا شایه‌تی مه‌ده‌ ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُواْ
 بِآيَاتِنَا﴾ وه‌ شوین هه‌واو هه‌وه‌س و ئاره‌زوای ئەوانه‌ مه‌که‌وه‌ که‌باوه‌ریان نه‌هێنا به‌ئایه‌ته‌کانی
 ئێمه‌ ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه‌ شوین ئەوانه‌ش مه‌که‌وه‌ که‌پر وایان نی‌یه‌ به‌پو‌زی دوایی
 ﴿وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾ ئەوانه‌ش که‌هاوبه‌ش و هاوتا بو‌ په‌روه‌ر دگاریان بریار ده‌ده‌ن ﴿قُلْ
 تَعَالَوْاْ اذْكُرْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی وهرن با‌ی‌خو‌ینمه‌وه‌ (بۆتان) ﴿مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ﴾
 ئەوه‌ی په‌روه‌ر دگارتان (حه‌رام) و یا‌سا‌عی کردوه‌ له‌سه‌رتان ﴿الَّذِينَ أَشْرَكُواْ بِهِ شَيْئًا﴾ (فه‌رمانیداوه‌
 که‌وا) هیچ شتی‌ک نه‌که‌ن به‌هاوبه‌ش بۆی ﴿وَيَا لَوْلَا الَّذِينَ إِحْسَنَّا﴾ و له‌گه‌ل باوک و دایکدا ئاکار چاک
 و ره‌نار جوانبێن ﴿وَلَا تَقْتُلُواْ أَوْلَادَكُمْ مِّنْ أَمَلِكُمْ﴾ و مندا له‌کانتان مه‌کوژن له‌به‌ر هه‌ژاری و نه‌بوونی
 ﴿حَتَّىٰ تَرْزُقُواْ وَإِيَّاهُمْ﴾ ئێمه‌ پو‌زی ئیوه‌و ئەوانیش ده‌ده‌بن ﴿وَلَا تَقْرُبُواْ الْفَوَاحِشَ﴾ وه‌ نزیک‌ی گونا‌هو
 کرده‌وه‌ زو‌ر به‌ده‌کان مه‌که‌ونه‌وه‌ ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ﴾ ئەوه‌ی که‌ به‌ ئاشکرا ده‌کرێ له‌و (خه‌راپانه‌)
 ئەوه‌ش په‌نه‌نان ده‌کرێ ﴿وَلَا تَقْتُلُواْ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ وه‌ ئەو که‌سه‌ مه‌کوژن که‌ خوا
 کوشتنی حه‌رام کردوه‌ مه‌گه‌ر هه‌ق بێ (بکوژریته‌وه‌ له‌تۆله‌دا) ﴿ذَلِكَ وَمَا كَانَ لَكُمْ بِهِ﴾ خوا ئەمانه‌ی
 به‌ئیه‌و پاسپاردوه‌ ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بو‌ ئەوه‌ی تێ بگه‌ن (و ژیری خۆتان به‌کار به‌هێن) ﴿۱۵۸﴾

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا تَكْلَفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ
اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَالِهِمْ بِلِقَاءِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ
عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ
﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ
مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَن أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بَيِّنَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجَرِي الَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه‌تیوان مه‌که‌ونه‌وه ﴿إِلَّا بِأَلْفِي هَيِّ أَحْسَنُ﴾ مه‌گهر به‌و شیوه‌ی که‌جوانترو چاکتر بیت (بۆ ئه‌وان) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ تا بالغ ده‌بیت و ده‌گاته‌هیزی خوی ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾ وه پیوانه‌و کیشانه‌بی زیادو که‌م ئه‌نجام بده‌ن به‌داد‌گهری ﴿لَا تُكَيْفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ داوای هیچ ئه‌رك و فهرمانیک له‌کس ناکه‌یسن به‌ئهن‌دازه‌ی توانای خوی نه‌بیت ﴿وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا﴾ وه کاتیک (بۆ‌شایه‌تی دان و شتی تر) قسه‌تان کرد داد‌وه‌رو پراست بن ﴿وَلَوْ كُنْتَ ذَاْفَرْقَىٰ﴾ با (له‌دری) خزمی نزیکی خوش‌شان بیت ﴿وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا﴾ وه به‌لین و په‌یمانی خوا به‌چاک‌ی به‌نه‌سه‌ر ﴿ذَلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ﴾ خوائه‌و شتانه‌ی به‌ئیه‌و پاسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه ﴿وَإِنْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ (فهرمانی داوه‌ که) بیگومان ئه‌مه‌ پرئگای پراستی منه‌ که‌پراست و دروسته ﴿فَاتَّبِعُوهُ﴾ که‌ه‌واته‌ شوینی بکه‌ون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ﴾ و شوینی کویره‌ پرئگا و پرئچکه‌کانی تر مه‌که‌ون ﴿فَتَفَرَّقَ بِكُم عَنْ سَبِيلِهِ﴾ چونکه‌ دوورتان ده‌خه‌نه‌وه‌و لاتان ده‌ده‌ن له‌پرئگه‌ی خوا ﴿ذَلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ﴾ خوائه‌و شتانه‌ی به‌ئیه‌و پاسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی پاریزکار و له‌خواترس بن ﴿ثُمَّ أَتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ﴾ له‌پاش ئه‌وه‌ ته‌ور اتمان به‌خششی به‌مووسا ﴿تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ﴾ بۆ نه‌واو کردنی چاکه‌و به‌هره‌مان به‌رانبه‌ر که‌سیک که‌به‌چاک‌ی پنی هه‌لساوه ﴿وَنَقُصِّيلَٰكُلِّ شَيْءٍ﴾ وه‌روون که‌ره‌وه‌ی هه‌موو شتیک بی ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ وه‌رئیشاندهر و رینموونی و میهره‌بانی بی ﴿لَعَلَّهُمْ يَلْقَاءَ رَبَّهُمْ يُؤْمِنُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی باوه‌ر به‌ئین به‌گه‌یشتیان به‌حوزوری په‌روه‌رد‌گاریان (له‌پوژی دوا‌یدا) ﴿وَهَذَا كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ مَبَٰرَكٌ﴾ وه ئه‌م قورئانه‌ پیروزه‌ به‌فه‌ر و په‌تیه‌مان نار‌دوته‌ خواره‌وه ﴿فَاتَّبِعُوهُ﴾ که‌ه‌واته‌ ئیه‌وش شوینی بکه‌ون ﴿وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ و خوتان بیاریزن و (پاریزکار بن) تا به‌حمتان بی بکریت ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی نه‌لین ﴿إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ﴾ بیگومان کتیب نه‌نها بۆ سه‌ر دوو کومه‌لی (گا‌وو‌رو جووله‌ که) نیزا‌وته‌ خواره‌وه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له‌پیش ئیمه‌دا ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ دِرَاسَتَهُمْ لَعَفْدِينَ﴾ که‌به‌پراستی ئیمه‌ له‌خویندنه‌وه‌و لیکوئینه‌وه‌ی کتیه‌کانیان بی ئاگابو‌وین ﴿أَوْ تَقُولُوا﴾ وه بۆ ئه‌وه‌ی نه‌لین ﴿لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَىٰ الْكِتَابِ﴾ به‌پراستی ئه‌گهر کتییی ئاسمانی بۆ ئیمه‌ش به‌اتبایه‌ ﴿لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ﴾ ئه‌وه ئیمه‌ له‌وان رینموون تر ده‌بو‌وین ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ ئیه‌و بیگومان به‌لگه‌و نیشانه‌ (قورئان) ی پرونتان له‌په‌روه‌رد‌گارتانه‌وه‌ بۆ هات‌وووه ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ که‌رینموونی و میهره‌بانیه‌ کی گه‌وره‌یه ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌ه‌واته‌ کی سته‌م کار تره‌ له‌و که‌سه‌ی بی باوه‌ر بیت به‌ئایه‌ته‌کانی خوا و به‌درؤی بزائیت ﴿وَصَدَفَ عَنْهَا﴾ وه‌روویان لی وه‌ر گپ‌ریت ﴿سَخَّرَ الَّذِينَ يَصْدَفُونَ عَنْ آيَاتِنَا﴾ له‌مه‌و دوا به‌زووی توله‌ ده‌ستین له‌وانه‌ی سه‌ر بیچی ده‌که‌ن له‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌ ﴿سُوءَ الْعَذَابِ﴾ به‌سه‌زایه‌ کی به‌دو سه‌خت ﴿يَمَّا كَانُوا يَصْدِفُونَ﴾ به‌هوی ئه‌و لادانه‌وه‌ که‌ده‌یانکرد ﴿٥٧﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ
 آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا
 لَمْ تَكُنْ ءَامِنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا
 إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتُ
 مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ
 ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ
 فَلَا يُجْزَى إِلَّا أَمْثَالُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي
 إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
 مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ
 ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ
 نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
 مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ
 خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِي
 مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ئاخو ئه‌وان چاوهره‌وانی چ شتیک ده‌که‌ن بیجگه‌له‌وه‌ی مه‌لائیکه‌ی گیان کیشان) یان بو بیت ﴿أَوَلَيْكَ رَبِّكَ﴾ یان په‌روه‌ردگارت بیت (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿أَوَلَيْكَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ﴾ یان هه‌ندیگ له‌موعجیزه‌و نیشانه‌ئاشکراکانی په‌روه‌ردگارت به‌دی بیت ﴿يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ﴾ ئه‌و روزه‌ی هه‌ندیگ له‌نیشانه‌و به‌لگه‌په‌روه‌نه‌کانی په‌روه‌ردگارت به‌دی دیت ﴿لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا﴾ باوه‌ره‌ینان سوود ناگه‌یه‌نیت به‌هیچ که‌س ﴿لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ﴾ که‌پیشتر به‌روای نه‌هینا بیت ﴿أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا﴾ یان هیچ خیره‌و چاکه‌یه‌کی نه‌کرد بیت له‌گه‌ل ئیمان‌ه‌که‌یدا ﴿فَلْيَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ﴾ بلی: چاوهره‌وان بن (هه‌ره‌شه‌یه) ئیمه‌ش چاوهره‌وانی ده‌که‌ین ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَفَرُوا أَدِيبُهُمْ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی ئاینه‌که‌یان به‌ش به‌ش کرد ﴿وَكَاؤُا شَيْعًا﴾ و بوون به‌چهند ده‌سته‌و تاقمیکه‌وه ﴿أَلَسَتْ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ﴾ تو له‌هیچ شتیکدا له‌ئه‌وان نیت ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ﴾ بیگو مان کاری ئه‌وان ته‌نها بو لای خوا ده‌گه‌رته‌وه ﴿فَرُدَّيْنَهُمْ يَمَّا كَانُوا يُفْعَلُونَ﴾ پاشان خوا هه‌والیان پی ده‌دا به‌هه‌ر کرده‌وه‌یه‌ک که‌کردیانه ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هه‌ر که‌سیگ چاکه‌بکات ﴿فَلَهُ عَشْرُ أَثْمَالِهَا﴾ ئه‌وه (له‌روژه‌ی دوایی دا) ده‌ئه‌وه‌ندی چاکه‌که‌ی پاداشتی بو هه‌یه ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وه‌هه‌ر که‌سیگ خراپه‌بکات ﴿فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا﴾ ئه‌وه‌توله‌ی لی ناسیتری ته‌نها به‌وینه‌ی خو‌ی نه‌بی ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ و ئه‌وانه‌سته‌میان لی ناگریت ﴿قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی بیگو مان من په‌روه‌ردگارم رینموونی کردوم ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆرنگای راست ﴿وَبَيْنَا قِمًا﴾ ئاینیکی زور راست و پاک (که‌هیچ لاریه‌کی تیا نی‌یه) ﴿مَثَلُ الْإِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا﴾ ئاینی ئه‌و ئیبراهیمه‌یه‌که‌له‌هه‌موو ئاینه‌ناراسته‌کان لایداوه‌بو په‌رستنی خوا به‌ته‌نها ﴿وَمَا كَانَتْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه‌به‌هیچ جوریک له‌هاوبه‌ش په‌یدا که‌ران نه‌بووه ﴿قُلْ إِن صَلَاحِي وَسُخِّي﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی بیگو مان نویزو (به‌ندایه‌تی) و قوربانی ﴿وَمَحَبَّاتِي وَمَمَاقِي﴾ و زیان و مردن ﴿لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ هه‌ر بو‌خوا‌ی په‌روه‌ردگاری هه‌موو جیهانیانه ﴿لَا شَرِيكَ لَهُ﴾ هیچ هاوبه‌شیکی نی‌یه ﴿وَبِذَلِكَ أَمَرْتُ﴾ وه‌هه‌ر به‌وه‌فه‌رمانم پی دراوه ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه‌من به‌که‌می ناوه‌هه‌موو موسلمانان و فه‌رمانه‌به‌دارانم (بو‌خودا) ﴿قُلْ أَغْنَى اللَّهُ عَنْيَ رَبِّي﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: ئایا بیجگه‌له‌خوا په‌رستراویکی تر بو‌خو‌م هه‌لبزیرم ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له‌کاتیکدا ئه‌و په‌روه‌ردگاری هه‌موو شتیکه‌﴿وَلَا تَكُفُّ عَنْ نَفْسٍ إِلَّا عَنْهَا﴾ وه‌هه‌ر که‌سیگ هه‌ر گوناوه‌خراپه‌یه‌ک بکات ته‌نها له‌سه‌ر خو‌یه‌تی ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ وه‌هیچ که‌سیکی گوناکه‌کار گوناھی که‌سیکی تر هه‌لناگریت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان گه‌رانه‌وه‌تان هه‌ر بو‌لای په‌روه‌ردگارتانه ﴿فَيُنَادِيٰ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ ئه‌مجا هه‌والتان پی ده‌دا به‌وه‌ی که‌ئیه‌تیا‌یدا جیا‌واز بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ وه‌خوا ئه‌و زاته‌یه‌که‌ئیه‌ی کردوه‌به‌جیشینانی زه‌وی (کو‌مه‌ل له‌دوای کو‌مه‌ل دین) ﴿وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ﴾ چهند پله‌هه‌ندیگتانی به‌رز کردو ته‌وه‌به‌سه‌ر هه‌ندیکی تراندا ﴿يَسْجُدُ فِي مَاءِنَا نَسْجُدُ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی تاقیتان بکاته‌وه‌له‌وه‌دا که‌پی به‌خشیوون ﴿إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارت تو له‌سه‌ندنی خیرایه (بو‌به‌دکاران) ﴿وَلَهُ الْعَرْشُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌به‌راستی ئه‌و لی‌وره‌ی میهره‌بانه (بو‌چاکه‌کاران) ﴿۱۵﴾

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء
١٦

الْمَص ١ كَتَبَ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
 لَتُنذِرَ بِهِ ۚ وَذَكَرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ٢ أَتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم
 مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونَهُ ۚ أُولَٰئِكَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ
 ٣ وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ
 قَائِلُونَ ٤ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا
 إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ٥ فَلَنَسْئَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْئَلَنَّ
 الْمُرْسَلِينَ ٦ فَلَنَقْصُصَنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ٧
 وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ٨ وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ٩ وَلَقَدْ مَكَرَكُمُ
 فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
 ١٠ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ
 اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ١١

سوره‌قی ﴿الأعراف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْمَصْر﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم، صاد) ده‌خوێترێته‌وه، خوا زاناره به‌ماناو مه‌به‌ست پێی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿كُتِبَ الْأَنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ (ئه‌م قورئانه) نامه‌یه‌که نێراره‌وه ته‌خواره‌وه بۆ تو (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ﴾ که‌واته دل ته‌نگ مه‌به (به‌پیره‌وه نه‌که‌رانی) ﴿إِشْذَرِبْهُ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی (ئه‌وان) به‌م قورئانه بترسینی ﴿وَذَكَّرَ لِمُؤْمِنِينَ﴾ و بیر خسته‌وه و ئامۆزگاریش بۆ پر واداران ﴿أَتَعْلَمُونَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ﴾ په‌یره‌وی ئه‌وه بکه‌ن که له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار تانه‌وه دابه‌زێتاره‌وه ته‌خواره‌وه بۆ تان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونَهُ أُولَئِكَ﴾ وه‌ بیجگه له‌ئه‌و (خودا) شوێن هه‌یج په‌رستراوانیکی تر مه‌که‌ون و مه‌یکه‌ن به‌پشتیوانی خۆتان ﴿فَلَا مَتَدَّ كُرُون﴾ ئیوه زۆر که‌م بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿وَكَمْ مِّن قَبْلِهِ أَهْلًا كُنْهَ﴾ وه‌ چه‌نده‌ها شار و گوندمان وێران کرد ﴿فَجَاء هَآبَأُسْتَأْيَسْنَا﴾ و سزای ئیمه‌یان بۆ هات له‌شه‌ودا ﴿أَوَهُمْ قَالِيُونَ﴾ بان ئه‌وان له‌خه‌و و پشووی نیوه‌رودا بوون ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ أَهْلًا هُمْ أَهْلًا﴾ جا کاتیک سزای ئیمه‌یان بۆ هات هاوارو نزایان هه‌یج نه‌بوو ﴿إِلَّا أَن قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بیجگه له‌وه‌ی که‌ده‌یان ووت: به‌راستی ئیمه‌ستم کاربوین. ﴿فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ﴾ سوێند به‌خوا به‌راستی پرسیار ده‌که‌ین له‌وانه‌ی که‌پێغه‌مبه‌رانیان بۆ نێردا (که‌چۆن پێشوازیان لیکردن) ﴿وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه‌ بیگومان پرسیاریش ده‌که‌ین له‌پێغه‌مبه‌ران (که‌چۆن وه‌لام درانه‌وه). ﴿فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ﴾ جا سوێند به‌خوا به‌راستی (ئه‌وه‌ی کردوویه‌نه) بۆیان ده‌گیرینه‌وه له‌رووی زانیاریه‌وه ﴿وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ﴾ وه‌ ئیمه‌ هه‌یج کاتیک بۆ ناگا نه‌بوین (لییان) ﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ﴾ کێشانه‌ی راست (بۆ کرده‌وه کانتان) له‌و پۆزه‌دا ده‌بێت و گومانی تێدانی یه ﴿فَمَن ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ جا هه‌ر که‌س کێشراو (ی چاک) ه‌کانی قورس بێت ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئه‌وه ئه‌وانه‌ن پرزگاره‌و گه‌یشته‌وه به‌ئامانج ﴿وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه‌ هه‌ر که‌س کێشراو (ی چاکه‌کانی) سووک بێت ﴿فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ﴾ ئه‌وانه که‌سانیکن که‌خۆیانیان دۆراندووه‌و زه‌ره‌ر مه‌ندبوون ﴿يَمَّا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْمُونُ﴾ به‌هوی ئه‌وه‌ی که‌سته‌میان کرد به‌رانهر به‌لگه‌و نیشانه‌کانی ئیمه (و به‌درویان دانا) ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ سوێند به‌خوا بیگومان ئیمه ئیوه‌مان نیشه‌جی و جیگیر کرد له‌زه‌ویدا ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ﴾ و جوهره‌ها هوی ژیانمان تێیدا بۆره‌خساندن ﴿فَلَا مَتَدَّ كُرُون﴾ (به‌لام) ئیوه زۆر که‌م سوپاس گوزارن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ﴾ سوێند بێت بیگومان ئیوه‌مان به‌دی هینا و پاشان شکل و شیوه‌مان کێشان ﴿ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ پاشان ووتمان به‌فریشته‌کان سوژده‌بهن بۆ ئاده‌م ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ هه‌موویان یه‌کسه‌ر سوژده‌یان برد بیجگه له‌ئیبلیس (له‌شه‌یتان) ﴿لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ که‌له‌سوژده‌به‌ران نه‌بوو ﴿

قَالَ مَا مَنَّكَ إِلَّا تَسْجُدًا إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ
 وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ
 فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يَبْعَثُونَ
 ﴿١٤﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لِأَقْعُدَنَّ لَهُمْ
 صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَا تَتَبِعُهُمْ مِّن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
 وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ
 أَخْرَجْ مِنْهَا مَذءٌ وَمَا مَدْحُورًا لِّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَقَادِمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ
 شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسَّوَسَ
 لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ
 مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ
 أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾
 فَدَلَّهُمَا بِعُرْوَةٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا
 يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ
 تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

﴿قَالَ مَا مَنَّكَ عَلَىٰ آلَيْكَ إِذْ أَمَرْتُكَ﴾ (خوا) فرموی چی به‌گری کردی که سوژده نه‌بیت کاتیک
 فرمانم پیکردی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ (شه‌یتان) ووتی: من له (ئادهم) چاکترم ﴿خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ﴾
 چونکه منت له ناگر دروست کردووو ئه‌وت له‌قور دروست کردووو ﴿قَالَ فَأَهْطُ مِنْهَا﴾ (خوا) فرموی: (له‌به‌هشت) بر‌وره‌خواروهو ﴿فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا﴾ چونکه بۆت نی به‌له‌و
 (به‌هسته) دا خۆت به‌گه‌وره‌و زل بزانی ﴿فَأَخْرَجَ﴾ به‌کسر ده‌رجۆ ﴿إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ﴾ به‌راستی تو له‌بی
 نرخ و پ‌سویایانی ﴿قَالَ أَنْظِرْنِي﴾ ووتی مؤله‌تم بده (مه‌م‌رینه) ﴿إِلَىٰ يَوْمٍ يَبْعَثُونَ﴾ ئاهو پ‌ورژه‌ی
 زبندوو ده‌کرینه‌وه ﴿قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خواس) فرموی: ب‌یگومان تو له‌مؤله‌ت دراوانیت
 ﴿قَالَ فِيمَا آغَاوَيْتَنِي لِأَقْعَدَنَّ لَهُمُ﴾ ووتی ئه‌ی په‌روه‌ردگار به‌هۆی ئه‌وه‌وه که گومرات کردم ب‌یگومان
 بۆیان (ئادهم و نه‌وه‌کانی) داده‌نیشم ﴿صِرْطُكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ له‌پ‌ریگه‌راسته‌که‌ی تودا ﴿قُلْ لَا يَنفَعُكُمْ فِيهَا بِن
 أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ﴾ ئه‌مجا سویندب‌ی ب‌یگومان بۆیان ده‌جم له‌پ‌یشیانوه‌و له‌دوایانه‌وه ﴿وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ
 شَمَائِلِهِمْ﴾ وه‌له‌لای راستیان و له‌لای چه‌بیانه‌وه ﴿وَلَا تَحِذُّوا كَثْرَتَهُمْ شَكْرِينَ﴾ ئه‌وسا نابینی زو‌ریه‌یان
 سوپاس گوزاربن ﴿قَالَ أَخْرَجْنَاهُمَا ذُرِّيَّتَيْنِ﴾ (خوا) فرموی: ده‌رجۆ ت‌ییدا به‌لؤمه‌کراوی و
 ده‌رجۆی ﴿لَمَّا نَبَاكَ مِنْهُمْ﴾ سویندب‌ی ب‌یگومان هه‌رکه‌س شوینی تو که‌وت‌بیت له‌وان ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
 أَجْمَعِينَ﴾ ئه‌وه ب‌یگومان دۆزه‌خ پ‌ر ده‌که‌م له‌ئیه‌وه هه‌مووتان ﴿وَبَدَّأْتُكَ مِّنْ أَنْتَ وَرَوْحُكَ الْجَنَّةِ﴾
 وه‌(وتمان) ئه‌ی ئادهم توو هاوسه‌ره‌که‌ت ن‌یسته‌ج‌ی به‌هه‌شت بن ﴿فَكَلَّا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا﴾ بخۆن
 له‌هه‌رچی که‌ویست و چه‌زتان لی بوو ﴿وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ به‌لام نزیک‌ی ئه‌و دره‌خته‌مه‌که‌وه‌نه‌وه
 ﴿فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ ئه‌گینا له‌سته‌م کاران ده‌بن ﴿فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ﴾ ئه‌مجا شه‌یتان خه‌یال و
 خه‌ته‌ره و وه‌سه‌سه‌ی خراب‌ی خسته‌دل‌یان ﴿لِيُذَيَّ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءِ إِلَهُمَا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی ده‌ریخات
 بۆیان ئه‌و عه‌یب و عه‌وره‌ته‌ی که‌شاردبوویه‌وه لیان (و به‌ده‌ره‌وه نه‌بووه) ﴿وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ
 الشَّجَرَةِ﴾ وه‌پ‌یی ووتن: په‌روه‌ردگارتان (له‌به‌ر ه‌یچ هۆیه‌ک) به‌گری ئه‌و دره‌خته‌ی لی نه‌کردون
 ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَا لَمَّا لَكَيْنِ﴾ مه‌گه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌نه‌بنه‌دوو فریشته ﴿أَوْ تَكُونَا مِنَ الْظَّالِمِينَ﴾ یان (له‌به‌هه‌شتدا)
 بم‌یینه‌وه به‌هه‌م‌یشه‌یی ﴿وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ﴾ وه‌سویندی بۆ خواردن ووتی ب‌یگومان
 من له‌ناموژگاریکه‌رانی د‌لسۆزی ئیه‌وم ﴿فَدَلَّهُمَا بِعُرْوَةٍ﴾ سه‌ره‌نجام به‌خه‌له‌تانندن هانی دان
 ﴿فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ﴾ جا کاتیک (له‌به‌ر و بوومی) ئه‌و دره‌خته‌یان چه‌شت ﴿بَدَّتْ لَهُمَا سَوْءُهُمَا﴾ هه‌ردوو کیان
 عه‌یب و عه‌وره‌ت‌یان ده‌رکه‌وت ﴿وَطَفِقَا يَخْصِمَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ﴾ وه‌ده‌ستیان کرد به‌دابۆشینی خۆیان
 به‌گه‌لای (دره‌ختانی) به‌هه‌شت ﴿وَوَادَّاهُمَا رَبُّهُمَا﴾ وه‌په‌روه‌ردگاریان بانگی هه‌ردوو کیانی کرد ﴿أَلَمْ
 أَهْكُمْ عَنْ يَلِكُمَا الشَّجَرَةَ﴾ ئایا ئه‌و دره‌خته‌م قه‌ده‌غه نه‌کرد لیان ﴿وَأَقُلْ لَكُمَا﴾ وه‌ئایا پ‌یم نه‌ووتن ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ
 لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ که ب‌یگومان شه‌یتان بۆ ئیه‌و د‌ور‌من‌یکی ئاشکریه ﴿۱۵﴾

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
 تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَبْنِيَاءُ آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ
 لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ تَكْمُورٍ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ
 ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَبْنِيَاءُ آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمْ
 الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا
 لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ تِهْمَةٍ إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ
 حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
 بِهَا قُلْ إِنْ أَلَّفَ اللَّهُ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ
 ﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
 وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
 فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
 الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

﴿قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا﴾ ههردووکیان ووتیان ئه ی پهروهردگارمان ئیمه سته ممان له خو مان کرد
 ﴿وَأَن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا﴾ جا نه گهر لیمان نه بوری و میهره بانیمان له گه له نه کهیت ﴿لَنَكُونَ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ﴾ سویند به خوا بیگومان ئیمه له زیانباران ده بین ﴿قَالَ أَهْطُوا﴾ (خوا) فه رموی بر و نه
 خواره وه (له به هه شت) ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ هه ندیکتان دوزمنی هه ندیکی تر تانن ﴿وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 مُسْتَقَرٌّ﴾ وه بو تان هه به له زه ویدا نیشته جی بوون ﴿وَمَتَّعَ إِلَىٰ حِينٍ﴾ وه ی رابواردن و زیان تا ماوه به ک
 ﴿قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ﴾ (خوا) فه رموی: له زه وی دا ده ژین و له ویشدا ده مرن ﴿وَمِنْهَا
 تَخْرُجُونَ﴾ و ههر له ویش ده رده هیت رین (و زیندوو ده کرینه وه) ﴿يَبْنِيْءَ آدَمَ﴾ ئه ی نه وه ی ئاده م
 ﴿فَدَأْنِزْنَا عَلَيْكُم بَاسًا﴾ بیگومان پو شاکمان بو ناردوون ﴿يُؤَدِّي سَوَاءَ تَكُونُ رِيشًا﴾ که عه یب و عه وه رتتان
 داده پو شتی وه پو شاک ی جوان و رازا وه یش (مان بو ناردوون) ﴿وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ به لام پو شاک ی
 تر سان له خوا و پاریزکاری چاکتر و باشته ر ﴿ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئه وه ی باسکرا هه ندیکه له به له گه و
 نیشانه کانی خوا ﴿لَعَلَّكُمْ يَذَكَّرُونَ﴾ بو ئه وه ی بیریکه نه وه و ئاموژگاری و هر گرن ﴿يَبْنِيْءَ آدَمَ لَا يَفْتِنُكُمْ
 الشَّيْطَانُ﴾ ئه ی نه وه ی ئاده م با شه یتان فریوتان نه دات و نه تانخه له یتینی ﴿كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ
 هه رچو ئی بباوک و دایکتانی له به هه شت ده ر کرد ﴿يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا﴾ له حالیکدا پو شاکه که یانی
 لی دا که نندن ﴿لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ تَيْهِمَا﴾ بو ئه وه ی عه یب و عه وه رتبان (ده ر یخات و) نیشانیان بدات ﴿إِنَّهُ
 يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ﴾ به راستی شه یتان خو ی و ده سته که ی ده تانیین ﴿مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ﴾ له جیگایه که وه
 که ئیوه ئه وان نابین ﴿لِنَجْعَلَنَّ الشَّيْطَانَ﴾ به راستی ئیمه شه یتانه کانمان گپرا وه ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 به دؤست و خو شه و یست بو ئه وانه ی که بر و ا نه یتن ﴿وَإِذَا فَعَلُوا فَجَسَةً﴾ وه کاتیک کرده وه به کی
 زور به دو ناشیرینیان ده کرد (که به پروتی ته و اف کردن نمونه به کیه تی) ﴿قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَاتًا﴾
 ده یان ووت: له بابو و باپیرانمانه وه بو مان ماوه ته وه ﴿وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا﴾ وه خوا فه رمانی ئه و (کرده وه) ی پی
 داو وین ﴿قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ بیلی بیگومان خوا فه رمان نادا به کرده وه ی
 به دو خراب ﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ ئایا به دهم خوا وه شتیک ده لئین که نایزانن و بی ئاگان لئی؟ ﴿قُلْ
 أَفَأَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ﴾ بللی پهروهردگارم فه رمانی به داده روه ری داوه ﴿وَاقْسِمُوا بِوُجُوْهُكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾
 وه له کاتی هه موو نو یژیکدا راست پروو بکه نه خوا ﴿وَادْعُوا مَخْلِصِينَ لَهُ الذِّنِّ﴾ و دلسوزانه
 هاواری لی بکه ن و بیهرستن ﴿كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ﴾ هه رچو ئی له یه که م جاره وه (خوا) دروستی
 کردون به و شیوه ده گهرینه وه (بو لای خوا) ﴿فَرِيقًا هَدَىٰ﴾ ده سته به کی رینمونی کرده
 ﴿وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ﴾ ده سته به کیش گومرایی به سه ریاندا چه سبا ﴿إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيْطَانَ﴾
 به راستی ئه وانه شه یتانه کانیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به دؤست و پشتیوانی خو یان له جیاتی خوا
 ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾ وه وا گومان ده بن که پی نمونه ی کراوون ﴿

* يَبْنِيْءَ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
 وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ
 الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رِيَّ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
 بَطْنٌ وَإِلَآئِثْمٌ وَابْتَغِ الْغَيْرَ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ
 بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
 أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
 ﴿٣٤﴾ يَبْنِيْءَ آدَمَ إِمَامًا يَتَّبِعُكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقْصُونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي فَمَنْ
 أَتَقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَبُوا
 بَيِّنَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
 بِآيَاتِهِ أُولَئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمْ
 رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا آيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

﴿يٰٓاٰدَمُ خُذْ زَيْنَتَكَ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ ئەى نه‌وه‌ى ئاده‌م، پۆشاکى جوان و رازاوه‌تان بپۆشن له‌کاتى هه‌موو نوێژ (چوونه‌ مزگه‌وتىکتاندا) ﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا﴾ وه‌ بخۆن و بخۆنه‌وه‌ (له‌وه‌ى كه‌ خوا حه‌لاى كێردوه‌و بۆتان) و زيا‌ده‌ رۆى مه‌كه‌ن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بې‌گومان خوا زيا‌ده‌رۆيانى خوێش ناوێت ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ﴾ (ئەى موحه‌مه‌د ﷺ) بلى كێ رازاندنه‌وه‌ و جوانى و (نازونيعه‌ته‌) خوايه‌كانى حه‌رام كێردوه‌ ﴿الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ﴾ كه‌خوا بۆ به‌نده‌كانى دروستى كێردوه‌ ﴿وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ هه‌روه‌ها رۆزى و خۆراكه‌ پاك و خوێشه‌كان (كێ حه‌رامى كێردون) ﴿قُلْ هٰذَا لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا﴾ (ئەى موحه‌مه‌د ﷺ) بلى ئەوانه‌ بۆ بر‌وادارانه‌ له‌زىانى دونيادا (بى‌ بر‌وايانيش له‌به‌ناى ئەواندا به‌شدارى ده‌كه‌ن) ﴿خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ﴾ (به‌لام) له‌رۆزى دواى دا تايه‌ته‌ به‌بر‌وادارانه‌وه‌ ﴿كَذٰلِكَ نَفْصَلُ الْآيٰتِ﴾ به‌م شيوه‌يه‌ تايه‌ته‌كانمان باس ده‌كه‌ين و پ‌رونى ده‌كه‌ينه‌وه‌ ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ گه‌ل و كۆمه‌لىك كه‌ ده‌زانن و تى ده‌گه‌ن ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ﴾ بلى بې‌گومان په‌روه‌ر دگه‌رم ته‌نها ئەو كێرده‌وانى حه‌رام كێردو كه‌ زۆر به‌دو خراپن ﴿مَّا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ﴾ ئەوانه‌ى كه‌ ناشكران و ئەوانه‌ش نه‌بينن ﴿وَالْإِثْمَ﴾ وه‌ گوناھى (حه‌رام كێردوه‌) ﴿وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه‌ ده‌ست درێژى به‌ناهه‌ق ﴿وَأَن تَشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا﴾ وه‌ (حه‌رامى كێردو) شتىك به‌كه‌نه‌ هاوبه‌ش بۆ خوا ﴿لَمْ يَزَلْ يَهُدُّ سُلْطٰنًا﴾ كه‌به‌لگه‌ى بۆ نه‌ها‌نووه‌ ﴿وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌ (حه‌رامى كێردوه‌) كه‌به‌ده‌م خواوه‌ شتانيك بلىن كه‌نايزانن ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ﴾ وه‌ بۆ هه‌موو ئومه‌تى كاتيكى ديارى كراوه‌يه‌ (بۆ مردن و سزادانيان) ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ ئەمجا كاتيك ماوه‌ (ى مردن يا سزا) كه‌يان هات ﴿لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً﴾ ساتيك دواناكه‌ون ﴿وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ و پيشيش ناكه‌ون ﴿يٰٓيٰٓاٰدَمُ إِنَّا يُنَبِّئُكَ﴾ ئەى نه‌وه‌ى ئاده‌م ئەگه‌ر بۆتان هات ﴿رُسُلٌ مِّنْكَ﴾ پيغه‌مبه‌رانيك له‌خۆتان ﴿يَقُصُّونَ عَلَيْكَ مَا أَنبَأَ﴾ تايه‌ته‌كانى ميان بۆ ده‌خويندنه‌وه‌ ﴿فَرَأٰنٰنِي وَأَصْلَحَ﴾ جاهر كه‌س خۆى باراست (له‌ نا‌فه‌رمانى خوا) و كێرده‌وى چاكى كێرد ﴿فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ئەوه‌ مه‌ترسى يان له‌سه‌ر نيه‌ وخه‌م و خه‌فه‌تيش ناخۆن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيٰتِنَا﴾ وه‌ ئەوانه‌ش كه‌ بى‌ بر‌وا بوون به‌تايه‌ته‌كانى ئيمه‌ ﴿وَأَسْتَكْبَرُوا عَنْهَا﴾ و خۆيان به‌زله‌ دزانى له‌به‌رانه‌ر ئەو تايه‌تانه‌دا ﴿أَوَلَيْكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ئەوانه‌ هاوه‌لاى ناگه‌رن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئەوانه‌ به‌هه‌ميشه‌ى تيايا ده‌ميينه‌وه‌ ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرٰى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ جا كێ له‌وه‌ سه‌تمكار تره‌ كه‌ درۆ به‌ده‌م خواوه‌ هه‌لبه‌ستى ﴿أَوَكَذَّبَ بَيٰٓاتِيَّ﴾ يان بى‌ بر‌وا بى‌ت به‌تايه‌ته‌كانى خوا ﴿أَوَلَيْكَ بَيٰٓاتُهُمْ صٰبِرُهُمْ مِنَ الْكِتٰبِ﴾ ئەوانه‌ ئەو به‌شه‌ى بۆيان نوسراوه‌ دوو چاريان ده‌بى‌ت ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا﴾ هه‌تا ئەو كاته‌ى نير دراوه‌كانمان (بۆ گيان كيشان) دىن بۆيان ﴿يَقُولُوهُمْ﴾ ده‌يانمري‌نن و (گيانيان ده‌كيشن) ﴿قَالُوا إِنَّمَا كُنْتُمْ تَدْعُونَا إِلَىٰ دِينِ اللَّهِ﴾ پيشان ده‌لى‌ن ئەوانه‌ى له‌جيانى خوا ئيوه‌ هاوار و نزانان لى ئەكێردن له‌كوێن ﴿قَالُوا أَصْلَوْا عَنَّا﴾ (له‌وه‌لامدا) ده‌لى‌ن ديار نين و وون بوون لي‌مان ﴿وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ وه‌ شايه‌تى ده‌ده‌ن له‌سه‌ر خۆيان ﴿أَنَّهُمْ كَانُوا كٰفِرِينَ﴾ كه‌ بې‌گومان ئەوانه‌ له‌ دونيادا بى‌ بر‌وا بوون ﴿٧﴾

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ
 فِي النَّارِ كُلاًّ دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا
 فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أَخْرِبْهُمْ وَلَاوْلَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ
 عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْمَلُونَ
 ﴿٢٨﴾ وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأَخْرِبْهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
 فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا بآيَاتِنَا وَأَسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ
 وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يُلَاجِ الْجِمْلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ
 نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٣٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهِمْ أَنْهَرُوا قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا
 لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
 وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ أَوْرَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

﴿قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ﴾ (خوابیانی) فه‌رموو ئیوه له‌گه‌ل ئه‌و ئوممه‌تانه‌ی که له‌پیش ئیوه وه‌بوون له‌جنۆ که‌و ئاده‌میزاد بچه‌ن ئاگری دۆزه‌خه‌وه ﴿كَلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا﴾ هه‌ر جارێک ده‌سته‌یه‌ک ده‌چنه‌ ناویه‌وه نه‌فرین له‌هاویرانی ده‌کات ﴿حَتَّىٰ إِذَا آذَرَكُوا فِيهَا جَمِيعًا﴾ هه‌تا هه‌موو ده‌گه‌ن به‌یه‌ک و کۆده‌بنه‌وه یه‌ک ده‌گرن ﴿قَالَتِ أُخْرَاهُمْ وَأُولَاهُمْ﴾ دوایینه‌کانیان (که‌شوی‌ن که‌وتوو بوون) ده‌باره‌ی پێشوه‌کانیان (که‌پێشه‌وا بوون) ده‌لێن ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلَاؤُنَا﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان ئه‌وانه ئیمه‌یان گو‌مرا کرد ﴿فَنَاتِهِمْ عَذَابٌ غَافِرٌ النَّارِ﴾ ده‌تۆش له‌ئاگر دا دوو‌قات سزایان بده ﴿قَالَ﴾ (په‌روه‌ردگار) ده‌فه‌رموی ﴿لِكُلِّ ضِعْفٍ﴾ بۆ هه‌ر کامتان (سزا) دوو به‌رامبه‌ره ﴿وَلَكِنْ لَا تَعْمَلُونَ﴾ به‌لام ئیوه‌نازان و بێ‌ئاگان ﴿وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ﴾ سه‌روک و چاو لیکراوه‌کان به‌شوی‌ن که‌وتوو هه‌کانیان ده‌لێن ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ تَأْمِينٌ﴾ ئیوه‌ش هه‌یج زیاده‌رێزێکتان به‌سه‌ر ئیمه‌دا نییه ﴿فَدُفِنُوا الْعَذَابَ﴾ ده‌ئیوه‌ش سزا بچه‌زن ﴿يَمَّا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ به‌هۆی ئه‌و (خراپانه‌وه‌ی) ده‌تان کرد ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی بێ‌بروا بوون به‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه ﴿وَأَسْتَكَرُّوْا عَنْهَا﴾ وه‌خۆیان به‌گه‌وره‌و زل داده‌نا له‌به‌رامبه‌ریاندا ﴿لَا تَنْفَعُ لَهُمْ آيَاتُ السَّمَاءِ﴾ ئه‌وانه‌ ده‌رگا‌کانی ئاسمانیان بۆ نا‌کرێته‌وه ﴿وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ و نا‌چنه‌ به‌هه‌شته‌وه ﴿حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ﴾ هه‌تا حوشر نه‌چیت به‌کونی ده‌رزی درو‌ماندا (ئهم‌مه‌ش مه‌رچیکه‌ هه‌ر گه‌یز نایه‌ته‌دی) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾ ئا به‌و جو‌ره تۆله‌ له‌تاوانباران ده‌ستین ﴿لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ﴾ ئه‌وانه‌ی له‌دۆزه‌خدا فه‌رش و را‌خه‌ریان (له‌ئاگره‌) ﴿وَمِنْ فَوْقِهِمْ عُوَاشٌ﴾ وه‌له‌لای سه‌روشیانه‌وه‌ لیفه‌و دا‌پۆشه‌ریان (له‌ئاگره‌) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ئا به‌و جو‌ره تۆله‌ له‌سته‌مکاران ده‌ستین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌ئه‌وانه‌ی که‌بروایان هه‌تاه‌وه و کرده‌وه‌ی چاک‌شیا‌ن کرده‌وه‌ ﴿لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ دا‌واله‌هه‌یج که‌س نا‌که‌ین زیاده‌له‌توانای خو‌ی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئا ئه‌وانه‌ها‌وه‌لانی به‌هه‌شتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئه‌وان هه‌میشه‌یین تیی‌دا ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ﴾ ئه‌وه‌ی له‌دلیاندا بو‌وێت داما‌ن رنی ﴿مَنْ عَمِلَ﴾ له‌کینه‌ و رقی (ده‌باره‌ی یه‌کتری) ﴿تَجْزِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ﴾ رو‌وباره‌کان ده‌رۆن به‌ژێر (کو‌شک و با‌خه‌کان) یاندا ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا﴾ وه‌ده‌لێن سو‌پاس بۆ ئه‌و خوا‌یه‌ی که‌رێتمو‌ویی کردین بۆ ئهم‌رێگایه‌ ﴿وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ﴾ که‌ ئیمه‌ هه‌ر گه‌یز رێبازی راست شاره‌زا نه‌ده‌بو‌وین ﴿وَلَا أَن هَدَانَا اللَّهُ﴾ ئه‌گه‌ر خوا رێتمو‌ونی نه‌کردینایه‌ ﴿لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ﴾ سو‌پێند به‌خوا بێ‌گومان نیرا‌وه‌کانی په‌روه‌ردگارمان راستیان هه‌تا ﴿وَنُودُوا أَن تِلْكَ الْجَنَّةُ﴾ وه‌بانگیان لێ ده‌کرێت به‌مه‌ی که‌ئو به‌هه‌شته ﴿أُورِشْتُمْوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ پێتان به‌خه‌شرا به‌هۆی ئه‌و کرده‌وه‌ (چا‌کانه‌ی که‌) ده‌تان کرد ﴿١٣﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ
مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنَّ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا
حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا
أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾
* وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ
بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾
أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ
لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا
إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا
وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَاهُمْ كَمَا نَسُوا
لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه بهه‌شتیه‌کان بانگ ده‌که‌ن ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ له‌دۆزه‌خیه‌کان ﴿أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا﴾ بینگومان ئیمه‌ئوه‌ی که‌په‌روه‌ردگارمان به‌لێنی پیداین راست بوو پئی گه‌بیشتن ﴿فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا﴾ جا ئایا ئیوه‌ش ئه‌وه‌ی که‌په‌روه‌ردگار تان به‌لێنی پیدان راست بوو پئی گه‌بیشتن؟ ﴿قَالُوا لَعَنَ﴾ ده‌لێن به‌لێ ﴿فَأَذَتْ مُوَذِّنٌ بَيْنَهُمْ﴾ پاشان جار چه‌ك جاری ده‌دا له‌نیواناندا ﴿أَن لَّعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ که‌نه‌فرینی خوا له‌سه‌ر سته‌مکاران بیت ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ئه‌وانه‌ی به‌ره‌ه‌لستی له‌رێی خوا ده‌که‌ن ﴿وَيَعْتُوبُنَهَا عِجَابًا﴾ و ده‌یان ویست ئه‌و (رینگایه) به‌خوارو نارێك نیشان بدهن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ﴾ له‌کاتیکدا ئه‌وان بێ بر وای بوون به‌پۆزی دوا بێ ﴿وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ﴾ و له‌نیواناندا په‌رده‌و جیا که‌روه‌یه‌ك هه‌یه ﴿وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ﴾ به‌سه‌ر ئه‌رافه‌وه (که‌به‌رزاییه‌ که‌ له‌نیوان به‌هه‌شت و دۆزه‌خدا) پیاوانێك هه‌ن ﴿يَعْرِفُونَ كُلًّا سِيمَةً﴾ هه‌ر یه‌که‌ له‌به‌هه‌شتی و دۆزه‌خیه‌کان ده‌ناسنه‌وه به‌هۆی نیشانه (وشیوه‌ی تایبه‌ت) ی یانه‌وه ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا﴾ جا به‌هه‌شتیه‌کان بانگ ده‌که‌ن و ده‌لێن: سه‌لامتان لی بیت ﴿لَمَّا دَخَلُوا هُمْ يَطْمَعُونَ﴾ نه‌چوونه‌ته ناویه‌وه به‌لام ئومیدیان هه‌یه‌و به‌ته‌مان بچه‌ناوی ﴿وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ هه‌ر کاتیک پڕویان لادری و وه‌رگیردری ﴿تَلْقَاءُ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ به‌ره‌و لای دۆزه‌خیه‌کان ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ ده‌لێن ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان ﴿لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ مه‌مانه‌خه‌نه‌ ریزی گه‌لی سته‌م کاران ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا﴾ وه ئه‌وانه‌ی وان به‌سه‌ر ئه‌رافه‌وه پیاوانێك بانگ ده‌که‌ن ﴿يَعْرِفُونَهُمْ سِيمَةً﴾ که‌به‌نیشانه‌ی تایبه‌تی یان دا ده‌یان ناسن ﴿قَالُوا﴾ ده‌لێن ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ﴾ کۆمه‌له‌ که‌تان سوودی پئی نه‌گه‌یاندن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ هه‌روه‌ها خۆبه‌زل زانین و له‌خۆبایی بوونتان به‌که‌لکتان نه‌هات ﴿أَهْلُوا الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ﴾ ئایا ئه‌وانه (هه‌زاره‌ باوه‌رده‌ره‌کان) هه‌ر ئه‌وانه‌ نین که‌ئیه (له‌دونیدا) سویندنتان ده‌خوارد ﴿لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ﴾ که‌خوا به‌ر میه‌ره‌بانی خۆیان ناخات ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ﴾ (خوا به‌هه‌زاره‌ باوه‌رده‌ره‌کان ئه‌لێ) بچه‌نه‌هه‌شت هه‌چ مه‌ترسه‌یه‌ کتان له‌سه‌ر نی یه ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ و ئیه‌و خه‌م ناخۆن ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ﴾ وه دۆزه‌خیه‌کان بانگ و هاوار له‌به‌هه‌شتیه‌کان ده‌که‌ن ﴿أَن أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ (ده‌لێن) هه‌ندی ئاومان پئی بیه‌خشن ﴿وَأَمَّا رَزَقُكُمْ اللَّهُ﴾ یان هه‌ندی له‌پۆزیه‌ی که‌خوا پئی ی به‌خشیوون ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (له‌وه‌لامیاندا) ده‌لێن: خوا هه‌ردووکی له‌سه‌ر بێ پڕویان حه‌رام کردووه ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌ئایه‌که‌ی خۆیان کردبووه ﴿لَهُمْ أَعْبَاءٌ﴾ سه‌رقالی بێ سوود و گالته‌ جاری ﴿وَعَزَّيْنَاهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وه‌ ژیا‌نی دونه‌یه‌ له‌خه‌له‌تاندن ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ بۆیه‌ ئه‌م‌ر و ئه‌وان له‌بیر خۆمان ده‌به‌ینه‌وه ﴿كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا﴾ هه‌ر چۆنیک ئه‌وان دیداری ئه‌م‌ر و ژه‌ریان له‌بیری خۆیان بردبووه ﴿وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾ وه (له‌به‌ر ئه‌وه‌ی) ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان ئینکار ده‌کرد (دانیان پیدان ده‌ده‌هینا) ﴿

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ وَيَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفْعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٥٢﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ
يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالْجُودُورُ مُسَخَّرَاتٌ
بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٣﴾
أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٤﴾
وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٥﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ
الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا
سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
الشَّمَرِ ۚ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٦﴾

﴿وَلَقَدْ جَنَّبَهُمْ بِكَتَابٍ﴾ سویند به خوا بیگومان ئیمه کتیبکمان بو هیتاون ﴿فَصَلَّاهُ عَلَىٰ عِمْرٍ﴾ له پرووی زانسته وه به پروونی شیمان کردو ته وه ﴿هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ که پرینمونی و میهره بانی به بو که سانیك پروا ده هیتن ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ﴾ ئایا چاوه پروانی چی ده که ن بیجگه له سه ره نه نجامی هه ره شه کانی نه و (قورئانه) ؟ ﴿يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ﴾ نه و روژه ی که سه ره نه نجامی (هه ره شه کانی) به دی دیت ﴿يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ﴾ نه وانه ی له وه و پیش له بیر یان کردبو و ده لین ﴿قَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا بِالْحَقِّ﴾ به پراستی نیرا وه کانی به ره و ردگار مان به پراستی وه هاتن ﴿فَهَلْ لَّائِمِينَ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا﴾ جا ئایا (نه مرؤ) نکا کارانیك بو ئیمه هیه تکامان بو بکه ن ﴿أَوَلَمْ نَقْعِلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ یا بگه ریتنرینه وه بو دنیا تا کر ده و ی چا ک بکه ی ن نه که نه و ی ده مان کرد ﴿فَدَخِرُوا أَنفُسَهُمْ﴾ بیگومان خو یانیان دؤراند ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾ نه و ی هه لیان ده به ست و ون بوو لیان ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي﴾ به پراستی به ره و ردگار تان نه و خواهیه ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ که ئاسمانه کان و زه و ی له شهش روژ دا دروست کرد وه ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان (خوا) به رز بو وه سه ره عه رش و قه راری گرت (ئیمه ئیمانمان پی یته ی به لام شیوه که ی زانانین پر سیار کرا له ئیمامی مالیک ده رباره ی (استواء) فره مو ی وه ستانه که حه قیقه ته و چونتیبه که ی نه زانرا وه و پر سیار کردن ده رباره ی بیدعه ته و با وه پر بوون پی ی واجبه) ﴿يُعْثِي اللَّيْلَ النَّهَارَ﴾ به (تاریکایی) شه و (روشنایی) روژ داده پو شیت (به پیچه وانه شه وه) ﴿يَطْلُبُهُ حَثِيثًا﴾ (روژ به شوین شه وه وه یه به خیرایی) وشه و به شوین روژه وه یه به خیرایی ﴿وَاللَّسَمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ﴾ خو رو مانگ و نه ستیره کانیش ﴿مُسْحَرَاتٍ بَأَمْرِ رَبِّهِ﴾ ژیر بار کرا و ون به فره مان ی خو ی ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ﴾ بیدار بن که به دی هیتان و فره ماندان هه ر بو خواهیه ﴿تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پا ک و بیگه رده (له هه مو و که م و کو پی یه ک) خوای به ره و ردگاری هه مو و جیهانیان ﴿أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً﴾ له به ره و ردگار تان پیارینه وه به زه لیلی (و که روزانه وه) و به نهیتی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ بیگومان خوا ده ست در یژی کارانی خو ش ناو یت ﴿وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ خرا به کاری مه که ن له زه ویدا پاش نه و ی که خوا چاکی کرد وه ﴿وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ وه هاوار و نزا به رن بو خوا به ترس و ئومیده وه ﴿إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به پراستی میهره بانی خوا له چا که کارانه وه نزیکه ﴿وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ﴾ وه نه و (خوا) زاتی که با یه کان ده نیر یت ﴿نُفْثَاتٍ فِي دُخَانٍ رَّحْمَتِهِ﴾ به موژ ده در پیش (بارانی) ره حمه تی به ره و ردگار ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَحَ سَحَابًا طِفَالًا﴾ هه تا کاتی هه وری قورس (ی بارانای) هه لده گرن ﴿سُقْنَتُهُ لِمَا يَمْتَنِعُونَ﴾ ده بنیرین بو و لا تیکی مردو و (وشکی بی گیا) ﴿فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ﴾ جا به و (هه و ره) باران ده باریتین ﴿فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ به هو ی نه وه وه هه مو و به رو بو میك ده ره هینین (له زه ویدا) ﴿كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ﴾ هه ر به و یته به مردو و ده کان له زه و ی ده ره هیتین (وزیند و ویان ده که یته وه) ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ تا ئیوه بیر بکه نه وه ﴿٧٧﴾

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ وَيَادِّنُ رَبَّهُ وَالَّذِي خَبَتْ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ
لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأُنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ * وَإِلَى
عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ
غَيْرُهُ وَأَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾
قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

أَبْلَغُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ
جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٧٠﴾
قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أَتَجِدَ لَوْنِي فِي أَسْمَاءِ سَمَيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهِمَا مِنْ سُلْطَانٍ فَأَنْتُمْ تَارُونَ إِيَّايَ مَعَكُمْ مِنَ
الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ وَبَرَحْمَةً مِنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ
﴿٧٢﴾ وَإِلَى شَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَكُونُ عِبْدُ اللَّهِ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ وَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ
اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٧٣﴾

﴿أَبْلَغُكُمْ رَسُولًا لِّیَ﴾ به یامه کانی په روه ردگارم به ئیوه راده گه یه نم ﴿وَأَنَّا لَكُمُ نَاصِحٌ أَمِينٌ﴾ وه من بو ئیوه ناموزگار یکه ریکی دهست پاك و ئه مینم ﴿أَوْ عَجِبْتَ أَنَّ جَاءَكَ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكَ﴾ ئایا سهرتان سورپماوه له هانتی (نیگاو) ناموزگاری له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لَیْسَ ذِکْرُكُمْ﴾ بو پیاوینك له خوتان تا بتانتر سینیت ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ﴾ وه بیرى (چا که کانی خوا) بکه نه وه کاتی ئیوه ی کرد ﴿خُلَفَاءَ مِنْ عِدِّ قَوْمِ نُوحٍ﴾ به جینشین له پاش گه لی نوح ﴿وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْعَةً﴾ وه لهش و قه لافه تی ئیوه ی له وان گه وره تر دروست کرد ﴿فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ﴾ که واته بیرى چا که وه به هره کانی خوا بکه نه وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بو ئه وه ی رزگارتان بیئت ﴿قَالُوا أَجِئْنَا لِنُعْبَدَ اللَّهَ وَحْدَهُ﴾ ووتیان ئایا بو ئه وه هاتووی بو ناومان که به ته نها خوا به رستین ﴿وَنَذَرُ مَا كَانَ یُعْبَدُ آبَاؤُنَا﴾ وه وازیین له وه ی باوک و بابیرانمان ده یان به رستن ﴿فَأَنبَأَیْمَا عِدْنَا﴾ که واته ئه و (سزایه ی) که به لیتت پی داوین بو مان بیته دی ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِیْنَ﴾ ئه گه ر راست ده کیت و له راست گویانی ﴿قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَیْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ فهرمووی: بیگومان له لایه ن په روه ردگار تانه وه تووشتان بووه ﴿رَجَسَ وَغَضَبَ﴾ سزاو خه شم و تورپه یی ﴿الْجَدُّونِیْ فِیْ أَسْمَاءٍ﴾ ئایا ده مه قالم له گه لدا ده کهن ده رباره ی چه ند ناوینك ﴿سَمَّیْتُمُوهَا أَنْثَرُءَ أَبَاؤُكُمْ﴾ که ئیوه باوو بابیرانان ناوتانه له بتانینك ﴿مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ﴾ که خوا هیچ به لگه یه کی له سهریان نه نار دوته خواره وه ﴿فَأَنْتَظِرُوا إِنِّیْ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِیْنَ﴾ جا که واته چاوه پروانی بکه ن منیش له گه لتان له چاوه پروانانم ﴿فَأَذْجِیْتَهُ وَالذِّیْنَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا﴾ ئه و سائه وو ئه وانه ش له گه لی بوون (وباوه ریان پی هینا بوو) به میهره بانیه ك له لایه ن خو مانه وه رزگارمان کردن ﴿وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ﴾ ئه وانه شمان له ریشه هینا ﴿كَذَّبُوا بِآیٰتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِیْنَ﴾ که ئایه ته کانی ئیمه یان به درو دادنه او باوه ردار نه بوون ﴿وَلَا تَحْمُدُوا أَحَافَیْمَ صَلَیْحًا﴾ وه بو گه لی سه مودیش صالحی برایانمان نارد ﴿قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ فهرمووی: ئه ی گه له که م خوا به ته نها به رستن ﴿مَالَكُمْ مِّنَ إِلٰهٍ غِیْرُهُ﴾ جگه له و په رستراوینکی تر تان نی یه ﴿فَدَجَّاءَ تَكُمُ بَیْنَهُ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ بیگومان مو عجیزه یه کی پروونتان له په روه ردگار تانه وه بو هاتووه ﴿هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آیَةٌ﴾ ئه مه حوشتی خوا به که مو عجیزه یه که بو ئیوه ﴿فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِیْ أَرْضِ اللَّهِ﴾ جالی ی گه رین با بخوا و بله وه ریت له زه وی خوا دا ﴿وَلَا تَمْسُوهَا سِوَى﴾ و نازاری مه دن و دهستی بو مه بن به خرا به ﴿فَإِخَذَكُمُ عَذَابٌ أَلِیْمٌ﴾ (ئه گه ر وابه کن) تووشی سزایه کی سهخت و به نازار ده بن ﴿

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
 الْجِبَالَ بُيُوتًا فَادْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي
 الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ
 قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَنْتَعَمُونَ
 أَنْ صَلَحَ مَرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ ءَقَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ
 مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي
 ءَامَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ
 أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحْ أَسْتَنَابِمَا تَعْدُنَا إِنْ كُنْتَ
 مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
 جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَلْقَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
 رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ
 ﴿٧٩﴾ وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ
 بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
 شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ﴾ بیره‌بکه‌نه‌وه له‌و کاته‌ی که‌خوا‌ئیه‌ی گێرا ﴿خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ﴾ به‌جیشین له‌باش هۆزی عاد ﴿وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا دایمه‌زراندن و نیشه‌جیی کردن ﴿تَتَخَذُونَ مِنْهُنَّ لَهَا قُصُورًا﴾ له‌ده‌شته‌کانیدا کۆشکی به‌رز دروست ده‌که‌ن ﴿وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا﴾ وه‌له‌شاخه‌کانی دا، مال و خانوو داته‌تاشن ﴿فَأَذْكُرُوا لِلَّهِ﴾ ده‌بیره‌بکه‌نه‌وه له‌چاکه‌گه‌وره‌کانی خوا (وسو‌پاسی بکه‌ن) ﴿وَلَا تَعْتَوِفُوا الْأَرْضَ مُقْسِدِينَ﴾ و خراپه‌کاری مه‌که‌ن له‌ولا‌تدا (و مه‌بن به‌خراپه‌کار و گێره‌شێوین) ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده‌سه‌لا‌تداره‌ لووت به‌رزه‌کانی گه‌له‌که‌ی ووتیان ﴿لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوا﴾ به‌وانه‌ی لاوازو ژێر ده‌سته‌کرا‌بوون ﴿لِمَنْ أَمَنَ مِنْهُمْ﴾ ئه‌وانه‌ی بر‌وابان هیتا بوو له‌نا‌ویاندا ﴿أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَاحِبَ الْمَرْسَلِ مِنْ رَبِّهِ﴾ ئایا ده‌زانن که‌صالح په‌وانه‌کراوه له‌لایه‌ن په‌وره‌د‌گاریه‌وه ﴿قَالُوا إِنَّا إِيمَاءُ رَسُولٍ بِذِهِ مَوْمُوتٌ﴾ ووتیان بینگومان ئیمه‌ بر‌وابارین به‌وه‌ی که‌صالح پتی په‌وانه‌کراوه ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ ئه‌وانه‌ی خویان به‌زل ده‌زانی ووتیان ﴿إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ بی‌باوه‌رین به‌وه‌ی که‌ئیه‌و بر‌واتان پتی هیتاوه ﴿فَعَقَرُوا النَّاقَةَ﴾ ئه‌مجا حوشتره‌که‌یان سه‌ره‌بری ﴿وَعَتَوَاعَنَ أَمْرَ رَبِّهِمْ﴾ وه‌سه‌ره‌که‌شیان کرد له‌فه‌رمانی په‌روه‌د‌گاریان ﴿وَقَالُوا يَصْلِحْ﴾ وه‌ووتیان: ئه‌ی صالح ﴿أَتَتَّابِعَانَا مَعْدَنًا﴾ ئه‌وه‌به‌لینی (سزا) ی به‌ئیمه‌ ده‌ده‌یت بۆمان بێنه‌دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ ئه‌گه‌ر تۆ له‌پینگه‌مبه‌رانی ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ به‌هۆی ئه‌وه‌وه‌ بومه‌ له‌رزه‌به‌کی به‌تین لیبی دان ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَلْشِينَ﴾ ئیتر هه‌موویان له‌مال و خانوه‌کانیان دا‌بوون به‌(لاشه‌ی) بی‌گیان و بی‌جوله‌ ﴿فَقَتَلُوا عَنْهُمْ﴾ جا صالح رووی لی وهر‌گیران (و وازی لی هینان) ﴿وَقَالَ لِقَوْمِهِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي﴾ وه‌فه‌رمووی ئه‌ی گه‌له‌که‌م سویند به‌خوا به‌راستی په‌یامی په‌روه‌د‌گارم پی‌را‌گه‌یاندن ﴿وَنَصَحْتُ لَكُمْ﴾ وه‌ئامۆز‌گاریم کردن و دلسۆز بوم بۆتان ﴿وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ﴾ به‌لام ئیه‌و ئامۆز‌گارو دلسۆزانتان خوشناوێت ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه‌لو‌طمان نارد، کاتیک به‌گه‌له‌که‌ی ووت ﴿أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ﴾ چۆن ئیه‌و ئه‌و کاره‌ زۆر به‌دو خراپه‌ ده‌که‌ن که‌ (نیر‌بازیه‌) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ هیچ که‌س له‌جه‌هاندا پێشتان نه‌که‌وتوه‌ له‌و (کاره‌په‌سه‌) دا ﴿إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً﴾ به‌راستی ئیه‌و به‌پیاوان ئاره‌زوتان ده‌شکێن؟ ﴿مِنْ دُونَ النِّسَاءِ﴾ له‌جیاتی ئافره‌تان؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ﴾ به‌لکو ئیه‌و ده‌سته‌به‌کی زیاده‌رۆن ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ
 قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَّطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
 ﴿٨٤﴾ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ وَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ
 فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
 ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَلَا
 تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنِ
 سَبِيلِ اللَّهِ مَنۢ نَّءَاَمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكُرُوا
 إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ ۖ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
 عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ
 ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ ۖ وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
 حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

﴿وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ وه وه لامی گه له که ی هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ بیجگه له وه ی که وو تیان
 ﴿أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ له شار و وولاته که تان (لوی و ویمانداره کان) ده رکه ن ﴿إِنَّهُمْ
 أَنْاسٌ يَبْطَلُهُمْ﴾ به راستی نه وانه که سانیکن که خو یان پاک و ته میز پاده گرن ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ﴾ نه مجا ئیمه خو ی و شو ئنکه و تو انیمان رزگار کرد ﴿إِلَّا أَمْرَاتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَايِبِينَ﴾ جگه
 له خیزانه که ی که له تیا چو وان بوو ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ جا بارانیکمان به سه را بارانندن (به رد
 بارانمان کردن) ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ جا سه یر که سه رته نجامی تاوان باران چو ن بوو
 (وچیان لی هات) ﴿وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ وه بو گه لی مه دیه نیش شو و عه یی بر ایانمان نارد
 ﴿قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ فهر مووی نه ی گه له که م به ته نها خوا به رستن ﴿مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 به رستراویکتان نی به بیجگه له و ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بیگومان له لایه ن به رو و رد گار تانه وه
 به لگه و موعجیزه یه کی روون و ناشکر اتان بو هاتو وه ﴿فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ﴾ که واته له بیوانه
 و کی شان تان دا ریک و راست بن ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و له شت و مه کی خه لکی
 که م مه که نه وه (به دزی) ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ وه له زه ویدا خرابه کاری مه که ن
 له باش چا کردنی ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ﴾ نه وه ی با سکر ا چا کتره بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 نه گهر ئیوه ئیماندارن ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ﴾ وه له سه ر هه موو ریگایه که دامه نیشن (ریگه
 مه گرن) ﴿تَوْعَدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه ره شه بکه ن و به ره له سستی ریگه ی خوا بکه ن
 ﴿مَنْ أَمْسَ بِهِ﴾ له و که سه ی با وه پی بی هینابی ﴿وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ و بتانه ویت ریگای خوا
 به لاری و چه وتی بخه نه روو ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا﴾ وه بیر ی نه و کاته بکه نه وه که ئیوه که م بوون
 ﴿فَكَفَرَكُمُ﴾ باشان خوا زوری کردن ﴿وَانْظُرُوا﴾ ده ی سه رنج بده ن ﴿كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الْمُفْسِدِينَ﴾ سه رته نجامی خرابه کاران چو ن بوو (وچیان لی هات) ﴿وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ
 مِنْكُمْ﴾ وه نه گهر کو مه لیک له ئیوه ﴿ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ﴾ با وه ریان هینا بیت به و په یامه ی به مندا
 نیردرا وه ﴿وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا﴾ وه کو مه لیک تر تان با وه ریان نه هینا بیت ﴿فَأَصْبِرُوا﴾ نه وه ئارام بگرن
 ﴿حَقَّ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا﴾ هه تا خوا بریار ده دات له نیوانماندا ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ وه نه و (خوا)
 با شترینی بریار ده رانه ﴿٤٧﴾

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعَبُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ
 كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدْ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ
 إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
 اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ
 بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَيْتُمْ شُعَبًا إِنَّكُمْ إِذَا الْخَسِرُونَ
 ﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَثَمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا شُعَبًا كَانُوا لَمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَبًا كَانُوا
 هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
 رِسَالَتِي رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ
 كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
 بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَالَهُمْ يُضَرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا
 مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا
 الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ﴾ ئەو کاربەدەست و دەسەلاتدارانە ی کەخۆیان بەگەرە دائەنا لەناو
گەلە کە ی (شوعەیب) دا ووتیان ﴿لَخُرَجَتْكَ بَشْعِيبٌ﴾ ئە ی شوعەیب بێگومان دەرت دە کە ی ن .
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ﴾ وە ئەوانەش کە بر وایان هێناوە لە گەل تودا ﴿مِن قَرِيْنَتَا﴾ لە شارە کە مان ﴿وَلَتَعُوْدَنَّ
فِي مِلَّتِنَا﴾ یان دە بێ بگەرێنە وە سەر ئاینی ئیمە ﴿قَالَ﴾ (شوعەیب) فەر مووی : ﴿أَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِيْنَ﴾ ئە گەر
حەزیش نە کە ی ن و پێشمان ناخۆش بێت ﴿قَدْ أَفْرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ بێگومان درۆیە ک ی گەر وەرمان
بۆ خوا هەلبەستو . ﴿إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ﴾ ئە گەر بگەرێنە وە ناو ئایینە کە نان (کە بت پەرستی یە)
﴿بَعْدَ إِذْ بَخَّسْنَا اللَّهُ مِنْهَا﴾ پاش ئەو ی کە خوا پر زگاری کرد ی ن ل ی ﴿وَمَا يَكُوْنُ لَنَا أَنْ نَعُوْدَ فِيهَا﴾ پەر وانیە
بۆ مان بگەرێنە وە بۆ ناو ئەو (بت پەرستی یە) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا﴾ مە گەر خوای پەر وەر دگاران
بیهو یت . ﴿وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ئاگاداری پەر وەر دگاران هەموو شتی ک ی گر تۆتە وە . ﴿عَلَى
اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ تەنها پشتمان بە خوا بەستوو . ﴿رَبَّنَا أَفْرِجْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا﴾ (ووتیان) : ئە ی پەر وەر دگاران ،
لە نێوان ئیمە و گەلە کەماندا حوکم و بریار بدە ﴿بِالْحَقِّ﴾ بە هەق ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاصِحِينَ﴾ تۆ باشترین ی
بریار دە رانی ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ﴾ دەستەو ئەشرافی ھۆزە کە ی کە بێ بر وایان بوون ووتیان
﴿لَئِنْ أَتَعْتَرَّ شُعَيْبٌ﴾ سو یند بە خوا ئە گەر ئێو شو ین شوعەیب بکەون ﴿إِنَّكُمُ إِذَا لَخَسِرُونَ﴾ بە پراستی
ئەو کاتە زیان لێکە و توان خۆتانن ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ جا بە ھو ی ئەو وە بومە لەرزە یە ک ی توند
لێ ی دان ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جُثَيْنٍ﴾ ھەموویان لە مالا کانیاندا لە ناو چوون (بێ گیان و جوولە کە و تن)
﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾ ئەوانە ی کە شوعەیبیان بە درۆزانی (باوەر یان پێ نە هێتا) ﴿كَانَ لَيْعُونَا
فِيهَا﴾ (وا تیا چوون) وە ک ھەر لەو مالا نە دا نە بووبن (وتییدا نە ژبا یان) ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾
ئەوانە ی کە شوعەیبیان بە درۆزانی (باوەر یان پێ نە هێتا) ﴿كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ﴾ ھەر ئەوان خەسار و مە ند
بوون ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ ئیتەر (شوعەیب) رووی لێ وەر گیران ﴿وَقَالَ يَقَوْمُ﴾ فەر مووی پێیان :
ئە ی گەلە کە م ﴿لَقَدْ أَبْنَحْتُ لَكُمْ رِسَالَتِي﴾ سو یند بە خوا بە پراستی م ن پە یامی پەر وەر دگار م بە
ئێو گە یاندا ﴿وَرَضَحْتُ لَكُمْ﴾ و ئامۆز گاریم کردن ﴿فَكَيْفَ أَتَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ جا چۆن
بۆ ھۆزی بێ بر وای کافر غەم و خەفەت بخۆم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرِيْنَتَيْنِي﴾ ئیمە بۆ ھەر گوندو
شارێک پێغەمبەر ی کمان پەر وانە کرد بێت ﴿إِلَّا أَخَذْنَا آلِهَمَّا﴾ دانیش توانیمان تووش کردوو . ﴿يَا بَنِيَّ
وَالضَّرَّاءُ﴾ بە نە بوونی و کە م دەرامە تی (بە زیان و نەخۆشی) ﴿لَعَلَّهُمْ يَضُرُّوْنَ﴾ تالە پەر وەر دگار
بپارێنە وە و پە شیمان ببنە وە ﴿ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَّةَ﴾ لە داویدا خراپە و ناخۆشیە کە مان
گوێری بە چاکە و خۆشی ﴿حَتَّى عَفَوْا﴾ ھەتا زۆر بوون و گەشە یان کرد لە مال و سەر وە تدا . ﴿وَقَالُوا﴾ وە
ووتیان : ﴿قَدْ مَسَّ آيَاتُ الضَّرَّاءِ وَالسَّرَّاءِ﴾ بێگومان باو و با پیرانمان تووشی زیان و ناخۆشی و نەخۆشی
بوون ﴿فَأَخَذَتْهُمُ بَغْةٌ﴾ جا لە نا کاودا سزمان گر تنی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لە کاتی کدا کە ھەستیان
نە دە کرد ﴿۵۵﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰءِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيِّنَاتٍ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ
بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ
فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ
لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْنَشَاءُ
أَصْبَتْهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقِصُ عَلَيْكَ مِنْ أَنبِيَآئِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن
قَبْلُ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَطَلَمُوا بِهِمُ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ﴾ و ه ته گهر دانیشتوانی شار و گونده‌کان ﴿ءَامَنُوا وَاتَّقُوا﴾ باوهریان بهیتایه و خوایان
 بپاراستایه (له قه‌ده‌غه کراوه‌کانی خوا) ﴿لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌راستی دهر‌گای
 به‌ره‌کاتی ئاسمان و زه‌ویمان بۆ ده‌کردنه‌وه ﴿وَلَكِنْ كَذَّبُوا﴾ به‌لام بر وایان نه‌هیتا (به‌پیغه‌مبه‌ره‌که‌یان)
 ﴿فَأَخَذْتَهُمْ﴾ ته‌مجا ئیمه‌ش ته‌وانمان گرت و سزمان دان ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به‌هوی ته‌و خرابانه‌وه‌ی
 ده‌یان کرد ﴿۱۵﴾ ﴿أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ ئایا خه‌لکی ته‌و شار و گونده‌انه‌ ترسیان نه‌بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
 بَيِّنَاتٍ﴾ له‌وه‌ی سزای ئیمه‌یان بۆییت له‌شه‌ودا ﴿وَهُمْ نَائِمُونَ﴾ کاتیك ته‌وان خه‌وتوون ﴿۱۶﴾
 ﴿وَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ وه‌ئایا خه‌لکی ته‌و شار و گونده‌انه‌ ترسیان نه‌بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا﴾ له‌وه‌ی
 که‌سزای ئیمه‌یان بۆییت ﴿صَحَىٰ وَهُمْ يَلْعَبُونَ﴾ له‌چیشه‌نگاودا له‌کاتی‌کدا یاری و گالته‌ده‌کن
 ﴿۱۷﴾ ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ﴾ جا ئایا له‌پیلانی خوا نه‌ترسان و بی‌باک بوون ﴿فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ﴾
 ده‌ی که‌س له‌پیلانی خوا دل‌نیا ناییت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾ جگه‌له‌که‌سانی زهرمه‌ند نه‌ییت
 ﴿۱۸﴾ ﴿أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ﴾ ئایا پروون نه‌بۆته‌وه بۆ ته‌وانه‌ی زه‌وییان به‌میرات بۆ ده‌میتته‌وه
 ﴿مِّن بَعْدِ أَهْلِهَا﴾ دوا‌ی (نیا چوونی) خاوه‌نه‌ پشوه‌کانیان ﴿أَن لَّوْشَاءَ﴾ ته‌گهر بمانه‌ویت
 ﴿أَصَابَهُمْ يَذُنُونَهُمْ﴾ به‌هوی گونا‌هه‌کانیانه‌وه دوو‌چاری به‌لایان ده‌که‌ین ﴿وَنَضْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ وه
 مؤر ده‌نیین به‌سه‌ر دل‌یان دا ﴿فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ ئیتر ته‌وان (هیچ په‌ند و ئامۆژ‌گاریه‌که‌) نایستن ﴿۱۹﴾
 ﴿تِلْكَ الْقُرَىٰ﴾ ته‌و شار و گونده‌انانه‌ی (که‌ ویرانمان کردن) ﴿نَقَضَ عَلَيْهِمُ الْأَبْهَاتُ﴾ هه‌ندیک له‌
 هه‌واله‌کانی ده‌گیرینه‌وه بۆت ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویتد به‌خوا به‌راستی پیغه‌مبه‌ریان
 بۆهات به‌به‌لگه‌و نیشانه‌ی پروونه‌وه ﴿فَمَا كَانُوا يُوْمِنُونَ﴾ به‌لام باوهریان نه‌هیتا ﴿يَمَّا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ﴾
 به‌وه‌ی که‌له‌پیش دا به‌درویان ده‌زانی ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ﴾ ئابه‌و جزره‌خوا مؤر ده‌نیت
 به‌سه‌ر دل‌ی بی‌باوهران دا ﴿۲۰﴾ ﴿وَمَا وَجَدْنَا لَكَ فِيهِمْ مِّنْ عَهْدٍ﴾ زۆربه‌ی ته‌وانمان نه‌دی خاوه‌نی هیچ
 په‌یمانیک بن ﴿وَإِنْ وَجَدْنَا لَكَ فِيهِمْ لَفَقِيقِينَ﴾ به‌راستی زۆربه‌یانمان دی سه‌رپیچی که‌ر (و تاوانبار)
 بوون ﴿۲۱﴾ ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَىٰ﴾ پاشان دوا‌ی ته‌وانه‌ی (که‌باسمان کردن) مووسامان نارد ﴿يَا أَيَّتُهَا
 إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ به‌به‌لگه‌و موع‌جیزه‌کانمانه‌وه بۆ لای فیرعه‌ون و دارو ده‌سته‌که‌ی ﴿فَقُلْ لِّمُؤَلِّمُوا
 يٰهَا﴾ به‌لام ته‌وان به‌نیشانه‌کان (بی‌بروا بوون) و سه‌تمیان کرد ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾
 جا پروانه و سه‌رنج بده‌که‌سه‌ره‌نجامی له‌فه‌رمان دهر‌چووان و خرابه‌کاران چۆن بوو ﴿۲۲﴾
 ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ﴾ مووسا فه‌رمووی: ئه‌ی فیرعه‌ون ﴿إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌راستی من
 پیغه‌مبه‌ریکم له‌لایه‌ن په‌روه‌رد‌گاری جیهانیانه‌وه ﴿۲۳﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
 مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِنْ كُنْتَ
 جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلْقَى
 عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءُ
 لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا السَّحَرُ
 عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ
 ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾ يَا تُوكَ
 بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ
 لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
 لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ
 نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا
 أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْرَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾
 * وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
 ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا
 هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

﴿حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَا أَقُولَ﴾ و اشیاوه و (سوورم) که هیچ شتیک نه لیم. ﴿عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ﴾ به ناوی خواوه جگه له هه ق و راستی ﴿فَدَجَّجْتُكُمْ بَيْنَهُ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ به راستی له لایه ن په روه ردگار تانه وه به لگه ی پروون و ناشکرام بۆ هینان. ﴿فَأَرْسِلْ مَعِيَ إِسْرَءِيلَ﴾ که واته به نو ئیسرا ئیل له گډل من بنیره (بهره لایان که، له کویله یی و چه وسانه وه) ﴿قَالَ﴾ (فیرعهون) ووتی: ﴿إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا﴾ نه گډر به لگه و موعجیزه یه کت هیناوه (ئهی موسی) نه وه نیشانی بده ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه گډر تۆ له راست بیژانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُ﴾ نه مجا موسا گو چانه که ی فریډا. ﴿فَأَذَاهُ تَعْبَانٌ مُّبِينٌ﴾ یه کسه ر گو چانه که بوو به ماریکی گه وړه ی ناشکرا ﴿وَتَرَعَّ يَدُهُ﴾ دهستی (له باخه ل یه وه یان له بن هه نگل یه وه) دهر هینا ﴿فَأَذَاهُ بَيْضَاءٌ لِّلنَّظِيرِ﴾ له پر نه و (دهسته) سپی و پر شن گدار بوو بۆ بینه ران ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ هه ندیک له کار به دهست و دهسه لاند ارانی گله که ی فیرعهون ووتیان: ﴿إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی نه م (موسایه) جادوو گریکی زور زانه ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ﴾ دهیه ویت له خاک و وولاتی خوتان دهر تان کات ﴿فَمَا أَتَا مُرُونَ﴾ جا ئیوه فه رمان و راتان چیه (له م باره یه وه) ﴿قَالُوا﴾ نه وانیش ووتیان: ﴿أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ کاری (موسا) وبرا که ی دوا بخه ﴿وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾ که سانیک ی کۆ که ره وه بنیره بۆ نه و شارانه (ی جادوو گری لی یه) ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرِ عِلِيمٍ﴾ هه موو جادوو گریکی شاره زات بۆ ده هین ﴿وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ﴾ جادوو گهران هاتن بۆ لای فیرعهون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿إِن لَّنَا لَأَجْرٌ﴾ بینگومان ئیمه پاداشت و خه لاتی گه وړه مان ده بیت ﴿إِنْ كُنَّا لَنَحْنُ الْعَالِيْنَ﴾ نه گډر ئیمه سه ر که و تین (به سه ر موسا دا)؟ ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعهون) ووتی: به لی پاداشتی گه وړه تان ده یی: ﴿وَأَنكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ و بینگومان ئیوه له نزیکانی (خوم) دهن ﴿قَالُوا لِمُوسَى﴾ (جادوو گره رکان) ووتیان ئهی موسا ﴿إِنَّمَا أَنَا تِلْقَیْ﴾ یاتو (ئهو ی بیته) فری ی ده ﴿وَلَمَّا أَن تَكُونُ لِنَحْنُ الْمُتْلِقِينَ﴾ یان ئیمه ده بهاو ئیزین و فری ده ده یین ﴿قَالَ الْقَوَّاءُ﴾ (موسا) ووتی: ئیوه بهاو ئیزن (ئهو ی بیتانه) ﴿فَلَمَّا الْقَوَّاءُ﴾ نه مجا کاتی (ئهو ی پیان بوو له جادوو) فری یان دا ﴿سَحَرُوا عَيْنَ النَّاسِ﴾ چاوبه ستیان له خه لک کرد ﴿وَأَسْرَتَهُمْ﴾ و ترستیکی گه وړه یان خسته دلپانه وه ﴿وَجَاءَ وَبِسِحْرِ عَظِيمٍ﴾ وه جادوو یه کی گه وړه یان نواند ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾ وه حیمان کرد بۆ موسا ﴿أَن آتِ عَصَاكَ﴾ که گۆ چانه که ت فری بده ﴿فَأَذَاهُ تَلَقَّفُ مَا يَأْكُونُ﴾ ئیتر یه کسه ر نه و (گۆ چانه بوو به مارو) هه رچی جادوو ی دروینه یان کردبوو هه لی لووشی ﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ﴾ ئیتر راستی دهر که وت و پروون بوو یه وه ﴿وَوَضَّلَ مَا كَانُوا يَمْلَأُونَ﴾ نه وانیش هه رچی (سیحر) یان کردبوو پو وچه ل بوو یه وه ﴿فَعَلَبُوا هَذَا﴾ هه ر له ویدا (فیرعهون و شونیکه و توانی) ژیر خران و دوړان ﴿وَأَنقَلَبُوا صَاحِرِينَ﴾ و به رسوایی گه رانه وه ﴿وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدِينَ﴾ وه جادوو گهران هه موویان سووژده یان برد (بۆ په روه ردگار یان) ﴿

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
 فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ
 مَكْرَتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
 ﴿١٢٣﴾ لَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾ قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا نَقِمُ مِنْهَا
 إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَ ثَنَّا رَبَّنَا أَفَرِحَ عَلَيْنَا صَبْرًا
 وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَى
 وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذُرْكُمُ وَءَالِهَتُكَ قَالَ سَنَقْتِلُ
 أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾
 قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ
 لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
 قَالُوا أَوْذَيْنَا مِنْ قَبْلُ أَنْ تَأْتِينَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ
 عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 فَيَنظُرَكُمْ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
 بِالسِّنِينَ وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٣٠﴾

﴿قَالُوا﴾ (ساحیره‌کان) ووتیان: ﴿ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ئیمه بر و امان هیتا به‌په‌روه‌دگاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که په‌روه‌دگاری موسا و هارونه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعه‌ون ووتی: ﴿ءَا مَنُتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ﴾ پیش نه‌وه‌ی ئیزنتان بده‌م باوهرتان پی هیتا! ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به‌پرستی نه‌مه ﴿لَمَكْرُ مَكْرُكُمْ فِي الْمَدِينَةِ﴾ فیل و پیلانیکه (ئیه‌و موسا) نه‌خشه‌تان بۆ کیشاوه له‌م شاره‌دا. ﴿لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا﴾ تا دانیش‌توانه‌که‌ی لی دهر بکه‌ن. ﴿فَسَوْفَ نَعْمُوْنَ﴾ جاله‌ دوایدا ده‌زانن (چیتان لی ده‌که‌م) ﴿لَا أَقْضَعَنَّ أَیْدِيكُمْ وَأُزْجِلُكُمْ﴾ سویند بیت ده‌ست و قاجتان بیرم ﴿مَنْ خَلَفَ﴾ به‌پیچه‌وانه‌وه (چه‌پ و راست) ﴿ثُمَّ لَا ضَلِيلَ لَكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه‌مجا سویند بی گشتان هه‌لده‌واسم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: (به‌فیرعه‌ون) ﴿إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾ ئیمه دلنیا‌ین که بۆ لای په‌روه‌دگارمان ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَمَا نَقِمْ مِّنَّا﴾ تو هیچ ره‌خنه‌یه‌کت له‌ئیمه‌نی به ﴿إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا﴾ جگه‌له‌وه‌ی که ئیمه باوهرمان به‌به‌لگه و نیشانه‌کانی په‌روه‌دگارمان هیتاوه ﴿لَمَّا جَاءَتْهُمْ﴾ کاتی بۆ مان هات ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا﴾ ئه‌ی په‌روه‌دگارمان ئارامیمان به‌سه‌ردا بریزه ﴿وَتَوَفَّاتُ الْمُسْلِمِينَ﴾ و به‌موسولمانیه‌تی بمان مرینه ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ هه‌ندیک له‌ده‌سه‌لانداران و کاربه‌ده‌ستانی گه‌لی فیرعه‌ون ووتیان ﴿أَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ هَٰذَا﴾ ئایاواز له‌موسا و هوزه‌که‌ی ده‌هیتی ﴿لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی له‌وولاندا (خاکی میسر‌دا) خرابه‌کاری بکه‌ن ﴿وَيَذَرُكَ ءَوَّالَهُمْ﴾ و ده‌ست له‌خوت و په‌رستراوه‌کانت هه‌لبگرن ﴿قَالَ﴾ (فیرعه‌ون) ووتی: ﴿سَقِيلَ أَتَاءَهُمْ﴾ له‌مه‌ودوا کوپه‌کانیان ده‌کوژین ﴿وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ﴾ و ئافره‌تانیان ده‌هیلینه‌وه به‌زیندوویی (بۆ خزمه‌ت کردن). ﴿وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ﴾ وه‌بیگومان ئیمه ده‌سه‌لاندارین به‌سه‌ریاندا ﴿قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ موسا به‌گه‌له‌که‌ی ووت ﴿أَسْتَعِصُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا﴾ داوای یارمه‌تی له‌خوا بکه‌ن و خو‌راگر بن. ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ﴾ بیگومان هه‌موو زه‌وی مولکی خوا به. ﴿يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ ده‌یدا به‌هر که‌س له‌به‌نده (شیاوه) کانی که‌خوی به‌ووت ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ و سه‌ره‌نه‌جامی چاک بۆ خواناسانه ﴿قَالُوا﴾ (گه‌له‌که‌ی) ووتیان: ﴿أَوُذِيْنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا﴾ پیش هاتنی تو بۆ ناومان نازار دراین ﴿وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا﴾ هه‌روه‌ها باش هاتنی تو بۆ ناومان (به‌پیغه‌مبه‌رایه‌تی) ﴿قَالَ﴾ (موسا) فه‌رمووی: ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَهْلِكَ عِدْوُكُمْ﴾ به‌لکو په‌روه‌دگارتان دوژمنه‌که‌تان له‌ناو به‌ریت ﴿وَيَسْتَخْلِفْكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و ئیه‌و بکات به‌جیش‌شین (ی دوژمنه‌کانتان) له‌سه‌ر زه‌وی ﴿فَيَنْظُرْ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ جا ته‌ماشا ده‌کات ئیه‌و چون کار ده‌که‌ن ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به‌خوا به‌پرستی ئیمه داروده‌سته‌ی فیرعه‌ونمان سزادا ﴿بِالْيَسِينِ﴾ به‌ووشکه‌سالی و قات و قری ﴿وَلَقَصْرَ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ و که‌م بوونه‌وه‌ی به‌رو بوومی میوه و کشتو‌کاله‌کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه‌و (به‌ند وهر بگرن) ﴿۱۳﴾

فَإِذَا جَاءَ تَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ
يَظُنُّوْا يُمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُ ۖ وَلَا إِنَّمَا طَلَيْتُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ
مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَ
ءَ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ
﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ
وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ
الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ
مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَدَرْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ﴾ جا کاتی چاکه یان بۆ بهاتابه (له سهروهت و بهروبووم) ﴿قَالُوا لَنَاهَذِهِ﴾ دهیان ووت: ئەمە هەر هی ئیمهیه (شایسته ی ئیمهیه) ﴿وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ به لام کاتی تووشی به لاو خرابه بوونایه ﴿يَظُنُّوْا يُمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ﴾ (دهیان ووت) بههوی شرومی موسا و شوین کهوتووانیه وهیه ﴿أَلَا إِنَّمَا طَلَيْتُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بیدار بن ییگومان ئەو (ناخوشیانه ی به لایانه وه شووم و خرابه له لایه ن خواو هیه (نهك موسا و ئیمانداران) ﴿وَلَا كُنْ أَكْزَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زۆر بهیان بی ئاگان و نازانن ﴿وَقَالُوا﴾ دهیان ووت (به موسا) ﴿مَهْمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ﴾ هەر موعجیزه یه کمان بۆ بهیئنی ﴿لَسَحَرًا بِهَا﴾ بۆ ئەو هی جادوو مان لی بکه ی بی ی ﴿فَمَا تَخْلُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ ئەو ه ئیمه باوهرت بی ناهیتین ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ﴾ ئەوسا ئیمهش ناردمانه سهریان ﴿الطُّوفَانَ﴾ لافاو ﴿وَالْجَرَادَ﴾ وکولله ﴿وَالْقُمَّلَ﴾ وئەسپی ﴿وَالضَّفَادِعَ﴾ جۆره ها بۆق ﴿وَالدَّمَ﴾ و خوین ﴿ءَايَاتٍ مُّضَلَّاتٍ﴾ که چەند به لگه و موعجیزه یه کی روون بوون ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ که چی خو یان به گه و ره زانی (له وه ی که بر و ا بهیئن) ﴿وَكَا نُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ﴾ ییگومان ئەوانه گه لیکی تاوانبار بوون ﴿وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ﴾ کاتیکیش ئەو سزاو به لایان به سهردا هات ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿يَمْوَسَىٰ اذْعُ لَنَارَبِّكَ﴾ ئە ی موسا له بهروه ردگارت بپار پر وه بۆمان ﴿بِمَاعْهَدٍ عِنْدَكَ﴾ وه که به لئینی به تو داوه ﴿لَیْنِ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ﴾ سویند بی گەر ئەم به لاو سزایه مان له سه ر لا به ری ﴿لَتُؤْمِنَنَّ لَكَ﴾ ییگومان باوهرت بی دینین ﴿وَلَتُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِیْلَ﴾ و به نو ئیسرائیل له گه لدا ده نیرین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ﴾ به لام کاتیکی سزا که مان له سهریان لا برد ﴿إِلَّا أَجَلَ هُمْ بَلْعُوهُ﴾ تاگه یشتنه ماوه ی دیاری کراو (بۆ تیاچوونیان) ﴿إِذَا هُمْ بِتَكْوُنٍ﴾ دهست به جی په یمانه که یان هه لوه شانده وه ﴿فَأَتَقَمْنَا مِنْهُ﴾ جا توله مان لی سه ندن ﴿فَاعْرِقْهُمْ فِي آيَةٍ﴾ وه له ده ریادا خنکاندمانن ﴿بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ له بهر ئەو هی ئەوان باوهریان به نیشانه کانی ئیمه نه بوو ﴿وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾ وه هه میشه لی یان بی ئاگا بوون ﴿وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ﴾ ئیتر (له جیگای گه لی فیرعه ون) ئەو گه له مان نیشه جی کرد ﴿كَانُوا يَسْتَعْصِمُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا﴾ که هه میشه ده چه و سیترانه وه له پرۆر ه لات و پرۆر ئاوی ئەو وولاته دا ﴿الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ که بیت و به ره که تمان تی خست بوو ﴿وَوَدَّعَتْ رَبُّكَ الْحُسْنَىٰ﴾ و به لئینی هه ره جوانی بهروه ردگارت به ته وای هاته دی ﴿عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِیْلَ﴾ بۆ نه وی ئیسرائیل ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ بههوی ئارامگری یانه وه (له سه ر نا په حه تی یه کان) ﴿وَوَدَّعَتْنَا﴾ وه پر ووخاندمان و تیگمان دا ﴿مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ﴾ ئەو کۆشک و ته لارانه ی فیرعه ون و گه له که ی دروستیان کردبوو ﴿وَمَا كَانُوا يُعْرِشُونَ﴾ ههروه ها ئەو (میوه و په ز و باخانه ی) که کهریان بۆ کردبوو ﴿۱۷﴾

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا
لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ مُمْتَرُونَ
مَا هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ
أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَنْجَيْنَاكَ
مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُم سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتِلُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ * وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
وَأَتَمَّمْنَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِّمَّقَتِ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ
مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ
رَبُّهُ وَقَالَ رَبِّ ارْنِي إِلَيْكَ قَالَ لَنُتَرِّنِي وَلَٰكِن
أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا
تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا
أَفَاقَ قَالَ سُبْحَنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

﴿وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ﴾. نه مجا نه وهی ئیسرا ئیلیمان لهو دهریا په رانده وه (فیرعه ون و گه له که یمان تیدا خنکاند) ﴿فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ﴾. نه مجا تووشی خه لکانیک بوون ﴿يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ﴾. بهرده وام خه ریکی په رستنی بته کانیا ن بوون ﴿قَالُوا لِمُوسَى﴾ (جووله که کانیش) ووتیان: ئهی موسا ﴿أَجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ﴾. ههروهك ئهو په رستراوانی ئه وان تویش په رستراو ییکمان بو دابنی ﴿قَالَ﴾. موسا فره مووی: ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾. به راستی ئیه وهوزیکی نه فامن ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ بَنُوكُمَانِ﴾. ئه وانه ﴿مُتَّبِعٌ مَا هُمْ فِيهِ﴾. ئهو (بت په رستی یه ی) ئه وانی له سه ره له ناوده چی ﴿وَبَطِلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾. وه هه رچی ده که ن به تال و هه لوه شاویه ﴿قَالَ﴾ (موسا) فره مووی: ﴿أَعْبَرَا اللَّهَ أَنْبِيَاكُمْ إِلَهًا﴾. ئایا جگه له خوا داوای په رستراو ییکی تران بو بکه م؟ ﴿وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾. که (ئهو خوا به) ریزی داوون به سه ر جیهانیاندا ﴿وَأَذَانُكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ﴾. وه (بیر بکه نه وه) له وه خته ی رزگارمان کردن له ده ست و په یوه ونده که ی فیرعه ون ﴿يُسْأَلُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ﴾. که ئه شکه نجه و ئازاری سه ختیان ده دان ﴿يُقْتَلُونَ أَبْنَاءَ كُمْ﴾. کوپانی ئیه ویا ن ده کوشت ﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَ كُمْ﴾. و ئافره تانی ئیه ویا ن ده هیسته وه (بو خز مه تی خو یا ن) ﴿وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾. وه له و (ئازار دانه) تاندا تا قی کرد نه وه به کی گه و ره بوو له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿وَوَعَدْنَا مُوسَى﴾. وه به لییمان به موسا دا ﴿ثَلَاثِينَ لَيْلَةً﴾. سی شه و ﴿وَأَتَمَمْتَهَا بِعَشْرِ﴾. به ده شه وی تر ما وه که مان ته و او کرد ﴿فَتَرَمَقَتْ رِيَّةُ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾. نه موسا وه ختی دیداری په روه ردگاری بوو به چل شه و ی ته و او ﴿وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ﴾. موسا به هاروونی برای ووت ﴿أَخْلَفِي فِي قَوْمٍ﴾. تو له ناو گه له که مدا جیتشینم به ﴿وَأَصْلَحْ﴾. و کاری چاك بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾. و شوینی ریبازی خرا به کاران مه که وه ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَتِنَا﴾. جا کاتی موسا هات بو کات و شوینی دیاری کراومان (بو گفتو گو کردن له گه لمان) ﴿وَوَكَّلْنَاهُ رَبُّهُ﴾. و په روه ردگار و توو یژی له گه لدا کرد ﴿قَالَ رَبِّ﴾. وونی: ئهی په روه ردگارم ﴿أَرَأَيْتَ أَنْظُرَ إِلَيْكَ﴾. خو تم نشان بده تا بت بینم ﴿قَالَ لَنْ تَرَنِ﴾. (په روه ردگار) فره مووی: تو (له دنیا دا) من نایینی ﴿وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾. به لام سهیری (لای) شاخه که بکه ﴿فَإِنْ اسْتَغْفَرَ مَكَانَهُ﴾. جا ئه گه ر ئه و شاخه له شوینی خوی دا نه جو لا ﴿فَسَوْفَ تَرَاهُ﴾. ئه وه دوا ی که میك تو ش ده مبینی ﴿فَلَمَّا تَخَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ﴾. جا کاتیک په روه ردگاری خوی ده رخت بو شاخه که ﴿جَعَلَهُ دَكًّا﴾. شاخه که ی وورد و هان کرد (و له گه ل زویدا ته ختی کرد) ﴿وَحَرَّمُوسَى صَعْقًا﴾. و موسا ش به یی هو شی که و ت به پروودا ﴿فَلَمَّا أَتَقَا﴾. جا وه ختی هو شی به خویدا هاته وه (چاك بوویه وه) ﴿قَالَ سُبْحَنَكَ﴾. فره مووی: پاکی و بی گه ردی بو تو (ئهی په روه ردگار) ﴿ثُبَّتْ إِلَيْكَ﴾. به په شیمانی گه ر امه وه بو لات ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾. وه من یه که می پروا دارنم ﴿۱۷﴾

قَالَ يَمْوَسَّىٰ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمِي
 فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
 لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ
 شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ
 دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
 فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
 وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ
 الْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ
 عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ أَلْمِ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ
 وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾
 وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن
 لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

﴿قَالَ﴾ (په‌روەردگار) فه‌رمووی: ﴿يَمْوِسَىٰ﴾ ئە‌ی مووسا ﴿إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ﴾ بێگومان من تۆم هه‌لبێزاردوه‌به‌سه‌ر هه‌موو خه‌لکی دا ﴿بِرِسَالَتِي﴾ به‌په‌یامه‌کانم ﴿وَبِكَلِمَةٍ﴾ و‌قسه‌کردنم (له‌گه‌لت راسته‌وخو) ﴿فَخَذَ مَاءً آتَيْتُكَ﴾ که‌واته ئە‌وه‌ی پێم به‌خشیوی توند ده‌ستی پێوه‌بگه‌ر ﴿وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ وه‌له‌سوپاس گوزاران به ﴿١٤١﴾ ﴿وَكُنْتَ لَهُ فِي الْأَلْوَابِ﴾ و‌له‌و پارچه‌ته‌ختانه‌دا بۆمان نووسی ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له‌هه‌موو جوژه‌باسیك ﴿مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ به‌ند و نامۆزگاری و باسی هه‌موو شتێك به‌روونی (که‌پنویستیان پێی بیت) ﴿فَخَذَ هَاقُومًا﴾ که‌واته (مووسا) به‌توندی بیانگه‌ر و ئاگاداریان به ﴿وَأَمْرًا مِّنْكَ﴾ وه‌فه‌رمان به‌گه‌له‌که‌ت بکه ﴿يَاخُذُوا بِحُسْنِهَا﴾ تا ده‌ست بگرن و په‌فتار بکه‌ن به‌جوانتر و چاکترینیان ﴿سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَنَاقِينَ﴾ به‌زووبی جێ و شوێن له‌سنوور ده‌رچووانتان نشان ده‌دم ﴿١٤٢﴾ ﴿سَاصْرِفْ عَنْ عَائِلَتِي﴾ لایان ئە‌ده‌م له‌به‌لگه‌و نیشانه‌و ئایه‌ته‌کانم ﴿الَّذِينَ يَكْبَرُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ ئە‌وه‌وانه‌ی که‌خۆیان به‌گه‌وره‌داده‌نێن له‌سه‌ر زه‌ویدا ﴿بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ به‌ناهه‌ق و نا‌په‌وا ﴿وَأَن يَرَوْا كَلَاءَتِي﴾ ئە‌وه‌وانه ئە‌گه‌ر هه‌موو ئایه‌ت و مو‌ع‌ج‌یزه‌یه‌ك بینن ﴿لَايُؤْمِنُوهَا﴾ باوه‌رپێی نا‌هێنن ﴿وَأَن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر ئایینی راست و دروست بینن ﴿لَايَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا﴾ نایکه‌ن به‌ریازو ئایینی خۆیان ﴿وَأَن يَرَوْا سَبِيلَ الْغِيِّ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر رێگه‌ی گومرایه‌ی و ئایینی چه‌وت بینن ﴿يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا﴾ ده‌یکه‌ن به‌ئاین و رێياز بۆ خۆیان ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ هه‌موو ئە‌مانه‌له‌به‌ر ئە‌وه‌یه‌که‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به‌درو‌ ده‌زانی ﴿وَكَاؤُاْ أَعْنَافًا غَافِلِينَ﴾ وه‌هه‌میشه‌بێ ئاگا‌بوون لیان ﴿١٤٣﴾ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه‌که‌سانێك که‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به‌درو‌زانی ﴿وَلِقَاءَ الْآخِرَةِ﴾ هه‌روه‌ها دیداری روژی دوا‌یان (به‌درو‌زانی) ﴿حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ کارو کرده‌وه‌ی (چاکیان) به‌هیچ ده‌رچوو (پو‌چه‌ن بو‌ویه‌وه) ﴿هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا مَا كَاؤُاْ يَعْمَلُونَ﴾ ئایا جگه‌له‌و (خه‌راپانه‌)ی که‌ده‌یان کرد سزا ده‌درێن؟ ﴿١٤٤﴾ ﴿وَأَتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ وَهُوَ هُوَزِي مُوسَا بَاش (رۆیشتی) مووسا درو‌ستیان کرد ﴿مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا﴾ له‌خشل و زیره‌کانیان په‌یکه‌ری گوێره‌که‌یه‌ك ﴿لَّهُ خُورَاقٌ﴾ که‌قۆره‌ی (وه‌ك گوێره‌که‌ی) هه‌بوو ﴿أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَايُكَلِّمُهُمْ﴾ ئایا ئە‌وه‌وانه‌نه‌یانبینی که‌بێگومان ئە‌و (گوێره‌که‌یه‌) قسه‌یان له‌گه‌لدا ناکات ﴿وَلَايَهْدِيهِمْ سَبِيلًا﴾ و‌هیچ رێبازنیکیشیان نشان نادات ﴿أَتَتَّخِذُوهُ﴾ کردیان به‌(په‌رستراو) ﴿وَكَاؤُاْ ظَلِمِينَ﴾ و‌ئه‌وه‌انه‌سته‌مکاربوون ﴿١٤٥﴾ ﴿وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ﴾ وه‌کاتی له‌ده‌ستیان ده‌رچوو (زۆر په‌شیمان بو‌ونه‌وه) ﴿وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا﴾ وه‌تیگه‌یشتن و بینان که‌بێگومان گومرا‌بوون ﴿قَالُوا﴾ و‌وتیان: ﴿لَئِنْ لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا﴾ سوێند به‌خوا ئە‌گه‌ر په‌روەردگارمان به‌زه‌یی پیماندا نه‌به‌ته‌وه ﴿وَيَعْفِرْ لَنَا﴾ وه‌له‌گوناهه‌کانمان خو‌ش نه‌بێت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ئە‌وه‌به‌راستی ئیمه‌له‌زیان لێ که‌وتوان

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضَبَ عَلَيْهِمْ غَضَبًا شَدِيدًا قَالُوا لِمَ جِئْتَ بِآيَاتِنَا وَأَنْتَ مِنَ الْمُنْكَرِينَ ۝١٥٠
 وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝١٥١
 إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ
 غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُفْتَرِينَ ۝١٥٢
 وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن
 بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝١٥٣
 وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي نُسخَتِهَا
 هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ۝١٥٤
 وَأَخْتَارَ مُوسَى
 قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ
 رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِنِّي أَتُهْلِكُهُمْ بِمَا فَعَلَ
 السُّفَهَاءُ مِنِّي إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي
 مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ۝١٥٥

﴿وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ جا کاتی موسا گه رایه وه ناو هوزه که ی ﴿عَصَبَنَ أَسَفًا﴾ بهرق و توریه کی زوره وه ﴿قَالَ﴾ (موسا) وونی (به گویره که پرسته کان) ﴿بِسْمَاخْلَقْتُونِي مِنْ عَدِيٍّ﴾ له دوی من چ جیشینکی بهد فپرو خراب بوون ﴿أَعْلَيْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ﴾ نایا بهله تان کرد له فهرمانی بهرورد گارتان؟ ﴿وَالْقُلُوبُ الْأَلْوَحُ﴾ (موسا) تهخته کانی (تهوراتی) فری دا ﴿وَلَذَرَيْنِ أَخِيهِ بَحْرَهُ الْيَمِّ﴾ وه (قزی) سه ری (هاروونی) برای گرت و بهرو خوی راییشا ﴿قَالَ﴾ (هارون) وونی: ﴿إِنَّمَا هِيَ كُورِي دَايِكُمْ﴾ ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي﴾ بهراستی ئهم گه له لاوازیان کردم ﴿وَكَاذِبًا يَقُولُونَ﴾ نزیك بوو بسم کوژن ﴿فَلَا تُشْمِتْ بِالْأَعْدَاءِ﴾ کهواته دوزمانم پی دلخوش مه که ﴿وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ و له گه ن هوزی ستهم کاراندا دامه منی ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي﴾ ئهی بهرورد گارم له خووم و براکه م خوش به ﴿وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ﴾ وه بمانخه ره ناو بهزه یی و میهره بانی خوته وه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ﴾ تو میهره بان ترینی هه موو میهره بانانیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ﴾ بهراستی ئهو که سانه ی که گویره که پرست بوون ﴿سَيَبْأَهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له مهو دوا ده که ونه بهر رق و خه شمی بهرورد گاریان ﴿وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههروه ها رسوایی و زه لیلی له زبانی دونیادا. ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ﴾ هه ره بهو جوړه سزای درو هه لبهستان دهده یں ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ وه ئه وانه ی گونا هیان کرد ﴿ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا﴾ پاشان دوی ئه وه تهو بهیان کرد ﴿وَأَمَّا بَنُو إِسْمَاعِيلَ﴾ و باوه ریان هیئا ﴿إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ بیگومان بهرورد گارت پاش ئهو (باوه رهیئان و توبه کردنه) ﴿لَعَفُورٌ رَجِيمٌ﴾ لیورده ی میهره بانه ﴿وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ﴾ جا کاتی موسا توریه یی به که ی نیشته وه ﴿أَخَذَ الْأَلْوَحَ﴾ تهخته کانی (تهوراتی) هه لگرت هه وه ﴿وَفِي سُحُفٍ﴾ و له ره نووس و نوسراوی ئهو (تهختانه) دا ﴿هَذِي وَرَحْمَةٌ﴾ رینموونی و بهزه یی گه و ره هه بوو ﴿لِّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ﴾ بو که سانیك که له بهرورد گاریان ده ترسن ﴿وَأَخَذَ مَوْسَىٰ قَوْمَهُ﴾ وه موسا له گه له که ی خوی هه لی بژارد ﴿سَبْعِينَ رَجُلًا﴾ حفتا پیاو ﴿لِمِيقَاتٍ﴾ بو کات و شوینی دیاری کراو له گه ل ئیمه (بو ئه وه ی له کیوی طور تهو به بکه ن له تاوانی گویره که پرستیه که یان، جا کاتیك هاتنه ئه وی ووتیان به موسا بروات پی ناهینن تا خوا نه بینین تو خوت قسه ت له گه ل کرد با ئیمه ش ببینین) ﴿فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ (خوا سزای دان و بومه له رزه ی بو ناردن) جا کاتیك که بوومه له رزه که دایگرتن ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ لَوْ شِئْتَ﴾ ئهی بهرورد گارم گهر بتویستایه ﴿أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنِّي﴾ له مهو پیش ئه وان و منیشت له ناو ده برد ﴿أَتَهْلِكُ﴾ نایا تو هه موومان له ناو ده بهیت ﴿بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا﴾ به هو ی ئه وه ی که گیل و نه فامه کانمان ئه نجامیان داوه ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ﴾ ئه مه ته نه ا تا قی کردنه وه به کی خوته ﴿فَضِلْ بِهَآءِمْ نَشَاءُ﴾ هه ره که سیکت بویت بهو هو یه وه گو مرای ده که ییت ﴿وَتَهْدِي مَنْ نَشَاءُ﴾ وه هه ره که سیکت بو ی رینموونی ده که ییت ﴿أَنْتَ وَلِيُّنَا﴾ هه ره تو پشتیوان و (بهرستروامانی) ﴿فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾ کهواته لیئمان خوش بیهو ره حمان پی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ﴾ چونکه باشتیرین لی بورده هه ره توی ﴿۱۶۹﴾

* وَكُتِبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ
 إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي
 وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
 الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
 الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ
 فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
 عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
 الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
 عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
 النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
 لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَكَلِمَاتِهِ ۚ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِنَ
 قَوْمِ مُوسَى ۖ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

﴿وَأَكْتُبُ لَكَ فِي هَذِهِ النُّبَا حَسَنَةً﴾ (خوايه) له م دونيادا چا كه مان بؤ بنووسه ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ هه روه ها له پوړی دوايشدا ﴿إِنَّا هَذَا إِلَيْكَ﴾ به راستی ئيمه بؤ لای تو گه راوينه ته وه ﴿قَالَ﴾ (په روه ردگار) فره مووی: ﴿عَذَابِي﴾ سزاو ئازارم ﴿أَصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ﴾ دوو چاری هه ركه سى ده كه م كه م به مووی ﴿وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه به زه يی و ره حمه تيشم هه موو شتيكي گرتو ته وه ﴿فَسَأَكُفُّهَا لِلَّذِينَ﴾ جا له دوايی دائه و (به زه يی يه م) ده نووسم بؤ ئه وانه ی ﴿يَتَّقُونَ﴾ پاريزكار و له خوا ترسن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه كات ددهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ﴾ ئه وانه ش كه بپروا به به لگه و نيشانه كانی ئيمه دينن ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ﴾ (نهم په حمه ته ی په روه ردگار) بؤ ئه وانه يه كه شوين پيغه مبه ر ﷺ كه وتوون كه پيغه مبه ريكي نه خوئينده واره و (له لايه ن په روه ردگار وه هاتووه) ﴿الَّذِي يَدْعُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُ﴾ ئه و كه سه (پيغه مبه ريكه ئه هلی كتاب سيفه تی ده زانن) چونكه به نووسراوی لايانه ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ﴾ له ته ورات و ئينجيل دا ﴿يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ﴾ كه فره مانيان پي ده كات به چا كه ﴿وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ريگرييان لي ده كات له خرابه ﴿وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ﴾ شته خاوين و پا كه كانيان بؤ حلال ده كات ﴿وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ﴾ وه شته پيسه كانيان لي حهرام (قه ده غه) ده كات ﴿وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ و باره قورس و گرانه كانيان له سه ر لاده بات و ﴿وَالْأَعْلَالُ﴾ ئه و كوت و زنجيرانه ش ﴿الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ كه به سه ر يانه وه بوون ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ ئه مچا ئه و كه سانه ی كه باوه ريان به و (پيغه مبه ره) هيتايت ﴿وَعَزَّزُوهُ﴾ و ريزو قه دريان بؤ دانايت ﴿وَنَصَّرُوهُ﴾ يارمه تيان دايت و پشتيو انيان لي كرديت ﴿وَأَنبَعُوهُ النَّورَ﴾ و په يره وی ئه و نووره يان كرديت (كه قورئانه) ﴿الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ﴾ كه له گه ليدا نير اوه ته خواره وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئه وان هه موو (كه باسكران) له رزگار بووانن ﴿قُلْ﴾ (ئهی مه حمه مده ﷺ) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئهی خه لکينه ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾ به راستی من پيغه مبه ري خوام بؤ ئيوه هه مووتان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئه و (خوايه ی) كه ته نها بؤ ئه وه، مولکی هه موو ئاسمانه كان و زه وی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هيچ په رستراوینکی راست نيه جگه له ئه و ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ده ژينيت و ده مړينيت ﴿فَقَامُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ كه واته بپروا به خوا و پيغه مبه ره كه ی بهينن ﴿النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ﴾ كه نيراوینکی نه خوئينده واره ﴿الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ ئه ویش باوه ری به خوا ﴿وَكَلِمَتِهِ﴾ و به ووته كانی هيه ﴿وَأَتَّبِعُوهُ﴾ ئيوه ش شوینی بكه ون و په يره وی بكه ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بكه ونه سه ر ريگای راست ﴿وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى﴾ وه له هوزه كه ی مووسادا ﴿أُمَّةٌ﴾ تاقمیکي گه وره هه ن ﴿يَهْدُونَ بِالْحَقِّ﴾ كه رينموونی خه لکی ده كه ن به حقه و راستی ﴿وَبِهِ يَعْدِلُونَ﴾ و هه ر به حقه ش دادوهری ده كه ن ﴿١٥٩﴾

وَقَطَعَهُمْ أَثْنَتَى عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى
مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ وَآلٍ أُضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ^{١٦٠}
فَأَنْبَجَسَتْ مِنْهُ أَثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنَّ وَالسَّلَوى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ^{١٦١}
وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ
فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ^{١٦٢} وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
حِثَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ
كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ^{١٦٣}

﴿وَقَطَعْنَاهُمْ أَثْنَ عَشَرَ أَسْبَابًا أُمَمًا﴾ نهوان (جولو له که) مان کرد به دوانزه تیره و تایفه وه ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ وه وه حیمان بۆ موسا کرد ﴿إِذْ أَسْقَفْنَاهُ قَوْمَهُ﴾ کاتیک که هۆزه که ی داوای تاویان لی کرد (له تینواندا) ﴿أَن أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ که به گو چانه که ت بدله به رده که ﴿فَأَنبَجَسَتْ مِنْهُ﴾ نیتر دهست به جی لئی هه لقولا ﴿أَفَنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا﴾ دوازه کانی ﴿قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ﴾ بیگومان هه ر تیره و تایفه یه ک جیگای تاو خواردنی خوی ده زانی ﴿وَوَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ﴾ وه هه ورممان کرد به سییه به سه ریانه وه ﴿وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ﴾ و گه زو و بالنده ی (شیلایه) مان بۆ ناردن ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ له و پرزق و پرزیه پاکانه بخون که پیمان داوون ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ وه نه وانه (به و تاوانانه) هیچ سته میکیان له نیمه نه کرد ﴿وَلَا كُنْ﴾ به لکو ﴿كَأَنُفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ هه ر سته میان له خویان ده کرد ﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ (بیر بکه ره وه) کانی به وان ووترا ﴿أَسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ﴾ له ناو نه و شارهدا (بیت المقدس) نیسته جی بین ﴿وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ﴾ له (خواردنه کانی) نه وی بخون له هه ر لایه ک چه زتان کرد ﴿وَقُولُوا حِطَّةٌ﴾ و بلین: (داوای) نیمه سرپینه وه ی گونا نه کانمانه ﴿وَادْخُلُوا الْأَبْابَ سُجَّدًا﴾ و له ده ر وازه ی (شاره وه) به سوژده بردنه وه بر و نه ر ووره وه ﴿تَغْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ﴾ نه و سا له خراپه و تاوانه کانتان ده بوورین و خوش ده بین ﴿سَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ﴾ له ناینده دا (پاداشتی) چا که کاران زیاد ده که بین ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ که چی نه وانه یان که سته میان کرد گوریان ﴿قُلْ لَا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ نه و (ووته ی) که پیمان ووترا بوو به و و ته کی تر ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجًّا﴾ نیمه ش (داوای نه وه) سزایه کمان ناردنه سهریان ﴿مِنْ السَّمَاءِ﴾ له تا سامنه وه ﴿يَمَّا كَانُوا يَظْلِمُونَ﴾ به هوی نه وه که به رده و ام سته میان ده کرد ﴿وَسَأَلْنَاهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ﴾ وه پر سیاریان لی بکه ده ر باره ی نه و شاره ی ﴿الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْبَحْرِ﴾ که له نزیک ده ریا (ی سور) بوو ﴿إِذْ يَعْبُدُونَ فِي السَّبْتِ﴾ که له پر وژی شه ممه دا دهست دریزی یان ده کرد (به وه ی راوه ماسیان ده کرد له کاتیکدا خوی گه و ره له و پر وژده راوه ماسی لی قه ده غه کر دیوون) ﴿إِذْ أَنَا بَنِيهِمْ حَتَّىٰ تَبَلَغَهُمُ يَوْمَ سَابِغَتِهِمْ سُرْعًا﴾ چونکه له پر وژی شه ممه که یاندا ماسیه گه و ره کان دهاتن و ده رده که و تن به سه ر ناو وه (خوای گه و رو به ممه تا قی کر دنه وه) ﴿وَيَوْمَ لَا يَسْتَوُونَ﴾ وه پر وژیک که شه ممه نه بوایه ﴿لَا تَأْتِيهِمْ﴾ ماسیه گه و ره کان نه ده هات بویان ﴿كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ﴾ تا به و جو ره تاقیمان کر دنه وه ﴿يَمَّا كَانُوا يَقْسُقُونَ﴾ چونکه له فهرمانی خوا ده رده جوون و سه ر پیچیان ده کرد (به وه ی فیلان کرد، ده جوون له پر وژی هه ییندا تو ره کان یان داده نا، و پر وژی یه ک شه ممه ش هه لیان ده گرت وه به ممه ش فهرمانه که ی خویان شکاند) ﴿۱۷۶﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعِصَمٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾
فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعَتْهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِيَهُمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّثْقُ الْكِتَابِ
أَن لَّا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَاللَّذَّارُ الْأَخِرَةُ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

﴿وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ﴾ کاتئی تاقمیی لهوان (به تاقمیکئی تریانی) ووت ﴿لَمَّا تَعَطَّوْنَ قَوْمًا﴾ بوجی ئاموزگاری کؤمه لیک ده کهن ﴿اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ﴾ که خوا له ناویان ده بات ﴿أَوْ مَعَدَّيْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ یان به سزایه کی سهخت سزایان ده دات ﴿قَالُوا مَعَدَّةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ﴾ ووتیان: تا لای په روه رد گارتان به هانه و عوزر بی (و تاوانبار نه بین له سهر بی دهنگیمان) ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَشْفَوْنَ﴾ و به لکو نه وان له خوا بترسن ﴿فَلَمَّا تَسَوَّأْنَا كُتُوبًا يَوْمَ﴾ نه مجا کاتئی نه وهی پیئ ئاموزگاری کرابوون له بیریان چوو ﴿أَنجَبْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ الشُّعْرِ﴾ نه وانهی بهر گریان ده کرد له خراپه و تاوان رزگارمان کردن ﴿وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه وانهش که سته میان کرد سزمان دان ﴿بِعَذَابٍ بَسیس﴾ به سزایه کی زور خراپ ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوئی دهر چوونیان له فرمانی خوا ﴿فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّأْهُوَاتِهِمْ﴾ جاکاتیک یاخی بوون له نه وهی قه ده غه کرابوون لی ی ﴿فَلَمَّا لَّهُمْ كُتُوبًا قَدَرَةً حَسیس﴾ نه وسا پیمان ووتن: بینه چند مه میمونیکئی دوور خراوهی بی نرخ ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ﴾ وه (ئهی موحه ممه د ﴿بِیر بکه روه) کاتئی په روه رد گارت رایگه باندو دای به گوئیچکه یاندا ﴿لَيَعْبَثَنَّ عَلَيْهَا﴾ سویند بی بیگومان ده نیتری بویان ﴿إِلَىٰ يَوْمِ الْقِسْمَةِ﴾ تا رۆزی دواپی ﴿مَنْ يُّسْوِئْهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ که سانی که سزای توند و به دیان بی بیچیزی ﴿إِنْ رَّبَّاكَ تَسْرِعَ الْعِقَابِ﴾ به راستی په روه رد گارت تولهی خیرایه ﴿وَاللَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ به راستی لی خوش بوو و میهره بانیشه ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا﴾ وه نه وانمان له سهر زهوی دابه چند کؤمه لیک دابهش کرد ﴿مِنْهُمْ الصَّالِحُونَ﴾ هه ندیکیان چاکه کارن ﴿وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هه ندیکیشان وهك نه وان نه بوون (بی باوهر بوون) ﴿وَيَكُونُهُم بِالْحَسَنَةِ﴾ وه تاقیمان کردنه وه به چندها چاکه و خوشی ﴿وَالسَّيِّئَاتِ﴾ و به چندها خراپه و ناخوشی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به ئومیدی نه وهی بگه رینه وه (بؤلای خوا) ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ﴾ دواپی نه وان جی نشینانیکئی خراپ هاتنه جیگه یان ﴿وَرِثُوا الْكِتَابَ﴾ که میراتگری تهورات بوون ﴿يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى﴾ که ههر بؤ مال و سامانی (حهرامی) هم دونیابه هه لیان نه دا نه و هشیان هه لبزارد ﴿وَيَقُولُونَ سَيُعَذِّبُنَا﴾ وه ده یانووت بیگومان ئیمه عه فو ده کریین ﴿وَإِن يَأْتِهِمْ﴾ له کاتیکدا نه گهر بویان بیت ﴿عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ﴾ کالایه کی وهك نه وهی تر نه گهر چی خرابیش بواپه و هریان ده گرت ﴿أَلَمْ يَأْخُذْ عَلَيْهِمْ﴾ ئایا لییان و هرنه گیراوه و پیویست نه کراوه له سهریان ﴿مِثْلُ الْكِتَابِ﴾ په یمان له تهوراتدا ﴿أَن لَّا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ﴾ که به دهام خواوه هیچ نه لین ﴿إِلَّا الْحَقَّ﴾ بیجگه له راستی نه بیت ﴿وَدَّرَسُوا مَا فِيهِ﴾ نه وهی له تهوراتدا هه بوو خویندویانه ته وه ﴿وَالذَّارِ الْآخِرَةَ﴾ وه رۆزی دواپی و (دهست که وتی نه و رۆزه) ﴿خَيْرٌ لِّلَّذِينَ﴾ چاکتر و باشره بؤ نه وانهی ﴿يَشْفَوْنَ﴾ که خو پاریزو له خواترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ئایا هیشتا ژیر نابن؟ ﴿وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ﴾ وه نه وانهی به توندی دهست ده گرن به تهوراتنه وه (و په روه یان ده کرد پیش هاتنی ئیسلام) ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویژه کانیان به جی ده هیتن ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾ بیگومان ئیمه وونی ناکهین ﴿أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران ﴿۷۲﴾

* وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
 خُذُوا مَاءَ آتِنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾
 وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
 عَلَى أَنفُسِهِمُ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ
 آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا
 بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَآتِلْ عَلَيْهِمُ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ
 مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
 لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ
 كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوْ تَتْرُكْهُ
 يَلْهَثَ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ
 الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسُهُمْ كَانُوا بِآيَاتِنَا مُغْفِرُونَ ﴿١٧٧﴾ مَن يَهْدِ اللَّهُ
 فَهُوَ الْمُهْتَدَى وَمَن يُضِلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

﴿وَإِذْ تَقَرَّبْنَا إِلَى الْجِبِلِّ فَوَقَّهَ﴾ (بهینه وه بیران) کاتیک که کیو (ی طور) مان بهر ز کرده وه به سه ریاندا
 ﴿كَانَهُ ظِلُّهُ﴾ وه کو هه وریک (سیه ریک) بوو ﴿وَوَطَّنَا أَهْلَهُ وَاقِعِيَّهُ﴾ وه لایان وابوو که ده که ویت
 به سه ریاندا ﴿خُذُوا مَاءَ آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ (پیمان ووتن) نه وه ی که پیمان داوون به توندی بیگرن ﴿وَإِذْ ذُرُّوا
 مَا فِيهِ﴾ وه نه وه ی تیدایه (له ناموز گاری و حوکم) بهر ده وام له بیرتان بیت ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو
 بینه پاریزکار و له خواترس ﴿وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ﴾ وه کاتی که بهر وهر دگارت وهر ی گرت (دهری هیتا)
 ﴿مِنْ نَبِيِّ آدَمَ مِنْ طُهورِهِ﴾ له پستی نادمی یه کان ﴿ذُرِّيَّتَهُ﴾ وه چه و نه وه کانیان ﴿وَأَشْهَدُهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾
 وه کردنی به شایهت به سه ریانه وه ﴿الَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾ (پنی ووتن) ثایا من بهر وهر دگاری ئیوه نیم ؟
 ﴿قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا﴾ (له وه لامدا) ووتیان: به لی شایهتیمان دا ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ تا نه لین ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له
 رۆزی دواپی دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ به راستی ئیمه بی ناگا بووین له مه (که خوا بهر وهر دگار مانه)
 ﴿وَتَقُولُوا﴾ یا نه وه کو بلین: ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا﴾ بیگومان باوو باپیرانمان هاو به شیان بریار داوه
 ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له پیش (ئیمه وه) ﴿وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه ئیمه ش وه چه و نه وه ی دوا ی نه وان بووین
 ﴿أَفَهَلْ كُنَّا﴾ ده ی ثایا له ناو مان ده بیت ﴿بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ﴾ به وه ی که بی فه رو خراپه کاران
 کردو یانه ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَلْبَتِ﴾ ئا به و جوړه نیشانه کانی خوا پروون ده که ینه وه ﴿وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ به لکو (بهر وه هق) بگه رینه وه ﴿وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ﴾ وه (ئی موحه ممه د) بخوینره وه
 به سه ریاندا ﴿تَبَّ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا﴾ هه والی ئه و که سه ی که نیشانه کانی خومان بی به خشی ﴿فَأَنسَلَخَ
 مِنْهَا﴾ که چی خوی لی دارنی (و در چوو له فرمانی خوا) ﴿فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ﴾ ئه مجاشه یتان دوا ی
 کهوت ﴿فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ﴾ به هوی نه وه وه بو به یه کیک له گو مریان ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا﴾
 ئه گهر بمان ویستایه به و ئایه تانه پله یمان بهر ز ده کرده وه ﴿وَلَكِنَّهُ﴾ به لام نه و ﴿أَخَذَ إِلَى الْأَرْضِ﴾
 خوی نوساند به زهوی یه وه ﴿وَاتَّبَعَهُ وَهُنَّ﴾ و دوا ی ئاره زووی خوی کهوت ﴿فَمَثَلُ الْكَلْبِ﴾
 نمونه ی نه و هک نه و سه گیه ﴿إِنْ نَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ﴾ ئه گهر لینی بدهیت و ده ریکه یت (موره ت لی
 ده کات و) زمانت لی در دینن ﴿وَأَنْتَ رُكَّعٌ يَلْهَثْ﴾ وه ئه گهر وازیشی لی بهیتی ههر زمان در ده یتی
 ﴿كَذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ نه و (سیفه تانه) نمونه ی نه و که سانه به ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه کانی
 ئیمه یان به درو دانا ﴿فَأَقْصَصَ الْقَصَصَ﴾ ده ی نه و داستان و چیر و کانه باس بکه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾
 تا بچنه وه به خویاندا و بیر بکه نه وه ﴿سَاءَ﴾ به دو خراپه ﴿مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ وینه و (چیر و کی) نه و
 که سانه ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه کانی ئیمه یان به درو دانا ﴿وَأَنْفُسُهُمْ كَالْوَطْأَتِ الْوُحُونِ﴾ نه وانه هه میشه
 سته میان له خویان ده کرد ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ههر که سیش (خوا به هوی کرده وه کانی وه) گو مری بکات
 ههر نه و رینمونی کراوه ﴿وَمَنْ يُضِلِلْ﴾ ههر که سیش (خوا به هوی کرده وه کانی وه) گو مری بکات
 ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ههر نه وانه زیان لی که ووتو ره نه چه رپون ﴿۷۸﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ أذانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا
أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ
يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾
أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقَّتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَّسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّاكُمْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا﴾ وه سویتند به‌خوا به‌راستی دروستان کردوه ﴿لِجَهَنَّمَ﴾ بۆ دوزخ ﴿كثيراً من الجن والانس﴾ زوریک له جنۆ که و ئاده‌می ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا﴾ دلیان هه‌به به‌لام پیتی تیناگهن (له راستی) ﴿وَلَهُمْ آعُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا﴾ و چاویان هه‌به (هه‌قی) پی نابین ﴿وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾ و گوئیان هه‌به (هه‌قی پی) نایستن ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ﴾ ئه‌وانه وه‌ك ئازهل (و چوار پی) وان ﴿بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾ بگره خرابتر و گومرا ترن (له ئازهل) ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ هه‌ر ئه‌وانه بی ئاگیان ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ هه‌ر بۆ خوا به‌جواترین و چاکترین ناوه‌كان ﴿فَادْعُوهُمْ﴾ جا ئیوه‌ش به‌و ناوانه بانگ و هاواری لی بکه‌ن ﴿وَذُرُوا الَّذِينَ﴾ واز به‌هین و نرخ دامه‌نین بۆ ئه‌وانه‌ی ﴿يُجَادُونَ فِي أَسْمَائِهِ﴾ که‌له‌ناوه‌کانی (خوا) دا گورپان و لادان ده‌که‌ن (ده‌یکه‌نه ناو بۆ بته‌کانیان) ﴿سَيُخَوِّذُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌زوویی توله‌ی ئه‌وه‌ی ده‌یانکرد لییان ده‌سه‌نریت ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ﴾ وه له‌وانه‌ی که دروستان کردوه کۆمه‌لێک هه‌به ﴿يَهْدُونَ بِالْحَقِّ﴾ ریتمونی خه‌لک ده‌که‌ن به (ثابینی) راست ﴿وَبِهِ يَعْدِلُونَ﴾ و داد وهریشی پی ده‌که‌ن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه ئه‌وانه‌ی که نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به‌درو دانا ﴿سَسْتَدْرِيْهُمْ﴾ وورده (پله به‌پله) نزیکیان ده‌که‌ینه‌وه له‌تیاچوون ﴿فَمَنْ حَيْثُ لَا يَعْمَلُونَ﴾ به‌جوریک که خویشیان به‌خویان نازانن ﴿وَأَمْلِ الْهَمِّ﴾ ماوه‌یه‌ك مۆله‌تیا ن ده‌دم ﴿إِنْ كِيدِيْ مَتِينٌ﴾ به‌راستی پیلانی من زور پشه‌و و به‌هیزه ﴿أُولَئِكَ يَتَكَبَّرُونَ﴾ ئایا ئه‌وان بیران نه‌کردۆته‌وه ﴿مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ﴾ که‌هاورپی که‌یان موحه‌مه‌د ﷺ هه‌ر گیز تووشی شیتی نه‌بووه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ ئه‌و تنه‌ها تر سیته‌ریکی ئاشکرایه (بۆ ئیوه) ﴿أُولَئِكَ يَنْظُرُونَ﴾ ئایا ئه‌وانه ناروانن؟ ﴿فِي مَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌و مۆلکه‌ گه‌وره‌و فراوانه‌ی له‌ئاسمانه‌كان و زه‌وی دا هه‌به ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه له‌و شتانه‌ی خوی گه‌وره‌ دروستی کردوون ﴿وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ﴾ وه له‌وانه‌یه‌ نزیک بویتته‌وه ﴿أَجَلُهُمْ﴾ کۆتایی (زیان)یان ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾ جا به‌چ قسه‌یه‌ك له‌پاش قورئان بر وادینن ﴿مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هه‌ر که‌س خوا گومرای بکات (به‌تاوانی کرده‌وی خرابی) ﴿فَلَا هَادِيَ لَهُ﴾ ئه‌و هیچ ریتمونی که‌ریکی بۆ نییه ﴿وَيَذَرُهُمْ﴾ (خوا) وازیان لی دینیت ﴿فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ له‌گومرای و یاخی بوونی خویاندا گیز بخون ﴿يَسْتَلُونَكَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) پرسیارت لی ده‌که‌ن ﴿عَنِ السَّاعَةِ﴾ له‌باره‌ی پۆزی دواپی یه‌وه ﴿إِنَّا نُمْرَسُهُا﴾ که‌ی ده‌بیت ﴿قُلْ إِنَّمَا عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي﴾ بلی: زانینی ئه‌وه‌ تنه‌ها لای په‌روه‌ردگارمه ﴿لَا يَجْلِيْهَا لَوْفُهَا﴾ هیچ که‌س (ناوانیت) کاته‌که‌ی ئاشکرا بکات ﴿إِلَّا هُوَ﴾ جگه‌له‌په‌روه‌ردگار نه‌بیت ﴿تَنَزَّلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (هاتنی قیامه‌ت) بۆ ئاسمانه‌كان و زه‌ویش گران و قورسه ﴿لَا تَأْتِيْكُمُ اللَّيْلَةُ﴾ نایه‌ت به‌سه‌رئاندا (پروندات) له‌ناکاودا نه‌بیت ﴿يَسْأَلُكَ كَانَتْ﴾ له‌تۆ ده‌رسن وه‌ك ئه‌وه‌ی که‌تۆ ﴿حَتَّىٰ عَمَّا﴾ له (هاتنی) پۆزی دواپی ئاگاداری ﴿قُلْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: إِنَّمَا عَمَّمَهَا بېگومان زانینی (هاتنی) ئه‌و پۆزه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ تنه‌ها لای خوا به ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوریک له‌خه‌لکی نایزان ﴿۱۷۴﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
 إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا
 تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا
 اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
 فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى
 اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَیْشِرُکُونَ مَا لَا یَخْلُقُ شَیْئًا وَهُمْ یُخْلَقُونَ
 ﴿١٩١﴾ وَلَا یَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ یَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
 وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا یَتَّبِعُوا سِوَاكَ عَلَیْكُمْ أَدْعَاؤُهُمْ
 أَمْ أَنْتُمْ صَالِحُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنْ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادُ
 أَمْثَالِکُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلِیَسْتَجِیْبُوا لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ یَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ یَبْطِشُونَ
 بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعِینٌ یُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ یَسْمَعُونَ
 بِهَا قُلْ أَدْعُوا شُرَكَاءَکُمْ ثُمَّ کیدُونِ فَلَا تَنْظُرُونَ ﴿١٩٥﴾

﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه مهده ﷺ) بلی: ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ من خاوهنی هیچ سوود و زیانیک نیم بوخوم ﴿لَا مَأْشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر نه وهی خوا بیهوی ﴿وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ﴾ نه گهر من غیب و شته نادیاره کانم بزانیایه ﴿لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ﴾ خیر و خوشی زورم به دهست دهینا ﴿وَمَا مَسْنَى السُّوءِ﴾ وه هیچ خراپه و زیانیکم پی نه ده گهیی ﴿إِنَّا أَنَا لَا نَذِيرُ وَبَشِيرٌ﴾ من نهها ترسینهرو مرده درم ﴿لَقَوْمٌ يُؤْمِنُونَ﴾ بوخه لکانیک که باوهر دهینن ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ (خوا) نه و زاتهیه که ئیوهی دروست کردوه ﴿فَزَنْفُسٍ وَجَدَوْهُ﴾ لهیه که س (که ئادهمه) ﴿وَرَجَلٍ مِّنْهَا وَجْهًا﴾ ههر له خوی هاوسه ری به دی هینا ﴿لَيْسَ كُنَّ إِلَهِاتًا﴾ تاله لای بهه سیته وه (ئارام بگری) ﴿فَلَمَّا تَعَشَّيْهَا﴾ جاکاتیک (پیاوه که) له گهل هاوسه ره که ی جووت بوو (دروست بوو) ﴿حَمَلَتْ حَمَلًا خَفِيًّا﴾ باری سووکی هه لگرت (سکی پر بوو) ﴿فَمَرَّتْ بِهِ﴾ نه مجا له سهر ئه م (سک پرپه) ماو هیه که تیپه ری ﴿فَلَمَّا أَتَقَلَّتْ﴾ جاکاتیک (سکه که ی) قورس بوو ﴿دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا﴾ (ژن و میرده که) ههر دوو له خوا پارانه وه ﴿لَئِنْ آتَيْنَا صَالِحًا﴾ سویتد بی نه گهر تو مندالیک کی چاک و تهواومان پی بدهیت ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ بنگومان له سوپاس گوزاران دهینن ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمَا صَالِحًا﴾ به لام کاتیک (نه وه کانی ئادهم و حهوا پاش خویان) پهروه ردگار مندالیک کی چاکی بیدان ﴿جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ﴾ چهند هاو به شیکیان بوخوا دانا (وه که نه وهی بتههرسته کان ده یانکرد) ﴿فِيمَا أَتَاهُمَا﴾ له وهی که پیی دابوون ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خواله وه به رزو بلند تره که هاو به شیی بو دابینن ﴿أَشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا﴾ ئایا شتانی که ده که نه به هاو به شیی خوا که ناتوان هیچ شتیک دروست بکهن ﴿وَهُمْ يُخْلُقُونَ﴾ له کاتیکدا خوشیان دروست کراون ﴿وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا﴾ وه (نه وبت و په رستراوانه) ناتوانن هیچ یارمه تی یه کیان بدن ﴿وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ ههروه ها ناتوانن یارمه تی خویشیان بدن ﴿وَأَن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گهر ئیوه نه وان (بته کان) بانگ بکهن بو ریی راست ﴿لَا يَتَّبِعُونَ﴾ شویتتان ناکه ون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَدْعَوْنَهُمْ﴾ بو ئیوه یه کسانه چ بانگیان بکهن ﴿أَمْ أَلَنَّمُ صَالِحِينَ﴾ یان بی دهنگ بن (سوودتان پی ناگهینن) ﴿إِنَّا أَلَيْنُ﴾ به راستی نه وان ی ﴿تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ که ئیوه هاوارو داوایان لی ده که نه جگه له خوا ﴿عِبَادُ أَمْثَلُكُمْ﴾ نه وانیش چهند بهنده کن وه که خوتان ﴿فَادْعُوهُمْ﴾ دهی بانگ و هاواریان لی بکهن ﴿فَلَيْسَتْ حَبِيبُ أَلَكُمْ﴾ با وه لامتان بده نه وه (ویسته کانتان به جی بهینن) ﴿إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست گون، ﴿أَلَهُمْ أَزْجُلُ يَمْشُونَ بِهَا﴾ ئایا نه وانه (هیچ نه بی وه که خوتان) قاچیان هه به که پی ی پرون به رییدا ﴿أَلَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا﴾ یان دهستان هه به که دهستی پی بوه شیتن ﴿أَلَهُمْ أَعْيُنٌ يُّبْصِرُونَ بِهَا﴾ یان چاویان هه به که پی ی بینن ﴿أَلَهُمْ أَذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا﴾ یان گوئیان هه به که پی ی بیستن ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه مهده ﷺ) بلی: ﴿ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ﴾ بانگی هاو به شه کانتان بکهن ﴿ثُمَّ كِيدُونَ﴾ پاشان نه خشه و پیلانم بو دانیین ﴿فَلَا تَظُنُّونَ﴾ و مؤله تیشم مهدهن ﴿۱۷۵﴾

إِنَّ وَلِيَیَ اللَّهُ الَّذِی نَزَلَ الْكِتَابُ وَهُوَ یَتَوَلَّى الصَّالِحِیْنَ
 ۱۹۶ وَالَّذِیْنَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا یَسْتَطِیْعُونَ نَصْرَکُمْ
 وَلَا أَنْفُسُهُمْ یَنْصُرُونَ ۱۹۷ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا یَسْمَعُوا
 وَتَرَاهُمْ یَنْظُرُونَ إِلَیْکَ وَهُمْ لَا یُبْصِرُونَ ۱۹۸ خُذِ الْعَفْوَ
 وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِیْنَ ۱۹۹ وَإِنَّمَا یَزَعَنَّکَ
 مِنَ الشَّیْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِیعٌ عَلِیمٌ ۲۰۰ إِنَّ
 الَّذِیْنَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَیْفٌ مِّنَ الشَّیْطَانِ تَذَكَّرُوا
 فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ۲۰۱ وَإِخْوَانُهُمْ یَمُدُّوهُمْ فِي الْغَىِّ ثُمَّ
 لَا یُقْصِرُونَ ۲۰۲ وَإِذْ لَمْ تَأْتِهِمْ بَیْأَتٍ قَالُوا لَوْلَا آجَتِیْتَهُمَا
 قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا یُوحِیَ إِلَیَّ مِنْ رَبِّیْ هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّکُمْ
 وَهُدًی وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ یُّؤْمِنُونَ ۲۰۳ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ
 فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّکُمْ تُرْحَمُونَ ۲۰۴ وَادَّکَّرَ رَبَّکَ
 فِی نَفْسِکَ تَضَرَّعًا وَخِیفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
 وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِیْنَ ۲۰۵ إِنَّ الَّذِیْنَ عِنْدَ رَبِّکَ
 لَا یَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَیَسْبَحُونَهُ وَلَهُ یَسْجُدُونَ ۲۰۶

﴿إِنْ وَلِيَ اللَّهُ﴾ به‌راستی پشتیوان و دوستی من هه‌ر خواجه ﴿الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ﴾ ئەو (خواه‌ی) که‌قورئانی نارده‌خواره‌وه ﴿وَهُوَ يُنَزِّلُ الصَّلَاحِينَ﴾ وه‌هه‌ر ئەو‌یش پشتیوانی چاکه‌کاران ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه‌ئەوانه‌ی ئێهه‌ جگه‌له‌خوا هانا‌یان بۆ ده‌به‌ن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ﴾ ناتوانن یارمه‌تی تان بده‌ن ﴿وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ ناشتوانن یارمه‌تی خویان بده‌ن ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه‌ئە‌گه‌ر بانگیان بکه‌ن بۆ پر‌نگای راست ﴿لَا يَسْمَعُوا﴾ ئەوان نایستن ﴿وَتَرْبَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ وه‌واده‌زانی بۆ تو‌ده‌روانن ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ له‌کاتی‌کدا ئەوان هیچ نابینن ﴿خُذِ الْعَفْوَ﴾ ده‌ست بگه‌ره‌به‌لیئوره‌بی یه‌وه (چاوو پۆشی بکه) ﴿وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾ فره‌مان‌یش بده‌به‌چاکه‌وچاکه‌کردن ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾ و‌پوو وه‌ر‌گه‌یره‌له‌نه‌فامان و نه‌زانان (وازیان لی به‌ینه) ﴿وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ﴾ وه‌ئە‌گه‌ر خه‌ته‌ره‌و خه‌یال و وه‌س‌وه‌سه‌یه‌کت بۆ هات له‌لایه‌نی شه‌یتانه‌وه ﴿فَأَسْعِدْ بِاللَّهِ﴾ یه‌کسه‌ر په‌نا بگه‌ره‌به‌خوا ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی هه‌ر ئەو بیسه‌ری زانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ به‌راستی ئەوانه‌ی خواناس و پار‌یز‌کار بوون ﴿إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ﴾ کاتی‌ک خه‌ته‌رو وه‌س و وه‌سه‌یه‌کیان له‌شه‌یتانه‌وه پ‌ی‌بگات ﴿تَذَكَّرُوا﴾ یادی خوا ده‌که‌ن و خویان بیر ده‌که‌ویته‌وه ﴿فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ جا‌کتوپر به‌ر‌چاویان رۆشن ده‌بیته‌وه (راستی ده‌دۆزنه‌وه) ﴿وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ﴾ وه‌برا (شه‌یتانه) کانیان یارمه‌تیان ده‌ده‌ن له‌گو‌م‌رای‌ی بووندا ﴿ثُمَّ لَا يَبْصُرُونَ﴾ پاشان کو‌تایی‌ی ناهینن و واز ناهینن (بۆ گو‌م‌را کردنیان) ﴿وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ﴾ وه‌هه‌ر کاتی‌ک (وه‌حی دوا بکه‌ویت) ئایه‌تی‌کیان بۆ نه‌هینی ﴿بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا جِئْتِمْهُمْ دِهَانٌ يَّوْتُ: بُوْجِي لَهُ خُوْتَهُ وَه‌ر‌یکی ناخه‌یت (بۆ خۆت هه‌لی نابه‌ستی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ئە‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بَلَىٰ: بَیْگومان من هه‌ر شوینی ئەوه‌ده‌که‌وم ﴿مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي﴾ که‌له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار مه‌وه وه‌حیم بۆ ده‌کریت ﴿هَذَا بَصَائِرٌ مِّنْ رَبِّكَ﴾ ئەم (قورئانه) به‌ر‌چاو رۆشنی و به‌لگه‌یه‌له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار تانه‌وه ﴿وَهُدًى﴾ و پر‌نموونی و نیشانده‌ره ﴿وَرَحْمَةً﴾ و میهره‌بانی و به‌زه‌یی خوایه ﴿لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بۆ گه‌ل و هۆزیک که‌باوه‌ر دینن ﴿وَإِذَا فُرِئِ الْقُرْآنُ﴾ وه‌کاتی‌ک که‌قورئان خو‌یندرا ﴿فَأَسْمِعُوا لَهُ﴾ ده‌بی گو‌ی‌ی لی بگرن ﴿وَأَنْصِتُوا﴾ و بی‌ده‌نگیش بن ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ بۆ ئەوه‌ی خوا میهره‌بانیتان له‌گه‌لدا بکات ﴿وَأَذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ﴾ وه‌له‌(دل و) ده‌روونت دایادی په‌روه‌ردگار ت بکه ﴿تَضَرَّعًا وَخِيفَةً﴾ به‌پارانه‌وه‌ترس و بی‌مه‌وه ﴿وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به‌بی ئەوه‌ی ده‌نگ به‌ر‌زیکه‌يته‌وه ﴿يَالْعُدُوِّ وَالْأَصْصَالِ﴾ له‌به‌ره‌بیانی و ده‌ماو ده‌می ئیواراندا ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه‌له‌بی‌ئاگیان مه‌به ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ به‌راستی ئەو فره‌شته‌نای که‌لای په‌روه‌ردگار تن ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ خو‌به‌زل نازانن ﴿عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ له‌به‌رستنی ئەو (خوا) ﴿وَيُسَبِّحُونَهُ﴾ وه‌مه‌میشه ستایشی ده‌که‌ن (کر‌نووشی بۆ ده‌به‌ن) ﴿وَلَهُ يُسْجَدُونَ﴾ و ته‌نها سو‌ژده‌بۆ ئەو ده‌به‌ن. ﴿١٧٦﴾

سورة الأنفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ
وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَإِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ① إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ② الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ③ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ④ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ
مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِيهُونَ ⑤
يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ
وَهُمْ يَنْظُرُونَ ⑥ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يَحِقَّ الْحَقُّ بِكَلِمَتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ⑦
لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ⑧

سوره‌قی ﴿الْأَنْفَالُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿يَسْعَىٰ نَوَاكُ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) پرسیارت لی‌ ده‌که‌ن ﴿عَنِ الْأَنْفَالِ﴾ سه‌بارت به‌ ده‌سکه‌وته‌کان (ی‌ جه‌نگی‌ به‌در) ﴿قُلْ﴾ توش‌ بلی‌: ﴿الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ ته‌و ده‌ست که‌وتانه‌ ه‌ر بۆ‌ خوا و پی‌غه‌مبه‌رن ﷺ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که‌واته‌ خو‌تان بی‌اریزن و له‌ خوا بترسن ﴿وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ﴾ وه‌ په‌یوه‌ندی نی‌وان خو‌تان چاک‌ بکه‌نه‌وه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وگو‌پرایه‌لی‌ خوا و پی‌غه‌مبه‌ره‌که‌ی بن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ته‌گه‌رئی‌وه بر‌وادارن ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بی‌گومان بر‌واداران ته‌نها که‌سانیکن ﴿إِذَا دُكِرَ اللَّهُ﴾ کاتیک‌ که‌باسی‌ خوا کرا و ناوی‌ هیترا ﴿وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دلی‌ان ده‌ترسیت و ترسی‌ لی‌ ده‌نیشیت ﴿وَإِذَا ثَلِثَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ﴾ کاتیک‌ش‌ ئایه‌ته‌کانی‌ خوا بخو‌ینرئی‌ته‌وه به‌سه‌ریاندا ﴿زَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ بر‌ویان (بی‌ی‌) زیاد ده‌بیت ﴿وَعَلَىٰ رِجْلَيْهِ تَوَكَّلُونَ﴾ و ه‌ر پشت به‌ په‌روه‌ردگاری‌ خو‌یان ده‌به‌ستن ﴿الَّذِينَ يَقْسِمُونَ الصَّلَاةَ﴾ ته‌وانه‌ن که‌ به‌راستی‌ نوی‌ژه‌کانیان به‌جی‌ ده‌هیتن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾ وه‌ له‌و رزق و رۆ‌زیه‌ی پیمان‌ داوون (له‌ پیناوی‌ خوا‌دا) ده‌به‌خشن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ﴾ ه‌ر ته‌وانه‌ن ﴿الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ بر‌وادارانی‌ راسته‌قینه‌ ﴿لَهُمْ دَرَجَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ پله‌ی‌ به‌رزیان بۆ‌ هه‌یه‌ لای‌ په‌روه‌ردگاریان ﴿وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و لی‌ خو‌ش‌ بوونی‌ (تا‌وانه‌کانیان) و رۆ‌زی‌ په‌سه‌ندو چاک‌ (یان بۆ‌ هه‌یه‌) ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ﴾ ه‌ر چۆ‌نیک‌ که‌ په‌روه‌ردگارت له‌ ماله‌ که‌ت (له‌شاری‌ مه‌ینه‌) ده‌ره‌یه‌نایت (بۆ‌ جه‌نگی‌ به‌در) ﴿بِالْحَقِّ﴾ به‌ه‌ق و راستی‌ ﴿وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌ کاتیک‌دا بی‌گومان ده‌سته‌یه‌که‌ له‌بر‌واداران ﴿لَا كَرِهُونَ﴾ بی‌زاربوون و پی‌یان ناخو‌ش‌ بوو ﴿يُحِبُّدُونَكَ فِي الْحَقِّ﴾ ده‌مه‌قالیت‌ له‌گه‌ل‌دا ده‌که‌ن له‌ (ستی‌) ه‌ق و راستدا ﴿بَعْدَ مَا بَيَّنَّ﴾ دوا‌ی‌ ته‌وه‌ش‌ که‌ بۆ‌یان ر‌وون بۆ‌ته‌وه‌ (که‌ راسته‌ هیت‌ستا جه‌نگیان لا‌گران‌ه‌) ﴿كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ﴾ وه‌ک‌ ته‌وه‌ی‌ به‌ توندی‌ به‌ره‌و‌ مردن‌ بی‌رین‌ ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ و به‌چاوی‌ خو‌یان (مردن‌) بینن ﴿وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ﴾ (بی‌ری‌ ته‌و‌ کاته‌ بکه‌نه‌وه‌) که‌خوا به‌لینی‌ به‌ئی‌وه‌دا ﴿إِحْدَى الْأُظْفَاقَيْنِ﴾ ده‌ست‌ که‌وتی‌ به‌کی‌ک‌ له‌و دوو‌ کۆ‌مه‌له‌ (کار‌وانه‌ با‌زرگانیه‌ که‌ یان‌ سه‌رکه‌وتن‌ به‌ سه‌ریاندا) ﴿أَنَّهُمَا لَكُمْ﴾ به‌راستی‌ ده‌بیت‌ه‌ هی‌ ئی‌وه‌ ﴿وَتُؤَدُّونَ﴾ وه‌ ئی‌وه‌ ته‌وه‌تان‌ بی‌ خو‌شه‌ ﴿أَنَّ عَذَابَاتِ الشُّوَكَةِ﴾ که‌ ته‌و ده‌ستکه‌وته‌ بی‌ چه‌که‌، (کار‌وانه‌ با‌زرگانیه‌ که‌) ﴿تَكُونُ لَكُمْ﴾ بۆ‌ ئی‌وه‌ بیت‌ ﴿وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَيِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ﴾ به‌لام‌ خوا ده‌یه‌ویت‌ و وته‌کانی‌ خو‌ی‌ به‌راست‌ ده‌رجی‌ (حه‌ق‌ سه‌رکه‌وی‌) ﴿وَيَقْطَعُ دَابِرَ الْكَافِرِينَ﴾ و ره‌گ‌ و ریشه‌ی‌ بی‌ با‌وه‌ران‌ له‌بن‌ بی‌تی‌ ﴿لِيُخَيِّقَ الْحَقَّ﴾ تا‌ه‌ق‌ جی‌گیر بکات‌ ﴿وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ﴾ و نا‌حه‌قی‌ش‌ له‌نا‌و به‌ری‌ و بو‌چه‌لی‌ بکاته‌وه‌ ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با‌تا‌وانبارانیش‌ پی‌یان ناخو‌ش‌ بیت‌ ﴿۸﴾

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ أَنِّي مُّمَدِّدُكُمْ بِأَلْفٍ
 مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
 وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
 عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يَغْشَىٰكُمُ النَّعَاسُ أَمَنَةٌ مِّنْهُ وَيُنْزِلُ
 عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَ كُفْرًا بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ
 رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ
 ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا سَأَلِقَىٰ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَصْرَبُوا
 فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَأَصْرَبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
 شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
 شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ كُفْرُكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
 عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا زَحَفَافًا فَلَا تُولُوهُمْ إِلَّا دُبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُولِهِمْ يُؤَمِّدِ
 دُبْرَهُ إِلَّا أَمْتَحَرَّ الْقِتَالِ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ
 بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَيَبْسُ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

﴿إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبَّكُمْ﴾ (بیر بکه نه وه) کاتیک (له به در دا) هانانان بۆ پهر و ردگار تان ده برد ﴿فَاسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ خواش هات به هانانان وه ﴿أَنِّي مُؤَيَّدٌكُمْ﴾ ووتی من ده نیم بۆ یار مه تیان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ هه زار فریشته ﴿مُرْدِفِينَ﴾ به دوی یه کدا (دینه خوار ی) ﴿وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ﴾ وه خوا ئه وه ی ته نها بۆ شادی و موزده نارد ﴿وَلِنُظْمِنَ بِهِ قُلُوبَكُمْ﴾ تا دله کانتان پی ی ئارام بگریت ﴿وَمَا أَتَصَرُّ إِلَّا آمَنَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه سهر که و تنیش ته نها لای خوا وه یه وه بس ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به ده سته لاتی کار به جی یه ﴿إِذْ يُغَشِّيكُمُ الْغَاسِقُ﴾ (بیر بکه نه وه) کاتی (خوا) وه نه وزی به سهر تاندا هینا ﴿أَمَنَةً مِّنْهُ﴾ (بو وه هوی) دلتیای ئیوه له لایهن (پهر و ردگار) خویه وه ﴿وَيُزِيلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانیسی له ئاسمان وه بۆ باراندن ﴿لِيُظْهِرَ لَهُ﴾ تا پاکتان بکاته وه پیی ﴿وَيُذْهِبَ عَنْكُمُ رِجْسَ الشَّيْطَانِ﴾ و پیسی شه یان (دوو دلی و گومان) له ئیوه دوور بخاته وه ﴿وَلِيُزَيِّطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ﴾ و په یوه ندی دله کانتان پته و بکات ﴿وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾ وه به و (بارانی) پیکانتان دامه زرا و جیگیر بکات ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ﴾ (بینه وه بیر) کاتیک که پهر و ردگار نیگای نارد ﴿إِلَى الْأَمَلِ الْكِبَرِ﴾ بۆ فریشته کان ﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾ (که به پیغه مبه ر و با وه داران رابگه یهن) که بیگومان من (خوای گه وه) له گه لئانم ﴿فَتَبَيَّنُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ده ی دلی که سائیک قایم و دامه زرا و که ن که با وه پریان هینا وه ﴿سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ﴾ به زوویی ترس و بیم ده خه مه دلی ئه وه که سانه ی که بی با وه پوون ﴿فَأَضَرُّنَا قُلُوبَهُمْ أَفْعَاقًا﴾ جا ئیوه ش له سهر ووی گهر دنیان بدن (واته سهر یان) ﴿وَأَضَرُّنَا قُلُوبَهُمْ أَفْعَاقًا﴾ وه له هه موو سهر په نجه کانیان بدن (واته له هه موو لاشه یان بدن له سهر وه تا خواره وه) ﴿ذَلِكَ﴾ ئه وه ﴿يَأْتِيهِمْ شَاقُوا مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ له به ر ئه وه ی که به راستی ئه وانه درایه تی خوا و پیغه مبه ره که یان کرد ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ههر که سیکیش درایه تی خوا و پیغه مبه ره که ی بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ ئه وه بیگومان توله و سزای خوا زور سه خت و به تینه ﴿ذَلِكَمُ فَدْوُهُ﴾ (حوکم و سزای ئیوه) ئه وه یه ده ی بیچه زن ﴿وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ﴾ وه به راستی بۆ بی پروایان سزای ناگری دوزخ هیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی ئه وه که سانه ی که پرواتان هینا وه ﴿إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا﴾ کاتیک (له جهنگ دا) پروو به پرووی زوریک له بی با وه پریان بوونه وه ﴿فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ﴾ قهت پشتیان تی مه که ن و هه لمه یه ن ﴿وَمَنْ يُولِهِمْ يُوزِدْ دُبرَةً﴾ وه ههر که س له و روزه د پشتیان تی بکات و هه لبیت ﴿إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ﴾ مه گهر (مه بهستی ئه وه بیت) بۆ هیرش کردن بگه ریته وه سهر یان ﴿أَوْ مُتَحَرِّزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ﴾ یان پروات بۆ لای کومه لیک ی تر (ویار مه تیان بدات) ﴿فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ﴾ ئه وه بیگومان بهرق و خه شمی خوا وه ده گه ریته وه ﴿وَمَا أُولَٰئِهِ جَهَنَّمُ﴾ وه جیگای دوزخ ده بیت ﴿وَيَسَّ الْمَصِيرُ﴾ که جیگایه کی زور خراب و به ده ﴿١٦﴾

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ
تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُدُّوا نَعْدًا وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ * إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ يُدْخِلُهُ
تَحْشُرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

﴿فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ﴾ ده که واته ئیوه ئه و انتان نه کوشت ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ﴾ به لکو خوا ئه وانی کوشت
 ﴿وَمَارَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ﴾ وه کاتی که (مشتی خول و زیخت پرو به کافران) هاو یتست به ته نها تو نه تهاو یتست
 ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى﴾ به لکو خوا هاو یتستی (و لیبدان) ﴿وَلِيُجِبَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ ئه و ی خوا پرواداران تاقی
 بکاته وه ﴿مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنٌ﴾ له لایه ن خویزه وه به تاقی کردنه وه یه کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 به راستی خوا بیسه ری زانیه ﴿ذَلِكَ﴾ (سه ره نه جامی باوه پرواداران و کافران) ئه وه بوو
 (که پرووی دا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كِيدَ الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خوا پیلانی بی پروایان بوچه له ده کاته وه
 ﴿إِنْ تَسْقَطْخُوا﴾ ئه گهر ئیوه ئه ی (بیباوه ران) داوای یارمه تی و سه رکه وتن ده کهن ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ
 الْفَتْحُ﴾ ئه وه به راستی سه رکه وتنتان بۆ هات (گالته یان پی ده کات) ﴿وَأَنْ تَسْهَوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾
 ئه گهر کوتایی بهینن (له دوزمنایه تی پیغه مبه ریان کوتای بهینن به بت په رستی) ئه وه چاکتره بۆتان
 ﴿وَأَنْ تَعُودُوا نَعْدَ﴾ وه ئه گهر بگه رینه وه (بۆ سه ر دزایه تی یان بت په رستی) ئه وه نیمه ش ده گه رینه وه (بۆ
 سه ر خستی باوه پرواداران) ﴿وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِتْنَتُهُمْ شَيْئاً﴾ هه ر گیز ده ستو کو مله که تان هیچ سوو دیکتان
 پی ناگه یه نن ﴿وَلَوْ كُفِّرَتْ﴾ هه ر چه ند زوریش بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و به یگومان خوا له گه ل
 پرواداران دابه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی ئه وه که سانه ی پرواتان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾
 گوپره لی خواو پیغه مبه ره کی بن ﴿وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ﴾ و پستی تیمه کهن ﴿وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ﴾ له کاتیکدا ئیوه
 تیده گهن و ده بیستن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا﴾ وه کو ئه وانه مه بن که (به سه ر زاره کی) ووتیان
 بیستمان ﴿وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ له کاتیکدا که ئه وانه هیچ نایستن و تینا گهن ﴿إِنْ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 به راستی خرابترینی هه موو گیان له به ران له لای خوا ﴿الضُّمُّ الْبُكْرُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ﴾ ئه وه
 که پروالانن (مه به ست پی بیباوه رانه) که بیرناکه نه وه و ژیر نابن ﴿وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ﴾ وه ئه گهر خوا
 بیزانییه ﴿فِيهِمْ خَيْرٌ﴾ چاکه یه که له و (بیباوه رانه دا) هیهه ﴿لَأَسْمَعَهُمْ﴾ بینگومان وای لی ده کردن
 بیستن ﴿وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ﴾ ئه گهر خوا (فه رمانی خوی) پی بیستنایه ﴿لَتَوَلَّوْا﴾ هه ر پرویان وهرده گیرا
 ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وه ئه وان هه ر گوی پی نه دهرن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی ئه وه که سانه ی
 پرواتان هیتاوه ﴿أَسْتَجِيبُ لَكُمْ وَلِلرَّسُولِ﴾ وه لامی خوا و پیغه مبه ره بده نه وه ﴿إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾
 کاتیک که بانگتان ده کهن بۆ لای ئه و (تایینه ی) که زیندووتان ده کاته وه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ بشزانن ﴿أَنَّ
 اللَّهَ﴾ به راستی (ویستی) خوا ﴿يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ﴾ ده بیته به ره به ست له نیوان ئاده می و دلیدا
 (واته ئه و په ری ده سته لاتنی هیه به سه ر دلی بنده کانیدا) ﴿وَأَنَّهُ إِلَهٌِ خُشِرُونَ﴾ وه به راستی هه ر
 لای ئه و کو ده کرینه وه (له رژی دواپی دا) ﴿وَأَتَّقُوا فَتَنَةَ﴾ وه خوتان بیارین له ناشوب و به لایه ک
 ﴿لَا تُصِيبَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً﴾ که تووشی سته م کارانتان نابیت به تایبه تی (هه مووتان
 ده گریته وه) ﴿وَأَعْمُوا﴾ وه بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ که به راستی توله و سزای خوا زور

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا
اللَّهَ يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذْ أُتِيَ عَلَيْهِمْ
ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا
إِلَّا أَصْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا
هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ
أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿وَأَذْكُرُوا﴾ بیر بکه‌نه‌وه ﴿إِذْ أَنْتُمْ﴾ کاتیک که ئیوه ﴿قَلِيلٌ مُّسْتَضْعِفُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ که‌م و لاوازکراو و ژیر ده‌سته بوون له زه‌وی (مه‌ککه) دا ﴿تَخَافُونَ﴾ ده‌ترسان ﴿أَنْ يَتَخَفَكُمُ النَّاسُ﴾ که‌خه‌لکی بتان فرېنن و بده‌ن به‌سهر تاندا ﴿فَقَالُوا لَكُمْ﴾ نه‌مجا خوا په‌نای دان ﴿وَأَيُّكُمْ يَضُرُّهُ﴾ وه به‌یار مه‌تی خو‌ی پشتیوانی کردن ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وه رزق و رۆزی له شته پاك (و حه‌لاله) کان پی به‌خشین ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی سوپاس گوزاری خوا بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌رتان هیناوه ﴿لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ ناپاکی مه‌که‌ن له گه‌ل خوا و پیغه‌مه‌ر ﷺ دا ﴿وَتَخُونُوا أَمْتَكُمْ﴾ وه ناپاکی مه‌که‌ن له سپارده‌کانی ناو خو‌تان ﴿وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ له کاتیکدا که ئیوه ده‌زنان (ناپاکی یه) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزنان ﴿أَنْتُمْ آمَوُلُكُمْ وَأُولَدُكُمْ﴾ به‌راستی مال و مندالتان ﴿فِتْنَةً﴾ هوی تاقی کردنه‌وه‌ی (ئیوه) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه به‌راستی لای خوا پاداشتی زور گه‌وره هیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که باوه‌رتان هیناوه ﴿إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه خواناس بن و خو‌تان بیارینن ﴿يَجْعَلَ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ هوی جیا‌که‌ره‌وه‌ی (راست و ناراست) تان بۆ فه‌راهم دینیت ﴿وَيُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ و له گونا‌هه‌ کانتان ده‌بوری ﴿وَيَغْفِرَ لَكُمْ﴾ و لی‌تان خو‌ش ده‌بیت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوه‌ن به‌هره و چاکه‌ی زور گه‌وره یه ﴿وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه (بیر بکه‌ره‌وه) کاتیک نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون پیلانیان له دژت ده‌گیرا ﴿لِيُثْبِتُوكَ﴾ تا به‌ندو کو‌تت بکه‌ن ﴿أَوْ يُفْنُواكَ﴾ یان بتکوژن ﴿أَوْ يُخْرِجُوكَ﴾ یان (له مه‌ککه) ده‌رت بکه‌ن ﴿وَيَمْكُرُونَ﴾ وه نه‌وانه (به‌رده‌وام) پیلان ده‌گیرن و فرو فیل ده‌که‌ن ﴿وَيَمْكُرُ اللَّهُ﴾ وه خوایش له به‌رامبه‌ر نه‌واندا پیلان ده‌گیریت بۆ پو‌وجه‌ل کردنه‌وه‌ی پیلان و فر و فیله‌کانیان ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ الْمَكْرَيْنِ﴾ وه خوا چاکترینی پیلان گیرانه (به‌رامبه‌ر پیلان گیران) ﴿وَإِذْ أَنْتَ لَاحِقٌ عَلَيْهِمَ آيَاتُنَا﴾ وه کاتیک که نایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌سهر دا ده‌خو‌نرتیه‌وه ﴿قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا﴾ ده‌لین : بیستمان (واته گرنگ نی یه) ﴿لَوْ شَاءَ لَقُلْنَا مَثَلٌ هَذَا﴾ نه‌گه‌ر بمان ویستایه وینه‌ی نه‌و نایه‌تانه‌مان ده‌ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه‌مه هیچ نی یه جگه له نه‌فسانه‌ی پیشینان ﴿وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ﴾ (بیر بکه‌ره‌وه) کاتیک (که بی باوه‌ره‌کان) ده‌یان ووت نه‌ی به‌روه‌ردگار ﴿إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ﴾ نه‌گه‌ر نه‌م قورئانه راسته و له لایه‌ن تۆوه هاتووه ﴿فَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَابًا﴾ ده‌ی به‌رد به‌سهرماندا بیاری‌نه ﴿مَنْ أَلَمَهُ﴾ له ئاسمانه‌وه ﴿وَأَنْتَ بَعْدَ آبِ أَيْمٍ﴾ یان سزای سه‌ختی پر ئازارمان بۆ بنیره ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ وه به‌راستی خوا سزایان نادات ﴿وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾ له کاتیک دا تو (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) له‌ناویاندا بیت ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ﴾ هه‌روه‌ها خوا تووشی سزایان ناکات ﴿وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه‌وان داوای لی‌بوردن بکه‌ن له خودا ﴿﴾

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَائِهِمْ إِلَّا الْأَلْمَتُونَ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءٌ وَتَصْدِيَةٌ فَذُقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيَنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ ثُمَّ يَغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُحْشَرُونَ ﴿٢٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ
فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنَّ
أَنْتَ هُوَ فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٣٠﴾

﴿وَمَا لَهُمْ آلَا يَعَذِّبَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا چوڼ سزایان نادات؟! ﴿وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له کاتیکدا
 نهوان بهرگری (موسولمانان) ده کهن له چوون بو مزگهوتی بهر پړو پیروزی (که عبه) ﴿وَمَا كَانُوا
 أُولَئِكَ هُودٌ﴾ له کاتیکدا نهوان خوښه ویست و سهر بهر شتیاری نهو (مزگهوته) نین ﴿إِنْ أُولَئَاؤُهُ إِلَّا
 الْفِتْنُونَ﴾ بهراستی سهر بهر شتیار و خوښه ویستی نهو (مزگهوته) خوا ناسان و پاریز کارانن
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازانن ﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ﴾ وه نویژی نهوان
 (بت په رسته کان) له مالی خوادا هیچ نی به ﴿إِلَّا مَكَاةٌ﴾ جگه له فیکه کردن ﴿وَوَصَّيْنَاهُ﴾ و چه پله
 لیدان نه بیت ﴿فَذَرُونَا الْعَذَابَ﴾ که واته بهرژن سزای سخت (له به دردا) ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾
 به هو ی پروا نه هیئتانه وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهراستی نهوانه ی که بی باوهرن ﴿يُفْتَنُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾
 مال و سامانیان خه رج ده کهن ﴿يَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بو نهو هی بهر هه لستی ریگه ی خوا بکهن
 ﴿فَيُفْتَنُونَهَا﴾ جا له مهودوا (مال و سامانیان) بهخت ده کهن و دهیبه خشن ﴿ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ﴾
 له پاشان ده بیت به داخ و په ژاره بویان ﴿ثُمَّ يَعْلَمُونَ﴾ پاشان ژیر ده کهون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهوانه ی
 که بی باوهرن ﴿إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ﴾ هه له دوزخ دا کو ده کرینه وه ﴿لِيَحْمِلَ اللَّهُ الْخَبِيثَ
 مِنَ الطَّيِّبِ﴾ بو نهو هی خوا دهسته ی ناپاک له دهسته ی پاک جیا بکاته وه ﴿وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ﴾
 و ناپاکه کانش له سهر یه که هه لچنیت ﴿فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا﴾ نه مجا هه مووی پیکه وه کو بکاته وه
 ﴿وَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ﴾ و بیخانه دوزخه وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هه نهوانه زیانبار و خه سارو
 مهندي تهواون ﴿قُلْ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی: ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به نهوانه ی که بی باوهر
 بوون ﴿إِنْ يَسْتَهْزِئُوا﴾ نه گهر کوتایی بهین (به بی پروای یه که بیان) ﴿يُغْفَرْ لَهُمْ مَآذٍ سَلَفٍ﴾ بهراستی
 (خوا) ده بوریت له هرچی له وه و پیش کردوویانه ﴿وَإِنْ يَعُودُوا﴾ به لام نه گهر بگه رینه وه (سهر
 کرده و هی پیشوویان) ﴿فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ﴾ نهو بهراستی باوو یاسای پیشینه (خرابه)
 کان چی بوو (بو نه مانیش دووباره ده بیته وه) ﴿وَقَتْلُوهُمْ﴾ (باوهر داران) جهنگ بکهن له گه
 بی باوهراندا ﴿حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ﴾ هه تا ناژاوه (بی باوهری و بت په رستی) نامینیت ﴿وَيَكُونَ الذِّبْرُ
 لِلَّهِ﴾ و ثابین و ملکه چی هه مووی بو خوا ده بیت ﴿فَإِنْ أَتَوْهُ﴾ جا نه گهر کوتایی یان هیئا
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ نهو بهراستی خوا ﴿يَمَّا يَعْمَلُونَ بِصِرٍّ﴾ بههر کرده ویه که (بی باوهران) ده یکه
 بینایه ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه نه گهر پروویان وهر گیر او پشتیان هه لکرد ﴿فَاعْلَمُوا﴾ نهو بزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ
 مَوْلَاكُمْ﴾ بهراستی خوا پشتیوان و یار مته تی دهر تانه ﴿نِعْمَ الْمَوْلَى﴾ نهو (خوا) باشتین پشتیوانه
 ﴿وَنِعْمَ النَّصِيرُ﴾ وه باشتین یاریده دهر و سهر خه رانه ﴿

*وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
 وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَلِالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن
 كُنْتُمْ عَامِنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
 يَوْمَ التَّلَاقِ الْجُمُعَاتِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ
 أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبِ
 أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
 وَلَكِنْ لَيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ
 هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ
 لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا
 وَلَوْ أَرَادَكُمْ كَثِيرًا لَفَاشَلْتُمْ وَلَتَنْزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ
 يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَقُّتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
 فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۖ وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً
 فَانْهَبُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

﴿وَأَعْلَمُوا﴾ و هیزانن ﴿أَتَاخِذُهُمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ بینگومان ههر چیه کتان له غه نیمه‌ت (ده‌سکه‌وت) و گرت
 ﴿قَالَ لَهُ مُسْمِرُ﴾ نه‌وه به‌راستی بیتج یه‌کی نه‌و (ده‌سکه‌وته) بۆ خوا ﴿وَالرَّسُولُ﴾ و بۆ پیغه‌مبه‌ر
 ﴿وَلِذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و بۆ خزمانی (پیغه‌مبه‌ر) ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و بۆ هه‌تیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و بۆ هه‌زاران
 ﴿وَأَيْنَ السَّبِيلِ﴾ و بۆ ریبوارانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه باوه‌رتان هیناوه به‌خوا ﴿وَمَا أَنْزَلْنَا﴾
 وه به‌وه‌ی ناردوو مانه‌ته خواره‌وه ﴿عَلَىٰ عَبْدِنَا﴾ بۆسه‌ر به‌نده که‌مان (که‌موحه‌ممه‌د پیغه‌مبه‌ره) ﴿يَوْمَ الْفُرْقَانِ﴾ له‌روژی جیاکردنه‌وه‌دا (واته جه‌نگی به‌در) ﴿يَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعَاتِ﴾ له‌و روژه‌ی که‌دوو
 کۆمه‌ل به‌یه‌ک گه‌شتن (دژ به‌یه‌ک جه‌نگان) ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا
 ده‌سه‌لات‌داره ﴿إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدَّنْيَا﴾ وه کاتیک ئیوه لای خواری (شیوه‌که‌ی) نزیک (مه‌دینه) دا
 بوون ﴿وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ﴾ و نه‌وانیش له‌لای سه‌روی (شیوه‌که‌ی) دوورتر (له‌مه‌دینه) دا بوون
 ﴿وَالرَّكْبُ﴾ کاروانه‌که‌ش ﴿أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ له‌خوارتری ئیوه بوو ﴿وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر به‌لیتتان
 به‌یه‌کتر باده ﴿لَا خَلَفْتُمْ﴾ بینگومان جیاواز ده‌بوون ﴿فِي الْبَيْعِ﴾ له‌به‌لیته‌که‌دا (جه‌نگتان نه‌ده‌کرد)
 ﴿وَلَكِنْ﴾ به‌لام ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ (کۆی کردونه‌ته‌وه) بۆ نه‌وه‌ی خوا کاریک به‌دی بیتت ﴿كَانَ﴾
 مفعولاً ههر به‌دی دیت ﴿لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی له‌ناو بجیت نه‌و که‌سه‌ی (به‌لای خواوه)
 له‌ناو چووه ﴿عَنْ بَيْتَةٍ﴾ له‌رووی به‌لگه‌وه ﴿وَيَخِجَىٰ مَنْ حَزَّ عَنْ بَيْتَةٍ﴾ وه بۆ نه‌وه‌ی بڑی نه‌وه‌ی (به‌لای
 خواوه) ده‌زی له‌رووی به‌لگه‌وه ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه به‌راستی خوا بیسه‌ری زانایه ﴿إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ﴾
 له‌خه‌وت‌دا که‌م بوون ﴿وَلَوْ أَرَادَكُمْ كَثِيرًا﴾ خو نه‌گه‌ر (خوا ژماره‌ی) نه‌وانه‌ی به‌زۆر نیشان
 بدایتایه ﴿لَفَلَّسْتُمْ﴾ نه‌وه بینگومان ده‌ترسان و ده‌شکان ﴿وَلَتَنْزِعْتُمْ﴾ وه جیاواز ده‌بوون ﴿فِي الْأَمْرِ﴾
 له‌برباری جه‌نگ‌دا ﴿وَلَا كَانَ اللَّهُ سَلَمًا﴾ به‌لام خوا پاراستنی ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) زانایه
 ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌نه‌وه‌ی له‌ناو دل‌اندایه ﴿وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ﴾ (بیر به‌که‌نه‌وه) کاتیک خوا نه‌وانی
 نیشان دان ﴿إِذْ اتَّفَقْتُمْ﴾ کاتی پرو به‌پروو بوونه‌وه ﴿فِي أَغْيَبِكُمْ قَلِيلًا﴾ له‌به‌ر چاوتان به‌که‌م ده‌بیران
 ﴿وَقَلِيلًا كُمْ فِي أَغْيَبِهِمْ﴾ ئیوه‌شی له‌به‌ر چاوی نه‌وان به‌که‌م نیشان دا ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ بۆ نه‌وه‌ی خوا
 کاریک به‌دی به‌یتت ﴿كَانَ مَفْعُولًا﴾ ههر به‌دی دیت ﴿وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ وه هه‌موو کاره‌کان
 ههر بۆلای خوا ده‌گیرن‌یرنه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیناوه ﴿إِذَا لَقِيتُمْ﴾
 فِئَةً ﴿كَاتِبٍ﴾ (له‌جه‌نگ‌دا) له‌گه‌ل کۆمه‌لی‌کدا پرو به‌پروو بوونه‌وه ﴿فَاتَّبِعُوا﴾ خو‌گربن (هه‌لنه‌به‌ن)
 ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ و یادی خوا زۆر به‌کن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی سه‌رکه‌وتووبن ﴿١٥﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَأَصِيرُوا إِنَّا اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ
النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَى عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا
تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ
تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ
وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمَّ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَلِكَ
بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾
كَذَٰبٌ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (ئې باوه داران) گوږپرايه لې خوا و پېغه مېره کې بکېن ﴿وَلَا تَنَزَعُوا فَنَفْسُ لُؤْلُؤٍ﴾
وه جيا و از مېن و دوو بېره کې مه کېن به هوي به و بهشکين و لاوازين ﴿وَتَذَهَّبَ رِيحُكُمْ﴾ و هيزتان پړواو
نه ميښت ﴿وَأَصْرُفًا﴾ وه خوږاگرېن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ به پراستي خواله گه له خوگر اندايه ﴿وَلَا تَكُونُوا﴾
﴿كَالَّذِينَ خَرَجُوا﴾ وهك ته وانه (بت په رسته كان) مېن دهر چوون ﴿مِنْ دِرْهَمٍ﴾ له مال و وولاتي خوږان
﴿بَطْرًا وَرَنَاءَ النَّاسِ﴾ به فيزو وړو و پامايي بو خه لك كردن ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بهر گري (خه لكيان)
ده كرد له پړنگې خوا ﴿وَاللَّهُ يَمَّا يَمْلُوتُ مُجِيطٌ﴾ وه خوا به هه مو و نهو کارانه ي ده يکېن ناگداره ﴿وَيَذَرْنَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُمْ﴾ (بېر بکېره وه) کاتيك که شه يتان کرده وه کانياني (بو بت په رسته كان)
پازاننده وه ﴿وَقَالَ﴾ وه ووتی: ﴿لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ﴾ نه مړو هيچ کس به سهر تاندا زالنابي
﴿وَأَيُّ جَائِلٍ لَكُمْ﴾ و بېگومان من په نادر (و پاريزه ر) ي ټيوهم ﴿فَلَمَّا تَرَأَتْهُ الْفِئَتَانِ﴾ نه مجا کاتيك
هر دوو دهسته که ږوو به ږووي يه کتر بوونه وه ﴿نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ﴾ (شه يتان) پاشه و پاش به دواي
خو ي دا گه پرايه وه ﴿وَقَالَ﴾ و ووتی: ﴿إِنِّي نَرِيءُ مِنْكُمْ﴾ به پراستي من به ريم له ټيوه ﴿إِنِّي أَرَى مَا لَا﴾
تَرَوْتُ ﴿چونکه به پراستي نه وې من ده بينم ټيوه نايبينن ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾ به پراستي من له خوا ده ترسم
﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و خوا زور توله ي به تين و سه خته ﴿إِذْ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ﴾ (بېر بکېره وه) کاتي
دو وړو وه كان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ و نه وانه ي نه خوشي له دل ياندا بوو ده يان ووت ﴿عَرَّهَ لَاءَ﴾
دِيْهُمْ ﴿نه وانه (موسولمانه كان) نايه که يان فريوي داوون ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ هر که سي پشت
به خوا بيه ستيت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ نه وه به پراستي خوا به ده سه لاني کار دروسته ﴿وَلَوْ﴾
تَرَى ﴿وه نه گهر ده تبيني ﴿إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلِكُ﴾ کاتيك فريشته كان گياني بي باوه پړان
ده کيشن ﴿يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْرَهُمْ﴾ له ده مو چاوو پاشيان ددهن ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ و (پيان
ده لين) بچه زن سزاي ناگري سوتيه ر ﴿ذَلِكَ يَمَاقُتُ أَيْدِيَكُمْ﴾ نهو (نازار و سزايه) به هوي
نه وه وه به ده ستي خوتان پيشي خستوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ لَّعِيدٍ﴾ وه به پراستي خوا به هيچ شيوه يه ك
سته مكار ني يه بو بنده کاني ﴿كَذَّابٌ أَلْفِرْعَوْنَ﴾ (نهم بي باوه پړانه باوو نريتيان) هر وه كو باو
و نريتي ده سته ي فبره وون ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نه وانه يه له پيش نه وانه وه بوون ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾
که بي پړوا بوون به نيشانه کاني خوا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ ټير (سزاي) خوايش گرتي به هوي
گوناهه کانيانه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ به پراستي خوا به تواناي توله به تينه ﴿

ذَلِكَ يَأْنِ لِلَّهِ لَمَرِّكَ مُغِيرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى
 يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَذَّابٌ أَإِلَٰهٌ
 فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
 بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَاهُ الْفِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَاذِبٍ لَمِيمٌ ﴿٥٤﴾
 إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 ﴿٥٥﴾ الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ
 مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَمَا تَتَّقُهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ
 مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِنَّمَا تَخَافُ مِنْ قَوْمٍ
 خِيَانَةٍ فَاِئْتِدِ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ
 ﴿٥٨﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبْقُوا إِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
 ﴿٥٩﴾ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
 تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ
 لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ * وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ
 فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ
بِنَصْرِهِ مَوَّالٌ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَالْفَّ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ
مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ
اللَّهُ وَمَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ
الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ أَكُنْ خَفَفَ
اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلَّمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا
أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
أَنْ يَكُونَ لَهُ وَأَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْ لَا كَتَبُ
مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا
مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

﴿وَإِنْ يُرِيدُوا﴾ وه نه گهر ویستیان ﴿أَنْ يَخْدَعُوكَ﴾ فیلت لی بکهن ﴿فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی خوات بهسه (پشت و پهنات بیت) ﴿هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِتَضَرُّعٍ﴾ خوا نه و زانه به که به هیزی کردیت به یارمه تی خوی ﴿وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه به بر واداران ﴿وَالْفَافَّ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ وه هو گری خسته نیوان دلّه کانیان ﴿لَوْ أَنْفَقْتَ﴾ نه گهر بته خشیا به ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه رچی له زه ویدا هه به ﴿مَا آتَاكَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ هو گریته نه ده خسته نیوان دلّه کانیا نه وه ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ آتَاكَ بَيْنَهُمْ﴾ به لام خوا هو گری خسته نیوانیان ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی هه نه و زالی کار دروسته ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغه مبه ر ﴿حَسْبُكَ اللَّهُ﴾ خوات بهسه ﴿وَمَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه روه ها نه و بر واداران هه که شویتت که و تونون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغه مبه ر ﴿حَرِصَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ﴾ هانی بر واداران بده له سه ره جهنگ کردن (له گهل دور مناندا) ﴿إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ نه گهر له نیوه دا بیئت ﴿عِشْرُونَ صَبْرُونَ﴾ بیست که سی خور اگر ﴿يَعْلَمُوا مَا تَتَى﴾ زال ده بن به سه ره دو سه د که سی (بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ قَاتَةٌ﴾ وه نه گهر سه د که س له نیوه هه بیئت ﴿يَعْلَمُوا الْقِتَالَ﴾ زال ده بن به سه ره هزار که س دا ﴿مَنْ آتَاكَ كَفْرًا﴾ له نه وانه ی بی باوهرن ﴿يَأْتُهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هو ی نه وه ی به راستی نه وانه کو مه لیکن نافامن ﴿الْقِنْ﴾ ئیستا ﴿خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خوا فه رمانه که ی سووک کرد له سه رتان ﴿وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا﴾ وه زانی که لا وازیتان تیدابه ﴿إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ جا نه گهر له نیوه دا بیئت ﴿قَاتَةٌ صَابِرَةٌ﴾ سه د که سی خور اگر ﴿يَعْلَمُوا مَا تَتَى﴾ زال ده بن به سه ره دو سه د که س (ی بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ﴾ وه نه گهر هزار که س له نیوه هه بن ﴿يَعْلَمُوا الْقِتَالَ﴾ زال ده بن به سه ره دو وه هزار که س دا ﴿يَا ذُنَّ اللَّهِ﴾ به فه رمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گهل خور گراندا به ﴿مَا كَانَ لِنَبِيٍّ﴾ بو هیج پیغه مبه ریک ره وانی به ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى﴾ که دیلی (له دور منان) هه بیئت و رایان بگریت ﴿حَتَّى يَشْرَوْا فِي الْأَرْضِ﴾ هه تا کوشتاری زوریان لی نه کات وده سه لاتی نه چه سیپت له زه ویدا ﴿تُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا﴾ ثایائیوه مالی دونیاتان ده ویت (به وهر گرتنی فیدیه)؟ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ (له کاتیکیدا) خوی گه وره (پاداشتی) پوژی دوی ده ویت (بوئیوه) ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا به توانا و زالی کار دروسته ﴿لَوْلَا كِتَابٌ﴾ نه گهر نوو سراو (و بریار) یک ﴿مَنْ اللَّهُ سَبَقَ﴾ له لایه ن خوا وه پیش نه که و تابه (که حه لال بوونی ده سته کوه و غه نیمه تی جهنگه) ﴿لَمَسَكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ﴾ بنگومان له بهر نه و (فیدیه) ی که وهر تان گرت (له بهر امبه ر نازا کردنی دیله کاند) تووشتان ده بوو ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه وره ﴿فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ﴾ که واته بخون له وه ی که به غه نیمه ت گرتان ﴿حَلَالًا طَيِّبًا﴾ حه لال و پاکه ﴿وَأَقْوُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوالی بورده ی میهره بانه ﴿

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِّنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ اللَّهُ
 فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِيَكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَعْفِرَ لَكُمْ
 وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾ وَإِن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ
 مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِّنْ وَلِيَّتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا
 وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّشْقُوقُ الدِّينِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ فِي
 الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ
 حَقًّا لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِن بَعْدِ
 وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
 بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئە‌ی پێغه‌مبەر ﷺ ﴿قُلْ لِمَنْ فِي آيَدِكُمْ﴾ بلی به‌وانه‌ی که له‌ژێر ده‌ستان دان ﴿مِنَ الْأَسْرِ﴾ له‌دیده‌کان ﴿إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ ئە‌گەر خوا بزانیست ﴿فِي قُلُوبِكُمْ حَيْرًا﴾ له‌دله‌کانتاندا چاکه‌یه‌ک هه‌یه ﴿يُؤْتِكُمْ حَيْرًا﴾ پێشان ده‌به‌خشیت چاکتر ﴿وَمَا آخِذُ مِنْكُمْ﴾ له‌و (فیدیه‌ی) لیسان وەرگیراوه ﴿وَيَعْفِرُ لَكُمْ﴾ وه‌ لیسان ده‌بوریست ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه‌ خوالی بوورده‌ی میهره‌بانه ﴿وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ﴾ وه‌ ئە‌گەر (ئه‌و دیلانه) بیانه‌وێت ناپاکیت له‌گه‌لدا بکه‌ن ﴿فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ﴾ ئە‌وه‌ بیگو‌مان ناپاکیان له‌گه‌ل خوادا کرد ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌پێش (ئه‌مه‌دا) ﴿فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ﴾ خواش (توی) زال کرد به‌سه‌ریاندا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌ خوا زانای دانابه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌راستی ئە‌وانه‌ی بروایان هینا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و‌کو‌چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا﴾ و‌تیکۆشان ﴿يَا مَوْلَاهُمْ﴾ به‌مالیان ﴿وَأَنْفُسِهِمْ﴾ و‌به‌گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پێگای خوادا ﴿وَالَّذِينَ آوَوْا وَانْصَرَوْا﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ی (کو‌چهره‌کانیان) گرته‌خویان و‌کو‌مه‌کیان کردن ﴿أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ ئە‌وانه‌ پش‌تیوان و‌دۆستی یه‌کت‌ریس ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ی که‌بروایان هینا‌وه‌ و‌کو‌چیان نه‌کردوه‌ ﴿مَالِكٌ﴾ بو‌ئێوه‌ نی‌یه‌ ﴿مَنْ وَلَّيْتَهُمْ شَيْءٌ﴾ هه‌یج جو‌ره‌ دۆستانه‌یه‌کیان بکه‌ن ﴿حَتَّى يُهَاجِرُوا﴾ هه‌تا کۆچ نه‌که‌ن ﴿وَإِنْ اسْتَنْصَرُواكُمْ﴾ وه‌ ئە‌گەر داوای یارمه‌تیان لی کردن ﴿فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ﴾ له‌ (باریزگاری) ئاین ئە‌وه‌ پێویسته‌ له‌سه‌رتان یارمه‌تی دانیان ﴿إِلَّا عَلَى قَوْمٍ﴾ مه‌گەر له‌دژی گه‌لێک ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِتْلٌ﴾ له‌نیوان ئێوه‌ ئە‌واندا په‌یمان هه‌بیست (نابیت یارمه‌تیان بده‌ن) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه‌ خوا بینایه‌ به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ی که‌بی‌بروان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان دۆستی هه‌ندیکیانسن ﴿إِلَّا لَتَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ﴾ ئە‌گەر ئە‌و (پش‌تیوانی یه‌) نه‌که‌ن له‌زه‌ویدا ئازاوه‌ و‌فسادو به‌د‌خویه‌کی گه‌وره‌ به‌ربا‌ده‌بیست ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ی که‌بروایان هینا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و‌کو‌چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و‌تیکۆشان له‌پێگه‌ی خوادا ﴿وَالَّذِينَ آوَوْا وَانْصَرَوْا﴾ ئە‌وانه‌ش (کو‌چهره‌کان) یان گرته‌خویان و‌کو‌مه‌کیان کردن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ به‌راستی هه‌ر ئە‌وانه‌ن بروادارانێ پاسته‌قینه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بو‌ ئە‌وانه‌یه‌ لی‌بووردن ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و‌پۆزیه‌کی چاک و‌به‌نرخ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ی له‌دوا‌ییدا بروایان هینا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و‌کو‌چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ و‌له‌گه‌ل ئێوه‌دا تیکۆشان ﴿قَوْلَ لَكُمْ مِنْكُمْ﴾ ئا ئە‌وانه‌ له‌ئێوه‌ن ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ی خزمی یه‌کت‌رن ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان (بو‌ میرات‌گرتن) شایسته‌‌ترن به‌هه‌ندیکی‌تریان ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له‌کتی‌بی خوادا (له‌قورئان یا له‌لوح‌المحفوظ) دا ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی خوا به‌هه‌موو شتی‌ک زانایه ﴿٧٥﴾

سورة التوبة

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ۝
 فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي
 اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ۝ وَأَذِّنْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
 إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
 وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا
 أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
 ۝ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا شَيْئًا
 وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مَدَّتِهِمْ
 إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝ فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ
 فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ
 وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
 الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَإِنْ أَحَدٌ
 مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ
 اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ وَذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ۝

سوره‌قی ﴿التَّوْبَةُ﴾

﴿بَرَاءَةٌ﴾ ئەمە بەری بوونیکى گەورهو گرنگە ﴿مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ لە لایەن خواو پیغه‌مبەرە کە یەو
 ﴿إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بۆ ئەوانەى کە پەیمانان لە گەڵ بەستون ﴿مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ لە هاوبەش دانەران ﴿وَالَّذِينَ
 قَسَمُوا بِالْأَرْضِ﴾ کەواتە (ئەى بى پر واکان) لە زویدا بگەرێن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ﴾ ماوه‌ی چوار مانگ
 ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ﴾ وە بزانی بێگومان ئێو ﴿غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ لە دەستی خوا دەرنانچن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي
 الْكَافِرِينَ﴾ وە بەراستی خوا پێسواکەرى بى پروایانە ﴿وَأَذِّنْ﴾ هەروەها ئەمە راگەیاندىکە
 ﴿مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ لە لایەن خواو پیغه‌مبەرە کە یەوە ﴿إِلَى النَّاسِ﴾ بۆ گشت خەلکى ﴿يَوْمَ الْحُجَّ الْأَكْبَرِ﴾
 لە پرۆژى حەجى گەوره‌دا ﴿أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ﴾ بەراستی خواو پیغه‌مبەرە کە یەرى
 لە هاوبەش دانەرە کان ﴿إِنْ تَبُتْ﴾ جاتە گەر پەشیمان بینەوە ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئەوە چاکترە بۆتان ﴿وَأَنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ وە ئە گەر پششى تى بکەن ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ﴾ ئەوە بزانی بێگومان ئێو ﴿غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ لە دەستی
 خوا دەرنانچن ﴿وَيُبَشِّرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ مژدەش بدە بەوانەى کە پر وایان نەهیتاوە ﴿بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ بەسزایە کى
 ئازاردەر ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بێجگە لەوانەى کە پەیمانان لە گەڵ بەستون ﴿مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ لە
 هاوبەش دانەرە کان ﴿ثُمَّ لَمْ يَتَّخِذُوا كَيْفًا﴾ پاشان هیچ کەم و کوپریان لى نەکردن ﴿وَلَمْ يُظْهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا﴾
 وە پشتیوانى هیچ کەسیکیان نە کردووە لە دژتان ﴿فَاتَّبَعُوا إِلَهُمَّ عَاهِدَهُمْ﴾ ئەوە ئێو‌ش پەیمانە کە یان بۆ
 ئەواو بکەن (لە گەلیان دا بێهەنەسەر) ﴿إِلَّا مَذْيَبَهُمْ﴾ تاماوه‌ی دیارى کراویان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾
 بەراستی خوا پارێزکاران و لە خواترسانی خوش دەوێت ﴿فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ﴾ ئەمجا
 کاتیک مانگە حەرەمە کان (ذو القعدة ، ذو الحجة ، محرم ، رجب) ئەواو بوون ﴿فَأَقْلُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ ئەوە
 هاوبەش دانەرە کان بکوژن ﴿حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ لە هەر شوێنیک دەستان کەوتن ﴿وَحَدُّوهُمْ﴾ وە (بەدیل)
 بیانگرن ﴿وَأَحْصُرُوهُمْ﴾ وە بەرگریان بکەن لە دەرچوون ﴿وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ﴾ وە بۆیان دانیشن لە
 هەموو جێگایە کى چاوەروانى دا ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ جاتە گەر پەشیمان بوونەوە ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوێزیان
 کرد ﴿وَأَنَؤُوا الزَّكَاةَ﴾ و زە کاتیان دا ﴿فَخَلَوْا سَبِيلَهُمْ﴾ ئەوە پریان بەرە لاکەن و وازیان لى بهێتن ﴿إِنَّ
 اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بەراستی خوا لى بوورده‌ی میهرەبانە ﴿وَأَنَّ أَحَدًا مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ﴾ وە ئە گەر
 کەسێک لە هاوبەش دانەرە کان داواى هاوسى یەتى و پەنادانى لى کردیت ﴿فَاجِرَةٌ﴾ ئەوە پەناى
 بدە ﴿حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ﴾ بۆ ئەو‌ی ووتەى خواى گەوره (قورئان) بپستیت ﴿ثُمَّ أَلْبَغْهُ مَأْمَتَهُ﴾
 لە پاشان بێگەیه‌نە جێگای هیمنى خۆى ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ئەوە لە بەر ئەو‌یه کە بێگومان ئەوانە
 ﴿قَوْمٌ لَا يَلْعَنُونَ﴾ دەستە و کۆمەڵێکن هیچ نازانن ﴿﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
 إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَمُوا
 لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾
 كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
 ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
 فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن
 سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ
 فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِنْ
 تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
 الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِنْ
 نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
 فَقَتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
 يَنْتَهُوْنَ ﴿١٢﴾ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ
 وَهَمُّوْا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
 أَتَخْشَوْنَ اللَّهَ فَأَلْحَقُ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿كَيفَ يَكُونُ الْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ﴾ چوَن عهـد و په یـمان ده بیـت بـو هاو بهـش دانـه رـه کـان ﴿عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ﴾ لای خواو پیـغه مـبره کـه ی ﷺ ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بیـجـگه له وانه ی که په یـمانـتان له گهـلـه سـتن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لای مز گهـوتـی حـهـرام (که که عـبـه ی پیـروـزه) ﴿فَمَا اسْتَقْمُوا لَكُمْ﴾ جا چـنـد نه وانه ریـک و راسـت بـوون له گهـلـتان ﴿فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ﴾ ئیـوـهـش ریـک و راسـت بـن له گهـلـان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ به راسـتی خوا خـو پارـیزه ران و خـوانـاسانی خـو ش ده ویت ﴿كَيْفَ﴾ چوَن (په یـمان ده بـه نه سـهـر) ﴿وَأَن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ له کاتیکدا نه گهر زال بـن به سـهـر تانـدا ﴿لَا يَرْفُؤُا فِيكُمْ﴾ له بهـر چـاو ناگـرن دهـر باره ی ئیـوـه ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةً﴾ هـیـچ خـزما یهـتی و سـوینـد و به لیتیک ﴿يَرْضَوْنَكُمْ بِأَوْفَاهُمْ﴾ به ووتـه ی دهـمیان رازیتان ده کـن ﴿وَتَأْتِي فُلُوقُهُمْ﴾ به لـام دلـه کانیان دزتانـن و رقیان لیـتان ده بیـته وه ﴿وَأَكْثَرُهُمْ فَالِيقُونَ﴾ نا ئه وانه زور به یان سنووره کانی خودا ده به زینن ﴿أَشْتَرُوا بِعَابَتِ اللَّهِ﴾ به لگه و ئایه ته کانی خـوایان گوړپیه وه ﴿ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ به نر خیکی زور که م ﴿فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ نه مـجا به رگریان له ریگه ی خوا کرد ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راسـتی زور خـراپ بـو و نه وه ی ئه وان ده یان کرد ﴿لَا يَرْفُؤُونَ فِي مُؤْمِنٍ﴾ له بهـر چـاو ناگـرن دهـر باره ی هـیـچ بـر واداریـک ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةً﴾ هـیـچ خـزما یهـتی و سـوینـد و به لیتیک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ﴾ وه هـهـر ئه وانه دهـست دريـزی کـه رن ﴿فَإِن تَابُوا﴾ نه مـجا نه گهر به شیمان بوونه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوژیـان به جی هـیـنا ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیانـدا ﴿فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ﴾ ئه وه براتانـن له ئایینـدا ﴿وَنُقْضَلُ الْآيَاتِ﴾ وه ئیمـه به لگه کـان روون ده که یـته وه ﴿لَقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بو گه لیتیک که ده یزانن ﴿وَإِن نَّكَثُوا أَيْمَنَهُمْ﴾ به لـام نه گهر سـوینـد و په یـمانه که یان هـلـوه شاندـه وه ﴿مَنْ بَعْدَ عَهْدِهِمْ﴾ پاش به سـتنی په یـمانه که یان ﴿وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ﴾ وه ته شهـرو تانه یانـدا له ئایینه که تان ﴿فَقَتَلُوا أَيْمَةً الْكُفْرِ﴾ ئه وه بـجـه نـگن له دزی پیـشه وایانی بی باوهر ﴿إِنَّهُمْ لَا أَيْمَنَ لَهُمْ﴾ به راسـتی نه وانه هـیـچ جوړه په یـمانی کـیان نی یه ﴿لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُوْنَ﴾ به لکو کو تایی بیتن (به بی باوهر ی) ﴿إِلَّا نَقُتِلُوا قَوْمًا﴾ ئایا ئیـوه جـهـنـگ نا کـن له گهـل گه لیتیکدا ﴿نَكَثُوا أَيْمَنَهُمْ﴾ که په یـمانه که یان هـلـوه شاندـه وه (په یـمانی حـود هـیـبـه) ﴿وَهُمْ يُبَاخِرُ الرَّسُولَ﴾ و نیازی دهـر کردنی پیـغه مـبره ﷺ یان کرد ﴿وَهُمْ يَدْعُواكُمْ أَوْلَ مَرْءٍ﴾ هـهـر ئه وانیـش له یه که م جاره وه دهـستیان کرد به جـهـنـگ له گهـل ئیـوه دا ﴿أَتَخْشَوْنَهُمْ﴾ ئایا لیـیان ده ترسـن ﴿فَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ﴾ (له کاتیکدا) هـهـر خوا شایسته تره که لینی بترسـن ﴿إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیـوه بـر وادارن ﴿١٣﴾

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيُنْصِرْكُمْ
 عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيَذْهَبْ غِيْظُ
 قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾
 أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
 وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ
 وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ
 اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ
 اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
 الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ
 الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ * أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
 ﴿١٩﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

﴿قَتَلُوهُمْ﴾ (نه ی باوه پداران) بیان کوژن ﴿يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ﴾ خوا به دهستی ئیوه سزایان ده دات
 ﴿وَيُخْزِيهِمْ﴾ و پرسیویان ده کات ﴿وَيَضْرِبُكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ و سهرتان ده خات به سهریاندا ﴿وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ
 مُؤْمِنِينَ﴾ و (خوا) سینه و دلی کو مه لی بر و ادار خوش ده کات ﴿وَيَذْهَبُ عَنَّا ظُلُومُهُمْ﴾ و رق
 و خه شمی دلّه کانیان داده مر کیتی و ناهیلیتی ﴿وَيَتَوَكَّبُ اللَّهُ﴾ و ه خوا ی گه و ره ته و به و ره ده گری ﴿عَلَى
 مَنْ يَشَاءُ﴾ له ههر که سیك که بیه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ و ه خوا زانای دانایه ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا﴾
 ئایا گومانتان و ابو که و ازتان لی ده هیترتی ﴿وَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا ئاشکرای نه کرد و وه
 ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ﴾ ئه وانه ی تیکویشان له ئیوه (له پیناو خوا دا) ﴿وَلَمْ يَخْذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ و ه نه یان
 کرد و وه هه لیان نه بزار دو وه جگه له خوا ﴿وَلَا رَسُولَهُ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ و پیغه مبه ره که ی و موسولمانان
 ﴿وَلِجَاءِ﴾ به ها وراز و جینی نه پینان (دلسوزیان) ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ و ه خوا ئا گایه به ههر چی
 که ئیوه ده یکن ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ ناییت ها و به ش دانهران ﴿أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ مز گه و ته کانی خوا
 ئا و ه دان بکه نه وه (و سهر به رشتیان بکه ن) ﴿شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ﴾ له کاتیکدا خویان شاهیدن
 له سهر خویان که بیبا وهرن ﴿أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ ئه وانه کرده و کانیان هه لوه شاه و ته وه ﴿وَفِي النَّارِ
 هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ه ئه وانه له ناو ئا گردا هه میشه یین ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ به راستی مز گه و ته کانی
 خوا ئا و ه دان ده کاته وه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ که سیك که بر وای هیثا بیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به ر وژی
 دوا یی ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ و نویژه کانی به جی هیثا بیت ﴿وَأَتَى الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتی دابیت ﴿وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا
 اللَّهَ﴾ و له که س نه تر سا بیت بیجگه له خوا ﴿فَعَنَى أَوْلَئِكَ﴾ جا به لکو ئه وانه ﴿أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾
 له و که سانه بن که ریتمونوی کر اون ﴿أَجَعَلْتُمْ سَفَايَةَ الْحَاجِّ﴾ (نه ی بیبا وهران) ئایا پینان وایه ئا و دان
 به حاجیان ﴿وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ و (سهر به رشتی و) ئا و ه دان کرد نه وه ی مز گه و ته حرام
 (که عبه ی پیروز) ﴿كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ و ه کو که سیك که با وهری هیثا بیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾
 و به ر وژی دوا یی ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکو شاپیت له رینی خوا دا ؟ ﴿لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ چو ون
 یه ک نین به لای خودا وه (و یه کسان نین) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ و ه خوا ریتمونوی کو مه لی
 سته مکاران ناکات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا﴾ ئه وانه ی که بر وایان هیثا و ه کو چیان کرد و وه
 ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکو شاون له ریگای خوا دا ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ به مالیان و به گیانیان ﴿أَعْظَمُ
 دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ پله یان به رزتره لای خوا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ و ه ههر ئه وانه سهر که و تونون (له دنیا و

دوا ر وژدا ﴿﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿١١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءَابَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣﴾ قُلْ إِن
كَانَ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهَ
بِأَمْرِهِ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ
اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ
كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمْ
الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ
سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا
لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٦﴾

﴿يَسِّرُهُمْ رَبُّهُمْ﴾ پوره رد گاریان موزده یان ده داتی ﴿بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرَضُونَ﴾ به میهره بانی و په زامه ندی له لایه ن خویه وه ﴿وَجَتَّ لَهُمْ﴾ ههروه ها به هشتانیکان بویه هه ﴿فِيهَا نَعْمٌ مُّقْتَصِرٌ﴾ نازو نیعمه تی به رده وام و هه میشه بی تیدایه ﴿خَلَّيْنِ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده میننه وه تیایدا به هه میشه بی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ به راستی خوا پاداشتی هه ره گه و ره ی لایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی ئه وانه ی که بر واتان هیئاوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا ءَابَاءَكُمْ وَآخَوَانَكُمْ﴾ باوک و براکانتان دامه نیئن (هه لمه بزیرن) ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ به دؤست و خو شه ویست ﴿إِنْ أَسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ﴾ نه گهر بی باوه رپیان له باوه ر لا خو شه ویسترو چاکتر بوو ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَقَدْ أُكْرِهَ﴾ وه هه ره کهس له ئیوه ئه وانه بکات به دؤستی خو ی ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نه وه هه ره ئه وانه ستم کارن ﴿قُلْ إِنْ كَانِ ءَابَاؤُكُمْ﴾ نه ی موحه ممه د ﷺ ﴿بَلَىٰ: نَهْ گهر باو کانتان﴾ و آبناؤوکم و کوره کانتان ﴿وَأَخَوَانُكُمْ﴾ و براکانتان ﴿وَأَزْوَاجُكُمْ﴾ و هاوسه ره کانتان ﴿وَعَشِيرَتُكُمْ﴾ و خزم و عه شره تان ﴿وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا﴾ و مال و دارایی به ک (به زه حمه ت) په یداتان کردوه ﴿وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا﴾ و بازرگانیه ک که ده تر سن بره وی نه بیئت (بی بازار بیئت) ﴿وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا﴾ و خانوو به ره به ک که پیی رازین ﴿أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ خو شه ویست تره لاتان له خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ﴾ و تیکوشان له ریگه که یدا ﴿فَتَرِضُوا﴾ نه وه چاوه پروان بکه ن ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ﴾ هه تا خوا فرمان (و توله ی) خو ی دینیئت (بوتان) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا رینمونی کهسانی تیپه ر له سنوور ناکات ﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا به راستی خوا سه ری خستن ﴿فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ﴾ له زور جیگا و شویندا ﴿وَيَوْمَ حُنَيْنٍ﴾ و له پورزی حونه ینشدا (یارمه تی دان) ﴿إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كُرُوكُكُمْ﴾ که به زوری خو تاندا ده نازین ﴿فَلَمْ تَغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا﴾ به لام (نه و زوریه) هیچ سوو دیک ی نه بوو بوتان ﴿وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ أَلْأَرْضُ﴾ و زه ویتان له سه ره تنگ بوویه وه ﴿يَمَّا رَحِبَتْ﴾ به و فراوانیه ی که هه یه تی ﴿ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ﴾ پاشان پشتان کرده دوزمن و هه له اتن ﴿ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ له پاش نه وه خوانارامی خو ی نارد ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ بؤ سه ر پیغه مبه ره که ی ﴿وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ سه ر بر واداران ﴿وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّا تَرَوُهَا﴾ وه سه ر بازانیک ی (له ئاسمانه وه) نارد خواره وه که ئیوه نه تانده بینین ﴿وَعَذَابُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه سزای بی پروا کانیسی دا (به کوشتن و برینداری و به دیل گرتن) ﴿وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ﴾ نه وش سزای بی باوه رانه ﴿

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
 نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا
 وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٤٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
 وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرُ ابْنُ اللَّهِ
 وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
 بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 قَاتِلْهُمْ اللَّهُ أَذَىٰ يُوَفِّكَونَ ﴿٥٠﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ
 وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ
 مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥١﴾

﴿ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ﴾ پاشان خوا خوش ده بیت ﴿مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ له پاش نه وه ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ له ههر که سیک که بیهویت ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوالی بورده ی میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئهی ئه وانه ی که بر و اتان هی ناوه ﴿إِنَّمَا الْمَشْرِكُونَ نجس﴾ بیگومان هاو بهش دانهران بیسن ﴿فَلَا يَقْرَءُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ که واته با نزیکی مزگوتی حرام نه که ونه وه ﴿بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا﴾ پاش هم ساله یان (تهو ساله ی فه تحی مه که که کرا) ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ عَشَلَةً﴾ وه نه گهر له نه بوونی تر سان ﴿فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ﴾ نه وه له مهو پاش خوا ده و له مه ندتان ده کات ﴿مِنْ فَضْلِهِ إِن شَاءَ﴾ له چاکه و فزل و به هره ی خوی نه گهر ویستی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زانای کار دروسته ﴿قَاتِلُوا الَّذِينَ﴾ جهنگ بکهن له گهل نه وانه ی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ که بر و ا ناهین به خوا ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ إِلَّا خِرٌ﴾ وه به رژی دوابی ﴿وَلَا يَحْزَنُونَ﴾ وه به حرامی دانانین ﴿مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ نه وه ی که خوا و پیغه مبه ره که ی حرامیان کردوه ﴿وَلَا يَدْرِيُونَ دِينَ الْحَقِّ﴾ وه ملکه چ ناکن بؤ ئایینی راست و دروست (ثانی ئیسلام) ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له نه وانه ی کتیبیان پی به خشر اوه (مه به ست پبی گاور و جوله که کانه) ﴿حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ﴾ هتا باج و سه رانه دده دن (به ده و له تی ئیسلامی) ﴿عَنِ يَدٍ﴾ به ده ستی خویان و به ملکه چی ﴿وَهُمْ صَغِيرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان سهر شور و ریسوان ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوله که کان ووتیان ﴿عُرِضْنَا لِلَّهِ﴾ عوزه ر کوری خوابه ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ﴾ و گا ووره کانیش ووتیان ﴿الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ مه سیح کوری خوابه ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ نه وه ووتهی نه وانه به ده می خویان ده یلین ﴿يُضِلُّهُونَ قَوْلَ الَّذِينَ﴾ وه ک ووتهی نه وانه ده لینه وه ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که پیشتر بی بر و ابون ﴿قَتَلَهُمُ اللَّهُ﴾ خواله ناویان به ریت ﴿أَنْ يُوَفَّكَونَ﴾ چون درؤ ده کهن و له هق و راستی لاده دن ﴿اتَّخَذُوا أَعْبَادَهُمْ وَرُءُسَهُمْ﴾ زانا و قه شه کانیان کردوه ﴿أَرَبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به په روه ردگار له جیاتی خوا ﴿وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ هه روه ها مه سیحی کوری مه ریه میش (یان کردوه به خوا) ﴿وَمَا أُمِرُوا﴾ له کاتیکدا فهرمانیان پی نه دراوه ﴿إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا﴾ بیجگه له وه ی که به ک خوا په رستن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هیچ په رستراویکی راست نی یه بیجگه له نه وه ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاک و بیگه ردی بؤ نه وه (خوا) یه ی ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ له وه ی ده یکه نه هاو به شی ﴿۳۱﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٢٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ
رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينٍ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ * يَأْتِيهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا
فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُتُكُوى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَضُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كَنْزْتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
يُقَتِّلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٦﴾

﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ﴾ ده يانه ویت پووناکی (ثایینی) خوا بکوژیتنه وه ﴿بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ به فووی
 ده میان ﴿وَيَأْتِي اللَّهُ﴾ وه خوانایه ویت و ناهیلیت ﴿إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورُهُ﴾ و ههر پووناکی خوی (که ثایینی
 پیروزی ئیسلامه) ته واده کات سهری ده خات (به سهر ته وای بیباوه پاندا) ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾
 ههر چهنده بی باوه پان پی یان ناخوش بیت ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا زاتیکه
 که پیغه مبه ره که ی نارد ووه ﴿يَالْهَدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ﴾ به رینمونی و ثایینی راست ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
 كُلِّهِ﴾ بۆ ته ووی زالی بکات به سهر هه موو ثایینه کانداه گشتی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ ههر
 چهنده بت بهرستان بیان ناخوش بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی ته وانه ی که بر و اتان هیتاوه
 ﴿إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ﴾ به راستی زور له زاناو قه شه کانی (جوله که مو گاور) ﴿يَأْكُلُونَ
 أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ﴾ سامان و مالی خه لکی ده خون به ناهه ق ﴿وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و بهر گری
 (خه لک) ده که ن له ریگی خوا ﴿وَالَّذِينَ يَكْزُرُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ﴾ وه ته وانه ی نالتون و زیو
 سهریه که دنین و کوده که نه وه ﴿وَلَا يَسْفُقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و نایبه خشن و زه کاته که ی دهر ناکه ن له
 پیتا و خودا ﴿فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ ته وه موزده یان پی بده به سزایه کی نازار دهر ﴿يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا
 لَه پوژیکدا سورور ده کریتنه وه ﴿فِي تَارِحَتِهِمْ﴾ له ناگری دوزخ دا ﴿فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ﴾
 ته وسابه و نالتون و زیوه سوروره ووه بووه) داخ ده کریت روویان ﴿وَحُجُّهُمْ وَطُحُورُهُمْ﴾ و نه نیشیان
 و پشتیان ﴿هَذَا مَا كَرَّزْتُمْ لَأَنفُسِكُمْ﴾ (بیان ده ووتریت) ته مه ته و (سامانه یه) کوتان ده کرده و بۆ خوتان
 ﴿فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْزُرُونَ﴾ ده بچیزن (توله ی) ته ووی کوتان ده کرده ووه ﴿إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ
 به راستی ژماره ی مانگه کان (ی سال) لای خوا ﴿أَتِنَا عَشْرَ شَهْرًا﴾ دوازه مانگه ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾
 له (لوح المحفوظ) وادانراوه ﴿يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ له پوژیکه ووه (خوا) ناسمانه کان و زه ی
 دروست کرد ووه ﴿مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ﴾ چوار له و مانگانه گه ووه بهر یزن (شهر یان تیدا قه ده غه کراوه)
 ﴿ذَٰلِكَ أَلْيَتُ الْاَلِيمِ﴾ ته وه ثایینی ریک و راسته ﴿فَلَا تَطْلُمُوا فِيهِنَّ أُنْفُسَكُمْ﴾ که واته له و چوار
 مانگه داهه سته مه که ن له خوتان (و کوشتاریان تیدا مه که ن) ﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً﴾
 وه بجه ننگن له دژی ته وای بت بهرستان به تیکرا ﴿كَمَا يَقْتُلُونَكُمْ كَآفَةً﴾ ههروه که ته ووان دژی
 ئیوه ده جه ننگن به تیکرا و (بی جیاوازی) ﴿وَعَلَّمُوا﴾ ته ووه ش بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾
 که بینگومان خوا له گهل پاریز کاران و خوانا ساندایه (به چاودیری و پاراستن) ﴿﴾

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُحْلُونَهُ عَامًا وَيُخْرِجُونَهُ عَامًا لَّا يُوَاطِّئُوا
 عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ
 سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
 ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ
 أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَنْ رَضِيتُمْ
 بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٢٨﴾ لَا تَنْفِرُوا يُعَذِّبُكُمْ
 عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ
 شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ
 فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ
 إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ
 مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
 لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى
 وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٠﴾

﴿إِنَّمَا النَّسِيءُ﴾ به پراستی دواخستن و گورینی (مانگه حرامه کان) ﴿زِيَادَةُ فِي الْكُفْرِ﴾
 پوچوونه له بی باوه پری دا ﴿يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه پانی بی گومرا ده کریت ﴿يُحِلُّونَهُ عَامًا﴾
 (دواخستنه که) سالتیک حه لالی ده کهن ﴿وَيُحِلُّونَهُ عَامًا﴾ و سالتیک حرامی ده کهن ﴿يُلَاطِئُوا
 عِدَّةَ مَحَرَمَ اللَّهِ﴾ بۆ ئه وهی رپیک بین له گهل ژماره ی ئه و چوار مانگه ی که خوا ریزداری کردوون
 (جهنگی تیاندا حرام کردوه) ﴿فَيَحِلُّوْا مَا حَرَّمَ اللَّهُ﴾ سهر نه نجام ئه وهی خوا حرامی کردبوو
 حه لالی ده کهن ﴿رُبِّتْ لَهُمْ﴾ جوان کراوه بویان ﴿سَوْءَ أَعْمَالِهِمْ﴾ کرده وه ناشیرینه کانیان ﴿وَاللَّهُ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ خواش رینمونی کهسانی بی باوه ر ناکات ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 ئه ی ئه وانه ی که باوه رتان هیتاوه ﴿مَا لَكُمْ﴾ ئیوه چیتانه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک بیتان بووتریت
 ﴿انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ دهر چن (بۆ جهیهاد) له پری خوادا ﴿ثُمَّ قَلْبُكُمْ إِلَى الْأَرْضِ﴾ له شوینی خوتان
 ناجولین (خوتان دوا ده خه ن) ﴿أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ﴾ ئایا ئیوه پازین به م ژبانیه ی
 دنیا له بری پاشه پروژ ﴿فَمَا مَتَّعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ده ی کامه یه خوشی و شادی ئه م ژبانیه ی دنیا
 ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ له به رامبه ری خوشی پاشه پروژدا زور که مه ﴿إِلَّا تَتَفَرَّوْا﴾ ئه گهر نه پرون
 و دهر نه چن (بۆ جهیهاد کردن) ﴿يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزاتان ده دا به سزایه کی سه خت
 و ئازار دهر ﴿وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه له بری ئیوه گه لیکی تر ده هیئت (جیاواز له ئیوه) ﴿وَلَا تَصْرُوهُ
 شَيْئًا﴾ و ئیوه هیچ زیانیکی بی ناگه به نن ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به توانایه به سه ره هموو
 شتیک دا ﴿إِلَّا تَتَصَرَّوهُ﴾ ئه گهر ئیوه یارمه تی ئه و (پیغه مبه ره ﷺ) نه دن ﴿فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ﴾ ئه وه
 بیگو مان خوا یارمه تی داوه ﴿إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کاتیک بی پروایان دهر یان کرد له مه ککه
 ﴿ثَانِ اثْنَيْنِ﴾ پیغه مبه ره یه کیک بوو له و دوو که سه ﴿إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ﴾ کاتیک ئه و دووانه (پیغه مبه رو ئه بو
 به کر) ئه ته شکه وتی (ثور) دابوون ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ﴾ ئه و کاته به ها وه له که ی (به ئه بو به کری صدیقی)
 ووت ﴿لَا تَخْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا﴾ خه م مه خو بیگو مان خوا له گه لمانه ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ﴾ ئه مجا
 خوا ئارامی و ئاسایشی بۆ ناره خواره وه ﴿وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَّا تَرْوَاهَا﴾ وه یارمه تی دا به سه ربازانیک
 که نه تانده بینین ﴿وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ووته ی بی باوه پانی گیرا ﴿السُّفْلَى﴾ به ژیر که وتوو
 ﴿وَكَلِمَةَ اللَّهِ﴾ و ووته ی خوا ﴿هِيَ الْعُلْيَا﴾ ههر به رز و بلندنه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زالی
 بالادهستی کاردرسته ﴿۱۹۳﴾

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
 ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ
 وَلَٰكِنْ بَعْدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
 لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ
 حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ
 ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَغْنِيكَ الَّذِينَ يُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ
 يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾
 إِنَّمَا يَسْتَغْنِيكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ
 أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ
 فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ
 مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُضْعِفُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
 الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

﴿أَنْفِرُوا خِفَافًا﴾ برون و درجن (بوجیهاد) چ سووک بن (لهش ساغ و دهوله مه ند و دهسه لاتداربن)
 ﴿وَقِثَالًا﴾ چ قورس و گران بن (نه خوش و هه ژاربن) ﴿وَجَاهِدُوا﴾ و تیکوشن ﴿بِأَمْوَالِكُمْ
 وَأَنْفُسِكُمْ﴾ به مال و گیانتان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ریگهی خوادا ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وەتان چاکتره بۆتان
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه بزانی ﴿لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا﴾ نه گهر دهست که و تیکی نزیک
 ﴿وَسَفَرًا قَاصِدًا﴾ و سه فەریکی ئاسان بوايه ﴿لَاتَّبَعُوكَ﴾ نه و اشوینت ده که و تن (دەر ده چوون
 له گه لئا) ﴿وَلَا يَكُنْ بَعْدَتَ عَلَيْهِمُ الشُّكُّ﴾ به لام (برینی) ریگهی دورو و دژوار (ی جهنگی نه بووک)
 بۆ نه و ان نارەحه ته ﴿وَسَيُخْلِفُونَّ بِاللَّهِ﴾ وه بیگومان (باش گه رانه وەتان له ته بووک) سویند
 ده خوون به خوا ﴿لَوْ اسْتَطَعْنَا﴾ نه گهر بمانتوانیایه ﴿لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ﴾ له گه لئان دەر ده چوویس
 (بوجیهاد) ﴿يَهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ نه وانه خوین د هه و تینن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ وه خوا ده زانی
 به راستی نه و (دو و روانه) دروزنن ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﷺ) خوالیت بیوریت
 ﴿لَوْ أَذِنَتْ لَهُمْ﴾ له بهرچی مۆله تی نه و (دو و روانه) دا ﴿حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُ﴾ هه تا بۆت دەر که ویت
 ﴿الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نه وانه ی که راستیان کرد ﴿وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ﴾ وه دروزنه کان بناسیت ﴿إِنَّ
 لَآ يَسْتَسْذِنُكَ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﷺ) مۆله تت لی وەر ناگرن (بۆ نه وه ی خوین دوا بخه ن له
 جیهاد کردن) ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه وانه ی که بر وایان هیناوه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به رۆزی
 دواپی ﴿أَنْ يَجْهَدُوا﴾ که تیکوشن ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ به مال و گیانیان ﴿وَاللَّهُ عَالِمُ الْمُتَّقِينَ﴾ وه
 خوا ئاگا و زانی به خو پاریزه ران ﴿إِنَّمَا يَسْتَسْذِنُكَ الَّذِينَ﴾ به راستی نه وانه مۆله تت لی وەر ده گرن
 (که نه به ن بوجیهاد کردن) ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که بر وایان نی یه به خوا و به رۆزی
 دواپی ﴿وَأَرَادَتْ فَلُوهُنَّ﴾ و دلە کانیان له گومان و دوو دلی دایه ﴿فَهُنَّ فِي رَيْبِهِمْ يَتَذَدُّونَ﴾
 بۆیه نه وانه له گومان و دوو دلی خویناندا سەر گه ردانن ﴿لَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ﴾ نه گهر بیان و یستایه
 دەر بچن (بوجیهاد کردن) ﴿لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً﴾ نه وه هۆ و کهرهسته ی پیوستان بۆ ئاماده ده کرد
 (له جهک و وولاخ و تفاقی جهنگ) ﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ لِنُعَاظِهِمْ﴾ به لام خوا دەر چوونی نه وانی بی ناخوش
 بوو ﴿فَتَبَطَّهْمُ﴾ بۆیه (خوا) خاوی کرد نه وه (له دەر چوون بوجیهاد) ﴿وَقِيلَ أَفَعُدُّوا﴾ بیان و و ترا
 دانیسن ﴿مَعَ الْفَاعِدِينَ﴾ له گه لجی ماواندا ﴿لَوْ خَرَجُوا فِیْكُمْ﴾ نه گهر له گه لئاندا دەر چوونایه
 ﴿مَا زَادُوكُمْ إِلَّا حَبَالًا﴾ هیچ شتیکیان بۆ زیاد نه ده کردن بیجگه له تیکدان و خراپه کاری نه بیت
 ﴿وَلَا وَضَعُوا لَكُمْ﴾ و نیوان ئیوه بیان تیکده دا (به دوو زمانی و هاتو هوت) ﴿يَتَعَوَّذُونَكُم بِالْأَمْنَةِ﴾
 ئازاوه بیان بۆ دهنانه وه ﴿وَفِيكُمْ سَمْعُونُ لَهُمْ﴾ وه له ناو ئیوه دا خه لکانیک هه ن چاک گوینان لی
 ده گرن ﴿وَاللَّهُ عَالِمُ الْغَاطِبِينَ﴾ وه خوا به ئاگا و زانی به ستم کاران ﴿۱۷﴾

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى
جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْهُمْ
مَنْ يَقُولُ أَعْذَن لِي وَلَا تَفْتِنِّي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِنْ تُصِيبَكَ
حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ
أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ
لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا
إِحْدَى الْحَسَنَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ أَوْ بَأْيَ دِينَ أَفَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يَتَقَبَّلَ
مِنْكُمْ إِنَّا كُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنْعَهُمْ أَنْ تَقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿٥٤﴾

﴿لَقَدْ أَتَبَعُوا الْفِتْنَةَ﴾ سویند به خوا به راستی دهستیان دابویه ئازاوه (و بشیوی) ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو پیش ﴿وَقَلْبُكَ الْأُمُورُ﴾ و جورها فرمان و پیلانیان بو (لاواز کردن) ت به کارهینا ﴿حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ﴾ هه تا راستی هات ﴿وَوَهَّرَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ وه کارو فرمانی خوا سهر کهوت ﴿وَهُمْ كَرِهُونَ﴾ که نه وان بیان ناخوش بوو ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ﴾ وه هندی کهس له وانه ده لین ﴿أَنَّا لَنِلَى﴾ (ته ی موحه ممهده) ﴿رُوحَسَه تَم بَدَه﴾ (با نه یه م بو جهاد کردن) ﴿وَلَا تَقْتَنِي﴾ و تووشی گوناو خرابه م مه که ﴿الْأَفِ الْفِتْنَةَ سَقَطُوا﴾ ناگادارین (له ئیسته وه) که وتوونه ته ناو گوناو خرابه وه ﴿وَأَن جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ و بیگومان دوزخ دهوری بی باوه پرانی داوه ﴿إِن تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ﴾ نه گهر به هر وه چاکه و سهر که وتن بیت پرنگات ﴿سَوْهَةٌ﴾ نار هحت و غه مبار ده بن ﴿وَأَن تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ﴾ وه نه گهر نار هحتی و تیشکانت تووش بیت ﴿يَقُولُوا﴾ (به که شخه وه) ده لین ﴿قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا﴾ به راستی ئیمه کاری خو مان کرد ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو پیش ﴿وَيَقُولُوا وَهُمْ فَرِحُوا﴾ جا روو وهرده گیرن به خوشحالی و شادمانی یه وه ﴿قُلْ لَّنْ يُصِيبَا﴾ (ته ی موحه ممهده) ﴿بَلَىٰ هِيَ حِمْلَانِ تَوُش نَابِيتَ﴾ ﴿إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا﴾ جگه له وه ی که خوا نوسیویه تی بو مان ﴿هُوَ مَوْلَانَا﴾ خوا پشتیوانی ئیمه یه ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه بر واداران با ته نها پشت به خوا بیهستن ﴿قُلْ هَلْ تَرَوْصُونَ بِنَا﴾ (بیان) بلی: ئایا چاوه پرانی چی ده که ن بو ئیمه ﴿إِلَّا إِحْدَى الْحَسَنَتَيْنِ﴾ بیجگه له یه کیك له دوو شته زور چاکه که (سهر که وتن یان شه هید بوون له پینا و خوا دا) ﴿وَنَحْنُ نَرِئُصُّ بِكُمْ﴾ ئیمه ش چاوه پرانین بو ئیوه ﴿أَن يُصِيبَكُمُ اللَّهُ﴾ که خوا دوو چارتان بکات ﴿يَعَذَابُ مَن عِنْدَهُ﴾ به سزایه ک له لایه ن خو یه وه ﴿أَوْ يَأْذِيكَ﴾ یان به دهستی ئیمه ﴿فَرِئَصُوا﴾ که واته چاوه پرانی بکه ن ﴿إِنَّمَا عَمَلِكُم مَّرْصُوتٌ﴾ بیگومان ئیمه له گه ل ئیوه دا چاوه پرانین ﴿قُلْ﴾ (ته ی موحه ممهده) ﴿بَلَىٰ: أَنفِقُوا طَوْعًا﴾ مال بیه خشن به خوشی خوتان ﴿أَوْ كَرْهًا﴾ یان به زور و ناچاری ﴿لَن يُقْبَلَ مِنْكُمْ﴾ ههر گیز لیان وهر ناگیریت ﴿إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ چونکه به راستی ئیوه کومه لیکی له سنور در چوو بوون ﴿وَمَا مَنَعَهُمْ﴾ وه هیچ شتیک بهرگری نه وانه ی نه کردووه ﴿أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ﴾ که گیرا بکریت لی یان ﴿تَقْتَنُهُمْ﴾ نه وه ی که به خشیان ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ بیجگه له وه ی که بیگومان نه وانه بی باوه پر بوون ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ به خوا و پیغمبره که ی ﴿وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ﴾ وه نایه ن بو نوئز کردن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَسَالَى﴾ به ته مه لی نه بیت ﴿وَلَا يُفْقُونَ﴾ وه (هیچیک) نابه خشن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ﴾ ئیلا بیان ناخوشه

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَآ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
﴿٥٥﴾ وَيَخْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُمْ بِمِنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْقَرُونَ ﴿٥٦﴾ تَوَّجِدُونَ مَدْجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا
لَّوَلُوا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَّن يَلْمِزُكَ فِي
ٱلصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَّمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَقَالُوا حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَرَسُولُهُ ۚ
إِنَّا إِلَىٰ ٱللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ * إِنَّمَا ٱلصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَٱلْمَسْكِينِ
وَٱلْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَٱلْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ فَرِيضَةٌ
مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمْ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ
ٱلتَّيَّابَ وَيَقُولُونَ هُوَ ٱذْنُ قُلٍّ ٱذْنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يَوْمُنُ
بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

﴿فَلَا تُعْجِبْكَ﴾ جا با سه رنجت رانه کیشتیت (سه رسامت نه کات) ﴿أَمْ لَهُمْ وَلَا أُولَٰئِهِمْ﴾ (زوری) مال و دارایی و مندالیان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ بیگو مان خوا دهیه ویت ﴿لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ سزایان بدات ﴿بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به هوی ئه و (مال و مندال هه) له م ژیا نی دونه یاهه دا ﴿وَنَرَهُمْ أَنفُسَهُمْ﴾ وه به سه ختی گیانیان ده ر بچیت ﴿وَهُمْ كَفَرُوا﴾ له کاتیکدا که ته وان بی باوه رن ﴿وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ وه سویند ده خون به خوا ﴿إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ﴾ که به راستی ته وان له ئیه ون (له باوه ردارانن) ﴿وَمَا هُمْ بِكُمْ﴾ که چی له ئیه ونین ﴿وَلَا تَكُفِّرُ قَوْمٌ بِقُرْفُوتٍ﴾ به لکو ته وانه کومه لیکن زور ده ترسن (زراویان چووه) ﴿لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا﴾ نه گهر به نایه کیان ده ست که ویت ﴿أَوْ مَخْرَجًا﴾ یان نه شکوه تانیک ﴿أَوْ مَدَّحَلًا﴾ یان کون و قوشبن و نه فه قینک ﴿لَوْ لَا إِلَهٌ﴾ به نای بو ده بن و (پروی تیده کهن) ﴿وَهُمْ يَجْمَعُونَ﴾ له کاتیکدا زور به په له راده کهن (یا هیچ شتیک جله ویان ناگریت) ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ﴾ وه هندی کهس له وانه ره خنه و توانجت لی ده گرن ﴿فِي الصَّدَقَاتِ﴾ له دابهش کردنی خیره کاندایا ﴿فَإِنْ أَعْطُوا مِنْهَا﴾ خو نه گهر له و خیر و سه ده قه یان پی بدریت ﴿رِضًا﴾ رازی ده بن ﴿وَإِنْ لَّا يُعْطُوا مِنْهَا﴾ وه نه گهر پیمان نه دری لی ﴿إِذَا هُمْ يَسْحَطُونَ﴾ ته و کاته ته وان تو وره و نارازی ده بن ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا﴾ وه به راستی نه گهر ته وانه رازی بو و نایه ﴿مَا أَتَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ به هوی خواو پیغه مبه ره که ی پی دابوون ﴿وَقَالُوا﴾ وه بیان و وتابه ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ خوامان به سه ﴿سَيُؤْتِينَا اللَّهُ﴾ له مه و پاش خوا پیمان ده به خشیت ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فه زل و میهره بانی خوی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ ههروه ها پیغه مبه ره که شی (به شمان ده دا) ﴿إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ﴾ به راستی ئیمه به سوزو به روشین بو لای خوا ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ﴾ به راستی (زه کات) دان ته نها (بو ئهم کومه لانه یه که خوی گه ورو باسی کردوون) ته وانیش ﴿لِلْفُقَرَاءِ﴾ بو بینه وایان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ وه بو هه زاران ﴿وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا﴾ وه بو کریکارانیک که به سه ریه وهن (کوی ده که نه وه) ﴿وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ﴾ وه ته وانه ی دلایان دا ته هتیریت (بو خوشو یستنی ئیسلام) ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ وه بو ئازاد کردنی بنده و کویله کان ﴿وَالْعَلَمِينَ﴾ وه بو قه زاران ﴿وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بو جه نگوهرانی رپی خودا ﴿وَابْنِ السَّبِيلِ﴾ و بو رپیوارانی په که که و ته ﴿فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ ته مه پیویست کراوه و فهرز کراوه له لایه ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ﴾ وه له و ناپا کانه دا که سانیک هیه ﴿يُؤْذُونَ النَّبِيَّ﴾ که ئازاری پیغه مبه ره ﷺ ده دن ﴿وَيَقُولُونَ﴾ و ده لین ﴿هُوَ أَذُنٌ﴾ ته و خوش باوه رو گوی گره بو هه مو و شت ﴿قُلْ﴾ توش بلی ﴿أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ گوی گری چاکه به (که قازانجه) بونان ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ باوه ری هیه به خوا ﴿وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ و باوه ری به ئیمانداران هیه ﴿وَرَحْمَةُ اللَّهِ﴾ و میهره بانی یه بو ته وانه ی ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُكُمْ﴾ پروایان هیئاوه له ئیه و ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ وه ته وانه ی که ئازاری پیغه مبه ری خوا ﷺ ده دن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزایه کی ئازار ده ریان بو هیه ﴿

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
 أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ وَمَنْ
 يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
 ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ
 تُنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزُّوْا
 إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
 لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
 وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
 بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً
 بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
 بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
 عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
 إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
 حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ (ناباکان) به خوا سویندتان بؤ ده خون ﴿لِيَرْضَوْكُمْ﴾ بؤ ئه وهی لیان رازی بن ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه خواو پیغه مبره که ی ﴿أَحَقُّ أَنْ يَرْضَوْهُ﴾ شایسته تره به وهی که رازی بکن ﴿إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئه وانه بر وادارن ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ ئایا ئه وانه نازانن ﴿أَنَّهُ مَنْ يَحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بینگومان هر که س در زایه تی خواو پیغه مبره که ی بکات ﴿قَاتِلْ لَهُ تَارِجَهُتَهُ﴾ نه وه بینگومان (توله ی) نه وه که سه ناگری دوزخه ﴿خَلِيدًا فِيهَا﴾ بؤ هه میشه یی تیایدا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه یه ریسوایی و زه بوونی زور گه وره ﴿يَحْذَرُ الْمُنْفِقُونَ﴾ دوو پرووه کان مه ترسی ده کهن ﴿أَنْ نُزَلَّ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ﴾ له وهی که سوره تیک دهر بار بیان بنیر رته خوار وه ﴿ثَبَّتَتْهُمْ﴾ که هه والیان له سهر بدات ﴿يَمَافِي قُلُوبِهِمْ﴾ به وهی که له دلیان دایه ﴿قُلِ اسْتَغْنَوْا﴾ (ته ی موحه ممد ﷺ بلی: گالته و لاقرتی بکن ﴿إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ﴾ به راستی خوا دهر خهرو ناشکر اکاری نه وه یه که مه ترسی لی ده کهن ﴿وَلَيْتَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویندبی نه گهر بر سیاریان لی بکهیت ﴿يَتَّقُونَ﴾ به راستی ده لین ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ﴾ دلنابن نیمه هه ر ده مه ته قی و گالته ده کهن ﴿قُلِ تَوْش بلی: ﴿أَيُّ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ﴾ ئایا به خواو به لگه کانی ﴿وَرَسُولِهِ﴾ و پیغه مبره که ی ﴿كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئیوه گالته و لاقرتیتان ده کهن؟ ﴿لَا تَعْتَدُوا﴾ به هانه مه هیتنه وه ﴿قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ به راستی ئیوه بی پروا بوونه وه ﴿بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ پاش پروا هیتانتان ﴿إِنْ تَعَفُّ﴾ نه گهر بیورین و چاوبوشی بکهین ﴿عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ﴾ له کومه ل و تا قمیکتان (به وهی گه رانه وه تانه وه) ﴿تُعَذِّبُ طَائِفَةً﴾ سزای کومه ل و تا قمیکی تر ده دهن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَانُوا مَجْرِمِينَ﴾ له به رته وهی بینگومان نه وانه تاوانبار بوون ﴿الْمُنْفِقُونَ﴾ پیاوانی دوو پروو ﴿وَالْمُنْفِقَتُ﴾ و ثافره تانی دوو پروو ﴿بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان پشتیوانی هه ندیکیان ﴿يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ﴾ فهران ده کهن به خراپه ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ﴾ و به رگری ده کهن له چاکه ﴿وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده ستیان ده قوچن (و خیر ناکهن) ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ خویان له بیر چوته وه ﴿فَنَسِيَهُمْ﴾ بویه خواش له بیر ی کردوون و وازی لی هیتانن ﴿إِنَّ الْمُنْفِقِينَ هُمْ﴾ به راستی دوو پرووه کان هه رته وانه ﴿الْفٰسِقُونَ﴾ که دهر چوون له سنوور ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَاتِ﴾ خوا به لیئی داوه به پیاوو ثافره ته دوو پرووه کان ﴿وَالْكُفَّارِ﴾ و به بی باوه رانیس ﴿تَارِجَهُتَهُ﴾ به ناگری دوزخ ﴿خَلِيدٍ فِيهَا﴾ ده میتنه وه تیایدا به هه میشه یی ﴿هِيَ حَسْبُهُمْ﴾ ناگری دوزخه خیان به سه ﴿وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ و خوا نه فرینی لی کردوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای هه میشه ییان بؤ هه یه ﴿١٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَكَثْرَ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ
كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ
كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٦﴾ الْمَرِيَّاتِهِمْ
نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ (ئيوه ئی دو وړووه كان) وهك ئه وان نه له پيش ئيوه دا بوون ﴿كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً﴾
 ئه وانه زور به هيز تر بوون له ئيوه ﴿وَكَتَرُوا مَالًا وَآلًا﴾ و مال و سامان و منداليشان زور تر بوو (له ئيوه)
 ﴿فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾ ئه مچا ئه وان شادمان بوون به شی خويان پايان بوارد ﴿فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾
 وه ئيوه ش پاتان بواردو شادمان بوون به به شه كه ی خوتان ﴿كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ ههر چو نيك
 ئه وانه ی له پيش ئيوه شادمان بوون ﴿بِخَلْقِهِمْ﴾ به به شی خويان ﴿وَحُصُّهُ﴾ وه ئيوه ر و چوون له ناهه ق
 و به تالدا ﴿كَالَّذِي حَاضِرًا﴾ به ويته ی ر و چوونی ئه وان ﴿أُولَئِكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ ئه وانه كرده وه كانيان
 پوچهل و بيسوود بوو ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونياو ر و زی دوايشدا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ وه
 ههر ئه وانه ن زهره ر مه ندو ر نه چه ر و ن ﴿الْمَيَاتِيهِمْ﴾ ثايا نه هاتووه بويان و پي يان نه گه يشتووه
 ﴿نَبَأَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه والی ئه وانه ی كه له پيش ئه مانه وه بوون ﴿قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ﴾ له گه لی نوح
 وعاد ﴿وَشُعُوبٍ﴾ و سه موود (هوزی صالح) ﴿وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه گه لی ئيراهيم ﴿وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ﴾
 و خه لکی مه ديه ن ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ﴾ و شاره كانی ژيرو زه به ر كراو (هوزی لوط) ﴿أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ﴾
 پيغه مبه ره كانيان هاتن بوايان ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به به لگه ر و ونه كانه وه ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ﴾ جا خوا
 سته می لی نه كردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به لكو ئه وانه خويان سته میان له خويان كرد
 ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ پياوان و ثافره تانی باوه ردار ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه نديكيان پشتوان
 و يار مه تی ده رو خو شه ويستی هه نديکی تر يانن ﴿يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فه رمان دده دن به چا كه
 ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و به ر گری ده كن له خرابه ﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ و به ريك و بيکی نويز جی به جی
 ده كن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه كات (ی سامانيان) دده دن ﴿وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گويزا به لی
 خواو پيغه مبه ره كه ی ده كن ﴿أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ﴾ ئه وانه له داهاتوودا خوا ر هميان پيده كات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به ده سه لاتی كار دروسته ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به ليستی داوه
 ﴿الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ به پياوان و ثافره تانی برودار ﴿حَتَّىٰ﴾ به به هه شتانيك ﴿تَخْرُجَ مِنْ حَتَمِهَا﴾
 ألانه ر كه ر و باره كان ده ر و ن به ژير ياندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تييدا ده ميته نه وه به هه ميشه یی ﴿وَمَسْكَنَ﴾
 طيبه ﴿و (به ليستی پی داوون) به چهنه كوشکی چاك و رازاوه ﴿فِي حَتَّىٰ عَذَابٍ﴾ له به هه شتانيکی
 هه ميشه یی دا ﴿وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ و ر ه زامه نديش له لايه ن خواوه كه گه و ره تره (له هه موو
 شتيك) ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ههر ئه و ه يه سه ر كه و تنی زور گه و ره ﴿٧٦﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا أُولَئِهِمْ جَهَنَّمُ وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا
وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ
يُمَارِمُونَ وَمَا تَنْقُمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمْ
اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ * وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لِنِءَاتِنَا
مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ
﴿٧٥﴾ فَلَمَّا آتَاهُم مِّنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ
بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾
أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئه ی پیغمبر ﷺ ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ﴾ جهاد بکه دزی بی باوه ران ﴿وَالْمُنَافِقِينَ﴾
 ودو وپوه کان ﴿وَأَغْلَظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه توندو تیژ به له دزیان ﴿وَمَا أُولَئِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ شوینی حه وانه وه ی ئه وانه
 دوزه خه ﴿وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ که دواړو ژو چاره نویسیکی خراپه ﴿يُحِلُّونَ بِأَلْفِهِ﴾ (دو وپوه کان)
 سویند ده خوځ به خوا ﴿مَا قَالُوا﴾ (ئمو ووتانه ی دراو ته پالیان) نه یان ووتوه ﴿وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ
 الْكُفْرِ﴾ سویند به خوا بیگومان ووتنه ی بی باوه ریان ووتوه ﴿وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ﴾ وه بی پروا بوونه ته وه
 له پاش موسولمان بوونیان ﴿وَهُمْ أَيْمَانُ يَسْوَءُونَ﴾ و نیازی شتیکیان بوو به لام بویان نه کرا (کوشتنی
 پیغمبر ﷺ کاتی گه پرانه وه ی له ته بپوک) ﴿وَمَا تَقْضُوا﴾ وه هیچ ره خنه و رقیکیان نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ
 أَغْنَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ تنه ا له بهر ئه وه نه بیت که خوا پیغمبره که ی (و پروا دارانیان) ده و له مهنه کرد وه
 ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فزل و به هره ی خو ی ﴿فَإِنْ يَتُوبَا﴾ ئه مجا ئه گهر ئه وان بگه رینه وه و په بشیمان بینه وه
 ﴿يَا خَيْرَ لَّهُمَا﴾ ئه وه چاکتره بویان ﴿وَإِنْ يَتُوبَا﴾ وه ئه گهر پرو وهر گیرن و (نه گه رینه وه) ﴿بَعْدَ تَابِهِمَا﴾
 ئه وه خوا سزایان ده دات ﴿عَذَابَ أَلِيمًا﴾ به سزایه کی سه خت ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیا و پاشه پروژدا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه له زه وه ی دانی یه بق ئه وان ﴿مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ دوست و یار مه تی ده ریک ﴿يُحِلُّونَ
 بِأَلْفِهِمَا﴾ سویند ده خوځ به خوا ﴿لَئِنْ آتَيْنَا مِنْ فَضْلِهِ﴾ سویند
 به خوا ئه گهر خوا له فزل و به هره ی خو ی پیمان به خشیت ﴿لَتَصَّدَّقَنَّ﴾ ئه وه بیگومان خیر و چاکه
 ده که ین ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه بیگومان له چاکه کاران ده بین ﴿فَلَمَّا آتَيْنَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾
 که چی کاتیک خوا له فزل و به هره ی خو ی پتی به خشین ﴿بَخِلُوا بِهِ﴾ پر دی و چروکیان تیدا کرد
 ﴿وَتَوَلَّوْا﴾ و پشتیان هه لکرد ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ له کاتیکدا ئه وانه پرو وهر گیرن ﴿فَأَعْقَبَهُمْ﴾ ئه مجا
 خواش سه ر ئه نجامی ئه وانی گیرا ﴿يَفَاقَا فِي قُلُوبِهِمَا﴾ به دو و پرویی له دلیاندا ﴿إِلَّا يَوْمَ يَلْقَوُاهُ﴾ هه تا
 ئه و پروژیه به دیداری (خوا) ده گن ﴿بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ﴾ به هو ی نه برد نه سه ری ئه و به لیته ی
 که دا بوویان به خوا ﴿وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾ و به هو ی ئه وه شه وه درویان ده کرد ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾
 ئایا نه یان زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ الْغَيْبُ﴾ که بیگومان خوا ئا گاداره ﴿سِرَّهُمْ﴾ به نهیته ی ﴿وَتَحْوَنُهُمْ﴾
 و چه یان ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ به راستی خوا ئه و په پی راده ئا گاو زانایه به شار او و په نهانه کان ﴿وَالَّذِينَ
 يَلْمِزُونَ﴾ ئه و که سانه ی که تانه و ته شهر ده دن ﴿الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ﴾ له و
 باوه دارانه ی جگه له زه کات مال و سامانیان ده به خشین ﴿وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهْدَهُمْ﴾ وه (تانه و ته شهر
 ده دن) له وانه ی که تنه ا که میکیان هه به به زه حمه ت به یادیان کرد وه ﴿فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ﴾ ئه و سا
 هه ر گالته شیان پی ده که ن ﴿سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ﴾ خوا گالته به وان ده کات (له بهر امبر گالته ی ئه واندا)
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه خت بو ئه وانه ﴿٧٩﴾

اَسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
 فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
 خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا
 لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ
 مِنْهُمْ فَاسْتَعِذْ نَوَكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ
 تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا
 مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
 عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ
 ﴿٨٤﴾ وَلَا تَعْجَبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ
 بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا
 أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعِذْ نَاكَ
 أُولُوا الطَّلُوفِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَأْكُلْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
 لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ
 جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ
 وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾
 وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ
 كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ
 لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
 مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾
 وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ
 مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
 حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ * إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
 الَّذِينَ يَسْتَذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا
 مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

﴿رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ پرازی بوون به وهی که له گهل به جی هیلراوان دا بن (وهك ئافرهت و منداډ و په ككه و ته كانان) ﴿وَطُيعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه مؤر نراوه به سهر دلپاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بویه نه وان هیچ ټینا گن و نازانن ﴿لَكِنَّ الرَّسُولَ﴾ به لام پیغه مبر ﷺ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و نه وان هی که پروایان هیناوه له گهلیدا ﴿جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ ټیکو شان به مال و گیایان ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرُ﴾ هه موو خیر و خوشی هه ر بؤ نه وانه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر نه وانه سهر فرازن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ خوا به هه شتانیکی بؤ ناماده کردوون ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرو و باره کان دین و ده چن به ژیر پاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میسه یی تیا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ الْقَرُورُ الْعَظِيمُ﴾ نه ویه سهر که وتنی زور گه و ره ﴿وَجَاءَ الْمَعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ بیانو گران له عه ره به ده شته کییه کان هاتن (بؤ لای پیغه مبر ﷺ) ﴿لِيُؤْذَنَ لَهُمْ﴾ بؤ نه وهی ریگه یان پی بدریت (نه پوډ بؤ جیهاد) ﴿وَقَعَدَ الَّذِينَ﴾ وه دانیشن نه وانه ی ﴿كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که درو یان کرد له گهل خوا و پیغه مبره که ی ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بیگو مان نه وانه یان که بی پروا بوون له داهاتودا دوو چاریان ده بیت ﴿عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزایه کی سه ختی نازار دهر ﴿لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ﴾ (گوناهیک) له سهر بی هیژ و په ککه و ته و نه خوشه کان نی یه ﴿وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرْجٌ﴾ نه وانه ش که هیچیان نی یه خهر جی بکه ن (بؤ پیوستی جیهاد) هیچ گوناهیکیان له سهر نی یه (که نه ر و شتوون بؤ جیهاد) ﴿إِذَا نَصَحُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ کاتیک که دلسوز و راست بن بؤ خوا و پیغه مبره که ی ﴿مَاعَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ﴾ هیچ ریگه یه ک نی یه بؤ (تاوانبار کردنی) نه و چا که کارانه ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لیخوش بووی میهره بانه ﴿وَلَا عَلَى الَّذِينَ﴾ وه تاوان له سهر نه و که سانه ش نی یه ﴿إِذَا مَا أُنْزِلَتْ إِلَيْهِمْ﴾ که هاتنه لات (نه ی موحه ممه د ﷺ) بؤ نه وهی (وولاخیان بؤ دابین کهیت و) سواریان کهیت ﴿قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ﴾ ووت وولاخم ده ست ناکه ویت سوارتان بکه م (بؤ جیهاد کردن) ﴿تَوَلَّوْا﴾ نه وانیش گه رانه وه ﴿وَأَلْعَبْتَ لَهُمْ تَقْفِضُ مِنَ الدَّمْعِ﴾ له کاتیکدا چاویان فرمیسکی ده رشت ﴿حَزَنًا أَلَا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ﴾ له داخ و خه فته دا که هیچیان نه بوو خهر جی بکه ن (بؤ پینداویستی جیهاد) ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ﴾ ته نها ریگه (بؤ تاوانبار کردن) ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له سهر نه وانه یه ﴿يَسْتَزِيدُونَكَ وَهُمْ أَعْيَاءُ﴾ داوا ی مؤله تت لی ده که ن له کاتیکدا ده و له مه ندیشن (و توانای رویشن بؤ جیهادیان هه یه) ﴿رَضُوا﴾ پرازی بوون ﴿بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ به وهی که له گهل به جی ماوه کاندا بن (له جیهاد وهك ئافرهت و منداډ و نه خوش) ﴿وَطُيعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه خوا مؤری ناوه به سهر دلپاندا ﴿فَهُمْ لَا يَبْعَمُونَ﴾ به هویه وه هیچ نازانن ﴿١٢﴾

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا
لَنْ تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهَ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُثَرِّدُونَ إِلَىٰ عَلِيمٍ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
لَكُمْ إِذَا أُنْقِلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا
عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَآؤُهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَتَرْضُوا عَنْهُمْ فَإِنْ
تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ
﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمْ
الدَّوَابِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
قُرْبَةً عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيَدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

﴿يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ﴾ عوزر و بهانه‌تان بۆ ده‌هیتنه‌وه ﴿إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتیک (له‌جیهاد و غه‌زا) گه‌رانه‌وه بۆ لایان ﴿قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا﴾ بلی بهانه و عوزر مه‌هیتنه‌وه ﴿لَنْ تُؤْمِنُوا لَكُمْ﴾ نیمه هه‌ر گیز باوه‌رتان پی ناکه‌ین ﴿قَدْ بَيَّنَّا لِلَّهِ مِنْ آخْبَارِكُمْ﴾ چونکه به‌راستی خوا‌ئاگاداری کردوین له هه‌واله‌کانتان (که ئیوه ناپاک و دوورپوون) ﴿وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ﴾ وه له داهاتوودا خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی کرده‌وه کانتان ده‌بینن ﴿فَتُرَدُّونَ﴾ پاشان (له‌پوژی دواپی دا) ده‌گه‌رینرنه‌وه ﴿إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ بۆ لای زانای هه‌موو نه‌ینی و ئاشکراکان (که خوی گه‌وره‌یه) ﴿فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌مجا هه‌والتان پی دها به‌وه‌ی له دونیادا ده‌تان کرد ﴿سَيَخْلِفُونَكُمْ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ به‌زوویی سویندنان بۆده‌خون به‌خوا ﴿إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتیک گه‌رانه‌وه بۆ لایان ﴿لِنُعْزِضَهُنَّ﴾ بۆ نه‌وه‌ی چاوپوشیان لی بکه‌ن و سه‌ره‌نشیان نه‌که‌ن ﴿فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ ئیوه‌ش روویان لی وهر گیزن ﴿إِنَّهُمْ رِجْسٌ﴾ به‌راستی نه‌و (دوورپو) انه پیس (ونه‌گریسن) ﴿وَمَا أُولَٰئِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ وه جینگایان دۆزه‌خه (له‌پوژی دواپی دا) ﴿جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ تۆله‌یان لی ده‌سه‌نریت به‌هوی نه‌و تاوان و خراپی له‌دونیادا ده‌یان کرد ﴿يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ (به‌درو) سویندنان بۆده‌خون ﴿لِنَعْرِضَهُنَّ﴾ بۆ نه‌وه‌ی لیان پازی بن ﴿فَإِنْ تَرَضُوا عَنْهُمْ﴾ جا نه‌گه‌ر ئیوه‌ش لیان پازی بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ﴾ نه‌وه بیگومان خوا پازی ناییت ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ له‌که‌سانی ده‌رچو له‌سنوور (تاوانبار) ﴿الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا﴾ عه‌ره‌به ده‌شته‌کیه‌کان بی پروایی و دوو‌پوویی یان به‌هیز تره ﴿وَأَجْدُرُ الْأَيْمَانُ﴾ و شایسته‌ترن که نه‌زانن ﴿حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ نه‌و سنوورانه‌ی خوا ناردوویه‌تیه خواره‌وه ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کاردرسته ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه له‌و عه‌ره‌به ده‌شته‌کیانه‌دا هه‌ندیک هه‌یه ﴿يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا﴾ نه‌وه‌ی لی وهر ده‌گیریت و ده‌ی به‌خشیت به‌باج و سه‌رانه‌ی داده‌نیت ﴿وَيَرْغَبُ بِكُمْ الدَّوَابُّ﴾ وه چاوه‌پوانی ده‌که‌ن به‌سه‌ر هاتی خراپتان به‌سه‌ردا بیت ﴿عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ﴾ به‌لاو به‌سه‌ر هاتی خراپ به‌سه‌ر خویاندا بیت ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ خواش بیسه‌ری زانایه ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه هه‌ندیکی تر له‌و عه‌ره‌به ده‌شته‌کیانه هه‌یه ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که باوه‌ریان به‌خوا و به‌پوژی دواپی هه‌یه ﴿وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ﴾ وه وای داده‌نیت نه‌وه‌ی ده‌ی به‌خشیت هوی نزیك بوونه‌ویه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ له‌خوا ﴿وَصَلَّوْا لِلرَّسُولِ﴾ وه دوعا کردنی پیغه‌مبه‌ر ﴿أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ﴾ بیدار بن بیگومان نه‌وه هوی نزیك بوونه‌ویانه له‌خوداوه ﴿سَيَدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ له‌ئاینده‌دا خوا ده‌بانخاته ناو میهره‌بانی و په‌حمه‌تی خویه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بیگومان خوا لیورده‌ی میهره‌بانه ﴿٤٩﴾

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ
 لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ
 مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
 نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابِ
 عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا
 وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
 ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ
 إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ
 اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
 اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
 وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَآخَرُونَ مُرْجُونَ لِمَ رَأَى اللَّهُ
 إِمَامِي عَذِّبُهُمْ وَإِمَامِي تُوبَ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَمْسُوكَ أَلْفًا وَلَا مِائَةً وَلَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مِنْهُمْ وَلَا يَزِيدُكَ فِي الْقِيَمَةِ حَيْثُ كُنْتَ وَلَا يَغْنَمُ مِنْكَ شَيْءٌ﴾^١ و به پیشکە و توه به که مه‌کان (ئه‌وانه‌ی له‌سه‌ره‌تاوه باوه‌ریان هینا) ﴿مِنْ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ﴾ له‌کوچه‌ران و یاریده‌ده‌ران ﴿وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ﴾ ئه‌وانه‌ش زۆر به چاک‌ی به‌یره‌وی ئه‌وانیان کردووه و شویتیان که‌وتوون ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا‌لییان پازیه‌یه ﴿وَرَضُوا عَنْهُمْ﴾ ئه‌وانیش له‌خوا رازین ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه (خوا) به‌هه‌شتانیکی بو‌ئاماده کردوون ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌رووباره‌کان دین و ده‌جن به‌ژیریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده‌میننه‌وه به‌هه‌میشه‌یی و بی‌برانه‌وه ﴿ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ئه‌وه‌یه گه‌یشتن به‌ئامانجی گه‌وره ﴿وَمَنْ حَزَلَكَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ و له‌و عه‌ربه‌یه ده‌شته‌کیانه‌ی که‌له‌ده‌ورو به‌رتان دان ﴿مُفْتَقُونَ﴾ ناپاکانیک هه‌ن ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾ هه‌ندیک له‌خه‌لکی مه‌دینه‌ش ﴿مَرَدُّوا عَلَى الْأَفْئَاقِ﴾ له‌سه‌ر ناپاک‌ی راهاتوون و خو‌یان بو‌ته‌رخان کردووه ﴿لَا تَعْلَمُهُمْ حَتَّىٰ تَعْلَمَهُمْ﴾ تو‌(ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) نایاناسیت ئیمه‌چاک ده‌یا نناسین ﴿سَعَدَ بِهِمْ مَرَّتَيْنِ﴾ له‌ئاینده‌دا دووجار سزایان ده‌ده‌ین ﴿ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ دواتریش ده‌گه‌رێترینه‌وه بو‌ناو سزایه‌کی گه‌وره (دۆزه‌خ) ﴿وَأَخْرُوجُهُمْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌که‌سانیک‌ی تر هه‌ن دانیان ناوه‌به‌گونه‌هاه‌کانیاندا ﴿خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا﴾ کرده‌وه‌ی چاکیان تیکه‌ل کردووه ﴿وَأَخْرَسَيْنَاهُ﴾ له‌گه‌ل کرده‌وه‌ی تری خراپدا ﴿عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ ئومید وایه‌خوا توبه‌یان لی وەر گریت ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به‌راستی خوا‌لی بورده‌ی میهره‌بانه ﴿حَدَّثَنَا أَمْوَالُهُمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ﴾ وەر‌بگره‌له‌مال و داراییان (زه‌کات و سه‌ده‌قه) تا به‌هۆیه‌وه پاکیان بکه‌یته‌وه (له‌گونه‌ها و تاوان) ﴿وَتُرَكَّبُهُمْ﴾ و (دلیان) بوخت و خاوین ده‌که‌یت به‌و مال به‌خشینه ﴿وَصَلَّ عَلَيْهِمْ﴾ و دوعا و نزای خیریان بۆبکه ﴿إِنَّ صَلَوَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ﴾ به‌راستی دوعای تو‌ئارامی و دل خو‌شی یه‌بو‌ئه‌وان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه‌خوا بیسه‌ری زانابه ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ ئایا نه‌بان زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ که‌بیگومان هه‌ر خوا توبه‌ و په‌شیمانی له‌به‌نده‌کانی وەر‌ده‌گریت ﴿وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ﴾ وه‌هه‌ر ئه‌و خیر و به‌خشینه‌کان وەر‌ده‌گریت ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌به‌راستی هه‌ر خوایه وەر‌گری توبه‌یه و میهره‌بانه (له‌گه‌ل به‌نده‌کانیدا) ﴿وَقُلْ أَعْمَلُوا﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ به‌وانه) بلی: کارو کرده‌وه بکه‌ن ﴿فَسِيرِ اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ جابیگومان خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی و بر‌واداران کرده‌وه‌کانتان ده‌بینن ﴿وَسَرُّدُونْ﴾ له‌پاشان ده‌گه‌رێترینه‌وه ﴿إِلَىٰ عِلِّیِّ النَّبِيِّ وَاللَّهِدَةِ﴾ بۆلای (خوا‌ی) زانا به‌هه‌موو نه‌یتی و ئاشکرانان ﴿فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ئه‌مجاهه‌والتان ده‌داتی به‌هه‌رچی که‌ئیه‌وه له‌دنیادا ده‌تان کرد ﴿وَأَخْرُوجُهُمْ مِنْ جَوْنٍ﴾ (له‌به‌جی ماوه‌کان‌دا) که‌سانیک‌ی تر هه‌ببون که‌دواخران ﴿لَا أَمْرَ لِلَّهِ﴾ بۆ‌فرمان و بر‌پاری خوا ﴿إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ﴾ یان سزایان ده‌دات ﴿وَأِمَّا يُتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ یان په‌شیمانیان لی وەر‌ده‌گریت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا زانای کار در‌وسته ﴿١٣﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
 الْمُؤْمِنِينَ وَإِصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
 وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
 لَكَاذِبُونَ ﴿١٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
 مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ
 يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
 عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
 عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارُ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
 الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ لَا يَزَالُ بُنِيَ لَهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
 فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
 ﴿٢٠﴾ * إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
 بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
 وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
 وَالْفُرْقَانِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
 بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٢١﴾

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا﴾ وه (له‌نپاكان) نه‌وانه‌ی مز‌گه‌وتی‌کیان دروست کرد ﴿ضَرَارًا﴾ بۆ زیان گه‌یاندن (به‌موسلمانان) ﴿وَكُفْرًا﴾ و خوانه‌ناسی ﴿وَتَقْرِيقًا لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ و جیاوازی خسته‌ن نیوان ئیمانداران ﴿وَارْصَادًا لِّلْمَنِّ﴾ و بۆ چاوه‌روانی کردنی که‌سانی ﴿حَارَبَ اللَّهُ وَّرَسُولُهُ﴾ که درآبه‌تی خوا و پیغه‌مبه‌ره‌کیان کرده ﴿مِّن قَبْلُ﴾ له‌وه‌و پیش ﴿وَلِيَحْلِلُنَّ إِنَّ اَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَ﴾ بیگومان (ئه‌و دوو پروانه) سویتد ده‌خون (ده‌لین) ته‌نها چاکه‌مان و یستووه ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ﴾ به‌لام خواشایه‌تی ده‌دات ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که به‌راستی نه‌وانه دروژن ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا﴾ هه‌رگیز نویژی تیدانه‌که‌ی (ئه‌ی موحه‌مه‌ده) ﴿لَمَسْجِدٍ أُسَسَّ عَلَى التَّقْوَى﴾ بیگومان مز‌گه‌وتیک که له‌سه‌ر بناغه‌ی ته‌قوا و له‌خوا ترسان دامه‌زرا بیت ﴿مِّنْ أَوَّلِ يَوْمٍ﴾ له‌یه‌که‌م پرۆه‌وه (یه‌که‌م پرۆه‌انت بۆ شاری مه‌دینه) ﴿أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ﴾ شایسته‌تره که نویژی تیدا بکه‌یت ﴿فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ﴾ پیاوانیکی تیدا به‌پیان خۆشه ﴿أَنْ يَتَّخِذُوا﴾ که خۆیان خاوین و پاک بکه‌نه‌وه (له‌زه‌نگ و زاری سه‌رده‌می نه‌فامی) ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطْهَرِينَ﴾ خوایش نه‌وانه‌ی خۆش ده‌ویت که ده‌بانه‌ویت خۆیان پاک بکه‌نه‌وه ﴿أَفَمَنْ أُسَسَّ بُيُوتُهُ﴾ جا ئایا که‌سیک بناغه‌ی مز‌گه‌وته‌که‌ی دامه‌زراند بیت ﴿عَلَى تَقْوَىٰ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ﴾ له‌سه‌ر خواناسی و به‌ده‌ست هیئانی ره‌زامه‌ندی خوا چاکتره ﴿أَمْ مِّنْ أُسَسَّ بُيُوتُهُ﴾ یان که‌سیک بناغه‌ی مز‌گه‌وته‌که‌ی دامه‌زراند بیت ﴿عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ﴾ له‌سه‌ر لیواری که‌نده‌لانیکی فسه‌ل و پرووخه ﴿فَأَنهَارُ يَوْمٍ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ﴾ جا به‌خۆیه‌وه بر وخیته‌ناو ئاگری دۆزه‌خه‌وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا ریتموونی که‌سانی سته‌مکار ناکات ﴿لَا يَزَالُ يُبْعِثُهُمُ اللَّهُ﴾ به‌رده‌وام ئه‌و دروست کراوه‌یان ﴿بَنُو﴾ که دروستیان کرد ﴿رِبْعَةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ هوی بی ئارامی و گومانه له‌دلایندا (واته هه‌رگیز له‌دلایان ده‌رناچیت) ﴿إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ﴾ مه‌گه‌ر دلایان پارچه‌پارچه بکریت (و بمرن) ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿إِنَّ اللَّهَ أَشَدُّ رِيًّا﴾ به‌راستی خوا کړیوه‌تی ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌بساوه‌رداران ﴿أَنفُسُهُمْ وَأَمْوَالُهُمْ﴾ گیان و مالیان ﴿يَأْنُ لَهُمُ الْجَزَاءُ﴾ به‌وه‌ی که به‌هه‌شتیان ده‌داتی له‌بریتیدا ﴿يُقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (ئه‌و پرواداران) ده‌جه‌نگن له‌پنی خوادا ﴿فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ ئه‌مجا (بی‌باوه‌ران) ده‌کوژن و (خۆشیان) ده‌کوژرین (شه‌هید ده‌بن) ﴿وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا﴾ ئه‌مه به‌لینیکی راسته (و خوا بریاری داوه) له‌سه‌رخوی ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ﴾ له‌ته‌ورات و ئینجیل و قورئاندا ﴿وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ﴾ جا کی به به‌لین و په‌یمانی خوی وه‌فادار تره ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ وه‌ک خوی گه‌وره؟ ﴿فَاسْتَبْشِرُوا بِبِعَاكُمُ اللَّهُ﴾ که‌واته مژده به‌خشن و شادمان بن به‌و فروشته‌تان ﴿بِأَعْيُنِهِ﴾ که مامه‌له‌تان پیوه کرد ﴿وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ (به‌راستی) هه‌ر ئه‌وه‌یه گه‌یشتن به‌ئامانجی زۆر گه‌وره ﴿

التَّائِبُونَ الْعِلْدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ
 الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
 وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ
 وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ
 مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا
 إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
 لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
 هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
 وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾
 لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
 فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

﴿التَّائِبُونَ﴾ (موجاهیدانی ږنگای خوا، ئەمانه سیفه‌تیانه) توبه‌کارن ﴿الْعَاصِرُونَ﴾ خواپه‌رستن
 ﴿الْحَامِدُونَ السَّيِّئُونَ﴾ سوپاسگوزار وگه‌شتیارن (کوچهرن له‌پیتاو خوادا) ﴿الرَّكَعُونَ﴾
 السَّجِدُونَ ﴿کړنوش و سوژده بهرن (نویژ خوښن)﴾ ﴿الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان‌دهرن به‌چاکه
 و ﴿وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ بهرگری کهرن له خرابه ﴿وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ﴾ پاریزه‌ران بۆ
 سنووره‌کانی خودا ﴿وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جا (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) موژده بده بهو باوه‌ردارانه‌ی (ئهو
 سیفانانه‌یان تیدایه) ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ره‌وا وشایسته‌نی یه بۆ پیغه‌مبه‌ر و باوه‌رداران
 ﴿أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ﴾ که داوای لی‌بوردن بکه‌ن بۆ هاوبه‌ش دانه‌ران ﴿وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ
 قُرْبَىٰ﴾ با خزمی نزیک‌شیان بن ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ له پاش ئه‌وه‌ی که بۆیان ده‌رکه‌وتووه
 ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ که بیگومان ئه‌و (هاوبه‌ش دانه‌رانه) هاو‌ل و پیری دوزه‌خن ﴿وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ﴾ وه داوای لی خوش بوونی ئیبراهیم بۆ باوکی ﴿إِلَّا لَأَعْنَ مَوْعِدَهُ﴾ تنه‌ها
 له‌به‌رواده و به‌لینیک بوو ﴿وَعَدَهَا آيَةً﴾ که به باوکی دابوو (که داوای لی بوردنی بۆ بکات) ﴿فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُ﴾ جا کاتیک بۆی پروون بوویه‌وه ﴿أَنَّهُ وَعَدُ اللَّهِ﴾ که بیگومان باوکی دوزمنی خواپه ﴿تَبَيَّرَ
 مِنْهُ﴾ خوی لی به‌ری کرد ﴿إِنْ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ﴾ به‌راستی ئیبراهیم زور له خوا ترس و له‌سه‌ر
 خو بوو ﴿وَمَا كَانَتِ اللَّهُ يُضِلُّ قَوْمًا﴾ وه خودا هیچ گهل وه‌وزنیک گومرا ناکات ﴿بَعْدَ إِذْ
 هَدَيْتُهُمْ﴾ دوا‌ی ئه‌وه‌ی ږنم‌وونی کردوون ﴿حَتَّىٰ بَيَّنَّ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ﴾ هه‌تا بۆیان پروون نه‌کاته‌وه
 ئه‌وه‌ی پېویسته‌خو‌یانی لی بپاریزن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكُلُّ شَيْءًا عَالِمٌ﴾ بیگومان خوا زانا و ناگاداره به‌هه‌موو
 شتیک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بیگومان هه‌ر بۆ خواپه پادشایه‌تی و مولکی هه‌موو
 ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ (خوا) ده‌ژینیت و ده‌شم‌ژینیت ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 وه بېجگه له‌خوا بۆ ئیوه‌نیه ﴿مَنْ وَلِيَ وَلَا نَصِيرٌ﴾ هیچ دۆست و فریاد‌رس و یارمه‌تی ده‌رنیک ﴿لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَىٰ النَّبِيِّ﴾
 بیگومان خوا ته‌وبه‌ی وهرگرت له پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ﴾
 الَّذِينَ و له‌و کوچهر و یاری ده‌ده‌رانه‌ی ﴿اتَّبَعُوا فِي سَاعَةِ الْمُسْرَةِ﴾ که شویتی (پیغه‌مبه‌ر ﷺ) که‌وتن
 له کاتی سه‌ختی و نا‌په‌حه‌تیدا (مه‌به‌ست پنی جهنگی ته‌بوکه) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ قَرِيقٍ مِّنْهُمْ﴾
 پاش ئه‌وه‌ی نزیک بوو دلی کومه‌لکیان له هه‌ق لاب‌دات ﴿ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان خوا ته‌وبه‌ی لی
 وهرگرتن ﴿إِنَّ رَبَّهُمْ﴾ به‌راستی خوا له‌گه‌لیان ﴿رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ دل‌سوز و میهره‌بانه ﴿۱۷﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَآ رَحُبَّتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمُ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوْٓا۟ أَنْ لَا مَدْجَآ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوْٓا۟ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيْمُ ﴿١١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّٰدِقِيْنَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِّنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوْا عَن رَّسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوْا
بِأَنْفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ
وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا
يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُوْنَ مِنْ عَدُوٍّ يَّيْلًا إِلَّا كَتَبَ
لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ
﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُوْنَ نَفَقَةً صَغِيْرَةً وَلَا كَبِيْرَةً وَلَا يَقْطَعُوْنَ
وَادِيًا إِلَّا لَآ كِتَبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢١﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُوْنَ لِيَنْفِرُوْا كَآفَّةً
فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوْا فِي الدِّيْنِ
وَلِيُنْذِرُوْا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوْا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُوْنَ ﴿١٢٢﴾

﴿وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا﴾ هه‌روه‌ها (خوا ته‌وبه‌ی وەر گرت) له‌و سئ که‌سه‌ش که دوا‌خرا‌ن (خوا دهر‌بار‌ه‌یان پر‌یاری نه‌دابوو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا ضَافَتْ عَلَيْهِمُ﴾ هه‌تا‌ئو کاته‌ی لی‌یان ته‌سک بو‌ویه‌وه ﴿الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ﴾ زه‌وی به‌و فرا‌وانه‌ی که‌هه‌یه‌تی ﴿وَضَافَتْ عَلَيْهِمُ أَنْفُسُهُمْ﴾ و‌بیزار‌بوون له‌گیانی خو‌شیان ﴿وَوُظِنُوا أَن لَّا مَلْجَأَ﴾ و‌زان‌یان ه‌یچ به‌نا‌گه‌یه‌ک نی‌یه ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ له‌ (سزای) خوا ﴿إِلَّا إِلَيْهِ﴾ مه‌گر به‌نا‌بی خو‌ی نه‌بیت ﴿ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمُ﴾ پاشان به‌شیمانی لی و‌هر گرتن (به‌دابه‌زاندنی چه‌ند ئابه‌تیک) ﴿لِیَسْتَوُوا﴾ بو‌ئوه‌ی توبه‌بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی خوا هه‌میشه‌توبه‌وهر گری می‌هره‌بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ئه‌وانه‌ی بر‌واتان ه‌یتا‌وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ خو‌تان پار‌یزن له‌ (تو‌له‌ی) خوا ﴿وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ وه‌له‌گه‌ل راست گو‌یاندا‌بن و‌له‌ر‌یزی ئه‌واندا‌بن ﴿مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾ نه‌ده‌بوو خه‌لکی مه‌دینه ﴿وَمَنْ حَوَّلَهُم مِّنَ الْأَعْرَابِ﴾ و‌ئو و‌هره‌به‌ده‌شته‌کیانه‌ی به‌ده‌وور و‌به‌ریاندا‌ن ﴿أَن يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ اللَّهِ﴾ له‌ پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ به‌جئ بم‌یتن و‌دوبکه‌ون (له‌جیهادکردن) ﴿وَلَا يَرْعَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ﴾ و‌گیانی خو‌یان له‌گیانی پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ خو‌شتر بو‌یت ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ئه‌وه له‌به‌ر ئه‌ویه‌که بی‌گومان ئه‌وان ﴿لَّا يُصِيبُهُمْ﴾ دوو چاریان نا‌بیت ﴿ظَمًا وَلَا نَصَبًا﴾ ه‌یچ تینو‌ویه‌تی و‌ماندوو بوون ﴿وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و‌بر‌ستی یه‌ک له‌ر‌یی خوا‌دا ﴿وَلَا يَطُونَ مَوَاطِنًا﴾ هه‌روه‌ها بی‌ناخه‌نه ه‌یچ شو‌تینک (له‌خاکی کافران) ﴿يَغِيظُ الْكُفَّارَ﴾ که‌ر‌قی کافرا‌نی بی‌هه‌لسئ و‌توره‌یان کات ﴿وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا﴾ وه‌ه‌یچ زیان‌یک له‌دور‌من ناده‌ن (دیل کردن و‌کوشتنیان یا گرتنی مال و‌سامانیان) ﴿إِلَّا كُتِبَ لَهُم بِهِ﴾ ئیلا به‌م کرده‌وانه‌بو‌یان دهنو‌سر‌یت ﴿عَمَلٌ صَالِحٌ﴾ کرده‌ویه‌کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بی‌گومان خوا‌ی گه‌وره ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ پاداشتی چاکه‌کاران و‌ون ناکات ﴿وَلَا يُفْقِدُونَ نَفَقَةً﴾ وه‌ه‌یچ شت‌یک (له‌ر‌یگه‌ی خوا‌دا) نابه‌خشن ﴿صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً﴾ بچو‌وک بیت‌یان گه‌وره (که‌م بیت‌یان زور) ﴿وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا﴾ و‌ه‌یچ دو‌ل و‌شیو‌یک نابرن ﴿إِلَّا كُتِبَ لَهُمُ﴾ ئیلا بو‌یان دهنو‌سر‌یت ﴿لِیَجْزِيَهُمُ اللَّهُ﴾ بو‌ئوه‌ی خوا پاداشتیان بداته‌وه ﴿أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌چاکترین پاداشتی ئه‌وه‌ی که‌ده‌یانکرد ﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه‌نه‌ده‌بوو با‌وه‌رداران ﴿لِیَسْفَرُوا كَافَةً﴾ تیک‌را هه‌موو دهر‌چن و‌بر‌ون (بو‌جیهاد) ﴿فَلَوْلَا نَفَرَ﴾ ئه‌گر دهر‌بچو‌ونا‌یه ﴿مِن كُلِّ فِرْقَةٍ فَرَقَةٌ طَائِفَةٌ﴾ له‌هه‌موو کو‌مه‌ل‌کیان چه‌ند که‌سیک ﴿لِیَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ﴾ بو‌ئوه‌ی له‌ئاینه‌که‌یان تی‌یگه‌ن و‌شاره‌زاین ﴿وَلِیُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ﴾ بو‌ئوه‌ی گه‌ل و‌ه‌وزه‌که‌یان (شاره‌زا بکه‌ن له‌وه‌ی که‌فیری بوون) بیشیان تر‌س‌یتن (له‌ناگری د‌وزه‌خ) ﴿إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ﴾ کاتیک گه‌رانه‌وه (له‌جیهادکردن) بو‌لایان ﴿لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾ بو‌ئوه‌ی ئه‌وانیش (شاره‌زاین) و‌بیدار بینه‌وه (له‌نه‌زانی) ﴿۱۳۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ ءِيمَنًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَنًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ
رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوَلَا
يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ
ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَا
أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ
مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

سُورَةُ التَّوْبَةِ

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەمى ئەوانەى كە ئيماننان هيتاوه ﴿قَاتِلُوا الَّذِينَ﴾ بجهنگن له دژى ئەوانەى
 ﴿يَلُونَكُمْ﴾ كە نزيكن ليتانهوه ﴿مِنَ الْكُفَّارِ﴾ له بى پرويان ﴿وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً﴾ وه بابى باوه پاران
 له ئيوه دا توند و تيرى بينن ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ و بزنان ﴿أَنَّ اللَّهَ﴾ بىگومان خودا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له گه له باريز كاران
 و له خوا ترساندايه ﴿وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ﴾ وه كاتيك سوره تيك (له قورئان) بنير دريته خواره وه
 ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ (دوو پرووه كان) هى و ايان هه به ده لىت ﴿أَلَيْكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا﴾ كام له ئيوه
 باوه پى بهم (سوره ته) زيادى كرد ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا ئەوانەى كە باوه پيان هيتاوه ﴿فَزَادَتْهُمْ
 إِيمَانًا﴾ ئەمه ئيماننان زياد ده كات (و به هيز تر ده بيت) ﴿وَهُمْ يَسْتَشِيرُونَ﴾ وه ئەوان مژده به خشن
 و خوش حالن ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به لام ئەوانەى ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ له نيودلياندا نه خوشى (و ناپاكى) هه به
 (وهك دوو پرووه كان) ﴿فَزَادَتْهُمْ﴾ ئەوه سوره ته كە بويان زياد ده كات ﴿رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ﴾ سه ره راى پيسى
 و ناپاكى خويان پيسى و ناپاكى تر ﴿وَمَا نُولُوا﴾ ئەو (ناپاكانه) دهرن ﴿وَهُمْ كَفَرُونَ﴾ له كاتيكدا كە
 بى پروان ﴿أَوَلَا يَذَرُونَ﴾ ثايا ئەوانه نازانن و نابيين ﴿أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ﴾ بىگومان ئەوان تاقي ده كرينه وه
 ﴿فِي كُلِّ عَامٍ﴾ له هه موو ساليكدا ﴿مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ﴾ جاريك يان دوو جار ﴿ثُمَّ لَا يَأْتُوا بَشَانِ﴾
 ئەوان ناگه رينه وه و توبه ناكهن ﴿وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ﴾ و به ند وه رناگرن ﴿وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ﴾
 وه كاتيك سوره تيك بنير دريته خواره وه ﴿نَظَرُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ﴾ (ئو دوو پرووه) ده پروانن بۆ يه كترى
 ﴿هَلْ يَرْئِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ﴾ (ده لينن) ثايا هيج كەس ده تان بينيت؟ ﴿ثُمَّ أَنْصَرُوا﴾ پاشان (به دزيه وه)
 ده گه رينه وه ﴿صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دليانى وه رگيپرا (له پرواهيتان) ﴿بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾
 چونكه به پرستي ئەوانه كۆمه ليكن هيج تى ناگهن ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ﴾ سويند به خوا به پرستي
 بزنان هاتووه ﴿رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ پيغه مبه ريك له خوتان ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ﴾ قورس و گرانه به لايه وه
 ﴿مَاعِشَةٍ﴾ ناره حه تى و ناخوشى ئيوه ﴿حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ﴾ زور سووره له سه ر (باوه رهيتان) تان
 ﴿يَا الْمُؤْمِنِينَ رَوْفٌ رَحِيمٌ﴾ بۆ بپرواداران زور دلسوز و مبه ره بانه ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا ئە گه ر
 پرويان وه رگيپرا و گوييان بى نه دايت ﴿فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ ئەو سا بلى من تنها خوام به سه ﴿لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ﴾ كە هيج به رستراو يكي راست نى يه جگه له ئەو ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ تنها پشت به و ده به ستم
 ﴿وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ ئەو يش به روه رداگارى عهرشى گه وره به ﴿١٢٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ① أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
 أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ
 إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ② إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ
 مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
 أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ③ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ
 يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَلِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
 وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ④ هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمْسَ
 ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السَّيِّنِينَ
 وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑤ إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
 اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ⑥

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الرَّ﴾ به (ئه‌لیف، لام، راو) ده‌خوئتریت‌ه‌وه‌خوازان‌تره به‌مانا‌که‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای
سوره‌تی (البقره) بکه ﴿تِلْكَ آيَاتُ﴾ ئه‌مه‌ئایه‌ته‌کانی ﴿الْكِتَابِ الْحَكِيمِ﴾ قورئانی نه‌گۆراوی پر‌حیکمه‌ته
﴿أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا﴾ ئایا به‌لای خه‌ل‌که‌وه‌سه‌یره ﴿أَنْ أَوْحَيْنَا﴾ که ئیمه‌نیگامان کردوه ﴿إِلَّا رَجُلٌ مِّنْهُمْ﴾
بۆ پیاوینک له‌خویان ﴿أَنْ أُنْذِرَ النَّاسَ﴾ (پیمان ووتوو) که ئاده‌می بترسیته ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌موژده
بلده به‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه ﴿أَنْ لَهُمْ﴾ که بیگومان بۆیان هه‌یه ﴿قَدْ صَدَّقَ﴾ پله و پایه‌ی به‌رز ﴿عِنْدَ
رَبِّهِمْ﴾ لای په‌روه‌دگار یان ﴿قَالَ الْكَافِرُونَ﴾ به‌لام بۆ باوه‌ریان ووتیان ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیگومان
ئهم (پیاوه) جادوو بازیکی ناشکرایه ﴿إِنْ رَّبُّكُمْ اللَّهُ الَّذِي﴾ به‌راستی په‌روه‌دگاری ئیوه ئه‌و زاته‌یه
﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ که هه‌موو ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له‌شه‌ش پوژدا
﴿ثُمَّ أَسْرَوْنَاهُ عَلَى الْعَرْشِ﴾ باشان به‌رز بویه وه‌سه‌ره‌ش و قه‌راری گرت (باوه‌ریان پییه‌تی به‌لام چۆنیه‌تی‌که‌ی
نازانین) ﴿يَذِئْبُ الْبُخَارَ﴾ (خوا) هه‌موو کاروباره‌کان هه‌ل‌ده‌سوریتیت ﴿مِمَّا مِنْ شَفِيعٍ﴾ هیچ تکا کارینک نی
یه (بۆ که‌س) ﴿إِلَّا مَنْ بَعْدَ ذِيئِهِ﴾ مه‌گه‌ر له‌باش ریگه‌دانی ئه‌و (خوا) نه‌بیته ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ ئه‌و زاته
په‌روه‌دگاری ئیوه‌یه ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که‌واته هه‌ر ئه‌و به‌رستن ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی ئایا ئیوه بیرناکه‌نه‌وه ﴿وَإِلَهُ
مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گه‌رانه‌وه‌ی هه‌مووتان هه‌ر بۆلای ئه‌وه ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به‌لینی خوا حه‌ق وراسته
﴿إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ بیگومان خوا له‌سه‌ره‌تاوه دروستکاروان دروست ده‌کات ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ دوا‌ی
(مردنیان) دووباره دروستیان ده‌کاته‌وه ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی پاداشتی ئه‌وانه بداته‌وه ﴿أَمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ﴾ که بره‌ویان هیناوه کرده‌وه‌ی چاکیان کردوه ﴿بِالْقِسْطِ﴾ به‌داد‌گه‌رانه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
وه ئه‌وانه‌ی باوه‌ریان نه‌هیناوه ﴿لَهُمْ شُرَکٌبٌ مِّنْ خَيْرٍ﴾ تابه‌ت به‌وانه خواردنه‌وه‌ی کولاًو کولێ زۆر گه‌رم
﴿وَعَذَابُ أَلِيمٍ﴾ وه‌سزای سه‌ختی ئازاردەر ﴿بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌دنیادا بۆ باوه‌رپوون ﴿وَإِلَهُ
هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ﴾ خوازاتیکه که خوری گیراوه ﴿ضِيَاءً﴾ به‌تیشک ﴿وَالْقَمَرَ نُورًا﴾ مانگیشی گیراوه
به‌رووناکی ﴿وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ﴾ بۆ (گه‌رانی) مانگ چهند قوناغیکی دیاری کردوه ﴿لِيَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
وَالْحِسابِ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی ژماره‌ی ساله‌کان و حیسابی (مانگ و پوژری) پی بزنان ﴿مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ﴾ خوا
ئه‌وانه‌ی دروست نه‌کردوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به‌حقی و راستی نه‌بیته ﴿يَفْصِلُ آيَاتِ﴾ ئایه‌ته‌کان شی ده‌کاته‌وه
﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ کۆمه‌لیک که زانان و تیده‌گه‌ن ﴿إِنْ فِي آخِلَافٍ﴾ بیگومان له‌جیاوازی
﴿الْبَلِ وَالنَّهَارِ﴾ شه‌و و پوژدا ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ﴾ و هه‌رچی خوا دروستی کردوه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿لَا يَكُنْ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ چهند نیشانه‌و به‌لگه هه‌یه بۆ ئه‌وانه‌ی که خویان
ده‌پارێزن و له‌خوا ده‌ترسن ﴿﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَاوَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
 بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَئِكَ مَا لَهُمْ
 النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِآيَاتِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ
 الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ
 اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَءَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ
 لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ * وَلَوْ يِعِجَّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
 اسْتَعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ
 لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَافِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ
 الضُّرُّ دَعَا نَاجِيَهُ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
 عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ
 لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
 لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ
 خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نهوانه ی ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ به هیوای دیداری نیمه نین (له دوار وژدا)
 ﴿وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ورازی بوون به ژبانی دنیا ﴿وَأَطَاعُوا أَوْثَارَهَا﴾ و دلنیا بوون پیی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا
 غَفِلُوا﴾ وه نهوانه ی بی ناگان له نایه ته کانی نیمه ﴿وَأُولَئِكَ مَا لَهُمْ أَلَنَارُ﴾ نهوانه جیگیان دوزخه
 ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ له بهر نهو کرده وانه ی که (له دونیادا) دهیان کرد ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 به راستی نهوانه ی پروایان هتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿يَهْدِيهِمْ
 رَبُّهُمْ﴾ بهر و رد گاریان رینمونویان ده کات ﴿بِأَيِّمَنَّهُمْ﴾ به هوی باوهره که یانه وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
 الْأَنْهَارُ﴾ روباره کان دین و ده چن به ژیریان دا ﴿فِي حَنْتِ الْعِیمِ﴾ له باخ و به هشتانی پر نازو نیعمه ت
 دا ﴿دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ﴾ دوعایان تییدا (نه وه یه که ده لنین) پاکو بیگهردی بو تو نه ی
 بهر و رد گارمان ﴿وَنَحْيَتْهُمْ فِيهَا سَلَامٌ﴾ سلاو کردن لنین لهو (به هه شته دا) به ووشه ی سه لامه ﴿وَأَخْرَجُوا
 دَعْوَاهُمْ﴾ وه دوا هه مین دوعایان (نه وه یه که ده لنین) ﴿أَنَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بیگومان سو پاس
 و ستایش هه ر بو خوا یه که بهر و رد گاری هه مو جیهانه ﴿وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ﴾ وه نه گهر
 خوا به له ی بکر دایه (له قوبول کردن دوعای) شهرو خرابه دا بو خه لکی ﴿أَسْتَعِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ﴾ وه که
 به له کردن (له قوبول کردن دوعای) خیر و خوشی ﴿لَقَضَى إِلَيْهِمْ أَجَلَهُمْ﴾ نه وه ماوه که یان دوا یی
 پیی ده هیترا (وکاتی مردویان ده هات) ﴿فَنَذَرُ الَّذِينَ﴾ بویه موله تی نهوانه ده ده یین ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾
 به هیوای دیداری نیمه نین (له پر وژی دوا یی دا) ﴿فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ﴾ له نینو گومرایی و سه ر که ششی
 خویان دا بسور پینه وه و بتلینه وه ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ﴾ وه کاتیک ناده می زیانکی لی بکه ویت
 ﴿دَعَا إِلَىٰ جَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا﴾ بهراکشان یان به دانیشن یان به پیوه لیمان ده پارینه وه ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا
 عَنْهُ ضُرَّهُ﴾ نه مجا کاتیک زهرو زیانه که مان له سه ر لابر دو نه مان هیششت ﴿مَرَّ﴾ ده روات (ده چینه
 سه ر حالی پیشووی و ده گهرینه وه سه ر کاری نابه سه ندی) ﴿كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا﴾ وه که هاوار و دوعای
 نه کر دیت لیمان نه پارینه وه ﴿إِلَىٰ ضَرْمَسَةٍ﴾ بو لابر دنی زیانیک که دوو چاری بوو بو ﴿كَذَلِكَ زُيِّنَ
 لَهُمْ جُورُهُمْ رَازٍ تَرَاهُ تَهْوَهُ﴾ لیسرین ماکا نوایع ملوت ﴿بُؤْزِيَادَهُمْ﴾ بهو یان نهو کرده وانه ی که ده یان
 کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ سویند به خوا به راستی له ناومان برد ﴿الْقُرُونِ مِنْ بَنِيكُمْ﴾ چهند گهل و نه ته وه
 له پیش تیوه دا ﴿لَمَّا ظَلَمُوا﴾ کاتیک ناهه قیان کرد ﴿وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ له کاتیکدا که پیغه مبه رانیان
 به به لگهی پروونه وه بو هات ﴿وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ هه ر باوهر یان نه هینا ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾
 ئا بهو جو ره توله له کومه لی تاوانباران ده ستیین ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَ﴾ له پاشان تیوه مان کرد
 به جیگر و جیشین ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له پاش نهوان ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾
 بو نه وه ی سه رنج بده یین تیوه چون ره فشار و کرده وه ده کن ﴿۱۱﴾

وَإِذَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِمْ ءَيَا تُنَابِتٍ قَالِ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
 لِقَاءَنَا أَنتِ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ
 لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ وَمَنْ يَلْقَايَ نَفْسِي ۖ إِنِّي أَخَتَابُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ ۖ إِنِّي
 أَخَافُ أَنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ
 لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ وَعَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرِكُكُمْ بِهِ ۚ
 فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾
 فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ
 إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
 مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعُونَا
 عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَدْعُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا
 فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا
 كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
 سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
 ﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
 الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

﴿وَإِذْ أَنْتَ عَلَیْهِمْ وَهَّاتٌ مِّنْهُم بِسَفَرِهِمْ بِهِ سَعَهُ رِیَاضًا ۖ وَآیَاتُنَا یَنْتَظِرُونَ﴾ نایه‌ته روونه‌کانی ئیمه ﴿قَالَ
الَّذِینَ لَا یَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ نه‌وانه‌ی به‌ته‌مای دیداری ئیمه نین (له‌دوار وژ دا) ده‌لین ﴿أَنْتَ یَقْرَأُ ۖ إِن عِزُّ
هَذَا﴾ قورئانیکی تر جگه‌له‌م قورئانه بیننه ﴿أَوْ بَدِّلْهُ﴾ یان بیگوره ﴿قُلْ مَا یَكُونُ لِی﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د
ﷺ) پییان بلی بۆ من نی‌یه ﴿أَنْ أَبْدِلَهُ ۖ مِنْ تَلْقَآئِ نَفْسٍ﴾ که‌له‌لایه‌ن خو‌مه‌وه بیگورم ﴿إِنْ أَتَعْ﴾ من شوین
هیج شتی ناکه‌وم ﴿إِلَّا مَا یُوحِیَ إِلَیَّ﴾ جگه‌له‌وه‌ی وه‌حی و سروس ده‌کریت بۆم ﴿إِنِّیْ أَخَافُ﴾ به‌راستی
من ده‌ترسم ﴿إِنْ عَصِیْتُ رَبِّیْ﴾ نه‌گهر سه‌رپیچی به‌روه‌ردگارم بکه‌م ﴿عَذَابُ یَوْمٍ عَظِیمٍ﴾ له‌سزای
رؤزئیکی گه‌وره (که‌رؤزی دوابی‌یه) ﴿قُلْ نُوْشَاءُ اللّٰهَ﴾ (پییان) بلی نه‌گهر خوا بیویستایه ﴿مَا
تَلَوْنَهُ ۖ عَلَیْکُمْ﴾ نه‌م قورئانه‌م نه‌ده‌خوینده‌وه بۆتان ﴿وَلَا أَدْرِیْکُمْ یَوْمَ﴾ وه‌له‌و (قورئان) ناگادارم
نه‌ده‌کردن ﴿فَقَدْ لَبِثْتُ فِیْکُمْ﴾ چونکه بیگومان من مامه‌وه له‌ناوتاندا ﴿عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهِ ۖ﴾ ماوه‌ی
ته‌مه‌نیکی دریز پیش هاتی نه‌م قورئانه ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده‌ی ئایا ئیوه بۆ ژیر نابن و بیرناکه‌نه‌وه؟ ﴿۝۶
فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ جا کی سته‌مکارتره ﴿مَنْ﴾ له‌و که‌سه‌ی ﴿أَفْتَرِیْ عَلَى اللّٰهِ کَذِبًا﴾ درؤ به‌ده‌م خواوه
هه‌لبه‌ستی ﴿أَوْ کَذَّبَ بِآیَاتِهِ ۖ﴾ یانایه‌ته‌کانی قورئان به‌درؤ دابیت ﴿إِنَّهُ ۖ لَا یُقْبَلُ ۖ اَلْمُجْرِمُونَ﴾ به‌راستی
تاوان باران رزگاریان نابیت ﴿۝۷ وَیَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللّٰهِ﴾ نه‌وانه بیجگه‌له‌خوا شتانیک ده‌به‌رستن
﴿مَا لَا یَضُرُّهُمْ﴾ که‌نه‌زیانیان پی ده‌گه‌یه‌نن ﴿وَلَا یَنْفَعُهُمْ﴾ نه‌سوود و قازانج ﴿وَقِیْلُوا لَهُمْ هَؤُلَاءِ
وَهَؤُلَآئِینَ هُمُ بَنَانُهُ ۖ شَفَعُوا ۖ عِنْدَ اللّٰهِ﴾ تکا کارمانن لای خوا ﴿قُلْ أَتَبْتَیُونَ اللّٰهَ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ)
به‌وانه (بلی ئایا ئیوه هه‌وال ده‌دن به‌خوا) ﴿بِمَا لَا یَعْلَمُ﴾ به‌شتیک که‌بی ناگایه‌لی ی ﴿فِی السَّمَوَاتِ وَلَا فِی
الْأَرْضِ﴾ له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿سُبْحَنَهُ ۖ وَتَعَالٰی عَمَّا یُشْرِکُونَ﴾ خوا پاک و بیگهر د و بلند له‌وه‌ی
که‌ده‌یکه‌نه‌ها و به‌شی ﴿۝۸ وَمَا كَانَ النَّاسُ﴾ خه‌لکی له‌رابوردودا ﴿إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ هه‌ریه‌ک ئوممه‌ت
بوون (بروا دار بوون به‌خوا) ﴿فَاخْتَلَفُوا﴾ ته‌مجا جیاواز بوون ﴿وَلَوْلَا کِمَّةُ سَبَقَتْ﴾ وه‌نه‌گهر بریارئیک
پیشتر نه‌درایه ﴿مِّن رَّبِّکَ﴾ له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگار ته‌وه ﴿لَفُصِّیَ بَیْنَهُمْ﴾ نه‌وا بریار ده‌دراله‌نیواناندا
﴿فِیْمَا فِیْهِ یَخْتَلِفُونَ﴾ له‌وه‌ی که‌تیدا جیاواز بوون ﴿۝۹ وَیَقُولُونَ﴾ وه‌نه‌وانه ده‌لین ﴿وَلَوْلَا نُزِّلَ
عَلَیْهِ﴾ با به‌یترایه‌ته‌خواره‌وه بوی ﴿ۖ آیَةً مِّن رَّبِّهِ ۖ﴾ به‌لگه‌و نیشانه‌یه‌ک له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگاریه‌وه
﴿قُلْ إِنَّمَا الْغِیْبُ﴾ توش بلی بیگومان (زانینی) نه‌یسی و به‌نهانی ﴿لِلّٰهِ﴾ تایه‌ت به‌خوایه
﴿فَاتَنْظَرُوا﴾ که‌واته چاوه‌روانی بکه‌ن ﴿إِنِّیْ مَعَکُمْ﴾ به‌راستی منیش له‌گه‌ل ئیوه‌دا ﴿وَمِنَ
الْمُنْتَظَرِینَ﴾ یه‌کیکم له‌چاوه‌روانکه‌ران ﴿۝۱۰﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ
 فِيءِ آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا نَمْكُرُونَ
 ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُسِيرُكُمُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفَلَاحِ
 وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ
 وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُم أُحِيطَ بِهِمْ
 دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا أَنجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَعْبُدُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
 الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغَيْكُمُ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَّتَعَ الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾
 إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أُنْزِلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
 بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا
 أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازِيدَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
 عَلَيْهَا آتَاهَا أَمْرًا لَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنِ
 بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٤﴾ وَاللَّهُ يَدْعُو
 إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٥﴾

﴿وَإِذَا دَفَعْنَا النَّاسَ رَحْمَةً﴾ وه کاتیک که نیعمت و ره حمه تی خو مان ده دهن به خه لکی و تامی نهو
نیعمته یان پنده چیزین ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسْتَعْمِرٍ﴾ له پاش زیان و ناخوشیه که لییان که وتووہ ﴿إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ﴾ دهست به جی نهوان پیلان ده گیرن ﴿فِي آيَاتِنَا﴾ ده باره ی به لگه و نایه ته کانی ئیمه ﴿قُلْ
اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا﴾ (ئه ی موحه مه د ﷺ) بل ی خوا خیر اتره له پیلان کردندا (له به رامبر پیلانی نهواندا)
﴿إِنْ رُسُلُنَا﴾ بیگو مان فریشته و چاودیره کانمان ﴿يَكْفُرُونَ مَا تَكْفُرُونَ﴾ هه ر پیلان و فر و فیلنیک (ئهو
بی باوهرانه) ده بکه نه دهنوسن ﴿هُوَ الَّذِي يُسَبِّحُكُمْ﴾ خوا زاتیکه هاتو چوتان بی ده کات ﴿فِي
الْبُرُوجِ﴾ لهو و شکایی و له ده ریادا ﴿حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ﴾ هه تا کاتیک ئیوه ﴿فِي الْفُلْكِ﴾ له که شتی دان
﴿وَجَرَيْنَ بِهِمُ﴾ (که شتی کان) ده یان گیریت ﴿بِرِيحٍ طَبَيعَةٍ﴾ به هوی شنه بایه کی خوشه وه ﴿وَفَرَحُوا بِهَا﴾
و خوش حال دهن بی ﴿جَاءَتْهَا رَيْحٌ عَاصِفٌ﴾ (له پر) ره شه بایه کی زور به هیز لهو (که شتیانه) هه لکات
﴿وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ﴾ و شه پولیان بو بیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له هه مو و لایه که وه ﴿وَوَطَّؤُوا أَنفُسَهُمْ﴾ وه دلنیا بوون
له وه ی که نهوان ﴿أُحِيطَ بِهِمْ﴾ دهوره دراون (و له ناو ده چن) ﴿دَعَا اللَّهَ﴾ هاوار ده که نه خوی گهوره
﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ﴾ زور به دلسوزی و گهر دنی بو که چ ده که نه ﴿لَنْ أَجِيتَنَا﴾ (و ده لین) سویند به خوا
نه گهر پرزگار مان بکه بیت ﴿مِنْ هَذِهِ﴾ له م سه ختی و نارچه ته به ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ بیگو مان ئیمه له
سوپاسگوزاران دهبین (بو تو نه ی خواهی) ﴿فَلَمَّا أَجْتَهُمُ﴾ نه مجا کاتیک خوا رزگاری کردن (لهو
نارچه ته به) ﴿إِذَا هُمْ يَخُونُ﴾ کو تو پر دهست ده که نه وه به خرا به کاری و بی باوهری ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا
﴿يَغْيِرُ الْحَقُّ﴾ به نار هوا ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نه ی ناده می به (خرابه کاره کان) ﴿إِنَّمَا بَعِثْنَا﴾ له راستیدا سته م
و ناحقه ی به کانتان ﴿عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ﴾ زبانی هه ر بو خوتانه ﴿مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ له زه تی زبانی دونیاش
بی نرخه ﴿ثُمَّ إِنَّمَا رَجَّعْنَاهُمْ﴾ پاشان گه رانه و هتان هه ر بولای ئیمه به ﴿فَنَبِّئْهُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا
هه و انشان بی ده دهن به وه ی که (له دونیادا) ده تان کرد ﴿إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ بیگو مان وینه ی
زبانی دنیا ﴿كَمَاءٍ أُنْزِلَتْهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه ک بارانیک وایه له تاسمانه وه باراندومانه ﴿فَلَا تَخَاطَبُ بِهِ بَنَاتُ
الْأَرْضِ﴾ جا به هوی نهو (بارانه وه روه کی زور رواوه و) سه وزی و روه کی زهوی تیکه له به به که بوون
و به به کدا چوون ﴿وَمَا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ﴾ له وه ی که خه لکی و ناژه لیش ده یخون ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه تا
کاتیک ﴿أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ﴾ زهوی (به سه وزی و روه ک) ره ونه ق و جوانی خوی وهرده گریت
و خوی ده راز ئیتیه وه ﴿وَوَلَّىٰ أَهْلُهَا﴾ دانیش توان و خه لکی نهو (زهویه) واده زانن ﴿أَنَّهُمْ قَدِ رُؤِنَ عَلَيْهِمَا﴾
که به راستی نهوان به توانان به سهر (دروینه کردن) یدا ﴿أَنَّهُمَا أَمْرًا﴾ (له نا کاویکدا) فهرمانی ئیمه بیت
بو نهو (زهوی و کشتو کاله) ﴿إِلَّا أَوْهَارًا﴾ له شه و بان له رورژدا ﴿فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا﴾ نه مجا وه ک دروینه
کراوی لی بکه یین (وهیچیان بو نه میتیه وه) ﴿كَأَن لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ﴾ وه ک له وه و پیش هه ر نه بو بیت
﴿كَذَٰلِكَ نَقُصُّ لَكَ﴾ ثابه و جوهره روونی ده که نه وه ﴿الْآيَاتِ﴾ ثایه ت و به لگه و نیشانه کانمان ﴿لَقَوْمٍ
يَفْكَرُونَ﴾ بو گه لی که بیر که نه وه ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو﴾ وه خوا (خه لک) بانگ ده کات ﴿إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ﴾
بو مالی ناشتی و نارامی (به هشت) ﴿وَيَهْدِي مَنْ﴾ وه رینمونیی هه ر که سیک ده کات ﴿بِشَاءٍ﴾ که
بیهویت ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بو رنگه ی راست ﷻ

* لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
 وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ
 كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ
 مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَانَمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قُطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ
 مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا ۖ ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا
 بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿٣٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٣٩﴾
 هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۖ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ
 الْحَقُّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٤٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمْ يَمْلِكُ السَّمْعُ وَالْأَبْصَارُ ۚ وَمَنْ يُخْرِجُ
 الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ ۚ
 فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٤١﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
 الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۚ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٤٢﴾ كَذَٰلِكَ
 حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٣﴾

﴿لَيْلَيْنِ أَحْسَنُوا﴾ بۆ ئه‌وانه‌ی چاکه‌یان کردوه ﴿الْحَسْبُ وَزِيَادَةٌ﴾ پاداشتی چاکتر (به‌هه‌شت) و زیاتریان هه‌یه (که‌بینینی خوایه) ﴿وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ﴾ دهم و چاوویان داینا گریت (لَبِی نانیشت) ﴿قَتَرُوا لِذِلَّةٍ﴾ هیچ ره‌شی وته‌پ و توزو ریسوایه‌ک ﴿أُولَئِكَ﴾ ئه‌وانه ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ هاوړینی به‌هه‌شتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئه‌وانه له‌و (به‌هه‌شته) دان به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَالَّذِينَ﴾ ئه‌وانه‌ش ﴿كُسِبُوا السَّيِّئَاتِ﴾ که‌کرده‌وی خرابیان کردوه ﴿جَزَاءَ سَيِّئَةٍ﴾ تۆله‌ی هه‌ر خرابیه‌ک ﴿يَحِلُّهَا﴾ به‌ئهندازه‌ی ئه‌و (خرابه‌یه تۆله‌ی لی ده‌سیندری) ﴿وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ وه ریسوایی دایان ده‌گریت ﴿مَّا لَهُمْ﴾ بۆیان نییه ﴿مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِرٍ﴾ هیچ به‌ناده‌ریک له‌(سزای) خودا ﴿كُلَّمَا أَعِيشَتْ وُجُوهُهُمْ﴾ (به‌راده‌یه‌ک روویان ره‌ش بووه) ده‌للی دهم و چاوویان داپوشراوه ﴿قَطَعَاتِ الْإِلِّ مُظْلِمًا﴾ به‌چهند به‌شیک له‌شه‌وه زه‌نگ ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ئه‌وانه‌ی (که‌باس کران) هاوړینی ئاگری دۆزه‌خن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئه‌وان تییدا ده‌میننه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَيَوْمَ نَخْشَعُكُمْ جَمِيعًا﴾ (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) باسی بکه بۆیان) ئه‌و پۆژه‌ی هه‌موویان کۆده‌که‌ینه‌وه ﴿قُلْ نَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ ئه‌مجا ده‌لین به‌وانه‌ی ﴿أَشْرَكُوا﴾ هاوبه‌شیان بۆ خوا بریار داوه ﴿مَكَانَكُمْ﴾ له‌شونیی خوتاندا نه‌جولین (پاوه‌ستن) ﴿أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ﴾ خوتان و بت و په‌رستراوه‌کانتان ﴿فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ﴾ ئه‌مجا لیکیان جیاده‌که‌ینه‌وه ﴿وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ﴾ په‌رستراوه‌کانیان ده‌لین ﴿مَا كُنْتُمْ بِإِنَاءِنَا تَعْبُدُونَ﴾ ئیوه ئیمه‌تان نه‌ده‌په‌رست ﴿ذُكِنِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ جا خوا به‌سه که‌شاهید بینت ﴿بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ﴾ له‌نیوان ئیمه و ئیوه‌دا ﴿إِنْ كُنْتُمْ عَنْ عِبَادَتِكُمْ لِغُفْلِينَ﴾ بیگومان ئیمه بی ئاگابوین له‌به‌ندایه‌تی کردنتان بۆ ئیمه ﴿هَٰذَا لِكَيْ تَبْلُغُوا﴾ له‌ویدا ده‌رده‌که‌وینت ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا سَلَفَتْ﴾ هه‌موو که‌سیک چی پیش خوی خستووه ﴿وَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه هه‌موو ده‌گه‌ر بترینه‌وه بۆلای خوا ﴿مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ﴾ که‌کومه‌کی که‌ر و په‌روه‌ردگاری حق و راستیانه ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه لییان وون ده‌بیت ﴿مَا كَانُوا بِفِرَاقٍ﴾ ئه‌و (په‌رستراوه دروینانه‌ی) هه‌لیان به‌ستبوون ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ﴾ (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئایا کی رزق و پۆزیتان ده‌دات ﴿مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ئاسمان (به‌باران) و له‌زه‌ویه‌وه (به‌پروه‌ه‌ک) ﴿أَمْ يَمْلِكُ﴾ یان کی خاوه‌نی (دروستکه‌ری) ﴿السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ﴾ گوئی و چاوانه ﴿وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ وه کی زیندوو له‌مردوو ده‌رده‌هینیت ﴿وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه مردوو له‌زیندوو ده‌رده‌هینیت ﴿وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ﴾ هه‌روه‌ها کی کاره‌کان هه‌له‌سه‌ورینتی ﴿فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ﴾ بیگومان یه‌کسه‌ر ده‌لین خوا ﴿فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ که‌واته (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) بییان بلی ده‌ی بۆ خوتان ناپاریزن (له‌سزای خوا)؟ ﴿فَذَلِكُمْ اللَّهُ﴾ هه‌ر ئه‌و خوایه ﴿رَبُّكُمْ الْحَقُّ﴾ په‌روه‌ردگاری راستی ئیوه‌یه ﴿فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ﴾ ده‌ی له‌پاش راستی هیچ هه‌یه ﴿إِلَّا الضَّلَالُ﴾ جگه له‌گومرایی ﴿فَإِنِّي تُصَرِّفُوتُ﴾ ده‌ی چۆن له‌رینگه‌ی راست لاده‌درین؟ ﴿كَذَلِكَ حَقَّتْ﴾ به‌و جوړه چه‌سپاوه ﴿كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ بریاری په‌روه‌ردگارت ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر ئه‌وانه‌ی ﴿فَسَقُوتُوا﴾ له‌سنوور لایان داوه ﴿أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بیگومان ئه‌وانه بر‌وا ناهین

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَقُلِ اللَّهُ يُبْدُو
 الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنْتَ تَوَفَّكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي
 إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ
 يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
 وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ
 لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا
 بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ
 كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾
 وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ
 بَرِيءُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ
 يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ الصَّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ﴾ (ئی موحه‌مده) ﴿بَلَىٰ لَهُوَ نَه‌ی کُردوتانه به‌هاوبه‌شی خوا﴾ ﴿مَنْ يَدْعُوا الْخَاقَ﴾ که‌سیک هه‌یه شتیک له‌نه‌بو و نه‌وه دروست بکات ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ (له‌پاش مردنی) دووباره‌ی بکاته‌وه ﴿قُلْ اللَّهُ يَبْدُو الْخَاقَ﴾ بلی خوا له‌نه‌بو و شت دروست ده‌کات ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ (له‌پاش مردنی) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿فَإِنِّي تُوفِّكُون﴾ ده‌ی چوَن له‌راستی لا‌ده‌درین ﴿قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ﴾ له‌ناو به‌رستروا کانتاندا ﴿مَنْ يَهْدِي إِلَى الْخَيْرِ﴾ که‌سی هه‌یه‌رینموونی بکات بو‌ریگای راست ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿يَهْدِي لِلْخَيْرِ﴾ رینموونی ده‌کات بو‌ریگای راست ﴿أَفَمَنْ يَهْدِي﴾ جائایا که‌سیک که‌رینموونی ده‌کات ﴿إِلَى الْخَيْرِ﴾ بو‌راسته‌ری ﴿أَحَقُّ أَنْ يُنَجَّ﴾ شایان تره‌به‌وه‌ی به‌یره‌ی بکریت و شوینی بکه‌ویت ﴿أَمْ لِيْهِدِي﴾ یان که‌سیک ریبازی راست شاره‌زا نابی ﴿إِلَّا أَنْ يَهْدِي﴾ مه‌گر شاره‌زا بکریت ﴿فَمَا لَكُمْ﴾ نه‌وه چیتانه ﴿كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾ چوَن نه‌و به‌ریار ده‌دهن؟ ﴿وَمَا يَنْبَغُ أَكْثَرُهُمْ﴾ وه‌زور به‌یان شوین هیچ ناکه‌ون ﴿إِلَّا ظَنًّا﴾ جگه له‌گومان ﴿إِنْ أَظُنُّ﴾ به‌راستی گومان ﴿لَا يَغْنَى مِنَ الْخَيْرِ شَيْئًا﴾ له‌ئاست حه‌قدا هیچ سوودیک (به‌خواه‌نه‌که‌ی) ناکه‌یه‌نیت ﴿إِنْ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا ﴿عَلَيْكُمْ يَمْسَعُونَ﴾ زانابه‌به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ ره‌وانی یه‌و ناگونجیت نه‌م قورئانه ﴿أَنْ يُفْتَرَى﴾ هه‌له‌سترا بی ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (له‌لایه‌ن که‌سیکه‌وه) جگه له‌خوا ﴿وَلَا كَنْ تَصْدِيقَ الَّذِي﴾ به‌لکو به‌راست دانهری نه‌و (کتیانه‌ی) ﴿بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پیش خویه‌تی (پیش ده‌ستکاری کردنیان) ﴿وَفَصِّلِ الْكُتُبَ﴾ وه‌روون که‌ره‌وه‌ی کتیبه‌ئاسمانیه‌کانه ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ (نه‌م قورئانه) هیچ گومانی تیدانی به‌ ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له‌لایه‌ن به‌رورده‌گاری جیهانیانه‌وه‌هاتووه ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ یان ده‌لین (موحه‌مده) خوی نه‌م قورئانه‌ی هه‌له‌ستووه به‌ده‌م خواوه ﴿قُلْ فَأَنُؤِ بِسُورَةٍ﴾ به‌وانه بلی سورته‌یک به‌ین ﴿مِثْلَهُ﴾ وه‌که نه‌و ﴿وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ﴾ وه‌هر که‌سیک که‌ده‌توانن بانگی بکه‌ن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له‌خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گر ئیوه‌راست ده‌که‌ن ﴿بَلْ﴾ (نه‌وه وازلئ بیته) به‌لکو ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه‌وانه بر وایان به‌قورئان نه‌هیتاو به‌درویان دانا ﴿لَمْ يَحْطُوا بِعِلْمِهِ﴾ که‌هیچ زانبارریان ده‌رباره‌ی نه‌بوو ﴿وَلَمَّا﴾ که‌هیتستا ﴿يَا أَيُّهَا تَأْوِيلُهُ﴾ سه‌ره‌نه‌نجامی (سزاو توله‌ی) قورئانین بۆ نه‌هاتووه ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ﴾ به‌هه‌مان شیوه‌ (به‌یامی پیغه‌مبه‌رانین) به‌درو زانی نه‌وانه‌ی ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له‌پیش نه‌مانه‌وه بوون ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ نه‌مجا سه‌رنج بده‌ که‌ چوَن بوو ﴿عَقِبَهُ الظَّالِمِينَ﴾ دواړوژ و ئاکامی سته‌م کاران ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ له‌وانیشدا که‌سی واهیه ﴿يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که‌بر واه‌قورئان ده‌هینیت ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ که‌سی واشیان هه‌یه ﴿لَا يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که‌بر وای پی‌ناهیتیت ﴿وَرَبُّكَ أَعْلَمُ﴾ وه‌به‌روه‌ردگار ت له‌هه‌موو که‌س زاناره ﴿بِالْمُفْسِدِينَ﴾ به‌خرابه‌کاران ﴿وَإِنْ كَذَّبُوكَ﴾ نه‌گر بر وایان پی‌نه‌هینای ﴿تَقُلْ لِّيْ عَمَلٍ﴾ نه‌وه پیمان بلی (پاداشتی) کرده‌وه‌ی خوَتان بو‌خوَتان ﴿كَرْدَوه‌ی خوَتان بو‌خوَتان﴾ (بهربرسیارین) ﴿وَمَا أَعْمَلُ﴾ له‌وه‌ی من ده‌یکه‌م ﴿وَأَنَّا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ﴾ منیش به‌ریم (بهربرسیارینم) له‌وه‌ی ئیوه‌ده‌یکه‌ن ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ (کافران) که‌سی وایان هه‌یه ﴿يَسْمَعُونَ إِلَيْكَ﴾ گویت لی‌ده‌گرن (که‌قورئان ده‌خوینیت) ﴿أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ﴾ جائایا تو‌گو‌فنارت به‌که‌پران ده‌ژنه‌وینی؟ ﴿وَلَوْ كَانُوا لَإِيقَالُونَ﴾ نه‌گر چی نه‌و که‌پانه هیچیش تینه‌گه‌ن ﴿

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ
 ﴿٤٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ
 يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
 يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا
 مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِمَارَتِكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَوَفَّيْنَاكَ
 فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ
 أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ
 لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿٤٨﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ
 أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ وَبَيَّتًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
 الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ ؕ أَلَكُنَّ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
 تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
 هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ * وَيَسْتَنْبِئُونَكَ
 أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ وَلِحَقٍّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

﴿وَمَنْهُمْ مَنْ﴾ و ه هی وایان هه به ﴿يَظُنُّكَ﴾ ده روانیت بؤت ﴿أَفَأَتَّهْدِي الْعَمَى﴾ ده ی ئایا تو ریتموونیی ئه و کویرانه ده که بیت (مه به ست پی بی باوه رانه که کویرن له ئاست بینینی هه ق وراستیدا) ﴿وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ﴾ نه گهر چی ئه و کویرانه نابیناش بن؟ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَظْلِيهِ النَّاسُ شَيْئًا﴾ هیچ ستم له خه لکی ناکات ﴿وَلَكِنَّ النَّاسَ﴾ به لکو خه لکی ﴿أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ خو بیان ستم له خو بیان ده که ن ﴿وَيَوْمَ يُخْشَرُهُمْ﴾ وه (بیران بخه نه وه) ئه و روزه ی که (خوا) هه موویان کو ده کاته وه ﴿كَانَ لَمْ يَكُنُوا﴾ ده لئی له دنیا دا نه ماونه ته وه ﴿إِلَّا سَاعَةً﴾ ساتیکی که م نه بیت ﴿مِنَ النَّهَارِ﴾ له روزه ی که ﴿يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ﴾ خو بیان به به کتر ده ناسینن ﴿فَدَخِرَ الَّذِينَ﴾ به راستی زه ره رهنه ند بسون ئه وانه ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که بر وایان نه هیتا به (زیندو و بونه وه) دیداری خوا ﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ وه ئه وانه ریتموون وهر گر نه بوون ﴿وَلَمَّا نُرِيكَ﴾ به راستی نه گهر نیشان بدین ﴿بَعْضَ﴾ هه ندیک ﴿الَّذِي نَعُدُّهُمْ﴾ له وه ی به لیتمان داوه بیان (زالوونت به سه ریاندا) ﴿أَوْتَوْفَيْكَ﴾ یان تو بریتین (بیش به دی هاتنی) ﴿فَالِئِمَّا مَرَجَهُمْ﴾ ئه وه گهرانه و یان هه ر بولای تیمه به ﴿ثُمَّ اللَّهُ﴾ پاشان خوا ﴿شَهِدٌ﴾ شایه ته ﴿عَلَى مَا يَفْعَلُونَ﴾ له سه ره ئه و کرده وانه ی که ده یکه ن (له پاش تو) ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ﴾ وه بو هه موو گه لیک پیغه مه ریک هه بووه ﴿فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ﴾ جا کاتیک پیغه مه ره که یان (له قیامه تدا) هات بولایان ﴿فُضِّي بَيْنَهُمْ﴾ بریار ده دریت له نتوانیاندا ﴿يَا لِقَسِطٍ﴾ به داد گهری و راستی ﴿وَهُمْ لَا يَظْلِمُونَ﴾ وه ئه وانه هیچ ستمه یان لی ناکریت ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى﴾ ده لئین که ی ده بیت ﴿هَذَا الْوَعْدُ﴾ ئه و به لئین و هه ره شه به ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده که ن ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه ممه دین) بلئی ﴿أَلَمْ أَمْلِكُ لِنَفْسِي﴾ به ده ستم نی به بو خودی خو م ﴿ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ هیچ زبان و سوودیک ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر ئه وه ی خوا بیه ویت ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ﴾ بو هه موو گه ل و نه ته وه یه ک کاتیک دیاری کرا و هه به ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ نه گهر کاته که یان هات ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ سَاعَةً﴾ ئه وانه ساتیک دوا ده که ون ﴿وَلَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ نه پیشیش ده که ون ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ تو بلئی (به وانه) بیم بلئین ﴿إِنْ أَنْتُمْ عَادِلُونَ﴾ نه گهر سزای خوانان بو هات ﴿يَتَنَّبَّاهَا﴾ له شه ودا یان له روزه دا ﴿مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ﴾ ئایا تا وانباران بوچی (سزایه ک) به له ده که ن ﴿أَنْتُمْ إِذَا مَا وَعَى﴾ ئایا پاش ئه وه ی رووی داو به دی هات ﴿عَامِتُمْ بِهِ﴾ ئیوه بر وای پی دین؟! ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئایستا (بر وای پی دین)؟ ﴿وَقَدْ كُنتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ﴾ خو به راستی ئیوه به له ی هاتنی (ئو سزا) به تان ده کرد ﴿ثُمَّ قِيلَ﴾ ئه مجا پیان ده ووتریت ﴿لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به وانه ی که ستمه یان کردوه ﴿ذُوقُوا عَذَابَ﴾ بچه رن سزای ﴿الْجَلْدِ﴾ هه میشه یی ﴿هَلْ تُخْزَوْنَ﴾ ئایا ئیوه توله تان لی ده سه ندریت ﴿إِلَّا يَمَّا﴾ مه گهر به وه ی ئه و (کارانه وه) نه بیت ﴿كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ که خوتان ده تان کرد ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ﴾ (ئهی موحه ممه دین) لیت ده پرسن ﴿أَحَقُّ هُوَ﴾ ئایا ئه و سزایه راسته (به دی دیت)؟ ﴿قُلْ إِي وَرَبِّي﴾ پیان بلئی به لی سویند به ره و رد گارم ﴿إِنَّهُ لَحَقُّ﴾ بیگومان ئه وه راسته ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ئیوه ناتوانن خوتانی لی قوتار بکه ن ﴿۵۱﴾

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْأَرْضِ لَا فُتِدَتْ بِهِ ۖ وَأَسْرُوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۖ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَلَا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِى ۖ وَيُمِيتُ
وَالِإِلَهِ تَرْجِعُونَ ﴿٥٦﴾ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ تَكْمُلُ مَوْعِظَةٍ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ ۚ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى
اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِى شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ ۖ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِن ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِى كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

﴿وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ﴾ نه گهر هی ههر که سینک بیت ﴿ظَلَمَتْ﴾ که سته می کردوه (له دونیادا) یان بی باوهر بوو بیت ﴿مَا فِي الْأَرْضِ﴾ ههر چی له زه ویدایه ﴿لَا فَتَدَّتْ بِهِ﴾ له بریتی خوئی دهیدات (تهنها بۆ نه وهی رزگاری بیت) ﴿وَأَسْرَأُ النَّدَامَةَ﴾ وه (بی باوهران) په شیمانی خوئیان ده‌شارنه وه (له و روزه‌دا) ﴿لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ کاتیک که نه و سزایه ده‌بینن ﴿وَفُضِّضَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ﴾ جا بریار ده‌دریت له نیوانیندا به‌دادوهری ﴿وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ﴾ و نه‌وانه هیچ سته‌میان لی ناکریت ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ﴾ ناگادارین به‌راستی مولکی خوابه ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌وهی له ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه ﴿إِنَّا وَدَدْنَاهُ﴾ ناگادارین به‌راستی به‌لینی (ههره‌شه‌ی) خوا ﴿حَقٌّ﴾ راسته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْمُرُونَ﴾ به‌لام زور به‌یان نازانن ﴿هُوَ يُحْيِي وَهُوَ يُمِيتُ﴾ نه‌و (خوابه) ده‌ژنیت و ده‌مریتیت ﴿وَالِيَهُ تُرْجَعُونَ﴾ و ههر بۆلای نه‌و ده‌گه‌پرترینه‌وه (له‌روژی دوایدا) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نه‌ی خه‌لکینه ﴿قَدْ جَاءَكُمْ﴾ بیگومان بۆتان هاتووه ﴿مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ ناموزگاری (قورئان) له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار تانه‌وه ﴿وَرِشْقَاءَ لِمَا فِي الصُّدُورِ﴾ وه شیفنا و چاره‌یه بۆ نه‌وهی له‌ناو دل و ده‌رونتان دایه ﴿وَهَذَى وَحْمَةً﴾ وه ریتموونی و میهره‌بانیه ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ پرواداران ﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی ههر به‌هوئی چاکه‌و ﴿وَبِرَحْمَتِهِ﴾ و میهره‌بانی خواو‌یهه ﴿فَإِذَا لَمْ يَلْقَافِرْهُا﴾ جا که‌واته باب‌وه دلخوش بن ﴿هُوَ خَيْرٌ﴾ نه‌و چاکتره (بۆیان) ﴿مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾ له‌وهی کوئی ده‌که‌نه‌وه (له‌شتی نه‌م دونیایه) ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی (به‌و بی پروایانه) پی‌م بلین ﴿مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ نه‌وهی خوا ناردوویه‌تیه خواروه ﴿لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ﴾ بۆتان له‌پرزق و پوزی ﴿فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ﴾ هه‌ندیکیان کردوه ﴿حَرَامًا وَحَلَالًا﴾ به‌حرام و (هه‌ندیکی) به‌حلال ﴿قُلْ إِنَّ اللَّهَ﴾ نایا خوا ﴿أَدَبَ لَّكُمْ﴾ مۆله‌تی (نه‌وهی) پی داوون (له‌خوتانه‌وه شتانیک حلال و شتانیکیش حرام بکه‌ن) ﴿أَمَّا عَلَى اللَّهِ فَقَدَرُونَ﴾ یان دروده‌که‌ن به‌ناوی خواوہ ﴿وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ﴾ وه گومانی نه‌وانه چیه ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که درو هه‌لئه‌به‌ستن به‌ناوی خواوہ ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌روژی دوایدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿أَدُو فَضْلٍ﴾ خواو‌نی چاکه‌و فزل و به‌هریه ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به‌سه‌ر خه‌لکی یه‌وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ﴾ به‌لام زور به‌ی خه‌لکی ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی (نه‌و چاکه‌و به‌هرانه) ناکه‌ن ﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ﴾ وه (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) توله ههر مه‌به‌ست و کاریکدایت ﴿وَمَا تَسْأَلُونَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه ههر چی له‌قورئان بخوینی ﴿وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ﴾ و (نیوه) ههر کرده‌ویه‌ک بکه‌ن ﴿إِلَّا كُنَّا عَالِمِيكُمْ﴾ بیگومان نی‌مه به‌سه‌ر تانه‌وه ﴿شُهِدُوا﴾ شایه‌تین و ناگادارین ﴿إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ﴾ کاتیک ده‌رونه‌ناویه‌وه و پی‌وهی خه‌ریکن ﴿وَمَا يُعْرِضُ﴾ وه وون نابیت ﴿عَرَبِيَّكَ﴾ له‌په‌روه‌ردگار ﴿مِنْ مَّقَالِ ذَرِّوْ﴾ به‌ئه‌ندازه‌ی گه‌ردیله‌یه‌ک ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌زه‌وی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ و نه له‌ناسماندا ﴿وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ﴾ وه نه‌بجو کتر له‌و گه‌ردیله‌یه ﴿وَلَا أَكْبَرَ﴾ و نه گه‌وره‌تر له‌و (گه‌ردیله‌یه) ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌تا له‌ناو په‌راویکی ناشکرادا (که‌مه‌به‌ست پی لوح‌المحفوظه) ﴿١١﴾

الْآيَاتِ أُولِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرَى
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ
 اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ
 الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ الْآيَاتِ لِلَّهِ
 مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
 يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
 وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
 اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا
 سُبْحَنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 إِنَّ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
 مَا لَا تَعْمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَّعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
 نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَفَرُوا ﴿٧٠﴾

﴿الْآتِ﴾ ناگادار بن بیگومان ﴿أُولَآئِآءَ اللّٰهِ﴾ دوستانی خوا ﴿لَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ ترسیان له‌سهر
 نیه ﴿وَلَا هُمْ يَخْزُونَ﴾ خه‌فه‌تیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿وَكَانُوا
 يَتَّقُونَ﴾ وه‌ه‌میشه خویان ده‌باریزن و له‌خوا ده‌ترسن ﴿لَهُمُ الْبَشَرُ﴾ ههر بؤ ئه‌وانه
 مزگیتی و موژده ﴿فِی الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دونیادا ﴿وَفِی الْآخِرَةِ﴾ و له‌دوارپوژیشدا ﴿لَا تَبْدِيلَ﴾
 گوژان نییه ﴿لِكَلِمَتِ اللّٰهِ﴾ بؤ ووته (و به‌لینه) کانی خوا ﴿ذَٰلَکَ هُوَ﴾ ههر ئه‌وه‌یه ﴿الْقُوْرُ الْعَظِیْمُ﴾
 سهر که‌وتنی زؤر گه‌وره ﴿وَلَا يَحْزَنُکَ﴾ باخه‌مبارت نه‌کات ﴿قَوْلُهُمْ﴾ ووتنه‌ی ئه‌وانه ﴿اِنَّ
 الْعِزَّةَ﴾ چونکه به‌راستی هیز و ده‌سه‌لات ﴿لِلّٰهِ جَمِیْعًا﴾ هه‌مووی بؤ خوایه ﴿هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾
 خوایش بیسه‌ری زانایه ﴿الْآتِ لِلّٰهِ﴾ ناگادار بن به‌راستی ههر بؤ خوایه ﴿مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ﴾ ههر
 چی له‌ئاسمانه‌کان ﴿وَمَنْ فِی الْاَرْضِ﴾ ههر چیش له‌زه‌وی دایه ﴿وَمَا یَسْجُدُ﴾ په‌رپه‌ویان نه‌کر دووه
 ﴿الَّذِیْنَ یَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ﴾ ئه‌وانه‌ی بیجگه‌له‌خوا ده‌پرستن ﴿شُرَکَآءَ﴾ په‌رستر اوانی (هاوبه‌شانی
 بؤ خوا) ﴿اِنْ یَشْعُرُوْا اِلَّا اَظْلَمَ﴾ ئه‌وانه‌ ته‌نها شوین گومان که‌وتوون ﴿وَاِنْ هُمْ اِلَّا یَخْرُصُوْنَ﴾
 وه‌ئه‌وانه‌ ته‌نها درؤ‌ده‌کن (به‌گومان و گوتره‌شت ده‌لین) ﴿هُوَ الَّذِیْ﴾ ئه‌و خوایه‌زاتیکه
 ﴿جَعَلَ لَکُمْ اٰیٰتٍ﴾ شه‌وی بؤ داناون ﴿لِّتَسْکُنُوْا فِیْہِ﴾ تاتییدا بحه‌سینه‌وه ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ پوژیشی
 داناوه به‌روونا که‌ره‌وه (که‌مایه‌ی ژیان و گوژه‌رانتان بیت) ﴿اِنَّ فِیْ ذَٰلَکَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (که
 باس کرا) ﴿لَآیْتِ لَقَوْمٍ یَّسْمَعُوْنَ﴾ چهند به‌لگه‌و نیشانه‌ه‌یه‌ بؤ که‌سانیک که‌ده‌بیستن و ژیرن ﴿یٰۤ
 قَالُوْا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا﴾ ئه‌وانه‌ ده‌لین خواندالی بؤ‌خوی هه‌لبزار دوه!! ﴿سُبْحٰنَہٗ﴾ باکی و بیگه‌ردی
 بؤ خوا ﴿هُوَ الْعَلِیُّ﴾ ئه‌و بی‌نیازه ﴿لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ﴾ ته‌نها ئه‌و خواوه‌نیانه‌ههر چی و له‌ئاسمانه‌کان
 ﴿وَمَا فِی الْاَرْضِ﴾ و ههر چی و اله‌زه‌ویدا ﴿اِنْ عِنْدَکُمْ مِّنْ سُلٰطٰنٍ بِہٰذَا﴾ هیچ به‌لگه‌یه‌کتان لانیه‌به‌مه‌ی
 که‌ده‌یلین ﴿اَتَقُولُوْنَ عَلٰی اللّٰهِ مَا لَا تَعْمَلُوْنَ﴾ ئایا شتیک ده‌لین به‌دهم خواوه که‌نایزانن و بی‌ئاگان لئی ﴿اِنَّ
 قُلْ اِنَّ الَّذِیْنَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلئی به‌راستی ئه‌وانه‌ی ﴿یَقْتَرُوْنَ عَلٰی اللّٰهِ الْکَذِبَ﴾ که‌درؤ‌ه‌ل
 ده‌به‌ستن به‌ناوی خواوه ﴿لَا یُفْلِحُوْنَ﴾ (ههر گیز) رزگار نابن ﴿مَتَّعَ فِی الدُّنْيَا﴾ (چونکه) به‌هره
 و رباوار دنیکی که‌م له‌دونیادا (به‌سهر ده‌بن) ﴿ثُمَّ اٰیٰتًا﴾ باشان بؤ‌لای ئیمه‌یه ﴿مَّرَجَعُهُمْ﴾ که‌رانه‌وه‌یان
 ﴿ثُمَّ نَذِیْقُهُمْ﴾ ئه‌مجا بییان ده‌چیژین ﴿الْعَذَابَ الشَّدِیْدَ﴾ سزای زؤر توند ﴿بِمَا کَانُوْا یُکْفِرُوْنَ﴾
 به‌هؤی ئه‌وه‌ی که‌بروایان نه‌هیتا (تامردن) ﴿۷﴾

* وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ
 عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بَيَاتٍ اللَّهُ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
 فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ
 أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ
 إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ
 وَأَعْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ
 ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
 فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ
 الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ
 وَمَلَائِيهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾
 فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا السَّحَرُ مَبِينٌ ﴿٧٦﴾
 قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرُ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ
 السَّحَرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَنْفِتَنَ عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
 وَتَكُونَ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) دهنگوباس و هه والی نوح (علیه السلام) یان بویخوینه روه
 ﴿إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ کاتیک به گه له که ی ووت ﴿يَقَوْمُ﴾ ئهی گه له که م ﴿إِنْ كَانَ كَذِبًا عَلَيَّ﴾ ته گهر
 به لاتانه وه قورس و گرانه ﴿مَقَامِي﴾ مانه وم له ناوتاندا ﴿وَتَذَكَّرِي يَاقَاتِ اللَّهِ﴾ و ئاموژ گاری کردم
 (بوتان) به ئایه ته کانی خوا ﴿فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ئه وامن پشتم به خوا به ستووه ﴿فَاجْمَعُوا أَمْرَكُمْ﴾ ئیوه ش
 کارو بریاری خوئان کو که نه وه ﴿وَشُرَّكَاءُكُمْ﴾ له گه له هاو به شه کانتان دا ﴿ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً﴾
 ئه مجا با کارو بریاره کانتان شاراوه نه بیت به لاتانه وه (به لکو ئاشکر ایبت) ﴿ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ﴾ پاشان به لامارم
 بدهن ﴿وَلَا تَطْرُدِِنَّ﴾ و ماوه مدهن ﴿إِنْ تَوَلَّيْتُ﴾ جا ته گهر سه رپیچیتان کردم (پشتم تی ده که نه)
 ﴿فَمَا سَأَلْتُكُمْ﴾ ئه وه من داوام نه کرد وه لیئان ﴿فَزِنِ أَجْرِي﴾ هیچ پاداشتیک ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی
 من هه ر له سه ر خوایه ﴿وَأَمْرُتُ﴾ وه فهر مانم پی دراوه ﴿أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ که له فهر مان به ردارانی
 خودا و موسولمانان بم ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ ئه مجا به درویان زانی ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ﴾ ئه وسا ئیمه ش ئه و
 (نوح) و ئه وانه ش که له گه لی بوون پرزگارمان کردن ﴿فِي الْفُلِّ﴾ له که شستیه که دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ﴾
 وه کردمان ﴿خَلَائِفَ﴾ به جی نشینانی (ئه وان له زه ویدا) ﴿وَأَعْرِضْ آلَیْنِ﴾ ئه وانه شمان زیرئاو خست ﴿كَذَّبُوا﴾
 یائیتا ﴿كَبُرُوا يَاقَاتِ اللَّهِ﴾ ئیمه نه هیتا ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ ئه مجا سه رنج بده و پروانه بزانه چون
 بوو ﴿عَقِبَةُ الْمُنْذِرِينَ﴾ دواړوژ و ئاکامی ترسینراوان ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ﴾ ئه مجا له دوا ی نوح
 ناردمان ﴿رُسُلًا﴾ پیغه مبه رانیک ﴿إِلَى قَوْمِهِمْ﴾ بوناو گه له کانیاں ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ئه وانبش هاتن
 بونا یان به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ که چی ئه وان پروایان نه هیتا ﴿يَمَّا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ﴾
 به وه ی که له ر ابر دوودا پروایان پیته هیتا بوو ﴿كَذَلِكَ نَطْبَعُ﴾ به و جوړه مؤر ده نیین ﴿عَلَى قُلُوبٍ﴾ به سه ر
 دلی ﴿الْمُعْتَرِينَ﴾ ده ست دریز کاراندا (تاتیگه ن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ پاشان ناردمان ﴿مِنْ بَعْدِهِ﴾ له پاش
 ئه و نیراوانه ﴿مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ﴾ موسا و هاروون بولا ی فیرعه ون ﴿وَمَلَأْنَاهُ﴾ وه بولا ی
 دهسته و تاقمه که ی ﴿يَاقَاتِ اللَّهِ﴾ به به لگه و موعجیزه کانمانه وه ﴿فَأَسْكَنْهُمْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ به لام ئه وان خو یان
 به گه و ره زانی ﴿وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ﴾ و ئه وان هو زنیکی تاوان بار بوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ جا کاتیک
 بویان هات ﴿الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ هه ق و راستی له لایه ن ئیمه وه ﴿قَالُوا إِنَّا هَذَا﴾ ووتیان بیگومان ئه مه
 ﴿لَيْسَ حَرْمِيَّتُ﴾ جادوویه کی روون و دیاره! ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی (بیان) ﴿اتَّقُوا لِلْحَقِّ﴾ ئایا
 ئیوه به م هه ق و راستیه ده لین (جادووه) ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کاتیک بوتان هاتووه ﴿أَسْحَرْنَا﴾ ئایا ئه وه جادووه
 ﴿وَلَا فَيْحَ لِّلْسَّحَرُونَ﴾ که جادو و بازان پرزگاریان نایت ﴿قَالُوا أَجِئْنَا﴾ ووتیان ئایا هاتووی بولا مان
 ﴿لِتُلْقِنَا﴾ بونا وه ی لامان ده ی ﴿عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا﴾ له وه ی باوو باپیرانمان له سه ری بوون ﴿وَتَكُونُ﴾
 لکما تابو هه ر دوو کتان (موسا و هاروون) بیت ﴿الْكِبْرِيَاءُ﴾ گه و ره یی (سه رو کابه تی به نو ئیسرا ئیل)
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿وَمَّا خُنَّ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه ئیمه هه گیز باوه رتان پی ناکه یین ﴿۷۸﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَ مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ
 مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَبْطِلُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَصْلِحُ
 عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحَقِّقُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ
 الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَاءَ أَمْنٍ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةً مِّن قَوْمِهِ عَلَى
 خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِمْ أَنْ يَقْتُلَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ
 فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَى يَقُومُ إِن
 كُنْتُمْ ءَامِنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾
 فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
 ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى
 وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا الْقَوْمَ كَمَا بِمَصْرَ بَيْوتًا وَأَجْعَلُوا بَيْوتَكُمْ
 قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَى
 رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوهُنَّ عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ
 وَاشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعهون ووتی (به‌کومه‌له‌که‌ی) ﴿اَتُرِنِي بِكُلِّ﴾ بۆم بیتن و (کوی بکه‌نه‌وه) هه‌موو ﴿سَجِرٍ عَلِيمٍ﴾ جادوو گهریکی زور زانا و لیزان ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ جا کاتیک جادوو گهره‌کان هاتن ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا پنی ووتن: ﴿الْقَوْمَ اَنْتُمْ مُلْكُوتٌ﴾ ئه‌وه‌ی ده‌تانه‌وئ بیهاو‌یزن (فرپی ده‌ن) ﴿فَلَمَّا اَلْقَوْا﴾ ئه‌مجا کاتیک (جادوو‌ه‌کانیان) فرپی دا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی ﴿مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ﴾ هه‌رچی ئیوه هیتاوتانه جادوو‌ه ﴿اِنَّ اللَّهَ سَيَجْلُكُ﴾ بیگومان خوا به‌زووی بی‌وجه‌لی ده‌کاته‌وه ﴿اِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي﴾ چونکه به‌راستی خوا چاکی ناکات ﴿عَمَلُ الْمُفْسِدِينَ﴾ کرده‌وه‌ی خرابه‌کاران ﴿وَيُخَيِّطُ اللَّهُ الْحَقَّ﴾ خوا حه‌ق و راستی سه‌رده‌خات (ده‌یچه‌سیپنیت) ﴿يَكَلِّمُهُ﴾ به‌فه‌رمان و به‌لینه‌کانی ﴿وَتَوَكَّرَ الْمَجْرُمُونَ﴾ با تاوانبارانیش پیان ناخوش بیت ﴿فَمَا اَمَنَ﴾ جا (له‌سه‌ره‌تاوه) بر‌وای نه‌هیتا ﴿لِمُوسَى﴾ به‌موسا ﴿اِلَّا ذَرِيَّةً﴾ چه‌ند که‌سیک نه‌بیت ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ له‌گه‌له‌که‌ی ﴿عَلَى خَوْفٍ﴾ به‌هوی ترس و بیمیان ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له‌فیرعهون ﴿وَمَلَايِهِمُ﴾ و کار به‌ده‌ست و گه‌وره‌کانیان ﴿اَنْ يَفْتِنَهُمْ﴾ نه‌وه‌ک بیانگیریته‌وه بۆ بی‌دینی ﴿وَاَنْ فَرَعَوْنَ﴾ به‌راستی فیرعهون ﴿لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ﴾ خویه زل زان و زال بوو له‌زه‌وی (میسر) دا ﴿وَلَاِنَّ الْمُسْرِفِينَ﴾ وه به‌راستی له‌سنوور به‌زیتان بوو ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ وه موسا ووتی ﴿يَقَوْمُ﴾ ئه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿اِنْ كُنْتُمْ﴾ گهر ئیوه ﴿ءَاٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ﴾ بر‌واتان به‌خوا هیتاوه ﴿فَعَلَيْكُمْ تَوَكَّلُوا﴾ ئه‌وه ته‌نها پشت به‌خوا بیه‌ستن ﴿اِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ﴾ ئه‌گهر ئیوه فه‌رمانبه‌ر و مل که‌چن ﴿فَقَالُوا﴾ ئه‌وانیش (باوه‌داره‌کان) ووتیان ﴿عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ ته‌نها پشتمان به‌خوا به‌ستوه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً﴾ ئه‌ی په‌روه‌ر دگارمان مه‌مانگیر به‌جیگه‌ی ئه‌شکه‌نجه و ئازار ﴿لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بۆ گه‌لی سته‌مکاران ﴿وَنَجِّنَا﴾ وه پرزگارمان بکه ﴿بِرَحْمَتِكَ﴾ به‌به‌زه‌بی خوت ﴿مِنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له‌ده‌ست کومه‌لی بی بر‌ویان ﴿وَاَوْحِنَا﴾ وه نیگامان کرد ﴿إِلَىٰ مُوسَى﴾ بۆ موسا ﴿وَأَخِيهِ﴾ و برا‌که‌ی (هاروون) ﴿اَنْ نَّبَوِّءَ﴾ که‌پنکی بیتن و ئاماده‌ی بکه‌ن ﴿لِقَوْمِكُمْ﴾ بۆ گه‌له‌که‌تان ﴿بِمَصْرَبُوتٍ﴾ چه‌ند خانوویه‌ک له‌میسردا (که‌تیندا به‌وه‌ینه‌وه) ﴿وَأَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً﴾ وه خانووه‌کانتان بکه‌ن به‌قیبله (واته‌ بیکه‌ن به‌جیگای په‌رستنی خودا) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و به‌ریکو پنی نویژ به‌جی بیتن ﴿وَتَشِرُّوا الْمُؤْمِنِينَ﴾ مژده‌ش بده به‌بر‌وادران (به‌به‌ه‌شت و سه‌ر که‌وتن) ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ و موسا ووتی ﴿رَبَّنَا اِنَّكَ﴾ ئه‌ی په‌روه‌ر دگارمان به‌راستی تو ﴿ءَاٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ﴾ به‌خشپووته به‌فیرعهون و کومه‌له‌که‌ی ﴿زِينَةً وَأَمْوَالًا﴾ هو‌کاری پازانه‌وه و جوانی و مال و سامانی زور ﴿فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دونیادا ﴿رَبَّنَا لِضُلُومًا﴾ ئه‌ی په‌روه‌ر دگارمان بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لک گومرا بکه‌ن ﴿عَنْ سَبِيلِكَ﴾ له‌ریگای تو ﴿رَبَّنَا اطْمِسْ﴾ ئه‌ی په‌روه‌ر دگارمان له ناوی به‌ره و مه‌یه‌یله ﴿عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَأَشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ دله‌کانیان ره‌ق و ره‌ش بکه ﴿فَلَا يُؤْمِنُوا﴾ چونکه بر‌وا نه‌یتن ﴿حَتَّىٰ يَرَوْا﴾ هه‌تا نه‌بیتن (به‌چاوی خو‌یان) ﴿الْعَذَابَ الْاَلِيمَ﴾ سزای

سه‌ختی ئازارده‌ر ﴿۸۸﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَان سَبِيلَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمُ
 فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ
 قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ ءَبْنُوْا إِسْرَءِيلَ
 وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَالْكَانَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَأَلْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
 خَلْفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ
 ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبْوَءَ صَدَقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
 الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
 بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ
 مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ
 قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾
 وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ
 ﴿٩٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾
 وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

﴿قَالَ قَدْ﴾ (خوای گه‌وره) فره‌مووی بیگومان ﴿أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا﴾ داوای همر دوو کتان وهر گیرا
 ﴿فَأَسْتَقِيمَا﴾ جا خو راگر و به‌رده‌وام بن (له‌سه‌ر ئایینی خوا) ﴿وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ﴾ وه مه که‌ونه شوین
 ریگای ﴿الَّذِينَ لَا يَعْمُرُونَ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌نازانن ﴿وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ﴾ ئه‌مجا نه‌وه‌ی ئیسرا ئیلمان
 له‌ده‌ریاکه (ده‌ریای سور) په‌راندووه ﴿فَاتَّبَعَهُمْ قُرْعُونٌ وَجُنُودُهُ﴾ ئه‌مجا فیرعه‌ون و له‌شکره‌که‌ی
 شوی‌تیا ن که‌وتن ﴿بَغْيًا وَعَدُوًّا﴾ به‌ستم و ده‌ست دری‌ژی کردن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه‌تا ئه‌و کاته‌ی
 ﴿أَدْرَكَهُ الْمُرْقُ﴾ خه‌ریک بوو (فیرعه‌ون) بخنکی ﴿قَالَ آمَنْتُ﴾ ئه‌وسا ووتی بپروام هینا ﴿أَنَّهُ لَا
 إِلَهَ﴾ که‌هیچ په‌رستراوئیکی راست نی به ﴿إِلَّا الَّذِي﴾ جگه له‌ئو (خوا به) نه‌بیّت ﴿آمَنْتُ بِهِ﴾ که
 بروایان پی هیناوه ﴿بَنُو إِسْرَءِيلَ﴾ نه‌وه‌ی ئیسرا ئیل ﴿وَأَنَّا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه منیش له‌موسلمانانم ﴿وَكُنْتُ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وه‌تو له‌خرابه‌کاران و تیکده‌ران بوویت ﴿فَالْيَوْمَ﴾ به‌لام ئه‌مرو ﴿نُجِيبُكَ بِدَنِكَ﴾
 لاشه‌که‌ت (له‌ده‌ریا) رزگار ده‌که‌ین ﴿لَتَكُونَنَّ لِمَنْ حَلَفَكَ آيَةً﴾ بو‌ئو‌وه‌ی بی به‌په‌ند بو‌ئو‌وه‌ی
 له‌دوای تو دیت ﴿وَأَن كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ﴾ وه به‌راستی زوریک له‌خه‌لکی ﴿عَنِ آيَاتِنَا لَعْفُلُونَ﴾
 بی‌ئاگان له‌به‌لگه و نیشانه‌کانی ئیمه ﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا﴾ سویند به‌خوا بیگومان نیشته جیمان کردن
 ﴿بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ نه‌وه‌ی ئیسرا ئیل ﴿مُبَوَّصِدِقَ﴾ له‌شوئینیکی چاک و شایسته‌دا ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾
 و‌روزی چاک و پاکمان پی‌دان ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا﴾ جا را جیاو دوو به‌ره‌که نه‌بوون ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ هه‌تا
 زانین و شاره‌زایی (ته‌ورات) یان بو‌هات ﴿إِن رَّبَّكَ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگار ت ﴿يَقْضِي بَيْنَهُمْ﴾ بریار
 ده‌دات له‌نیوانیاندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌روزی دوایدا ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌وه‌ی ئه‌وان تییدا را جیاو بوون
 ﴿إِن كُنْتَ﴾ جائه‌گه‌ر تو ﴿فِي شَكٍّ﴾ له‌گوماندا ی ﴿مِمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ له‌وه‌ی که‌ناردومانه‌ته خواره‌وه
 بو ت ﴿فَسَلِّ إِلَيْنِ﴾ ئه‌وه په‌رسیار له‌وانه بکه ﴿بِقُرْءَانٍ كَرِيمٍ﴾ که‌کتبی ئاسمانی شاره‌زان
 و ده‌یخویننه‌وه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له‌پیش تو ﴿لَقَدْ جَاءَكَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بو ت هاتووه ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾
 هه‌ق و راستی له‌په‌روه‌ردگار ته‌وه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ که‌واته له‌ده‌سته‌ی گومانداران مه‌به ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾
 و له‌وانه‌ش مه‌به ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌نیشانه‌کانی خوابان به‌درو زانی
 (وباوه‌ریان پی نه‌هینان) ﴿فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ (ئه‌گه‌ر و ابکه‌یت) ئه‌وه ده‌چیته‌ریزی زهر مه‌ندانده‌وه ﴿وَلَقَدْ
 جَاءَكَ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی ﴿حَقَّتْ عَلَيْهِمْ﴾ ده‌رچووه و چه‌سپاوه بو‌یان ﴿كَلِمَاتٍ مِنْ رَبِّكَ﴾ بریاری
 په‌روه‌ردگار ت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بروا ناهیتن ﴿وَلَوْ جَاءَتْهُمْ﴾ (بروا ناهیتن) هه‌رچه‌ند بو‌یان بیّت
 ﴿كُلُّ آيَةٍ﴾ هه‌موو به‌لگه و نیشانه‌یه‌که ﴿حَتَّىٰ يَرَوْا﴾ هه‌تا نه‌بینن (به‌چاوی خو‌یان) ﴿الْعَذَابَ
 الْأَلِيمَ﴾ سزای سه‌ختی ئازارده‌ر ﴿٧٧﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَاءَ امْنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ
كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ
﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْثَّقَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلْ أَنْظِرُوا مَا ذَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٠١﴾ فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ
قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي
رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نَجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُم وَآمُرُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

﴿فَلَوْلَا كُنْتَ قَرِيَةً أَمْنَتْ﴾ (خه‌لکی) هیچ شار و گوندیک (له‌وانه‌ی که هه‌په‌شه‌یان لیکرا) و باوه‌ریان هیتا (کاتی بینین و دابه‌زینی سزای په‌روه‌ردگار) ﴿فَنَفَعَهَا إِيْمَانُهَا﴾ باوه‌په‌که‌یان هیچ سوودی پی نه‌گه‌یاندن ﴿إِلَّا قَوْمٌ نُّوسٌ﴾ جگه‌له‌گه‌لی یونس (علیه‌السلام) نه‌بیئت ﴿لَمَاءَ أَمْنُوا﴾ کاتیک هه‌موو بر وایان هیتا و ته‌وبه‌یان کرد (که دل نیابوون سزای په‌روه‌ردگار دابه‌زیه‌ بو سهریان) ﴿كَشَفْنَا عَنْهُمْ﴾ لامان برد له‌سهریان ﴿عَذَابَ الْخِزْيِ﴾ سزای سه‌رشووری و پسوایی ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دونیادا ﴿وَمَتَّعْنَاهُمُ إِلَىٰ حِينٍ﴾ و به‌هره و خوشیمان پیدان تا ماوه‌یه‌ک (ناکاتی مردنیان) ﴿وَوَسَّاءَ رَبُّكَ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر په‌روه‌ردگار ت بیویستایه ﴿لَا مَنَ﴾ بروای ده‌هیتا ﴿مَنَ فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌و (خه‌لکه‌ی) و له‌زه‌ویدان ﴿كُلُّهُمْ جَمِيعًا﴾ هه‌موو به‌تیکرا ﴿أَفَأَنْتَ﴾ ده‌ی ئایا تو (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ﴿تُكْرِهُ النَّاسَ﴾ زور له‌خه‌لکی ده‌که‌یت ﴿حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾ هه‌تا بینه‌بر وادار ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ﴾ وه‌بو هیچ که‌سیک نی‌یه ﴿أَنْ تُوْصَىٰ﴾ که‌بر وای بیتی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌ویستی خوانه‌بیئت ﴿وَيَجْعَلُ الْيُسْرَىٰ﴾ وه‌پسی (وی‌باوه‌ری) ده‌خانه ﴿عَلَىٰ الْيُسْرَىٰ﴾ سه‌ر نه‌وانه‌ی ﴿لَا يَعْقِلُونَ﴾ که‌تی ناگه‌ن و بیرناکه‌نه‌وه ﴿قُلْ أَنْظَرُوا﴾ (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی: سه‌رنج بدن ﴿مَا ذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ چی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه ﴿وَمَا نَعْنِي بِالْآيَةِ وَالنَّذْرِ﴾ که‌چی نیشانه و ترسینه‌ره‌کان هیچ سوود ناگه‌یه‌نن ﴿عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌که‌سانیک بر وانه‌هیتن ﴿فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ﴾ ده‌ی چاوه‌روانی چی ده‌که‌ن ﴿إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ﴾ ببنجگه‌له‌ره‌ووداویک وه‌ک رووداوه‌کانی نه‌وانه‌ی ﴿خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ که‌له‌پیشیانه‌وه‌ره‌بووردن ﴿قُلْ فَانْتَظِرُوا﴾ بلی ده‌ی چاوه‌روان بکه‌ن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به‌راستی منیش له‌گه‌ل ئیوه‌دا ﴿مَنْ أَلْمُتْظِرِينَ﴾ له‌چاوه‌روانانم ﴿ثُمَّ نَتَجِ﴾ پاشان ئیمه‌رزگاری ده‌که‌ین (له‌کاتی ناره‌حه‌تیدا) ﴿رُسُلَنَا﴾ پیغه‌مبه‌رانمان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نه‌وانه‌ی بر وایان هیتاوه ﴿كَذَلِكَ﴾ ئابه‌و شیوه ﴿حَقَّاعِينَ﴾ پیویسته له‌سهرمان ﴿نُجِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئیمان داران رزگار بکه‌ین ﴿قُلْ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ﴾ بلی ئه‌ی خه‌لکینه ﴿إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌له‌گومانندان ﴿مِّنْ دِينٍ﴾ له‌(راستی) ئاینه‌که‌م ﴿فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ﴾ نه‌وه‌من نابه‌رستم نه‌وانه‌ی ﴿تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که‌ئیه‌ده‌ی په‌رستن ببنجگه‌له‌خوا ﴿وَلَكِنْ﴾ به‌لکو ﴿أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي﴾ نه‌و خویابه‌ده‌په‌رستم ﴿يَتَوَكَّلْ﴾ که‌ئیه‌ده‌مرئیی ﴿وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ﴾ وه‌من فرمانم پی‌کراوه‌که‌ ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌بر واداران بم ﴿وَأَنْ أَتَقَرَّبَ وَجْهَكَ﴾ وه‌رووت ریتک وراست بکه‌ ﴿لِلَّذِينَ حَبِطَ﴾ بو‌ئاینیک که‌راسته ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الشَّرَّكِينَ﴾ وه‌به‌هیچ جورنیک له‌هاوبه‌ش دانه‌ران مبه‌ه ﴿وَلَا تَدْعُ﴾ هاوارمه‌که‌ (مه‌په‌رسته) ﴿مِنَ دُونِ اللَّهِ﴾ ببنجگه‌له‌خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُكَ﴾ شتی نه‌سوودت پی‌ده‌گه‌یه‌نیئت ﴿وَلَا يَضُرُّكَ﴾ و نه‌زیانت لی‌ده‌دات ﴿إِنْ فَعَلَتْ﴾ جا‌ئه‌گه‌ر وات کرد ﴿فَإِنَّكَ إِذَا﴾ نه‌وه‌بیگومان نه‌وکاته‌تو ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ له‌سته‌مکارانی ﴿۱۰﴾

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١١٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَمَن أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ
فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١١٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا وَحَىٰ
إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُذَ كُمْ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١١٩﴾

سورة هود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ أَوْ كَتَبَ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ وَتُفْصِلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا
رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
يَتَنَوَّنُ صُدُورُهُمْ لَيَسْتَخْفُوا مِنْهُ الْأَحِينِ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ
يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

﴿وَإِنْ يَسْأَلُكَ اللَّهُ﴾ و نه گهر خوا به تو بگه‌یه‌نیت ﴿يَضُرَّ﴾ زیانیک ﴿فَلَا كَاشِفَ لَهُ﴾ هیچ لاده‌رک نی به بو نهو (زیانه) ﴿إِلَّا هُوَ﴾ ببنجگه له خوا ﴿وَإِنْ يُدْرِكْ يَحْيَرَ﴾ و نه گهر خیر و خوشیه کی بویت بۆت ﴿فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ﴾ نهو هیهج بهر گری که ریک نیه بۆ چاکه‌ی خوا ﴿يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌هره‌مندی ده‌کات نهو که‌سه‌ی خوی بیه‌ویت ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾ له به‌نده‌کانی ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ و هه‌ر نهو لی بورده‌ی به‌به‌زه‌بیه ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئه‌ی خه‌لکینه ﴿قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ﴾ به‌راستی (قورئانی) حه‌قتان بۆ هاتووہ ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له‌لایه‌ن په‌روه‌ر دگارتانه‌وه ﴿فَمَنْ أَهْدَىٰ﴾ جا هه‌ر که‌سینک ریتموونی وهر گرتبیت ﴿فَاتَّبَعْتَنِي لِيُضِلَّ عَنِّي﴾ نهو بینگومان (قازانجی) ریتموونیه‌که‌ی بۆ خویه‌تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هه‌ر که‌سیش گومرا بوو بیت ﴿فَاتَّبَعْتَنِي لِيُضِلَّ عَنِّي﴾ نهو بینگومان (زیانی) گومرا بونه‌که‌ی بۆ خویه‌تی ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ﴾ و هه‌ر له‌تیوه ﴿بِوَكِيلٍ﴾ به‌ر پرسیار نیم ﴿وَأَنبِئْ﴾ شوین نهو بکه‌وه ﴿مَالُوحٍ إِلَيْكَ﴾ که‌سرووش و ه‌حی کراوه‌ بۆت ﴿وَأَصْرَحْتَ﴾ و به‌ ئارام و خوگر به‌ هتا ﴿يَحْكُمُ اللَّهُ﴾ خوا بریاری ده‌دات (له‌ نیوانی تو و نه‌واندا) ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ و نهو (خوایه) چاکترینی هه‌موو دادوهر و بریاره‌رانه ﴿

سوره‌تی ﴿هُود﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الرَّ﴾ به‌ (ئه‌لیف، لام، را) ده‌خوینتر ته‌وه خوا زانتره به‌مانا که‌ی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿كِتَابٌ أُحْكِمَتْ﴾ نه‌مه کتیبیکه به‌تو داری‌تر راوه ﴿ءَايَاتُهُ﴾ ئایه‌ته‌کانی ﴿تُفَصِّلُ﴾ پاشان پروون کراونه‌ته‌وه ﴿مِنْ لَّدُنْ﴾ له‌لایه‌ن ﴿حِكْمٍ خَيْرٍ﴾ (خوای) کار دروستی زاناوه ﴿لَّيْلًا﴾ بۆ نه‌وه‌ی هیهج شتیک نه‌به‌رستن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ ببنجگه له‌خوا ﴿إِنِّي لَكَزَمْتُ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن نهو (خوا) و نه بۆ تیوه ﴿نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴾ ترسینه‌ر و موژده‌ده‌رم ﴿وَإِنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبُّكَ﴾ هه‌روه‌ها بۆ نه‌وه‌ی داوای لیووردن بکه‌ن له‌په‌روه‌ر دگارتان ﴿قُلُوبُهُمْ﴾ پاشان توبه‌بکه‌ن و بگه‌رینه‌وه بۆ لای ﴿يَمَعَكُمْ مَعَآ حَسَنًا﴾ ده‌تان ژینی به‌زیانیک چاک و خوش ﴿إِلَّا أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ تاماوه‌ی دیاری کراو (بۆتان) ﴿وَيُؤْتِ كُلَّ وَهْدِهِ خَشِيتَ﴾ به‌هه‌موو ﴿ذِي فَضْلٍ فَضْلُهُ﴾ خاوه‌ن چاکه و به‌هره‌یه‌ک (پاداشتی) چاکه و به‌هره‌ی خوی ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ و نه‌گه‌ر پروو وهر گپزن و سه‌ر بیچی بکه‌ن ﴿وَإِنْ أَخَافُ﴾ نه‌وه به‌راستی من مه‌ترسی ده‌که‌م ﴿عَلَيْكُمْ﴾ به‌خه‌تان بگری ﴿عَذَابٌ يَوْمَ كِبَرٍ﴾ سزای پوژینکی گه‌وره (که‌ پوژی دوا بیه) ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ هه‌ر بۆ لای خوایه ﴿مَرْجِعُكُمْ﴾ گه‌رانه‌وه‌تان ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و نهو (خوایه) ده‌سه‌لات داره به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ﴿أَلَا إِنَّهُمْ﴾ ناگادار بن بینگومان نه‌وان ﴿يَتَنَوَّنُ صُدُورُهُمْ﴾ سنگیان ده‌پنجه‌ته‌وه (له‌سه‌ر کینه و دزابه‌نی) ﴿لَيْسَتْ خَمُومًا﴾ بۆ نه‌وه‌ی خوین بشار نه‌وه له‌خوا ﴿الْآخِرِينَ﴾ بیدار بن کاتیک ﴿يَسْتَعْشُونَ مَاءَهُمْ﴾ نه‌وانه خوین داده‌بۆش به‌پۆشا که‌کانیان (بۆ نه‌وه‌ی پیلانه‌کانیان ده‌ر نه‌که‌ون) ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده‌زانیت ﴿مَالِيسِرُونَ وَمَاعِلِیُونَ﴾ به‌وه‌ی ده‌بشار نه‌وه‌وه نه‌وه‌ی ئاشکرای ده‌که‌ن ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ مُّبِينٌ﴾ بینگومان نه‌وه (خوایه) به‌ ئاگا و زانایه ﴿يَذَاتُ الصُّدُورِ﴾ به‌و (نه‌تیانه‌ی) له‌سینه و دله‌کاندا به ﴿

* وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
 مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
 عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ
 قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِنْ هَذَا إِلَّا إِسْحَرُ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى
 أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ ۖ وَالْأَيُّومَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
 مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
 ﴿٨﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
 لَيَكْفُرُ ۚ كَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ
 مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ ۖ وَلَفَرِحُ فَخُورٌ
 ﴿١٠﴾ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ
 وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ
 مَعَهُ مَلَكٌ ۖ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

﴿وَمِمَّا دَابَّتْ﴾ ہیچ گیان لہ بہر تیک نی یہ ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ لہ زہوی دا ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ نیلا لہ سہر خواہ
 ﴿رَزَقُهَا﴾ رزق و روزیہ کہی ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَسْقَرَّهَا﴾ وہ (خوا) دہ زانی شوینی مانہ وہی ﴿وَمُسَوِّدَ عَهَا﴾
 وہ شوینی لی دہر چوونی ﴿كُلُّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ ہہ مووی نوسراوہ لہ کتبیی پروون کہر وہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿وَهُوَ﴾ ئەو (خواہ) زاتیکہ ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ناسمانہ کان
 وزہوی دروست کردوہ ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ لہ شہش روزدا ﴿وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ﴾ و عہر شہ کہی
 لہ سہر ئاو بوو ﴿لِيَبْلُوَكُمْ﴾ بؤ ئەوہی ناقیتان بکاتہوہ ﴿إِنَّكُمْ أَكْثَرُ غَمَلًا﴾ کامتان کردہ وہی
 چاکتر (دہ کہن) ﴿وَلَمَّا قُلْتَ﴾ سویندی نہ گہر بلیت (بہوانہ) ﴿إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ﴾ بہراستی ئیوہ زیندو
 دہ کریئہوہ ﴿مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ﴾ لہ پاش مردن ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان ئەوانہی کہ بی پروان دہ لین
 ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُ مُبِينٌ﴾ ئەمہ ہیچ نی یہ بیجگہ لہ جادوویہ کی پروون و دیار نہ بیت ﴿وَلَمَّا أَخْرَجْنَاهُمُ
 الْعَذَابَ﴾ وہ سویند بہ خوا ئە گہر ئەو سزایان دوا بخہین ﴿إِلَى الْأُمَمِ مَعْدُودَةٍ﴾ تاماوہیہ کی کہمی
 دیاری کراو ﴿لَيَقُولَنَّ مَا يَجْهَرُونَ﴾ ئەوہ بہراستی دہ لین چی ئەو سزای راگرتوہ (بؤچی بؤمان
 نایہت) ﴿أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ﴾ بیدار بن روزی ئەو سزایہ یان بؤ دیت ﴿لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ﴾ لیان لا نادری
 ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وہ دہوریان دہ دات ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئەوہی کہ ئەوانہ گالتہو لافرتیان پی
 دہ کرد ﴿وَلَمَّا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بہ خوا ئە گہر ئیمہ بیجڑین بہ ئادہ می ﴿مَنَارَحَمَةٍ﴾ چاکہ
 و فہزل و بہرہیہ ک لای خو مانہوہ ﴿ثُمَّ نَرْجِعْنَاهُمْ﴾ پاشان ئەو (چاکہو بہرہیہی) لی بگریئہوہ
 ﴿إِنَّهُ يَنْفُسُ كَفُورٌ﴾ بیگومان ئەو زور ناومید و سپلہیہ (لہ و کاتہدا کوفری نیعمتہ کانی خوا
 دہ کات) ﴿وَلَمَّا أَذَقْنَاهُ﴾ سویند بہ خوا ئە گہر پی بیجڑین بیدہ نی ﴿نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَه﴾
 بہرہو چاکہ دوا ی ئەو سہختی و نارہ حبتانہی تووشی بووہ ﴿لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَنِّي﴾ بیگومان
 دہ لیت گشت سہختی و زیانہ کانم لہ مل بوویہوہ (بہر وکی بہر دام) ﴿إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٌ﴾ بیگومان
 (لہ و کاتہدا) زور دلخوش و لوت بہرزو خو بہزل زانہ ﴿إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ جگہ لہوانہی
 کہ بائارام و خوگر بوون ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہوہ چاکہ کانیان بہ جی ہینا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ﴾ ئەوانہ
 بؤیان ہہیہ ﴿مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیپوردن و پاداشتی گہورہ ﴿فَلَمَّا تَرَكَ تَارِكًا﴾ ئایا تو وازہینہری
 ﴿بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ﴾ لہ (راگہ باندنی) ہہندیک لہوہی نیگات بؤ کراوہ ﴿وَصَبَّأَتْ بِهِ صَدْرُكَ﴾ و دل
 تہنگ دہبی پی ﴿أَن يَقُولُوا﴾ لہ بہر ئەوہی کہ دہ لین ﴿لَوْلَا أَنْزَلْ عَلَيْهِ كُرً﴾ بؤچی گہنج و خہ زینہی بؤ
 نانیر دریتہ خواریوہ ﴿أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ﴾ یان بؤچی فریشتہیہ کی لہ گہلدانہا تووہ ﴿إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ﴾
 بیگومان تو تہنہا تر سیتہری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ و خوا بؤ ہہ موو شتیک سہر بہر شتیکارو
 چاودیرہ ﴿

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَاتَّبِعُوا عَشْرَ سُوَرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
 وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾
 فَإِلَّا يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
 لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
 النَّارُ وَحِطَّ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
 أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ
 كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ
 الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
 أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ
 رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
 أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

﴿أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَيْنَاهُ﴾ یان نه وانه ده لئین پیغه ممبر ﷺ نهو (قورئانه) ی هه لیه ستووه ﴿قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ﴾ بلی ده ی ئیه شه ده سورته ی وه کو نهو (قورئانه) بیتن ﴿مُفْتَرَيْنَ﴾ هه لیه سترابن ﴿وَأَذْغُوا مِن آسَاطَعُورٍ﴾ وه بانگ بکهن (بو پشتیوانیتان) ههر کهس ده توانن ﴿مَنْ دُونَ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیه وه راست ده کهن ﴿فَلَا تَسْتَعْجِلُوا الْكُتُبَ﴾ جائه گهر وه لایمان نه دانه وه ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ﴾ نه وه بزائن که بیگومان نهو (قورئانه) نیردراوته خواره وه ﴿بِعِلْمِ اللَّهِ﴾ بهئاگاداری وزانینی خوا ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ههر وه ها بزائن هیچ بهر سترایکی راست نی یه بیجگه له نهو ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ ده ی ئایا ئیه مل که چ و موسلمانن؟ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ﴾ ههر کهس ده به ویت ﴿الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا﴾ زیانی دنیا و رازاوه و جوانی نهو ﴿تُوفِ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا﴾ ئیمه (به ره می) کرده وه کانیان به ته وای پی ددهمین تیایدا ﴿وَهُمْ فِيهَا لَا يَبْخُسُونَ﴾ وه نهوان له م ژبانده کهم و کوری یان له گهل ناکریت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ﴾ نه وانه کهسانیکن بویان نی یه ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ﴾ له پروژی دوا ییدا جگه له ناگر ﴿وَحِطَّ مَا صَنَعُوا فِيهَا﴾ وه نه وه ی کردیان تییدا پوچ و بی بهرهم بووه ﴿وَوُطِّلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه ههر چیان کرد بهرده وام بوو به هیچ ﴿أَفَمَنْ كَانَ﴾ جائا یا که سبتک ﴿عَلَى بَيْتِهِ مِنْ رَبِّهِ﴾ به لگه به کی ئاشکرای بی له لایه ن بهر وهر دگاریه وه ﴿وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مُنْتَهُ﴾ و شایه تیک لای نه وه وه بوی بخوینته وه ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَى﴾ وه له پیش نهو (شایه تیه ی خو یه وه) بهراوی موساش (شایه ته بوی) ﴿إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ که بهر وه پیشه و او میهره بانه ﴿أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ نه وانه برویان هه به بهو (شایه ته که قورئانه) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وه ههر کهس باوهری پی نه بیت ﴿مِنَ الْأَحْزَابِ﴾ لهو کو مهل و تاقمانه (نه وانه ی کو بونه وه له سهر درایه تی ئیسلام) ﴿فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ﴾ نه وه ناگر جینگابه تی ﴿فَلَا تَكُ فِي مَرِئَةٍ مِّنْهُ﴾ که واته هیچ جو ره گومان و دوو دلیه کت نه بیت لهو (قورئانه) ﴿إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ بهراستی نهو قورئانه راسته له لایه ن بهر وهر دگاریه وه هاتووه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به لام زوریک له خه لکی بروانه یتن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ وه ئایا کی سته مکارتره لهو کهسه ی ﴿أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که درو هه لیه ستی بهدم خوا وه؟ ﴿أُولَئِكَ يَعْزُبُونَ عَنْ رَبِّهِمْ﴾ نه وانه ده برینه حوزوری بهر وهر دگاریان (ووته کانیان ده خرپته پروو) ﴿وَيَقُولُ الْأَشْهَدُ﴾ وه شایه ته کان (له پیغه مبه ران و فریشته کان) ده لئین ﴿هَؤُلَاءِ الَّذِينَ﴾ ئا نه وانه نهو کهسانن ﴿كَذَّبُوا عَلَى رَبِّهِمْ﴾ (له دنیادا) درویان هه لده به ست بهدم بهر وهر دگاریانه وه ﴿أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ بیدار بن نه فرینی خوا ﴿عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ بو سته مکارانه ﴿الَّذِينَ بَصُودُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانه ی بهر هه لستی ریگه ی خوا ده کهن ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي عِوَجًا﴾ و ده یانه وی به لار و چه وتی نشاندهن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ﴾ له کاتیکدا نهوان به پروژی دوا یی ﴿هُمْ كَفِرُونَ﴾ بی پروان ﴿﴾

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمْ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَاجِرَمَ أَنَّهُمْ
فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسِرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ * مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ
وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ءِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ إِلِيمٍ ﴿٢٦﴾
فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا
وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يُبَادُوا بِرَأْيِ
وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾
قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَءَاتَنِي رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِهِ فَعَمِيتَ عَلَيْكُمْ أَنْزِلْهُمْ أَتَمُّ لَهَا وَتَمُّ لَهَا كَرِهُونَ ﴿٢٨﴾

﴿أُولَٰئِكَ لَا يَكُونُوا مُعْجِزِينَ﴾ ۞ ئەو (نەفرین لێ کراو) ۞ ئە ناتوانن (لە دەستی خوا) ۞ خۆیان قوتار بکەن
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ ۞ لە وولات و زەویدا ۞ ﴿وَمَا كَانَهُمْ﴾ ۞ و نیانە ۞ ﴿مِّن دُونِ اللَّهِ مِن أَوْلِيَآءَ﴾ ۞ بێجگە لە خوا هیچ
 پشتیوان و دوستیک ۞ ﴿يُضَعِّفُ لَهُمْ﴾ ۞ بۆیان دوو قات دەکەتتەو ۞ ﴿الْعَذَابُ﴾ ۞ سزا ۞ ﴿مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ﴾
 ۞ السَّمْعَ ۞ توانای بیستی (ئەو قورئانە) ۞ یان نەبوو ۞ ﴿وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ﴾ ۞ (هە قیشیان) ۞ نە دەبینی ۞
 ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ۞ ئەوانە کە سانیکن ۞ ﴿خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ۞ کە خۆیان دۆران ۞ ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ﴾ ۞ وە لیان
 وون بوو ۞ ﴿مَا كَانُوا يُفَتِّرُونَ﴾ ۞ ئەو درۆ و دە لە سانە ۞ لە دنیادا دەیان کرد ۞ ﴿لَا جَرَمَ لَهُمْ﴾ ۞ بە راستی
 و بێگومان ئەوانە ۞ ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ ۞ لە پڕۆی دوایدا ۞ ﴿هُمْ الْأَخْسَرُونَ﴾ ۞ زەرەرمەندترین کەس خۆیان
 ۞ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ۞ بە راستی ئەوانە ۞ یروایان هێناو ۞ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ۞ و کردەو ۞ چاکەکانیان
 بەجی هێناو ۞ ﴿وَلَخَبَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ ۞ و گەردن کەچ و دل ئارام بوون بۆ (فرمانەکانی) ۞ پەرورەدگاریان
 ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ۞ ئەوانە هاو لەانی بەهەشتن ۞ ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ۞ تێدا دەمێننەو ۞ بەهەمیشەیی ۞
 ﴿مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ﴾ ۞ وینە ۞ ئەو دوو دەستەبە ۞ ﴿كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْأَبْصِرِ وَالْسَمِيعِ﴾ ۞ وەک کوێر و کەر و بێسەر
 و بیناوان ۞ ﴿هَلْ يَسْتَوِيَان مَثَلًا﴾ ۞ ئایا ئەو دوو دەستەبە یە کسان ۞ ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ۞ دە بۆ بیرناکەنەو ۞
 ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ ۞ سوێند بە خوا بێگومان ناردمان ۞ ﴿نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ ۞ نوح بۆ لای گەلە کە ۞ ﴿إِنِّي﴾
 ۞ لێک نێزێم ۞ ﴿بِهِ وَتَن﴾ ۞ دلنابن ۞ من ترستەریکی ئاشکرام بۆتان ۞ ﴿أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ ۞ کە جگە
 لە خوا نە پەرستن ۞ ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ ۞ (چونکە) ۞ بە راستی ۞ من دەترسم ۞ یە خەتان بگری ۞ ﴿عَذَابَ يَوْمِ﴾
 ۞ الِيعْرَ ۞ سزای پڕۆیکی سەخت و بە ئازار ۞ ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ﴾ ۞ جا کار بە دەست و دەسەلاتدارەکان
 ووتیان ۞ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ۞ ئەوانە ۞ کە پڕوایان نەهێنا بوو ۞ ﴿مِن قَوْمِهِ﴾ ۞ لە گەلە کە ۞ (نوح) ۞ ﴿مَا تَزِيدُ﴾
 ۞ ئێمە تۆ نابین ۞ ﴿إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا﴾ ۞ جگە لە ئادەمی یەکی وەک خۆمان ۞ ﴿وَمَا تَزِيدُ﴾ ۞ وە نابین ۞ تۆ ۞ ﴿تَبْعَكَ﴾
 ۞ هیچ کەسێک شویت کە وتبیت ۞ ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ ۞ جگە لەوانە ۞ ﴿هُمْ أَزْدَانَا﴾ ۞ کە هەزار و پەستەکانمان
 ۞ ﴿بَادِيَ الرَّأْيِ﴾ ۞ بێ ئاوەزا و ساویلکەن ۞ (پرواڵەت بینن) ۞ ﴿وَمَا تَزِيدُ لَكُمْ﴾ ۞ وە نابین ۞ ئێو ۞ ﴿عَلَيْنَا مِنْ﴾
 ۞ فَضْلٍ ۞ هیچ شتیکتان لە ئێمە زیادیی ۞ ﴿بَلْ نَقْذِرُكَ كَذِبًا﴾ ۞ بەلکو بەدروژنتان دەزانین ۞ ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾
 ۞ (نوح) ۞ ووتی ئە ۞ گەلە کەم ۞ ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ ۞ هەوالم بەدەنی ۞ ﴿إِنْ كُنْتُ﴾ ۞ ئە گەر ۞ من ۞ ﴿عَلَىٰ بَيِّنَةٍ﴾ ۞ بەلگە ۞
 ئاشکرام ۞ هەبیت ۞ ﴿مِّن رَّبِّي﴾ ۞ لە لای پەرورەدگارمەو ۞ ﴿وَأَتَانِي رَحْمَةً﴾ ۞ و پەحمەتیکی پی ۞ بەخشیم
 ۞ ﴿مِّن عِنْدِهِ﴾ ۞ لە لایەن خۆیو ۞ ﴿فَعَمِيتَ عَلَيْهِمْ﴾ ۞ بەلام ئەو ۞ لە ئێو ۞ شاردرایتەو ۞ ﴿أَنزَلْنَا مُكُوهَا﴾ ۞ ئایا بەزۆر
 بابەندتان بکەین بێهەو ۞ ﴿وَأَنزَلْنَا كُرْهُنَ﴾ ۞ لە کاتیکدا ئێو ۞ حەزی لێ ناکەن ۞ و پێتان ناخۆشە ۞

وَيَقَوْمٌ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَإِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا
بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقَوْنَ بِهِمْ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَقَوْمٌ مِّن يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي
إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَنْوُحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَا كَثُرَتْ جِدْلَانَا
فَاتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا
يَأْتِيَكُم بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ
يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ
قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ ۖ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَجْرُمُونَ
﴿٣٥﴾ وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحَيْنَا وَلَا تَخْطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

﴿وَيَقُولُ﴾ وہ ٹہی گہلہ کہم ﴿لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا﴾ لہ سہر ٹہم (گہ یاندنی بہ یامہ) داوا ی ہیچ مال و سامانی کتکان لی ناکہم ﴿إِنْ أُجِرِيَ﴾ پاداشتی من ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ ہہر لہ سہر خواہہ ﴿وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وہ من ٹہوانہ دہر ناکہم پر وایان ہیناوہ ﴿إِنَّهُمْ مُلْكُوا رَبِّهِمْ﴾ بہ راستی ٹہوانہ بہ دیداری بہر وہر دگاریان دہ گہن (لہر وژی دوایدا) ﴿وَلَكِنِّي أَرْجُو﴾ بہ لام من ٹیوہ دہ بینم ﴿قَوْمًا تَجْهَلُونَ﴾ کہ کؤمہ لیکی نہ زانن ﴿وَيَقُولُ مَن يَصْرُفُ﴾ ٹہی گہلہ کہم کی بارمہ تیم دہ دات ﴿مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ﴾ لہ بہرانیہر خواہا ٹہ گہر ٹہوانہ بتاریتم (و دہریان بکہم) ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دہی ثابا بو بیر ناکہ نہوہ؟ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ من پیتان نالیم ﴿عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ خہزینہ کانی خوا لای منہ ﴿وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبُ﴾ و ناشلیم غہیب و شتہ نادیارہ کان دہ زانم ﴿وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ﴾ ہہر وہہا نالیم من فریشتم ﴿وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ بہوانہش نالیم ﴿تَزِدِّي أَخْيُوكُ﴾ کہ لہ بہر چاوی ٹیوہ سووک و بی ریزن ﴿لَنْ يُؤَيِّسَ اللَّهُ خَيْرًا﴾ خوا ہیچ چاکہ یہ کیان ناداتی ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ﴾ خوا چاک دہ زانی ﴿بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ بہوہی لہ دہروونی ٹہواندایہ ﴿إِنِّي إِذْ أَلَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ بہ راستی من ٹہو کاتہ (ٹہ گہر ٹہو ہہزارانہ دہر بکہم) لہستم کاران دہم ﴿قَالُوا يَنْبُحُ وَوَتِيَانُ ٹہی نوح ﴿فَدَجَدْنَا﴾ بیگومان دہمہ قالیٹ کرد لہ گہ لماندا ﴿فَاكْزَرْتُمْ جِدَلْنَا﴾ زوریش دہمہ قالیٹ کرد لہ گہ لماندا ﴿فَأَتَيْنَا بِمَا وَعَدْنَا﴾ دہی ٹہوہی بہ لیتمان پی دہدہیت (لہ سزا) بو مان بہینہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ٹہ گہر تولہ راست گو یانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ ووتی بیگومان خوا بوتان دہہیتیت ﴿إِنْ شَاءَ﴾ ٹہ گہر بیہویت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وہ ٹیوہ ناتوانن (لہ سزای خوا) خوتان قوتار بکہن ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي﴾ وہ ناموز گاری من سوودتان پی ناگہ بہنیت ﴿إِنْ أَرَدْتُ﴾ گہر بمہویت ﴿أَنْ أَصْحَ لَكُمْ﴾ ناموز گاریتان بکہم ﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ﴾ ٹہ گہر خوا بیہویت ﴿أَنْ يُعْزِيَكُمْ﴾ گو مر اتان بکات ﴿هُوَ رَبُّكُمْ﴾ ٹہو بہر وہر دگارتانہ ﴿وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وہ ہہر بولای ٹہویش دہ گہرینہوہ ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ یا ٹہوانہ دہ لین مو حہ ممہد ﴿نَعَمْ﴾ (قورٹانہی) بہ ناوی خواوہ ہہلبہ ستوہ ﴿قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ﴾ بلی ٹہ گہر من ہہلم بہ ستیتیت ﴿فَعَلَىٰ إِجْرَامِي﴾ ٹہوہ گوناہو تاوانہ کی تہنہا لہ سہر خؤمہ ﴿وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُخْرَمُونَ﴾ وہ منیش بہریم لہ تاوانی ٹیوہ ﴿وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ﴾ وہ حی کرا بو نوح (علیہ السلام) ﴿أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ﴾ کہوا کہسی تر بر وناہیتیت ﴿مِنْ قَوْمِكَ﴾ لہ گہلہ کہت ﴿إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ﴾ بیجگہ لہوہی پیشتر بر وای ہیناوہ ﴿فَلَا تَتَّبِعِشْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ کہواتہ نارہ حہت و غہ مبار مہبہ بہوہی ٹہوان دہیکہن ﴿وَأَصْحَ الْفُلْكَ﴾ وہ کہشتیہ کہش دروست بکہ ﴿بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا﴾ بہ پیش چاو و چاودیری و فہرمان و نیگای ٹیمہ (لہم ٹاہہ تہدا باسی سیفہ تی - چاو، عین - ہاتوہوہ بو خوا ی گہورہ، پر ومان پیٹہ تی بہ بی ہیچ لیچواندن ولیکدانہوہ یہ کہ ، شیوہ کی نازانین وہ تہنہا خوا خوی دہ زانیت) ﴿وَلَا تَخْطُبْنِي﴾ وہ ہیچ قسم لہ گہلدا مہ کہ ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ لہ بارہی ٹہوانہی ستہ میان کردوہ (وبی بساوہر بوون) ﴿إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ چونکہ بیگومان ٹہوانہ دہ خنکیرین ﴿۲۷﴾

وَيَصْنَعُ الْفُلَكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
 قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ
 ﴿٢٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
 مُقِيمٌ ﴿٢٩﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
 مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
 وَمَنْ ءَامَنَ وَمَاءَ أَمْنٍ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا
 فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبُهُا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿٣١﴾ وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَ
 كَانَ فِي مَعْرِزٍ يَبْنَى ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾
 قَالَ سَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ
 مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ
 الْمُغْرَقِينَ ﴿٣٣﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَسْمَأْ أَقْلِعِي
 وَغِيضَ الْمَاءَ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ
 بُعْدَ اللَّقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٣٤﴾ وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي
 مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٣٥﴾

﴿وَصْنَعَ الْفُلَ﴾ و دهستی کرد به دروست کردنی که شتیه که ﴿وَكَلَّمَ امْرَأَتَهُ﴾ هه کاتیک تی به پرنایه به لایدا ﴿مَلَأْنِ قَوْمَهُ﴾ کومه لی له گه له که ی ﴿سَخَّرُوا مِنْهُ﴾ گالته بان پی ده کرد ﴿قَالَ إِنْ تَسْخَرُونَا﴾ (نوح) دهیوت نه گهر ئیوه ئیسته گالته و لاقرتی به ئیمه ده که ن ﴿فَإِنَّا نَسْخَرُونَكَ﴾ ئیمه ش لاقرتی به ئیوه ده که ی ن ﴿كَمَا نَسْخَرُونَ﴾ هه چون ئیوه لاقرتی به ئیمه ده که ن ﴿فَسَوْفَ تَعْمَلُونَ﴾ جا له مه وپاش ده زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کی سزای بو دیت ﴿يُخْرِطُهُ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ سه ر شوپی ده کات (له دونیاداو له قیامه تیشدا) سزای هه میشه یی به سه ر دادیت ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ (نوح) (که شتیه که ی دروست کرد) هه تا کاتیک ﴿جَاءَ امْرَأَتَا﴾ فه رمانی ئیمه هات (بو له ناوبردنیان) ﴿وَقَارَا النَّوْرُ﴾ و ته نوره که ناوی لی هه ل قولا ﴿فُلْتَا أَحْمِلْ فِيهَا﴾ و وتمان (به نوح) له و (که شتیه) دا هه لی بگره ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ﴾ له هه موو نیرو میه که دووان ﴿وَأَهْلَكَ الْأَمَنَ﴾ زن و منداله کانیش هه لبگره نه وه بان نه بیت ﴿سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ بریاری خوی له سه ر دراوه (به خنکاندن) ﴿وَمَنْ أَمَنَ﴾ هه ر نه وانه ش (هه ل بگره که) پروایان هیتا (له گه له که ت) ﴿وَمَنْ أَمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ وه خه لکیکی که م نه بیت پروایان نه هیتا له گه لی دا ﴿وَقَالَ أَكْبُرُ فِيهَا﴾ (نوح) ووتی هه مووتان سوارین له و (که شتیه) دا ﴿بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُزْسَهَا﴾ به ناوی خواوه له کاتی رژیستن و وه ستانی دا ﴿إِنْ رِزْقِي﴾ به راستی په روه ردگارم ﴿لَعَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ زور لی بورده ی میهره بانه ﴿وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ﴾ که شتیه که ده بیردن ﴿فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ﴾ به ناو شه بولی وه کیو شاخ دا ﴿وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ﴾ نوو حیش علیه السلام کوره که ی بانگ کرد (که ناوی که نعان بوو) ﴿وَكَانَ فِي مَعْرِلٍ﴾ که له شوئینکی که ناردا بوو ﴿يَبْنَىٰ أَزْكَىٰ مَعَنَا﴾ (ووتی) ئه ی کوری خو شه ویستم له گه لمان دا سواره به ﴿وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ﴾ و له گه ل بی پروایان مه به ﴿قَالَ سَتَأْتِي إِلَىٰ جَبَلٍ﴾ (کوره که ی) ووتی به نا بو شاخیک ده به م ﴿يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ﴾ که به پاریزیت له م لافاوه ﴿قَالَ لَا عَصِمَ الْيَوْمَ﴾ (نوح) ووتی ئه مپرو هیچ باریزه ریک (به ناده ریک) نیه ﴿مَنْ أَمَرَ اللَّهُ﴾ له فه رمانی خوا (که خنکاندن) ﴿إِلَّا مَن رَّحِمَ﴾ مه گهر که سیك خواره حمی پی بکات (و باوه ردار بیت) ﴿وَحَالِ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ﴾ له و کاته دا شه بولی لافاوه که وته نیوانیان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمَغْرِبِينَ﴾ جا ئه و (کوره خنکاو) له خنکاوان بوو ﴿وَقِيلَ يَا رَأْسُ﴾ ئه و سا ووترا ئه ی زه و ی ﴿أَبْلَىٰ مَاءَ ذِكْ﴾ ناوه که ت هه لمزه ﴿وَيَسْمَاءُ أَقْلَىٰ﴾ و ئه ی ئاسمان باران مه بارینه ﴿وَعِصَى الْمَاءِ﴾ ئیتر لافاوه که روچو و به ناخی زه و ی دا ﴿وَفُضِيَ الْأَمْرُ﴾ کاره که (خنکانیان) ته و او کرا ﴿وَأَسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ﴾ و (که شتیه که) وه ستا به سه ر (کیوی) جو و دیه وه ﴿وَقِيلَ بَعْدُ﴾ ووترا دووری له پره حمی خوا ﴿لَلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بو گه لی سته مکاران ﴿وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ﴾ نوح هاواری کرده په روه ردگاری ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ ووتی ئه ی په روه ردگارم ﴿إِنْ أَبَىٰ﴾ به راستی کوره که م ﴿مِنْ أَهْلِ﴾ له که س و کاری منه ﴿وَإِنْ وَعَدَكَ الْحَقُّ﴾ و بیگومان به لیتی توش راسته ﴿وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَكَمِينَ﴾ وه توش دادوه رترینی هه موو فه رمان په وایانی ﴿

قَالَ يَنُوحُ إِنَّهُ وَلَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ وَعَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلَنِ
 مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
 ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
 تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَنُوحُ
 أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ
 وَأُمُّ سَنَمِ تَعْبُوهُمْ ثَمُيمٌ هُمْ مِنَّا عَدَاوُ الْيَمِّ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
 مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
 وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾
 وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
 إِلَهِ غَيْرُهُ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 أَجْرًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
 وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
 عَلَيْكُمْ مَدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
 مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
 بِتَارِكِي آلِ هَيْثَانَ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

﴿قَالَ يَنْحُ إِلَهُ﴾ (خو) فرمودی ہی نوح بہ راستی تہو (کہنعان) ﴿لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ﴾ لہ کہس و کاری
تو نی یہ ﴿إِنَّهُ عَمَلٌ﴾ بنگومان تہو (کورہ) کردہوی ﴿عَبْرَ صِلَاحٍ﴾ خراب و ناہسہند بوو ﴿فَلَا سَلٰنَ﴾
جا کہواتہ داوی شستیکم لیٰ مہ کہہ ﴿مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ زانیاریت دہربارہی نی یہ ﴿إِنِّي آعِطُكَ﴾
بہ راستی من نامورژ گاریت دہ کہم ﴿أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ تا لہ نہ فامان نہ بیت ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾
(نوح) ووتی بہرورہدگارم بہ راستی من ﴿أَعُوذُ بِكَ﴾ پہنات ہی دہ گرم (لہوہی) ﴿أَنْ أَسْأَلَكَ مَا﴾
داوی شستیکم لیٰ بکہم ﴿لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ نایز انم ﴿وَلَا تَغْزِلْنِي وَتَرْحَمَنِي﴾ وہ تہ گہر نہ بوریت لیم
ورہ حمم ہی نہ کہی ﴿أَكُنْ مِنَ الْخٰسِرِينَ﴾ لہ زیان لینکہوتوان دہبم ﴿قَالَ يَنْحُ﴾ ووترائی نوح
﴿أَهْطِ بِسَلَامٍ مِّنَّا﴾ دابہزہ (لہ کہ شستیکہ کہ) بہ ہیمنی و بیوہی لہ لایہن ئیمہوہ ﴿وَبَرَكَتٍ عَلَيْكَ﴾
وہ بہ بیت و فہری زور بہ سہر خوتہوہ ﴿وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّن مَّعَكَ﴾ وہ بہ سہر گہ لانیک کہ بہیدہ ئہبن لہ واونہی
کہ لہ گہل تو دان (یا بہ سہر تہو خہ لکانہی لہ گہل تو دان) ﴿وَأُمَمٌ سُمِعَتْهُمْ﴾ چہند تہ تہوہوہ گہل
دواتر دین خوشی و نازو نیعمہ تیان ہی دہدہین ﴿فَرِيَسُّهُمْ مِّنَّا﴾ پاشان لہ لایہن ئیمہوہ دوو چاریان
دہ بیت ﴿عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای سہختی نازارہر ﴿قَالَ مِّنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ﴾ ئہمانہ (ی باسکران)
لہ ہوا لہ گرنگہ نادیارہ کانہ ﴿نُوحِيهَا إِلَيْكَ﴾ بہ نیگا بو مان ناردی ﴿مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ﴾
نہ تو و نہ گہل کہت نہ تان دہ زانین ﴿مِنْ قَبْلِ هٰذَا﴾ لہ بییش ئہم (نیگای ئیمہ) ﴿فَأَصْبَرَ﴾ کہواتہ
خوراگر بہ ﴿إِنَّ الْعُقَبَةَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ بہ راستی سہر ئہنجام بو لہ خوا ترسانہ ﴿وَالِإِلٰهَ عَادَ أَخَاهُمْ هُوْدًا﴾
وہ بولای (گہلی) عاد ہوودی بر ایانمان نارد ﴿قَالَ يَتَقَوْمَ آعْبُدُوا اللَّهَ﴾ ووتی ہی گہل کہم خوا بہرستن
﴿مَا لَكُمْ مِّنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ﴾ ہیچ بہرستراویکتان نی یہ جگہ لہ تہو ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ﴾ ئیوہ تہنہا درو
ہلئہ بہستن ﴿يَقَوْمٌ﴾ ہی گہل کہم ﴿لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ لہ سہر ئہم (گہ یاندنی پہ یامہ) داوی
ہیچ پاداشتیکتان لیٰ ناکہم ﴿إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي﴾ پاداشتی من ہہر لہ سہر تہو (خو) یہ ﴿فَطَرَنِي﴾
کہدروستی کردوم ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی ئایا زیر نابن ﴿وَيَقَوْمٌ﴾ وہ ہی گہل کہم ﴿أَسْتَغْفِرُوا﴾
رَبَّكُمْ ﴿داوی لیسوردن لہ بہرورہدگار تان بکہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ﴾ دواتر بگہرینہوہ بولای تہو
﴿يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ﴾ (تہ گہر وابکہن خو) لہ ئاسمانہوہ (باران) دہباریتیت بہ سہر تاندا ﴿مَذَرَارًا﴾
بہ لیزمہ ﴿وَيَزِدُّكُمْ قُوَّةً﴾ و ہیزی تر زیادہ کات ﴿إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ﴾ بو ہیزہ کہ تان ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ﴾
وہروو وہرمہ گیرن (لہ بانگہوازہ کہم) بہ تاوان باری ﴿قَالُوا يٰهٰوْدُ﴾ ووتیان ہی ہوود ﴿مَا جِئْتَنَا﴾
بِبَيِّنَةٍ ﴿تَوٰ هِیچ بہ لگہیہ کی پرونت بو نہ ہیئاوین ﴿وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِ هٰتِنَا﴾ بو یہ ئیمہش واز
لہ بہرستراوہ کان (خو اکان) مان ناہیتین ﴿عَنْ قَوْلِكَ﴾ لہ بہر قسہی تو ﴿وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ ئیمہ
باوہرت ہیٰ ناکہین ﴿ۛ﴾

إِنْ تَقُولُ إِلَّا اعْتَرَبَكَ بَعْضُ الْهَتَنِاسِوَيْ قَالَ إِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ
 وَأَشْهَدُ وَأَنِّي بَرِيٌّ مِّمَّا تَشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهِ فَيَكِيدُونِي
 جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونَ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ
 مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ
 رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ
 ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
 وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ آدَاءُ جَحْدُوايَاتِ
 رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبِعُوا فِي
 هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا إِنْ عَادَا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا
 بُعْدُ لِلْعَادِ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ * وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَتَقَوْمَ
 اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَهُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ
 ﴿٦١﴾ قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ
 مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

﴿إِنْ تَقُولُ إِلَّا﴾ ئیمہ تنہا (ئہوہ بہ تو) دلّیین ﴿أَغْرَبَكَ بَعْضُ الْهَيْتَا﴾ ھندیک لہ بہر ستر اوہ کانمان
 تو وشیان کردووی ﴿يَسْؤُ﴾ بہ شیتی ﴿قَالَ إِنِّي﴾ ووتی بہ راستی من ﴿أَشْهَدُ اللَّهَ﴾ خوا دہ کم بہ شایہ ت
 ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ و ئیوہش شایہ ت بن ﴿أَبِي بَرٍّ﴾ کہ بہ راستی من بہریم و دوورم ﴿مِمَّا تَشْكُرُونَ﴾ لہوہی
 کہ ئیوہ دہیکہ نہ ھاو بہش بو خوا ﴿مِنْ دُونِهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿فَيَكِيدُونِي جَمِيعًا﴾ جا ھہ مووتان پیلانم
 لی بگپرن ﴿ثُمَّ لَا تَنْظُرُونَ﴾ لہ پاشان مؤلہ تیشم مہدن (ولیم مہوہستن) ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ﴾
 بہ راستی من ہشتم بہ خوا بہ ستووہ ﴿رَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ کہ بہر و ہر دگاری من و بہر و ہر دگاری ئیوہیشہ
 ﴿مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا﴾ ہیچ گیان لہ بہر یک نیہ لہ ژر ریکی خوای گہور دہا نہ بیت (بگری
 ہیشہ سہریہ تی) ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر و ہر دگارم ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ لہ سہر رینگہیہ کی راستہ
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ ئہو سا ئہ گہر ئیوہ روو و ہر گپرن ﴿فَقَدْ أَبْغَضَكُمْ﴾ ئہوہ بیگومان من ہیم را گہ یاندون
 ﴿مَا أَرْسَلْتُ إِلَيْكُمْ﴾ ئہوہی بہ مندا نبر دراوہ بوتان ﴿وَيَسْخَلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وہ بہر و ہر دگارم
 کوہ لیک کی تر لہ شوئی ئیوہ دادہ نی ﴿وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا﴾ ئیوہش ہیچ زیانیک بہ خوا نا گہیہ نن
 ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر و ہر دگارم ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيزٌ﴾ بہ سہر ھہ موو شتیکدا چاودیر و پاریزرہ ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾
 وہ کاتیک فرمانی ئیمہ ھات (بو لہ ناو ہر دنیاں) ﴿فَجِئْنَا هُودًا﴾ ھوودمان پژگار
 کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ ئہوانہش باوہریان ھینابوو لہ گہلی ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بہ مہرہ بانی خو مان
 ﴿وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ وہ ئہوانمان لہ سزایہ کی توندو بہ ھیز پژگار کرد ﴿وَتِلْكَ عَادٌ﴾ ئہوہش
 گہلی عاد بوو ﴿حَدِّثْ أَیَّتَیْتَ رِبِّہُمْ﴾ باوہریان نہ ھینا بہ بہ لگہو مو عجزہ کانی بہر و ہر دگاریان
 ﴿وَعَصَوُا رُسُلَهُ﴾ و سہر پیچی نیر اوہ کانی خویان کرد ﴿وَاتَّبَعُوا أَمْرًا﴾ و شوین فرمانی ھہ موو
 ﴿جَبَّارٍ عَنِيدٍ﴾ زور داریکی سہر کہش کہو تن ﴿وَاتَّبَعُوا﴾ بہ شویناندا نیرا ﴿فِي هَذِهِ الدِّنْيَا لَعْنَةُ﴾
 نہ فرین لہم دونیابہ دا ﴿وَوَعَدَ الْفَيْصَمَةُ﴾ و لہ پروژی دوا ییشدا ﴿أَلَا إِنَّ عَادًا﴾ بیدار بن بہ راستی گہلی
 عاد ﴿كَفَرُوا رَبَّهُمْ﴾ پروایان بہ بہر و ہر دگاریان نہ ھینا ﴿أَلَا بَعْدًا﴾ بیدار بن دووری و لہ ناو چوون
 ﴿لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ﴾ بو عادی گہلی ھوود ﴿وَالْتَمُودُ﴾ بو گہلی سہ موودیش ناردمان ﴿أَخَاهُمْ صَالِحًا﴾
 صالح پیغمبر علیہ السلام ی برایان ﴿قَالَ يَتْلُو﴾ ووتی ئہی گہ لہ کم ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خوا بہرستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ ہیچ بہر ستر اوہ یکتان نیہ بیجگہ لہ ئہو ﴿هُوَ أَشَاكُ﴾ ئہو دروستی کردوون
 ﴿مِنْ الْأَرْضِ﴾ لہ زہویدا ﴿وَأَسْتَعْمَرُ﴾ فیما و کردونی بہ ئاوہ دان کہر و ہ تیسدا ﴿فَأَسْتَغْفِرُ﴾ کہواتہ
 داوای لیوردنی لی بکہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ﴾ پاشان بگہر تہوہ بولای ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر و ہر دگارم
 ﴿قَرِيبٌ مُجِيبٌ﴾ زور نزیکی دوعا و ہر گرہ ﴿قَالُوا يَصْلِحْ﴾ ووتیان ئہی صالح ﴿فَقَدْ كَفَرْنَا﴾ بہ راستی
 تو لہ ناو ماندا ﴿مَرْجُوفًا﴾ جیتی ئومید بووی ہیش ئہمہ ﴿أَتَنْهِنَا أَنْ نَعْبُدَ﴾ ئایا بہر گریمان دہ کہی
 لہ بہرستنی ﴿مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾ ئہوہی کہ باو و باپیرانمان بہرستوویانہ ﴿وَأَتَأْتِيَ شَاكٍ﴾ و بہ راستی ئیمہ
 لہ گوماندا بن ﴿مِمَّا نَدْعُونَ إِلَيْهِ مُرِيبٌ﴾ لہوہی تو بانگمان دہ کہیت بولای و دوو دلین ﴿

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَاسَنِي
 مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي
 غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ
 فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
 عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
 ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا
 نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن
 خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ
 ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَثِمِينَ ﴿٦٧﴾
 كَانُوا لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا إِنَّا شَمُودَ أَكْفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا
 بَعْدَ الشَّمُودِ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَىٰ قَالُوا
 سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيدٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ
 أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
 قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ ﴿٧٠﴾ وَأَمْرَاتُهُ وَقَائِمَةٌ
 فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

﴿قَالَ يَتْلُمُ﴾ صالح ووتی ئہی گہلہ کم ﴿أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ﴾ پیس بلین ئہ گہر من ﴿عَلَىٰ يَتْنَمِنْ رَبِّ﴾
 بہلگہ یہ کی ناشکرام ہہبی لہ لایہن پەرورہد گارمہوہ ﴿وَأَتْنَمِنْ مِنْتُهُ رَحْمَةً﴾ وہ لہ لایہن خوہوہ
 پیغہ مہریتی پی بہخشیم ﴿فَمَنْ يَصُرْنِي﴾ جا کی یارمہ تسم دہدات ﴿مِنْ اللَّهِ﴾ لہ بہرامبہر خوادا
 ﴿إِنْ عَصَيْتُهُ﴾ ئہ گہر سہریچی ئہو بکمہ ﴿فَمَا تَرِيدُونَنِي﴾ کہواتہ ئیوہ ہیچ بؤمن زیاد ناکہن ﴿عَبْرَ﴾
 تحسیر ﴿زہرہو زیان نہ بیت﴾ ﴿وَيَقُولُ﴾ ئہی گہلہ کمہ ﴿هَكَذَا نَاقَهُ اللَّهُ﴾ ئہمہ ووشرہ کہی
 خواہ ﴿لَكُمْ آيَةٌ﴾ کہ مو عجزہ یہ کی روونہ بؤ ئیوہ (لہ سہر راستی پیغہ مہریتیہ کمہ) ﴿فَذَرُوهَا﴾
 جانیوہش وازی لی بینن ﴿تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ﴾ بالہ زہوی خوا بخوات (بلہوہریت) ﴿وَلَا تَسْهَوْهَا بِسَوْءٍ﴾
 بہ خراپہ دہستی بؤ مہ بہن ﴿فَيَا حُذْرُ عَذَابٍ قَرِيبٍ﴾ ئہ گینا سزایہ کی بہ زوویی نووشتان دہ بیت ﴿فَعَقَرُوهَا﴾
 کہچی ئہوان ووشرہ کہیان سہریبری ﴿فَقَالَ﴾ جا (صالح) ووتی ﴿تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ﴾
 رابویرن لہ مالی خو تاندا ﴿ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ سی رور ﴿ذَلِكَ وَعَدٌ﴾ ئہوہ بہلیتی کہہ ﴿غَيْرُ مَكْذُوبٍ﴾ درو نیہ
 ﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا کاتیک فہر مانمان ہات (بؤ لہ ناو بر دنیاں) ﴿تَجْتَنِي صَالِحًا﴾ صالح مان رزگار کرد
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ ئہوانہش پروایان ہینابوولہ گہلدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِّنَّا﴾ بہ بہزہ یہ کہ لہ لایہن خو مانہوہ
 ﴿وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ﴾ لہ سہر شورپی وریسواپی ئہو رورہ (پہ نامان دان) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾
 بہ راستی پەرورہد گارت ہہر خوئی بہ تواناو بہدہ سہ لانہ ﴿وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ ئہوانہش
 کہستہ میان کرد شریخہ یہ گرتنی ﴿فَأَصْحَابُ فِي دِيَارِهِمْ جَحِيمٍ﴾ ئیر لہ ناو مالہ کانیاںدا
 کہوتن بہ پرووداو جوولہ بیان لی برا (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَخْرُجُوا فِيهَا﴾ وہك ئہوہی لہویدا نہ بووین
 ﴿أَلَا إِنْ تُمُودًا﴾ بیدار بن بہ راستی گہلی سہموود ﴿كَفَرُوا رَبَّهُمْ﴾ بی پروابوون بہ پەرورہد گاریان
 ﴿أَلَا بَعْدَ التَّمُودَ﴾ بیدار بن دووری و لہ ناو چوون بؤ گہلی سہموود ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا﴾ سویتند
 بہ خوا بیگومان نیراوہ کانمان ہاتن ﴿إِبْرَاهِيمَ يَا بَشَرُ﴾ بؤلای ئیراہیم بہ مژدہوہ ﴿قَالُوا سَلَامًا﴾
 ووتیان سہلامی خوات لی بیت ﴿قَالَ سَلَامٌ﴾ (ئہویش) ووتی سہلامی خوا لہ ئیوہش ﴿فَمَا لَيْتَ﴾
 ئہمجا ئہوہندہی نہ برد ﴿أَنْ جَاءَ يَعْجَلُ حَيْنُذٍ﴾ (ئیراہیم) خیرا گویرہ کہ یہ کی برزوا ی ہینا بؤیان
 ﴿فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ﴾ جا کاتیک بینی دہستیان ﴿لَا تَصِلُ إِلَيْهِ﴾ دریز ناکہن بؤی (ولسی ناخون)
 ﴿نَكَرَهُمْ﴾ ناٹاسایی ہاتنہ بہرچاوی ﴿وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ و لہدہروونی خویدا مہترسی
 لی کردن (کہ نیازی خراپان ہہ بیت) ﴿قَالُوا لَاحْتَفَ﴾ ووتیان مہترسہ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ بہ راستی ئیمہ
 نیراوین ﴿إِلَى قَوْمٍ لُّوطٍ﴾ بؤ سہر گہلی لووط ﴿وَأَمْرَانَهُ قَاطِمَةً﴾ لہو کاتہدا خیزانہ کہی وہستابو
 ﴿فَضَحَكْتَ﴾ و پیکہنی ﴿بَشَرْتَهَا بِإِسْحَاقَ﴾ ئیمہش مژدہمان پی دا بہ ئیسحاق ﴿وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبُ﴾
 وہ لہ پاش ئیسحاق (مژدہمان پیدا) بہ یہ عقیوب (کہ کوری ئیسحاق) ﴿ۛ﴾

قَالَتْ يَوَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا
 لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهَ
 وَبَرَكَتُهُ وَعَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ
 عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾
 إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ
 قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا
 جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيسَىٰ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا
 يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾ وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُ يُهَرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
 يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَتَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٧٨﴾
 قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَمَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ
 ﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَىٰ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا
 يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ
 مِّنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتُكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا
 مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ
وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ * وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
شُعَيْبًا قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
وَلَا تَتَّقُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُكُمْ بِخَيْرٍ
وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَقَوْمِ
أَوْفُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَتْ
اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَفِيطٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَشْعِبُ أَصْلَوْتِكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ
مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَأَنْ نَّفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ
لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ
عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أُخَافَكُمُ إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا کہ فہرمانی ئیمہ ہات (بۆ لہ ناوبر دنیان) ﴿جَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهًا﴾ ۱۷۰ ﴿ثَوًى﴾ (شوینہ) مان سہرو ژیر کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمَا﴾ و باران دمان بہ سہریاندا ﴿حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ﴾ و ورده زرخى گلین ﴿مَنْضُوبٍ﴾ بہ دواى یہ کداوی بی بچران (دہباری) ﴿مُسَوَّمَةً﴾ ۱۷۱ ﴿هَمُوءٌ﴾ (وورده زیخانہ) دیاری کرابوون ﴿عِنْدَ رَبِّكَ﴾ لای پەروردگار تہوہ ﴿وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِعَبِيدٍ﴾ وہ ۱۷۲ ﴿وہ ۱۷۳﴾ (سزایہ) دور نی یہ لہ ستم کارانہوہ ﴿وَالْأَيُّ مَدِينٍ﴾ وہ (ناردمان) بۆ (خہلکی) مہدیہ نیش ﴿أَخَاهُ شُعَيْبًا﴾ ۱۷۴ ﴿شُوعَیْبِی﴾ برابان ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾ ووتی ئہی گہلہ کم ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ ۱۷۵ ﴿خَوَاطِرَ﴾ ۱۷۶ ﴿مَالِكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ﴾ ۱۷۷ ﴿هَيْجَ﴾ پەرستراویکتان نی یہ بیجگہ ۱۷۸ ﴿وَلَا تَقْضُوا﴾ وہ کم و کوری مہ کەن ﴿الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ﴾ ۱۷۹ ﴿لِہِیوانہ و کیشانہدا﴾ ﴿إِنِّي أَرْسَلْتُكُمْ﴾ بہ راستی من دہتان بینم ﴿بِحَبْرٍ﴾ بہ مال و سامانی زورہوہ ﴿وَأَنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ وہ بہ راستی من دہترسم لیتان ﴿عَذَابَ یَوْمٍ مُّحِيطٍ﴾ ۱۸۰ ﴿سَزَاہِکَ﴾ کہ گہماروتان بدات و لی رزگار نہ بن ﴿وَلَقَوْمٍ﴾ ۱۸۱ ﴿جائہی گہلہ کم﴾ ﴿أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ﴾ ۱۸۲ ﴿يَالْقُسْطَ﴾ ۱۸۳ ﴿پِیوانہ و کیشانہ راسست و دروست تہ نجام بدن﴾ ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْیَاءَهُمْ﴾ وہ کم و کوری مہ کەن لہ شت و مہ کی خہلکیدا ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خرابہ کاری مہ کەن (یا خرابہ بلاومہ کەنہوہ) لہ زہویدا ﴿بَقِیَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ۱۸۴ ﴿ئہوہی خوا دہ بیہلتنہوہ (لہ قازانجی حہ لال) چاکترہ بوتان﴾ ﴿إِنْ کُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ۱۸۵ ﴿ئہ گہر ئینوہ بر وادارن﴾ ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِیْظٍ﴾ و من پاریزہر نیم بہ سہر تانہوہ ﴿قَالُوا یٰ شُعَیْبُ﴾ ووتیان ئہی شوعہیب ﴿أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ﴾ ۱۸۶ ﴿ثایا نوئزہ کەت فہرمانت ہی دہدات﴾ ﴿أَنْ نَّتْرُکَ﴾ کہ ئیمہ واز بینین ﴿مَا یَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾ ۱۸۷ ﴿لہوہی باو و باپیرانمان پەرستوویانہ﴾ ﴿أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا﴾ ۱۸۸ ﴿نَسْأَلُ﴾ ۱۸۹ ﴿یان واز بینین لہوہی بہویتی خو مان لہ مال و سامانماندا دہیکەن﴾ ﴿إِنَّكَ لَأَنْتَ الْخَلِیْمُ الرَّشِیْدُ﴾ ۱۹۰ ﴿بہ راستی تۆ بہلہ نہ کەری لی زان و ہوشمہ ندیت﴾ ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾ ووتی ئہی گہلہ کم ﴿أَرَأَیْتُمْ﴾ ۱۹۱ ﴿ہہوالم بدہنی﴾ ﴿إِنْ کُنْتُ عَلَىٰ بَیِّنَةٍ مِّن رَّبِّي﴾ ۱۹۲ ﴿ئہ گہر من بہلگہیہ کی پرونم لہ لایہن پەروردگار مہوہ ہی بیت﴾ ﴿وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ ۱۹۳ ﴿وہ رۆزیہ کی زور و باشی پیدابم لہ لایہن خو یہوہ (ج مہ بہستیکم ہہیہ درۆ بکہم)﴾ ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكَ﴾ ۱۹۴ ﴿وہ من ہەر گیز نامہویت پنچہوانہی ئینوہ بکہم﴾ ﴿إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَنْهُ﴾ ۱۹۵ ﴿لہو (کارہی) بہرگری ئیوہی لی دہ کم (خوم بیکہم)﴾ ﴿إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ﴾ ۱۹۶ ﴿من ہیج مہ بہستیکم نی یہ بیجگہ لہ چاک کردن و چاکسازی نہ بیت تہوہ ندہی توانم ولہ توانامدا بیت﴾ ﴿وَمَا تَوْفِیْقِي إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ۱۹۷ ﴿سہر کە و تنیشیم تہنہا بہ (ہشتیوانی) خواہ﴾ ﴿عَلَيْهِ وَكَلْتُ﴾ ۱۹۸ ﴿ہشتم ہەر بہو بہستوہوہ﴾ ﴿وَأَلِّیْهِ أُنِيبُ﴾ ۱۹۹ ﴿ہەر بۆلای تہویش دہ گہریمہوہ﴾ ۲۰۰

وَيَقَوْمٌ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
 قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
 بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَأَسْتَغْفِرُكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
 رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
 وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْ لَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ
 عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
 وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيَّ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ
 سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
 وَأَرْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا
 شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ وَبَرَحْمَةٍ مِّنَّا وَاتَّخَذَتِ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيارِهِمْ جَثِمِينَ ﴿٩٤﴾
 كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا بُعْدَ الْمَدِينِ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ
 وَمَلَائِكَهٖ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

﴿وَيَقَوْمٌ لَا يَعْرِمَتَكُمْ شِقَاقِي﴾ ئہی گہلہ کم دزایہ تیتان لہ گہلم نہ بیتہ ہوی ئہوی ﴿أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ﴾ تووشتان بیت وینہی ئہو (سزایہ) ی تووشی ﴿قَوْمٌ نُّوحٌ أَوْ قَوْمٌ هُودٌ أَوْ قَوْمٌ صَالِحٌ﴾ گہلی نوح بان گہلی ہوود بان گہلی صالح بوو ﴿وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ بِعَمِيدٍ﴾ خو گہلہ کھی لوط دوور نی یہ لیتانہوہ (چیان بہ سہر ہات) ﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ وہ داوای لیور دیش لہ پەرہرد گارتان بکھن ﴿ثُمَّ نُورُوا إِلَيْهِ﴾ پاشان بگہر تہوہ بولای ﴿إِنَّ رَبَّ رَحِيمٌ وَدُودٌ﴾ بہراستی پەرہرد گارم میہرہبانی دلسوزہ ﴿قَالُوا ائْتِ شَعْبُكَ﴾ ووتیان ئہی شوہیب ﴿مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا﴾ ئیمہ تینا گہین لہ زوریک ﴿مِمَّا قُولُ﴾ لہوی تو دہیلیت ﴿وَأَنَا﴾ بہراستی ئیمہ ﴿لَكَ رَبُّكَ فَيَصْأَعِيقًا﴾ تو بہ لاواز دہبینن لہ ناوامندا ﴿وَلَوْلَا رَهْطُكَ﴾ خو ئہ گہر (لہ بہر) خزمہ کانت نہوایہ ﴿لَرَجَمَنَّكَ﴾ دلنیا بہ ہرد بارانمان دہ کردی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِ بِعَزِيزٍ﴾ (چونکہ) تو خوٹ ہیج دہسہ لاتیکت نی یہ لہ بہرامبہر ئیمہدا ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾ ووتی ئہی گہلہ کم ﴿أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ﴾ ئایا خزمہ کانم بہ دہسہ لات ترن لہ بہرامبہر ئیوہدا ﴿مِنْ اللَّهِ﴾ لہ خوا ﴿وَأَتَّخَذْنَاهُ وَرَاءَ كُمُ ظَهْرِيًّا﴾ لہ کاتیکدا فرمانی ئہو (خوا) تان پشت گوئی خستوہوہ ﴿إِنَّ رَبَّ﴾ بہراستی پەرہرد گارم ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ ناگادارہ بہ ہرچی ئیوہ دہیکہن ﴿وَيَقَوْمُ﴾ ئہی گہلہ کم ﴿أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾ کردہوہ بکھن لہ سہر بارو حالہتی خوٹان ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ بہراستی منیش کارو کردہوہ دہ کم ﴿سَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ لہ مہودوا دہزانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کئی سزای بو دیت ﴿يُخْزِيهِ﴾ ریسواو سہر شور ی دہ کات ﴿وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ﴾ وہ کیش دروزنہ ﴿وَأَرْتَبُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ رَقِيبٌ﴾ جا چاوہ پروانی بکھن بہراستی منیش لہ گہلتان چاوہ پروانم ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ کاتیک فرمانی ئیمہ ہات (بو لہ ناوبر دنیان) ﴿نَجَّيْنَا شَعْبًا﴾ شوہیبمان پژگار کرد ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ﴾ وئہوانہش بروایان ہینابوولہ گہلیدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ بہ بہزہی لہ لایہن خوٹانہوہ ﴿وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ وہ ئہوانہی ستمیان کرد بوو نالہو شریخہ کہ (نہرہ تہ کہ) گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دِغْرِهِمْ جَثْمِينَ﴾ بئیر ہہموویان لہ مال و جینگا کانیاندا دہمہو پروو کہوتن و جوولہ بان نہما (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْنَوْفِيهَا﴾ (وایان لیتہات) وہک ہر تیتدا نہبووبن ﴿أَلَا بَعْدَ لَمَدَيْنَ﴾ بیداربن دووری و تیاچوون بو خہلکی مہدینہ ﴿كَمَا بَدَتِ ثَمُودُ﴾ وہک چون گہلی سہموود تیاچوون و دوور بوون لہ پرحمی خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بیگو مان ناردمان ﴿مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ موسا بہمو عجیزہ کانمانہوہ ﴿وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ﴾ وہ بہرا بہرو بہلگہی پروونہوہ ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بو لای فیرعہون و دہست و پتوہندہ کھی ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ﴾ بہلام ئہوان شوین فرمانی فیرعہون کہوتن ﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِشَيْءٍ﴾ لہ کاتیکدا فرمانی فیرعہون راست و پہوانہبوو ﴿۷﴾

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ
الْمُورُودُ ﴿٩٨﴾ وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بِئْسَ
الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقِصُهُ وَعَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾
وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ
أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾
وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فِى
النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾
* وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فِى الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾

﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ﴾ پېش گه له کهي ده که ویت ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوړی دوايیدا ﴿فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ﴾ نه مجا
 هه موویان ده باته ناو ناگری دوزخ ﴿وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ﴾ نای چهند خرابه نهو شوینه ی نه وانی
 بو ده بریت ﴿وَالْتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً﴾ وه لهم (دوینا) دا نه فرینان به شویندا نیراوه ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
 هه روها له پوړی دوايیشدا ﴿بِئْسَ الْرَقْدُ الْمَرْقُودُ﴾ نای چهند خرابه نهو به خشر او هی پینان به خشر
 ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغُرَى﴾ نه و هی (باسکرا بوټ چهند هه وایک) له هه والی شاره کانی راپوردو
 ﴿نَفْصُهُ عَلَيْهِ﴾ ده یگریږنه وه بوټ (لهم سوره تدا) ﴿مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ﴾ هه ندیکیان ماون
 وه ندیکی تریان نه ماون (ویران بوون) ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وه ئیمه سته ممان لی نه کردن
 ﴿وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ به لکو خوینان سته میان کرد له خوینان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ﴾ جا هیچ سوو دیکی
 پی نه گه یانندن ﴿إِلَهُهُمْ آلِي﴾ نهو په رستر او نه یان ﴿يَدْعُونَ﴾ که ده یان په رستن و هاواریان لی ده کردن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیانی خوا ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ به هیچ شتیک (سو دیان پی نه گه یانندن) ﴿لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ﴾
 کاتی فهرمانی په روه ردگارت هات (بو له ناو بر دینان) ﴿وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ﴾ نهو (بت) انه هیچان
 زیاده نه کرد بو نه وانه (ی ده یان په رستن) بیجگه زیان و له ناو چون نه بیت ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ﴾ ثابه و
 شیوه سزادانی په روه ردگارت ﴿إِذَا أَخَذَ الْغُرَى﴾ کاتیک خه لکی شاره کان سزاده دات ﴿وَهُی ظَلَمَةٌ﴾
 له کاتیکدا سته مکار بوون ﴿إِنْ أَخَذَهُ﴾ به راستی تو له سهندنی نهو ﴿أَلَمْ شَيْدٌ﴾ تازار دهر و به تینه
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی له ودا (باسکرا) په ندو ناموژگاری هه یه ﴿لَمَنْ خَافَ﴾ بو که سیک بترسیت
 ﴿عَذَابِ الْآخِرَةِ﴾ له سزای دوا پوژ ﴿ذَلِكَ يَوْمٌ﴾ نهو پوژه پوژنکه ﴿مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ﴾ که تاده می بو
 کوده کریته وه ﴿وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ﴾ و نهو پوژنکی دیارو به رچاوه (هه مان تاده ن تیدا) ﴿۱۳﴾
 ﴿وَمَا نُؤَخِّرُهُ﴾ وه ئیمه دوا ناخهین ﴿إِلَّا لِأَجَلٍ مُعَدُّودٍ﴾ مه گهر بو کاتیک دیارو به رچاوه نه بیت ﴿۱۴﴾
 ﴿يَوْمَ يَأْتُ﴾ نهو پوژه که دیت ﴿لَا تَكْفُرْ نَفْسٌ﴾ هیچ که س قسه ناکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر به موله تی خوا
 ﴿فَبِئْسَ شَفِيعٌ وَبِئْسَ عِدَّةٌ﴾ نهو سا له ناو یاندا هه یه بی بهخت (وچاره رهش) و هه یه بهخته وه (وئاسوده)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ شَفَعُوا﴾ جا نه وانه ی بی بهخت وچاره رهش بوون ﴿فَفِي النَّارِ﴾ نهو له ناو ناگردان
 ﴿لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ﴾ له ناو نهو (ناگره) دا هه رئاخ وئوف و هه نیسکیانه ﴿خَلِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا
 ده میننه وه به هه میسه یی ﴿مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمانه کان و زه ی بمینیت (مه به ست پتی
 ناسمان و زهویه له قیامه تدا که نه وانیش هه رده مینن) ﴿إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ﴾ مه گهر نهو که سه ی
 په روه ردگارت بیه ویت (ورزگاری بکات) ﴿إِنْ رَبُّكَ﴾ به راستی په روه ردگارت ﴿فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ﴾
 نهو هی که بیه ویت ده بکات ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به لام نه وانه ی ﴿سُعِدُوا﴾ که بهخته وه وئاسوده کراون
 ﴿فَفِي الْجَنَّةِ﴾ نهو له به هه شت دان ﴿خَلِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میسه یی ده میننه وه تیایدا ﴿مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
 وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمان و زه ی بمینیت ﴿إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ﴾ مه گهر نهو که سه ی په روه ردگارت بیه ویت
 ﴿عَطَاةٌ غَيْرُ مُجَادِرٍ﴾ نهو به خشینکه بی برانه وه ﴿۱۵﴾

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
آبَاءَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ هُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ
﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ هَؤُلَاءِ كَلِمَةً
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ
﴿١١٠﴾ وَإِنَّ كُلَّ لَمَّا لِيُوقِفْتَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُفْعًا مِّنَ
الَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي
لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا
كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْطَحُونَ ﴿١١٧﴾

﴿فَلَا تَكُ فِي مِرَّةٍ﴾ که‌واته هیچ جوّره گومان و دودلیه‌کت نه‌بیئت ﴿مَّمَّا يَعْدُ هَؤُلَاءِ﴾ له (ناراستی) نه‌وی نه‌وانه ده‌پهرستن ﴿مَّا يَعْبُدُونَ﴾ ته‌نھا نه‌وه ده‌پهرستن ﴿إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ﴾ که‌باو و باپیرانیان ده‌یان په‌رستن ﴿مِّن قَبْلُ﴾ له‌وه و پیش ﴿وَأَنَّا لَمَوْفُوهُم﴾ به‌راستی ئیمه پیان ده‌دین به‌ته‌واوی ﴿نَضِيبَهُمْ﴾ به‌شی خو‌یان (له‌سزا) ﴿غَيْرَ مَنقُوصٍ﴾ به‌ی لی که‌مکرده‌وه (پراوپر) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سو‌تند به‌خوا به‌راستی ئیمه به‌خشیمان ﴿مُوسَى الْكَتَبَ﴾ به‌مو‌سا په‌راوی (ته‌ورات) ﴿فَاخْتَلَفَ فِيهِ﴾ نه‌مجا جیاوازی تیدا‌کرا ﴿وَلَوْلَا كَيْدُكَ سَبَقَتْ﴾ نه‌گهر له‌بهر بریاریک نه‌بوايه که‌پیشتر دراوه ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ له‌لایه‌نی په‌روه رد‌گارت‌ه‌وه ﴿لَقَضَىٰ بَيْنَهُمُ﴾ داد‌وه‌ری ده‌کرا له‌نیو‌انیاندا ﴿وَأَنَّهُمْ﴾ و به‌راستی نه‌وانه ﴿لَقِيَ شَكَّ مِنْهُ مُرِيبٌ﴾ له‌گومان و دوو دلیدان له‌و (قورئانه) ﴿وَإِن كَلَّا﴾ بی‌گومان هه‌موو (نه‌وانه‌ی جیاوازی) ﴿لَمَّا لَوِيَ بَنُوكَ أَعْمَلَهُمْ﴾ په‌روه رد‌گارت (پادا‌شتی) کرده‌وه‌کانیان به‌ته‌واوی پی ده‌دات ﴿إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و نا‌گاداره به‌هر کرده‌ویه‌ک که‌ده‌یکه‌ن ﴿فَأَسْتَفِمْ كَمَا أُمِرْتُ﴾ که‌واته راست به‌به‌و شی‌وه‌ی فرمانت پیدراوه ﴿وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ وه نه‌وانه‌ش توبه‌یان کرده‌وه له‌گهل تو‌دا (و گه‌راونه‌ته‌وه) ﴿وَلَا تَطْغَوْا﴾ زیاده‌ره‌وی مه‌که‌ن ﴿إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) بینایه به‌هر کرده‌ویه‌ک که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَلَا تَرْكُؤْا﴾ پال مه‌ده‌ن ﴿إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به‌وانه‌وه که‌سته‌میان کرده‌وه ﴿فَتَمَسَّكُوا التَّارَ﴾ چونکه دوو‌جاری نا‌گری دوزخ ده‌بن ﴿وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن أَوْلِيَاءَ﴾ و بی‌جگه له‌خوا هیچ پشتیو‌انی‌کتان نابی ﴿ثُمَّ لَا تَصُورُوا﴾ پاشانیش یارمه‌تی نادرین ﴿وَأَقْرَبَ الصَّلَاةِ﴾ وه نویژ نه‌نجام بده ﴿طَرَفِي النَّهَارِ﴾ له‌م سه‌رو نه‌وسه‌ری روژدا (له‌به‌یانیان و ئیواراندا) ﴿وَرُلَّامِنَ اللَّيْلِ﴾ و له‌به‌شیک له‌شه‌ودا ﴿إِنَّ الْحَسَنَاتِ﴾ چونکه به‌راستی (کرده‌وه) چاکه‌کان ﴿يُدْهِنُ السَّيِّئَاتِ﴾ (کرده‌وه) خرابه‌کان لاده‌به‌ن و ده‌یانسر نه‌وه ﴿ذَلِكَ ذِكْرٌ لِلذَّكِرِينَ﴾ نه‌وه په‌ند و ناموژ‌گاری به‌بو په‌ند و هر‌گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وه خو‌پا‌گر به‌ه ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ چونکه به‌راستی خوا ﴿لَا يَضِيعُ أَجْرُ الْمُحْسِنِينَ﴾ پادا‌شتی چاکه کاران و ون ناکات ﴿فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ﴾ ده‌ی بابیو‌ایه له‌ناو نه‌و ئوممه‌تانه‌ی ﴿مِن قَبْلِكُمْ﴾ که‌له پیش ئیوه دابوون ﴿أَوَّلُ أَيْتَةٍ﴾ که‌سانی خاوه‌ن نایین و ژیری ﴿يَهْوَتْ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ﴾ که‌به‌ر گریان بکر‌دایه له‌خرابه‌کاری له‌زه‌ویدا ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ مه‌گهر که‌میک ﴿مِمَّنْ أَجَيْنَا مِنْهُمْ﴾ له‌وانه‌ی رز‌گارمان کردن له‌و گه‌لانه‌دا ﴿وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا مِنْهُ﴾ وه نه‌وانه‌ی که‌سته‌میان کرد شو‌ینی ژیان خو‌شی و ربا‌وردن که‌وتن ﴿وَكَا نُوا مُجْرِمِينَ﴾ و به‌رده‌وام بوون له‌خرابه‌کاری ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ﴾ هر‌گیز په‌روه رد‌گارت به‌سته‌م خه‌ل‌کی شارو گونده‌کان له‌ناو نابات (واته‌خوا‌ی گه‌وره سته‌م‌کار نیه) ﴿وَأَهْلُهَا مُصْطَحُونَ﴾ له‌کاتی‌کدا دانیش‌توانی (نه‌و شارانه) مو‌صلح و چاکه کاربو‌وبن ﴿۱۱۷﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
 ﴿١١٨﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
 لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَكَلَّا نَقْصُ
 عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَشِئْتُ بِهِ فُؤَادَكَ ۚ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
 الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَانظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ
 ﴿١٢٢﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
 فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سورة يوسف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا
 عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ
 الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
 أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ گہر بہرہ وردگارت بیویستایہ ﴿لَجَعَلَ النَّاسَ﴾ گشت خہ لکی دہ کرد ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 بہ (بہیرہوی) یہک ثابین ﴿وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ﴾ بہ لَام نہوان بہرہ وام جیاواز دہ بن ﴿إِلَّا أَمَنَ رَحِمَ رَبُّكَ﴾
 مہ گہر کہ سیٹک بہرہ وردگارت میہرہ بانسی لہ گہل کرد بیت ﴿وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ﴾ وہ ہہر لہ بہر
 نہوش دروستی کردون ﴿وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ﴾ بریاری بہرہ وردگارت دہر چوو (کوٹایی ہات)
 ﴿لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ کہ سویتد بہ خوا دوزخ پر دہ کم ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ لہ جنو کہ و لہ نادمی
 ہہ موو پیکہوہ ﴿وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ ہہ مووت بؤ دہ گیرینہوہ ﴿مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ﴾ لہ ہہوالی بیتہ مہران
 (علیہم السلام) ﴿مَا نُنَبِّئُ بِهِ فُؤَادَكَ﴾ بؤ نہوہ کہ دلی توی ہی دامہ زراو بکہین ﴿وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ﴾
 وہ لہم (سورہتہ) دا حق و راستیت بؤ ہاتوہ ﴿وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ ناموزگاری و پندیسی
 تیاہ بؤ پرواداران ﴿وَقُلْ لِلذِّكْرِ﴾ وہ بلی بہوانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ کہ پروا ناہینن ﴿أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾
 ئیوہ کار و کردوہ بکہن لہ سہر نہو شئیوہی خوٹان (کہ نہوہ تان لہ سہری) ﴿إِنَّا عَمِلُونَ﴾ بیگومان
 ئیمہش کردوہ دہ کہین (بہ گویرہی نہوہی کہ خودا فہرمانی ہی کردوین) ﴿وَأَنْتَظِرُوا﴾
 ﴿إِنَّا مُنْظِرُونَ﴾ نہوسا جاوہروانی بکہن (بؤ بہ سہرہاتی خراپ) بہ راستی ئیمہش جاوہروانین ﴿وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 وہ تہنہا بؤ خواہ (زانینی) نہیتی ئاسمانہ کان وزہوی و تہنہا ہہر
 نہویش ہی ئاگادارہ ﴿وَالَيْهِ يُرْجَعُ﴾ ہہر بؤلای نہویش دہ گہر پرنیہوہ ﴿الْأَمْرُ كُلُّهُ﴾ ہہ موو کار
 و بارنک ﴿فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ کہواتہ نہو بہرستہ و ہہر پست بہو بہستہ ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾
 وہ بیگومان بہرہ وردگارت ہی ئاگا نیہ لہ ہہر کردوہ یہک ئیوہ دہیکہن ﴿

سورہتی ﴿يُوسُفُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہ بہخشندہی میہرہ بان

﴿الرَّ﴾ بہ (تہلیف، لام، را) دہ خوینریتہوہ خوا زانترہ بہ ماناکہی بؤ زانیاری زیتر سہیری سہرہ تایی
 سورہتی (البقرہ) بکہ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ نہمانہ نیشانہ کانی کتبی ئاشکران ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ بہ راستی ئیمہ نار دو مانہ تہ خواروہ ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورٹانیک بہ عہرہ ہی ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾
 بؤ نہوہی ژیر بن و لی ی تی بگہن ﴿نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ ئیمہ دہ گیرینہوہ بؤ تو ﴿أَحْسَنَ الْقَصَصِ﴾
 جوان ترین چیرؤک و بہ سہرہات ﴿يَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ﴾ لہ ریگای نہم قورٹانہوہ
 نیگامان کردوہ بؤت ﴿وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ہہر چہندہ تو لہ پیش (ہانتی) نہم قورٹانہدا ﴿لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾
 لہم بہ سہرہاتہ ہی ئاگا بوویت ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ﴾ (بیریان خہرہوہ) کاتیک یوسف بہ باوکی
 ووت ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ﴾ نہی بابہ گیان بہ راستی من لہ خہو مدادیم ﴿أَحَدَ عَشَرَ كُوكَبًا﴾ یازدہ نہستیرہ
 ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ و مانگ و پوژ ﴿رَأَيْتُهُمْ لِي سَجْدِينَ﴾ دیمن سوژدہیان بؤ دہ بردم ﴿

قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا
 إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ
 رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ
 وَعَلَىٰ آلٍ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ
 وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ * لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ
 وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِّلْمَسَايِلِينَ ﴿٧﴾ إِذْ قَالَ الْيُوسُفُ لِأَخُوهُ أَحَبُّ
 إِلَيَّ أَيْنَا مَنَا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾
 أَقْتُلْ يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُهُ أَيُّكُمْ
 وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ
 لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ
 السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ
 يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ وَلَنَصِحُونَ ﴿١١﴾ أَرْسَلَهُ مَعَا غَدَايَرَتَع وَيَلْعَبُ
 وَإِنَّا لَهُ وَلَحَافُظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ
 أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا لَئِنْ
 أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ ﴿١٤﴾

﴿قَالَ يَبْنَیْ﴾ ووتی ئہی کوری شیرینم ﴿لَا تَقْصُصْ رُءُیَاکَ﴾ خہ وہ کہت مہ گیر ہ وہہ ﴿عَلٰی اِخْوَتِکَ﴾
 بؤ براکانت ﴿فَیْکِدُوْا لَکَ کِیْدًا﴾ نہ وہ کہ بہ ہویہ وہ فیل و پیلانیتک لی بگینن ﴿اِنَّ الشَّیْطٰنَ﴾ بہ راستی
 شہیتان ﴿لَیْسَ لَہٗ عَدُوٌّ مُّبِیْنٌ﴾ دوزمنیکی ٹاشکرایہ بؤ ٹادہ می ﴿وَکَذٰلَکَ یَجْتَبِیْکَ﴾ ٹاہو شہیوہ
 ہہلت دہ بڑیریت (بؤ پیغہ مہرایہ تی) ﴿رَبِّکَ﴾ بہرہ ردگارت ﴿وَعَلِمَکَ مِنْ تَاْوِیْلِ الْاَحَادِیْثِ﴾
 وہ فیری لیکدانہ وہی خہ ونہ کانیشٹ دہ کات ﴿وَنُیْمٌ نِّعْمَتٌ عَلَیْکَ﴾ وہ نیعمت و بہرہی خوئی
 تہ او دہ کات بؤت ﴿وَعَلٰی اِلٰہِ یَعْقُوْبَ﴾ وہ بؤ بنہ مالہی یہ عقوبیش ﴿کَمَا اَتَمَّہَا عَلٰی اَبُوْیْکَ﴾ ہر چونیک
 تہ اوای کرد بؤ ہرہ دوو باپیرہت ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہ پیشدا ﴿اِبْرٰہِیْمَ وَاسْحٰقَ﴾ کہ ٹیراہیم و ٹیسحاق
 ﴿اِنَّ رَبَّکَ عَلِیْمٌ حَکِیْمٌ﴾ بہ راستی بہرہ ردگارت زانای کاردروستہ ﴿لَقَدْ کَانَ فِیْ یُوْسُفَ وَاِخْوَتِہٖ﴾
 سویند بہ خوا بہ راستی لہ بہ سہر ہاتی یوسف و براکانی دا ﴿ءَاٰیٰتٍ لِّلْاَسَآءِلِیْنَ﴾ پندو ٹاموزگاری ہہیہ
 بؤ پرسیار کہران ﴿۷﴾ ﴿اِذْ قَالُوْا﴾ کاتیک (براکانی یوسف) ووتیان ﴿لِیُوْسُفَ وَاٰخُوْہٖ﴾ بیگومان یوسف
 و براکہی ﴿اَحْبَبُ اِلَیْ اٰیْمَانًا﴾ خوشہ ویسترن لہ ٹیمہ بہ لای باو کمانہ وہہ ﴿وَنَحْنُ عُصْبَةٌ﴾ لہ کاتیکدا ٹیمہ
 کؤمہ لیککی بہ ہیز و توانین ﴿اِنَّ اٰبَاَنَا﴾ بہ راستی باو کمان ﴿لَفِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ﴾ لہ ہہلہ بہ کی پروون و
 ٹاشکرادایہ ﴿۸﴾ ﴿اَقْتُلُوْا یُوْسُفَ﴾ (ہندیکیان ووتیان) یوسف بکوزن ﴿اَوْ اَطْرَحُوْہٗ اَرْضًا﴾ یافرئی بدہنہ
 زہوی یہ کی دوور ﴿یَحْضِلْ لَکُمْ وَجْہَ اَیْسَکَ﴾ (ٹہو کاتہ) سہرنجی باو کتان تہ نیا بؤ لای ٹیوہ دہ بیت
 ﴿وَتَكُوْنُوْا مِنْ بَعْدِہٖ قَوْمًا صٰلِحِیْنَ﴾ و لہ دوای ٹہ وہ وہ دہ بن بہ کؤمہ لیککی چاکہ کار (بہ توبہ کردن) ﴿۹﴾
 ﴿قَالَ قَآیِلٌ مِّنْہُمْ﴾ فسہ کہ ربیک لہ وان ووتی ﴿لَا تَقْتُلُوْا یُوْسُفَ﴾ یوسف مہ کوزن ﴿وَالْقَوٰہُ فِیْ عَجَبٍ اَلْحَبِّ﴾
 بہ لکو فرئی بدہنہ بنی بیریکہ وہہ ﴿بَلَّتْقَطْعُہٗ بَعْضُ السَّیَّارَةِ﴾ ہندیک لہ کاروانیہ کان (دہی دوزنہ وہ)
 و ہہلی دہ گرن ﴿اِنَّ کُتْمَ فَعْلٰیۙنَ﴾ ٹہ گہر ٹیوہ (کارہ کہ) ہر دہ کہن ﴿۱۰﴾ ﴿قَالُوْا اِنَّا بَاۡنَا مَا لَکَ لَا تَأْمَنَّا عَلٰی یُوْسُفَ﴾
 (پاش کیٹسانی نہ خشہ و پیلانہ کیان) ووتیان ٹہی باو کی بہریمان لہ بہرچی تو لہ یوسف لیمان
 دلنیانیت و (بہ گومانیت لیمان) ﴿وَاِنَّا لَہٗ لَنٰصِحُوْنَ﴾ لہ کاتیکدا کہ ٹیمہ دلسوز و خہ مخورین بؤی ﴿۱۱﴾
 ﴿اَرْسَلْہٗ مَعَآ عَدَاۙہٗ﴾ سہیننی لہ گہ لمان بینیرہ (بؤدہر و دہشت) ﴿یَرْجِعْ وَیَلْبَسْ﴾ (بہ ٹارہ زوی خوئی) خواردن
 بخوات و یاری بکات ﴿وَاِنَّا لَہٗ لَحٰفِظُوْنَ﴾ و بیگومان ٹیمہ پاریزگاری دہ کہین ﴿۱۲﴾ ﴿قَالَ اِنِّیْ یَحْزَنُنِیْ﴾
 (باوکیان) ووتی بہ راستی دلٹہنگ و خہ مباردہم ﴿اَنْ تَذْہُبُوْا بِہٖ﴾ کہ ٹیوہ یوسف بہرن (لہ گہل خوتان)
 ﴿وَاَخَافُ اَنْ یَّاْكُلَہُ الذِّیْبُ وَانْتُمْ عَنْہٗ عٰفِلُوْنَ﴾ وہ دہ ترسم کہ ٹیوہ لبی بی ٹاگابن و گورگ بیخوات
 ﴿۱۳﴾ ﴿قَالُوْا لَیْنَ اَکَلَہُ الذِّیْبُ﴾ ووتیان چون گورگ دہ بخوات ؟! ﴿وَنَحْنُ عُصْبَةٌ﴾ لہ کاتیکدا ٹیمہ
 کؤمہ لیککی بہ ہیزین ﴿اِنَّا اِذَا لَخِیْرُوْنَ﴾ بہ راستی ٹہو کاتہ ٹیمہ زہرہر مہندین (پروو زہردی تو
 دہ بین) ﴿۱۴﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَن يُجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا
إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءَ وَ
أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعِنَا فَاكْكُلْهُ الذِّبُّ وَمَا أَنتَ
بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءَ وَعَلَى قَمِيصِهِ
يَدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ
وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَىٰ هَذَا غُلْمٌ وَأَسْرُوهُ
بِضْعَةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ
دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ
الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِّصْرَ لَا مِرَاتٍ بِهِ أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ
أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ
أَمْرِهِ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ
وَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

﴿فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ﴾ ثم مجا کاتیک یوسفیان برد له گمل خویمان ﴿وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابَتِ الْجُبِّ﴾
 وه همموو پر یاریاندا بیخه نه بنی بیره که وه ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ﴾ وه ئیمه وه حی و سرووشمان بؤ (یوسف)
 کرد ﴿لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِ هَذَا﴾ سویند به خوا هه والی ئهم کاره یان بی دده دیت (که پییان کردی)
 ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا ئه وان هه ست ناکهن ﴿وَجَاءَ آبَاؤُهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ﴾ جا ئیواره
 درهنگانیک (براکانی یوسف) به گریانه وه هاتنه وه بؤ لای باوکیان ﴿قَالُوا يَا أَبَانَا﴾ ووتیان ئهی
 باوکی ئیمه ﴿إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ﴾ به راستی ئیمه پرویشتن پیشپر کیمان ده کرد ﴿وَوَكَّنَا يَوْسُفَ عِنْدَ مَلْعَنَةٍ﴾
 و یوسفمان لای شتومه که کانمان به جی هیشت ﴿فَأَكَّاهُ الذَّنْبُ﴾ بویه گورگ خواردی ﴿وَمَا أَنتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَّنَا﴾ وه تو قهت باوه پر به ئیمه ناکه بیت ﴿وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ﴾ هه رچه ند ئیمه راستگوش
 بین ﴿وَجَاءَ وَعَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ﴾ (براکانی) کراسه که ی (یوسف) یان هینایه وه که خوینی
 دروینه ی پیوه بوو ﴿قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا﴾ (باوکیان) ووتی به لکو دل و دهروونی خو تان
 ئهم کاره (ناپه سه نده) ی بؤ ئاسان و جوان کردوون ﴿فَضَبَّ حِمْلًا﴾ (ووتی جا ئارام ده گرم) به ئارام
 گرتتیک ی چاک و په سه ند ﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ خواش یارمه تی ده رمه له سه ر ئه وه ی
 باسی ده که ن ﴿وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ﴾ جا کاروانیک هات ﴿فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ﴾ و ئاو هینه ره که یان نارد
 (بؤ ئاو) ﴿فَأَدْلَى دَلْوَهُ﴾ ئه ویش دؤلچه که ی داهیلأ بؤ ناو بیره که ﴿قَالَ يَبْشُرِي﴾ (که دؤلچه که ی
 هینایه سه ره وه) ووتی ئهی خه لکینه موژده بی ﴿هَذَا غُلٌّ﴾ ئه مه کوپتکه ﴿وَأَسْرَوْهُ بَضْعَةً﴾ وه ئه وان
 (یوسف) یان شارده وه کردیانه کالای بازرگانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا عَمِلْتُمْ﴾ وه خوا زانایه به وه ی
 ئه وانه ده یکهن ﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ﴾ و فروشتیان به نرخیکی که م ﴿دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ﴾ که چه ند
 ده ره مه یک بوو ﴿وَكَاؤُافِيهِ مِنَ الْهَيْدِيتِ﴾ و ئه وان بی نیاز بوون لیی (چونکه ده ترسان رازیان
 ده رکه ویت) ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مِرَاتِيَّ﴾ وه ئه وه که سه ی له میسر یوسفی کپی
 ووتی به ژنه که ی ﴿أَكْرَمِي مَثْوَاهُ﴾ پیزی لی بگره (شوینی حه وانه وه ی چاک ی بؤ ناماده بکه)
 ﴿عَسَى أَنْ يَفْعَنَّا﴾ به لکو سوودمان بی بگه یه نیت ﴿وَأَنْتَ خَذُهُ وَلَدًا﴾ یان بیکه ین به کوپی خو مان
 ﴿وَكَذَلِكَ مَكَانَ يَوْسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ ئابه م جوړه یوسفمان جی گیر کرد (و پله و پایه مان پیدا)
 له زه وی (میسر) دا ﴿وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾ (ئه مه مان کرد) تا فیری خه و لینکدانه وه ی بکه ین
 ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلَى أَمْرِهِ﴾ وه خوا به سه ر کاری خویدا زال و به ده سه لاته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 زوربه ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ وه کاتیک بوو به پایاو و پی گه بی ﴿ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾
 فرمان په وایی و زانیاریمان پیدا ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ وه ئابه م جوړه پاداشتی چاکه کاران

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ ۖ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
 وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۖ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ ۖ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
 إِنَّهُ لَا يَفْلَحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۖ وَهَمَّ بِهَا
 لَوْلَا أَنَّ رَأَىٰ أَبْرَهَنَ رَبِّهِ ۖ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ
 وَالْفَحْشَاءَ ۖ إِنَّهُ وَمِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَأَسْتَبَقَا
 الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ ۖ وَالْفَيَّاسِيَّةَ هَا لَدَا الْبَابِ
 قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي ۖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ
 أَهْلِهَا ۖ إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ ۖ وَهُوَ مِنَ
 الْكَذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ ۖ وَهُوَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ
 مِن كَيْدِكُنَّ ۖ إِنْ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ
 هَذَا ۖ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ ۖ إِنَّكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ
 ﴿٢٩﴾ * وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا
 عَنْ نَفْسِهِ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

﴿وَرَوَدَتْهُ الْمَلَأَىٰ هَوًىٰ بَيْنَهَا عَن نَّفْسِهِ﴾ ۱۰. ئەو ئافرەتە‌ی یوسف لەمالیدا بوو دەست تێکە‌لاوی (وخیانەتی) لەیوسف وێست ﴿وَعَلَقَتِ الْأَبُوبَ﴾ ۱۱. وەهەموو دەرگاگانی داخست ﴿وَقَالَتْ هَيْت لَكَ﴾ ۱۲. ووتی دە‌ی وەرە پێشە‌وێ بۆ ئە‌وه‌ی بۆت ئامادە‌کراوە ﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ ۱۳. (یوسف) ووتی من بە‌نا دە‌گرم بە‌خوا ﴿إِنَّهُ رَبِّي﴾ ۱۴. بە‌راستی ئە‌و (خوا) بە‌روە‌ر‌گاری منه ﴿أَحْسَنَ مِثْوًى﴾ ۱۵. پێزی لێ‌ی گرتووم ﴿إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ ۱۶. بە‌راستی سە‌تم‌کاران پ‌ز‌گاریان نایێت ﴿وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ وَهَمَّ بِهَا﴾ ۱۷. سوێند بە‌خوا بێ‌گومان ئە‌و ژنە بە‌تە‌واوی نیازی (تێکە‌لی ژن و می‌ردی) یوسفی کرد، یوسفیش نیازی ئە‌و ژنە‌ی دە‌کرد بە‌خە‌تەرە‌ی نە‌فسی بە‌شەرە‌ی ﴿تَوَلَّىٰ أَمْرَ ابْنِهَا رَبَّهٖ﴾ ۱۸. ئە‌گەر ئە‌و بە‌ل‌گە‌ پ‌وونە‌ی بە‌روە‌ر‌گاری نە‌دیابە ﴿كَذَلِكَ﴾ ۱۹. ئابە‌و جۆ‌رە (بە‌ل‌گە‌مان نیشانی یوسف دا) ﴿لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ﴾ ۲۰. بۆ ئە‌وه‌ی خرابە‌و داوێن‌پێسی لێ‌ی دوور‌بخە‌نە‌وه ﴿إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾ ۲۱. چونکە‌ بە‌راستی ئە‌و (یوسف) لە‌بە‌ندە‌ پاک وە‌ه‌ل‌ب‌زاردە‌کانی ئێ‌مه‌یە ﴿وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ﴾ ۲۲. (یوسف و ئافرە‌تە‌کە) هەر دوو‌کیان بە‌را‌کردن گە‌شتە‌ لای دەر‌گا‌کە (یوسف بۆ‌خۆ‌پ‌ز‌گ‌ار‌کردن و ژنە‌کە‌ی (ع‌ز‌یزی می‌صر) یش بۆ ئە‌وه‌ی ب‌گات بە‌ یوسف (بۆ‌بە‌جێ‌هێنانی مە‌به‌ستی خۆ‌ی) ﴿وَقَدَّتْ قَمِيصُهُ مِن دُبُرٍ﴾ ۲۳. (ئافرە‌تە‌کە) کراسە‌کە‌ی (یوسفی) در‌اند لە‌دوا‌وه ﴿وَأَقْبَىٰ سَيْدَهَا﴾ ۲۴. ج‌ا هەر دوو‌کیان تووشی می‌ردی (ئافرە‌تە‌کە) بوون ﴿لَا الْبَابَ﴾ ۲۵. لە‌بە‌ردە‌م دەر‌گا‌کە (ی دەر‌ه‌وه) دا ﴿قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءً﴾ ۲۶. (ئافرە‌تە‌کە بۆ ئە‌وه‌ی خۆ‌ی لە‌و تاوانە‌ بە‌دوور‌ب‌گ‌رێت و خیانە‌تە‌کە‌ی دەر‌نە‌کە‌وێت) بە‌بە‌له‌ ووتی: س‌ز‌ای ئە‌و کە‌سە‌ چ‌بە‌ کە‌ وێستبێتی خرابە‌ (داوێن‌پێسی) لە‌گە‌ڵ خ‌ێ‌زانە‌کە‌ت‌دا ب‌کات ﴿إِلَّا أَنْ يَسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ۲۷. ج‌گە‌ لە‌وه‌ی بە‌ند‌ب‌ک‌ریت یان س‌ز‌ایە‌کی سە‌خت‌ب‌دریت ﴿قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي﴾ ۲۸. (یوسف) ووتی ئە‌و (ژنە) داوێن‌پێسی لە‌من و وێست ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا﴾ ۲۹. ئە‌وسا ش‌ایە‌تێک لە‌کە‌س و کاری ئە‌و (ئافرە‌تە) ش‌ایە‌تی دا ﴿إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾ ۳۰. (ووتی) ئە‌گەر کراسە‌کە‌ی (یوسف) ﴿فَقَدْ مِّنْ قُبُلٍ﴾ ۳۱. لە‌پێشە‌وێ در‌پ‌ن‌را ب‌ی‌ت ﴿فَصَدَقَتْ﴾ ۳۲. ئە‌وه ئافرە‌تە‌کە‌ ر‌است‌دە‌کات ﴿وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾ ۳۳. وه (یوسف) لە‌د‌و‌ز‌ن‌ان (خرابە‌کارانە) ﴿وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾ ۳۴. وه ئە‌گەر کراسە‌کە‌ی ﴿فَقَدْ مِّنْ دُبُرٍ﴾ ۳۵. لە‌دوا‌وه در‌پ‌ن‌را ب‌ی‌ت ﴿فَكَذَبْتَ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ۳۶. ئە‌وه ئافرە‌تە‌کە‌ در‌و‌دە‌کات و (یوسف) لە‌ر‌است‌گۆ‌یانە ﴿فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصُهُ﴾ ۳۷. ئە‌م‌ج‌ا ک‌اتێک (ع‌ز‌یز) ب‌ینی کراسە‌کە‌ی یوسف ﴿فَقَدْ مِّنْ دُبُرٍ﴾ ۳۸. لە‌دوا‌وه در‌او‌ه ﴿قَالَ إِنَّهُ مِّنْ يَّكْدُكُنَّ﴾ ۳۹. ووتی بە‌راستی ئە‌مه‌ لە‌ف‌رو فیلێ ئی‌وه‌ی (ئافرە‌تانە) ﴿إِنْ يَكِدْكَ عَظِيمٌ﴾ ۴۰. بە‌راستی ف‌رو فیلێ ئی‌وه‌ زۆ‌ر گە‌ورە‌یە ﴿يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ هَٰذَا﴾ ۴۱. (ع‌ز‌یز ووتی) یوسف و‌ز‌ب‌ێتە‌ لە‌م کارە‌و باسی مە‌کە ﴿وَأَسْتَغْفِرِي لَدُنْكَ﴾ ۴۲. و (ژنە‌کە) تۆش بۆ گۆ‌نا‌ه‌کە‌ت دا‌و‌ای ل‌ی‌ب‌وردن ب‌کە ﴿إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾ ۴۳. چونکە‌ بە‌راستی تۆ لە‌پ‌یری تاوان‌بارانی ﴿وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ﴾ ۴۴. (دە‌ستە‌بە‌ک) لە‌ژ‌ن‌انی شار (پ‌اش ئە‌وه‌ی هە‌و‌الە‌کە‌یان ب‌ی‌ست بە‌تە‌شەرە‌وه) ووتیان ﴿أَمْرًآ لَّعِينٍ﴾ ۴۵. ژنە‌کە‌ی ع‌ز‌یز (ی می‌صر) ﴿تَوَلَّىٰ وَفَتْحَهَا عَن نَّفْسِهِ﴾ ۴۶. د‌ی‌ه‌و‌یت (هە‌ول‌دە‌دا) لە‌گە‌ڵ غول‌امە‌کە‌ی داوێن‌پێسی ب‌کات ﴿فَدَشَّغَهَا حَبًّا﴾ ۴۷. بە‌راستی خۆ‌شە‌وێستی (ئە‌و غول‌امە) چ‌و‌وتە‌ ناو بە‌ر‌ده‌ی د‌لی ﴿إِنَّا لَنَرُّهَا﴾ ۴۸. بە‌راستی ئێ‌مه‌ (ژنە) د‌ه‌ب‌ین ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ ۴۹. لە‌گۆ‌م‌ر‌ایە‌کی ر‌وون د‌ایە ﴿

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً
وَأَتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ
أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا
إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ
عَنِ نَفْسِهِ فَوَسَّوْا لَهُ فَوَسَّوْا لَهُ فَوَسَّوْا لَهُ فَوَسَّوْا لَهُ فَوَسَّوْا لَهُ
وَلْيَكُونَنَّ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي
إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ
﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ وَفَصْرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْأَيَّاتِ لَيْسَ جُنَّةً وَ
حَتَّىٰ حِينَ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي
أَرَانِي أُعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا
بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

﴿فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ﴾ جا کاتیک ژنه که (ی عزیز) تانه و ته شه ری نه وانی بیست ﴿أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ﴾ ناردی به دوا یاندا ﴿وَأَعَدَّتْ لَهُنَّ مَكَّكًا﴾ ناماده ی کرد بویان شوینی (خوشی دانیشن و) شان دادن ﴿وَوَاتَتْ كُلَّ وَجِدٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا﴾ و هریهک لهوان چه قویه کی پیدان (بؤ میوه لهت کردن) ﴿وَقَالَتْ أَخْرِجْ عَلَيْنَّ﴾ نهوسا ووتی (بهیوسف) و ره بؤ ناویان (بابینن) ﴿فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ﴾ همر که نهو (یوسف) یان بینی چه په سان (له جوانی نهودا) ﴿وَقَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ﴾ و هه موویان (له کاتی میوه له تکرندا) دهستی خویانیان بری ﴿وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ﴾ ووتیان پاکی وینگه ردی بؤ خوا ﴿مَا هَذَا بَشَرًا﴾ نه مه ناده می نیه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾ نه مه ته نها فریشته به کی به رزو به ریزه ﴿قَالَ﴾ (ژنه که) ووتی پیان ﴿فَذَلِكُنَّ الَّذِي﴾ نه مه نهو که سه به که ﴿أُلْمَتْنِي فِيهِ﴾ تیوه سه رزنشتی متان ده کرد له سه ری ﴿وَلَقَدْ رَوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ و ه سویند به خوا بیگومان وستم دهستم له گهل تیکهل کات ﴿فَاسْتَعْصَمَ﴾ به لام نهو خوی گرتووه (نه یکرد) ﴿وَلَمَّا لَبِثَ لَمَّا مَاءَ امْرُؤٍ﴾ و ه سویند به خوا نه گهر نهو هی فرمانی پی ده کم نیکات ﴿لَيْسَ جَنَّتْ وَلَيْكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ﴾ نهو بیگومان به ند ده کریت و له یسویان ده بیت ﴿قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ﴾ (یوسف) ووتی نهی په روه رد گارم به ند کردم لا خوشتره ﴿مِمَّا يَدْعُونِي إِلَيْهِ﴾ لهو هی که نه وانه داوی ده کهن لیم (که بیکم) ﴿وَالْأَصْرَفُ عَنِّي كَيْدُهُنَّ﴾ و ه نه گهر پیلانی نهو ژنانم لی لانه دی ﴿أَصْبَحْتُ﴾ له وانه یه دلیم بؤ لایان برپا (حزبان لی بکهم) ﴿وَأَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ پاشان له نه فامان ده بم و ده چمه ریزانه وه ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ﴾ نهوسا په روه رد گاری دوعاکی لی و ه رگرت ﴿فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ﴾ و پیلانه کی نهو (ژنانه) ی لی لادا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی همر خوا بیسه ری زانیه ﴿ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ﴾ نه مجا بویان دهر که و ت و پیان چاک بوو پاش نهو هی نهو هه موو به لگه یان (لی) بینی ﴿لَيْسَ جُنَّتْ حَتَّىٰ حِينٍ﴾ تاما ویهک به ندی بکهن ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٌ﴾ نهوسا دوو کوپری لاو (خزمه تکار) له گه لی چونه به ندیخانه ﴿قَالَ أَحَدُهُمَا﴾ به کیکیان ووتی (بهیوسف) ﴿إِنِّي أَرْنِي﴾ به راستی له خه ودا خو مم دی ﴿أَعْصِرُ خُمْرًا﴾ تریم ده گوشه که ده بی به عه رق ﴿وَقَالَ الْآخَرُ﴾ و ه نهو ی تریان ووتی ﴿إِنِّي أَرْنِي﴾ بیگومان له خه ودا خو مم دی ﴿أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا﴾ نانم هه لده گرت به سه ر سه ر مه وه ﴿تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ﴾ بالنده لی ده خوارد ﴿يَتَنَبَّأُ بِغِيْثٍ﴾ لیکن دانه و هی نهو (خه و) همان پی بلنی ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی تیمه تو له چاکه کاران ده بینن (که چاک خه و له یهک ده ده یته وه و په رژی نی ده که ی ت) ﴿قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ﴾ (یوسف) ووتی: (سه به ینی) هیچ خوراکیکتان پی نادریت که بیخون ﴿إِلَّا لَبَأْتُكُمَا بِتَآوِيلِهِ﴾ به همر دوو کتان ده لیم چی وچیتان بؤ ده هیتن ﴿فَقُلْ أَنْ يَأْتِيَكُمَا﴾ پیش نهو هی بگاته لاتان ﴿ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي﴾ نه مه ش لهو به هره انیه که په روه رد گارم فیری کردوم ﴿إِنِّي تَرَكْتُ﴾ به راستی من وازم هینا وه ﴿وَمَلَأَ قَوْمٍ﴾ له ناینی گهلنک ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ که بر وایان به خوا نه هیتا ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ و ه نهوان بی پرواش بوون به رژی دوا بی ﴿٢٧﴾

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ
لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٨﴾ يَصْحَبِي
السِّجْنِ أَرْيَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَحِيدُ الْقَهَّارُ
﴿٢٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَعَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ
أَمْرًا أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ يَصْحَبِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا
فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٣١﴾ وَقَالَ
لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ
الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ
﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ
سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا
الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿وَأَنبَغْتُ مِلَّةَ آبَائِي﴾ وه شوینی ثانی باوو باپیرانم که وتووم ﴿إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ که (ثانی) ئیراهیم و ئیسحاق و یه عقبه ﴿مَا كَانَ لَنَا﴾ شایسته و شیوانی یه بومان (بو شوینکه وتوانی ئیراهیم) ﴿أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ که هیچ شتیک بکهین به هاو بهش بو خوا ﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا﴾ نه مهش چاکه و به هره ی خوا به به سهر ئیمه وه ﴿وَعَلَى النَّاسِ﴾ وه به سهر خه لکیشه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به لام زور به ی خه لکی سو باسی خوا ناکه ﴿يَصْحَجِي السَّجْنَ﴾ نه ی دوو هاوړیکه ی به ندینخانه م ﴿أَزَابَ مُتَفَرِّقُونَ حَيْرٌ﴾ ثایا چه ند خوا به کی جیاجیا با شترن ﴿أَمَرَ اللَّهُ الْوَحْدَ الْقَهَّارُ﴾ یان خوا به کی تاکی به ده سه لات ﴿مَاتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ ئیوه بیجگه له خوا هیچ شتیک نا به رستن ﴿إِلَّا الْأَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَتَمَّوْا أَبَاكُمْ﴾ جگه له چه ند ناو ټک نه بیت که ئیوه باوو باپیر اتان ناو تان ناوون (خودا) ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا هیچ به لگه به کی ده ر باره یان نه نار دوته خواره وه (که نه وانه به رستن) ﴿إِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ﴾ بیگومان بر یار ته نها بو خوا به ﴿أَمَرَ الْأَعْبَدَ وَالْإِيَاءَ﴾ فره مان ی داوه بیجگه له و هیچ شتیک نه به رستن ﴿ذَلِكَ الَّذِي أَلْقَيْتُ﴾ نه ویه ثانی راستی دامه زراوی نه گوراو ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به ی خه لکی نازان ﴿يَصْحَجِي السَّجْنَ﴾ نه ی دوو هاوړیکه ی به ندینخانه م ﴿أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا﴾ یه کیکتان عاره ق ده ر خواردی گه وره که ی (پاشا) ده دات ﴿وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ﴾ به لام نه وی تر تان (ده کوژریت و) هه لده واسریت ﴿فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ﴾ نه و سا بالنده له سهر (و دم چاوی ده خوات ﴿فَقُنِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ نه و کاره ی که ئیوه ده ر باره ی بر سیار ده که ن (له لایه ن خودا وه) بر یاری له سهر دراوه (ونا گوریت) ﴿وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ﴾ و (یوسف) و وتی به وه ی که ده یزانی ﴿أَنَّهُ نَجَّاهُ مِّنْهُمَا﴾ رزگاری ده بیت له دوو به ند کراوه که ﴿أَذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ﴾ باسم بکه لای گه وره و پادشاکه ت (که به ناهه ق گیراوم) ﴿فَأَنسَلَّهُ السَّيِّطَانُ﴾ به لام شه بیتان له بیر ی برده وه ﴿ذَكَرْنَاهُ﴾ که باسی (یوسف) بکات لای پادشاکه ی ﴿فَلَبِثَ فِي السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ﴾ بویه ماوه ی چه ند سالتیک (یوسف) له به ندیخانه دا مایه وه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ وه بادشا (خه وینکی بینی) و وتی ﴿إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ﴾ بیگومان من له خه ومدا حه وت مانگای قه له وم بینی ﴿يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ﴾ که حه وت (مانگای) له ر ولاواز ده یخواردن ﴿وَسَبْعُ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَةٍ﴾ وه حه وت گو له دانه و ټله ی سه وزو حه وتی تری و شکم بینی ﴿يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ نه ی کار به ده ست و دونیا دیدان ﴿أَفَتُؤْتِيْنِي رُءْيَايَ﴾ نه م خه وم بو ټیک بده نه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَقْبِرُونَ﴾ نه گهر ئیوه مانای خه و ده که ن و ده زانن خه و به ر ژبن بکه ن ﴿

قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾
 وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ
 فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ
 سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ
 وَأُخْرَى يَأْسَتِ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
 تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا
 قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٍ يَأْكُلْنَ
 مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصُرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي
 بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ
 النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾
 قَالَ مَا خَطْبُكُمْ إِذْ رَاوَدْتَنِّي يُوسُفُ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَحْشَ
 لِلَّهِ مَا عَمِنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ اكْفَنْ حَصْحَصَ
 الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَلِكَ
 لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

﴿قَالُوا أَطْعَمْتَ أَحْلَمَ﴾ ووتیان خه‌وی تی‌که‌ل و پی‌که‌ل (و پروپوچه) ﴿وَمَا لَئِنْ يَأْتِ بِالْأَحْلَمِ يَعْلَمِينَ﴾
و ئیمه‌ش لی‌کدانه‌وه‌ی خه‌وی تی‌که‌ل و پی‌که‌ل نازانین ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ﴾
ئه‌وسا ئه‌وه‌یان که‌ر‌ز‌گاری بوو له‌دوو (به‌ند‌ک‌راو) که‌له‌پاش چ‌ه‌ند سالی‌ک بیری که‌وته‌وه‌ ووتی
﴿أَنَا أَنُصَبُّ بِتَأْوِيلِهِ﴾ من بۆ‌تان لی‌کده‌ده‌مه‌وه‌ مانای ئه‌و خه‌وه ﴿فَأَرْسَلُون﴾ جا (فه‌رموو) بم‌نیرن
(به‌دوای یوسف دا که‌له‌به‌ندین‌خانه‌دایه) ﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ (هات ووتی) یوسف ئه‌ی
هاورینی راست‌گۆ ﴿أَفَتَنَافِي سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ﴾ مانای ئه‌و خه‌وه‌مان پی‌ بلی
چی یه؟ حه‌وت مان‌گای قه‌له‌و که‌ح‌ه‌وت مان‌گای له‌رو لا‌واز بیان‌خوات ﴿وَسَبْعُ سُنْبُلَاتٍ خَضْرٍ
وَأُخْرٍ يَأْكُلْنَ﴾ هه‌روه‌ها حه‌وت گولی دانه‌ویل‌ه‌ی سه‌وزو حه‌وت گولی ووشک ﴿لَعَلَّيْ أَتُجْعَلُ إِلَى
الْأَنْبِیِّ﴾ تا من بگه‌ریمه‌وه‌ بۆ‌لای خه‌ل‌کی ﴿لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ بۆ‌ئه‌وه‌ی ئه‌وان ئه‌وه‌ بز‌انن ﴿وَالَّذِي
قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا﴾ (یوسف) ووتی حه‌وت سال کشتو‌کال ده‌ک‌ه‌ن به‌دوای یه‌ک‌داو
به‌به‌رده‌وامی ﴿فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ﴾ جائه‌وه‌ی که‌دروینه‌تان کرد بی‌هیلنه‌وه‌ له‌گوله‌که‌یدا
﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ﴾ که‌میک نه‌بی‌ت له‌وه‌ی که‌ده‌یخون ﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ﴾ ئه‌م‌جا
له‌پاش ئه‌و (ح‌ه‌وت ساله) ح‌ه‌وت سالی تردی‌ت که‌سه‌خت و‌قات و‌قریبه ﴿يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ
لَهُنَّ﴾ هه‌ر‌چ‌یتان پاشه‌ که‌وت کردووه‌ بۆ‌ئهم (ح‌ه‌وت ساله‌ سه‌خته) ده‌یخون ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَخْتَصُمُونَ﴾
مه‌گه‌ر که‌میک له‌وه‌ی قایم‌ه‌لی ده‌گرن (بۆ‌بنه‌ توو و‌ناشته‌نه‌وه‌ی سالی‌کی تر) ﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
عَامٌ﴾ پاشان دوی ئه‌و (ح‌ه‌وت ساله‌ سه‌خته) سالی‌ک دیت ﴿فِيهِ يُعَاكُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ﴾ خه‌ل‌کی تیدا
(ر‌ز‌گار ده‌کرین) باران‌یان بۆ‌ده‌بار‌نیریت و تیدا دۆ‌شاو (ی میوه‌هات) ده‌گرن ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ پاشا
ووتی ﴿أَتَأْتُونِي بِهَؤُلَاءِ﴾ ئه‌و (پیاوه) م بۆ‌بینن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ﴾ جا کاتیک نیر‌د‌راوه‌ که‌(ی پاشا) هاته‌ لای
یوسف ﴿قَالَ أَتُجْعَلُ إِلَى رَبِّكَ﴾ (یوسف) ووتی بگه‌ر‌یره‌وه‌ بۆ‌لای گه‌وره‌که‌ت (پادشاه‌که‌ت) ﴿فَسَتَاهُ﴾
و‌پرس‌یاری لی‌ بکه‌ ﴿مَابِالْأَنْسُوۥۥ الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ﴾ هۆ‌ی چی بوو که‌ئه‌و ژ‌انه‌ ده‌ستی خو‌یان‌یان
بیری ﴿إِنَّ رَبِّي يَبْعِثُ فِيهِنَّ عَلِيمٌ﴾ بینگومان به‌روه‌ر‌د‌گ‌ارم به‌پیلانی ئه‌و (ژ‌ن) انه‌ ئاگادارو ز‌انایه ﴿وَالَّذِي
قَالَ مَا خَطْبُكَۚ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ﴾ ووتی (به‌ژ‌نه‌کان) مه‌به‌ستان چی بوو کاتیک ویستان
یوسف بخه‌له‌تینن و کاری خرابی پی‌ بکه‌ن ﴿فَلَنْ حَاشَ لِلَّهِ﴾ (ئافه‌ته‌کان) ووتیان پاک و بینگه‌ردی بۆ
خو‌ا ﴿مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوۥۥۥ﴾ ئیمه‌ هیچ خراب‌یه‌که‌مان لی‌ نه‌دیوه ﴿قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ﴾ ژ‌نه‌که‌ی عه‌زیز ووتی
﴿الَّذِي حَصَّصَ الْخُلُقَ﴾ ئائیت‌سا حق و راستی ده‌ر‌که‌وت ﴿أَنَا رَاوَدْتُهُۥ عَنْ نَفْسِهِ﴾ من ده‌مویست (یوسف)
ده‌ستم له‌گه‌ل تی‌که‌ل کات ﴿وَوَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ﴾ و بینگومان ئه‌و له‌راست گۆ‌یانه ﴿ذَٰلِكَ لَعَلَّمَ
أَنۡی﴾ (یوسف ووتی) ئه‌وه‌ بۆ‌ئه‌وه‌ی (پادشا) بز‌انی به‌راستی من ﴿لَرَأٰخُهُۥ بِالْغَيْبِ﴾ به‌په‌نه‌هانی ناپاکی
و‌خیانه‌تم نه‌کردووه‌ لی‌ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْمُنَافِقِينَ﴾ وه‌ به‌راستی خواش پیلانی ناپا‌کان ناگه‌یه‌نیته
ئه‌نجام ﴿۵۴﴾

* وَمَا أَتَرَىٰ نَفْسِي إِلَّا النَّفْسَ لَأَمَّارَةً بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي
 إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ
 لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾
 قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ وَكَذَلِكَ
 مَكَّنَّا يُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ
 بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَا أَجْرُ
 الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَاءَ
 إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ
 ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُؤْنِي بِأَخٍ لَّكُمْ مِّنْ أَيْكُمُ الْآلَا
 تَرُونَ أَنِّي أَفِي الْكَيْلِ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي
 بِهِ ۖ فَلَا كَيْلَ لَّكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَدُّ عَنْهُ أَبَاهُ
 وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفَتَيْنِهِ اجْعَلُوا بِضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ
 لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
 ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ
 فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِظُونَ ﴿٦٣﴾

﴿وَمَا أَتَيْنِ نَفْسِي﴾ وه (یوسف ووتی) من هر گیز پاكانه بؤ خوم ناکم ﴿إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾ (چونکه) به راستی نفس زور فرمان دهره به خرابه ﴿إِلَّا مَرَحَرِّي﴾ بیجگه نهو نه فسه‌ی په‌روهر دگام په‌حمی پی کردبیت ﴿إِنَّ رَحْمَتِي عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی په‌روهر دگام لیورده‌ی میهره‌بانه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ جا پادشا ووتی (به‌زیرده‌سته‌کانی) ﴿أَتُؤْنِي بِهِ﴾ نهو یوسفم بؤ بیتن ﴿أَشْتَخِصُ لِنَفْسِي﴾ ده‌یکه‌مه (که‌سیکی) تایبهت به‌خوم ﴿فَلَمَّا كَلَّمَهُ﴾ جا کاتی که (پادشا) قسه‌ی له‌گن کرد ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی به راستی تو ﴿أَلْيَوْمَ لَدَيْنَا مِكْرٌ أَمِينٌ﴾ نه‌مرو لای ئیمه‌خواه‌نی پله‌و پایه و باوهر پیکراوی ﴿قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ﴾ (یوسف) فرموی (به‌پادشا) له‌سهر خه‌زنه و دارایی زه‌وی (میسر) دابمنی به راستی من پاریزه‌ریکی شاره‌زام ﴿وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ﴾ نابو جوهر یوسفمان پایه‌دارو جیگیر کرد ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌خاک (ی میسر) دا ﴿يَتَوَكَّلْ عَلَيْهَا فَيُشَاءَ﴾ له‌هر شونینک (ی میسر) دایوستانیه‌ده‌زیا ﴿نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ﴾ هر که‌سمان بوی به‌رمیهره‌بانی خومانی ده‌خه‌ین (له‌دونیا) ﴿وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ و پاداشتی چاکه‌کاران وون ناکه‌ین ﴿وَلَا أَجْرَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ﴾ وه به راستی پاداشتی رژی دواپی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بؤ نهو که‌سانه‌ی بروایان هیناوه ﴿وَكَا نُوْتِفِقُونَ﴾ و به‌همه‌میشه‌یی خو‌پاریز بوون (له‌هاوبه‌ش بریاردان و تاوان) ﴿وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ﴾ وه (له‌کاتی گرانیدا) براکانی یوسف هاتن (بؤ میسر) ﴿فَدَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ نه‌وسا چوونه‌لای (یوسف) ﴿فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ﴾ ده‌ست به‌جی (یوسف) نه‌وانی ناسی یه‌وه به‌لام نه‌وان نه‌میان نه‌ناسی یه‌وه ﴿وَلَمَّا حَزَنُوا جَحَا زَهُ﴾ جا کاتیک که‌ریکی خستن و نه‌وه‌ی که‌یستیان پینی دان ﴿قَالَ أَتُؤْنِي بِأَخٍ لَّكَ مِنْ آيِكُمْ﴾ ووتی برابه‌کی باوکیان هه‌به‌بوم بیتن ﴿أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي﴾ نایا نابین که‌من ﴿أَوْفَى الْكَيْلِ﴾ بیتوانم تیرو ته‌واوه (بؤ کپ‌یاره‌کان) ﴿وَأَنَا خَيْرَ الْمُرْزَلِينَ﴾ وه‌من خانه‌خویی چاکم ﴿فَإِنْ لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ﴾ جا نه‌گهر نهو (برابه‌تان) م بؤ نه‌بیتن ﴿فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرُبُونِ﴾ نه‌وه بیتوانه‌ی (دانه‌ویل) تان لای من نه‌و نزیک (نهم وولاته‌ش) مه‌که‌ونه‌وه ﴿قَالَ اسْرُودُعْنَهُ أَبَا﴾ ووتیان هه‌ول و ته‌قه‌لا ده‌ده‌بین له‌گن باوکی دا ﴿وَأَنَا لَقَوْلُونَ﴾ و دلنایه‌ئیمه‌نهو کاره‌ده‌که‌ین ﴿وَقَالَ لِفَتَاتِهِ﴾ وه (یوسف) ووتی به‌به‌رده‌ست و خزمه‌تکاره‌کانی ﴿أَجْعَلُوا يَضَعَتْهُمْ فِي رِحَالِهِمْ﴾ دراوه‌کانیان که‌داویانه (به‌دزی یه‌وه) بیخه‌نه‌ناو باره‌کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْفُؤْنَ﴾ به‌لکو بیناسنه‌وه ﴿إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ﴾ کاتیک که‌گه‌رانه‌وه بؤ ناو مال و مندالیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (بیتنه‌هوی نه‌وه‌ی) بگه‌رینه‌وه و بیتنه‌وه (جاریکی تر) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَهْلِهِمْ﴾ نه‌مجا کاتیک‌گه‌رانه‌وه بؤ لای باوکیان ﴿قَالُوا يَا أَبَانَا﴾ ووتیان نه‌ی باوکی به‌رئزمان ﴿مَنْعَ مِنَ الْكَيْلِ﴾ (بؤ سالی داهاتوو) بیتوانه‌مان لی قه‌ده‌غه‌کراوه (شتمان بیتافروشن نه‌گهر بنیامین نه‌نیریت له‌گه‌لماندا) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكْتَلْ﴾ جا که‌واته‌براکه‌مان له‌گه‌لماندا بنیره‌بیتوانه‌ش ده‌که‌ین (دانه‌ویل) ده‌کپین ﴿وَأَنَا لَهُ لَحَفْظُونَ﴾ و دلنایه‌ناگاداریشی ده‌که‌ین ﴿۳۳﴾

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ
 قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا
 مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا
 مَا نَبِغِي هَذِهِ بِضْعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفُظُ
 أَخَانَا وَنَزِدُكَ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 لَنْ أُرْسِلَهُ وَمَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتَنِي
 بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا
 نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَبْنِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ
 وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
 شَيْءٍ إِنْ أُلْحِمَكُمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ
 يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
 قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ
 قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

﴿قَالَ﴾ (یه عقوب) ووتی (بیان) ﴿هَلْ أَمُكُم عَلَيْهِ﴾ نایا دلنایم لیٚتان دهر باره ی ﴿إِلَّا كَمَا أَمْسُكُم﴾
 عَلٰیٰ اٰخِرِهِ مِنْ قَبْلُ ﴿ههروهك پيشتر دلنیا بووم لیٚتان دهر بار ی (یوسفی) برای ﴿فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا﴾ كه واته
 خوا چاكترین پاریزره ﴿وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّحِمِیْنَ﴾ وه نهو بهزه یی دارترینی هه موو بهزه یی دارانه ﴿وَلَمَّا
 فَتَحُوا مَتْعَهُمْ﴾ جا كاتيك باره كانیان كرده وه ﴿وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ﴾ بین یان ده سمایه كه یان بو
 گهر پتر او ته وه ﴿قَالُوا يَا بَنَاتَا﴾ ووتیان نه ی باو کی بهر یزمان ﴿مَا بَنَيْنَا﴾ چیمان ده ویت ﴿هَذِهِ بِضْعَتُنَا﴾
 نه مه در او كه مانه ﴿رُدَّتْ اِلَيْنَا﴾ بو مان نیر در او ته وه ﴿وَنَمِيرُ اَهْلَنَا﴾ بڑپویش بو خاو خیزانمان ده هیتین
 ﴿وَنَحْفَظُ اَحَانَا﴾ و براكه شمان ده بار یزین ﴿وَنَزِدَا ذِكْرًا لِّبَعْرِیْ﴾ و بار ی ووشتر یکیش (دانه ویله)
 زیاد ده هیتین ﴿ذٰلِكَ كَيْلٌ لِّسَیْرِ﴾ نه م (بار هس) پیوانیه کی كه مه (و به ئاسانی ده مان ده نی) ﴿۱۵﴾
 ﴿قَالَ لَنْ اُرْسِلَهُ مَعَكُمْ﴾ (یه عقوب) ووتی هه ر گیز نایتیرم له گه لٚتان ﴿حَتّٰی تَوْتُوْنَ مُوَفَّقًا مِّنْ اِلٰهِ﴾ هه تا
 به لیٚتیک ی بته وم بی نه ده ن له لایه ن خوا وه (تا سویندم بو نه خون به خوا) ﴿لَمَّا اُنْتَنِيْ بِهٖ﴾ كه بیگو مان
 (به بیوه ی) نه ی هیٚنه وه بو م ﴿إِلَّا اَنْ يَّحَاطَ بِكُمْ﴾ مه گهر دهر دور بدرین و چار تان نه میتیت ﴿فَلَمَّاءَ اَوَّهٖ
 مُوَفَّقَهُمْ﴾ نه مجا كاتيك په یمانیان پیندا (سویندیان خوارد) ﴿قَالَ اِلٰهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِیْلٌ﴾ (یه عقوب)
 ووتی خوا ئاگادار و چاودیره سه باره ت به وه ی كه ده یلین ﴿وَقَالَ یٰ بَنَاتِیْ﴾ وه ووتی نه ی كوره كانم
 ﴿لَا تَدْخُلُوْا مِنْ بَابٍ وَّاحِدٍ﴾ هه مووتان له دهر گایه كه وه مه چنه ژووره وه ﴿وَادْخُلُوْا مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ﴾ به لكو
 له چنه دهر گایه کی جیا جیا وه بچه ژووره وه ﴿وَمَا اَغْنِیْ عَنْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَیْءٌ﴾ وه من هیچ سوودتان
 بی نا گه یه نم له بهر انبر (پیشهای) خوادا ﴿اِنَّ الْحَكْمَ اِلَیَّ﴾ هه موو حوكم و پر یاریك تنها بو خوایه
 ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشت هه ر به وه ده به ستم ﴿وَعَلَيْهِ فَلَیَسُوْكَ اِلَیَّ مُتَوَكِّلُوْنَ﴾ و خو سپیرانیش با خو یان
 هه ر به و بسپیرن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا﴾ جا كاتيك چوونه ژووره وه ﴿مِّنْ حَیْثُ اَمَرُكُمْ اَبُوْهُمُ﴾ له و شوینه وه ی
 كه باو کیان فه رمانی بی دابوون ﴿مَا كَانَ یُعْنِیْ عَنْهُمْ﴾ نه و (چوونه به و جوره) هیچ سوودی بی نه گه یانندن
 ﴿مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ﴾ له بهر امبر (قه دهر ی) خوادا ﴿اِلَّا حَاجَةً﴾ به لكو نه وه مه به سستیهك بوو ﴿فِیْ نَفْسِ
 یَعْقُوْبَ﴾ له دهر وونی یه عقوبدا بوو ﴿فَضْلَهَا﴾ (به م شیوه) نه نجامی دا ﴿وَإِنَّهٗ وَلَدُوْا عَلِیْمٌ﴾ وه بهر راستی
 یه عقوب خاوه نی زانست و زانیاری بوو ﴿لِمَا عَلَّمَتْهُ﴾ چونكه نیمه فیرمان كرد بوو ﴿وَلٰكِنْ اَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ به لام ژور به ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰی یُوسُفَ﴾ كاتیکیش كه چوونه
 ژووره وه بو لای یوسف ﴿اَوۡوٰی اِلَیْهِ اَخَا۟هُ﴾ (یوسف) برا كه ی برده په نا خو یه وه ﴿قَالَ اِنِّیْ اَنَا اَخُوكَ﴾
 ووتی بهر راستی من برا كه ی تو م ﴿فَلَا تَبْتَیْسْ﴾ كه واته هیچ غمبار مه به ﴿یٰ مَآكَ اَنْتَ اَعْمَلُوْنَ﴾ به وه ی
 كه نه وان ده یكه ن (له گه لٚت) ﴿۱۶﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ
ثُمَّ أَذِنَ مُؤَدِّنُ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٥﴾ قَالُوا
وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧٦﴾ قَالُوا لَوْ أَفْقَدُ صُورَ الْمَلِكِ
وَلَمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٧﴾ قَالُوا تَاللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
﴿٧٨﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٩﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ
مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ
﴿٨٠﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ
وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٨١﴾ * قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدًا مَكَانَهُ وَإِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٣﴾

﴿فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ﴾ جا کاتیک که ریکی خستن و نه وهی ویستیان پیی دان ﴿جَعَلَ السَّيَّاقَةَ﴾ ناو خوری (پتوانه‌کهی) مه‌لیکی خسته ﴿فِي رَحْلِ أَخِيهِ﴾ ناو باری براکهی ﴿ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ﴾ باشان جار چی بهک جاری دا ﴿أَتَيْنَاهُمُ الْعِيرُ﴾ نهی کاروانه‌که ﴿إِنَّكُمْ لَسَدِيقُونَ﴾ به‌راستی ئیوه دزن ﴿قَالُوا وَقَبُلُوا عَلَيْنِهِمْ﴾ پرویان تیکردن و ووتیان ﴿مَاذَا تَفْقَدُونَ﴾ چیتان گوم کردوه؟ ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَفْقَدُ صَوَاعَ الْمَلِكِ﴾ ناو خوره‌کهی (پتوانه‌کهی) پادشامان دیارنیه ﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ جَمَلٌ بَعِيرٌ﴾ ههر که سیک بیه‌تیته‌وه باری ووشترینک (خؤراکی) ده‌دریتی ﴿وَأَنَّا بِهِ زَعِيمٌ﴾ وه‌منیش ده‌سته‌به‌ری نه‌و (باره) ده‌بم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَاللَّهِ﴾ سویند به‌خوا ﴿لَقَدْ عَلَّمْتُمْ﴾ به‌راستی ئیوه ده‌زانن ﴿مَا جِئْنَا﴾ که‌تیته نه‌هاتوین ﴿لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ﴾ بو نه‌وهی خراپه بکه‌ین له‌وولاندا ﴿وَمَا كُنَّا لَسْرِقِينَ﴾ وه‌تیته پیشتر دز نه‌بوین ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿فَمَا جَزَاؤُهُ﴾ دهی ئایا توله‌ی نه‌ودزه‌چییه ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ نه‌گهر ئیوه دروزن بوون ﴿قَالُوا جَزَاؤُهُ﴾ ووتیان توله‌ی نه‌وه‌یه ﴿مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ﴾ له‌باری ههر که سیکدا دوزرایه‌وه ﴿فَهُوَ جَزَاؤُهُ﴾ ههر نه‌وکه‌سه خوی توله‌ی بیت (واته: نه‌وهی دزیه‌کهی کردوهه نه‌بیته‌عه‌بد و کویله‌ی نه‌وهی دزیه‌کهی لی کراوه) ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ئابه‌و جوره‌توله‌له‌سته‌مکاران ده‌ستین ﴿فَكَذَّبَ بِأَوَعِيَّتِهِمْ﴾ نه‌وسا (یوسف) ده‌ستی کرد به‌بشکنینی جه‌واله‌کانیان (باره‌کانیان) ﴿قَتَلَ وَعَاءَ أَخِيهِ﴾ له‌پیش بشکنینی جه‌والی (بنیامین) برای (دایک و باوکی یوسف) ﴿ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا﴾ له‌پاشان (ئاو خؤر - پتوانه‌کهی) ده‌ری هینا ﴿مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ﴾ له‌جه‌والی براکه‌یدا ﴿كَذَلِكَ﴾ ئابه‌و جوره ﴿كَذَّبْنَا لِيُوسُفَ﴾ پیلانمان نیشانی یوسف دا ﴿مَا كَانَ لِأَخٍ أَنْ يَأْخُذَ أَخًا﴾ نه‌و نه‌یده‌توانی براکهی بگریت ﴿فِي دِينِ الْمَلِكِ﴾ به‌پنی ئاینی و یاسایی پادشا (به‌لکو به‌پنی نه‌و قسه‌بوو براکانی خویان کردیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گهر (کاتیک) که خوا بیه‌ویت ﴿نَرْفَعُ دَرَجَتَ مَنْ نَشَاءُ﴾ ههر که سیک بمانه‌ویت پله‌ی به‌رز ده‌که‌ینه‌وه ﴿وَفَوْقَ كُلِّ﴾ له‌سه‌ر هه‌موو ﴿ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ﴾ خاوه‌ن زانستیکه‌وه زانتر هه‌یه (مه‌به‌ست پی خودایه) ﴿قَالُوا إِنِّي سَرِقٌ﴾ ووتیان نه‌گهر نه‌و (بنیامین) دز بیستی ﴿فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَنَا مِنْ قَبْلُ﴾ نه‌وه بیگومان براک‌ه‌شی پیشتر دزی کردوهه (واته یوسفیش دز بووه) ﴿فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ﴾ به‌لام یوسف (پیناخو شبوونی خوی) به‌م (تومه‌ته) له‌ده‌رونی خویدا شارده‌وه ﴿وَلَمْ يَجِدْهَا لَهُمْ﴾ ده‌ری نه‌بری بو نه‌وان ﴿قَالَ أَنْتُمْ﴾ (ته‌نها) ووتی ئیوه ﴿سَرُّمَكَّنَا﴾ له‌وان خراپترن ﴿وَأَنَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾ خواش چاک ده‌زانن به‌وهی که‌تیوه ده‌یلین ﴿قَالُوا إِنَّا بِهَا لَعَزِيزٌ﴾ ووتیان نه‌ی عه‌زیز (پادشا) ﴿إِنْ لَهُ أَبَاسِيحَا كَبِيرَا﴾ به‌راستی نه‌و باو کیکی زؤر پیری به‌تومه‌نی هه‌یه ﴿فَخُذْ أَحَدًا مَعَكَ أَهًا﴾ جابه‌کیک له‌تیته له‌جیانی نه‌و بگهر ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به‌راستی تیته تو له‌چاکه‌کاران ده‌بینین ﴿٨﴾

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعِنَاهُ إِذَا
 إِذَا الظَّالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا
 قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ
 مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ
 الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ
 ﴿٨٠﴾ أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ
 ﴿٨١﴾ وَسَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا
 وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
 فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ
 يُوسُفَ وَأَبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ
 ﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَوْا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا
 أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي
 وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) ووتی به‌نا به‌خوا ﴿أَنْ تَأْخُذَ الْإِمْنُ وَجَدْنَا مَتَاعِنَا عِنْدَهُ﴾ له‌وی که هیچ که‌سی بگریں بیجگه له‌وی که ئاو خور (پئوانه) که‌مان لا دوزیوه ته‌وه (که‌دزرا بوو) ﴿إِنَّا إِذَا نَظَرْنَا إِلَيْكَ﴾ به‌پراستی نه‌گهر وا بکه‌ین ئیمه له‌ستم کاران ده‌بین ﴿فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا مَنَّهُ﴾ جا کاتیک بی هیوا بوون له‌وی (وه‌زیر به‌ره‌لای بکات) ﴿خَلَصُوا نَجِيًّا﴾ چوونه که‌ناریک به‌چه‌ی راویژیان ده‌کرد ﴿قَالَ كَيْبَرُهُمْ﴾ برا گه‌وره که‌یان ووتی ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ ئه‌ی نازان ﴿أَنْ أَبَاكُمْ﴾ که‌ بیگومان باو کتان ﴿قَدْ أَخَذَ عَلَيْنَا مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ﴾ سویند و په‌یمانیک بی‌ناوی خواوه لی وه‌ر گرتن ﴿وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُ فِي يَوْسُفَ﴾ پیشتیش (له‌و به‌لینه‌ی پیتان دابوو) ده‌باره‌ی یوسف که‌مته‌رخه‌میتان کرد ﴿فَلَنْ أُبْرِجَ الْأَرْضَ﴾ که‌واته من هم زه‌ویه به‌جی نایه‌لم ﴿حَتَّى يَأْتِيَ لِيَ الْبَيْتِ﴾ ه‌تا باو کم مؤله‌تی (گه‌پانه‌وه‌م) پی نه‌دات ﴿أَوْ يَخْرُجُ مِنَ اللَّهِ﴾ یان خوا بر یارم بو نه‌دات ﴿وَهُوَ خَيْرَ الْحَكِيمِينَ﴾ ه‌هر ئه‌ویش باشتیری دادوه‌رانه ﴿أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ﴾ ئیوه بگه‌رینه‌وه بو لای باو کتان ﴿فَقُولُوا إِنَّا بَنَاتُكُمْ وَبَنَاتُ بَنَاتِنَا﴾ ئه‌ی باوکی خو‌مان ﴿إِنَّ أَبْنَاءَ سَرَقَ﴾ به‌پراستی کوره‌که‌ت دزی کرد ﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَمَلْنَا﴾ وئیمه‌ش بیجگه له‌وی ده‌مانزانی شایه‌تیمان نه‌داوه ﴿وَمَا كُنَّا بِالْغَيْبِ حَافِظِينَ﴾ خو ئیمه ناگاداری شاراهه ونه‌یتی یه‌کان نه‌بووین ﴿وَسَلِّ الْقَرْيَةَ الَّتِي﴾ (خو ئه‌گهر بر وانا که‌یت) له‌خه‌لکی ئه‌و شاره‌ش بیرسه ﴿كُنَّا فِيهَا﴾ که‌ئیمه‌ی لی بووین ﴿وَأَلْعِزَّ آلِيَّ أَقْبَلْنَا فِيهَا﴾ وله‌و کاروانه‌ش (بیرسه) له‌گه‌لیدا گه‌پاینه‌وه ﴿وَأَنَا لَصَادِقُونَ﴾ وه‌به‌پراستی ئیمه‌ی پراست گویں ﴿قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا﴾ (یه‌عقوب علیه‌السلام) ووتی وانی یه‌به‌لکو نه‌فسی خو‌تان کاریکی بو جوان (و ئاسان) کردون ﴿فَصَبِّرْ جَمِيلًا﴾ بویه چارم دان به‌خودا گرته به‌جوانی ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا﴾ به‌و ئومیده‌ی خوا ه‌ه‌موویان (یوسف و بونیامینش) م بو به‌ئیتیه‌وه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به‌پراستی ه‌هر ئه‌و زانای کار دروسته ﴿وَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ ئه‌وسا روی لی وه‌ر گیران ﴿وَقَالَ يَا سَعْدُ عَلَى يَوْسُفَ﴾ ووتی ناخ و داخ بو یوسف ﴿وَأَبْيَضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ﴾ وه‌ه‌ر دوو چاوی سبی (و کوثر) بوون له‌داخ و خه‌فه‌تدا ﴿فَهُوَ كَظِيمٌ﴾ چونکه ه‌هر داخ و خه‌فه‌تی خو‌ی ده‌خواردوه ﴿قَالُوا تَاللَّهِ﴾ ووتیان سویند به‌خوا ﴿تَقَوَّلْتَ ذَاكَ يَوْسُفَ﴾ وازناهیتی ه‌هر بیر یوسف ده‌که‌یته‌وه ﴿حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا﴾ ه‌تا په‌که‌ت ده‌که‌ویت به‌نه‌خو‌شی و خه‌فه‌ت خواردن ﴿أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾ یان ده‌مریت و ده‌چیه‌ی ریزی له‌ناو جوان ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنَاتِيَّ وَحَزَنِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی من سکالا و دهردی دل و خه‌فه‌ت و په‌زاره‌م ه‌هر لای خواده‌که‌م ﴿وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه‌من له‌لایه‌ن خواوه شتانیک ده‌زانم که‌ ئیوه نایزان ﴿٨١﴾

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْكُسُوا
 مِنْ رَّوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِئُكُمْ مِنْ رَّوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
 مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُزْجَةٍ فَأَوْفِ لَنَا
 الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ
 ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ
 جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَأَنْتَ نَكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ
 وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ
 اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ
 ءَاثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِبَ
 عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
 ﴿٩٢﴾ أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ
 بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَ
 الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ
 تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

﴿يَبِيَّ أَذْهَبُوا﴾ (یه‌عقوب ووتی) ئە‌ی کورپه‌کانم برپون ﴿فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ جا بگه‌رین و هه‌والی یوسف و براکه‌ی بزانش ﴿وَلَا تَأْتُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ نائومیدیش مه‌بن له‌به‌زه‌یی و میهره‌بانی خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ به‌راستی نائومید نابیت له‌په‌حم و میهره‌بانی خوا ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ جگه‌له‌وانه‌ی که‌بی پروان ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا﴾ جا کاتیک که‌چوونه‌لای ئە‌و (یوسف) ووتیان ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ ئە‌ی عه‌زیز (پادشا) ﴿مَسَّنَا وَاهْلَكْنَا الضُّرُّ﴾ زیان و برستی تووشی خومان و مال و مندالمان بووه ﴿وَجَعَلْنَا بِيضَ لَوْنِ مَرْجَةٍ﴾ و دراویکی که‌ممان هیناوه (بو کرینی خوراک) ﴿قَالُوا لَنَا الْكَيْلُ﴾ توش پیوانه‌که‌مان به‌ته‌واوی بده‌ری ﴿وَصَدَّقَ عَلَيْنَا﴾ خیریشمان بی بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ به‌راستی خواپاداشتی خیره‌ومهندان ده‌داته‌وه ﴿قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ﴾ ووتی ئیوه‌ده‌زانش چیتان کرد ﴿يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ به‌یوسف و براکه‌ی ﴿إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ له‌وکاته‌دا که‌ئیه‌نه‌زان بوون ﴿قَالُوا إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ﴾ ووتیان به‌راستی تو یوسفیت؟ ﴿قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي﴾ ووتی (پیشان) من یوسفم و ئە‌مه‌ش برامه ﴿قَدِمْتُ إِلَهُكَ عَلَيْنَا﴾ به‌راستی خوا منه‌تی نابسه‌رماندا ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ به‌راستی هه‌ر که‌س خوی پاریزیت وله‌خوا بترسیت ودان به‌خویدا بگریت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ ئە‌وسا به‌راستی خوا پاداشتی چاکه‌کاران وون ناکات ﴿قَالُوا لِلَّهِ﴾ ووتیان (به‌یوسف) سویند به‌خوا ﴿لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به‌راستی خوا توی هه‌ل بژارد به‌سه‌ر ئیمه‌دا ﴿وَإِنْ كُنَّا لَخَطِئِينَ﴾ وه‌ به‌راستی ئیمه‌له‌خه‌ناکاران بووین ﴿قَالَ لَا تَنْتَبِهْ عَلَيْكُمْ أَيُّومٌ﴾ (یوسف) ووتی ئە‌م‌رو هیچ سه‌ره‌نشست و ته‌شه‌ریکتان له‌سه‌ر نییه (له‌لایه‌ن منه‌وه) ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوالیتان خوش بیت ﴿وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾ وه‌ ئە‌و (خوا) له‌هه‌موو میهره‌بانان میهره‌بان‌تره ﴿أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا﴾ ئە‌م‌ کراسه‌ی من بیه‌ن ﴿قَالُوا عَلَى وَجْهِ آيٍ﴾ و بیده‌ن به‌سه‌ر ده‌م و چاوی باو‌کم‌دا ﴿يَأْتِ بِصِيرٍ﴾ (ده‌ست به‌جی) چاوی چاک ده‌بیته‌وه ﴿وَأَنْوَبَ بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ ئە‌وسا هه‌موو که‌س و کارتان بێن بو (ئهم و لاتهی) من ﴿وَلَمَّا فَصَلَ الْعِيرُ﴾ جا کاتیک کاروانه‌که‌ (له‌میسر) ده‌رچوو ﴿قَالَ أَبُوهُمْ﴾ باوکیان ووتی ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ به‌راستی من بو‌نی یوسف هه‌ست بی ده‌که‌م ﴿لَوْلَا أَنْ تُفِدُّونَ﴾ ئە‌گه‌ر به‌خه‌له‌فاو و بی عه‌قلم دانه‌نین ﴿قَالُوا تَاللَّهِ﴾ ووتیان سویند به‌خوا ﴿إِنَّكَ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ تو هه‌ر له‌سه‌ر هه‌له‌که‌ی کونی خونی ﴿٥٥﴾

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ
 أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا
 يَا بَانَا أَتَسْتَغْفِرُ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
 أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا
 دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ
 إِن شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا
 لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا
 رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُم
 مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ
 رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ
 قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
 فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
 تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ
 الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ
 وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

﴿فَلَمَّا آتَا جَاءَ الْبَشِيرُ﴾ جا کاتیک مژده دهره که هات ﴿الْقَهْ عَلَى وَجْهِهِ﴾ ئەو (کراسه‌ی دابه‌سه‌ر دەم و چاویدا ﴿فَارْتَدَّ بَصِيرًا﴾ یه کسه‌ر بینایی گه‌رایه‌وه (که‌پیشتر نابینا بوو بوو) ﴿قَالَ أَمْ أَدُلُّكُمْ﴾ (یه‌عقوب) ووتی من به‌ئیه‌م نه‌ووت؟ ﴿إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ دَلَّیابن من له‌لایه‌ن خواوه شتانیک ده‌زانم ئیه‌و نایزان ﴿قَالُوا بَلَّانَا﴾ ووتیان ئە‌ی بابە ﴿أَسْتَغْفِرُ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ داوای لی‌خوش بوونی گونا‌هه‌کانمان بۆ‌که (لای په‌روه‌ر‌دگار) ﴿إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ گونا‌ه‌بار بووین ﴿قَالَ سَوْفَ﴾ (یه‌عقوب) ووتی پێیان دواتر ﴿أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي﴾ داوای لی‌وردنتان بۆ‌ده‌که‌م له‌په‌روه‌ر‌دگارم ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر ئە‌و لی‌ورد‌ده‌ی می‌هه‌ر‌بانه ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ﴾ جا کاتیک چوونه لای یوسف (له‌ولاتی میسر) ﴿ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبْوِيَّهُ﴾ دایک و باوکی برده‌ نزیک‌ی خوی (و ده‌ستی کرده ملیان) ﴿وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ﴾ و فه‌ر مووی پێیان وه‌رنه‌ میسر ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِينَ﴾ ئە‌گه‌ر خوا‌بیه‌ویت ئارام ده‌بن (هیچ زیانی‌کتان توش نایه‌ت) ﴿وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ﴾ وه‌ باوک و دایکی له‌سه‌ر ته‌خت (ی حوکمرانی خوی) دانا ﴿وَحَرَّوْا لَهُ سُجْدًا﴾ وه‌ هه‌موو که‌وتن به‌روودا بۆ‌ی به‌سه‌وژده‌ برده‌وه ﴿وَقَالَ يَأْتُوتُ﴾ (یوسف) ووتی ئە‌ی باوکی خوشه‌ویستم ﴿هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ﴾ ئە‌مه‌ لی‌کدانه‌وه‌ی خه‌وه‌که‌م بوو ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ که‌له‌مه‌و پێش (بینیم) ﴿فَدَجَّلَهَا رَبِّي حَقًّا﴾ بی‌گومان په‌روه‌ر‌دگارم به‌راستی گێرا ﴿وَقَدْ أَحْسَنَ بِي﴾ وه‌ به‌راستی خوا‌چاکه‌ی له‌گه‌ن کردم ﴿إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ﴾ کاتی له‌ زیندان ده‌ری هیتام ﴿وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ﴾ وه‌ ئیه‌وشی له‌ لادی و بیابانه‌وه‌ هیتا (بۆ‌ناوشار) ﴿مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَعَ الشَّيْطَانُ﴾ داوی ئە‌وه‌ی شه‌یتان ناخو‌شی و ناکوکی خسته ﴿بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِ﴾ نیوان من و برا‌کانم ﴿إِنَّ رَبِّي﴾ به‌راستی په‌روه‌ر‌دگارم ﴿لطيفٌ لِّمَا يَشَاءُ﴾ می‌هه‌ر‌بانه به‌رامبه‌ر ئە‌وه‌ی بیه‌ویت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر ئە‌و زانی کار‌دروسته ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْنِي﴾ ئە‌ی په‌روه‌ر‌دگارم به‌راستی پێت به‌خشیووم ﴿مِنَ الْمَلِكِ﴾ هه‌ندیک له‌ده‌سه‌لات و پاشایه‌تی ﴿وَعَلَّمَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾ وه‌ هه‌ندی‌کیش له‌ لی‌کدانه‌وه‌ی خه‌ونت فیر کردوم ﴿فَاطْرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئە‌ی دروست‌که‌ری ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ تو پش‌تیوان و یارمه‌تی ده‌ری منی له‌دو‌نیا و له‌پو‌زی دوا‌یی دا ﴿تَوْفِئِي مُسْلِمًا﴾ به‌موسولمانیتی بمه‌ریته ﴿وَالْحَقُّنِي بِالصَّلَاحِينَ﴾ و بمخه‌ره‌ریزی پیاو‌چاکانه‌وه‌ (له‌دوا‌پو‌ژدا) ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ﴾ ئە‌وه‌ی (که‌باس کرا) له‌ هه‌واله‌نه‌زانراو و په‌نه‌انه‌کانه ﴿نُوحِيهِ إِلَيْكَ﴾ که‌به‌ وه‌حی بۆت ده‌نیرین (ئە‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتُ لَدَيْهِمْ﴾ تو لای ئە‌هوان (برا‌کانی یوسف) نه‌بوویت ﴿إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ﴾ کاتی که‌هه‌موو بریاری خو‌یان دا (به‌نه‌یتی) ﴿وَهُمْ يَمْكُرُونَ﴾ و پیلانیان دا‌رشت ﴿وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ مُؤْمِنِينَ﴾ وه‌زۆربه‌ی خه‌لکی هه‌رچه‌ند تو سو‌وریت (له‌سه‌ر باوه‌ر هیتانیان) باوه‌ر ناهیتن ﴿۱۲﴾

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ
 ﴿١٠٤﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
 وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
 وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ
 اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
 هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي
 وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ
 قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ يَسِيرُوا
 فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾
 حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا
 جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ
 مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
 وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

﴿وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌ده‌ی) ﴿تَوَّ دَاوَايَ هِيَجْ پَادَاشْتِيَكْ لِه‌وانه ناکه‌یت له‌سهر﴾ (گه‌یاندنی) ﴿ثَو (قورئانه)﴾ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ ﴿ثَو قورئانه هدر به‌ند و ئاموژ‌گاریه بۆ جیهانیان﴾ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ﴾ ﴿وَه زوَر به‌لگه‌و نیشانه‌هیه﴾ ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ﴿له‌ئاسمانه‌کان وه‌ویدا﴾ ﴿يَمُرُّونَ عَلَيْهَا﴾ ﴿به‌لایاندا ده‌روَن﴾ ﴿وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ﴾ ﴿به‌لام ئه‌وان روویان لی وه‌رده‌گیرن﴾ ﴿وَمَا يُؤْمِرُ أَكْثَرُهُمْ بِاللهِ﴾ ﴿جا زوَر به‌یان باوهر ناهینن به‌خوا﴾ ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ مُشْرِكُونَ﴾ ﴿مه‌گهر ئه‌وان له‌وکاته‌دا هاوبه‌ش بریار دهرن بۆ خوا﴾ ﴿أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ﴾ ﴿جا ئایا ئه‌وانه ناترسن به‌خه‌یان بگریټ﴾ ﴿غَلَسِيَّةٌ مِنْ عَذَابِ اللهِ﴾ ﴿سزایه‌کی دابو‌شهری خوا﴾ ﴿أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ ﴿یان له‌ناکاودا رۆزی دوا‌ییان به‌سهر دا بیت﴾ ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ ﴿له‌کاتی‌کدا ئه‌وان هه‌ستی پی نه‌که‌ن﴾ ﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي﴾ ﴿بلنی ته‌مه‌ رینگای منه﴾ ﴿أَدْعُوا إِلَى اللهِ﴾ ﴿بانگی (خه‌لکی) ده‌که‌م بۆلای خوا﴾ ﴿عَلَى بَصِيرَةٍ﴾ ﴿له‌سهر به‌لگه‌ی روون و چاو‌روشنی﴾ ﴿أَنَا وَمَنْ أَتَّبَعَنِي﴾ ﴿من و ئه‌وانه‌ش شوینم که‌وتوون﴾ ﴿وَسُبْحَنَ اللهِ﴾ ﴿وخواش پاک و بیگه‌رده﴾ ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ ﴿وه‌من هیج‌کات له‌هاوبه‌ش دانهران نیم﴾ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ ﴿وه‌ئیمه‌ پیش تو (پیغه‌مبه‌رمان) نه‌ناردووه﴾ ﴿إِلَّا رَجَالًا﴾ ﴿جگه‌له‌پیاوانیک﴾ ﴿نُوحٍ إِلَيْهِمْ﴾ ﴿که‌نیگمان بۆ ده‌کردن﴾ ﴿مَنْ أَهْلِ الْقُرَى﴾ ﴿له‌خه‌لکی شار و‌گونه‌کان﴾ ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ﴿ده‌ی ئایا ئه‌و (بی‌بروایانه) نه‌گه‌راون به‌سهر زه‌ویدا﴾ ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ﴾ ﴿تاسه‌رنج بده‌ن چۆن بووه﴾ ﴿عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ ﴿سهر ته‌نجامی ئه‌وانه‌ی که‌له‌پیش ته‌مانه‌وه‌بوون﴾ ﴿وَلَا تَارِ الْآخِرَةَ خَيْرٌ﴾ ﴿وه‌بیگومان ژیا‌نی رۆزی دوا‌ی چاک‌تره﴾ ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ ﴿بۆ ئه‌وانه‌ی خو‌یان باراستووه‌وله‌خواترس بوون (له‌دونیدا)﴾ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ﴿ده‌ی ئیوه‌ ژیرنابن و‌تی ناگه‌ن﴾ ﴿حَقَّ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ﴾ ﴿هه‌نا کاتی پیغه‌مبه‌ره‌کانیان نا‌ئومید بوون (له‌سهر که‌وتن)﴾ ﴿وَضَلُّوا أَنْهُمْ قَدْ كَذَبُوا﴾ ﴿وه‌گه‌له‌که‌یان وایان زانی که‌ (پیغه‌مبه‌ران) درو‌یان له‌گه‌لدا کردون﴾ ﴿جَاءَهُمْ نَصْرُنَا﴾ ﴿له‌وکاته‌دا) سهر که‌وتن و یارمه‌تی ئیمه‌یان بۆ هات﴾ ﴿فَنَجَّى مَنْ شَاءَ﴾ ﴿جا ئه‌وانه‌ی ده‌مانو‌یست رزگار کران﴾ ﴿وَلَا يَرْدُ بِأَسْنَا﴾ ﴿سزاشمان ناگه‌رین‌ریته‌وه﴾ ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ ﴿له‌گه‌ل و هۆزی تاوانبار﴾ ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ﴾ ﴿سویندینت بیگومان له‌داستانی (پیغه‌مبه‌راندایه‌لهم السلام)﴾ ﴿عِزَّةٌ لَأُولَى الْأَلْبَابِ﴾ ﴿به‌ندو ئاموژ‌گاری هیه‌بۆ خاوه‌ن بیر وه‌وشان﴾ ﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى﴾ ﴿ته‌م (قورئانه) چیرۆک و‌قسه‌یه‌کی به‌هه‌لبه‌سترا‌بیت﴾ ﴿وَلَا كُنْ صَدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ﴿به‌لکو به‌راست دانه‌ر و‌پشتگیری ئه‌و (کتیانه) به‌که‌له‌پیش خو‌یه‌وه‌هاتوون پیش ده‌ستکاری کردیان له‌لایه‌ن جوله‌که‌و‌گا‌وره‌کانه‌وه﴾ ﴿وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ ﴿هه‌روه‌ها روون که‌ره‌وه‌ی هه‌موو شتی‌که﴾ ﴿وَهْدًى وَرَحْمَةً﴾ ﴿وه‌رینموونی و‌میهره‌بانیه﴾ ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ ﴿بۆ ئه‌وانه‌ی که‌بروا‌دینن﴾

سُورَةُ الرَّعَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرْءُ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
يَلْقَاءَ رَبَّكُمْ تَوْقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رِيسًى
وَأَنْهَاراً وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ
الْأَنْهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ
قِطْعٌ مُّتَجَوِّرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ
وَعِزْرٌ صِنْوَانٌ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضَ لِّبَعْضِهَا عَلَى بَعْضٍ
فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ * وَإِنْ تَعَجَّبَ
فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَمْ نَأْتِيهِ خَلْقٍ جَدِيدٍ
أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

سوره‌ی ﴿الرَّعْدِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿الرَّعْدُ﴾ به‌(ئه‌لیف، لام، را) ده‌خوێنێته‌وه‌ خواراناته‌ به‌ مانا‌که‌ی، بۆزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقره) بکه‌ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ﴾ ئه‌مانه‌ ئایه‌ته‌کانی کتیی (ئاسمانین) ﴿وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ وه‌ ئه‌وه‌ی نێراوه‌ته‌ خواره‌وه‌ بۆتۆ ﴿مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ﴾ له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگاره‌وه‌ حه‌ق وراسته‌ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زۆربه‌ی خه‌لکی باوه‌ر ناهێن ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ ئه‌و خواهی ﴿رَفَعَ السَّمَوَاتِ﴾ ئاسمانه‌کانی به‌رز کردۆته‌وه‌ ﴿بِعِزِّ عَمْدٍ﴾ به‌بێ هیچ پایه‌وستونیک ﴿تَرَوْنَهَا﴾ وه‌ک ده‌بینن ﴿ثُمَّ أُنْزِلَ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رز بوه‌وه‌ بۆ سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (به‌و شیوه‌ی شایسته‌ی خوا بیت که‌ ئێمه‌ چونێته‌ که‌ی نازانین) ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه‌ خۆرومانگی رام هێناوه‌ (بۆ خزمه‌تکردنی خه‌لکی) ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هه‌ر یه‌ که‌یان ده‌گه‌ڕێ تاکاتی دیاری کراو ﴿يَذَرُّ الْأَمْرَ﴾ هه‌موو کاروباریک هه‌لده‌سوریتێ ﴿يَفْصَلُ الْآيَاتِ﴾ و ئایه‌ته‌کان پوون ده‌کاته‌وه‌ (بۆتان) ﴿لَعَلَّكُمْ يَلْقَاءُ رَبَّكُمْ تَوَقُّونَ﴾ هه‌تا له‌ (زیندوو بوونه‌وه‌) گه‌یشتن به‌خزمه‌ت په‌روه‌ردگاران دلبیا بن ﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ﴾ (خوا) ئه‌و زاته‌یه‌ که‌ زه‌وی راخستوه‌ (به‌پانی و درێژی) ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رَوِاسٍ وَأَنْهَارًا﴾ و چه‌نده‌ا چیا و پووباری تێدا داناوه‌ (دروست کردوه‌) ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه‌له‌ هه‌موو جوړه‌ میوه‌یه‌ک ﴿جَعَلَ فِيهَا رَوَاجِحَ آتِفِينَ﴾ جوێک نێر و مێ تێدا دروست کردوه‌ ﴿يَغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ﴾ شه‌وه‌ دات به‌سه‌ر پۆژدا ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌وانه‌دا ﴿لَايَتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ به‌لگه‌ و نیشانه‌ هه‌یه‌ بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ بیر ده‌که‌نه‌وه‌ ﴿وَفِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ له‌زه‌ویدا ﴿قَطْعَ مَّتَجِرَاتٍ﴾ چه‌ند پارچه‌ی له‌ پال به‌کتریدا هه‌ن ﴿وَجَنَّتْ مِنْ غَضَبٍ﴾ هه‌روه‌ها باخاتی تری و په‌ز ﴿وَزَرْعٍ﴾ و کشتوکال ﴿وَنَحِيلٍ﴾ و (باخاتی) دارخورمای ﴿صُنُوفٍ وَعِزِّ صُنُوفٍ﴾ دوو قه‌ده‌ (یه‌ک بنج) و یه‌ک قه‌ده‌ ﴿يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ﴾ هه‌موویان به‌یه‌ک ئاو ئاوده‌درێن ﴿وَنُفُضِلَ بَعْضُهَا عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ که‌چی فه‌زلی هه‌ندیکیان داوه‌ به‌سه‌ر هه‌ندیکی تریاندا ﴿فِي الْأُكُلِ﴾ له‌خواردندا ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌وانه‌دا ﴿لَايَتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ چه‌ند نیشانه‌ی پوون هه‌یه‌ بۆ ئه‌وانه‌ی تی ده‌گه‌ن و بیر ده‌که‌نه‌وه‌ ﴿وَإِنْ تَعْجَبْ﴾ جا ئه‌گه‌ر تۆ سه‌رت سوپرمیتی ﴿فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ﴾ ئه‌وه‌ قسه‌ی ئه‌وانه‌ جیتی سه‌ر سوپرمانه‌ که‌ده‌لێن ﴿أَءَاكُنَّا تُرَابًا﴾ ئایا کاتیک (که‌مردین و) بوینه‌وه‌ به‌خاک ﴿أَمْ نَأْتِي خَلْقَ حَدِيدٍ﴾ ئایا ئێمه‌ سه‌ر له‌ نوێ دروست ئه‌کرینه‌وه‌ ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ﴾ ئه‌وانه‌ که‌سانیکن ﴿كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ﴾ که‌ بێ باوه‌ر بوون به‌ په‌روه‌ردگاریان ﴿وَأُولَٰئِكَ الْأَعْمَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ﴾ جا ئه‌وانه‌ کۆت و زنجیر له‌ گه‌ردنیاندا یه‌ ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وه‌ ئه‌وانه‌ هاوه‌لانی ئاگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ که‌ به‌هه‌میشه‌ی ده‌میننه‌وه‌ تێدا

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا
أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ
هَادٍ ﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ
أَسْرَأَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَهُ وَمِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا
مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ أَفْلٍ أَمَرَدَلَهُ وَمَا
لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطُمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْآيَةِ﴾ به به له داوای سزات لی ده کهن ﴿قَبْلَ الْحَسَةِ﴾ پِیش چاکه و به زه بی ﴿وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ﴾ که بیگومان له پِیش ئه مانه وه زور هه بوون توله یان لی سه نراوه ﴿وَإِنْ رَبَّكَ﴾ و به راستی به روه ردگارت ﴿لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ﴾ خاوه نی لی بور دنه بو خه لکی ﴿عَلَى ظُلْمِهِمُ﴾ گهر چی سته مکاریش بن ﴿وَإِنْ رَبَّكَ﴾ هه روه ها به راستی به روه ردگارت ﴿لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله سینیکی توند و تیژه ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئه وانیه کی به بی باوه پ سوون ده یان ووت ﴿وَلَا أَنْزِلَ عَلَيْهِ﴾ ئه وه بو نه نیردراوته خواره وه بوئی ﴿آيَةً مِّن رَّبِّهِ﴾ مو عجزیه هک له لایه ن به روه ردگاریه وه ﴿إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرٌ﴾ ئه ی موحه ممه د ﴿تَوْهَرُ ترسیده ی﴾ ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ و بو هه موو گه لیک رنیشانده ریک هه بیه ﴿اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى﴾ خوا ده زانی هه موو میینه هک (له منالندانیدا) چی هه لگرتوه (کوربان کچ) ﴿وَمَا تَغْضُ الْأَرْحَامُ﴾ وه هه روه ها ده زانیت مندلاندانه کان چی لی که مده بیته وه ﴿وَمَا تَزْدَادُ﴾ و چی زیاد ده کات ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ﴾ وه هه موو شتیک لای ئه و (خوا) ئه ندازه ی (دیاری کراوی خوی) هه بیه ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانایه به هه موو دیار و نادیاریک ﴿الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ﴾ گه وره و به رزه و بلنده ﴿سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَّنْ أَسْرَأَ الْقَوْلَ﴾ یه کسانه (بو خوا) ئه وه تان به نه یتنی قسه بکات ﴿وَمَنْ جَعَلَ﴾ وه ئه وه تان به ناشکرا (قسه) بکات ﴿وَمَنْ هُوَ مُسْتَخَفٌّ بِآيَاتِ﴾ و ئه وه ی که له شه ودا خوی ده شاریته وه ﴿وَسَارِبٍ بِالنَّهَارِ﴾ ئه وه ی که له پروردا ده رده که ویت ﴿لَهُ مُعَقِّتٌ﴾ بو ئه و (ئاده می) هه بیه چه ند فریشته هک که به دوا ی یه کدا دین ﴿مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له پِیش و له دوا یه وه ﴿يَخْفُظُونَهُ مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ به فرمانی خواده ی پاریزن له زیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَغَيِّرُ مَا بَقِيَهُ﴾ (بارو حالی) هیچ گه لیک ناگوریت ﴿حَتَّى يُعْزِبُوا أَمَّا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ هه تائه وان خو یان (بارو حالی) خو یان نه گورن ﴿وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ﴾ وه کاتیک خوابیه ویت ﴿يَقُولُ سَوَاءٌ﴾ گه ل وهوزیک تووشی به لا و سزا بکات ﴿فَلَا مَرَدَ لَهُ﴾ هیچ شتیک ناتوانیت رینگری لی بکات ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ﴾ و جگه له و (خوا) هیچ یارمه تی دهر و بشتیوانیکیان نی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ (خوا) ئه و زاته یه ﴿يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ بروسکه تان نیشان ده دات ﴿خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ که هوی ترساندن و هیوا و ئومیدتانه ﴿وَأُنْثَىٰ السَّحَابِ﴾ هه روه ها هه وری قورس (به ئاوی باران) به دی ده هیتیت ﴿وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ﴾ وه هه وره گرمه سنوپاس و ستایشی ئه و (خوا) ده کات ﴿وَالْمَلَكُ مِّنْ خِيفَتِهِ﴾ هه روه ها فریشته کانیش له هه بیته و ترسی ئه و (ستایشی ده کهن) ﴿وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ﴾ وه (به روه ردگار) هه وره بروسکه کان ده نیریت ﴿فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَاءُ﴾ و دهیدات له هه رکه سی که بیه ویت ﴿وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ﴾ له کاتیکدا ئه وانه ده مه ده می (ومو جاده له) ده کهن دهر باره ی خوا ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ﴾ و ئه و (خوا) هیز و توانای

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا
 كِبَاسٌ كَفَيَّهُ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دَعَا الْكَافِرِينَ
 إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
 وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ
 لَأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ
 تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا الْخَلْقَ فَتَشَبَّهَ
 الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهْدَرُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ
 مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا
 وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ
 كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً
 وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
 الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا
 لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ
 أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ﴾ نزاو پانه‌وه‌ی هه‌قی‌ش هه‌ر بۆ (خوایه) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ نه‌وانه‌ش ده‌لایته‌وه و نزاوای غه‌یری خوا ده‌که‌ن ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ﴾ هیچ وه‌لامیکیان ناده‌نه‌وه (نایه‌ن به‌هاواریانه‌وه) ﴿إِلَّا بِكَيْسٍ لِّقَهْتِهِ إِلَى الْمَوْتِ﴾ مه‌گه‌ر وه‌ک هه‌سینک (که‌تینووی بیت له‌دوو‌روه) هه‌ردوو مشت‌ی خۆ‌ی بۆ‌لای تاوینک درینز کردبی ﴿يُنَادِيهِمْ فَوَاقَهُمُ الْغُلُوبَةُ﴾ بۆ‌ئه‌وه‌ی (تاو) بگانه‌ده‌می به‌لام‌نایگاتی ﴿وَمَا دَعَا الْكُفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ نزاو دو‌عای بی‌بروایان (له‌بته‌کانیان) هیچ نه‌جگه له‌گو‌م‌رای‌ی و سه‌ر لی‌شی‌وان ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ﴾ سو‌رده بۆ خوا ده‌بات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه ﴿طَوْعًا وَكَرْهًا﴾ بیانه‌و‌ی و نه‌یانه‌و‌ی ﴿وَعَلَّامُ الْغُيُوبِ وَالْأَصْحَادِ﴾ هه‌روه‌ها سی‌ته‌ره‌کانیان له‌به‌یانیان و ئیواراندا (سو‌رده ده‌به‌ن) ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ئه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) بلی کی‌په‌روه‌ردگاری ئاسمانه‌کان و زه‌وی یه ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿قُلْ﴾ جا بلی ﴿أَفَاتُخَذُكُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ ده‌ی ئی‌وه بی‌جگه له‌و (خوا) پشتی‌وانانی‌کتان هه‌لب‌زاردوه (بۆ خۆتان) ﴿لَا تَمْلِكُونَ لَأَنْفُسِكُمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ که‌خواه‌نی هیچ سوود و زیانی‌ک نین بۆ خۆشیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ﴾ ئایا کو‌یر و چاو‌ساغ یه‌کسانن؟ ﴿أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ﴾ یان ئایا تاریک‌یه‌کان و رووناکی وه‌ک یه‌ک وان؟ ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه‌خ‌یر نه‌وانه‌چهند هاو‌به‌ش‌یکیان بۆ خوا داناوه؟ ﴿خَلَقُوا لَكُمْ﴾ (گوایه) وه‌ک دروست‌کراوانی خویان دروست کردیت؟ ﴿فَتَسَبَّهَ الْحَقُّ عَلَيْهِمْ﴾ ئه‌وسا دروست کراوه‌که‌یان لی‌شی‌واوه!! ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروست کاری هه‌موو شتی‌که ﴿وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهْدُ﴾ و هه‌ر ئه‌و‌شه تا‌ک و ته‌نیای زاله‌به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانی له‌ئاسمانه‌وه باراندوه ﴿فَسَاكَ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا﴾ جا هه‌ر شی‌و و دۆلی‌ک به‌ئه‌ندازه‌ی خۆ‌ی لا‌فاو‌ی هه‌ل‌ده‌سیت ﴿فَاخْتَلَّ السَّلَٰلُ﴾ ئه‌وسا لا‌فاوه‌که‌ه‌لی ده‌گری‌ت ﴿زَبَدًا رَافًا﴾ که‌فیکی به‌رزبووه (به‌لا‌فاوه‌که‌وه) ﴿وَمَا يُؤْوِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ﴾ هه‌روه‌ها له‌و (کانزایانه‌ش په‌یداده‌بی) که‌ئاگری بۆ تاوده‌ده‌ن (ده‌یتوینته‌وه) ﴿أَبْغَاةَ حِلْيَةٍ﴾ به‌مه‌به‌ستی دروست کردنی خشل (زیر و زیو) ﴿أَوْ مَتِّعَ﴾ یان شتوومه‌کی تر (وه‌ک قاپ و قاچاغ) ﴿زَبَدٌ مِّثْلُهُ﴾ که‌فیک وه‌کو‌ئه‌و (که‌فی لا‌فاوه‌په‌یداده‌بی) ﴿كَذَلِكَ﴾ ئا به‌و جو‌ره ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقُّ وَالْبَاطِلُ﴾ خوا نموونه‌ی حه‌ق و به‌تال دین‌ته‌وه ﴿فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً﴾ جا که‌فه‌که‌ده‌روات و له‌ناو ده‌چی ﴿وَأَمَّا مَا يَبِغُ النَّاسُ﴾ به‌لام‌ئه‌وه‌ی که‌سوود ئه‌گه‌یه‌نی‌ت به‌خه‌لکی ﴿فَيَمَكُّ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا ده‌می‌تته‌وه ﴿كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ ئا به‌و جو‌ره خوا نموونه‌کان ده‌می‌تته‌وه ﴿لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ بۆ نه‌وانه‌ی وه‌لام‌ی بانگه‌وازی په‌روه‌ردگاریان دابه‌وه ﴿الْحَسَنَى﴾ (پادا‌شتی) هه‌ره‌چا‌ک (به‌هه‌شت) هه‌یه ﴿وَالَّذِينَ لَا يَسْتَجِيبُوا لَهُ﴾ نه‌وانه‌ش وه‌لام‌ی بانگه‌وازی (په‌روه‌ردگار) یان نه‌دابه‌وه ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ مِثْلَ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ئه‌گه‌ر هه‌رچی واله زه‌ویدا هه‌مووی هی ئه‌وان بی ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ ئه‌وه‌نده‌ی تری‌شی له‌گه‌ل بیت ﴿لَا قُدْرَةَ لَهُ﴾ ده‌یده‌ن له‌بریتی و به‌ده‌لی سزای رو‌ژی دوایی ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ﴾ نه‌وانه بۆ‌یان هه‌یه ﴿سُوءَ الْحِسَابِ﴾ لی‌په‌رسینه‌وه‌یه‌کی سه‌خت و خراب ﴿وَمَا أُولَٰئِكَ بِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ و جی‌گایان دۆزه‌خه ﴿وَبِئْسَ الْمِهَادُ﴾ ئای که‌چهند شو‌تینکی به‌د و خرابه ﴿٨﴾

* أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
 أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٦٦﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ
 ﴿٦٧﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
 وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ
 وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُءُونَ
 بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٦٩﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا
 وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٧٠﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٧١﴾
 وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ
 مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ
 الْعَذَابُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٧٢﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
 وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
 مَتَعٌ ﴿٧٣﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
 إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ ﴿٧٤﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٧٥﴾

﴿أَمَّنْ يَلْمِ﴾ جائیا که سبک که بزائیت (ژی‌ری بخاته کار) ﴿أَمَّا أَنْزَلَ إِلَيْكَ﴾ به‌راستی ته‌وی نیراوته خوار بو تو ﴿مَنْ رَبِّكَ لَوْ﴾ له‌لایه‌ن په‌روهر دگارت‌ه‌وه حق وراسته ﴿كُنْ هُوَ الْعَزِيزُ﴾ وهك ته‌وه که‌سه‌یه که کویریبت (ژی‌ری خوی نه‌خاته کار و بی‌باوهر بیت) ﴿إِنَّمَا تَذَكَّرُ أَوْ لَوْ أَنَّ إِلَيْكَ﴾ بیگومان ههر ته‌وانه بیر ده‌که‌نه‌وه که‌خاوه‌نی ژیرین ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ﴾ ته‌وانه‌ی که‌په‌یمانی خوا ده‌به‌نه‌سه‌ر ﴿وَلَا يَتَّقُونَ الْمَيِّتَ﴾ وه‌به‌لین ناشکین وه‌لی ناوه‌شینه‌وه ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ﴾ وه‌ته‌وانه‌ی که‌په‌یوه‌ندی خزمایه‌تی به‌جی ده‌هین ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ به‌وه‌ی خوا فەرمانی داوه که‌په‌یوه‌ست بکریت له‌گه‌لیاندا (وهك به‌سه‌ر کر دنه‌وه‌ی خزمان) ﴿وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ وه‌له‌په‌روهر دگاریان ده‌ترسن ﴿وَيَخْلُقُونَ سُوءَ الْحَسَابِ﴾ وه‌له‌خرابه و سه‌ختی لپرسینه‌وه ده‌ترسن ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا﴾ وه‌ته‌وانه‌ن که‌دانیان به‌خویندا گرت ﴿اتَّبَعُوا وَجْهَ رَبِّهِمْ﴾ به‌مه‌به‌ستی په‌زامه‌ندی په‌روهر دگاریان ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه‌نویژیان به‌جی هیتاوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ وه‌له‌و روزه‌ی پیمان داوون به‌خشوویانه ﴿سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ به‌نه‌ینی و به‌ناشکرا ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْيَسَنَةَ﴾ وه‌به‌چاکه به‌رگری له‌خرابه ده‌که‌ن (به‌چاکه خراپه‌کانیان ده‌سر نه‌وه و لای ده‌به‌ن) ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ﴾ سه‌ر ته‌نجامی چاک‌ی ته‌و دنیا ههر بو ته‌وانه ﴿جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ به‌ه‌شتانیک جیگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی یه ﴿يَدْخُلُونَهَا﴾ که‌ته‌وان ده‌چنه ناویه‌وه ﴿وَمَنْ صَلَحَ﴾ ههر وه‌ها ته‌وانه‌ش که‌چاک بیون ﴿مِنْ آبَائِهِمْ﴾ له‌باو و باپیرانیان ﴿وَأَزْوَاجَهُمْ وَذُرِّيَّتَهُمْ﴾ وهاوسه‌رانیان و وه‌چه و نه‌وه‌کانیان ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته‌کانیش ﴿يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ ده‌چنه ژوره‌وه بو لایان له‌هه‌موو ده‌رگایه‌که‌وه ﴿سَلَامٌ عَلَيْهِمْ﴾ (بیان ده‌لین) سه‌لامتان لی بی ﴿يَمَاصَرُهُمْ﴾ چونکه‌نارامتان گرت (له‌دونبادا) ﴿فَعِمْ غُفَى الدَّارِ﴾ جا‌چهند سه‌ر ته‌نجامیکی چاکتان بوو ﴿وَالَّذِينَ يَقْضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ به‌لام ته‌وانه‌ی که‌په‌یمانی خوا هه‌ل ده‌وه‌شینه‌وه ﴿مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ﴾ له‌پاش به‌ستن و گری دانی ﴿وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ ته‌و په‌یوه‌ندی خزمایه‌تی که‌خوا فەرمانی بی داوه به‌جی ناهیتن و ته‌بیچریتن ﴿وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ و خراپه‌کاری ده‌که‌ن له‌زه‌وبدا ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ﴾ ههر بو ته‌وانه نه‌فرین و دووری له‌به‌زه‌یی خوا ﴿وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾ هه‌وه‌ها بو ته‌وانه سه‌ر ته‌نجامی خراپ ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ﴾ خوا رزق و روزه‌ی فراوان ده‌کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾ بو ههر که‌سیک خوی بیه‌ویت ﴿وَيَقْدِرُ﴾ وه‌که‌می ده‌کات (بو ههر که‌سیک بیه‌ویت) ﴿وَقَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه‌ته‌وانه دلخوش بوون به‌ژیانی دنیا ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ له‌کاتیکدا ژبانی دنیا هیچ نیه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌چاو روزه‌ی دوا پیدا ﴿إِلَّا مَتَّعَ﴾ جگه له‌رابوار دنیکی چهند ساتیکی کم نه‌بیست ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته‌وانه که‌بی پروا بوون ده‌لین ﴿لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ﴾ بوچی نه‌نیرا بوی ﴿إِنَّمَا هُوَ مِنْ رَبِّهِ﴾ موعجیزه‌یهك له‌لایه‌ن په‌روهر دگاریه‌وه ﴿قُلْ إِنَّ اللَّهَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌راستی خوا ﴿يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ﴾ ههر که‌سی بویت گومرای ده‌کات (که‌شیایو گومرا کر دنه) ﴿وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَبَا﴾ وه‌پنمونوی ههر که‌سیک ده‌کات که‌بو‌لای خوی گه‌راپیشه‌وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌وانه‌ی که‌بر وایان هیتاوه ﴿وَتَطْمِئِنُّ قُلُوبُهُمْ﴾ و دل‌بان نارام ده‌بیست ﴿يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ به‌یادی خوا ﴿أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ ناگادارین که‌ههر به‌یادی خوا ﴿تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ دل‌کان نارام

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنُ مَّآبٍ ﴿٢٩﴾
 كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لَّتَتَلَوُا
 عَلَيْهِمُ الذِّكْرَ أَوْحِينَآ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانَا
 سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُفِّرَتْ بِهِ الْمَوْتَى
 بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْنِيسِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ
 اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ
 بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ
 اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّنْ
 قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
 عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا
 لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّعُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ
 يَظَاهِرُ مِن الْقَوْلِ بَلْ زَيْنٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ
 السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ﴿٣٤﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوانه ی بڕوایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردوه چه کاهه کانیان کردوه ﴿طَوَّعُوا لَهُمْ﴾ خوش به ختی بۆ ئەوانه ﴿وَحَسَنُ مَّتَابٍ﴾ له گهل سه ره نه جامی چاك ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ﴾ هه ره به شیوه ی (پیغه مبه رانی تر) تۆمان په وانه کردوه ﴿فِي أُمَّةٍ﴾ له ناو گهل و ئومه ته تیکدا ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قِبَلِهَا أُمَّةً﴾ که له پیش ئەوانه وه گهل و ئومه ته تر هاتوون و چوون ﴿لَسْتُ لَكُمْ عَلَيْهِمُ اللَّذِي﴾ بۆ ئەوه ی بیخوینته وه به سه ریاندا ئەوه ی ﴿أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نینگامان کردوه بوژ ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ﴾ له کاتی کدا ئەوانه بڕوانا هین به خوای میهره بان ﴿قُلْ هُوَ رَبِّي﴾ بلی ئەو په ره ره درگاری منه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رسترونی که به هق نی به بیجگه له ئەو ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم هه ره به وه به ستووه ﴿وَالَيْهِ مَتَابٌ﴾ گه رانه وه شم هه ره بۆلای ئەوه ﴿وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا﴾ به راستی نه گه ر قورئانیك (به خویندنه وه ی) ﴿سُورَتْ بِهِ الْجِبَالُ﴾ چیاکانی پێ ببرایه (بۆ شوینیکی تر) ﴿أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ﴾ یان زه وی پێ له ت له ت بکرایه ﴿أَوْ كُفِّرَتْ بِهِ أَلْمُوتُ﴾ یان له گهل مردوواندا قسه ی بکر دایه (ئه مجا باوه ر نا هین) ﴿بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا﴾ به لام هه موو کاروباره کان به ده ست خوان ﴿أَفَلَمْ يَأْتِصِ﴾ ده ی ئایا بێ هیوا نه بوون (ونه یان زانیوه) ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوانه ی که بڕوایان هیتاوه ﴿أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ﴾ که نه گه ر خوا بیویستایه ﴿لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا﴾ هه موو خه لکی ده خسته سه ره ریگه ی راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئەوانه ی که بێ باوه ر بوون هه میسه ﴿تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعًا﴾ به لای سه ختیان تووش ده بیت به هو ی ئەوه ی کردوویانه ﴿أَوْ تَحُلْ قَرِيبًا مِّنْ دَارِهِمْ﴾ یان ئەو (به لایه) له نزیک ماله کانیانه وه رووده دات ﴿حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ﴾ هه تا به لینی خوا دیته دی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به راستی خوا به لینی خوی به دی ده هیتیت ﴿وَلَقَدْ أَسْهَزَيْتُمْ﴾ سویند به خوا بینگومان گالته وسوو کایه تی کرا ﴿بُرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ﴾ به پیغه مبه رانی زۆر له پیش تۆوه ﴿فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ منیش (ماوه یه ک) مۆله تم دا به وانه ی بێ باوه ر بوون ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ﴾ پاشان ئه وانم گرت (تۆله م لێ سه ندن) ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ عِقَابٌ﴾ جا چۆن بوو تۆله ی من (ده رباره یان) ﴿أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ﴾ ده ی ئەو (خواهه) ی چاودیره ﴿عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ به سه ره هه موو که سه وه هه رچی کردوه (وه ک بتانیکه ناگای له هیچ نی یه) ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ ئەوانه هاو به شانیکان بۆ خوا بربار داوه ﴿قُلْ سَمُّهُمْ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﷺ) بلی ناوی ئەو (بت و هاو به شانم) بۆ بلین ﴿أَمْ تَتَّخِذُونَهُ﴾ یان ئیوه هه وال ده دن به خوا ﴿بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ﴾ به وه ی که (به خه یالی ئیوه) نایزانت له زه ویدا ﴿أَمْ يَظْهَرُ مِنَ الْقَوْلِ﴾ یان قسه ی روت و (بێ مانا) ده که ن ﴿بَلْ زَيْنٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُ﴾ (نه خیر خوا هاو به شسی نی یه) به لکو ئەوانه ی بێ باوه ر بوون فیل و بیلانی خویان بۆ رازینه وه ﴿وَصَدُّوا عَنِ السَّبِيلِ﴾ وه قه ده غه کران له ریگه ی راست ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هه ره که سیش خوا گو مپرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ ئەوه هیچ ری نیشاندهریک ی بونی یه ﴿لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا﴾ ئەوانه له زبانی دنیادا سزایان بۆ هیهه ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ﴾ وه به راستی سزای پۆزی دوا یی سه خت ترو گران تره ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاكِ﴾ وه بینگومان هیچ پارینه ریک نی به بۆ ئەوان له (سزای) خوا ﴿﴾

* مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 أَكْثُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
 الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
 بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ وَقُلْ إِنَّمَا
 أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَتَابِ
 ﴿٢٦﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَ هُمْ بَعْدَ
 مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَرْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ
 لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٢٨﴾
 يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٢٩﴾ وَإِنْ مَا
 نُزِّلْنَاكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَوَفَّيْنَاكَ فَإِنَّمَا عَلَيْنَا الْبَلَاغُ
 وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٣٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا
 مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا
 يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ وینه‌ی نه‌و به‌هسته‌ی که به‌لین دراوه به پاریز کاران و له‌خواترسان
 ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ روباره‌کان دهرؤن به‌ژیر باخه‌کانیدا ﴿أَكُلُوا دَرَاهِقًا﴾ میوه و سیبه‌ره‌کانی
 (به‌هسته) هه‌میشه‌بین ﴿تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ نه‌و (به‌هسته) ناکامی نه‌وانه‌یه که خزیان پاراست
 (له‌دونیدا) وله‌خواترسان ﴿وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾ و ناکامی بی باوه‌پانیش هه‌ر ناگره ﴿وَالَّذِينَ
 ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ﴾ نه‌وانه‌ش کتیبمان بی دابوون ﴿بَقَرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ شاد دهن به‌وه‌ی نیر اواره‌ته
 خواره‌وه‌ی بۆت ﴿وَمِنَ الْأَخْرَاءِ﴾ و هندی له‌گرو و تاقمه‌کان هه‌ن ﴿يُنْكِرُ بَعْضُهُمْ﴾ هه‌ندیك له‌وه
 ینکار ده‌که‌ن ﴿قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ﴾ بلی من ته‌نها فهرانم به‌وه‌ی پیدراوه ﴿أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ﴾ که خوا به‌رستم
 ﴿وَلَا أَشْرِكُ بِهِ﴾ و هیچ هاو به‌شیکی بۆ دانه‌نیم ﴿إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَعَابٍ﴾ هه‌ر بۆلای خوا (خه‌لکی)
 بانگ نه‌که‌م که‌رانه‌وه‌شتم ته‌نها بۆلای نه‌و (خوایه) ﴿وَكَذَلِكَ أُنْزِلَتْ﴾ به‌و شیوه‌ نه‌و (قورئانه‌مان
 ناردۆ ته‌خواره‌وه‌ی بۆت) ﴿حُكْمًا عَرَبِيًّا﴾ که فرمانیکی عه‌ره‌بیه ﴿وَلَيْنَ اتَّبَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ سویند به‌خوا
 به‌پراستی نه‌گه‌ر تو شوینی ئاره‌زه‌وه‌کانی نه‌وانه‌بکه‌وی ﴿بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ له‌دوای نه‌و وه‌حی و
 شاره‌زاییه‌ی که هاتووه‌ی بۆت ﴿مَالِكٌ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ﴾ هیچ پاریزه‌ریکت ناییت له‌(سزای) خوا ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به‌خوا بیگومان پیش تو پیغه‌مبه‌رانیگمان ناردووه ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ﴾
 و پیمان دان ﴿أَزْوَاجًا وَزِينَةً﴾ هاوسه‌ر و نه‌وه‌و و وه‌جه ﴿وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ﴾ وه‌بۆ هیچ پیغه‌مبه‌ریك نه‌بووه
 ﴿أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ﴾ (پیش تو) نیشانه‌یه‌ك (موعجزیه‌ك) بیئی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌یزنی خوا نه‌بیئت
 ﴿لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾ بۆه‌موو کارینك وه‌ختیکی تایه‌تی هه‌یه که‌نووسراوه ﴿يَعْمَلُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُشِيتُ﴾
 نه‌وه‌ی خوا بیه‌وی ده‌سپریته‌وه‌و (نه‌وه‌ش بیه‌وی) ده‌یه‌نلیته‌وه‌و ﴿وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ سه‌رچاوه‌ی
 کتیبه‌کان لای نه‌و (خوایه که لوح‌المحفوظ) ه ﴿وَلَنْ مَّا زِيَنَّاكَ﴾ جائه‌گه‌ر نیشانت ده‌ین ﴿بَعْضُ
 الَّذِينَ﴾ هه‌ندیك له‌و ﴿وَعَدَهُمْ﴾ هه‌ره‌شانه‌ی لیمان کردون ﴿أَوْتَوْفَيْنَاكَ﴾ یان (پیش نه‌وه‌و) بتمرنین
 ﴿فَلَمَّا عَلِمْتَ الْبَلَّغَ﴾ بیگومان تو هه‌ر راکه‌یاندنت له‌سه‌ره ﴿وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ﴾ و لیبر سینه‌وه‌ش له‌سه‌ر
 یمیه‌ه ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ئایا (بیباوه‌ران) سه‌رنجیان نه‌داوه ﴿أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا﴾ که‌ئیمه
 زه‌وی که‌م ده‌که‌ینه‌وه‌ له‌هه‌موو لایه‌کانی یه‌وه ﴿وَاللَّهُ يَحْكُمُ﴾ و خوا (به‌ویستی خو‌ی) بریار
 ده‌دات ﴿لَا مَعْشَرَ لِحُكْمِهِ﴾ که‌س ناتوانی بریاری نه‌و (خوا) بگورپی (یا هه‌لوه‌شیئیه‌وه‌و) ﴿وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ﴾ و نه‌و (خوا) لیبر سینه‌وه‌ی خیرایه ﴿وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه‌بیگومان نه‌وانه‌ی پیش
 نه‌مانیش فیل و پیلانیان گیرا ﴿فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا﴾ به‌لام هه‌موو پیلان و (نه‌خشه‌یه‌کی سه‌رکه‌وتوو) بۆ
 خوایه (له‌به‌رامبه‌ر نه‌خشه‌و پیلانی نه‌واندا) ﴿يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (خوا) ده‌زانیته‌وه‌موو که‌س چی
 ده‌کات ﴿وَسِعَ الْعُقْفَرُ﴾ و له‌مه‌و دواش بی باوه‌ران ده‌زانن ﴿لَمَنْ عُقْبَى الدَّارِ﴾ سه‌ره‌نجمی (هه‌ر
 دوو جه‌بان) بۆ کی ده‌بیئت ﴿﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكَتِ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾
اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا
أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ
فِيضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا
اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ئه‌وانه‌ی بئی باوهر بوون پیت ده‌لین ﴿أَلَسْتَ مُرْسَلًا﴾ تۆ ره‌وانه‌کراو (وی‌تغه‌مبه‌ری خوا) نیت ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ توش (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ پیتان) بلی خوا به‌سه ﴿شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ شایه‌ت بیت له‌نیوان من و ئیوه‌دا ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾ هه‌روه‌ها ئه‌و که‌سه‌ش که‌شاره‌زایی کتییی (ئاسمانی) لایه ﴿١٣﴾

سوره‌تی ﴿إِبْرَاهِيمَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الرَّ﴾ به‌(ئه‌لیف لام را) ده‌خوینرته‌وه‌خوا زاناتره‌به‌مانا‌که‌ی، بۆزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سورته‌تی (البقره) بکه ﴿كَيْتَبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ ئه‌مه‌په‌راو‌یکه‌نارد وانه‌ته‌خواره‌وه‌بۆ تۆ (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ﴿يُخْرِجُ النَّاسَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لکی رزگار بکه‌یت ﴿مِنْ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ له‌تاریکی به‌کانه‌وه‌بۆ پرووناکی (له‌تاریکی بئی باوهر په‌وه‌بۆ پرووناکی باوهر و ئیمان) ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ به‌ئیزی په‌ره‌ردگاریان ﴿إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ ریتموونیان بکه‌یت) بۆ رینگای (خوای) به‌ده‌سه‌لات و زالی سوپاس کراو ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ ئه‌و خواجه‌ی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌هی ئه‌وه ﴿وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ﴾ و هاوار و وای بۆ بئی باوهران ﴿مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ له‌سزایه‌کی سه‌خت ﴿الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌ژیانی دونیایان لا‌خوشره‌له‌ژیانی رۆژی دوایی ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وقه‌ده‌غه‌ی (خه‌لکی) ده‌که‌ن له‌رینگای خوا ﴿وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ ده‌یانه‌وینت ئه‌و (رینگای خوا) لار و چه‌وت نیشان ده‌ن ﴿أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ﴾ ئه‌وانه‌له‌گومراییه‌کی دوور (له‌پاستی) دان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وه‌هیچ پیغه‌مبه‌ریکمان ره‌وانه‌نه‌کردوه ﴿إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ﴾ به‌زمانی گه‌له‌که‌ی خو‌ی نه‌بیت ﴿يُحِبِّتَ لَهُمْ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی (ئایینه‌که‌یان) بۆ پروون بکاته‌وه ﴿فَبُضِّلَ اللَّهُ مِنْ بَشَاءٍ﴾ ئه‌وسا خوا هه‌ر که‌سی و یستبیت گومرای کردوه (به‌هۆی سه‌ر که‌شی خو‌یه‌وه) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ هه‌ر که‌سیکیشی و یستبیت ریتموونی کردوه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ هه‌ر ئه‌ویش زال و به‌ده‌سه‌لاتی کاردرسته ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ﴾ سویند به‌خوا به‌پاستی مووسامان نارد ﴿بِآيَاتِنَا﴾ به‌موعجیزه‌کانمانه‌وه ﴿أَنْ أَخْرِجَ قَوْمَكَ﴾ (فرمانمان پیدا) که‌گه‌له‌که‌ت رزگار بکه ﴿مِنْ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ له‌تاریکیه‌کانی (بئی باوهر په‌وه) بۆ پرووناکی (باوهر و ئیمان) ﴿وَذَكَّرْهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ رۆژه (پیرۆزه) کانی خودایان به‌بیر به‌یتنه‌روه (یا فه‌زله‌کانی خویان بیر بخه‌روه) ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به‌پاستی له‌و (بیر خسته‌ته‌وه) دا په‌ند و به‌لگه‌ی زۆر هه‌یه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه‌موو خو‌راگریکی سوپاس گوزار ﴿١٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
 وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
 ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ
 لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي
 لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَى إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأَنَا اللَّهُ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمَ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
 مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا
 بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾
 * قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
 مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا
 عَمَّا كَانِ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
 بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
 ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ
 عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
 ﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا
 أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
 ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَأَسْتَفْتَحُوا
 وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِّنْ وَرَآيِهِ جَهَنَّمُ يُسْقَىٰ
 مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادِي سَيْغُهُ وَيَأْتِيهِ
 الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَآيِهِ
 عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مِّثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَلُهُمْ
 كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
 مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

﴿قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ﴾ پیغمبره‌کانیان پیان ووتن ﴿إِنْ تَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ئیمه هر ئاده‌میه‌کین وه کو ئیوه ﴿وَلَكِنْ اللَّهُ﴾ به‌لام خوا ﴿يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ منهت ده‌نیت به‌سهر هر کرام له‌به‌نده‌کانیدا که‌بی‌ه‌ویت (ده‌یکاته پیغمبره) ﴿وَمَا كَانَ لَنَا﴾ وه ئیمه هر گیز ناتوانین ﴿أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطٰنٍ﴾ موعجیزه و به‌لگه‌یه‌کشان بو بیتین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر به‌ئیزنی خوانه‌بیت ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه بابرواداران پشت هر به‌خوا به‌ستن ﴿وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَىٰ اللَّهِ﴾ وه ئایا بوچی پشت به‌خوا نه‌به‌ستین ﴿وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا﴾ که‌بی‌گومان نه‌و (زاته) ری‌نگای راستی نشان داوین؟ ﴿وَلَنَصِّرَنَّ﴾ وه به‌راستی دان به‌خو‌ماندا ده‌گرین ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أَدْنٰی مِّنَّا﴾ له‌سهر هر ئازاریک که‌بمان ده‌ن ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ ده‌با خو‌سپیران پشت هر به‌خوا به‌ستن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی‌برواکان ووتیان ﴿لِرُسُلِهِمْ﴾ به‌پیغمبره‌کانیان ﴿لُفِّرَحَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا﴾ به‌راستی له‌خاک و ولاته‌که‌مان ده‌رتان ده‌که‌بین ﴿أَوْ لَتَعُودَنَّ فِيْٓ أَفْئَتِنَا﴾ یان به‌راستی ده‌بی‌بگه‌رینه‌وه‌ناو ئاینه‌که‌ی ئیمه ﴿فَأَوْحٰی إِلَیْهِمْ رُسُلُهُمْ﴾ جا به‌روه‌رد‌گاریان نیگای بو (پیغمبره‌ران) کرد ﴿لَنُهْلِكَنَّ الْأَظْلَمِیْنَ﴾ که‌بی‌گومان سته‌مکاران له‌ناو ده‌به‌ین ﴿وَلَنُصْلِحَنَّكُمْ﴾ و بی‌گومان ئیوه‌نیشته‌جی ده‌که‌بین ﴿الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له‌و‌خاکه‌دا باش (تیاجوونی) نه‌وان ﴿ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِی﴾ نه‌وش بو که‌سانیکه‌له‌وه‌ستانی به‌رده‌م من ده‌ترسن (له‌قیامه‌ندا) ﴿وَحَافٍ وَعِیدٍ﴾ وه (بی‌شتر) ترسایت له‌هر‌په‌شه (ی من) ﴿وَأَسْفَتْ حُورًا﴾ وه (پیغمبره‌ران) داوای سهر‌که‌وتن و زال بو‌نیان کرد (له‌خوا) ﴿وَحَافٍ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِیدٍ﴾ وه‌مو و مله‌ورو یاخیسه‌ک بی‌هیوا بوون ﴿مِنْ وَرَآیِهِ جَهَنَّمُ﴾ له‌داوای (تیاجوونی جیگای) نه‌و دوزه‌خه ﴿وَيُسْقٰی مِنْ مَّاءٍ صَدِیدٍ﴾ وه کی‌م و زوو‌خاو‌ئو ده‌دریت (ده‌کریت به‌گه‌روویاندا) ﴿يَتَجَرَّعُهُ﴾ که‌قوم قوم (زور به‌قیزه‌وه) ده‌یخوانه‌وه ﴿وَلَا یَكَادُ یُسیِّغُهُ﴾ به‌لام ناتوانی قوتی بدات ﴿وَبِآتِیَةِ الْمَوْتِ﴾ و مردنی بو‌دیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له‌هه‌مو و لایه‌که‌وه ﴿وَمَا هُوَ بِمِیَّتٍ﴾ و که‌چی ناشمریت ﴿وَمِنْ وَرَآیِهِ﴾ وه‌له‌داوای نه‌وش ﴿عَذَابٌ غَلِیْظٌ﴾ سزای سه‌خت (ده‌دریت) ﴿مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ﴾ نه‌وانه‌ی بی‌برو‌بوون به‌په‌روه‌رد‌گاریان نم‌ونه‌ی ﴿أَعْمَاهُمْ كَرَمَادٍ﴾ کرده‌وه‌کانیان وه‌ک خو‌له‌می‌شینک وایه ﴿أَسْتَدَّتْ بِهٖ الرِّیْحُ﴾ به‌توندی بالئی هه‌ل‌کر‌دیت ﴿فِی یَوْمٍ عَاصِفٍ﴾ له‌روژیکی ره‌شه‌بای سه‌ختدا ﴿لَا یَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰی شَیْءٍ﴾ نه‌وان هی‌چیان ده‌ست ناکه‌ویت له‌وه‌ی که‌له‌دونیا‌دا کر‌دویانه ﴿ذٰلِكَ هُوَ الظَّلٰلُ الْبَعِیدُ﴾ نا‌ئه‌وه‌به‌گو‌مر‌ابوونی دو‌ور له‌راستی ﴿

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ
 يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ
 ﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
 إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
 مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
 أَجْرُنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا
 قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
 فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا
 أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ
 مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُ
 بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾ وَأَدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
 فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
 كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ ثایا نه‌تان زانیوه (نه‌تانبینیوه) که بیگومان خوا ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾
 ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌هق و پراستی دروست کردوه ﴿إِنْ يَشَأْ يُدْهِبْكُمْ﴾ نه‌گهر به‌ویت ئیوه لا
 ده‌بات و ناتان هیلت ﴿وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ وه (له‌جی ی ئیوه) دروست کراوکی تر ده‌هیئت
 ﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ نه‌وه‌ش بو خوا گران و زه‌حمت نی یه ﴿وَيُرِزُّ اللَّهُ جَمِيعًا﴾
 وه‌موویان (له‌گۆره‌کانیان دینه‌ده‌روه) بو خوا ده‌رده‌که‌ون و ئاشکرا ئه‌بن ﴿فَقَالَ الضُّعَفَاءُ﴾
 نه‌مجا (له‌پوژی دوا پیدا) بی ده‌سه‌لته‌کان ده‌لین ﴿لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ به‌زور دارو خو به‌زل زانه‌کان
 ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ به‌راستی ئیمه‌له‌دونیا دا ﴿لَا كُتْبَعَا﴾ شوین که‌وتووی ئیوه‌بووین ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ﴾ ئاخو
 ئیوه ﴿مُعْتَدُونَ عَنَّا﴾ به‌رگری ده‌که‌ن له‌ئیمه ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ هه‌ندیك له‌سزای خوا
 ﴿قَالُوا﴾ (ئه‌وانیش) ده‌لین ﴿لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ﴾ نه‌گهر خوا ئیمه‌ی رینمونی بکر دایه‌ئیمه‌ش
 ئیوه‌مان رینمونی ده‌کرد ﴿سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ یه‌کسانه‌بو‌مان ﴿أَجْرَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا﴾ هاوار و ناله‌بکه‌ین
 یان ئارام بگرین ﴿مَالًا مِنْ مَّحِيزٍ﴾ رزگار بوونمان نی یه (له‌سزای خوا) ﴿وَقَالَ السُّبْحَنُ﴾
 جاشه‌یتان ده‌لین ﴿لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾ کاتیک که‌کار ته‌واو ده‌بیت (ولپیر سینه‌وه‌یان کۆتایی دیت)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ﴾ بیگومان خوا به‌لینی پیدان ﴿وَعَدَ الْحَقُّ﴾ به‌به‌لینی هه‌ق و پراست ﴿وَوَعَدْتُمْ﴾
 فَأَخْلَفْتُمْ ﴿وَمَنِش به‌لینم پیدان به‌لام درۆم کرد له‌گه‌لناندا ﴿وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ﴾ وه‌من نه‌م
 بوو به‌سه‌رتاندا ﴿مَنْ سُلْطَانٍ﴾ هیچ زور و ده‌سه‌لاتیک ﴿إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ﴾ نه‌نها ئه‌وه‌نه‌بیت که‌بانگم
 کردن (بو گومرای) ﴿فَأَسْتَجَبْتُ لِي﴾ ئیتر ئیوه‌ش به‌ده‌نگمه‌وه‌هاتن (و به‌گویتان کردم) ﴿فَلَا تُلْهُمُونِي﴾
 که‌واته‌لۆمه‌ی من مه‌که‌ن ﴿وَلَوْ مَوَّانَا لَأَنفَسَكُمْ﴾ به‌لکو لۆمه‌ی خو‌تان بکه‌ن ﴿مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ﴾
 به‌راستی من ناتوانم بیم به‌هاواری ئیوه‌وه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي﴾ و ئیوه‌ش ناتوان بین به‌هاواری منه‌وه
 ﴿إِنِّي كَفَرْتُ﴾ به‌راستی من پروام نه‌بوو ﴿بِمَا أَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ به‌وه‌ی که‌پیشتر (له‌دونیا دا)
 متنان کرد بوو به‌هاو به‌ش بو خوا ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی سته‌م کاران ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای
 سه‌ختیان بو هیهه ﴿وَأَدْخِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌ئه‌وانه‌ی باوهریان هیناوه‌و کرده‌وه
 چاکه‌کانیان کردوو ده‌خرینه ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ناو به‌هه‌شتانیک که‌روباره‌کان دین
 و ده‌چن به‌زیراندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ به‌هه‌میشه‌تایدا ده‌میننه‌وه‌به‌ئیزی په‌روه‌دگاریان
 ﴿فَنَحْنُ فِيهَا سَلَامٌ﴾ به‌خیر هاتنیان له‌و (به‌هه‌شته‌دا) به‌ووته‌ی سه‌لامه ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثایا نه‌ت زانیوه؟
 ﴿كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ خوا چۆن نمونه‌ی هیناوه‌ته‌وه ﴿كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ كَتَجَرَّةٍ طَيِّبَةٍ﴾ که‌ووته‌ی چاک
 و پراست (لا إله إلا الله) وه‌که‌دره‌ختیکی چاک و به‌سوود وایه ﴿أَصْلُهَا نَائِتٌ﴾ ره‌گی قایم (له‌زه‌ویدا)
 دا کۆتاییت ﴿وَفَرَعَهَا فِي السَّمَاءِ﴾ و لق و پۆیه‌کانیشی (به‌رز بوو یته‌وه) به‌ئاسماندا ﴿

تُوتِي أَكْلَهَا كُلِّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِثْلُ كَلِمَةِ خَيْثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَيْثَةٍ أَجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا
وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَبُسَّ
الْقَرَارِ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوهُ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

﴿تَوَقَّأَكُلْمَا﴾ ئەو (دره خته) میوه و بهر بگریت ﴿كُلَّ حَبِّ بَاذَنْ رَيْهَاتُ﴾ هه موو کاتیک به ئیزنی بهر و رد گاری ﴿وَصَرَّبُ اللَّهِ الْأَمْثَالَ﴾ وه خوا ئەو نمو و نانه ده هیئتیه وه ﴿لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ خه لکی بۆ ئەوهی بیر بکه نه وه ﴿وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه نمو و نهی و وتهی خراب و بیس (بئی باوه ری) ﴿كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه کو دره ختیکی خراب و بیس وایه ﴿اجْتَنَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ﴾ هه لکه نه رایت له سه ره زهوی (و په گی نه بیت) ﴿مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ﴾ هه خوی نه گریت ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئەوانه ی که بر وایان هیتاوه خوا دامه زراویان ده کات ﴿بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ﴾ به و تهی به پری و جی (که شایه نومانه) ﴿فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ له زیانی دونیادا و له پوژی دوایشدا ﴿وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ﴾ وه خواسته م کارانیش گو مراده کات ﴿وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ وه خوا هه رچی به ویت ده یکات ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ نایا سهیری ئەوانه ت نه کردووه ﴿بَدَّلُوا بَعَثَ اللَّهُ كُفْرًا﴾ له جیانی (سو پاسی) به هه و چاکه ی خوا بی باوه و وسیله بوون ﴿وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ﴾ و گه له که یان به ره و هه لدر برد ﴿جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا﴾ ئەویش دوزه خه که ده چنه ناوی ﴿وَبَشَّ الْقَرَارُ﴾ که جی گایه کی زور خراپه ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا﴾ (بئی باوه ران) چهندها و تابان بۆ خوا بریاردا ﴿يُضِلُّوْا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بۆ ئەوهی (خه لک) گو مرابکه نه له پری گه ی خوا ﴿فَلْيَتَسَوَّأْ﴾ ئەی (موحه مه ده) بلی به وانه راپویرن (له دونیادا بۆ کو ی ده چن؟) ﴿فَإِنْ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ﴾ چونکه بینگو مان چاره نوستان هه ره دوزه خه ده بیت ﴿قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ (ئه ی موحه مه ده) بلی به و به ندانه م که بر وایان هیتاوه ﴿يُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ به پریکی نوژه کان بکه ن ﴿وَيُقِيمُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ و له وهی پیمان داوون به خشن ﴿سِرَآءًا عَلَانِيَةً﴾ به نه نی و ناشکرا ﴿مَنْ قَبِلَ﴾ له پیش ئەوهی ﴿أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ که پوژنیک بیت ﴿لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْلَلُ﴾ نه کرین و فروشتنی تیدایه و نه دو ستایه تی ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ خوا ئەو زاته یه که ئاسمانه کان و زهوی دروست کردووه ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و له ئاسمانه وه بارانی باراندوه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ و هه موو بهر و بوم (ودانه و نیله) یه کی پی رواندووه ﴿رِزْقًا لَّكُمْ﴾ که رزق و پوژیه بۆ ئیوه ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ﴾ هه ره ها که شتی بۆ رام هیتاوان (و خستویه تیه خزمه تانه وه) ﴿لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ﴾ بۆ ئەوهی بر و ات به ناو ده ریادا به فهرمانی خوا ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ﴾ و پو و باره کانی بۆ رام هیتاوان (وله خزمه تاندایه) ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ﴾ وه هه ره ها رامی هیتاوه بۆ تان و (له خزمه تاندایه) ﴿الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ﴾ پوژ و مانگ به هه میشه یی ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه شه و و پوژیشی بۆ رام هیتاوان ﴿۳۱﴾

وَأَتذكَّرُ مِنْ كُلِّ مَآسَآلَتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَتَ اللَّهِ
لَا تَحْصُوهَا إِنْ الْإِنْسَانُ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٢٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ أَمْنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ
الْأَصْنَامَ ﴿٢٥﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَلَن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ
تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّيَّ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٦﴾ رَبَّنَا
إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ
تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ
﴿٢٧﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ
الدُّعَاءِ ﴿٢٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا
وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٣٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٣١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٣٢﴾

﴿وَأَنذَرْتُكُمْ مِّنْ كُلِّ مَآسٍ لَّكُمُوهُ﴾ و ه لهه موو نهو شتانه كه داواتان كردوه بی‌ی به‌خشیوون ﴿وَأَن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ خو نه گهر به‌هره و نیعمه‌ته‌کانی خوا بزمیرن ﴿لَا تُخْصَوْهَا﴾ بوتان نازمیردرین ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ﴾ به‌راستی نادمی (بی‌پروا) ﴿أَظْلَمُ كَفَّارًا﴾ زور ستم کار و سپله‌یه (به‌رام‌به‌ر نیعمه‌ته‌کانی خودا) ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ﴾ (بیریان بخه‌روهه) کاتیک ئیبراهیم ووتی نه‌ی په‌روه‌ردگارم ﴿اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا﴾ هم شاره (مه‌ککه) بکه به‌شاریکی ئارام و ئاسایش ﴿وَأَجْنِبْنِي وَبَنِيَّ﴾ و ه خووم و کوره‌کانم بیاریزه و دوور خه‌روهه ﴿أَن تَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ له‌وه‌ی بته‌کان به‌رستین ﴿رَبِّ إِنِّي نَحِيَّ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارم بیگومان نه‌و بتانه ﴿أَصْلَحَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ﴾ زور له‌خه‌لکیان گومرا کرده (و لایان دان له‌رینگه‌ی راست) ﴿فَمَنْ يَّعْنِي فَإِنَّهُ رَبِّي﴾ جا هه‌ر که‌سینک (له‌پوله‌کانم) شوین من که‌وت نه‌وه بیگومان له‌منه ﴿وَمَنْ عَصَانِي﴾ هه‌ر که‌سیش سه‌ر بیچی کردم ﴿فَإِنَّكَ عَفْوٌ رَّحِيمٌ﴾ نه‌وه بیگومان تو لیئورده‌ی میهره‌بانی ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ دُونِكَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان من هه‌ندیک له‌پوله‌کانم نیشته‌جی کرد ﴿بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ﴾ له‌شیونکی بی کشتو کال دا ﴿عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ﴾ لای ماله‌ی پیروز و ریز گیراوه‌که‌ت ﴿رَبَّنَا لَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان هه‌تا به‌چاکی نوئز به‌جی بیتن و نه‌نجامی بدن ﴿فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ﴾ به‌لکو دلی خه‌لکاتیک و ا لیبکه‌یت ﴿تَهْوِي إِلَيْهِمْ﴾ سوژی و مه‌یلیان بیت بولایان ﴿وَأَرْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ﴾ و لهه‌موو به‌ر و میوه‌یه‌کیش پوزریان بده ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ به‌لکو شوکرانه بژیربن ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان به‌راستی تو ده‌زانی ﴿مَا نَخْفِي وَمَا نَعْلِي﴾ به‌هه‌رچی ده‌یشارینه‌وه و هه‌رچی ده‌ری ده‌برین ﴿وَمَا نَخْفِي عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ و هه‌یج شتی لای خوا شاراوه‌نی به ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ نه‌له‌زه‌وی و نه‌له‌ئاسماندا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هه‌موو سوپاس و ستایشیک بو نه‌و خوایه‌ی ﴿وَهَبْ لِي عَلَى الْكَافِرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ﴾ که‌ئیسماعیل و ئیسحاقی پی به‌خشیم به‌پیری ﴿إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ الدَّاعِئُ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم بیسه‌ری دوعا و پارانه‌وه‌یه ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارم من و روله‌کانم و لیبکه‌ی به‌چاکی نوئزه‌کان به‌جی بیتن ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان پارانه‌وه و نزا که‌م و هر گره ﴿رَبَّنَا آغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان له‌من و باو کم و دایکم و هه‌موو پرواداران بیوره و خوش بیه ﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ له‌پوزنکدا که‌لپیر سینه‌وه ده‌کریت و به‌رپا نه‌بیت ﴿وَلَا تَحْصَيْنَ اللَّهُ عَفْلًا﴾ و مه‌زانه خوا بی ناگایه ﴿عَمَّا يَعْمَلُ الْأَظْلَمُونَ﴾ له‌و (زولم و ستمه‌ی) که‌ستم کاران ده‌یکه‌ن ﴿إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِیَوْمٍ﴾ بیگومان نه‌و دویان ده‌خات بو پوزنیک ﴿تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ﴾ که‌چاوه‌کان تیدا نه‌بله‌ق ده‌بن (و نایونقین له‌ترسا) ﴿١٢﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفْعَدَتْهُمْ أَهْوَاءً ﴿٤٣﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نَحْبُ
دَعْوَتِكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ ۖ أُولَئِكَ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ
مَالَكُمْ مِنَ زَوَالِ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسْكَانِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ
الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا
تُحْسِبَنَّ اللَّهُ مُخِلَّفَ وَعْدِهِ ۚ رُسُلُهُ نِبَاةٌ اللَّهُ عَزِيزٌ
ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ
وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِلُهُمْ مِّنْ قِطْرَانٍ وَتَعْشَى
وُجُوهُهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ
وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

﴿مُهْطِعِينَ﴾ به‌خیرایی دهرپون (به‌دهم بانگ که‌ریانه‌وه) ﴿مُقْنِي زُوسِهِمْ﴾ سه‌ریان به‌رز کردوته‌وه (بو ناسمان) ﴿لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ﴾ پیلوی چاوایان ناتروکیتن ﴿وَأَقْعَدُوا هُمُوهَ﴾ و دلیان خالی به (له‌تیگه‌شتن) ﴿وَإِنْذِرِ النَّاسَ﴾ وه (ئه‌ی موحه‌ممه‌د) ﴿خَلَكُوا﴾ خه‌لکی ئاگاداریکه و بترسینه ﴿يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ﴾ له‌و پورۆهی که‌سزایان بو دیت ﴿يَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئه‌مجا ئه‌وانه‌ی که‌سته‌میان کردووه ده‌لین ﴿رَبَّنَا أَخْرِنا مِنْ أَجْلِ قَرْيَبٍ﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان بو ماوه‌یه‌کی که‌م دوامان بخه ﴿يُحِبُّ دَعْوَتَكَ﴾ تا وه‌لامی بانگه‌وازه‌که‌ت بده‌ینه‌وه ﴿وَنَتَّبِعُ الرَّسُولَ﴾ و شوینی پیغه‌مبه‌ران بکه‌وین ﴿أُولَئِكَ كُونُوا آفَئِسْهُمْ مِنْ قَبْلِ﴾ ئه‌ی ئیوه نه‌بوون پیشترو سویتندان خوارد ﴿مَّا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ﴾ که‌هر گیز له‌ناو ناچن ﴿وَسَكَتُمْ فِي مَسْكِ الَّذِينَ﴾ ههر له‌جی و شوینی ئه‌وانه نیشته‌جی بوون ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که‌سته‌میان له‌خویان کرد ﴿وَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾ و به‌روونی بوتان دهر که‌وت ﴿كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ﴾ که‌چیمان به‌سه‌ر هیتان ﴿وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ﴾ نموونه‌ی زوریشمان بوتان هیئابه‌وه ﴿وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ﴾ بیگومان ئه‌و (بی باوه‌رانه) بیلانی گه‌وره‌ی خویانیان گیرا (دژی پیغه‌مبه‌ره‌کانیان) ﴿وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ﴾ خوای گه‌وره‌ئاگاداره به‌بیلانه‌کانیان ﴿وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ﴾ وه ههر چه‌نده بیلانه‌که‌یان ﴿لَتَرْوُلَنَّ مِنَ الْجِبَالِ﴾ شاخه‌کانی بی‌بترزیت (و له‌بن بیت) ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ﴾ جا و اگومان مبه‌به‌خوا ﴿مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ﴾ ئه‌و به‌لئسه‌ی داویه‌تی به‌پیغه‌مبه‌رانی به‌دی ناهیتیت و نایه‌یتسه‌جی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لاتی خاوه‌ن توله‌یه ﴿يَوْمَ يُدْلُ الْأَرْضُ﴾ له‌روژنیکا که‌ئهم زه‌وی یه‌ده‌گوریت ﴿غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ به‌زه‌وی به‌کی تر و ناسمانه‌کانیش (ده‌گورین به‌ناسمانی تر) ﴿وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ ئه‌وسا هه‌موو (له‌گوره‌کانیان دینه‌ده‌روه) دهرده‌که‌ون بو خودای تنه‌های زال و به‌ده‌سه‌لات به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا ﴿وَتَرَى الْمَجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ﴾ و له‌و پورۆه‌دا تاوان باران ده‌بینی ﴿مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ له‌کوت و زنجیردا بیتکه‌وه به‌ستراون ﴿سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قِطْرَانٍ﴾ پو‌شاکیان قه‌ترانی په‌شه ﴿وَتَعَشَّى وُجُوهُهُمُ النَّارُ﴾ و دم و چاوشیان ئاگر دایو‌شیوه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ﴾ بو ئه‌وه‌ی خواتوله‌و پاداشتی هه‌موو که‌سیک بدات به‌گویره‌ی ئه‌وه‌ی که‌کردویه‌تی ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به‌راستی خوا (موحاسه‌کردن) ولیترسینه‌وه‌ی خیرایه ﴿هَذَا بَلَّغُ لِّلنَّاسِ﴾ ئهم (قورئانه) را‌گه‌یاندن و جاریتکه بو هه‌موو خه‌لک ﴿وَلِيُنذِرُوا بِهِ﴾ وه هه‌تا پیی بیدار بکرنه‌وه ﴿وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ وه بو ئه‌وه‌ی بزائن بیگومان ئه‌و (خوا) به‌رستراویکی تا‌ک و تنه‌هایه ﴿وَلِيَذْكَرُوا وَلِيَؤَلُّوا الْأَلْبَابَ﴾ و تا خاوه‌ن ژیریبه‌کان بیرکه‌نه‌وه و په‌ند وهر بگرن ﴿٥٥﴾

سورة الحجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ ① رَبُّمَا يَوَدُّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ② ذَرَهُمْ يَا كُؤُوا
 وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْمُونَ ③ وَمَا أَهْلَكْنَا
 مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ④ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ
 أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ ⑤ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ
 الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ⑥ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِن كُنْتَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ⑦ مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
 إِذَا مُنْظَرِينَ ⑧ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَفُظُونَ ⑨
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ⑩ وَمَا يَأْتِيهِمْ
 مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ⑪ كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ
 فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ⑫ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ
 ⑬ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ⑭
 لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ⑮

سوره قی الحجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّ﴾ به (ئه لیف، لام، را) ده خوینتریته وه خواراناره به ماناکه ی، بۆ زانیاری زیاتر سهیری
 سه ره تای سوره قی (البقرة) بکه ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ﴾ ئه مانه ئایهت و نیشانه کانی
 قورئانی پروون که ره وه و ئاشکران ﴿رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه وانه ی که بی باوه ر بوون
 (له ئاینده یه کی نزیکدا) زور جار ئاوات ده خوازن ﴿لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ کاشکای موسولمان
 بوونایه. ﴿ذَرَهُمْ يَبْغُوا وَيَكْمُرُوا﴾ لیان گه ری بابخون و رابویرن ﴿وَيُلْهِمُهُمُ الْأَمَلُ﴾ وئومید
 وهیوای بی ئاگیان بکات ﴿فَسَوْفَ يَكْمُرُونَ﴾ جابینگومان له مه و دوا ده زانن (چون سزایان ده دهن)
 ﴿وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْنٍ﴾ (خه لکی) هیچ شاریکمان له ناو نه بردووه ﴿إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ﴾
 مه گهر کاتی دیاری کراو بۆ له ناو چوونیان هه بووه ﴿مَّا تَشِيقُ مِنْ أُمَّةٍ﴾ وه هیچ ئومه تیک
 پیش ناکه ویت ﴿أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِزُونَ﴾ له کاتی له ناو بردنی خو ی ههروه ها دواش ناکه وی ﴿وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي﴾
 (بی باوه ران) ووتیان ئه ی ئه و که سه ی ﴿نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ﴾ که قورئان نیراوه ته
 خوار بۆ سه رت ﴿إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ﴾ به راستی تو شییت ﴿لَوْ مَا تَأْتِيَا بِالْمَلَكَةِ﴾ ده ی بۆ فریشته مان
 بۆ ناهیتی (شایه تی بدات تو پیغه مبه ری) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ﴾ ئه گهر تو له راست گویانیت
 ﴿مَا نَزَّلَ الْمَلَكُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ ئیمه فریشته نا بیرنه خواره وه مه گهر به راست و ره واه نییت
 ﴿وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ﴾ وه ئه و کاته ش ئه وانه مؤله ت نادرین ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ﴾ بیگومان
 هه ر ئیمه قورئانمان ناردو ته خواره وه ﴿وَإِنَّا لَهُ لَحَفِظُونَ﴾ و به راستی هه ر ئیمه ش ده ی پاریزین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾
 سویندیت بیگومان ئیمه پیش تو پیغه مبه رانمان ناردووه ﴿فِي شِعْرِ الْأَوَّلِينَ﴾
 له ناو هوزو کومه له پیشووه کاندای ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ﴾ هیچ پیغه مبه ریکیان بۆ نه هاتووه
 ﴿إِلَّا كَأَنَّهُمْ يَسْتَخَرُونَ﴾ ئیلا گالته ولا قرتیان بی کردووه ﴿كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾
 ئا به و جو ره ئیمه ئه و (قورئانه) ده خه بینه ناو دلی تاوان بارانه وه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ که چی ئه وان
 باوه ری بی ناهیتن ﴿وَقَدْ حَلَّ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ﴾ که بیگومان باوو ریبازی پیشووه کانیش هه ر و ابووه ﴿وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ﴾
 ئه گهر بۆمان بگردنا یه ته وه ﴿بَابَايْنِ السَّمَاءِ﴾ ده ر گایه ک له ئاسمانه وه ﴿نَظَلُّوا فِيهِ﴾
 یعزبون و ئه وان پیایدا بروشتنا یه ته سه ره وه ﴿لَقَالُوا إِنَّمَا سَكَّرَتْ أَبْصَرُنَا﴾ ئه وساهیان ووت
 بیگومان ئیمه چاوبه ستمان لیکراوه ﴿بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْجُورُونَ﴾ به لکو ئیمه کومه لیکین جادوومان لی
 کراوه ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾
وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنْ أَسْرَفَ السَّمْعَ
فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا
رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
عِنْدَنَا خِزْيَانُهُ وَمَا نُنْزِلُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا
الرِّيحَ لَوَاحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ
لَهُ بِمُخْزِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ مُحِيٌ وَنُحْيِي وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ
﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ
قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا
مِّنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَوَفَّقْتُ فِيهِ
مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَاسْجُدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بیگومان ٹیمہ دروستمان کردوہ ﴿فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ چہند بورجیک
 لہ ٹاسماندا ﴿وَرَبَّيْنَاهَا اللَّتَّظَرِينَ﴾ وٹہو (ٹاسمانہ) مان رازاندو تہوہ بؤ سہ رنج دہران و تہ ماشاکہران
 ﴿وَحَفِظْنَاهَا﴾ وٹہو (ٹاسمانہ) مان ہاراستوہ ﴿مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ﴾ لہ ہہموو شہ یتانیکی دہرکراو
 لہ بہ زہی خوا ﴿إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ﴾ مہ گہر ٹہوانہی کہ بہ دزیوہ گوی دہ گرن ﴿فَاتَّبَعَهُ﴾ شہاب مبین
 بہ کسہر گر و ٹاگریکی دیار دواوی دہ کہ ویت (وړاوی دہنی) ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا﴾ زہویشمان راختوہ
 ﴿وَالْقِطَافِهَا رَوَّسِي﴾ وچہند کیو و شاخی دامہ زراومان تیدا داناوہ ﴿وَأَبْنَيْنَا فِيهَا﴾ وړواندو ومانہ تیایدا
 ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّزُونٍ﴾ لہ ہہموو ړووہک و درہختیک بہ ړنک و پنیکی ﴿وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ﴾
 وہ لہو (زہوہ) دا ہو کارہ کانی زیانمان بؤ ٹیوہ رہ خساندوہ ﴿وَمَنْ لَّسْتُ لَهُ بِرَازِقٍ﴾ ہہروہا بؤ
 ٹہوانہش کہ ٹیوہ رزق وړوزیان نادہن ﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَ آخِرَتَيْهِ﴾ وہ ہیچ شتیک نیہ مہ گہر
 خہزینہ کانی لای ٹیمہ بہ ﴿وَمَا نَزَّلْنَاهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ وٹہو (ہہوا) مان ناردوہ کہ پیتیشہری دارو درہخت بیت
 کراو نہ بیت ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوْفِحَ﴾ وہ با (ہہوا) مان ناردوہ کہ پیتیشہری دارو درہخت بیت
 ﴿فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ ٹہمجا لہ ٹاسمانہوہ بارانمان باراندوہ ﴿فَأَنْسَيْنَاكُمْ﴾ وٹہوہ مان پی تیراو
 کردوہ ﴿وَمَا أَشْمَلُهُ بِخَدْرَيْنِ﴾ لہ کاتیکدا ٹیوہ نہ تان دہتوانی ٹہو (ٹاوہ) خہزن بکہن ﴿وَأَنَّا لَنَحْنُ نُحْيِ
 وَنُمِيتُ﴾ بیگومان ہہر ٹیمہ دہزینین و دہشمرنین ﴿وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ﴾ ہہر ٹیمہش میراگری ہہمووانین
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ﴾ سویند بہ خوا ٹیمہ ٹاگادارین بہوانہی لہ پیش ٹیوہوہ بوون
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ﴾ و سویند بہ خوا بیگومان ٹہوانہش دہناسین کہ پاش ٹیوہ دین ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 يَحْشُرُهُمْ﴾ بیگومان ہہر پہروہر دگارت ہہموویان کو دہ کاتہوہ ﴿إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بہراستی ہہر
 خوی کار دروستی زانایہ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بیت بیگومان ٹیمہ ٹادہمیمان دروست کرد
 ﴿مِنْ صَلَافٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ لہ قورپکی رہشی ترشاوی رہق ﴿وَالْحَالِ خَلَقْتَهُ مِنْ قَبْلُ﴾ جنو کہ شمان
 پیشتر دروست کرد ﴿مِنْ نَّارِ السَّمُومِ﴾ لہ ٹاگریکی بہ تین ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ﴾ (بیریان بخہروہ)
 کاتیک پہروہر دگارت بہ فریشتہ کانی فرموو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا﴾ بہراستی من بہ شہرینک دروست دہ کہم
 ﴿مِنْ صَلَافٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ لہ قورپکی رہشی ترشاوی رہق ﴿فَإِذَا سَوَّيْتُهُ﴾ ہہر کاتیک رنک و بیکم
 کرد ﴿وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي﴾ و فوم بہ بہریدا کرد لہ رُوحیک کہ خوم دروستم کردوہ (مہ بہست
 لہ دانہ ہالی رُوح بولای خوا ریزو تہ شریفہ) ﴿فَقَعُوا لَهُ سَجْدِينَ﴾ دہبی یہ کسہر سورڈہی بؤ بہرن ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ
 أَنَّى﴾ ٹیلیس (شہیتان) نہ بیت کہ سہر پیچی کرد ﴿أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾ لہوہی کہ لہ گڈ سورڈہ بہر اندا
 بیت

قَالَ يَا بَلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُنْ
 لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ وَمِنْ صَالِحٍ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٣٣﴾
 قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَچِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ
 الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
 مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا
 أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ
 ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَذَا صِرْطٌ عَلَى
 مُسْتَقِيمٍ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ
 اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾
 لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ
 الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ أَذْخُلُوها بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾
 وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مَُّتَقِيلِينَ
 ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾
 * نَبِيٌّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
 هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

﴿قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ﴾ (خو) فہر مووی ئەی ئیبلیس بۆ چی تو ﴿أَلَا تَكُونُ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾ لہ گہل سوژدہ بہر اندا نہ بوویت؟! ﴿قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدْ لِشَيْءٍ﴾ (ئیبلیس) ووتی: من هیچ کاتی سوژدہ نابہم بۆ بہ شہرینک ﴿خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصِلٍ مِنْ حَمَإٍ مَّشْتُوبٍ﴾ کہ دروست کردوہ لہ قورپکی پەشی ترشاوی رەق ﴿قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا﴾ (خو پتی) فہر موو دہلہوئ (بہہشت) برودہرہوہ ﴿فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾ چونکہ بہرستی تو لہ بہزہیی من دەر کر اوی ﴿وَإِنْ عَلَيَّ اللَّعْنَةُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾ وہ بہرستی نہ فرینت لہ سہرہ تاروژی دواپی ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ ووتی ئەی پەرور دگارم دەی مؤلہتم بدہ تاروژی (مردووان) زیندو دہ کریمہوہ ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خو) فہر مووی ئەوہ بہرستی تو لہ مؤلہت دراوانی ﴿إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾ تاروژی کہ کاتی دیاری کر اوی ﴿قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَغْوَيْتَنِي﴾ ووتی ئەی پەرور دگارم لہ بہر ئەوہی گومرات کردم ﴿لَأَزِيدَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ بیگومان خوشی (دوئا) یان لہ زویدا بۆ دہرازیتمہوہ ﴿وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ وہ بہرستی ہموویان گومرا دہ کہم ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ﴾ بہندہ دلسوژہ کانت نہ بیت ﴿قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ﴾ (خو) فہر مووی ئەمہ ریگای ہق و راستہ بہرہو من ﴿إِنَّ عِبَادِي﴾ بہرستی بہندہ کانی من ﴿لَئْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ﴾ تو هیچ دہسہ لانت نہ بہ سہریاندا ﴿إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ جگہ لہو گومرایانہی کہ شوینت کہ وتوون ﴿وَإِنْ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ وہ بیگومان دوزخ جینگای ہموویانہ ﴿لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ﴾ (دوزخ) حہوت دەر گای ہبہ ﴿لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ﴾ ہەر دەر گایہ کیشیان لہوانہ دابہش کر اوی بۆ چہند بہشیک ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ﴾ بہرستی خو پاریزو لہ خواترسان لہ ناو باخات و کانیادان ﴿أَدْخُلُوْهَا سَلٰمًا آمِنِينَ﴾ (بیان دہو و تریست) بچنہ ناویانہوہ بہہیمنی و ئاسوودہیی ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ﴾ ہەر رق و کینہ بہک لہ دلیاندا بووینت دەرمان ہیناوہ ﴿إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ﴾ برای بہ کترن بہرامبہر بہ کترن لہ سہر کورسی دانیشتون ﴿لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ﴾ لہویدا ماندو و بوونیان تووش نایہت ﴿وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ﴾ و ہەر گیز لہو (بہہشتہ) دەرنا کرین ﴿نَبِّئِ عِبَادِي﴾ ہہوال بدہ بہہندہ کانم ﴿أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ کہ بہرستی ہەر من لیور دہی میہرہانم ﴿وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾ و بیگومان ہەر سزای منہ سزای سہخت ﴿وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَیْفِ إِبْرٰهیمَ﴾ وہ ہہوالیان پی بدہ دہر بارہی میوانہ کانی ئیبراہیم ﴿۵۱﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا
 لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٢﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ
 مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ تَبَشِّرُونَ ﴿٥٣﴾ قَالُوا ابْشَرَكَ بِالْحَقِّ
 فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٤﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
 رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٥﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ
 ﴿٥٦﴾ قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٧﴾ إِلَّا آءَالَ لُوطٍ
 إِنَّا لَمُنَجِّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا أَمْرَاتُهُ وَقَدَرْنَا أَن نَّهَالِمَنَ
 الْغَابِرِينَ ﴿٥٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ آءَالَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦٠﴾ قَالَ
 إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
 يَمْتَرُونَ ﴿٦٢﴾ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَأَسِرْ
 بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ
 وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمَرَ أَنَّ
 دَابِرَهُمْ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٥﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ
 يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٧﴾
 وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ ﴿٦٨﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦٩﴾

﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا﴾ کاتیک چوونه ژوره وه بۆلای ووتیان سه لامت لی بیت ﴿قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ﴾ (ئبراهیم) ووتی به پراستی ئیمه لیسان ده ترسین ﴿قَالُوا لَا تَوَجَّلْ﴾ ووتیان (بنی) مه ترسه ﴿إِنَّا نَبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ﴾ به پراستی ئیمه مژده ت ده ده یینی به (له دایک بوونی) کورینکی زانا ﴿قَالَ أَشَرْتُ لَمْؤِي﴾ ووتی نایا مزگینیم پی ده ده ن ﴿عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكَبَرُ﴾ له کاتیکدا که پیر بووم ﴿فَمَبَشِّرُونَ﴾ ئیتر چی مژده یه کم ده ده نی ﴿قَالُوا بَشِّرْنَا بِالْحَقِّ﴾ ووتیان نهو مژده ی داوامانه بیت پراسته (ودیتته دی) ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْفَاطِنِينَ﴾ جا له نائومیدان مبهه ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ﴾ ووتی جا کی له میهره بانی په روره دگاری نائومید ده بیت ﴿إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ گومریان نه بیت ﴿قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ (ئبراهیم) فهرمووی ئه ی ره وانه کراوان (ی خوا) چ کارینکی گرنگتان هبهه ﴿قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ﴾ ووتیان به پراستی ئیمه نیر دراوین بۆ سه ر گه لیکی تاوانبار (له ناویان به رین) ﴿إِلَّا آءَالَ لُوطٍ إِنَّا لَمَجُوعُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جگه له مال و مندالی لووط که بیگومان هه موویان رزگار ده که یس ﴿إِلَّا أَمْرًا تَقْدَرْنَا إِنَّا هَالِكُونَ﴾ ژنه که ی نه بیت که بیگومان بریار ماند او نهو له پیزی تیاچواندا بیت ﴿فَلَمَّا جَاءَ آءَالَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا کاتیک نیر دراوه کان هاتن بۆ لای خاوخیزانی لووط ﴿قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُكَرَّوْنَ﴾ (لووط) ووتی به پراستی ئیوه ده سته یه کی نه ناسراون ﴿قَالُوا بَلْ جِنَّتَكَ﴾ ووتیان به لکو ئیمه بۆ مان هیناوی ﴿بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾ نهو (سزای) که نه وان تیدا دوودل بوون ﴿وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ﴾ وه ئیمه پراستیمان بۆ تو هیناوه ﴿وَأَنَّا لَصَادِقُونَ﴾ بیگومان ئیمه راست گوین ﴿فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ﴾ جا که واته له به شینکی شه ودا شه وپه وی به (شوینکه و تووان و) خاوخیزانت بکه (له شار ده رچو) ﴿وَاتَّبِعْ أَزْوَاجَهُ﴾ و خوت دوايان بکه وه ﴿وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ﴾ هیچ کامتان لانه که نه وه ﴿وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾ و برون بۆ نهو شوینته ی که فهرمانتان پندراوه ﴿وَفَضَّلْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ﴾ هم کاره مان به نیگا به لووط راگه یاند ﴿أَن دَابِرَهُمْ وَلَا يَلْقَئُ مَقْطُوعٌ مُصْحِحَاتٍ﴾ که بیگومان له به ره به یاندا نه وانه دوا براو ده بن (هه موویان له ناو ده چن) ﴿وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ جا خه لکی (نیربازی) شاره که هاتن (به ره و مالی لووط) و مژده یان به یه کتری ده دا ﴿قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي﴾ (لووط) ووتی دلنیا بن نه مانه میوانی منن ﴿فَلَا تَضْحَكُوا﴾ ده ی ئابروم مبه بن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و له خوا بترسن و شه ره زار و پيسوام مه که ن ﴿قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ ووتیان ئیمه پیمان نه ووتیت نابی به رگری له که س بکه یت (نابنی که س توخت بکه ویت)

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا
 سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَاتٍ لِّأُمَّتٍ وَسِمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لِبَسِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾
 فَانْقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ
 الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيْنَهُمْ ءَايَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ
 ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يُنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ
 الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ
 السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنْ الْمَثَانِي
 وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُ أَزْوَاجًا
 مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ
 إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَا أَنزَلْنَاهُ عَلَى الْمُقْسِمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ (لوط) فہر مووی ئائہ وانہ کچانی منن (مارہیان کہن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ قَعْلِينَ﴾ تہ گہر
 ئیوہ (ئہوکارہ) تہ نجام دہدن ﴿يٰۤاٰمُرُّكَ اِنَّهُمْ﴾ سویتد بہ تہ مہن و ژبانی تو (ئہی مو حہ مہد ﴿لَیْسَ لَہُمْ سَکْرَتَہُمْ یَعْمَہُوْنَ﴾ لہ سہر خو شی خو یاندا سہر گہر دانن ﴿فَاَخَذَتْہُمْ الصَّیْحَةُ مُسْرِقَیْنَ﴾ جا لہ کاتی خو ر ہلہ اتندا شریخہ یہ کی بہ ہیژ گرتنی ﴿فَجَعَلْنٰا عَلَیْہَا سَافِلَہَا﴾ تہ مہجا
 تہو (شارہ) مان سہر و ژیر کرد ﴿وَاَمْطَرْنَا عَلَیْہُمْ حِجَارَۃً مِّنْ سِجِّیْلِ﴾ و گلی بہر دینمان بہ سہر دا باراندن
 ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِیْنَ﴾ بہر استی لہ مہدا بہ لگہی زور ہہ یہ بو ئوانہ ی بیردہ کہ نہوہ ﴿وَاِنَّہَا لَیْسَبِیْلٌ مُّقْبِرٍ﴾ وہ بیگومان تہو (شارہ و یران کراوہ) لہ سہر رینگای سہرہ کی (کاروانہ کان)
 دایہ ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیۃً لِّلْمُؤْمِنِیْنَ﴾ بہر استی لہوہ دا بہ لگہی گرنگ ہہ یہ بو بر واداران ﴿وَإِنْ کَانَ اَصْحَبُ الْاَیْکَةِ ظٰلِمِیْنَ﴾ بہر استی خواہن باخاتہ زور پرہ کانیش (قہومی شو عہ یب) لہ سستہم
 کاران بوون ﴿فَاتَّقَمْنَا مِنْہُمْ﴾ جا تو لہ مان لی سہندن ﴿وَاِنَّہُمْ لَیْلَیْمٌ مُّیْنٍ﴾ جا بہر استی تہم
 دووانہ لہ سہر رینگایہ کی ناشکر دان ﴿وَلَقَدْ کَذَّبَ اَصْحَبُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِیْنَ﴾ سویتد بہ خوا بیگومان
 خہ لکی حیجریش (گہ لہ کہی صالح) بروایان بہ پیغہ مہرہ کانیان نہ کرد ﴿وَاَتَتْہُمْ اٰیٰتُنَا﴾
 بہ لگہ و نیشانہ کانی خو مانمان پیدان ﴿فَاَنۢوَاۡعَنۡہَا مُعْرِضِیْنَ﴾ بہ لام تہوان پروویان لی وەر گپرا ﴿وَکَاۡنُوۡا یَتَحَوَّنَ مِنَ الْجَبَالِ﴾ تہوانہ لہ شاخہ کاندادہ یانتاشی ﴿یٰۤاٰمِنِیْنَ﴾ خانووی زوری (قایمی)
 بی ترس و بیم ﴿فَاَخَذَتْہُمْ الصَّیْحَةُ مُضْطَرِیۡحِیۡنَ﴾ تہ مہجا دہنگ و بیاهہ لساخانیک کی بہ ہیژ گرتنی
 لہ بہرہ بیاندا ﴿فَاَنۢوَاۡعَنۡہُمْ مَّا کَاۡنُوۡا یُکْسِبُوۡنَ﴾ جا ہر چیان کردبوو (خانو و لہ چیا کاندادہ) ہیچ سوودی
 پی نہ گہ یاندن ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ﴾ وہ ئیمہ ئاسمانہ کان و زہویمان دروست نہ کردوہ
 ﴿وَمَا بَیۡنَہُمَا اِلَّا الْبَاطِلُ﴾ تہوہش لہ نیوانیاندہ یہ بہ ہق و راستی نہ بیت ﴿وَإِنَّ السَّاعَۃَ لَآتِیۃٌ﴾ وہ بیگومان
 پروژی دواپی دیت ﴿فَاَصۡفَحَ الصَّفۡحَ الْجَمِیۡلَ﴾ توش بہ جوانی چاوپوشی بکہ لیان ﴿اِنَّ رَبَّکَ هُوَ
 الْخَلّٰقُ الْعَلِیۡمُ﴾ بہر استی ہر بہر وەر دگارت بہ دی ہیتہری زانیہ ﴿وَلَقَدْ اَتٰیۡنَکَ سَبۡعًا مِّنَ الْمُنٰثِرِیۡنَ﴾
 سویتد بہ خوا بہر استی حہوت ئایہ تی دووبارہ کراوہ مان پی بہ خشیت (مہ بہ ست لہ سورہ تی
 الفاتحہ یہ کہ چہند جارتک لہ نویرڈا دووبارہ دہ بیتہوہ) ﴿وَالْقُرْآنَ الْعَظِیۡمَ﴾ ہر وہا قورئانی
 گہ و رہش ﴿لَا تَحۡدَنَّ عَیۡنَکَ اِلَیۡ مَا مَتَّعَیۡنَاہُ﴾ (ئہی مو حہ مہد ﴿لَیْسَ لَہُمْ سَکْرَتَہُمْ یَعْمَہُوْنَ﴾ لہ سہر خو شی خو یاندا سہر گہر دانن ﴿فَاَخَذَتْہُمْ الصَّیْحَةُ مُسْرِقَیْنَ﴾ تہ مہجا
 (دونیا) کدہ او مانہ بہ ﴿اَزَوۡجًا مِنْہُمْ﴾ کو مہ لیک لہو بی باوہر انہ ﴿وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَیْہِمْ﴾ وہ میان بو مہ خو
 ﴿وَاحۡضِرۡ جَنّٰحَکَ لِّلْمُؤْمِنِیۡنَ﴾ وہ بالی بہ زہیسی راخہ بو بر واداران ﴿وَقُلۡ اِنَّا اَلۡنٰذِرُ الْمُیۡنَ﴾ وہ بلی
 بہر استی من تر سیئہ ریکی پروون و ناشکر ام (دہ تان تر سیئم لہ سزایہ ک) ﴿کَمَا اَنۡزَلۡنَا عَلَی الْمُفۡتَسِیۡمِیۡنَ﴾
 ویتہ ی تہو (سزایہ) ی نار دمان بو دابہش کہ ران (مہ بہ ست پی جولہ کہ و گاورہ کانہ کہ باوہریان دہ کرد
 بہ ہہندیکی قورئان و بی باوہریش بوون بہ ہہندیکی تری) ﴿

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِصْيَةً ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسَعَنَّهُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ
 عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ
 يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
 أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ
 مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سورة النحل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ
 ﴿١﴾ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ
 عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ
 الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنْعَامَ
 خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
 ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ﴾ ۹۱ ﴿ثَوَانِي كَقُورِثَانِيَانِ كَرْدِه چَہ نَد بَہ شَہ وِہ (بَاوِہ دَار بُوون بَہ ہَہ نَد ی کِی و کافریش بُوون بَہ وِہ ی تری) ۹۲ ﴿قُورِثَانِيَانِ لَسَلَنَّهُمُ أَجْمَعِينَ﴾ جَا سُوینَد بَہ پَروہ رَد گَار ت پَر سِیَار لَہ ہ مَوِیَان دَہ کَہ یں ۹۳ ﴿عَمَّا کَاؤُا یَعْمَلُونَ﴾ لَہ وِہ ی کَہ دَہ یَا نَکَر د (لَہ دُونِیَا دَا) ۹۴ ﴿فَأَصْحَابُ بُعَاثُومُ﴾ جَا ہ ہ ر فہ ر مَانِی ک ت پِی دَہ رِی ت بَہ تَا شَکَرَا رَا ی گَہ ی نَہ ۹۵ ﴿وَأَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ و گُو ی بَہَا وِہ ش دَانِہ رَان مَہ دَہ ۹۶ ﴿إِنَّا کَفَّيْنَاکَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾ بَہ رَا سْتِی ثِی مَہ تُو دَہ پَارِی زِی ن لَہ شَہ ر وِی لَانِی ثَہ و کَہ سَانِہ ی گَالِثَہ وَا قُرْتِی دَہ کَہ ن بَہ ثَا ی نَہ کَہ ت ۹۷ ﴿الَّذِينَ یَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ ثَہ وَانِہ ی لَہ گَہ ل خَوَا دَا پَہ ر سْتَرَا وِی کِی تَر دَادَہ نِی ن ﴿فَسَوْفَ یَعْلَمُونَ﴾ جَا دَوَاتَر دَہ زَانِی (چُون سَزَا یَان دَہ دَہ یں) ۹۸ ﴿وَلَقَدْ نَعَّمْنَا﴾ سُوینَد بَہ خَوَا یِی گُومَان ثِی مَہ دَہ زَانِی ﴿أَنَّکَ یَضِیْقُ صَدْرُکَ بِمَا یَقُولُونَ﴾ کَہ بَہ رَا سْتِی تُو دَلْت تَہ نَگ دَہ ی بَہ وِہ ی ثَہ وَانِہ دَہ ی لِی ن ۹۹ ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ﴾ کَہ وَا تَہ تَہ سِی بَحَانِی پَہ ر وِہ رَد گَار ت بَکَ ﴿وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ و لَہ سُو رُذَہ بَہ رَان بَہ ۱۰۰ ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّکَ﴾ وِہ پَہ ر وِہ رَد گَار ت پَہ ر سْتَہ ﴿حَتَّى یَأْتِیَکَ الْیَقِیْنُ﴾ ہ ہ تَا مَر د ن ی ہ خَہ ت پِی دَہ گَرِی ت ۱۰۱

سورہ قی ﴿النَّحْلُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بَہ نَا وِی خَوَا ی بَہ خَشِی نَدَہ ی مِی ہ ر ہَا ن

﴿أَنَّا أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ﴾ ثَہ وَا فہ ر مَانِی خَوَا (بَہ سَزَا دَانِیَان) هَات بُو یَہ پَہ لَہ مَہ کَہ ن (لَہ هَاتِنِی) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا یُشْرِكُونَ﴾ پَہَا ک و یِی گَہ ر دِی بُو خَوَا لَہ ہ ہ ر شِی تِک ثَہ وَانِہ دَہ ی کَہ ن بَہَا وِہ شِی ۱ ﴿يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ﴾ فَرِی شْتَہ دَہ نَبِرِی تَہ خَوَا رَہ وِہ بَہ وِہ حِی بَہ فہ ر مَانِی خَوِی ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بُو ہ ہ ر کَہ سِی ک لَہ بَہ نَدَہ کَانِی کَہ خَوِی بِیہ وِی ت ﴿أَنَّا نُنْزِلُهَا﴾ بَہ وِہ ی کَہ خَہ لَکِی بَہ ر سِی ن ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾ کَہ بَہ رَا سْتِی یِی جَگَہ لَہ مَن ہ یِی ج پَہ ر سْتَرَا وِی کِی تَر نِی یَہ کَہ وَا تَہ ہ ہ ر لَہ مَن بَہ ر سَن ۲ ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خَوَا) ثَا سْمَانِہ کَان و زَہ وِی بَہ ہ ہ ق دُرُوس ت کَر د ﴿تَعَالَى عَمَّا یُشْرِكُونَ﴾ بَہ ر ز و بَلَنَدَہ لَہ ہ ہ ر چِی ثَہ وَانِہ دَہ ی کَہ ن ہَا وِہ شِی ۳ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ (خَوَا ی گَہ وِہ ر) تَا دَہ ی دُرُوس ت کَر د لَہ دَلُوبَہ ثَا وِی ت ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ﴾ کَہ چِی بُو تَہ دُورْ مَنِی کِی تَا شَکَرَا ی (بَہ ر نَا مَہ کَہ ی خَوَا دَا) ۴ ﴿وَالْأَنعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ﴾ تَا زَہ لِی شِی بُو ثِی و دُرُوس ت کَر د وِہ ﴿فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْعُومٌ﴾ کَہ (ہَوِی) گَہ ر مَانِی و کَہ لِکِیَان تِی دَا یَہ ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ وِہ لَہ (گُوشِی) ثَہ وَا ن دَہ خُون ۵ ﴿وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ﴾ وِہ بُو ثِی و ہ ہ یَہ لَہ و (تَا زَہ لَانَہ دَا دِی مَہ نِی) جَوَانِی و رَا زَا وِہ ﴿حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَمْرُجُونَ﴾ کَانِی دَہ یَان ہ یِی نَہ وِہ لَہ وِہ ر گَا و کَاتِی کِش دَہ یَان بَہ ن بُو لَہ وِہ ر گَا ۶

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِلَاغِيهِ إِلَّا شِقِّ
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهْدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُمْ
مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْزِلُ لَكُمْ
بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِي إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾
وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاجِرَ
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

﴿وَنَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ﴾ (هه‌هندی له‌و مالآتانه) باره‌کانتان هه‌لده‌گرن (وده‌بیهن) بۆ شار و جیگایه ﴿لَمْ تَكُونُوا إِلَيْهِ إِلَّا شِقَاقَ الْأَنفُسِ﴾ که‌تیوه پنی نه‌ده‌که‌یشتن مه‌گه‌ر زور به‌ناره‌حمت نه‌بیټ ﴿إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَوْفٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی په‌روه‌دگار تان زور به‌سوز و به‌به‌زیی‌یه (بۆ‌ئاده‌می) ﴿وَالْحَبْلَ وَالْأَقَالَ وَالْحَمِيرَ﴾ وه‌ئه‌سپ و ماین و ئیسترو گوی دریز (ی بۆ دروست کردون) ﴿لَتَرْكَبُنَّهَا وَزِينَةً﴾ له‌به‌رئه‌وه‌ی سواریان بن و هو‌ی پازانه‌وه‌ش بن بۆ‌تیوه ﴿وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه‌ (خوا) شتی وا دروست ده‌کات که (ئیستا) ئیوه‌نایزانن ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ﴾ ریگای راست نیشان‌دان (به‌به‌نده‌کان) ته‌نها بۆ‌خواهه ﴿وَمِنْهَا جَائِرٌ﴾ وه‌هه‌ندیك له‌ریگاکان لارو ناریکه ﴿وَلَوْ شَاءَ لَهَدَّكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر (خوا) بیویستایه‌هه‌مووتانی پیتمونوی ده‌کرد ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ ئهو (خوا) زاتیکه که له‌ئاسمانه‌وه‌بارانی بۆ‌باراندون ﴿لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ﴾ ئاو خوارده‌نه‌وتان له‌و (بارانه) یه ﴿وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ﴾ وه‌و‌ی سه‌وز بوونی پوه‌کیشه که‌مه‌ر و مالآتی لی ده‌له‌وه‌پتن ﴿يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ﴾ به‌و (ئاوه‌خوا) بۆتان ده‌پوینت کشتوکال ﴿وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَبَ﴾ و زه‌یتوون و دار خورما میو و په‌ز ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه‌ه‌موو به‌رو میوه‌یه‌ک ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (باس کرا) به‌لگه‌یه‌کی پروون هه‌یه‌بۆ ئهو که‌سانه‌ی بیرده‌که‌نه‌وه ﴿وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه‌پامی هیناوه‌بۆتان شه‌وو و پوژ (له‌خزمه‌تی ئیوه‌دایه) ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و خورو مانگ ﴿وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرٍ﴾ هه‌روه‌ها ئه‌ستیره‌کانیش رام هینراوون به‌فه‌رمانی خوا ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (باس کرا) به‌لگه‌ی زور هه‌یه‌بۆ ئه‌وانه که‌زیرن و تیده‌گه‌ن ﴿وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ (پامی هیناوه) بۆتان ئه‌وه‌ی دروستی کردووه‌له‌زه‌ویدا و بلاوی کردووه‌وه ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ که‌په‌رنگ و جوړیان جیاوازه ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا باسکرا ﴿لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾ نیشانه‌یه‌کی پروون هه‌یه‌بۆ ئه‌وانه‌ی که‌تأموزگاری وه‌رده‌گرن ﴿وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا﴾ وه‌ئهو (خوایه) زاتیکه که‌ده‌ریای پام هیناوه‌بۆ ئه‌وه‌ی گوشتی تازه‌ی لی بخون (مه‌به‌ست ماسی وهاوشیوه‌کانیه‌تی) ﴿وَلَسْتَ تَخْرُجُ مِنْهُ حُلِيَةً تَلْبَسُونَهَا﴾ وه‌بۆ ئه‌وه‌ی خشلیشی لی ده‌ر به‌یتن که‌ده‌ی پو‌شن (بۆ خو‌پازاندنه‌وه‌هه‌ک دوپ‌وسه‌ده‌ف و مرواری) ﴿وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَازٍ فِيهِ﴾ و که‌شتیه‌کان ده‌بینی ئاوی ده‌ریاکه له‌ت ده‌که‌ن ﴿وَلَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وه‌بۆ ئه‌وه‌ی هه‌ندیك له‌فه‌زل و پو‌زی خوا به‌ده‌س بیتن و بۆ ئه‌وه‌ی سوپاسی خواش بکه‌ن ﴿۱۱﴾

وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَّمَتِ بِالْجَمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ
غَيْرَ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ
وَحِيدٌ فَأَلْزَمُوا الْيَوْمَنُوتَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُّنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَاجِرَمَ رَبِّ اللَّهِ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا
يُعْلَنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم
مَّاذَا أُنْزِلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا
أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ
بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلِيسَاءَ مَا يُزِرُّونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

﴿وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوًى﴾ وہ (خوا) لہزہ پیدا چہند شاخیکی دامہ زراوی داناوہ ﴿أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ﴾ بؤ
 ئہ وہی ئیوہ نہ لہرزیتیت وبتوانن لہسہری بڑین ﴿وَأَنْهَكَ﴾ وہ چہم و پروباری (تیاداناوہ) ﴿وَسُبُلًا
 لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ہر وہا ریگای زور (ی بہدی ہیناوہ) بؤ ئہ وہی ئیوہ پری ی پی دہر کہن ﴿۱۵﴾
 ﴿وَعَلَّمَكُم مَّا لَمْ يَكُن لَّكُمْ يَهْتَدُونَ﴾ ہر وہا نیشانہی زوری داناوہ بہئہ ستیرہش خہلکی پری دہر ئہ کہن
 (لہشہودا) ﴿۱۶﴾ ﴿أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ﴾ جا ئایا زاتیک (ئہمانہ) دروست دہ کات وہک کہسیک وایہ
 کہ ہیچ دروست نہ کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ئہ وہ بؤ بیر ناکہ نہوہ؟ ﴿۱۷﴾ ﴿وَإِنْ تَعْدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْصَوْهَا﴾
 وہ ئہ گہر (بتانہویت) نیعمہ کاتی خوا بزمیرن ناتوانن بیان ژمیرن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بہراستی
 خوا لیسوردہی میہرہبانہ ﴿۱۸﴾ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُوتُ﴾ وہ خوا دہ زانی چی دہ شار دنہوہ ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ﴾
 وچی ناشکرادہ کہن ﴿۱۹﴾ ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئہ وانہش هاواریان لی دہ کہن بیجگہلہ خوا
 ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ ہیچ شتیک دروست ناکہن بہلکو خویان دروست کراون ﴿۲۰﴾ ﴿أَمْ أَرْبُ
 أَعْيُنٍ﴾ مردووی بی گیانن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ (ئہو بتانہ) ہہست ناکہن کہی (خویان
 وخہلکی) زیندو دہ کرینہوہ ﴿۲۱﴾ ﴿إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ خوا ی ئیوہ خواہ کی تاک و تہنایہ
 ﴿قَالِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ جا ئہوانہی کہبروا ناہینن بہروری دواپی ﴿فُلَوْهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
 مُسْتَكْبِرُونَ﴾ دلہ کانیان بی باوہرہوہ ہمیشہ خویان بہزل دہ زانن ﴿۲۲﴾ ﴿لَا جَرَمَ أَنْ اللَّهُ يَعْلَمَ﴾ راستہ
 بیگومان خوا دہ زانیت ﴿مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ بہئہ وہی دہی شارنہوہوہ ئہ وہی ناشکرای دہ کہن
 ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ﴾ بہراستی خوا خو بہزل زانانی خوش ناویت ﴿۲۳﴾ ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ﴾ وہ کاتیک بہوانہ بوترتت ئایا بہرہوہر دگارتان چی ناردوتہ خوارہوہ
 ﴿قَالُوا أَأَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ﴾ دہلین حیکایہت وئہفسانہی پرو پوچی پیٹسوہوہ کان ﴿۲۴﴾ ﴿يَحْمِلُوا
 أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً﴾ بؤ ئہ وہی باری گوناہی خویان بہتہواوی ہہلبگرن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہروری دواپدا
 ﴿وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضْلِلُونَ﴾ لہگل ہہندیک لہباری گوناہی ئہوانہی کہ ئہمان گومرایان دہ کردن
 ﴿يَعْرِضُ﴾ بہبی زانباری ﴿الْأَسَاءَ مَا يَزِيْرُونَ﴾ بیدار بن زور بہدہ ئہ وہی کہہہلیدہ گرن (و دہیگرنہ
 ئہستو) ﴿۲۵﴾ ﴿قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ بہراستی ئہوانہش کہ لہپیٹش ئہمانہوہ بوون پیلانیان گیرا
 ﴿قَالَ اللَّهُ بَيْنَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ﴾ جا خوا کوشک و خانوہ کانیان لہ بن و بناغہوہ دہر ہینا
 ﴿فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ﴾ ئہوسا سہربانہ کانیان لہسہریانہوہ روخا بہسہریاندا ﴿وَأَنَّهُمْ
 الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہلایہ کہوہ سزایان بؤ ہات کہہہستیان پی نہدہ کرد ﴿۲۶﴾

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ
 كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ
 الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
 ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقُوا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ
 إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ
 خَالِدِينَ فِيهَا فَلَيْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَقِيلَ
 لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
 هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ
 ﴿٣٠﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾
 الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
 ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ
 تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾
 فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٤﴾

﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ﴾ پاشان له‌روژی دوایدا ریسوا و سهرشوریان ده‌کات ﴿وَيَقُولُ أَإِنَّ شَرْكَاءَی
الَّذِينَ﴾ و (خوا بییان) ده‌فهرمویت له‌کویتن ئه‌و هاوبه‌شانه‌ی ﴿كُنْتُمْ تُشْفِقُونَ فِيهِمْ﴾ که‌ئیه‌و له‌بهر
ئه‌وان ململانیی (پیغه‌مبهره‌کان و بر‌واداران) تان ده‌کرد ده‌باره‌یان ﴿قَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ﴾ ئه‌وانه‌ی
زانباریان پی‌ درابوو ده‌لین ﴿إِنَّ الْحِزْبَ الْيَوْمَ وَالسَّوءَ﴾ به‌راستی ریسوایی و به‌دبه‌ختی ئه‌م‌رو ﴿عَلَى
الْكَافِرِينَ﴾ بۆ بی‌ باوه‌رانه ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌فریشته‌کان گیانیان ده‌کیشن
﴿ظَالِمِیْ أَنْفُسِهِمْ﴾ له‌کاتیکدا ستم کار بوون له‌خویان ﴿فَأَقْلُوا النَّسَمَ﴾ جاله‌و کانه‌دا مل که‌چ ده‌بن
﴿مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ﴾ (و ئه‌لین) ئیمه‌هیچ خراپه‌یه‌که‌مان نه‌کردووہ ﴿بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾
به‌لی (خراپه‌تان کردووہ) بیگومان خوا ئاگاداره‌به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ئیه‌و ده‌تانکرد ﴿وَأَدْخُلُوا
أَتَوْبَ جَهَنَّمَ﴾ که‌واته‌له‌ده‌ر گاکانی دۆزه‌خه‌وه‌بر‌ونه‌ژوره‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا بمیننه‌وه‌به‌ه‌میشه‌ی
و (هه‌تا هه‌تایی) ﴿فَلَيْشَ مَثْوًى الْمَكْذِبِينَ﴾ نای جیگه‌ی خۆبه‌گه‌وره‌زانان چه‌ند ناخوش و خراپه ﴿وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وه‌ووترا به‌وانه‌ی که‌خویان پاراست (له‌بی‌بروایی) ﴿مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ﴾
ئه‌وه‌په‌روه‌ردگارتان چی ناردۆته‌خواره‌وه؟ ده‌لین خیر و چاکه ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةً﴾ بۆ ئه‌وانه‌ی که‌له‌م دونیایه‌دا چاکه‌یان کردووہ چاکه‌هیه ﴿وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ﴾ و بیگومان
جیگای روژی دوایی چاکتره ﴿وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ﴾ وچ خوشه‌مال و شوینی پارێزکاران و له‌خواترسان
﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ به‌هه‌شتانیک جیگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یین که‌ئه‌وان ده‌چنه‌ناوی
﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ و باره‌کانی ده‌رۆن به‌ژیر (قه‌سر و دره‌خته‌کان) یاندا ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾
له‌و به‌هه‌شتانه‌دایه‌ئه‌وه‌ی بیانه‌وی بۆیان ناماده‌یه ﴿كَذَلِكَ يُخْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾ ئابه‌و جۆره‌خواپاداشتی
خۆ پارێزهران و خواناسان ده‌داته‌وه ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌فریشته‌کانی
(گیان کیشان) گیانیان ده‌کیشن به‌پاکی ﴿يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾ (فریشته‌کان) ده‌لین سه‌لامتان لی
بیت ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بچنه‌به‌هه‌شته‌وه‌به‌هوی ئه‌وه‌ی که‌ده‌تانکرد (له‌دونیا‌دا) ﴿هَلْ يَظُنُّونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ئایا (ئه‌و بی‌باوه‌رانه) چاوه‌رێ ی چی ئه‌که‌ن جگه‌له‌وه‌ی
فریشته‌کان بۆتان یین و (گیانیان بکیشان) ﴿أَوْ يَأْتِي أَمْرٌ رِکٌّ﴾ یان فهرمانی په‌روه‌ردگارت بیت
(بۆ سزادانیان) ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ ئه‌وانه‌ی پێش ئه‌مانیش هه‌روه‌کو ئه‌مانیان کرد
﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ و خواسته‌می لی نه‌کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به‌لکو خویان سته‌میان
له‌خویان ده‌کرد ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا﴾ له‌ئاکامدا تۆله‌ی ئه‌و خراپانه‌یان تووش بوو
که‌کردبوو یان ﴿وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ وه‌ئه‌و (سزا) ی که‌ئه‌وان گالته‌یان پی‌ ده‌کرد ده‌وری دان
و هاته‌سه‌ریان ﴿۳۱﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٦﴾ إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٧﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ لِيَبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَآجِرٌ لَآخِرَةٌ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ ٹہوانہی ہاوبہشیان داناوہ بڑ خوا دلین ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ ٹہ گہر خوا بیوستایہ ﴿مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ بیجگہ ٹہو (خوا) ہیج شتیگمان نہدہ پہرست ﴿نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا﴾ نہ ٹیمہو نہ باو و باپیرانمان ﴿وَلَا آخَرَمَنَا﴾ وہ ہراممان نہدہ کرد ﴿مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہیج شتیگ بہ بی فہرمانی ٹہو ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ پیشینانی ٹہ مانیش ہہر بہو جورہیان دہ کرد ﴿فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ ٹایا پیغہ مہبران ہیچیان لہ سہرہ بیجگہ لہراگہ یاندنیکی ﴿الْمُبِينُ﴾ ٹاشکرای (ٹایانی یہ کتابہرستی) ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا﴾ سویتند بہ خوا لہ ناو ہہ موو گہل و ٹوممہ تیکدا پیغہ مہر یگمان ناردو وہ ﴿أَبِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الصَّلَاةَ﴾ (کہ فہرمان دہ کہن بہ خہ لکی) بہوہی تہنہا خوا بہرستن و دوور کہو نہوہ لہ (بہرستنی) ہہر بہر ستراونیکی تر ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ﴾ جا خوا ہہندیکی لہو (ٹوممہ تانہ) رینمونی کرد ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ﴾ و ہہندیکیشیان (لہ بہر خراپیان) گومرای یہ خہی گرتن ﴿فَيَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا﴾ دہی بہ زہویدا بگہرین و تہ ماشاکہن ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَ الْمُكَذِّبِينَ﴾ سہر ٹہ نجامی بی باوہران چوٹ بوو ﴿إِنْ تَخَرَضَ عَلَى هَدْيِهِمْ﴾ ہہر چہند زور سووربی لہ سہر رینمونی ٹہوانہ (بی سوودہ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ﴾ چونکہ بہر پراستی خوا رینمونی کہ سبتک ناکات کہ (بیہوی) گومرای بکات ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ﴾ ہیج ہشتیوانیکیشیان نی یہ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ﴾ وہ ٹہوانہ زور توند سویتندیان دہ خوار دہ خوا ﴿لَا يَجْعَلُ اللَّهُ مِنْ يَمُوتٍ﴾ (دہیان ووت) ہہر کہس ہمریت خوا زیندووی ناکاتہوہ ﴿بَلَى وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا﴾ بہ لی (زیندووی دہ کاتہوہ) بہ لیتیکی ہق و پراستی خوا یہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام زور بہی خہ لکی نازانن ﴿يَسْتَبِينَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ بوٹہوہی روونی بکاتہوہ بوخہ لکی ٹہوہی تیایدا جیاوازن ﴿وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و تانہوانہش کہ بی باوہر بوون بزائن ﴿أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ﴾ کہ بہر پراستی ٹہوان دروزن بوون ﴿إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ﴾ بہر پراستی کاتیک (زیندوو کردنہوہ وہ دہیہتانی ہہر شتیگمان) بویت ﴿أَن نَّقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ (ٹہمہ یہ) کہ پنی دہ ٹین بہ ٹہویش یہ کسہر دہ بیت ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ﴾ وہ ٹہوانہی لہ پری خوا دا کوچیان کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا ظَنَرُوا﴾ دوا ی ٹہوہی ستہ میان لی کرا ﴿لَنَبْوَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ بیگومان لہ دونیادا نیستہ جی یان دہ کہین زور بہ چاکی ﴿وَلَا خَيْرَ لِّلْآخِرَةِ أَكْثَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ وہ بہر پراستی پاداشتی پوڑی دوا بی گہورہ ترہ ٹہ گہر بیان زانیایہ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ ٹہوانہ کہ سانیک بوون دانیان بہ خویندا گرت و تہنہا ہشتیان بہ پہر و ہر دگاریان دہ بہست ﴿۱﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ
فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَاهُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ
رَبَّكُمْ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
يَتَفَيَّؤُا ظِلَّ اللَّهِ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ
وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبَرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ * وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ
أَشْثِينَ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ
نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْءُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا
كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وہ پہلے بھی نہ بھیجے گا کہ ﴿إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيَ إِلَيْهِمْ﴾ بھیجے گا کہ ﴿بِأَوَانٍ﴾
 کہ نیگامان ہو ناردوون ﴿فَسَلُّوا أَعْلَى الدِّكْرِ﴾ دہی پرسیار بکھن لہ زانایان ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْمَلُونَ﴾
 تہ گہر تئوہ نازانن ﴿يَا بَنِيَّ وَالزُّبُرُ﴾ لہ گہل چہ ندین بہ لگہو بہ راوی ئاسمانی ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الدِّكْرَ﴾ وقرور ئانیشمان ہو تو نارد ﴿لِيُثَبِّتَ لِلنَّاسِ مَآئِزَ الْيَتِيمِ﴾ ہو ئوہی روونی بکھیتہوہ ہو خہ لکی
 ئوہی بویان نیر دراوہ تہ خواروہ ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بہ لکو بیر بکھنہوہو تئ بگہن ﴿أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا
 السَّيِّئَاتِ﴾ دہی ئایا ئوہانہی کہ پیلان و خراپہ یان کردوہ ہی باکن و ناترسن لہوہی ﴿أَنْ يَخْشِفَ اللَّهُ بِهِمُ
 الْأَرْضَ﴾ کہ خوابان بات بہ ناخی زہویدا ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ﴾ یان سزایان ہو بیت ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾
 لہ شوئیکہوہ کہ ہستہی ہی ناکہن ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِيلِهِمْ﴾ یان (سزا) بیان گریت لہ کاتی گہران
 و ہاتو چوڈا ﴿فَمَاهُمْ يُمَجِّجُونَ﴾ تیر ناتوانن خو یان قوتار کھن ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّنٍ﴾ یان لہ کاتی کدا
 دہ ترسن (لہ سزادان) لہ ناویان دہ بات ﴿فَإِنَّ رَبَّكُمُ لَرَّوْفٌ رَحِيمٌ﴾ بیگومان بہ روہ رد گارتان زور دل سوز
 و میہر بانہ ﴿أَوْ لَعَلَّكُمْ إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ ئایا ئوہانہ نابین و سہر نچ نادہن کہ ہرچی خوا دروستی
 کردوہ ﴿يَتَفَتَّوْا ظِلَالَهُ﴾ سہیرہ کانیان دہ گوریت ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ﴾ بہ لای راست و چہ باندا
 ﴿سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ لَا دِخْرُونَ﴾ بہ مل کہ چہوہ سوژدہ ہو خوا دہ بن ﴿وَلَهُ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 ہرچی لہ ئاسمانہ کان و زہویدایہ ہر ہو خوا سوژدہ دہ بن ﴿مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُشْكِرُونَ﴾
 لہ گیان لہ بہران و فریشتہ کان لہ ہمان کاتدا خوشیان بہ گہورہ دانانین ﴿يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوَّيْمِهِ﴾
 لہ بہ روہ رد گاریان دہ ترسن کہ لہ لای سہرویانہوہیہ ﴿وَيَقْعُلُونَ مَا يُمْرُونَ﴾ و ہر فہرمانیکیان
 ہی بکریت دہیکہن ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ﴾ خوا فہر مووی دوو بہر ستر او ہو خوتان
 دامہ نین ﴿إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ بیگومان بہر ستر او (ی ئوہ) تہ نہا یہ کیکہ (کہ خوی گہورہ و بالادہستہ)
 ﴿فَإِنِّي فَارِهُونٌ﴾ کہواتہ ہر لہ من ترسن ﴿وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہ نہا مولکی خواہ
 ئوہی لہ ئاسمانہ کان و لہ زہویدایہ ﴿وَلَهُ الَّذِينَ يُضِلُّونَ﴾ وہ گوئراپہ لی بہر دہوام ہر ہو ئوہ ﴿أَفَغَيْرَ اللَّهِ
 تَتَّقُونَ﴾ دہی ئایا لہ غیری خوا دہ ترسن؟ ﴿وَمَا يَكُرُّنَ تَعْمَرُ فِى اللَّهِ﴾ وہ ہر چاکہ و بہرہیہ کتان
 ہہ بیت ئوہ ہہ مووی لہ خواوہیہ ﴿ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ﴾ پاشان کاتیک دوو چاری زیان و نارہ حہتہک بین
 ﴿فَإِلَآئِهِ تَجْعَرُونَ﴾ ئوہ پەناو ہاوار ہر ہو لای ئو دہ بن ﴿ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ﴾ لہ پاشان کاتیک
 نارہ حہتہک ی لہ سہر لابر دن ﴿إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ﴾ کتوپر دہستہیہک لہ ئوہ ﴿يَرِيهِمْ يُشْرِكُونَ﴾ ہاوبہش
 بریار دہدہن ہو بہ روہ رد گاریان (ودہ گہر پئوہوہ سہر ہی باوہری) ﴿﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيجعلون
 لما لا يعلمون نصيباً مما رزقناهم تالله لنتعلن عما كنتم
 تفترون ﴿٥٦﴾ ويجعلون لله البنات سبحانه ولهم ما يشتهون
 ﴿٥٧﴾ وإذا بشر أحدكم بالأنثى ظل وجهه مسوداً وهو كظيم ﴿٥٨﴾
 يتوارى من القوم من سوء ما بشر به أيمسكه على هون
 أم يدسه في التراب ألا ساء ما يحكمون ﴿٥٩﴾ للذين لا يؤمنون
 بالآخرة مثل السوء والله المثل الأعلى وهو العزيز الحكيم
 ﴿٦٠﴾ ولو يؤاخذ الله الناس بظلمهم مَاتَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ ذَابَةٍ
 وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَخِرُونَ
 سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ ويجعلون لله ما يكرهون وتصف
 ألسنتهم الكذب أن لهم الحسنى لاجرم أن لهم النار
 وأنهم مفرطون ﴿٦٢﴾ تالله لقد أرسلنا إلى أممٍ من قبلك
 فزین لهم الشیطان أعمالهم فهو وليهم اليوم ولهم
 عذاب أليم ﴿٦٣﴾ وما أنزلنا عليك الكتاب إلا لتبين لهم
 الذي اختلفوا فيه وهدى ورحمة لقوم يؤمنون ﴿٦٤﴾

﴿يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لیان گہری) با بیباور و سپلہ بن بہرامبر ئہ وہی پیمان بہ خشین
 ﴿فَتَمَعَوْا فَمَنْ لَّيَّمُوهُمْ﴾ وہ (لہ دونیادا) رابویرن جا لہ مہو دوا دہ زانن (چیان لی دہ کہین) ﴿
 وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْكُمُونَ﴾ وہ (بت ہرستان) بؤ ئہو (بت) انہی کہ ہیچ نازانن دادہ نین ﴿نَصِيبًا مِّمَّا رَفَعْنَاهُمْ﴾
 بہ شیک لہ وہی کہ ئیمہ پیمان بہ خشیوون (لہ خواردن و خواردنہ وہ) ﴿تَاللَّهِ لَنَسْتَلَنَّ عَنْكَ نَمْرَ﴾
 ﴿تَقَرُّوْنَ﴾ سویند بہ خوا ہر سیارتان لی دہ کریت لہ سہر ئہو درو و بوختانہی کہ ہہ لتان دہ بہ ست ﴿
 وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ﴾ ئہو (بت ہرستانہ) کچان بؤ خوا دادہ نین (و دہ لین فریشتہ کان کچی خودان)
 ﴿سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ﴾ باک و بیگہردی بؤ خواو بؤ خوشیان چیان پی خوشہ (دایدہ نین کہ
 حہ زیان لہ کورہ) ﴿وَإِذَا بَشَّرَ أَحَدَهُم بِالْأُنثَى﴾ ہر کاتی یہ کیک لہ وانہ مز گیتی کچی پی بدریت
 ﴿ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَاطِمٌ﴾ روی رہش دائہ گہریت و بؤ خوی پیش دہ خوانہ وہ ﴿يَتَوَرَّى مِنَ الْغُومِ﴾
 خوی دہ شاریتہ وہ لہ خہ لکی ﴿مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ﴾ لہ بہر ئہو مژدہ خراہی پنی دراوہ (بہ گومانی
 خوی) ﴿يُنْسِكُ عَلَى هُونٍ﴾ نایا (ئہو کچہ) بیہیلتہ وہ بہ سہر شور (ی بہ خوی بکات) ﴿أَمْ يَدُسُّ فِي التُّرَابِ﴾
 یان زیندہ بہ چالی کات ﴿الْأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ بیدار بن ئای چہند خراہہ ئہو ہر یارہی دہیدہن! ﴿
 لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ بؤ ئہ وانہ ہہیہ کہ ہر وایان بہر وژی دواپی نی یہ ﴿مَثَلُ السَّوْءِ﴾ نمونہی خراب
 ﴿وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى﴾ نمونہی ہہرہ بہر زیش ہہر بؤ خواہہ ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وہ ہہر ئہو (خوا)
 زالی بہ دہ سہ لاتی کار دروستہ ﴿وَلَوْ يَوَظُّ أَخَذَ اللَّهُ النَّاسَ﴾ وہ ئہ گہر خوا خہ لکی سزا بدایہ ﴿يُظْلِمُهُمْ﴾
 بہ ہوی سستم (و بی پروایی) یانہ وہ ﴿مَاتَرَكَ عَلَيْهِمْ دَابَّتْ﴾ ہیچ گیان لہ بہری (مروف) یکی لہ سہر
 (زہویدا) نہدہ ہیشت ﴿وَلَكِنْ يُخْرِجُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بہ لام دوایان دہ خات تا کاتی دیاری کراو (بویان)
 ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ جا کاتیک کاتی دیاری کراویان ہات (پروزیان تہواو بوو) ﴿لَا يَسْتَجِرُّونَ سَاعَةً﴾ ہیچ
 کات و ساتیک دوانا کہون ﴿وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ و پیشیش نا کہون ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ﴾ وہ ئہ وان
 شتی بؤ خوا دادہ نین کہ خویان حہزی لی نا کہن ﴿وَصَفُّوا لِيَسْتَكْثِرُوا الْكُذِبَ﴾ وہ زمانیان بہ درو دہ لی
 ﴿أَنْ لَهُمُ الْحُسْنَى﴾ کہ بیگومان پاداشتی زور چاک ہہر بؤ ئہ وانہ ﴿لَا جَرَمَ أَنْ لَهُمُ النَّارُ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ﴾ راستہ
 و گومانی تیدانی یہ (پاداشتی) ئہ وانہ ہہر ناگری (دورہخ) و زوو بہ پہلہ دہ برین (بوی) ﴿
 تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی پیغہ مہر انمان نار دووہ بؤ سہر گہ لانی پیش تو
 ﴿فَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ﴾ جاشہ یتان کردہ وہ (خرابہ کان) یانی بؤ رازاندنہ وہ ﴿فَهُوَ إِلَهُهُمْ الْيَوْمَ﴾
 بویہ ئہ مرو (شہتان) ہشتیوانیانہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ بؤ ئہ وانہ سزای سہختی بہ نازار ہہیہ ﴿
 وَمَا أَرْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ وہ ئیمہ قورٹانمان نہ نار دو تہ خوارہ وہ بؤت ﴿إِلَّا لِيُبَيِّنَ لَهُمْ﴾ مہ گہر بؤ ئہ وہی
 پروونی بکہیتہ وہ بؤ خہ لکی ﴿الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾ ئہ وہی کہ تیابدا جیاواز بوون ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
 يُؤْمِنُونَ﴾ وہ تارینمونی و مہرہ بانیش بیت بؤ کہ سانی کہ باوہر دین ﴿

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقِيَهُمْ مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلًّا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

﴿وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وہ خواہ ناسمانہ وہ بارانی باراندو وہ ﴿فَأَخْبَاهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ جا بہو (بارانہ) زہوی زیندو و کردہ وہ دواۓ تہوہی کہ مرد بوو ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ﴾ بہ راستی لہ مہدا ﴿لَا يَٰٓأَيُّهَا الْقَوْمُ يَسْمَعُونَ﴾ نیشانہ و بہ لگہ بہ کی پروں ہہ بہ بؤ کہ سانیک کہ (راستی) دہ بیستن ﴿وَإِلَّا لَكُمُ الْآلَمَةُ لَعْنَةُ﴾ وہ بہ راستی لہ نازہل و مالآ تیشدا بؤ تہوہ پہند و ناموز گاری ہہ بہ ﴿تُسْقِيكُمْ مِّمَّا فِي بُطُونِهِ﴾ لہوہی لہ ناو سکی دایہ بہ تہوہی دہ نوشین ﴿مِّنْ بَيْنِ قَرْنٍ وَدَرِبَتًا خَالِصًا سَائِعًا لِلشَّارِبِينَ﴾ لہ نبتوان سہروان (پسی) و خویندا شیریکی پاکی بی خہوشتان پی دہ نوشیت ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ﴾ وہ لہ بہرو بوومہ کانی دار خورما و پزہ کانیس ﴿تَتَخَذُونَ مِنْهُ سَكَرًا﴾ (خواردنہوہی) سہر خوشکری لی دروست دہ کەن ﴿وَرَزَقًا حَسَنًا﴾ وەرؤزی و بزئوی پاک و چاکیشی (لی دروست دہ کەن وەک میوز و دؤشاو) ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ لَآيَٰةٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بہ راستی لہوہدا نیشانہ ہہ بہ بؤ کہ سانیک کہ تیدہ گەن ﴿وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ﴾ وہ پەرورہ دگارت سروس (تیلہامی) کرد بؤ ہنگ ﴿أَنِ اخْرُجِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا﴾ کہ لہ چیا کاندان خانو (بؤ خوت) ساز بدہ ﴿وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ﴾ و لہ (کونی) دارو درہ ختہ کان لہو (شوین) انہی کہ خہ لکی دروستی دہ کەن (بوی) ﴿ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ پاشان لہ ہہموو بہرو بوومیک بمزہ ﴿فَأَسْلِكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا﴾ تہوسا تہو پریگیانہی پەرورہ دگارت بگرہ بہر بہمل کہ چی ﴿يَخْرُجُ مِنْ طُورِهَا﴾ لہ سکی تہو (ہہنگانہوہ) دیتہ دہر ﴿شَرَابًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ خواردنہوہیہک (ہہنگوین) کہ پرنگہ کانی جیاوازہ ﴿فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ﴾ کہ شیفای تیدایہ بؤ خہ لکی ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ لَآيَٰةٌ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بیگومان لہوہدا نیشانہی گہورہ ہہ بہ بؤ کہ سانیک کہ بیر دہ کەنہوہ ﴿وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ﴾ بیگومان خوا تہوہی دروست کردوہو پاشان دہتان مرینیت ﴿وَمِنْكُمْ مَّن يُّرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ﴾ وہ ہہندیک لہ تہوہ (زور پیر دہ بی تا) دہ گہر پرنیتہوہ بؤ لاواز ترینی تہمەن ﴿لَٰكِنَّا لَا نَبْلَغُكَ بَعْدَ عَلِيمٍ شَيْءًا﴾ بؤ تہوہی لہ پاش زانین ہیچ شتیک نہ زانیت (ہہموو شتیک لہ بیر بچیتہوہ) ﴿إِنَّا لَنَعْلَمُ غُيُوبَهُمْ﴾ بہ راستی خوا زانای بہ توانایہ ﴿وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ﴾ وہ خوا فہزلی ہہندیکتانی داوہ بہ سہر ہہندیکتانی لہ (پیدانی) رزق و پوزی دا ﴿فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَازِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ جائہوانہی کہ فہزلی خودایان بہ سہرہوہیہ و رزق و پوزیان زورہ بہشی بہندہ کانی لی نادہن ﴿فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ﴾ تابہووی تہوہوہ تہوان (بہندہ کان و) تہمان یہ کسان بن تیدا ﴿أَفَتَعْمَلُ اللّٰهُ بِحُجَّتٍ﴾ دہی نایا تہوانہ ئینکاری چاکہو نیعمتہ کانی خوا دہ کەن؟ ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وہ خوا لہ پزہ گہزی خوتان ہاوسہری بؤ بہدی ہیناون ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَرْوَاجِكُمْ نَبِينَ وَحَفَدَةً﴾ وہ لہ زن و ہاوسہرہ کانتان کورپو تہوہی بؤ فہراہم ہیناون ﴿وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وہ رزق و پوزی پاک و خوشی پیداوون ﴿أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ﴾ دہی نایا تہوان ہہر بہ ناہق و بہتال باوہر دینن ﴿وَنِعْمَتَ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾ وہ بہ چاکہو نیعمتہ کانی بی باوہر و سپلہن ﴿۷۶﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٦﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾ * ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنْ آثَارِ رِزْقِ حَسَنًا
فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ
أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾
وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرْوِ إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ ثہوان لہ جیاتی خوا شتانی دہ پرستن ﴿لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا﴾ کہ خواہنی ہیج رزق و پروزیہ کی ثہوان نین ﴿مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا﴾ نہ لہ ٹاسمانہ کان و نہ لہ زہویدا ﴿وَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ و ناشتوانن (پروزیان بدہن) ﴿فَلَا تَضُرُّوهُمُ اللَّهُ الْأَمْثَالُ﴾ کہ واتہ وینہ بؤ خوا مہ ہیننہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی خوا دہ زانیت و ئیوہ نازانن ﴿صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا﴾ خوا نمونہ ی ہیناوتہ وہ بہ بندہ کی خاویہن دار ﴿لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ کہ توانای بہ سہر ہیج شتیکدا نیہ ﴿وَمَنْ زَرَقْنَاهُ مِثْرًا فَرَقًا حَسَنًا﴾ لہ گہل کہ سیکی (باوہ دار) کہ رزق و پروزی چاکمان بی دایت لہ لایہن خو مانہ وہ ﴿فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا﴾ ثہویش لہو (پروزیہ) بیہ خشیت بہ نہیتی و ٹاشکرا ﴿هَلْ يَسْتَوُونَ﴾ ٹایا ثہو دووانہ یہ کسانن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایش بؤ خوا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام زور بہ بیان نازانن ﴿وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا ثَجَلِينَ﴾ وہ ہہروہا خوا نمونہ ی ہیناوتہ وہ بہ دوو پیاو ﴿أَحَدُهُمَا أَتَىٰكَ لَا يَفْقِدُ رُغْلًا شَيْءٌ﴾ یہ کیکیان لالی زگماکی یہ کہ توانای بہ سہر ہیج شتیکدا نیہ ﴿وَهُوَ كُلٌّ عَلَىٰ مَوْلَا﴾ و ثہو (پیاوہ) ٹہرک و بارہ بہ سہر خواوہ نہ کہ یہ وہ ﴿أَيَّمَا لَوْنٍ لَّابِئَاتٍ يَخِيرُ﴾ بہروہ ہہر شونینک بینری ہیج خیر و چاکہ بہک ناہینیتہ وہ ﴿هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ﴾ ٹایا ثہو کہ سہ یہ کسانہ لہ گہل کہ سینک فرمان بہداد گہری بدات ﴿وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ و ثہو (کہ سہ) لہ سہر رینگہ یہ کی راست بیت ﴿وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ ہہر بؤ خواہ نہیتی و بہ نہانیہ کانی ٹاسمانہ کان و زہوی ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ﴾ وہ ہاتنی پروزی دوایش (بہ لای خواوہ) ﴿إِلَّا الْكَامِجُ الْبَصَرُ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾ ہہر وہ کو چاو تروکانیک وایہ یان نزیک تر لہوہش ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بہ راستی خوا بہ سہر ہہموو شتیکدا بہ توانایہ ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ خوا ثہو خواہ یہ کہ ئیوہی لہ سکی دایکتان دہر ہیناوہ ﴿لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا﴾ کہ ہیچتان نہ دہ زانی ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وہ (خوا) گوئی و چاو ودلی پیدان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بؤ ثہوہی سوپاسی (خوا) بکہن ﴿أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّيْرِ﴾ ٹایا ثہوان سہرنجی بالندہ یان نہ داوہ؟ ﴿مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْالِ السَّمَاءِ﴾ کہ چوں لہ ہہوای ٹاسماندا رام ہینراون ﴿مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ﴾ بیجگہ لہ خوا کی پریان دہ گریٹ (بہو ٹاسمانہ وہ) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بہ راستی لہو (پاگیر کردنہ) دا چہند نیشانہ و بہ لگہ ہہیہ بؤ ثہوانہ ی باوہ دینن ﴿۷۸﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ
 الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
 وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَمِتْعًا إِلَىٰ حِينٍ
 ٨٠ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ
 الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
 الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
 عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ٨١ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
 الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ٨٢ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
 وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ٨٣ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ
 شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
 ٨٤ وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
 يُنظَرُونَ ٨٥ وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا شَرَكَاءَ هُمْ قَالُوا
 رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ
 فَالْقَوَا إِلَيْهِمُ الْقَوْلُ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ٨٦ وَالْقَوَا إِلَىٰ
 اللَّهِ يَوْمَ يَذِلُّ السَّلَامُ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ٨٧

﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ يُّوْمِكُمْ سَكَتًا﴾ وہ خوا مالہ کاتانی کردوہ بہ جی دانیشن و حہوانہ وہ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ يُوْتَا﴾ وہ لہ پیستی نازہ لیش دہوارو رہشمالی بو فہراہم ہیٹاؤن ﴿تَسْتَخْفُوْنَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اقَامَتِكُمْ﴾ (ہلہدہدریت و دہ گوپزرتہ وہ) بہ ٹاسانی لہ پروژی کوچ و بار کردتاند او لہ پروژی مانہ وہ ونیشنہ جی بوتاند ا ﴿وَمِنْ اَصْوَابِهَا اَوْبَارُهَا﴾ وہ (سازاندویہ تی بوتان) لہ خوری و کولکی (نہ و نازہ لانہ) ﴿وَأَشْعَارُهَا اَثْنَا وَمَتَاعًا﴾ وہ لہ مووہ کانیاں شتومہ کی ناومال کہ کہ لکی لی و ہر دہ گرن ﴿اِلَى الْحَيْنِ﴾ تا ماوہ یہ ک ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا﴾ وہ خوا لہ وہی کہ دروستی کردوہ سیبہری زوری رہ خساندوہ بوتان ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا﴾ وہ لہ چیاکاندا پہ ناگا وئہ شکہوتی بو بہ دی ہیٹاؤن ﴿وَجَعَلَ لَكُم سَرَاجًا تَنۡقِيحُ الْحَرَّ﴾ وہ سازیدوہ بوتان جل و بو شاکیک کہ دہ تان پاریزی لہ گہرما ﴿وَسَرَاجًا تَنۡقِيحُ بَاسِكُمْ﴾ ہر وہا جل و بو شاکیک کہ لہ کاتی جہنگدا دہ تان پاریزی (لہ دورنمان) ﴿كَذٰلِكَ يُتِمُّ رَحْمَتُهُ عَلَیْكُمْ﴾ ٹا بہو جوہ چاکہ و نیعمہ تہ کانی خوی تہ واو دہ کات بہ سہر تانہ وہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ﴾ بو ٹہ وہی مل کہ چ و موسولمان بین ﴿فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنۡمَاعَلَیْكَ﴾ ٹہوسا ٹہ گہر ٹہوان پرویان و ہر گیرا ٹہ وہ بیگومان ٹہ وہی لہ سہر تویہ تہ نہا ﴿اَلْبَلَّغُ الْمٰیۡنِ﴾ راگہ یاندنی ٹاشکرای (ٹاینہ کہ تہ) ﴿يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ اللّٰهِ﴾ ٹہوانہ بہرہ کانی خوا دہ ناسن (وہ دہ زانن) ﴿ثُمَّ يُعْکِرُوْنَهَا﴾ پاشان ٹینکاری دہ کمن ﴿وَاَكْثَرُهُمُ الْکٰفِرُوْنَ﴾ وہ زور بہی ٹہوانہ ہر بی باوہرن ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ پروژیک دی ٹیمہ لہ ہر ٹومہ ٹیک شایہ ٹیک (پیٹہ مہریک) یان بو دہ نیڑن ﴿ثُمَّ لَا يُؤۡدُنُ لِلَّذِیۡنَ کَفَرُوۡا﴾ ٹہوسا مؤلہ ت نادریت بہوانہ ی باوہریان نہ ہیٹاؤہ ﴿وَلَا هُمْ یَسْتَعۡبُوۡنَ﴾ بیانوشیان لی و ہر ناگیریت ﴿وَاِذَا رَاَ الَّذِیۡنَ ظَلَمُوۡا الْعَذَابَ﴾ وہ کاتی ٹہوانہ ی ستہ میان کردوہ وسزای دوزخ دہ بینن ﴿فَلَا یُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ یُنۡظَرُوۡنَ﴾ نہ سزا کہ یان لہ سہر سووک دہ کریٹ نہ مؤلہ تیش دہ درین ﴿وَاِذَا رَاَ الَّذِیۡنَ اٰسَرُوۡا شُرَکَآءَهُمْ﴾ وہ کاتیک ٹہوانہ ی کہہاوبہشیان داناوہ پەرستراوہ کانیاں دہ بینن ﴿قَالُوۡا﴾ دہ لین ﴿رَبَّنَا هٰۤؤُلَآءِ شُرَکَآءُنَا﴾ ٹہی پەروردگارمان ٹہوانہ پەرستراوہ کانمان ﴿اَلَّذِیۡنَ کُنَّا نَعۡتُوۡنَ مِنْ دُوۡنِکَ﴾ کہ ٹیمہ ہاوارمان لی ٹہ کردن لہ جیاتی تو ﴿فَالْقَوَالِیۡہِمُ الْقَوْلُ اِنۡکُمْ﴾ ٹہ مجا ٹہو (پەرستراوانہ) ووتہ یان ٹا راستہ دہ کمن (وہ دہ لین) بہ راستی ٹیوہ ﴿لَکَذِبُوۡنَ﴾ دروزن ﴿وَالْقَوَالِیۡ اِلَی اللّٰهِ یَوْمَیۡذِ السَّلٰمِ﴾ وہ لہو پروژہ دہا ہموو گوپراہی لی و ملکہ چی ٹہوینن بو خوا ﴿وَصَلَّٰ عَنْہُم مَّا کُنُوۡا یَفۡرَوۡنَ﴾ وہ وون دہ بیت لیان ٹہو درویانہ ی کہہہ لیان دہ بہست (لہ دونیادا) ﴿۷۶﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا
 فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي
 كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ
 شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيِينًا لِّكُلِّ
 شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ إِنَّ اللَّهَ
 يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
 الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
 ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ
 بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ
 اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ
 غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَخَذُونَ آيْمَانَكُمْ دَخْلًا
 بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ
 بِهِ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
 ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ
 يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ئەوانەى كە بى باوەر بوون و بەرگرى خەلكىشيان كردوو
 لەپىگەى خوا ﴿رَزَقْنَاهُمْ عَذَابَ قَوْقُوسٍ أَلْعَابٍ﴾ جگە لە سزا كەى خويان سزايان بۆ زياد دەكەين ﴿يَمَّا
 كَانُوا يُفْسِدُونَ﴾ لەبەر ئەوەى كە خراپەكاريان دەكرد ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ و ئەو
 پۆرەى كە ئيمە لە هەر ئوممەتێك شايەتێك (پيغەمبەرێك) دەنيرين ﴿عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ بۆسەريان
 لەخويان (كە شايەتيان لى بدات) ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ﴾ وە توش دەهيئين (ئەى موحەممەد
 ﷺ) بەشايەت لەسەر ئەوانە ﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ وە ئيمە قورئانمان ناردۆتە خواوە وە بۆت
 ﴿تَبَيَّنَا لِكُلِّ شَيْءٍ﴾ كەر وون كەر وە يە بۆ هەموو شتێك ﴿وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ وە پيتموونى
 وميهرەبانى و مژدەيه بۆ موسلمانان ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ بەپراستى خوا فەرمان دەدات
 بەدادگرى و بەچاكە ﴿وَإِتَّيَا ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و بە بەخشين بە خزم و خويش ﴿وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
 وَالْبَغْيِ﴾ وە (خوا) بەرگرى دەكات لە داوێن پيسى و خراپە و دەست درېژى ﴿يَعْظُمُ عَلَيْكُمْ تَذَكُّرُوتٌ﴾
 ئامۆزگارىتان دەكات بۆ ئەوەى بەند وەرگرن و بىر بكەنەوہ ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ﴾
 وە بەلێنى خوا بەجى بێتن كاتى كە بەلێن دەدەن ﴿وَلَا تَقْضُوا الْآيْمَانَ﴾ و بەلێن و پەيمانە كاتنان مەشكێتن
 ﴿بَعْدَ تَوْكِيدِهَا﴾ لەباش بەستن و دووباتكر دهنەويان ﴿وَقَدْ جَعَلْنَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا﴾ لەكاتێكدا
 خواتان كردوو بەشايەت و چاودێر بەسەر خۆتانەوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَقْعَلُونَ﴾ بەپراستى هەرچى
 دەكەن خوا دەيزانىت ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا﴾ وەك ئەو (ئافەرەتە) مەبن كە پىسە كەى كردوہ
 بەخورى ﴿مِّنْ بَعْدِ قَوْلِ أَنْكَتَا﴾ لەباش بادان و پستن و شەتەك دانى ﴿تَخَذُوا آيْمَانَكُمْ دَخَلَا بَيْنَكُمْ﴾
 سوێند و پەيمانە كاتنان دەكەن بەهوى ناپاكى و فرو فيل لەنيواتاندا ﴿أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ﴾ لەبەر
 ئەوەى دەستەو كۆمەلێك زۆرتر و بەهيز ترە لەدەستەو كۆمەلێكى تر ﴿إِنَّمَا يُلَوِّكُمُ اللَّهُ بِهِ﴾ خوا بەوہ
 تاقيتان دەكاتوہ ﴿وَلَيَبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وە سوێند بەخوا لەپۆرژى دواييدا بۆتان پوون دەكاتوہ
 ﴿مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ ئەوەى كە ئيوە تاييدا جياواز بوون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 وە ئەگەر خوا بيوستايە ئيوەى دەكرد بەيەك ئوممەت ﴿وَلَكِنْ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ﴾ بەلام (خوا) هەر
 كەسيكى بويت گومراى دەكات (بەهوى سەر كەشى خۆيەوہ) ﴿وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ هەر كەسيكىشى
 بويت پيتموونى دەكات ﴿وَلَنَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وە سوێند بەخوا پرسیارتان لى دەكریت لەوہى
 كە دەتانكرد ﴿۝۳۱﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ
يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَوةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾
فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
﴿٩٨﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ
هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ
لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

﴿وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ﴾ وہ سویند و پیمانستان مہ کن بہ ہوی ﴿دَخَلَا بَيْنَكُمْ﴾ غہ درو ناپاکی
 لہ نیوان یہ کتردا ﴿فَتَرَلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا﴾ تا پی لہ پاش جیگیر بوونی (لہ سہر باوہر) ہلنہ خلیسکی
 ﴿وَتَذَوُّوا السُّوءَ﴾ و سزاو نارہ حہ تی نہ چہ ژن ﴿يَمَاصِدُّكُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ ہوی بہرہ لستی
 کردنتان لہریبازی خوا ﴿وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (تہ گہر و ابن) سزای زور گہورہ تان بو دہ بیت ﴿وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ وہ بہ لئین و بہیمانی خوا بہنرخیکی کہم مہ گورنہ وہ ﴿إِنَّمَا
 عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ بہراستی تہ وہی کہ لای خوا ہہیہ چاکترہ بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر
 ئیوہ بزائن ﴿مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ﴾ (چونکہ) ہرچی لای ئیوہ بہ تہ واو دہ بیت تہ وہی تیت
 ونامینیت بہ لام تہ وہی لای خواہیہ ہمر دہمینیت ﴿وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ﴾ سویند بہ خوا
 تہ وانہی کہ بہ تارام بوون پاداشتیان دہدہ بنہ وہ ﴿يَا حَسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بہ پاداشتی چاکتر لہ
 کردہ وہ کانیان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنفَى﴾ ہر کہس لہ نیر یان لہ می کردہ وہی چاکی
 کرد بیت و بیکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾ و برواداریش بوو بیت تہ وہ سویند بہ خوا
 بہرینانیکی خوش دہیان رینین ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ﴾ و سویند بی پاداشتیان بدہ بنہ وہ بہ چاکتر
 ﴿مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لہ وہی کہ تہ وان دہیان کرد ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ (تہی مو حہ ممہ دہ) ﴿تَشْهَدُ
 كَاتِبٌ وَيَسْتَفْرِئُ قُورْئَانٌ بَخْوِنِي﴾ ﴿فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ پنا بگرہ بہ خوا لہ شہیتانی نہ فرین
 لیکراو و دہر کراو لہ بہزہی خوا ﴿إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ﴾ بہراستی تہ و (شہیتان) دہسہ لاتی نی
 یہ ﴿عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ بہسہر تہ وانہی کہ باوہر یان ہینا وہ ﴿وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ و تہ نہا پشت
 بہ پەرورہ دگاریان دہ بہستن ﴿إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ﴾ تہ نہا دہسہ لاتی بہسہر تہ وانہ دا ہہیہ
 ﴿يَتَوَلَّوْهُ وَالَّذِينَ هُم بِهٖ مُّشْرِكُونَ﴾ کہ تہ و (شہیتان) دہ کہ نہ دؤست پشتیوانی خویان و تہ وانہی بہ ہوی
 تہ وہ وہ بوونہ تہ ہا و لڈانہر ﴿وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ﴾ ہر کاتیک ئایہ تیک لہ جی ئایہ تیکی
 تردا دابہ زنینن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُزِيلُ﴾ وہ خوا چاکتر دہ زانی چی دہنیریتہ خوارہ وہ ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ
 مُفْتَرٍ﴾ دہ لئین تو لہ خوتہ وہ درو ہلڈہ بہستی بہ ناوی خوا وہ ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (وانیہ) بہ لکو
 زور بہ یان ہیچ نازائن ﴿قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ﴾ بلی جوہر ئیل دایہ زاندوہ ﴿مِّنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ﴾ لہ لایہن
 پەرورہ دگار تہ وہ بہراستی ﴿لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تا تہ وانہی باوہر یان ہینا وہ دامہ زراویان بکات
 ﴿وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ و رینمونی و موژدہش بیت بو موسولمانان ﴿﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ
الَّذِي يُدْعَوْنَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيَّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ
﴿١٠٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ
صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
﴿١٠٦﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
﴿١٠٧﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَاجِرَمَ
أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿وَلَقَدْ تَعَلَّمَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ﴾ سویتند بہ خوا بیگومان نیمہ دہ زائین کہئو ﴿بِئِیْ باوہرِانہ﴾ دہ لَین
 ﴿إِنَّمَا يَعْلَمُهُ بَشَرٌ﴾ ہر ئادہ می بہ (ئم قورٹانہی) فیری (موحہ مہد) دہ کات (مہبہستیان
 کابرایہ کی پومی بوو) ﴿لِلسَّانِ الَّذِي يُلْحِذُونَ إِلَيْهِ عَجَبٌ﴾ کہچی زمانی ئو کہسہی ئوہی
 دہدہ نہ پال عہ جہ می بہ ﴿وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ﴾ وئم (قورٹانہ) ش بہ زمانی عہ ربی پاراو و پروون
 (دابہ زیوہ) ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ بہ راستی ئوہانہی کہ پروایان بہ ئایہ تہ کانی خوا
 نی بہ ﴿لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ خوا ی گہورہ پینموونیان ناکات، و سزای سہ ختی بو
 ئامادہ کردوون ﴿إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ﴾ بیگومان تہنہا ئوہانہ دروہ لدہ بہستن بہ ناوی
 خواوہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ کہ باوہرِیان بہ ئایہ تہ کانی خوا نی یہ ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾
 و ہر خو یان دروزنن ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ﴾ ئو کہسہی بی باوہرِ بی بہ خوا لہ پاشان
 باوہرِہتانی ﴿إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ﴾ مہ گہر کہ سیٹ زوری لی کرا بیت ﴿وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ و دلشی
 دامہ زراو ئارام بیت بہ باوہرِ ﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا﴾ بہ لام کہسی دلی خوش و شادمان
 بیت بہ بی باوہرِی ﴿فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ﴾ ئوہو بہر خہ شم و قینی خوا کہوتوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ و سزای گہورہ بان دہ بی ﴿ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ﴾ ئم (ہرہ شہیہ) لہ بہر ئوہیہ بہ راستی ئوہانہ
 ﴿أَسْتَحْبُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ زبانی دنیا یان لا خوشہویستر بوو لہ زبانی پروزی دواپی
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ و بہ راستی خوا پینموونی کہسانی بی باوہرِ ناکات ﴿وَأُولَئِكَ
 الَّذِينَ﴾ ئوہانہ کہسانیکن ﴿طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ خوا موری ناوہ بہ سہر دل ﴿وَسَمِعِهِمْ
 وَأَبْصَرِهِمْ﴾ و بہ سہر گوی و چاویاندا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ و ہر ئوہانہ بی ئاگیان ﴿وَالَّذِينَ
 لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ راستہ و بیگومان ئوہانہ لہ پروزی دواپیدا ﴿هُمُ الْخَسِرُونَ﴾ ہر ئوہان
 زہرہ مہندن ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ پاشان بہ راستی بہرہر دگارت بو ئوہانہی کوچیان
 کردوہ ﴿مِنْ بَعْدِ مَا فَتَوْنَا ثَمَّ جَهْدًا﴾ لہ پاش ئوہی سزا دران پاشان جیہاد و تی کوشانیان کرد
 ﴿وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ و بہ ئارام بوون بیگومان بہرہر دگارت لہ دوا ی ئوہو ﴿الْعَاقِبَةُ
 الْحَسَنَةُ﴾ لی بورہی میہرہ بانہ (بویان) ﴿۱۱۰﴾

* يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ
 نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١٣﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ
 كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ
 الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
 رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
 ﴿١١٥﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
 عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِزْيِرِ وَمَا أَهْلَ لِغَيْرِ
 اللَّهِ بِهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرُ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ
 هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ
 الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٨﴾ مَتَّعْ قَلِيلٌ
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٩﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
 مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٢٠﴾

﴿يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ لَهَا رِزْقُهَا﴾ کہ ہر پڑی کدا کہ ہہ موو کہ سیٹ ک دیت ﴿تَجْدِلُ عَنْ نَفْسِهَا﴾ بہ رگری لہ خوی
 دہ کات ﴿وَنُوفِيَ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وہ ہہ موو کہ سیٹ ہہ رچی ک ردیت پاداشتی تہ اوای و ہر دہ گری
 ﴿وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ﴾ و تہ وان ستہ میان لی ناکریت ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً﴾ خوا نمونہ ہی ہینا و تہ وہ
 بہ (خہ لکی) گوند و شاریٹ ﴿كَانَتْ أُمَّةً مُّطْمَئِنَّةً﴾ کہ ہینم و دلنیا بوون ﴿يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا﴾
 رزق و پوزی زوری بو دہات ﴿مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ لہ ہہ موو شوینیکہ وہ ﴿فَكَفَرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ﴾ کہ چی
 بہ رانہر چاکہ و نیعمہ تہ کانی خوا ناسو پاس و سپلہ بوون ﴿فَأَذَقَهَا اللَّهُ﴾ جا خوا بہ و ہویہ وہ کردی
 بہ بہر (خہ لکہ کہ) یدا ﴿إِسَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ﴾ پو شاکی برسیتی و ترس و بیم ﴿بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾
 لہ بہر تہ و کردہ وانہی کہ دہ یان کرد ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی پیغہ مہر یکیان
 لہ خویان بوہات ﴿وَكَذَّبُوهُ﴾ کہ چی باوہریان بی نہ ہینا ﴿فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ جا سزا گرتنی
 لہ کاتیکدا ستہم کار بوون ﴿فَكَانُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ جالہ و بڑیویہی خوا پی ی بہ خشییوون بخون
 ﴿حَلَّالًا طَيِّبًا﴾ کہ حہ لال و پاکہ ﴿وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ و سوپاسی چاکہ و نیعمہ تی خوا بکہن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِتَاهُ تَعْبُدُونَ﴾ تہ گہر ئیوہ ہہر تہ و دہ بہرستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ﴾ بیگومان
 (خوا) تہ وہی حہرامی کردوہ لہ سہرتان تہ نہا مردارہ وہ بوو ﴿وَاللَّمَّ وَحَمَّ الْخِزْيِ﴾ و خوین
 و گوشتی بہ راز ﴿وَمَا أَهْلَ لَغَيْرِ اللَّهِ بِهِ﴾ و تہ وہی (کہ سہر براوہ) ناوی غہبری خوا لی ہینراوہ
 ﴿فَمِنْ أَضْطَرَّ عَرَبَاجٍ وَلَا عَادٍ﴾ بہ لام ہہر کہ سیٹ ناچار بوو (لہو حہرامانہ بخوات) بی دہست دریژی
 و زیادہ پوی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ تہ وہ بیگومان خوا لی بور دہی میہرہ بانہ ﴿وَلَا تَقُولُوا﴾
 وہ لہ خوتانہ وہ نہ لین ﴿لِمَا نَصِفُ أَلْسِنَتَكُمُ الْكَذِبَ﴾ تہ وہی کہ بہ زمانتاند ا دیت بہ درو ﴿هَذَا
 حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ﴾ تہ وہ حہ لالہ و تہ وہ حہرامہ ﴿لِتَفَرُّوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ بو تہ وہی درو ہلہ بہستن
 بہ دہم خواوہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقْفَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ بہ راستی تہ وانہی درو ہلہ بہستن بہ ناوی خواوہ
 ﴿لَا يُلْحِقُونَ﴾ پزگار نابن ﴿مَتَّعَ قَلِيلٌ﴾ (لہ دونیادا) رابور ادنیکی کہم (یان دہ بی) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ (لہوا پورڈا) سزای سہختیان بو ہہ یہ ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا﴾ وہ لہ سہر تہ وانہی کہ جوولہ کہ
 بوون ﴿حَرَمًا مَّا فَضَّصْنَا عَلَيْكَ﴾ حہرامان کرد (لییان) تہ وہی کہ باسماں کردوہ بوٹ ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لہ پیش
 (دابہ زینی تہم نایہ تہ) ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وہ ئیمہ ستہ ممان لی نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾
 بہ لکو خویان ستہ میان لہ خویان دہ کرد ﴿

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
 ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾
 إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
 ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 ﴿١٢١﴾ وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
 مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جَعَلُ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَفَوْا
 فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
 كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ
 وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ
 رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
 ﴿١٢٥﴾ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ
 صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ
 إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ
 ﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ﴾ پاشان بہ راستی پەرورہ دگارت بۆ ئەوانە ی ﴿عَمِلُوا الشُّوءَ بِجَهَالَةٍ﴾ خراپەیان کردووہ بہ نہ فامی ﴿ثُمَّ تَأْتُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ پاشان دوا ی ئەوہ گہراونە تەوہ و تۆبەیان کردووہ ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و کرداری خویان چاک کردووہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پەرورہ دگارت ﴿مِنْ بَعْدِهَا﴾ لە پاش ئەوانە ﴿لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ لیسوردە ی میہربانہ ﴿إِنَّ ابْرَہیمَ﴾ بہ راستی ئیبراہیم ﴿كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ﴾ (بۆ خوی) ئوممەتیک بوو گوێرایەل و فەرمانبەردار بۆ خوا ﴿حَنِيفًا وَلَا يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ لا دەربوو لەھەموو ئاینیکی ناھەق و ھەرگیز لەھاوبەش دانەران نہ بووہ ﴿شَاكِرًا لِلنَّعْمِ﴾ شوکرانہ بژیری (خوا) بووہ لەبەرانبەر نازو نیعمە تەکانیدا ﴿أَجْتَنَّهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ ئەویش ھەلی بژارد و ڕینگە ی راستی نشان دا (کە ئیسلامە) ﴿وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ وە ئیمە لە دنیا دا نیعمە ت و بە ھەری چاکمان پێی بە خشی ﴿وَأَنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وە بہ راستی ئەو لە ڕوژی دوایشدا لە پیزی چاکاندا یە ﴿ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ پاشان نیگامان بۆ کردیت ﴿أَنْ أَتَّعِ مَلَأَ ابْرَہیمَ﴾ کە بہ پەرە ی ئایینی ئیبراہیم بکە ﴿حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ چونکە پاک و راست بوو بە ھیچ جوړی لەھاوبەش دانەران نہ بوو ﴿إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ﴾ بێگومان (پریزگر تنی) ڕوژانی شەممە تەنھا لە سەر ئەوانە دانرا ﴿أَخْتَلَفُوا فِيهِ﴾ کە جیاواز بوون تیایدا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ وە بہ راستی پەرورہ دگارت ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ دادوہری دە کات لە نێوانیاندا ﴿يَوْمَ الْقِسْمَةِ﴾ لە ڕوژی دوایدا ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لەو ی کە ئەوان تیایدا جیاواز بوون ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ﴾ (خەلکی) بانگ بکە بۆ ڕیازی پەرورہ دگارت ﴿بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾ بە دانایی و بە نامۆزگاری جوان و چاک و شیرین ﴿وَحَدِّ لَهُمْ﴾ وە لە گەلیان بدوی (موجادە لە بکە) ﴿يَا أَيُّهَا أَحْسَنُ﴾ بە چاکترین شیوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ﴾ بێگومان پەرورہ دگارت خوی چاک دەزانێ ﴿يَمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بەوانە ی گوێرا بوون و لایاندا وە لە ڕینگە ی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾ وە ھەر خۆشی زانایە بەوانە ی لە سەر ڕینگە ی راستن ﴿وَإِنَّ عَاقِبَتَهُ﴾ وە ئە گەر تۆ لە تان سەندە وە ﴿فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ﴾ ئەوہ بە ئەندازە ی ئەو سستە مە ی دژتان کراوہ تۆلە بکەنەوہ ﴿وَلَكِنَّ صَبْرًا﴾ وە ئە گەر ئارام بگرن ﴿لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ﴾ ئەوہ باشترە بۆ ئارام گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وە (ئە ی موحەممەد ﷺ) دان بە خۆندا بگرہ ﴿وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ئارام گر تە کە شت ھەر بە (یار مە تی) خوا یە ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خەفە تیان بۆ مە خو ﴿وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ﴾ و بە و فیل و بیلانانە ش دە ی کە ن دل تەنگ مە بە ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بہ راستی خوا لە گەل ئەوانە ی کە خویان پاراستو وە (لە تاوان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾ ھەر و ھا لە گەل ئەوانە شدا یە کە خیر خواز و چاکە کارن ﴿۲۸﴾

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ ۚ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ ۚ وَلَنُرِيَهُ ۖ وَمِنْ ءَايَاتِنَا أَنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا ﴿٢﴾
ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلِنَا مَعَ نُوحٍ ۚ إِنَّهُ ۖ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾
وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقَ كَبِيرًا ﴿٤﴾ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا
بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ
الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ
عَلَيْهِمْ وَأَمَدَدْنَا لَكُمُ الْبَأْسَ ۖ وَلَبِثَ جَنْدُكُم بِأَمْرٍ لَّيِّنٍ ۚ وَجَعَلْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ
أَنفُسَكُمُ ۖ إِن أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لَأَنفُسِكُمْ ۖ وَإِن أَسَأْتُمْ فَلَهَا ۚ فَإِذَا
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَوْأُوْجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ﴿٧﴾

سورہ قی (الإسراء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ بہ ناوی خوی بہ خشنده می مہربان

﴿سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَىٰ﴾ پاك و بیگہ ردی بؤ ٹہ وزاتہی کہ شہ و پڑہوی کرد ﴿يَعْبُدُهُ إِلَٰهًا﴾ بہ بندہی خوی
 لہ شہ و یکندا ﴿مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہ مز گہ وتی حہ رامہ و ہ (لہ شاری مہ ککہ) ﴿إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾
 بؤ مز گہ وتی (الاقصى) لہ (بيت المقدس) ﴿الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ﴾ کہ دہ و رو بہریمان پیروز و فہر دار
 کردوہ ﴿لِرَبِّهِمْ مِنْ آيَاتٍ﴾ بؤ ٹہ و ہ ہی ہندیک لہ بگہ و نیشانہ پرو نہ کانی خوامانی نیشان بدہین
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ بہ راستی ہر ٹہ و بیسہری بینایہ ﴿وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكَتَبَ﴾ و ہ تہ و راتیشمان
 بہ خشی بہ موسا ﴿وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و ہ ٹہ و (تہ و راتہ) مان کردہ ہوی ریتمونوی بؤ نہ و ہ
 ئیسرائیل ﴿أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا﴾ (ہیمان و وتن) کہ بیتگہ لہ من کہ س مہ کہ نہ پشتیوانی
 خوتان ﴿ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ﴾ (ٹہی) نہ و ہ ٹہ و کہ سانہی کہ لہ گہ ل نوح (لہ کہ شتیدا)
 ہلمان گرتن ﴿إِنَّهُ رَكَاتٌ عَبْدًا اشْكُورًا﴾ بہ راستی نوح بندہ یہ کی زور سو پاس گوزار بوو ﴿وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ﴾ نہ و ہ کانی ئیسرائیل مان ناگدار کردو ہ و المان پیدان لہ نامہ کہ یاندا
 ﴿لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ﴾ کہ سویند بہ خوا ئیوہ خرابہ کاری دہ کہن لہ زہوی دا دوو جار ﴿وَتَعْلَنَ
 عُلوُّكُمْ كِبْرًا﴾ و بیگومان ہرز دہ بنہ و ہ و زال دہ بن (بہ سہر خہ لکی دا) بہ ہرز بونہ و ہ یہ کی زور گہ و ہ
 ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا﴾ جا کاتیک یہ کہ مین بہ لئن (لہ و دووانہ) ہات (کہ بہ لئستان پیدراوہ)
 ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا﴾ دہ بنیرینہ سہرتان چہ ند بہ ندہ یہ کی خومان ﴿أُولَىٰ بِأَنفُسِكُمْ﴾ کہ خواہنی
 دہ ست و ہ شان دینکی بہ تینن لہ جہنگ دا ﴿فَجَاسُوا خِلَالِ الدِّيَارِ﴾ ٹہ مجا ٹہ وانہ دہ گہرین بہ ناو
 وولاتہ کہ تاندا ﴿وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا﴾ و ہ ٹہ و ہ بہ لئینکی بہ دی ہتیرا و بوو ﴿مُرَدَّدًا كُكْرًا
 عَلَيْهِمْ﴾ لہ ہاشان جاریکی تر ئیوہ بہ سہر یاندا زال دہ کہینہ و ہ ﴿وَأَمَدَدْتُهُم بِأَمْوَالٍ وَأَنفُسٍ﴾ و ہ دارایی
 و کوری زورتان ہی دہ بہ خشین ﴿وَجَعَلْنَا كُكْرَهُمْ نَصْرًا لِّهُم﴾ و ہ لہ شکر و کہ ستان (لہ جاری پیشو)
 زور تر دہ کہین ﴿إِنْ أَحْسَنَهُ أَحْسَنَهُ لَأَنفُسِكُمْ﴾ ٹہ گہر ئیوہ چاکہ بکہن ٹہ و ا چاکہ بؤ خوتان دہ کہن
 ﴿وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا﴾ و ہ ٹہ گہر خرابہ ش بکہن ٹہ و ا (سزاکہی) ہر بؤ خوتانہ ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾
 جا کاتی بہ لئینی (سزا و تولہی) دووہم ہات ﴿لِيَسْتَوُوا وَجُوهَكُمْ﴾ بؤ ٹہ و ہ پہزارہ و خہفہ ت
 بہر و خسارتانہ و ہ دہر کہ ویت ﴿وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ﴾ و ہ بؤ ٹہ و ہ بیچنہ و ہ ناو مز گہ وتی ٹہ قصا و ہ
 ﴿كَمَا دَخَلُوا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر چو نیک لہ جاری یہ کہ مددا چوونہ ناویہ و ہ ﴿وَلِيُخْرِجُوا أَمَّا عُلُوًّا تَبِيرًا﴾
 و ہ بؤ ٹہ و ہ ویرانی بکہن بہ ویران کردنکی گہ و ہ ﴿۷﴾

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
 حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
 وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾
 وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾
 وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحْوَا آيَةِ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ
 النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
 السِّنِينَ وَالْحِسَابِ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلَنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ
 إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا
 يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾ أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
 ﴿١٤﴾ مَّنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
 عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
 رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
 فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ
 مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

﴿عَسَىٰ رَبُّكَ أَنْ يَرْحَمَكُم﴾، ئومئید وایه پهرورد گارتان په حمتان پی بکات (ئه گهر بگهرینه وه بولای خوا)
 ﴿وَأَنْ عُدُّهُ عَدًّا﴾، ئه گهر بگهرینه وه (بوسه تاوان) ئیمه‌ش ده گهرینه وه (بو سزادانتان) ﴿وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
 حَصِيرًا﴾، وه دوزه‌خمان کرد به بهندیخانه بوی باوهران ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي﴾، به‌راستی ئه قورئانه
 ریتمونوی ده کات ﴿لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ﴾، بوی بازو به‌نامه‌یه که راست ترینه ﴿وَيُثِيرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ﴾، و موزده‌ش
 ده‌دات به و باوهران سی ﴿يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾، که کرده وه چاکه‌کان ده‌کن ﴿أَنْ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾، که به‌راستی
 باداشتی گهره‌یان بویه به ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾، وه به‌راستی ئه‌وانی که باوهریان نیه ﴿بِالْآخِرَةِ﴾، به‌پوزی
 دواپی ﴿أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾، سزابه‌کی سه‌ختمان بوئاماده کردون ﴿وَيَذَّابُنَا بِالْغَيْبِ﴾، وه ئاده‌می نزاو
 هاوار بوشه‌ر و خراپه ده کات ﴿دُعَاءُ رِبِّكَ﴾، (هه‌روه‌کو) داوا و نزاکردنی بوشه‌ر و چاکه ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ عُجُولًا﴾
 وه ئاده‌می هه‌میشه هه‌ر په‌له‌یه‌تی ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ﴾، شه‌و و پوزمان کرد به‌دوو نیشانه‌ی (گهره‌ی
 ده‌سه‌لاتی خودا) ﴿فَمَحْوَاةَ آيَةِ الْآيِلِ﴾، ئه‌مجان‌نیشانه‌ی شه‌ومان تاریک کرد (یا سربه‌وه) ﴿وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً﴾
 و به‌لگه و نیشانه‌ی پوزمان و پوناک کرده وه ﴿لِيَتَّبِعُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ﴾، بونه‌وه‌ی به‌شوی پوزی پهرورد گارتاندا
 بگهرین ﴿وَلِتَعْلَمُوا عَدَالَتِ الْإِنْسَانِ وَالْجَسَابِ﴾، وه بونه‌وه‌ی ژماره‌ی ساله‌کان و حیسابی (مانگ و شه‌وو پوزه‌کان)
 بزائن ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ فَضَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا﴾، وه ئیمه هه‌موو شتی‌کمان به‌روون و په‌وانی باس کردوو (بوتان) ﴿وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَبْعَهُ فِي عُقْبِهِ﴾، وه هه‌موو مروفیک (له‌پوزی دواپیدا) کرده وه‌ی خویمان کردوته گهردنیه وه
 (چاکه بیت یا خراپه) ﴿وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾، وه له‌پوزی دواپیدا بوی ده‌رده‌هیتن ﴿كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا﴾
 نامه‌یه که به‌کراوه‌یی (و هه‌موو کرده وه‌کانی تیدا نوسراوه) و ده‌بیینت ﴿أَفَرَأَيْتَ أَفْرَأَيْتَ﴾ (پی‌ی ده‌وو‌تریت)
 نامه‌که‌ت بخوینه‌ره وه ﴿كَلَّا يَتَّبِعُكَ أَلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا﴾، ئه‌مرو و خو‌ت به‌سیت که مو حاسه‌به‌ی خو‌ت بکه‌یت
 ﴿مَنْ أَهْتَدَىٰ فَأَنْمَاهْتَدَىٰ لِيَفْسِدَ﴾، هه‌ر که‌س ریتمونوی و هیدایه‌تی و هر گرتیت ئه‌وه بیگومان ریتمونوی
 و هیدایه‌ته‌کی (سوود و قازانجه‌کی) هه‌ر بوشوی ده‌بیت ﴿وَمَنْ ضَلَّ فَلَا تُمْسِكْ بِعِلْعَالِهَا﴾، و هه‌ر که‌سیش گو‌مرا
 بووبیت ئه‌وه بیگومان (زیان و سزاکه‌ی) هه‌ر بوشوی ده‌بیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾، وه هه‌یج که‌سیکی گونا‌ها‌کار
 گونا‌هی هه‌یج که‌سیکی تر هه‌لنا‌گرتیت ﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ﴾، ئیمه هه‌ر گیز سزای (به‌نده‌کان) ناده‌ین ﴿حَتَّىٰ تَبْعَثَ
 رَسُولًا﴾، هه‌تا پیغه‌مبه‌ر نه‌نیرین (بویان) ﴿وَإِذَا أَرَدْنَا﴾، وه کاتیک بمانه‌ویت ﴿أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً﴾، (دانیشتوانی)
 شار و گوندیک له‌ناو بیه‌ین ﴿أَمْرًا مَرْفُوعًا﴾، فه‌رمان ده‌ده‌ین (به‌گو‌په‌ای‌لی و کرده‌وه‌ی چاک) به‌ده‌وله‌مه‌نده
 خراپه‌کار و زورداره‌کانی ﴿فَفَسَّقُوا فِيهَا﴾، که‌چی ئه‌وان یاخی ده‌بن و له‌فه‌رمان ده‌رده‌جن ﴿فَقِيَّعًا الْقَوْلُ﴾
 جا‌بریاری (سزادان) پیوست ده‌بیت بو (دانیشتوانی) ئه‌و شار و گوندانه ﴿فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا﴾، جا‌ئوسا ویرانیان
 ده‌که‌ین به‌ویران کردنیکی ته‌واو ﴿وَرَكَّاهُ لَهَا﴾، وه زور (که‌ل و میلله‌ت) مان له‌ناو برد ﴿مَنْ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ
 نُوحٍ﴾، له‌چه‌رخه‌کانی پاش نوح ﴿وَكُنْ بِرَبِّكَ يَذُوبٌ عَابِدًا﴾، په‌روه‌ر دگارت به‌سه به‌گونا‌هی به‌نده‌کانی
 ﴿خَيْرًا بَصِيرًا﴾، که نا‌گادار و بینایه

مَن كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ
 جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَن أَرَادَ
 الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ
 سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾ كَلَّا تُمَدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِن
 عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ انظُرْ كَيْفَ
 فَضَّلْنَا بَعْضَهُم عَلَىٰ بَعْضٍ وَلََّا آخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
 تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُومًا
 ﴿٢٢﴾ * وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا
 يَبُلُغْنِ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
 أِفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَأَخْفِضْ لَهُمَا
 جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي
 صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَادِقِينَ
 فَإِنَّهُ وَكَانَ لِلَّهِ وَبَيْنَ غُفُورًا ﴿٢٥﴾ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ
 وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَلَا تُبْدِرْ تَبْدِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبْدِرِينَ
 كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ﴾ ہر کہ سیٹک تہ نہا ژیان ی دونیای بویٹ ﴿عَجَلَتْ لَهُ فِيهَا﴾ لہم (دونیا) دا زو و پی
ی دہدین ﴿مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ﴾ ٹہوہ ی بمانہو ی بؤ ہر کہ سیٹک ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ﴾ لہ پاشان دوزہ خمان
بؤ ساز داوہ ﴿بَصَلْنَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا﴾ دہ چیتہ ناوی بہ لؤمہ کراوی و دہر کراوی لہ میہرہ بانی خوا ﴿۵۸﴾
﴿وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ﴾ ہر کہ سینکیش مہ بہستی پڑوی دواپی بوویٹ ﴿وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا﴾ وہ ہوہ ولی
بؤ بدات بہو جوڑہ ی شایستہ ی ٹہوہ ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ و باوہر داریش بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ كَانَتْ سَعِيَهُمْ
مَشْكُورًا﴾ ٹائہ وانہ کردوہ و تیگوشانہ کہ یان و ہر گیراوہ (لای پەرورہ دگاریان) ﴿۵۹﴾ ﴿كَلا تُمِدُّ
دِهَبَ خَشِينَ بِهَمْ مِوَانٌ﴾ ﴿هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ﴾ ٹہوانہ (کہ ہر دونیایان دہو یٹ) و ٹہوانہ ش (کہ پڑوی
دواپیان دہو ی) ﴿مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ﴾ لہ بہ خششی پەرورہ دگارت (لہم دونیایہ دا) ﴿وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ
مَحْظُورًا﴾ بیگومان پڑوی و بہ خشرای پەرورہ دگارت ہر گیز قہدہ غہ کراو نہ بووہ ﴿۶۰﴾ ﴿أَنْظُرْ
كَيفَ﴾ (ٹہی مو حہ مہد ﴿۶۱﴾) سہرنج بدہ چؤن ﴿فَضَلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ (لہ دونیادا) فہ زلی
ہہندیکیانمان داوہ بہ سہر ہہندیکیاندا ﴿وَلَاخِرَةُ كَبِيرٌ دَرَجَتٍ وَأَكْبَرُ تَفْصِيلًا﴾ وہ بیگومان پلہ کان
لہ پڑوی دواپیڈا گہورہ ترہ و فہزلہ کانیش گہورہ ترن ﴿۶۲﴾ ﴿لَا تَحْجَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ (ٹہی ٹادہمی)
لہ گہل خوا دا پەرستراویکی تر مہ پەرستہ ﴿فَتَقَعْدَ مَذْمُومًا مَحْذُورًا﴾ ٹہ گینا دہ بیتہ لؤمہ کراویکی
سووک و پسوا ﴿۶۳﴾ ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ﴾ وہ پەرورہ دگارت برپاری داوہ ﴿الَّا تَعْبُدُوا إِلَّا آيَاهُ﴾ کہ ہیج
شتیک نہ پەرستن بیجگہ لہ ٹہو ﴿وَبِالْأُولَٰئِينَ إِحْسَانًا﴾ وہ لہ گہل دایک و باوکتان چاکہ بکہن ﴿إِنَّمَا
يَبْلُغُنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا﴾ ٹہ گہر یہ کیکیان (باوکت و دایکت) یان ہر دووکیان لای تو
پیربوون ﴿فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَيْ﴾ قسہ ی ناخوشیان پی مہ لی تہ نانہت ٹوفیش ﴿وَلَا تَنْهَرُهُمَا﴾ وہ تییان
مہ خوہ و پیاندا ہہ لہ شاخی ﴿وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾ (بہ لکو) ووتہ ی نہرم و شیرینیان (لہ گہلدا)
بہ کار بیتہ ﴿۶۴﴾ ﴿وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ﴾ بالی خو بہ کہم زانین و میہرہ بانیتیان بؤ رابخہ
﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾ بلی ٹہی پەرورہ دگارت پەرہمیان پی بکہ ﴿كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا﴾ ہر چؤنیک
ٹہوان میان پەرورہ کرد بہ مندالی ﴿۶۵﴾ ﴿رَبُّكَ أَغْلَزَ يَمَانِي فُؤُوسِكُمْ﴾ پەرورہ دگارتان چاک دہ زانیت
بہ ہرچی لہ دل و دہر و نتاندا ہہیہ ﴿إِنْ تَكُونُوا صَادِقِينَ﴾ ٹہ گہر ٹیوہ چاک بن و نیازی چاکہ تان
بیت ﴿فَإِنَّهُ كَانَ لِلَّهِ يُبِيرُ عَفْوَكَ﴾ ٹہوا بیگومان ٹہو (خوایہ) لی بوردہیہ بؤ توبہ کاران ﴿۶۶﴾
﴿وَأَتَا ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ وہ مافی خزمانت بدہ ﴿وَالْيَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ﴾ (ہر و ہا مافی) ہہ ژارو
رہبواریش ﴿وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا﴾ زیادہ پەویش مہ کہن ﴿۶۷﴾ ﴿إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ﴾ بہراستی زیادہ پەرہوان
﴿كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ﴾ دؤست و برای شہیتانہ کانن ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾ شہیتانیش بہرانبہر
(ناز و نیعمہ تہ کانی) پەرورہ دگاری ہہیشہ سہلہ بہ ﴿۶۸﴾

وَمَا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا
مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا يَكُنْ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاكُمْ إِن قَتَلْتَهُمْ كَانَتْ
خِطَاءً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِيَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيٍّ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي
أَقْتُلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزَنُوا بِالْقِسْطِ أَسِ الْمُسْتَقِيمِ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

﴿وَأَمَّا نَعُصِرَ عَنْهُمْ﴾ وہ نہ گہر پروت وەر گیرا لهوانه (لهبر نه داری) ﴿أَبْتَعَهُ رَحْمَتُكَ رَبِّكَ تَرَجُّوهُ﴾
 چاوه پروانی به خششی و پوزیهك بوویت له لایه ن په روره دگارت هوه ﴿فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّسُورًا﴾ نه وه قسه ی
 جوان و نه رمیان له گه لدا بکه ﴿وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ﴾ وه ده ست مه كه كوت به گهر دندا
 (واته ده ست قوو چاوه و مبه له خیر کردندا) ﴿وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ﴾ وکراوه و به ره لاشی مه كه
 به ته واوی (هر چیت هم به بیده ی به خه لکی) ﴿فَقَعْدُ مَلُومًا مَّحْسُورًا﴾ تا نه بیته كه سیکی لو مه کراوی
 هیچ به ده ست هوه نه ماو ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ به راستی په روره دگارت ﴿يَبْسُطُ الرِّقَّ﴾ رزق و پوزی فراوان
 ده کات ﴿لَمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ بۆ هر كه سیك كه بیه ویت و وه تنگی ده کات بۆ هر كه سیکی بیه ویت
 ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا﴾ به راستی نه وه همیشه ناگا و بینایه به بنده کانی ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ﴾
 وه پوله کانتان مه کورن ﴿خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ﴾ له ترسی هه ژاری و نه داری ﴿فَخُنَّ نَزْرُفُهُمْ وَآيَاتُ﴾ نیمه پوزی
 نه وانیش و ئیوه ش ده دین ﴿إِنْ قَتَلْتُمْ كَاتَ خَطَا كَبِيرًا﴾ به راستی کوشتنی نهوانه (نه و مند الانه تان)
 هه له و تاوانیکی گه وره یه ﴿وَلَا تَقْرَبُوا الرِّقَّ﴾ و نزیکی زیناش مه كه ونه وه ﴿إِنَّهُ رَكَاةٌ فَاحِشَةٌ﴾
 به راستی نه وه کرده ویه کی زور ناشرین ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و ړنگه یه کی پیس و خراپه ﴿وَلَا
 تَقْتُلُوا النَّفْسَ﴾ وه كه سیك مه کورن ﴿الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ كه خوا کوشتنی نهوی حه رام کرده
 مه گهر به (هویه کی) راست و په وانه بیت (هك نه گهر هاتو و كه سیکی کوشتبوو، یان له ثابن
 باشگه ز بیه وه، یان شووی کردیو یان ژنی هیتابوو زینایان کرد) ﴿وَمَنْ قُتِلَ مَطْلُومًا﴾ جا هر كه سیك
 به نا هق و ستم لی کراوی کورزا ﴿فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا﴾ نه وه ده سه لایمان داوه به خاونه كه ی
 (به سهر بکوره كه دا) ﴿فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ﴾ جا با خاونه كه ی زیاده رویی نه کات له توله سه نده وه دا
 (نه گهر عفووی کرد پاش نه وه نه چیت توله ی لی بسه نیته وه، وه نه گهر کوشتیشیه وه به جوانترین
 شیوه بیکوریته وه ورازی بیت به بریاری خودا هر چو نیک بیت) ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا﴾ چونكه
 به راستی نه وه (خاونه) یارمته ی دراوه ﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه تیو مه كه ونه وه
 ﴿إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مه گهر به چا کترین شیوه نه بیت (كه بریتی یه له باراستن و بهرهم هیتانی) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ
 أَشُدَّهُ﴾ هه تا (هه تیوه كه) ده گاته كه مالی ژیری و لیزانی ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ وه فا بکه ن به به لاین
 و به یمانه کانتان ﴿إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾ به راستی (خاوه ن) به لاین و به یمان لپیر سراوه بهرام بهر به لینه کانی
 ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُلْتُمْ﴾ وه کاتیک كه پیوانه ده كهن (بۆ خه لکی) به ړنك و پکی پیوانه بکه ن
 ﴿وَرَبُّوْا بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ﴾ و کیشانه ش بکه ن به ته رازوی راست و دروست ﴿ذَلِكَ حَبْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ نه مه
 (بۆ ئیوه) چاکترو نا کامیشی باشته (له دنیا و قیامه تیشدا) ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ وه شوین
 شتیک مه كه وه كه زانیاریت ده رباره ی نی یه ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ﴾ به راستی گو ی و چاو و دل
 ﴿كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا﴾ هه مو و نهوانه (خاونه کانیان) بهر پر سیارن لیان ﴿وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
 مَرَّحًا﴾ وه مه پو به زه ویدا به فیز زلی و شانازی وه ﴿إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ﴾ (چونكه) به راستی تو نه ده توانی
 زه وی کون كه یت ﴿وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾ وه نه ده گه بته شاخه کان له دریژیدا ﴿كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ﴾
 هه مو و نه وه ی باسکرا خراپه کانی ﴿عَنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا﴾ لای په روره دگارت نابه جی و بیژراوه ﴿٢٨﴾

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 ءَاخَرَ فَتُلَاقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٢٩﴾ أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمُ
 بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثَاءً إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾
 قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ ءِلَهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا الْأَبْتُغُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا
 ﴿٤٢﴾ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾ تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوَاتُ
 السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
 لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قَرَأْتَ
 الْقُرْآنَ فَجَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
 مَسْتُورًا ﴿٤٥﴾ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ
 وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتَ بِرَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ، وَلَوْ أَنَّا أَدْبَرْنَاهُمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾
 نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ
 إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٤٧﴾ أَنْظِرْ
 كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾
 وَقَالُوا ءَآءَ ذَا كُنَّا عِظَمًا وَرُفْتًا ءَآءَ نَا الْمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

[illegible]

* قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي
 صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
 فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ
 يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
 إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
 إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
 مُبِينًا ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يُرْحَمَكُمُ أَوْ إِنْ يَشَأْ
 يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى
 بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زُورًا ﴿٥٥﴾ قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ
 دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَئِكَ
 الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
 وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
 مُحْذَرًا ﴿٥٧﴾ وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ
 أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

﴿قُلْ﴾ (تھی موحہ محمد ﷺ) بے بیان بلی ﴿كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا﴾ تھوہ بین بہ ہر دہ بابہ ناسن ﴿اَوْ خَلْقًا مِّمَّا﴾ یان ہر درست کراویکی ترلہ وہی ﴿يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ﴾ لہ میشک و دلتاندا گہورہ بہ ﴿فَسَقُولُونَ﴾ جابیگومان تہوانہ دلین ﴿مَنْ يُعِيدُنَا﴾ کی زیندوومان دہ کاتہوہ ﴿قُلِ الَّذِي﴾ بلی تہو زاتہ (زیندوومان دہ کاتہوہ) ﴿فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ کہ یہ کہم جار دروستی کردوون ﴿فَسَيُغْضِبُونَ اِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ﴾ جا (بہ لاقرتیہوہ) سہرت بؤ دہلہ قینس ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ﴾ و دہلین تہوہ کہی دہ بیت ﴿قُلْ عَسَى اَنْ يَكُونَ قَرِيبًا﴾ بلی لہوانیہ تہو (پوڑہ ہاتنی) نزیک بیت ﴿يَوْمَ يَدْعُوكُمْ﴾ تہو پوڑہی کہ بانگنان دہ کہن (لہ گورہ کانتانہوہ) ﴿فَسَتَجِدُنَّ يُحَدِّثُكَ﴾ جائیوہش دہست بہ جی دین بہدہم بانگ کردنہ کہوہ بہ سوپاس و سہنا کردنہوہ ﴿وَتَقُولُ اِنْ لِّسْتُمْ﴾ و وا دہزانن نہماونہ تہوہ (لہ دونیادا) ﴿اِلَّا قَلِيلًا﴾ ماوہیہ کی کہم نہ بیت ﴿وَقُلْ لِّعَادِيَ﴾ وہ (تھی موحہ محمد ﷺ) بلی بہہندہ کانم ﴿يَقُولُوا اَللّٰهِ اَحْسَنُ﴾ قسہیہک بکہن کہ جواتر و باشتربنی قسہ بیت ﴿اِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ بہراستی شہیتان ﴿يَزْعُمُ بَيْنَهُمْ﴾ ناکوکی و نساژوہ دہخاتہ نیوانیان ﴿اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ﴾ بہراستی شہیتان ہہمیشہ بؤنادہمی ﴿عَدُوًّا مُّبِينًا﴾ دوورمینیکی پون و ناشکرایہ ﴿رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ﴾ بہرورہدگارتان زانترہ بہتھوہ ﴿اِنْ يَشَأْ يُرْسِلْكُمْ﴾ تہ گہر بیہوی پڑہ حمتان پی دہ کات ﴿اَوْ اِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ﴾ یان تہ گہر بیہوی سزاتان دہدات ﴿وَمَا اَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ تہمہ تومان نہناردوہوہ ﴿عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا﴾ بہچاودیر و پاریزہر بہسہریانہوہ ﴿وَرَبُّكَ اَعْلَمُ﴾ وہ بہرورہدگارت زانترہ ﴿يَمُنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾ بہہر چہ لہ ناسمانہکان ولہ زہوی دایہ ﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ﴾ وہ سویند بہخوا بیگومان فہزلی ہہندی لہ پیغہمبہر انمان داوہ ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ بہسہر ہہندیکی تریاندا ﴿وَاَتَيْنَا دَاوُدَ زُكْرًا﴾ و زہبورمان بہخشی بہ داوود ﴿قُلِ ادْعُوا الَّذِيْنَ﴾ (تھی موحہ محمد ﷺ) بلی (بی باوہران) ہاوار بکہن لہ تہوانہی ﴿زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ کہ تھوہ بہ خواتان دہزانن بیجگہ لہخوا ﴿فَلَا يَمْلِكُونَ﴾ جا تہوانہ دہسہ لاتیان نہہ ﴿كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ﴾ بہلاو زیانتان لہسہر لابہن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وہ (دہسہ لاتی) گورانیشیان نی بہ ﴿اُولَئِكَ الَّذِيْنَ يَدْعُونَ﴾ تہوانہی کہ تہو (نہفامانہ) ہاواریان لی دہ کہن ﴿يَتَّبِعُونَ اِلٰى رَبِّهِمْ اَلْوَسِيلَةَ﴾ تہوانہ بہدوای ہوکاریکدا دہ گہرین کہ نزیکیان کاتہوہ لہ بہرورہدگاریان ﴿اَبْهَرُ اقْرَبُ﴾ کامیان نزیک ترہ (لہ خواوہ و پلہو پایہی بہر زترہ) ﴿وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ﴾ وہ بہہیوا و ٹومیندو پڑہ حمی تہون ﴿وَيَحْتَفُونَ عَذَابَهُ﴾ ولہ سزایشی دہترسن ﴿اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ بہراستی سزای بہرورہدگارت ﴿كَانَ مَحْذُورًا﴾ ہہمیشہ مہترسی لیکراوہ و خو لپاریزراوہ ﴿وَاَنْ مِّنْ قُوَّةٍ﴾ وہ (خہلکی) ہیچ شاروگونڈیکمان ﴿اِلَّا اَخْتُمُّهُ لَكُمْ﴾ کہ تہمہ لہ ناویان بہین ﴿فَبَلَّ يَوْمَ اَلْقِيَمَةِ﴾ پش (ہاتنی) پوڑی دواپی ﴿اَوْ مُعَذِّبُوْهُمَا عَذَابًا شَدِيدًا﴾ یان سزایان بدہین بہ سزایہ کی سہخت ﴿كَانَ ذٰلِكَ﴾ ٹیللا تہو (سزادانہ یان لہناو بردنہ) ﴿فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ لہ (لوح المحفوظ) دانوسراوہ ﴿۵۸﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا
الرُّءْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ
فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
قَالَ سَاجِدٌ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي
كَرَّمْتَ عَلَى لَيْنِ آخَرَتِنِ إِلَى يَوْمِ الْفَيْصَةِ لِأَحْتَنِكَ
ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَأَسْتَفْزِرُ مِنْكُمْ
مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ
فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ وَمَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي
الْبَحْرِ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

﴿وَمَا مَعَنَا﴾ وه هیچ شتیک بهر گری ئیمه ی نه کردووه ﴿أَنْ تُرْسِلَ بِالْآيَاتِ﴾ که نه و موعجزانه بنیرین ﴿إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ﴾ جگه له و هی که پیشینه کان به درو یان ده زانی ﴿وَأَتَيْنَاهُمُ الْتَافَةً﴾ ناردمان بو (هوژی) سه موود نه و حوشتره ی ﴿مُبْصَرَةً﴾ که (موعجزه یه کی) ناشکرا بوو ﴿فَطَلَّمُوا بِهَا﴾ که چی (باوهریان نه هیئا و) سته میان لیکرد و (سهریان بری) ﴿وَمَا تُرْسِلُ بِالْآيَاتِ﴾ وه ئیمه موعجزه کان نایترین ﴿إِلَّا تَخَوِّفًا﴾ مه گهر بو ترسانندی (نه و گله نه بیت) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لَكَ﴾ (بیربکه ره و) کاتی پیمان ووتی ﴿إِنْ رَبِّكَ﴾ به راستی پهروه رد گارت ﴿أَحَاطَ بِالنَّاسِ﴾ دهوری هه موو خه لکی داوه (دهسه لاتی هه یه به سه ریاندا) ﴿وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ﴾ وه نه و خه و بیننه ی که پیشانی تو ماندا (له و شه و په و یه دا) ﴿إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ﴾ ههر له بهر تاقی کردنه و هی خه لکی بوو ﴿وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ﴾ ههروه ها نه و دره خته نه فرین لی کرا و هس ﴿فِي الْقُرْآنِ﴾ که له قورئاندا باسمان کردووه ﴿وَنُحِيفُهُمْ﴾ وه ئیمه (به و جوړه به لگانه) نه وانه ده ترسینن ﴿فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا﴾ که چی نه و (ترساننده) هه چیان بو زیاد ناکات جگه له یاخی بوون و سه ره که شی نه بیت ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ وه باسی نه و کاته بکه که ئیمه به فریشته کانمان ووت ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوژده بهرن بوئاده م ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نه و انیش یه کسه ره هه موویان سوژده یان برد بیجگه له ئیبلیس (شهیتان نه بیت) ﴿قَالَ اسْجُدْ﴾ ووتی ئایامن سوژده بهرم ﴿لِمَنْ خَلَقْتُ طِينًا﴾ بو که سیک که له قور دروست کردووه ﴿قَالَ أَرَأَيْتَكَ﴾ (ئیبلیس) ووتی ینم بلی و هه و الم بده ری ﴿هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ﴾ له باره ی نه مه و هه که ریژی نه و ت داوه به سه رمندا؟! ﴿لَنْ أَخَّرَكَ﴾ سویند به خوا نه گهر دوام بخهیت ﴿إِلَّا نَوْمًا لِّلنَّفْسِ﴾ تاروژی دواپی (نه رم) ﴿لَأَخْتَبِكَ نَدْرَةً﴾ به راستی زال نه بم به سه ره نه و کانیدا (به گو مر اگردن) ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ که میک له و ان نه بیت (که بهنده تایه تیه کانی خوان) ﴿قَالَ أَذْهَبَ﴾ (خوا به شهیتانی) فهر موو برو ﴿فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ﴾ سا ههر که س له و ان شوینی تو که و ت ﴿فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ﴾ نه و به راستی تو له ی هه موو تان دوزخه ﴿حَزَاءٌ مَّقْضُورًا﴾ که تو له یه کی پر به پره ﴿وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطَغَتْ مِنْهُمْ﴾ وه ههر که س له وانه که ده توانی گو مر ای بکه ﴿بِصَوْتِكَ﴾ به ده نگت و سه دای (ناههفت) ﴿وَأَجْلَبَ عَلَيْهِمْ﴾ و بده به سه ریاندا و تی یان خوړه ﴿بِخَبْرِكَ وَرَجْلِكَ﴾ به سوار و بیاده ی له شکره که ته و هه ﴿وَشَارِكُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ وه ها و به شیان بکه له مال و سامان و مندالیاندا ﴿وَعِدَهُمْ﴾ به لیتیشیان پی بده ﴿وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ به لام شهیتان به لیتیان پی نادات ﴿إِلَّا غُرُورًا﴾ به خه له تانندن نه بیت ﴿إِنْ عِبَادِي﴾ بیگو مان بهنده کانی من ﴿لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ دهسه لانت به سه ریاندا نی یه (و ناتوانی گو مر ایان بکهیت) ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا﴾ وه پهروه رد گارت به سه پاریزه رو چاودیر بیت ﴿رَبُّكُمْ الَّذِي﴾ پهروه رد گارتان نه و زاته یه ﴿يُرْجِي لَكُمْ أَلْمُكَ فِي الْبَحْرِ﴾ که که شتی له ده ریادا ها تو جو پیده کات بو ئیوه ﴿لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بو نه و هی بگه ریسن به دوا ی هه ندیکه هره و روژی نه و دا ﴿إِنَّهٗ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ به راستی نه و (خوا یه) هه میشه یی میهره بان و به به زهی یه به رامهر به ئیوه ﴿٦٦﴾

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَيْنَا هُفْلَمَا
نَجِّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنْتُمْ
أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً
أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَاهُ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ * وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي
آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا
كُلَّ آدَمَ بِإِسْمِهِ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَيَمِينِهِ فَأُولَٰئِكَ
يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُطْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ
فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِنْ
كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ
عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ
لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذَا لَذَقْتَكَ ضَعْفَ
الْحَيَاةِ وَضَعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ﴾ جا کاتیک له ده ریادا تووشی به لاو زیان بین ﴿صَلَّ مَنْ تَدْعُوهُ إِلَّا إِلَهًا﴾ هه موو
 ئه و (په رستراوانه ی) هاواریان لی ده که ن وون ده بن بیتجگه له خوا ﴿فَلَمَّا تَخَذُوا إِلَى الْبَرِّ﴾ که چی کاتیک
 که (خوا) رزگار تان ده کات و ده گه نه ووشکانی ﴿أَغْرَضْنَاهُ﴾ روو وهرده گیرن (له خودا) ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ
 كَفُورًا﴾ (چونکه) ناده می هه میسه سپله و ناسو پاسه ﴿أَفَأَمْنُمْ﴾ جا نایا ئیوه ناتر سن و بیباکن
 ﴿أَنْ يَخْشِفَ بِكُمْ حَاجِبُ الْبَرِّ﴾ له وهی که له ووشکایی دا (بوومه له رزه) بتانبات به ناخی زه ویدا؟ ﴿أَوَيْسَلْ
 عَلَيْكُمْ حَاصِبًا﴾ یا (ناتر سن له وهی) بای توندتان بنیرته سهر به وورده زیخه وه ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ
 وَكِيلًا﴾ پاشان پاریزه یرکیستان ده ست نه که ویت ﴿أَمْ أَمْنُمْ﴾ ئه ی نایا دلنیا و بیباکن ﴿أَنْ
 يُعِيدَ كُمْ فِيهِ﴾ له وهی بتان گیرته وه ناو ده ریا ﴿تَارَةً أُخْرَى﴾ جاری کی تر ﴿فَيُرْسِلْ عَلَيْكُمْ﴾ نه مجا بینیرته
 سهرتان ﴿فَاصْفَا مِنَ الرِّيحِ﴾ بایه کی توندو تیز ویران کهر ﴿فَيَغْرِقْكُمْ يَمًا كَفُورًا﴾ نه و ساله ده ریا که دانقو متان
 بکات له بهر ئه و بی باوه و سپله بوونه تان ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا﴾ پاشان ده ستان ناکه ویت ﴿لَكُمْ عَلَيْهِمْ
 نَبِيًّا﴾ هیچ که سیک که داوای تولی ئیوه له ئیمه بکات ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ سویتند به خوا
 بینگومان ریزمان له نه وهی نادم گرت ﴿وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْوَرْدِ وَالْبَحْرِ﴾ و له ووشکانی و له ده ریادا هه لمان
 گرتن (به سواری و گه پانمانن) ﴿وَوَرَّرْنَاهُمْ مِنَ الطِّينِ﴾ و رژی پاک و خاوینمان پی داوون
 ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ﴾ وه فه زلمان داوون به سهر زوریک ﴿فَمَنْ خَلَقْنَا تَفْصِيلاً﴾ له وشتانه ی که درو ستمان
 کردون به فه زلیکی گه وره ﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنْثَى﴾ (بیران بخه نه وه) ئه و رژی که ئیمه هه موو
 ناده میسه ک بانگ ده که بن ﴿بِأَمْرِهِمْ﴾ به ناوی پیغه مبه ره که یانه وه (به ناوی په یامه که یانه وه) ﴿فَمَنْ أَوْفَى
 كِتَابَهُ رَبِّهِمْ﴾ جا ههر که سیک نامه ی کرده وه که ی بدریت به ده سستی راستیه وه ﴿فَأُولَئِكَ يَفْرُقُونَ
 كِتَابَهُمْ﴾ نائه وانه نامه که یان ده خویننه وه ﴿وَلَا يَظْلُمُونَ﴾ وه سته میان لی ناکریت ﴿فَتَبَيَّنَّا
 لَهُمُ الْآيَاتِ﴾ به لاهم ههر که سیک له م (دونیا به) دا کویر بوو بیت (و یرنگه ی راستی نه بینا بیت) ﴿فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى﴾ ئه وه ئه و که سه له رژی
 دواشدا کویره ﴿وَأَصْلُ سَبِيلًا﴾ بگره له کویریش گومر اتره ﴿وَلَنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ﴾ وه به راستی
 نریک بوو ئه وانه لات دن ﴿عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ له وهی که نیگامان کرد بوت ﴿لِنَفْتَرِيَ عَلَيْكَ غَيْرَةً﴾
 بو ئه وهی جگه له قورئان شتیک به ده م ئیمه وه هه لبه ستیت ﴿وَإِذَا لَا تَجِدُوا لَكُمْ حَافِيًا﴾ (نه گهر گویرا به لیان
 بوو بیتا به) ئه وه له و کاته دا دیان کردیت به دؤست و خوشه ویستی خوین و (گومریان ده کردیت) ﴿وَلَوْ
 لَا أَنْ تَبَيَّنَّا لَكُ الْخُوفَ﴾ خو ئه گهر ئیمه تو مان دامه زراونه کردایه ﴿لَقَدْ كَذَّبْتَ﴾ به راستی نریک بوو تو
 ﴿تَرَكْنَا إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا﴾ که میک به لایاندا بجی ﴿إِذَا لَا تَذُنُّكَ﴾ جا بینگومان ئه و کاته پیمان ده چه شتی
 ﴿ضَعُفَ الْحَبْرَةِ﴾ دوو بهرانبهر (سزای) زیان ﴿وَضَعُفَ الْمَمَاتِ﴾ دوو بهرانبهر (سزای) مردن
 ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ﴾ پاشان ده ست نه ده که ووت ﴿عَلَيْنَا نَصِيرًا﴾ یار مه تی ده ریک بهرانبهر به ئیمه (که بهرگری
 ئه و سزایه لی بکات) ﴿٧٥﴾

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِرُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى عَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ
إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ
بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾
وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَأَجْعَلْ لِّي مِنْ لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ
الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنَزَّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ
شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾
وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا بِنِعْمَتِنَا وَإِذَا أَمْسَهُ
الْشَّرْكَانَ يَتُوسَّأُ ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَن هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن سَأَلْتُمُ النَّاسَ
بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لِكَيْلِهِ عَلَيْهِ عِلْمًا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

﴿وَإِنْ كَادُوا أَنْ يَنْفِرُوا﴾ وہ بہ راستی نزیك بوو ټو (بی باوہ) انه ﴿لَيْسَ فَرْقٌ بَيْنَهُمَا﴾ (بہ پیلان و دوزمنایہ تی) نارہ حتت بکمن ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ له خاکسی مه ککه ﴿إِخْرَجُوكَ مِنْهَا﴾ بو ټوہی دہرت بکمن لی ی ﴿وَإِذَا لَا يَلْبِثُونَ خَلْقَكَ﴾ جا ټو کاتہ ټوہانہ نہدہ مانہوہ له پاش تو ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ کاتیکی کم نہ بیت (خوا له ناوی دہ برن) ﴿سِنَّةً مِّن قَدَرِ سِنَتَانِ﴾ ریگا نہریتیکہ له (ټیمہوہ) بو ټوہانہی کہ نار دومانن. ﴿فَبَاكَ مِنْ رُّسُلِنَا﴾ له پیغہ مہر انمان پیش تو ﴿وَلَا تَجِدُ لُسُنتَنَا حَوِيلًا﴾ باوو یاسای ټیمہش گورانی بہ سہر دانیہت ﴿أَقِمِ الصَّلَاةَ﴾ (ټہی موحمہد ﷺ) نویژ بہ جی بہیتہ ﴿لَذُلُّكَ الشَّمْسُ﴾ له کاتی لادانی خور (لہ ناوہ راستی تاسمان) ﴿إِلَّا عَشَقَ الْآلِ﴾ ہتا (ہانتی) تاریکی شہو ﴿وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ﴾ ہر وہا نویژی بدیانی (بہ جی بیتہ) ﴿إِنْ قُرْءَانَ الْفَجْرِ﴾ بہ راستی قورٹان خویندنی نویژی بدیانی ﴿كَانَ مَشْهُودًا﴾ ہمیشہ دہ بریت (لہ لایہن فریشتہ کانی شہو وروژہوہ) ﴿وَمِنَ الْآلِ﴾ وہ (ټہی موحمہد ﷺ) له بہ شیکی شہودا ﴿فَتَهَجَّدَ بِهِ﴾ ہستہ شہو نویژ بکہ بہ قورٹان خویندن تییدا ﴿نَافِلَةً لَّكَ﴾ ټوہ زیادہ نویژی تابیت بہ تویہ ﴿عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ﴾ ټومیدہ وار بہ پروہر دگارت بنگہ یہ نیہ ﴿مَقَامًا مَّحْمُودًا﴾ بلہو جیگاہہ کی بہ سہند کراو (کہ شہ فاعہ تی گہورہیہ بو خہ لکی له قیامہ تدا) ﴿وَقُلْ رَبِّ﴾ وہ بلی ټہی پروہر دگارم ﴿أَدْخِلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ﴾ (لہ ہر کاریکدا بووم) راست و چاک پیم ټہنجام بدہ ﴿وَأَخْرِجْنِي مَخْرَجَ صِدْقٍ﴾ راست و چاکیش پیم کو تایی بیتہ ﴿وَأَجْعَلْ لِي مِّن لَّدُنْكَ﴾ وہ لہ لایہن خوتہوہ بوم بسازینہ ﴿سُلْطَانًا نَّصِيرًا﴾ دہسہ لاتیکی یارمہ تی دہر (کہ زال ہم بہ سہر ہمہو کو سپیندا) ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ وہ بلی ثانیی راست ہات ﴿وَرَهَقَ الْبُطْلُ﴾ وہ ثانیی ناحق و بہ تال نہما و روشت ﴿إِنَّ الْبُطْلَ كَانَ زَهُوًّا﴾ بہ راستی بہ تال ہمیشہ له ناوچوہ ﴿وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْءَانِ﴾ وہ لہم قورٹانہدا دہ برینہ خوارہوہ ﴿مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ ټوہی کہ ہوی شفا و میہربانی یہ بو بر واداران ﴿وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾ بہ لام (ہانتی ټم قورٹانہ) بوستہم کاران ہیج زیادناکات جگہ له خہسار و مہندی نہ بیت ﴿وَإِذَا انْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وہ کاتیک چاکہ و نیعمہ تی خومان برترین بہ سہر ټادہمی (بی باوہر دا) ﴿أَعْرَضَ﴾ پرووہر دہ گیریت (لہ زیکری و یادی ټیمہ) ﴿وَنَعَايَاجِيهِ﴾ ددور دہ کہ ویتہوہ ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ وہ کاتیک ناخوشی و زبانی لی بکہ ویت ﴿كَانَ يُوَسِّسُ﴾ زور ناو میدہ دہ بیت ﴿قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ﴾ (ټہی موحمہد ﷺ) بلی ہمہ موکس کار دہ کات ﴿عَلَىٰ سَاقٍ عَلِيَّةٍ﴾ لہ سہر سروشت و (ریبازی) خوی ﴿وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن هُوَ﴾ جا پروہر دگارتان زانترہ بہو کہ سہی ﴿أَهْدَىٰ سَبِيلًا﴾ کہ ریبازہ کہی راسترہ ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ﴾ وہ (ټہی موحمہد ﷺ) پرسیات لی دہ کمن لہ بارہی پوچوہوہ (کہ چی بہ) ﴿قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي﴾ بلی روح لہ کار و فرمانی تابیت بہ پروہر دگارمہ ﴿وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وہ ټیوہ ټنہا کہ میک لہ زانیاربتان بی بہ خساروہ ﴿وَلَنْ يَشْتَأَىٰ﴾ وہ سویند بہ خوا ټہ گہر بمانہ ویت ﴿لَتَذَهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بیگومان ټوہو (قورٹانہی) نیگامان کردوہ بؤت نایہتیلین (لہ دل و بہرہ کاندہ) ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ﴾ له باشان دہست ناکہ ویت ﴿بِهِ عَيْنًا وَكِيلًا﴾ له بہر انہر ټیمہدا کہ سینک کہ بہر گریٹ لی بکات ﴿

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِن فَضَّلَهُ وَكَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ
 لِّئِن أَجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ
 لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
 النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ
 لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّحِيلِ
 وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقَطَ السَّمَاءُ
 كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ
 قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ
 وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ وَقُلْ
 سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ
 أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا
 رَسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ
 لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

﴿إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ ﴿٦٧﴾ مہ گہر میہرہ بانیہ کہ لہ لایہ نہ ہر وہر دگار تہ وہ نہ بیت ﴿إِن فَضَّلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا﴾
 بہر راستی فہزل و چاکہی تہ و بہ سہر تہ وہ گہورہ یہ ﴿٦٨﴾ ﴿قُلْ لِّیْنَ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ﴾ ﴿تہی مو حہ مہد
 ﴿بَلٰی سَوِّیْتُ بِہِ خَوَاتِمَ گہر ٹادہ می و جنو کہ ہہ موو کو بیہ وہ ﴿عَلٰی اَن یَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْآنِ﴾ بُو تہ وہی
 ویتہ ی تہم قورٹانہ بیتن ﴿لَا یَأْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ﴾ ناتوان و یتہ ی تہ و بیتن ﴿وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیرًا﴾
 ہہر چہ ندہ پشتیوانی یہ کتریش بن ﴿٦٩﴾ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ﴾ وہ سویند بہ خواتیمہ ہیتا ومانہ تہ وہ بُو
 خہلکی ﴿فِیْ هٰذَا الْقُرْآنِ﴾ لہم قورٹانہ دا ﴿مِنْ کُلِّ مِثْلِ﴾ لہہ موو جو رہ نموونہ یکہ ﴿فَإِنِّیْ أَکْثَرُ النَّاسِ﴾
 کہ چی زور بہی خہلکی نایانہ ویت ﴿إِلَّا کُفْرًا﴾ جگہ لہ سہلہ یی و بی باوہری نہ بیت ﴿٧٠﴾
 ﴿وَقَالُوا لَنُؤْمِنَنَّ لَکَ﴾ ووتیان ہہر گیز باوہر ت پی ناہیتین ﴿حَتّٰی تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ یَنْبُوعًا﴾ ہہ تا
 لہم زہ و ہہ دا کانیا ویکمان بُو ہلہ نہ قولینی ﴿٧١﴾ ﴿أَوَ تَكُوْنُ لَکَ جَنَّةٌ مِّنْ تَحِیْلِ وَعِنِّیْ﴾ یان باخیکت
 بیت لہ دار خورما و تری ﴿فَتَفْجُرَ الْأَنْهَارُ خِلَافَ جِیْرًا﴾ و چہ ند روبریک ہلہ لقولینت لہ نیوان
 درہ ختہ کانیدا بہ خور پروات ﴿٧٢﴾ ﴿أَوُتِسْفِطَ السَّمَاءُ﴾ یان ٹاسمان پروختی ﴿کَمَا زَعَمَتْ عَلَیْنَا کِسْفًا﴾
 بہ سہرماندا ہہر چوٹ لافٹ لیداوہ کہ بہ پار چہ پار چہ دہ کریت ﴿أَوَتَأْتِیْ بِاللّٰهِ وَالْمَلَائِکَةِ﴾ یان خواو
 فریشتہ کان بینی ﴿قَبِیْلًا﴾ پروو بہ پروو (بیان بینین) ﴿٧٣﴾ ﴿أَوَ یَکُوْنُ لَکَ بَیْتُ﴾ یان کو شک و مالیکت بیت
 ﴿مِّنْ زُخْرَفٍ﴾ رازاوہ نہ خش و نیگار ﴿أَوَتَرَفَّیْ السَّمَاءُ﴾ یان بہر زبیتہ وہ بوٹاسمان ﴿وَلَنُؤْمِنَنَّ لِرَبِّکَ﴾
 وہ ہہر گیز باوہر ناہیتین بہ بہر زبونہ وہ کہشت ﴿حَتّٰی تُنْزِلَ عَلَیْنَا کِتَابًا نَّقْرُؤُہُ﴾ ہہ تا پہ میامیکمان
 بُو نہ ہیتہ خواروہ خوٹمان بیخوینتہ وہ ﴿قُلْ سُبْحٰنَ رَبِّیْ﴾ ﴿تہی مو حہ مہد ﴿بَلٰی ہاکی
 و بیگہ ردی بوہر وہر دگارم ﴿ہَلْ کُنْتُ﴾ نایا من (شتیکی ترم) ﴿إِلَّا بَشَرًا رَّسُوْلًا﴾ جگہ لہ ٹادہ میہ کی
 نیراو و پیغہ مہر (واتہ من دہ سہ لاتی تہ و شتانہ نہ بہلکو من تہ نہا مروفتیکم و خودا کردوومی بہ
 پیغہ مہر) ﴿٧٤﴾ ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ﴾ ہیچ شتیک بہر گری خہلکی نہ کرد ﴿أَن یُّؤْمِنُوْا﴾ لہ وہی کہ باوہر بیتن
 ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰی﴾ کاتیک کہریتمونوی و ثانیی حہ قیان بُو ہات ﴿إِلَّا أَن قَالُوْا﴾ بیجگہ لہ وہی دہ بیان
 ووت ﴿أَبَعَثَ اللّٰهُ بَشَرًا رَّسُوْلًا﴾ چوٹ خوا ٹادہ میہ کہ بہ پیغہ مہر دہ نیرت ﴿٧٥﴾ ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِی الْاَرْضِ
 مَلَکٌ یَّحْشُوْنَ مَظْمِیٰتِیْنَ﴾ بلی تہ گہر لہ زہوی دا فریشتہ ہہ بواہیہ و بہ دلنایاہیہ وہ (تیایدا) بگہر اناہیہ
 (بہ ویتہ ی ٹادہ می) ﴿لَنَنْزِلَنَّ عَلَیْہُمْ مِنَ السَّمَاءِ﴾ بیگوٹمان لہ ٹاسمانہ وہ دہمان ناردہ خواروہ بویان ﴿مَلَكًا
 رَّسُوْلًا﴾ فریشتہ یہ کی پیغہ مہر ﴿٧٦﴾ ﴿قُلْ کَفٰی بِاللّٰهِ شَہِیْدًا﴾ بلی بیان خوا بہ سہ کہ شاہید بیت ﴿بَیِّنٰی
 وَبَیِّنٰکُمْ﴾ لہ نیوان من و تہ وہا ﴿إِنَّہٗ كَانَ عِیَادِہٖ خَیْرًا بِصِیْرًا﴾ بہر راستی خوا ہہ میشہ بہ ٹاگادار و بینایہ
 بہ بہ ندہ کانی ﴿٧٧﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أُولِيَاءَ
 مِنْ دُونِهِ ۖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيَائًا ۖ وَبُكْمًا
 وَصُمًّا ۖ وَأُولَئِهِمْ جَهَنَّمٌ كَلِمًا ۖ خَبَتْ زِدْنَهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾
 ذَلِكَ جَزَاءُ هُمُ بَأْنَهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا عِظَمًا
 وَرُفَّتًا ۖ إِنَّا لَنَالِ الْمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ * أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
 وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ ۖ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾
 قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ
 الْإِنْفَاقِ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ
 آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ فَسَعَلَٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ
 إِنِّي لَا أَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ
 هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ
 يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ وَجَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ
 اأَسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہس خوارپنمونی بکات ﴿فَهُوَ لَهِتٌ﴾ ہر ئەو کہسہ پینمونی کراوہ (بہراستی) ﴿وَمَنْ يَضِلَّ﴾ و ہر کہسش خوا گومرای بکات ﴿فَلَنْ نَجِدَ لَهُمَ﴾ ئەوہ ہر گیز دەست ناکویت بۆیان ﴿أُولَئِكَ مِنْ دُونِ﴾ بیجگہ لەخوا دۆست و یارمەتی دەرانیک ﴿وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وە لەپوژی دوایدا حەشریان دەکین ﴿عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ﴾ بەسەر پروومەت و دەم و چاویاندا ﴿عَمِيًّا وَكَمَا وَصَّاءٌ﴾ کہ کوپرو لان و کەرن ﴿مَّا وَهُمْ جَهَنَّمُ﴾ شوینی نیشتەجیان دۆزەخە ﴿كُلَّمَا حَبَخْتُ﴾ ہر جارنیک (دۆزەخ) بلیسە ی بنیشیتەوہ (دامریتەوہ) ﴿رَدْنَهُمْ سَعِيرًا﴾ بلیسە ی تاگرہ کہیان بۆ زیاد دەکین ﴿ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ﴾ ئەوہ تۆلە ی ئەوانە یہ ﴿يَا نَهْمُ كَرُؤُا يَا لَيْتَا﴾ چونکہ بینگومان باوہریان نہ ہینا بەنایەتەکانی ئیمہ ﴿وَقَالُوا ذَاكَ﴾ و دەیان ووت ئایا ئە گەر ئیمہ بووینہ ﴿عَظَمًا وَرَفَاتًا﴾ ئیسک و پرووسکی بارہبارە ی رزیو ﴿يَا نَالَمُبْعُوثُونَ خَلَقًا جَدِيدًا﴾ ئایا ئیمہ جارنیک تر زیندوو دەکرینەوہ بەدروست کردنیک تازہ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي﴾ ئایا ئەوانہ نہبانزانوہ بینگومان ئەو خوابە ی ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کہ ئاسمانەکان و زەوی دروست کردوہ ﴿قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ﴾ دەسەلات دارو بہ توانایە کہوینە ی ئەوانہ دروست بکاتەوہ ﴿وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا﴾ وە کات و ماوہیەکی دیاری کردوہ بۆیان ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ کہ گومانی تیدانیہ ﴿فَأَبَى الْأَطْلَامُونَ إِلَّا كُفُّوا﴾ بەلام سستەمکاران هیچیان ناویت بی باوہری نہبیت ﴿قُلْ أَوَأَنْتُمْ﴾ بلی ئە گەر ئیوہ ﴿تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي﴾ خواوہنی خەزینەکانی چاکہ و نیعمەتەکانی بہروردگارم بن ﴿إِذَا لَأَمْسَكْتُمْ﴾ ئەو کاتە دەتانگریتەوہ (لەبەخشین) ﴿خَشِيَةَ الْإِنْفَاقِ﴾ لە ترسی خەرچ بوون و ئەواو بوون ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا﴾ وە ئادەمی ہمیشہ پزدە و چروکہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى﴾ وە سویند بہ خوا بہراستی بہخشیمان بہ موسا ﴿تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ نو موعجیزە ی پروون و ئاشکرا ﴿فَتَلَّىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (ئە ی موحەمەد ﷺ) دە ی پرسیار لەنەوہ ی ئیسرائیل بکہ (سەبارەت بہ پروداوی موسا و فیرەوون) ﴿إِذْ جَاءَهُمْ﴾ کاتی (موسا) ہاتە لایان ﴿فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ﴾ ئەمجا فیرەوون بی ووت ﴿إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا﴾ بہراستی ئە ی موسا من واگومان دەبەم کہ تو جادو لئی کراو بیت ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ﴾ (موسا علیہ السلام) فەر مووی سویند بہ خوا بینگومان تو دەزانی ﴿مَا أُنْزِلَ هَٰؤُلَاءِ﴾ هیچ کہس ئەم موعجیزانە ی نہناردۆتە خواوہوہ ﴿الْأَرَبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ﴾ جگہ لەپەروردگاری ئاسمانەکان و زەوی نہبیت کہ پروونکەرەوہن (بۆ خەلکی) ﴿وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ﴾ وە بہراستی من دنیام کہ تو ﴿يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا﴾ ئە ی فیرەوون لە ناو دەچیت ﴿فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَ مِنْهُمْ مِنَ الْأَرْضِ﴾ جا فیرەوون ویستی کہوا (موسا و کوومەلە کی) (دەرکات لە زەوی (میسر) دا ﴿فَأَعْرَفْنَاهُ مِنْ مَّعَرَجٍ مَّجِيدًا﴾ ئیتر ئیمەش فیرەوون و ئەوانە ی لە گەلی بوون ہمەمویانمان خنکاند لە دەریادا ﴿وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ﴾ ئەوسا لە پاش خنکاندنیان و وتمان ﴿لَبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بہنەوہ ی ئیسرائیل ﴿أَسْكُوا الْأَرْضَ﴾ نیشتە جی بن لەو زەویە ی (کہ فیرەوون ویستی دەر تان کات لی ی) ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾ جا کاتیک بەلینی پوژی دواپی ہات ﴿حِجَابًا كَرِيفًا﴾ ئەوسا ہمەموتان پیکەوہ (بۆ دادگای خوا) دینین ﴿۱۷﴾

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾
 وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِقَرَّةٍ وَأَعْلَىٰ النَّاسِ عَلَىٰ مَكَّةٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا ﴿١٠٦﴾
 قُلْ ءَامِنُوا بِهِ ؕ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّا الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ مِنَ الدُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الْكَافُرَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾ فِيمَا لَيْنَدَرُ بِأَسَاسٍ دِيمًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾ مَّا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

﴿وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ﴾ وه ئهم (قورئانه) مان به‌هق ناردو ته خواروه ﴿وَبِالْحَقِّ نَزَّلَهُ﴾ وه به‌حق و راستیش هاتو وه خواروه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وه تومان ره‌وانه نه‌کردووہ ﴿إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ به‌مورژه‌دهرو ترسیته‌ر نه‌بیٔ ﴿وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ﴾ وه قورئانمان به‌ش به‌ش بۆت ناردووہ ﴿لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی بیخوینیته‌وه به‌سه‌ر خه‌لکیدا ﴿عَلَىٰ مَكَّةَ﴾ به‌له‌سه‌ر خوئی و هیواشی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ وه ئهم (قورئانه) مان به‌و شیوه‌داب‌ه‌زاند ﴿فَلَّامُنُوهُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) پیان) بلی باوهریئن به‌م (قورئانه) ﴿أَوْ لَا تُؤْمِنُوا﴾ یان باوهری پی نه‌هینن ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی که زانیاریان پی به‌خسراوه ﴿مِنْ قَبْلِهِ﴾ له‌پیش ئهم (قورئانه) دا ﴿إِنَّا إِنَّمَا عَلَّمْنَاهُ﴾ کاتیک (قورئان) بخوینرته‌وه به‌سه‌ریاندا ﴿وَيُخَوِّدُونَ لِلْإِنْفِقَانِ سُدَّ﴾ به‌جه‌سپانی ده‌که‌ون به‌رودا به‌سورژه‌بردن ﴿وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا﴾ وه ده‌لین پاک و بیگه‌ردی بۆ به‌روه‌ردگارمان ﴿إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا﴾ به‌راستی هه‌میشه به‌لینی به‌روه‌ردگارمان به‌دی دیت ﴿وَيُخَوِّدُونَ لِلْإِنْفِقَانِ يَكُونُ﴾ وه ده‌که‌ون به‌سه‌ر روودا وده‌گرین ﴿وَيَزِيدُهُمْ خُسْرًا﴾ و (قورئان) هه‌میشه ملکه‌چیان بۆ زیاد ده‌کات ﴿قُلْ ادْعُوا اللَّهَ﴾ بلی نزا و هاوار له‌خوا بکه‌ن ﴿أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ﴾ یان هاوار له‌رهمان بکه‌ن (یه‌کسانه) ﴿إِنَّمَا تَدْعُوا﴾ به‌هه‌ر کامیان نزاو هاوار داوای لی بکه‌ن ﴿فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ چونکه هه‌ر بۆ خوا به‌هه‌موو ناوه زور جوانه‌کان ﴿وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ﴾ له‌نوێژکردندا ده‌نگ به‌رزه‌که‌روهه ﴿وَلَا تَخَافَتْ بِهَا﴾ و به‌نه‌هینیش مه‌یکه ﴿وَاتَّبَعَ بَيْنَ ذَلِكَ سِيلًا﴾ له‌و نیوانه‌دا ریگایه‌که هه‌لبزیره (به‌شیوه‌یه‌که خۆت گویت له‌خۆت بیٔ) ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وه (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی هه‌موو سوپاس و ستایش هه‌ر بۆ خوا به‌ ﴿الَّذِي لَمْ يَخْذُولًا﴾ زاتیک که هه‌یج مندالیک بۆ خوی بریار نه‌داوه ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهٗ شَرِيكٌ﴾ و هه‌یج هاو به‌شیکی نه‌بووه ﴿فِي الْمُلْكِ﴾ له‌مولک و پادشایه‌تیدا ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهٗ وَلِيٌّ﴾ هه‌یج دۆست و یارمه‌تی درێکی نه‌بووه ﴿مِنَ الدُّنْيَا﴾ له‌به‌ر بی‌ده‌سه‌لاتی ﴿وَكَبُرَ تَكْبِيرًا﴾ (که‌واته) خوا زور به‌گه‌وره‌بگه‌ر ﴿۝﴾

سوره‌تی ﴿الْكَافُرَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هه‌موو سوپاس و ستایش بۆ ئه‌و خوا به‌ی ﴿أَنْزَلَ﴾ که ناردوو به‌تیه خواروه ﴿عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ﴾ قورئان بۆ سه‌ر به‌نده‌کی خوی (موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ لَهٗ عِوَجًا﴾ و هه‌یج جوهره‌لاریه‌کی تیدا دانه‌ناوه ﴿قِيمًا﴾ (کتیبیکی) راست و پایه‌داره ﴿لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی به‌سه‌زایه‌کی زور به‌تین بترسیٔ (ئه‌وانه‌ی که باوهری پی نه‌هینن) ﴿مَنْ لَّدُنْهُ﴾ له‌لایه‌ن خویه‌وه ﴿وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و مژده‌ش بدات به‌و باوهر دارانه‌ی ﴿الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ که کرده‌وه چاکه‌کان ئه‌نجام دده‌ن ﴿أَنَّهُمْ أَجْرًا حَسَنًا﴾ به‌مه‌ی که پاداشتیکی چاکیان بۆ هه‌یه ﴿مَنْ كَانَتْ فِيهِ آبَدًا﴾ له‌و (به‌هه‌شته) دا بی‌برانه‌وه ده‌میته‌وه ﴿وَيُنذِرَ الَّذِينَ﴾ وه (بۆ ئه‌وه‌ی) که سانیک بترسیٔ ﴿قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾ که ده‌یان ووت خوا پۆله‌ی بۆ خوی بریار داوه ﴿۝﴾

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَدِخْتُ نَفْسَكَ عَلَى آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذْ شَطَطًا ﴿١٤﴾ هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

﴿مَّا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ نه‌خویان زانا بوون بئی ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ﴾ نه‌باو و باپیرانیان ﴿كَذَّبَتْ كَلِمَةً﴾ چ‌قسه‌یه‌کی
 (بوختانیکی) گه‌وره‌یه ﴿تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ﴾ که‌له‌ده‌میان دهره‌ده‌چیت ﴿إِنْ يَقُولُوا إِلَّا كَذِبًا﴾ جگه
 له‌درو هیچ‌شتیکی تر نالین ﴿فَلَعَلَّكَ بَخُعَ نَفْسِكَ﴾ جا‌له‌وانه‌یه‌خوت له‌ناوبه‌ری ﴿عَلَىٰ أَثَرِهِمْ﴾
 له‌بهر کرده‌وی نه‌وان ﴿إِنْ لَمْ يَرْيُومُوا﴾ نه‌گهر ئیمان نه‌هین ﴿بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَمًا﴾ به‌م قورئانه
 له‌داخ و خه‌فه‌تدا (بمریت) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ﴾ به‌راستی ئیمه‌هرچی وابه‌سهر زه‌وی یه‌وه
 کردو و مانه ﴿زِيَّةً لَّهَا﴾ به‌زینت و جوانی بو زه‌وی ﴿لَتَبْلُوهُمْ﴾ بو نه‌وه‌ی خه‌لکی تاقی بکه‌ینه‌وه
 ﴿أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامیان کرده‌وی جوانرو چاکتره؟ ﴿وَأَنَّا لَجَعَلُونَ مَا عَلَيْهَا﴾ وه‌به‌راستی نه‌وه‌ی
 وابه‌سهر زه‌ویه‌وه ئیمه‌همووی ده‌کین ﴿صَعِيدًا جُرًّا﴾ به‌زه‌ویه‌کی ته‌ختی ووشک و برنگ
 ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ ئایا وات زانی ﴿أَنَّا أَصْحَابُ الْكَهْفِ وَالرَّقِيعِ﴾ که‌هاوه‌لانی نه‌شکه‌وت و تابلو
 (نه‌وه‌ی به‌رده‌ی ناویانی تیا نوسرا بو) ﴿كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا﴾ نه‌وان له‌ناو نیشانه‌کانی ئیمه‌دا شتیکی
 سهر سورپه‌تیر بو؟ ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ کاتئ کومه‌له‌گه‌نجیک په‌نایان برده‌بهر
 نه‌شکه‌وته‌که ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً﴾ ووتیان نه‌ی په‌روه‌ردگارمان له‌لایه‌ن خوت‌ه‌وه
 په‌حمه‌تیکمان پی بیه‌خشه ﴿وَهِيَ لَنَا مِنْ آمْرِنَا رَشَدًا﴾ وه‌فهرهم بینه‌بو مان له‌م کاره‌ی که‌واین تیایدا
 پی راست و پرگاری ﴿فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ﴾ جا ئیمه‌ش (دوعا که‌یانمان گیرا کردو) په‌رده‌مان
 هینا به‌سهر گوئیاندا ﴿فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا﴾ له‌وه‌نه‌شکه‌وته‌دا چهند سال (خه‌ومان لی خستن) ﴿ثُمَّ نَعْنَنَهُمْ﴾
 له‌باشان خه‌به‌رمان کردنه‌وه ﴿لَنَعْلَمَ﴾ بو نه‌وه‌ی دهر یخه‌ین ﴿أَيُّ الْجَرَيْنِ﴾ له‌ودوو
 تاقه‌کامیان ﴿أَحْصَىٰ لِمَا لَبَسُوا أَكْمَدًا﴾ چاکتر ماوه‌ی خه‌وی خویان ده‌ژمیرن (له‌نه‌شکه‌وته‌که‌دا) ﴿ثُمَّ نَخْنُقُصُ عَلَيْكَ﴾
 ئیمه‌بوت ده‌گیرینه‌وه ﴿بَنَاهُمْ بِالْحَقِّ﴾ هه‌والی نه‌وان به‌رنگ و راستی ﴿إِنَّهُمْ فَتِيَةٌ﴾
 به‌راستی نه‌وانه‌کومه‌له‌لاوینک بوون ﴿أَمْ نُوَبِّئِهِمْ﴾ باوه‌ریان هینابوو به‌په‌روه‌ردگاریان ﴿وَرَدَدْنَاهُمْ﴾
 هدی ئیمه‌ش رینمو و نیمان زیاد کردن ﴿وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ و دلایانمان به‌هیز کرد (له‌سهر
 نه‌و باوه‌ره) ﴿إِذْ قَامُوا﴾ له‌کاتیکدا هه‌ستان و پابه‌رین ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ووتیان په‌روه‌ردگاری ئیمه
 ﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ په‌روه‌ردگاری ئاسمانه‌کان و زه‌وی به ﴿لَنَدْعُوَنَّ دُونَهُ إِلَهًا﴾ ئیمه‌هرگیر
 بیجگه‌له‌و په‌رستراوینکی تر نابه‌رستین ﴿لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا﴾ (نه‌گهر جگه‌له‌خواستئ تر بیه‌رستین)
 سویند به‌خوا نه‌وکاته‌درومان ووتوه ﴿هَلْؤَلَاءِ قَوْمًا﴾ ئانه‌وانه‌گه‌له‌که‌ی ئیمه‌ن ﴿اتَّخَذُوا مِنْ
 دُونِهِ إِلَهًا﴾ بیجگه‌له‌خوا په‌رستراوی تریان بو خویان بریار داوه ﴿لَوْلَا يُؤْنَسُ عَلَيْهِمْ﴾ ده‌ی با بویان
 بیهیننه‌وه ﴿سُلْطٰنٍ يِّنَ﴾ به‌لگه‌و نیشانه‌ی پروون و ئاشکرا ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ ده‌ی کی سته‌م کارتره‌له‌و
 که‌سه‌ی ﴿أَفَرَأَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که‌درو هه‌له‌به‌ستئ به‌ده‌م خوداوه ﴿

وَإِذْ أَعَزَّ لَتْهُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْدُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا
﴿١٦﴾ * وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ
الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرِّضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ آيَاقًا
وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقِلَبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلَبَهُمْ
بَاسِطُ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلَمْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ
لِتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا
أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

﴿وَإِذْ أَعْرَضْنَا مَوْصًّىٰ﴾ (ئە‌ی ھاوہ لانی ئە‌شکەوت) کاتیک ئیوہ دوورە پە‌ریژیتان گرت لە‌وان (لە‌و بێ باوہ‌رانە) ﴿وَمَا يَعْزُدُكَ إِلَّا اللَّهُ﴾ و لە‌و (پە‌رستراو) انە‌ش بێجگە لە‌ خودا دە‌یان پە‌رستن ﴿فَأَوَّا إِلَى الْكَهْفِ﴾ دە‌ی کە‌وا بە‌نا بە‌رنه ئە‌شکەوتە‌ کە‌ ﴿يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِ﴾ پە‌ر وە‌رد گارتان بـلاوی دە‌کاتە‌وہ بۆ‌تان بە‌زە‌یی و پە‌حمە‌تی خۆ‌ی ﴿وَيُخَيِّلْ لَّكُمْ﴾ و بۆ‌تان فە‌راھە‌م دە‌ھینیت ﴿مِّنْ أَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا﴾ لە‌م کارە‌ تاندا ھۆ‌ی گوزە‌ران و ژیانتان ﴿وَتَرَى السَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ﴾ خۆ‌ر دە‌بینی کاتیک کە‌ ھە‌ل دیت ﴿تَرْوَعْنَ كَهْفَهُمُ ذَاتَ الْيَمِينِ﴾ لە‌ لای راستی ئە‌شکەوتە‌ کە‌ یان دە‌دات ﴿وَإِذْ أَعْرَضْنَا قَرِيضَهُمُ﴾ کاتیکش ئاوا دە‌بیت لای دە‌دا لیان ﴿ذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بە‌ لای چە‌پدا ﴿وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِّنْهُ﴾ لە‌ کاتیکدا ئە‌وان لە‌ ناو بۆ‌شایی فراوانی ئە‌شکەوتە‌ کە‌ دان ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئە‌وہ ھە‌ندیکە‌ لە‌ بە‌لگە و نیشانە‌ کانی خوا ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ھەر کە‌سێ خوا رێنموونی بکات ﴿فَهُوَ الْمُهْتَدِ﴾ تە‌نھا ئە‌و کە‌سە‌ رێنموونی کراوہ ﴿وَمَنْ يَضِلَّ﴾ و ھەر کە‌سێش گومرا بکات ﴿فَلَنْ يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُّرْشِدًا﴾ ئە‌وہ دە‌ست ناکە‌وێ بۆ‌ی ھیچ پشتیوان و پێ نیشان دە‌رنێک ﴿وَنَحْشِبُهُمْ أَتْقَا﴾ (ئە‌گەر بیان بینیت) وا دە‌زانیت بە‌خە‌بە‌رن ﴿وَهُمْ رُفُودٌ﴾ کە‌ چی خە‌وتوون ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و ئە‌و (خە‌وتوو) انە‌ ئە‌م دیو و دیویان پێ دە‌کە‌ین (بۆ ئە‌وہی لاشە‌یان تێک نە‌چیت) ﴿ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بە‌ لای راست و بە‌ لای چە‌پدا ﴿وَكَلْبُهُمْ بَسِطٌ ذِرَاعَيْهِ﴾ و سە‌گە‌ کە‌ یان ھەر دوو دە‌ستی درێژ کرد بوو ﴿يَأْوِصِيهِ﴾ لە‌ بە‌ر دەر گای ئە‌شکەوتە‌ کە‌ دا ﴿لَوْ أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ﴾ ئە‌گەر سە‌یر نیکت بکە‌ر دنیا بە‌ ﴿وَلَوَيْتَ مِنْهُمْ فَرَارًا﴾ بێگومان بە‌ پراکردن بە‌رە‌و دوا دە‌گە‌رایتە‌وہ ﴿وَلَمَلَيْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا﴾ و پە‌ر بە‌ دل لیان دە‌ترسایت ﴿وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ﴾ نابە‌و شیوہ (لە‌ خە‌و) خە‌بەر مانکە‌ر دنە‌وہ ﴿لَيْسَ آتَاؤُنِيَّهُمْ﴾ بۆ ئە‌وہی پە‌ر سبار لە‌ بە‌کتری بکە‌ن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ﴾ یە‌کیکیان ووتی ﴿كَمْ لَيْتَنَّا﴾ چە‌ندە‌ ماونە‌تە‌وہ (بە‌ خە‌وتوویی) ﴿قَالُوا﴾ (ھە‌ندیکیان) ووتیان ﴿لَيْسَ آتَاؤُمَا أُبْعَضَ يَوْمٌ﴾ پۆ‌ژنیک یا کە‌متر لە‌ رۆژنیک ماوینە‌تە‌وہ ﴿قَالُوا رَبُّكُمُ اعْلَمُ بِمَا لَيْسَ﴾ (ھە‌ندیکێ تریان) ووتیان پە‌ر وە‌رد گارتان زانائەر بە‌ ماوہی مانە‌وہ تان ﴿فَاتَّعَثُوا أَحْذَرُ يَوْمَئِذٍ هَٰذِهِ﴾ دە‌یە‌ کێکتان بە‌م دراوہ (زیوہ) تان بنێرن ﴿إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ بۆ ناو شار ﴿فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا﴾ با سە‌یر کات کێ (لە‌ خە‌لکی شار) خۆ‌راکی پاکترە‌ ﴿فَلْيَأْتِكُمْ رَزْقٌ مِّنْهُ﴾ ئە‌وہ بە‌ لە‌وہ خۆ‌راکتان بۆ بە‌ییت ﴿وَلْيَتَلَطَّفْ﴾ با نە‌رم و بیان و لە‌ سەر خۆ‌ییت لە‌ ھە‌لسو کە‌وتیدا (تا نە‌ناسریتە‌وہ) ﴿وَلَا يَشْعُرَنَّ﴾ بێگەر (ئە‌وہ) و کە‌س لە‌ ئیوہ ناگادار نە‌کات ﴿إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ چونکە‌ بێگومان ئە‌گەر ئە‌وان بیتان بزانن ﴿يَرْجُمُوكُمْ﴾ بە‌رد بارانتان دە‌کە‌ن ﴿أَوْ يُعَذِّبُوكُمْ فِي مَلَئِهِمْ﴾ یان دە‌تان گیر نە‌وہ بۆ ناو ئایینە‌ کە‌ی خۆ‌یان ﴿وَلَنْ تَقْلِحُوا وَإِذَا أَبَدَا﴾ ئە‌و کاتە‌ ئیوہ ھەر گیز رزگارتان نابیت ﴿

۲۹۶

﴿وَكَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَرَسًا شَرِيحًا وَفُورًا﴾ (پاش سه دان سال) نا بهو شیوه خه لکمان ناگادار کرد به سه ریاندا
 ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بۆ نه وهی بزانی که بیگومان به لیتی خواراسته ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾
 وه دلیبان که رۆزی دواپی گومانی تیدانیه ﴿إِذْ يَنْتَظِرُونَ بَيْنَهُمْ﴾ (خه لکی مان ناگادار کرد
 به سه ریاندا) له کاتیکدا نهو خه لکه کیشه یان بوو له نیوان خویاندا ﴿أَمْرُهُمْ﴾ دهر باره یان
 ﴿فَقَالُوا أَتُؤْتُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتًا﴾ جا (هه ندیکیان) ووتیان چهند خانویه کیان به سه ره وه دروست بکه ن
 ﴿رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ﴾ په روه ردگاریان ناگادار تره پی یان ﴿قَالَ الَّذِينَ عَلِمُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ﴾ نه وانه ی که زال
 بوون به سه ر کار و باری نهو کۆمه لدها ووتیان ﴿لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا﴾ بیگومان مز که وتیکیان
 به سه ره وه دروست ده که یی ﴿سَبَقُولُوكَ ثَلَاثًا رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ نه و سا هه ندیکیان ده لپن (نهو لا وانه)
 سی که سن و چواره میان سه که که یانه ﴿وَيَقُولُونَ حَسْبُ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ وه هه ندیکی تریان
 ده لپن پینچ که سن و شه شه میان سه که که یانه ﴿رَجَعْنَا بِالْغَيْبِ﴾ نه مانه قسه ی بی به لگه ن (تفه نگ
 به تاریکه شه وه ده نپن) ﴿وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ هه ندیکی تریان ده لپن نه وانه حهوت
 که سن هه شته مه که یان سه که که یانه ﴿قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ﴾ (نه ی موحه ممد) بلی په روه ردگارم
 زاناتره به ژماره یان ﴿مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ که میک نه بیئت له خه لکی که س ژماره یان نازانیت
 ﴿فَلَا تَمَارِ فِيهِمْ﴾ که واته (نه ی موحه ممد) له باره یانه وه دمه قالی مه که ﴿إِلَّا مَرَّةً ظَهَرَ﴾ جگه له
 دمه قالی به کی ناشکر او ئاسان (ته نها نه وه بلی که له قورئاندا بۆت هاتووه) ﴿وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا﴾
 وه له باره یانه وه پر سیار له که سیان (خاوه ن نامه کان) مه که ﴿وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ﴾ بۆ (کردنی) هیچ
 شتیک مه لی ﴿إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا﴾ بیگومان من سبه یی نهو شته ده که م ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر
 (له گه لی دا بلپیت) نه گهر خوا بیه ویت ﴿وَأَذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ﴾ هر کاتی (ان شاء الله) ت له بیر چوو
 که ی بیرت هاته وه بلی ﴿وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي﴾ بلی ئومیده وارم په روه ردگارم رینموونیم بکات
 ﴿لَا قَرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا﴾ بۆ رینگایه کی نزدیکتر (له راستی) له مه ﴿وَلَيْسُوا فِي كَيْفِهِمْ﴾ (نهو کۆمه له
 لاوه) مانه وه له ناو نه شکوه ته که یاندا (به خه و تووی) ﴿ثَلَاثَ مِائَةٍ سِتِينَ﴾ ماوه ی سی سه د سال
 (به سالی هه تاوی) ﴿وَأَزَادُوا وِسْعًا﴾ نو سالی تریشیان زیاد کرد (نه گهر به سالی مانگی عهره بی حساب
 بکریت) ﴿قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيُؤْتُوا﴾ بلی خوا زاناتره به ماوه ی مانه وه یان ﴿لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 ته نها بۆ خوا به زانی نهی ئاسمانه کان و زه وه ﴿أَبْصَرِيهِ وَاسْمِعْ﴾ ئای (خودا) چ بینا و بیسه ره
 ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾ بیجگه له (خوا) هیچ پشتیوانیکیان بۆ نه ﴿وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾
 که سیش ناکات به هاو به شی خوی له فرمانی دا ﴿وَأَنْتَ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ﴾ بخوینره وه نه وه ی که
 وه حیت بۆ کراوه ﴿مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ﴾ له قورئانی په روه ردگارت ﴿لَا مَبْدَلَ لِكَلِمَتِهِ﴾ که س نیه
 بتوانیت ووته کانی نهو بگوریت ﴿وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ هر گیز به نایه کت ده ست ناکه ویت
 بیجگه له خوا به نای بۆ به ریت ﴿۷﴾

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ۖ وَلَا تَطْعَمَنْ أَغْفَلًا ۖ قَلْبُهُ عَنِ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ
أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ
شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۖ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادُهَا ۖ
وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۖ بِئْسَ
الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَٰئِكَ
لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَكَيِّفِينَ
فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ * وَأَضْرِبْ
لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كَلَّمَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهُمَا لَمَ
تَظْلِمَنَّ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَاهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ وَثْمَرٌ فَقَالَ
لِصَاحِبِهِ ۖ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ ۖ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

﴿وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ خوت را گرہ لہ گہل نہ وانہی ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ لہ پەروردگار یان دہ پارینہ و ہ ویادی نہ و دہ کن (و دہ بہ رستن) ﴿بِالْعَذْرَةِ وَالْعِثَّةِ﴾ بہ یانیان و بیواران ﴿يُرِيدُونَ وَجْهَهُ﴾ کہ مہ بہ ستیان رہ زامہندی خواہہ ﴿وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ﴾ چاوہ کانت لہ وان لامہ دہ و و ہ مہ گپہ (بو کہ سانی بی باوہری دہ ولہ مہ ند) ﴿تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ کہ جوانی و رازاوہی زبانی نہم دونیای دہ ویت ﴿وَلَا تَطْعَمَنْ﴾ و بہ گوئی کہ سینک مہ کہ ﴿أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا﴾ کہ دلیمان لہ یادی خو مان بی ناگا کردوہ ﴿وَأَتَعَ هَوَاهُ﴾ و شوینی ہہ او ئارہ زوی خوئی کہ وتوہ ﴿وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا﴾ ہہ موو کارہ کانی خراب و لہ سنور دہ چوہ ﴿وَقُلِ الْحَقُّ﴾ بلی حق (نہم قورٹانہ) ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن پەروردگار تانہ و ہ ہاتوہ ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ﴾ جا ہر کہ سہی دہ ویت با باوہر پینتی ﴿وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ و ہر کہ سیش دہ ویت با بی باوہر بیت (نہم ہش جوریکہ لہ ہر ہشہ و سہ رزہ نشت) ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْظَّالِمِينَ﴾ بہ راستی ٹیمہ نامادہ مان کردوہ بو ستہ مکاران (بی باوہران) ﴿نَارًا آخِطًا بِهِمْ سُراذِفُهَا﴾ ناگرنیک کہ بلیسہ کہی (وہ کوہ شمال) دہوریان دہ دات ﴿وَأَن يَسْتَغِيثُوا﴾ و ہ نہ گہر (لہ تینوانا) ہاواری ئاو بکہن ﴿يَعْلَمُ أَيْمَاءُ كَالْمُهْلِ﴾ ئاو یکیان بو دہ ہینری و ہ ک مسی توادہ (یا و ہ ک جلیک و چہ بہ لی رؤن و زہیت وایہ) ﴿يَشْوِي الْوُجُوهُ﴾ روو دہم و چاوہ کان دہ بر زینتی ﴿يَسْسُ الشَّرَابِ﴾ ئای چ خوار دہ و ہ کیہ کی پیس و خراپہ ﴿وَسَاءَتْ مُرْتَقَقًا﴾ و ئای چ شوین و جیگاہیہ کی خراپہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ راستی نہ وانہی کہ باوہر یان ہیناوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردوہی چاکہ یان کردوہ ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ بیگو مان ٹیمہ پاداشتی نہ وانہ وون ناکہین کہ کردوہی چاکیان کردوہ ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ﴾ بو نہ وانہ ہہیہ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ﴾ بہ ہشتانیکہ ہہ میسہیی ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ روباہر کان بہ ژبریاندا دین و دہ چن ﴿يَجْنُونَ فِيهَا﴾ دہ راز تیرینہ و لہو (بہ ہشتانہ) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ﴾ بہ بازنی زوری ئالتون ﴿وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا﴾ و ہ پو شاکہی سہوز دہ پوشن ﴿فِي سُدُنٍ وَأَنْشُرٍ﴾ لہ ئاوریشمی تہنک و نہ ستور ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ﴾ پال دہ دہنہ و لہو (بہ ہشتہ) دا بہ سہر کورسی و پالہشتہ کانہ و ہ ﴿نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَقَقًا﴾ ئای چہند ہاداشتیکی چاکہ و جیگاہیہ کی خوشہ ﴿وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا﴾ (نہی مو حہ ممہد ﷺ) بویان بگپہ رہ و ہ نمو ونہی ﴿رَجُلَيْنِ﴾ نہو دوو پیاوہ ﴿جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا﴾ دابو و مان بہ یہ کیکیان (کہ بی باوہر بوو) ﴿جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ﴾ دوو باخ لہ ہہ موو جوہر تریہک ﴿وَحَفَفْنَاهُمَا بِخَلٍ﴾ بہ دار خورما دہوری ہہ ردوو باخہ کہ مان دابوو ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَبَابًا﴾ لہ نیوان نہو دوو باخہ دا کشتو کالمان فہراہم ہینابوو (بوی) ﴿كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ تَاتَا أُنْجُلًا﴾ ہہ ردوو باخہ کہ ہری چاکیان گرتبوو ﴿وَرَوَّعْنَاهُ مِنْ شِجَابٍ﴾ ہیچیان لی خہ سار نہ بوو بوو ﴿وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا﴾ و لہ نیوان نہو دوو باخہ دا کانیاو یکمان ہہ لقو لاندبوو (بو ئاودانیان) ﴿وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ﴾ ہہ روہما (خاوہنی نہو دوو باخہ) مال و سامانی زوری ہہ بوو (لہ ئالتون وزبوو شتی تر) ﴿فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ﴾ جا بہ ہاوری (ٹیماندارہ ہہ ژارہ) کہی ووت لہ کاتیکدا کہ قسہی لہ گہ لدا دہ کرد ﴿أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا﴾ من مال و سامانم لہ تو زوترہ ﴿وَأَعَزُّ نَفَرًا﴾ کوہ و کال و خزمہ تکاریشم زیاترہ ﴿

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۚ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ ۚ
 أَبَدًا ﴿٢٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ
 خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٢٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ ۖ أَكَفَرْتَ
 بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ تُظْفَعُ ثُمَّ سَوَّيَكَ رَجُلًا ﴿٢٧﴾
 لَّكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٢٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
 جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ
 مَالًا وَوَلَدًا ﴿٢٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُّوتِيَ خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
 عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٣٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ
 مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ وَطْلَبًا ﴿٣١﴾ وَأُحِيط بِشَمْرِهِ ۚ
 فَاصْبَحْ يَٰقَلْبُ كَفَيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
 عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٢﴾ وَلَمْ تَكُن لَّهُ
 فِتْنَةً يَضُرُّونَهُ ۚ وَمِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٣٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ
 لِلَّهِ الْحَقِّ ۖ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٣٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا كَمَا ۖ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ
 فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٣٥﴾

﴿وَدَخَلَ جَنَّتَهُ﴾ (بی باوهره که بیان) چووه ناو باخه که یه وه ﴿وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ﴾ له کاتیکدا که ستم کار بوو له خوئی ﴿قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ يَبْدَهُ هَذِهِ أَبَدًا﴾ ووتی باوهر ناکهم هر گیز نهم باخهم له ناو بهجیت ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ باوهریش ناکهم پروژی دواپی بیت و پرو بدات ﴿وَلَكِنْ رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي﴾ سویند بی خو نه گهر (پاش مردن) بمگیر نه وه بۆ لای پهروورد گارم ﴿لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا﴾ بیگومان باشر لهم باخهم دهست ده که وی ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ﴾ هاویری (نیمانداره) که ی پی ووت ﴿وَهُوَ يَحْزَاهُ﴾ له کاتیکدا که گفتوگوی له گه‌لدا ده کرد ﴿أَكْفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ﴾ ثابا تو بی باوهریت بهو زانه‌ی که تو ی له خاک دروست کردووه ﴿فَمِنْ تَطَلُّعٍ﴾ پاشان له دلویه ئاوینک ﴿ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا﴾ پاشان کردویتی به پیاو ﴿لَعَلَّكَ أَهْوَاؤُ اللَّهِ رَبِّي﴾ به لام من ههر (ده‌لیم) نهو خوا پهروورد گارم ﴿وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا﴾ و هیچ که سیش ناکهم به هاو به‌شی پهروورد گارم ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ﴾ وه باکاتی چوویته ناو باخه که ته وه ﴿قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ بتو تابه ههر چی خوا بیه وی (ههر نه وه ده‌بیت) ﴿لَوْ أَنَّهُ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ هه موو توانیه کیش ههر به‌دهس خواجه ﴿إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَقْلَ مِنْكَ﴾ نه گهر تو من ده‌بینی له تو که متریش. ﴿مَا لَا وَكَلَدًا﴾ مال و دارایی و مندا لم هه یه ﴿نَعْنَىٰ رَبِّي﴾ ئومیدم وایه که پهروورد گارم ﴿أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ﴾ چاکتر له باخه که ی تو م پی بدات ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْهَا حِصَانًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ و به لا و بروسکه یه کیش له ناسمانه وه بنیریت بؤ باخه که ی تو ﴿فَتَصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا﴾ جا (باخه که ت) بیت بهزهویه کی ووشکی ساف و خلیسک ﴿أَوْ يُصْبِحُ مَاؤها غُورًا﴾ یان ناو هه کی پروچی به ناخی زه ویدا ﴿فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا﴾ ئیتر ههر گیز نه توانی بیدوزیته وه ﴿وَلُحِيطَ بِشَمْرِهِ﴾ سامان و بهر و بوومه که ی له ناوبرا (به هه و ره بروسکه سوتا و نه ما) ﴿فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ﴾ نه مجا کابر اش له داخا دهسه کانی ده پرواند و ده‌یدان به یه کدا ﴿عَلَىٰ مَا أَفَقَ فِيهَا﴾ له سه ره نهو ماله‌ی که خهر چی کرد بوو (له باخه که یدا) ﴿وَهِيَ حَارِيَّةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا﴾ له کاتیکدا (که پری) باخه که ی هه موو که ووتون به سه ره یه کدا ﴿وَيَقُولُ يَا بَنِيَّ﴾ (جا له پاشه پروژدا) ده‌لیت : خو ز که ﴿لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا﴾ که سم نه کردایه به هاو هلی پهروورد گارم ﴿وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةٌ يَّصْرُوهُ﴾ که سانی که نه بوو یار مته تی بدن و بین به هانایه وه ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیج که له خوا ﴿وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا﴾ خویشی سه ره که ووتو نه بوو ﴿هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْخَلْقِ﴾ لهو شوینانه‌دا پشتیوانی تابه‌تی خوی راست و حقه ﴿هُوَ خَيْرٌ تَوْبًا﴾ ههر نهویش چاکترین پاداشت نه داته وه ﴿وَخَيْرٌ عَقْبًا﴾ و سه ره نه‌نجامی باشیش (به نیمانداران) ده‌دات ﴿وَأُصْرِبَ لَهُمْ مَثَلٌ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (نه ی موحه ممه د) بهینه ره وه بۆ نهو (بی باوهر) انه نموونه‌ی ژبانی دنیا ﴿كَمَا أَرْزَنَهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه ک بارانی که وایه له ناسمانه وه ده‌بیارینین ﴿فَأَخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ﴾ نهو سا جو ره ها راوی زهوی (پی ده‌رویت و) ده‌رو ب به ناو یه کدا ﴿فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ﴾ نه مجا ده‌بیته پوش و به لاش و با پرش و بلاوی ده‌کاته وه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا﴾ وه خوا هه میشه به توانا و دهسه لات داره به سه ره هه موو شتیکدا ﴿۱۵﴾

أَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
 خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسِيرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
 الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا
 عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
 أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
 مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُكَذِّبُنا مَالُ هَذَا الْكِتَابِ
 لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا
 حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
 لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
 أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ
 بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ * مَا أَشْهَدُتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مَتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا
 ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
 فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ
 النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

﴿أَمْأَلٌ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ مال و کور و کال جوانی و زینتی ژیانی دونیان ﴿وَالْآفِيَتْ أَصْلَحَتْ﴾ کرده‌وه چاکه‌کان که (پاداشتیان) ده‌میته‌وه ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ پاداشتیان چاکتره لای په‌روهر دگارت ﴿وَحَيْرٌ أَمَلًا﴾ و زیاتر جینگه‌ی نومیدن (له‌مالی دونیا) ﴿وَيَوْمَ نُسِِّرُ أَلْجَالِ﴾ وه (یادیان خه‌ره‌وه) پوژئی که شاخه‌کان ده‌خینه‌ی ری ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً﴾ و پرووی زه‌وی به پروونی و ته‌ختی ده‌بینی ﴿وَحَشَرْنَاهُمْ﴾ و هه‌موو (خه‌لکی) کو ده‌که‌ینه‌وه ﴿فَلَمْ نَعَادِرْهُمْ أَهَادًا﴾ و هیچ که‌سیان به‌جی ناهیلین ﴿وَعُرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا﴾ و هه‌موو (ئاده‌می) له‌برده‌م په‌روهر دگارتدا ریز ده‌کرین ﴿لَقَدْ جِئْتُمُونَا﴾ سویند به‌خوا دینه‌وه بو لامان ﴿كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هر به‌و شیوه‌یه‌ی که یه‌که‌م جار دروستمان کردن (به پروونی و بی به‌رگی) ﴿بَلْ رَعَّمْتُمْ﴾ به‌لام ئیوه گومانتان وابوو ﴿أَلَنْ تَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا﴾ که ئیمه کاتیک دانانین بو (لپرسینه‌وه) تان ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ نامه‌ی کرده‌وه‌کان دابه‌ش ده‌کریت (ده‌دریته‌ده‌ستی راست چاکان و ده‌ستی چه‌پی تاوانباران) ﴿فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ﴾ نه‌مجاناوانباران ده‌بینیت ﴿مُشْفِقِينَ فِيهِ﴾ زور ده‌ترسن له‌و (هه‌موو تاوان و خراپه‌ی که تیدابه‌ی ﴿وَيَقُولُونَ بَلْ لَّيْلَتَانِ﴾ و ده‌لین ئای هاوار بو ئیمه ﴿مَالِ هَذَا الْكِتَابِ﴾ نه‌م نامه و ده‌فته‌ره‌چییه؟ ﴿لَا يَغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا﴾ هیچ کرده‌وه‌یه‌کی بجووک و گه‌وره‌ی به‌جی نه‌هیشتووه و تواماری کردووه ﴿وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا﴾ هر کرده‌وه‌یه‌کیان کردبیت (تیایدا) ئاماده‌یه ﴿وَلَا يَظِلُّمُ رَبُّكَ أَهَادًا﴾ و په‌روهر دگارت ستم له‌که‌س ناکات ﴿وَأَذَلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ أَسْحَادًا لِأَدَمَ﴾ (بیریان به‌ینه‌ره‌وه) کاتیک به‌فریشته‌کانمان ووت سوژده به‌رن بو ئاده‌م ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نه‌وانیش هه‌موو سوژده‌یان برد جگه له‌ئیبلیس (شه‌یتان) نه‌بیت ﴿كَانَ مِنَ الْإِجْنِ﴾ که له‌پیری جنوکه‌کان بوو ﴿فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ﴾ بویه له‌فرمانی په‌روهر دگاری ده‌رچوو ﴿فَأَسْتَخَذُوهُ وَدَرَيْتُهُ﴾ ده‌ی ئایا ئیوه (ئهی ئاده‌میزاده‌کان) نه‌وه نه‌وه‌ی ده‌که‌نه ﴿أُولَئَاءِ مِنْ دُونِ﴾ دوست و پشتیوانی خوئان له‌جیاتی من ﴿وَهُرَّ لَكُمْ عَذْرًا﴾ له‌کاتیکدا که نه‌وان دوژمنی ئیوه ﴿يَسْأَلُ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا﴾ ئای چ گورینه‌وه‌یه‌کی خراپه بو سته‌مکاران ﴿مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ من نه‌وان (شه‌یتان و نه‌وه‌ی)م ئاماده‌ی دروست کردنی ئاسمانه‌کان و زه‌وی نه‌کردووه ﴿وَلَا خَلَقَ أَفْسُهْمَ﴾ هه‌روه‌ها له (کاتی) دروست کردنی خو‌شیاندا (ئاماده‌م نه‌کردوون) ﴿وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَصَدًا﴾ وه من هه‌رگیز گو‌مرا که‌رانم نه‌کردووه به‌یارمه‌تی ده‌ری خوم ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءَ الَّذِينَ رَعَّمْتُمْ﴾ پوژیک ده‌بیت که خوا ده‌فرمو‌ی بانگی نه‌و بتانه‌بکه‌ن که لاتان و ابوو هاو به‌شی منن (با یارمه‌تیتان بدن) ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ نه‌وانیش بانگیان ده‌که‌ن به‌لام و له‌امیان ناده‌نه‌وه (و نایه‌ن به‌هاواریانه‌وه) ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا﴾ وه ئیمه له‌نیوانیاندا شیونکی پر ئازارمان داناوه ﴿وَرَزَّ الْمُجْرِمُونَ النَّارَ﴾ وه تاوانباران ناگری دوزه‌خ ده‌بینن ﴿فَقُتِلُوا أَنَّهُم مَّوْبِقُوهَا﴾ و هه‌موو ده‌زانن و دلنیا که ده‌چنه‌ناوی و تیی ده‌که‌ون ﴿وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهُمْ مَصْرَفًا﴾ و رینگایه‌کیان ده‌ست ناکه‌و‌ی بو گه‌رانه‌وه له‌و (ئاگره) ﴿٩٧﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
 إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
 الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
 إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۚ يُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
 لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
 مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
 وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا
 أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا
 لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۚ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
 مَوْيلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكَ عَنْهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
 لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
 أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
 بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی ٹیمہ لہم قورٹانہ داہینا ومانہ تہ وہ ﴿لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾
ہمہ موو جو رہ نمو ونہ یکہ بؤ خہ لکی ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ﴾ بہ لَام ہمہ میسہ ٹادہ می ﴿أَكْثَرُ شَيْءٍ جَدَلًا﴾
لہ ہمہ موو شتی زیاتر موجدہ لہ ودمہ قالی دہ کات ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى﴾
ہیچ شتیک ریگری لہ خہ لک نہ کردوہ کہ باوہ ربہینن کاتیک ہیدایہ ت وریتمو وینان بؤہات
﴿وَيَسْتَغْفِرُوا لَهُمْ﴾ وداوای لی بوردن بکہن لہ پەر و ردگار یان ﴿إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأُولَى﴾ جگہ
لہ وہی وک ٹومہ تانی پیشینان لی بیت و(سزای خودا لہ ناویان بیات) ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا﴾
یان سزا رو بہ پرویان بیتہ وہ (بہ چاوی خو یان ببینن) ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسِلِينَ﴾ ٹیمہ پیغہ مہر انمان
ناردوہ ﴿الْمُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ﴾ تنہا مورڈہ دہر و ترسیتہر بن ﴿وَيَجْعَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ﴾
تہوانہ ی کہ بیواہرن بہناہق و بہ تال دہمہ قالی دہ کهن ﴿لِيُدْخِلَهُمُ الْإِنْفِرَ﴾ بؤ تہ وہی (ٹایینی) راستی
پی لہ ناو بہرن ﴿وَاتَّخَذُوا إِلَهًا مِمَّا أَنْزَلُوا هُزُؤًا﴾ ٹایہ تہ کانی من (کہ قورٹانہ) و تہو ہرہ شانہ ی پی
ترسیتراون بہ گالتہ یان دہ زانبن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ کی ستہ مکار ترہ لہو کہ سہ ی کہ
ٹامور گاری کرا بیت بہ ٹایہ تہ کانی پەر و رد گاری ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهَا﴾ بہ لَام تہو گوی ی پی نہ داو ﴿وَسَيَ
مَاقَدِّمَتِ يَدَاهُ﴾ و تہو تاوانانہ ی کہ کردوہ تی لہ بیری خو ی بیاتہ وہ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً﴾ بہ راستی
ٹیمہ چہند پەر دیہ کی تہستورمان داوہ بہ سہر دلایندا ﴿أَنْ يَقْهَوْهُ﴾ تاتینہ گن (لہ ٹایہ تہ کانی ٹیمہ)
﴿وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا﴾ وہ قورسی و کہریمان خستوتہ گویانہ وہ (تاراستی نہ بیستن) ﴿وَأَنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾
جائہ گہر بانگیان بکہیت بؤ سہر رنگای راست ﴿فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذْ أَبَدَا﴾ تہوانہ ہر گیز ہیدایہ ت وہر نا گرن
﴿وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ﴾ پەر و رد گارت لی بوور دہی خواوہن بہ زہیہہ ﴿لَوْ دُخِلَتْهُمُ بِمَا كَسَبُوا﴾
تہ گہر تولہ یان لی بسہنی بہ وہی تہو (تاوانانہ وہ) ی کہ کردوویانہ ﴿لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابُ﴾ بیگو مان بہ
پہلہ سزای سہختی بؤ دہناردن ﴿بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ﴾ بہ لَام بؤ (سزادانی) تہوان کاتیکی دیاری کراوہیہ
﴿لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا﴾ بیجگہ لہو (خواہ) ہیچ پہنایہ کیان دہست ناکہ وئی (لہو سزایہ) ﴿وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكَتْهُمْ﴾ و تہو ہمہ موو شار و گوندانہ مان بہر ساد و ویران کرد ﴿لَمَّا ظَلَمُوا﴾ کاتیک
(دانیشٹوانیان) ستہ میان کرد ﴿وَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرْ مَوْعِدًا﴾ و بؤ لہناو بردنیشیان کاتیکی دیاری کراو مان
دانا بوو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتْنِهِ﴾ (باسی تہو کاتہ بکہ) کہ مووسا بہ لاوہ بہر دہستہ کہ ی خو ی ووت
﴿لَا أَرَى حَقًّا أَبْلَغَ﴾ من ہر دہرؤم ہہ تادہ گہمہ ﴿مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ﴾ شوینی بہیہ ک گہیشٹنی دوو دہریاکہ
﴿أَوْ أَمْضَى حُقْبًا﴾ یان ماوہیہ کی دوور و دریر دہرؤم ﴿فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا﴾ جا کاتی گہیشٹنہ تہو
شوینہ ی دوو دہریاکہ بہیہ ک دہ گن ﴿فَسَيَاخُوتُهُمَا﴾ ماسی یہ کیان لہ بیر چوو (کہ وک تویشوو بؤ
سہ فہرہ کیان پینان بوو) ﴿فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا﴾ جا (ماسیہ کہ خو ی فری داو) ریگہ ی خو ی
گرتہ بہر لہناو دہریاکہ داو (ٹاوہ کہ) لہت دہبوو وک خو ی لی نہدہاتہ وہ ﴿

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي خَشِيتُ أَن يَأْتِيَ الشَّيْطَانُ مِن بَيْنِ يَدَيْنَا
 هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
 الْحُوتَ وَمَا أَنَسِينِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَن أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ
 فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ أَثَارِهِمَا
 قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا
 وَعَلَّمْنَاهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَبَعَكَ عَلَىٰ أَن
 تُعَلِّمَنِي مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّا أَنَا لَنَسْتَطِيعُ مَعِيَ
 صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ
 سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ
 فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أَحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا
 ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا
 لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّا
 لَنَسْتَطِيعُ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا
 تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيََا غُلَامًا فَقَتَلَهُ
 قَالَ أَقْتَلْتَنِي بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

﴿فَلَمَّا جَاوَزَا﴾ جا کانی تپه رین (لهو شوینه) ﴿قَالَ لَقَتَهُ إِيتَا عَادَةَ تَا﴾ (موسا) فرموی به لاهه
 به رده سته که ی خوار دنه که مان بو یینه ﴿لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا﴾ سویند به خوا به راستی له م
 سه فهره ماندا دوو چاری ماندووی و زه حمهت بووین ﴿قَالَ أَرَأَيْتَ﴾ (لاوه که) ووتی له بیر ته
 ﴿إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ﴾ کانی چوینه په نا به رده گه وره که (بو پشوودان) ﴿فَإِنِّي نَسِيتُ الْحَوْتَ﴾ جا به راستی
 من (له وئی) ماسیه که م له بیر چوو ﴿وَمَا أَسْنِيَّةٌ﴾ هیچ شتی نه و (ماسیه که) ی له بیر نه بر دمه وه ﴿إِلَّا
 الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ﴾ که باسی بکه م بو ت بیجگه له شه یان ﴿وَأَلْخَذَ سَيْلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا﴾ (ماسیه که) زیندو و
 بویه وه و) به شتیو هیه کی سهیر ریگی خوی له ده ریا که گر ته بهر ﴿قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَمْنَعُ﴾ (موسا) ووتی
 نیمه شه نه وه مان دهو یست ﴿فَازْدَا عَلَيَّ آثَارِهِمَا﴾ نه مجا به شوینی خویندا گه رانه وه ﴿فَضَضَا﴾ به سه رنج
 دان ﴿فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا﴾ جا به بنده یه که له بنده کانی نیمه یان دی ﴿عَاتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ که له لایه ن
 خو مانه وه ره حمه تمان پیدابوو ﴿وَعَلَّمْنَاهُ﴾ شاره زاشمان کر دیوو ﴿مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا﴾ له زانیاری تایه تی
 خو مان ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾ موسا به و (به بنده صالحه) ی ووت ﴿هَلْ أَتَعْلَمُ﴾ ثایا (هاور پیه تیت بکه م و)
 شوینت بکه وم ﴿عَلَى أَنْ تَعْلَمَ﴾ بو نه وه ی فیرم بکه یت ﴿مِمَّا عَلَّمْتُ رُسُلًا﴾ له و زانیاری به راستی فیری
 بوویت ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی (به موسا) به راستی تو ﴿لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ هر گیز ناتوانی له گه ل
 مندا خو ت بگری ﴿وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى﴾ تو چو ن خو ت ده گری له سر ﴿مَا لَمْ يُحِطْ بِهِ خُبْرًا﴾ شتی که له
 رازو نهیسی نه و ناگدار نیت ﴿قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا﴾ (موسا) ووتی نه گه ر خوا بیه وئی
 به خو ر اگر ده مینی ﴿وَلَا أَغْصِي لَكَ أَمْرًا﴾ و سه ریچی له هیچ فرمانیکت ناکه م ﴿قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْنِي﴾
 ووتی (به موسا) جا نه گه ر شوینم که وتی ﴿فَلَا تَتَّبِعْنِي عَنْ شَيْءٍ﴾ نه وه پر سیاری هیچ شتیکم لی مه که
 ﴿حَتَّى أَحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا﴾ هه تا خو م ده رباره ی قسه ت بو ده که م (له نهیسیه که ی ناگدارت ده که م) ﴿وَلَا
 تَظْلِقْ أَخِي إِذَا رَكِبَ فِي السَّفِينَةِ﴾ نه مجا پیکه وه هه ردو وکیان رویشتن هه تا سواری که شتییه که بوون
 ﴿خَوْفًا﴾ (پیاو چاکه که) که شتییه کی کون کرد ﴿قَالَ أَخَرَقْتَهَا﴾ (موسا) ووتی که شتییه که کون تی کرد
 ﴿لِنُغْرِقَ أَهْلَهَا﴾ بو نه وه ی سه رنشینه کانی (له ده ریادا) نو قم بکه یت ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا﴾ سویند به خوا
 به راستی کاریکی زور خراب و ناشایسته ت کرد ﴿قَالَ أَلَمْ أَقُلْ﴾ (به بنده چاکه که) ووتی ثایا من نم ووت
 ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ تو هه ر گیز ناتوانی خو ت بگری له گه ل مندا ﴿قَالَ لَا تَأْخُذْ بِمِثْلِ شَيْءٍ﴾
 (موسا) ووتی لیم بیسره له بهر نه وه ی (نه و مەرجه ی دامان نابوو) له بیرم چوو ﴿وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي
 عُسْرًا﴾ نه م زانیاری فیر بوونه م له سه ر قورس مه که ﴿قَالَ طَلَقًا﴾ نه مجا پیکه وه هه ردو وکیان رویشتن
 ﴿حَتَّى إِذَا لَقِيَاعِلَمًا﴾ هه تا گه شتن به تازه لاویک ﴿فَقَتَلَهُ﴾ به کسر (پیاو چاکه که) نه و (تازه لاهه ی) کوشت
 ﴿قَالَ أَفَلَيْتَ نَفْسًا رَكِيتَ﴾ (موسا) ووتی که سیکی پاکی بی گونا هت هه روا کوشت ﴿بِغَيْرِ نَفْسٍ﴾ بی
 نه وه ی که سیکی کوشتی ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا﴾ سویند به خوا به راستی کاریکی زور خراب و نا په وات

* قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِنْ
 سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَدِّقْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا
 ﴿٧٦﴾ فَأَنْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلُهَا فَأَبَوْا
 أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ
 قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي
 وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا
 السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ
 أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا
 الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا
 وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِمَّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ
 رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
 وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ
 يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
 وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

﴿قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ﴾ (بہندہ چاکہ کہ) ووتی (بہ موسا) بَیْم نہ ووتیت ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ بیگو مان تو ہر گیز ناتوانی خوٹ بگری لہ گہل مندا ﴿قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا﴾ (موسا) ووتی تہ گہر دوا ی تہم جارہ ہر سیاری ہر شتیکم لی کردی (رہ خنہم لی گرتیت) ﴿فَلَا تَصْحَاحِي﴾ ئیتر ہاوریہ تیم مہ کہ ﴿قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا﴾ چونکہ بہ راستی لہ لایہن منہوہ بیانوت ہیہہ (لہوہی وازم لی بیتیت) ﴿فَإِنْ طَلَفَا﴾ تہمجا پیکہوہ ہر دوو کیان پویشتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَتَيْنَا أَهْلَ قَرْيَةٍ﴾ ہتا گہشتہ لای خہلکی شاریک (لہو کاتہد ہر سیان بوو) ﴿أَسْتَظْعِمَا أَهْلَهَا﴾ داوا ی خوڑاکیان کرد لہ خہلکی شارہ کہ ﴿فَأَبْوَأْنِیْضَیْهُمَا﴾ تہو انیش (خہلکی شارہ کہ) میوان داریان لی نہ گردن ﴿فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا﴾ تہمجا بینیان دیواریک لہ ودا (لہو شارہ دا) ﴿يُرِيدُ أَنْ يَنْفَضَّ﴾ نزیك بوو بکہویت ﴿فَأَقَامَهُ﴾ (بہندہ چاکہ کہ) دیوارہ کہی راستی کردہوہ وہہ لیچنیہوہ ﴿قَالَ لَوْ شِئْتَ﴾ (موسا) ووتی تہ گہر بتویستایہ ﴿لَتَخَذْتُ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ کر بیہکت لہ سہری ووردہ گرت ﴿قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ﴾ ووتی ٹالیرہدا کاتی جیا بوونہوہی من و تویہ ﴿سَأَيْتُكَ بِتَأْوِيلِ﴾ ٹاگادارت دہ کہم لہ حکیمہتی ﴿مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ تہو شتہانی کہ تو نہ توانی خوٹ بگری لہ سہر (پروودان) یان ﴿أَمَّا السَّفِينَةُ﴾ ہوی (کوون کردنی) کہشتیہ کہ (تہوہ بوو) ﴿فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ﴾ (تہو کہشتیہ) ہی چہند کہ سیکی ہہزار بوو ﴿يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ﴾ ئیشیان دہ کرد (بہو کہشتیہ) لہو دہر یابہدا ﴿فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا﴾ بویہ ویستم (بہ کون کردنی) عہیب داری بکہم (تا باشا دہستی بہ سہردا نہ گرتیت) ﴿وَكَانَ وَرَاءَهُ مُرْمَلًا﴾ چونکہ لہ پشیمانہوہ باشاہک ہہبوو ﴿يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا﴾ دہستی دہ گرت بہ سہر ہہموو کہشتیہ کی (چاک) دا ﴿وَأَمَّا الْخَلْعُ﴾ وہ تازہ لاوہ کہش (کہ کوشتم) ﴿فَكَانَ أَبُوهُمَا مُؤْمِنًا﴾ تہوہ باوک و دایکی ئیماندار بوون ﴿فَخَسِبْنَا أَنْ تُبَهِتَٰهُمَا﴾ جاتیمہش ترساین (خوشہویتی تہو لاوہ) پالیان پیوہ بیت ﴿ظَفِيرًا وَكُفْرًا﴾ بوسہر کہشی و بی باوہری ﴿فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا﴾ جا (بہو کارہ) ویستمان پەروردگار یان (لہبری تہوہا) بویان بگووینت ﴿خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً﴾ (بہمندالیکی) چاکتر لہو پاکتر لہ گوناہ ﴿وَأَقْرَبَ رَحْمًا﴾ بہسوزو بہزہبی تر بی بویان ﴿وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ﴾ وہہوی (چاککردنہوہی) دیوارہ کہش چونکہ ہی دوو مندالی ہہتیو بوو ﴿فِي الْمَدِينَةِ﴾ لہ شارہ کہدا ﴿وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا﴾ لہزیریدا گہنجینہیک ہہبوو کہہی تہوہ دوو مندالہ بوو ﴿وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا﴾ وہ باوکی تہوہ دوو مندالہ چاک و خواناس بوو ﴿فَأَرَادَ رَبُّكَ﴾ لہ بہر تہوہ پەروردگار ت ویستی ﴿أَنْ يُبَلِّغَا أَشُدَّهُمَا﴾ ہر دوو کیان گہورہو بہیز بین ﴿وَيَسَخِّرَاكَ زَهْمًا﴾ باشان گہنجینہ کہیان دہر بیتن ﴿رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ تہمہرہ حمہتیک بوو لہ لایہن پەروردگار تہوہ (لہ بہر باوکیان) ﴿وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي﴾ تہو (شتہانی) کردم لہ خوہموہ نہبوو ﴿ذَلِكَ تَأْوِيلُ﴾ تہوہ نہہیتی و ہوی تہوہ کردہوانہ بوو ﴿مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ کہ تو توانای خو گرتنت نہبوو لہ سہر (کردن) یان ﴿وَيَسْأَلُوكَ عَنْ ذِي الْقَرْيَيْنِ﴾ ہر وہا ہر سیارت لی دہ کہن دہربارہی (ذو القرنین) ﴿قُلْ سَأَلْتُوْا عَنِّيْكُمْ مِّنْهُ دِكْرًا﴾ (لہ وہ لایماندا) بلی لہ بارہیوہ ہہندیک باس دہ کہم بۆتان ﴿ۛ﴾

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَاتَّبَعَ سَبَبًا
 حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
 وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ
 فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٥﴾ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ
 فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكَرًا ﴿٨٦﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ
 الْحَسَنُ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٧﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٨﴾ حَتَّىٰ
 إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُم مِّنْ
 دُونِهَا سِتْرًا ﴿٨٩﴾ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩٠﴾ ثُمَّ
 اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩١﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
 لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٢﴾ قَالُوا يَذَا الْقَرْنَيْنِ إِنْ يَا جُوجَ
 وَمَا جُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ
 تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٣﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي
 بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٤﴾ ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ
 بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ
 قَطْرًا ﴿٩٥﴾ فَمَا اسْطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ نُقَبًا ﴿٩٦﴾

﴿إِنَّمَا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ﴾ به راستی ٲئمه هٲز و دهسه لآتمان ٲئ داله زه ویدا ﴿وَأَنبَتْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا﴾ وه هؤ کارى هه موو شتٲکمان ٲئ دابوو (که باشایه‌ئى ٲئوئستى بوو) ﴿فَأَنبَتْنَا سَبَبًا﴾ ئه وئش که لکى له هؤ کاره کان وهرده گرت (ٲئ گهشتن به مه‌بهست) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ﴾ (خوى و له شکره که ٲوئشت) تا ئه وکانه‌ئى گه‌ئشته شوئنى ئاوا بوونى خؤر ﴿وَجَدَهَا عُرْبٌ﴾ (لهو شوئنده) وا ديار بوو خؤر ئاوا ده‌ٲئ ﴿فِي عَيْنِ حَمْرَةٍ﴾ له کانبا وئکدا که قوربه ٲه‌شه‌ئى به ده‌وردايه ﴿وَجَدَهَا قَوْمًا﴾ جالعو جئگادا ٲئى که وئ له گه‌لئکى (ٲئ باوهر) ﴿فَلَمَّا بَلَغَ الْقَرْيَتَ﴾ ٲئمان ووت ئه‌ئى (ذو القرنين) ﴿إِنَّمَا أَن نَّعَرَّبُ﴾ يا سزايان بده (به کوشتن گهر باوهر يان نه‌ئئنا) ﴿وَلَمَّا أَن تَخَّذَفَ فِيهِ حُصْنًا﴾ يان چاکه‌ئان له گه‌لدا بکه (گهر باوهر يان هئنا) ﴿قَالَ أَتَأْمَنُ ظَلَمَ﴾ (ذو القرنين) ووتى ئه‌وه‌ئى سستم بکات (باوهر نه‌ئئنى) ﴿فَسَوِّفَ نَعَذَّبُهُ﴾ ئه‌وه ٲئگومان ٲئمه سزائى ئه‌ده‌ئين (به کوشتن) ﴿ثُمَّ رُدُّوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ پاشان ده گهر ٲترته‌وه ٲؤ لای ٲه‌روه‌ر دگارى ﴿فَعَزَّزْتُ بِذُنُوبِكُمْ﴾ ئه‌وئش سزائى ده‌دات به سزايه‌ئى که سه‌خت که وئنه‌ئى نه‌ٲئنراوه ﴿وَأَتَمَمْنَا أَمْرًا وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ به لآم ئه‌وه‌ئى باوهر ٲئئى و کرده‌وه‌ئى چاکئش بکات ﴿فَلَهُ جَزَاءُ الَّذِى﴾ ئه‌وه باداشتى ههره چاک (له دوار ٲؤدا) ٲؤ ئه‌وه ﴿وَسَسْأَلُوهُ مِنْ أَمْرِنَا لَئِنَّا﴾ و کارو فهرمانى خؤمانى ٲؤ سووک و ئاسان ده‌که‌ئين ﴿ثُمَّ أَنبَتْنَا سَبَبًا﴾ پاشان گهر ٲايه‌وه ٲؤ ٲؤژه‌ه لات، وئو هؤ کارانه‌ئى گرتبه‌ر که خوائى گه‌وره ٲئى دابوو ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ﴾ هه‌تا کائى گه‌ئشته شوئنى هه‌لآئنى خؤر ﴿وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ ٲئئى خؤر هه‌لديت له‌سه‌ر گهل و نه‌ته‌وه‌ئى که ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُمْ دُونَهَا سَئِرًا﴾ که هئچ ٲه‌رده‌وه ٲه‌نايه‌که‌مان ٲؤ دانه‌نا بوون (له‌خؤر ٲئناشارته‌وه) ﴿كَذَٰلِكَ﴾ ههر به‌و شئوه بوو (به‌سه‌ره‌ئى ذو القرنين) ﴿وَقَدْ أَحْطَيْنَا بِمَا آلَافُهُمْ خَيْرًا﴾ ٲئگومان ٲئمه به‌وه‌ئى هه‌ٲوو (له‌ٲئريدا بوو) ناگادار بووئين ﴿ثُمَّ أَتَّبَعْنَا سَبَبًا﴾ پاشان (ذو القرنين) ٲوئشت، وه ئه‌وه‌ئى کار و ٲئگايانه‌ئى گرتبه‌ر که (خوائى گه‌وره ٲئى دابوو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ﴾ هه‌تا گه‌ئشته ئئوانى دوو به‌ر به‌ست (ئئوان دوو چيا) ﴿وَجَدْنَاهُ دُونَهُمَا قَوْمًا﴾ له‌نزى که ئه‌وه‌وو به‌ر به‌سته‌دا گه‌لئکى دى ﴿لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا﴾ له‌هئچ ووتيه‌که ئئ نه‌ده‌گه‌ئشتن (به‌زمانى خؤيان نه‌ٲئت) ﴿قَالُوا بَلَدُ الْقَرْيَتَيْنِ﴾ ووتيان ئه‌ئى (ذو القرنين) ﴿إِنْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ﴾ به‌راستى (ياجوج و ماجوج) ﴿مُعْصِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌م خا که‌دا خرابه‌کارن ﴿فَهَلْ جَعَلْنَا لَكَ خَرَجًا﴾ ئاخؤ خهر جئکت ٲئى بده‌ئين ﴿عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا﴾ ٲؤ ئه‌وه‌ئى به‌ر به‌ستئى له‌ئئوان ٲئمه‌وه ئه‌واندا دروست بکه‌ئت ﴿قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّ خَيْرٌ﴾ ووتى ئه‌وه سامان و دهسه‌لآئه‌ئى به‌روه‌ر دگارم ٲئئى داوم چاکشره (له‌وه‌ئى ئئوه باسى ده‌که‌ن) ﴿فَأَعْيُونِي يُشَوِّهُنَّ﴾ جاتئوه به‌هٲز و بازوو يارمه‌ئئيم بده‌ن ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَهُم رَدْمًا﴾ له‌ئئوان ئئوه‌وه ئه‌واندا به‌ر به‌ستئى دروست ئه‌که‌م ﴿ثُمَّ أَنفَتْنَاهُ رُزْقًا جَدِيدًا﴾ ٲارچه ئاسنم ٲؤ ٲئئن (له‌سه‌ر يه‌که دايئئن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ﴾ هه‌تا ئئوانى ههر دوو کئوه‌که‌ئى ٲر کردو ٲئکى يه‌که بوون ﴿قَالَ لَنْفُقُوا﴾ ووتى: (به‌موشه‌ده‌مه) فوو بکه‌ن (له‌وه‌ ئاگره‌ئى له زئريدا کرا بوويه‌وه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا﴾ هه‌تا کائى ئه‌وه (ٲارچه ئاسنانه‌ئى کرد به‌ئاگر ﴿قَالَ﴾ (ذو القرنين) ووتى ﴿ثُمَّ أَنفَتْنَاهُ عَلَيْهِ قَطْرًا﴾ مسى ئواوم ٲؤ ٲئئن ٲئکه‌م به‌سه‌ريدا ﴿ثُمَّ اسْتَطَعُوا أَنْ يَنْظُرُوهُ﴾ ئه‌مجا (ياجوج و ماجوج) نه‌ئان ده‌ئوانى سه‌ر که‌ون به‌سه‌ريدا (به‌هؤى به‌رزى و ساف و لوسى يه‌وه) ﴿وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ رَدْفًا﴾ وه نه‌ئان ده‌ئوانى کونى ئئئکه‌ن (له‌به‌ر ٲه‌قى و ئه‌ستوورى) ﴿ثُمَّ﴾

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي
 حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
 فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
 الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غَطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا
 ﴿١٠١﴾ الْخَسِيبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا
 أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا
 ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ
 صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ﴿١٠٥﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ جَهَنَّمَ
 بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوءًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
 لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ
 الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَفْدَكِلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا
 أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَحِيدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا
 لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

سورة مريم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَمِيعَصَ ① ذَكَرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ وَزَكَرِيَّا ② إِذْ
 نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا ③ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي
 وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا
 ④ وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي
 عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ⑤ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ
 ءَالِ يَعْقُوبَ ⑥ وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ⑦ يَزَكَرِيَّا إِنَّا
 نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَسْحَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا
 ⑧ قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا
 وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ⑨ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ
 رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْئٍ ⑩ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
 شَيْئًا ⑪ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ⑫ قَالَ آيَتُكَ أَلَّا
 تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ⑬ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ
 الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ⑭

يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٣﴾
وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٤﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ
يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٥﴾ وَسَلَّمُ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ
مِن أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا
فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّي
أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي
غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَلِكَ
قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٌ ۖ وَلَنَجْعَلَ لُؤْلُؤًا لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ
مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ
قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ﴿٢٣﴾
فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾
وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

﴿يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ﴾ (خوادِه‌فهرموت به‌ی‌حیا پاش‌گه‌وره‌بوونی) ئە‌ی‌ی‌حیا‌ته‌ورات به‌تو‌وندو‌گرن‌گ‌ب‌گره ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْكِتَابَ صَبِيًّا﴾ تی‌گه‌یشتنی‌ته‌ورات (یا‌حیکمه‌ت‌و‌ژی‌ری) مان‌پنبه‌خشی له‌ته‌مه‌نی‌منالیدا ﴿وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَا وَزَكَاةً﴾ له‌گه‌ل‌دلسۆزی‌و‌پاک‌و‌خاویتنی‌له‌لایه‌ن‌خۆمانه‌وه ﴿وَكَانَ نَقِيًّا﴾ وه‌ئهو‌(یه‌حیا) له‌خواترس‌و‌پاریزکار‌بوو ﴿وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ﴾ هه‌لسو‌که‌وتی‌له‌گه‌ل‌دایک‌و‌باوکیدا‌جوان‌بوو ﴿وَلَمْ يَكُنْ جَارًا عَصِيًّا﴾ خۆ‌به‌زل‌زان‌و‌سه‌ر‌پیتی‌که‌ر‌نه‌بوو (له‌فه‌رمانی‌خوا) ﴿وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ﴾ سه‌لامی‌خوای‌له‌سه‌ر‌بیته‌له‌و‌پ‌روژه‌ی‌له‌دایک‌بوو ﴿وَيَوْمَ يُمُوتُ﴾ وه‌له‌و‌روژه‌ی‌که‌وه‌فات‌ده‌کات ﴿وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾ وه‌له‌و‌پ‌روژه‌ی‌که‌زیندوو‌ده‌کریتسه‌وه ﴿وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ﴾ (ئە‌ی‌مو‌حه‌مه‌د) باسی‌به‌سه‌ره‌اتی‌مه‌ریه‌م‌ب‌که‌له‌قورئاندا ﴿إِذْ أَنْبَأَتْ مِنْ أَهْلِهَا﴾ ئە‌مو‌کاته‌ی‌که‌که‌نارگیری‌کرد‌له‌ک‌س‌و‌کاری ﴿مَكَانًا شَرْفِيًّا﴾ له‌شوینیکی‌روژه‌ه‌لاتی‌(مزگه‌وتی‌قودس‌دا‌خوا‌به‌رستی‌ده‌کرد) ﴿فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا﴾ ئە‌مجا‌به‌رده‌یه‌کی‌دانا‌له‌نیوان‌خۆی‌و‌ئهو‌ان‌(ک‌س‌و‌کاری)‌دا ﴿فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا﴾ نیمه‌یش‌جو‌به‌ئیل‌مان‌نارد‌بو‌لای ﴿فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا﴾ وه‌کو‌به‌شه‌ریکی‌ته‌واو‌خۆی‌پیشانی‌(مه‌ریه‌م)‌دا ﴿قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ﴾ (مه‌ریه‌م)‌و‌وتی‌من‌به‌نا‌ده‌گرم‌به‌خوای‌میهره‌بان‌له‌تو ﴿إِنْ كُنْتَ نَقِيًّا﴾ ئە‌گه‌رتو‌له‌خواترسیت‌(وازم‌لی‌بیته‌و‌زیانم‌پێ‌مه‌گه‌ینه‌ه) ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ﴾ جو‌به‌ئیل‌و‌وتی‌(ترست‌نه‌بێ)‌من‌نیردراوی‌به‌روه‌رد‌گارتم ﴿لَا هَبَ لَكَ عَلَمًا نَّكِيًا﴾ بو‌ئهو‌ی‌مندالینکی‌پاک‌و‌خاوینت‌پێ‌به‌خشم ﴿قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ﴾ (مه‌ریه‌م)‌و‌وتی‌من‌چۆن‌مندالم‌ده‌بیته‌!! ﴿وَلَمْ يَمَسَّ يَاسِينَ بَشَرًا﴾ که‌هیچ‌به‌شه‌ره‌یک‌(لین‌نه‌که‌وتوو‌وه)‌په‌فاقه‌تی‌نه‌کردوم‌(به‌حه‌لالی) ﴿وَلَمْ أَكُ نَجِيًّا﴾ وه‌داوین‌پیسیش‌نه‌بووم ﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ (جو‌به‌ئیل)‌و‌وتی‌کاره‌که‌به‌و‌جو‌ره‌یه‌(که‌پنم‌و‌وتی) ﴿قَالَ رَبُّكِ﴾ به‌روه‌رد‌گارت‌فه‌رموو‌یه‌تی‌﴿هُوَ عَلَىٰ هَٰئِهِ نَافٍ﴾ ئە‌مو‌کاره‌لای‌من‌زۆر‌ئاسانه‌﴿وَلَنَجْعَلَنَّ آيَةً لِلنَّاسِ﴾ و‌بو‌ئهو‌ی‌بیکه‌ین‌به‌مو‌عجیزه‌و‌نیشانه‌یه‌ک‌بو‌خه‌لکی‌﴿وَرَحْمَةً مِّنَّا﴾ و‌په‌حه‌مه‌تیکی‌تایبه‌تیش‌له‌لایه‌ن‌ئیمه‌وه ﴿وَكَانَ أَمْرًا قَضِيًّا﴾ ئە‌وه‌کاریکی‌بریار‌دراوه‌(له‌لایه‌ن‌خواوه) ﴿فَحَمَلَتْهُ﴾ جا‌(مه‌ریه‌م)‌سکی‌پ‌ر‌بوو‌به‌و‌(کۆر‌به‌له‌وه) ﴿فَأَنْبَأَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا﴾ ئە‌مجا‌به‌(سکه‌که)‌وه‌دوو‌ر‌که‌وته‌وه‌بو‌شوینیکی‌دوو‌ر‌(له‌ک‌س‌و‌کاری) ﴿فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ﴾ ئە‌وسا‌ئیشی‌پیش‌ژانی‌مندال‌بوون‌نا‌چاری‌کردو‌بردی‌﴿إِلَىٰ جَذَعِ الْخَلَّةِ﴾ بو‌لای‌قه‌دی‌دار‌خورمایه‌ک‌(تاله‌کانی‌مندال‌بوومه‌نه‌که‌یدا‌خۆی‌پێوه‌ب‌گریت‌و‌پالی‌پنوه‌بدات) ﴿قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِثُّ قَبْلِ هَٰذَا﴾ (مه‌ریه‌م)‌و‌وتی‌ئای‌خۆزگه‌پیش‌ئهم‌(پ‌وداوه)‌ب‌م‌ردمایه‌﴿وَكَنتُ نَسِيًّا قَدْسِيًّا﴾ و‌من‌شتیکی‌له‌بیر‌چوو‌هی‌باس‌نه‌کراو‌بو‌ومايه‌﴿فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا﴾ ئە‌مجا‌(جو‌به‌ئیل)‌بانگی‌مه‌ریه‌می‌کرد‌له‌ژی‌ری‌(دار‌خورماکه)‌وه‌﴿أَلَا تَحْزَنِي﴾ (و‌وتی)‌خه‌فه‌ت‌مه‌خۆ‌و‌غه‌مبار‌مه‌به‌﴿قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكُ سَرِيًّا﴾ بینگومان‌به‌روه‌رد‌گارت‌له‌خوار‌ته‌وه‌جو‌گه‌یه‌ک‌ئاوی‌بو‌فه‌راهه‌م‌هیتاوی ﴿وَهَزَىٰ إِلَيْكَ بِجِذْعِ الْخَلَّةِ﴾ قه‌دی‌ئهو‌دار‌خورمایه‌ش‌بو‌لای‌خۆت‌پ‌راوه‌شینه‌﴿سُقِطَ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا﴾ خورمای‌تازه‌پێ‌گه‌ییووت‌به‌سه‌ردا‌ده‌باریت

فَكُلِّي وَأَشْرِبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَاتَتْ
بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۖ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾
يَا أَخْتَ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءَ وَمَا كَانَتْ
أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ۖ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣٠﴾ وَبِرَّأ بَوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي
جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣١﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٢﴾ ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٣﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَنَهُ ۚ
إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٥﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ
بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٦﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ
وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٧﴾

2.7

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنِ الْهَيْتِ يَا إِبْرَاهِيمُ لَنْ لَمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ وَأَهْجُرَنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾ وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَى أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

﴿وَأَنذَرُوهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) نو (سته مکار) انه له پوړی داخ و خه فته بترسیته ﴿إِذْ فُصِّيَ الْأَمْرُ﴾ کاتی کارو باری (خه لکی) کوتایی پی ده هیتری ﴿وَهَرَفِي عَقْلًا﴾ له کاتی کدا نموانه غافلن ﴿وَهَرَفَا يُؤْمِنُونَ﴾ و باوه ریش ناهیتن (به پوړی دواپی) ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ به راستی هه ر ئیمه ﴿نَزَلُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا﴾ ده بینه میراتگری زهوی و ئهوی له سه ریتهی ﴿وَالْيَا يُزْجُونَ﴾ وه هه ربو لای ئیمه ده گه ربته وه ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه (ئهی موحه ممه د ﷺ) له قورئاندا باسی ئیراهیم بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ به راستی ئهو (ئیراهیم) زور راستگو و پیغه مبه ربوو ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ﴾ کاتی به باوکی ووت ﴿يَا أَبَتِ﴾ ئهی باوکی خوشه ویستم ﴿لِمَ تَعْبُدُ﴾ بو ده په رستی ﴿مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ﴾ شتی که نابستی و نابینی ﴿وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْءٌ﴾ وه هیچ سوودیکت پی ناگهیننی ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ﴾ ئهی باوکی خوشه ویستم به راستی دلنیا به زانست و زانیاریکم بو هاتووه ﴿مَا لِي يَأْتِيكَ﴾ که بو تو نه هاتووه (وبیت نه دراوه) ﴿فَاتَّبَعَنِي﴾ که واته شوئیم که وه و گوئیراییم بکه ﴿أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا﴾ رینمونیت ده که م بو ریازی راست ﴿يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ﴾ ئهی باوکی خوشه ویستم شهیتان مه په رسته ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ به راستی شهیتان ﴿كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا﴾ هه میشه سه ریچی که ر و یاخی به له خوای میهره بان ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ﴾ ئهی باوکی خوشه ویستم به راستی ده ترسم (گه به کافری بمری) ﴿أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ﴾ نووشی سزابه ک بیی ﴿مَنْ الرَّحْمَنِ﴾ له لایه ن خوای میهره بانه وه ﴿فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا﴾ ئیر بیته هاوپی و هاو ده می شهیتان (له دوزه خدا) ﴿يَا أَبَتِ إِبْرَاهِيمُ﴾ ئهی ئیراهیم ﴿لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَا رَجْمَ لَكَ﴾ سوئندی ئه گه ر واز نه هیئی (له قسه ووتن به به رستراوه کانم) دلنیا به به رد بارانت ده که م ﴿وَأَهْرَجَنِي مَلِكًا﴾ (دهی) برؤ ماویه کی زور دوور که وه ره وه لیم ﴿قَالَ سَلِمْتُ عَلَيْكَ﴾ (ئیراهیم) فهرمووی سه لامت لی بیت ﴿سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي﴾ له مهودوا داوای لی بوردنت بو ده که م له پهروه ردگارم ﴿إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا﴾ (چونکه) به راستی ئهو (پهروه ردگار) له گه لمد میهره بانه (و دوعام گیرا ده کات) ﴿وَأَعِزُّ لَكُمْ وَفَاتِدْعُونَ﴾ وه دووره په ریز ده بسم له ئیوه وه ئه و شتانهش ده بیه رستن ﴿مَنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿وَأَدْعُوا رَبِّي﴾ تنها په ورردگارم ده په رستم ﴿عَسَى﴾ ئومیده وارم ﴿أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَفِيًّا﴾ له په رستن و نزای په ورردگارم دابی هیوا و نا ئومید نه بم (وه کو ئیوه) ﴿فَلَمَّا أَتَيْنَاهُمْ﴾ جا کاتی (ئیراهیم) دوور که و ته وه لیان (له گه له بت په رسته که ی) ﴿وَمَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وله و شتانهش ئه وان ده یان په رست جگه له خوای گه و ره ﴿وَهَبْنَاهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ ئیمه ئیسحاق و (له ئیسحاقیش) په عقوبمان پی به خشی ﴿وَوَكَّلْنَا نَبِيًّا﴾ و هه ریبه که لوا نیشمان کرد به پیغه مبه ربو ﴿وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا﴾ له په حمه تی خو مان ئه وانمان به هه ر مهنه کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا﴾ باسی چاکه ی ئه وانمان خسته سه ر زمانی (ئاده میزاده کان) ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى﴾ له قورئاندا باسی موسا بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا﴾ به راستی ئهو (که سینکی) هه لئزاده بوو (بی گه رد بوو له نانه واوی) ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾ و نیراو و پیغه مبه ربوو (بو خه لکی) ﴿۵۱﴾

وَنَدَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝٥٢ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝٥٣ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝٥٤ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝٥٥ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝٥٦ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝٥٧ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذِ اتَّخَذُوا عَلَيْهِمْ هَايَاتٍ الرَّحْمَنُ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝٥٨ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ۝٥٩ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ۝٦٠ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۝٦١ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝٦٢ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝٦٣ وَمَا نُنَزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝٦٤

﴿وَنَدَيْنَاهُ﴾ وه ئیمه ئه‌ومان بانگ کرد ﴿مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ له‌لای راستی کیوی طوره‌وه ﴿وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا﴾ وه ئه‌و (مووسا) مان نزیک کرده‌وه تا قسه‌ی له‌گه‌ل بکه‌ین ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا﴾ وه له‌به‌زه‌یی و به‌خشنده‌یی خو‌مان به‌خشیمان به‌و (مووسا) ﴿أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا﴾ هاروونی برای که پیغه‌مبه‌ر بوو ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ﴾ وه له‌قورئاندا باسی ئیسماعیل بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ﴾ بیگومان ئه‌و له‌په‌یمان و به‌لینه‌کانیدا راست گو بوو ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾ و ئه‌و نیرراو و پیغه‌مبه‌ری خوا بوو ﴿وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ﴾ وه همه‌میشه‌فهرمانی ده‌دا به‌خیزان و که‌س و کاری ﴿بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ﴾ به‌نویژ کردن و زه‌کات دان ﴿وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا﴾ وه همه‌میشه‌لای په‌روهردگاری جیگه‌ی په‌زامه‌ندی بوو ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه باسی ئیدریس بکه له‌قورئاندا ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ به‌پرستی ئه‌و زور راست گو و پیغه‌مبه‌ر بوو ﴿وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا﴾ و پایه و په‌لیمان بلند و به‌رز کرده‌وه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ ئه‌وانه‌ی (که‌باس کران) که‌سانیکن که‌خوا نیعمه‌ت و چاکه‌ی خوی رشت به‌سه‌ریاندا ﴿مِنَ الَّذِينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ﴾ له‌و پیغه‌مبه‌رانه‌ی که‌له‌نه‌وی ئاده‌من (وه‌ک ئیدریس) ﴿وَمِمَّنْ حَمَلْنَا نُوحًا﴾ وه له‌(نه‌وی) ئه‌وانه‌بش (که‌له‌که‌شتیه‌که‌دا) له‌گه‌ل نوح دا هه‌لمان گرتن (وه‌ک ئیبراهیم) ﴿وَمِنَ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ﴾ وه له‌نه‌وی ئیبراهیم و یه‌عقوب (وه‌ک ئیسماعیل و یوسف) ﴿وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجَبْتِنَا﴾ وه ئه‌وانه‌ی هیدایه‌تمان داوان هه‌لمان بزار دوون ﴿إِذْ أَتَى عَلَىهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ﴾ ئا ئه‌وانه‌هه‌ر کاتی ئایه‌ته‌کانی خوی به‌به‌زه‌ییان بو بخویرته‌وه ﴿خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ ده‌ست به‌جی ده‌که‌ون به‌پوودا به‌سوزده و گریانه‌وه ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِ خَلْفٌ﴾ ئه‌مجا له‌پاش ئه‌وان که‌سانیک (له‌نه‌وه‌کانیان) بوونه‌جینشینان ﴿أَصْأَعُوا الصَّلَاةَ﴾ که‌نویژیان ده‌فه‌وتاند ﴿وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ﴾ و شوین هه‌واو ئاره‌زوو که‌وتن ﴿فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا﴾ جا ئه‌وانه‌له‌داهاتوودا تووشی (سزای) گو‌م‌رییان ده‌بن ﴿إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ﴾ جگه‌له‌وه‌ی که‌توبه‌ی کردبیت و باوه‌ری هینابیت ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و کارو کرده‌وه‌ی چاک‌ی کردبیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ ئا ئه‌وانه‌ده‌چنه‌به‌هه‌شته‌وه ﴿وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا﴾ و هیچ‌سته‌میکیان لی‌ناکریت (له‌پاداشتی کرده‌وه‌چاکه‌کانیان که‌م‌ناکریته‌وه) ﴿جَنَّاتِ عَدْنٍ﴾ به‌هه‌شتانی جی‌مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی یه‌﴿الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ﴾ که‌خوای میهره‌بان به‌لینی داوه ﴿عِبَادَهُ﴾ بِالْغَيْبِ﴾ به‌به‌نده‌کانی که‌نادیارو به‌نه‌انه‌و به‌چاونه‌یانینیوه ﴿إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا﴾ به‌پرستی خوا به‌لینی به‌دی دیت ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا﴾ (به‌هه‌شتیه‌کان) له‌به‌هه‌شتدا هیچ‌وته و قسه‌یه‌کی بی‌سوود نابستن ﴿إِلَّا سَلَامًا﴾ نه‌نهامه‌سه‌لام کردن ده‌یستن ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَرْقُومًا﴾ له‌ویدا رزق و رۆزی ئاماده‌یه‌بۆیان ﴿بُكُورًا وَعَشِيًّا﴾ به‌بیانان و ئیواراندا ﴿تِلْكَ الْجَنَّةُ﴾ ئه‌و به‌هه‌شته‌ی باسی کرا ﴿الَّتِي نُورِثُ﴾ ئه‌وه‌یه‌که‌ده‌بیه‌خشین ﴿مِنَ عِبَادِنَا﴾ که‌نمان ﴿وَمَّا تَنَزَّلُ الْأَمْثَرُ رَبَّنَا﴾ ئیمه (فریسته‌کان) له‌ئاسمانه‌وه‌دانابه‌زین به‌فهرمانی په‌روهردگارت نه‌بی ﴿لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا﴾ نه‌نهامه‌خواه (و‌خواه‌ه‌زانی) هه‌موو کاروباری داهاتوو رابووردوو ﴿وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ﴾ و ئیستامان ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا﴾ وه په‌روهردگارت (کرده‌وه‌ی به‌نده‌کانی) له‌بیر نه‌کردووه ﴿۱۶﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ
هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَاتَ لَسَوْفَ
أُخْرِجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنَحْضُرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ
شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ
هُمُ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنْجِي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ
فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذَا تَنَادَىٰ ائِمَّتَانِ بَيْنَ قَوْمٍ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾
وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِيًّا ﴿٧٤﴾
قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا
مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ
مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُندًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَقِيَّةُ الصَّلَاحُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ که په‌روەردگاری ئاسمانه‌کان و زهوی و هه‌رچی له‌نیوانیدا به
 ﴿فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ﴾ که‌واته‌ بی‌ه‌سته و زۆر خوگر به‌ له‌ په‌رستیدا ﴿هَلْ نَعْمَلُ لَكَ سَمِيًّا﴾
 ئایا ئاگاداریت وینه‌ی ئەو (خواهه‌کی تر) هه‌بیت ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾ ئاده‌می (بی‌بروا) ده‌لی
 ﴿إِذَا مَلَئْتُ﴾ ئایا که‌مردم ﴿لَسَوْفَ أَخْرِجُ حَيًّا﴾ له‌ داهاتو‌دا به‌ زیندوویی (له‌ گۆر) دهرده‌هیت‌ریم ﴿وَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ﴾ ئە‌وه‌ ئاده‌میزاد بۆ بیرناکاته‌وه‌ ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ که‌ بی‌گومان ئیمه‌ له‌ سه‌ره‌تاوه‌
 ئە‌ومان دروست کردووه‌ ﴿وَلَمْ يَكُ شَيْئًا﴾ که‌ ئە‌و شتیک نه‌بوو ﴿فَوَرَّكَ لَخَشْرَبُهُمْ﴾ ئە‌مجا سویند
 به‌ په‌روەردگارت ئە‌و (بی‌بروایانه) کۆ‌ده‌که‌ینه‌وه‌ (له‌ پۆژی دوایدا) ﴿وَالشَّيْطَانُ﴾ (له‌ گه‌ل)
 ئە‌و شه‌یتانانه‌ی (که‌ گومریان کردن) ﴿ثُمَّ لَنُخْصِرَنَّهُمْ﴾ پاشان به‌راستی هه‌موویان ئاماده‌ ده‌که‌ین
 ﴿حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثَا﴾ به‌ده‌وری دۆزه‌خدا به‌سه‌ر ئە‌ز‌ن‌ویندا که‌وتوون (له‌به‌ر ترسناکی ئە‌و رۆژه) ﴿ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ﴾ پاشان بی‌گومان ده‌ری دینین (و ده‌یخه‌ینه‌ دۆزه‌خه‌وه‌) ﴿مِّنْ كُلِّ شَيْعَةٍ﴾ له‌ هه‌ر پێ‌و
 ده‌سته‌یه‌ک ﴿إِنَّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتًّا﴾ کامه‌یان تاوانبارتر (یاخی تر) بووه‌ له‌ به‌رانبه‌ر خوای میهره‌باندا
 ﴿ثُمَّ لَنَخْلُغَنَّهُمْ﴾ ئە‌مجا بی‌گومان ئیمه‌ زان‌ترین ﴿بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا صِلًا﴾ به‌وانه‌ی که‌ شیاوترن
 بخه‌ینه‌ دۆزه‌خ و بسوتین پێ‌ی ﴿وَإِنْ مِنْكَ﴾ که‌س نییه‌ له‌ ئیوه‌ ﴿إِلَّا وَارِدُهَا﴾ نه‌روات و تینه‌په‌ریت
 به‌سه‌ر دۆزه‌خدا ﴿كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا﴾ (ئە‌و تپه‌رینه‌) به‌ریاریکی به‌راوه‌یه‌ له‌ په‌روەردگارت‌ه‌وه‌ ﴿ثُمَّ نَنْجِي الَّذِينَ أَتَّقُوا﴾ دواتر ئە‌وانه‌ رزگار ده‌که‌ین که‌ پارێزکار و له‌خواترس بوون ﴿وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا﴾
 جیه‌ی و ستم کاران له‌سه‌رچۆک له‌ناو (دۆزه‌خ) دا ده‌هیلینه‌وه‌ ﴿وَإِذَا نُفِثَ عَلَيْهِمُ الْيَتْمَانُ﴾
 هه‌ر کاتی ئایه‌ته‌ پوون و ئاشکراکانی ئیمه‌ به‌سه‌ریاندا بخوێنرایه‌ته‌وه‌ ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئە‌وانه‌ی
 بی‌بروا بسوون ده‌یان ووت ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌وانه‌ی ئیمانیان هیتا بوو ﴿أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا﴾
 کام له‌م دوو کۆمه‌له‌ جی و شوینی (خانوو به‌ره‌ی) خوشره‌ ﴿وَأَحْسَنُ نَدِيًّا﴾ و کۆرو
 مه‌جلیسی چاکتره‌ ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ﴾ وه‌پیش ئە‌مان چه‌ندینمان له‌ناو برد ﴿مِّن قَرْنٍ﴾ له‌ گه‌له
 (بی‌باوه‌ره‌کان) ﴿هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِيًّا﴾ که‌ل و په‌لی ناوما‌ل و لاشه‌ و قیافه‌تیشیان له‌مان جوانتر بوو ﴿قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئە‌وه‌ی له‌ گومرایه‌ی دایه‌ ﴿فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا﴾
 باخوای میهره‌بان مو‌له‌تی پێ‌ بدات و ته‌مه‌نی درێژ بکات (تازیاتر تاوان بکه‌ن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَائِدَةً﴾
 هه‌تا کاتی ئە‌و هه‌ره‌شانه‌ی که‌راوه‌ لیان ده‌بینن (دیته‌ دی) ﴿إِنَّمَا الْعَذَابُ وَمَا السَّاعَةُ﴾ (ئه‌وه‌ش) یان
 سزایه‌ (له‌ دنیا‌دا) یان (هاتی) پۆژی دوایه‌ ﴿فَسَيَعْمُونَ﴾ جا له‌ داهاتو‌دا ده‌زانن ﴿مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا﴾
 کێ جی‌گا و شوینی (خانوو به‌ره‌ی) خراب و ناخۆشه‌ ﴿وَأَضَعُفُ جُنْدًا﴾ وه‌کێ سه‌رباز و له‌شکری
 بی‌هیزتره‌ (کافران یان باوه‌رداران) ﴿وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَحْتَدَوْا هُدًى﴾ ئە‌وانه‌ی له‌سه‌ر رێبازی
 هیدایه‌ت بوون خوا هیدایه‌تیان بۆ زیاد ده‌کات ﴿وَالْبَقِيَّتُ الصَّالِحَاتُ﴾ ئە‌و کردوه‌ چاکانه‌ی له‌
 (پۆژی دوایدا) ده‌مینه‌وه‌ ﴿حَتَّىٰ عِنْدَ رَبِّكَ تُؤْتَىٰ﴾ لای په‌روەردگارت باداشتی چاکتره‌ ﴿وَحَيْرٌ مَّرَدًّا﴾
 و ئاکامیشی باشره‌ ﴿﴾

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا
 ﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا
 سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَزِيئُهُ
 مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً
 لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
 عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ
 تَوْرَهُمْ آذَا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعِدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿٨٤﴾
 يَوْمَ نَخْشِرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ
 إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًّا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ
 الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ
 جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ
 وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا
 ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ
 وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي﴾ ثابا ئو کہ سہت دیوہ ﴿كَفَرَ بِآيَاتِنَا﴾ بی باوہر بوو بہ نیشانہ و ثابہ تہ کانی ئیمہ
 ﴿وَقَالَ﴾ ووتی ﴿لَا أُوتِيَتْ مَالًا وَلَا لَدًا﴾ (لہ روڑی دوایشدا) مال و کوہم ہی دہدری ﴿أَطْلَعَ الْغَيْبَ﴾
 ثابا بہ نہنئیہ کان ناگادارہ ﴿أَمْ أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ یا بہ لیتی لہ خوی میہرہ بان و ہر گرتوہ ﴿وَأَنذَرْتَهُ﴾
 ﴿كَلَّا﴾ نہ خیر (وانیہ) ﴿سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ﴾ لہ موہ پاش ئوہی دہ لیتی دہ نیوسین (لہ سہری)
 ﴿وَنُمَدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا﴾ ماوہی سزای بو دریز دہ کہینہوہ ﴿وَنُرِيهِ مَا يَقُولُ﴾ ئوہی ئو دہ لیتی
 (لہ مال و منڈال) بہ میرات لی و ہر دہ گرینہوہ ﴿وَيَا أَيُّهَا زَكَرِيَّا﴾ (لہ روڑی دوایدا) بہ تہ نہادیتہوہ لامان ﴿وَأَخَذَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 ﴿لِيَكُونُوا لَهُمْ عَزًّا﴾ بو ئوہی ئو بہر ستر اوانہ بینہ یارمہ تی دہر (و تکا کار) بویان ﴿كَلَّا﴾
 نہ خیر (وانیہ) ﴿سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِي﴾ بہ لکو بہر ستر اوہ کان (لہ قیامت دا) ئینکاری بہر ستنہ کہی
 ئوہان دہ کہن ﴿وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ صِدًّا﴾ وہ دہ بنہ دریان و بہر بہر چیان دہ دہ نہوہ ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثابا نہ تدیوہ
 (سہر نجت نہ داوہ) ﴿أَنَا أَنزَلْنَاهُ الْشَّيْطَانَ﴾ کہ بیگومان ئیمہ شہباناہ کانمان زال کردوہ ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 بہ سہر بی باوہر ان دا ﴿تَوَزَّهُمْ أَزًّا﴾ چاک ہانیاں دہ دہن (بو کوہر و ناوان) ﴿فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ﴾
 جا (ئی مو حہ مہد) بہ لہ بان لی مہ کہ ﴿إِنَّمَا عُدُّ لَهُمْ عَدًّا﴾ بیگومان ئیمہ بہ ژمار دینکی ورد (روڑانی
 تہ مہ نیاں) دہ ژمیرین ﴿يَوْمَ نَخْشِرُ الْمُتَّقِينَ﴾ باسی ئوہ روڑہ بکہ کہ ہاریز کاران ولہ خواترسان کو
 دہ کہینہوہ ﴿إِلَى الرَّحْمَنِ وَقَدْ﴾ دہ ستنہ دہ ستنہ و کوہمل کوہمل بہر یز و حورمہ تہوہ دہ بان بہ بن بو لای خوی
 میہرہ بان ﴿وَسُوءُ الْمُجْرِمِينَ﴾ تاوانباریش دہ دہینہ بہر ﴿إِلَى جَهَنَّمَ وَرَدًّا﴾ بو دوزخ بہ تینوہ تی (بہوینہی
 گہلہ ئازہل) ﴿لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ﴾ دہ سہ لاتی تکاوا لالہ یان نی یہ ﴿إِلَّا مَن يَشَاءُ﴾ جگہ لہ و کہ سہی
 ﴿أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ بہ لیتی لہ خوی میہرہ بان و ہر گرتوہ (وہک پیغہ مہر ان و شہ ہیدان) ﴿وَقَالُوا أَخَذَ الرَّحْمَنُ لَدًّا﴾
 ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا﴾ سویند بہ خوا بہراستی شتیکی زور نابہ جی و سہیر دہ لیتن ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ﴾
 ﴿نَزِيكَةً نَّاسِمَانَهُ﴾ لہ ت لہ ت و پارہ پارہ بین لہ بہر ئوہ (قسہ یہ)
 ﴿وَنَسْفُ الْأَرْضِ﴾ و (نزیکہ) زہویش شہق بہریت و بقلیشی ﴿وَنَحْرُ الْجِبَالِ هَدًّا﴾ و (نزیکہ) چیاکان
 بہ یہ ک جار بہر و خین ﴿أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ لَدًّا﴾ لہ بہر ئوہی (بی باوہر ان) منڈال دہ دہنہ پال خوی
 میہرہ بان ﴿وَمَا يَتَّبِعِي لِلرَّحْمَنِ﴾ بو خوی میہرہ بان شیاو نیہ ﴿أَن يَتَّخِذَ لَدًّا﴾ کہ منڈالی ہہ بی ﴿إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 ہہ موو ئوہانہی لہ ئاسمانہ کان و زہویدان ﴿إِلَّا إِلَى الرَّحْمَنِ عَدًّا﴾
 بہ بہ نہ یی دینہ لای خوی میہرہ بان (ہیچ کہ سی لہوانہ نیہ بنہ دی خوی میہرہ بان نہ بی) ﴿لَقَدْ أَخْصَنَّهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا﴾
 سویند بہ خوا بہراستی ہہ موویانی سہر ژمیری کردوہ بہ ژماردن ﴿وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْفَيْصَةِ فَزَدًّا﴾ ہہر ہہ موویان بہ تاک و تہ نہا دینہوہ بو لای (خوا) لہ روڑی

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ
الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَّدَا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم
مِّن قَرْنٍ هَلْ يُحْسِبُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

سورة طه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾ مَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿٢﴾ إِلَّا تَذَكُّرَةً
لِّمَن يَخْشَى ﴿٣﴾ تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى ﴿٤﴾
الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿٥﴾ لَهُ وَمَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ﴿٦﴾ وَإِنْ تَجْهَر بِالْقَوْلِ
فَإِنَّهُ يُعَلِّمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى ﴿٨﴾ وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾ إِذْ رَأَى نَارًا
فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ
أَوْ آجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمْوَسَى ﴿١١﴾ إِنِّي
أَنَارُكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

﴿إِنَّ إِلَٰهَ الْأَبْنَاءِ أَكْبَرُ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی که باوه‌ریان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه کانیشیان کردووه ﴿سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ بینگومان خوی میهره‌بان خو‌شه‌ویستیان ده‌کات (له‌دلی باوه‌رداراندا) ﴿فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ﴾ جا به‌راستی ئیمه قورئانمان له‌سهر زمانی تو‌ئاسان کردووه ﴿لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ﴾ تا مرده‌ی پی بده‌یت به‌پاریزکاران و له‌خواترسان ﴿وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَّدَا﴾ ئه‌و که‌سانه‌شی پی بترسیئیت که‌به سه‌ختی دژابه‌یت ده‌کمن ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ﴾ گهل و کومه‌لی زورمان پیئش ئه‌مان (له‌بهر خرایان) له‌ناوبرد ﴿هَلْ تُحِشُّ مِنْهُمْ أَحَدٌ﴾ ئایا هه‌ست ئه‌کیت به‌هیچ که‌سینک له‌وانه‌ما‌ییت؟ ﴿وَلَسَّمْ لَهُمْ رَكُوزًا﴾ یان هیچ وورته و سرته‌یه کیان ده‌بیستیت ﴿۱۸﴾

سوره‌قی ﴿طه﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿طه﴾ به (طا، ها) ده‌خو‌ئیرته‌وه، خوا زانانتره به‌ماناکه‌ی بوزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تای (البقرة) بکه ﴿مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ قورئانمان نه‌ناردو‌ته خواره‌وه بۆ سه‌ر تو ﴿لِتَشْقَى﴾ بۆ ئه‌وه‌ی دوو چاری نارچه‌تی غم و په‌زاره‌ بیئت ﴿إِلَّا تَذَكُّرًا لِّمَنْ يَخْشَى﴾ ته‌نها ناموزگاری و بیر خسته‌ته‌ویه بۆ ئه‌و که‌سه‌ی (له‌خوا) ده‌ترسی ﴿تَزِيلًا مِّنْ﴾ (ئهم قورئانه) به‌به‌ش به‌ش نیردراو‌ته خواره‌وه له‌لایه‌ن زاتیکه‌وه ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى﴾ که‌زه‌وی و ئاسمانه به‌رزو بلنده‌کانی دروست کردووه ﴿الرَّحْمَنُ﴾ که (خوی) میهره‌بانه ﴿عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى﴾ که به‌رزو به‌وه سه‌ره‌ش و قهراری گرت (به‌و شیوه‌ی شیای بیئت ئیمه چۆنیه‌تیه‌که‌ی نازانین) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته‌نها مولکی خوا‌یه ئه‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌کان و ئه‌وه‌ی له‌زه‌ویدا‌یه ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى﴾ و ئه‌وه‌ی له‌نیوانیاندایه‌وه ئه‌وه‌ی له‌زیر خاکدا‌یه ﴿وَأَن تَجْهَرُوا بِالْقَوْلِ﴾ ئه‌گه‌ر تو به‌ئاشکرا قسه‌بکه‌یت ﴿فَإِنَّهُ يَعْلَمُ الْسِرَّ وَخَفَى﴾ ئه‌وه به‌راستی ئه‌و (خوا) نه‌ینی و له‌نه‌یتی شاره‌وتیرش ده‌زانن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا (ئه‌و زاته‌یه) که‌هیچ به‌رستراو‌ئیکی تری به‌هه‌ق و راستی نی به‌جگه‌له‌ئه‌و ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ ته‌نها بۆ ئه‌وه‌ناوه‌هه‌ره‌جوانه‌کان ﴿وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ئایا هه‌وال و ده‌نگوباسی موسا پتغه‌مه‌رت پی گه‌یشته‌وه ﴿إِذْ رَأَاهُ أَنَاكَ﴾ کاتی ئاگریکی بینی (له‌گه‌رانه‌وه‌یدا بۆ میصر له‌شه‌وئیکی سارددا) ﴿فَقَالَ لَهُ إِلَٰهِي أَمْكُؤْ﴾ جا (موسا) ووتی به‌خیزانه‌که‌ی لی‌ره‌ به‌یئنه‌وه ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به‌راستی من ئاگریکم به‌دی کردووه ﴿عَلَىٰ آتِكُمْ مِّنْهَا يَاقُوسٌ﴾ (ئه‌روم بۆ لای) به‌لکو له‌و ئاگره‌ چلۆسکیکتان بۆ یئتم (خو‌تانی پی گه‌رم بکه‌نه‌وه) ﴿أَوْ أَوْدَعِلَ النَّارَ هَدًى﴾ یان لای ئه‌و ئاگره‌ ریگانه‌نیشان ده‌ریکم ده‌ست که‌وی ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا﴾ جا که‌گه‌شته‌لای (ئاگره‌که) ﴿نُودِيَ بِمُوسَى﴾ بانگی لی‌کرا: ئه‌ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به‌راستی من به‌روه‌ردگاری تو ﴿فَخَلَعَ مَعْلَاكَ﴾ ده‌ی پیلاوه‌کانت دا‌کهنه (له‌بهر پیزی شو‌ئنه‌که) ﴿إِنَّكَ بِأَوْدَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾ چونکه بینگومان تو له‌شیوی پیرو‌زو به‌فه‌ری (طووا) دایت ﴿۱۹﴾

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ
أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدُّكَ
عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَاتِلَكَ
بِإِمِينِكَ يَمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّوْا عَلَيَّهَا
وَأَهْشُ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقَهَا
يَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا
وَلَا تَخَفْ سَعِيدٌ هَاسِرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَأَضْمَمَ يَدَكَ
إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بَيَضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ ءَايَةٌ أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيكَ
مِنْ ءَايَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ
رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَأَحْلِلْ عُقْدَةً مِنِّي
لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُهُ أَتَوَلَّىٰ ﴿٢٨﴾ وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَٰرُونَ
أَخِي ﴿٣٠﴾ أَشَدُّ بِهِ أَزْرَىٰ ﴿٣١﴾ وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ
كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ
أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

﴿وَأَنَا اخْرَجْتُكَ﴾ من توأم هه‌لبرژاردوه (بؤ پیغه‌مبه‌رایه‌تی) ﴿فَأَسْتَجِبْ لِمَا يُوْحَىٰ﴾ که‌واته گوی بگره
 بؤ‌ئه‌وه‌ی نیگا‌ده‌کری (بؤت) ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ به‌راستی هه‌ر من خوام ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ هیج
 به‌رستراویکی راست نییه جگه‌له من ﴿فَاعْبُدْنِي﴾ که‌واته من به‌رسته ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾
 به‌چاکی نویژ به‌جی بیته تامنت بیته‌وه یاد ﴿إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ﴾ بیگومان رۆژی دواپی دیت
 ﴿كَأَذْخِفِهَا﴾ نزیك بوو (کاتی هاتنی له‌خویشم) بشارمه‌وه، (چاجای له‌فریشته‌و پیغه‌مبه‌ران، که‌واته
 زانینی کاتی هاتنی رۆژی دواپی ته‌نها به‌روه‌ردگار ده‌یزانیت) ﴿لِنُجْزِي﴾ بؤ‌ئه‌وه‌ی یادداشت بدریته‌وه ﴿كُلُّ
 نَفْسٍ﴾ هه‌موو که‌سیک ﴿بِمَا نَسَعِي﴾ به‌گویره‌ی ئه‌و کرده‌وه‌ی که‌ده‌یکات ﴿فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا﴾
 جابار پیگری نه‌کات لنی ﴿مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا﴾ ئه‌و که‌سه‌ی باوه‌ری نی‌یه به‌و (قیامه‌ته) ﴿وَاتَّبَعْ هَوَاهُ﴾
 و شوین هه‌وا و ئاره‌زووی خو‌ی که‌وتووه ﴿فَتَرَدَّى﴾ ئه‌وسا تیا ده‌چیت ﴿وَمَا تِلْكَ يَمِينُكَ﴾
 یموسی ﴿خوافه‌رمووی﴾ ئه‌ی مووسا ئه‌وه‌چیه به‌ده‌ده‌ستی راسته‌وه ﴿قَالَ هِيَ عَصَايَ﴾ (مووسا)
 فهرمووی ئه‌وه‌گو‌چانه‌که‌مه ﴿أَتَوَكُّوْا عَلَیْهَا﴾ خو‌م ده‌ده‌م به‌سه‌ریدا (کاتی رۆیشتن) ﴿وَأَهْشُ بِهَا
 عَلَىٰ غَنَمِي﴾ که‌لای دره‌ختی پی‌ده‌وه‌رینم بؤ‌مه‌ره‌کانم ﴿وَلِي فِيهَا مَنَازِلٌ أُخْرَىٰ﴾ وه‌چهند کارو پیویستی
 تری پی‌ده‌که‌م ﴿قَالَ أَلَيْهَا يَمُوسَىٰ﴾ (خوا) فهرمووی ئه‌ی مووسا گو‌چانه‌که‌ت فری‌بده ﴿وَلَقَدْ
 جَاءَ نُوحٌ بِرَبِّیْ دَا﴾ ﴿فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ﴾ ده‌ست به‌جی گو‌چانه‌که‌بووه به‌ماریک
 به‌خیرایی ده‌رۆیشت (مووسا ترسا) ﴿قَالَ﴾ (خوای گه‌وره) فهرمووی ﴿خُذْهَا وَلَا تَحْتَفَ﴾ بیگروه
 مه‌ترسه ﴿سَعِيدٌ هَاسِرٌهَا الْأُولَىٰ﴾ دلنیا به‌ده‌ی گیرینه‌وه بؤ‌شپوه‌که‌ی یه‌که‌م جاری (ده‌یکه‌ینه‌وه
 به‌گو‌چان) ﴿وَأَضْمَمَ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحٍ﴾ ده‌ستت بخهره‌بن بال‌ت (باشان ده‌ری بیته) ﴿تَخْرُجُ بَيَّضًا﴾
 که‌ده‌ردیت سپیبه (وه‌ک کافور ده‌ره‌وشیته‌وه) ﴿مِنْ غَيْرِ سَوَءٍ﴾ بی‌ئه‌وه‌ی به‌له‌کی و نه‌خوشی بیت
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (ئه‌مه‌ش) موعجیزه‌یه‌کی تره (جگه‌له‌گو‌چانه‌که‌ت) ﴿لِلرَّيِّكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ﴾ بؤ
 ئه‌وه‌ی هه‌ندی له‌موعجیزه‌و به‌لگه‌گه‌وره‌کانی خو‌مانت پیشان بده‌ین ﴿أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ برؤ‌بؤ
 لای فیرعه‌ون ﴿إِنَّهُ رَطْنٌ﴾ چونکه به‌راستی له‌سنوور ده‌رچووه و یاخی بووه ﴿قَالَ رَبِّ اأَسْرِ لِي
 صَدْرِي﴾ (مووسا) ووتی به‌روه‌ردگارم سنگم (دل و ده‌رونم) فراوان بکه ﴿وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي﴾
 وه‌ئیش و کارم بؤ‌ئاسان بکه ﴿وَأَحْلِلْ غَدَّةً مِنْ لِسَانِي﴾ و گرتی زمانیشم به‌ره‌لا بکه ﴿يَقْفَهُوا قَوْلِي﴾
 بؤ‌ئه‌وه‌ی له‌قسه‌کانم تیگهن ﴿وَأَجْعَلْ لِي زَیْرًا مِّنْ أَهْلِي﴾ وه‌له‌خزم و که‌سی خو‌م که‌سیک بکه‌ره
 پشتیوانم ﴿هَؤُلَاءِ﴾ که‌هاروونی برامه ﴿أَشْدَّ بِهِ أَزْرَىٰ﴾ پشتمی پی‌قایم و به‌هیز بکه
 ﴿وَأَسْرِ كَفِي أَمْرِي﴾ بیکه‌ره‌هاوبه‌شیم له‌کاره‌که‌مدا (که‌یاندنی په‌یامی خوا) ﴿كُلُّ سَفِيحٍ
 كَبِيرٍ﴾ بؤ‌ئه‌وه‌ی زورستایش بکه‌ین ﴿وَنَذْرٌ كَبِيرٌ﴾ وه‌یاد و زیگیری زورت بکه‌ین ﴿إِنَّكَ
 كُنْتَ بِآبْصَارِكَا﴾ به‌راستی تو‌بینای به‌(هه‌موو شتیکی) ئیمه ﴿قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ﴾ (خوای
 گه‌وره) فهرمووی به‌راستی ئه‌وه‌ی داوات کرد پی‌ت درائیه‌ی مووسا ﴿وَلَقَدْ مَنَعْنَاكَ مَرَّةً
 أُخْرَىٰ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ئیمه جاریکی تر منه‌تمان ناوته‌سهرت ﴿٧٧﴾

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾ أَنْ أَقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ
 فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ وَأَلْقَيْتُ
 عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلَتُضْمَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ
 هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۖ وَفَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
 وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا
 فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَّىٰ ﴿٤٠﴾
 وَأَصْطَنَعْتَكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾ أَذْهَبَ أَنتَ وَأَخُوكَ بِأَيَّتِي وَلَا
 تَبْنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا
 لِّيَنَّا ۖ لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَ رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْطِرَ
 عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمِعُ وَأَرَىٰ
 ﴿٤٦﴾ فَاتْيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَلَا تَعْذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ
 الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَبَ
 وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَمْوَسَّىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ
 كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ وَثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ ﴿۱﴾ كَاتِبٍ ثَمِيمٍ ثَاغَادَارٍ دَابِكْتَمَان كَرْد ﴿۲﴾ مَآوَحِي ﴿۳﴾ نَهْوِي پَيُوسْت بُوو نَاگَادَار بَكْرِيت ﴿۴﴾
 ﴿أَنِ أَقْذِفِيهِ فِي النَّارِ ﴿۵﴾ كِه نَهو (موسای شیرخوره) بخوره ناو سندوقیکهوه ﴿۶﴾ فَأَقْذِفِيهِ فِي النَّارِ ﴿۷﴾ نِهْمَجَا فِرْيِي دهره
 دهریاهو ﴿۸﴾ فَلْيَقْبِضْهُ أَلِيمٌ بِالسَّاحِلِ ﴿۹﴾ جَا باده ریاش بیاته که ناری ناوه که ﴿۱۰﴾ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ رَعْدُهُ لَه ﴿۱۱﴾ (له ناکامدا) دوزمنی
 من و دوزمنی نَهو ﴿۱۲﴾ کِه فیرعه ونه ﴿۱۳﴾ بَگَرِيتَهووه ﴿۱۴﴾ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي ﴿۱۵﴾ له لایه ن خومهوه جوړه خوشه ویستییه کم
 پندایت ﴿۱۶﴾ وَلَنُصَبِّحَنَّ عَلَىٰ عَنَتِي ﴿۱۷﴾ بُو نَهْوِي پهرورده بکریت له پیش چاوی خوم ﴿۱۸﴾ (به چاودیری و پاریز گاری خوم) ﴿۱۹﴾
 ﴿إِذْ نَفْسِي أَخَذْتُ ﴿۲۰﴾ (له بیرت بی) کاتِی که خوشکه کهت دهر ویشست ﴿۲۱﴾ وَقَتْلُ ﴿۲۲﴾ و دهیوت (به فیرعهون و دهسته که ی
 که موسا ده گریا و شیر ی هیچ نافرته یکی نه ده خوارد) ﴿۲۳﴾ هَلْ أَذِلُّكُمْ عَلٰی مَنْ يَكْفُلُكُمْ ﴿۲۴﴾ که سیکنان نیشان بدم که به بخوی
 کات و بیگریته نه ستو ﴿۲۵﴾ فَارْجِعْكَ إِلَىٰ أُمَمٍ ﴿۲۶﴾ بهو هو یهوه تو مان گیر ایهوه بُو لای دابکت ﴿۲۷﴾ كَيْ تَشْرَعَٰتَ لَهَا وَلَا تَحْزَنَ ﴿۲۸﴾ نا چاو
 ودلی گش بیهوه و خهفت نه خوات ﴿۲۹﴾ وَقَتَلْتَ نَفْسًا ﴿۳۰﴾ وه که سیکت کوشت (له نا قمی فیرعهون) ﴿۳۱﴾ فَجَنَّتْكَ مِنَ الْعَمَىٰ ﴿۳۲﴾
 به لام یتیمه رزگار مان کردی لهو غم و په ژاره یه ﴿۳۳﴾ وَقَتَلْتَ قَوْمًا ﴿۳۴﴾ وه دوو چاری چنده ها تا قی کرده و مان کردی
 ﴿فَلَبِثْتَ سَبْعِينَ ﴿۳۵﴾ نِهْمَجَا چهند سالیک مایتهوه ﴿۳۶﴾ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ﴿۳۷﴾ له ناو خه لکی مده بندا ﴿۳۸﴾ فَجِئْتَهُ عَلَىٰ قَدَرٍ يُمُوْسَىٰ ﴿۳۹﴾ پاشان
 نئی موسا له کاتی دیاری کراودا (بُو پیغمبر ایه تی) هاتو ویته ئیره ﴿۴۰﴾ وَأَصْطَفٰتُكَ لِقَاسِي ﴿۴۱﴾ وه تو م ه لبارد بُو
 خوم (تا کو پیغمبر بیت و به یامی من را گیه نیت) ﴿۴۲﴾ أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي ﴿۴۳﴾ بَرُو خوت و بر اکت به به لگه
 و موعجزه کانمهوه ﴿۴۴﴾ وَلَا تَنِيَّافِي ذِكْرِي ﴿۴۵﴾ سستی نه کهن له زیکر و یادی مندا ﴿۴۶﴾ أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ﴿۴۷﴾ همدروو کشان
 برؤن بولای فیرعهون ﴿۴۸﴾ إِنَّهُ يَطْلُبُ ﴿۴۹﴾ چونکه به راستی له سنور دهر چووه و باخی بووه ﴿۵۰﴾ فَقَوْلَا لَوْلَا إِنَّا
 جَا قَسِي لَه گه ل بکهن به نهرم و نیانی ﴿۵۱﴾ أَلَمْ نَرْسِدْكَ بِأَوْبَاجِنِي ﴿۵۲﴾ به لکو بیر بکانه وه یا بترسی (له سزای خوا) ﴿۵۳﴾ قَالَ
 رَبَّنَا ﴿۵۴﴾ همدروو کیان و وتیان نئی پهرورده رگار مان ﴿۵۵﴾ إِنَّا نَخَافُ ﴿۵۶﴾ به راستی یتیمه دهر تسین ﴿۵۷﴾ أَن يَفْطُرَ عَلَيْنَا ﴿۵۸﴾
 دهس دریزی بکاته سه رمان پیش نَهْوِي یتیمه هیچ بلین ﴿۵۹﴾ أَوْ أَن يَطْلُبَ ﴿۶۰﴾ یان زیاتر یاخی و سه رکش بیت ﴿۶۱﴾
 ﴿قَالَ لَا تَخَافَا ﴿۶۲﴾ (خوا) فهرمووی مه ترسن ﴿۶۳﴾ إِنِّي مَعَكُمْ ﴿۶۴﴾ به راستی من له گه لتانام ﴿۶۵﴾ أَسْمِعْ وَأَرْى ﴿۶۶﴾ ده بیستم و ده بینم ﴿۶۷﴾
 ﴿فَأَيُّاهُ قَوْلَا ﴿۶۸﴾ که و ابو و بچه لای و (بی) بلین ﴿۶۹﴾ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ ﴿۷۰﴾ بیگومان یتیمه همدروو ک نیسراوی پهرورده رگاری
 توین (بُو سه رتو) ﴿۷۱﴾ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرٰٓءِيلَ ﴿۷۲﴾ جَا واز له به نی ئیسرا ئیل بهینه (با بین) له گه ل یتیمه دا ﴿۷۳﴾ وَلَا تَعْدِبْهُمْ
 وه تازار و سزایان مده ﴿۷۴﴾ فَجِئْتَهُ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكَ ﴿۷۵﴾ به راستی یتیمه له لایه ن پهرورده رگارت وه به لگه موعجزه مان بُو هیناوی
 ﴿وَالسَّامِرُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿۷۶﴾ سلاویش له سه ر که سینک بیت که شوین رینگای راستی ده که وی ﴿۷۷﴾ إِنَّا قَدْ أَوْحٰٓىٰ إِلَيْنَا ﴿۷۸﴾
 به راستی یتیمه نیگمان بُو کراوه ﴿۷۹﴾ أَن الْعَذَابَ ﴿۸۰﴾ که بیگومان سزا ﴿۸۱﴾ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿۸۲﴾ بُو که سینکه (پیغمبران) به درو
 ده زانی و پرو و ورده گیریت (وباوهر ناهینی) ﴿۸۳﴾ قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمْ يٰمُوسٰٓى ﴿۸۴﴾ (فیرعهون) و وتی باشه موسا پهرورده رگاری
 همدروو کتان کی یه؟ ﴿۸۵﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطٰٓى كُلَّ شَيْءٍ حَلَقَهُ ﴿۸۶﴾ (موسا) فهرمووی پهرورده رگاری یتیمه نه واز ته یه که هه موو
 شتیکی به شتیوه کی رینک و پینک و جوان دروست کرده وه ﴿۸۷﴾ هُدٰٓى پاشان رینمو و نیشی کرده وه (بُو کاری خوی) ﴿۸۸﴾
 ﴿قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولٰٓىٰ ﴿۸۹﴾ (فیرعهون) و وتی نئی خه لکانی سه رده مه پیشووه کان حالیان چییه و چونه (له پاشی

قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِي
 جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَاسْلَكْ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا
 وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلأُولَى الذُّهَى ﴿٥٤﴾ * مِنْهَا
 خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا
 مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمْوَسَى ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ
 فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ وَنَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
 سَوَى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَى
 ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُم
 مُوسَى وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَيَّ اللَّهُ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ
 وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
 النَّجْوَى ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ
 مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى ﴿٦٣﴾
 فَاجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتَتُوا صِفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى ﴿٦٤﴾

﴿قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي﴾ (موسا) فهمووی زانیاری نه‌وه لای به‌رورد گارمه ﴿فِي كِتَابٍ﴾ له به‌راوینکدایه
 ﴿لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى﴾ به‌رورد گارم هیچی لی وون نابی و هیچی له‌بیر ناجی ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾
 (به‌رورد گارم) زاتیکه که زهوی بۆ کردونه‌ته شوینی حه‌سانه‌وه (وه کو بیشکه) ﴿وَسَاكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا﴾
 وه له‌ناویدا چهنده‌ها ریگای بۆ فره‌اهم هیتاوان ﴿وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له‌ئاسمانه‌وه باران ده‌بارینی
 (بۆتان) ﴿فَأَخْرَجْنَا بِهِ﴾ جا به‌و بارانه‌ی رواندومانه ﴿أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّى﴾ زور جوتی جوراو جوراو له‌رووه‌ک
 (که جیاوازن له‌تام و بۆن و په‌نگ و شیوه‌دا) ﴿كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ﴾ (ته‌ی مروغه‌کان) بخون و ناژه‌ن
 ومالانه‌کانیشتان بله‌وه‌رینن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (که باسکرا) ﴿لَايَتٍ لَّأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ به‌لگه و نیشانه‌ی
 زور هیه‌به‌ بۆ نه‌وانه‌ی خاوه‌نی زیرین ﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ﴾ له‌م زهویه دروستمان کردون ﴿وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ﴾
 دووباره ده‌تانگپرینه‌وه ناو زهوی (به‌مردووی) ﴿وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ جارنکی تر له‌و زهویه ده‌رتان
 دینینه‌وه (به‌زیندووی بۆ لپیرسینه‌وه) ﴿وَلَقَدْ آرَبْنَاهُ آبَائِنَا آلِهَةً﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ئیمه‌هه‌مو
 به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خومان نشان فیرعه‌ون دا ﴿فَكَذَّبَ وَإِن﴾ که‌چی باوه‌ری نه‌هیتاوا سه‌ریچی کرد ﴿قَالَ أَجِئْتَنَا لِنُخْرِجَنَّا﴾ (فیرعه‌ون) وتی هاتوویت بۆ ناومان بۆ نه‌وی ده‌رمان که‌یت ﴿مِنَ الْأَرْضِ بِسِحْرِ كَيْمُوسَى﴾
 له‌خاکه‌مان به‌جادوو گهریه‌که‌ته‌ی موسا ﴿فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ﴾ سویندبی جادویه‌کت بۆ (به‌کار)
 بیتین ﴿مِثْلَهُ﴾ وه‌ک نه‌و (جادووه‌ی خوت) ﴿فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا﴾ جا شوین و کاتیک له‌نیوان ئیمه
 و خوت‌دا دابنی ﴿لَا تُخْلِفُهُمْ حَتَّىٰ وَلَا آتَ﴾ نه‌ئیمه و نه‌تو خومانی لی نه‌بویرین ﴿مَكَّا سَوًى﴾ (با) جیگایه‌کی
 ته‌خت بی ﴿قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ﴾ (موسا) فهمووی کاتی دیارکراوتان پوژی خو‌پازاندنه‌وه
 (پوژی چه‌رن) بیت ﴿وَأَن يُخْمَرَ النَّاسُ صُلًى﴾ به‌مه‌رجی له‌کاتی چیشته‌نگاودا خه‌لکی کوبکریته‌وه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾
 ﴿ثُمَّ آتَنَ﴾ پاشان هات (بۆ شوینی دیاری کراو) ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾ موسا به‌جادوو گهرانی ووت
 ﴿وَيْدُكُمْ لَا تَفْعَلُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ هاوار بۆ ئیوه‌ درو به‌دهم خاوه‌ نه‌که‌ن ﴿فَسَجَّحْتُمْ بَعْدَآبٍ﴾ نه‌گینا به‌سزایه‌ک
 له‌ناوتان ده‌بات ﴿وَقَدْ خَابَ مَن أَفْتَرَى﴾ به‌راستی هه‌ر که‌سی درو هه‌لبه‌ستی به‌دهم خاوه‌ په‌نجه‌پو ده‌بیت
 ﴿فَنَنْتَرِعُوا أَمْرَهُم بِبَيْنِهِمْ﴾ نه‌مجا (جادوو گهره‌کان) سه‌باره‌ت به‌کاره‌کیان له‌نیوانیان دا جیاوازی به‌یدا
 بوو ﴿وَأَسْرَأُ النَّجْوَى﴾ و به‌نه‌ینی چرپه‌یان ده‌کرد ﴿قَالُوا إِن هَٰذَا لَسِحْرٌ﴾ ووتیان به‌راستی نه‌مانه‌دوو
 جادوو‌گهرن ﴿يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكَ﴾ ده‌یانه‌وی ده‌رتان په‌رینن ﴿مِنَ الْأَرْضِ بِسِحْرِهِمَا﴾ له‌خاک و وولاته‌که‌تان
 به‌جادوو‌ه‌کیان ﴿وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى﴾ وه‌ریناز و نه‌ریته‌هه‌ر به‌که‌تان له‌ناو به‌رن ﴿فَأَجْمَعُوا أَكْثَرَهُمْ﴾
 جا که‌واته‌هه‌موو جادوو و بیلانیکستان کوبکه‌نه‌وه ﴿فَتُرَاثُوا صَفًا﴾ پاشان به‌یه‌ک ریز بیتنه (گوره‌پانه‌وه)
 ﴿وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَن أَسْتَعْلَى﴾ به‌راستی هه‌ر که‌سی نه‌پو سه‌رکه‌وی رزگاری ده‌بی و سه‌رفرازه ﴿قَالَ﴾

قَالُوا يَمُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ
 أَلْقُوا فَإِذَا حِبالُهُمْ وَعَصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا
 تَسْعَى ﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةُ مُوسَى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْأَعْلَى ﴿٦٨﴾ وَأَلْقَ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
 كَيْدٌ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ﴿٦٩﴾ فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُبْحًا
 قَالُوا أَمَّا بَرِّ هَارُونَ وَمُوسَى ﴿٧٠﴾ قَالَ أَمْنٌ لَهُ وَقَبْلَ أَنْ أَدْنَى
 لَكُمْ إِنَّهُ وَلَكِبُ لَكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمْ السِّحْرَ فَلَا تُقِطَعَنَّ أَيْدِيكُمْ
 وَأَرْجُلُكُمْ مِنْ خَلِيفٍ وَلَا ضَلَبَتْكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ
 آيَاتُ أَشَدَّ عَذَابًا وَأَبْقَى ﴿٧١﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنْ
 الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ
 الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾ إِنَّا أَمَّا بَرِّ بْنِ الْغَفَرِ لَنَا خَطْلِينَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا
 عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾ إِنَّهُ وَمَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا
 فَإِنَّ لَهُ وَجْهًا لَئِيمًا لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ
 عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ
 تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

﴿قَالُوا لِمُوسَىٰ﴾ (ساحیره‌کان) ووتیان ئه‌ی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ النَّاسِيُّ﴾ یاتو (جادووه‌کەت) فری بده ﴿وَأَمَّا أَنْ تَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى﴾ یا ئیمه له‌سه‌ره‌تاوه فری ی ده‌دهین ﴿قَالَ بَلْ أَنتَ الْفُتَّى﴾ (موسا) فهرمووی نه‌خیر ئیوه (له‌پیشه‌وه) فری ی بدهن ﴿فَإِذَا جَاءَ لَهُمُ وَعِصْرُ الْيَوْمِ﴾ (ئەوانیش فری‌اندا) جاله‌ناکاودا گوریس و دار ده‌سته‌کانیان ﴿يُخِيلُ إِلَهُمُ﴾ (موسا) به‌هوی جادووه‌که‌یانه‌وه که‌به‌راستی ده‌جولین و ده‌رون ﴿فَأَوْحَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ﴾ جا موسا له‌دلی خویدا که‌می ترسا ﴿قُلْنَا لَا تَخَفْ﴾ ووتمان پنی مه‌ترسه و بی باک به ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْأَخْيَرُ﴾ بیگومان هه‌ر تو سه‌ر که‌وتوو ده‌بی ﴿وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِهِ﴾ ئه‌وه‌ی له‌ده‌ستی راستدایه (که‌گو‌چانه‌کەتە) فری بده ﴿تَلْقَفْ مَا تَصَدَّقُ﴾ هه‌رجی (جادوو) ئه‌وان کردوو یانه‌ قوتی ده‌دات (هه‌لی ده‌لوشی) ﴿إِنَّمَا تَصَدَّقُ كَيْدَ سِحْرِ﴾ بیگومان ئه‌وه‌ی ئه‌وانه کردوو یانه‌ ته‌نها فروفیلی جادوو بازه ﴿وَلَا يَفْلَحُ السَّاحِرُ حَتَّىٰ أَتَىٰ﴾ جادوو بازیش سه‌ر که‌وتوو نابی له‌هه‌ر کوئی وه‌هاتبی (هه‌رجی بکات) ﴿قَالَ السَّحَرَةُ نَجِدْ﴾ ئه‌وسا جادوو‌گه‌ره‌کان خران به‌روودا به‌سوژده برده‌وه (بو‌خوا) ﴿قَالُوا أَتَمْنَا بِرَبِّ هَؤُلَاءِ مَوْسَىٰ﴾ ووتیان پرومان هیتا به‌په‌روه‌ردگاری هاروون و موسا ﴿قَالَ﴾ (فیرعه‌ون) ووتی پیمان ﴿ءَاتَمَنَّا لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ﴾ ئایا ئیوه پروتان بی هیتا پیش ئه‌وه‌ی مؤله‌تتان بدهم ﴿إِنَّهُ لَكَبِيرُكَ الَّذِي﴾ بیگومان ئه‌و موسا گه‌وره‌تانه ﴿عَلَّمَكَ السِّحْرَ﴾ که‌فیری جادووی کردوون ﴿فَلَا قِطْعَنَ﴾ جا سویند بیت ده‌بیرم (ده‌یقر تینم) ﴿أَيَّدِيكُمْ وَارْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ﴾ ده‌ست و قاچتان به‌پیچه‌وانه‌وه (راست و چه‌پ) ﴿وَلَا صِلَمَكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ﴾ وه‌بیگومان به‌قه‌دی دار خورمادا هه‌لتان ده‌واسم (ده‌تانکه‌م به‌دارا) ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ﴾ (ئه‌وسا) به‌راستی ده‌زانن ﴿إِنَّمَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَنفَىٰ﴾ کاممان (من یان خواکه‌ی موسا) سزمان سه‌ختر و به‌رده‌وام تره ﴿قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ﴾ (ساحیره‌کان) ووتیان ئیمه هه‌ر گیز تو هه‌لنا‌ب‌ترین ﴿عَلَىٰ مَا جَاءَ نَا مِنْ آيَاتِنَا﴾ به‌سه‌ر ئه‌و نیشانه‌و موعجیزانه‌دا که‌بو‌مان هاتووہ ﴿وَالَّذِي فَطَرَنَا﴾ (وه‌تو هه‌لنا‌ب‌ترین به‌سه‌ر) ئه‌و خوایه‌ی که‌له‌نه‌بوون ئیمه‌ی دروست کردووہ ﴿فَأَقْضَ مَا أَنْتَ قَاضٍ﴾ جا هه‌ر چیت له‌ده‌ست دیت بیکه ﴿إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ بیگومان تو ته‌نها لم ژبانی دونا ده‌ست ده‌رواو بریار ده‌دهیت ﴿إِنَّمَا أَتَمْنَا بِرَبِّنَا﴾ به‌راستی ئیمه باوه‌رمان هیتا به‌په‌روه‌ردگارمان ﴿لِيُغْفِرَ لَنَا خَطِيئَتَنَا﴾ بو‌ئه‌وه‌ی له‌تاوانه‌کانمان خوش بییت ﴿وَمَا أَكْفَرْنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ﴾ هه‌روه‌ها له‌و جادوو‌ه‌ش که‌به‌زور بیت ده‌کردین ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ وَأَنفَىٰ﴾ وه‌خوا‌ی گه‌وره (پاداشتی) چاکتره‌و به‌رده‌وامتره ﴿إِنَّهُ مِنْ يَأْتِ رَبَّهُ﴾ به‌راستی هه‌ر که‌سی بگه‌رپ‌ته‌وه لای په‌روه‌ردگاری ﴿مُجْرِمًا﴾ به‌تاوانباری ﴿فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ﴾ ئه‌وه بیگومان دۆزه‌خ جینگاه‌تی ﴿لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ﴾ نه‌ده‌مری تییدا نه‌ده‌ژی (به‌ئاسووده‌بی) ﴿وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا﴾ وه‌ئو که‌سه‌ی به‌باوه‌رداری بگه‌رپ‌ته‌وه لای (خوا‌ی گه‌وره) ﴿فَدَعِمَلِ الصَّلَاحِ﴾ به‌راستی کرده‌وه‌ی چاکیشی کردبی ﴿قَالُوا لَكُمُ الدَّرَجَةُ الْأَعْلَىٰ﴾ ئه‌وانه‌وه پله‌و پایی به‌رزو بلندیان هه‌یه ﴿حَتَّىٰ عَذَبْنَاهُ﴾ که‌به‌هشتانیکه جینگای مانه‌وه‌ی هه‌مه‌میشه‌یه ﴿تَخْرُجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ روبراره‌کان ده‌رون به‌ژیراندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بی برانه‌وه ده‌مینه‌وه تییدا ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى﴾ ئه‌وه پاداشتی که‌سیکه‌ خوی پاک و خاوین رابگری (له‌کوفر و تاوان) ﴿٧٦﴾

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا
فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَحْشَى ﴿٧٧﴾ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
بِجُنُودِهِ فَغَشَّيَهُم مِّنَ اللَّيْلِ مَا غَشَّيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ
وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَبْنِي إِسْرَاءَ يَلْ قَدْ أَبْجَيْنَاكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا مِن
طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي
وَمَنْ يَحِلَّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ
وَمَنِ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ وَمَا أَعَجَلَكَ عَنْ
قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَيَسَ قَالَ
يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ
أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُ
مَّوعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا
أَوْزَارًا مِّنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ به‌راستی نیگامان نارد بۆ مووسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي﴾ که به‌نده کانم به شهو
 بیه (وله میصر در چن) ﴿فَأَضَرَّتْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا﴾ رینگه‌یه کی ووشکیان له ده‌ریای (سور)
 دا بۆ بکهره وه ﴿لَا تَخَفْ دَرَكًا﴾ مه‌ترسه (فیرعه‌ون) بیت بگات ﴿وَلَا تَحْشَى﴾ وه مه‌ترسه (له‌خنکان
 له‌ده‌ریادا) ﴿فَأَتَيْنَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ﴾ نه‌مجا فیرعه‌ون به سه‌ربازه‌کانیه وه شوینیان که‌وتن
 ﴿فَغَشَّيْهُمْ مِنَ اللَّيْلِ مَا غَشَّيَهُمْ﴾ جا له ناکاو ده‌ریا نه‌وانی (له‌ناو شه‌پولی خویدا) داپوشی چ
 داپوشینیک ﴿وَأَصْلَ فِرْعَوْنُ قَوْمُهُ﴾ فیرعه‌ون گه‌له‌کی خوی گومرا کرد ﴿وَمَاهَدَى﴾ و پرتنموونی
 نه‌کردن ﴿يَبْنِي إِسْرَءِيلَ﴾ نه‌ی نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿قَدْ أَتَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ﴾ به‌راستی رزگارمان کردن
 له‌دورمه‌نه‌تان ﴿وَوَعَدْنَاكَ﴾ وه به‌لیمان پیدان ﴿جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ (به‌هاتنی موسا بۆ) لای راستی
 کیوی طور ﴿وَوَرَّانَا عَنْكَ﴾ و بۆمان ناردن ﴿الْمَنْ وَالسَّوْءِ﴾ گه‌زو و شیلاقه (بالنده‌یه که‌گوشتی له
 هه‌موو بالنده‌یه که‌خوشره) ﴿كُلُّوْا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ بخون له‌و روزه‌یه پاکانه‌ی پیمان داون
 ﴿وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ﴾ و زیاده‌رو‌ی تیدا مه‌که‌ن ﴿فَيَحْلِلَ عَلَيْكُمْ غَضَبِي﴾ نه‌گینا خه‌شم و قاری من ده‌تانگریته وه
 ﴿وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي﴾ جا ههر که‌سینک قار و خه‌شمی من دایگری ﴿فَقَدْ هَوَىٰ﴾ نه‌وه بیگومان تیاچو وه
 هه‌لدیرا وه ﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ﴾ وه به‌راستی من زور لیوردوم له‌و که‌سه‌ی ته‌به‌ی کردبی
 ﴿وَوَاعَدْنَا صَالِحًا﴾ و باوه‌ری هینابی و کرده‌وه‌ی چاکی کردبیت ﴿ثُمَّ أَهْتَدَى﴾ پاشان به‌رده‌وام
 بوبی له‌سه‌ر نه‌و ریازه ﴿وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمْوَسَىٰ﴾ (خوا فهرمووی) نه‌ی موسا بۆ چی
 پیش گه‌له‌که‌ت که‌وتی (بۆ گه‌یشتن به‌کیوی طور) ﴿قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي﴾ (موسا) فهرمووی
 گه‌له‌که‌م نه‌وانه‌ن به‌دوامه‌وه‌ن ﴿وَعَجَلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ﴾ بۆیه به‌په‌له‌هاتم بۆ لات نه‌ی به‌روه‌ردگارم
 ﴿لِتَرْضَىٰ﴾ بۆ نه‌وه‌ی لیم رازی بیت ﴿قَالَ﴾ (خوای گه‌وره) فهرمووی ﴿فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ﴾
 جا به‌راستی ئیمه‌قه‌ومه‌که‌تمان تا‌قی کرده‌وه ﴿مِنْ بَعْدِكَ﴾ له‌پاش (هاتنی) تو ﴿وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ﴾
 وه سامیری گومرای کردن ﴿فَرَجَّ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ نه‌مجا (پاش وهر گرتنی ته‌ورات) موسا گه‌پایه وه
 بۆ لای گه‌له‌که‌ی ﴿غَضَبَنَ أَسْفًا﴾ به‌تووربه‌ی قار و خه‌شمه وه ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾ ووتی نه‌ی گه‌له‌که‌م
 ﴿أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ﴾ نایا به‌روه‌ردگار تان به‌لینی بی‌نهدان ﴿وَعَدَا حَسَنًا﴾ به‌به‌لینی چاک ﴿أَقَطَالَ عَلَيْكُمْ آلِهَتُكُمْ﴾
 بۆچی من زورم پی‌چوو ﴿أَمْ أَرَدْتُمْ﴾ یان ههر ویستان ﴿أَنْ يَحْلِلَ عَلَيْكُمْ غَضَبُ مَنْ رَبُّكُمْ﴾ توربه‌ی
 و خه‌شم له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگار تانه وه یه‌خه‌تان بگریت ﴿فَأَخْلَقْتُمْ مَوْعِدِي﴾ بۆیه به‌لینی متان شکاند
 ﴿قَالُوا مَا أَخْلَقْنَا مَوْعِدَكَ﴾ ووتیان ئیمه‌به‌لینه‌کی تو مان نه‌شکاند ﴿بِمَلِكَا﴾ به‌ویست و ده‌سه‌لاتی
 خو‌مان ﴿وَلَا كُنَّا حَمِلْنَا أَوْ زَارًا﴾ به‌لکو ئیمه‌چه‌ند کول و باری درابوو به‌کولماندا ﴿مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ﴾
 له‌خشلی قییتییه‌کان ﴿فَقَدْ فَتَنَّا فَكَذَّكَ الْفَى السَّامِرِيُّ﴾ جا فریماندا به (ناو ناگره وه) هه‌روه‌ها سامیریش
 فرپی دا ﴿﴾

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ
وَالَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا
وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ
مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي
وَأَطِيعُوا أَمْرِيَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَهْتَرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾
أَلَا تَتَّبِعُنَّ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِيَ ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِذِيحَتِي
وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِرِي ﴿٩٥﴾ قَالَ
بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَشْرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ
فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ وَآنْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا
إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا﴾ ئیتر (سامیری لهو خشله تواوانه) په‌یکه‌ری گویره‌که‌یه‌کی بو دروست کردن
 ﴿لَهُ خُورًا﴾ بۆره‌یه‌کی هه‌بوو (وهك بۆره‌ی گویره‌که) ﴿فَقَالُوا﴾ نه‌مجا ووتیان ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ
 مُوسَى﴾ نه‌مه‌خوای ئیوه‌خوای مووساشه ﴿فَنَسِيَ﴾ نه‌وه (مووسا) له‌بیری چووه (ده‌گه‌رێ به‌شوین
 خوادا) ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ ئایا نه‌وان نازانن (نابینن) ﴿أَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا﴾ (نه‌و گویره‌که‌یه) وه‌لامی
 هیچ ووته‌یه‌کیان ناداته‌وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ وه‌خواه‌ونی هیچ زیان و قازانجیک نییه‌ بو‌یان
 ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ﴾ سو‌یند به‌خوا به‌راستی هاروون پینی ووتن ﴿مَنْ قَبْلُ﴾ له‌وه‌و پیش
 ﴿يَقُولُ﴾ ئه‌ی که‌له‌که‌م ﴿إِنَّمَا أَنتُم بَدَعْتُمْ آلِهَتَكُمْ بِدَعَائِي﴾ بینگومان ئیوه‌به‌م (گویره‌که‌یه) تا‌قی کرانه‌وه (گو‌مرا‌بوون)
 ﴿وَإِنْ رَبُّكُمْ الرَّحْمَنُ﴾ به‌راستی به‌ره‌ره‌دگاری ئیوه‌خوای میهره‌بانه ﴿فَأَتَّبَعْنِي﴾ که‌وانه‌ شوینی من
 بکه‌ون ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرِي﴾ گویره‌ای‌لی فره‌مانی من بن ﴿قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ﴾ ووتیان هه‌رگیز واز
 ناهینن و به‌ده‌وریدا دینن و ده‌په‌رستین ﴿حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى﴾ هه‌تا مووسا ده‌گه‌ریته‌وه‌ بو‌لامان
 ﴿قَالَ يَهُدُونَ﴾ (مووسا) ووتی ئه‌ی هارون ﴿مَا مَنَعَكَ﴾ چ شتیک به‌رگری کردیت ﴿إِذْ رَأَيْتَهُمْ
 ضَلُّوا﴾ کاتی بینیت ئه‌مانه‌ گو‌مرا‌بوون ﴿أَلَا تَتَّبِعُنَّ﴾ (له‌وی) که‌شوین من بکه‌وی ﴿أَفَعَصَيْتَ
 أَمْرِي﴾ ئایا سه‌ره‌پیچی فره‌مانی منت کرد؟ ﴿قَالَ يَبْنَؤُمْ﴾ (هاروون) فره‌مووی ئه‌ی کوری دایکم
 ﴿لَا تَأْخُذْ بِلِحْجَتِي وَلَا بِرَأْسِي﴾ موی ریش و سه‌رم مه‌گره‌و رایمه‌کیشه ﴿إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ﴾ به‌راستی ترسام
 که‌هاتبه‌وه‌ پیم) بلییت ﴿فَرَفَعَ بَيْنَ يَدَيْ إِسْرَءِيلَ﴾ توجیا وازیت خسته‌ نیوان به‌نی ئیسرائیلیه‌ کانه‌وه ﴿وَلَمْ
 تَرْقُبْ قَوْلِي﴾ و چاوه‌روانی فره‌مانی منت نه‌کرد ﴿قَالَ﴾ (مووسا) ووتی ﴿فَمَا خَطْبُكَ يَسْمُرِي﴾
 ئه‌ی سامری تو‌ئم کاره‌ ترسناکه‌ چی بوو کردت؟ ﴿قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ﴾ (سامیری)
 ووتی من شتیکم زانی نه‌وان نه‌یانزانی (یامن شتیکم پینی نه‌وان نه‌یان بینی) ﴿فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ
 الرَّسُولِ﴾ نه‌مجا من مشتیکم له‌شوین پینی (وولاخه‌که‌ی) جویره‌ئیل هه‌لگرت ﴿فَبَدَّلْتُهَا﴾ وه‌
 پرزاندم (به‌خشله‌ تواوه‌ که‌دا) ﴿وَكَذَلِكَ سَوَّلْتُ لِي نَفْسِي﴾ به‌و جویره‌ نه‌فسم نه‌و کاره‌ی بو‌ جوان و
 شیرین کردم ﴿قَالَ فَادْهَبْ﴾ (مووسا) ووتی ده‌برو ﴿فَإِنْ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَنْ تَقُولَ﴾ نه‌وسا بینگومان
 تاماوی له‌م زیانه‌دا (هر که‌س لیت نزیک بویه‌وه) ده‌بی بلییت: ﴿لَأَمْسَأَنَّكَ﴾ نزیکم مه‌که‌وه‌ره‌وه،
 وده‌ستم لی مه‌ده ﴿وَإِنْ لَكَ مَوْعِدٌ أَنْ تُخْلَفَهُ﴾ وه‌بینگومان به‌لینیکیشته‌ هه‌یه‌ (له‌روژی دوا‌ییدا) هه‌رگیز
 رزگار ناییت لی ﴿وَأَنْظِرْ إِلَى إِلَهِكَ﴾ وه‌سه‌یری به‌رستراوه‌ که‌شت که‌ ﴿الَّذِي ظَلَمَ عَلَيْهِ عَاكِفًا﴾
 که‌به‌ره‌وام ده‌ته‌رست ﴿لَنْ حَرِّقَهُ﴾ دلنیا به‌ چاک ده‌یسوتینن ﴿ثُمَّ لَنَسْفَعْنَهُ فِي الْيَمِّ﴾ پاشان بینگومان
 (خوله‌میشه‌ که‌ش) پرزو بلاو ده‌که‌ینه‌وه‌ به‌ده‌ریادا ﴿لَنَسْفَعًا﴾ به‌پرزو بلاوینکی وه‌ها (که‌ شوینه‌واریشی
 نه‌مینیت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ به‌رستراوی (راسته‌قینه‌ی) ئیوه‌ته‌نها‌ خوایه‌ ﴿الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾
 که‌ هیچ به‌رستراوینکی راست نی‌یه‌ وه‌ نه‌بیت ﴿وَسِعَ كُلُّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانیاری نه‌و هه‌موو شتیکمی
 گرتو‌ته‌وه

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا
 ذِكْرًا ۝٩٩ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا
 ۝١٠٠ خَلِيدٍ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا ۝١٠١ يَوْمَ يُنْفَخُ
 فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ۝١٠٢ يَتَخَفَتُونَ
 بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۝١٠٣ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ
 أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۝١٠٤ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
 فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۝١٠٥ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۝١٠٦
 لَا تَبْقَى فِيهَا غِوَجًا وَلَا أَمْتًا ۝١٠٧ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ
 لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا
 ۝١٠٨ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ
 قَوْلًا ۝١٠٩ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ
 عِلْمًا ۝١١٠ * وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
 ظُلْمًا ۝١١١ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ
 ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ۝١١٢ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا
 فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ۝١١٣

﴿كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ (ئەى موحه‌مه‌د ﷺ) ئا بهو جوړه ده‌یگيرينه‌وه بۆت ﴿مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ﴾ هه‌ندىك له‌به‌سه‌ره‌ات و هه‌والى ئەو (كه‌لانه‌ى) رابوردون ﴿وَقَدْ آتَيْنَاكَ﴾ بى‌گومان پىمان داوېت ﴿مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا﴾ له‌لايه‌ن خو‌مانه‌وه قورئان ﴿مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ﴾ هه‌ر كه‌سى پش‌تى تى بكات ﴿فَإِنَّ لَهُ يُجْزَلُ﴾ ئەوه به‌راستى هه‌ليده‌گرى ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌روژى دواييدا ﴿وَرِزًّا﴾ بارىكى قورس (له‌تاوان) ﴿خَالِدِينَ فِيهِ﴾ بى برانه‌وه تىدا ده‌مىنه‌وه ﴿وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا﴾ چ بارىكى خراب و بى‌فه‌ريان به‌كۆله‌وه به له‌روژى دواييدا ﴿يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ﴾ ئەو روژه‌ى كه فوو ده‌كرى به‌شه‌پوردا (بۆ جارى دووه‌م) ﴿وَنُخْشِرُ الْمُرْجِرِينَ﴾ ئەوسا تاوان باران كۆده‌كه‌ينه‌وه ﴿يَوْمَ يُمِزُّ رُزْقًا﴾ له‌و روژه‌دا له‌ش و چاويان شين هه‌لگه‌راوه ﴿يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ﴾ به‌چرپه‌وه له‌تىوان خو‌ياندا ده‌لن ﴿إِنْ لَيْسَ إِلَّا عَشْرًا﴾ ئىوه تهنه‌دا (شه‌وو روژ له‌دونىدا) ماونه‌ته‌وه ﴿تَحْنُ أَعْلَمَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ ئيمه چاك ده‌زانين به‌وه‌ى ئەوان ده‌لن ﴿إِذْ يَقُولُ آمَنَّا لَهُمْ طَرِيقَةً﴾ كاتى (ئه‌ويان) كه ژيرتريانه و نزيك تريانه له‌راستىيه‌وه ده‌لى ﴿إِنْ لَيْسَ إِلَّا يَوْمًا﴾ ئىوه تهنه‌يه‌ك روژ ماونه‌ته‌وه ﴿وَلَسَّ لَوْلَاكَ عِزُّ الْجِبَالِ﴾ (ئەى موحه‌مه‌د ﷺ) پرسيارت لى ده‌كه‌ن سه‌باره‌ت به‌شاخه‌كان ﴿فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا﴾ توش بلى په‌روه‌ردگار له‌بىخيان دىنى و وردو خاشيان ده‌كات ئەمجا باپرو بلاويان ده‌كاته‌وه ﴿فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا﴾ ئەمجا رىك و ساف بى تاوو گزو گياو ده‌يه‌لىته‌وه ﴿لَا تَرَىٰ فِيهَا﴾ نابى تىدا ﴿عِوَجًا وَلَا أَمْتًا﴾ هېچ جوړه لارى و به‌رزى و نزميه‌ك ﴿يَوْمَ يُذِ﴾ له‌و روژه‌دا ﴿يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ﴾ هه‌موو ده‌كه‌ونه شوين جارده‌رى (كو‌كر‌دنه‌وه) ﴿لَا عِوَجَ لَهُ﴾ لاره‌جله‌وى ناكه‌ن له‌فه‌رمانى ﴿وَحَشَعَتِ الْأَصْوَادُ لِلْأَحْوَىٰ﴾ له‌ترسى خواى ميه‌ره‌بان هه‌موو ده‌نگه‌كان نزم ده‌بن ﴿فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا﴾ چه‌چ نه‌بى شتىك نابىستى ﴿يَوْمَ يُذِ﴾ ئا له‌و روژه‌دا ﴿لَا تَسْمَعُ إِلَّا شَفَعَةً﴾ تكا كردن سوودى نيه ﴿إِلَّا مَنْ أَدْنَىٰ لَهُ الْيَحْنُ﴾ مه‌گه‌ر كه‌سى خواى ميه‌ره‌بان رىگاي بدات ﴿وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا﴾ له‌ووته‌كه‌شى رازى بى ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده‌زانى و ئاگاداره ﴿مَا بَيَّنَّتْ أَبْيَدَهُمْ﴾ به‌هه‌موو ئەو شتانه‌ى له‌پىشيانه‌وه‌يه (له‌قيامه‌تا چاوه‌ريانه) ﴿وَمَا خَلَفَهُمْ﴾ وه به‌هه‌موو ئەو شتانه‌ى له‌پاشيانه‌وه‌يه (له‌دونىادا كر‌دويانه) ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾ به‌لام ئەوان ده‌رباره‌ى خوا هه‌موو شتىك نازانن ﴿وَعَتَّىٰ الْوُجُوهُ﴾ هه‌موو دهم و چاوه‌كان (له‌روژى قيامه‌تا) مل كه‌چ و فه‌رمانبه‌ردارن ﴿لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ﴾ بۆ (خواى) هه‌ميشه‌زىندوو و راگرى بوونه‌وره ﴿وَقَدْ حَآبَ﴾ بى‌گومان زه‌ره‌مه‌ند بووه ﴿مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا﴾ ئەوه‌ى كه‌بارى سته‌مى هه‌لگرتى ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ ئەوه‌ش كرده‌وه چاكه‌كانى كر‌ديت ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ باوه‌دارىش بوو بىت ﴿فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا﴾ ئەوه نه‌له‌سته‌م ده‌ترسى (لى بكرى) ﴿وَلَا هَضْمًا﴾ نه‌له‌كه‌م كر‌دنه‌وى باداشتى (ده‌ترسى) ﴿وَكَذَٰلِكَ﴾ ئابه‌و جوړه ﴿أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورئانىكى عه‌ره‌بىمان دابه‌زاندوو ﴿وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ﴾ به‌چه‌ند جوړ و شىواز هه‌ره‌شه‌مان له‌ودا باسكردوو ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بۆ ئەوه‌ى له‌خوا بترسن و خو‌يان بپارزن (له‌تاوان) ﴿أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ يان بىت به‌هوى بىدار كر‌دنه‌ويان له‌غه‌فله‌ت وى ئاگايى (به‌هوى قورئانه‌وه) ﴿٣٩﴾

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَا
إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَى وَلَمْ نُجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا
لِلْمَلَكِ اسْجُدْ وَاسْجُدُوا لِلْآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾
فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى
﴿١١٨﴾ وَأَنْتَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ
الشَّيْطَانُ قَالَ يَكَادُمُ هَلْ أَذُوكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَا يَبُلَى ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ وَفُغْوَى
﴿١٢١﴾ ثُمَّ أَجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَقَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾ قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا
جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَأَمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى
فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ
عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

﴿فَتَعَالَى اللَّهُ﴾ ته‌مجا به‌رزو بلنده ته‌و خوايه ﴿أَمَلِكُ لَمُوتٍ﴾ كه‌ده‌سه‌لآت دارينكي (پادشايه‌كي) حق و راسته
 ﴿وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ﴾ په‌له مه كه له (خويندني) قورئاندا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له‌پيش نه‌وه‌ي ﴿أَنْ يُقَضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ﴾
 وه‌حي كردنه‌كه‌ي بوټ ته‌واو بيت ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ وه‌بلنن ته‌ي په‌روهر دگرم زانست و زانياريم زياد
 بكه ﴿وَلَقَدْ عَاهَدْنَا آلَ آدَمَ مِنْ قَبْلُ﴾ سوټند به‌خوا به‌راستي ئيمه پيشتر په‌يمان و به‌لتمان له‌ئادم و هرگرت
 (له‌دره‌ختي قه‌ده‌غه‌كړاو نه‌خوات) ﴿فَنَسِيَ﴾ به‌لام كاري پي نه‌كرد (له‌بيړي چو) ﴿وَلَوْ نَجِدُهُ عَزَمًا﴾ وه‌ئيمه
 له‌ودا لپير انمان نه‌دي (كه بيه‌ويت بي فرماني خودا بكات) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (باسي) ته‌و كاته بكه
 به‌فرشته‌كانمان ووت: ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوژده به‌رن بو‌ئادم ﴿فَسَجَدُوا﴾ ته‌وانيش هم‌وو سوژده‌يان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ أَتَىٰ﴾ جگه له‌شعبان كه‌سهر پيچي كرد (و سوژده‌ي نه‌برد) ﴿فَقُلْنَا يَا آدَمُ﴾ ته‌مجا و وتمان ته‌ي ئادم
 ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به‌راستي ئهم (ئيبليس) ﴿عَدُوٌّ لَّكَ وَلِرَبِّكَ﴾ دوزمني تو و هاوسره كه‌ته ﴿فَلَا يَخْرُجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ﴾
 كه‌واته (ناگادارين) له به‌ه‌ه‌شت دهر تان نه‌كات ﴿فَنَشَقَّقُ﴾ چونكه دوو چاري ناخوشي و زه‌حمت ده‌بيت
 ﴿إِنَّ لَكَ الْأَجْنَاحَ فِيهَا﴾ بيگومان تو له‌و (به‌ه‌ه‌شته) دا برسيت نابي ﴿وَلَا تَعْرَىٰ﴾ پرووت و قوت
 نابي ﴿وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا﴾ ويگومان له‌ويدا تينووت نابيت ﴿وَلَا تَصْحَىٰ﴾ وه‌ه‌تاوي (خور) ليت
 نادات (ئازارت بي ناگه‌يه‌ني) ﴿فَنُفِثَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ﴾ ته‌مجا شهبان نيازي خرابي خسته دليه‌وه
 ﴿قَالَ﴾ ووتى ﴿بَنَادُمْ﴾ ته‌ي ئادم ﴿هَلْ أَذُوكَ﴾ ثايا نيشانت بدم ﴿عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ﴾ دره‌ختي نه‌مري
 (هر كه‌س لي‌ي بخوات هر گيز نامري) ﴿وَمُلْكِي لَا يَبْغَىٰ﴾ و مولك و ده‌سه‌لاتي هر دوايي نه‌به‌ت ﴿فَلَمَّا كَلَمْتُمَا﴾
 ته‌مجا ه‌ر دوو كيان له‌و (به‌روبوومي دره‌خته) يان خوارد ﴿فَبَدَّتْ﴾ به‌و هويه‌وه (جل
 و به‌رگيان دامالندراو) دره‌كه‌وت ﴿أَلْهَمَّاسُوءَٰهُمَا﴾ عه‌يب و عه‌وره‌تيان ﴿وَطَفِقَا﴾ وه‌ده‌ستيان كرد
 ﴿يَخْصِمَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ رَزَقِ الْجَنَّةِ﴾ به‌داهوشيني له‌شيان به‌گه‌لاي (دره‌خته‌كاني) به‌ه‌ه‌شت ﴿وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ﴾
 وه‌ئادم سهر پيچي فرماني په‌روهر دگاري كرد ﴿فَعَوَّىٰ﴾ تير له‌ريگاي پاست لاي دا ﴿ثُمَّ أَجْبَاهُ رَبُّهُ﴾
 باشان په‌روهر دگاري ه‌لپي‌زارد (بو پيغه‌مبه‌ريتي) ﴿فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ﴾ وته‌وبه‌ي لي قبول كردو
 رينموني كرد ﴿قَالَ أَهْطَا مَهْمَا﴾ (خوا) فرموي ه‌ر دوو كنان برونه‌ خواره‌وه له‌وي (له‌به‌ه‌ه‌شت)
 ﴿جَمِيعًا﴾ به‌يه‌كه‌وه ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ (نه‌وه‌كانتان) ده‌بنه دوزمني به‌كثري ﴿فَإِنَّمَا آيَاتُكُمْ مِّنِّي هُدًىٰ﴾
 جا نه‌گه‌ر (به‌پيغه‌مبه‌راند) په‌يامتان بو‌هات له‌لايه‌ن منه‌وه ﴿فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ﴾ ته‌وسا ته‌وي شويني
 رينموني من بكه‌وي ﴿فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ﴾ ته‌وه (له‌دونيا) گومر نابي و (له‌پوړي دوايشدا) تووشي
 ناخوشي و زه‌حمت نابي ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ﴾ وه‌هر كه‌سي رو و هر گيري ﴿عَنْ ذِكْرِي﴾ له‌ري‌بازو يادي
 من ﴿فَإِنَّ لَهُ عِيشَةً ضَنْكًا﴾ ته‌وه بيگومان ته‌و كه‌سه‌گوزره‌انكي س‌ه‌خت و ته‌نگي ده‌بيت (له‌گوردا)
 ﴿وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ و له‌پوړي دوايشدا حه‌شري ده‌كه‌ين ﴿أَعْمَىٰ﴾ به‌كوپري ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ده‌لي ته‌ي
 په‌روهر دگرم ﴿لِرَحْمَتِي أَعْمَىٰ﴾ بو‌چي به‌كوپري حه‌شرت كردم ﴿وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا﴾ خو من (له‌دونيا) دا

چاو ساغ و بينا بووم ﴿١٥﴾

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ ءَايَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا كَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسَى ﴿١٢٦﴾
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى ﴿١٢٨﴾
 وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾
 فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ
 وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ ءَانَايِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
 تَرْضَى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٣١﴾ وَأَمْرٌ أَهْلَكَ
 بِالصَّلَاةِ وَأَصْطَرِعَ عَلَيْهَا لَأَنْسَلُكَ رِزْقًا نَّحْنُ نَزُودُكَ وَالْعَاقِبَةُ
 لِلتَّقْوَى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ ؕ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ
 بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ
 مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
 ءَايَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبَّصُوا
 فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ﴿١٣٥﴾

﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ (خو) ده‌فرمودی هه‌ر به‌و شیوه‌ی ﴿أَتَشْكُ آيَاتُنَا فَنَسِيَهَا﴾ نایه‌ته‌کانی ئیمه‌ت بۆ هات و له‌بیری خۆت برده‌وه (و کوئیر بوویت له‌ئاستیدا) ﴿وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْصَبُ﴾ به‌هه‌مان شیوه‌ تو‌ش نه‌م‌رۆ گوتیت پی‌ نادریست و له‌بیر ده‌کریست ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ﴾ وهه‌ر به‌و جو‌ره‌ تو‌له‌ ده‌ستین له‌وه‌ی زیاده‌پ‌رو‌ی کردبیت ﴿وَلَوْ يُؤْمِنُ الْبَاقُونَ بِرَبِّهِمْ﴾ و باوه‌ری نه‌هتیبایی به‌نایه‌ته‌کانی په‌روردگاری ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرِ﴾ وه‌ سزای پ‌رو‌زی دوابی ﴿أَشَدُّ وَأَلْقَى﴾ به‌تین ترو به‌رده‌وام ت‌ره (له‌سزای دونیا) ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَهُهُ﴾ ده‌ی نابا (خو) بۆی پ‌وون نه‌کردو نه‌ته‌وه ﴿كَرَّاهِلُكُمْ﴾ چه‌ندمان له‌ناو برد ﴿فَتَلَهُمُ مِنَ الْقُرُونِ﴾ له‌گه‌ل و نه‌وه‌ی چه‌رخه‌کانی پ‌یش ئه‌مان ﴿يَمْشُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ﴾ كه‌ ئهم‌ بی باوه‌رانه ده‌گه‌رین و هات و چۆ ده‌كه‌ن به‌جی و شوپته‌کانیاندا ﴿إِنِّي ذَلِكُ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (كه‌باسکرا) ﴿لَا يَتَّبِعُ الْأَوَّلِ﴾ چه‌ند به‌لگه‌ و نیشانه‌ی هه‌یه‌ بۆ ئه‌و كه‌سانه‌ی كه‌زیرن ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ﴾ ئه‌گه‌ر له‌به‌ر به‌لین و به‌یارنك نه‌بوابه ﴿سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ له‌په‌ر وه‌ردگارت وه‌ پ‌یشتر دراوه (بۆ له‌ناو به‌ردنیان) ﴿لَكَانَ لِرَأْمَا﴾ بیگومان (له‌ناو به‌ردنی بی باوه‌ران) پ‌تویست ده‌بوو ﴿وَأُحِلَّ مَسْجِدُ﴾ ئه‌گه‌ر ماوه‌ی دیاری کراویش نه‌بوابه (كه‌قیامه‌ته) ﴿فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ كه‌واته (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ئارام بگه‌ر له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌وان ده‌هلین ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ به‌حه‌مد و سوپاس و ستایشی په‌ر وه‌ردگارت ته‌سبیحاتی خودا بکه‌ ﴿فَبَلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ﴾ له‌پ‌یش هه‌لاتی خۆر ﴿وَقَبْلَ غُرُوبِهَا﴾ و له‌پ‌یش ئاوا بوونیدا ﴿وَبَيْنَ أَيْدِي السَّيْرِ﴾ و له‌هن‌دی کات و ساته‌کانی شه‌ودا خوا به‌رسته و نوێز بکه‌ ﴿وَأَطْرَافِ النَّهَارِ﴾ وه‌له‌ سه‌ره‌تاو کو‌تایی پ‌و‌ژدا ﴿لَعَلَّكَ تَرْضَى﴾ بۆ ئه‌وه‌ی (پاداشتی به‌دریته‌وه) كه‌پ‌یی پ‌ازی بیت ﴿وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ﴾ تو‌ چاوه‌كانست مه‌به‌ره ﴿إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ﴾ ئه‌و نازو نعیمه‌تانه‌ی داومانه ﴿أَزْوَاجًا يَنْفَحُهُمْ﴾ به‌تاقم و ده‌سته‌یه‌ك له‌وان (له‌بیباوه‌ران) ﴿زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (چونكه‌ ئه‌وه) زینت و جوانی ئهم‌ زبانی دونیایه ﴿لِنَمُوتَنَّهُنَّ﴾ بۆ ئه‌وه‌یه‌ تا قیام بکه‌ینه‌وه‌ نیایدا ﴿وَرَزَقُ رَبِّكَ﴾ دلنایه‌ پ‌زق و پ‌رو‌زی په‌ر وه‌ردگارت (له‌دوا رۆژدا) ﴿خَيْرٌ وَأَلْقَى﴾ چاک‌تر و به‌رده‌وام‌تره ﴿وَأَمَّا أَهْلُكَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) فه‌رمان بده‌ به‌ئهندامانی خ‌یزانه‌كه‌ت ﴿بِالصَّلَاةِ وَالْصَّطِرِ عَلَيْهَا﴾ به‌نوێز کردن، وه‌ خ‌و‌شت خ‌و‌راگرو به‌رده‌وام به‌ له‌سه‌ر به‌جی هتانی ﴿لَا تَسْأَلْكَ رِزْقًا﴾ ئیمه‌ داوا‌ی ر‌وزیت لی‌ ناکه‌ین ﴿نَخْرُ تَرَزُّكَ﴾ به‌لکو ئیمه‌ پ‌زق و ر‌وزی تو‌ ده‌ه‌ین ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى﴾ و سه‌ره‌نجامی چاک بۆ پارێزکاران و خ‌واناسانه ﴿وَقَالُوا﴾ (بی باوه‌ران) ووتیان ﴿لَوْلَا يَأْتِينَا﴾ (ئه‌گه‌ر راسته‌ پیغه‌مه‌به‌ره) ده‌ی بۆ بۆمان ناهین ﴿بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ﴾ به‌لگه‌و مو‌ع‌ج‌زه‌یه‌ك له‌لایه‌ن په‌ر وه‌ردگاریه‌وه ﴿أَوَلَمْ تَأْتِهِمُ بَيِّنَةٌ﴾ نایا ئه‌وان به‌لگه‌ی ئاشکرایان بۆ نه‌هاتوه ﴿مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى﴾ كه‌ له‌په‌راوه‌ پ‌یشوه‌ کاندا هه‌بوو (وه‌ك ته‌ورات و ئینجیل) ﴿وَلَوْلَا أَهْلُكُمْ﴾ ئه‌گه‌ر ئیمه‌ ئه‌وانمان له‌ناو به‌ردایه ﴿بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ﴾ به‌سزایه‌ك پ‌یش (ناردنی پیغه‌مه‌به‌ر ﷺ) ﴿لَقَالُوا رَبَّنَا﴾ بیگومان (له‌دوا پ‌و‌ژدا) ده‌یان ووت ئه‌ی په‌ر وه‌ردگارمان ﴿لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ بۆچی (له‌دونیدا) پیغه‌مه‌به‌ر ئیك بۆ نه‌ناردین ﴿فَتَنَجَّ إِلَيْكَ﴾ تاشوینی به‌رنامه‌و نایه‌ته‌کانی تو‌ بکه‌وتینایه ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى﴾ پ‌یش ئه‌وه‌ی سه‌رشو‌پ و پ‌یسوا بیه‌ین ﴿فَلِكُلِّ مَرَضٍ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: هه‌موو چاوه‌روانین (چ لایه‌ کمان سه‌رده‌كه‌وین) ﴿فَرَضُوا﴾ ده‌ئیه‌وش چاوه‌پ‌وان بن ﴿فَسَتَعْلَمُونَ﴾ ئه‌وسا له‌تاینده‌دا ده‌زانن ﴿مَنْ أَصْحَابُ الصُّرْطِ السَّوِيِّ﴾ چ كه‌سیك خاوه‌نی ر‌ینگای راسته ﴿وَمَنْ أَهْدَى﴾ وه‌ چ كه‌سیك هیدایه‌تی خ‌وای وه‌رگرتوه

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء ١٧
الجزء ٢٣

أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
 مَا يَأْتِيهِمْ مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدِّثٍ إِلَّا أَسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
 يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِينَ
 ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَاءَ وَأَنْتُمْ
 تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَامٌ بَلْ
 افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ
 ﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ
 ﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ
 الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
 لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمْ
 الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَاهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾
 لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

سورہ قی (الانبیاء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی مہربان

﴿اَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ﴾ لیپر سینہ وہی خہ لکی نزیک بؤتہ وہ ﴿وَهُمْ فِي عَقْلَةٍ﴾ بہ لام تہ وان
 له بی ناگاہی و غہ فلہ ندا ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تیکہر و پروو وەر گیرن (لہ ٹایینی خوا) ﴿۲﴾
 ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ﴾ ہہر بہ یامیکی تازہ بان لہ ہر وہ رد گاریانہ وہ بؤ بیت (کہ قورٹانہ)
 ﴿اَلَا اَسْمَعُوْهُ وَهُمْ يَلْعَنُوْنَ﴾ تہ وان دہ بیستن و گالتہی پی دہ کهن ﴿۳﴾ ﴿لَا هِيَ اَقْلُوْهُمْ﴾ دلہ کانیان
 بی ناگاہی ﴿وَأَسْرُوا النَّجْوَى﴾ زور بہ نہیتی چہ یان دہ کرد ﴿الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا﴾ تہ وانہی کہ ستہ میان کرد
 ﴿هَلْ هَذَا اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ (دہ لین) ٹایا تہم (پتغہ مہر) ہش ہہر بہ شہر تیک نیسہ و ہک ئیوہ ﴿اَفَتَأْتُوْنَ
 السَّحَرَ﴾ دہی ٹایا ئیوہ دہ پون بہ دواہی جادو ودا ﴿وَأَنْتُمْ تَبْصُرُوْنَ﴾ لہ کاتیکدا ئیوہ دہ بینن (دہ زانن تہ وہی
 مو حہ مہد ﴿۴﴾ دہ لی سیحرہ) ﴿۵﴾ ﴿قَالَ﴾ (پتغہ مہر ﴿۶﴾) فہر مووی ﴿رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ﴾ ہر وہ رد گارم
 بہ ہہ موو قسہ یہک (چر بہ یہک) دہ زانیت ﴿فِي السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ﴾ لہ ٹاسمان بیت یا لہ زہوی
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ تہو زانہ بیسہری زانایہ ﴿۷﴾ ﴿بَلْ قَالُوْا﴾ تہ وانہ ووتیان : نہ خیر (تہ وہی مو حہ مہد
 ہتاویہ نی نیگانیسہ) بہ لکو ﴿اَضَعَتْ اَحْلَامُ﴾ چہ ند خہو بینینیکی تیکہل و پیکہ لی (مو حہ مہد
 خویہ نی) ﴿بَلْ اَفَرَنْتُمْ﴾ نا بہ لکو مو حہ مہد خوی تہم (قورٹانہ) ی ہل بہ ستوہ ﴿بَلْ هُوَ شَاعِرٌ﴾
 نابہ لکو تہو (مو حہ مہد) شاعیرہ ﴿فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ﴾ دہ بانیشانہ و مو عجیزہ یہ کمان بؤ بیتی ﴿كَمَا اُرْسِلَ
 الْاَوَّلُوْنَ﴾ و ہک (تہو مو عجیزانہ ی) پتغہ مہرانی پیشووی پی نیر در ابوون ﴿۸﴾ ﴿مَاءَ اَمْنٍ﴾ بروایان
 نہ ہینا ﴿فَقَاتِلْهُمْ مِنْ قَرِيْبٍ اَهْلَكْنٰهَا﴾ (خہ لکی) ہیچ شار و گونڈیک پیش تہمان کہ لہ ناومان بردوون
 ﴿اَفَهُمْ يُؤْمِنُوْنَ﴾ دہی ٹایا تہمان باوہر دینن؟ ﴿۹﴾ ﴿وَمَا اَرْسَلْنَا﴾ نہمان ناردوہ ﴿بِقَلِّكَ﴾ پیش تو (تہی
 مو حہ مہد ﴿۱۰﴾) ﴿اِلَّا رِجَالًا﴾ جگہ لہ ہیاوانیک ﴿تُوحِي اِلَيْهِمْ﴾ کہ نیگا و سرووشمان بؤ کردوون
 ﴿فَسَلُّوْا اَهْلَ الذِّكْرِ﴾ دہی ہر سیار بکہ لہ خاوہنی کتیہہ کانی (پیشو لہ زانایانی گاوور و جوولہ کہ)
 ﴿اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ﴾ تہ گہر ئیوہ نازانن ﴿۱۱﴾ ﴿وَمَا جَعَلْنٰهُمْ جَسَدًا﴾ ٹیمہ تہو پتغہ مہر انہمان نہ کردو تہ
 بہ یکہ ریک ﴿لَا يَأْكُلُوْنَ الطَّعَامَ﴾ کہ خواردن نہ خوون ﴿وَمَا كَانُوْا اَخْلَادٍ﴾ و ہ تہ وان ہہ میشہیی و نہ مر
 نہ بوون ﴿۱۲﴾ ﴿ثُمَّ صَدَقْنٰهُمْ الْوَعْدَ﴾ پاشان بہ لیتیک کہ پیمان دابوون بہ جیمان ہینا ﴿فَأَنجَيْنٰهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ﴾
 جا تہ وانہ و ہہر کہ سبتکمان دہویست (لہ باوہر داران) رزگارمان کردن ﴿وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِيْنَ﴾
 و ہ زیادہ پرویانمان لہ ناوہر د ﴿۱۳﴾ ﴿لَقَدْ اَرْسَلْنَا﴾ سویند بہ خوا ناردومانہ تہ خواروہ ﴿اِلَيْكُمْ كِتٰبًا﴾
 کتیبیک بؤ ئیوہ ﴿فِيْهِ ذِكْرُكُمْ﴾ کہ سہر بہرزی و ناوبانگی ئیوہی تیدایہ ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ دہی ٹایا بؤ
 بیر ناکہ نہ وہ ﴿۱۴﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
 آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسْنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
 لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَتَّبِعُنَا أَنْ نَاْكُتَ ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ
 دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خِلْمِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
 السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِيبَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ
 لَهُمْ لَاتَّخِذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ
 عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
 ﴿١٨﴾ وَلَهُ وَمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِّنْ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾
 لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلُ اللَّهِ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمْ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ آلَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ
 مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

﴿وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ﴾ چه‌نده‌ها شارو گوندمان تيك شكاند (وله‌ناومان بردن) ﴿كَانَتْ ظَالِمَةً﴾ كه (خه‌لكه‌كه‌ی) سته‌مكار بوون ﴿وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ وه‌باش شه‌وان گهل و ناظمی ترمان (له‌جیبان) به‌دی هیتا ﴿فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّهُمْ بِأَسَاطِيرِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ هه‌ستیان کرد به‌سزاو تو‌له‌ی ئیمه ﴿إِذَا هُمْ﴾ ده‌ست به‌جی شه‌وان ﴿فَنَهَايَهُمْ عَنْ قُرْبَىٰهِمْ﴾ له‌و شارانه به‌خیریایی رایان ده‌کرد ﴿لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا﴾ (فریشته‌كان به‌گالته‌وه بییان ده‌لین) رامه‌که‌ن و بگه‌رینه‌وه ﴿إِلَىٰ مَا آتَرْتُمْ فِيهِ﴾ بۆلای شه‌وان نازو نیعمه‌تانه‌ی كه پو‌چوو بوون تییدا ﴿وَمَسْكُوكُمْ﴾ وه (بگه‌رینه‌وه) بۆ سه‌ر خانوو ماله‌كانتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ به‌لكو پرسپارتان لی بکریت (له‌وه‌ی به‌سه‌رتان هاتوووه) ﴿قَالُوا﴾ بۆ لیک (له‌گه‌ن هه‌له‌تاند) ده‌یان ووت: هاوار بۆ ئیمه ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بیگومان ئیمه سته‌مكار بووین ﴿فَنَزَّلْنَا﴾ ئیتر به‌رده‌وام ﴿فَلَا تَدْعُوهُمْ﴾ نه‌مه هاواریان بوو (هاوار بۆ ئیمه) ﴿حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ﴾ هه‌تا هه‌موویانمان دروینه و خاموش کرد (وله‌ناومان بردن) ﴿وَمَا خَلَقْنَا﴾ ئیمه دروستمان نه‌کردوو ﴿السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِینَ﴾ ئاسمان و زه‌وی و شه‌وه‌ی له‌نیوانیاندیه به‌گالته‌وه به‌ی هوده ﴿لَوَ أَنزَلْنَاهُ﴾ نه‌گه‌ر بمان وویستایه ﴿أَن تَتَّخِذَ الْفُلُ﴾ سه‌رقالی بۆ خۆمان هه‌لبێزین (وه‌ك هاوسه‌رو مندا) ﴿لَا تَخْذَنْتَهُ مِنْ لَدُنَّا إِن كُنتُمْ عَلَیْلٍ﴾ له‌لایه‌ن خۆمانه‌وه هه‌له‌مان ده‌بژارد ﴿بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ﴾ (واز له‌وه‌یته) به‌لكو حق ده‌ده‌ین به‌سه‌ر به‌تان و ناحه‌قدا ﴿فَيَذَمُّهُ﴾ به‌هۆیه‌وه (به‌تان) میسکی ده‌بژی و تیکده‌شکی ﴿إِذَا هُوَ أَهْلُ﴾ نه‌مجا ده‌ست به‌جی به‌تان ده‌فه‌وتی و له‌ناو ده‌چیت ﴿وَلَكُمُ الْوَيْلُ﴾ هاوار (وسزای به‌تین) بۆ ئیته ﴿مِمَّا تَصْنَعُونَ﴾ له‌به‌ر شه‌وه‌ی كه ده‌بلین و بریاری ده‌ده‌ن بۆ خوا (له‌هاوسه‌رو مندا) ﴿وَلَهُمْ فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌نها بۆ خوا به‌ شه‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌كان و زه‌ویدا به ﴿وَمَنْ عِنْدُ رَبِّ﴾ وه شه‌وه (فریشتانه) ی كه لای خوان ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ هه‌ر گیز له‌به‌رستی شه‌وه‌ی خویان به‌زل نازانن ﴿وَلَا يَسْتَحْصِرُونَ﴾ هه‌ر گیزیش ماندوو نابن ﴿لِيُسْخَرُونَ أَلْفًا وَآلْفًا﴾ شه‌وو پو‌ژ ته‌سیحات و ستایشی (خودا ده‌که‌ن) ﴿لَا يَفْقَرُونَ﴾ ماندوو نابن و سارد نابنه‌وه ﴿أَمْ أَتَّخَذُوا﴾ ئایا شه‌وانه‌ه‌لیان بژاردوو (و بریاریان داوه) ﴿إِلَٰهًا مِن دُونِ اللَّهِ﴾ چه‌ند په‌رستراو و (خوا به‌ك) له‌زه‌وی دا (بۆ خویان) ﴿هُمْ يُنْشِرُونَ﴾ (كه ده‌سه‌لاتی شه‌وه‌یان نیه‌ مردوو زیندوو بکه‌نه‌وه) و خویان کو‌ده‌کرینه‌وه و زیندوو ده‌کرینه‌وه ﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَ اللَّهِ﴾ نه‌گه‌ر له‌هه‌ردوو کیاندا (له‌ ئاسمان و زه‌ویدا) چه‌ند په‌رستراویك هه‌بوابه ﴿إِلَّا اللَّهَ﴾ جگه له‌خوا ﴿لَقَدْ أَنَا﴾ بیگومان (ئاسمان و زه‌وی) هه‌ر دوو کاول و یران ده‌بوون ﴿فَسَبِّحْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ﴾ ده‌ی باک و بیگه‌ردی بۆ خوی په‌روه‌ردگاری عه‌رش ﴿عَبَّاسُونَ﴾ له‌وه‌ی بی باوه‌پان په‌وا‌ی ده‌ده‌ن (بۆ خوا) ﴿لَا يَسْتَلُ﴾ (خوا) پرسپاری لی ناگریت (په‌خه‌ی لی ناگریت) ﴿عَمَّا يُفْعَلُ﴾ له‌هه‌ر کاریك كه‌ده‌یکات ﴿وَهُمْ يُسْئَلُونَ﴾ به‌لكو شه‌وان (ئاده‌میزاد) پرسپاریان لی ده‌کریت ﴿أَمْ أَتَّخَذُوا﴾ ئایا شه‌وانه‌ه‌لیان بژاردوو (و بریاریان داوه) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ چه‌ند په‌رستراویك جگه له‌خوا ﴿قُلْ هَٰؤُلَاءِ زُتْرَتٌ﴾ (بییان) بلی به‌لگه‌تان بیتن (له‌سه‌ر شه‌وه‌ی بریارتان داوه) ﴿هَٰذَا ذِكْرٌ مِّنِّي﴾ نه‌مه قسه‌ی شه‌وه قورئانه‌یه (خوا ناردویه‌تی) بۆ من ﴿وَذِكْرٌ مِّن قَبْلِ﴾ وه‌قسه‌ی شه‌وه (به‌یام و په‌روانه‌شه) له‌پیش منه‌وه هاتوون (وه‌ك ته‌ورات و ینجیل له‌هیچیاندا بوونی چه‌ند په‌رستراویك بریار نه‌دراوه) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ﴾ به‌لام زۆریه‌ی زۆریان ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ﴾ حق و راستی نازانن ﴿فَهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ له‌به‌ر شه‌وه‌ی پستی تیده‌که‌ن و پو‌وی لی

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ ۖ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَرْضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ * وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِلْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وه‌ئیمه نه‌مان نار دووه ﴿مِّن قَبْلِكَ﴾ پیش تو ﴿مِّن رَّسُولٍ﴾ هیچ پیغمه‌مهر نیک ﴿إِلَّا نُوْحِيَ إِلَيْهِ﴾ مه‌گه‌ر نینگامان بو نار دووه ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (به‌وه‌ی که) بینگومان جگه‌له‌من هیچ په‌رستراوینکی راست نی‌یه ﴿فَاعْبُدُون﴾ که‌واته‌ته‌نها من په‌رستن ﴿وَقَالُوا﴾ (وه‌بی باوه‌ران) ووتیان ﴿اتَّخَذَ الْوَحْدُ وَلَدًا﴾ خ‌وای میهره‌بان من‌دالی بو‌خ‌وی بریار داوه (که‌فریشته‌کانن) ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاك و بیگه‌رده‌خوا (له‌م شتانه) ﴿بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ﴾ به‌لکو‌ئه‌وانه (ئه‌و فریشتانه) به‌نده‌ی ریز گیراو (ی‌خوا) ن ﴿لَا يَسْئُرُونَ﴾ له‌خوا پیش‌ناکه‌ون ﴿يَا قَوْمِ﴾ به‌قسمه‌و ووته‌یان ﴿زُحِرَ بِأَمْرِهِ﴾ وه‌ئه‌وان به‌فه‌رمانی‌خوا ﴿وَعَمَلُونَ﴾ کار ده‌کن ﴿يَعْمَلُونَ﴾ (خوا) ده‌زانیّت وئا‌گاداره ﴿مَّا يَبْتَغِيهِمْ﴾ به‌ئه‌وه‌ی له‌دو‌نیا له‌به‌ر ده‌ستیاندایه ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وه‌به‌ئه‌وه‌ی له‌پ‌و‌زی دو‌اییدا بو‌یان ئاماده‌کراوه ﴿وَلَا يَسْقُوتُ﴾ وه‌(فریشته‌کان) ت‌کا‌ناکه‌ن ﴿إِلَّا لِمَن أَرَضَى﴾ ته‌نها بو‌ئه‌و که‌سه نه‌بیّت (خوا) رازی بیّت (ت‌کای بو‌ب‌کریت) ﴿وَهُمْ مِّن حَشِيَّةٍ﴾ وه‌ئه‌وان (فریشته‌کان) له‌ترس وه‌به‌یه‌تی‌خوا ﴿مُشْفِقُونَ﴾ زور ده‌ترسن ﴿وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ﴾ وه‌هر کام له‌وانه (له‌و فریشتانه) بلی ﴿إِنِّي إِلَهٌ مِّن دُونِهِ﴾ بینگومان منیش په‌رستراوم جگه‌له‌خوا ﴿فَذَلِكَ جِزْيَةُ جَهَنَّمَ﴾ ئه‌و به‌(ناگری) د‌وزه‌خ ت‌وله‌ی لی ده‌سه‌نین ﴿كَذَلِكَ﴾ هه‌ربه‌و جو‌ره ﴿جِزْيَةُ الْقَلِيلِينَ﴾ پاداشتی سته‌مکاران ده‌ده‌ینه‌وه (ت‌وله‌یان لی ده‌که‌ینه‌وه) ﴿أُولَئِكَ﴾ ئایا نه‌بان دی (نه‌بان زانیوه) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه‌وانه بی‌بر‌وا بو‌ون ﴿أَن السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که‌ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿كَاتَرْتَنَ﴾ هه‌ردو‌وکیان پیکه‌وه لکابو‌ون (ویه‌ک پارچه‌بو‌ون) ﴿فَفَتَقْنَهُمَا﴾ ئه‌مجا له‌یه‌کترمان جیا‌کر‌دنه‌وه ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ وه‌فه‌راهه‌ممان ه‌ی‌ئا له‌ئاو ودر‌وستمان کردووه ﴿كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ هه‌موو شتیکی زیندوو ﴿أَفَلَا يَوْمُونَ﴾ ده‌ی ئایا ئه‌وانه هه‌ر باوه‌ر ناهیتن؟ ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌در‌وستمان کردووه (ودامان ناوه) له‌زه‌ویدا ﴿رَوَاسٍ﴾ چه‌ند شاخی دامه‌زراو ﴿أَن نَّمِيدَ بِهِمْ﴾ بو‌ئه‌وه جو‌وله‌جو‌له‌نه‌کات به‌وانه‌ی (به‌سه‌ر پشتیوه‌ن) ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا﴾ وه‌سازاندو‌مانه له‌زه‌وی (یان له‌شاخه‌کان) دا ﴿وَجَاوِاسٍ﴾ د‌و‌ل و پینگاو‌بانی زور ﴿أَلَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾ تا‌ئه‌وان شاره‌زا بن و پی‌وستی خو‌یان دا‌بن بکه‌ن ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ﴾ وه‌ئاسمانمان کردووه ﴿سَقْفًا مَّحْفُوظًا﴾ به‌سه‌قفیکی (سه‌ریکی) پار‌ن‌زراو ﴿وَهُمْ عَنْ آيَاتِنَا﴾ به‌لام ئه‌وانه سه‌باره‌ت به‌ئایه‌ته‌کانی ئاسمان ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تیکه‌رو‌پ‌وو وه‌رگیر بو‌ون ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه‌هر ئه‌و (خوا) یه ﴿خَلَقَ الْإِنسَانَ﴾ که‌شه‌و و‌پ‌و‌زی در‌وست کردووه ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه‌خ‌و‌ر و مانگیش (ی‌در‌وست کردووه) ﴿كُلٌّ﴾ هه‌ریه‌ک له‌وان ﴿فِي فَلَکٍ یَّسْجُورٍ﴾ له‌خ‌ولگه‌یه‌ک‌دا ده‌سو‌رپه‌وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا﴾ بریارمان نه‌داوه ﴿لِشَرِّ مِّن قَبْلِكَ﴾ بو‌هیچ که‌سیک له‌پیش ت‌ووه ﴿الْحَالِدِ﴾ مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی (نه‌مری) ﴿أَفَإِن مَّتَّ﴾ ئه‌مجا ئه‌گه‌ر تو‌ب‌مری ﴿فَهُوَ الْكَافِرُ﴾ (د‌وا مردنی تو) ئایا ئه‌وان ژیا‌نیان به‌رده‌وام ده‌بی و نامرن؟ (نه‌خیر) ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه‌موو که‌سیک ﴿ذَاقَتْهُ الْمَوْتُ﴾ مردن ده‌ج‌یزیت (وده‌مریت) ﴿وَبَلَّوْا﴾ وه‌ئیمه‌ تا‌قی‌تان ده‌که‌ینه‌وه ﴿يَا شَرِّ الْخَبَرِ﴾ به‌خ‌را‌به‌وناخ‌و‌شی وه‌به‌چاکه و‌خ‌و‌شی ﴿فِتْنَةً﴾ تاده‌که‌ویت (چاک و‌خ‌را‌ب) ﴿وَالَّذِينَ تَرَجُّعُونَ﴾ وه‌هر بو‌لای ئیمه ده‌گه‌رپه‌وه ﴿٢٥﴾

وَأَذَارَءِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا
الَّذِي يَذْكُرُ الْهَيْكَلَكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُ الرَّحْمَنَ هُمْ
كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
لَا يَكْفُوتُ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا
هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ
بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾
أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ
وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

﴿وَإِذْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَٰهِيمَ الْإِسْلَامَ﴾ (نہی موحمہ مد ﷺ) کاتئی تو دہ بینن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾، ٹہوانہ ی کہ بی باوہرن ﴿إِنْ يَجِدُواكَ إِلَٰهًا مُّرْتَضًى﴾ جگہ لہ گالتہو لافرتی کردن بہ تو ہیچی تر ناکہن ﴿أَهَذَا الَّذِي﴾ (بہ سہر سامیہ کہ وہ دہ لئین) نا ٹہمہ ٹہو کہ سہیہ ﴿يَذْكُرُ الْهِتَٰكُ﴾ (بہ خرابی) باسی بتہ کانتان دہ کات ﴿وَهُمْ يَذْكُرُ الْرَّحْمٰنَ﴾ لہ کاتیکدا خو یان بہ باسکردنی (قورٹان) وزیکری خوای میہربان ﴿هُمُ كَفَرُونَ﴾ بی پروان ﴿﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾﴾ (سرووشتی) ٹینسان وایہ لہ سہر پہلہ کردن بہدی ہیتر اوہ ﴿سَأُورِيكُمْ آيَاتِي﴾ بہزوی بی تولہی خو متان نشان دہدم ﴿فَلَا تَسْتَعْجِلُون﴾ کہواتہ پہلہ مہ کہن ﴿﴿وَيَقُولُونَ﴾﴾ وہ (بت بہرستان بہ گالتہوہ) دہ لئین ﴿مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ﴾ ٹہم بہ لئیتی (تولہیہ) کہی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ٹہ گہر ٹیوہ راستگون ﴿﴿لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾﴾ ٹہ گہر ٹہوانہ ی کہ کافرن بیانزانیایہ (چ سزایہ کی سہخت لہ بہر دہ میانادیہ) ﴿حِينَ لَا يَكْفُوتُ﴾ کاتئی ناتوانن دووری بخہ نہوہ ﴿عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارُ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ﴾ بلیسہ ی ناگر لہدم وچاو و پشتیان ﴿وَلَا هُمْ يَصْرُوتُ﴾ وٹہوان یارمہ تی نادریٹن ﴿﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً﴾﴾ بہ لکو لہنا کاودا تووشیان دیت ﴿فَتَهْتَبُهُمْ﴾ وسہر سامیان دہ کات (بہ شیوہیہ ک) ﴿﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾﴾ نہدہ توانن ﴿رَدَّهَا﴾ بیگیر نہوہ (بہر گری بکہن) ﴿﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾﴾ وٹہمؤلہ تیشیان دہدریت (تہویہ بکہن) ﴿﴿وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ﴾﴾ سوئند بہ خوا بیگومان گالتہو لافرتی کراوہ ﴿﴿يُرْسِلُ مِنْ قَبْلِكَ﴾﴾ بہ پیٹغہ مہرانی پیش توٹ ﴿فَحَقَّ بِالَّذِينَ﴾ ٹہمجا دہوری ٹہوانہ ی دا ﴿﴿سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾﴾ لہوان کہ گالتہیان دہ کرد (بہ پیٹغہ مہران) ﴿﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾﴾ ٹہو سزایہ ی ٹہوان گالتہیان بی دہ کرد ﴿﴿قُلْ﴾﴾ بلی (بہ گالتہ کہران) ﴿﴿مَنْ يَكْلُوْكُمْ﴾﴾ کی (دہوانیت) ٹیوہ پاریزیت ﴿﴿بِالْأَيْلِ وَالنَّهَارِ﴾﴾ بہ شہوو بہرور ﴿﴿مِنَ الرَّحْمٰنِ﴾﴾ لہ (سزای) خوای میہربان ﴿﴿بَلْ هُمْ﴾﴾ بہ لکو ٹہوانہ ﴿﴿عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ﴾﴾ بہردہ وام پشت ہلٹہ کہن لہ یاد وزیکری بہر و رد گاریان ﴿﴿أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ﴾﴾ ناخو (ٹہو بی باوہرانیہ) چہند بہر ستر اوٹکیان ہہیہ ﴿﴿تَمَنَّاهُمْ مِنْ دُونِ﴾﴾ جگہ لہ ٹیمہ ریگری (سزا) یان لی بکات ﴿﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾﴾ (ٹہو بہر ستر اوٹانہ) ناتوانن ﴿﴿نَضْرَأْهُمْ﴾﴾ یارمہ تی خو یان بدن ﴿﴿وَلَا هُمْ مَتَّابُونَ﴾﴾ وٹہ لہ لایہن ٹیمہ شہوہ بہنا نادریٹن ﴿﴿بَلْ مَتَّعْنَاهُمَا هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ﴾﴾ بہ لکو ٹیمہ ٹہوان و باو و باپیرانیانمان ژیاندو و بہ خوشی (ناز و نیعمہ تی دونیامان پیدابوون) ﴿﴿حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾﴾ ناتہمہ نی زوریان بہ سہر برد ﴿﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾﴾ دہی ٹایا ٹہوانہ (قورہیشیہ کان) سہرنج نادہن ﴿﴿أَنَّا كُنَّا الْأَرْضَ﴾﴾ کہ بیگومان ٹیمہ (وردہ وردہ) دیتہ خاک و ولاتی (ٹہوان) ﴿﴿تَقْصُصُهُمْ مِنْ أَهْلِ أَهْلِهَا﴾﴾ لہ ہہموو لایہ کی یہوہ کہمی دہ کہینہوہ (بہر زگار کردن لہ لایہن موسلمانانہوہ) ﴿﴿أَفَهُمْ أَغْلَبُونَ﴾﴾ دہی ٹایا ٹہوان زال و سہر کہو توون (یائیٹہ)؟ ﴿﴿﴾﴾

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا
 مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
 لَيَقُولُنَّ يُوَيَّلُنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ
 الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ
 مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا
 لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ
 مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ
 مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾ * وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا
 بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي
 أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ
 لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا
 بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِّنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾
 وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

﴿قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ﴾ (نہی مو حہ مہد ﷺ) بلی: بیگومان من تہ نہا ئیوہ بیدار دہ کہ مہ وہ (دہ تان ترسیتم) ﴿يَا لَوْحِي﴾ بہ نیگا و وہ حی ﴿وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ﴾ وہ کہرہ کان بانگہ وازی (حق) نابیستن ﴿إِذَا مَا يُنذَرُونَ﴾ کاتیک کہ دہ ترسیترین ﴿وَلَمَّا مَسَّتْهُمُ﴾ سویند بہ خوائہ گہر دوو چاریان بیت ﴿نَفْحَةً﴾ کہ میک ﴿مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ سزای پەرورہ دگارت ﴿يَقُولُونَ﴾ بیگومان ئەوان دہ لئین ﴿يَوَيْلَنَا﴾ ہاوارو تیاچوون بو ئیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بہ راستی ئیمہ (ہہ موومان) ستہ مکار بووین ﴿وَرَضَعُ﴾ وہ ئیمہ دادہ نیین ﴿الْمَوْرِثِينَ﴾ تہ رازو وہ کانی دادہ پەرورہی (کہ کردہ وہی پی دہ کیشریٹ) ﴿لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ لہر وژی قیامہ ندا ﴿فَلَا تَطْلُمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ ئەمجا ہیچ کہس کہ مترین ستہ می لی نا کریت ﴿وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ﴾ با قورسی (کردہ وہ کہی) ﴿حَبَّةٍ مِّنْ حَرْدَلٍ﴾ بہ قہ دہر تووی خہر تہ لہ یہ کیش بیت ﴿أَتَيْنَاهَا﴾ ئیمہ دہ یہ تین ﴿وَرَكْفٍ يَّأْحِضِينَ﴾ وہ بہ سہ کہ ئیمہ ژمیریاری (کردہ وہی بہ ندہ کان) بین ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفِرْعَانَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی تہ ورات (کہ گیا کردہ وہی حق و بہ تالہ) بہ خشیمانہ موسا و ہاروون، ﴿وَضِيَاءَ وَكَرَّ﴾ وەر وون کہرہ وہ و یاد خہرہ وشہ ﴿لِّلْمُتَّقِينَ﴾ بو پاریز کاران و لہ خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ﴾ ئەوانہی کہ دہ ترسن ﴿رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ﴾ لہ پەرورہ دگاریان بہ نادیاری و پہ نہانی ﴿وَهُمْ﴾ وہ ئەوان (کہ سانیکن) ﴿مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾ لہ پورژی دواپی زور دہ ترسن ﴿وَهَذَا﴾ وہ ئەم (قورٹانہ) ﴿ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ﴾ یاد خہرہ وہ یہ کی بہ فہر و پیر و زہ ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ نار دو مانہ تہ خوارہ وہ ﴿أَفَأَنْتُمْ﴾ دہی ئایا ئیوہ ﴿لَهُ، مُنْكَرُونَ﴾ دانی پیدا نانین (باوہری پی ناکن) ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی بہ خشیمان ﴿إِبْرَاهِيمَ إِزْرَئِيلَ﴾ بہ ئیراہیم رینمونوی وشارہ زابی ﴿مِّنْ قَبْلِ﴾ لہ پیشدا ﴿وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ﴾ وہ ئیمہ لہ (شیاوی) ئەو ناگادار بووین ﴿إِذْ قَالَ﴾ کاتیک ووتی ﴿لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ بہ باو کی وگہلہ کہی ﴿مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي﴾ ئا ئەم پەیکەر و بتانہ چین ﴿أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ﴾ کہ ئیوہ دہیان پەرستن (بہ لایانہ وہ ماونہ تہ وہ)؟ ﴿قَالُوا﴾ (گہلہ کہی) ووتیان ﴿وَجَدْنَاهُ آبَاءَنَا﴾ باوو باپیرانمان دیوہ ﴿لَهَا عِبْدِينَ﴾ ئەمانہ یان پەرستوہ ﴿قَالَ﴾ (ئیراہیم) ووتی ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بہ راستی ئیوہ ﴿أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ﴾ خوٹان و باوو باپیرانتان ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ لہ گومراییہ کی ناشکرادان ﴿قَالُوا﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان ﴿أَجِئْنَا بِالْحَقِّ﴾ ئایا راستی و حەقت بو ہیناوین ﴿أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِينَ﴾ یا تو گالٹہ مان پی دہ کہیت ﴿قَالَ بَلْ رُبُّكُمْ﴾ (ئیراہیم) ووتی (حەقم ہیناوہ) بہ لکو پەرورہ دگاری ئیوہ ﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پەرورہ دگاری ئاسمانہ کان و زہویہ ﴿الَّذِي فَطَرَهُنَّ﴾ ہەر ئەویش بہ دی ہیناون ﴿وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ﴾ وہ بیگومان من لہ سہر ئەوانہ (کہ باسم کرد) ﴿مِّنَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ شاہید و بہ ناگایانم ﴿وَتَاللَّهِ﴾ سویند بہ خوا ﴿لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ﴾ پیلان دادہ نیم بو (لہ ناو بردنی) بتہ کانتان ﴿بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدْبِرِينَ﴾ دواۓ ئەوہی پستان تیکردن (بہ جیتان ہشتن) ﴿۷﴾

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
 ﴿٥٨﴾ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذِهِ أَهْتَينَا إِنَّهُ وَلِمَنِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾
 قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأَتُوا
 بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا أَأَنْتَ
 فَعَلْتَ هَذِهِ أَهْتَينَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ وَكَبِيرُهُمْ
 هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا إِلَى
 أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نَكَسُوا
 عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
 يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا احْرِقْوهْ وَأَنْصُرُوا أَلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 فَعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَنْارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ
 ﴿٦٩﴾ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَاهُ
 وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
 لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

﴿فَجَعَلَهُمْ جُودًا﴾ ئه‌مجا ئییراهیم هه‌موو بته‌کانی وورد کرد ﴿الْأَكْبَرُ﴾ جگه‌له‌بته‌زله‌که‌یان نه‌بیٔ ﴿لَعَلَّهُمْ﴾ به‌ئومیدی ئه‌وه‌ی ﴿إِلَّيْهِ يَرْجِعُونَ﴾ بگه‌رینه‌وه‌بۆ‌لای ئه‌و (بۆ‌لای ئییراهیم ئه‌ویش راستیان‌پی‌بلی، به‌لکو‌با‌وه‌ر‌بیتن) ﴿قَالُوا﴾ (بت‌په‌رستان) ووتیان ﴿مَنْ فَعَلَ هَذَا﴾ ک‌ی ئه‌مه‌ی کردووه ﴿إِلَّاهِنَا﴾ به‌خو‌اکانمان (به‌بته‌کانمان) ﴿إِنَّهُ﴾ به‌راستی ئه‌و که‌سه ﴿لَيْمَنِ الظَّلَامَاتُ﴾ له‌سته‌مکارانه (ده‌بی‌سزا‌بدریٔ) ﴿قَالُوا﴾ (چه‌ند که‌سیک) ووتیان ﴿سَمِعْنَا قِيْلًا وَنُكِرَ﴾ گویمان له‌لاو‌یک بوو ﴿يَذْكُرُهُمْ﴾ باسی ئه‌وانی (بته‌کانی به‌خرا‌به) ده‌کرد ﴿يَقَالُ لَهُمْ﴾ پ‌یی ده‌ل‌ین ئییراهیم ﴿قَالُوا﴾ (کۆ‌مه‌ل‌ی له‌گه‌له‌که‌ی) ووتیان ﴿فَأَنزَلْنَا بِهِ﴾ که‌واته‌بیهیتن ﴿عَلَىٰ أَغْوَىٰ النَّاسِ﴾ له‌پ‌یش چاوی خه‌لک (بیوه‌ستین) ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ﴾ به‌لکو (ئه‌وانه‌ی ده‌یناسنه‌وه) شایه‌تی له‌سه‌ر بدن ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا﴾ ئایا تو‌ئمه‌ت کردووه ﴿إِلَّاهِنَا﴾ به‌خو‌اکانمان (به‌بته‌کانمان) ﴿يَا بَرَّهَيْمُ﴾ ئه‌ی ئییراهیم ﴿قَالَ﴾ (ئییراهیم) ووتی ﴿بَلْ فَعَلَهُ وَكِيلُهُمْ هَذَا﴾ نه‌خ‌یر به‌لکو‌ئمه‌بته‌گه‌وره‌یان ئه‌وه‌ی کردووه ﴿فَسَعَوْهُمْ﴾ ده‌پرس‌یار له‌وانه (بته‌شکاوه‌کان) بکه‌ن ﴿إِنْ كَانُوا يَنْطُقُونَ﴾ ئه‌گه‌ر ئه‌وانه‌قسه‌ده‌که‌ن ﴿فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾ ئه‌مجا گه‌رانه‌وه‌بۆ‌لای یه‌کتری (سه‌ریان کرد به‌یه‌کدا) ﴿فَقَالُوا﴾ جا (له‌ناو‌خو‌یابنده‌ندیکیان) ووتیان ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ به‌راستی ئیوه ﴿أَنَّهُ الظَّالِمُونَ﴾ هه‌ر خو‌تان سته‌مکارن ﴿ثُمَّ نَكُوهَا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ﴾ پ‌اشان سه‌ر به‌ره‌و خو‌ار کرانه‌وه (گه‌رانه‌وه‌بۆ‌سه‌ر سه‌ختی و نه‌فامیه‌که‌یان) ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ به‌راستی تو‌ده‌ترانی ﴿مَا هَؤُلَاءِ يَنْطُقُونَ﴾ ئه‌و بتانه‌قسه‌ناکه‌ن (ئه‌ی ئییراهیم) ﴿قَالَ﴾ (ئییراهیم) ووتی ﴿أَتَعْبُدُونَ﴾ ده‌ی ئیوه‌ده‌په‌رستن؟ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ جگه‌له‌خو‌اشتان‌یک ﴿لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْءٌ﴾ که‌هیچ قازانج و سوود‌یکتان پ‌ی ناگه‌یه‌نن ﴿وَلَا يَضُرُّكُمْ﴾ وه‌هیچ زیانیکیشتان لی‌ناده‌ن ﴿أَفَلَا لَكُمْ﴾ ئۆف بۆ‌ئیوه ﴿وَلِمَا تَعْبُدُونَ﴾ بۆ‌ئو بتانه‌ش که‌ده‌په‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له‌جیاتی خو‌ا ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده‌ی ئایا ژیر نابن (بیر وه‌وشتان ناخه‌نه‌کار) ﴿قَالُوا﴾ (هه‌ندی له‌بت‌په‌رستان) ووتیان ﴿حَرِّقُوهُ﴾ (ئییراهیم) چاک بسوت‌ین ﴿وَأَنْصُرُوا إِلَٰهَتَكُمْ﴾ ویا‌رمه‌تی خو‌اکانتان (بته‌کانتان) بدن و سه‌ریان بخه‌ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ فَعَلِينَ﴾ ئه‌گه‌ر ئیوه ئه‌و کاره‌ده‌که‌ن ﴿قُلْنَا﴾ (که‌ئییراهیمیان خسته‌ئاگه‌روه) ووتمان ﴿يَسْأَرُ﴾ ئه‌ی ئاگر ﴿كُنْ بِرَدًّا وَسَلَامًا﴾ سارد به‌ره‌وه‌و بی‌زیانبه ﴿عَلَىٰ بَرَّهَيْمٍ﴾ له‌سه‌ر ئییراهیم ﴿وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا﴾ ئه‌وان ویستیان پ‌یلان بگ‌یرن له‌ئییراهیم (به‌سو‌وتان له‌ناوی به‌رن) ﴿فَجَعَلَهُمْ﴾ به‌لام ئیمه‌ئو‌انمان کرده ﴿الْأَخْسَرِينَ﴾ زه‌رمه‌مندترین (دو‌پ‌اوترین) که‌س ﴿وَحَمَّيْنَهُ وَلُوطًا﴾ وه‌ئییراهیم و لو‌وطمان ر‌زگار کرد ﴿إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي﴾ و (ناردمانن) بۆ‌ئو زه‌ویه (بۆ‌وولاتی شام) ﴿بَرَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ﴾ که‌پیت و فه‌رمان تی‌خستبوو ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ﴾ وه‌به‌خشیمان به‌ئییراهیم ﴿إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً﴾ ئیسحاق و (به‌ئیسحاق‌یش) یه‌عقوب، به‌زیاد (له‌داوا‌که‌ی ئییراهیم که‌داوای مند‌ال‌یک‌ی کرد) ﴿وَكُنَّا جَعَلْنَا﴾ وه‌هه‌مو‌ویانمان کرد ﴿صَالِحِينَ﴾ به‌پیاوی چاک ﴿

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلِ
 الْخَيْرَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَاءُوا الزَّكَاةَ وَكَانُوا بِنَا
 عِبْدِينَ ﴿٧٢﴾ وَلَوْ طَاءَ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ
 الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ
 فَاسِقِينَ ﴿٧٣﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿٧٤﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَجَّيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٥﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ
 الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿٧٦﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ
 إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٧﴾
 فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَرْنَا
 مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٨﴾
 وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لَتَحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ
 فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٧٩﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ
 إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكَنا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿٨٠﴾

﴿وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً﴾ وه‌ئو انمان کرد به پیشه‌وا ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ به‌فرمانی ئیمه‌رینموننی (خهلکیان) ده‌کرد ﴿وَأَرْحَمَنَا إِلَيْهِمْ﴾ وه‌نیگامان کرد بۆیان ﴿فَقُلْ الْحَرِثُ﴾ به‌ئه‌نجامدانی کاری چاک ﴿وَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ وه‌به‌نویژ کردن ﴿وَأَتَىٰ الزَّكَاةَ﴾ و زه‌کات دان ﴿وَكُنُوا لَنَا﴾ وه‌ئه‌وان هه‌ر بۆ ئیمه‌ ﴿عَلِيدِينَ﴾ عیباده‌تیا‌ن ده‌کرد ﴿وَلَوْ طَاءَ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ به‌خشیمان به‌لووط پیغه‌مبه‌رتی و زانیاری ﴿وَجَعَلْنَاهُ﴾ وه‌پزگارمان کرد ﴿مِنَ الْفَرِيقَةِ﴾ له‌(ده‌ست خهلکی) وه‌و شارهی (سه‌دوم) ﴿الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ﴾ که (خهلکه‌که‌ی) کرده‌وی پیس و دزیویان ده‌کرد (نیربازیان ده‌کرد) ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ به‌راستی وه‌وانه ﴿قَوْمَ سَوَءٍ فَسَقِينَ﴾ گهلکی خرابی له‌فرمان ده‌رجوو بوون ﴿وَأَذَلَّٰنَا فِي رَحْمَتِنَا﴾ وه‌لووطمان خسته‌ناوره‌حمه‌ت و میهره‌بانی خو‌مانه‌وه‌ ﴿إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ به‌راستی لووط له‌چاکه‌کاران بوو ﴿وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ وه‌بیشتر نوح پیغه‌مبه‌ر ﷺ هاواری (له‌ئیمه) کرد ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ ئه‌مجا ئیمه‌ش وه‌لاماندایه‌وه‌ و به‌ده‌نگه‌وه‌ هاتین ﴿فَجَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ﴾ خو‌ی و (ئیماندارانی) خیزانه‌که‌یمان رزگار کرد ﴿مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ له‌ته‌نگانه‌زۆر گه‌وره‌که‌ (له‌لافاو و خنکان) ﴿وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ وه‌یارمه‌تیمان دا له‌دزی وه‌گله‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که‌به‌لگه‌و ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌درو‌وزانی ﴿إِنَّهُمْ﴾ به‌راستی وه‌وانه ﴿كَانُوا قَوْمَ سَوَءٍ﴾ گهلک بوون رۆچوون له‌خرابه‌دا ﴿فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ له‌به‌ر وه‌ئو هه‌موویانمان خنکان (له‌توفانه‌که‌دا) ﴿وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ﴾ (باسی) داوود و سوله‌یمان بکه‌ ﴿إِذْ يَخْضَمَانِ﴾ کاتی بریاریان ده‌رکرد ﴿فِي الْحَرِّ﴾ ده‌رباره‌ی وه‌و کشتو‌کاله‌ی ﴿إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمَمُ الْقَوْمِ﴾ که‌به‌شه‌و ئازله‌ی که‌سانیک تییدا له‌وه‌ر‌ابوون (زیانیان لی‌دابوو) ﴿وَكُنَّا إِلَهُكُمُ﴾ وه‌ئیمه‌بۆ دادوهری بریاره‌که‌یان ﴿شَٰهِدِينَ﴾ ناماده (ناگادار) بووین ﴿فَفَقَّهْتُمَهَا سُلَيْمَانَ﴾ وه‌وسا ئیمه‌ئوه‌مان فیری سوله‌یمان کرد (سوله‌یمان ووتی: ئازله‌زیان خۆره‌که‌بدریته‌ده‌ست خاوه‌ن کشتو‌کاله‌که‌، که‌لک له‌شیر و به‌ره‌میان وه‌ر‌بگریت، وه‌کشتو‌کاله‌که‌ش بدریته‌ده‌ست خاوه‌ن ئازله‌که‌به‌روبوومه‌که‌ی بخۆن و خزمه‌تی بکه‌ن تا وه‌ک‌پیش زیان لیکه‌وته‌که‌ی لی‌دیته‌وه‌، پاشان هه‌ریه‌که‌له‌ئازله‌ل و کشتو‌کاله‌که‌بگه‌رینریته‌وه‌بۆ خاوه‌نه‌کانیان) ﴿وَكُنَّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ وه‌به‌هه‌ریه‌که‌له‌و دووانه (داوود و سوله‌یمان) پیغه‌مبه‌رتی (ودادوهری) و زانستمان پیدان ﴿وَسَخَّرْنَا﴾ وه‌راممان هیتا ﴿مَعَ دَاوُدَ﴾ له‌گه‌ل داوودا ﴿أَلْجِبَالَ سِجِّينَ وَالْطَّاغُوتَ﴾ چیاکان و بالنده‌که‌ته‌سبحاتی خوابان ده‌کرد ﴿رَكْنَا فَعِلِينَ﴾ وه‌هه‌ر ئیمه‌ئوه‌مان کرد (بۆ داوود) ﴿وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ﴾ وه‌داوودمان فیری دروستکردنی بۆشاک‌ی زرنی (جه‌نگی) کرد بۆ ئیوه‌ ﴿لِيُخَصِّصَ كُمْ مِّنْ بَٰسِكُمْ﴾ نابتان باریزیت له‌کاتی شه‌رو کوشتراندا ﴿فَقُلْ أَنتُمْ﴾ ده‌ی ئایا ئیوه ﴿شُرَكَاءُ﴾ سوپاس گوزارن (بۆ خوا له‌سه‌ر ئه‌م نیعه‌تانه‌) ﴿وَلَسُلَيْمَانَ﴾ وه‌(راممان هیتا) بۆ سوله‌یمان ﴿الرَّيْحَ عَاصِفًا﴾ بای توند (ره‌شه‌با) ﴿تَجْرِي بِأَمْرِ﴾ به‌فرمانی سوله‌یمان ده‌رۆشت ﴿إِلَى الْأَرْضِ﴾ بۆ وه‌و وولات و زه‌وییه‌ی ﴿الَّتِي بَرَكَانَاهَا﴾ که‌پر پیت و به‌ره‌تمان کرد بوو ﴿وَكُنَّا﴾ وه‌ئیمه‌ ﴿يَكْلَسُ﴾ به‌هه‌موو شتیک ﷻ ناگادار بووین ﴿٨١﴾

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغُوصُوتَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ
 ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَيَأْيُوبَ إِذْ نَادَىٰ
 رَبَّهُ وَأَنَّىٰ مَسْنَى الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٨٣﴾
 فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَءَاتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
 وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذَكَرَىٰ لِلْعَبِيدِينَ
 ﴿٨٤﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ
 ﴿٨٥﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾
 وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
 فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
 كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ
 مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُصْحِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّا
 إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ
 ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا
 لَهُ وَزَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
 وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

﴿وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ﴾ وهه‌ندی له‌شه‌یتانه‌کان (مان‌پام‌هیتابوو) ﴿يَعُصُونَ لَهُ﴾ ده‌چوونه‌ژیری‌ده‌ریا‌بو
سوله‌یمان (تا‌گه‌وه‌رو‌مرواری‌بو‌ده‌ره‌یتن) ﴿وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه‌جگه‌له‌وه‌کاری‌تریشیان‌ده‌کرد
(بوی‌وه‌کۆشک‌دروستکردن) ﴿وَكُنَّا لَهُمْ حَفَظِينَ﴾ به‌راستی‌ئیمه‌ش‌چاودیر (وباریزه‌ری‌ئوان
بووین) ﴿وَأَيُّوبَ﴾ وه‌(باسی)‌ته‌یوبوب (بکه) ﴿إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ﴾ کاتیک‌هاواری‌له‌په‌روه‌ردگاری‌کرد
(له‌دوای‌ناساغی‌ماوه‌یه‌کی‌زور) ﴿إِنِّي﴾ به‌راستی‌من ﴿مَسَّيَ الضُّرِّ﴾ زیان‌و‌نازار‌و‌نه‌خۆشی‌دوو‌چارم
بووه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ﴾ و‌تۆش‌میهره‌باترینی‌میهره‌بانانی ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ جا‌ئیمه‌ش‌هاوار
و‌نزا‌که‌یمان‌گیرا‌کرد ﴿فَكَشَفْنَا﴾ و‌لامان‌برد ﴿مَائِهِ مِنْ صُفْرٍ﴾ ئه‌و‌زیان‌و‌نازار‌و‌نه‌خۆشیه‌ی‌که‌هه‌ییوو
﴿وَأَيَّتِنَاهُ أَهْلَهُ﴾ وه‌هه‌موو‌مال‌و‌مندالیمان‌پی‌به‌خشیه‌وه‌(که‌پیشتر‌مردبوون) ﴿وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ﴾ وه‌ئوه‌نده‌ی
تریش‌له‌گه‌لیاندا ﴿رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ ئه‌وه‌په‌رحمه‌تیک‌ی‌تابه‌ت‌بووله‌ئیمه‌وه‌﴿وَذَكَرَىٰ لِلْعَالَمِينَ﴾ وه‌بیر‌خه‌ره‌وه
و‌ئامۆزگاری‌بوو‌بو‌خوا‌په‌رستان ﴿وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ﴾ وه‌(باسی)‌ئیسماعیل‌و‌ئیدریس
و‌ذه‌لکیفل (بکه) ﴿كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾ هه‌موویان‌له‌ئارام‌گران‌بوون ﴿وَأَدْخَلْنَاهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌ئوانمان‌خسته
﴿فِي رَحْمَتِنَا﴾ ناو‌په‌رحمه‌تی‌خومان (که‌به‌هه‌شته) ﴿إِنَّهُمْ﴾ بینگومان‌ئوانه ﴿مِنَ الصَّالِحِينَ﴾
له‌چاکه‌که‌کاران‌بوون ﴿وَذَا النُّونِ﴾ وه‌(باسی)‌زه‌نون (یونس‌بکه‌که‌پیغه‌مبه‌ری‌خه‌لکی‌نه‌ینه‌وا
بوو) ﴿إِذْ هَبَّ﴾ کاتیک‌پویشت ﴿مُغْضِبًا﴾ به‌تورپیی (گه‌له‌کی‌به‌جی‌هینشت) ﴿فَطَنَ﴾ وای‌ده‌زانی
﴿أَنْ لَّنْ نَّفْعِدَ رَعْلَيْهِ﴾ ئیمه‌ته‌نگانه‌ی‌به‌سه‌ردا‌ناهیتین‌وه‌هروا‌وازی‌لی‌ده‌هینین ﴿فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ﴾ (خوای
گه‌وره‌تاقیک‌رده‌و‌فرپ‌ندرا‌به‌ناو‌ده‌ریا‌وه‌نه‌نگیک‌قوتی‌دا) جا‌له‌تاریکیه‌کاندا (تاریکی‌شه‌و‌ده‌ریا‌و‌ناو
سکی‌نه‌هنگ)‌هاواری‌کرد ﴿أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ﴾ (ئهی‌خوایه)‌به‌راستی‌هیچ‌په‌رسترا‌وینکی‌به‌هه‌ق‌و‌راستی
نییه‌جگه‌له‌تو ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاکی‌و‌بینگه‌ردی‌بو‌تویه ﴿إِنِّي كُنْتُ﴾ بینگومان‌من ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾
له‌سته‌مکاران‌بووم (له‌به‌ر‌ئوه‌ی‌ئارام‌نه‌گرت‌و‌وازم‌له‌گه‌له‌کم‌هیتا) ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ ئیمه‌ش
نزا‌و‌هاواری‌ئومان‌گیرا‌کرد ﴿وَبَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ وه‌و‌غهم‌و‌خه‌فته‌ه‌رزگارمان‌کرد ﴿وَكَذَلِكَ﴾
هه‌ر‌به‌و‌شیه‌یه ﴿نُجِّيَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئیماندارانیش‌رزگار‌ده‌که‌ین ﴿وَرَكِبْنَا﴾ وه‌(باسی)‌زه‌که‌ریا
(بکه) ﴿إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ﴾ کاتیک‌هاواری‌له‌په‌روه‌ردگاری‌کرد ﴿رَبِّ﴾ ئهی‌په‌روه‌ردگارم ﴿لَا تَذَرْنِي فَرْدًا﴾
به‌ته‌نها‌مه‌هه‌یل‌ره‌وه‌(مندالیکم‌پی‌بیه‌خشه) ﴿وَأَنْتَ﴾ وه‌تو ﴿حَيَّرَ الْوَارِثِينَ﴾ چاکترین‌میرا‌تگرانی ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ ئیمه‌ش‌دوعای‌ئومان‌وله‌لام‌دابه‌وه‌﴿وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ﴾ و‌یه‌حیامان‌پی‌به‌خشیی
﴿وَأَصْلَحْنَا لَهُ رَوْحَهُ﴾ و‌خیزانه‌که‌شیمان‌بو‌چاک‌کرده‌وه‌(له‌نه‌زوکی) ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بینگومان‌ئوانه‌ی
(باسکران‌له‌پیغه‌مبه‌ران) ﴿يُسْرَعُونَ﴾ پیش‌برکییان‌ده‌کرد ﴿فِي الْخَيْرَاتِ﴾ له‌(ئه‌نجامدانی)‌هه‌موو
خیر‌و‌چاکه‌یه‌کدا ﴿وَيَدْعُونَا﴾ و‌هاواریان‌له‌ئیمه‌ده‌کرد ﴿رَعْبًا وَرَهْبًا﴾ به‌ئومیدی (به‌هه‌شت)‌وله‌ترسی
(دۆزه‌خ) ﴿وَكَانُوا﴾ وه‌ئوان ﴿لَنَا خَشِيعِينَ﴾ ملکه‌چ‌بوون‌بو‌ئیمه‌(وده‌ترسن‌لیمان) ﴿﴾

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَذِهِ
أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾
وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَهِنَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٣﴾
فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ وَكِيبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ
يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَيُلَوِّكُنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ
هَؤُلَاءَ إِلَهًا مَّا وَرَدُوا هَؤُلَاءَ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

﴿وَالَّتِي﴾ وه (باسی) ئەو ئافەرەتە (مەریەمی کچی عیمران بکە) ﴿أَخَصَّتْ فَرْجَهَا﴾ کە داوینی خۆی پاراست ﴿فَفَتَحْنَا فِيهَا﴾ ئەمجا فوومان بپدا کرد (بەهۆی جویرە ئیلەو) ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ لەو رۆحە ی کە هەمی خۆمان بوو ﴿وَجَعَلْنَاهَا أَبْنَةً﴾ وه ئەو (مەریەم) و کورە کە یمان کرد ﴿آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ بە موعیزە یەك بۆ جیهانیان ﴿إِنَّ هَذِهِ﴾ بە راستی ئا ئەمە یە ﴿أَمْتُكُمْ﴾ ئایینی ئێوہ ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ کە یەك ئایینە (ئایینی هەموو پیغەمبەرانە) ﴿وَأَنَّا رَبُّكُمْ﴾ و منیش پەرەوہ ردگار تانم ﴿فَاعْبُدُون﴾ کەواتە تەنھا من بپەرستن ﴿وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ﴾ بە لام خەلکی جیاوازیان کەوتە ئێوان و سەربپچی پیغەمبەرەکانیان کرد، زۆریەیان بوون بە چەند کۆمەل گروھیکەوہ (هەستان دەستیان کرد بە پەرستنی بت و هەواو ئارزووی خویان) ﴿كُلُّ﴾ (بەلام) هەموویان ﴿إِلَّا نَارَ جِعُوتٍ﴾ تەنھا بۆ لای ئیمە دەگەڕێنەوہ ﴿فَمَنْ﴾ ئەمجا هەر کەس ﴿يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ (هەر چەند) لە کردەوہ چاکە کان بکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ (بەو مەرجە ی) باوہرداریش بێت ﴿فَلَكَ فَرَّانٌ لَّسَعِيَةٍ﴾ ئەوہ (پاداشتی) کۆششە کە ی وون ناییت و بە فېرۆ ناپوات ﴿وَأَنَّا لَهُ وَكِيلُونَ﴾ بە راستی ئیمە بۆ (کر دەوہ کانی) ئەو نووسەرین ﴿وَحَرَّمْ عَلَىٰ قَرِينَةٍ﴾ وه حەرەمە قەدەغە یەو ناشیت بۆ خەلکی ئەو گوند و شارانە ی ﴿أَهْلَكْنَاهَا﴾ کە کاو لمان کردن و لە ناومان بردن ﴿أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ کە جاریکی تر بگەڕێنەوہ (بۆ دنیا) ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ (ژبان درێژە ی دە بێت) تا ئەو کاتە ی ﴿فَتَحَّتْ يَاجُوجُ وَمَاجُوجُ﴾ (بەر بەستە کە ی) یەنجوج و مەنجوج دە کرێتەوہ ﴿وَهُمْ﴾ ئەوانیش ﴿مِنْ كُلِّ حَدَبٍ﴾ لە هەموو بەرزیایە کەوہ ﴿يَسْتَلُونَ﴾ بە پەلە (و بە خێرایی) دێنە خوارەوہ ﴿وَأَقْرَبَ﴾ و نزیک بۆتەوہ ﴿أَلْوَعْدُ الْحَقِّ﴾ بە لێنی راست (هاتنی قیامەت) ﴿فَإِذَا﴾ جا لە نا کاودا ﴿هِيَ شَخْصَةٌ﴾ ئەبلەق و زەق دە بێ ﴿أَبْصُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ چاوی ئەوانە ی بێ پروا بوون ﴿يَتَوَلَّوْنَ﴾ (دە لێن) هاوارو مەرگ بۆ ئیمە ﴿وَدَكُنَّا﴾ بێگومان ئیمە لە دنیا دا ﴿فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا﴾ لە بێ ئاگاییەك (ی تەواو) دا بووین لە ئەمە ﴿بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ نە خێر بە لکو ئیمە ستمکار بووین ﴿إِن كُمْ﴾ بە راستی ئێوہ ﴿وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ و ئەوانە ش دە تانپەرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگە لە خوا ﴿خَصَبَ جَهَنَّمَ﴾ (دە بنە) سوو تەمەنی (و هەلگیر سێتەری) دۆزەخ ﴿أَنَّهُمْ لَهَا وَارِدُونَ﴾ ئێوہ (و ئەوان) دە چنە ناویبەوہ ﴿لَوْ كَانَتْ هَٰؤُلَاءِ﴾ ئە گەر ئا ئەوانە (بە کان) ﴿إِلَّا إِلَهَةً﴾ خوا بوونایە ﴿مَّا وَرَدُوهَا﴾ نە دە چوونە ناو ئەو (ئاگری دۆزەخ) وە ﴿وَكُلُّ﴾ وه هەموو (بت و بت پەرستان) ﴿فِيهَا خَالِدُونَ﴾ بە هەمیشە یی تێدا دە مێننەوہ ﴿لَهُمْ﴾ بۆ ئەو (دۆزەخیانە) هە یە ﴿فِيهَا﴾ لە دۆزەخ دا ﴿زَفِيرٌ﴾ هەناسە ی سارد هەلکیشان ﴿وَهُمْ فِيهَا﴾ و ئەوان لە ویدا (لە دۆزەخ دا) ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ هیچ نایستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بێگومان ئەوانە ی ﴿سَبَقَتْ لَهُمْ مَتَا﴾ لە لایەن ئیمە وە پشتر بریار دراوہ بۆیان ﴿أَلَسُنَا﴾ کە بەختەوہ رین (و چاکە بە یتریتە رییان) ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئەوانە ﴿عَنْهَا مُعَادُون﴾ لە دۆزەخ دوور دە خێنەوہ ﴿۱۱﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
 خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ
 الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾
 يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا
 أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾ وَلَقَدْ
 كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
 عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ
 عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
 ﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَهَلْ
 أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ
 وَإِنْ أَدْرَى أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ مَا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ
 الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِنْ أَدْرَى
 لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿١١١﴾ قُلْ رَبِّ أَحْكُم
 بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ (ئهوان) نایستن ﴿حَسْبَهُمَا﴾ دهنگی (بلیسه و قرچه ی) ئاگری دوزهخ ﴿وَهُمْ﴾
 وئهوان ﴿فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ﴾ لهناو ئهو (نازو نیعمه ته) ی دلیان حه زی لیه تی ﴿خَالِدُونَ﴾
 به هه میشه یی و بی برانه وه ده میتنه وه ﴿لَا يَخْرُجُ عَنْهَا﴾ غه مباریان ناکات ﴿الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ﴾ ترسه
 هه ره گه وره که (له قیامه تدا) ﴿وَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَكُ﴾ و فریشته کانیش بیئسوا زیان لی ده کهن (له بهر
 ده رگاکانی به هه شتدا) ﴿هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي﴾ (و پینان ده لین) ئه مه ئهو روزه ﴿كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾
 که به لیتنان بی درابوو ﴿يَوْمَ﴾ (بیته و بیریان) ئهو روزه ﴿نُظِرَ الْأَسْمَاءُ﴾ که ئاسمانه کان ده پینچینه وه
 ﴿كُتِبَ السَّجْدُ لِلْكَتَبِ﴾ وهك پیتچانه وه لول کردنی تو ماری کتیب و په ترو کیک ﴿كَمَا بَدَأْنَا﴾
 ﴿أَوَّلَ خَلْقٍ﴾ وهك یه کهم جار چون دروستمان کرد (به روت و قووتی) ﴿وَعِيدُهُ﴾ (باش مردنیش) ئهو
 (دروست کردنه) دوو باره ده که ینه وه ﴿وَعَدَّا عَلَيْنَا﴾ ئهو به لیتنیکه (جی به جی کردنی) له سه ر ئیمه به
 ﴿إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ بیگومان ئیمه (ئهو به لیتنه) به دی ده هیتین ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا﴾ سویتند به خوا
 بیگومان ئیمه نوو سیو ومانه ﴿فِي الزُّبُرِ﴾ له زه بووردا ﴿مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ﴾ له دوا ی نوو سینی له (لوح
 المحفوظ) دا ﴿أَنَّ الْأَرْضَ﴾ به راستی سه ر زه ی (به هه شت) ﴿بَرِئْتُهَا﴾ ده بنه خاوه نی و به میراتی
 ده بیهن ﴿عِبَادِيَ الصَّالِحِينَ﴾ به نده چاک و پا که کانم ﴿إِن فِي هَذَا لَبَلَاغًا﴾ بیگومان له مه دا
 (له وه ی له م سوره ته دا باسکرا) به سه که په ند و ئاموژگاری بیت ﴿لَقَوْمٍ عَصِيدٍ﴾ بو گه لی خوا
 په رستان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه (ئه ی موحه مه ده) ﴿تُؤْمِنُ تَهَا بُوْ ئه وه
 ناردوو ه که ره حمه ت بیت بو جیهانیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ﴾ بیگومان ته نها شتیک که نیگا
 کراوه بو من ﴿أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدٌ﴾ (ئه مه به) که به راستی په رستراوی ئیوه خوا ی ئاک و ته نها به
 ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ ده ی ئایا ئیوه ملک ه چ ده بن؟ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا ئه گه ر پرویان و ره گپرا
 ﴿فَقُلْ أَذْنُكُمْ﴾ ئهو به بلی هه مو و تانم ئاگادار کرد ﴿عَلَى سَوَاءٍ﴾ به یه کسان ی ﴿وَإِنْ أَدْرِي﴾ و ناشزانم
 ﴿أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ﴾ نزیکه یا دوره (هاتنی) ﴿مَا تُوعَدُونَ﴾ ئهو هه ره شه ی لیئان ده کریت ﴿إِنَّهُ
 يَعْلَمُ﴾ به راستی خوا ده زانی ﴿الْجَهْرِمِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به ووته و قسه ی ئاشکرا ﴿وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ﴾ وه
 ده شزانیت به و قسه ی ده یشار نه وه ﴿وَإِنْ أَدْرِي﴾ و همن نازانم (مؤله ت دانان) ﴿لَعَلَّهُ وَفْتَنَ لَكُمْ﴾
 له وانه به تافیکر ده وه بیت بو ئیوه ﴿وَمَتَّعَ إِلَىٰ حِينٍ﴾ (به ویت) تاما و به ک (وازان لی به نیت) که پر ابو یرن
 ﴿قُلْ﴾ (پیغه مبه ر) ﴿فَهَرَمُوْا﴾ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ ئه ی په روه ردگارم به داد گه رانه بریار بده (له
 نیوان من و ئه م بی باو ره انه دا) ﴿وَرَبُّنَا﴾ وه په روه ردگاری ئیمه ﴿الْجَمْرُ الْمُسْتَعَانُ﴾ میهرانی یار مه تی
 لی داوا کراوه ﴿عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ﴾ له به رانه ر (ئه و قسه نابه جیهانی) ئیوه ده یلین و هه لیده به ستن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كَمَا إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ
 ① يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ
 كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ
 بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ② وَمِنَ النَّاسِ مَن
 يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ③
 كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ يَضِلُّهُ وَيُهْدِيهِ
 إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ④ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ
 مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ
 ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ
 لَكُمْ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
 نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لَتَبَلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يَتُوفَّىٰ
 وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مَن
 بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
 الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ⑤

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئە ی خەلکینە ﴿اتَّقُوا رَبَّكُمْ﴾ بترسن لە (سزای) بەرورەدگار تان ﴿إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ﴾ چونکە بەراستی بوومەلەرزە ی قیامت هەستان ﴿شَيْءٌ عَظِيمٌ﴾ شتێکی زۆر گەورە یە، کارەساتێکی سامناکە ﴿يَوْمَ تَوْرَثُهَا﴾ لەو ڕۆژەدا ئێوە ئەو (بوومەلەرزە) دەبینن ﴿تَذْهَلُ﴾ بێ ئاگا دەبی (لە ترسی ئەو ڕۆژە) ﴿كُلُّ مَرْصُوعَةٍ﴾ هەموو ئافرهتێکی شیردەر (کاتی کەمەکی لە دەمی منداڵە کە یدایە) ﴿عَمَّا أَرْضَعَتْ﴾ ئە ئەو (مندالە) ی شیر ی پێ داوہ ﴿وَتَضَعُ﴾ وە فری دەدات و لە باری دەچیت ﴿كُلُّ ذَاتٍ﴾ هەموو دوو گیانێک (مێنە یەکی سەک پەر) ﴿حَمَلٍ حَمَلًا﴾ سەکە کە ی (کۆرە کە ی) ﴿وَرَرَى النَّاسُ﴾ خەلکی دەبینی ﴿سُكْرَى﴾ (وەک) سەر خوشن ﴿وَمَاهُمْ بِسُكْرَى﴾ بە لام سەر خوشیش نین ﴿وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾ بە لکو سزای سەخت و بە تینی خوا (وای لێ کردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ لە مەرو فە کاندای کەسی وا هە یە (نە ضری کۆری حارث) ﴿يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ موجدە لە دە کات دەرباری خوا (و سیفە تە کانی) ﴿يَغْيِرُ عَلَيْهِ﴾ بە بێ هیچ زانیاری و زانستێک ﴿وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ﴾ وە شوینی هەموو شە ی تانیکی سەر کەش دە کە ویت ﴿كُتِبَ عَلَيْهِ﴾ لە سەری نوسراوہ (بە یار دراوہ) ﴿أَنَّهُ مِّنْ تَوَلَّاهُ﴾ کە بێگومان هەر کە سینک خوشی بویت (و شوینی بکە ویت) ﴿فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ﴾ ئەو بەراستی گومرای دە کات ﴿وَيَهْدِيهِ﴾ وە ریتموونی دە کات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ بۆ سزای ئاگری هەلگیر ساوی دۆزەخ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئە ی خەلکینە ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ ئە گەر ئێوە ﴿فِي رَيْبٍ مِّنَ الْآبَعِ﴾ لە گومان دان دەرباری زیندو بوو نەوہ ﴿فَإِنَّا خَلَقْتُمْ﴾ ئەو سا (بزانن) بەراستی ئێمە ئێوە مان دروست کردوہ ﴿مِّنْ تُرَابٍ﴾ لە خاک (خۆل) ﴿ثُمَّ مِّنْ نُفُوفٍ﴾ پاشان (نەوہ کان) لە نو تە یە ک (دروست دە بن) ﴿ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ﴾ دواتر (دە بی تە) پار چە خوینیکی مە ییو ﴿ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ﴾ دوا ی ئەوہ (دە بی تە) پار چە گو شتێک ﴿مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ﴾ شەکل و شێوہ کیشراو و شەکل و شێوہ نە کیشراو ﴿لِّمَن لَّا كُمْ﴾ بۆ ئەو ی ڕوونی بکە ی نەوہ بۆ ئێوە ﴿وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ﴾ وە لە مندالە اندا دە بێ نلینە وە (را ی دە گرین) ﴿مِمَّا نَشَاءُ﴾ ئەو (بێ چو) ی بمانە ویت (لە بار نە چیت) ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ تاکاتیکی دیاری کراو ﴿ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا﴾ پاشان (لە سکی دایکتان) دەرتان دە هتین بە ساوایی ﴿ثُمَّ لَتَبَلَّغُوا أَشَدَّكُمْ﴾ پاشان گەورە دە بن تادە گەنە ئەوای هیزو تواناتان ﴿وَمِنْكُمْ مَّنْ يُؤْفِقُ﴾ وە (لە م تە مەنە دا) هەندیکتان دە مریتریت ﴿وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرِدُّ﴾ وە هەندیکتان دە گە یە نری تە ﴿إِلَىٰ أَزْدِلِ الْعُمُرِ﴾ ئەو بەری پیری، بێ کە لکتری نی تە مەن ﴿لِّكَيْلَا يُعْلَمَ﴾ بۆ ئەو ی نە زانی و لە بیری نە مینیت ﴿مِّنْ بَعْدِ عِلْمِ سَيِّئَةٍ﴾ هەر چی کە دە یزانی ﴿وَرَرَى الْأَرْضَ﴾ وە زەو ی دە بینی (لە زستاندا) ﴿هَامِدَةً﴾ خاموشە ووشک و بێ گیایە ﴿فَإِذَا أَرْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ﴾ جا کاتیک بارانمان بە سەردا باراند ﴿أَهْزَتَ﴾ زەو ی (ڕووەکی لێ دە رویت و) دە جو لیت ﴿وَرَبَّتْ﴾ زەو ی هەل دە دات (بەرز دە بیت) ﴿وَأَنْبَتَتْ﴾ و (زەو ی) دە رویتن ﴿مِّنْ كُلِّ رَوْحٍ يَّهْبِجُ﴾ لە هەموو جو رە (گیا و گو لێکی) جوان ﴿

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ وَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي
 الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
 وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِي عَظْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
 الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَلِكَ
 بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ
 أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ
 هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ
 وَمَا لَا نَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لِمَنْ
 ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لِيَبْسُ الْمَوْلَى وَلِيَبْسُ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾
 إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ
 يَظُنُّ أَنَّ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
 السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

﴿ذَٰلِكَ يَٰأَنَّهُ ۖ تَعُوذُ بِكَ﴾ ئەوێ (باس کرا) لەبەر ئەوێبە دڵنایبى ﴿اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ﴾ کە خوا حەق و راستە ﴿وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَى﴾
 وە بێگومان مردوو وەکان زیندوو دەکاتەوێ ﴿وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و بێگومان ئەو (خوا) تەوانای بەسەر
 هەموو شتێکدا هەبە ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ﴾ وەبەرستى قیامەت ﴿ءَايَةً﴾ دیت (و بەربادەبیت) ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ گومانی
 تێدانى بە ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ و دڵنایبى بن خوا ﴿يَعْتُ﴾ زیندوو دەکاتەوێ ﴿مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ هەموو ئەو کەسانەى لەناو
 گۆرەکاندا (مردوون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وە لەناو خەڵکدا کەسى واهەبە ﴿يُحْدِلُ فِي اللَّهِ﴾ موحادە لە دەکات
 دەربارەى خوا ﴿يَعْرِى عَلَيْهِ وَلَا يُدْنِي﴾ بەبى هیچ زانیارى و شارەزاییەك (بەلگەیکە) ﴿وَلَا كِتَابٌ مُبِينٌ﴾ وە بەبى
 کتیبىكى پروونکەرەوێ (لەلایەن خواوە) ﴿ثَانِي عَظَمَةٍ﴾ (کەسیکە) پروو وەرە گیریت (وحەق وەرناگیریت)
 ﴿لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بۆ ئەوێ خەڵک لەرێگەى خوا لادا ﴿لَهُ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ ئەو کەسە لەدوونیدا سەرشۆر
 دەبیت ﴿وَيُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وە لە قیامەتیشدا پێى دەچێزین ﴿عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ سزای سوتینەر ﴿ذَٰلِكَ﴾ (بى
 دەووتریت) ئەو سزایە (کە باس کرا) ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ بَدَاكُ﴾ بەهۆى ئەو (گوناهانەوێبە) کە بە دەستى خۆت پێشت
 خستووێ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وە بێگومان خوا ﴿لَيْسَ يَظْلَمُ﴾ ستم کار نى بە ﴿لِلْعَبِيدِ﴾ بەبەندەکانى ﴿وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ﴾ وە لەناو خەڵکدا کەسى واهەبە ﴿يَعْبُدُ اللَّهَ﴾ خوا دەپەرستى ﴿عَلَىٰ حَرْفٍ﴾ لە قەرەغدا، (لەتوانا نیکدا)
 ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ﴾ جائە گەر تووشى خێر و خوشى بوو ﴿أَطْمَأَنَّ بِهِ﴾ دلخۆش دەبى پێى (بەردەوام دەبى
 لەخواپەرستى دا) ﴿وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ﴾ وە ئە گەر تووشى تاقیکردنەوێبە لا بوو ﴿انْقَلَبَ عَلَىٰ رَجْهٍ﴾ بەرەو دوا
 هەڵدە گەڕێتەوێبە پاش گەز دەبێتەوێبە لەناوین ﴿خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ زەرەر مەندى دنیا و قیامەت بووێ ﴿ذَٰلِكَ
 هُوَ﴾ تەنها ئەوێبە ﴿الْخُسْرَانِ الْمُبِينِ﴾ زانیارى و خەسارەت مەندى پروون و ئاشکرا ﴿يَدْعُوا﴾ ئەو دەبارێتەوێبە
 (ودەپەرستى) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگە لە خوا ﴿مَا لَا يَصْرِفُهُ﴾ شتێك نەزانیى پێدەگەبە نیت ﴿وَمَا لَا يَفْعَعُهُ﴾
 وە نە سوود و قازانجیشى پێدەگەبە نیت ﴿ذَٰلِكَ هُوَ﴾ تەنها ئەوێبە ﴿الضَّلَالِ الْبَعِيدِ﴾ لەپرى لادانى (گومراى)
 زۆر دوور لە پرستى ﴿يَدْعُوا﴾ ئەو هاواردەکات، و دەپەرستیت ﴿لَمَنْ صَرَّهُ﴾ (لە) کەسىك کە زانی
 ﴿أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ﴾ لە سوودى نزیکترە ﴿لَيْسَ الْمَوْلَىٰ﴾ ئای ج پشتیوانىكى خراپە ﴿وَلَيْسَ الْعَشِيرُ﴾ وە ج هاوڕى
 و هاو دەمىكى خراپە ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بە پرستى خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ئەوانەى کە باوەریان
 هێناوێ و کردوێ چاکەکانیان کردوێ دەیانخاتە ﴿جَنَّتِ﴾ باخەکانى بەهەشتەوێ ﴿تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 کە پرووبارەکان دەپۆن بە ژێریندا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بێگومان خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ ئەوێبە ویت دەیکات ﴿مَنْ
 كَانَ يَظُنُّ﴾ هەر کەس و گومان دەبات (لەبى پروایان) ﴿أَن لَّنْ يَصْرَهُ اللَّهُ﴾ کە هەر گیز خوا ئەو (پێغەمبەرە) ﴿وَاللَّهُ
 يَارْمَتِى نَادَاتٍ وَسَهْرَى نَاخَاتٍ﴾ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لە دنیا و دواپۆرژدا ﴿فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ﴾ دەبا پەتیک
 بەسەرەوێ (بە بەرزىوێ) هەلواسیت (و ملی پێدا بکات) ﴿فَلْيَقْطَعْ﴾ پاشان هەناسەى بېرى (تادەخنکیت)
 ﴿فَلْيَنْظُرْ﴾ ئەو سا بېنى (سەرنج بدا و بیرکاتەوێ) ﴿هَلْ يُدْهِنُ كَيْدَهُ وَمَا يَعِظُ﴾ ئایا بەم کارە ئەو رەق و تورەبى
 (لە دلدایە) لای دەبات (ونا بێت) ﴿﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ
 ﴿١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
 وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ
 يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ
 النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن
 مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هَذَا فِي خِصْمَانِ
 اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ
 مِّنْ نَّارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ
 مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقْقِعٌ مِّنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا
 أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ
 الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
 أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

﴿وَكَذَلِكَ أَتَتْكَ﴾ ثابهم شتیوه‌ئو (قورئانه) مان ناردو‌ته خواروه‌هه ﴿أَلَيْتَ يَتَنَبَّهٖ﴾ كه ئایه‌ته‌کانی ر‌ون و ئاشکران ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه بیگومان خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ هه‌ر كه سیتك خوی بیه‌ویت هیدایه‌تی ده‌دات. ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ به‌راستی كه سانیك كه بر وایان هیتاوه‌هه ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و كه سانیك كه بوون به‌جوله‌كه ﴿وَالصَّٰدِقِينَ﴾ و ئه‌ستیره (یا فریشته) په‌رسته‌كان ﴿وَالنَّٰصِرِينَ﴾ و گاووره‌كان (نه‌سرانیه‌كان) ﴿وَالْمُجُوسَ﴾ و ئاگر په‌رسته‌كان (زه‌رده‌شتی به‌كان) ﴿وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ و ئه‌وانه‌ی هاو به‌شیان بو خوا دانا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خوا ﴿يَفْصِلُ بَيْنَهُمُ﴾ بریار ده‌دا له‌نیوانیاندا (جایان ده‌کاته‌وه‌هه له‌یه‌کتر کومه‌لیك بو به‌هه‌شت و کومه‌لیکی تریان بو دوزه‌خ) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌پوژی دوایدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَٰهِدٌ﴾ به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا ئاگاداره. ﴿وَالَّذِينَ ءَاتَوْنَ﴾ ئایا نه‌تدی ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ﴾ كه به‌راستی سوژده‌بو خوا ده‌بات ﴿مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ﴾ ئه‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌كان و ئه‌وه‌ی له‌زه‌ویدایه‌هه ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ هه‌روه‌ها پوژ و مانگ و ئه‌ستیره‌كان ﴿وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ﴾ و چیا‌کان و دره‌خت و گیان له‌به‌ران ﴿وَكثيرٌ مِّنَ النَّاسِ﴾ زو‌ر‌یکیش له‌خه‌لکی (هه‌موو ئه‌مانه‌ی باسکران بو خوا سوژده‌ده‌بن) ﴿وَكثيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ وه زو‌ر‌یکیش سزای بو بریار‌درا (له‌سه‌ری چه‌سپا) ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ﴾ وه هه‌ر كه سیتك خوا بی‌پژ و پ‌سوای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِن مَّكْرٍ﴾ ئه‌وه‌كه‌س پ‌ژی لی ناگریت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ هه‌ر شتیکی بویت ده‌بکات ﴿هٰذَا نَحْصَمَانٌ﴾ ئه‌مانه‌دوو کومه‌لی در به‌یه‌کن ﴿أَخْصَمُوا فِي رِبِّهِمْ﴾ ده‌مه‌قالی و کیشه‌یانه‌ده‌باره‌ی په‌روه‌ر‌دگاریان ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا ئه‌وانه‌ی كه بی‌باوه‌ر بوون ﴿فُطِئَتْ لَهُمْ نِیَابٌ مِّن نَّارٍ﴾ له‌ (پوژی دوایدا) پ‌وشاکیان بو ده‌بر‌دریت (په‌ به‌ه‌ریان) له‌ئاگر ﴿يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمْ﴾ به‌سه‌ریاندا ده‌پ‌ژ‌ن‌ریت ﴿الْحَمِيمُ﴾ ئاوی زو‌ر گه‌رم ﴿يَضْهُرُ بِهِ﴾ ده‌تو‌ن‌رینه‌وه‌ به‌و (ئاوه‌گه‌رمه‌هه) ﴿مَا فِي طُوفَانِهِمْ وَٱلْجُلُودُ﴾ ئه‌وه‌ی له‌ناو س‌ک و پیسته‌کاندا به‌هه‌هه ﴿وَلَهُمْ مَّقْلَعٌ مِّنْ حَدِيدٍ﴾ بویان ئاماده‌یه‌گورزی ئاسنی ﴿كُلَّمَا رَأَوْا﴾ هه‌ر کاتیک بیان‌ه‌و‌یت ﴿أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ كه بیته‌ده‌روه‌هه له‌و (دوزه‌خ) ﴿مِّنْ غَمٍّ﴾ له‌به‌ر زو‌ر نار‌ه‌حه‌تی ﴿أُعِيدُوا فِيهَا﴾ ده‌گ‌یر‌ن‌رینه‌وه‌ بو ئاوی ﴿وَدُفُّوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ وه (پ‌بیان ده‌و‌تریت) ب‌ج‌یز‌ن سزای سو‌تیه‌ر ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ﴾ ئه‌وانه‌ی كه باوه‌ر‌یان هیتاوه‌هه و كه‌رده‌وه‌هه چا‌كه‌کانیان كه‌رده‌وه‌هه یان‌خاته‌هه ﴿جَنَّاتٍ﴾ به‌هه‌شتانیك ﴿يَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پ‌و‌و‌باره‌كان به‌ژ‌یر‌ی‌اندا ده‌پ‌و‌ن ﴿يُحَلَّوْنَ فِيهَا﴾ (ئه‌وان) ده‌پ‌از‌ن‌رینه‌وه‌ له‌و (به‌هه‌شتانه‌هه) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرَ مِّنْ ذَّهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ به‌بازنی ئالتون و مرواری ﴿وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ﴾ وه پ‌وشاکیان له‌به‌هه‌شتدا ئاو‌ریشه‌هه ﴿

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ
 ﴿٢٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ
 وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ
 ﴿٢٥﴾ وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ
 بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
 السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
 كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا
 مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا اللَّهُ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ
 عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا
 وَأَطِيعُوا أَوَّلَ الْبَاسِ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ
 وَلِيُوفُوا نَذْرَهُمْ وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾
 ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظَّمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَعِنْدَ
 رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُسَلَّى عَلَيْكُمْ
 فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

﴿وَهْدُوا﴾ ئەو (بەهەشتیانە) رێنموونی کراون ﴿إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ بۆ ئەو ووتە ی کە راست و جوانە (ووتە ی لا الە إلا الە) ﴿وَهْدُوا﴾ ھەر و ھا رێنموونی کراون ﴿إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ﴾ بۆ رینگای (خوای) سوپاس کراو ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بێگومان ئەوانە ی بێ باوەر بوون ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە رینگری (موسلمانان) دەکەن لە رینگای خوا ﴿وَالْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ وە لە (پۆشتن بۆ) مزگەوتی حەرەم (بۆ کەعبە) ﴿الَّذِي جَعَلْنَاهُ﴾ کە ئەو یمان دانائە (بۆ خوا پەرستی) ﴿لِلنَّاسِ سَوَاءً﴾ بۆ ھەموو خەلکی یە کسانە ﴿الْعَذِيبَةِ وَالْآبَادِ﴾ چ ئەوانە ی لەو یدان یان لە دورە وە بۆی دێن ﴿وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ﴾ وە ھەر کەس بێھوت لەو ی (لە مزگەوتی حەرەم) ﴿يَا الْحَادِثُ ظُلْمٍ﴾ مەیلی لە ھەق لادان زولم و ستەم بکات ﴿نَذْقُهُ﴾ پێی دەچێژن ﴿مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ سزای ئازادەر ﴿وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ (بیریان پخەرە وە) کاتیک دیاریمان کرد بۆ ئیبراھیم (علیە السلام) ﴿مَكَانَ الْبَيْتِ﴾ جینگای کەعبە ﴿أَنْ لَا تُشْرِكَ بِي شَيْئًا﴾ (پیمان ووت) ھێچ شتیک مەکەرە ھاوبەشم ﴿وَطَهَّرَ بَنِيَّ﴾ و مالا کەم (مزگەوتی حەرەم) پاک بکەرە وە ﴿لِلْعَالَمِينَ﴾ بۆ تەواف کەران ﴿وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ و بۆ نوێژگەران (بەپێوە) و کورنوش و سوژدە بەران ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ﴾ وە جاریدە بەناو خەلکیدا ﴿بِالْحَجِّ﴾ بۆ حەج کردن ﴿يَأْتُوكَ رِجَالًا﴾ دێن بۆ لات (بۆ حەج) بە پیادە. ﴿وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ﴾ و بەسوار ھەموو ووشتریکی لاواز (لەبەر ئەو ی) ﴿يَأْتِيَتُ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾ کە لە ھەموو رینگایەکی دورە وە دێن ﴿لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ﴾ تا ئامادە ی جورە ھا سوود و قازانجی خویان بین ﴿وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ﴾ وە ناوی خوا ببەن (کاتیک قوربانی سەر دەبرن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ﴾ لە پۆزانیکی دیاری کراودا ﴿عَلَىٰ مَارَاقِلِهِمْ مِنْ يَهِيْمَةِ الْانْقِمَاءِ﴾ لەسەر ئەو ئازە لانە ی خوا پێی داوون ﴿فَكُلُوا مِنْهَا﴾ جا لەو (گوشتی قوربانیانە) بخۆن ﴿وَأَطِيعُوا أَوَّلَ الْفَقِيرِ﴾ وە بیدەن بە نەداران و ھەزاران ﴿ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ﴾ دوا ی (سەر برینی قوربانی) چلک و پیسی (موو و نینۆک) لابەن بە خویانە وە ﴿وَلِيُفُوا نُدُورَهُمْ﴾ وە نەزرە کانیان جێبەجێ بکەن ﴿وَلِيَطَّوَفُوا﴾ و تەواف (ی ئیفاضە) بکەن ﴿بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾ بە دەوری مالی دێرین و بە پێژدا (بە دەوری کەعبەدا) ﴿ذَلِكَ﴾ ئەمە ی (پێشوو) باسی حەج بوو ﴿وَمَنْ يُعْظَمْ﴾ جا ھەر کەس بیاریزیت و بە گەورە ی بگریت ﴿حُرِّمَتْ﴾ سنوورە کانی خوا ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّهِ﴾ ئەوە بۆ خۆی چاکترە ﴿عِنْدَ رَبِّهِ﴾ لای پەرورە دگاری ﴿وَأَحَلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامَ﴾ وە گوشتی ئازەل (مەر، بزن، مانگا، و شتر) بۆ ئێوە حەلال کراوە ﴿إِلَّا مَا شَتَّىٰ عَلَيْكُمْ﴾ جگە لەوانە ی بۆتان باس دەکریت (وەک مردارە وە بوو، یان بوغەیری خودا سەر برراو) ﴿فَأَجْتَبَوْا﴾ کەواتە خۆتان دوور بخەنە وە ﴿الرَّحْصَ مِنَ الْأَوْثَانِ﴾ لەو پیسیە کە بتەکانە ﴿وَأَجْتَبَوْا قَوْلَ الزُّورِ﴾ ھەر و ھا خۆتان بیاریزن لە قسە ی درۆو نارە و ا ﴿

حَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ
 السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ
 ﴿٢١﴾ ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظْمُ شَعِيرُ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٢٢﴾
 لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ
 ﴿٢٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى
 مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ ۖ أَلَا نَعْمَ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ
 أَسْلَمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٢٤﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
 قُلُوبُهُمْ وَالصَّادِقِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ
 وَمِمَّا رَزَقَهُمْ يَنْفِقُونَ ﴿٢٥﴾ وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ
 اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ
 جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ ۚ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا
 لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا
 وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۚ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا
 اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۚ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٧﴾ ۖ إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ
 عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٢٨﴾

﴿حُفَاءَ لِلَّهِ﴾ گهردن که چ بن بۆ خوا (خوتان له هه‌موو بیرو باوه‌ریکی لار دوور بگرن) ﴿غَيْرَ مُسْرِكِينَ﴾ هاوبه‌ش بریارده‌ر مه‌بن بۆ خوا ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ جا هه‌ر که‌س هاوبه‌ش بۆ خوا دابنیت ﴿فَكَانَ﴾ ئەوه وه‌ك ئەوه وایه ﴿خَرَمَ السَّمَاءِ﴾ له ئاسمان که‌وتیته خواره‌وه ﴿فَتَخَطَّفَهُ الظَّبْرُ﴾ ئەمجا بالنده (له هه‌وادا) به به‌له بیفرینیت (وبارچه بارچه‌ی بکات) ﴿وَأَتَتْهُوَ بِالزَّيْتِ﴾ یا بایه‌کی توند بیسات ﴿فِي مَكَانٍ سَجِيٍّ﴾ بۆ جینگایه‌کی زۆر دوور (چۆله‌وانی) ﴿ذَلِكَ﴾ ئەمه (که باسکرا نموونه‌ی هاوبه‌ش دانان بوو بۆ خوا) ﴿وَمَنْ يُعْظَمْ شَعْبًا لِلَّهِ﴾ وه هه‌ر که‌س دروشمه‌کانی (ئایینی) خوا به‌گه‌وره‌را گریت ﴿فَإِنَّهَا﴾ جا به‌راستی ئەو کاره ﴿مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ له خوا ترسی دله‌کانیانه‌ویه (وته‌قواکارن) ﴿لَكُمْ فِيهَا مَتَاعٌ﴾ بۆ ئیوه له‌و (ناژه‌لانه‌دا) چهند سوود وه‌رگر تێک هه‌یه (وه‌ك سوار بوون، خواردنی شیریان) ﴿إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ (جگه له‌مانه‌یش ده‌توانن سوودیانی لێ بینی به‌شیویه‌ك زبانیان پێ نه‌گات) تا‌کاتی دیاری کراو (بۆ سه‌ربرینیان) ﴿تُرْمِيهَا﴾ که‌شونی (سه‌ربرینی) ئەوانه ﴿إِلَى أَبْنِيتِ الْعِيقِ﴾ کاتیکه ده‌گه‌نه مالی دیری (که‌به) ﴿وَالْكَأْمَةِ﴾ وه بۆ هه‌موو ئومه‌تێک ﴿جَعَلْنَا مَسْجِدَ﴾ قوربانی کردنمان داناوه ﴿لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ﴾ بۆ ئەوه‌ی ناوی خوا به‌ن ﴿عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ أَلْأَنفَعِ﴾ (کاتی سه‌ربرین) له‌سه‌ر ئەو ناژه‌لانه‌ی خوا پێی داوان ﴿فَاللَّهُمَّ إِلَهَ وَحْدٌ﴾ جا خوا ی ئیوه په‌رستراوێکی نه‌هایه ﴿قُلْ هَـؤُلَاءِ أَسْمَاءُ﴾ که‌واته نه‌ها ملکه‌چی ئەو بن ﴿وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ﴾ وه‌مژده‌ بده به‌ملکه‌چان و خو به‌که‌م زانان ﴿الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ لِلَّهِ﴾ ئەوانه‌ی هه‌ر کاتیک ناوی خوا برا ﴿وَجَلَّتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دله‌کانیان ده‌ترسی (ده‌له‌رزیت) ﴿وَالضَّالِّينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ﴾ وه‌ نارام گرن له‌سه‌ر ئەوه‌ی تووشیان ده‌بی (له‌ناخوشی) ﴿وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ﴾ وه به‌جی هه‌تهرانی نوێزه‌کانیانن ﴿وَمِمَّا رَزَقَهُمْ يُقِفُونَ﴾ وه له‌و رزق روزیه‌ی پیمان داوان ده‌به‌خشن ﴿وَالَّذِينَ﴾ ئەو ووشره‌گه‌وره و قه‌له‌وانه (ده‌برین له‌بیت الحرام سه‌رده‌برین) ﴿جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعْبٍ لِلَّهِ﴾ تيمه کردومان ته‌دروشمی خوا بۆ ئیوه ﴿لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ﴾ بۆ ئیوه له‌واندا خیر و چاکه‌هیه ﴿فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ که‌واته (کاتی کردنیان به‌قوربانی) ناوی خویان له‌سه‌ر به‌ین ﴿صَوَافٍ﴾ له‌کاتیکدا له‌سه‌ر سی‌په‌ل وه‌ستان و ده‌ستی چه‌بیان به‌سه‌راوه‌ته‌وه (له‌به‌ر ئەوه‌ی وشر به‌پێه سه‌ر ده‌بردیت) ﴿فَإِذَا رَجَبَتْ جُوبُهَا﴾ جا کاتیک که‌وته سه‌ر زه‌وی به‌ته‌نیشدا (کاتیک گیانیان ده‌رجوو) ﴿فَكُلُّوا مِنْهَا﴾ ئەوه له‌گوشته‌که‌یان بخۆن ﴿وَأَطِيعُوا أَلْفَاقَ وَالْمَعْرَ﴾ وه‌ بیدنه به‌هزاران و سوا‌لکه‌ران ﴿كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ﴾ ئا به‌و جو‌ره ئەو مال‌اتانه‌مان بۆ ئیوه‌ر‌امه‌یناوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ ئا سوپاس گوزارین بۆ خوا ﴿لَنْ يَنَالَ اللَّهُ﴾ هه‌گیز ناگات به‌خوا ﴿لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا﴾ نه‌گوشتی ئەو (قوربانیانه) نه‌خوینیان ﴿وَلَكِنْ يَنَالُهُ الْقَتْلُ مِنْكُمْ﴾ به‌لام ئەوه‌ی به‌خوا ده‌گات ته‌قوا و پاریزکاری ئیویه‌ه ﴿كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ﴾ ئا به‌و جو‌ره ئەو مال‌اتانه‌ی بۆ ئیوه‌ر‌امه‌یناوه ﴿لِيَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ بۆ ئەوه‌ی خوا به‌گه‌وره‌بگرن (یادی بکه‌ن) ﴿عَلَى مَا هَدَيْنَاكُمْ﴾ له‌سه‌ر ئەوه‌ی ریت‌مونی کردوون (بۆ سه‌ر ئایینی پیرۆزی ئیسلام) ﴿وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه‌مژده‌ بده به‌چاکه‌کاران ﴿إِنَّ اللَّهَ يَذْفَعُ﴾ به‌راستی خوا به‌رگری و به‌شتیوانی ده‌کات ﴿عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ له‌وانه‌ی که‌بر‌ویان هه‌ت‌اوه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بینگومان خوا خوشی ناوی ﴿كُلِّ حَاقٍ كُفُورٍ﴾ هه‌موو خیانه‌تکار و بی‌باوه‌ر و کافرێک ﴿۝﴾

أَذِنَ لِلَّذِينَ يَقْتُلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَالِمُونَ إِنْ أَنَّى اللَّهُ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ
 ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِينِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا
 رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهْدِمَتِ
 صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ
 كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَآيَاتُ اللَّهِ لَقَوَىٰ
 عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ
 لُوطٍ ﴿٤٣﴾ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ
 ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ فَكَيْفَ كَانَتْ نَكِيرٍ ﴿٤٤﴾ فَكَايُنَ مِنْ قَرْيَةٍ
 أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فِيهَا خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْسَ
 مُعْتَلَةٌ وَقَصْرِ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ
 لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا
 لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

﴿أَنْ رَّيْكَهٖ دِرَآءَ جِهَادٍ﴾ (بەجەنگ و جیهاد کردن) ﴿لِّلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ﴾ بە ئەو (موسڵمانانە ی) شەڕیان لە گەڵدا دە کریت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لە بەر ئەو ی که بە راستی سته میان لی کراوہ ﴿وَاللَّهُ﴾ وە بیگومان خوا ﴿عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾ بۆ سەر خستنیان بە توانایہ ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾ ئەوانە ی که دەر کران ﴿مِّن دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ﴾ لە مال و ولاتیان بە ناھەق ﴿إِلَّا أَن يَقُولُوا﴾ تەنھا (گوناهیان ئەوہ بوو) کہ دەیان ووت ﴿رَبَّنَا اللَّهُ﴾ پەر وەرد گارمان خوا یہ ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ وە ئە گەر خوا خە لکی لە ناو نە بردایہ ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ ھەندیکیان بە ھەندیکی تریان ﴿لَهَدَمَتْ﴾ بیگومان دەر و خیترا (ویران دە کرا) ﴿صَوْمَعٌ﴾ دیر (خەلوە نگە) ﴿وَبَيْعٌ﴾ و کلیسا ﴿وَصَلَوْتُ﴾ و کە نیسە ﴿وَمَسَّ جَدٌّ﴾ مزگوتە کان ﴿يُذَكِّرُ فِيهَا أَسْمَ اللَّهِ كَثِيرًا﴾ کہ بادی خوا لەو (بەرستگایانە) دا زۆر دە کرا ﴿وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَن﴾ وە بیگومان خوا یار مە تی کہ سانیک ئەدات (وسەریان دە خات) ﴿يَنْصُرُهُ﴾ کہ یار مە تی (دینی) خوا دەدەن ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بە راستی خوا ﴿لَقَوِيَ عَزِيزٌ﴾ بە ھیز و بالادە ست و بە توانایہ ﴿الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ئەوانە ی ئە گەر دە سە لاتمان پێدان لە زەویدا ﴿أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بە چاکی نوێژ بە جی دە ھیتن ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ وە زە کات دەدەن ﴿وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فەرمان دەدەن بە چاکە ﴿وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و بەر گری دە کەن لە خرابە ﴿وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾ و سەر ئە نجامی ھەموو کارە کان تەنھابە دە ست خوا یہ ﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ﴾ وە ئە گەر (بێ باوہ ڕان) تۆ بە درۆزن دە زانن و باوہ ڕت پێ ناکەن ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ قَبْلَهُمْ﴾ ئەوہ بیگومان پێش ئەوانیش (گە لانی تر) باوہ ڕیان نە کرد (بە پێتە مە برە کانیان) ﴿قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ﴾ (وہ ک) گە لی نوح و عاد و سە موود ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ﴾ وە گە لی ئیبراھیم و گە لی لووط ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾ ھەروەھا یارانی مە دیەن (ھۆزی شوعە یب) ﴿وَوَكَّدَبَ مُوسَىٰ﴾ وە مووساش بە درۆزن دانرا ﴿فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ﴾ ئەمجا (بۆ ماوہ یە ک) مۆلە تی بێ باوہ ڕانمدا ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ﴾ دواتر تۆ لە م لی سە ندن و گرتە من ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ نَكِيرٌ﴾ جا چۆن بوو بە گژا چوونی ئێمە (لە وان) ﴿فَكَأَيُّ مَن قَرَّبَهُ أَهْلَكَ كَنَاهَا﴾ ئەمجا چە ندەھا شار و دیھاتمان ویران کرد ﴿وَهِيَ ظَالِمَةٌ﴾ کہ (خە لکە کە ی) سته مکار بوون ﴿فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا﴾ ئەو (شارانە دیواری خانوہ کان ی) کەو تە بوون بە سەر سە ڕبانە کانیاندا ﴿وَبِئْسَ مَعْطَلَةٌ﴾ وە چە ندەھا بیر بێ خاوەن بوون (لە کار کەو تە بوون) ﴿وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ﴾ وە چە ندەھا کۆشکی بەر ز و بلند (بێ خاوەن بوون) ﴿أَفَلَا يَسِيرُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ دە ی ئایا ئەوانە بە زەو ی دا نە گە ڕاون ﴿فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ﴾ تا دلایان ھە بیت ﴿يَقُولُونَ بِهَا﴾ بیری پێ بکەن وە (لە و ویران بوونە) ﴿أَوَلَمْ يَأْنِ أَنْ يَسْمَعُوا بَهَا﴾ یان گو ییان ھە بیت گو یی بێ بگرن (بۆ راستی) ﴿فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ﴾ لە راستی دا چاوە کان کوێر نابن ﴿وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ﴾ بە لکو ئەو دلانە کوێر دە بن ﴿الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ کە لە سینە کاندان ﴿۵﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ
قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ
﴿٤٨﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِيءِ آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَتَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ
مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فَتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

﴿وَيَسْتَعِزُّونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ وه ئەوان (قورەیش بە گالتهوه) بەبەله داوا ی سزات لی دە کەن ﴿وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ له کاتیکدا هەر گیز خوا پیچەوانە ی بەلێنی خۆی ناکات ﴿وَيَوْمَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ و بیگو مان پوژتیک لای پەرورەدگارت ﴿كَأَلْفِ سَنَةٍ﴾ وه کە هەزار سال وایە ﴿وَمَا تَعْدُونَ﴾ لهو سالانە ی ئێوه دەبێژمێرن ﴿وَكَايْنٍ مِّنْ قَرِينَةٍ أَفْلَيْتُ لَهَا﴾ وه (خەلکی) چەندەها شار و گوند (هەبوون) مۆلەتم دان ﴿وَهِيَ ظَالِمَةٌ﴾ که سەستە مکار بوون ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهَا﴾ له پاشان تۆلەم لی سەندن (وله ناوم بردن) ﴿وَالِ الْمَصِيرُ﴾ وه هەر بۆلای من دە گەڕێنەوه ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ بلی ئە ی خەلکینە ﴿إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ﴾ بیگو مان من بۆ ئێوه تەنھا ﴿نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ تر سێتە رێکی ئاشکرام ﴿قَالِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە مچانە و کەسانە ی بر وایان هێناو ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کردەوه چاکە کاریان کرد ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ لێخو شبوون و پوژزیە کی بەنرخ و فراوانیان بۆ ئاماده یە ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وه ئەوانە ی هەولیان داوه بۆ (دزایەتی) ئایەتە کانی ئێمە ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ناتواناوه سەتە پاچەن ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْأَجْحِرِ﴾ ئەوانە هاو هلی دۆزەخن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه ئێمە له پێش تۆ نەمان ناردووه ﴿مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ﴾ هیچ پەوانە کراو یان پیغەمبەرێک ﴿إِلَّا إِذَا تَمَنَّيْ﴾ مه گەر هەر کاتیک (پەرایی خودای) خوێند بیتەوه بۆ گەله کی ﴿أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ﴾ شەیتان گو مان و هەسو هە ی دەخستە ناو خوێنراوه کە یه وه (تا خەلک باوهری پێ نه هێتن) ﴿فَيَنْسُخِ اللَّهُ﴾ ئە مچا خوا لایەد بات (پوچەلی دە کاته وه) ﴿مَا يَلْقَى الشَّيْطَانُ﴾ ئەوه ی شەیتان داویتی به گویی خەلکدا (له وه سو هە و دلە راو کی و دوودلی) ﴿فَرِحَ بِكُلِّ آيَةٍ﴾ پاشان خوا ئایەتە کانی خۆی دە چە سێپێتی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿يَجْعَلُ مَا يَلْقَى الشَّيْطَانُ﴾ له بەر ئەوه ی ئەو گومانانە ی شەیتان دە یخا ته (دلە کان خوا) دە بکاته ﴿وَفِتْنَةً لِلَّذِينَ﴾ (هۆی) تاقیکردنەوه بۆ ئەوانە ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ نه خوشی له دلێاندا یه و (ئەوانە ی) دلێان پەقه ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ وه بەراستی سەستە مکاران ﴿لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له دزایەتی یه کی زۆر دوور (له راستی) دان ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ﴾ وه بۆ ئەوه بزانی ئەو کەسانە ی ﴿أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ که زانیاریان بێ دراوه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ بیگو مان ئەم (قورئان) ه راستیه که له لایەن پەرورەدگارتە وه ﴿فَيُؤْمِنُوا بِهِ﴾ تا باوهری پێ بیتن (وبەر دهوام بن له سەری) ﴿فَتُخْبِتُ لَهُ قُلُوبُهُمْ﴾ وه دلە کاریان ملکه چ و به ئارام ببی بۆ ئەو (خوا) ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ﴾ وه بیگو مان خوا هیدایەت دەری ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو کەسانە یه که باوهریان هێناوه ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ سەر رینگای راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەردهوام ئەو کەسانە ی بێ باوهرن ﴿فِي مِرْيَوتَةٍ﴾ له گومان دان دەر بارە ی قورئان ﴿حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ هەتا له نا کاودا پوژی دوا یی به خەیان دە گریت ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمْ﴾ یا یه خەیان دە گریت (ودیت بۆیان) ﴿عَذَابٌ يَوْمَ عَقِيمٍ﴾ سزای پوژتیکێ نهزۆک و بێ خیر (که پوژی قیامە ته) ﴿۵۵﴾

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي حَتَّى النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فُولِيكَ لَهُمْ عَذَابٌ
 مُهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا
 أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لِيَدْخِلَنَّهُمْ مَدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ
 وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ * ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
 مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
 لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
 النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
 بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
 مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾
 أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
 مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

﴿الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ﴾ ده‌سه‌لآت و باشابه‌تی له‌و رۆژه‌دا ته‌نها بۆ خواجه ﴿يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیوانیاندا دادوهری ده‌کات ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ته‌مجا ئه‌و که‌سانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کردووه ﴿فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾ له‌به‌هه‌شتانی پر نازو نعيمه‌ت دان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ئو که‌سانه‌ی بئ باوه‌ر بوون ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌درؤ ده‌زانی ﴿فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ﴾ بۆ ئه‌وانه‌هه‌یه ﴿عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ سزای ریسواکه‌ر ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وه‌ئو که‌سانه‌ی کۆچیان کردووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پینگای خوادا ﴿ثُمَّ قِيلَٰ لَهُمْ اُوتُوا﴾ پاشان کورئان (شه‌ید بوون) یان مردن ﴿لَا يَرْزُقُهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ بینگومان خوا رزق و پۆزه‌کی چاکیان ده‌داتئ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌بینگومان خوا ﴿لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ چاکترینی رۆزی ده‌رانه ﴿لَا يَدْخُلَتْهُمْ مِّنْ دَخَلٍ يَّرْضَوْنَ﴾ سویند به‌خوا، خوا ئه‌وانه‌ ده‌خاته جینگایه‌ک که‌پیی رازی ده‌بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ عَلِيمٌ﴾ وه‌بینگومان خوا زانای له‌سه‌ر خۆبه ﴿ذَٰلِكَ﴾ ئه‌مه‌ی (باسمان کرد بوټ) ﴿وَمَنْ عَاقَبَ﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک تۆله‌ی خۆی بسیتیت (له‌ده‌س درتیزی که‌ر) ﴿بِمِثْلِ مَا عُوبَ بِهِ﴾ به‌وینه‌ی ئه‌و سته‌مه‌ی لئی کراوه ﴿ثُمَّ بُعِيَ عَلَيْهِ﴾ له‌دوای ئه‌وه جارێکی تر ده‌ست درتیزی بکریته‌سه‌ر ﴿لَا يَنْصُرُهُ اللَّهُ﴾ ئه‌وه‌و بینگومان خوا یارمه‌تی ده‌دات (سه‌ری ده‌خات) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَوُورٌ﴾ به‌پراستی خوا چاوپۆشی که‌ری لیورده‌یه ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ﴾ ئه‌م (سه‌رخسته‌نی خوا) له‌به‌ر ئه‌وه‌یه به‌پراستی خوا ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ (ئه‌وه‌نده به‌ده‌سه‌لآته) شه‌و ده‌باته‌ ناو رۆژه‌وه (کاتیک شه‌و درتێ تر بیت له‌رۆژ) ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وه‌رۆژ ده‌باته‌ ناو شه‌وه‌وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ وه‌بینگومان خوا بیسه‌ری بینایه ﴿ذَٰلِكَ﴾ ئه‌مه‌ ﴿بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ له‌به‌ر ئه‌وه‌یه به‌پراستی هه‌ر خوا هه‌ق و پراسته ﴿وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ وه‌بینگومان ئه‌وه‌ی جگه‌ له‌خوا هاواری لئ ده‌که‌ن (وده‌په‌رستن) ﴿هُوَ الْبَاطِلُ﴾ هه‌ر ئه‌و به‌تال و نا‌پراسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌پراستی خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ هه‌ر خۆی به‌رزو بلندو گه‌وره‌یه ﴿الَّذِينَ﴾ ئایا نابینی ﴿أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ﴾ که‌به‌پراستی خوا باراندویه‌تی ﴿مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له‌ئاسمانه‌وه باران ﴿فَنُصِig الْأَرْضُ مُخْطَرَةً﴾ (به‌هۆی ئه‌و بارانه‌وه) زه‌وی سه‌وز ده‌بیت (به‌پروه‌ک) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوا ووردبینی ئاگیه (به‌هه‌موو شتیک) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هه‌ر بۆ خواجه ئه‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌کانه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و ئه‌وه‌یشی له‌زه‌ویدا‌یه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌به‌پراستی خوا ﴿لَهُوَ الْغَفُورُ الْحَمِيدُ﴾ هه‌ر خۆی بئ نیاز و ده‌وله‌مه‌نده وشایسته‌ی سوپاسه ﴿١٦﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلَاكَ تَجْرِي
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
 بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي
 أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾
 لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ
 فِي الْأَمْرِ وَاذْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾
 وَإِنْ جَدَلُواكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللَّهُ يَحْكُمُ
 بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
 أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ
 ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ
 عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذْ أَتَى عَلَىهِمْ آيَاتُنَا
 بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ
 يَسْطُونِ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ
 ذَلِكَ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَشَّ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نابینی (نازانی) به راستی خوا ﴿سَخَّرَ لَكُمْ مِافِ الْأَرْضِ﴾ رامی هیتاوه بۆتان و خستویه تیه خزمه تانه وه هه موو ئه و شتانه ی له زه ویدایه ﴿وَأَفْلَاكَ تَجْرِي﴾ وه که شتی (رام هیتاوه بۆتان) وده روات ﴿فِي الْبَحْرِ بِأَمْرٍ﴾ به ناو ده ریا دا به فهرمانی ئه و (به فهرمانی خوا) ﴿وَرُؤُسُكُمُ السَّمَاءِ﴾ وه ئاسمانی را گیر کردووه ﴿أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ﴾ تا نه که ویت به سهر زه ویدا ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر به فهرمانی ئه و نه بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿بِالنَّاسِ لَرُءٌ وَفَرَجٌ﴾ دلسوز و میهره بانه به رانه به خه لکی ﴿وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ﴾ وه ئه و (خوا) زاتیکه که زبانی پی به خشیوون (له سه زه تانه وه) ﴿ثُمَّ يُيْتِكُمْ ثُمَّ يُخَيِّكُمْ﴾ دواتر ده تانمریتیت پاشان زیندوونان ده کاته وه ﴿إِنَّ الْأَشْنَ لَكُفُورٌ﴾ بیگومان خه لکی زور ناسوپاس و سپله ن ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ﴾ بۆ هه موو ئوممه تیک ﴿جَعَلْنَا مَنَسْكَ﴾ شهریه ت و به رنامه مه کمان داناووه ﴿هُمْ تَأْسِكُوهُ﴾ ئه وان کاربان پی کردووه ﴿فَلَا يَنْزِعُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ﴾ که واته ناییت (خاوه ن ئایینه کانی تر) له کاری ئاییندا کیشه و ئاژاوته له گه لدا دروست که ن ﴿وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ﴾ وه تو خه لک بانگ بکه بۆ لای به روره دگارت ﴿إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ﴾ بیگومان تو له سهر ئایینیکی راستی ﴿وَأَنْ جَدُّ لَوْكَ﴾ جائه گهر ده مه قالی و موجداه له یان له گه لدا کردیت ﴿فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ توش بلی خوا خوی چاک ده زانی به و کرده وانه ی که ئیوه ده یکه ن ﴿اللَّهُ يَخْتَرُ بَيْنَكُمْ﴾ خوا دادوهری ده کات له نیو اتاندا ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پورزی دوا پیدا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ﴾ له و شتانه ی که ئیوه ﴿فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ تیدا جیاوازن ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ﴾ نایا نازانی ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ به راستی خوا ده زانی ﴿مِافِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به هه موو ئه و شتانه ی له ئاسمان و زه ویدایه ﴿إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ﴾ بیگومان ئه وه ی باسکرا له کتیب له (لوح المحفوظ) دایه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به راستی ئه م (زانیارییه ی باسکرا) به لای خوا وه ئاسانه ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ ئه وان جگه له خوا شتیک ده به رستن ﴿لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ﴾ (خوا) هیچ به لگه یه کی نه ناردوته خواره وه له سهری ﴿وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ وه بیگومان خوشیان هیچ زانیاریان ده باره ی ئه و (به رستراوه) نه ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وه بۆ سته م کاران نه ﴿مِنْ نَصِيرٍ﴾ هیچ یارمه تی ده ربیک ﴿وَإِذْ أَتَى عَلَىهِمْ﴾ وه کاتی بخوینرته وه بۆیان ﴿إِذْ أَنْتُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ روونه کانی ئیمه ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له دم و چاوی ئه و که سانه ی بی باوه رن ده بیینی ﴿الْمُنْكَرُ﴾ پروو گرژی و توپه یی ﴿يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ﴾ نزیکه به لامار (وهیرش) به رن بۆ ئه و که سانه ی ﴿يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا﴾ که ئایه ته کانی ئیمه یان به سهر دا ده خوینرته وه ﴿قُلْ أَفَأَنْتُمْ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﷺ) بلی نایا هه وئان بده می ﴿بَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به خراپتر له و (پرو گرژی و توپه ییه ی) ئیوه چی یه ﴿الْتَارُ﴾ ناگری دوزه خه ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ الَّذِي كَفَرُوا﴾ که خوا ی گوره به لینی داوه به و که سانه ی که بی باوه رن ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ﴾ چ جیگه و ئاکامیکی خراپه (که پی ی ده گه ن) ﴿٧١﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاَسْتَمِعُوا لَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ
وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ
الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ
لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا
وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَأْتِيهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا أَرْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ
وَفَعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوا فِي
اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ
فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ
الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَأَعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

سورة المؤمنون

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئە ی خە لکینە ﴿ضُرِبَ مَثَلٌ فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ نمو و نە یە کە هیترا و تە وە جا گوئی بۆ بگرن
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ﴾ بینگومان ئە وانی هاواریان لێ دە کەن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لە جیاتی خوا ﴿أَنْ
 يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ هەر گیز ناتوانن میتشیک دروست بکەن ﴿وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ﴾ هەر چەند هەموو شیای بۆ ی
 کۆبینە وە ﴿وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا﴾ وە ئە گەر میتشیش شتیکیان لێ بفرینێ ﴿لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ﴾
 ناتوانن لێی بستیئە وە ﴿صَعَفَ الظَّالِمُ وَالْمُظْلُومُ﴾ داواکار و داوا لێ کراو لاواز و بێ دەسە لاتن ﴿وَ
 مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ ئە وانی بە و شێوە پێویستە خوا بناسن نە یان ناسیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾
 بینگومان خوا بە توانای بە دەسە لاتە ﴿اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا﴾ خوا لە فریشتە کاندای
 نێردراو هەلدەبێژێت ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ هەر وە هالە خە لکیش دا ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ بە راستی
 خوا بیسەری بینایە ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ خوا ناگادارە بە وە ی لە بەردە میاندا یە
 (رووی داوہ) و بە وە ی لە دوا یانە وە یە (دواتر پروودە دات) ﴿وَالِلَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ و هەموو کارە کان
 هەر بۆ لای خوا دە گەڕێتە وە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئە وانی کە باوەر تان هیناوە ﴿أَتَكْفُرُوا
 وَأَسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ کۆر نۆش و سوژدە بەرن و پەر وەرد گارتان بپەرستن ﴿وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وە کاری چاک بکەن بۆ ئە وە ی پزگار بن ﴿وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ﴾ جیهاد
 و تیکۆشان بکەن لە پیناوی خوا دا بە و شێوە یە ی شایستە و شیای وە تی ﴿هُوَ أَجْتَبَكُمْ﴾ ئە و (خوا)
 ئیوہ ی هەلبێژاردوہ (بۆ هەلگرتنی ئە م ئاینە) ﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكَ فِي الَّذِينَ مِنْ حَرَجٍ﴾ وە لە ئایندا هیچ
 کاریکی قورس و گرانی لە سەر دانە ناوێن ﴿فَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ئە مە ئاینی ئیبراھیمی باوہ گەورە تانە
 ﴿هُوَ سَمَنَكُمْ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا﴾ ئە و (خوا) پێشتر ئیوہ ی بە موسلمان ناو ناوہ وە لە م قورئانە شدا
 ﴿لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ﴾ تا پێغە مەر بیی بە شاھید لە سەر ئیوہ ﴿وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ وە ئیوہ ش
 بینە شاھید لە سەر خە لکی ﴿فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ کە واتە بە چاکی نوێژە کانتان بکەن
 وزە کات بدەن ﴿وَاعْتَصِمُوا بِاللهِ﴾ وە تە نھا پشت بە خوا ببەستن ﴿هُوَ مَوْلَاكُمْ﴾ چونکە هەر ئە و پشتیوانانە
 ﴿فَتَعِمَّ الْمَوْلَى وَتَعَمَّ النَّصِيرُ﴾ ئای چەند پشتیوان و یار مە تی دەریکی چاکە ﴿۷۸﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ
 ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
 فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَى
 أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنْ
 ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ
 يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ
 الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ
 سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾
 ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا
 الْمُضْغَةَ عِظْلًا فَكَسَوْنَا الْعِظْلَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا
 آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ
 لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ
 خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوی بہخشنده می مہربان

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ بہرستی باوہر داران پرگار دہبن (سہر دہ کہون) ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 ئەو کہ سانہی کہ لہ نویژہ کاناندا ﴿خَشَعُونَ﴾ لہ خوا ترسن (گہردن کہ چن بو خوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾
 وہ ئەوانہی ﴿عَنِ اللَّغْوِ مُعَصِّونَ﴾ لہشتی بی ھوودہ خویان دوور دہ گرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وہ ئەوانہی
 ﴿لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ﴾ کہزہ کاتی (سامانیان) دہردہ کھن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وہ ئەوانہی ﴿لِفُرُوجِهِمْ﴾
 حَفِظُونَ ﴿کہ پاریزہری داوینیان (لہشہروال پیسی) ﴿إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ﴾ مہ گہر بو خیزانی
 خویان ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یابو کہ نیزہ کیٹ کہ بووین بہ خواہنیان ﴿فَالَهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾ ئەوہ بہرستی
 ئەوانہ سہر زہنشست ناکرین ﴿فَتَنٍ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ﴾ ئەمجا ہہر کہ سی نیازی جگہ لہو (دوو جوہرہ
 ٹافرہ تہ) بکات (و ٹارہ زووی خوئی تیربکات) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ ئەوسا ئەوانہ دہست دریتی
 کھرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ﴾ وہ ئەوانہی کہ پاریزہری سپاردہو بہیمانہ کانیان ﴿
 وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ وہ ئەوانہی کہ بہر دہوامن لہ سہر نویژہ کانیان ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ﴾
 ہہر ئەوانہن میرات گران ﴿الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ﴾ ئەوانہی کہ دہبنہ خواہنی فیردہوس و میراتگری
 (بہہشت) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئەوان لہ بہہشتدا دہمیننہ وہ بہہمیشہ بی ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ﴾
 سویند بہ خوا بہرستی مروفمان دروست کرد ﴿مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ﴾ لہخولاسہو پالفتہیہ لہ قور ﴿
 ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَظْفَةً﴾ لہ پاشان ئەومان کرد بہ نوتفہیہک ﴿فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾ لہ ٹارامگاہیہ کی قایم (منالذانی
 دایک) دا ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً﴾ دواتر نوتفہ کہ مان کرد بہ خوینی مہیو ﴿وَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً﴾
 ئەمجا خویننہ مہیوہ کہ شمان کرد بہ پارچہ گوشتیکی جوواو ﴿وَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا﴾ ئەمجا پارچہ
 گوشتہ کہ شمان کرد بہ ٹیسقان ﴿فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا﴾ ئەمجا بہ گوشت (پہیکہرہ) ٹیسکہ کہ مان
 داپوشی ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ﴾ پاشان ئەومان کرد بہ دروست کراوٹکی تر ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ﴾ جا گہورہ
 وپیروزہ ئەو خواہیہی ﴿أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾ کہ چاکترینی بہ دی ہینہر انہ ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ﴾
 پاشان بہرستی ٹیوہ لہ دواوی ئەوہ ہہمووتان دہمرن ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ الْقِيَمَةِ لَبُعثُونَ﴾ لہ پاشان
 بیگو مان ٹیوہ لہ پروزی دوایدا زیندوودہ کرینہوہ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ﴾ سویند بہ خوا بہرستی
 لہ سہری ٹیوہوہ دروستمان کردوہ ﴿سَبْعَ طَرَائِقَ﴾ حہوت نہوم ٹاسمان ﴿وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ﴾
 وہ ٹیمہ لہ دروست کراوہ کان بی ٹاگانین ﴿۷﴾

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ ط وَإِنَّا عَلَى
 ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ نَّحِيلٍ
 وَأَعْنَبٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاحٍ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً
 تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدَّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْأَكْلِيَّةِ ﴿٢٠﴾
 وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقِيَهُ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا
 مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ
 ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوَّمُوا عِبَادُ اللَّهِ
 مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَأَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
 الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جَنَّةٌ فَنَرَىٰ بَصُوءَهُ حَتَّىٰ حِينٍ
 ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ
 الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَاوْحَيْنَا إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ
 فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ
 الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطَبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ وە لە ئاسمانەو بە ئەندازە (ی پتووست) بارانمان باراند ﴿فَأَسْكَنْتُ فِي الْأَرْضِ﴾
 ئەمجا ئەو (ئاو)مان لە زەوی دا ھیلایەو (براگرت) ﴿وَأَنزَلْنَا عَلَی ذَھَابٍ یَّهٍ﴾ وە بیگومان ئیمە بەسەر لە ناو بردنی
 ئەو (ئاو) دا. ﴿لَقَدْ رَوْنٌ﴾ بە توانا ئین ﴿فَأَنشَأْنَا لَکُم یَّهٍ﴾ ئەمجا بە ھوی ئەو (باران) وە بە دیمان ھیتاوە
 (رواندومانە) بۆتان ﴿جَنَّتْ مِّنْ نَّحِيلٍ وَأَعْنَبٍ﴾ چەند باخی خورما و تری ﴿لَکُم فِیْهَا فَاوْکُ کَبِیرٌ﴾ بۆ ئیو ھەبە
 لەو باخاندا میو ھێ زۆر ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ وە لە ھەندیکیان دەخۆن (بەشیو ھێ بژنوی وە ک میوژ و خورما)
 ﴿وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سِینَ﴾ ھەر و ھا (رواندومانە) جوړە دارێک (زەیتون) کە لە طوری سینا دەرویت
 ﴿تَنْبُتُ بِأَلْدَهِی وَصِیغٌ لِّلْأَکْلِی﴾ کە روون و پینخوړنک دەگرت بۆ ئەوانە ی دەبخۆن ﴿وَإِن لَّکُم فِی الْأَعْدَی لَعِبَةٌ﴾
 وە بەراستی بۆ ئیو لە مالات و ئازەلدا پەند ھەبە ﴿شَقِیْقٌ مِّمَّا فِی بَطُونِهَا﴾ پیتان دەنوشتین ئەو (شیر) ھێ
 لە ناو سکیاندا بە ﴿وَلَکُم فِیْهَا مَتَفِیغٌ کَبِیرٌ﴾ وە بۆ ئیو لەو (ئازە لاندە) سوود و کەلکیکی زۆر ھەبە ﴿وَمِنْهَا
 تَأْكُلُونَ﴾ و لیشیان دەخۆن ﴿وَعَلَّاهَا وَ عَلَی الْفَلَکِ تُحْمَلُونَ﴾ وە لەسەر (بشتی ھەندی لە) ئەوان و لەسەر
 (بشتی) کەشتیەکانیش سوار دەکرین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِہٖ﴾ سویند بەخوا بەراستی ئیمە
 نوو حمان نارد بۆ لای ھۆزە کە ی ﴿فَقَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ جا پینی ووتن ئە ی ھۆزە کەم خوا پەرستن
 ﴿مَا لَکُم مِّنْ إِلَہِ غَیْرَہٗ﴾ ئیو جگە لەو پەرستراویکی تر تان نی یە ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دە ی ئایا خۆتان نا پاریزن
 ﴿فَقَالَ﴾ جا ووتیان ﴿الْمَلَأُوا الَّذِیْنَ کَفَرُوا مِن قَوْمِہٖ﴾ ئەو دەسە لاندان و ناودارانە ی کە بی باو ھێ بوون لە
 ھۆزە کە ی (نوو ح) ﴿مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُکُمْ﴾ ئەم (نوو ح) تەنھا کەسێکە وە ک ئیو ﴿یُرِیدُ أَنْ یَفْضَلَ عَلَیْکُمْ﴾
 دەبە ویت خۆ ی بکاتە گەورە بەسەر تانەو ھە ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِکَہٗ﴾ ئە گەر خوا بیویستایە (پتەمبەرێک
 بنیری) فریشتە ی دەناردە خواریو ھە ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا﴾ ئیمە شتی و امان نە بیستوو ھە ﴿فَیَٰ أَبَا بَیْتَا الْأَوَّلَیْنَ﴾ لە
 باوو باپیرە پتسوو ھە کانمانو ھە ﴿إِن هُوَ إِلَّا رَجُلٌ﴾ ئەم (نوو ح) ھەر بیایوئیکە ﴿بِہٖ جَنَّةٌ﴾ شیتی لە گەلدایە
 ﴿فَتَرَضَّوْا بِہٖ حَتَّىٰ حِیْنَ﴾ جاتا ماو ھیک چاو ھروانی بکەن (بەلکو چاک بیتەو ھە) ﴿فَقَالَ رَبِّ انصُرْنِی﴾ (نوو ح) ووتی
 ئە ی پەرورد گارم یارمە تیم بدە (سەرم بخە) ﴿یَمَّا کَذَبُورٌ﴾ لەبەر ئەو ھێ باو ھێم بی ناھیتن ﴿فَأَوْحِیْنَا إِلَیْہِ﴾
 ئەمجا ئیمە نیگامان بۆ کرد ﴿أَن أَصْنَعْ لَکَ﴾ کە کەشتیە کە دروست بکە ﴿یَا عِیْسَىٰ وَ وَحِیْنَا﴾ بە پیش چاو و
 چاودیری و فرمان و نیگای ئیمە (لەم ئایە تەدا باسی سیفەتی -چاو، عین - ھاتوو ھێ خوا ی گەورە، بر و امان
 پتەتە ی بە بی ھیچ لیچواندن و لیکدانو ھەبە ک، شیو ھە کە ی نازانین وە تەنھا خوا خۆ ی دەزانیت) ﴿فَإِذَا حَآءَ
 أَمْرًا﴾ ئەمجا کاتی فرمائی ئیمە (بۆ لە ناو بردنی ئەوان) ھات ﴿وَفَارَ التَّوَرُّ﴾ و ئاو لە تەنور ھە لقاو لا
 (نیشانە ی دەسپیکردنی توفانە کە یە) ﴿فَأَسْأَلُ فِیْہَا﴾ تۆش بیخەرە ناو کەشتی یە کەو ھە (سواری کە)
 ﴿مِن کُلِّ رَوْحَیْنِ أَشِیْنِ﴾ لە ھەموو جوړە (ئازە لیک) جو تیک (نیر و می یە ک) ﴿وَأَهْلَکَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَیْہِ
 الْقَوْلُ مِنْہُمْ﴾ ھەر و ھا (سوار بکە ئەندامانی) خیزانە کە ت جگە لەوانە یان کە بریاری لە ناو چوونیان دراو ھە
 (کە کوپە کە ی و ھاوسەر کە ی بوون) ﴿وَلَا تُخْطِیْنِ﴾ و قسە شم لە گەلدایە کە ﴿فِی الَّذِیْنَ ظَلَمُوا﴾ لە بارە ی
 ئەوانە ی کە ستەمیان کردو ھە (و باو ھریان نە ھیتا) ﴿إِنَّہُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ چونکە بیگومان ئەوانە دەخکیترین ﴿۷﴾

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُلْ رَبِّ أُنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا
مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِلْقَاءِ الْآخِرَةِ وَاتَّرفَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ
مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ
﴿٣٤﴾ أَعِدُّكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ
﴿٣٥﴾ * هِيَ هَاتِ هِيَ هَاتِ لِمَا تُوْعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
الَّذِينَ نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
أَنْصِرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبَعْدَ اللَّقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

﴿فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أُنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَاحِ﴾ ئەمجا کاتى تۆ وئەو کەسانى لەگەڵت دان سواری کەشتى یە کە بوون
﴿فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ئەى نوح) بلى سوپاس بۆ خوا یە کى ئەو تۆ ﴿بِجَنَّتَيْنِ مِنَ الْقُومِ الظَّالِمِينَ﴾ کە ئیمەى پزگار کرد
لە دەست گەلى زالمەن ﴿وَقُلْ رَبِّ ارْزُقْنِي مِزْلًا مَبَارَكًا﴾ وە بلى ئەى پەرورەدگارم دامبەزینە (لە کەشتى یە کە) لە
جینگایە کى پیرۆز و بەفەردا (کە کىتۆى جوودى یە لە کوردستانی تورکیا) ﴿وَأَنْتَ حَيَّرَ الْمَزْلُومِينَ﴾ وە تۆ (خوا یە)
چاکترینى دامبەزینەرانى ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ بەراستى لەم (بەسەرھاتەى نوح دا) پەند و نیشانەى زۆر ھە یە
(بۆ کەسانى ژیر و ھوشمەند) ﴿وَأَنَّ كَذَٰلِكَ كُنَّا نَبْنِئُ الْبَشَرَ﴾ وە بەراستى ئیمە تاقیکەر ھە یە (بۆ ھەموو خەلک) ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ
بَعْدِهِمْ﴾ پاشان لەدوای ئەوان بەدیمان ھینا ﴿فَرَأَاهُمُ الْآخِرِينَ﴾ گەل و نەو یە کى تر ﴿فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ﴾
ئەمجا لە ناو ئەواندا پیغمبەر یەکمان لە خوایان نارد ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (پى ووتن) تەنھا خوا پەرستن ﴿مَّا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُ﴾ جگە لەو (خوا یە) پەرستراوێکى تر تان نى یە ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دەى ئایا خۆتان ناچارین (لە خواناترسن)
﴿وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ﴾ دەسەلاتداران و ناودارانى (ھوود علیہ السلام) ووتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةِ﴾
ئەوانەى کە برۆیان نەھینا و بى باوەر بوون بە دیدارى پۆزى دواى ﴿وَأَتَرَفْنَاهُمُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
وہ لە ژيانى دونیادا ناز و نيعمه تمان پى دابوون ﴿مَّا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ (ووتیان) ئەمە ھەر مرۆفیکە وە کە ئیو
﴿يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ﴾ لەو ی ئیو دەبخۆن (ئەویش) دەخوات ﴿وَيَشْرَبُ مِمَّا شَرَبُونَ﴾ وە لەو ی ئیو
دەبخۆن ھە (ئەویش) دەخوات ھە ﴿وَلَيْنِ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلُكُمْ﴾ سویند بەخوا ئەگەر ئیو گوێڕایەلى بەشەرێکى
وہ خۆتان بکەن ﴿إِنَّكُمْ إِذَا لَحْسَرُونَ﴾ بىگومان ئەو کاتە ئیو لە زیان باران دەبن ﴿يَعِدُّكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ﴾
ئایا ئەو (ھوود علیہ السلام) بەلین بە ئیو دەدات کە بەراستى کاتى مردن ﴿وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَمَرًا﴾ وە بوون
بەخاک و ئیسک (ی رزىو) ﴿أَنْتُمْ مُخْرَجُونَ﴾ بىگومان ئیو (لە گوێر) دەر دەھینرین (زیندوو دەکرین ھە) ﴿ثُمَّ
هَيَّأَتْ هَنَآئِكَ﴾ زۆر دوور، ئەستەمە ﴿لِمَا تَوْعَدُونَ﴾ ئەو بەلینەى بە ئیو دراو (گوایە زیندوو دەکرین ھە)
﴿إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ ژيان (یکى تر) نى بە تەنھا ژيانى ئەم دونیایە مان نەبى ﴿تَمُوتُ وَنَحْيَا﴾ دەمرین
و دەژین (نەو لەدوای نەو) ﴿وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾ وە ئیمە زیندوو نا کرین ھە ﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ﴾ ئەو (کە)
دەلى پیغمبەر (م) تەنھا پیاویکە ﴿أَفَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درۆ دەکات بە دەم خواوہ ﴿وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وە ئیمە
ھەرگیز باوەرى پى ناکەین ﴿قَالَ رَبِّ اصْصِرْ لِي﴾ (ھوود علیہ السلام) ووتى ئەى پەرورەدگارم یارمەتیم بدە
(و تۆ لەیان لى بسەنە) ﴿بِمَا كَذَّبُونَ﴾ بەھوى ئەو ی کە باوەرم پى ناھیتن ﴿قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ﴾ (خوا) فەرمووی
لە ماوہ یە کى زۆر کەمدا ﴿لَيُصِحَّ نَذْرِي﴾ بىگومان بەشیمان دەبن ھە ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ﴾ ئەمجا
شریخە و دەنگێکى زۆ بەھیز (دای بەسەر یاندا) ھەموو یانى گرت کە ھەقیان بوو ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ عُرَّةً﴾ و ئەوانمان
کرد بە (وینەى) پوش و کەفى (سەر لافاو) ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ الظُّلُمِ﴾ جا دوورى (لە رەحمەتى خوا) بۆ گەلى
ستەمکاران ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ دواتر لە پاش ئەوان بەدیمان ھینا ﴿فَرَأَاهُمُ الْآخِرِينَ﴾ چەند گەل
و ئوممەتێکى تر ﴿١١﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعِجِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
 تَتْرَآ كُلٌّ مَأْجَاءَ أُمَّةٍ رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
 وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبَعَدَ الْقَوْمَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى
 وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
 فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوا أَنْتُمْ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
 وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ
 ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا
 ابْنَ مَرْيَمَ وَآمَنَةً وَآيَةً وَءَاوَيْنَهُمَا إِلَى رِبْوَةٍ ذاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ
 ﴿٥٠﴾ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا
 تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
 فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
 فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّنَا نُمِدُّهُمْ
 بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ
 ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

﴿مَاتَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا﴾ هیچ ئوممه تی له ماوهی دیاری کراو (بۆ مردن) یان نه پیش ده کهون ﴿وَمَا يَسْتَحْزِرُونَ﴾ نه دواش ده کهون ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا﴾ له پاشان پیغه مبه رانی خو مان یه که له دوا ی یه که نارد ﴿كُلٌّ مِلَّةٌ آتَتْهُمُ رُسُلُهُمْ﴾ هه ر کاتی ئوممه تیک له خو یان پیغه مبه ریکیان بۆ بهاتایه ﴿كَذَّبُوهُ﴾ باوه ریان پی نه ده هیتا ﴿فَاتَّبَعُوا بَعْضُهُمْ بَعْضًا﴾ جا ئیمه ش ئه م ئوممه ته (بی باوه رانه مان) یه که به دوا ی یه که دا (له ناو برد) ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ﴾ وه (باسی) ئه وانمان کرده پرووداو وچهند به سه رهاتیک (که خه لکی له نیوان خو یان باسی بکه ن) ﴿فَعَدَّ الْقَوْمَ لَآيُؤْمِنُونَ﴾ نه مجا دووری (له ره حمی خوا) بۆ گه لی باوه ر ناهیتن ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ﴾ له پاشان مووسا و هاروونی بر ایمان نارد ﴿يَا أَيُّهَا سُلَاطِنُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به نیشانه کانمان و به لگهی ئاشکراوه ﴿إِلَّا فِرْعَوْنَ وَمَلَأِيَّهُ﴾ بۆ لای فیرعه ون و دارو دهسته که ی ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ به لام خو یان به گه وره دانا (باوه ریان نه هیتا) ﴿وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ﴾ وه ئه وان گه لیک ی ده سه لاتدار بوون به سه ر خه لکیدا ﴿فَقَالُوا أَأُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا﴾ ئه مجا ووتیان ئایا ئیمه به دوو که سی وه که خو مان باوه ر بیتن. ﴿وَقَوْمُهُمَا لَتَأْعَذِبُون﴾ له کاتیکدا گه له که یان (به نی ئیسرائیل) ئیمه ده به رستن (گه ردن که چن بۆ ئیمه) ﴿فَكَذَّبُوهُمَا﴾ له بهر ئه وه باوه ریان پی نه هیتان ﴿فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ﴾ ئه مانیش (وه که گه لانی تر) له ناو بران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویتد به خوا بیگومان ئیمه ته وراتمان به خشی به مووسا ﴿لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾ تا (به نی ئیسرائیل) ریتموون بین ﴿وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَآلَهُ عَائِلَةً﴾ ههروه ها عیسای کوپی مریهم و دایکی مان کرد به به لگه و موعجیزه که ﴿وَوَعَاوَيْنَهُمَا إِلَى رَجُوعِهِ﴾ و هه ر دوو کیان (عیسا و دایکی) مان دانا له شویتیک ی بلند (بیت المقدس) ﴿ذَاتِ قُرَارٍ مَّعِينٍ﴾ که خاوه نی (هه موو هۆ به کی) چه سانه وه و کانیاه ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾ ئه ی نیر راوانی خودا ﴿كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ له خوراکی پاک (چه لال) بخون ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ وه کرده و ی چاک بکه ن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ (چونکه) به راستی من به وه ی ئیوه ده یکه ن ناگدارم ﴿وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ﴾ وه بیگومان هه ر ئه مه یه ئاین و دینی ئیوه (ئه ی پیغه مبه ران دهستی بیوه بگرن) ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ که یه که ئاین و به رنامه یه ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ فِتْنَتًا﴾ وه منیش په روردگار تانم که واته خوتان پارتن (له تولم) ﴿فَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا﴾ (شوینکه و توانیان) ئاینه که یان (که یه که ئاین بوو) پارچه پارچه کرد له نیوان خو یاندا به چهند پارچه یه که ﴿كُلٌّ حِزْبٌ بِمَا لَزِمْتَهُمْ قِوَحٌ﴾ جا هه ر کۆمه ل و دهسته یه کیان دلخوشن به و (به شه ئاینه ی) که هه یانه ﴿فَذَرَهُمْ غُمًّا﴾ که و ابو وازبان لی بیته له و بی ناگایی و گو مرای یه ی دابوشیون ﴿حَتَّىٰ حِينٍ﴾ (بابزین) تاما وه یه که ﴿أَحْسَبُونَ﴾ ئایا ئه وانه واده زانن ﴿أَنَّمَا يُدِخِلُ بِهِ﴾ ئه وه ی بیتان ده به خشین ﴿مِنْ قَالٍ وَبَيْنَ﴾ له سامان و مندالان ﴿سُجَّارٍ لَّهُمْ فِي الْحَبْرِ﴾ (به هۆی شیوا یانه وه) به له مان کردووه بۆ یان له خیر و خوشیه کاندان ﴿بَلَّ لَا يَشْعُرُونَ﴾ (نه خیر وانی یه) به لکو ئه وانه هه ست ناکه ن (که بۆ تا قی کردنه وه یانه) ﴿إِنَّا أَلَيْنَاهُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾ به راستی ئه و که سانه ی له ترسی (سزای) په روره دگاریان هه میشه ده ترسن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَخِاتَبُونَ رَبَّهُمْ نُؤْمِنُونَ﴾ وه ئه و که سانه ش که به ئایه ته کانی په روره دگاریان باوه ر دینن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَرْجَاهُ لَا يَشْرِكُونَ﴾ وه ئه و که سانه ش که هاو به ش بۆ په روره دگاریان دانانن ﴿

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءً آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجُونَ ﴿٦٥﴾
أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَا تَكِلْفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٦٧﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلُ مِّنْ دُونِ ذَلِكَ
هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿٦٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
يَجْعَرُونَ ﴿٦٩﴾ لَا تَجْعَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِّنَّا لَا تَنْصَرُونَ ﴿٧٠﴾ قَدْ كَانَتْ
ءَايَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ ﴿٧١﴾
مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَمِرَاتِ تَهْجُرُونَ ﴿٧٢﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ
جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٣﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ
فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٧٤﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ
عَنْ ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رَبُّكَ خَيْرٌ
وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٨﴾
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكْبِتُونَ ﴿٧٩﴾

﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءً آتًا﴾ وه ئه وه که سانه ی که ده بیه خشن ئه وه ی (له زه کات و خیر ده بی) بیه خشن ﴿وَقُلُوبُهُمْ
وَسِجَّةٌ﴾ له کاتیکدا دلیان ده ترسی (ده له رزی) ﴿أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ﴾ له بهر ئه وه ی دلنیا بۆ لای بهر وه رد گاریان
ده که پێنه وه ﴿أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَرَاتِ﴾ ئا ئه وانه (که خاوه نی ئه وه سیفه تانه بوون باسکران) به له ده که ن
له ئه نجامدانی چاکه کاندایا ﴿وَهُمْ لَهَا سَاقُونَ﴾ وه ئه وان بۆ چاکه کردن له پێشن ﴿وَلَا تُكَلِّفُ نَفْسًا وِزْرًا﴾ وه کتیبیکمان
وه ئیمه ئه رکه ناخه بینه سه ر هه یج که س به قه ده ر توانای خو ی نه بی ﴿وَلَدَيْنَا مِكْتَبٌ بِطُورٍ بِالْحَقِّ﴾ وه کتیبیکمان
له لایه (کرده وه ی هه موو به نده کانی تیدایه) که به راست و دروستی ده دو ی ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه هه یج سته مینک
له وان نا کر ی ﴿بَلْ قُلُوبُهُمْ﴾ به لām (بی پروایان) دلّه کانیان ﴿فِي غَمَرٍ مِّنْ هَذَا﴾ له بی نا گایی و نه زانی دایه له م
(کتیب و نامه ی کرده وه) ﴿وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ﴾ وه ئه وان چهن د کرده وه ی خرابی تریان هه یه جیا وازه
له کرده وه ی با وه پداران ﴿هُمْ لَهَا عَمَلُونَ﴾ که ئه وان هه میسه ئه نجام ده ریانن ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَهْلُ بَحْرٍ مِّنْهُم
أَخَذُوا مِرْمَازَهُمْ بِالْعَدَائِ﴾ که سه رزا به سه ر که و ره خوش گوزه رانه کانیاندا دینن (له دونیادا) ﴿إِذَا هُمْ يَخْرُجُونَ﴾
له نا کا ودا ئه وان ده س ده که ن به هاوار و پارانه وه ﴿لَا يَخْرُجُوا إِلَيْكُمْ﴾ (بی یان دهوتری) ئه مر و هاوار مه که ن
﴿إِنَّمَا مِتَّالْتَصِرُونَ﴾ به راستی ئیوه له لایه ن ئیمه وه یار مه تی نا درین ﴿فَذَكَاتُ الْعِثْرِ عَلَىٰكُمْ﴾ بینگومان
(پیشتر) ئایه ته کانی من ده خو ترایه وه به سه ر تاندا ﴿فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنكَبُونَ﴾ به لām ئیوه به دوای
خو تاندا پاشه و پاش ده که پانه وه ﴿مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ﴾ له بهر امبه ر ئه وه (قورئانه) دا خو تان به که و ره ده زانی
﴿سَمِعُوا نَجْوَىٰ جُرُومٍ﴾ شه و گارتان ده بر ده سه ر به گالته کردن و قسه ی ناشرین و وتن (به ئایه ته کانی ئیمه) ﴿وَلَمَّا
أَقَامُوا يَتَرَوْا الْقَوْلَ﴾ ده ی ئایا ئه وان (قوره یش) بیران له م قورئانه نه که رد ئه وه ﴿أَمَّا جَهَنَّمُ﴾ یاشتیکیان
بۆ هاتو وه ﴿مَا تَرَيَاتْ أَبَاءَهُمْ وَالْأَوَّلِينَ﴾ که بۆ باو و بابیره پشینه کانیان نه هاتو وه ﴿أَلَمْ تَرَ يَتَرَوْا سُلُوكَهُمْ
يَا بَيْتَ مَبْرَهَ كِيَانِ نَه ناسیو وه ﴿فَهُمْ لَهُمْ مَنكُرُونَ﴾ به وه هۆیه وه ئه وان دان به پیغه مبه رایه تیه که یدا نا ئین
﴿أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ﴾ یاده ئین ئه وه (پیغه مبه ره) شیته ﴿بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ﴾ (نه خیر وانی یه) به لکو حق
و راستی بۆ هیتان ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ﴾ به لām زۆر به یان بو غزینه ری حق و راستین (رقیان لییه تی)
﴿وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه ئه که ره حق و راستی شو ین هه وا و ئاره زوی ئه وان بکه و تابه ﴿لَفَسَدَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ﴾ ئاسمانه کان و زهوی و هه موو ئه وانه ی تیا یاندا یه ده شیوان و تیک ده جوون
به سه ر یه کدا ﴿بَلْ أَتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ﴾ به لکو ئیمه قورئانیکیان بۆ هیتان که هۆی یادخسته وه (و سه ره رزی)
یه بۆ ئه وان ﴿فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهُمْ مُّعْصُونَ﴾ به لām ئه وان له بیر خسته وه (و سه ره رزی) خو یان پشیکه رن ﴿وَلَمَّا
أَمَرْتَهُمْ حَتَّىٰ﴾ یا داوای پاره و خه رج له وان ده که یت (له بهر انبه ر بانگه وازه که ت دا بۆیه باوهر
نا هینن) ﴿فَخَرَجَ رَيْكَ خَيْرٌ﴾ ئه وه به خشش و رۆزی بهر وه رد گارت چاکتره (بۆ تۆ ئه ی موحه ممه د ﷺ)
﴿وَهُوَ خَيْرٌ مِنَ الرِّزْقِ﴾ وه خوا چاکترینی رۆزی ده رانه ﴿وَأَنَّكَ لَتَظُنُّوهُمْ﴾ وه به راستی تۆ ئه وان بانگ ده که یت
﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رینگای راست ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه بینگومان که سانی که باوهر یان
نییه به رۆزی دوایی ﴿عَنِ الصِّرَاطِ لَنُنَكِّرُ﴾ له م رینگا راسته لاده رن ﴿

* وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُوفُ فِي طُغْيَانِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ
 وَمَا يَضُرُّهُمْ ۖ وَحَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
 إِذَاهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٦﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
 وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ
 اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٩﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ
 الْأَوَّلُونَ ﴿٨٠﴾ قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِذْنَا
 لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨١﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ
 إِن هَذَا إِلَّا أَلْهَاءٌ أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٢﴾ قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ
 فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٣﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٨٤﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
 الْعَظِيمِ ﴿٨٥﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٦﴾ قُلْ مَنْ
 بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ
 كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٧﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿٨٨﴾

﴿وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ﴾ وه نه گهر ره حم به وان (بت بهرستانی قوره یش) بکهین ﴿وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ صُرُّهُ﴾ وه نهو ناخوشی و به لایه ی له سهریان بوو لایهین و هه لیگرین (که بریتی بوو له برستی بوماوه ی حهوت سال) ﴿الَّذِينَ أَطْعَمْنَاهُمْ يَوْمَهُمْ﴾ (نهك بیر ناکه نه وه) بیگومان له سه رکه شی خو یان دار و ده چن و به سه ر گهر دانی ده میتنه وه ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه نه وانمان تووشی سزا و نازار کرد (تا هوش بکه نه وه) ﴿فَمَا اسْتَكَاثُوا لِلْزَّبْحِ﴾ به لام نه وان (له بهر انبه ر) پهروه رد گاریاندا نه خو یان به که م زانی (ملکه چ بوون بوی) ﴿وَمَا يَنْصَرُّونَ﴾ وه نه هانا و نزیان (بوخوا) ده بن له کاتی ناره حه تی دا ﴿حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا﴾ (به رده وام بوون له سه ر حالی خو یان) تاکاتی دهر گایه کمان بو کرد نه وه ﴿وَأَعَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ که سزابه کی زور سه ختی هه بوو ﴿إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسُوٓنَ﴾ ئیتر کتوپر له ویدا بی ئومید بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه نهو (خوا) زاتیکه دروستی کرد وه بو ئیوه گوی و چاوو دل ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ سو یاسی نهو ناکه ن زور که م نه بی ﴿وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نهو (خوا) زاتیکه ئیوه ی (دروست کرد وه و) بلاوی کرد نه ته وه به زه ویدا ﴿وَالَّذِينَ يُخَشِّرُونَ﴾ وه هه ر لای ئه ویش کوده کرینه وه (له روژی دوایدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ وه نهو (خوا) زاتیکه ده ژینی و ده مرینی ﴿وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه حیواو زی شه وو روژی هه ره به ده ست نه وه ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی ئایا ئیوه بیر ناکه نه وه؟ ﴿بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالُوا﴾ (نه خیر بیر ناکه نه وه) به لکو نه وان هه ر نه ویهان ده ووت که پیشوه کانیا ن ده یان ووت ﴿قَالُوا أَمْ دَامَنَا﴾ ده یان ووت ئایا کاتی که مر دیبن ﴿وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا﴾ و بووین به خو ل و ئیسکی (رزیوو) ﴿أَمْ نَأْتِ الْمَبْعُوثُونَ﴾ ئایا ئیمه (جاریکی تر) زیندوو ده کرینه وه ﴿لَقَدْ رُعدْنَا نَحْنُ وَآبَاءُ وَأَهْلَانَا﴾ سویند به خوا بیگومان ئهم به لینه به ئیمه و باوو بابیر انمان درابوو ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له مهو پیش ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرٌ الْأَوَّلِينَ﴾ ئهم (به لینه نه) هیه چ نه جگه له نه فسانه ی (قهه ی پرو پوچی) پیشوه کان ﴿قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا﴾ (ئه ی موحه مه د) بلی زهوی و نه وه ی له ناویدا به ه ی کی یه؟ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه شت ده زانن ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ بیگومان ده لین (هه مووی) ه ی خوا به ﴿قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ بلی ده ی ئایا بییر ناکه نه وه ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّعَةِ﴾ بلی ئه ی کی پهروه رد گاری حهوت ئاسمان ﴿وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ و پهروه رد گاری عهرشی گه وره به ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ بیگومان ده لین (هه مووی) ه ی خوا به ﴿قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ بلی ده ی ئایا خو تان نابار یزن (له خوا ناترسن) ﴿قُلْ مَنْ يَدْعُو مَلَكَتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ بلی کی فهران په وایی هه موو شتیکی به ده سه ته ﴿وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ﴾ وه به نای (هه موو لایهك) ده دات و کهس لهو په نا نادریت ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه شت ده زانن ﴿سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ بیگومان ده لین (هه موو نه وانه) ه ی خوان ﴿قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ﴾ بلی که واته ئیوه چو ن سیحر و جادو وتان لی کراوه (که ئایی خوا به ناحق ده زانن له گه ل دان ناتان به هه موو راستی به کانیدا) ﴿۸۸﴾

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ
 وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا الذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ
 وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾
 عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ
 إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
 ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا عَلَى أَنْ تُرِيكَ مَا نَعُدُّهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ أَدْفَعْ بِأَلْيِ
 هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُلْ رَبِّ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ
 يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
 ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا
 كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾
 فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ
 ﴿١٠١﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ
 خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
 خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

﴿بَلْ أَتَيْنَاهُم بِأَقْوَمٍ﴾ (نه خیر وانی یه) به لکو ئیمه راستیمان بۆ هیتان ﴿وَأَنَّهُمْ لَكَذِبُونَ﴾ وه بیگومان نهوان دروزن ﴿﴿ مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ﴾ خوا هیچ پۆله یه کی بۆ خوی بریار نه داوه ﴿وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ﴾ وه هیچ بهرستراویکی تری له گه لدا نه بووه ﴿إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ﴾ (ته گهر بهرستراوی تری له گه لدا بوايه) نه و کاته ههر بهرستراویک چی دروست کردووه (بۆ خوی) ده برد ﴿وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ وه هه ندیکیان زال ده بوون به سهر هه ندیکی تریاندا ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ خوا پاک و بیگهرده له وهی نهوان ده بلین ﴿﴿ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانای هه موو نهی و ناشکر اکانه ﴿فَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ وه بهرزو بلنده له وهی که نهوان (بت بهرستان) ده یکه نه هاو به شی ﴿﴿ قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي﴾ (ئه ی موحه ممه د ﴿بَلَىٰ﴾ بلی ئه ی پهروه ردگارم ته گهر هه نیشانم ده دیت ﴿مَا يُوعَدُونَ﴾ نهو سزایه ی که بهوان بهلین دراوه ﴿﴿ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي﴾ ئه ی پهروه ردگارم مه مخهره ﴿﴿ فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ پرزی گه لی سته مکارانه وه ﴿﴿ وَإِنَّا عَلَىٰ أَن نُّرِيكَ مَا وَعَدُوكُمْ لَقَدْ رُؤُونُ﴾ وه بهراستی ئیمه به توانین نهو بهلینه ی (سزای) بهوانمان داوه نیشانته بدهین ﴿﴿ أَدْفَعْ بَالِي هِيَ أَحْسَنُ النَّسِيئَةِ﴾ به جوانترین و چاکترین شینوه بهرگری بکه له خراپه ﴿﴿ تَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ﴾ ئیمه ئاگادارترین به وهی نهوان ده بلین (به خو و تاینه که ت) ﴿﴿ قُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ﴾ وه بلی ئه ی پهروه ردگارم به پنا ده گرم به تو ﴿﴿ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ له خه تهره و (پالنهرو) وه سهو سه ی شه ی تانه کان ﴿﴿ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونُ﴾ وه بهنات پنی ده گرم له وهی (شه ی تانه کان) ناماده بن لام (سه رم لی بشیوینن) ﴿﴿ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ (بی بر وایان وه ک خو یان ده میننه وه) هه تا کاتی مردن دیت بۆ ههر کامیان ﴿﴿ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ نهو ساه له ی ئه ی پهروه ردگارم بمگیره وه (بۆ دونیا) ﴿﴿ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ به لکو کر ده وهی چاک بکه م (له بری نه وهی نه مکرده) لهو ته مه نه ی له ده ستم چوو ﴿﴿ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا﴾ نه خیر بیگومان نه مه ی (که ده بلیت) ته نها قسه یه که نهو ده بلی (ته گهر بگهر یته وه بۆ دونیا ههروه ک جاران ده بیت) ﴿﴿ وَمَنْ وَّرَائِهِمْ بَرَزَخُ﴾ وه له پیشیاننه وه بهرزه خیک (به ره ستيك) هه یه ﴿﴿ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ تا نهو پۆزه ی زیندوو ده کرینه وه ﴿﴿ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ ته مجا کاتی فوو ده کری به شه پوردا ﴿﴿ فَلَا أَسْأَلُ بِبَيْنِهِمْ يَوْمَئِذٍ﴾ لهو پۆزه دا هیچ خرما یه تیه ک نامینی له نیوانیاندا ﴿﴿ وَلَا يَسْأَلُونَ﴾ وه پر سیاری به کتری ناکه ن ﴿﴿ فَتَنْ نَقُوتُ مَوَازِينُهُ﴾ ته مجا ههر که سی کیشراوه (چاکه) کانی قورس بیت ﴿﴿ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نهو ته وانه پزگارو سهر که وتوون ﴿﴿ وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه که سی کیشراوه (چاکه) کانی سووک بیت ﴿﴿ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿﴿ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ زیانان له خو یان داوه، خو یان دۆراندوو ﴿﴿ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له دۆزه خ دان بی برانه وه ﴿﴿ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ﴾ (ئاگری دۆزه خ) دم و چاویان ده سو تینی ﴿﴿ وَهُمْ فِيهَا كَالْعِجُونِ﴾ وه موویان له ئاگری دۆزه خ دا لیویان هه لقر چاوه و دانه کانیان ده رکه وتوووه ﴿﴿

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ فَكَفُّهُمْ بِهَا تَكْذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا
 رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا
 أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا
 وَلَا تُكَلِّمُونَ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
 فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ
 سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾
 إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿١١١﴾ قُلْ
 كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ
 يَوْمٍ فَسْئَلُ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾ قُلْ إِنْ لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ
 كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَوْحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ
 إِلَيْنَا لَا تَرْجِعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ ءَا فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
 الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

﴿أَلَمْ تَكُنْ أَتَىٰ تُنَالِي عَلَىٰ كُنْ﴾ (بیان ده و تریث) ئایا ئایه ته کانی من له دونیادا به سه ر تاندا نه ده خو یترا به وه؟
 ﴿فَكُنْ يَهَانُكَ بُوت﴾ که چی ئیوه به در و تان ده زانی و ئیمانان بی نه ده هینا ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ (له وه لامدا)
 ده لئین ئهی پهروه ردگاری ئیمه ﴿عَلَّتْ عَلَيْنَا شَفْرَتُنَا﴾ به دی و خرابی خو مان زال بوو بوو به سه رماندا
 ﴿وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ﴾ وه ئیمه که سانیکی گو مر ابووین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ ئهی پهروه دگار مان
 لهم (دوزه خه) ده رمان بیته ﴿فَإِنْ عُدْنَا فَنَاظِلُ قُلُوبِ﴾ جا نه گهر جاریکی تر گه راپینه وه (بو بی باوه ری)
 ئه وه به راستی ئیمه سته مکارین ﴿قَالَ اسْكُوبْ فِيهَا وَلَا تَكْمُونُ﴾ وه (خوا) ده فهر موی: به ری سوایی
 بمیننه وه له دوزه خدا و هیچ قسه به کم له گه لدا مه که ن (إخسأ: بۆ سه گ به کاردی کانی ده ری ده که یت
 و پئی ده لئیت چغه) ﴿إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي﴾ بیگومان له دونیادا کو مه لیک له به نده کانی من
 ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا أَمَّا﴾ ده یان ووت ئهی پهروه ردگار مان ئیمه باوه رمان هینا وه ﴿فَأَغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾ ده ی لی مان
 خوشبه و ره حمان بی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ﴾ چونکه تو چاکترینی میهر بانانی ﴿فَاتَّخَذُوا هُوَ
 سِخْرًا﴾ که چی ئیوه گالته تان به وان ده کرد ﴿حَتَّىٰ اسْوَكُ دُنْكَرِي﴾ تا (ته و گالته کردنه تان به) ته وان یادی
 منی له بیر بر دنه وه ﴿وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَصْحَكُونَ﴾ وه ئیوه هه می شه به وان پنده که نین ﴿إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ﴾
 بیگومان ته مر و پاداشتم دا و نه ته وه ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ به هو ی خو گر ییانه وه ﴿أَنَّهُمْ هُمُ الْفَازُونَ﴾ به راستی
 هه ر ته وان سهر که و تو و ﴿قُلْ كَلِمَاتٍ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ﴾ (خوا) ده فهر موی: چهند سال له سه ر
 زه وی دا مانه وه؟ ﴿قَالُوا لَيْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ﴾ (له وه لامدا) ده لئین روژیک یا که متر له روژیک ماینه وه
 ﴿فَقَتَلَ الْعَادِينَ﴾ له و (فریشت) انه بیر سه که زمی ر یارن ﴿قُلْ إِنْ لَيْسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (خوا) فهر موی
 نه ما و نه ته وه ما و نه کی که م نه بیت ﴿لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر به راستی ئیوه ده تان زانی؟ ﴿وَأَن
 أَحْبَبْتُمْ أَمَّا خَلَقْنَاكُمْ عِبَادًا﴾ ئایا ئیوه گو مان تان و ابو وه که بیگومان ئیوه مان به بی هو ده دروست
 کردو وه ﴿وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَأَتُرْجَعُونَ﴾ وه بیگومان ئیوه نا گه رینه وه بۆ لای ئیمه ﴿فَقَتَلَ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقَّ﴾
 جا به رزو بلندی بۆ خوی پاشای راست و ره و ا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رستر او یتک نی به جگه له و
 ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ که پهروه ردگاری عهرشی به ریزو به رزه ﴿وَمَنْ يَدْعُ﴾ هه ر که س به رستی
 ﴿مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ به رستر او یتکی تر له گه ل خوادا ﴿لَا يَرْهَنُ لَهُ دِينَ﴾ که هیچ به لگه به کی نه بی
 له سه ر ته و (په رسته) ﴿فَاتَّخَذَ حَسْبَهُ عِنْدَ رَبِّهِ﴾ ته وه به راستی لیتر سینه وه ی ته نها لای پهروه ردگاری تی
 ﴿إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ بیگومان کافران رزگار نابن ﴿وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ)
 بلی ئهی پهروه ردگار م لیم خوش به و ره حمان بی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ﴾ وه تو (خوا به) چاکترینی
 میهر بانانی ﴿۱۱۸﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿سُورَةُ النُّورِ﴾ ئەمە سورەتێکە ئێمە نارومانەتە خوارەوہ ﴿وَقَرَّضْنَاهَا﴾ و فەرزمان کردوہ (گوێراپەلێ بریارەکانی) ﴿وَأَنْزَلْنَاهَا﴾ وە لەو (سورەتە) دا هێناومانەتە خوارەوہ ﴿آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ ئایەتە پروونەکان ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەوێ ئێوە بیر بکەنەوہ ﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي﴾ ژن و پیاوی زیناکەر ﴿فَأَجْلَدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ﴾ هەریەکیکیان سەد دار (شەلاق) یان لێ بدەن ﴿وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ﴾ وە بەزەیی هاتنەوستان پێیاندا (ژن و پیاوی زیناکەر) نەتان گری ﴿فِي دِينِ اللَّهِ﴾ لە (جێ بەجێ کردنی) فەرمانی خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ ئەگەر ئێوە باوەڕتان هەبە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بەخوا و بەروزی دواپی ﴿وَلْيَشْهَدْ عَذَابُهُمَا﴾ وە با ئامادە ی بێینی سزادانی ئەو دووانە بن ﴿طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کۆمەتێک لەباوەڕداران ﴿الَّذِينَ لَا يَنكِحُوا الزَّانِيَةَ أَوْ الْمُشْرِكَةَ﴾ پیاوی زیناکەر مارە ناکات تەنھا ئافەرەتی زیناکەر و ئافەرەتی موشریک نەبێ ﴿وَالزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ﴾ وە ئافەرەتی زیناکەر مارە ی ناکات پیاوی زیناکەر یا پیاوی موشریک نەبێ ﴿وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئەو (مارە کردن و شوو کردن بەزیناکەر) یاساغ کراوہ لەسەر ئیمانداران ﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ﴾ وە ئەوانە ی کە بوهتانی (زینا) دەکەن بۆ ئافەرەتانی داوێن پاک ﴿فَرَّجْنَا لَهُمُ الْوُجُوهَ شُهُودًا﴾ لەپاشان چوار شایەت ناهێن (لەسەر راستی بوهتانه کەیان) ﴿فَأَجْلَدُوا كُلَّ مَن يَزْنِي جَلْدَةً﴾ ئەوہ هەشتا دار (شەلاق) یان لێ بدەن ﴿وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا﴾ ئێتر هەر گیز شایەتیان لێ وەر مە گرن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ وە ئەوانە لەسنوور دەر جوون ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ جگە لەوانە ی کە دوا ی ئەوہ تەو بێ دەکەن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و کردەوہ یان چاک دەکەن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئەوسا بەراستی خوا لیخۆش بووی بەبەزەیی یە ﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ﴾ ئەو (پیاوانە ی) بوهتان بۆ خێزانە کانیان دەکەن ﴿وَلَوْ يَكُن لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ﴾ وە بێجگە لەخویان هیچ شایەتیکیان نی یە ﴿فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ﴾ ئەوہ شایەتی دانی هەریەک لەوانە (بەم جوړەبە) ﴿أَن نَّشْهَدَ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ﴾ کە چوار سوێند بەخوا بخوات کە بێگومان ئەو لەراستگۆیانە (کە دەلێت خێزانە کەم بێنۆه زینای کردوہ) ﴿وَالْخَمْسَةُ أَن لَعْنَتُ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ وە لەپێنجەم جار دا بلی نەفرینی خوا لەسەر ئەو بێ ﴿إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ ئەگەر درۆزن بێ ﴿وَيَذَرُوهَا الْعَذَابَ﴾ ئەو ئافەرەتەش (کە تاوان بار کراوہ لەلایەن مێردە کە یەوہ) سزای (زینای) لەسەر لادەبات ﴿أَن شَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ بەمە ی کە چوار جار سوێند بەخوا بخوات کە بێگومان مێردە کە ی لەدرۆزنانە (درۆ دەکات) ﴿وَالْخَمْسَةُ أَن غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ وە لەپێنجەم جاردا (بلیت) خەشمی خوی لەسەر بێ ئەگەر مێردە کە ی لەراست گۆیان بیت ﴿وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ وە ئەگەر بەهرەو بەزەیی خوا نەبوایە بەسەر تانەوہ (هەر کام لەو پیاو و ئافەرەتی باسکران درۆزن بن خوا دەری دەخست و سزای دەدا لەدونیا دا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ﴾ وە بێگومان خوا گیرا کەری پەشیمانی و کار دروستە ﴿

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ
 هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى
 كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
 وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأْنِفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ وَلَوْلَا
 جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ
 عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
 إِذْ تَقَوَّيْتُمْ بِهِ السُّبُتَ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ
 وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
 قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَنَكَ هَذَا بُهْتَنٌ عَظِيمٌ
 ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾
 وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا
 فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
 خُطُوتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
 فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَمَا زَكَّى مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ
 اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتِلُ أُولُو الْفَضْلِ
 مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ
 لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ
 الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعْنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا
 كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَ يَدْفَعُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ
 اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾ الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ
 لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ
 أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
 وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى باوەرتان ھیتاوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ بەدواى ھەنگاوه کانی شەیتان دا مەرۆن ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه ھەر کەس شوین ھەنگاوه کانی شەیتان بکەوئ ﴿قَاتِلْهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ چونکە بەراستی شەیتان فەرمان دەکات بە کاری زۆر ناشیرین (زینا) و خراپە ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ ئەگەر بە ھەرەو میھرەبانى خوا نەبوايە بەسەر تانەوہ ﴿مَا كُنْتُمْ مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا﴾ ھەر گیز کەسى لە ئێوە بوخت و پاك نەدەبو وە ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنِ يَشَاءُ﴾ بەلام خوا ھەر کەسى بوئ (شیاوێ) پاكی دەکاتەوہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وە خوا بیسەری زانایە. ﴿وَلَا يَأْتَلِ﴾ باسوێند نەخوئ ﴿أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ﴾ ئەوانەتان کەخواوەنى چاکە و سەر وەت و سامانن ﴿أَنْ يُؤْتُوا﴾ کەیار مەتى نەدەن ﴿أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بەخزمان و ھەژاران و کۆچەران لە پێناوی خوادا ﴿وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا﴾ دەبالی بوور دەبن و چاوبۆشی بکەن ﴿أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ئایا پێتان خوئ نە خوا لێتان خوئ ببئ ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وە خوا لیخوئ بوو و میھرەبانە. ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَبْغُوا﴾ بێگومان ئەوانەى ﴿يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ بوھتانی زینا دەکەن بوئ ئاھرەتانی داوین پاكی بئ ئاگای ئیماندار ﴿لَعَنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ نەفرینیان لیکراوہ لەدو نیا و ئاخیرەت دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وەبوئان ھەییە سزای زۆر گەورە ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ﴾ پۆزیک (دی) شایەتى ئەدات لەسەریان ﴿أَلَيْسَتْ لَهُمْ نِسَاءٌ وَأَوْلَادُهُمْ﴾ زمانیان و دەست و قاجەکانیان ﴿بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بەو کردەوانەى کە کردوویانە ﴿يَوْمَئِذٍ﴾ لەو پۆژەدا ﴿يُوقِفُهُمُ اللَّهُ دِيْنَهُمُ الْحَقَّ﴾ خوا پاداشتی تەواوی کارو کردەویان بەراستی و داد گەرانەوہ دەداتەوہ ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ﴾ وە ئەو کاتە دەزانن بەراستی ھەر خوا ھەقى ئاشکرا و دیارە (بوخوئ و سیفات و کرداری) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْخَبِيرُ﴾ (واپاستە) ئاھرەتانی ناپاک بو پیاوانی ناپاک ﴿وَالْخَبِيرُونَ لِلْخَبِيرَاتِ﴾ وە پیاوہ پیسەکان بوئ ئاھرەتە پیسەکان ﴿وَالْظَّالِمُونَ لِلظَّالِمَاتِ﴾ وە ئاھرەتە پاكەکان بوئ پیاوہ پاكەکان ﴿وَالظَّالِمُونَ لِلظَّالِمَاتِ﴾ وە پیاوہ پاكەکان بوئ ئاھرەتە پاكەکان ﴿أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ﴾ ئەو پاكەنەبەرى کراون لەو (تۆمەتانە) ی ناپاکان دەلێن ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ بوئەو پاك و چاکانەییە لیسووردن و پۆزی چاک و پیروز (بەھەشت) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەو کەسانەى پڕواتان ھیتاوه ﴿لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ﴾ مەچنە ھېچ مالیک جگە لەمالە کانی خوئان ﴿حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا﴾ ھەتا پرس دەکەن (بەخواوەنەکانیان) ﴿وَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا﴾ وە (دواى ئەوہى مۆلەت دران) سەلام بکەن لەخواوەن مالە کە ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئەوہ چاکترە بوئان ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بوئ ئەوہى پەندو

ئامۆژگاری وەرگرن ﴿٧﴾

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا
أَرْوَاحَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنْ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾
وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
أَرْوَاجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبَنَّ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءَ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ إِخْوَانَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّبِيعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

﴿إِن لَّمْ يَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا﴾ ئە مجانه گهر که ستان نه دی تیايدا ﴿فَلَا تَدْخُلُوهَا﴾ ئە وه مه چنه ژوره وه بۆئه وماله
 ﴿حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ﴾ هه تا مۆله ت نه درين ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ﴾ وه ئە گهر پستان ووترا ﴿أَرْجِعُوا فَرَجِعُوا﴾
 بگه پرينه وه ئە بى بگه پرينه وه ﴿هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ﴾ ئە وه چاکتر و پاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾
 وه خوا زانايه به هه موو ئە وه کرده وانه ی ده بکه ن ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ هيچ گونا هیکتان له سه ر نيه
 (گونا هبار نابن) ﴿أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا﴾ که به چنه ئە و ما لانه ی ﴿غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ﴾ که سى تيدا
 نيسته جى نى به و کهل و به لى خو تانى تيا بيت (وه ک ئوتيل) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوا ده زانى ﴿مَا تُبْدُونَ
 وَمَا تَكْتُمُونَ﴾ به وى ئاشکرای ده کهن و به وه يشى ده يشار نه وه ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ (ئە ی موحه ممه د
 ﷻ) بلى به پياوانى ئيماندار ﴿يَغْضَوْنَ أَعْيُنَهُنَّ﴾ چاوى خو يان (له سه ير کردنى نامه حره م) داخه ن
 و بپاريزن ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْجُوهُنَّ﴾ وه عه وره تيان (له داوین پيسى) بپاريزن ﴿ذَلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ﴾ ئە وه چاکتر
 و پاکتره بۆ ئە وان ﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا صَنَعُونَ﴾ بيگومان خوا ئاگايه به هه موو کرده وه يه ک ده ديکه ن
 ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه بلى به ئافره تانى ئيماندار يش ﴿يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَرِهِنَّ﴾ چاويان داخه ن
 و بپاريزن (له سه ير کردنى نامه حره م) ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْجُوَهُنَّ﴾ وه عه وره تيان بپاريزن (له داوین پيسى)
 ﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانى خو يان ده رنه خه ن ﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ جگه له وى به ده ره وه يه و دياره
 له جوانى (وه ک دهم و چاويان و ده ستيان) ﴿وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ خُيُودِهِنَّ﴾ وه با سه ر پۆشه کانيان بدن
 به سينگ و به رۆ کياندا ﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانى خو يان ده رنه خه ن (زياد له وى ده ره که ویت)
 ﴿إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ﴾ بۆ مي رده کانيان نه بيت يا باو کيان ﴿أَوْ أَبْنَاءَهُنَّ أَوْ إِخْوَانَهُنَّ﴾ يا باو کى مي رده کانيان
 ﴿أَوْ أَبْنَاءَهُنَّ أَوْ أَبْنَاءَ بُعُولَتِهِنَّ﴾ يا کوره کانيان يا کورپى مي رده کانيان ﴿أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ﴾ يا برا کانيان
 يا کورپى برا کانيان ﴿أَوْ بَنِي أَخَوَانِهِنَّ﴾ يا کورپى خوشکه کانيان ﴿أَوْ سَائِيَهُنَّ﴾ يا ئافره تانى (ئيماندار)
 ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ يا که نيزه که کانيان ﴿أَوَالتَّيَعِينَ غَيْرَ أُولَىٰ الْأَرْبَابَةِ مِنَ الرِّجَالِ﴾ يا ئە و شوين که و ته و
 پياوانه ی که بى نياز ن له ئافره ت (وه ک خز مه ت کار و پير و نه خوش که ئاره زو وى ژن و مي ردايه تيان نيه)
 ﴿أَوْ أَطْفَالٌ الذَّيْنِ لَمْ يَطْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ﴾ يا ئە و منداله کورانه ی که ئاگايان له له ش و (عه وره تى)
 ئافره تان نه بيت (بالغ نه بو بن) ﴿وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ﴾ (ئافره تان له کاتى رۆشتن دا) قاچيان نه دن
 به زه وى دا ﴿لِيَعْلَمَ مَا يَخْفَيْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾ (تا ده نگى خر خال و پاوانه کانيان بيت و) بزانيت به و
 جوانيه ی پيان که شار دو يانه ته وه ﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مو وتان ته و به بکه ن و بگه پرينه وه بۆ لای خوا
 ﴿أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ﴾ ئە ی ئيمان داره کان ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلُدُونَ﴾ تا رزگار و سه ر که و توو بن ﴿١٥﴾

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَن
يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾
وَلَيْسَتَعَفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ
وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ
عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكْرِهُوا
فَتِيَّتَكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ ۚ إِنِ ارْدُنَ تَحْصِنَا ۚ لَّا تَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَن يُكْرِهْهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرِهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ * اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ
الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ
نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي يَوْمٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَن تَرْفَعَ
وَيُذَكَّرَ فِيهَا أَسْمُهُ وَيُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

﴿وَأَنذِرْهُمُ الْآلَتَيْنِ مِنكُمُ﴾ ژن ماره بېړن بؤ بياوانی بئ ژن و ژناني بئ مېړدیش بدن به شوو (مېړد) ﴿وَالصَّالِحِينَ مِنَ عِبَادِكُمُ﴾ هه روه ها نه وانه ی ټيمان دار و چاکن له کؤيله کان (ژنيان بؤ بئين) و که نيزه که کان (يش بدن به شوو) ﴿إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ﴾ نه گهر نه وان هه ژارو که م ده ست بن ﴿يُعْظِمُهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾ خوا له به خشنده ی و به بهر هی خوی ده و له مهنده و بئ نیازيان ده کات ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا (به ماهره) فراوان و زانا و دانايه ﴿وَلَيْسَتُفْقِفُ الَّذِينَ لَا يَحْدُونَ كَحَا﴾ وه ده بئ نه وانه ی که توانای (هر کی) ژن هينانيان نيه پاکژ خويان را گرن ﴿حَتَّى يُعْظِمَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾ هه تا خوا به به ماهره (و پؤزی) خوی بئ نیازيان ده کات ﴿وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِبَابَ﴾ وه نه وانه ی داوای نوسراو ده کهن (بؤ کرپنه وه ی خويان) ﴿مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ له به بنده و که نيزه که کانتان ﴿فَكَاتَبُوهُمْ﴾ نه وه نوسراويان له گله دا بنوسن (بؤ کرپنه وه و نازاد بوونی خويان) ﴿إِنْ عَمِلْتُمْ فِيهِ خَيْرًا﴾ نه گهر خیرتان له واندا به دی ده کرد (که بریتی به له توانای دانی نه و پاره ی نه بئ بيدات به خاونه که ی بؤ نازاد بوونی) ﴿وَأَنذِرْهُمُ مِّنْ مَّالِ اللَّهِ الَّذِي أَتَاكُمْ﴾ وه له و مالیه که خوا به ټيوه ی داوه پنيان بدن ﴿وَلَا تَكْرَهُوا قِتْلَهُمْ﴾ وه که نيزه که کانتان زور لی مه کن (ناچاريان مه کهن) ﴿عَلَى الْإِغَاءِ﴾ له سهر زينا کردن ﴿إِنْ أَرَدَنَ حَصْرًا﴾ نه گهر نه يانو بست داوین پاک بن ﴿لَتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ تا مال و سامانی ژيانی دونياتان ده ست که ویت ﴿وَمَنْ يَكْرِهْهُمْ﴾ جا هه رکس ناچاريان بکات (زوريان لی بکات) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِهِمْ﴾ نه مجا به راستی خوا داوای نه و زور لی کردنه يان ﴿عَنُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ليپورده ی ميهره بانه (به و که نيزه کهانه که به زور زينا يان بئ کراوه) ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ﴾ سویتد به خوا به راستی ټيمه نار دو و مانه ته خواره وه بؤ ټيوه ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ مَبِيتٍ﴾ چهند ټايه ټيکی پروون که ره وه ﴿وَمَثَلًا مِّنَ الْآيِنِ خُلُوفٍ قَلِيلَةٍ﴾ وه چهند نمونو و به سهر هاتی نه و گه لانه ی له پيش ټيوه بوون ﴿وَمَوْعِظَةٍ لِّلْمُتَّقِينَ﴾ هه روه ها په بندو نامؤز گاری بؤ پاريز کاران له خوا ترسان ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ خوا نور و پروناکی به و پرونا که ره وه ی ناسمانه کان و زهوی به ﴿مَثَلُ نُورِهِ﴾ ويته ی پرونا که رده وه ی خوا ﴿كَيْشَ كَوْفٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ﴾ وه ک تاقيتک وايه چرايه کی تيدا بيت ﴿الْمِصْبَاحُ فِي رُجَاةٍ﴾ نه و چرايه ش له ناو شوشه به کدا بيت ﴿الرُّجَاةُ كَأَنَّهَُا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ﴾ نه و شوشه يه ش وه که نه ستيره يه کی گه ش و پر شنگدار بيت ﴿وَقَدْ مِّنْ شَجَرٍ مُّبَرَّكَ زَيْتُونَةٍ﴾ (نه و چرايه) دانه گیر سئ به (پؤنی) دره ختيکی زهيتونی به فبه و بهر که م ﴿لَا شَرْقِيَّةَ وَلَا غَرْبِيَّةَ﴾ که نه پؤزه لاتی بئ نه پؤژ ناوایی بئ (سيهر نايگري نه کاتی هه لهاتی خور نه کاتی ناو ابوونی) ﴿يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ﴾ (پؤنه که ی نه وه ند پاک بيت) نزبکه پؤنه که ی داگیر سئ ﴿وَلَوْ لَمْ تَنَسَسْهُ نَارٌ﴾ با ناگريشی بهر نه که وئ ﴿تُورَعُ عَلَى نُورٍ﴾ پرووناکی له سهر پروناکی (پرووناکی زهيت و پرووناکی ناگر) ﴿يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ﴾ خوا هه رکسی بویت ريتمونوی ده کات بؤ لای پرووناکی (تايینی) خوی ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ لِلنَّاسِ﴾ وه خوا چهندين نمونو ده هينته وه بؤ خه لکی ﴿وَاللَّهُ يَكُلُّ شَيْءًا عَلِيمٌ﴾ وه خوا زانا و ناگداره به مهورو شتيك ﴿فِي يَوْمٍ أَزْدَنَ اللَّهُ﴾ له مز گه وتاينکدا خوا موله تی داوه ﴿أَن تَرْفَعُ﴾ که به گه مهورو پاک راگري (به رزو بلند دروست کریت) ﴿وَيُذَكِّرْ فِيهَا أَسْمُهُ﴾ زيکرو يادی خوی تيدا بکري ﴿يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْأَعْدَا وَالْأَصَالِ﴾ له و

(مز گه وتانه) دا ته سيحاتی خوا ده کهن به به يانيان و ټيواراندا ﴿﴾

رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ
 وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾
 لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا أَوْ يَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
 يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ
 بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا
 وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ ۗ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾
 أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ ۖ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ ۖ
 سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ
 يَرُهَا ۗ وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
 اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ لِثِقَتِهَا إِنَّهَا مُدْطَمَرَةٌ
 فَقَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُخْرِجُ
 السَّحَابَ ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
 خِلَالِهِ ۚ وَيَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِثَالِ جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ
 وَيَصْرِفُهُ ۖ وَعَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سُنَّابُ رِقَّةٍ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

﴿رَجُلًا لَّا تَلْهِيهِ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ﴾ پياوړتياك كه بازرگاني و كړين و فروشتن بى ناگيان ناكات ﴿عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَاقْدَارِ الصَّلَاةِ وَآيَاتِ الزَّكَاةِ﴾ له يادى خواو نويسر كردن و زه كات دان ﴿يَخَافُونَ يَوْمًا﴾ له پوړتياك ده تر سن (پوړى قيامت) ﴿تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ﴾ دل و چاو ه كان تيايدا (ده گورپن و) ثاو ه ورو ده بن ﴿وَيَجْزِيهِمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا﴾ تا خوا پاداشتيان بدانه وه به پاداشتي چاكترينى شه وهى كردويانه ﴿وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه (بيجگه له پاداشته كه يان) له به هرهى خويه وه زيا ده شيان ده داتى ﴿وَاللَّهُ يَزِدُّكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه خوا رزق و روزى (پاداشت) ده دا به هره كه س بيه وى ﴿يَغْيِرُ حَسَابَ﴾ به بى ژمار، بى سنور ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانهى كه بى پروان ﴿أَعْمَلَهُمْ كَسْرًا﴾ كرده وه (چا كه) كانيان وهك سهر ايتك وايه (سهراب تيشكيكه كاتى زور گهر ما له بيا باندا وهك ثاو دپته پيش چاو) ﴿يَقْبِعُهُ﴾ له بيا بانيدا (بريسكه بداته وه) ﴿يَحْسَبُ الظَّمْثَانُ مَاءً﴾ (كه سىكى) زور تينوو به ثاوى ده زانى (له دووره وه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ﴾ (به په له ده روات بوى) كاتى ده گانه لاي ﴿لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا﴾ هيچ به دى ناكات ﴿وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ﴾ (له قيامت كافر) ده بينى خوا ناماده يه له لايدا ﴿فَوَقَدَ حِسَابَهُ﴾ نه مجا خوا به ته ووى پاداشتي (كرده وه كانى) ده داتى ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه خوا به په له وه چه سپانه له لپير سينه وه دا ﴿أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ﴾ يا (كرده وهى بى پروايان) وهك چهند تاريخي كه وايه له ناو ده رياه كى قولدا ﴿يَعْتَمِدُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ﴾ كه شه پؤل له سهر شه پؤل دايو شاييت ﴿مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ﴾ له سهر شو (شه پؤل) يشه وه هور يكي ره شى (باراناوى) بيت ﴿ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ﴾ تاريخي كه كان نيستبنه سهر به كترى ﴿إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا﴾ نه گهر ده ستي ده ريتنى نزيكه ده ستي خوى نه بينيت (له بهر تاريخي) ﴿وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا﴾ جا هره كه س خوا نوورى (ثيمانى) بى نه به خشيبى ﴿فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ﴾ نه وهى پروناكى بيت نيه تى ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثايا نابينى (نازانى) ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بينگومان هه موو نه وانهى له ناسمانه كان و زهوى دان ته سبيحاتى خوا ده كهن ﴿وَالطَّيْرِ صَفْقَاتٍ﴾ هه روه ها بالنده كان كاتى باليان كرده توه (به ناسماندان ته سبيحاتى خوا ده كهن) ﴿كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ﴾ هه ريه كه له مانه نويسر (دوعا) و ته سبيحاتى خوى ده زانى ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾ وه خوا به وهى ده يكه زانا و ناگاداره ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ته نها بو خوا يه خوا نه تى ناسمانه كان و زهوى ﴿وَالِىُّ اللَّهِ الْغَافِرُ﴾ و گهرانه وش هه ر بولاى خوا يه ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثايا نازانى (نابينى) ﴿أَنَّ اللَّهَ يُرْسِلُ سَحَابًا﴾ كه خوا په له هه روه كان ده بات (به ناسماندا) به هياوشى ﴿ثُمَّ يُفْثِنُهُ﴾ پاشان شو (به له هه ر) انه به يه وه ست ده كات به يه كه وه ﴿ثُمَّ يُجْعَلُهُ رِجَامًا﴾ دواتر ده يان خاته سهر به كترى ﴿فَتَرَى الْوَدَّ﴾ نه مجا ده بينى دلپه باران ﴿يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ﴾ له نيسو هه روه كه وه ده بارى ﴿وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جَلَالِ فِيْهَا مِنْ زَكْرٍ﴾ وه له ناسمانه وه له هه روه كان كه وهك كيون ته رزه ده بارينى ﴿فَيَصِيبُ بِرَنِّ شَيْءٍ﴾ نه مجا تووشى زيان ده بى بهم (ته رزه يه) هه ر كه سى خوا بيه وى ﴿وَيَصْرِفُهُ رَعْنًا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه لاي ده دات له هه ر كه سى كه خوى بيه وى ﴿يَكَاذِبُونَ سَبَّابَةً يَدُهَا بِلَا بَصَرٍ﴾ نزيكه پرووناكى و شه وى چه خماخه (ى هه روه) كه (بينى) چاو ه كان بيات ﴿۱۵﴾

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن
يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ
وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ
ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ
يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ آتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ
أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا
كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن
يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَن
يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ
﴿٥٢﴾ *وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن أُمِّرَتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ
لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

﴿يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ خوا شه وو رۆژ ده گۆریت (به کورت و درێژ کردنیان یا به رۆژ بوونه وه شه و داها تن) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له مه دا ﴿لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ به ندیک هه به بۆ خاوه ن ژیری یه کان ﴿وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّلٍّ﴾ وه خوا هه موو زینده وه ریکی له ئاو دروست کردوه ﴿فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ نَطْيَةٍ﴾ نه مچا هه ندی له وانه له سه ر سکی ده روات ﴿وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ﴾ وه هه ندیکی تریان له سه ر دو و قاچ ده روات ﴿وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ﴾ وه هه شیا نه له سه ر چوار پی ده روات ﴿يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه ر چی بوی دروستی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بینگومان خوا ده سه لاتی به سه ر هه موو شتیکدا هه به ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه نار دو مانه ته خوا ره وه ﴿آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ﴾ چه ند ئایه تیکی روون که ره وه ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ وخواش هه ر که سی بوی رینموونی ده کات ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ ریگی راست ﴿وَيَقُولُوا آمَنَّا﴾ وه ئه وانه ده لێن بر ومان هیتا وه ﴿يَا لِلَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا﴾ به خوا وه پیغه مبه رو گویرایه لیمان کردوه ﴿ثُمَّ يَوَلَّىٰ فِرْقٌ مِّنْهُمْ﴾ پاشان کۆمه لیک له وان پشتی تی ده کهن ﴿فَمِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ له پاش ئه وه ی (ووتیان بر ومان هیتا وه) ﴿وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه ئه وانه (له راستیدا) ئیماندار نین ﴿وَإِذَا دُعُوا﴾ وه کاتی بانگ بکری ن ﴿إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بۆ لای (شه ر یه تی) خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بۆ ئه وه ی حو کم بکات له نیاواندا ﴿وَإِذَا فِرْقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ یه کسه ر کۆمه لیک له وانه رو وهر ده گیرن ﴿وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ به لام ئه گهر (له حو کم دانه که دا) حه قه که بۆ ئه وان بیت ﴿يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعَبِينَ﴾ دین بۆ لای (حو کمه که) به وه په ری ملکه چی یه وه ﴿أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ ئایا دلّه کانیا ن نه خوشی تیدا به ﴿أَمْ أَرْبَابًا﴾ یا له گو ماندا بوون ﴿أَمْ يَحْتَفُونَ أَن يَحْيِيَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ رَسُولٌ﴾ یان ده تر سن خوا و پیغه مبه ره که ی ﷺ سته میان لی بکه ن ﴿بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَالِغُونَ﴾ (نه خیر هیچ له وانه نی یه) به لکو ئه وانه هه ر خویان سته مکارن ﴿إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ قسه ی ئیمانداران ته نها ئه مه به ﴿إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتی بانگ بکری ن بۆ لای (به رنامه ی) خوا و پیغه مبه ره که ی ﷺ ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بۆ ئه وه ی بر یارب دات له نیاواندا ﴿أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ که ده لێن بیستمان و گویرایه لێن ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر ئه وانه ن رزگار بووان ﴿وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ جا هه ر که س گویرایه لی خوا و پیغه مبه ره که ی بکات ﴿وَيَخْشِ اللَّهَ﴾ ویتقه ﴿وه له خوا بترسی و خوی له (سه ر پیچی) خوا بپاریزی﴾ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ ئه وه به راستی هه ر ئه وانه سه ر که و توون ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ (دوو رووه کان) سویندیا ن ده خوارد به خوا ﴿جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ﴾ به ئه و په ری سویند خوارد دنیا ن ﴿لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ﴾ که ئه گهر فه رمانیا ن پی بدیه ت (به ده ر چوون بۆ غه زا) بینگومان ده ر ده جن ﴿قُلْ لَا تَقْسِمُوا﴾ بلی: سویند مه خۆن ﴿طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ﴾ ملکه چی و گویرایه لی ئیوه زانرا وه (قسه تان پیچه وانه ی کردار تانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ ئاگاداره به و کرده وانه ی ده بکه ن ﴿۵۳﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
 وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ
 إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى
 لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ
 بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾
 وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
 تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
 وَمَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ وَلَيَشْسُ الْمُصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَيْسَ تَدْرِكُكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ
 ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ
 الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
 وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ طَوْفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ
 كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ بلیٰ فرمانبرداری خواو فرمانبرداری پیغمبر ﷺ بن ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾
 تہ مجا نہ گہر پشتیان ھل کرد ﴿فَإِنَّمَا عَلَیْہِ مَا جُمِلَ﴾ تہو تہو (پیغمبر ﷺ) تہا بہر پر سیارہ لہوی
 دراوہ بہ سہریدا (کہ گہاندنی بہامی خواہ) ﴿وَعَلَیْکُمْ مَا حُمِّلْتُمْ﴾ وہ تہو ہش بہر پرسن لہوی
 دراوہ بہ سہر تاندا (کہ باوہر ہینانہ) ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا تَهْتَدُوا﴾ وہ تہ گہر گوپراہ لہی پیغمبر ﷺ بکہن،
 تہو ہیدایت و ہردہ گرن ﴿وَمَا عَلَی الرَّسُولِ﴾ وہ پیغمبر ہرچی لہ سہر نی یہ ﴿إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ﴾ بیجگہ
 لہ گہاندنی پروون و ناشکرا (ی بہامی خوا) ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خوا بہ لہنی داوہ بہو
 کہ سانہ تان کہ باوہر پان ہیناوہ ﴿وَتَمْلَأُوا الصَّلَاتِ﴾ وہ کردہوی چاکہ کانیاں کردوہ ﴿لَتَسْتَخْلَفَنَّهُمْ﴾
 فی الأرض کہ بیگومان دہیانکاتہ جی نشینی (خہلکی تر) لہزہ ویدا ﴿کَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾
 ھہروہک تہوانی (تیماندارانی) پٹش تہمانی کردہ جی نشین ﴿وَلَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ﴾ وہ تہانہ کہیان
 بؤدہ چہ سپیننی ﴿الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ﴾ تہو (تہانہ) کہ خوا پئی رازی بوہ بویان ﴿وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ﴾
 أَمْنًا وہ ترس و بیمیان بؤدہ گوپی بہ تاسایش و تارامی ﴿يَعْبُدُونَنِي﴾ (لہو کاتہ داتیر) ھہر من
 دہہرستن و ﴿لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾ ہیچ ھاوہ شہہ کم بؤ بریار نادہن ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ وہ ھہر کہس
 بی پروا بی دوا تہوہ (بہدی ہاتنی بہلنہ کان) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ تہو بہ راستی ھہر تہوانہن
 دہر چو و لہرنگہی خوا ﴿وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ﴾ و ہوئیر بہ جی بیتن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وزہ کات بدن
 ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ و گوپراہ لہی پیغمبر ﷺ بکہن ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ تا خوا رہ حمتان پئی بکات
 ﴿لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہو کہ سانہی بی باوہر پان وانہ زانن ﴿مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ لہ تولہی خوا
 رزگاریاں دہبی لہزہ ویدا ﴿وَمَا أُولَٰئِكَ إِلَّا نَجَسٌ مُّسْتَفِئِفُونَ﴾ تہو تہو لہرنگہی خوا
 سہر تہنجامیکی بہ دو خرابہ ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہو کہ سانہی باوہر پان ہیناوہ ﴿لَتَسْتَخْلَفَنَّهُمْ﴾
 دہبی مولہ تتان لی و ہر گرن ﴿الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ تہو کہ سانہی بہندہی تہوہن (بہندہ کانتان)
 ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْعَهْدِ﴾ ھہروہا مندالہ کانتان کہ ہیشتا بالغ نہ بوون ﴿ثَلَاثَ مَرَّاتٍ﴾ لہسی کانتا
 (بؤ چوونہ ژوری نوشتنی زن و میرد) ﴿مَنْ قَتَلَ صَلَوةَ الْفَجْرِ﴾ لہ پٹش نوئری بہیانی ﴿وَحِينَ﴾
 تَصْعُوتِ شَاكِرٍ مِنَ الظَّهِيرَةِ وہ کاتی پوشاکتان دادہنن (لادہبہن لہبہر تان دا) لہ کاتی نیوہرواندا ﴿وَمِنْ﴾
 بَعْدِ صَلَوةِ الْعِشَاءِ و لہباش نوئری عیشا (خہوتنان) ﴿ثَلَاثَ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ﴾ تہم سی کاتہ کاتی خودہر خستہ
 بؤنان دروستہ ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَھُنَّ﴾ دوا تہم سی کاتہ (بی مولہت و ہر گرن) نہ بؤ تہوہ
 نہ بؤ تہوان ہیچ گوناہیک نی یہ (مولہت و ہر نہ گرن) ﴿ظَلُّوْنَ عَلَیْكُمْ﴾ (چونکہ) تہوان زور بہدہورو
 بہر تاندا دین (بؤ خزمہت کردنتان) ﴿بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ تہوہ لہ گہل یہ کتردا تیکہلن ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾
 ثابہ و جوہر خوا پروونی دہ کاتہوہ ﴿لَكُمْ الْآيَاتِ﴾ تہا تہ کانی بؤ تہوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ و ہوا زانانی

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِذُوا كَمَا
 اسْتَعَاذَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
 آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ
 الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ
 ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ
 لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا
 عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ
 أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ
 أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
 مَفَاتِحُهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
 تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَاةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

﴿وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ﴾ وه کاتی که منداله کانتان بالغ بوون ﴿فَلْيَسْتَأْذِنُوا﴾ نهوسا ده بی مؤلته وهر بگرن ﴿كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه کو چۆن کهسانی بیس ئه مان مؤلته تیان وهرده گرت (له هه موو کاتی که دا) ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ئایه ته کانی بو ئیوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای دانایه ﴿وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ﴾ وه ئافره تانی پیرو له کار که وتوو ﴿الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا﴾ نهو ئافره تانه ی ئومیدی شو کر دنیان نه ماوه ﴿فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ﴾ هیچ گونا هیکیان له سه ر نی یه ﴿أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ﴾ که (هه ندیک له) پو شا که کانیا ن لاهرن ﴿غَيْرُ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ﴾ به لام زینته و جوانیا ن دهر نه خه ن ﴿وَأَنْ يَسْتَغْفِرْنَ﴾ خو ئه گهر لاینه به ن و پو شته بن ﴿خَيْرٌ لَّهُنَّ﴾ نهو ه چاکتره بو یان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه ری زانایه ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ کو بر گونا ه ی له سه ر نی یه ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ و شهل گونا ه ی له سه ر نی یه ﴿وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ﴾ ههروه ها نه خو ش گونا ه ی له سه ر نی یه (ئه م جو ره که سانه گونا ه نی یه بو یان نان خو اردن له گهل که سانی سا غدا) ﴿وَلَا عَلَى النَّفْسِ﴾ وه بو ئیوه ش گونا ه نی یه ﴿أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثِيوبِكُمْ﴾ که له ماله کانی خو تان نان بخو ن (مالی مندال و خیزانه کانتان هه ره به مالی خو تان داده نری) ﴿أَوْ ثِيوبِ آبَائِكُمْ﴾ یا (نان بخو ن له) مالی با و کانتان ﴿أَوْ ثِيوبِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ یا مالی دایکا نسان ﴿أَوْ ثِيوبِ إِخْوَانِكُمْ﴾ یا مالی برا کانتان ﴿أَوْ ثِيوبِ أَخَوَاتِكُمْ﴾ یا مالی خو شکه کانتان ﴿أَوْ ثِيوبِ أَعْمَامِكُمْ﴾ یا مالی مامه کانتان ﴿أَوْ ثِيوبِ عَمَّتِكُمْ﴾ یا ماله پوره کانتان (خوشکانی با وک) ﴿أَوْ ثِيوبِ أَخَوَاتِكُمْ﴾ یا مالی خاله کانتان ﴿أَوْ ثِيوبِ خَالَاتِكُمْ﴾ یا مالی پوره کانتان (خوشکانی دایک) ﴿أَوْ مَالَكُمْ مِمَّا تَتَّخِذُونَ﴾ یا نهو مالا نه ی که کیله کانیا ن به ئیوه یه ﴿أَوْ صَدِيقِكُمْ﴾ یا مالی براده رو ها و ریتان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ هیچ گونا هتان له سه ر نی یه ﴿أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا وَأَوْ شَتَاتًا﴾ به کو مهل یا به ته نیا نان بخو ن ﴿فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا﴾ جا کاتی چوونه (هه ر مالیک له) مالان ﴿فَسَلَامُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ نهو ه سه لام له یه کتر بکه ن (له وانه ی که وه ک خو تان وان) ﴿حَيَّاهُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ به سه لام کر دیک له لایه ن خوا وه (هاتو وه) ﴿مَبْرُكَةً طَيِّبَةً﴾ سه لام یکی جوان و چاک و پاک ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ئایه ته کانی بو ئیوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ به لکو ژیریتان بخه نه کار و بیر که نه وه ﴿١١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ
 عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ؕ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
 أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ؕ فَإِذَا أَسْتَأْذَنُوكَ
 لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذِّنْ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
 اللَّهُ ؕ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٣﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ
 بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
 يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ
 أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٤﴾ أَلَا إِنَّ
 لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
 يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ؕ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٥﴾

سُورَةُ الْفُرْقَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعٰمِلِينَ نَذِيرًا
 ﴿١﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
 لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ وَتَقْدِيرًا ﴿٢﴾

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بەراستی ئیمانداران تەنھا ئەوانەن ﴿ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کەبر وایان بەخوا و
 پێغەمبەرە کەمی ھیتاوە ﴿وَوَدَّاعْلَاؤُهُمْ﴾ وە ھەر کاتیک لە گەڵ ئەو (پێغەمبەر ﷺ) دابن ﴿عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ﴾
 لە کاریکی گرتگدا کە کۆیان دەکاتەوہ (وەک غەزاو جومعەو جەژن) ﴿لَا يَذْهَبُونَ حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا﴾ ناپۆن
 بە ھیچ لایە کدا ھەتا مۆلەت لە پێغەمبەر ﷺ وەر نە گرن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُكَ﴾ بێگومان ئەوانە ی
 مۆلەت لی وەر دەر گرن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ ئەوانە کە ساتینک کەبر وایان ھە یە
 بەخوا و پێغەمبەرە کەمی ﴿فَإِذَا أَسْتَأْذِنُكَ﴾ جا ھەر کاتێ ئەوانە داوای مۆلەتیان لی کردیت ﴿لِغُضِّ
 شَأْنِهِمْ﴾ بۆ ھەندێ ئیش و کاری تاییەتی خۆیان ﴿فَإِذَا لَمْ يَشَأْ مِنْهُمْ﴾ ئەو ھەر کامیان خۆت
 ویستت مۆلەتی بدە ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اللَّهُ﴾ وە داوای لیبور دنیان بۆ بکە لەخوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾
 بەراستی خوا لیبور دە ی میھر بەنە ﴿لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ﴾ بانگ کردنی پێغەمبەر ﷺ
 لەناو خۆتاندا دامە نین (نابی) ﴿كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا﴾ وەک بانگ کردنی خۆتان لە یە کتری (دەبیت
 بەریزەو بانگ بکریت وەک ئە ی پێغەمبەر یار سول اللہ ﷺ) ﴿قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ﴾ بەراستی خوا
 دەزانن و ناگادارە بەوانە ی ﴿يَسْتَلُونَ مِنْكُمْ لَوَادًا﴾ لە ئیوہ (بەبێ مۆلەت) لە پەنای خەلکی ترەوہ
 دەر دە چن بە دزییەوہ ﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ﴾ جا بابت رسن ئەوانە ی ﴿يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ﴾ کە پێچەوانە ی
 فرمانی پێغەمبەر ﷺ دە کەن ﴿أَنْ يُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ﴾ کە (لە دنیادا) بە لاو تافیکر دنەوہ یە کیان تووش ببیت
 ﴿أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ یا سزایە کی سەختیان تووش ببی (لە دوا روژدا) ﴿أَلَا إِنَّ اللَّهَ﴾ بیدار بنەوہ
 بەراستی تەنھا بۆ خوا یە ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئەو ی کە لە ئاسمانە کان و زەویدا یە ﴿قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ﴾ بێگومان خوا ناگادارە بەتەواو ی ئەو شتانە ی ئیوہ لە سەرن، وە بەو (کارانە یشی کە دە یکەن)
 ﴿وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ﴾ ئەو روژەش کە دە گەڕێنێنەوہ لای خوا ﴿فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا﴾ ئەوسا ناگاداریان
 دەکاتەوہ بەو کردەوانە ی کردوویانە ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وە خوا بە ھەموو شتێک ناگادارە ﴿﴾

سورەتی ﴿الْفُرْقَانِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناو ی خوای بەخشنەدە ی میھرەبان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي﴾ گەورەو پیرۆزە ئەو زاتە ی ﴿نَزَلَ الْفُرْقَانُ عَلَىٰ عَبْدِهِ﴾ کە فوړقان (قورئان) ی بۆ سەر
 بەندە ی خۆ ی ناردۆتە خواریوہ ﴿لِيَكُونَ لِلْعَامِينَ نَذِيرًا﴾ تا تر سێتەر بیت بۆ ھەموو جیھانیان ﴿۱﴾
 ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئەو زاتە ی کە دەسەلات و مولکی ئاسمانە کان و زەو ی ھی ئەوہ
 ﴿وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا﴾ و ھیچ مندالی بۆ خۆ ی پر یار نە داوہ ﴿وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ﴾ و کەس ھاو بەشی
 نییە لە فەرمانرەوایی و مولک و داریدا ﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وە ھەموو شتێکی دروست کردوہ
 ﴿فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا﴾ وە ئەندازە ی بۆ دیاری کرد (لە ھەموو روویە کەوہ) بە چاکی ﴿۲﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا
إِفْكٌ أَفْتَرْتَهُ وَأَعَانَهُ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءَ ظُلْمًا
وَزُورًا ﴿٤﴾ وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ أَكُتِبَتْهَا فِيهِ تُمْلَى
عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾
وَقَالُوا مَا لِي هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ وَنَذِيرًا ﴿٧﴾
أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ وَجَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٨﴾ أَنْظِرْ
كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾ بَلْ
كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

﴿وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِيَّ إِلَهَةً﴾ بېجگه له خوا چەند پەرستراویکیان بۆ خویان بربار داوه ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا﴾
 که هیچ شتیک دروست ناکەن ﴿وَهُمْ يُخْلُقُونَ﴾ بە لکو خوشیان دروست کراون ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ﴾
 دەسە لاتیان نی یه بۆ خویان ﴿مَرًّا وَلَا تَفْعًا﴾ نە زیان نە سوود و قازاج (بگه یەنن) ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا﴾
 وَلَا حَيَاةً وَلَا شُورًا ﴿هەر وەها مردن و زیان و زیندو و بوونە وە ی خویان بە دەس نییە ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ئەوانە ی که بێ پروا بوون دەیان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا آفَاكُ أَفْتَرْتَهُ﴾ بێگومان ئەم (قورتانە) هیچ نییە
 جگه له درۆیه کی گه وره که موحه ممه د ﷺ هه لئى به ستووه ﴿وَأَعَانَهُ قَوْمُهُ الْخِرُوفُ﴾ وه که سانی تر
 بۆ ئەو (هه لبه ستنه) یارمه تییان داوه ﴿فَقَدْ جَاءَهُ ظُلُمَاتُ وَرُورًا﴾ ئەو به پراستی ئەوانه ستم و بوهتانیکی
 گه وریان کردوه ﴿وَقَالُوا اسْطِطِئْنَا وَتِلْكَ﴾ وه (بێ پروایان) دەیان ووت (ئەم قورتانە) به سه رهات
 و داستانی پێشووه کانه ﴿أَكْتَدَبَهَا﴾ (موحه ممه د ﷺ) داوای کردووه بۆ بنوسن ﴿فَهَيَّئْنَا عَلَيْهِ﴾
 ئەمجا ده خویندریته وه به سه ریدا ﴿بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ به بیانیان و ئیواراندا ﴿قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي﴾
 (ئە ی موحه ممه د ﷺ) بلی زاتی نار دویه تی یه خواره وه ﴿يَعْلَمُ الْغُيُوبَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که هه موو
 نهی ئاسمانه کان و زه وی ده زانیئ ﴿إِنَّهُ كَانَ عَفْوًا رَحِيمًا﴾ به پراستی ئەو (خوا) لیوورده ی
 میهره بانه ﴿وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ﴾ (بێ پروایان) دەیان ووت ئەمە چۆن پێغه مبه ریکه ﴿يَأْكُلُ﴾
 الْقَطْعَامَ ﴿خواردن ده خوات ﴿وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ﴾ وه به بازاردا ده پروات ﴿لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَهُهُ مَلَكٌ﴾ بۆ چی
 فریشته یه ک نه ئیرا وه ته خواره وه بۆ لای ﴿فَيَكُونُ مَعَهُ زَيْدٌ﴾ بۆ ئەو ی له گه لیدا تر سینه ر بێ ﴿وَلَوْلَا﴾
 ﴿وَلَوْلَا﴾ ﴿يَأْكُلُ مِمَّا﴾ یا گه نجینه یه کی (له ئاسمانه وه) بۆ فیری بدرایه ﴿أَوْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا﴾
 یا باخیکی ببوا به لئی بخواردایه ﴿وَقَالَ الظَّالِمُونَ﴾ وه ستمکاران (بێ پروایان) دەیان ووت
 (به ئیمانداران) ﴿إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا﴾ ئیوه ته نه ا شویئ پیاوئکی جادوو لیکراو که وتوون
 ﴿أَنْظِرْ كَيْفَ صَرَفُوا إِلَيْكَ الْآمَثَلَ﴾ سه ر که چۆن نموونه ی (پووج) بۆ تو دیننه وه ﴿فَضْلُوا﴾
 به وه هۆیه وه گو مپرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا﴾ ئیتر ناتوانن ریگای حه ق و پراستی بدۆزنه وه ﴿وَلَوْلَا﴾
 ﴿تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ﴾ گه وره و پیرۆزه ئەو زاته ی ئە گه ر به یه وی (له دونیادا) ﴿جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ﴾
 چاکتر له وه (ی بێ پروایان ده لێن) بۆت ساز ده دات ﴿جَعَلَتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ باخاتیک
 که پروا به کان به ژیریاندا ده پروات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا﴾ وه چەند کۆشک بۆ فه راهه م دینی ﴿وَلَوْلَا﴾
 ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ﴾ (پراست ناکەن وانیه) به لکو ئەوانه باوه ریان به پوژی دوا یی نیه ﴿وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ﴾
 كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ ﴿وه ئیمه ئاماده مان کردووه بۆ که سی باوه ر ی به پوژی دوا یی نه یی ﴿سَعِيرًا﴾ ئاگری
 هه لگیر ساو ﴿﴾

إِذَا رَأَوْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا ﴿١٣﴾
 وَإِذَا أَلْقَا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا
 ﴿١٤﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا
 قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَم جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
 لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
 كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
 يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فِيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي
 هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ
 يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
 وَءَابَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾
 فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
 وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِم مِّنكُمْ نَذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾
 وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
 الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
 لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ؕ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

﴿إِذَا رَأَوْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ کاتى (نهم ناگره) له‌دوره‌وه نه‌وان ده‌بنيت ﴿سَمِعُوا لَهَا تَغِيْطًا وَرَفِيْرًا﴾ نرکه وناله‌ی گر و بلیسه‌ی ده‌بیس (که نیشانه‌ی رق و قینی زوریه‌تی لیان) ﴿وَإِذَا الْقَوْمُ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا﴾ وه‌کاتى فری ده‌درینه جیگایه‌کی تنگ له‌دوزه‌خدا ﴿مُفْرَجِينَ﴾ به‌جووت کراوی ده‌ست و قاج و ملیان له‌کوټ و زنجیر دا (یا له‌شیان به‌کوټ و زنجیر پیکه‌و به‌سراوه) ﴿دَعَوْا هَٰذَا كَذِبًا﴾ له‌ویدا داوای تیاچوون و مردن ده‌کهن ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا﴾ نه‌مړو داوای تنیا مردنیک مه‌کهن ﴿وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيْرًا﴾ به‌لکو داوای مردنی زور بکهن ﴿قُلْ أَذَلَّكَ حَيْرٌ﴾ بلننیا نهمه چاکتره ﴿أَمْ جَهَنَّمُ الْخُلْدُ الَّتِي يُوعَدُ الْمُتَّقُونَ﴾ یا نه‌و به‌هسته‌هه‌میشه‌یه‌ی که به‌لنن دراوه به‌پاريز کاران وله‌خواترسان ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيْرًا﴾ که پاداشت و سهر نه‌نجام و ناکامیانه ﴿لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ له‌و (به‌هسته‌هه) دا هه‌رچیان بوی هه‌یه ﴿حَلِيْلِيْنَ﴾ به‌هه‌میشه‌یی و بی برانه‌وه ﴿كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْنُورًا﴾ نه‌وه به‌لینیکه له‌لایه‌ن په‌روه‌دگار ته‌وه نه‌ولی‌ی به‌رپر سیاره ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ السُّرُّ﴾ وه‌له‌و روزه‌دا خوا نه‌و (بت په‌رست) انه‌کوډه‌کاته‌وه ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له‌گهل نه‌و په‌رستراوانه‌ی که په‌رستوونیان جگه له‌خوا ﴿فَيَقُولُ عَٰتَمٌ﴾ نه‌مجا خوا (به‌په‌رستراوه‌کان) ده‌لننیا نیا ئیوه ﴿أَضَلُّكُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ﴾ نه‌و به‌ندانه‌ی متان گومرا کرد ﴿أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيْلَ﴾ یا خو‌یان پینگای (راستیان) ونکردو گومرا بوون ﴿قَالُوا سُبْحٰنَكَ﴾ (په‌رستراوه‌کان) ده‌لنن پاک و بینگه‌ردی بو‌تو ﴿مَا كَانَ يَتَّبِعِيْ لَنَا﴾ بو‌ئیمه شایسته نه‌بووه ﴿أَن تَخْجَذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَآءَ﴾ که بیجگه له‌تو په‌رستراویک بو‌خومان دا بنین ﴿وَلٰكِنْ مَتَّعْتُهُمْ وَاٰتَاَهُمْ﴾ به‌لام نازو نیعمه‌ت دا به‌نه‌وان و باوو باپیرانیان ﴿حَتَّىٰ سَأَلُوا الَّذِيْ كَرِهَ﴾ هه‌تا (وایان لیهاټ) یادی تو‌یان له‌بیر چوو ﴿وَكَاٰنُوا قَوْمًا مُّٰوَرَا﴾ وه‌نه‌وانه کو‌مه‌لیکی تیاچووی بی‌خیر بوون ﴿فَقَدْ كَذَّبُوْكُمْ بِمَا تَقُولُوْنَ﴾ (خوا به‌بت په‌رسته‌کان ده‌لنن) جا بیگومان په‌رستراوه‌کانتان ئیوه‌یان به‌درو خسته‌وه له‌و قسانه‌ی که ده‌تان کرد ﴿فَمَا تَسْتَطِيْعُوْنَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا﴾ نه‌مجا نه‌ده‌توانن (سزای خوا) له‌خوتان لاده‌ن نه‌ده‌توانن یارمه‌تی (خوا) به‌ده‌س بیتن ﴿وَمَنْ يَّظْلِمِ مِّنْكُمْ﴾ وه‌هه‌ر که‌س له‌ئیه‌و سته‌م بکات (هاو‌هل بو‌خوا دابنن) ﴿نُذِقْهُ عَذَابًا كَثِيْرًا﴾ سزایه‌کی گه‌وره‌ی پی‌ده‌چه‌ژین ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ﴾ ئیمه پی‌ش تو‌هه‌ر کام له‌پی‌غه‌مبه‌رانمان نارد بیت ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ لِيَآكُلُوْنَ الطَّعَامَ﴾ بیگومان نه‌وان خوار دنیان خوار دووه ﴿وَيَمْسُوتُ فِي الْأَسْوَاقِ﴾ و به‌بازار دا روشتوون ﴿وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً﴾ وه‌ئیمه هه‌ندیک له‌ئیه‌ومان کرده‌هوی نا‌قیر دنه‌وه‌ی هه‌ندیکي تر تان ﴿أَنْصِبُوزٌ﴾ نیاا خو‌ده‌گرن ﴿وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيْرًا﴾ وه‌په‌روه‌دگار ت بینایه (به‌هه‌موو

* وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلِيكَةُ
 أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا
 ﴿١١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
 حَجَرًا مَّحْجُورًا ﴿١٢﴾ وَقَدْ مَنَّآ إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
 هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿١٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا
 وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿١٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقُّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمِيمِ وَنُزِّلَ الْمَلَكَةُ
 تَنْزِيلًا ﴿١٥﴾ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
 الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ
 يَلَيْتَنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿١٧﴾ يَوَيْلَ لِي لَيْتَنِي لَمْ
 أَخْذُ فَلَانًا خَلِيلًا ﴿١٨﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
 وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿١٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَذَرُ
 إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٢٠﴾ وَكَذَلِكَ
 جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا
 وَنَصِيرًا ﴿٢١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
 وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٢٢﴾

﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ وه‌ئوانه‌ی که به‌هیوای دیداری ئیمه‌نین (له‌پوژی دواپی دا) ده‌لین
 ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْمَلَائِكَةَ﴾ ه‌ئوه‌ بۆ فریشته‌ناتیردرینه‌ خواره‌وه‌ بۆ سه‌رمان ﴿أَوَرَيْتُنَا رَبَّنَا﴾ یاخود
 به‌روه‌ردگارمان نابینن ﴿لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ه‌ئوانه‌ له‌ده‌رونی خو‌ی‌اندا
 خو‌یان به‌گه‌وره‌ ده‌زانی ﴿وَعَتَوْا عَنْ آيَاتِنَا﴾ وه‌ سه‌ر که‌شیه‌کی گه‌وره‌یان کرد. ﴿يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ﴾
 ه‌وره‌وژی فریشته‌کان ده‌بینن (کاتی مردن یا قیامت) ﴿لَا تُشْرِي يَوْمَئِذٍ الْمُبْرِمِينَ﴾ له‌و پوژده‌دا هیچ
 مژده‌یه‌که‌ بۆ تاوانباران نی‌یه‌ ﴿وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا﴾ وه‌ ده‌لین (به‌نامان بدن) به‌به‌نادانی پاریزراو ﴿وَلَا
 تَقْدِرُونَ عَلَىٰ مَاعْمَلُوا مِنْ عَمَلٍ﴾ هاتین ه‌هر کرده‌ویه‌کیانکرد بوو ﴿فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾ ه‌ه‌موویمان وه‌کو
 توزی پرش و بلاولی کرد ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ﴾ به‌ه‌ه‌شتی یه‌کان له‌و پوژده‌دا ﴿خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا﴾
 له‌چاکترین جیگادان ﴿وَأَحْسَنُ مَقِيلًا﴾ وه‌ له‌باشترین شوینی حه‌سانه‌وه‌ (ی‌نیو‌پروان) دان ﴿وَنُورٌ
 تَشَقُّقُ السَّمَاءِ بِالْعَنَمِ﴾ وه‌ پوژی ئاسمان له‌ت ده‌بی له‌گه‌ل ه‌ه‌وریکی سبی (ه‌ه‌موو ئاسمان ده‌گرته‌وه‌)
 ﴿وَنُزُلُ الْمَلَائِكَةِ تَنْزِيلًا﴾ وه‌ فریشته‌کان ده‌نیردرینه‌ خواره‌وه‌ کو‌مه‌ل کو‌مه‌ل. ﴿أَلَمْ تَكُنْ يَوْمَئِذٍ لِّ
 الرَّحْمَنِ﴾ له‌و پوژده‌دا فرمان‌په‌وایه‌تی ته‌نها بۆ خوای میهره‌بانه‌ ﴿وَكَانَ يَوْمَئِذٍ الْكَافِرِينَ عَسِيرًا﴾ ه‌و
 پوژه‌ روژیکی زۆر سه‌خته‌ له‌سه‌ر بی‌باوه‌ران ﴿وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ﴾ وه‌ پوژیکی که‌سته‌مکار
 قه‌پ ده‌کات به‌ه‌هر دوو ده‌ستی خو‌یدا ﴿يَقُولُ يَلَيْتَنِي﴾ و ده‌لی خو‌زگه‌ ﴿أَتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾
 له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ردا ریگای راستم بگرتایه‌ته‌به‌ر ﴿يَكُونُ لَكَ﴾ ئای تیاچوون بۆ من ﴿لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فَلَانًا
 حَلِيلًا﴾ خو‌زگه‌ فلان که‌سم نه‌کردایه‌ به‌هاو‌ل و خو‌شه‌ویستی خو‌م. ﴿لَقَدْ أَضَلَّتْ عَنِ الذِّكْرِ﴾
 به‌راستی ه‌ئوه‌ (که‌سه‌ی کردم به‌هاو‌ل) منی له‌قورئان و بیل کرد ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي﴾ دوا ه‌ئوه‌ی قورئانم بی
 گه‌یشت (و باوه‌رم بی‌هینا) ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا﴾ وه‌ شه‌یتان ه‌ه‌میشه‌ پشت تیکه‌رو پشت
 به‌رده‌ره‌ بۆ ئاده‌میزاد ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَىٰ﴾ وه‌ پیغه‌مبه‌ر ﴿وَوَيْلٌ لِّی یَوْمَئِذٍ﴾ ووتی ه‌ی به‌روه‌ردگار ﴿إِنْ قُوּیَ﴾
 به‌راستی قه‌ومه‌که‌م (قوره‌یش) ﴿أَتَّخِذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ ه‌م قورئانه‌یان واز لیته‌ناوه‌و گوئی بی
 ناده‌ن ﴿وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ ثَابَةً وَجُورَةً﴾ (موحه‌مه‌د ﷺ) که‌دزایه‌تی تو ده‌کری (دامان
 ناوه‌ بۆ ه‌ه‌موو پیغه‌مبه‌ریک) ﴿عَذَابًا لِّلْمُجْرِمِينَ﴾ دوژمنیک له‌تاوانباران ﴿وَكُنْ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا﴾
 به‌سه‌ به‌روه‌ردگارت رینموونی که‌رو یا رمه‌تی ده‌رت بی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ ه‌ئوانه‌ی بی‌بروا
 بوون ده‌یان ووت ﴿لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً﴾ بۆچی (موحه‌مه‌د ﷺ) ه‌ه‌موو قورئانی به‌یه‌که‌
 جار بۆ دانه‌به‌زینسراوه‌ ﴿كَذَٰلِكَ﴾ ثابه‌و جو‌ره‌ (دامانه‌زاندووه‌) ﴿لَيْتَنِي بِهِ فُؤَادٌ﴾ بۆ ه‌ئوه‌ی دلی تو
 (ه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) به‌و قورئانه‌ دامه‌زراو و به‌هیز بکه‌ین ﴿وَرَزَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا﴾ وه‌ (به‌و بۆ نه‌یه‌وه‌)
 ئایه‌تانی خو‌مم بۆ ناردن به‌ره‌به‌ره‌ ﴿۲۱﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا
 ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ
 شَرُّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ
 وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَآخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٢٥﴾ فَقُلْنَا أَذْهَبَا
 إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٢٦﴾
 وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا هُمُ لِلنَّاسِ
 آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا
 وَأَصْحَابَ الرَّيْسِ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٢٨﴾ وَكُلًّا
 ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ أَنْوَاغَىٰ
 الْقَرْيَةَ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرِ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا
 بَلْ كَانُوا لَا يَتَرَجَّوْنَ نُشُورًا ﴿٣٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا كِذَا بَعْضُهُمْ
 إِلَّا هَٰؤُلَاءِ هَٰؤُلَاءِ الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٣١﴾ إِنْ كَادَ
 لَيُضِلَّنَا عَنْ هَٰؤُلَاءِ إِلَهِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
 يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ أَرَأَيْتَ
 مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٣٣﴾

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ﴾ هەر نموونه و مه سه لىكت بۆ بىتن (له ره خهه و پىشنىاره نابه جىكانيان) ﴿إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَالْحَسَنِ تَقْسِيرًا﴾ ئىمه وه لاهه كه يمان بۆ تۆ هىناوه به راستى و جواتررىن رپون كرده وه ﴿وَالَّذِينَ يُخَشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ﴾ ئەو كه سانهى كه به سه رپوخسارىندا ده برىن (پراده كىشرىن) بۆ دۆزهخ ﴿أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا﴾ ئەوانه خراپترىن جىگايان بۆ هه به ﴿وَأَصْلُ سَبِيلًا﴾ وه رىگاشيان وون كرده وه (گومراتر) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سوئند به خوا به راستى ته وراتمان دا به مووسا ﴿وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا﴾ وه هاروونى برايشيمان كرده يارىده ده رى ﴿فَقُلْنَا أَذْهَبًا﴾ ئەمجا ووتمان هەر دووكتان بپرون ﴿إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ بۆ سه ر ئەو گه لهى كه باوه ريان به ئايه ته كانى ئىمه نى به و به دروى ده زانن ﴿فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا﴾ ئەوسا له ناومان بردن به له ناوبردنىكى زور خراپ ﴿وَقَوْمُ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ﴾ گه لى نوو حىش كاتى پىغه مبه رانيان به دروزانى ﴿أَعْرَفْنَاهُمْ﴾ (له ئاوى لافاودا) نو قمان كردن ﴿وَجَعَلْنَا لِنِائِسَ آيَةً﴾ وه كردمانن به په ندو عىره ت بۆ خه لك ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وه ئاماده مان كرده وه بۆ سه تهمكاران ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزاي سه خت ﴿وَعَادًا وَنُوحًا وَآصْحَابَ الرَّيِّسِ﴾ و گه لى عادو سه موودو خواهنى چال و بىره كان ﴿وَقُرُونًا بَيَّتَ ذَٰلِكَ كَيْدًا﴾ وه زور گه لى تر كه له نىوانيان دا بوون (له ناومان بردن) ﴿وَكُلًّا حَضَرَتْ لَهُ أَلَمُتِلٌ﴾ وه بۆ هه موويان چه ندىن نموونه مان هىنايه وه (به لاه بىريان نه كرده وه) ﴿وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا﴾ وه هه موويانمان له ناوبرد به له ناوبردنىكى خراپ ﴿وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ﴾ سوئند به خوا به راستى ئەوان (قوربىش) تىبه رپوون به ئەو شارهدا (سه دوم) ﴿الَّتِي أُطْرِقَ مَطَرُ السَّمَاءِ﴾ كه بارانى شه ر (به ردى به سه ردا بارىنرابوو) ﴿أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنها﴾ ئايا ئەوان ئەو (شاره به رداران كراوه) يان نه بىنيوه ﴿بَلْ كَانُوا لَا يَتْرَجُونَ شُورًا﴾ (وانى به بىنيويانه) به لكو ئەوان به ته مای زىندوو بوونه وه نىن ﴿وَلَا ذَرَأُوكَ﴾ وه (ئەى موحه ممه د) ﴿كَاتَى تَوْبَيْنِ﴾ ﴿إِنْ يَتَذَكَّرُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا﴾ به س گالته ت بهى ده كن ﴿أَهَٰذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا﴾ و (ده لىن) ئائه مه به خوا ناردو به تى به پىغه مبه ر ﴿إِنْ كَادَ لَيُضِلُّكَ عَنْ آلِهَتِنَا﴾ (وه ده لىن) نزىك بوو له به ر ستراره كانمان لاهان بدات ﴿وَلَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا﴾ ئەو گه ر له سه ر (به رستنى) يان خوگر نه بووينا به ﴿وَسَوْفَ يَعْمَلُونَ﴾ له داهاتوودا ده زانن ﴿حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ﴾ كاتى سزاي (خوا) ده بىنن ﴿مَنْ أَصْلُ سَبِيلًا﴾ كى (گومراتره) رىگاي وون كرده وه ﴿أَرَأَيْتَ﴾ ئايا دىت ﴿مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوًى﴾ ئەو كه سهى هه واو ئاره زوى خوى كرده وه به ر ستروى خوى ﴿أَفَأَنْتَ﴾ ئايا تۆ ﴿تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا﴾ ئەبىته پارىزه ر بۆ ئەو (كه شوئى ئاره زوى نه كه وىت)؟ ﴿ۛ﴾

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
 كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ
 الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا
 ﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
 اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ
 الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُخْضِيَ بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ
 مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَا سَيِّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
 لِيَذَكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا
 لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تَطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَهْدُهُمْ
 بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ * وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا
 عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
 وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

﴿أَمْ تَحْسَبُ﴾ ئایا واه‌زانی ﴿أَنْ أَكْثَرُهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ﴾ زوربه‌ی نه‌وانه ده‌بیستن یا تیده‌گه‌ن
 ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَمِ﴾ نه‌وانه هه‌ر وه‌ك ئازله‌ن ﴿بَلْ هُمْ أَصْلُ سَيْلٍ﴾ به‌لکو نه‌وان گو‌م‌را تریشن ﴿بَلْ
 أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ﴾ ئایا نابینی په‌روه‌ردگارت ﴿كَيْفَ مَدَّ الظَّلَّ﴾ چو‌ن سی‌ه‌ری در‌یژ کر‌دو‌ته‌وه (له‌بانگی
 به‌یانیا‌نه‌و تا خو‌ر هه‌لا‌نن) ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ رَسَاكًا﴾ نه‌گه‌ر بی‌ویستایه‌ رای ده‌گرت به‌وه‌ستاوی
 (سی‌ه‌ره‌که‌ به‌رده‌وام ده‌بوو) ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسُ﴾ له‌پاشان خو‌رمان کر‌ده ﴿عَلَيْهِ دَلِيلًا﴾ به‌لگه‌له‌سه‌ر
 نه‌و (سی‌ه‌ره‌که‌ چو‌نکه‌ نه‌گه‌ر خو‌ر نه‌بی‌ت سی‌ه‌ر نانا‌سریت) ﴿ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا﴾ پاشان نه‌و سی‌ه‌ره
 بو‌لای خو‌مان ده‌به‌ینه‌وه ﴿فَبَصَّائِرًا﴾ به‌شی‌نه‌یی و که‌مه‌که‌مه‌ نایه‌ت‌لین ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ نه‌و (خوا)
 زاتی‌که ﴿جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ لِيَتَذَكَّرُوا﴾ که‌شه‌وی بو‌ کر‌دون به‌دایو‌شه‌ر (بو‌شاک) ﴿وَالنَّوْمُ سُبَاتًا﴾ وه‌خه‌وت‌نی
 بو‌ کر‌دو‌ن به‌هوی مت‌بو‌ون ﴿وَجَعَلَ النَّهَارَ نَشُورًا﴾ وه‌رو‌ژی بو‌هه‌ستان (له‌خه‌و بو‌کارو‌رسق
 په‌یدا کر‌دن) دانا‌وه ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه‌نه‌و (خوا) زاتی‌که ﴿أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ با‌کان ده‌نی‌ری ﴿بُشْرًا بَيْنَ
 يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾ به‌مه‌ر‌ده‌هر پی‌ش په‌حمه‌تی خو‌ی (باران بارین) ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌له‌ناسما‌نه‌وه
 باراندوما‌نه ﴿مَاءً طَهُورًا﴾ ئاو‌یکی با‌کو‌کهر (پاک و خاوین) ﴿لِنُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً مَّيْمَنًا﴾ تاز‌ه‌وی
 مردو‌وی پی‌ ده‌بو‌ژنی‌نه‌وه ﴿وَلُنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا﴾ وه‌ئاو‌ی ده‌ده‌ن به‌و (بارانه) له‌وانه‌ی دروستمان
 کر‌دو‌ن ﴿أَفَعَمَّاءُ أَنْ يَرَوْا كَثِيرًا﴾ ئاز‌هل و خه‌لکان‌یکی زور ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ﴾ سو‌یند به‌خوا
 به‌را‌ستی ئیمه‌به‌چه‌ند جو‌ر نه‌م (ئیشانه‌) مان گو‌ری له‌نی‌وانیا‌ندا ﴿يَذْكُرُوا﴾ تا‌بیر‌که‌نه‌وه ﴿فَأَنَّى
 أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لک جگه‌له‌سپ‌له‌یی (بی‌با‌وه‌ری) هیچ‌یان نا‌و‌یت
 ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَبعَثْنَا﴾ نه‌گه‌ر بمان ویستایه‌ بی‌گومان ده‌مان نارد ﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَبِيرًا﴾ له‌هه‌مو‌و
 شارو‌و شارو‌جکه‌به‌کدا تر‌سینه‌ری‌ک ﴿فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ﴾ که‌واته‌تو به‌گو‌یی بی‌با‌وه‌ران مه‌که
 ﴿وَجَهْدُهُمْ فِيهِ جَدًّا كَيْدًا﴾ به‌(به‌لگه‌کانی) نه‌م قور‌ئانه‌ به‌ر‌به‌ره‌کانی یه‌کی گه‌وره‌یان له‌گه‌لدا‌بکه
 ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ﴾ نه‌و (خوا) زاتی‌که‌ دو‌و ده‌ریا (ئاو) ی‌به‌ره‌لا کر‌دو‌وه‌له‌پال یه‌کدا ﴿هَذَا
 عَذَابٌ قُرْآنٌ﴾ نه‌مه‌یان شیرین و ساز‌گاره (ئاو‌ی رو‌بارو‌کانیا‌وه) ﴿وَهَذَا مَلْحٌ أجاجٌ﴾ نه‌وی تریان زور
 سو‌یرو‌تال و تفته (ئاو‌ی ده‌ریا‌کانه) ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا﴾ وه‌له‌نی‌وان نه‌و دو‌و (ئاو) ه‌دا به‌ره‌ستی‌کی
 دانا‌وه ﴿وَرَجَعَنَا إِلَى جُورًا﴾ و به‌ر‌گری که‌ری‌کی نه‌ستور (تائه‌و دو‌و ئاوه‌تیکه‌ل به‌یه‌ک نه‌بن) ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا﴾ نه‌و (خوا) زاتی‌که‌له‌ئاو‌ی (ی‌مرو‌ف) ئاده‌میزادی دروست کر‌دو‌وه ﴿فَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا﴾ نه‌مجا‌نه‌و (ئاوه‌ی) کر‌دو‌ته‌هوی په‌چه‌له‌ک (پشت که‌ به‌ری‌گه‌ی نی‌رینه‌ ده‌گه‌ن به‌مرو‌ف
 وه‌ک کو‌ر) و خزم (که‌ به‌ری‌گه‌ی ئافره‌ت ده‌گه‌نه‌وه‌ به‌مرو‌ف وه‌ک که‌چه‌زاو خوش‌که‌زا) ﴿وَكَانَ رَبُّكَ
 قَدِيرًا﴾ وه‌په‌روه‌ردگارت هه‌میشه‌به‌ده‌سه‌لات و توانایه ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نه‌وانه‌جگه‌له‌خوا
 شتاینک ده‌به‌رستن ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ که‌نه‌سو‌ود نه‌زیان به‌وان ناگه‌یه‌نن ﴿وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ
 ظَهِيرًا﴾ وه‌بی‌برو‌ایان به‌رده‌وام در‌ی په‌روه‌ردگاریان پشتی‌وانی یه‌کترین (بو‌تا‌وان و خرا‌به) ﴿

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ
عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ
بِذُنُوبٍ عِبَادَهُ خَيْرًا ﴿٥٨﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ
فَسَأَلَ بِهِ خَيْرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا
وَمَا الرَّحْمَنُ الْأَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ
الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا
مُنِيرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ
أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ
عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا
﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾ وَالَّذِينَ
يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِينَ إِذَا
أَنفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ که مژده دهرو ترسیته ربی
 ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلی من له سهر گه یاندنی ئیسلام هیچ
 کری و پاداشتیک له ئیوه داوا ناکهم ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ به لام ههر کهس ویستی
 ریگهی بهروردگاری بگری (با بیگری) ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ آلِهِ﴾ پشت بیهسته به (خوای) زیندوو
 ﴿الَّذِي لَا يَمُوتُ﴾ که زاتیکه ههر گیز نامریت ﴿وَسَيَحْيِي حَيِّدَةً﴾ ته سبیحات بکه به ستایشی
 ئهو ﴿وَكَفَىٰ بِهِ ذُنُوبًا عَظِيمًا﴾ به سه (بو تو) که خوا ناگاداره به گوناھی بهنده کانی ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا﴾
 ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ئهو (خواهه) ی که ئاسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا﴾
 وه ئه وهش له نیوانیان دایه ﴿فِي سِتَّةِ آيَاتٍ﴾ له شهش رۆژدا ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ له پاشانیش بهرز
 بوویه وه بو سهر عهرش و قهراری گرت (باوهرمان پییتهی بهی ئه وهی شیوه که ی بزاین) ﴿الرَّحْمَنُ﴾
 ﴿فَقَالَ لَهُ خَيْرًا﴾ ئهو خوای میهره بانه که واته پر سیار له زاتی بکه که بهه مووشت زاناو ئاگایه ﴿وَلَا إِفْلَاحَ لَهُمْ﴾
 وه کانی به وان بوتری ﴿أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ﴾ سوژده بیه بن بو خوای میهره بان ﴿قَالُوا﴾
 ﴿وَمَا الرَّحْمَنُ﴾ ده لئین ره حمان کیه (ئیمه نایناسین) ﴿أَنْتَ جُدِّ لَنَا مَرْنًا﴾ ئایا سوژده بیه بن بو ئهو (زاتهی)
 که تو فهرمانمان پی دهدهیت ﴿وَرَادَهُمْ نُفُورًا﴾ وه (بهم داوای سوژده بردنه) دور که و ته وه یان (له ریگای
 راست) زیاتر ده بیت ﴿تَبَارَكَ الَّذِي﴾ پاك و بیگهر د و پیرۆزه ئهو (خواهه) ی ﴿جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ که
 له ئاسماندا چه ند خولگه (بورج) ی دروست کردوه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا﴾ و دایناوه له ئاسماندا خواریکی
 پر شنگدار ﴿وَقَمَرًا مِّنِيرًا﴾ و مانگیکی رووناك که ره وه (بو زهوی) ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه ئهو (خواهه) زاتیکه
 ﴿جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً﴾ که شه وو رۆزی له جینی یه کتر داناهه (به داوای یه کتر دین و شوینی
 یه کتر ده گر نه وه) ﴿لَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ﴾ بو ئهو که سه ی بیه وی بیر بکاته وه (له دروسکراوه کانی خوا)
 ﴿أَوْ أَرَادَ شُكُورًا﴾ یا بیه وی شوکرانه برتری خوا بکات ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ﴾ بهنده تاییته ی به کانی
 خوای میهره بان که سانیکن ﴿يَسْمُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَؤُلَاءِ﴾ به و یقارو نه رمی ده رۆن به سهر زهوی دا (بی
 لوت بهرزی و که شه و فیز کردن) ﴿وَإِذَا حَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ﴾ وه کانی نه زان و نه فامه کان (به و ته ی
 ناشیرن) له گه لیان بدوین ﴿قَالُوا سَلَامًا﴾ و وته به که ده لئین پیان گونا نه بیت ﴿وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ﴾
 وه که سانیکن له شه و دا بو بهروردگاریان ﴿سُجَّدًا وَقِيَمًا﴾ سوژده بهرن و شه و نویر ده که ن ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا﴾ وه که سانیکن که ده لئین ئه ی بهروردگارمان ﴿أَصْرَفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ﴾
 سزای دۆزه خمان لی لاده ﴿إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ عَرَامًا﴾ به راستی سزای ئهو (دۆزه خه) لانه چووی
 بهرده و امه ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسَقَّرًا وَمُقَامًا﴾ به راستی دۆزه خه جیگه و شوین مانه وه یه کی زور خراپه
 ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا﴾ وه که سانیکن کانی مال و سامان خهرج ده که ن (بو خویمان و خیزانیان)
 ﴿لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْرَبُوا﴾ نه زیاده رۆی و نه ریزی و ده ست نوقاوی (تیدا) ناکه ن ﴿وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا﴾
 (به لکو) مام ناوه ندیه له و نیوانه دا ﴿١٧﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدْ
فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأُولَئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ
إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا
بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا
وَيُلْقَوْنَ فِيهَا زَوْجَةً وَاسْلَمًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ﴾ وه كه سانیكن كه له گه ل خوا دا نا به رستن ﴿إِلَهًا آخَرَ﴾ هیچ بهر ستر او یكى تر ﴿وَلَا يَقْتُلُونَ﴾ و ناكوژن ﴿النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ﴾ هیچ كه سى كه خوا كوشتنى نهوى یاساغ (حه رام) كردووہ ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به ههق و په وانه بى ﴿وَلَا يَزُودُ﴾ وه زیناو داوین پیسی ناكهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه ههر كهس نهو تاوانانه بكات (كه باسكران) ﴿يَلْقَ أَثَامًا﴾ تووشى توله كهى دیت ﴿يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ﴾ سزای بۆ چهند باره ده كریته وه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوژى قیامه تدا ﴿وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا﴾ وه بى پرانه وه به بى پرز و پرسیوا بى له دوزخ داده مینیتته وه ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ بیجگه له كه سى ته وه بى كریبى و باوه پرى هیتابى ﴿وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا﴾ كارو كرده وهى چاكیشى كریبى ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ ئا ئه وانه ﴿يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾ خوا خراپه و تاوانه كانیان ده گوریت به چاكه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میشه لیسووردهى به به زه بى به ﴿وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وه ههر كهس ته وه بى كرده و كرده وهى چاكى كرد ﴿فَإِنَّهُ يُؤْتِبُ إِلَى اللَّهِ﴾ نه وه به راستى نهو كه سه ده گه پریته وه بۆ لای خوا ﴿مَتَابًا﴾ به گه پرانه وه بى ته واو ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ﴾ وه (بهنده كانى خوا) كه سانیكن كه شایه تی درو نادهن ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ﴾ و كاتى تیپه ر بن به لای شتى بى سووددا (نه نجام بدریت له لایه ن نه فامانه وه) ﴿مَرُّوا كِرَامًا﴾ تیپه ر ده كهن به پرزه وه (پى گویندانه نه فامان) ﴿وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا﴾ وه كه سانیكن كاتى ئاموز گارى بكرین ﴿بِآيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ به نایه ته كانى پهروه رد گاریان ﴿لَمْ يَخِرُّوْا عَلَيْهَا﴾ ناكهون به سه ریاندا ﴿صُمًّا وَعُمًى﴾ به كه پى و كویری ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا﴾ وه كه سانیكن كه ده لىن نهى پهروه رد گارمان بیه خشه پیمان ﴿مِنْ أَرْوَحِنَا وَذُرِّيَّتِنَا﴾ له هاوسه ران و نه وه كانمان (منداله كانمان) ﴿فَرَّةَ أَغْنٍ﴾ نه وهى چاوانى پى گهش بى هوى دلخوشى بیت ﴿وَأَجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾ وه بمانكه به پیشه وای پاریز كاران و له خوا ترسان ﴿أُولَٰئِكَ﴾ ئه وانه (كه نهو سیفه تانه یان تیابه) ﴿يُخْزَوْنَ الْعُرْفَ يَمَاصِبُورًا﴾ پاداشت ده دریته وه به پله و كوشكى به رز له به هه شتدا به هوى ئارام گرتیان ﴿وَيُلْقَوْنَ فِيهَا حِجَةً وَسَلَامًا﴾ وه لهو شوینه دا سلاویان لى ده كرى (له لایه ن فرشته كانه وه زور به گه رمى) ﴿خَلِيدِينَ فِيهَا﴾ بى پرانه وه تیایدا ده مینته وه ﴿حَسَنَتٌ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ چهن جیگا و شوین و مانه وه بى كى جوان و خوشه ﴿فَلِّ مَا يَعْجُؤُا بِكُمْ﴾ (نهى موحه ممه د) بلى خه لكینه پهروه رد گار گویتان بى نادات و هیچ بابه خیكتان نى به لای ﴿لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ﴾ نه گهر دوعا و نزاتان نه بى (له كاتى تهنگى و نا په حه تیدا) ﴿فَقَدْ كَذَبْتُمْ﴾ كه چى (زور به تان) ئایىنى خواتان به درو ده زانى (پر واتان نه هیتا) ﴿فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا﴾ جادلنیابن توله كهى به خه تان ده گرى و لیتان جیا نابیتته وه ﴿٧٧﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَمَ ❶ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ❷ لَعَلَّكَ بِمَعْجَدِ قَدْسِكَ أَلاَّ
يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ❸ إِنَّا نُنَزِّلُ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ❹ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ
إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ❺ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنبَاءُ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ❻ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ❼ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ❽ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ❾ وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنِ اتَّبِعْ أَقْوَمَ
الْظَّلَامِينَ ❿ قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلا يَتَّقُونَ ❶٠ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ
أَن يُكَذِّبُونِ ❶١ وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ
إِلَىٰ هَارُونَ ❶٢ وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ❶٣ قَالَ
كَلَّا فَادْهَابَا يَتَنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُونَ ❶٤ فَأَتَا فِرْعَوْنَ
فَقَوْلَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ❶٥ أَن أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ
❶٦ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ
❶٧ وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ❶٨

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوی بہ خشنده میہربان

﴿طس﴾ بہ (طا، سین، میم) دہخوینر تہوہ خوا زانترہ بہ ماناکہی، بؤ زانیاری زیاتر سہیری سہرہ تای سورہ تی
 (البقرہ) بکہ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ ثم (سورہ تہ) لہ نایہ تہ کانی قورنای پرو نکرہوہ بہ ﴿لَعَلَّكَ بَخَشْتُمْ قَسْكَ﴾
 خہریکہ خوٹ لہ ناو دہ بہی (دہ کوڑی) بہ خہ فہت ﴿أَلَا يَكْفُرُوا مَوْمِنِينَ﴾ لہ بہر ٹہوی ٹہوان (خہ لکی مہ ککہ) باوہر ناہیتن
 ﴿إِنْ شَاءَ﴾ تہ گہر بہمانہویت ﴿نُزِّلَ عَلَيْهِمْ﴾ دینینہ خواوہوہ بؤیان ﴿مِنَ السَّمَاءِ آيَةً﴾ نیشانہو بہ لگہیک لہ ناسمانہوہ
 ﴿فَلَمَّا أَتَوْهُمْ لَاحِظِينَ﴾ کہ بہر دہوام گہرد نیانی بؤ دانہوینن (ناچاریان بکات باوہر بینن) ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ﴾ ہر
 بیت بؤیان ﴿مَنْ ذَكَرَ الرَّحْمَنَ مُحْدِثٌ﴾ بہیامیکی تازہ دابہ زینراو (کہ قورناتہ) لہ خوای میہربانہوہ ﴿إِلَّا كَأَوْعَانٍ مُّضْرِبِينَ﴾
 ٹہوان بہر دہوام پشت تیکہرو پرووہر گپنر لینی ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا﴾ جا بیگو مان ٹہوانہ بہدرویان زانی و باوہریان ہی
 نہ کرد (ٹہوی نار دہومان) ﴿فَسَيَأْتِيهِمْ﴾ جا بہزووی بؤیان دیت ﴿أَبْشُرُوا مَا كُنْتُمْ بِهِ مُبَشِّرِينَ﴾ ہہوالہ کانی ٹہوی ٹہوان
 گالتہو لاقرتیان ہی دہ کرد ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ﴾ ثایا سہیری زہوی ناکہن ﴿كَرَاهَتْ أَنْ يَبْشُرَ﴾ چہندمان پرواندوہوہ تیایدا
 ﴿مِنْ كُلِّ رَوْحٍ كَرِيمٍ﴾ لہ ہموو جوڑیکی چاکی بہ ککک ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ بہراستی لہ پرواندنی ٹہو ہموو پرواوہدا
 بہ لگہی گہورہ ہہیہ ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ بہ لام زور بہیان پروادارنن و باوہر ناہیتن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ بیگو مان
 بہرورہد گارت ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ تہنہا ٹہو خواوہن دہسہ لاتی بہزہی دارہ ﴿وَلَا تَذَكَّرُكَ مَوْسَى﴾ (باس بکہ) ٹہو
 کاتہی بہرورہد گارت بانگی مووسای کرد ﴿إِنْ أَنْتَ إِلَّا قَوْمٌ الظَّالِمِينَ﴾ کہ (بہ پیغہ مہری) برو بؤ لای ٹہو گلہ سہ مکارہ
 ﴿فَوَيْلٌ لِلْعِبَادِ﴾ کہ گلہ کہی فیر عہونہ ﴿أَلَا يَتَّقُونَ﴾ ثایا ٹہوان ناتر سن (بی فرمانی خواوہ کہن) ﴿قَالَ رَبِّ﴾
 (مووسا) ووتی ٹہی بہرورہد گارم ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ﴾ بہراستی من دہترسم بروام ہی نہ کہن ﴿وَمَضِيقُ صَدْرِي﴾
 وہسینگم (دلہ) تہنگ بی ﴿وَلَا يَنْطَلِقُ إِلَّا بِسَافٍ﴾ وہ (دہترسم) بہ چاکی قسہم بؤ نہ کری و زمانم بہر نہ بی (لہو گریہی
 ہہیہ تی) ﴿فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ﴾ کہواتہ (خواہ جوہر ٹیل) بنیرہ بؤ لای ہاروون (و بیکہ بہ پیغہ مہر بؤ ٹہوی یار مہ تیم
 بدات) ﴿وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ﴾ وہ ٹہوان (گہلی فیر عہون) تۆلہی تاوانیکیان لہسہرمہ ﴿فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ﴾ بؤیہ دہترسم
 کہ بمکوڑن (لہ جیاتی ٹہو کوڑراوہ) ﴿قَالَ كَلَّا﴾ (خوا) فہر مووی نہ خیر (ٹہوی باست کرد ہیچی روونادات)
 ﴿فَأَذْهَبَا يَتَكَيَّمَا﴾ کہواتہ ہردو وکسان بہ مو عجیزہ کانمانہوہ ہرون (بؤ لای فیر عہون و گلہ کہی) ﴿إِنَّمَا مَعَكُمْ﴾
 مُسْتَمْعُونَ ﴿ثُمَّ لَهْ كَلَّانِ كَوِي دہ گرین ﴿فَأَيُّ فِرْعَوْنَ قَوْلًا﴾ ٹہوسا بروٹہ لای فیر عہون و ہردو وکسان بلین
 ﴿إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بہراستی ٹیمہ پیغہ مہری بہرورہد گاری جیہانیاہنن ﴿أَنْ أَرْسِلَ مَعَايِنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (نیرا وین)
 کہ تہو بہنو ئسرائیل (لہ ژیر دہستہی خوٹ) بہرہ لہ کہیت لہ گہل ٹیمہدا (پروین بؤ شام) ﴿قَالَ﴾ (فیر عہون) ووتی
 ﴿أَلَمْ تُرِكَ فَيَا وَلِيدًا﴾ ثایا ٹیمہ پیمان نہ گہیاندی لہ ناو (مالی) خو ماندا بہ مندالی ﴿وَلَبِثْتَ فَيَا مَنْ عُمَرَ كَسِينِينَ﴾ وہ
 تۆ چہند سالیک لہ تہ مہنت لہ ناو ٹیمہدا نہ مایتہوہ ﴿وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكَ الْآلِي فَعَلْتَ﴾ وہ ٹہو کردہوہ (خراہہ) شت کرد
 کہ کردت (کہ کوشتنی قیبتی ہک بوو) ﴿وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وہ تۆ لہوانہی سہلہو ناشو کرن ﴿

قَالَ فَعَلْتَهَا إِذْ أَوَّأْنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
 فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
 تَمُّهَا عَلَى أَنْ عَبَّدتَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ
 ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ
 ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ
 الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ
 ﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
 ﴿٢٨﴾ قَالَ لَيْنٍ اتَّخَذَتْ إِلَهًا غَيْرِي لَا جَعَلَنَّاكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ
 ﴿٢٩﴾ قَالَ أُولَوْجِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿٣٢﴾
 وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَأِ حَوْلَهُ
 إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
 بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأُعِثِّ فِي الْمَدَائِنِ
 حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَا تَوَكُّلْ بِكُلِّ سَحَارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
 لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

﴿قَالَ فَعَلْتُهَا﴾ (موسا) ووتی ئەو کارەم کرد (ئەو پیاووەم کوشت) ﴿إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ﴾ کاتی کەمەن لەریزی نەزاناندا بووم ﴿فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ﴾ ئەمجا رام کردو هەلھاتم لەئێوە ﴿لَمَّا خِفْتُكُمْ﴾ کاتی کە ترسام لیتان (تۆلەم لێ بسەن) ﴿فَوَهَبَ لِي رِجِّي حَكَمًا﴾ ئەوسا پەرورەدگارم حیکمەتی (پێنەمبەرەتی) پێ بەخشیم ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ منی خستە ریزی پێنەمبەرەنەو (کردمی بە پێنەمبەر) ﴿وَبِذَلِكَ نِعْمَ تَمَنُّهُ عَلَىٰ﴾ وە ئەو (بەخێو کردنە) کە تۆ دەیکەیت بە مەنت بەسەر مەووە ﴿أَنْ عِبَدْتَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بەهۆی ئەووە بوووە کە تۆ نەوی ئیسرائیل کردبوو کۆیلە و ژێر دەستە ی خۆت (لە ترسا دایکی موسا موسای بەخێو نەکرد) ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەمجا) فیرەهون ووتی پەرورەدگاری جیهانیان کی یە ﴿قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری ئاسمانەکان وزەوی و هەرچی لەنیوانیان دایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ ئە گەر ئێوە دلنیان ﴿قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ﴾ (فیرەهون) ووتی بەوانە ی بە دەوری دا بوون (لە شوێنکە و توانی) ﴿أَلَا تَسْمِعُونَ﴾ ئایا گوێتان لێیە (چی دەلی) ﴿قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری ئێوە و پەرورەدگاری باوک و باپەرە پێشووە کانتانە ﴿قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ﴾ (فیرەهون) ووتی بەراستی ئەو پێنەمبەرە کە نیراوە بو ئێوە ﴿لَمَجْنُونٍ﴾ شێتە ﴿قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری رۆژەلآت و رۆژ ئاویە و ئەو لەنیوانیان دایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾ ئە گەر ئێوە بیرکەنەو و ژیر بن ﴿قَالَ لَنْ أَخَذَتْ إِلَهًا غَيْرِي﴾ (فیرەهون) ووتی سوێندی بێ ئە گەر پەرستراوی تر جگە لە من دابنیت ﴿لَأَجْعَلَكَ مِنَ الْمُسْجُونِينَ﴾ بێگومان دەتخەمە ریزی بەند کراوە کەنەو و زیندانیت دەکەم ﴿قَالَ أَوْلَوْجُنَّكَ بَنِي مُيِّنٍ﴾ (موسا) ووتی ئایا هەر زیندانیم دەکەیت ئە گەر شتیکی (موجیزە یەکی) پروون و ئاشکرات بو بێم (کەراستە پێنەمبەرەم) ﴿قَالَ فَأَبِ يَه﴾ (فیرەهون) ووتی دە ی ئەو شتە بێنە (ببنوینە) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئە گەر تۆ لەراست گوێانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَصَا﴾ ئەمجا موسا گۆچانەکی فرێدا ﴿فَإِذَا هِيَ تَنْبُتُ مُيِّنٌ﴾ دەست بە جی بوو بە ئەژدیهایەکی دیار و ئاشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ وە دەستی دەرھێتا (لە بن بالیدا) ﴿فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ﴾ بە کسەر دەستی سە ی و پەرسنگدار بوو بو بێنەران ﴿قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ﴾ (فیرەهون) ووتی بەو پیاووە گەورانی لە دەوڕە ی بوون ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ﴾ بێگومان ئەمە جادوو گەریکی زۆر زانیە ﴿يُرِيدُ أَنْ يَخْرِجَكُم﴾ دەیهوێ دەرستان بکات ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسَحَرِهِ﴾ لەوولات و خاکی خۆتان بە جادوووە کە ی ﴿فَمَاذَا تَأْمُرُونَ﴾ جافەرمانی چی دەدەن (لە دژی بیکەم) ﴿قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَا﴾ ووتیان جاری موسا و براکە ی وازی لێ بێنە (دوایانخە) ﴿وَأَنْتَ فِي الْمَدَآئِنِ خَاشِعٌ﴾ سەربازە کانت کۆ بکەرەو و بیانیڕە بو هەموو شارەکان ﴿يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلِيمٍ﴾ تاهەموو جادوو گەریکی زۆر زانت بو بھێنن ﴿فَجُمِعَ السَّحَرَةُ﴾ ئەمجا ئەو جادوو گەرانە کۆکرانەووە ﴿لَمِيعَتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ﴾ لە کات و پۆژی دیاری کراودا ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ﴾ و بەخەلکیش و ترا ئێوەش کۆدەبنەو؟ ﴿٢٥﴾

لَعَلَّنا نَنْتَبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَمَّا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
 وَإِنَّكُم إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقَوْمَا أَأَنْتُمْ مُّقْتَدُونَ
 ﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
 الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
 ﴿٤٥﴾ فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سِجِّينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَمَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾
 رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ ءَاْمَنْتُمْ لَهُ وَقَبْلَ أَنْ ءَاْذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ
 لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا تُقِطْعَن أَيْدِيكُمْ
 وَأَرْجُلُكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَا أُولِئِكَ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا
 إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَظْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَتَنَا أَن كُنَّا
 أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ * وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُم
 مُّتَّبِعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
 لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَايِطُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ
 ﴿٥٦﴾ فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾ فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

﴿لَعَلَّانْتَبِعَ السَّحَرَةُ﴾ تا شوین جادوو گهران بکهوین ﴿إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ﴾ نه گهر نهوان زال و سهرکه وتوو بوون ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ نه مجا کاتی جادوو گهره کان هاتن ﴿قَالُوا لِفِرْعَوْنَ﴾ ووتیان به فیرعهون ﴿إِنَّا لَنَّا لَآخِرٌ﴾ ثابا به راستی پاداشتمان هه به ﴿إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾ نه گهر ئیمه زال و سهرکه وتوو بین ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعهون) ووتی به لی ﴿وَلَا تُدْرِكُهُ الْيَمِّنُ الْفَرِيقِينَ﴾ وه بینگومان ئیوه ئه وهی کاته له نزیکانی خووم ده بن ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾ مووسا به ساحیره کانی ووت ﴿أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُقْلُونَ﴾ بیهاویرژن ئه وهی ئیوه هاویرژه ریانن (له جادوو) ﴿قَالُوا احْبِإْ لَهُمْ وَعَصِيَهُمْ﴾ نهوانیش گوریس و حهل و دار دهسته کانیان فریدا ﴿وَقَالُوا بَعْرَه فِرْعَوْنَ﴾ وه ووتیان سویند به گهوره یی فیرعهون ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ﴾ به راستی ههر ئیمه زال و سهرکه وتوو بین ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾ عَصَاهُ ﴿ثُمَّ جَاءَ مُوسَا دَارَدهسته که ی فریدا (و بوو به ماریکی گهوره) ﴿فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾ جا کوت و پر نه و (ماره گهوره) ههرچی جادوو یان کردبوو هه لی لوشی ﴿قَالَ لَهُ السَّحَرَةُ سَجِدِينَ﴾ نه مجا جادوو گهره کان خران (که وتن) به پرودا به سوژده برده وه (بو خوا) ﴿قَالُوا أَتَمَّارِبُ الْغَالِبِينَ﴾ ووتیان نهوا باوه رمان هیتا به به روه ردگاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که به روه ردگاری مووسا و هاروونه ﴿قَالَ أَتَمَّنَّاهُ لَهُ﴾ (فیرعهون) ووتی ثابا باوه رتان بی هیتا ﴿قَبْلَ أَنْ أَذِّنَ لَكُمْ﴾ پیش نه وهی مؤله تان بدم ﴿إِنَّهُ لَكَبِيرُكَ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ﴾ به راستی نه و (مووسا) جادوو گهره گهوره که تانه که فیری جادووی کردون ﴿فَلَسَوْفَ نَعْتَمُوهُ﴾ جا بینگومان له مه وودوا ده زانن (چیتان لی ده کهم) ﴿لَا قُطْعَانَ لِيَدَيْكَ وَأَرْحُكُم مِّنْ خَلْفٍ﴾ به راستی دهست و قاچتان راست و چهپ ده برم ﴿وَلَا صُلْبَ لَكُمْ أَمْعِينَ﴾ وه بینگومان هه مووتان ههل ده واسم (به دارا) ﴿قَالُوا لِأَصْنَى﴾ (جادوو گهره کان) ووتیان هیچ زبانی نی یه (بو ئیمه نه وهی تو نه ته وی بیکی) ﴿إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾ (چونکه) به راستی ئیمه گهرانه وه مان بو لای به روه ردگارمانه ﴿إِنَّا نَضَعُ﴾ به راستی ئیمه به ته ماین و ئومید ده که بن ﴿أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبَّنَا خَطِيئَتَنَا﴾ که به روه ردگارمان له گوناهاو تاوانه کانمان بیوری ﴿أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکه ئیمه یه که می باوه رداران بووین (له که له که ماندا) ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى﴾ وه حیمان نارد بو مووسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَادِي﴾ که به شهو به ننده (باوه رداره) کانم بیه (و میصر به جی بیلن) ﴿إِنَّا نَكْتُمُ الْمُشْرِكِينَ﴾ بینگومان (فیرعهون و کومه له که ی) دواتان ده کهون ﴿فَأَرْسَلْ فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾ نه ووسا فیرعهون پیاوانی کو که ره وهی نارد به شاره کاند (بو کو کردنه وهی له شکر و هیز) ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ﴾ (فیرعهون ووتی) به راستی نه وانه (مووسا و شوین که ووتانی) کومه لیکی که می بی نرخن ﴿وَأَنَّهُمْ لَتَالغَابُونَ﴾ وه به راستی نه وانه رقی ئیمه هه لده سیتن (به ووتارو کرداریان) ﴿وَأَنَّا لَجَمِيعٌ خَدْرُونَ﴾ وه بینگومان ئیمه کومه لیکنین بیدار و ناگادارین (به بیلانه کانیان) ﴿فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ نه مجا نهوان (فیرعهون و کومه له که ی) مان در کرد له باخات و کانیاوه کان ﴿وَكُنُوزٍ وَمَقَامِرَ كَرِيمٍ﴾ وه (دهرمان کردن) له وه موو گهنج و غه زنه و کوشکه زور جوان و چاکانه ﴿كَذَلِكَ﴾ تا به و جوړه (له ناومان بردن) ﴿وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ نه وه کانی یه عقوب (جووله که) مان له جیگایان دانا ﴿فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ﴾ نه مجا (فیرعهون و له شکره که ی) کاتی خوړ هه لهاتن شوینان که وتن ﴿

فَلَمَّا تَرَأَى الْجُمُعَانَ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمَدْرَكُونَ ﴿٦١﴾
قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ
أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ
﴿٦٣﴾ وَأَزْلَفْنَا ثَمَ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ وَأَجْمَعِينَ
﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾
وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ
﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظُلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ
يَسْمَعُونَكُمْ إِذَا تَدْعُونَهُ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا
بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ
تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي
إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ
يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي
يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي
يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

﴿فَلَمَّا تَرَاهُ الْجَمْعَانِ﴾ ئه‌مجا کاتی دوو کۆمه‌له‌که چاویان به‌یه‌کتر که‌وت ﴿قَالَ أَصْحَبُ مُوسَى﴾
 هاوه‌له‌کانی موسا ووتیان ﴿إِنَّا لَمُدْرِكُونَ﴾ بینگومان ئیمه گیراوین، (پیمان ده‌گهن) ﴿قَالَ كَلَّا﴾
 (موسا) ووتی نه‌خیر پیتان ناگهن ﴿إِنَّمَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾ بینگومان من په‌روردگارم له‌گه‌له‌دلنایان
 رینگای (رزگار بوونم) نشان ده‌دات ﴿قَالُوا حِينَئِذٍ إِلَىٰ مَوْسَىٰ﴾ ئه‌مجا سرووشمان کرد بو موسا
 ﴿أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ﴾ که به‌گوچانه‌که‌ت بده له‌ده‌ریاکه ﴿فَأَنفَلَقَ﴾ (ئه‌ویش لینداو) جا ده‌ریاکه
 له‌ت بوو ﴿فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالظَّلدِ الْعَظِيمِ﴾ که هه‌ر له‌تیکه‌ی وه‌ک شاخیکه‌ی زور گه‌وره وابوو ﴿وَأَرْزَقْنَا
 ثَمَرَهُ الْآخَرِينَ﴾ وه ئه‌وانی تر (فیرعه‌ون و له‌شکره‌که‌ی) مان نزیک کرده‌وه له‌وی (له‌ده‌ریاکه) ﴿وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ﴾ جا موسا و هه‌موو ئه‌وانه‌ی له‌گه‌لی بوون رزگارمان کردن ﴿وَأَنجَيْنَا
 مُوسَىٰ وَآلَهُ الْآخَرِينَ﴾ پاشان ئه‌وانی ترمان نوqm کرد (له‌ده‌ریادا) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به‌پراستی
 له‌وه‌دا (که باسکرا) به‌لگه‌یه‌کی گه‌وره هه‌یه (له‌سه‌ر ده‌سه‌لاتی خوا) ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾
 به‌لام زور به‌یان باوه‌ریان نه‌هینا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌پراستی په‌روه‌ردگارت زال
 وبه به‌زه‌یی به ﴿وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بخویننه‌روه به‌سه‌ریاندا هه‌والی
 ئبراهیم ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ کاتی ووتی به‌باوکی و گه‌له‌که‌ی ﴿مَّا تَعْبُدُونَ﴾ چی ده‌په‌رستن
 ﴿قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا﴾ ووتیان بتانیک ده‌په‌رستن ﴿فَنُفِّلْ لَهَا عَافِيَةً﴾ ئه‌مجا به‌رده‌وام به‌ندایه‌تیا
 ده‌که‌ین ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَ﴾ (ئبراهیم) ووتی ئایا ئه‌وانه گویان لیتانه ﴿إِذْ تَدْعُونَ﴾ کاتیک
 هاوار و نزیان لی ده‌که‌ن ﴿أَوْ يَفْقَهُونَ أَوْ يَنْصُرُونَ﴾ یا ئایا ئه‌وان سوود یازیانتان پی ده‌گه‌به‌ن ﴿وَلَا
 قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا﴾ ووتیان (نه‌خیر هه‌چیان پی ناگری) به‌لکو ئیمه باوو باپیرانمان دیوه ﴿كَذَلِكَ
 يَفْعَلُونَ﴾ ئابه‌و شیوه (ی ئیمه) یان کردوه ﴿قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ ووتی ئایا ئیوه ده‌زان
 چی ده‌په‌رستن ﴿أَن تَعْبُدُوا آبَاءَكُمْ أَفَلَا تَقْدُمُونَ﴾ تیوه باوو باپیره پی‌شووه کانتان ﴿فَأَنَّهُمْ عُدُوِّي﴾
 جا به‌پراستی هه‌موو ئه‌وانه دوژمنی منن ﴿إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ جگه له‌په‌روه‌ردگاری جیهانیان ﴿وَالَّذِي
 خَلَقَنِي فَهْوَ يَهْدِينِ﴾ که ئه‌و منی دروست کردوه پاشان هه‌ر ئه‌ویش رینمونویم ده‌کات ﴿وَالَّذِي
 هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ﴾ وه هه‌ر ئه‌و زاته خوراکم پیده‌دات و تیراوم ده‌کات ﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ
 يَشْفِينِ﴾ وه کاتی نه‌خوش بکه‌وم هه‌ر ئه‌و شیفام ده‌دات (چاکم ده‌کاته‌وه) ﴿وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ
 يُحْيِينِ﴾ وه زاتیکه که‌من ده‌مرینی و پاشان زیندووم ده‌کاته‌وه ﴿وَالَّذِي أَطْمَعُ﴾ وه (په‌روه‌ردگارم)
 زاتیکه به‌ته‌مام و ئومید ده‌که‌م ﴿أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ﴾ له‌روژی پاداشت دا (قیامه‌تا) بیوری
 له‌هه‌له‌کانم و بیانسپرتیه‌وه ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگارم دانایم پی بیه‌خشه ﴿وَالْحَقُّنِي
 بِالصَّلَاحِينَ﴾ بمبه‌ره ریزی پیاوچا‌کانه‌وه ﴿۸۴﴾

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَأَغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَرْزُقْنِي الْجَنَّةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبَرِّزْتُ الْجَحِيمَ لِلْغَاوِينَ
﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ آيَنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ
أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكَبِكُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ
أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا
الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صِدْقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ
أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَتْ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ
قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنْتُمْ مِنْ لَدُنَّا وَأَتَّبَعَكُمُ الْأَوْدَلُونَ ﴿١١١﴾

﴿وَجَعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه باس کردنم به چاکه له ناو گه له داهاتووه کاندای بی به خشه ﴿وَجَعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ﴾ و ه بم گیر ی له و هر گرانی به هشتی پر نازو نیعمهت ﴿وَأَعِزَّنِي﴾ و ه باو کم خوش بیه ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّاَلِينَ﴾ به راستی ئه و له گومر ایانه ﴿وَلَا تُخْزِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ﴾ و ه شه رمه زارو پر سوام مه که له ورژنیکا که (خه لکی) زیندوو ده کرینه وه ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ﴾ ورژی که مال و سامان و مندال و نه وه سوود ناگه یه نن ﴿إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ بیه گه له که سی بیته خزمه تی خوا به دلکی ساغ و پاک و خاوتنه وه ﴿وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ و ه (له ورژی دواییدا) به هشت نزیك ده خرینه وه بو پاریز کاران و له خوا ترسان ﴿وَبُرِرَتِ الْجَنَّةُ لِلْقَائِمِينَ﴾ دوزه خیش دهرده خریت (و ناشکرا ده کرئ) بو گومر ایان ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و ه بیان دهرت ریت ﴿إِن مَّا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ کوان ئه وانه ی که ئیوه ده تان به رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیانی خوا ﴿هَلْ يَصْرونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ﴾ ئایا یارمه تیتان ددهن یا یارمه تی خویان ددهن ﴿فَكُجِبُوا فِيهَا هُزْأً وَآلَافًا﴾ ئه مجا هه مو و ئه وانه (به رستراوان) و گومر ایان سه ره به رو خوار فری دهرینه دوزه خه وه ﴿وَجُودُوا لِلْإِلَاسِ أَجْعَلُونَ﴾ هه ره ها هه مو و سه ربازانی شه تان ﴿قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ﴾ (بت به رستان) له کاتیکدا له دوزه خ دا شه ره قسه و نازا وه یانه (له گه له به رستراوه کانیا دا) ده لین ﴿تَاللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ سویند به خوا ئیمه له گومر ایی یه کی ناشکرا دا بووین ﴿إِذْ سَأَلْتُمْ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ کاتیک ئیوه مان ده برده ریزی به ره ور دگاری جیهانیانه وه ﴿وَمَا أَصْلَنَا إِلَّا الْمَجْرُمُونَ﴾ که س ئیمه ی گومر انه کردتا و انباران نه بیت ﴿فَمَالًا مِنْ شَفْعِينَ﴾ و ه هیچ تکا کار ی بو ئیمه نی یه ﴿وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ﴾ و ه هیچ هاوری یه کی دلسوزمان نه ﴿فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ﴾ خوز گه جاری کی تر بگه رانیانه وه (بو دنیا) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئه و سا له با وه پر داران ده بووین ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی له ودا (باسکرا) په ندو به لگه هه یه ﴿وَمَا كَانَتْ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ به لام زور به یان با وه پر دار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هه ره به ره ور دگارت زال و میهره بانه ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی نوح پیغه مبه رانیان به دروزن دانا (بروایان بی نه کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ﴾ کاتی که نوو حی برایان پی ووتن ﴿أَلَا تَتَّقُونَ﴾ ئایا ناترسن له خوا (خوتان نا پاریزن) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بینگومان من پیغه مبه ریکی ئه مینم بو ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بترسن و گو ترایه لی من بکهن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ و ه من داوای هیچ کریمه کتان لی نا که م له سه ره ئه و (رینمونی کردنه تان) ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (چونکه) پاداشتی من نه نها له سه ره به ره ور دگاری جیهانیانه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بترسن و گو ی رایه لی من بکهن ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ لَكَ﴾ ووتیان ئایا (چون) با وه به تو بینین ﴿وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ﴾ له کاتیکدا ئه وانه ی شوینت که ووتن به سترین که سن (هه زارو داما و

قَالَ وَمَا عَلَّمِي مِثْلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنَّ حِسَابَهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي
 لَوَ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنَّ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ
 ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ يَنُوحٌ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ
 رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ
 مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ
 ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ
 عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ
 رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
 ءَايَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
 وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾
 وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنعَمِ وَبَنِينَ
 ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
 ﴿١٣٥﴾ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

﴿قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (نوح علیه السلام) ووتی من چوزانم ئه‌وانه چی کرده ویه‌ک ده‌کن
 ﴿إِنْ حَسِبْتُمْ إِلَّا عَرَبِيٌّ﴾ بر سینه ویه‌ان تنها له‌سهر په‌رورد گارمه ﴿لَوْ تَشْعُرُونَ﴾ ته‌گهر ئیوه هه‌ست
 بکه‌ن (بزائن) ﴿وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من دهر که‌ری باوه‌رداران نیم ﴿إِنَّا إِنَّا لَا نَبْرِئُكُمْ﴾
 من تنیا تر سینه‌ریکی پروون که‌روه‌م ﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ﴾ ووتیان ئه‌ی نوح ته‌گهر کو‌تایی
 نه‌هیتی (له‌م کاری بانگه‌وازه‌ت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾ بی‌گومان له‌به‌رداران کراوان ده‌بی ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ﴾ (نوح) ووتی: ئه‌ی په‌رورد گارم بی‌گومان که‌له‌که‌م پروایان پی نه‌کردم
 ﴿فَأَفْتَحَ بَنِي وَیْبَهُ فَتَحَا﴾ که‌واته له‌نیوان من و ئه‌واندا حوکم بده به‌حوکم دانیکی یه‌کجاری
 ﴿وَيُخَيِّجُ وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من و ئه‌و باوردارانه‌ی له‌که‌لمدان پرزگار بکه‌ ﴿فَأَخَيَّرَهُ مِنْ مَعَهُ﴾
 ئیمه‌ش نوح و ئه‌و که‌سانه‌ی له‌گه‌لی بوو پرزگارمان کردن (له‌خنکان) ﴿فِي الْفَلَكَ الشَّحُونِ﴾ له‌و
 که‌شتی یه‌ی که‌پر کراو بوو (له‌مرووف و هه‌موو جوړه گیانداریک) ﴿لَهُ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ﴾ له‌پاشان
 له‌دوا (پرزگار کردنی ئیمانداران) ئه‌وانه‌ی که‌مانه‌وه نو‌قمان کردن (له‌ئای توفانه‌که‌دا) ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبِتٌ﴾ به‌پاستی له‌وه‌دا (باسکرا) به‌لگه‌یه‌کی گه‌وره‌یه ﴿وَمَا كَانَ أَكْزَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ به‌لام
 زور به‌یه‌ان باوه‌ردار نه‌بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه به‌پاستی هه‌ر په‌رورد گارت زالی
 به‌به‌زه‌یه‌ه ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه‌لی عاد پیغه‌مبه‌رانی (خوا) یان به‌دروژن دانا (باوه‌ریان پی
 نه‌کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ کاتی ه‌وود (علیه‌السلام) ی برایان پی ووتن ﴿أَلَا تَتَّقُونَ﴾ ئایا
 خوتان ناپاریزن (له‌سزای خوا) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بی‌گومان من پیغه‌مبه‌ریکی ئه‌مینم بو ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که‌واته له‌خوا بترسن و گوی رایه‌لی من بکه‌ن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾
 وه من هیچ کر‌تیه‌ک له‌ئیوه داوا ناکه‌م له‌سهر ئه‌م (گه‌یاندنی بانگه‌وازه‌) ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 باداشتی من تنها لای په‌رورد گاری جیهانیانه ﴿أَتَتَّبِعُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ﴾ ئایا ئیوه له‌هه‌موو
 شوینیکی به‌رز (ی سهر ریگا) بورجیک دوست ده‌که‌ن به‌بی ه‌ووده ﴿وَتَتَّخِذُونَ مَصَافِعَ﴾ وه چه‌ند
 کوشک و قه‌لای به‌هیز (کارگه‌) دروست ده‌که‌ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَخْذَلُونَ﴾ به‌و ئومیده‌ی هه‌ر بمینه‌وه‌و
 نه‌مرن ﴿وَإِذَا بَطِشْتُمْ﴾ وه هه‌ر کاتی ده‌ست بوه‌ شینن ﴿بَطِشْتُمْ جَبَارِينَ﴾ سته‌مکارانه ده‌س ده‌وه
 شینن ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که‌واته (له‌سزای خوا) خوتان پباریزن و گوی رایه‌لی من بکه‌ن ﴿وَأَتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه له‌(سزای) ته‌و خواهه‌ بترسن و خوتان پباریزن که‌خوتان ده‌زانن
 چی پی به‌خشیون ﴿أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ﴾ ئاژه‌ل و مال‌ات و مندال و ﴿وَحَبَّتِ وَغُيُونَ﴾ باخ و کانیای
 زوری پی داون ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ به‌پاستی من ده‌ترسم دوو چارتان پی ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ سزای
 پروژیکی زور گه‌وره‌ی (دروارو پر له‌سزا) ﴿قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ ووتیان (به‌ه‌وود علیه‌السلام) لای
 ئیمه‌یه‌که‌سانه ﴿أَوْ عَذَّبْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَعَّظِينَ﴾ ئاموژ گاری بکه‌یت یا ئاموژ گاری نه‌که‌یت ﴿

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
 فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ
 قَالَ لَهُمُ أَحُوهُمْ صَلْحُوا أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ ﴿١٤٤﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ
 إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هُمْ نَاءِ امْنِينَ ﴿١٤٦﴾
 فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَعُهَا هُضِيمٌ ﴿١٤٨﴾
 وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 ﴿١٥٠﴾ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
 وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَا أَنْتَ
 إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ
 هَذِهِ نَاقَةٌ ۖ لَهَا شَرَبٌ وَلَكُمْ شَرَبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمْسُوهَا
 بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا
 نَادِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ
 أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا حَقُّ الْأَوَّلِينَ﴾ ١٣٦ ﴿ثُمَّ هِيَ تَوَّهَتْ وَهِيَ تَدْعُو دَعْوَةً دَلِيلَةً﴾ ١٣٧ ﴿وَمَا تَخْنُ بِمَعْدَيْنِ﴾ ١٣٨
وه ئیمه سزا نادرین ١٣٦ ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكَ هُمُ﴾ ١٣٧ ﴿ثُمَّ بَاوَدَ بِرِیَانِ بَنِي نَهْیْتَا بَوَّهَ ثَمَمَ شَ لَه نَاوَمَانِ بَرْدَنِ
﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ ١٣٨ ﴿بِیْگُومَانِ لَه وَهْدَا﴾ (باسکرا) نیشانه‌ی گه‌وره هه‌یه ١٣٨ ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ١٣٩
به لَام زور به بیان باوهردار نه‌بوون ١٣٩ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ ١٤٠ به‌راستی ههر به‌روهر دگارت
به‌ده‌سه‌لآت و به‌به‌زه‌یی به ١٤٠ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ﴾ ١٤١ گه‌لی سه‌موود پیغه‌مبه‌رانیان به‌دروژن زانی ١٤١
﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ﴾ ١٤٢ کاتی صالح (علیه السلام) ی برایان پی ووتن ١٤٢ ﴿الْأَتَقُونَ﴾ ١٤٣ ثابا (له‌سزای خوا)
خوتان ناپاریزن ١٤٣ ﴿إِنِّي لَكُرْسُولُ آمِينٍ﴾ ١٤٤ به‌راستی من پیغه‌مبه‌ر یکی نه‌مینم بوتان ١٤٤ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ ١٤٥
ده‌ی له‌خوا بترسن و گوی رایه‌لی من بکه‌ن ١٤٥ ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ ١٤٦ و من هیچ کری و پاداشتی‌ک
له‌سه‌ر نه‌م (پیغه‌مبه‌ریتی به) له‌ئیوه داوا ناکه‌م ١٤٦ ﴿إِنِّي أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ١٤٧ کری و پاداشتی من تنه‌ها
لای به‌روهر دگاری جیهان‌بانه ١٤٧ ﴿أَنْتُمْ كُنْتُمْ فِي مَا هُمْ تَاءَ آمِنِينَ﴾ ١٤٨ (وا‌ده‌زانن) وازتان لی ده‌هینری له‌دونیا‌دا
به‌هیمنی (ده‌ژین) ١٤٨ ﴿فِي جَنَّتٍ وَعِیُونٍ﴾ ١٤٩ له‌ناو باخات و کانیاوی زوردا ١٤٩ ﴿وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا
هَضِیْرٌ﴾ ١٥٠ وه له‌ناو کشتو‌کالی زورو باخاتی دار خورمای میوه گه‌بیودا ١٥٠ ﴿وَتَنْجُوتٍ مِنْ الْجِبَالِ يَیُوتَا
فَرِیْهٍ﴾ ١٥١ وه له‌چیاکان دا خانوو داده‌تاشن زور به‌لیزانانه ١٥١ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ ١٥٢ که‌واته (له‌سزای) خوا
بترسن و گوی رایه‌لی من بکه‌ن ١٥٢ ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ﴾ ١٥٣ وه گوی رایه‌لی زیاده‌ره‌وان مه‌که‌ن ١٥٣
﴿الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ ١٥٤ نه‌وانه‌ی خرابه‌کاری ده‌که‌ن له‌زه‌وی دا ١٥٤ ﴿وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ ١٥٥ وه کرده‌وی چاک
ناکه‌ن ١٥٥ ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ﴾ ١٥٦ ووتیان (به‌صالح علیه السلام) تو تنه‌ها به‌کیکی له‌جادوو
لیکراوان ١٥٦ ﴿مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ ١٥٧ تو تنه‌ها مروئیکی وه‌ک ئیمه ١٥٧ ﴿فَأَنْتَ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ﴾ ١٥٨
ده‌ی ثابته‌ت و موعجیزه‌به‌کمان بو بیته‌نه‌گهر له‌راست گویانی ١٥٨ ﴿قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ﴾ ١٥٩ (صالح علیه
السلام) ووتی نه‌م و شتره‌میینه (موعجیزه) به ١٥٩ ﴿لَهَا شَرَبٌ وَلَكُمْ شَرَبٌ یَوْمَ مَعْلُومٍ﴾ ١٦٠ ناو خوار دنه‌وه پوژیک بو
نه‌وه و پوژیکیش بو ئیوه‌به ١٦٠ ﴿وَلَا تَمْسُوْهَا یَسْرًا﴾ ١٦١ ده‌ستی بو مه‌به‌ن به‌خرابه ١٦١ ﴿فَإِخْذُكُمُ الْعَذَابُ یَوْمَ عَظِیْمٍ﴾ ١٦٢
نه‌گینا سزای تو‌له‌ی پوژیکی گه‌وره تووشتان دیت ١٦٢ ﴿فَعَقَرُوْهَا فَاصْبِرْ حَتَّىٰ تُؤْتِیَ الدِّیْنَ﴾ ١٦٣ که‌چی نه‌وان
سه‌ریان بری نه‌وسا به‌شیمان بوونه‌وه (له‌ترسی تو‌له‌ی خوا) ١٦٣ ﴿فَإِخْذُكُمُ الْعَذَابُ﴾ ١٦٤ نه‌مجا سزای
(خرابه‌کیان) نه‌وانی گرت ١٦٤ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ١٦٥ به‌راستی له‌مه‌دا (باسکرا)
نیشانه‌یه‌کی گه‌وره هه‌یه به‌لام زور به‌بیان باوهردار نه‌بوون ١٦٥ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ ١٦٦
به‌روهر دگارت زال و به‌ده‌سه‌لآت و به‌به‌زه‌یی به ١٦٦

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ
 ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا نَجْوَى ﴿١٦٣﴾ وَمَا
 أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾
 أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
 مِنْ أَرْوَاحِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَنْ لَمْ تَنْتَه يَلُوطُ
 لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾
 رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَجَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾
 إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
 مَطَرًا مُسَاءً مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ
 لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ
 رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا نَجْوَى ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ * أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا
 تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
 وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گهلی لوط پیغه مبه رانیان به در وزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتی لووطی برایان (علیه السلام) ووتی پیمان ثایا ئیوه له خوا ناترسن خوئا پاریزن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ به راستی من پیغه مبه ریکی ته مینم بو ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته
 له خوا بترسن و گوی رابه لی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وه من هیچ پاداشتی که له سهر
 (پیغه مبه ریتیکه م) له ئیوه داوا ناکه م ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من ته نها لای به روه ردگای
 جیهانیانه ﴿أَتَأْتُونَ الذِّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ ثایا له ناو (هموو خه لکی) جیهانیاندا ئیوه نیر بازی ده که ن
 ﴿وَتَذَرُونَ﴾ وه واز دینن ﴿مَا خَلَقَ لَكُمْ ذِكْرُكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ﴾ لهو هاوسه رانه تان که به روه ردگارتان بوی
 دروست کردون ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ﴾ نه خیر به لکو ئیوه کو مه لیکن ده رچوو له سنوری ئاره زوو ﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ﴾ ووتیان: به راستی تهی لوط نه گهر واز نه هیتی (له م کاره ت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُخْرَجِينَ﴾ بیگومان له ده ر کراوان ده بیت (له م خا که) ﴿قَالَ إِنِّي لَعَمْرُكَ مِنَ الْقَالِينَ﴾ (لووط)
 ووتی بیگومان من زور قه لئس و بیزارم لهو کرده و هتان (نیر بازی) ﴿رَبِّ بَنِي وَاهِلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾
 تهی به روه ردگارم خوم و مال و خیزانم رزگار بکه له (توله ی) تهو کرده و هی تهوان ده بکه ن ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ﴾ ته مجا ئیمه ش لوط و هموو خیزانه که یمان رزگار کرد ﴿إِلَّا جُرْزَانِي
 الْعَيْنَيْنِ﴾ بیجگه له پیره زنی (خیزانی لوط) که له جیماوان و (تیاجوان) بوو ﴿ثُمَّ دَعَوْنَا الْأَخْرِينَ﴾
 پاشان تهوانی ترمان له ناو برد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وه بارانی کیمان (له به رد) به سه ریاندا باراند
 ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾ ته مجا ئی چ خراب بوو بارانی ترسیتراره کان ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی
 له مه دا (باسکرا) به ندیکی گه وره هیه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ به لام زور به یان باوه رددار نه بوون
 ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بیگومان به روه ردگارت زال و میهره بانه ﴿كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ
 الْمُرْسَلِينَ﴾ خاوه نی باخانه چرو پره کانیش پیغه مبه رانیان به در وزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتی شوعه یب علیه السلام پی ووتن: ثایا خوئان ناپاریزن و له خوا ناترسن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾
 به راستی من پیغه مبه ریکی ته مینم بو ئیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که و ابو له خوا بترسن و گویرابه لی
 من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وه من هیچ کری و پاداشتی له ئیوه داوا ناکه م له سهر
 پیغه مبه رابه تیه که م ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من ته نها لای به روه ردگای جیهانیانه ﴿أَوْفُوا الْكَيْلَ﴾ رینک و راست پیوانه بکن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ﴾ وه له زیان ده ران مه بن (له پیوانه دا
 ناتهواو بیبون) ﴿وَرَبُّوْا بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ﴾ وه به ته رازوویه کی راست و رینک کیشانه بکن ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و که م و کوری مه که ن له شته کانی خه لکیدا (هیچ مافیکیان ژیر پی
 مه خه ن) ﴿وَلَا تَعْتَوُوا الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ﴾ وه پومه چن له زه ویدا به خراپه کاریتان

وَأَتَقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَاسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ وَلَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ وُاعِلُهُمْ أَنِ اسْرَأَيْلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه بترسن لهو زاتهی ﴿خَلَقَكُمْ وَلِلْهِ الْأَوَّلِينَ﴾ كه ئیوهو خه لكانی پیشویشی دروست کردوه ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ﴾ ووتیان تو ته نها له جادوو لی کراوانی ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ وه تو ته نها مرو فیککی وه ک ئیمه ی ﴿وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَذِبِينَ﴾ و به راستی ئیمه واگومانست پی ده بین له دروزنان بیت ﴿فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ دهی چند پارچه یه ک له تاسمان بخهره خواره وه به سهرماندا ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه گهر تو له راست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ ائْزِلْ عَنَّا ظُلُمَاتِنَا﴾ (شوعه یب) ووتی پهروه ردگارم چاک دهرانی به ههر کرده وه یه ک که ده یکن ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نه مجا شوعه ی بیان به دروزن زانی ﴿فَلَاخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ﴾ بهو هو یه وه سزای پوزی سیهر (ی ههر) گرنتی ﴿إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ به راستی نهو سزایه سزای روزیککی زور گه وره بوو ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ یتگو مان له مه دا (باسکرا) به لگه یه کی به هیز هیه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به لام زور به یان باوه ردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه به راستی پهروه ردگارت ههر نه وه زال و به به زه یی ﴿وَلَهُ الْفَتْحُ يَوْمَ الْقَامَةِ﴾ و به راستی نه م (قورئان) ه دابه زینراوی پهروه ردگاری جیهانیانه ﴿يُنَزِّلُ بِهِ الرُّوحَ الْأَمِينُ﴾ جوهره فیلی نه مین هیتایه خواره وه ﴿عَلَى قَلْبِكَ لَتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ﴾ بو سهر دلی تو بو نه وه ی له تر سیته ران بی ﴿بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ﴾ به زمانیککی عهره بی پروون و پاراو ﴿وَلَهُ الْفَتْحُ يَوْمَ الْقَامَةِ﴾ وه به راستی (باسی قورئان) له کتیبی پیغه مبه ره پیشووه کاندا هیه ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ﴾ ئایا نه مه به لگه یه کی پروون نه بوو بویان (بو کافرانی قوریهش) ﴿أَن يَأْمُرَهُمْ عَلَيْهِمْ عِلْمًا أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ﴾ که زانایانی به نی ئیسرائیل نهو (دهنگ و باسی قورئان) ه دهرانن ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ﴾ نه گهر ئیمه نهو (قورئانه) مان بنار دابه ته خواره وه بو سهر که سیککی عه جه می ﴿فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ﴾ نه مجا بیخویندایه ته وه به سهر یاندا (به سهر بی باوه رانی مه ککه دا) ﴿مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ﴾ باوه ریان پی نه ده هیتا ﴿كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾ ئا بهو جوهره نهو (قورئان) مان خستوه ناو دلی تاوانبارانه وه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ که چی ههر باوه ری پی ناهیتن ﴿حَتَّى يَرْوُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ هه تا سزای سهخت به چاوی خو یان ده بین (جا باوه ر دینن) ﴿فَسَاءَ يَهُمْ بَعْدَ وَهْمِهِمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ نه ویش له نا کاودا دیت بویان که نه وان ههستی پی نا که ن ﴿فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ﴾ نه وسا نه لیتن ئا خو مؤله تمان پی دهریت ﴿أَفَعَذَابَاتُنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دهی ئایا نه وان په له ی سزای ئیمه یانه ﴿أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ﴾ تو پی م بلی نه گهر چند سالی به خوشی بیان زینن ﴿ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ له پاشان نهو سزایه ی که لئی تر سیترا بوون بیت بویان ﴿

مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَالُكَ أَنْوَائِمَتَّعُونَ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَهْلَكَنَا مِنْ قَرِيَةٍ إِلَّا
 لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٨﴾ ذِكْرَى وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ
 الشَّيَاطِينُ ﴿٣٠﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٣١﴾ إِنَّهُمْ عَنِ
 السَّمْعِ لَمَعَزُولُونَ ﴿٣٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ
 مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٣٣﴾ وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٣٤﴾ وَاخْفِضْ
 جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي
 بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٣٧﴾ الَّذِي
 يَرِنَاكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٣٨﴾ وَتَقْلُبُكَ فِي السَّجْدِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ﴿٤٠﴾ هَلْ أَنْبَيْتُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٤١﴾ تَنْزَلُ عَلَىٰ
 كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ ﴿٤٢﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُهُمْ كَذِبُونَ ﴿٤٣﴾
 وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ
 يَهِيمُونَ ﴿٤٥﴾ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ
 بَعْدِ مَا ظَلَمُوا أَوْ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ﴾ سوودیان بی‌ناگه‌ی منی ﴿مَا كَانُوا يَمْتَعُونَ﴾ ئەو هه‌موو خوشی و پابواردنە‌ی به‌وان درابوو ﴿وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْنَةٍ﴾ هیچ شارو گوندیکمان لە‌ناو نە‌بردووو ﴿إِلَّا لَهَا مُزْدُرُونَ﴾ دلتیابه ترسیته‌رانیکی هه‌بوو ﴿ذَكَرْنَاهُ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بۆ ئەو‌ی بیر بکه‌نه‌وو، وه ئیمه‌ سته‌مکار نە‌بووین (له‌سزادانیاندا) ﴿وَمَا تَزَلْ بِهَ السَّيْطِينُ﴾ شه‌یتانه‌کان ئەو (قورئانه‌)یان نە‌هیتاوه‌ته‌ خواره‌وو ﴿وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ نە‌شیایوی ئەو‌ن و نە‌ده‌شتوانن ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعُزُونَ﴾ به‌راستی شه‌یتانه‌کان له‌گویی‌گرتن (ی هه‌والی ئاسمان) به‌رگری کراون ﴿فَلَا تَنْفَعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ که‌واته هیچ به‌رستر او‌یکی تر نە‌به‌رستی له‌گه‌ل‌خوادا ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْمَعْذِيْنَ﴾ ئە‌گینا له‌سزا دراوان ده‌بی ﴿وَأَنْذَرْنَا عَذِبَ تَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ خرم و که‌سه زۆر نزیکه‌کانت بترسیته ﴿وَأَخْفَضْ جَنَاحَكَ﴾ و بالی به‌زه‌بی و نه‌رم و نیانیت راخه ﴿لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ ئەو باوه‌ردارانە‌ی که‌شوینت که‌وتوون ﴿فَإِنْ عَصَوْكَ﴾ ئە‌مجا ئە‌گه‌ر سه‌رپی‌چیان کردی ﴿فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ﴾ ئە‌وسا بییان بلی: به‌راستی من به‌ریم له‌و‌ی ئیوه‌ ده‌یکه‌ن ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ وه پشت به‌و خوایه‌ به‌سته که‌زال و به‌به‌زه‌بی یه ﴿الَّذِي يَرْزُقُكَ جِئْتُكَ﴾ ئەو (خوایه) که‌ده‌تبینی کاتی به‌ته‌نیا نوێژ ده‌که‌ی ﴿وَتَقَلِّبُكَ فِي السَّجْدِينَ﴾ وه (ده‌بینی) نوێژ کردنت له‌ناو نوێژ‌گه‌راندا (که‌پیش نوێژیان بۆ ده‌که‌یت) ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به‌راستی ته‌نها ئە‌وه‌ بیسه‌ری ئاگادار ﴿هَلْ أَنْتُمْ عَلَىٰ مَن تَنْزَلُ السَّيْطِينُ﴾ هه‌والتان بده‌می شه‌یتانه‌کان داده‌به‌زنه‌ سه‌رکی؟ ﴿تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاكٍ أَثِيرٌ﴾ داده‌به‌زنه‌ سه‌ر هه‌موو (که‌سینکی) زۆر درۆزنی زۆر تاوانبار ﴿يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتَهُمْ كَذِبُونَ﴾ باش گویی ده‌گرن (بۆ شه‌یتانه‌کان) وه زۆر به‌بیان درۆزنن (له‌و هه‌والانه‌دا ده‌یدن به‌خه‌لکی) ﴿وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ﴾ (په‌نگه‌مبه‌ر ﷺ) شاعیر نی‌یه‌) شاعیره‌کان ته‌نها گو‌مه‌راکان شوینیان ده‌که‌ون ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ﴾ ئابا نابینی که‌ئه‌وانه ﴿فِي كُلِّ وَادٍ يَمِيمُونَ﴾ به‌هه‌موو دۆل و شیوێکدا به‌سه‌ر لی‌شی‌واوی ده‌پۆن (شیعر ده‌لێن) ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ﴾ وه به‌راستی ئە‌وانه‌ شتی ده‌لێن که‌خویان نایکه‌ن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جگه‌ له‌وانه‌یان پر وایان هیتاوه‌و که‌ده‌وه‌ چاکه‌کانیان کردووو ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ كِبْرًا﴾ وه یادو زی‌کری خویان زۆر کردووو ﴿وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا﴾ وه تۆله‌یان سه‌ندووو له‌پاش ئە‌وه‌ سته‌میان لی‌ کراوه ﴿وَسِعَ الْعِلْمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه ئە‌وانه‌ی سته‌میان کردووو له‌مه‌ودوا ده‌زانن ﴿أَتَىٰ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ﴾ که‌چۆن گه‌رانه‌وه‌یه‌که‌ ده‌گه‌رینه‌وه‌ (بۆ لای خوا دوا‌ی مردن) ﴿ۛ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ① هُدًى وَبُشْرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ ② الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ③ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّاتٌ لَهُمْ
أَعْمَالُهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ④ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ
وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسُونَ ⑤ وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ
لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ⑥ إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ ءِإِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَاءَتِ كُرُمُ
مِنْهَا خَبِرَ آوَةَ اتِّكِمُوا بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ⑦ فَلَمَّا جَاءَهَا
نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ⑧ يَمْوَسَّى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑨ وَأَلْقِ عَصَاكَ
فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْوَسَّى لَا تَخَفْ
إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ ⑩ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ
سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑪ وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْجُجْ بَيْضَاءَ مِنْ
غَيْرِ سُوءٍ فِي تَسْعِ ءَايَاتِ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ
⑫ فَلَمَّا جَاءَهُمْ ءَايَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ⑬

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿طس﴾ به (طاء، سین) ده‌خوینریته‌وه خوا زاناتره به مانا که‌ی بوزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سورته‌ی (البقرة) بکه ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ﴾ ئەمە ئایەتەکانی قورئان و کتییی ئاشکرا به ﴿هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (هوی) رینمونی و مژده‌دانه بۆ بر واداران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ئەوانه‌ی که‌نوینر به‌جی دینن و زه‌کات ده‌دن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ وه ئەوانه‌ی بر وای به‌ویان به‌پوژی دوا بی هیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به‌راستی ئەوانه‌ی باوهر ناهیتن به‌پوژی دوا بی ﴿يَتَنَالُهُمُ الْعَمَلُ﴾ کردوهه (خرابه) کانیا نمان رازاندوه‌ته‌وه بویان ﴿فَهُمْ يَظْمَهُونَ﴾ بۆیه ئەوان به‌سه‌ر گهر دانی ده‌سویننه‌وه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ ئەوانه که‌سانیکن سزای به‌دیان بۆ هیه ﴿وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسِرُونَ﴾ وه ئەوانه له‌پوژی دوا بی دا زهره‌مه‌ندترین که‌سن ﴿وَأَنَّكَ أَتْلُقُ الْقُرْآنَ﴾ به‌راستی تو (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) قورئانت پینده‌دری (فیر ده‌کری ی) ﴿مَنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ﴾ له‌لایه‌ن خوای کار دروستی زاناوه ﴿إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لَأَهْلِيهِ﴾ (بیریان خه‌ره‌وه) کاتی موسا به‌خیزانه‌که‌ی ووت ﴿إِنِّي أَنشَأْتُ نَارًا﴾ بیگومان من ئاگری به‌دیده‌که‌م ﴿سَنَاتِيكُمْ مِنْهَا نَارٌ﴾ (ئیه‌و لی‌ره‌دا بن) من ده‌پویم بۆ لای ئەو ئاگره به‌زووی هه‌والیکتان بۆ دینم ﴿أَوَءَاتِيكُمْ بِشَهَابٍ مِّمَّنْ لَعَلَّكُمْ﴾ یا گرو بزوسکی (له‌و ئاگره) تان بۆ دینم تا ئیه ﴿تَضْطَلُونَ﴾ خو تانی پی گهرم بکه‌نه‌وه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ نُورُی﴾ ئەمجا کاتی (موسا علیه السلام) که‌یشت لای ئاگره که‌بانگی لی کرا ﴿أَنْ بُرِّكَ مِنْ فِی السَّارِ وَمِنْ حَوْلَهَا﴾ که‌پیروز بووه ئەو که‌سه‌ی له‌ناو ئاگره که‌ (پروناکی که) دایه‌وه ئەوه‌ش به‌ده‌وری دایه ﴿وَسُبْحَنَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ وه پاک و بیگهرده خوای به‌وه‌ردگاری جیهانیان ﴿يُحْسِنُ إِلَهُ وَأَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ئەهی موسا به‌راستی ئەوه‌ی (بانگی کردی) منم خوای به‌ده‌سه‌لانی کار دروست ﴿وَأَلْقِ عَصَاكَ﴾ ده‌گۆچانه‌که‌ت فیری ده‌ (ئیه‌ویش فیری دا) ﴿فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌ﴾ ئەمجا کاتی بینی وه‌ک تیره‌مار ده‌جولی ﴿وَلَىٰ مُدِيرٌ وَرَءُوكَ﴾ (موسا) هه‌له‌هات و ئاوری نه‌دایه‌وه. ﴿يَمْشِي لَاتَخَفْ﴾ (خودا فهرمووی) ئەهی موسا مه‌ترسه ﴿إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَىٰ الْمُرْسَلُونَ﴾ بیگومان پیغه‌مه‌بران لای من ناترسن ﴿إِلَّا مَن ظَلَمَ﴾ بیجکه له‌که‌سی که‌سته‌می کردی ﴿فَرِيدٌ حُسْنًا بَدِئُوهُ﴾ پاشان خرابه‌که‌ی گورپی بی به‌چاکه ﴿فَإِنِّي عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئەوه به‌راستی من لیئورده‌ی به‌به‌زه‌یم ﴿وَأَدْخُلْ يَدَاكَ فِي جَبِّكَ﴾ وه ده‌ستت بکه به‌باخه‌لتدا ﴿تَخْرُجُ بَيْضَةً مِّنْ عَرِسَةٍ﴾ (که‌ده‌رت هیتا) به‌سپیتی و پرشنگداری دیته‌ده‌ره‌وه به‌بی به‌له‌کی ﴿فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ﴾ (ئهمه‌دوو موعجیزه‌یه) له‌نو موعجیزه بۆ فیرعه‌ون و گه‌له‌که‌ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ قَاصِقِينَ﴾ به‌راستی ئەوانه گه‌لیکی له‌سنوور ده‌رچوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ أَيْنِسًا مُّبْصَرَةٌ﴾ ئەمجا کاتی موعجیزه ئاشکرا و پرونه‌کانی ئیمه‌یان بۆ هات ﴿قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ ووتیان ئەمه جادوویه‌کی ئاشکرا به

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحِشْرَ لِّسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادٍ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْهَدَ أَمْ كَانَ
مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوَّلًا أَدْبَحْنَهُ
أَوْ لِيَأْتِنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۖ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

﴿وَجَحَدُوا بِهَا﴾ ئەو مو عجزیزانه یان دان پێدا نه ده نا و ئینکاریان ده کرد ﴿وَأَسْتَقْبَلَتَهَا أَنْفُسُهُمْ﴾ که چی له دلی
خوێان دا به راستیان ده زانی ﴿طَلَمًا وَعُلُوءًا﴾ له بهر سته مکاری و خو به زل زانیان (ئینکاریان ده کرد)
﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾ ئەمجا سه ر نه ج بده سه ر ئەنجامی خرابه کاران چۆن بوو ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا
دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا﴾ سویند به خوا زانستمان به داوود و سوله یمان به خشی ﴿وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾
هه ردوو کیان ووتیان: هه موو سوپاس و سه نایه بۆ ئەو خوایهی ﴿فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ﴾
که ریزی داوین به سه ر زۆر له بهنده باوه رداره کانیدا ﴿وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ﴾ وه سوله یمان بووه
میر اتگری داوود (له پیغه مبه ریتی و پاشایه تی و زانیاری دا) ﴿وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (سوله یمان) ووتی
ئهی خه لکینه ﴿عُلِمَتَا مَطِيقَ الطَّيْرِ﴾ فیری زمانی بالنده کان کراوین ﴿وَأُوتِيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه له هه موو
شتیکمان پی دراوه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ﴾ به راستی ئەمه (به من دراوه) فه زل و چاکه یه کی
ناشکرایه ﴿وَحَسْبُ لِمُؤْمِنٍ جُودُهُ﴾ وه کو کرایه وه بۆ سوله یمان هه موو سه ربازه کانی ﴿مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ﴾ له جنۆکه و ئاده می و بالنده کان ﴿فَهُمْ يُورَعُونَ﴾ ئەمجا ئەوان (له پیش و دواکه و تن)
به رگیری ده کران (و به ریز ده و شتن) ﴿حَتَّى إِذَا تَوَفَّا﴾ هه تا کانی گه شتنه ﴿عَلَىٰ وَإِلِ التَّلِّ﴾ سه ر شیوی
میزووله (شوینیک بوو میزووله ی زۆر بوو) ﴿قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ﴾ میزووله یه ک ووتی: ئهی
میزووله کان ﴿أَدْخُلُوا مَسَكِنُكُمْ﴾ برۆنه ناو ماله کانی خو تان (کونه کانتان) ﴿لَا يَخْطُبَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُودُهُ﴾
با سوله یمان و له شکره که ی نه تان پلیشتین (له ژیر پیا نندا) ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا ئەوان
هه ست ناکه ن ﴿فَبَسَمَ صَاحِبُكُمْ قَوْلَهَا﴾ ئەمجا (سوله یمان به سه ر سوپامانه وه) زه رده خه نه ی کرد
له قسه ی ئەو میزووله ﴿وَقَالَ رَبِّ افْرِغْ﴾ ووتی ئهی به روه ردگارم وام رابینه ﴿أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ﴾ که سوپاسی ئەو چاکه و نيعمه ته تانه ت به کم که رشتووته به سه ر من و دایک باو کمدا
﴿وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ﴾ وه (پام بینه) که کار و کرده وه ی چاکه به کم که تو پپی رازی بیت
﴿وَأَدْخُلْنِي رَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾ وه به به زه بی خو ت بمخه ره ریزی بهنده چاکه کانت ﴿وَوَقَّعَ
الطَّيْرُ﴾ جا (سوله یمان) چاوی به بالنده کان دا گیرا ﴿فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْهَدَ﴾ ووتی ئەوه چی یه بۆ
به بوو سلیمان نه نابینم ﴿أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ یا خود له ئاماده نه بوانه؟ (خوی دزیوه ته وه) ﴿لَأَعَذَّبَنَّ
عَذَابًا شَدِيدًا﴾ سویند به خوا سزایه کی به تینی ده ده م ﴿أَوْ لَا أَدْبَحْتَهُ﴾ یا سه ری ده بیرم ﴿أَوَلَيْسَ لِي بِسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ﴾ یا به لگه یه کی روونم بۆ دینیت (له سه ر ئاماده نه بوونی). ﴿فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ﴾ ئەمجا
(په پوو) ماوه یه کی کورت مایه وه ﴿فَقَالَ أَحَطُّ بِمَا لَمْ تَحُطْ بِهِ﴾ جا (هاته وه و به سوله یمانی) ووت
ئاگادار بووم له شتیک که تو ئاگادار نیت لی ﴿وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ﴾ له (هولاتی) سه به ئەوه
هه والیک ی راسته قینه م بۆ هیناوی ﴿۳۸﴾

إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا
عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ * قَالَ سَنَنْظُرُ
أَصْدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا
فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا
الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَى كِتَابٍ كَرِيمٍ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَيَّ وَأَتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى
تَشْهَدُونَ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةً وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ
إِلَيْكَ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً
أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾
وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

﴿إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَعْلِكُهُمْ﴾ به راستی من دیم نافرەتیک پادشای ئەوانه (به ناوی به لقیس) ﴿وَأُوتِيتُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ که هه موو شتیکی (پادشایه تی) پی دراوه ﴿وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾ و ته ختیکی (پادشایه تی) زۆر گه وره ی هیه ﴿وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا﴾ خوی و گه له که یه دی ﴿يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیاتنی خوا سوژده بو رۆژ ده بهن ﴿وَرَفَعْنَا لَهُ السَّيْلَانَ أَتَمَّانَهُمْ﴾ و شه ی تان کرده وه (خرابه) کانیانی بو رازاندبو ونه وه ﴿فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ﴾ بهو هۆیه وه بهرگری کردون له رینگه ی راست ﴿فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ﴾ بۆیه ئەوان ریگای راست نادۆزنه وه ﴿أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي﴾ بۆ ئەوه ی سوژده نه بهن بۆ ئەو خوایه ی ﴿يُخْرِجُ الْحَبَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که ئەوه ی شار او ه بیت له تاسمانه کان و زه ویدا ده ری ده خات (دهردینی) ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ﴾ ئەوه ش ده ی شار نه وه و ئەوه ی ده ری ده خه ن ده ی زانی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوابه که هیچ بهر ستر او یکی راست نی یه جگه له ئەو ﴿رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ بهر وه ردگاری عهرشی هه ره گه وره یه ﴿قَالَ سَتَطْلُقُ﴾ (سوله یمان به به پوه که ی) ووت ئیمه لی کۆلینه وه ده که یه ن (سهیر ده که یه ن) ﴿أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ (تا بزانیه ن) راست ده که یه ت (لهو هه وانه دا) یا له درۆزنانیت ﴿أَذْهَبَ بِكِ كَيْفَ هَذَا﴾ ئەم نامه یه ی منیان بو به ره ﴿ثُمَّ قَالَ إِنَّ إِلَهُهِنَّ لَشَرٌّ عَنَّهُمْ﴾ و فری ی ده بۆ یان پاشان دوور که وه ره وه لیان ﴿فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾ ئەمجا سه رنج بده چ وه لامیک ده گه رینه وه ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا﴾ (به لقیس) ووتی ئەی پیاو ما قول و سه رو که کان ﴿إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيْكَ كِتَابٌ كَرِيمٌ﴾ به راستی من نامه یه کی گرنگم بو هاو یژ راوه ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ﴾ که بیگومان له سوله یمانه وه (هاتوه). ﴿وَاللَّهُ يَسْمِعُ إِلَهُ الْمَلَأُوْا﴾ به راستی ئەو (نامه ده ست پی ده کات): به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان ﴿أَلَا تَعْلَمُونَ أَنِّي وَأَنُفِي مُسْلِمِينَ﴾ خۆتان به گه وره مه زانن به سه رمداو به موسلمانن (گه ردن که چی) و هرن بۆ لام ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا﴾ (به لقیس) ووتی ئەی سه رو که و نه شرافه کان ﴿أَفَتُونِي فِي أَمْرِي﴾ ده باره ی ئەم کاره م رای خۆتانم پی بلین ﴿مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا﴾ چونکه من هیچ بریارینک ناده م ﴿حَتَّى تَشْهَدُونَ﴾ هه تا ئیوه ناماده نه بن (و راو یژ تان پی نه که م) ﴿قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا فُؤُودٍ﴾ ووتیان: ئیمه خاوه نی هیزین (چه ک و سه رباز) ﴿زَاوُلُوا تَأْسِ شَدِيدٍ﴾ وه (له جه نگدا) خاوه نی تازایه تیه کی زۆرین ﴿وَالْآخِرُ إِلَيْكَ﴾ وه فرمان و بریاریش به ده سستی تویه ﴿فَانْظُرْ مَاذَا تَأْمُرُ﴾ که واته سه رنج بده (بیربکه ره وه) چ فرمانینک ده ده یه ت ﴿قَالَ إِنَّ الْمَلُوكَ﴾ ووتی به راستی پادشایان ﴿إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا﴾ هه ر کاتی (به زۆر) چونه شارینکه وه خراب و ویرانی ده که ن ﴿وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا آذِلَّةً﴾ وه ده سه لات داره کانی ئەو (شاره) ریسواو سه رشو پ ده که ن ﴿وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ وه (کاتی زال بوون) هه ر بهو جو ره ده که ن ﴿وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ﴾ جا من دیار یه کی به نرخ و گه وره یان بو ده نیرم ﴿فَتَاطَرَعُ بِمَرْجِعِ الْمُرْسَلُونَ﴾ ئەمجا چاوه روان ده که م که نیر دراوه کان به چی یه وه ده گه رینه وه ﴿۲۵﴾

فَآتَا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ أَتُمِدُّونِ بِمَالِ فَمَاءِ اتْنِ ۚ اللَّهُ خَيْرُ مِمَّا
 ۚ اتَّكُمُ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ
 بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾
 قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ الْأَيْكُمُ يَا بَنِي بَعْرَشَ مَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ
 ﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا ۚ آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ
 وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا
 ۚ آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
 قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ۚ أَشْكُرَ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا
 يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا
 عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونِ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا
 جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ ۚ وَهُوَ أُوْتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا
 وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
 قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
 وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيرَ ۚ قَالَتْ رَبِّ
 إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

﴿فَاتَمَّ جَاءَ سُلَيْمَنٌ﴾ ئەمجا کاتیک (نیراوه که) هاته لای سوله یمان ﴿قَالَ أَيْدُونِي بِمَالٍ﴾ (سوله یمان) ووتی: ئیوه مال و سامان به من ددهن؟! ﴿فَتَأْتَيْنِ اللَّهَ﴾ دە ی ئەو ی خوا به منی داوه ﴿خَبَرْتُمَا أَنَّكُمْ﴾ چاکتره له وە ی داو یه تی به ئیوه ﴿بَلْ أَنتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ﴾ به لکو ئیوه به دیاریه که تان دلخۆش ده بن ﴿أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ﴾ (به دیاریه که وه) بگه رێسره وه بۆ لایان سویند به خوا بۆ یان دین ﴿يَجُودُونَ لَا يَقِلُّ لَهُمْ بِهَا﴾ به له شکر ێکه وه که توانای روو به روو بوو نه و یان نی یه له گه لیدا ﴿وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا آذِلَّةً﴾ وه سویند به خوا به زه لیلی و ژیر دهستی له وولانه کیان ده ریان ده کین ﴿وَهُمْ صَافِرُونَ﴾ له کاتیکدا نهوان ریسواو سه ر شوپون ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا﴾ (سوله یمان) ووتی ئە ی دهستی پیاو ما قول و ئە شرافه کان ﴿أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بَعْرَ شَيْءٍ﴾ کامتان ته خته (پادشایی یه) که یه م بۆ دینن ﴿قِيلَ أَنْ يَأْتِيَنَّ مُسْلِمِينَ﴾ پیش ئەو ی به ملکه چی بین بۆ لام ﴿قَالَ عَفَرْتُ مِنَ الْيَمْنِ﴾ جنۆ که به کی گه و ره ی به هیز له جنۆ که کان ووتی ﴿أَنَا أَنِيكَ بِهِ﴾ من ئەو (ته خته ییت) بۆ دینم ﴿قِيلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ﴾ پیش ئەو ی له جیگه ی خۆت هه ستیت ﴿وَأَنْ يَأْتِيَهُ الْقَوِيُّ أَمِينٌ﴾ وه بیگومان من به توانام به سه ر ئەو (هینانه دا) وه سه پاکیشم ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ﴾ ئەو ی زانستی له کتیی (ناسمانی) لا بوو ووتی ﴿أَنَا أَنِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ﴾ من بۆت دینم پیش ئەو ی چاوت بتر و کینیت ﴿فَلَمَّا رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ﴾ (ته خته که ی هینا) جا کاتیک سوله یمان ته خته ته که ی (به لقیس) لای خۆیدا بینی ﴿قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِي﴾ ووتی ئەمه له فه زلی به ر و رد گار مه و یه ﴿لِيُلْقِيَ أَشْكُرَ أَمْ أَكْفُرُ﴾ بۆ ئەو ی تاقیم بکانه وه ئیا شو کری (ئهم نیعمه ته) ده که م یان پی نه زان و سه لده به م ﴿وَمَنْ شَكَرْنَا لَنُكَفِّرْ لَنَفْسِهِ﴾ وه هر که سی سوپاسی خوا بکات ئەوه بیگومان سوپاس بۆ خۆ ی ده کات (چونکه سوپا کردنی خۆ ی گه و ره نیعمه ته کانی پی زیاد ده ییت) ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَيْحَ عَذَابٍ رَّيْمٌ﴾ وه هر که شیش ناسو پاسی بکات (زبانی بۆ خۆ یه تی) چونکه بیگومان به ر و رد گارم ده و له مه مند و بی نیازه ﴿قَالَ نَكُّهُنَّ وَأَلْهَاهُنَّ﴾ (سوله یمان) ووتی ته خته که ی بگورن ﴿تَنْظُرُ أَتَهْتَدِي﴾ سه رنج ده یین (بزانی) ده بناسیته وه (که ته خته که ی خۆ یه تی) ﴿أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ﴾ یان نابناسیته وه ﴿فَاتَمَّ جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرَشُكَ﴾ ئەمجا کاتیک (به لقیس) هات پی ووترا ته خته که ی تۆ وه که ئەمه وابوو ﴿قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ﴾ (به لقیس) ووتی وه که ئەو وایه (ئه لئیی ئەوه) ﴿وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا﴾ (سوله یمان) ووتی: پیش ئەم (به لقیس) زانستمان پی درا بوو ﴿وَكُنَّا مُسْلِمِينَ﴾ وه ئیمه ملکه چ موسلمان بووین ﴿وَصَدَّاهُمَا كَانَتْ تَعْبُدُنِ دُونَ اللَّهِ﴾ وه ئەو ی بیجگه له خوا دە ی په رست به ر گری کرد (له باوه ر هینان به خوا) ﴿إِنَّمَا كَانَتِ نَفْسٌ كَفْرِيْنٌ﴾ بیگومان ئەو (به لقیس) له گه لی کافران بوو ﴿قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ﴾ ووترا به (به لقیس) بجۆره ناو کۆشکه که وه ﴿فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً﴾ ئەمجا کاتیک که بینی به ده ر یای زانی ﴿وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِيهَا﴾ وه هر دوو قاچی هه لکرد (بۆ ئەو ی ته ر نه ییت) ﴿قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيرَ﴾ (سوله یمان) پی ووت ئەوه (تۆ به ده ر یای ده زانی) کۆشکیکه له شوشه ﴿قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ (به لقیس) ووتی ئە ی به ر و رد گارم به راستی من سته م له خۆم کردو ﴿وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له گه ل سوله یمان دا منیش ملکه چ بووم بۆ به ر و رد گاری جیهانیان ﴿

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ
فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَطِيعْنَا بَكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَاعْتَكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ
تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَا اللَّهِ لِنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ
مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا
مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّا
فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكُنَّا أَوْيَاتِقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْ طَإِذَ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفَلْحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا﴾ سویند به خوانار دمان بۆ گه لی سه موود صالح پیغه مبه ری بر ایا (علیه السلام) ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (پی ووتن) که خوا بیهرستن ﴿فَإِذَا هُمْ قَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ﴾ که چی ئه وان بوونه دوو کۆمه لی در به یه ک ﴿قَالَ يَوْمَ لِمَ تَسْتَعِجِلُونَ﴾ ووتی ئه ی گه له که م بۆ چی به له ده که ن ﴿بِالسَّيِّئَةِ قَبْلِ الْحَسَنَةِ﴾ (به هاتنی) سزاو تۆ له پیش (هاتنی) ره حمهت و چاکه ﴿لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ﴾ بۆ چی (نا گهرینه وه) داوای لیخوش بوون ناکه ن له خوا ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ تا ره حمتان پی بکریت ﴿قَالُوا أَطِيعُوا نَارَكُمْ وَبِمَنْ مَعَكُمْ﴾ ووتیان ئیمه تووشی شومی و نه گبه تی بووین به هو ی تۆ و ئه وانه ی له گه ل تۆ دان (باوه رداران) ﴿قَالَ طَبِيعُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (صالح) ووتی هو ی ئه و نه گبه تی به ی ئیوه له لای خوا به (که بی باوه ریتانه) ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ﴾ نه خیر به لکو ئیوه گه لیکن تاقی ده کرینه وه ﴿وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ له و شاره (ی صالح) دا ﴿يَسْعَىٰ رَهْطٌ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ نو که س هه بوون له زه ویدا خرابه کاریان ده کرد به هیچ جور چاکه یان نه ده کرد ﴿قَالُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَا لِلَّهِ﴾ ووتیان (به یه کتری) سویند بخون به خوا ﴿لَتُبَيِّنَنَّ لَهُمْ وَاٰهْلُهُ﴾ که به شه ودا هیرش ده که ینه سه ر مال و خیزانی (صالح و هه موویان له ناو ده به یین) ﴿ثُمَّ لَتَقُولَنَّ لَوْ لِي بِهِ﴾ له پاشان ده لئین به که س و کاری (صالح) ﴿مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ﴾ ئیمه ناگامان له کوشتن و تیاچوونی خیزانی ئه وونی به ﴿وَإِنَّا لَصَادِقُونَ﴾ و بیگومان راستیش ده که یین ﴿وَمَكْرًا مَكْرًا﴾ ئیمه ش (له به رامبه ر پیلانی ئه واند) پیلانمان گیرا (بۆ له ناو بردنیا ن) به پیلانگیرانیکی به هیز ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتی کدا ئه وان هه ستیان نه ده کرد ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ﴾ ئه مجا سه رنج بده سه ر ئه نجامی پیلانی ئه وان چی لیهات ﴿أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ چون ئیمه ئه وان و گه له که یانمان هه موو بیکه وه له ناو برد ﴿فَتِلْكَ يَوْمَئِذٍ﴾ ئه مجا ئه وه (جی) خانووه کانیانه ﴿خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا﴾ چۆل و خالی به له به ر ئه وه ی سته میان کرد ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی له و به سه رهاته دا به ندو ئامۆز گاری و به لگه هه یه ﴿لَقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ کۆمه لیک که ده زانن (چیمان به سه ر ئه وانه هیتا وه) ﴿وَأَنبِئْنَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وگه ئواینتوت و ئه و که سانه مان رزگار کرد که بر وایان هیتابوو و له خوا ده ترسان ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه باسی لووط بکه کانی ووتی به گه له که ی ﴿أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ﴾ ئایا ئیوه ئه و کاره زور خراب و ناشیرینه ده که ن ﴿وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ﴾ که ئیوه ده بینن و ده زانن (چهند پیس و ناشیرینه) ﴿أَلَيْسَ لِّلرِّجَالِ شَهْوَةٌ مِّنَ النِّسَاءِ﴾ چون !! ئایا به راستی ئیوه ده چنه لای پیان له جیاتی ئافره تان بۆ به جی هیتانی ئاره زوو (ه کانتان) ؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُجَاهِلُونَ﴾ دیاره ئیوه گه ل و کۆمه لیک نه فام و نه زانن ﴿

* فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ آلَ
 لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ بِالْأُمِّمَاتِ وَقَدَّرْنَا لَهُمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَّطَرًا فَسَاءً مَّطَرُ الْمُنْذِرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۚ اللَّهُ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ
 ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ
 تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۚ أَلَيْسَ لَهُ مَعَ اللَّهِ بَلٌّ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾
 أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ
 لَهَا رَوَاسِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۚ أَلَيْسَ لَهُ مَعَ اللَّهِ
 بَلٌّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا
 دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۚ
 أَلَيْسَ لَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي
 ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
 رَحْمَتِهِ ۚ أَلَيْسَ لَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ ته مجا وه لامي گه له که ی هیج نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ جگه له وه ی که ووتیان
 ﴿أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ لوط و که سوکار و (شوین که ووتوانی) له اشاره که تان دهر که ن
 ﴿إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ﴾ به راستی نه وان که سانیکن خویان پاک راده گرن (له م کرده وه ی یمه) ﴿وَلَمَّا
 ﴿فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ﴾ ته مجا یمه لوط و خیزانه که یمان پرگار کرد جگه له هاوسره که ی
 ﴿فَدَرَزْنَاهُم مِّنَ الْعَذَابِ﴾ که بر یارمان دا ئه و (هاوسره که ی) له جیم او ان بیت له سزادا ﴿وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وه بارانیکمان (له به رد) به سهر یان دا باراند ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذِرِينَ﴾ ئای چ خراب
 بوو بارانی تر سیر او ه کان ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ (ئی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ هُمْ وَمُوسَىٰ وَهَارُونُ
 بِأَوْحَايَاسٍ﴾ و سله م و درود له سهر ئه و به ندانه ی خوا هه لیزار دون
 ﴿بِزَيْغٍ مِّنْهُمَا بِيَدِ اللَّهِ﴾ ئایا خوا باشتره یا ئه و بتانه ی ده یکه نه هاو به شی خوا ﴿أَمَّنْ
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ئایا زاتیک که ئاسمانه کان و زه وه ی دروست کردوه ﴿وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 له ئاسمانه وه بارانی بو باراندون ﴿فَأَنبَتْنَا بِهِ حَبَابًا وَأَثَابَهُمُ الْكُرْهُ﴾ ته مجا به و (بارانه) چهنه باخچه یه کی
 خوا وه جوانیمان رواند ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُبْشِرُوا شِجْرَهُ﴾ که ئیوه نه تان ده توانی دره خت و رواوی
 ئه و (باخچه) پروینن ﴿أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ﴾ ئایا هیج په رستراوی تر له گه ل خوا دا هه یه ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ﴾
 (نه خیر نی یه) به لآم نه وانه گه لیکن لاده دن له ږیگای راست ﴿أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ ئایا زاتی
 که زه وه ی کرده ته جیگای ئارامی و نیسته جی بوون ﴿وَجَعَلَ جُلَّالَهَا أَنْهَرًا﴾ وه له ناو (زه وه ی) دا چهنه
 روبری به دی هیتاوه ﴿وَجَعَلَ لَهَا رَوِیً﴾ وه چهنه چیای گه وه ی بو زه وه داناوه ﴿وَجَعَلَ بَيْنَ
 الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾ وه له نیوان دوو ئاودا (شیرین و سویر) به ربه سستی داناوه (بو ئه وه ی تیکه ل نه بن)
 ﴿أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ﴾ ئایا هیج په رستراوی تر هه یه له گه ل خوا دا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه خیر نی یه
 به لآم زو ربه یان نازانن ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ﴾ ئایا زاتی که دیت به هاواری ناچار و داماو وه
 کاتیک هاواری لی ده کات ﴿وَيَكْفِ السُّوءَ﴾ وه ناخوشی و به لا کان لاده بات ﴿وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ
 الْأَرْضِ﴾ وه ده تان کاته جیشینی گه لانی تری سه ر زه وه ی ﴿أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ﴾ ئایا په رستراویکی تر هه یه
 له گه ل خوا دا (نه خیر نیه) ﴿قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ به لآم زو ر که م بیر ده که نه وه ﴿أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي
 ظُلُمَاتٍ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ ئایا زاتی که رینمونوی ئیوه ده کات (به نه ستیره و شتی تر) له تاریکی یه کانی
 ووشکانی و ده ریادا (له شه ودا) ﴿وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ شُرَّابًا يَّاتِي بِدَرِّحِمَةٍ﴾ و زاتیک که (با) ده نیریت
 به موژده دهر پیش بارانی ره حمه تی ﴿أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ﴾ ئایا هیج په رستراویکی تر هه یه له گه ل خوا دا
 ﴿تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا به رز و بلندتره له وه ی بت په رستان ده یکه نه هاو به شی ﴿۱۳﴾

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ يُرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 أَأَلَيْهِ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ
 لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
 أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ أَدَارِكُ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي
 شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا
 كُنَّا تُرَابًا وَءِذَا أَبَاؤُنَا أَيْنَا الْمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا
 نَحْنُ وَءِذَا أَبَاؤُنَا مِن قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ
 ﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَى
 أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
 لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ
 رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمِمَّا مِنْ غَائِبَةٍ
 فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ
 يَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

﴿أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ ثابا زاتی که له‌سهره‌تاوه بونه‌وهر به‌دی دینیت پاشان (دوای مردنی) جاریکی تر دروستی ده‌کاته‌وه ﴿وَمَنْ يَرْفَعُ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌زاتی که له‌ئاسمان و زه‌وی یه‌وه پزق و پوزیتان ده‌دات ﴿إِلَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ ثابا هیچ په‌رستروای تر هیه له‌گه‌ل خوا‌دا (نه‌خیر نی یه) ﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌لگه‌تان بیتن ئه‌گهر ئیوه راست ده‌کهن ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبُ﴾ بلی که‌سانی که له‌ئاسمانه‌کان و زه‌وی دان غه‌یب نازانن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ بیتجه له‌خوا (ته‌نها ئه‌و ده‌یزانی) ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ و ئه‌وان هه‌ست ناکهن چ کاتی زیندوو ده‌کرتنه‌وه ﴿بَلْ أَدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ به‌لکو زانیاری ئه‌وان ده‌رباره‌ی پوژی دوایی کورته و بر ناکات (زانیاریه‌کی وایان نی یه) ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا﴾ به‌لکو له‌باره‌ی (پوژی دوای) یه‌وه ئه‌وان له‌گومان و دوو‌لدیدان ﴿بَلْ هُمْ فِتْنَةٌ عَمُوتُ﴾ به‌لکو ئه‌وان له‌و باره‌یه‌وه کویرن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ده‌یان ووت ﴿إِنَّا كُنَّا ثَائِرًا وَبَآؤْنَا﴾ ثابا کاتی ئیمه و باوو باپیرانمان بووین به‌خاک ﴿أَيُّنَا الْمُرْجُونُ﴾ ثابا ئیمه دهر دهره‌تیرین (له‌گوربه‌کانمان و زیندوو ده‌بینه‌وه) ﴿لَقَدْ وَعَدْنَاكَ لَئِنْ وَاٰبَاؤُنَا مِمَّنْ قَبْلُ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی ئیمه و باوو باپیرانمان له‌مه‌و پیش به‌لینی ئهم (زیندوو کرده‌وه) مان پی درا بوو ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ ئهم (هه‌ره‌شه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) لی‌مان ده‌کات) ته‌نها درق و ده‌له‌سه‌ی گه‌له پیش‌وه‌کانه (که‌نوسراوه‌ته‌وه) ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) پی‌یان) بلی برقن بگه‌رین به‌زه‌وی و ولاتان دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ ئه‌مجا سه‌رنج بدن بزائن سه‌ره‌نجامی تاوانباران چون بووه (چی‌ان به‌سه‌ر هاتوه‌وه) ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ خه‌ف‌ت مه‌خوبو ئه‌وانه (که‌بروا ناهیتن) ﴿وَلَا تَكُنْ فِي صَيْقِلٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ﴾ و سینگ و دل‌ت ته‌نگ نه‌بی له‌و پیلان و خراپانه‌ی ده‌یکهن (دربه‌تق) ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ ده‌لین ئهم به‌لینه‌ی (سزای پی‌مان ده‌ده‌ن) که‌ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئه‌گهر ئیوه راست ده‌کهن ﴿قُلْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَدِفٌ لَّكُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی له‌وانه‌یه زور لی‌تانه‌وه نزیک بوو بیته‌وه ﴿بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ﴾ هه‌ندێ له‌و سزای به‌په‌له‌ داوای هاتی ده‌کهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ وه‌به‌راستی په‌روه‌ردگارت خاوه‌ن فه‌زل و چاکه‌یه به‌سه‌رخه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زور به‌یان سوپاس (ی په‌روه‌ردگار) ناکهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ﴾ وه‌به‌راستی په‌روه‌ردگارت ئاگاداره‌و ده‌زانیت ﴿مَا تَكُنْ صُدُّوا عَنْهُمْ وَهُمْ يُدْعَوْنَ﴾ به‌و (دورمانیه‌تی و کینه‌ی) له‌ده‌رونیاندا ده‌یشارنه‌وه و به‌وه‌ش ده‌ری ده‌برن (نابشارنه‌وه) ﴿وَمَا مِنْ غَآيَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌هیچ شتیکی نادیار نییه له‌ئاسمان و زه‌وی دا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ مه‌گهر له‌کتی‌بی روون (لوح‌المحفوظ) دایه ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ﴾ به‌راستی ئهم قورئانه ﴿يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ ده‌یگه‌یرته‌وه بو نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿أَكْثَرُ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ زوربه‌ی ئه‌و مه‌سه‌لانه‌ی که ئه‌وان تیندا جیاوازن ﴿۷۱﴾

وَاتَّهٖ وَلَهْدَى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى
الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ
إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۖ إِنْ
تَسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ *وَإِذَا وَقَعَ
الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ
النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَخْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ
فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ
أَكْذَبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾ أَلَمْ
يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ كُنُوفِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۖ إِنِّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ
فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوَّهٍ
دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
صُنِعَ اللَّهُ لِذِي الْأَقْنَ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّهُ وَخَيْرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

﴿وَلَهُ رَهْدَىٰ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ وه به پراستی ئهم (قورئانه) پښمونوی میهره بانوی یه بؤ ټیمانداران
 ﴿۷۷﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ﴾ به پراستی په روره دگارت دادوهری ده کات له نیوانیان دا به بریاری خوی
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ وه خوا به ده سه لانی زانابه ﴿۷۸﴾ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ که وایو پشت هر به خوا به سه
 ﴿إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ﴾ به پراستی تو له سهر ناینکی پراستی و پروونی ﴿۷۹﴾ إِنَّكَ لَأَسْمِعُ الْمَوْتَى﴾ به پراستی تو
 ناتوانی (بانگه وازت) به مردووه کان بیستیتیت ﴿وَلَأَسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ﴾ وه ناتوانی بانگه وازت به وانه ی
 که پښ بڼه وینی ﴿إِذَا تَوَلَّوْا مَدْبِرِينَ﴾ کاتی پشت هه لده که و ده پڼ ﴿۸۰﴾ وَمَا أَنتَ بِهَدِي الْعَمَىٰ عَن ضَلَالَتِهِمْ﴾
 وه تو ناتوانی کویران رزگار که یت له گومر ایبه که یان (پښمونویان بکه یت) ﴿۸۱﴾ إِن سَمِعُ الْآمَنَ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾
 تو تنها (پښمونویت) به که سی ده نه وینی که پروا به نایه ت و نیشانه کانی ئیمه دینی ﴿فَهُمْ مُّسْلِمُونَ﴾ چونکه
 نه وانه هه میسه ملکه چن (بؤ هق) ﴿۸۲﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ﴾ وه کانی نه و به ټینی (سزایه ی پښان دراوه)
 به سه ریاندا هات ﴿أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ﴾ (که میک پیش رودانی قیامت) گیان له به ربک له زوی
 ده رده هینین بویان ﴿نُكِّلُهُمْ﴾ قسه یان له گه لدا ده کات ﴿أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَآؤْفُونَ﴾ (ده لی) به پراستی
 ئهم خه لکه باوه ری پراسته قینه یان نه هینا به نایه ته کانی ئیمه ﴿۸۳﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرْ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا﴾ (ئی موحه ممد
 ﴿بَاسٍ﴾) نه و پڼ به که له هه موو میله تیک بولیکی زور کوډه که ینه وه ﴿مَنْ يَكْذِبْ بِآيَاتِنَا﴾ له وانه ی
 نایه ته کانی ئیمه یان به درو ده زانی ﴿فَهُمْ يُرْجَوْنَ﴾ نه مجا نه وان (له پیش و دواکه و تن) به رگری ده کرین (به ریز
 ده پڼ) ﴿۸۴﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ﴾ هه کاتی دین (بؤ شوینی کوکر دنه و یان) ﴿قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَوْ تَحِيطُوا بِهَا عِلْمًا﴾
 (خوا) نه فهر موئ نایا ئیوه نایه ته کانی متان به درو ده زانی (باوه پتان پی نه هینا) له کاتیکدا هیچ زانیاره کتان
 ده باره یان نه بوو ﴿أَمَّا ذَٰلِكُمْ فَتَعْمَلُونَ﴾ یان ئیوه چیتان ده کرد (له دنیا) ﴿۸۵﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَنُّوا﴾
 وه بریاری (سزادانیان) به سه را ده سه پی به هوی سته مکاری یانه وه ﴿فَهُمْ لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ نه مجا نه وان هیچ
 قسه ناکه ﴿۸۶﴾ أَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا (پی پروایان) نه یان زانیوه ناینن ﴿أَنَّا جَعَلْنَا آلِيلَ لِسِ كُنُوفِهِ﴾ ئیمه شه ومان
 سازاندووه بؤ نه وه ی نه وان نارامی تیا بگرن ﴿وَأَلْتَمَاهَا مُمْسِرًا﴾ وه پڼرمان رووناك کردووه (ئیش و کاری
 تیا ده که و) ﴿إِن فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به پراستی له مه دا چنه د به لکه و نیشانه هیه بؤ که سانی باوه ر دینن
 (به خوا) ﴿۸۷﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ (ئی موحه ممد ﴿بَاسٍ﴾) نه و پڼ به که فوو ده کری به شه پوردا
 ﴿فَفُفِّعَ عَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ﴾ جا هه رچی که س له ناسمانه کان و زوی دایه ده ترسی و راده چله کی
 (هه موو دهرن) ﴿إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و که سانه ی خوا بیه وی (به نارام بن و نه مرن) ﴿وَكُلُّ أَوَّلَةٍ دَاخِرِينَ﴾
 وه هه موو به ملکه چی و سهر شوپی دینه وه لای خوا ﴿۸۸﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدًا﴾ وه نه و کیو و چپانه ده بینی
 واده زانی دامه زراون (له شوینی خو یان دا) ﴿وَيَوْمَ تَمُوتُ السَّحَابُ﴾ (کاتی فوو کرا به شه پوردا) چپاکان وه کو
 پوشتنی هه ور ده پڼ ﴿صُغِرَ اللَّهُ إِلَٰهِي أَنْفَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ ئمه دروست کراوی نه و خوا به که هه موو شتیکی به و
 به ری پڼک و پڼکی دروست کردووه ﴿إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به پراستی خوا ناگداره به هه ر کردووه که ئیوه
 ده یکه ن ﴿۸۹﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ وَخَيْرٌ مِّمَّا وَهُمْ مِّنْ فَرَجٍ يَوْمَئِذٍ اٰمِنُونَ ﴿٨٩﴾
 وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا
 مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ
 الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ
 ﴿٩١﴾ وَاَنْ اَتْلُوَ الْقُرْءَانَ فَمِمَّنْ اِهْتَدَى فَاِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ
 وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَا اَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ
 سَيُرِيكُمْ اٰيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ الْقَصَصِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

طَسَمَ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰیٰتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتْلُو عَلَیْكَ
 مِنْ نَّبَاِ مُوسٰی وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ یُّؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ
 فِرْعَوْنَ عَلَا فِی الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلًا لِشِیْعَآئِ سَخِیْفٍ
 طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ یَذْبَحُ اَبْنَاءَهُمْ وَیَسْتَحِیْ نِسَاءَهُمْ اِنَّهُ كَانَ
 مِنَ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿٤﴾ وَنُرِیدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَی الَّذِیْنَ اسْتَضَعِفُوا
 فِی الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اٰیَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِیْنَ ﴿٥﴾

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هر کس کرده‌ی چاکری کردیت ﴿فَلَهُ حَرْوُهَا﴾ (له‌روزی دوایدا) پاداشتی چاکتری لهو (کرده‌ی) بی بویه ﴿وَهُمْ مَنْ فَرَّجَ يَوْمَئِذٍ أَمْرًا﴾ وه نه‌وانه دلنیا له‌ترس و داخله‌کانی گه‌وره‌ی نه‌و روزه ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وه هر کس خرابه‌ی کردیت ﴿فَكَبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ﴾ (له‌وروزه‌دا) به‌سهر پوومت ودم و چاوایاند ده‌خرینه‌ی ناو ناگر (ی دوزه‌خ) ﴿هَلْ تَجْرُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ تایا سزاده‌درین جگه له‌وه‌ی ده‌تانکرد ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) بلی (بیگومان من فرمانم بی‌ دراوه) ﴿أَنْ أَعْبَدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ﴾ که‌ته‌ن‌ها به‌روهر دگاری نه‌م شماره (مه‌ککه) به‌پرستم ﴿الَّذِي حَرَّمَهَا﴾ نه‌و (خواه‌ی) (پریز شکاندی) نه‌م شماره‌ی حرام کردوه ﴿وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ﴾ وه‌موو شتیک ته‌ن‌ها هی نه‌و (خواه‌ی) ﴿وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه فرمانم بی‌ دراوه له‌موو سلیمانان بم ﴿وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ﴾ وه (فرمانم بی‌ دراوه که) قورئان بخونیم (به‌سهر خه‌لکی دا) ﴿فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَأَمَّا يَهْدِي لِنَفْسِهِ﴾ جا هر کس هیدایه‌تی وه‌ر گرت نه‌و بیگومان ته‌ن‌ها بو خوی هیدایه‌ت وه‌رده‌ی گری (قازانجه‌کی بو خویه‌تی) ﴿وَمَنْ صَبَّ﴾ هر کس شیش گومرا بیت (زیانی بو خویه‌تی) ﴿فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ﴾ وه بلی: به‌راستی من ته‌ن‌ها به‌کینکم له‌ترسینه‌ران ﴿وَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وه بلی وه‌موو سوپاس بو خواه‌ی ﴿سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُهَا﴾ نه‌و (خواه‌ی) به‌زووی ثایه‌ت و نیشانه‌کانی نیشانی تیوه دادت تیوه‌ش ده‌باناسن (که‌ثایه‌تی خوان) ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه به‌روهر دگارت بی‌ ناگانیه له‌وه‌ی که‌تیوه ده‌یکه‌ن ﴿

سوره قی (القصص)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿طس﴾ به‌(طا، سین، میم) ده‌خوینریته‌وه خوازاناتره به‌مانا که‌ی بو زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌رتای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ نه‌م (ثایه‌تانه) ثایه‌ته‌کانی قورئانی روون و ناشکران ﴿تَسْلُوا عَلَيْكَ﴾ ده‌بخوینینه‌وه به‌سهر تا (نه‌ی موحه‌ممه‌د) ﴿مَنْ تَبَيَّنَ مَوْحًى وَفَرَعَوْتَ بِالْحَقِّ﴾ هه‌ندی له‌هوالی مووسا و فیرعه‌ون به‌راستی و دروستی ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بو نه‌وانه‌ی به‌روا دینن ﴿إِنْ فَرَعَوْتَ عَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ به‌راستی فیرعه‌ون زال و (مله‌ور و یاخی) بوو له‌زه‌وی (میصر) دا ﴿وَجَعَلْنَا هَاهُنَا شِيعًا﴾ وه خه‌لکه‌کی (میصری) کرد به‌چنده‌ش و کوومه‌لینک ﴿يَسْتَضِعُّ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ﴾ کوومه‌لینکیانی لاوازو ژیر ده‌سته‌ده‌کرد ﴿يَذْبَحُ آبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ﴾ کوپانی نه‌وانی سهر ده‌بری و ثافره‌تانیانی به‌زیندویی ده‌هیسته‌وه (ده‌یکردنه‌ی) خرمه‌تکارو که‌نیزه‌ک ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ به‌راستی نه‌و (فیرعه‌ون) له‌خرابه‌کاران بوو ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ﴾ وه ئیمه‌ده‌مانه‌وی (به‌چاکه‌ی خو‌مان) منه‌ت بنین ﴿عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا فِي الْأَرْضِ﴾ به‌سهر نه‌وانه‌ی که‌لاواز و ژیر ده‌ست کرا بوون له‌وولاتی (میصر) دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً وَجَعَلْنَاهُمُ الْوَارِثِينَ﴾ وه بیان که‌ینه‌ی پیشه‌واو بیان که‌ینه‌ میرات به‌ران (ی که‌له‌پوری فیرعه‌ون و و شوین که‌وتوانی) ﴿

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
 مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ
 أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
 وَلَا تَحْزَنِي ۖ إِنَّا رَأَوُوهُ إِلَيْكَ وَجَاءَ لُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
 فَأَلْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ
 فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾
 وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ
 عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾
 وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا
 أَنْ رَّبَّنَا عَلَيَّ قَلْبَهَا لَتَكُونِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتِ
 لِأُخْتِهِ ۖ قُصِّيه ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
 ﴿١١﴾ * وَحَرَّمَ نَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
 عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ
 ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلَتَعْلَمَنَّ
 أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

﴿وَنُفِخَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و دهسه‌لآت داریان بکه‌ین له‌و زه‌ویه‌دا ﴿وَفُتْرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُودُهُمَا﴾ و ه‌نیشانی فیرعه‌ون و هامان و له‌شکری ه‌ر دوو کیان بده‌ین ﴿مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ﴾ له‌ (به‌نویسرا ئیلی یه‌ کانه‌وه) ئه‌وه‌ی خو‌یان لی‌ ده‌باراست ﴿وَإَرْحَمْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مَّا نَسَىٰ﴾ به‌دایکی موسا مان را‌گه‌ یاند (ئیلها مان بۆ کرد) ﴿أَنَّا أَضْعَفُ﴾ که شیر بده به‌موسا ﴿فَإِذَا خِفتَ عَلَيْهِ﴾ ئه‌مجا ه‌ر کاتی ترست لی‌ ه‌ه‌بوو ﴿فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ﴾ ئه‌و کاته بیخه‌ره رووبار (ی نیله‌وه) ﴿وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنْ﴾ مه‌ترسه (لی‌ ی) و خه‌فه‌تیش مه‌خو (بوی) ﴿إِنَّا أَرَادُوا إِلَيْكَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ ده‌یگپرینه‌وه بولات ﴿وَجَاءَهُمْ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ و ده‌یکه‌ین به‌یه‌کی له‌ پیغه‌مبه‌ران ﴿فَالْتَفَتُوا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ (دایکی موسای خسته‌ی ئاوی نیله‌وه) ئه‌مجا دارو ده‌سته‌ی فیرعه‌ون (پیشان زانی و) ه‌ه‌لیان گرت‌وه ﴿لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَرًّا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی بی‌ی به‌دور من و هو‌ی خه‌فه‌ت بویان ﴿إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُودُهُمَا﴾ به‌راستی فیرعه‌ون و هامان و له‌شکر و سه‌ربازه‌کانیان ﴿كَأَنَّهُمْ خِطْبَتَانِ﴾ تاوانبارو ه‌ه‌له‌ب‌وون ﴿وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ﴾ (ویستیان موسا بکوژن ئاسیه‌ی) ژنی فیرعه‌ون و وتی ﴿فُتِّرْتُ عَنْ يَدِي وَلَكِ لَا تَقْتُلُوهُ﴾ مایه‌ی چاو و دل‌ روشنی یه‌ بۆ من و بۆ توش (فیرعه‌ون) مه‌یکوژن ﴿عَسَىٰ أَن يَفْعَلَ﴾ به‌لکو سوودو که‌لکمان بی‌ی بگه‌یه‌نی ﴿أَوْ نَتَّخِذْهُ وَلَدًا﴾ یا بیکه‌ین به‌کوری خو‌مان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌ کاتی‌کدا ئه‌وان ه‌ه‌ستیان نه‌ده‌کرد (ئهم منداله‌ ئه‌بیته‌ هو‌ی تیاچوونیان) ﴿وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمَمٍ مَّا نَسَىٰ﴾ جا دلی دایکی موسا خالی بوو (له‌ه‌موو شت جگه‌ له‌منداله‌ که‌ی) ﴿إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ﴾ نزیك بوو (نه‌یتی) ئه‌و منداله‌ ناشکر ابکات ﴿وَلَوْلَا أَن رَّبَّنَا عَلَيَّ قَلْبُهَا﴾ ئه‌ گهر دلیمان نه‌به‌ستایه‌ت‌وه (وه‌ به‌هیزمان نه‌کر دایه‌) ﴿لِتَكُونَ مِنَ الْآمُومِينَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی له‌برو‌اداران بی‌ی ﴿وَقَالَتِ لَأُخْبِتَنَّهُ فُصِيحَةً﴾ (دایکی موسا) و وتی به‌خوشکه‌ که‌ی (موسا) به‌شویتیدا برؤ ﴿فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ﴾ ئه‌مجا له‌ دوره‌وه موسای بی‌ی و پی‌ی زانی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌ کاتی‌کدا ئه‌وان (فیرعه‌ون و کو‌مه‌له‌ که‌ی) ه‌ه‌ستیان نه‌ده‌کرد ﴿وَحَرَّمَ عَلَيْهِ الْمَرَاعِعَ مِنْ قَبْلُ﴾ و ه‌ ئیمه‌ پیشت‌ر (شیری) شیر ده‌ره‌ کانمان حه‌رام کرد له‌ موسا (مه‌مکی که‌سیانی نه‌ده‌مژئی) ﴿فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ﴾ ئه‌مجا خوشکه‌ که‌ی (موسا) و وتی پی‌یان ئایا مالیکتان نیشان ده‌م ﴿يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ﴾ که‌ئو منداله‌ بۆ ئیوه‌ به‌ختیو بکه‌ن (و شیر ی بده‌نی) ﴿وَهُمْ لَهُ نَفْسُ حُوتٍ﴾ و دلسوز بن بوی ﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آتَمِهِ﴾ ئه‌مجا موسا مان گیراپه‌وه بۆلای دایکی ﴿كَتَبَرَتْ عَنْهَا وَلَا تَحْزَنْ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی چاوی پی‌ی روون بیته‌وه‌و خه‌فه‌ت نه‌خوات ﴿وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ و ه‌ بۆ ئه‌وه‌ی بزانی‌ت که‌به‌لینی خوا‌راست و ه‌ه‌قه‌ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌یان نازانن ﴿۱۳﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ، وَاسْتَوَىٰ، آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا، وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
 فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ، وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ
 فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ
 مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ
 هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ
 ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
 الَّذِي اُسْتَنْصَرُهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ، وَمُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَنِ ارَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ
 يَمْوَسَىٰ أَتَرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ
 إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ
 ﴿١٩﴾ وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمْوَسَىٰ إِنَّ الْمَلَائِ
 كَةَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لَيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمَكٌّ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾
 فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَآَسَىٰ﴾ کاتى موسا گه شسته نه و په پری پڼگه یشتنى له ش و ژیری تیرو ته و او بوو
 ﴿ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ دانایی و زانستمان پېدا ﴿وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ هر به و شیوه په پاداشتی چا که کاران
 ده دهینه وه ﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا﴾ وه (موسا) پوښته ناو شار بی نه وهی خه لکی شار
 ناگیان لی بی ﴿فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ﴾ جا له و شار هدا دوو پیاوی دی له گه له به کتر شه پړان ده کرد
 ﴿هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ﴾ نه میان له تایفه ی خوی بوو نه وی تریشان له دوژمنانی بوو ﴿فَاسْتَخَفَّهُ
 الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ﴾ نه مجا نه وه بیان که له تایفه ی خوی بوو داوای یارمه تی لی کرد ﴿عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ﴾
 له درزی نه وهی که له (تاقمی) دوژمنه کی بوو ﴿فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ﴾ نه مجا موسا ش بو کز یکی
 لېدا و نه و (قبتی به) ی کوشت ﴿قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾ (موسا) ووتی نه م (کوشتنه) له کرده وهی
 شهیتانه ﴿إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ﴾ به پراستی نه و (شهیتان) دوژمنیکی گومر اکره ی پروون و ناشکر ایه
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ ووتی نه ی په ورو ردگارم به پراستی من سته م له خو م کرد ﴿فَاعْفُ زِلِّي فَغَفَرَ
 لَهُ﴾ دهی لی م خوشه جا نه ویش (خودا) لی ی خوش بوو ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ بیگومان ته نها
 نه و لیوړ دهی به به زه یی یه ﴿قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتَمَمْتُ عَلَيَّ﴾ (موسا) ووتی نه ی په ورو ردگارم به به قی چا که
 ونیعمه ت له سهرم (نه و هیزو توانایه یه که پتداوم) ﴿فَلَن أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُحْرِمِينَ﴾ بریار بی هر گیز نه بم
 به پشٹیوانی تاوانباران ﴿فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ به هوی نه و (کوشتنه) وه له شاردا به تر سه وه
 چاوه پروانی ده کر (فیرعه ونیه کانی چ هه لو یستیکیان ده بی) ﴿فَإِذَا الَّذِي اٰسْتَضَرَّهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِجُ﴾
 له نا کاودا نه و (به نی ئیسرا ئیلی به ی) دویتنی داوای یارمه تی کرد له و (موسا) له گه له به کیکی
 تر دا شه پری ته ی (هانای بو موسا هینا فریاری که ویت) ﴿قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَنَوَىٰ مُّبِينٌ﴾ موسا به و
 (به نو ئیسرا ئیلی به ی) ووت به پراستی تو که سیکي گومر ای ناشکرای ﴿قُلْنَا أَنِ ارَا﴾ نه مجا کاتى
 که (موسا) ویستی ﴿أَنْ يَّطَّسَّ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا﴾ به توندی بدات له و پیاوهی دوژمنی هه ردو و کیانه
 ﴿قَالَ يَمْوَسَّىٰ أَتُرِيدُ أَنْ نَقْتُلَکَ﴾ ووتی نه ی موسا نایا ده ته و ی بم کوزی ﴿کَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ﴾
 هه ووه کو دویتنی که سیکت کوشت ﴿إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ﴾ نو هه ده ته و ی زور دارو
 ملهوړ بیت له زه و ی دا ﴿وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ﴾ وه ناته و ی له پیاو چاکان (پڼکخه ران) بیت ﴿وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ﴾
 نه مجا پیاویک له و په ری شار هه به به له هات (بو لای موسا)
 ﴿قَالَ يَمْوَسَّىٰ إِنَّ الْمَلَأَ﴾ ووتی نه ی موسا (ناگادار به) کار به ده ست و سه رگه ووه کان ﴿يَأْتِجُونَ
 بِكَ لِيُقْتَلُوكَ﴾ کو بو و نه ته وه له باره ی تو وه (قسه ده که ن) بو نه وه ی بتکوژن ﴿فَخَرَجَ إِلَىٰ لَكَ مِنَ التَّحِيحِينَ﴾
 که واته ده رچو له شار (بانته گرن) بیگومان من دل سوژنم ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ نه ویش له شار
 ده رچو و به تر سه وه چاوه پروانی ده کرد (پتی بزائن و بیگرن) ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ (موسا)
 ووتی نه ی په ورو ردگارم رزگارم بکه له م کو م نه سته مکاره ﴿

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ
مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا
شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا
تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ
لَا تَحْزَنْ نَجُوتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا
يَأَبْتَ اُسْتَجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ
﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَ بِمَا نَعُمُ الْفَلَاحُ إِنِّي أَنِ كَحِمْ
تَأْجُرْنِي ثُمَّ لِي حَجَجٌ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ سِتْرًا فَإِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ
الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ﴾ له کاتیکدا به‌رو شاری مه‌دیه‌ن ده‌پ‌وشت ﴿قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي﴾ ووتی
 نومید ده‌که‌م به‌رو ردگارم ریتمونیم بکات ﴿سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ بۆرینگای راست و حق ﴿وَلَمَّا
 وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ﴾ وکائی گه‌یشته‌سهر ئاو‌ه‌کی مه‌دیه‌ن ﴿وَجَدَ عَلَيْهِ﴾ بینی له‌سهر ئه‌و ئاو‌ه‌ ﴿أُتِيَ
 مِنَ النَّاسِ يَسْفُونَ﴾ کۆمه‌لیک له‌خه‌لکی (ئازله‌ و مالات) ئاو‌ده‌ده‌ن ﴿وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا امْرَأَتَيْنِ
 وه‌ له‌نزیک ئه‌و (خه‌لک) انه‌وه‌ دوو ئافره‌تی بینی ﴿تَذُودَانِ﴾ به‌رگری ده‌که‌ن له‌ئازله‌ که‌یان (له‌وه‌ی
 بیته‌سهر ئاو‌ه‌که‌) ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمَا﴾ (مووسا) ووتی ئیوه‌مه‌به‌ستتان چی‌یه‌؟ (ناهیلن ئازله‌ که‌تان
 ئاو‌بخوات) ﴿قَالَتَا لَأَنفُسِنَا﴾ ووتیان ئیمه‌ (ئازله‌ که‌مان) ئاو‌نا‌ده‌ین ﴿حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءَ﴾ هه‌تا
 شوانه‌کان (وئازله‌ کانیان له‌سهر ئاو‌ه‌که‌) نه‌گه‌رینه‌وه‌ ﴿وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ﴾ وه‌ باو‌کمان پیرنکی
 گه‌وره‌و به‌ته‌مه‌نه‌ ﴿فَسَقَىٰ لَهُمَا﴾ ئه‌مجا (مووسا) مه‌ره‌کانی بۆ ئاودان ﴿ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ﴾ له‌پاشان
 (مووسا) چو‌بو‌ژیر سیبه‌رئیک ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ جاووتی ئه‌ی به‌رو ردگارم ﴿إِنِّي لَمَّا أَتَيْتُكَ﴾ به‌رگری ده‌که‌ن له‌ئازله‌ که‌یان
 به‌راستی من هه‌زارم (پتویستم هه‌یه‌) به‌هر خیر و پوزیه‌ک بۆم بنیری ﴿فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا﴾ ئه‌مجا
 یه‌کیک له‌دوو کچه‌که‌ هات بۆ لای مووسا ﴿تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ﴾ به‌شهر مه‌وه‌ ده‌پ‌وشت له‌پ‌نگادا
 ﴿قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ﴾ ووتی به‌راستی باو‌کم (شوعه‌یب) بانگت ده‌کات ﴿لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا﴾
 بۆ ئه‌وه‌ی پاداشتی ئه‌وه‌ت بداته‌وه‌ که‌مه‌ره‌کانت بۆ ئیمه‌ ئاودا (مووسا) له‌گه‌لی پ‌وشت
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ﴾ ئه‌مجا کاتی مووسا هات بۆ لای (باو‌کی کچه‌که‌) و به‌سهراته‌که‌ی بۆ
 گیرایه‌وه‌ ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (شوعه‌یب علیه‌السلام) ووتی مه‌ترسه‌ ﴿بَجَوَّتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ رزگارت
 بو‌وه‌ له‌و گه‌له‌سته‌مکاره‌ ﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأَبَىٰ ائِسْتَجِرُكَ﴾ یه‌کی له‌و دوو (کچه‌به‌باو‌کی) ووت ئه‌ی
 باوه‌ گیان به‌کری ی‌بگره‌ (بۆ شوانی) ﴿إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ﴾ چونکه‌ به‌راستی چاکترین که‌سه‌ که‌
 به‌کری بگری ﴿الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾ به‌هیز و ئه‌مینه‌ (ده‌س و داوین پاکه‌) ﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ﴾ (شوعه‌یب)
 ووتی به‌راستی من ده‌مه‌وی ﴿أَنَّ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَي هَاتَيْنِ﴾ که‌یه‌کیک له‌م دوو کچه‌م له‌تۆماره‌که‌م
 ﴿عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَاجٍ﴾ به‌و مه‌رجه‌ی هه‌شت سال په‌نجبه‌ریم بۆ بکه‌یت ﴿فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا﴾
 ئه‌مجا ئه‌گه‌ر ده‌سالت ته‌واو کرد ﴿فَمِنْ عِنْدِكَ﴾ ئه‌وه‌ له‌ (پاوه‌تی) خۆته‌ویه‌ ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ﴾
 و من نامه‌وی قورسی بکه‌م له‌سهرت ﴿سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ ئه‌گه‌ر خوا‌بیه‌وی بنگومان ده‌مینی
 ﴿مِنَ الصَّدَاقِ﴾ له‌پیاو چاکان ده‌بم ﴿قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ (مووسا) ووتی ئه‌وه‌ی ووتت
 پیم (بریار بیت) له‌نیوان من و تودا ﴿أَيُّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ﴾ هه‌ر کام له‌و دوو ماوه‌ (۸ یا ۱۰ سال) یه‌م
 ته‌واو کرد ﴿فَلَا عُذْرَ عَلَيَّ﴾ نابی‌سته‌مم لی‌بکری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾ وه‌ خوا‌له‌سهر ئه‌وه‌ی
 که‌ده‌یلین شایه‌ت و چاودیره‌ ﴿۱۱﴾

* فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
 الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمْ
 مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ
 ﴿٢٩﴾ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
 الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَمْوَسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
 جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْوَسَىٰ أَقْبَلَ وَلَا تَحْفَظُ
 إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾ أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخَرُّجَ
 بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ
 فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ
 كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا
 فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا
 فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾
 قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
 يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ مَا أَغْلِبُونَ ﴿٣٥﴾

﴿فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ﴾ نه مچا کاتیک موسا ماوه‌ی شوانی به‌که‌ی ته‌واو کرد ﴿وَسَارَ بِأَهْلِهِ﴾ له‌گه‌ل خیزانه‌کی به‌شه‌و پ‌وشتن (له‌مه‌دیه‌نه‌وه بو میصر) ﴿وَأَنزَلَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا﴾ له‌دوره‌و لای راستی کیوی طور ناگرو پرووناکی به‌کی بینی ﴿قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا﴾ (موسا) ووتی به‌خیزانه‌کی یتوه (لیره‌دا) بمیننه‌وه ﴿إِنِّي أَنَسْتُ نَارًا﴾ به‌راستی من ناگریکم به‌دی کرد (بینی) ﴿أَلَيْسَ لِكُلِّ مِنهَا خَبَرٌ﴾ به‌لکو هه‌والیکی (ریگاتان) بو بینم لای ته‌و (ناگه‌ر) ﴿وَأَجْزَوْا مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ﴾ یان چلوسکیکی ناگرتان بو بینم به‌لکو خوتانی بی گهرم که‌نه‌وه ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُورٌ﴾ نه‌مچا کاتی هاته‌نزیکی ته‌و (ناگه‌ر) بانگی لی کرا ﴿مِنْ سُلَيْمٍ آلَادِ الْإِيمَنِ﴾ له‌که‌ناری لای راستی شیوه‌که‌وه ﴿فِي الْبُقْعَةِ الْمُرْكَبَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ﴾ له‌و پارچه‌زه‌وی به‌فه‌رو پیروزه‌ی نزیك دره‌خته‌که‌وه ﴿أَن يَكُونُوا﴾ (بانگی لی کرا) که‌ته‌ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌راستی من خوابه‌کم به‌روهردگاری جیهانیانم ﴿وَأَن أَلْقِي عَصَاكَ﴾ (وه بانگی کرا) که‌گوچانه‌که‌ت فریده ﴿فَلَمَّا رَأَاهَا ظَنَّتْ أَنهَآ جَانٌّ﴾ نه‌مچا کاتی موسا ته‌و (گوچانه‌ی بینی وه‌ک تیره‌مار ده‌جولئی به‌په‌له ﴿وَأَنَّ مُدِيرًا وَلَهُ يُعِزُّ﴾ پشتی تی کرد و راپیکرد و نه‌گه‌رایه‌وه سه‌ری ﴿يَكُونُوا أَقْبَلُ وَلَا تَخَفْ﴾ (خواه‌فه‌رموی) ته‌ی موسا وهره پیش و مه‌ترسه ﴿إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ﴾ به‌راستی تو له‌و که‌سانه‌ی بی باک و بی ترسن ﴿أَسْأَلُكَ بِذِكْرِ جَيْكَ﴾ ده‌ست بخه‌ره ناو باخه‌ل (و ژیر باله‌ت) ﴿تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ﴾ (کاتی ده‌ری دینی) دینه‌ده‌روه به‌سپیتی و تیشک ده‌داته‌وه بی ته‌وه‌ی به‌له‌کی و نه‌خوشی بیت ﴿وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ﴾ ده‌ست بلکینه به‌خوته‌وه (و بیخه‌ره سه‌ردلت) بو (نه‌هیشنی) ترس و بیم ﴿فَدَانِكَ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ ئا ته‌م دووانه (گوچانه‌که‌ت و ده‌ست) دوو موعجیزه‌ن له‌لایه‌ن به‌روهردگارته‌وه ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ (نیترراوه) بو فیرعه‌ون و دارو ده‌سته‌که‌ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ به‌راستی ته‌وانه‌کۆمه‌لیکی له‌سنوور ده‌رچوون ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا﴾ (موسا) ووتی ته‌ی به‌روهردگارم بیگومان من به‌کیکم له‌وان کوشتوه ﴿فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ﴾ له‌به‌ر ته‌وه ده‌ترسم که‌بم کورن (له‌جیانی ته‌و کوزراوه) ﴿وَأَخَىٰ هَارُونَ هُوَ أَضْحَقُ مِنِّي لِسَانًا﴾ وه‌هاروونی برام له‌من زمانی باراوتره ﴿فَأَرْسَلَهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي﴾ جا ته‌وم له‌گه‌لدا بنیره‌پشتیوانم بیت و وته‌کانم به‌سه‌لمیتی ﴿إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ﴾ به‌راستی من ده‌ترسم که‌به‌دروژنم دابنن (باوه‌رم بی نه‌هینن) ﴿قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ﴾ (خوا) فه‌رموی بیگومان ئیمه به‌براکه‌ت تو به‌هیزت ده‌که‌بین ﴿وَنَجْعَلُ لَكَ سُلْطَانًا﴾ وه‌ده‌سه‌لایتیک به‌هه‌ردو وکتان ده‌ده‌یین ﴿فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِأَيِّتِنَا﴾ ته‌وسا به‌هوی ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌وه ده‌ستیان به‌یتوه ناگات ﴿أَنشَأَوْا مِنْ أَتْبَعَكُمْ مَالَكُلُونِ﴾ ته‌نها یتوه (موسا و هاروون) و ته‌وه‌ی شویتتان ده‌که‌وی سه‌رده‌که‌وون ﴿٢٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾
وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَن
تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيئُهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهِ
غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِّي صَرْحًا لَّعَلِّي
أُطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾
وَأَسْتَكْبِرُ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا
أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ
فِي الْيَمِّ فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾
وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ
بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ﴾ ئەمجا کاتیک کەمووسا موعجیزە پوونەکانی ئیمە ی بۆ هیئان
 ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرٍ﴾ ئەوان ووتیان ئەمە (تو هیئانەتە موسا) تەنە جادوو یەکی دەست هەلبەستە
 ﴿وَمَا سَجَعْنَا بِهِ إِلَّا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾ ئیمە ئەمەمان نە بیستوو هەباوو باپیرە پیشووە کانمان ﴿٢٦﴾
 ﴿وَقَالَ مُوسَى رَبِّیْ أَعْلَمُ﴾ موسا ووتی پەرورەدگارم زاناترە ﴿يَمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِیْ﴾ بەو کەسە ی
 کە پێنموونی لای ئەو هەو هیناوە ﴿وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ﴾ وە (زاناترە) بەو کەسە ی سەرئەنجام
 وداو پۆزی چاکی دەبێت ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بەپراستی ئەو (خوا) ستەمکاران پزگار ناکات ﴿٢٧﴾
 ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ بَنَاتُهَا الْمَلَائِكَةُ فِرْعَوْنُ ووتی: ئە ی کار بە دەست و دەسە لاتداران ﴿مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ
 غَیْرِی﴾ وانا زانم جگە لەخۆم هیچ پەرستراویکی تر تان هەبێ ﴿فَأَوَّضَلِي یَهْمُنُ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ جا
 (بۆ زیاتر دلنیا بوون) ئە ی هامان کورە ی ئاگر تاو دەو خشتی سورەو کراوی لی دروست بکە بۆم
 ﴿فَأَجْعَلْ لِّی صَرَخًا﴾ ئەمجا (لەوخشتە) کۆشکیکی بەرزەم بۆ دروست بکە ﴿أَلَعَلِّیْ أَطْلُعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى﴾
 (بەگالەو ووتی) بەلکو سەیری خواکە ی موسا بکەم و ببینم ﴿وَأِنِّیْ لِأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾
 و بەپراستی وادەزانم ئەو (موسا) لەدرۆزنانە ﴿٢٨﴾ ﴿وَأَسْتَکْبِرُ هُوَ وَجُودُهُ﴾ ئەو (فیرعەون) و لەشکرو
 سەربازەکانی خۆیان بەزل زانی ﴿فِی الْأَرْضِ یَغْیَرُ الْحَقُّ﴾ لەوولات و زەوی (میسر) دا بەناپەرەوا
 ﴿وَوَظَنُوا أَنَّهُمُ إِلَٰهَاتُنَا لَا یُرْجَوْنَ﴾ وە گومانیان وابوو کە زیندوو ناکرێنەو و ناگەرێنرێنەو بۆ لای ئیمە ﴿٢٩﴾
 ﴿فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِی الْیَمِّ﴾ جا تۆ لەمان لەئەو (فیرعەون) و لەشکرو سەربازەکانی سەندو
 تورمان دانە ناو دەریای سورەو وە ﴿فَأَنْظُرْ کَیْفَ کَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِیْنَ﴾ ئەمجا سەرئەنجام بەدە (ئە ی
 موحەممەد ﷺ) سەرئەنجامی ستەمکاران چۆن بوو ﴿٣٠﴾ ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً یَدْعُونَ إِلَى التَّوَّابِ﴾
 ئەوانمان کردە پێشە وایانیک کە (خەلک) بانگ دەکەن بۆ ئاگری دۆزەخ ﴿وَوَیَوْمَ الْقِیَمَةِ
 لَا یُنصَرُونَ﴾ وە لەپۆزی دوایشدا یارمەتی نادرین ﴿٣١﴾ ﴿وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِی هَٰذِهِ الدُّنْیَا لَعْنَةً﴾ لەم
 دنیایە دا نەفرینمان نارد بەدوایان دا ﴿وَوَیَوْمَ الْقِیَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِیْنَ﴾ وە لەپۆزی قیامەتیشدا
 ئەوانە لەبیزراو و دورخراوە کانن ﴿٣٢﴾ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْکِتَابَ﴾ سۆیند بەخوا ییگومان تەوراتمان
 بەخشی بەمووسا ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى﴾ لەباش ئەو ی خەلکی چەرخی پیشووە کانمان
 لەناو برد ﴿بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًی وَرَحْمَةً﴾ تا بەرچاو پوونی و پێنموونی و پەرەمەت بێ بۆ خەلکی
 ﴿لَعَنَاهُمْ یَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەو ی ئەو خەلکە بێرکە نەو و ئامۆزگاری وەرگرن ﴿٣٣﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
 الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ
 آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
 الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا أَتَاهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾
 وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا
 رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
 لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ
 مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَيْفُورٍ
 ﴿٤٨﴾ قُلْ فَاتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
 إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ
 أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ بَغَيْرِ
 هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ﴾ تُو (ئە‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) لە‌لای خۆ‌ر ئا‌وای (شاخی‌ طور) نە‌بو‌ویت
 ﴿إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ﴾ کاتیک‌ که‌ فەرمانی‌ پێ‌غه‌مبەر‌ایە‌تمان‌ دا‌ بە‌مووسا ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾
 وە‌ تُو لە‌ئامادە‌ بو‌وانی‌ (ئە‌و‌ رووداو‌ە‌) نە‌بو‌ویت ﴿وَلَا كُنَّا أَشْأَانًا قُرُونًا﴾ بە‌لام‌ ئێ‌مه‌ چە‌ند‌ چینی‌ و
 سە‌رده‌ممان‌ دروست‌ کرد (لە‌باش‌ مووسا) ﴿فَطَوَّلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرَ﴾ ئە‌مجا‌ ما‌و‌ە‌یە‌کی‌ دو‌ورو‌ درێ‌ژیان‌
 بە‌سە‌ردا‌ تێ‌پە‌ری‌ ﴿وَمَا كُنْتَ تَأْوِيَةً أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ وە‌ تُو لە‌نا‌و‌ خە‌لکی‌ مە‌دیە‌ندا‌ نیش‌تە‌جی‌ نە‌بو‌ویت
 ﴿تَتَلَوْا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا﴾ کە‌ئایە‌تە‌کانی‌ ئێ‌مه‌یان‌ بە‌سە‌ردا‌ بخوێ‌نیتە‌و‌ە‌ ﴿وَلَا كُنَّا مُتَسَلِّينَ﴾ بە‌لام‌ هەر
 ئێ‌مه‌ بو‌وین‌ پێ‌غه‌مبەر‌مان‌ نارد ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا﴾ وە‌ تُو‌ لای‌ کێ‌وی‌ طور‌ نە‌بو‌ویت
 کاتی‌ بانگ‌ (ی‌ مووسا)مان‌ کرد ﴿وَلَا كُنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ بە‌لام‌ ئە‌و‌ە‌ بە‌زە‌ییە‌کە‌ لە‌ پە‌ر‌و‌ە‌ر‌د‌گار‌ تە‌و‌ە‌
 (بە‌تۆ‌ی‌ دا‌و‌ە‌) ﴿لَا نَذِرُكَ وَمَا آتَاهُم مِّنْ نَّذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ﴾ بۆ‌ ئە‌و‌ە‌ی‌ گە‌لێ‌ک‌ بترسێ‌نی‌ کە‌پێ‌ش‌ تُو‌ هیچ
 ترسێ‌نەرێ‌کیان‌ بۆ‌ نە‌هات‌و‌ە‌ ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بە‌لکو‌ بیر‌بکە‌نە‌و‌ە‌ بە‌ند‌ وەر‌گرن ﴿وَلَوْلَا أَن
 نُصِيبَهُمْ﴾ وە‌ئە‌گەر‌ (پێ‌ش‌ ناردنی‌ پێ‌غه‌مبەر‌) تووشیان‌ ببوایە‌ ﴿مُصِيبَةً يِّمَّا قَدَّمْتَ إِلَيْهِمْ﴾ بە‌لایە‌ک
 بە‌هۆ‌ی‌ ئە‌و‌ (خراپ‌انە‌و‌ە‌ی‌) کە‌ کرد‌و‌و‌ایە‌ ﴿فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ جا‌ دە‌یان‌ ووت‌ ئە‌ی
 پە‌ر‌و‌ە‌ر‌د‌گاری‌ ئێ‌مه‌ بۆ‌چی‌ پێ‌غه‌مبەرێ‌کت‌ بۆ‌ نە‌ناردین ﴿فَتَنَبَّأَ إِلَيْكَ﴾ بۆ‌ ئە‌و‌ە‌ی‌ شوین‌ ئایە‌تە‌کان‌ت
 بکە‌وتینایە‌ ﴿وَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وە‌ لە‌بر‌ واداران‌ بو‌وینایە‌ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ ئە‌مجا
 کاتی‌ راستیان‌ بۆ‌هات‌ لە‌لایە‌ن‌ ئێ‌مه‌و‌ە‌ ﴿قَالُوا لَوْلَا آوَيْنَا﴾ ووتیان‌ بۆ‌چی‌ بە‌و‌ (موحه‌مه‌د ﷺ) نە‌درا‌و‌ە‌
 ﴿مِثْلَ مَا آوَيْنَا مُوسَىٰ﴾ وێ‌نە‌ی‌ ئە‌و‌ە‌ی‌ بە‌مووسا‌ درا‌و‌ە‌ ﴿أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا آوَيْنَا مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ ئایا‌ ئە‌وان
 پێ‌ش‌تر‌ بێ‌ بر‌وانە‌بوون‌ بە‌و‌ە‌ی‌ درابو‌و‌ بە‌مووسا ﴿قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا﴾ دە‌یان‌ ووت‌ (قورئان‌ و تە‌ورات)
 دو‌و‌ سێ‌حر‌ و جادوون‌ پشتگیری‌ یە‌ک‌تر‌ دە‌کە‌ن ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفَرُونَ﴾ وە‌ دە‌یان‌ووت‌ بێ‌گومان‌ ئێ‌مه‌
 بێ‌ با‌و‌ە‌رین‌ بە‌هە‌موویان‌ (بە‌ قورئان‌ و تە‌ورات) ﴿قُلْ فَاتُوا بِي كِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ (ئە‌ی‌ موحه‌مه‌د
 ﷺ) بڵێ‌ دە‌ی‌ ئێ‌و‌ە‌ کتێ‌بێ‌ک‌ لە‌لایە‌ن‌ خوا‌و‌ە‌بینن ﴿هُوَ هَدًىٰ مِنْهُمَا آتَيْنَاهُ﴾ کە‌ئە‌و‌ (کتێ‌بە‌) راست‌ تر‌ بیت
 لە‌و‌ دو‌وانە‌ (قورئان‌ و تە‌ورات) م‌ن‌ شوێ‌نی‌ دە‌کە‌وم ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئە‌گەر‌ ئێ‌و‌ە‌ راست‌گۆن ﴿فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ﴾ ئە‌مجا‌ ئە‌گەر‌ بە‌گوێ‌یان‌ نە‌کردی‌ (و‌ وە‌لامیان‌ نە‌دا‌یتە‌و‌ە‌) ﴿فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُدْعُونُ
 أَهْوَاءَهُمْ﴾ ئە‌و‌ە‌ بزانه‌ کە‌تە‌ن‌ها‌ شوین‌ هە‌وا‌و‌ ئارە‌زو‌ی‌ خو‌یان‌ دە‌کە‌ون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ﴾
 وە‌ کێ‌ لە‌و‌ کە‌سە‌ گوم‌ر‌اترە‌ کە‌شوین‌ ئارە‌زو‌ی‌ خو‌ی‌ بکە‌ویت ﴿يَغْيِرْ هَدًىٰ مِنَ اللَّهِ﴾ بێ‌ پ‌رێ‌م‌و‌و‌نی‌
 لە‌لایە‌ن‌ خوا‌و‌ە‌ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بێ‌گومان‌ خوا‌ پ‌رێ‌م‌و‌و‌نی‌ گە‌لی‌ س‌تە‌م‌کار

ناکات ﴿۝﴾

* وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَى
 عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
 مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَوَدَّعُوا
 بِالْحُسْنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا
 اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَامٌ
 عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ
 وَلَئِنْ أَرَادَ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
 وَقَالُوا إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ تُخْطِفُ مِنْ أََرْضِنَا أَوْ لَمْ
 نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجَبَّى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا
 مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ
 قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فِتْلَكَ مَسَكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ
 بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَتْ رَبُّكَ
 مُهْلِكَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَارَ سُورًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ
 آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

﴿وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ﴾ سویند به‌خوا (ثایه‌ته‌کانی) قورئانمان به‌شوین یه‌کدا بۆ ناردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ تا په‌ند وهر گرن و بیر بکه‌نه‌وه ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ئەو که‌سانه‌ی له‌پیشدا کتییی ئاسمانیمان پی دابوون ﴿هُم بِهِ يَوْمُوتُ﴾ ئەوانه‌ی بر وادینن به‌قورئان ﴿وَلَا يَتَنَّبَإَهُمْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌کاتی (قورئان) بخوینریته‌وه به‌سه‌ریان دا ﴿قَالُوا أَمْ آيَاتُهُ﴾ ده‌لین باوه‌رمان پی هیتاوه ﴿إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا﴾ بینگومان ئەم (قورئانه) راسته‌وه له‌لایه‌ن په‌روهر دگارمانه‌وه هاتووه ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌له‌پیش (هاتی) قورئان دا موسلمان بووین ﴿أَوَلَيْكَ يَوْمًا أَجْرُهُمْ مَرَّتَيْنِ﴾ ئەوانه دوو جار پاداشتیان پی دهری ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ له‌به‌ر ئەوه‌ی خوین گرت و به‌ئارام بوون ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ﴾ به‌چاکه‌ به‌رگری خراپه‌ده‌که‌ن ﴿وَمَا زَرَفْتَهُمْ يُفْقُونَ﴾ وه‌له‌و رزق و رۆزی یه‌ی پیمان داون ده‌به‌خشن ﴿وَلَا تَسْمِعُوا لِلْغَوَّاصِينَ﴾ وه‌کاتی قسه‌ی نابه‌سه‌ند و هیچ و بوچ بیستن پشتی تی ده‌که‌ن ﴿وَقَالُوا إِنَّا آَعَمَلْنَاوَلَكُمُ آَعْمَلُكُمْ﴾ وه‌ده‌لین (به‌نه‌فامان نه‌نجامی) کرده‌وه کانمان بۆ خو‌مانه‌و (نه‌نجامی) کرده‌وه‌کانی ئیوه‌ش بۆ خو‌تانه ﴿سَلَّمْ عَلَيْكُمْ لَأَنْتُمْ بِنِجَالِهِمُ﴾ سه‌لامتان لی بی ئیمه‌هاوریه‌تی نه‌فامانمان ناوی ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾ به‌راستی (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) تو ناتوانی ئەو که‌سه‌ی خوشت بوئ رینموونی بکه‌یت ﴿وَلَكِنْ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌لام خوا ههر که‌سی بوئ هیدایه‌تی ده‌دات ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾ وه‌و (خواهه‌) زاناره‌به‌وانه‌ی رینموونی وهر گرن ﴿وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهْدَى مَعَكَ﴾ وه‌(بی باوه‌ران) ده‌لین نه‌گه‌ر ئیمه‌شوینی رینموونی (ئه‌و ئایینه‌) بکه‌وین که‌به‌تویه ﴿نُتَخَفُ مِنْ أَرْضِئَا﴾ ده‌فریندرین له‌خاک و وولاتماندا (وده‌ده‌کرین و مال و سامانمان به‌تالانی ده‌بریت) ﴿أَوَلَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ حَرَمَاءَ آمَنَّا﴾ (جا‌خوا‌ی گه‌وره‌وه‌لامیان ده‌دانه‌وه‌وده‌فه‌رمویت) ئایا ئیمه‌ئه‌وانمان جینگیر نه‌کردوه‌له‌شاریکی پر ئەمن وئاسایشی (وه‌ک‌شاری مه‌ککه‌که‌ه‌موو کوشت و بر و خراپه‌کاریه‌کی تیدا قه‌ده‌غه‌و حهرام‌کراوه‌) ﴿يُحْجَى إِلَيْهِ تَمَرْتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ کۆده‌کریته‌وه‌وه‌ده‌بری بۆ ئەوئ (شاری مه‌ککه‌) ه‌موو جو‌ره‌به‌روبوومی‌ک ﴿رَزَقًا مِنْ لَدُنَّا﴾ به‌رۆزی دان له‌لایه‌ن ئیمه‌وه‌ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زۆربه‌یان نازانن و تی ناگه‌ن ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ﴾ وه‌(خه‌لکی) زۆر شار و دیه‌تمان له‌ناو برد ﴿بَطَرْتُمْ مِيعَتَهُمْ﴾ له‌به‌ر خو‌شگوزانیان یاخی بوون (و سوپاسی چاکه‌کانی خویان نه‌کرد) ﴿فَتِلْكَ مَسْجِدُهُمْ﴾ جا ئەوه‌جی و شویته‌کانیانه (ویران کراوه‌) ﴿لَمْ تُشْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا﴾ له‌پاش (تیا‌چوونی) ئەوان بۆ ماوه‌یه‌کی که‌مه‌بی (له‌لایه‌ن ریبوارانه‌وه‌) که‌سی تیا نیشه‌جی نه‌بووه‌ ﴿وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ﴾ وه‌ئیمه‌بووینه‌میراتگریان ﴿وَمَا كَانَتْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى﴾ وه‌په‌روهر دگارت هیچ شار و گوندیکی ویران نه‌کردوه‌ ﴿حَتَّى يَبْعَثَ فِئِ أَهْلِهِمْ رَسُولًا﴾ هه‌تا له‌شاره‌گه‌وره‌که‌یاندا پیغه‌مه‌بریکی نه‌نارد بیئت ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا﴾ که‌ثایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌سه‌ردا بخوینیته‌وه‌ ﴿وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى﴾ وه‌ئیمه‌ویران که‌ری هیچ گوند و شارنک نه‌بووین ﴿إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ﴾ مه‌گه‌ر کاتی خه‌لکه‌کی سته‌مکار بووین ﴿

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا
فَهُوَ لَقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا
هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ
مَا كَانُوا إِلَّا بَانِيَّاعِبْدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ
﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾
فَعِمِيتَ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا
مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَغَسَّيْنَا أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ
﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ
اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ
الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

﴿وَمَا أُولَئِكَ مِن شَيْءٍ﴾ و هه‌رجی به‌ئیه‌ در او ه ﴿فَمَنَعَ الْحَيَوَّةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّهَا﴾ نه‌وه‌ هوی خوشی و رابوار دنی
 ژبانی نه‌م دنیا و جوانیه‌تی ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَنفَقُ﴾ وه‌ نه‌و (پاداشته‌ی لای‌خوایه‌ باش‌ترو نه‌پراو‌یه
 ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده‌ی ئایا زیر نابین ﴿أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا﴾ ئایا که‌سی که‌به‌لینمان بی‌ داوه‌ به‌به‌لینی
 چاک ﴿فَهَوَّلَيْنَاهُ﴾ نه‌و که‌سه‌ ده‌گات به‌و (به‌لینه‌ که‌به‌ه‌شته‌) ﴿كَمَن مَّتَّعْنَاهُ﴾ وه‌کو که‌سینک وایه
 خوشی و رابوار دنیان پنداو ه ﴿مَنَعَ الْحَيَوَّةَ الدُّنْيَا﴾ به‌خوشی و له‌زه‌تی ژبانی دنیا ﴿ثُمَّ هَوَّيْنَاهُ الْقَلَمَةَ مِنَ
 الْمُحْضَرِّينَ﴾ له‌پاشان له‌پورژی دواپی داله‌تاماده‌ کراوان ده‌بی (بو‌سزادان) ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾
 (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) باسی نه‌و روزه‌ بکه‌ که‌ (خوا) بانگی نه‌و (بت په‌رست) انه‌ ده‌کات و (پیان)
 ده‌فه‌رموی ﴿أَيُّ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾ له‌کوین نه‌و هاو به‌شانه‌ی که‌ئیه‌ به‌خه‌یالی خوتان
 به‌هاو به‌شی متان ده‌زانیس ﴿قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ نه‌وانه‌ی (سه‌رو که‌کانی گومرایی) که
 بریاری سزادان به‌سه‌ریان داجه‌سپا ده‌لین ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا﴾ نه‌ی په‌روه‌ردگارمان ئا نه‌وانه‌ن که
 ئیمه‌ گومرمان کردن ﴿أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا﴾ گومرمان کردن هه‌روه‌کو خومان گومرا بووین ﴿تَبَرَّأْنَا
 إِلَيْكَ﴾ ئیمه‌ به‌ری بووین (له‌وانه‌ به‌ری بوونه‌ که‌مان) لای‌تو ده‌کین ﴿مَا كَانُوا إِلَّا نَجَدُونَ﴾ نه‌وانه
 ئیمه‌یان نه‌ده‌په‌رست ﴿وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ﴾ وه‌ (پیان) ده‌وتری‌ هاوار بکه‌ن له‌وبتانه‌ی که‌داتان نابو
 به‌هاو به‌شی خوا ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ نه‌وانیش هاواریان لی‌ ده‌کین به‌لام وه‌لامیان ناده‌نه‌وه
 ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ له‌وکاته‌دا سزا (ی‌دوزه‌خ) ده‌بینس ﴿لَوَ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهِتَدُونَ﴾ (ئاوات ده‌خوازن که‌)
 خوز که‌ تنه‌ا ریگی راستیان بدایه‌ته‌به‌ر ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾ وه‌ پورژی که‌ (خوا) بانگیان ده‌کات
 و (پیان) ده‌فه‌رموی ﴿مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ﴾ چیتان وه‌لامی پیغه‌مبه‌ران دایه‌وه‌؟ ﴿فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ
 الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ﴾ نه‌مجا له‌و روزه‌دا هه‌واله‌ کانیان (به‌لگه‌ کانیان) له‌بیر ده‌چیته‌وه‌ ﴿فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ﴾
 نه‌وسا پرسیاریش له‌یه‌کتری ناکه‌ن ﴿فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ به‌لام نه‌و که‌سه‌ی گه‌پراوه‌ته‌وه
 (له‌بی‌ باوه‌ری) و باوه‌ری هیتاوه‌و کرده‌وی چاک‌ی کردوه‌ ﴿فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ﴾ نه‌وه‌ بینگومان
 له‌رزگار بووان ده‌بی ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ وه‌ په‌روه‌ردگارت (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) نه‌وه‌ی
 به‌وه‌ی دروستی ده‌کات و هه‌لی ده‌بزی‌ری ﴿مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ﴾ (خه‌لکی) هه‌ل‌ب‌زاردنیان بو‌نیه‌ (له‌کاری
 خوا‌دا) ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ وَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بینگه‌رد و به‌رز و بلند هه‌وی ده‌یکه‌نه‌ هاو به‌شی
 ﴿وَرَبُّكَ بِعَلَمٍ﴾ وه‌په‌روه‌ردگارت ده‌زانی ﴿مَا تَكُنْ صُدُّوهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ به‌نه‌وه‌ی له‌سینگیان
 (دل‌یان‌دا) ده‌یشار نه‌وه‌و به‌نه‌وه‌شی ئاشکرای ده‌کین ﴿وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ وه‌ نه‌و خوایه‌ که‌هیچ
 په‌رستراویکی راست نیه‌ جگه‌ له‌و ﴿لَهُ الْحُكْمُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ﴾ هه‌موو سوپاس تنه‌ا بو‌خوا له‌دنیاو
 له‌پورژی دوایشدا ﴿وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌ بریارو حوکم هه‌ر بو‌نه‌وه‌ و هه‌مووتان تنه‌ا بو‌لای
 نه‌و ده‌گه‌رنی‌نه‌وه‌ (له‌پورژی دوایدا) ﴿٥٦﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
 الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ
 ﴿٧١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى
 يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِاللَّيْلِ تَسْكُونُونَ
 فِيهِ أَوْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ
 وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
 تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ
 كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا
 هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ
 مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ *إِنْ قَدَرُونَ كَاتٍ مِنْ قَوْمِ مُوسَى
 فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ وَلَتَنُوءَ
 بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ
 وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ
 وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئهی موحه ممد ﷺ بیان) بلی هه وائلم بدهنی ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الِئِلَّ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا شه وتان بو در یژ بکاته وه (هه ر شه ویت) ﴿إِلَّ یَوْمَ الْقِئْمَةِ﴾ تا ر وری قیامهت ﴿مَنْ إِلَهَ عِوَرِ
 اللَّهِ﴾ چ به ر ستر او یکی تر جگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُمُ بَصِئًا﴾ پرووناکی (روژ) تان بو دینی ﴿أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾
 دهی ئایا ئیوه نابستن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (بیان) بلی یم بلین ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الِئِلَّ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا روژ بکاته هه میشه یی بو تان ﴿إِلَّ یَوْمَ الْقِئْمَةِ﴾ تا ر وری قیامهت ﴿مَنْ إِلَهَ عِوَرِ اللَّهِ﴾ کیه
 به ر ستر او ی تر بیجگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُمُ بِلِئِلَّ تَسْكُوتُ فِيهِ﴾ که شه وتان بو دینی ئارامی تیا بگرن
 ﴿أَفَلَا تَبْصُرُونَ﴾ دهی ئایا ئیوه نابین ﴿وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الِئِلَّ وَاللَّهَارَ﴾ له به زه یی نه و
 (خوا به) که شه و روژ ی بو در و ستر کردون ﴿لَتَسْكُوتُنَّ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بو شه و ئارام بگرن
 له (شه و) داو بو شه و به گهر یین به دوا ی روژی و به هری خوا دا (له روژ دا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه بو شه و ی سو یاسی خوا بکه ن (له سه ر نه و نیعمه تانه ی) ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ﴾ وه روژی که (خوا)
 بانگیان ده کات نه مجا (بیان) ده فرموی ﴿إِنَّ شُرَکَاءِی الدِّئِنْ﴾ له کو یین هاو به شه کانی من نه وانه ی
 ﴿كُتِبَ لَكُمْ تَرْعَمُونَ﴾ که ئیوه به هاو به شی متان داده نان ﴿وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَئِدًا﴾ وه له ناو هه مو و
 ئوممه تی کدا شایه تیک ده هیین ﴿فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَنَكُمْ﴾ نه مجا (به بت به ر ستان) ده لیلن به لگه تان بینن
 ﴿فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ﴾ نه و سا ده زانن بیگومان هه ق و راستی تاییه تی خوا به ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ مَآكَأُوْا
 يَفْقَرُونَ﴾ شه و ی به در ق هه لیان به ستبو و (کرد بو یان به به ر ستر او جگه له خوا) لیان گوم ده یی
 ﴿إِنْ قَرُّوْنَ كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى﴾ بیگومان قاروون له گه له که ی مو سا بو و (جو وله که بو و) ﴿فَتَنَى
 عَلَيْهِ﴾ به لام ده ست در یژی و سته می لی ده کردن ﴿وَأَتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ﴾ نه و نه ده مان گهنج
 (ئالتون و زیو و) پیدا بو و ﴿مَّا إِنَّ مَفَاحَهُ﴾ که بیگومان (هه لگرتنی) کلبله کانی (نه و گهنج و قاسانه)
 ﴿لَتَتَوَّأَ بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ﴾ به زه حمهت هه لده گیرا بو کومه لیکی به هیز ﴿إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ﴾ کاتی
 (ئیماندارانی) گه له که ی بیان ووت دلخوش مبه به (به و سامانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾ بیگومان
 خوا نه و که سانه ی خوش ناوی دلخوشن (و له خو یایی بوون به سه ر و هت و سامانه وه) ﴿وَأَبْنَعَ
 فِيمَا أَمَرَكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ﴾ وه له و (گهنج و سامان) ه ی خوا پی داوی شه و دونیای پی به ده س پیته
 ﴿وَلَا تَسْخَبْ لِنَفْسِكَ مِنَ الدُّئِيَّ﴾ وه به شی خویشت له م دونیایه له بیر نه چی ﴿وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾
 وه چاکه بکه (له گه ل خه لکدا) هه ر چونی خوا چاکه ی له گه ل تو دا کردو وه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ﴾
 وه له سه ر زه و ی دا به شو یین خرا به دا مه گهر ی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی خوا خرا به کارانی
 خوش ناویت ﴿٧٧﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ وَعَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
 مِن قَبْلِهِ ۖ مِن الْقُرُونِ مَن هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
 وَلَا يُسْئَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
 فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا
 مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَدَّكُم ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن ءَامَنَ وَعَمِلَ
 صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ
 وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ ۖ مِن فَعَةٍ يَنْصُرُونَهُ ۖ وَمِن دُونِ
 اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا
 مَكَانَهُ بِأَلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآنَ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن
 يَشَاءُ مِن عِبَادِهِ ۖ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بَنَاءُ
 وَيَكَآنَهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَاهَا
 لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ
 ﴿٨٣﴾ مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا
 يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي﴾ (قاروون) ووتی بیگومان ئەم سامانەم پندراوه به‌هوی زانیاری به‌که‌وه که هه‌مه ﴿أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ﴾ ئایا (قاروون) نه‌یزانیوه که به‌راستی خوا ﴿قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِ مِن الْقُرُونِ﴾ له‌چهره‌کانی پیش ئەمدا له‌ناوی بردووه ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَكَثْرَ جَعًا﴾ که‌سانی وا که له‌و (قاروون) به‌هیزتر بوون کۆر و کۆمه‌لێشیان له‌و زۆر تر بووه ﴿وَلَا يُنْقِلُ عَنْ دُونِهِمُ الْمَجْرُمُونَ﴾ (کاتیک سزای خوا هات) پرسیار ناکرێ له‌تاوانه‌کانی ئەم تاوانبارانه ﴿فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ﴾ ئەمجا (قاروون) به‌خۆ رازاندنه‌وه هاته‌ده‌ر بۆ ناو گه‌له‌که‌ی ﴿قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ئەوانه‌ی ژیا‌نی دونه‌یا‌ن ده‌و‌یست ووتیان ﴿يَلْبَسَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ﴾ ئای خۆزگه‌ ئەوه‌نده‌ی به‌قاروون دراوه ئیمه‌ش بمان بوا‌یه ﴿إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ به‌راستی ئەو (قاروون) خاوه‌نی به‌ش و به‌ختی‌کی گه‌وره‌یه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ به‌لام ئەو که‌سانه‌ی (باوه‌دار بوون) و زانستی‌ان پێ درا‌بوو ووتیان ﴿وَيَلْبَسَكُمْ ثَوَابٌ مِّمَّا لَدُنَّا﴾ هاوار بۆ ئیوه‌پاداشتی خوا (له‌پوژی دوا‌یدا) له‌وه‌چاکتره ﴿لَمَنَ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ بۆ ئەو که‌سانه‌ی بر‌وایان هێتا‌وه‌و کرده‌وه‌ی چاکیان کردووه ﴿وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ﴾ وه‌که‌س ئەو (ووته‌ی زانایانه) وه‌رنا‌گرێ جگه‌ له‌خۆرا‌گران ﴿فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ﴾ ئەمجا ئەو (قاروون) و کۆشکه‌که‌ی‌مان برد به‌نا‌خی زه‌وی دا ﴿فَمَا كَانَ لَهُ مِن فَعْوَةٍ بَصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ هه‌چ ده‌سته‌یه‌کی‌شی نه‌بوو له‌به‌رانه‌ری (سزای) خوا‌دا یا‌رمه‌تی بدات ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُتَصَرِّينَ﴾ وه‌له‌و که‌سانه‌ش نه‌بوو بتوانی خۆی رزگار بکات ﴿وَأَصْحَابُ الَّذِينَ تَمَتَّعُوا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ﴾ وه‌ئه‌وانه‌ی دوتنی ئاوتیان ده‌خواست له‌شوی‌ن و پله‌ی ئەو (قاروون) دابن وایان لی‌هات ﴿يَقُولُونَ وَيَكُنَّ اللَّهُ﴾ ده‌یان ووت وای وادیاره‌ خوا ﴿يَسْطُرُ الزُّرْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ﴾ پو‌ژی زۆر ده‌کات بۆ هه‌ر که‌س خۆی بیه‌وی له‌به‌نده‌کانی که‌میش ده‌کاته‌وه (بۆ هه‌ر که‌س خۆی بیه‌وی) ﴿لَوْلَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلِيمًا﴾ ئەگه‌ر خوا منه‌تی نه‌کردایه به‌سه‌رمان دا ﴿لَخَسَفَ بَنَّا﴾ ئیمه‌شی ده‌برد به‌نا‌خی زه‌وی دا ﴿وَيَكُنَّ لَهُ الْيُفْلُقُ الْكُفْرُونَ﴾ ئای له‌م به‌سه‌رهاته‌ سه‌ر سو‌ر هه‌ت‌ه‌ره، بیگومان رزگار نابن ئەوانه‌ی شو‌کرانه‌ بژیری چا‌که‌ی خوا‌نین (کافرن) ﴿تِلْكَ الْأَمْثَالُ لِمَن يُجْعَلُ لِلَّذِينَ﴾ ئەو مالی دوا‌پو‌ژه (به‌هه‌شت) ده‌یده‌ن به‌و که‌سانه‌ی ﴿لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِسَادًا﴾ نه‌به‌رزی و خۆ به‌زل زانی‌یان ده‌و‌یت له‌زه‌وی دا نه‌ده‌ست درێژی و خرا‌به‌کاری ﴿وَالْعَقَبَةُ لِمُتَّقِينَ﴾ وه‌سه‌ره‌نجامی چا‌ک بۆ خۆبا‌ری‌زانه ﴿مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّمَّا﴾ هه‌ر که‌س کارێکی چا‌ک بکات ئەوه (پاداشتی) چاکتر له‌وه‌ی بۆ هه‌یه ﴿وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ هه‌ر که‌سی‌ش خرا‌به‌ بکات ﴿فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ ئەوه‌ تۆ له‌ناسه‌رنێ له‌وانه‌ی خرا‌به‌کانیان کردووه ﴿إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ته‌نها به‌ئه‌ندازه‌ی ئەو کرده‌وانه‌ نه‌ی‌ت که‌کردو‌یا‌نه ﴿٨٤﴾

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي
 أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ
 تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ فَلَا
 تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ
 اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سورة العنكبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَم ١ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ
 لَا يُفْتَنُونَ ٢ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ٣ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
 السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ٤ مَنْ كَانَ يَرْجُوا
 لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٥ وَمَنْ
 جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ٦

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ ینگومان نهو (خواهه ی) که قورئانی بۆ تو ناردووه (پتویست کردووه)
 ﴿لَرَأُذُكَ إِلَىٰ مَعَادٍ﴾ ده تگپرتسه وه بۆ مه ککه ﴿فُلْ رَّبِّ اعْلَمْ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ﴾ (ئه ی موحه ممه ده) بلی
 بهر وه ردگارم زاناتره بهو که سه ی رینموونی (ثایینی راستی) هیناوه ﴿وَمَنْ هُوَ ضَلَّلَ مُبِينٌ﴾ وه بهو
 که سه ی له گو مری یه کی روون و ناشکر ادایه ﴿۵۵﴾ ﴿وَمَا كُنْتَ تَرْجُو﴾ وه تو ﴿ئهِیَ مَوْحَمَمَهُ﴾
 به هیوا نه بویت ﴿أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ﴾ که نه م (قورئانه) ت بۆ بنیردری ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ به لام
 ره حمه تیک بوو له لایه ن بهر وه ردگاته وه (بۆت نیردرا) ﴿فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ﴾ که واته هر گیز
 مه به به پشتیوان بۆ بی پروایان ﴿۵۶﴾ ﴿وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه با (بی پروایان) بهر گیت نه که ن
 له (گه یاندنی) ثایه ته کانی خوا ﴿بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ دوا ئه وه ی دابه زینرا وه بۆت ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾
 بانگی (خه لک) بکه بۆلای بهر وه ردگار ت ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُسْرِكِينَ﴾ وه له ها وه ش دانهران مه به
 ﴿۵۷﴾ ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له گه ل خوا دا هیچ بهر ستر او نیکی تر مه بهرسته ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ
 بهر ستر او نیکی راست وبه هق نی به جگه له خوا ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ هه موو شتیک له ناو
 ده چی جگه له رووی پیروزی نهو نه بیت (له م ثایه ته پیروزه دا جیگیر کردنی سیفه تی (وجه - روو)
 بۆ خوا ی گه و ره هاتووه، به لام به شیوه یه ک که شایسته ی گه و ره ی و ته وای زاتی خوا بیت، به بی هیچ
 لیجواندن ولیکنده وه یه ک، پرومان پینه تی و چۆنیه ته که ی نازانین) ﴿لَهُ الْخُكُومُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ بریارو
 حوکم تابه تی خواهه وه نه نها بۆ لای ئه ویش ده گه رینرنه وه ﴿۵۸﴾

سوره قی ﴿الْعنكبوت﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿آلَهُ﴾ به (ئه لیف، لام، میم) ده خوینرتسه وه خوا زاناتره به ماناکه ی بۆ زانیاری زیاتر سه یری
 سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿۱﴾ ﴿أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا﴾ ئایا خه لک وا ده زانن که وازیان لی
 ده هینری ﴿أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا﴾ نه گه ر بلین پرومان هیناوه ﴿وَهُمْ لَا يُفْقَهُونَ﴾ ئیتر ئه وان تا قی نا کرینه وه ﴿۲﴾
 ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به خوا ینگومان که سانی پیش ئه وانمان تا قی کرده وه (ئه مانیش تا قی
 ده که بنه وه) ﴿فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ ئه مجا ینگومان خوا نهو که سانه ی راستیان کرد دیاری ده کات
 ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ﴾ دروزه کانیش دیاری ده کات (ده ناسرین) ﴿۳﴾ ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾
 یا ئه وانه ی خرابه کان ده که ن وایان زانیووه ﴿أَنْ يَسْفُحُوا﴾ که له ده ستمان ده رده چن ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾
 زۆر خرابه ئه و بریاره ی ده یدهن ﴿۴﴾ ﴿مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ﴾ هه ر که س ئومیدی وایه بگات به دیداری
 خوا (با به ندایه تی خوا بکات) ﴿فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لِآلٍ﴾ چونکه به راستی کاتی دیاری کراوی خوا
 هه ردیت ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ته نها خواهه بیسه ری زانو ئا گادار ﴿۵﴾ ﴿وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ﴾
 وه هه ر که س جهاد بکاو تی بکوشی ئه وه ته نها بۆ خو ی تی ده کوشی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْعَالَمِينَ﴾
 به راستی خوا له هه موو جیهانیان بی نیاز و ده وله مهنده ﴿۶﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ
﴿٩﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ
﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ
﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ وَمَاهُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ مِنْ
شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ
أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿١٣﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ئه وانه ی باوهرپان هیئاوه و کرده وه چاکه کانیان کردووه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ بیگومان خراپه کانیان دهرسپینه وه لییان ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به باشر له وه ی که کردویانه پاداشتیان ددهینه وه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾ وه فره مانمان داوه به ئاده می که چاکه له گهل دایک و باوکی دا بکات ﴿وَإِنْ جَهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِيْ وَه ئه گهر (دایک و باوکت) هه ولیان له گهل دای بؤ ئه وه ی که هاو به شم بؤ بریار بده ی ﴿مَّا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ که هیچ زانیاری به کت نی به دهر باره ی ﴿فَلَا تَطْغَبْ﴾ ئه وه به گوئیان مه که ﴿إِلَّا مَرْجِعُكُمْ﴾ ته نها بؤ لای منه گهرانه وه تان (له دوا پوژدا) ﴿فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ئه وساهه و التان دده می به و کرده وانه ی ده تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ئه وه که سانه ی باوهرپان هیئاوه و کرده وه ی چاکه بیان کردووه ﴿لَنُدْخِلَنَّهُ فِي الصَّالِحِينَ﴾ بیگومان ده بیان خهینه ریزی بیاو چاکانه وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ هه ندی له خه لکی ده لئین باوهرمان به خوا هیئاوه ﴿فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ﴾ ئه مجا کاتی سزا بدری له پیناوی خوا دا (له لایه ن کافرا نه وه) ﴿جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ﴾ نازارو سزای خه لکی وه کو نازارو سزای خوا داده نی ﴿وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه ئه گهر له لایه ن به روه ردگار ته وه سهر که وتینک بیت ﴿يَقُولُوا إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ﴾ دلنیا به ئه وانه ده لئین بیگومان ئیمه له گهل ئیوه دا بووین ﴿أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ﴾ ئایا خوا زانا و ناگادار تر نیه ﴿بِمَا فِي صُدُورِ الْقَائِمِينَ﴾ به وه ی له دل و دهرونی هه موو که س دایه ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بی خوا چاک ده زانی ئه وانه ی باوهرپان هیئاوه کین ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنْفِقِينَ﴾ وه چاک ده زانی دوورپویش کین ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه وانه ی بی بر و ابوون ووتیان به وانه ی ئیمان دار بوون ﴿اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا﴾ شوین رینگا و رپیزی ئیمه بکه ون ﴿وَلَنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ﴾ و تا وانه کانتان به ئه ستوی ئیمه ﴿وَمَا هُمْ بِحَمِيلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ ئه وانه (بی بر وایان) هیچیک له تاوان و گوناھی ئه وان (باوه پرداران) هه لنا گرن ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ به راستی ئه وانه دروژنن ﴿وَلَنَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ﴾ سویند به خوا (بپیاوه ران) باری گرانی (کوفرو تاوانی) خویشان هه لده گرن ﴿وَأَقْبَلِ الْآمَنَاقُثَ الْهَمَّ﴾ وه باری گرانی (خه لکانی) تریش له گهل باری گرانی خویشان دا (هه لده گرن) ﴿وَلْيَسْلُنْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه به راستی له رپوژی قیامت دا پرسیاریان لی ده کری ﴿عَمَّا كَانُوا يَقْرُوتُ﴾ له و در و ده له سانه ی له دونیا دا هه لیان ده به ست ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا نوو حمان نارد بؤ لای گه له که ی (به پیغه مبه ری) ﴿فَلَيْتَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا﴾ ئه مجا ئه ویش مایه وه له ناویان دا نو سده و په نجا سال (هه زار سال په نجا که م) ﴿فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ له ئاکامدا لافا و زریان له ناوی بردن له کاتی که دا ئه وان سته مکار بوون ﴿

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ
 ﴿١٥﴾ وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ
 خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ أَشْثًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ
 وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ تُكَذِّبُوا
 فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
 يُعِيدُهُ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ
 فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ
 إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ
 مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي
 الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
 وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ
 أُولَٰئِكَ يُسَوِّوْنَ مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

﴿فَأَنبِئْهُمْ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ﴾ نه مجانه و (نوح) و كهسانيك له كه شتيه كه دا بوون رزگار مان كردن
 ﴿وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ وه نهو (كه شتي يه) مان كرد به نيشايه كه بو جيهانيان ﴿وَإِذْ هَمَزَ لِقَوْمِهِ﴾ وه (نهى موحه ممد ﷺ) باسى) ئيراهيم بكه كاتى به گه له كهى ووت ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ بِأَخْسَرِ
 خَوَافٍ﴾ بپرستن ولى ي بترسن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نهوه چاكتره بو ئيوه نه گهر
 ئيوه بزانن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا﴾ به راستى ئيوه له جياتى خوا بتانيك ده بپرستن
 ﴿وَتَخْلُقُونَ أَفْكَارًا﴾ وه ئيوه درويه كى گه وره هه لده بهستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به راستى
 نه وانهى كه ئيوه ده يان بپرستن بيچگه له خوا ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا﴾ ناتوانن رزق و روزى ئيوه
 بدن ﴿فَاتَّبِعُوا عِندَ اللَّهِ الزَّيْزِقَ﴾ كه واته داواى رزق و روزى له خوا بكن ﴿وَأَعْبُدُوهُ وَأَسْكُرُوا لَهُ﴾
 وه نهو بپرستن و هه ر سوپاسى ئويش بكه ﴿إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ ته نها بولاى نهو ده گه ر پترينه وه
 (له قيامه تدا) ﴿وَإِنْ تُكَذِّبُوا﴾ وه نه گهر ئيوه باوه ر نه هيتن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ﴾ نهوه
 نوممه تانى پيش ئيوه ش باوه ريان (به پيغه مبه ره كانيان) نه هيتا ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾
 وه پيغه مبه ره ته نها را گه ياندى ئاشكرا و پرونى له سه ره ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نيا نه وانه سه رنجيان نه داوه
 ﴿كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ﴾ كه چوَن خوا دروستكرا و ان به دى ده هيتت ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ له پاش
 (نه مان) ده هيتنه وه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بيگومان نهو (زيندو و كرده وه) بو خوا ئاسانه ﴿وَإِذْ
 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نهى موحه ممد ﷺ) بلئ برون بگه رين به زهوى دا ﴿فَظَرَوْا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾
 و سه رنج بدن كه چوَن دروستكرا وه كانى له سه ره تا وه به دى هيتا وه ﴿ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ﴾ له پاشان
 هه ر خوا به دى هيتانى دوا روريش به دى ديتى ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستى خوا به توانايه
 به سه ره هه موو شتيكدا ﴿يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ (خوا) سزاي هه ر كه سيك ده دات كه بيه وى ﴿وَيَرْحَمُ
 مَنْ يَشَاءُ﴾ وه ره حميش ده كات به هه ر كه سى كه بيه وى ﴿وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ﴾ وه ته نها بولاى خوا
 ده گه ر پترينه وه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ئيوه ناتوانن له ده ست خوا ده ر بازين ﴿فِي الْأَرْضِ وَالْأَفْ
 السَّمَاءِ﴾ نه له زهوى دا و نه له ئاسماندا ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه بو ئيوه نى يه جگه له خوا ﴿مِنْ
 وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هيج دوست و يار مه تى ده ريك ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ﴾ وه نه وانهى كه
 به نيشانه كانى خوا و ديدارى باوه ريان نى يه ﴿أُولَئِكَ يَسْأَلُ مِنْ رَحْمَتِي﴾ نائه وانه له به زهوى من (خوا)
 ناتوميد ده بن ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه وانه سزاي به سو و سه ختيان بو هيه ﴿﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم
بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُم مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٢٥﴾ * فَأَمِنَ لَهُ وَلُوطٌ وَقَالَ
إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾
وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ
فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ
السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ
قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ * ئەمجا وه لآمی گه له که ی ئەو (ئیراهیم) تهنه ها ئەو وه بوو که ووتیان
 ﴿أَقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ﴾ * (ئیراهیم) بکوژن یا بیسووتینن ﴿فَأَجَبَهُ اللَّهُ مِنْ النَّارِ﴾ * خواش ئەوی پزگار
 کرد له و ئاگره ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ * بینگومان لهو (پزگار کردنی ئیراهیم) دا ﴿لَا يَنْتَ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ * چهند
 نیشانه و به لگه هه به بۆ که سانی باوه ر دههتین ﴿وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا﴾ * وه (ئیراهیم)
 ووتی بینگومان ئەو ی ئیوه هه ئتان بژاردوه له جیاتی خوا بتانیکن ﴿مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
 له بهر خوشه وستی نیوانتان له ژانی دنیا (دهیانپهرستن) ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ﴾
 له پاشان له پوژی دوایی دا هه ندیکتان بیزاری دهر دهرن له هه ندیکی تران (دان نانین بهیه کتری دا)
 ﴿وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ * وه نه فرین له یه کتری ده کهن ﴿وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا فِي غَمَامٍ﴾ * جیگاشتان ئاگری
 دوزخه ﴿وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّصِيرٍ﴾ * وه هیچ یارمه تی دهریکیشان نی به ﴿فَأَمَّا لَهُ لُوطُ﴾ *
 ئەمجا لووط باوه ری بهو (ئیراهیم) هینا ﴿وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَيْثٍ﴾ * وه (ئیراهیم) ووتی بینگومان
 من کوچ ده کهم بۆ لای پهروه ر دگرم (له بابه وه بۆ شام) ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ * به راستی
 تهنه ها ئەو زالی به ده سه لاتی کار دروسته ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ * وه به خشیمان به ئەو
 (ئیراهیم) ئیسحاق (ی کوری) و یه عقوب (ی کوره زای) ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾
 وه بیغه مبه ریتی و کتیمان پر یاردا له نه وه کانی (ئیراهیم) دا ﴿وَأَتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا﴾ * وه له دنیا دا
 پاداشتمان دایه وه ﴿وَلَا تَنفِكْ فِي الْأَخِرَةِ لِمَنِ الصَّلَاحُ﴾ * وه به راستی ئەو له پوژی دوایشدا له بیاو چا کانه
 ﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ * (باسی) لووطیش بکه کانی به گه له که ی ووت ﴿إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ﴾
 بینگومان ئیوه کاریکی ناشیرین و قیزه ون ده کهن (که نیربازی) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾
 له جیهاندا کهس پیش ئیوه ئەو کاره ی نه کردوه ﴿أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ﴾ * ئیوه نیربازی ده کهن
 ﴿وَتَقَطُّعُونَ السَّبِيلَ﴾ * وه ریگه ده گرن (له ریواران) ﴿وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ﴾ * وه له نادای و شوینی
 کو بونه وه تاندا هه موو خرا به یه که ده کهن ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ * که چی وه لآمی گه له که ی تهنه ها
 ئەو وه بوو که ووتیان (به لووط) ﴿أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ﴾ * سزای خوامان بۆ بیته ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 ئەگه ر تۆ له راست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِي﴾ * (لووط) ووتی ئەو پهروه ر دگرم یارمه تیم بده
 (وزالم بکه) ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ * به سه ر ئەو گه له خرا به کاره دا ﴿

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
 أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّا أَهْلُهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٢١﴾
 قَالَ إِنِّي فِيهَا لُوْطًا قَالُوا فَانْحَنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا
 أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا
 وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
 أُمَّرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٢٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ
 هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
 ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
 ﴿٢٥﴾ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
 ﴿٢٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
 جِثِيمِينَ ﴿٢٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
 مِّنْ مَّسَٰكِنِهِمْ ۖ وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
 فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٢٨﴾

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ﴾ وه کاتیک نیراوه کانی ئیمه مژده‌ی (به‌خشینی ئیسماعیل) یان دا به‌ئبراهیم ﴿قَالُوا إِنَّمَاهِلِكُمْ هَذِهِ الْقَرْيَةُ﴾ ووتیان بیگومان ئیمه له‌ناوبه‌ری دانیشتوانی ئهم شاره‌ین (سه‌دوم) ﴿إِنَّا أَهْلُهَا كَانُوا ظَالِمِينَ﴾ به‌راستی دانیشتوانه‌که‌ی سته‌مکار بوون ﴿قَالَ إِنِّي فِيهَا لِأُولَىٰ﴾ (ئبراهیم) ووتی بیگومان لوط لهو (شاره) دایه ﴿قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا﴾ ووتیان ئیمه چاک ده‌زانی کئی لیه ﴿لَسَجِسَّةٌ وَآهْلُهُ إِلَّا أَمْرًا تُرَىٰ﴾ سویند به‌خوا ئیمه لوط و ئه‌ندامانی خیزانه‌که‌ی رزگار ده‌که‌ین جگه‌ ژنه‌که‌ی ﴿كَانَتْ مِنَ الْغَايِبِينَ﴾ که له‌جیم‌اوان (تیاجووان) ده‌بیٔ ﴿وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا﴾ کانی نیراوه‌کانمان هاتن بۆ لای لوط ﴿سَوَّاهُ بِهِمْ وَصَافٍ بِهِمْ ذُرِّيًّا﴾ بیان تیکچوو و زور دل‌تەنگ و ناره‌حت بوو ﴿وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ﴾ ووتیان مه‌ترسه‌خه‌م مه‌خو (چونکه) ﴿إِنَّمَا تُجْزَوُكُ وَآهْلُكَ إِلَّا أَمْرًا تُرَىٰ﴾ بیگومان ئیمه تو و خیزانه‌که‌ت رزگار ده‌که‌ین جگه‌له‌ ژنه‌که‌ت نه‌بیٔ ﴿كَانَتْ مِنَ الْغَايِبِينَ﴾ که‌ئو له‌جیم‌اوان (تیاجووان) ده‌بیٔ ﴿إِنَّمَا مُزْلُوتٌ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ به‌راستی ئیمه ده‌بارینین به‌سه‌ر دانیشتوانی ئهم شاره‌دا ﴿وَحِزَابٌ مِنَ السَّمَاءِ﴾ سزایه‌ک له‌ئاسمانه‌وه ﴿يَمَاسُكُونُ﴾ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌سنوورو فهرمانی (خوا) ده‌رچوون ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً﴾ سویند به‌خوا بیگومان له‌و شاره (ویران کراوه‌دا) نیشانه و په‌ندیکی دیارمان به‌جی هیشت ﴿لَقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بۆ گهل و کومه‌لی که‌ژیرین ﴿وَالِإِلَهِ مَدِينَتِ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ وه‌بۆ خه‌لکی مه‌دیه‌نیش شوعه‌یی برایانمان (نارد) ﴿فَقَالَ يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ ووتی ئه‌ی گه‌له‌که‌م خوا به‌رستن ﴿وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ و به‌هیواو ئومیدی پوژی دوا‌یی بن ﴿وَلَا تَعْتَوِفُوا الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ﴾ وه‌خرابه‌کاری پوچوو مه‌بن له‌زه‌وی دا ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الرَّحْفَةُ﴾ به‌لام ئه‌وان باوه‌ریان پی نه‌هینا ئه‌وسا بوومه‌له‌رزه به‌تینه‌که‌ گرتنی (لینی دان) ﴿فَأَصْحَابُ دَارِهِمْ جَحِشِينَ﴾ به‌هوی ئه‌وه‌وه له‌خانوه‌کانی خو‌یانه‌دا ئه‌ژن‌ویان دا دابوو مردن ﴿وَعَادًا وَثُمُودًا﴾ وه‌گه‌لی عاد و سه‌موودیشمان (له‌ناو برد) ﴿وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسْكِنِهِمْ﴾ به‌راستی (ئه‌وله‌ناوبه‌رینه) پروون بووه‌ته‌وه‌بۆتان له‌شوینه‌واره (ویرانه) کانیه‌وه ﴿وَرَبَّاتٍ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُمْ﴾ شه‌یتان کرده‌وه خرابه‌کانیانی بۆ رازاندبوونه‌وه ﴿فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُصْتَبِرِينَ﴾ به‌هوی ئه‌وه‌وه به‌رگری کردن له‌ریتگیی راست له‌کاتیکدا ئه‌وان توانای بیر کردنه‌وه‌یان هه‌بوو (ژیر بوون) ﴿

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَمَلْنَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
 فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٢٩﴾
 فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
 وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ
 الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ
 وَلَٰكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
 اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
 لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ
 دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ وَتِلْكَ
 الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ
 ﴿٣٣﴾ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٤﴾ أَتُلُّ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
 وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٣٥﴾

* وَلَا تَجِدْ لَوْ أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بَالِغِي أَحْسَنُ إِلَّا
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ
 إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
 ﴿٤٦﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمْ
 الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا
 يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ
 قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَأَرْتَابَ
 الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ آيَةٌ بَيِّنَةٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُوا
 لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ
 وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى
 لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
 شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
 بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

﴿وَلَا تُجِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ده‌مه‌قالی و موجدله‌مه‌که‌ن له‌گهل‌ خاوه‌نی کتیبه‌ ئاسمانیه‌ کاندای
 ﴿إِلَّا يَأْتِيهِمْ أَحْسَنُ﴾ به‌ جوانترین شیوه‌ نه‌ینت ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ جگه‌ له‌وانه‌یان که
 سته‌میان کرد (له‌ ئیوه‌) ﴿وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ وه‌ (به‌ خاوه‌ن کتیبه‌ کان) بلین باوه‌رمان هیتاوه
 به‌وه‌ی نیز دراوه‌ته‌ خواره‌وه‌ بۆ ئیمه‌ ﴿وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و (به‌وه‌ش) نیز دراوه‌ته‌ خواره‌وه‌ بۆ ئیوه‌
 ﴿وَالْهَنَاءُ إِلَهُكُمْ وَحْدٌ﴾ وه‌ خوای ئیمه‌ و خوای ئیوه‌ به‌ کیکه‌ ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وه‌ ئیمه‌ بۆ ئه‌و
 (خوا) گهردن که‌چین ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ هه‌روه‌ک (پیته‌مبه‌رانی پیشوو) قورئانمان
 بۆ تو (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) نارده‌ خواره‌وه‌ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ جائه‌وه‌ که‌سانه‌ی که
 کتیبمان پیداون ﴿يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ (هه‌ندیکیان) باوه‌ر به‌و (قورئانه‌) ده‌هیتن ﴿وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ﴾
 وه‌ له‌مانه‌ش (بت په‌رسته‌کانی عه‌ره‌ب) که‌سانی پروای پی ده‌هیتن ﴿وَمَا يَحْدِثُ بَيْنَنَا إِلَّا الْكِبْرُؤُ﴾
 ته‌نها بی باوه‌رانی (پروچوو) دان نانتین به‌ ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌دا ﴿وَمَا كُنْتَ تَسْأَلُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ﴾
 وه‌ تو (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) پیش ئه‌م (قورئانه‌) هیچ کتیبیکت نه‌ده‌ خوینده‌وه‌ ﴿وَلَا تَخْطُهُ بِمِصْرٍ﴾
 وه‌ به‌ده‌ستی راست نه‌توسیه‌وه‌ ﴿إِذَا لَازَرَتِ الْمُبْطِلُوتُ﴾ (ئه‌گه‌ر و ابوایه‌) ئه‌و کاته‌ ناراسته‌کان
 (بی‌ بروایان) ده‌که‌وته‌ گومانه‌وه‌ ﴿بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ﴾ (نه‌خیر وانییه‌ گومان ده‌بن) به‌لکو قورئان
 نیشانه‌کانی ئاشکران ﴿فِي صُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ له‌ دل و ده‌رونی که‌سانیکدا به‌ که‌ زانستیان بی
 دراوه‌ (له‌ لایه‌ن خواوه‌) ﴿وَمَا يَحْدِثُ بَيْنَنَا إِلَّا الظُّلُمُوتُ﴾ ته‌نیا سته‌مکاران دان نانتین به‌ نیشانه‌کانی
 ئیمه‌دا ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ وه‌ ووتیان ئه‌وه‌ بۆ چه‌ند موعجیزه‌ و به‌لگه‌یه‌ک
 دانابه‌زینری بۆ سه‌ری (موحه‌مه‌د ﷺ) له‌ لایه‌ن په‌روه‌ر دگاریه‌وه‌ ﴿قُلْ إِنَّمَا آيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلی
 (پیشان هیتانه‌ خواره‌وه‌ی) موعجیزه‌کان ته‌نیا له‌ لایه‌ن خواوه‌یه‌ ﴿وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ وه‌ به‌راستی
 من ته‌نها ترسیته‌ریکی ئاشکرام ﴿أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ﴾ ئایا بۆ ئه‌وان به‌س نییه‌ ﴿أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ يَتْلُو عَلَيْهِمْ﴾ که‌ ئیمه‌ قورئانمان نارده‌ته‌ خواره‌وه‌ بۆ سه‌ر تو، ده‌خوینرته‌وه‌ به‌سه‌ریاندا
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی له‌م قورئانه‌دا به‌زه‌یی و په‌ند و ئاموژگاری
 هه‌یه‌ بۆ باوه‌رداران ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ﴾ بلی (پیشان) خوا به‌سه‌ ﴿بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا﴾ بۆ شایه‌نی
 دان له‌نیوان من و ئیوه‌دا ﴿بَعَثْنَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئه‌وه‌ی له‌ ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا به‌ه‌یزانی
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ وه‌ که‌سانی که‌ باوه‌ریان هیتاوه‌ به‌ به‌تال و بی باوه‌ربوون به‌خوا
 ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ته‌نها ئه‌وانه‌ن زه‌ره‌رمه‌ندان ﴿٥٩﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٤﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٥﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ دُقُّوْا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٥٦﴾ يَعْبَادِىَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنِّ أَرْضِى وَاسِعَةٌ فَإِىْسَى فَأَعْبُدُونِ
﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَآبَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِنِّى يُؤْفِكُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ يُبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَآءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّا لِلَّهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ به پهله داوای (هینانی) سزات لی ده کهن ﴿وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾
 نه گهر ماوهی دیاری کراو نه بویه (بو سزادانی نه وانه) بیگومان سزاکه یان بو ده هات ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ بَغْتَةً
 وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ وه به راستی له نا کاودا نهو سزایه یان بو دی که نه وان ههستی بی نا کهن ﴿يَسْتَعْجِلُونَكَ
 بِالْعَذَابِ﴾ به پهله له تو داوای (هینانی) سزا ده کهن ﴿وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ که به راستی دوزخ
 ده وری کافرانی داوه ﴿يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ﴾ له رورژ یکدا سزا دایان ده بو شتی ﴿مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ
 تَحْتِ أَرْجَائِهِمْ﴾ له لای سه ریانه وه و له زیر پیانه وه ﴿وَيَقُولُ دُفُّوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه (خوا) ده فهر موی:
 بچیژن توله ی نهو کر ده وانه ی که له دونیادا ده تان کرد ﴿يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی بهنده کانم که
 باوه رتان هیتاوه ﴿إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ﴾ بیگومان زهوی من بان و فراوانه ﴿فَإِنِّي فَاعٍ دُونَ﴾ که واته ههر
 من به رستن ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾ هه موو کهس مردن ده چیژی و ده مرئی
 پاشان بو لای تیمه ده گهر ینرنه وه ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کهسانی که باوه ریان
 هیتاوه و کرده وه چاکه کانیا ن کردوه ﴿لَنُؤْتِيَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا﴾ سویند به خواله کوشکه به رزه کانی
 به هه شندا نیشته جییا ن ده که یس ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که رووباره کان به ژیریاندا دین و ده چن
 ﴿خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرَ الْعَمِلِينَ﴾ بی پرانه وه تیایدا ده میتنه وه ئای چهند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ
 صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ نه وانه ی دانیان به خویاندا گرت و ته نها پشتیان به په روه رد گاریان
 به ست ﴿وَكَايْنٍ مِّنْ ذَاتِ بَاطِنٍ لَّا يَخِيلُ رِزْقُهَا﴾ زور گیان له بهر (زینده وهر) هیه به روزی خوی هه لئا گری
 و کوئی نا کاته وه (بو داهاتوو) ﴿اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ﴾ خوا ریزی نهو (گیان له بهرانه و) و تیویش ده دات
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نه وه بیسه ری زانا ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ سویند
 به خوا نه گهر پر سیار لهو (بی باوه رانه) بکه یت کی ئاسمانه کان و زهوی دروست کردوه
 ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و رورژ و مانگی رامه یتاوه و خستویه تیه خزمه تیانه وه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قَاتِي يَوْمَ كُونَ﴾
 بیگومان ده لین خواد هی که واته چون (له به رستنی خوا) لادراون ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ
 عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ خوا ریزی فراوان ده کات بو ههر کهس له بهنده کان که بیهوی یا بوی کهم ده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ﴾ وه نه گهر پر سیاریان لی
 بکه یت ﴿مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ کی له ئاسمانه وه باران ده باریتی ﴿فَلَحْيَا بِهِ الْأَرْضُ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا﴾ نه مجا
 به و بارانه زهوی مردووی بی زیندوو ده کاته وه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بیگومان ده لین خوا ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 (نه ی موحه ممد ﷻ) بلی هه موو سوپاس ههر بو خوا به ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زور به یان

ژیریان به کار ناهین ﴿٦٦﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ
 الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلَاكِ دَعَاُ اللَّهُ
 مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾
 لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾
 أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمَاءَ إِمْنًا وَبِتَّ خَطْفُ النَّاسِ مِنْ
 حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ
 أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا
 فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سورة الروم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ غَلَبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ
 بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بَضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ الْأَمْرُ
 مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾
 يَنْصُرُ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ﴾ و ه ژيانی ئه‌م دونيايه ته‌نهارا بوار دنياکی بی‌هوده و یاری (منالانه)
 ﴿وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِیَ الْحَيَوانٌ﴾ و ه به‌راستی مالی قیامت هه‌ر ته‌وویه ژيانی (راسته‌قینه) ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾
 ته‌گه‌ر ته‌وان بیان ژانیايه ﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْکِ﴾ ته‌مجا کاتی ته‌و (بی‌باوه‌رانه) سوار که‌شتی ده‌بن ﴿دَعَوْا
 اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (و ترسان له‌نوقم بوون) ته‌نهاراوار له‌خوا ده‌که‌ن به‌دلسوزی و گه‌ردن که‌چیه‌وه
 ﴿فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ﴾ که‌چی کاتی خوارزگار یان ده‌کات و ده‌گه‌نه‌وه و ووشکانی ﴿إِذَا هُمْ يُشْرُونَ﴾
 کتوپر ته‌وان هاو به‌ش بو‌خوا داده‌نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْتَهُمْ وَلِيَسْتَمَعُوا﴾ (وازیان لی‌به‌یته) با دان
 نه‌نین به‌وه‌ی ئیمه‌ پیمان‌دان، وه‌له‌زه‌ت به‌بن له‌ژیان ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا له‌مه‌ولا ده‌زانن (ته‌نجامی
 ته‌و کرده‌و خرابانه‌یان چی‌ده‌بی) ﴿أَوْ لَیَّرَوْنَ﴾ ئایا نه‌یان زانیوه و سه‌رنجیان نه‌داوه ﴿أَنَّا جَعَلْنَا
 حَمَءًا آمِنًا﴾ که‌ئیمه (شاری مه‌ککه) مان کردو ته‌جی‌گایه‌کی ریز گیرای بی‌ترس و پر ئاساشیش
 ﴿وَيَخْطِفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ﴾ له‌کاتی که‌ده‌و رو به‌ری ته‌واندا خه‌لک ده‌فرینریت ﴿أَفَیْ الْبَاطِلِ یُؤْمِنُونَ﴾
 ده‌ی ئایا باوهر به‌ه‌تال ده‌هینن ﴿وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ یُکْفُرُونَ﴾ وه‌سپله‌وبی نه‌زانن به‌رامهر نعیمه‌ته‌کانی خوی
 گه‌وره ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ کَذِبًا﴾ کی له‌و که‌سه‌سته‌مکار تره‌که‌درو به‌ده‌م خواوه‌ه‌لده‌به‌ستی
 ﴿أَوْ کَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَلَجَأَهُ﴾ یا باوهر نه‌هینی به‌ئایینی راست کاتی بوی هات ﴿الْبَیْسَ فِی جَهَنَّمَ مَثْوًی لِّلْکَافِرِیْنَ﴾
 ئایا جی‌گای مانه‌وه بو‌بی پروایان له‌دوزه‌خدا نه‌ه ﴿وَالَّذِیْنَ جَهِدُوا فِینَا﴾ وه‌که‌سانی که‌له‌بیتاو
 ره‌زامه‌ندی ئیمه‌دا تیکو‌شان یان کردووه ﴿لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾ به‌راستی رینمو‌نیان ده‌که‌بن بو‌ریگا
 چاکه‌کانی خومان ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِیْنَ﴾ وه‌بینگومان خوا له‌گه‌ل چاکه‌کاراندايه ﴿١٨﴾

سورته‌ی ﴿الرَّؤُفِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْم﴾ به‌(ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خوینریت ته‌و خوارانتره‌به‌مانا که‌ی بو‌زانیاری زیاتر سه‌یری
 سه‌ره‌نای سورته‌ی (البقرة) بکه‌ه ﴿عَلِیْتُ الرُّؤُفِ﴾ پو‌م شکیتران و ژیر که‌وتن (فارس زال‌بوو
 به‌سه‌ریاندا) ﴿فِی آدَنَی الْأَرْضِ﴾ له‌زبیک ترین خاکیان (له‌مه‌ککه‌وه یا له‌ولاتی فارسه‌وه)
 ﴿وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَلَیْهِمْ﴾ وه‌پو‌مه‌کان دواي تیشکانیان ﴿سَیَعْلَبُونَ﴾ له‌داها ته‌ودا سه‌ر ده‌که‌ون
 (به‌سه‌ر فارسه‌کاندا) ﴿فِی بَضْعِ سِنِیْنٍ﴾ له‌ماوه‌ی چهند سالی‌کدا (له‌تیوان ۳ تا ۹ سالددا)
 ﴿لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ﴾ هه‌موو کاروبار ته‌نهار به‌ده‌ست خوی به‌پیش (سه‌ر که‌وتن)
 وله‌دوا (سه‌ر که‌وتنیش) ﴿وَنَوْمٌ یَّذِیْقُحُ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه‌له‌و پو‌ژه‌ی (پو‌مه‌کان سه‌رده‌که‌ون)
 ئیمانداران دل‌خوش ده‌بن (چونکه‌پو‌مه‌کان خاوه‌ن نامه‌ی ئاسمانی بوون) ﴿يَنْصُرِ اللَّهُ﴾
 به‌سه‌رخستنی خوا (بو‌پو‌مه‌کان) ﴿يَنْصُرُ مَنَ یَّشَاءُ﴾ خوا هه‌ر که‌سی بو‌یت سه‌ریده‌خات
 ﴿وَهُوَ الْعَزِیزُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌هه‌ر ته‌و زالی بالا ده‌ستی میهره‌بانه ﴿١٩﴾

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
 ﴿٦﴾ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ
 غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا
 مِّنَ النَّاسِ بِلِقَاي رَبِّهِمْ لَكَفِرُونَ ﴿٨﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي
 الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا
 أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا
 عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
 لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ
 عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَعَاؤُ السُّوْأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا
 بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
 ﴿١١﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ
 شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ
 ﴿١٣﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِّدُ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾. ئەو بە لێنی خوا بە (کە پۆمەکان سەربخات) خواش پێنجەوانە بە لێنی خۆی ناکات ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بە لام زۆر بەی خەڵک نازانن ﴿يَعْمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾. تەنھا پەرۆتە ئەم ژبانی دۆنیا دەزانن ﴿وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ﴾. بە لام بێ ئاگان لە پۆزی دوازی ﴿أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ﴾. ئایا ئەوانە لە دەروونی خۆیاندا بیریان نەکردۆتەووە ﴿مَخْلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾. کە خوا ئاسمانەکان و زەوی و ئەوێ لە نێوانیاندا بە دروستی نەکردووە ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾. بە هەق و راستی نەبێت، وە بۆ ماوەیەکی دیاری کراو ﴿وَلَا كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ﴾. بێگومان زۆرێک لە خەڵک ﴿بَلَقَايَ رَبِّهِمْ لَكُفْرُوتَ﴾. باوەریان نە بە خزمەت پەرورەدگاریان بگەن (لە دوا پۆزدا) ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾. ئایا ئەوان بە سەر زەویدا نە گەراون ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾. بۆ ئەوێ بێن سەر ئەنجام ئەو (گەلانی کافر بوون) لە پێش ئەمان چۆن بوووە ﴿كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾. کە زۆر بە هێزتر بوون لە ئەمان (لە خەڵکی مەککە) ﴿وَأَنزَلْنَا الْأَرْضَ﴾. زەوییان کێلا (بۆ کشت و کال) ﴿وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا﴾. و ئاوەدانیان کردووە زیاتر لەمان ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾. وە پێنجەمبەرانیان بۆ هات بە موعجیزە پوونەکانەووە ﴿فَمَا كَانَتِ اللَّهُ يَظْلِمُهُمْ﴾. بۆیە خوا ستمی لێ نەکردوون (کە لەناوی بردوون) ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾. بە لام خۆیان ستمیان لە خۆیان کرد ﴿ثُمَّ كَانَتِ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتُولُوا السُّوءَى﴾. پاشان چارەنووسی ئەوانە کە تاوان و خراپەیان کرد سەختترین سزایە (کە دۆزەخە) ﴿أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾. لەبەر ئەوێ باورێان نەهێنا بە ئایەتەکانی خوا ﴿وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ﴾. و هەمیشە گالتهیان پێ دەکرد ﴿إِنَّ اللَّهَ يَبْدُ الْخَلْقَ﴾. خوا لە سەرەتاوە (ئادەمی) دروستکرد ﴿تُرْبَعِدُهُ﴾. وە لە پاش (مردنیش) دروستی دەکاتەووە ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾. پاشان بۆ لای ئەو (خوا) دەگەڕێنەووە ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾. و ئەو پۆزێ قیامەت هەڵدەسێ ﴿يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ﴾. تاوانباران غەمبار و ناوێند دەبن ﴿وَلَوْ كُنْ لَهُمْ شُرَكَاءُ بِهِمْ شُفَعَاءُ﴾. بێگومان لە ناو پەرستراوەکانیاندا تەکا کارانێک نە بۆ ئەوان ﴿وَكَانُوا يُشْرِكُ بِهِمْ كُفْرِينَ﴾. و ئەوان بێ باوەر دەبن بە پەرستراوەکانیان (کە کردبوونیان بە هاو بەشی خوا) ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾. ئەو پۆزێ کە قیامەت هەڵدەسێ ﴿يَوْمَ سَيُفَكَّرُونَ﴾. (خەڵک) لەو پۆزدا جیادەبنەووە لە یەکتەر ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾. ئەمجا کەسانی کە باوەریان هێناووە کردووە چاکەکانیان کردووە ﴿فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ﴾. ئەوان لە بەهەشتدا دلخۆش دەکرێن ﴿١٥﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿١٦﴾ فَسَبِّحْنَا اللَّهَ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تَصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
﴿١٩﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ
خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ اللَّسَانِ وَالْوَلَوَانِ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنْامُكُمْ
بَالَيْلٍ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا﴾ به لام نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌ر بـوون و دانیان نه‌دهنا ﴿بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ﴾
 به‌نیشانه‌کانی ئیمه و گمیشتن به‌رؤزی دواپی ﴿فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾ ئانه‌وانه له سزای (دۆزهخ)
 دا ئاماده ده‌کرین ﴿فَسَبِّحْ لِلَّهِ﴾ ئه‌مجا باک و بیگهردی خوا بلین ﴿حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ﴾ کاتی
 ئیواره‌تان لی دیت، وه کاتی به‌یانیتان لی ده‌بیته‌وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه سوپاس ههر
 بۆ خواجه له ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ﴾ وه (باکی و بیگهردی خوا بلین) له‌شه‌ودا
 و کاتی نیوه‌رؤتان لی دیت ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ (خوا) زیندوو له‌مردوو
 ده‌ردینئ و مردوو له‌زیندوو ده‌ردینئ ﴿وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ وه زه‌وی زیندوو ده‌کاته‌وه له‌پاش
 مردن و وشک بوونی ﴿وَكَذَٰلِكَ نُخْرِجُونَ﴾ وه ههر به‌وجوده‌ ئیوه‌ش ده‌رده‌هیتربین (له‌ گوپه‌ کانتان) ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ له‌ نیشانه‌کانی ئه‌و (خواهه) که ئیوه‌ی له‌ خاک دروست کردوه
 ﴿ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ﴾ له‌ پاش (ماوه‌یه‌ک) کتوپر ئیوه‌ ئاده‌مین و بلاو بوونه‌ته‌وه له‌ زه‌ویدا ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ﴾ وه له‌ نیشانه‌کانی ئه‌وه (نیشانه‌کانی خواهه) که بۆی دروست کردوون
 ﴿مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا﴾ له‌ (په‌گه‌زی) خوتان هاوسه‌رائیک بۆ ئه‌وه‌ی ئارام بگرن له‌ لایان
 دا ﴿وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً﴾ وه خوشه‌ویستی و به‌زه‌بی خستوته‌ نیوانتان ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ﴾
 یَتَفَكَّرُونَ ﴿به‌راستی له‌وه‌دا به‌لگه‌ و نیشانه‌ی زور هه‌یه‌ بۆ که‌سانی که‌بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه له‌ نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لاتی) ئه‌وه‌ دروست کردنی ئاسمانه‌کان و زه‌وی
 ﴿وَأَخْتَلَفَ الْأَلْسِنَتِمْ وَالْوَلَوْنِمْ﴾ و جیاوازی زمانتان و په‌گه‌زتان ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾ به‌راستی
 له‌وه‌دا (باسکرا) به‌لگه‌ی زور هه‌یه‌ بۆ زانایان ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه له‌ نیشانه‌کانی
 ئه‌وه، خه‌وتنتان به‌ شه‌و و روژدا ﴿وَابْتَغَاؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهِ﴾ و هه‌ولدانتان (له‌ روژدا) بۆ به‌هره
 وه‌رگرتن له‌ به‌خششی (روژی) خوا ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا به‌لگه‌و
 نیشانه‌ی زور هه‌یه‌ بۆ کومه‌لی بیستن ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْآبَاقَ حَوَاقٍ وَطَمَعًا﴾ له‌ نیشانه‌کانی
 (خواهه) که‌هه‌وره‌ بروسکه‌تان نیشان ده‌دات بۆ ترسان و ئومید (ترسان له‌ هه‌وره‌ بروسکه‌ و ئومیدی
 بارانبارین) ﴿وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له‌ ئاسمانه‌وه‌ باران ده‌بارینئ ﴿فَيَخْجِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که
 زه‌وی دوا‌ی مردنی به‌ هو‌ی ئه‌و بارانه‌وه‌ ده‌بوژنیتته‌وه ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا (که‌باسکرا)
 ﴿لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ چه‌ند به‌لگه‌ و نیشانه‌ هه‌یه‌ بۆ ئه‌وانه‌ی ژیریان به‌ کار ده‌هیتن ﴿

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لُهُ قَوْنَتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا
مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن
شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ
كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
فَمَن يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْرَءْ
وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتُ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا
لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ * مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا
دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ و له‌نیشانه‌کانی ئه‌وه ﴿أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ﴾ كه‌ئاسمان و زه‌وی به‌فهرمانی ئه‌و وه‌ستان ﴿إِذَا دَاعَاكَ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ﴾ باشان کاتی (له‌پوژی دوایدا) له‌زه‌وی به‌وه‌بانگان ده‌که‌ن ﴿إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ﴾ به‌کسه‌ر ئیوه (له‌گۆره‌کانتان) دینه‌ده‌روه ﴿وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئه‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا به‌ته‌نها هی خواهی ﴿كُلُّ لَهٗ قَاتِلُونَ﴾ هه‌موویان هه‌ر بۆ ئه‌و (خوا) گه‌ردن که‌چن ﴿هُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ ئه‌و (خوا) زانیکه‌ به‌دی هه‌تانی ده‌س بیکه‌ر دووه ﴿تُرْغَبُ بِهِ﴾ له‌باشان (دوا مردنی) دووباره‌دروستی ده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ﴾ ئه‌م (دروست کردنه‌وه‌ی دووه‌م) لای خوا ئاسان تره ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ و هه‌ر بۆ ئه‌وه (هه‌موو) سیفه‌تیکی به‌رزو بلند له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و هه‌ر ئه‌وه‌زالی کار دروست ﴿صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ (خوا) نموونه‌به‌کتان له‌خودی خوتاندا بۆ ده‌هه‌یتته‌وه ﴿هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّالٍ كَثِيرٍ يَّنْفَقُونَ فِيهِ﴾ ئایا له‌به‌نده‌کانتان دا هاو به‌شانیک هه‌یه‌ بۆ ئیوه ﴿فِي مَآرِفِكُمْ فَأَنْفَقْتُمْ فِيهِ سَوْءًا﴾ له‌و پوژی و سامانه‌ی به‌ئیه‌مان دا سوو به‌جوژی ئیوه‌و ئه‌و به‌ندانه‌تیایدا به‌کسان بن ﴿تَخَافُوهُمْ كَخِفَتِكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ و له‌وان ده‌ترسن (حسابیان بۆ بکه‌ن) وه‌کو ترستان له‌که‌سانی وه‌ك خوتان ﴿كَذَٰلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ﴾ ئا به‌و جوړه‌نیشانه‌کان پروون ده‌که‌ینه‌وه (به‌دریژی باسی ده‌که‌ین) ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ که‌سانی ژیریان به‌کار ده‌هه‌تن ﴿بَلِ اشْتَعَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ﴾ (وازیان لی بیته) به‌لکو ئه‌وانه‌ی سته‌میان کردشوین ئاره‌زووی خو‌یان که‌وتن ﴿بِعِزَّتِهِ﴾ بی‌شاره‌زایی و نه‌زانانه ﴿فَمَن يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ﴾ ئه‌مجا کی (ده‌توانی) پهنموونی که‌سی بکات که‌خوا گو‌م‌رای کردبی ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّصِيرٍ﴾ له‌کاتیکدا بۆ ئه‌وان هه‌چ یارمه‌تی ده‌ریک نییه ﴿فَأَقْضَوْهُمْ حَقَّهُمْ حَقِيْقًا﴾ که‌واته‌پرووی خوت ریک بکه‌ره‌ئینی ئیسلام و پا‌ک و راست بۆ خوا ﴿فَطَرَتُ اللَّهُ اَلَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا﴾ (شوین ئاینی) به‌کتابه‌رستی بکه‌وه، ئه‌و ئاینه‌ی که‌خوا‌ی گه‌وره (له‌سه‌ره‌تاوه) فته‌تی پاکی مرو‌فی له‌سه‌ر دروست کردوه ﴿لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ ئاین و دروستکراوه‌کانی خوا هه‌چ جو‌ر گو‌رانی بۆ نی‌یه ﴿ذَٰلِكَ الَّذِي يُفَعِّلُ﴾ ئه‌و (ئاینه‌ی باسکرا) هه‌ر ئه‌وه‌ئاینی ریک و پرسته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زۆربه‌ی ئاده‌می نازانن ﴿مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ به‌توبه‌کار به‌وه‌شوین ئاین بکه‌ون، وه‌بۆلای خوا بگه‌رپه‌نه‌وه و هه‌ر له‌ویش بترسن، وه‌به‌چاکی نو‌یژه‌کانتان ئه‌نجام بده‌ن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ و له‌هاو به‌ش دانه‌ران مه‌بن ﴿مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ﴾ له‌وانه‌ی که‌ئاینه‌که‌یان به‌ش به‌ش کرد ﴿وَكَانُوا شِيعًا﴾ و بوون به‌چه‌ند کۆمه‌ل و ده‌سته‌به‌که‌وه ﴿كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ﴾ هه‌ر کۆمه‌لیکیان به‌و (ئاینه‌ی) خو‌یان دلخۆشن ﴿

وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ
 مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٢٢﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا
 ءَاتَيْنَاهُمْ فَمَتَّعُوهُمْ وَفَسَّخَا عَنْهُمْ آلِهَتَهُمْ الَّتِي كَانُوا إِعْبَادًا فَحَسِبُوا أَنَّ
 أَصْنَانًا مِمَّنْ بَيْنَ يَدَيْهِمْ لَبِثَ لَكُمْ إِعْجَابٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَذَرْنَاهُمْ
 وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٤﴾ وَتِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الَّتِي كُنَّا نُزِيلُ بِهَا
 الْقُرْآنَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ وَإِنَّمَا كُنَّا نَعْبُدُ اللَّهَ وَنَحْمُدُہٗ إِنَّا
 كُنَّا لَعِندَہٗ قَوْمٌ مُّسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ يَدْعُونَ
 أَنْ يَنْزِلَ إِلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ سَائِجِدَ لِلْإِنسَانِ إِنَّهُ كَفَرٌ ظَلِيمٌ ﴿٢٧﴾ فَتَاتَتْ
 ذَا الْقُرْبَىٰ حَقُّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ
 وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَاءِ اتَيْنَا مِنْ رَبِّكَ
 لِيُزَبِّحُوا فِي أَثَرِ الْمَوَالِ النَّاسِ فَلَا يُزَبِّحُوهُ إِلَّا شَهِيدًا وَمَاءِ اتَيْنَا مِنْ
 زَكَوٰۃٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٢٩﴾ اللَّهُ
 الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ
 شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ مِثْلَ ذَٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ
 عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
 أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

﴿وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرٌّ﴾ و ههه کاتی زیان (و گرانی و بی بارانی) بکهوی له خه لکی (هاوبهش دانهر بۆ خوا) ﴿دَعَاؤُهُمْ مُنِيبٌ إِلَيْهِ﴾ هاوار بۆ بهر وهر دگاریان ده بن و بۆ لای ئه وه ده گه پرنه وه ﴿ثُمَّ إِذَا أَذَاهُمْ مِتُّهُ رَحْمَةً﴾ پاشان کاتی له لایه ن خویه وه ره حمهت و ژبانی خوشیان بی بدات ﴿إِذَا فِی قُلُوبِهِمْ كُتُوبٌ رَّحْمَةً﴾ هاوبهش بۆ بهر وهر دگاریان داده نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لیان گه ری) با سپله و بی نه زان بن ودان نه نین بهو چا کانه ی که ئیمه پیمان داوون ﴿فَتَسْتَعْمَلُوا﴾ جا بارابویرن وله زهت وهر گرن له زیان ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ ته مجا له مه و دوا ده زانن (چیتان به سه ره دیت) ﴿أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطَانًا﴾ ئایا به لگه به کمان بۆ نار دوون ﴿فَهُوَ يَكْفِيكُمْ إِيمَانًا﴾ که ده ربارهی ئه وه ی ئه وان کردو یانه ته هاوبه شی خوا بدوی؟ ﴿وَإِذَا أَقْبَا النَّاسُ رَحْمَةً﴾ وه کاتی ره حمهت و چا که به که به خه لک بدین ﴿فَرِحُوا بِهَا﴾ پی دلخوش ده بن ﴿وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ وه ئه گه زیانیکیان تووش بیست ﴿فَمَا قَمِعَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ به هو ی کرده وه ی خرابیانه وه ﴿إِذَا هُمْ يَقْطُونَ﴾ کتوپر بی هیوا ده بن (له به زه یی خوا) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ﴾ ئایا ئه وانه نه یان زانیوه که به راستی خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی فراوان یان که م ده کات بۆ هه ره که س که به ویت ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بیگو مان له وه دا (باسکرا) چه ندین به لگه هه به بۆ ئه وانه ی با وه ره ده هینن ﴿فَقَاتِلْ آلَ فِرْعَوْنَ حَقَّهِ﴾ که واته خزم مافی خوی پی بده ﴿وَالْمُسْكِينِ وَالَّذِينَ عَلَى السَّبِيلِ﴾ هه ره ها هه ژار و ریوارانی که م ده ست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ﴾ ئه وه بۆ که سانی که ره زامه ندی خویان ده وی چاکتره ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و هه ره ئه وانه ن پرگار بووان ﴿وَمَاءَ آتَيْنَاهُمْ مِنْ رَبِّكَ﴾ ئه وه ی به ناوی سوود داواتانه (به خه لکی) ﴿لِيَرْبُوا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ﴾ بۆ ئه وه ی زیاد بیی له مال و سامانی ئه وه خه لکانه دا (زیاتر له وه داواتانه پیان بتان ده نه وه) ﴿فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ﴾ ئه وه لای خوا هیچ زیاد ناکات (پاداشتی نییه) ﴿وَمَاءَ آتَيْنَاهُمْ مِنْ زَكَاةٍ﴾ وه هه ره زه کات و خیریک که داواتانه و ﴿فُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ﴾ مه به ستان ته نها ره زامه ندی خوا بووه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ﴾ ئه وانه (پاداشتیان) چه ند جاره ده که ینه وه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْإِلَهَ الَّذِي خَلَقَهُ ثُمَّ رَزَقَهُ﴾ خوا زاتی که ئیوه ی به دی هینا وه له پاشان رۆزی پی داوون ﴿فَرْمِيكُمْ فِرْعَوْنًا﴾ دواتر ده تان مریتی له پاشان زیندووتان ده کاته وه ﴿هَلْ مِنْ شَرِكٍ لَكُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ ئایا هیچ به که له وه هاوبه شانه ی بۆ خواتان دانه نا هه به ﴿يَفْعَلُ مِنْ دَلَالِكُمْ مِمَّا تَشَاءُونَ﴾ هیچ شتی له وانه (ی خوا) بکات ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاکی و به رزی بۆ خوا له وه ی ئه وان ده یکه نه هاوبه شی ﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ خراپه (به لا و شیوان و دهر د) له وشکانی (زه وی) و دهر یادا دهر که وتووه ﴿بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ﴾ به هو ی ئه وه خرابانه ی خه لکی کرده یانه ﴿لِيَذِبْنَهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ بۆ ئه وه ی (تو له ی) هه ندی له و (خرابانه ی) کرده یانه پیان به جه ژی ﴿لَعَنَهُمُ الرَّحْمَنُ﴾ بۆ ئه وه ی بگه پرنه وه (له خراپه کاری) ﴿وَالَّذِينَ يَبْذُلُونَ ثَمَنَهُمْ بِغَيْرِ مَعَارِفٍ﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ
 كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤١﴾ فَأَقَمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ
 قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ، مِنْ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٢﴾ مَنْ
 كَفَرَ فَلْيَعْلَمْ كُفْرُهُ، وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَ لَهُمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٣﴾
 لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ﴿٤٤﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ
 مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْأَنْهَارُ بِأَمْرِهِ، وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُمْ
 تَشْكُرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا، وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٦﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا يَبْسُطُهُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
 خِلَالِهِ، فَإِذَا أَصَابَ بِهِ، مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
 ﴿٤٧﴾ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ
 ﴿٤٨﴾ فَانْظُرْ إِلَى آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
 إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ أَمْرَاتِهِ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٩﴾

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلی به زه ویدا بگه رین ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ﴾
 ئەمجا سه رنج بده سه رته نجامی ئەوانه ی له پیش (ئیه وه) بوون چون بوو ﴿كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ﴾
 كه زوره یان هاو بهش دانهر بوون بۆ خوا ﴿فَاقْصِرْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَاسِمِ﴾ كه واته پرووی خوت بکه ره
 ئایینی ریک و راست ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ له پیش ئەوه پروزی بیت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه ن
 خواوه كه گیرانه وه ی بۆ نییه ﴿يَوْمَ يَصْدَعُ﴾ له و پروژده خه لکی جیا نه به وه له به کتر ﴿مَنْ كَفَرَ
 فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ﴾ ههر كه س بۆ باوه ر بووبی ئەوه (توله ی) بۆ باوه ریی به که ی له سه ره ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 هَرَكَةً سِيش كرده وه ی چاکی کردیت ﴿فَلَا نَفْسِهِمْ يَنْهَدُونَ﴾ ئەوه شوین بۆ خویان (له به هه شتدا)
 ئاماده ده که ن ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتِلْكَ الْأَمْثِلُ﴾ بۆ ئەوه ی که سانی که باور یان هینا وه کرده وه ی
 چاکیان کردووه پاداشتیان بداته وه ﴿مَنْ فَضَّلَهُ﴾ له میهره بانی و چاکی خوی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾
 به راستی ئەو (خوا) بۆ باوه رانی خوش ناوی ﴿وَمَنْ آيَاتِهِ﴾ وه له نیشانه کانی ئەو (خواه)
 ﴿أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ﴾ كه چهن د بایه کی مژده ده ر (به بارینی باران) ده نیری ﴿وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ بۆ ئەوه
 هندی له (بارانی) به زه یی خویتان بۆ به جهری ﴿وَلِيَجْزِيَ الْفُلُكَ بِأَمْرِهِ﴾ و بۆ ئەوه ی که شتییه کان به فرمانی
 خوا (به و بایه) برۆن و بگه رین ﴿وَلِيَتَنَبَّأُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ و بۆ ئەوه ی به دوا ی پروزی ئەو (خوا) دا بگه رین
 (له ده ریادا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تا شو کرانه بژیری خوا بن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا
 به راستی پیش تو (ئهی موحه ممه د ﷺ) ناردو مانه ﴿رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ پیغه مبه رانیك بۆ لای گه له کانیان
 ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ئەمجا مو عجزه و به لگه پروونه کانیان بۆ هینان (به لام باوه ریان نه هینا)
 ﴿فَاتَّقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أُجْرُوا﴾ ئەمجا توله مان سه ند له وانه یان تاوانیان کرد ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 وه یارمه تیدانی باوه رداران و سه ر خستیان هه ق و مافیكه له سه رمان ﴿اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلَ الرِّيحَ﴾ خوا
 زاتیكه ئەو بایانه ده نیریست ﴿فَتَنبِئُ سَحَابًا﴾ بۆ ئەوه ی هه وه ره کان بجولیتن (بگه رین) ﴿فَيَبْسُطُهُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ ئەمجا ئەو (هه وه ره خوا) چون بیهوی بلاوی ده کاته وه به ئاسماندا ﴿وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا﴾ وه
 ئەو (هه وه ره) ده کاته پارچه یهك (و کو یان ده کاته وه له سه ره به کتر) ﴿فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ﴾ ئەمجا
 ده بینی قه تره قه تره ی باران له نیوانی هه وه ره که وه ده باریت ﴿فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مِنْ يَسَاءٍ مِنْ عِبَادَةٍ﴾ ئەمجا
 کاتی (خوا) ئەو بارانه بیاریتی بۆ (وولات وزه وه ی) ههر کام له به نده کانی که بیهوی ﴿إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾
 کتوپر دلخوش و شادمان ده بن (به و بارانه) ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ئەهه ره چی پیش
 ئەوه ی باران به سه ر یاندا بباری ﴿لَمْ تَلْسِينِ﴾ بۆ هیوا و ناو مید بوون ﴿فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ﴾
 ئەمجا سه یری ئاسه واری بارانی خوابکه (وهك كشتو كال و گزو گیا و درخت) ﴿كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا﴾ چون زه وی زیندو ده کاته وه دوا ی مردن و ووشك بوونی ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَجْمِ الْمَوْتِ﴾ به راستی
 ههر ئەو خوا به زیندو و که ره وه ی مردو وانیشه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَبِيرٌ﴾ و ههره ئەویش به ده سه لاته
 به سه ره هه مو و شتی کدا

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِجَالًا بِحَافِرَاتِهِ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ
 ٥١ فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
 مُدْبِرِينَ ٥٢ وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَى عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ٥٣ * اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
 قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ
 ٥٤ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لِيُؤْتُواغَيْرَ
 سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ٥٥ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
 فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُمْ كُتُبٌ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٥٦ فَيَوْمَئِذٍ
 لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مُعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
 ٥٧ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
 وَلَيْنَ جِثَّتْهُمْ بَيَّاتَةٌ لِيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
 مُبْطِلُونَ ٥٨ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
 ٥٩ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ٦٠

﴿وَلَمَّا أَرْسَلْنَا بِرَحْمَةٍ﴾ سویند به خوا نه گهر بایه کی توندی (زهرمند) بنیرین ﴿فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا﴾ جا نه و
 (هه‌وره یا کشتو کاله که بان) ده‌بینن به زهر د بووی ﴿أَظْلَمُوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ﴾ له‌باش نه و (زیانه)
 هه‌ر ناشو کری ده‌کهن ﴿وَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْكُمُوتَ﴾ چونکه به‌راستی تو (ته‌ی موحه‌ممه‌ی ﷺ) ناتوانی
 به‌مردووان (کافران) بیستینیت ﴿وَلَا تَسْمَعُ الضَّمَّةَ الدَّعَاةَ﴾ و ناتوانی بانگه‌وازت به‌که‌پران (کافران)
 بیستینی ﴿إِذَا رَأَوْا مُدْبِرِينَ﴾ کاتی روو وهرده‌گیرن لیت به‌پشت تیکردنه‌وه ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنْ
 صَلَائِهِمْ﴾ وه‌تو رینموونی که‌ری نابینایان نیت (رزگاریان که‌یت) له‌گو‌م‌رای یان ﴿إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾ تو‌ته‌نها به‌که‌سانی ده‌شنه‌وینی که به‌نیشانه‌کانی نیمه‌باوه‌ر ده‌یتن ﴿فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾
 چونکه نه‌وانه‌گهردن که‌چن (بو‌بانگ و فهرمانی تو) ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ﴾ خوا‌زاتیکه
 ئیوه‌ی دروست کردوه‌له‌لاوازی (لاوازی نوتفه و بی‌جو و مندالی شیر خور...) ﴿ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
 ضَعْفٍ قُوَّةً﴾ پاشان دوی لاوازی به‌هیزی کردون (بوون به‌لاو) ﴿ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَةً﴾
 له‌دوی به‌هیز کردنتان لاواز و پیرتان ده‌کات ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا‌ه‌رچی بویت دروستی ده‌کات
 ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه‌زانای به‌ده‌سه‌لات ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ وه‌روژی قیامت
 هه‌لده‌سی ﴿يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ﴾ تاوانباران سویند ده‌خون (له‌دونیا دا یا له‌به‌رزه‌خ دا) ﴿مَا لِيَثُوَّاعٍ
 سَاعَةً﴾ ته‌نها ساتیک ماونه‌ته‌وه (له‌دونیا دا) ﴿كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ﴾ هه‌ر به‌و وینه‌ته‌وان له‌دونیا دا
 لادران له‌راستی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ﴾ وه‌که‌سانی که‌زانباری و ئیمانیان پی‌دراوه‌ووتیان
 ﴿لَقَدْ لَبِثْتُ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ئیوه‌له (به‌رزه‌خدا به‌پی‌برباری) نو‌سراوی
 خوا‌ه‌تا روژی زیندو و بوونه‌وه‌ماونه‌ته‌وه ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ﴾ نه‌مجا‌ئمه‌روژی زیندو و بوونه‌وه‌یه
 ﴿وَلَكُمْ فِي كُتُبِ اللَّهِ تَعَالُونَ﴾ به‌لام ئیوه‌نه‌تان ده‌زانی (راسته و دیته‌دی) ﴿فَيَوْمَذِي لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 مَعَذِرَتُهُمْ﴾ جاله‌ور‌وژده‌که‌سانیک که‌سته‌میان کردوه، به‌هانه‌و بیانو و هیتانه‌وه‌سو و دیان بی‌ناگه‌یه‌نیت
 ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وه‌ته‌وان داوایان لی‌ناکری خوا‌له‌خویان‌پازی بکه‌ن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ
 سُوْنِدَ بَه‌خِو‌ا به‌راستی هیتا و مانه‌ته‌وه‌بو‌خه‌لکی ﴿فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ له‌م‌قور‌ئانه‌دا له
 هه‌مو و جو‌ره‌نمونه و باسیک ﴿وَلَمَّا جِئْتُهُمْ بِآيَةٍ﴾ نه‌مجا به‌راستی نه‌گهر نیشانه‌یه‌کیان بو‌بیتی
 ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دلنابن نه‌و بی‌پروایانه‌ده‌لین ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ﴾ ئیوه‌هه‌ر نا‌راست
 و به‌تالن (ئمه‌سیح‌ره) ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ﴾ ئا به‌و جو‌ره‌خوا‌مؤر ده‌نیت ﴿عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌سه‌ر دلی‌ته‌وانه‌ی که‌بی‌ئاگا و نه‌زانن ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ جا‌دان به‌خودا بگه‌ر بی‌گومان
 به‌لینی خوا‌راسته ﴿وَلَا يَسْتَخْفِكَ الَّذِينَ لَا يُؤْقِنُونَ﴾ تاوه‌کو‌ته‌وانه‌ی بی‌باوه‌رن له‌(ثایینی) راست‌لات
 نه‌ده‌ن و بی‌زارت نه‌کهن ﴿۶۱﴾

سورة لقمان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ (١) تَلِكْ ءَايٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيْمِ (٢) هُدًى وَرَحْمَةً
 لِّلْمُحْسِنِيْنَ (٣) الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُوْنَ (٤) اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ؕ وَاُولٰٓئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ (٥) وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ الْحَدِيثِ
 لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ (٦) وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ ءَايٰتُنَا وَّلٰى مُسْتَكْبِرًا
 كَاَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِيْ اُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّشْرُهٗ بَعْدَ اٰلِیْمٍ (٧)
 اِنَّ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنٰتُ النَّعِيْمِ (٨)
 خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ (٩) خَلَقَ
 السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَّرَوْنَہَا ؕ وَالْقٰى فِی الْاَرْضِ رَوٰسِیًۢاۤ اَنْ تَمِيْدَ
 بِكُمْ وَبَثَّ فِيْہَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ ؕ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَنْبَتْنَا
 فِیْہَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ کَرِيْمٍ (١٠) هٰذَا خَلَقَ اللّٰهُ فَاَرَوْنِیْ مَاذَا
 خَلَقَ الَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِہٖ ؕ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ (١١)

وَلَقَدْءَاتَيْنَا الْقَمْنَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ
لِقَمْنُ لَا بَنِيَّ لَهُ وَهُوَ يَعْظُهُ وَيَبْنِي لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ
لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حِمْلَتَهُ أُمُّهُ
وَهُنَّ عَلَى وَهْنٍ وَفَصَلِّ لَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ
إِلَى الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفٌ
وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَبْنِي إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ
بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَبْنِي أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ
بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تَصْعَرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ
وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی دانای و حکیمه‌تماندا به‌لوقمان ﴿إِنْ أَشْكُرَ لِلَّهِ﴾ (وپیمان ووت) سوپاسی خوا بکه ﴿وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ﴾ جا هر که‌س شوکرانه بژیری خوا بکات نه‌وه بیگومان شوکرانه بژیری (بو قازانج و سودی) خوی ده‌کات ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾ هر که‌سیش ناسوپاسی کردی (زینی به‌خوا نه‌گه‌باندوه) نه‌وه بیگومان خوا بی‌نیازی سوپاس کراوه ﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) باسی نه‌وکاته بکه که لوقمان به‌کوره‌که‌ی ووت که ناموژگاری ده‌کرد ﴿يَبْنِي لَكَ بِنْتًا بِاللهِ﴾ (ووتی) نه‌ی کوره شیرینه‌کم هاوبه‌ش بو خوا دامه‌نی ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَظَلَمٌ عَظِيمٌ﴾ چونکه به‌راستی هاوبه‌ش دانان بو خوا سته‌میکی زور گوره‌به ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَلَدَيْهِ﴾ وه‌فهرمانمان داوه به‌ئاده‌می (به‌چاکی هه‌لس و که‌وت کردن له‌گه‌ل) دایک و باوکیدا ﴿حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْتًا عَلَى وَهْنٍ﴾ دایکی هه‌لی نه‌گری به‌دووگیانی (بی‌ی لاواز ده‌بی) لاوازی له‌دوای لاوازی ﴿وَفَضَّلَهُ فِي عَمَلَيْنِ﴾ و برینه‌وه‌ی له‌شیر له (دوا تمه‌نی) دوو‌سال‌به‌وه ﴿إِنْ أَشْكُرْ لِي وَلِوَلَدَيْكَ﴾ (وه‌فهرمانمان به‌ئاده‌می دا) که سوپاسگوزاری من (خوا) و باوک و دایکت بکه ﴿إِلَى الْمَصِيرِ﴾ نه‌نها بولای منه گه‌رانه‌وه‌تان ﴿وَإِنْ جَهَدَاكَ عَلَى أَنْ تَشْرِكَ بِي﴾ وه‌نه‌گهر (باوک و دایکت) نه‌وپه‌ری هه‌ولیان دا له‌گه‌لت بو‌نه‌وه‌ی شتی بکه‌یت به‌هاوبه‌شی من ﴿مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ که‌هیج زانیاری یه‌کت پنی نی به‌نه‌وه گویرایه‌لییان مه‌که ﴿وَصَاحِبُهُمَا فِي الدِّينِ أَعْرَافًا﴾ به‌لام له‌دونبادا زور به‌چاکی هاوپریه‌تی وه‌لسوکه‌وتیان له‌گه‌لدا بکه ﴿وَاتَّبَعَ سَبِيلَ مَنْ آتَابَ إِلَيَّ﴾ وشوین ریازی که‌سینک بکه‌وه که‌به‌دلسوزی گه‌راوه‌ته‌وه بولای من ﴿ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ﴾ (له‌دوا پوژدا) گه‌رانه‌وه‌تان نه‌نها بولای منه ﴿فَأَنبِئْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌مجا هه‌وال‌تان ده‌ده‌می به‌و کرده‌وانه‌ی که‌کردوتانه ﴿يَبْنِي﴾ (لقمان ووتی) نه‌ی کوره شیرینه‌کم ﴿إِنَّمَا إِنْ نَأْتِكُمْ مَتَعَالٍ حَبَّةٌ مِنْ خَرْدَلٍ﴾ به‌راستی نه‌و (چا‌که و تاوانه) نه‌گهر کیتی تو وه‌خه‌رت له‌یه‌کیش بیت ﴿فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌ناو به‌ردینکدا یان له‌ناو تاسمانه‌کان یان له‌زه‌وی دا بیت ﴿يَأْتِيهَا اللَّهُ﴾ خوا (له‌قیامت دا) ده‌به‌یتی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا ووردیبین و ناگاداره ﴿يَبْنِي أَقِمِ الصَّلَاةَ﴾ نه‌ی کوره شیرینه‌کم نویش به‌جی بیتنه ﴿وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وفهرمان بکه به‌چا‌که و ریگری بکه له‌خراپه ﴿وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ﴾ هوگر و به‌ئارام به‌له‌سه‌ر هه‌ر به‌لاو ناخوشی یه‌ک تووشت دی ﴿إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ بیگومان نه‌وه له‌وکاره گه‌ورانیه که‌خوا پیوستی کردوه ﴿وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ﴾ روو له‌خه‌لک و مره‌گیره ﴿وَلَا تَتَّبِعْ فِي الْأَرْضِ مَرَجًا﴾ و به‌که‌شخه و فیزه‌وه مه‌رو به‌زه‌ویدا ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ چونکه به‌راستی خوا هیچ‌خوبه‌زل زانیکی شانازی که‌ریخوش ناوی ﴿وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ﴾ وه‌له‌پوشتندا مام ناوه‌ندی به‌(نه‌هتواس به‌نه‌په‌له) ﴿وَأَعْظُصْ مِنْ صَوْتِكَ﴾ (له‌قسه‌کردندا) ده‌نگت نرم بکه‌ره‌وه ﴿إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾ به‌راستی ناخوش ترینی ده‌نگه‌کان ده‌نگی (سه‌ره‌ی) گویندریزه ﴿١١﴾

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ
 عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ وظَّاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
 بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذْ أَيْدِيهِمْ أَتَّيَعُوا
 مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالَوَابِلٌ نَّتَبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ
 الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ * وَمَن يُسَلِّمْ
 وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ
 وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ
 إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
 ﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾
 وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ
 مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
 مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَا خَلَقَكُمْ
 وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمُ﴾ ثایا نه‌تان زانیوه که به‌راستی خوا‌پرامی هیناوه بۆتان ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 ئه‌وه‌ی له‌ئاسمانه‌کان و ئه‌وه‌ی له‌زه‌وی دایه ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ﴾ و نه‌یمعه‌ته‌کانی رشتوو به‌سه‌ر تاندا
 ﴿ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً﴾ چ دیار و ئاشکرا و چ په‌نهان و نادیاره ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ هه‌ندی له‌ئاده‌می
 موجداه‌له و ده‌مه‌قالتی ده‌کات له‌باره‌ی خواوه ﴿يَعْرِضُ عَنِ الْهَدَىٰ وَلَا يَهْدَىٰ وَلَا يَكِبُ ثَنِيرٌ﴾ به‌بی هیچ زانیاریه‌ک یان
 ریتمونیه‌ک یان کتیبیکی پروون و ئاشکرا ﴿وَلَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه‌کاتی پێیان بوتری ﴿أَتَبْعُونَا أَمَّا نَزَّلَ اللَّهُ﴾
 شوین ئه‌و (ثایینه) بکه‌ون خوا‌ناردوو یه‌تی یه‌خواره‌وه ﴿قَالُوا بَلْ نَبْنِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا﴾ ده‌لین نه‌خیر
 به‌لکو ئیمه‌ شوین ئه‌و (ثایینه) ده‌که‌وین که باو باپیرانمان له‌سه‌ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ الْأَشْطَرُّ يَدْعُوهُمْ﴾
 ئه‌گه‌ر چی شه‌بتان بانگیان بکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ بۆ سزای ئاگری هه‌لگیر ساوی دۆزه‌خ ﴿وَمَن يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ﴾ هه‌ر که‌سی‌ک به‌راستی پرووبکاته‌خوا (ملکه‌چی فه‌رمانه‌کانی ئه‌و بی‌ت)
 ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ و چاکه‌کار بی‌ت (له‌گوفنار و کرداریدا) ﴿فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ﴾ ئه‌وه‌ بێگومان
 ده‌ستی گرتوو به‌به‌هیزترین ده‌سته‌گیره‌وه (که‌یه‌کخوا به‌رستی و ئاینی پیروزی ئیسلامه)
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ أَلْمُورُ﴾ وه‌سه‌ر نه‌نجامی هه‌موو کاری‌ک ته‌نها بۆلای خوایه ﴿وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ﴾
 کُفْرُک وه‌هه‌ر که‌س بی‌پروا بوو بابی پروایی یه‌که‌ی خه‌فه‌تبارت نه‌کات ﴿إِنَّا مَرْجِعُهُمْ﴾
 گه‌رانه‌وه‌یان ته‌نها بۆلای ئیمه‌یه ﴿فَنَنْتَعِمُهُمْ بِمَا عَمِلُوا﴾ ئه‌مجا هه‌والیان ده‌ده‌ینی به‌وه‌ی کردوو یانه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی له‌ناو ده‌کانه‌دایه‌ ناگاداره ﴿نُتَعَمَّهُمْ قَلِيلًا﴾ که‌می ناز
 و نه‌یمعه‌تیان پێ ده‌ده‌ین (له‌دونیادا) ﴿ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ غِلَظٍ﴾ له‌پاشان ناچار یان ده‌که‌ین که
 برۆنه‌ناو سزای سه‌خته‌وه ﴿وَلِئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ سوینده‌خوا ئه‌گه‌ر برسیاریان
 لی‌بکه‌یت کێ ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلُوبُ الْحَمْدِ لِلَّهِ﴾ بێگومان ده‌لین: خوا
 (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: سوپاس بۆ خوا (که‌دان به‌و راستی یه‌دا ده‌نین) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌لام زۆر به‌یان نازانن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ به‌راستی هه‌ر خوا به‌بی نیازی ستایش کراو ﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 دایه ﴿مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ﴾ بێگومان ئه‌گه‌ر هه‌ر چی دره‌خت له‌زه‌وی دایه‌ قه‌لم و پینووس بی‌ت ﴿وَالْبَحْرُ مُمَدَّدٌ﴾
 هه‌موو دره‌یای زه‌وی بی‌ته‌مره‌که‌ب ﴿مَنْ يَعْدهُ مَسْبَعَةُ أَبْحُرٍ﴾ جه‌وت دره‌یای تر دوا‌ی ئه‌وه‌ی
 (باسکرا) بی‌ت به‌مره‌که‌ب ﴿مَا تَقَدَّتْ كِمَتُ اللَّهِ﴾ ووته‌و زانراوه‌کانی خوا دوا‌یی نایه‌و و ته‌واو نابن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به‌راستی خوا زالی بالاده‌ستی کار دروسته ﴿مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْثُبُكُمْ﴾ دروست
 کردنی هه‌مووتان (له‌سه‌ره‌تاوه) و زیندوو کردنه‌وته‌تان ﴿إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ وه‌ک (دروست کردن و
 زیندو کردنه‌وه‌ی) ته‌نها که‌سی‌ک وایه ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی خوا بیسه‌ری بیاپه ﴿۱۸﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
 وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ
 بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
 مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
 الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ
 فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَجٌ
 كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
 فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ
 ﴿٣٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
 عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَنِ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
 حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ
 الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ
 وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا
 وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يُولِجُ الْإِلَهَ فِي النَّهَارِ﴾ ثابا نه‌تزانویه که به‌راستی خوا شه و ده‌کات به‌ناو پروژدا ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي الْإِلَهِ﴾ وه پروژ ده‌کات به‌ناو شه ودا ﴿وَسَحَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه خورو مانگی رام هیناوه و خستویه‌تیه خزمه‌تیانه‌وه ﴿كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هه‌ر یه‌که‌یان تائه‌وماوویه‌ی (بویان) دیاری کراوه، ده‌گه‌رین و ده‌سورینه‌وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ يَمَازِجُ الْخَبِيرُ﴾ وه به‌راستی خوا به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن خه‌به‌رداره ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ ئەمه له‌به‌ر ئەوه‌یه‌که بیگومان ته‌نها خوا راسته و حقه ﴿وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ﴾ و به‌راستی ئەوه‌ی هاواری لی‌ ده‌که‌ن و ده‌به‌رستن بیجگه له‌و (خوا) به‌تال و ناراسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ وه بیگومان هه‌ر خوا بلندو گه‌وره‌یه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يُولِجُ النَّهَارَ فِي النَّهَارِ﴾ ثابا نه‌تزانویه (نه‌ت دیوه) ﴿أَنَّ الْفُلْكَ جَرَىٰ فِي الْبَحْرِ يَنْصَمِتُ﴾ که که‌شتیه‌کان به‌چاکه‌و فه‌زلی خوا ده‌روون له‌ده‌ریادا ﴿لِيُرِيَكُمْ ءَايَاتِهِ﴾ بۆ ئەوه‌ی هه‌ندی له‌نیشانه‌کانی خویتان نیشان بدات ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ چونکه به‌راستی له‌مه‌دا (که‌باسکرا) چهند به‌لگه‌یه‌هه‌یه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه‌موو ئارام گرینکی شوکرانه‌ بژیر ﴿وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَاجٌ كَاطِلٌ﴾ وه هه‌ر کاتی (له‌ده‌ریادا) شه‌بۆلیکی وه‌ک هه‌وره‌کان دایان پوشتی ﴿دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الْإِلَهَ﴾ (ترسی خنکان و نوqm بوونیان بیت) هاوار له‌خوا ده‌که‌ن، دلسوزانه‌ هه‌ر بۆ ئەو ملکه‌چ ده‌بن ﴿فَلَمَّا تَجَسَّهْمُ إِلَى الْإِلَهِ﴾ ئەمجا کاتی (خوا) بزگاری کردن بۆ وو‌شکانی ﴿فَنَهَمُ مُقْتَصِدٌ﴾ ئەوسا هه‌ندیکیان مام ناوه‌ندی یه (هه‌ندیکی تریان کافره، وه‌دان نانێ به‌چاکه‌ی خوادا) ﴿وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كَلٌّ خِفَّ الرِّكْبُ﴾ که‌س نیشانه‌کانی ئیمه ئینکار ناکات جگه له‌به‌یمان شکینانی ناشوکر و (سپله) نه‌بیت ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَتْفَارِكُ﴾ ئەی ئاده‌می خو‌پیاریزن له (تۆله‌ی) به‌روه‌ردگارتان ﴿وَآخَشَوْا أَيُّمًا﴾ له‌و پروژه‌ش بترسن ﴿لَا يَجْزِي وَالِدَ عَنِ وَلَدِهِ﴾ هیچ باوکی تاوانی رۆله‌که‌ی هه‌لناگری ﴿وَلَا مَوْلُوهُ جَازِعٌ عَنِ الْوَالِدِ شَيْئًا﴾ و هیچ رۆله‌یه‌کیش شتیک له‌تاوانی باوکی هه‌لناگریست ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بیگومان به‌لینتی خوا حقه و راسته ﴿فَلَا تَعْرَتَكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ که‌واته با‌ژیانی دنیا هه‌لتان نه‌خه‌له‌تینی ﴿وَلَا يَغْرَتَكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ﴾ وه با‌شیتانی فریوده‌ر به‌(بیانوی به‌زه‌یی و لی‌ بوردن) خوا نه‌تان خه‌له‌تینی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ به‌راستی ته‌نها لای خوایه زانیاری (کاتی هاتنی) پروژی دوابی ﴿وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ﴾ وه هه‌ر خوا باران ده‌بارینی ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ﴾ ته‌نها خوا ده‌زانی به‌وه‌ی له‌مندالدانی (دایکان) دایه ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا﴾ وه هیچ که‌س نازانی سبه‌ینی (له‌داهاتوودا) چی ده‌کات ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ﴾ وه هیچ که‌س نازانیت له چ شوین و زه‌وی به‌کدا ده‌مریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا زانا و ناگاداره ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 ﴿٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اللَّهُ
 الَّذِى خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
 ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ مَا لَكُم مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ
 أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ
 إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾ ذَلِكَ
 عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾ الَّذِى أَحْسَنَ
 كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَوَدَّ أَنْ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ
 نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ
 رُّوحِهِ ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا
 مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي
 خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَفِرُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفَّكُم
 مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِى وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خوینریت‌ه‌وه خواران‌اتره به‌مانا‌که‌ی بۆزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سورته‌ی (البقرة) بکه ﴿۱﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَارَبِّ فِيهِ ﴿۲﴾ هیتانه خواره‌وی ئهم قورئانه هیچ گومانی تیدانی یه ﴿۳﴾ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴﴾ له‌لایهن په‌روه‌ردگاری جیهانیانه‌وه‌یه ﴿۵﴾ اَمْ يَقُولُوا افْتَرَاهُ ﴿۶﴾ ئایا (بیناوه‌ره‌کان) ده‌لین: موحه‌مه‌د ﷺ خوی ئهم (قورئانه‌ی) هه‌لبه‌ستووه ﴿۷﴾ كُلُّ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ﴿۸﴾ (نه‌خیر هه‌لی نه‌به‌ستووه) به‌لکو ئهو (قورئانه) راسته له‌لایهن په‌روه‌ردگار ته‌وه (هاتووه) ﴿۹﴾ اِنْ شِذَّ قَوْمًا ﴿۱۰﴾ بۆ ئه‌وه‌ی به‌و (قورئانه) بترستی خه‌لکی ﴿۱۱﴾ مَا اَتَتْهُمْ مِنْ نَّذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ ﴿۱۲﴾ که له‌پیش تو هیچ ترسینه‌ریکیان بۆ نه‌هاتووه ﴿۱۳﴾ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۱۴﴾ به‌لکو پ‌ینمونی وهر گرن ﴿۱۵﴾ اَللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا ﴿۱۶﴾ خواراتی‌که ئاسمانه‌کان و زه‌وی و ئه‌وه‌ی له‌نیوانیاندا به‌دی هیتاوه ﴿۱۷﴾ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ﴿۱۸﴾ له شش رۆژدا ﴿۱۹﴾ اُسْتَوٰی عَلَی الْعَرْشِ ﴿۲۰﴾ پاشان به‌رز بوویه‌وه بۆ سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (ئیمانمان پیه‌تی و چۆنیه‌تیه‌که‌ی نازانین) ﴿۲۱﴾ مَا لَكُمْ مِنْ دُوْنِهِ مِنْ وَّلٰی وَلَا شَفِيعٌ ﴿۲۲﴾ بیجگه له‌و (خوا) هیچ پشتیان و تکا کاریکتان نییه ﴿۲۳﴾ اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۴﴾ ده‌ی بۆ بیرناکه‌نه‌وه و په‌ند و ه‌رنا گرن ﴿۲۵﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اِلٰلَٰهَ اِلَٰهٌ اَحَدٌ ﴿۲۶﴾ خوا هه‌موو کاروباره‌کان به‌رپۆه‌ده‌بات له‌ئاسمانه‌وه تازه‌وی (هه‌تا پۆزی دوا‌ی) ﴿۲۷﴾ تُرِيعُ الْجِبَالُ ﴿۲۸﴾ له‌پاشان هه‌موو ئهو کاروباره به‌رز ده‌بیته‌وه بۆ لای خوی ﴿۲۹﴾ فِيْ يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّوْنَ ﴿۳۰﴾ له‌رۆژیکدا (له‌قیامه‌تا) که ئه‌ندازه‌که‌ی هه‌زار ساله له‌و سالانه‌ی ئیوه ده‌یژمیرن ﴿۳۱﴾ ذٰلِكَ عَلَی الْعِیْبِ وَالشَّهَادَةِ ﴿۳۲﴾ ئهو (خوا) زانایه به‌هه‌موو نه‌یتی و ئاشکرایه‌ک ﴿۳۳﴾ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿۳۴﴾ به‌ده‌سه‌لات و میهربانه ﴿۳۵﴾ الَّذِیْ اَحْسَنَ كُلَّ شَیْءٍ خَلْقَهٗ ﴿۳۶﴾ زاتیکه هه‌موو شتیکی به‌جوانترین شیوه دروست کردوه ﴿۳۷﴾ وَبَدَا خَلْقَ الْاِنْسٰنِ مِنْ طِیْنٍ ﴿۳۸﴾ جا م‌و‌فی له‌سه‌ره‌تاوه له‌قور دروست کرد ﴿۳۹﴾ ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِیْنٍ ﴿۴۰﴾ له‌پاشان نه‌وه‌ی م‌و‌فی له‌پوخته‌یه له‌ئاوی ب‌ی ن‌رخ و ق‌یره‌ون دروست کردوه ﴿۴۱﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِهٖ ﴿۴۲﴾ له‌پاشان ر‌یک و پ‌یکی کرد (به‌شیوه‌ی ئاده‌می) و فوی کرد به‌به‌ریدا له‌ر‌و‌ج‌یک که خوی دروستی کرد (دانه‌بالی ر‌و‌ج بۆ لای خوا بۆ ر‌یزو ته‌شریفه) ﴿۴۳﴾ وَجَعَلْ لَّكُمْ السَّمْعَ وَالْاَبْصَرَ وَالْاَفْعَدَّ ﴿۴۴﴾ گوی و چاو و دلی پیه‌خشیون ﴿۴۵﴾ قَلِیْلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۴۶﴾ به‌لام زور که‌م سوپاسی خوا ده‌که‌ن ﴿۴۷﴾ وَقَالُوا اِنَّا نَصَلُّکُمْ فِی الْاَرْضِ ﴿۴۸﴾ (ب‌ی بروا‌کان) ده‌لین: ئایا کاتیک (مردین و له‌شمان پ‌زاو) له‌ناو زه‌ویدا وون بووین ﴿۴۹﴾ اِنَّا لَفِیْ خَلْقٍ جَدِیْدٍ ﴿۵۰﴾ ئایا سه‌ره‌له‌نو‌ی جاریک‌ی تر دروست ده‌کرینه‌وه (و‌زیندوو ده‌بیته‌وه) ﴿۵۱﴾ بَلْ هُمْ بِلِقَآءِ رَبِّهِمْ کَفُورٌ ﴿۵۲﴾ (وانیه) به‌لکو ئه‌وان باوهریان نییه به‌خزمه‌ت په‌روه‌ردگاریان بگه‌ن (بۆ دادگایی قیامه‌ت) ﴿۵۳﴾ قُلْ یٰۤاَيُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اَلَّذِیْ وُكِّلَ بِکُمْ ﴿۵۴﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی فریشته‌ی گیان ک‌یشانی که گیان ک‌یشانی ئیوه‌ی ب‌ی سپ‌راوه ده‌تان م‌ر‌ینی ﴿۵۵﴾ ثُمَّ اِلَی رَبِّکُمْ تُرْجَعُونَ ﴿۵۶﴾ له‌پاشان بۆ لای په‌روه‌ردگار تان ده‌گه‌رینریت‌ه‌وه ﴿۵۷﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسَ رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
 رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ
 ﴿١٢﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ
 الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
 ﴿١٣﴾ فذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
 وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ
 بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ
 رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ
 عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
 يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ
 جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
 لَا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾ أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ
 جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا
 فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا
 وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرْسَلُونَ﴾ **۱۰** *نه گهر ده بیښی کاتیک (له قیامت دا) تاوانباران ﴿نَاصُواْ وَبِهْمَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾*
 له حوزوری په روره د گاریاندا (له خه جاله تی دا) سهریان داخستوه ﴿رَبَّنَا ابْصُرْنَا وَسْمِعْنَا﴾ (ده لښ)
 نه ی په روره د گاری ښمه (نه وهی به لښت پی دابوین) دیمان و بیستمان ﴿فَارْجِعْنَا عَمَلْ صَالِحًا﴾ دهی
 بمانگپه روهو (بو دونیاتا) کرده وهی چاک بکهین ﴿إِنَّا مُوقِنُونَ﴾ به راستی ښمه د لښاین (له قیامت)
 ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى﴾ **۱۱** *نه گهر بمانو یستایه رښمو و نیمان به هه موو که سی د هدا*
 ﴿وَلَكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي﴾ به لام به لښی من چه سباو و جیگیر بووه ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ که بیگومان دوزه خ
 پر ده که م ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ له جنو که و ناده می به تیکرا ﴿فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾
 که واته (سزای دوزه خ) بچه زن، چونکه که یشتن بهم روزه تان له بیر کرد بوو ﴿إِنَّا نَسِيتُكُمْ﴾
 به راستی ښمه ش ښوه مان له بیر خومان برده وه ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ﴾ و سزای به رده وام بچیزن ﴿يَمَّا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به هو ی نه وهی ده تان کرد (له دنیادا) ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ﴾ ته نها که سانی باوهر
 به ثابته کانی ښمه ده ښتن ﴿إِذَا دُكِّرُوا أَبْخَرُوا سَحَابًا﴾ هر کاتی بهو (ثابته تانه) ناموز گاری بکړن
 نه که ون به پرودا به سوژده بر دنه وه ﴿وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ و به پاکی ستایشی په روره د گاریان ده که ن
 ﴿وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خویان به گوره دانانین ﴿تَتَجَافَىٰ جُفُوهُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ﴾ ته نیشیان دوور
 نه که و ښته وه له جیگای خه و تنیان (واته: له خه وه له دهن بو شه و نویژ کردن) ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾
 هاوار و نزا له په روره د گاریان ده که ن به ترس و هیواوه ﴿وَمِمَّا زَكَّاهُمْ يَتَفَقَّحُونَ﴾ وله و روزه و سامانه ی
 پیمان داوون ده به خشن ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ﴾ نه مجا هیچ که س نازانی ﴿مَا أَخْفَىٰ لَهُمْ مِنْ قُرْآنٍ عَيْنٌ﴾ چی
 شار او ته وه بویان له (به هشت دا که هو ی) که شبوونی چاوه کانن ﴿جَزَاءً يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ هم
 پاداشته (ده در ښه وه) به هو ی نه وه کرده وانه ی که کردویانه ﴿أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا﴾ دهی ثابا که سی
 ښماندار بوو پی ﴿كُنْ كَانَ فَاسِقًا﴾ وه که سی که دهر چووی له ښمان (و فاسق بوو بیت) ﴿لَا يَسْتَوُونَ﴾
 هر گیز چونی که نین ﴿أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جا نه وانه ی که باوهر پان هیناوه و کرده وه
 چاکه کانیان کردوه ﴿فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا﴾ نه وه به هشتانیکی پر ریزو خوشیان بو هیه ﴿يَمَّا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ به هو ی نه وه کرده وانه وهی که د بیان کرد ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا﴾ وه نه وانه ی که فاسق بوون
 ﴿فَمَا لَهُمْ النَّارُ﴾ نه وه جیگایان ناگړه ﴿كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ هر کاتی بیانه وی له دوزه خ
 دهر چن ﴿أُعِيدُوا فِيهَا﴾ دوباره ده یانگپه نه وه ناو دوزه خ ﴿وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ﴾ و بیان ده وتری
 بچه زن سزای نه و ناگړه ی ﴿الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ که ښوه باوهر تان پی نه ده کرد ﴿

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٢٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا
لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بَايِتَنَا يَوْمَ الْقَوْلِ ﴿٢٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿٢٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاجِدِهِمْ أَلَيْسَ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا يَسْمَعُونَ
﴿٢٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ
بِهِ زَرَاعَاتٍ كُلٌّ مِّنْهُ أُنْعِمْنَا عَلَيْهِمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ
﴿٢٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾
قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣٠﴾

﴿وَلَنَذِقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلَدِّ﴾ و ه به راستی ئیمه سزای دونیایان بی ده چیزین ﴿دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ﴾ جگه له سزای هره گهوره (ی دوزخ) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تابگه پینه وه (بؤ لای خوا) ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ و کی سته مکار تره لهو که سه ی به ئایه ته کانی په روه رد گاری ناموز گاری بکریّت ﴿فَاعْرِضْ عَنْهَا﴾ دوا نه وه پروو وهر گیریت وپشتی تی بکات ﴿إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾ به راستی ئیمه توله سیته رین له تاوانباران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه ته وراتمان دا به مووسا ﴿فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ﴾ ئه مجا گومانت نه بیت (ئه ی موحه ممه د) له گه یشتنت به مووسا (یان گومانت نه بیت له گه یشتنتی تهورات به مووسا) ﴿وَجَعَلْنَا هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و ه ئیمه نهو (تهوراته) مان کرد به ریتمونیی که ری به نو ئیسرائیل ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً﴾ و ه له ناو ئه واندایه پیشه وایان ئیکمان دانا ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ ریتمونیی (خه لک) یان ده کرد به فهرمانی ئیمه ﴿لَمَّا صَبَرُوا وَوَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ﴾ کاتی خو یان گرت و به ئایه ته کانی ئیمه دلنیا بوون (باوهری بتهویان هینا) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ﴾ بینگومان په روه رد گارت بریار دهدات له نیوان (بهنده کانی دا) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پروژی قیامه ندا ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له وه ی ئه وان تیندا جیاواز بوون ﴿أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ﴾ ئایا (رینگای راست) پروون نه بو ته وه بویان ﴿كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ﴾ که ئیمه پیش ئه مان زور گهل و نه ته وه مان له ناو بردووه ﴿يَسْتَوُونَ فِي مَسْكِهُمْ﴾ ئه مان (بی باوهرانی مه ککه) به شوین و خانووه (ویران کراوه) کانی ئه واندایهاتوو چو ده که ن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به راستی له (تیاجوونی) ئه واندایه چند به لگه ی گهوره هیهه ﴿أَفَلَا يَسْمَعُونَ﴾ ده ی ئایا ئه وانه (نهو راستیانه) نابستن ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ئایا نابین و نازانن ﴿أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ﴾ که ئیمه ئاو ده نیرین بؤ زهوی ووشکی بی پرووهك ﴿فَنُخْرِجُ بِهِمْ رَعًا﴾ ئه مجا به هو ی ئه و (ئاو وه) کشتو کال و گزو گیا ده روینین ﴿تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ﴾ که ئازله یان لئی ده له وه ری و خوشیان لئی ده خو ن ﴿أَفَلَا يَبْصُرُونَ﴾ ده ی ئایا ئه وانه نابینن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ﴾ و ه (بی باوهرانی مه ککه به موسلمانان) ده لین ئه م حو کم و بریار دانی قیامه ته، که ی ده بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئه گهر ئیوه راستگون ﴿قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ﴾ (ئه ی موحه ممه د) بلی پروژی بریار دانی قیامه ت باوهر هینان سوود ناگه یه نیت به وانه ی بی باوهر بوون له دونیادا ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ و مؤله تیشیان بی نادری ﴿فَاعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ جا (ئه ی موحه ممه د) پروویان لئی وهر گیره و گو ییان مه ده ری ﴿وَأَنْتَظِرُ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ﴾ و ه تو چاوهروانی بکه بینگومان ئه وانش چاوهروانن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ
 اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝^١ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ
 مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝^٢ وَتَوَكَّلْ
 عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝^٣ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ
 قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهَرُونَ
 مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ
 بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ۝^٤
 أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ
 فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا
 أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ
 غَفُورًا رَّحِيمًا ۝^٥ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ
 وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
 فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن تَفْعَلُوا إِلَىٰ
 أَوْلِيَائِكُمْ مَّعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝^٦

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ (به‌رده‌وام) له‌خوا بترسه ﴿وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ به‌گویی کافران و دوو‌پروه‌کان مه‌که ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بیگومان‌خوا زانای کار به‌جیه
 ﴿وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌شویئن نه‌وه بکه‌وه که له‌په‌روردگار ته‌وه وه‌حیت بو‌کراوه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ يَمَّا تَعْمَلُونَ حَبِيرًا﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾
 پشت هه‌ر به‌خوا به‌سته ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وه‌خوا به‌سه‌پاریزه‌ر بیت ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ﴾
 خوا دای نه‌ناوه بو‌هیچ پیاویک (ئاده‌میبه‌ک) ﴿مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ﴾ دوو دل له‌ناوسنگیدا
 ﴿وَمَا جَعَلَ أَرْزَاقَكُمْ أُنْثَىٰ﴾ وه‌(خوا) نه‌وه‌هاوسه‌رانه‌تانی نه‌کردوته ﴿ظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ دایکتان
 که (ظهار) یان له‌گه‌ل ده‌که‌ن (بیان ده‌لین ئیوه وه‌ک پشتی دایکمان وان بو‌ئیمه) ﴿وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ﴾
 أَبْنَاءَكُمْ ﴿وه‌خوا به‌کور کراوه‌کانتانی نه‌کردوته کور‌تان ﴿ذَلِكَ قَوْلُكُم بِأَفْوَاهِكُمْ﴾ نه‌وه‌قسه‌ی سه‌ر
 زاره‌کی تانه ﴿وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ﴾ خواش ووته‌ی راست ده‌لی ﴿وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ﴾ هه‌ر نه‌ویش
 ریتموونی (خه‌لک) ده‌کات بو‌ریگای راست ﴿أَدْعَوْهُمْ لِآبَائِهِمْ﴾ (نه‌وه به‌کور کراوانه) به‌ناوی
 باوکیانه‌وه بانگیان بکه‌ن ﴿هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ نه‌وه‌راسته‌ر به‌لای خواوه ﴿فَإِنْ لَرْتَعَاؤُاْ أَبْنَاءَهُمْ﴾ نه‌مجا
 نه‌گه‌ر باوکیان نه‌ناسن (تابه‌ناویانه‌وه بانگیان بکه‌ن) ﴿فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ﴾ نه‌وانه برای ثابنی
 و دوست و خوشه‌ویستانتان ﴿وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ﴾ هیچ گونا‌هینکتان له‌سه‌رنی به
 له‌و (بانگ کردنه‌دا) که به‌نه‌زاین گوتیتان (پیش هاتنی نه‌م ئایه‌ته) ﴿وَلَا كُنْ مَاعْتَدَتٌ قُلُوبُكُمْ﴾
 به‌لام (گونا‌ه‌بار ده‌بن) نه‌گه‌ر به‌دل و به‌ده‌س نه‌نفه‌ست بیکه‌ن ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه‌خوا
 لیسورده‌ی میهره‌بانه ﴿الَّذِينَ أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ پیغه‌مبه‌ر ﷺ له‌خودی بر‌واداران بو
 خویان له‌پیشتره ﴿وَأَزْوَاجُهُ وَأُمَّهَاتُهُمْ﴾ خیزانه‌کانیشی دایکی باوه‌ر داران ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ و نه‌وانه‌ی
 (به‌نه‌سه‌ب) خزمی به‌کترن (نه‌گه‌ر موسلمان بن) ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له‌قورئانی خودا
 بویه‌کتری له‌پیشترن (میرات له‌به‌کتر به‌رن) ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ﴾ له‌ئیمانداران و کوچه‌ران
 (که خزم نین) ﴿إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَيْنِ أُولِيَاكُمْ مَعْرُوفًا﴾ مه‌گه‌ر خوتان چاکه‌یه‌ک (به‌خشین یا وه‌سیتی) بو
 دوست و خوشه‌ویستانتان بکه‌ن ﴿كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ نه‌و بر‌پاره له‌قورئان (یان له‌لوح

المحفوظ دا) نوسراوه ﴿۱﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾
لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا
﴿٨﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَكُمْ
جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا
زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ
مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ
مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ
إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثَمَّ سُبُلُ الْفِتْنَةِ
لَا تَوَّاهَا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا
اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤْلُونَ إِلَّا دُبُرَهُمْ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ بیریان بخه‌روهه) کاتی که په‌یمانمان وه‌ر گرت له‌ پیغه‌مبه‌ران ﴿وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ هه‌روه‌ها له‌ تو و له‌ نوح و له‌ ئیبراهیم و له‌ موسا و له‌ عیسی‌ کوری مه‌ریهم ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾ وه‌ له‌ هه‌موویان په‌یمانی به‌هیز و به‌تو مان وه‌ر گرت ﴿لَيْسَ الصَّدَقَاتُ فِي عَنَصِدِهِمْ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی (خوا) پر سیار له‌راست گویان بکات ده‌رباره‌ی راستییان ﴿وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ و سزای پر ئیش و ئازاریشی ئاماده‌ کردوه‌ بۆ بی‌ باوه‌ران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ باوه‌رتان هیناوه‌ ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیر له‌ چاکه‌ و نیعمه‌تی خوا بکه‌نه‌وه‌ به‌سه‌رتانه‌وه‌ ﴿إِذْ جَاءَتْكَ جُودٌ﴾ کاتی له‌ شکرینکی زۆرتان بۆ هات (له‌ جه‌نگی خه‌نده‌قدا) ﴿فَازْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا﴾ ئه‌مجا ئیمه‌ بابه‌ کی به‌هیز مان بۆ ناردن ﴿وَجُودًا لَّا تَرْضَاهَا﴾ و له‌ شکری (فریشته‌ش) که‌ ئیوه‌ نه‌تان بینین ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَاتَعُمُونَ بَصِيرًا﴾ وه‌ خوا به‌وه‌ی ئیوه‌ ده‌یکه‌ن بینایه‌ ﴿إِذْ جَاءَتْكُمْ مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ کاتی (بی‌ باوه‌ران) هیزشیان بۆ هینان له‌ سه‌رووتانه‌وه‌ و له‌ خوارتانه‌وه‌ (چوار ده‌وری مه‌دینه‌یان گرت) ﴿وَإِذْ رَاغَبَ الْأَبْصَرُ﴾ وه‌ چاوه‌کان ئه‌بله‌ق بوون ﴿وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ﴾ و دله‌کان (له‌ ترسا) گه‌شیتبوونه‌ گه‌روو ﴿وَتَطَنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا﴾ و گومانی جوړ به‌ جوړتان به‌ خوا ده‌برد ﴿هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ له‌ویدا ئیمانداران نا‌قی کرانه‌وه‌ ﴿وَرُلُّوا زُلْزِلًا أَلَسْتُمْ بِذِيكُمُ الَّذِينَ كَفَرْتُمْ﴾ و له‌ پراوه‌شیران به‌ پراوه‌شان‌دینکی توند ﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ (بیر بکه‌نه‌وه‌) کاتیک دوو پرووه‌کان و ئه‌وانه‌ی له‌ دل‌باندا نه‌خو‌شی هه‌بوو و وتیان ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا﴾ خواو پیغه‌مبه‌ره‌ که‌ی بی‌جگه‌ له‌ ته‌فره‌دان هیچ به‌لئیتکیان پی‌ نه‌داین ﴿وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ﴾ وه‌ کاتی ده‌سته‌یه‌ له‌و (دوو پرووانه‌) و وتیان: ﴿يَا أَهْلَ يَرْبَ لَا مَقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا﴾ ئه‌ی دانیش‌توانی مه‌دینه‌ ئیره‌ جیی مانه‌و تان نی‌ به‌ ده‌ی بگه‌رپنه‌وه‌ ﴿وَيَسْتَنْذِنُ فِرْقٌ مِّنْهُمْ النَّارَ﴾ وه‌ کۆمه‌لی‌ تر له‌ وان مۆله‌تی گه‌رپانه‌وه‌ له‌ پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌خوازن ﴿يَقُولُونَ إِنَّا بَنُوْنَا عَوْرَةً﴾ ده‌یان ووت: خانووه‌ کانمان بی‌ پاریزه‌ر و پرووت و که‌لیناویه‌ ﴿وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ﴾ له‌ کاتیکدا واش نه‌بوو (که‌ده‌یان ووت) ﴿إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا﴾ ئه‌وان ته‌نها مه‌به‌ستیان هه‌له‌هاتن بوو (له‌ جه‌هاد کردن) ﴿وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا﴾ وه‌ ئه‌ گه‌ر هیزش به‌هیزابه‌ته‌ سه‌ریان له‌ هه‌موو لایه‌ کی (مه‌دینه‌) وه‌ ﴿ثُمَّ سُبُحَاؤُا لِّفَتَنَ لَا تَوَّهَا﴾ ئه‌مجا داوای کافر بوون و جه‌نگ کردنیان لی‌ بکرایه‌ (دژ به‌تو ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) داوا که‌یان به‌جی ده‌هینا (و به‌ گویان ده‌کردن) ﴿وَمَا تَلَّكُمُوهَا إِلَّا يَبِيرًا﴾ وه‌ ئه‌م داوایان دوانه‌ده‌خست ماوه‌به‌ کی که‌م نه‌بی‌ت ﴿وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا﴾ الله‌ من قبل ﴿بِئْگومان ئه‌وانه‌ له‌پیش ئه‌م (پرواوه‌) په‌یمانیان به‌ خوا دا‌بوو ﴿لَا يُولُونِ الْأَدْبَرَ﴾ که‌ (له‌ غه‌زا‌دا) پشت هه‌لناکه‌ن و پاناکه‌ن ﴿وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا﴾ وه‌ په‌یمانی درا به‌ خوا (خواه‌نه‌ که‌ی) لپیر سراو ده‌بی ﴿

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا
 لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ
 إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
 لِإِخْوَانِهِمْ هَلْمْ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾ أَشِحَّةً
 عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ
 كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
 بِاللِّسَانِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ
 اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ يَحْسَبُونَ
 الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوِ انَّهُمْ
 بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ
 مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
 لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾
 وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
 وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ
 قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿١٣﴾ لِيَجْزِيَ
 اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ
 يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
 الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿١٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُواهُمْ مِّنْ
 أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
 فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿١٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ
 وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿١٧﴾ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَرْوَاحِكُمْ إِن كُنْتُمْ تَرِيدُونَ
 الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُمْ وَأُسْرِحْكُمْ
 سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ تَرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ
 الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِنْكُمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
 يَذَسَاءُ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُم بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضْلَعُ
 لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

﴿فَإِنَّ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ﴾ له‌ناو باوهر داران دا پیاوانیک هه‌ن ﴿صَدَقُوا مَاعَهْدُوا لِلَّهِ عَلَيْهِ﴾ راستیان کرد له‌گه‌ل
 نه‌و په‌یمان‌ه‌ی که‌دابیوان به‌خوا ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ﴾ نه‌مجا‌هه‌ندیکیان نه‌زرو به‌لئی خوی به‌جی هیناو
 (شه‌هید بوو) ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ﴾ هه‌ندیکیشیان چاوهر وانن (وهیشتا له‌ژیان‌دان) ﴿وَمَا بَدَلُوا أَجْرًا﴾ هیچ
 گورانیکیان (له‌به‌لئی خویان‌دا) نه‌کردوه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ﴾ بوئه‌وه‌ی (خوا) پاداشتی
 راست گویان بداته‌وه به‌هوی راستی به‌کیانه‌وه ﴿وَيُعَذِّبُ الْمُتَفَقِّهِينَ إِنْ شَاءَ﴾ وه‌سزای دوو پرووه‌کان
 بدات نه‌گه‌ر بیه‌ویت ﴿أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ یان ته‌وبه‌یان لی گیرا کات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بیگومان
 خوالیورده‌ی میهره‌بانه ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ﴾ وه‌خوا کافره‌کانی (قوره‌یش که‌له‌شکریان
 هیتابوو بو سهر مه‌دینه) گه‌رانده‌وه به‌رق و مه‌راقه‌وه (بو ولاتی خویان) ﴿لَرَبِّ الْوَاحِدِ﴾ هیچ خیر و
 ناواتیکیان (له‌ناوبردنی ئیمانداران) ده‌ست نه‌که‌وت ﴿وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ﴾ خوائیمان دارانی
 له‌جه‌نگ پاراست (به‌هوی بای توند و فریشته‌وه کافرانی پرژو بلاو کرد) ﴿وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا﴾ وه‌خوا
 هه‌میشه به‌هیزی به‌ده‌سه‌لانه ﴿وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به‌نی قوره‌یزه) که‌پشتگیری
 ئه‌وان (قوره‌یش و غه‌طفان) یان کرد خوی گه‌وره هینانیه خواره‌وه ﴿مِنْ صِيَاحِهِمْ﴾ له‌قه‌لاکانیان
 ﴿وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌ترسی خسته‌ناو دلپانه‌وه ﴿فَرِيقًا تَقْتُلُونَ﴾ کومه‌لیکیان ده‌کوژن
 ﴿وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا﴾ وه‌کومه‌لیکی تریان به‌دیل ده‌گرن ﴿وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ (دوای
 تیاچوونی ئه‌وان خوا) زه‌وی و خانوو سامانی ئه‌وانی دا به‌ئیوه ﴿وَأَرْضًا لَّا تَطْغَوْهَا﴾ هه‌روه‌ها زه‌وی
 یه‌کیش که‌پیشان پیانه‌نابوو ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ وه‌خوا به‌سهر هه‌موو شیکدا به‌نوانایه ﴿يُنَازِلُهَا السَّمَاءَ فَلَازُوحٍ﴾ ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ به‌خیزانه‌کانت بلی ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهَا﴾
 نه‌گه‌ر ئیوه ژبانی دنیا و رازاوه‌ی ئه‌وتان ده‌وی ﴿فَتَعَالَىٰ أُمْتِعُكُمْ﴾ ده‌ی هه‌مووتان وهرن موته‌تان
 بئ بدم (موته‌ باره و شتومه‌کیکه‌ده‌دریته‌نافره‌تی ته‌لاق دراو) ﴿وَأَسْرَحَكُمْ سَرَاحًا جَمِيلًا﴾ وه‌ته‌لاقتان
 بدم به‌ته‌لاق دانیکی چاک و بئ زیان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر ئیوه
 خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی و پاداشتی رۆژی دوایی تان ده‌وی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ أََعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مَنَاجِدَ﴾ نه‌وه بیگومان
 خوا ناماده‌ی کردوه بو چاکه‌کاران له‌ئیوه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه‌وره ﴿يَنسَاءُ النَّبِيَّ﴾ ئه‌ی
 خیزانه‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿مَنْ يَأْتِ مِنْكُمْ بِفَجَسَةٍ مُّبِينَةٍ﴾ هه‌ر کام له‌ئیوه گونا‌هیک‌ی گه‌وره بکات
 ﴿يُضَعَفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ﴾ سزای بو دوو به‌را‌به‌ر ده‌کریته‌وه به‌دوو قاتی (خه‌لکی تر) ﴿وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه‌ئهم کاره‌ش بو خوا ئاسانه ﴿۳۱﴾

* وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا ثَوَّتْهَا
 أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٢١﴾ يَدْنَسَاءَ النَّبِيِّ
 لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ أَتَقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
 فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقَلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٢٢﴾ وَقَرْنَ
 فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ
 الصَّلَاةَ وَءَاتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
 تَطْهِيرًا ﴿٢٣﴾ وَأَذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ
 آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٢٤﴾
 إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَالْقَنَاتِينَ وَالْقَنَاتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
 وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
 وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ
 فُرُوجَهُمَ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
 وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٥﴾

﴿وَمَنْ يَفْعَلْ مِنْكُمْ لَلَّهِ وَرَسُولَهُ﴾ (ئهی خیزانه کانی پیغمبر ﷺ) همر کام له ئیوه له سهر گویرایه لی خواو پیغمبره که ی به رده وام بیت ﴿وَعَمَلْ صَالِحًا﴾ وه کرده وی چاکیش بکات ﴿وَلَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ﴾ دوو جار پاداشتی پی دده دین ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمَا فَكْرًا﴾ وه روزیه کی چاک و خوشمان بو ناماده کردووه (له به هشت دا) ﴿يَكْسِبُ آلَتَيْ﴾ ئهی ژنانی پیغمبر ﷺ ﴿لَسْتَ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ﴾ ئیوه وهک هیچ یهک له ئافره تانی دیکه نین ﴿إِنْ تَقَتَيْنِ﴾ ئه گهر خوتان بپاریزن و له خواو بترسن ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ﴾ که واته به خه مزه و ناز وه قسه مه که ن (وهک ئافره تانی ره وشت نرم) ﴿فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ﴾ نه وه کو ئه وه ی که دلی نه خو شه (دهرون نرمه) نیازی خراب بکات ﴿وَقُلْ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾ (که واته) قسه ی چاک و به جی بکه ن ﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه له ماله کانی خوتاندا بمیننه وه ﴿وَلَا تَخْرُجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى﴾ وه زینت و جوانی خوتان دهرمه خه ن (له ناو خه لکی نامه حره مدا) وه کو خودهر خستنی ئافره تانی سهرده می نه فامی یه که م (پیش ئیسلام) ﴿وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ﴾ نویژ بکه ن و زه کات بدنه ﴿وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گویرایه لی خواو پیغمبره که ی بکه ن ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به راستی خواو ده به ویت ﴿لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ ئهی ئال و به یتی (پیغمبر ﷺ) همر جو ره پیسی و گونا هیک له ئیوه دوو ربخاته وه ﴿وَيُطَهِّرَ كَلِمَاتِهِمَا﴾ و پاک و خاویتتان بکاته وه به ته و او ی ﴿وَأَذْكُرْتَ مَا يَشْكُرُ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه بیر بکه نه وه له وه ی ده خو یت ریت له ماله کاتاندا ﴿مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ﴾ له ئایه ته کانی خواو دانایی (فه رموده کانی پیغمبر ﷺ) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا﴾ به راستی خوا ووردینی ئاگاداره ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾ به راستی پیاوه و مسلمانه کان و ئافره ته و مسلمانه کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه پیاوه باوه رداره کان و ئافره ته باوه رداره کان ﴿وَالْقَاتِنِينَ وَالْقَاتِنَاتِ﴾ و پیاوانی هه میشه گویرایه ل و ئافره تانی هه میشه گویرایه ل ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاوه راست گوکان و ئافره ته راست گوکان ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاوان و ئافره تانی خوگر و به ئارام ﴿وَالْحَشِيعِينَ وَالْحَشِيعَاتِ﴾ وه پیاوانی له خواو ترس و ژنانی له خواو ترس ﴿وَالْمُنْصِدِقِينَ وَالْمُنْصِدِقَاتِ﴾ و پیاوان و ئافره تانی به خشنده ﴿وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ﴾ و پیاوان و ئافره تانی پوزوه وان ﴿وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ﴾ پیاوان و ئافره تانی داوین پاک ﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ﴾ پیاوانی که زور یادی خوا ده که ن و ئافره تانی که زور یادی خوا ده که ن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ خوا ناماده ی کردووه بو هه موویان ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ لینخو شبوون و پاداشتی گه و ره ﴿٢٥﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ وَسُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ﴿٤٠﴾ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤١﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤٢﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٣﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٤﴾

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ﴾ بۆ هیچ پیاوو ئافره تیکی باوه دار نییه ﴿إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا﴾ کاتی خواو پیغمبره که ی بریاری هر کاریکیان دا ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِزْيَانَةُ مِنْ أَمْرِهِ﴾ (بویان نی یه) که سه رپشک بن له کاره که یاندا ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه هر که سهر پینچی خواو پیغمبره که ی بکات ﴿فَقَدْ صَلَّ صَلَاتُ مِائَتَةٍ﴾ نه وه به راستی گومرا بووه به گومرا بونیکی ئاشکرا ﴿وَإِذَا تَقُولُ لَلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ﴾ (بیربکه ره وه) کاتیک ده توت به که سینک (زهیدی کورپی حارپه) که خواو نیعمه تی به سه ردا رپشبوو، تویش چاکه ت له گه لدا کردبوو (به نازاد کردنی و په روه رده کردنی) ﴿أَمْسِكَ عَلَيْكَ رَجُلٌ﴾ خیزانت (زهینه ب) لای خوت را گره و بیهنله وه ﴿وَأَتَى اللَّهَ﴾ وه له خواو بترسه ﴿وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ﴾ له دلی خوتدا شتیک ده شارپه وه که خواو ئاشکرای ده کات ﴿وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ﴾ وه له (فسه ی) خه لک ده ترسی له کاتیکدا خواو شیاو تره که لینی بترسی ﴿فَلَمَّا قَضَىٰ رَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا﴾ نه مجا کاتی زهید پنیوستی به (زهینه ب) نه ما و ته لا قیدا ﴿رَوَّجَتْكُمَا﴾ نیمه (زهینه ب) مان لی ماره کردیت ﴿لِيَكُنْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ﴾ بۆ نه وه ی هیچ نارپه حه تی (وتاوانی) نه بیت له سه ر ئیمانداران ﴿فِي أَزْوَاجٍ أَذْعَبَ أَيْهَةٍ﴾ له (ماره کردنی) ژنانی به کور کراوه کانیدا ﴿إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا﴾ کاتی پنیوستیان پیمان نه ماو ته لا قیان دان ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ وه فه رمانی خواو (به ماره کردنی زهینه ب بۆت) دراوه و براوه یه ﴿مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ﴾ هیچ نارپه حه تی (تاوان) یتک له سه ر پیغمبره ﴿فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ﴾ له (ماره کردنی زهینه ب) که خواو بریاری داوه بوی ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ باوو سونه ت ورینگای (دانراوی) خوابه ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له ناو پیغمبره رانی له مه و پشدا ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا﴾ وه فه رمانی خواو بریاریکی براوه یه (وده بیت جی به جی بکرت) ﴿الَّذِينَ يُلَاقُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ﴾ که سانی که په یامه کانی خواو راده گه یه نن ﴿وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ وه له (خوا) ده ترسن و بیجگه له خواو له که سی تر ناترسن ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ خواو به سه که چاودیر و لپیر سره وه بیت ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ موحه مه د ﷺ باوکی هیچ یه که له پیاوه کانتان نیه (نه زهیدی کورپی حارپه و نه هیچ که سینک تر) ﴿وَلَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّينَ﴾ به لکو نه و نیرداری خواو کوئا هه مینی پیغمبره رانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ وه خواو به هه موو شتیک زانایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه ی نه وانه ی باوه رتان هتاوه ﴿أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ زور یادی خواو بکن ﴿وَسَيُخَوِّذُكُمْ بِكَرَّةٍ وَأَصِيلًا﴾ به پاکی یادی خواو بکن به به یانبان و ئیواراندا ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ﴾ نه و زاتیکه به زه یی خوی ده رزینی به سه رتاندا ﴿وَمَلَائِكُهُ﴾ و فرشته کانی داوای لیوردنتان بۆ ده که ن ﴿لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ به و هو یه وه (خوا) له تاریکی یه کانه وه ده رتان دینی به ره و نوو رو و نو ناکی (ئیمان و ئیسلام) ﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ وه خواو به به زه یه به ئیمانداران ﴿۱۳﴾

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾ يَأْتِيهَا
النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا
إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ
مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تَطْعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا
فَتَتَّبِعُوهُنَّ وَسِرَّجُوهُنَّ سِرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَأْتِيهَا النَّبِيُّ
إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عِمَّتِكَ وَبَنَاتِ
وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً
مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ قُلْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٠﴾

﴿يَحْيِيهِمْ يَوْمَ يَقُولُ اللَّهُ رَبِّكَ﴾ رُؤُوسِكَ باوه‌رداران ده‌گه‌نه خزمهت ئەو (خوا) به‌خیر هاتنیان به (ووشه‌ی) سه‌لامه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا﴾ وه خوا پاداشتی چاکی بۆ ئاماده کردون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ ئە‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ بینگومان ئیمه تۆمان نار دووه (بۆ خه‌لکی) ﴿شَهِيدًا وَبَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ به‌شایهت و مژده‌ده‌رو ترسیته‌ر ﴿وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ﴾ و به‌بانگ‌خواز بۆ (رینگه‌ی) خوا به‌فه‌رمانی ئەو ﴿وَسِرَاجًا مُنِيرًا﴾ و چرایه‌کی پرووناک که‌ره‌وه ﴿وَنَشِيرَ الْمُؤْمِنِينَ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ وه مژده‌بدە به‌ئیمانداران که‌بینگومان بۆ ئەوان هه‌یه ﴿مَنْ اللَّهُ فَضْلًا كَرِيمًا﴾ به‌هره‌و به‌خششیکی گه‌وره له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَلَا تُطِيعُوا الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ گوێرایه‌لی کافران و دوو پرووان مه‌که ﴿وَدَعِ أَذْنَهُمْ﴾ گوێ مه‌ده به‌ئازار دانی ئەوان (بۆ تو) ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت هه‌ر به‌خوا بیه‌سته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وه خوا به‌سه که‌بشتیوان بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئەوانه‌ی که‌باوه‌رتان هیتاوه ﴿إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ کاتی ئافره‌تانی ئیمانداران ماره‌کرد ﴿ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ﴾ له‌باشان له‌پیش ئەوه‌ی بچه‌ن لایان ته‌لاقتان دان ﴿فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدُوٍّ تَعْتُدُوهُنَّ﴾ ئەوه له‌سه‌ریان نییه بۆ ئیوه هیچ عیده‌یه‌ک هه‌لزمین ﴿فَتَتَّعَوْهُنَّ وَسَرَحُوهُنَّ﴾ که‌واته موعه‌یان (پوشاک و نوین بۆ دل‌خۆشیان) بده‌نی و ته‌لاقیان بده‌ن ﴿سَرَاحًا جَمِيلًا﴾ به‌ته‌لاقدانیکی جوان و رینگ و پینگ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ﴾ ئە‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ بینگومان ئیمه‌حه‌لا‌لمان کرد بۆ تو ﴿أَزْوَاجَ النَّبِيِّاتِ أَتَيْتَ أَجُورَهُنَّ﴾ ئەو هاوسه‌رانه‌ت که‌ماره‌یت پی داوون ﴿وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَمِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ هه‌روه‌ها ئەو که‌نیزه‌کانه‌ی که‌خوا ده‌ستی تۆی خستن (به‌هۆی زāl بوونت به‌سه‌ر کافراندا) ﴿وَبَنَاتِ عِمْرَانَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ﴾ و (بۆمان چه‌لال کردویت) کچانی مامت و کچانی پورت (خوشکی باوکت) ﴿وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ﴾ و کچانی خالت و کچانی پورت (خوشکی دایکت) ﴿الَّتِي هَاجَرَكَ مَعَكَ﴾ ئەوانه‌ی که‌کۆچیان کرد له‌گه‌لت ﴿وَأُمَرَاءَ مُؤْمِنَةٍ إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ﴾ هه‌روه‌ها ئافره‌تیکی ئیماندار ئە‌گه‌ر خۆی به‌خشی به‌پیغه‌مبه‌ر (به‌بی ماره‌یی) ﴿إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا﴾ ئە‌گه‌ر پیغه‌مبه‌ر ﷺ ووستی ماره‌ی بکات ﴿خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (ئه‌مه‌یان) ته‌نیا بۆ تو دروسته به‌جیا له‌ئیماندارانی تر ﴿فَدَعَلْنَا مَا قَرَضَا عَلَيْهِمْ﴾ به‌راستی ئیمه‌ده‌زانین چیمان پنیوست کردووه له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿فَإِنْ أَرْوَجَهُمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَنُهُمْ﴾ ده‌رباره‌ی هاوسه‌رکانیان و که‌نیزه‌که‌کانیان ﴿لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ﴾ له‌به‌ر ئەوه‌ی هیچ له‌لات زه‌حمه‌ت و گران نه‌بی (که‌شتانیکت به‌جیا له‌موسلمانان بۆ دروسته) ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا لی‌پورده‌ی میهره‌بانه ﴿

* تَرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤَيِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمِنْ أَبْتَغَيْتَ
 مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَأَ عَيْنُهَا
 وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
 مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ
 النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
 حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
 إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَظِيرٍ إِنَّهُ وَلَئِنْ
 إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِفِينَ
 لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ
 وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ
 مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ
 وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ
 مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾
 إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ خَفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

﴿تُخْرِجِي مَنْ نَسَاءُ مِنْهُنَّ﴾ (ئە ی مو حە مە د ﷺ) سەرە ی) ھەریە کێک لە خێزانە کانت و ویست دوا ی بخە
 ﴿وَتُخْرِجِي إِلَيْكَ مَنْ نَسَاءُ﴾ و ھەریە کێ لە و انت و ویست (بێشی بخەو) بیهێنە بۆ لای خۆت ﴿وَمِنْ أَتْبَعَتْ
 وَمَنْ عَزَلَتْ﴾ و ھەر کامت بویت (بیتە لات) لە و انە ی بەر کە نارت کرد و ون لە و ەو پێش ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ﴾
 هیچ گوناھێکت لە سەر نییە ﴿ذَلِكَ أَذَقْنَا أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ﴾ ئە و (سەر بێشک کردنە) نزیک ترە کە چا و
 دلایانی پێ گەش بیتە و ە ﴿وَلَا يَخْزَنَ﴾ و خە فەت نە خۆن ﴿وَيَرْضَيْنَ بِمَاءِ آيَتِهِنَّ كُفُوهً﴾ و ھەموویان
 رازی بن بە و ە ی کە بیت دا و ون ﴿وَاللَّهُ يَكْفِي مَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ و ە خوا دە زانی بە و ە ی کە لە دل تاندا یە
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا﴾ و ە خوا زانی لە سەر خۆ یە ﴿لَا يَحِلُّ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدُ﴾ دوا ی ئە مانە
 (کە ھا و سەر تەن) هیچ ئا فرە تێکت بۆ حە لال نییە ﴿وَلَا أَنْ تَبْدُلِي بِهِنَ مِنْ أَوْجٍ﴾ و ناشتوانی بیان
 گۆری بە ھا و سەرانی تر ﴿وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ﴾ ھەر چە ندە بە جوانیان سەر سام بیت (رێک و پێکیان
 سەر نە جت رابکێشی) ﴿إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ﴾ مە گەر و ە کە نێزە ک بیتە خوا و ە نی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ رَقِيبًا﴾ و ە خوا بە سەر ھە موو شتێکدا چا و دێرە ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئە و انە ی با و ە ر تان
 ھێنا و ە ﴿لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ آلِيٍّ﴾ مە چنە ژ و و ر ە و ە بۆ مالا کانی پیغە م بەر ﷺ ﴿إِلَّا أَنْ يُدْعِيَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ﴾
 مە گەر رێگە تان پێ بدری بۆ نان خوار دتێک ﴿غَيْرَ نَظَرٍ فِيهِ﴾ بێ ئە و ە ی چا و ە ر وانی پێگە یشتنی
 بکەن ﴿وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا﴾ بە لام ئە گەر بانگ کران (بۆ نان خوار دن) ئە و سا پر و نە ژ و و ر ە و ە
 ﴿فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَبِرُوا﴾ ئە مجا ئە گەر خوار دنە کە تان خوار د بلا و ە ی لی بکەن ﴿وَلَا مُسْتَقْسِمِينَ لِحَدِيثٍ﴾
 و ە مە میننە و ە بۆ قسە کردن ﴿إِنْ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي آلِيَّ﴾ چونکە بە راستی ئە و (مانە و ە تان) ئازاری پیغە م بەر
 (ﷺ) دە دات ﴿فَيَسْتَحْيَ مِنْكُمْ﴾ ئە و یش شەرم دە کات لیتان (کە بێ دە نگە) ﴿وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيَ مِنَ الْحَقِّ﴾
 بە لام خوا لە (ووتنی) ھە ق شەرم نا کات ﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا﴾ و ە ھەر کاتی دا وای شتێکی نا و مال تان
 کرد لە (ھا و سەر ە کانی پیغە م بەر ﷺ) ﴿فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾ ئە و ە لە پشتی پە رد و ە لییان دا واکەن
 ﴿ذَلِكَ لَكُمْ أَظْهَرُ لِقَائِكُمْ وَقُلُوبُهُنَّ﴾ ئە و (شێ و ە دا واکەن) تان خا و ین ترە بۆ دلی ئێ و ە و ئە و انیش
 ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْوَ أَرْسُولَ اللَّهِ﴾ بە هیچ شێ و ە یە بۆ ئێ و ە دروست نی یە ئازاری (دلی) پیغە م بەری
 خوا بدەن ﴿وَلَا أَنْ تَكُونُوا أَزْوَاجَهُمْ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا﴾ و ە ھەر گیز نابێ خێزانە کانی پاش خۆ ی مارە بکەن
 ﴿إِنْ ذَلِكُمْ﴾ بە راستی ئە و (ئازاردانی دل و مارە کردنە) تان ﴿كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا﴾ بە لای خوا و ە
 (گوناھیکی) زۆر گە و ر ە یە ﴿إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا﴾ ئە گەر ھەر شتێک ئا شکر ا بکەن (بیلین) ﴿أَوْ خَفَوْهُ﴾
 یا بیشار نە و ە (لە دل تاندا) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ ئە و ە بە راستی خوا زانیە بە ھە موو شتێک ﴿٥١﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيءِ آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا
 أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُهُنَّ ۖ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا
 ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
 مُهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ
 مَا كُتِبَ سَبُوحًا فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٨﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
 يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يَعْرِفْنَ فَلَا
 يُؤْذِينَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾ *لَيْنَ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنْفِقُونَ
 وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ
 لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ
 أَيْمًا تُقْفُوا أَخْذُوا وَقْتِكُمْ لِقَائِهِ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي
 الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦١﴾

﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ (هاوسه رانی پیغه مبه ر) هیچ گونا هیکیان له سهر نییه ﴿فِيءَ آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ﴾ (نه گهر بی حیجاب بن) لای باوکیان و کورانیان و برکانیان ﴿وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِمْ﴾ وبرا زاکانیان و خوشکه زاکانیان ﴿وَلَا سَيَّاهِينَ وَلَا مَمْلُوكَاتٍ أَيْمَنُوهُنَّ﴾ و لای ثافره تانی هاودینیان و لای غولام و که نیزیانی خویمان ﴿وَأَتَقَبَّرَاتٍ لِلَّهِ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به راستی خوا چاودیترو ناگاداره به سهر هه موو شتی کدا ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ رُصُلُونَ عَلَى النَّبِيِّ﴾ به راستی خوا و فریشته کانی سه لاوات ددهن له سهر پیغه مبه ر ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئه ی ئه وانیه کی باوه رتان هیناوه ﴿صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ ئیهوش سه لاوات و سه لامی زوری له سهر بدنه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به راستی که سانی که ئازاری خوا و پیغه مبه ره که ی ددهن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ خوا نه فرینی لی کردوون له دونیا و له دوا و پورژدا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا﴾ وه سزای ریسوا که ری بو ئاماده کردون ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه که سانی که ئازاری پیاوان و ثافره تانی ئیماندار ئه دهن ﴿بِغَيْرِ مَا كُتِبَ لَهُ﴾ بی ئه وه ی هیچ تاوانیکیان کرد بیت ﴿فَقَدْ أَحْصُوا بُهْتَانَهُمْ إِنَّهُمْ مُّسِيءَاتٍ﴾ ئه وه به راستی ئه وان به بوهتان و تاوانیکی ئاشکرابان گرتوته ئه ستو ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ﴾ ئه ی پیغه مبه ر ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ بِهِ هَاوَسَرَانَتْ﴾ ﴿وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و به کچانت و به ثافره تانی بر واداران ﴿يُذَنِّبْنَ عَلَيْهِنَ مِنْ جَلْبَابٍ﴾ با عابا و بالا پو شه کانیان بدنه به سهر خویناندا (خویمان و جوانیانی بی داپوشن) ﴿ذَٰلِكَ أَذَىٰ أَن يُعْرِضَ﴾ ئه وه نزیکتره بناسرین (به داوین پاک) ﴿فَلَا يُؤْذِنَنَّ﴾ تا به هویه وه ئازار نه درین ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا لینه خوشبووی میهره بانه ﴿لَٰئِن لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ﴾ به راستی ئه گهر کوتایی نه هینن دوو پرووان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وه که سانیکی له دلیاندا نه خوشی هیه ﴿وَالْمَرْجُفُونَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ و پرو پا گه نده چیه کان له مه دینه دا ﴿لَنُغَرِّقَنَّ بِهِمْ﴾ ئیمه تو هان ددهین (به جهنگ کردن) له دریان ﴿ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا﴾ پاشان ماویه کی که م نه بی (له مه دینه دا) در اوسیت نابن (دهر ده کرین) ﴿مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا تَقْتُلُوا﴾ (ئه وانه) نه فرین لی کروون له ههر کوئی بهر ده ست که وتن ﴿أُخِذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا﴾ به دلیل ده گیرین و به کوشتن ده کورزین ﴿سُئِنَّا اللَّهُ﴾ خوا (ئه وه ی کردوه) به سوننهت و باو ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له ناو که سانیکی که پیشتر بوون ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُنَّ اللَّهُ جَزَاءً﴾ ههر گیز باوو سوننهتی خوا گورانی بو نییه ﴿۱۶﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ
لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ
وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ
وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
ءَادَوْا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنسَانُ ۚ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٣﴾

﴿يَسْأَلُ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) خه‌لک پرسیارت لی ده‌که‌ن ده‌باره‌ی (به‌ربا‌بو‌نی) رۆژی دوابی ﴿قُلْ إِنَّمَا عَمَلُهَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلی زاینی (به‌ربا‌بو‌نی) ئەو رۆژه‌ته‌نها لای خوا‌به ﴿وَمَا يَذُرُكَ﴾ تۆ‌جوزانیت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا﴾ له‌وانه‌به‌ رۆژی دوابی نزیک بیت (به‌لام خه‌لک نازانن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ﴾ به‌راستی خوا‌نه‌فرینی له‌بی‌باوه‌ران کردووه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾ و‌ئاگری هه‌لگیرساوی بۆ‌ئاماده‌ کردوون ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تیی‌دا ده‌میتنه‌وه ﴿لَا يَجِدُونَ وَلَا يَأْتِيهِمْ وَلَا يَصِيرُوا﴾ هیچ‌بشتیوان و‌یاری ده‌ده‌ریکیان نیه ﴿يَوْمَ نُفَخُ نُفُوحَهُمْ فِي النَّارِ﴾ رۆژی‌که‌ده‌م و‌چاویان له‌ئاگری دۆزه‌خدا ئەم‌دیوو ئەو‌دیو ده‌کریت ﴿يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا﴾ ده‌لین: خۆز‌گه‌ و‌کاشکای ﴿أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ﴾ گو‌یرایه‌لی خواو گو‌یرایه‌لی پی‌غه‌مبه‌رمان بکر‌دا‌به ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ وه‌ده‌لی: ئه‌ی به‌رو‌ده‌ر‌د‌گ‌ارمان ﴿إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا﴾ به‌راستی ئیمه‌به‌گو‌یی سه‌ران و‌گه‌وره‌کانمان کرد ﴿فَأَصْلَحْنَا السَّبِيلَ﴾ ئیتر له‌پ‌نگای‌راست گو‌م‌رایان کردین ﴿رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ ضَعُفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ ئه‌ی به‌رو‌ده‌ر‌د‌گ‌ارمان دوو به‌ره‌ر سزایان بده ﴿وَأَلْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا﴾ و‌به‌ر نه‌فرینی گه‌وره‌ی خۆتیان بخه‌یت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئەوانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى﴾ وه‌ک ئەو‌که‌سانه‌مه‌بن که‌مووسایان نازاردا (تۆمه‌تیان بۆ‌کرد) ﴿فَبَرَأَ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا﴾ جا‌خوا مووسای پاک کرده‌وه له‌وه‌ی ده‌یان و‌وت ﴿وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً﴾ (مووسا) لای خوا‌پ‌تزو پله‌و‌پایه‌ی هه‌بوو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئەوانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه ﴿انْقَرِاْ اللَّهُ﴾ له‌خوا‌بترسن و‌باریز‌کار بن ﴿وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ و‌قسه‌ی‌راست و‌دروست بکه‌ن ﴿يُضْلِحْ لَكُمْ أَعْمَلَكُمْ﴾ کرده‌وه‌کانتان چاک ده‌کات ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ وله‌تاوانه‌کانتان خۆش ده‌بی ﴿وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و‌هه‌ر که‌س گو‌یرایه‌لی خواو پی‌غه‌مبه‌ره‌که‌ی بکات ﴿فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ ئەوه به‌راستی سه‌رکه‌وتینیکی گه‌وره‌ی به‌ده‌ست هیتاوه ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ﴾ بی‌گومان ئیمه‌سپارده‌مان نیشانی ﴿عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ ئاسمانه‌کان و‌زه‌وی و‌چیاکان دا (هه‌لگرتنی ئەمانه‌تی دینداریمان پ‌ش‌نیار کرد بۆ‌یان) ﴿فَأَيُّنَ أَنْ يَحْمِلَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا﴾ به‌لام هیتان رازی نه‌بوون که‌هه‌لگیرن و‌ترسان له‌و (ئهمانه‌ته) ﴿وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ﴾ که‌چی ئاده‌می ئەو (سپارده‌ی) هه‌لگرت ﴿إِنَّهٗ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾ به‌راستی ئەو (ئاده‌می) زۆرسته‌مکار و‌نه‌زانه ﴿لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ بۆ‌ئوه‌ی خوا‌سزای‌پیاوان و‌ئافره‌تانی دوو‌روو‌بدات ﴿وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ وه‌ (سزای) پیاوان و‌ئافره‌تانی هاوه‌ل‌دانه‌ریش (بدات) ﴿وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه‌له‌پیاوان و‌ئافره‌تانی ئیماندار ته‌وبه‌وه‌رگریت ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه‌خوا‌لنبورده‌ی میهره‌بانه ﴿۷۳﴾

سورة سبأ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ
 فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا
 يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ
 الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ
 قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يُعْزِبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
 ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ
 وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
 كَرِيمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ
 لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزِ أَلِيمٍ ﴿٥﴾ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
 الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ
 الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
 يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِقْتُمْ كُلٌّ مُّزْقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

سوره‌قی ﴿نَبَأًا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هه‌موو سوپاس و ستایش بۆ خواجه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا‌یه‌ ته‌نیا مولکی ئه‌وه ﴿وَلَهُ الْحُكْمُ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه له‌ دوار و ژیشدا ستایش هه‌ر بۆ ئه‌وه ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَدِيدُ﴾ وه ئه‌و (خوا) دروست کاری ووردینه ﴿يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ﴾ (خوا) ده‌زانی چی ده‌چی به‌ناو زه‌ویدا ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ و چی لی‌ ده‌رده‌چی ﴿وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه چی دیته‌ خواره‌وه له‌ئاسمان ﴿وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا﴾ و چی بۆ سه‌ر ده‌که‌وی ﴿وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ﴾ وه خوا میهره‌بانی لی‌ورده‌یه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بئ باوه‌ران ووتیان: ﴿لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ﴾ رۆزی دواییمان (به‌سه‌ردا) نایه‌ت ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتِينَكُمُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلئ (وانیه) سویند به‌په‌روه‌ر دگرم ئه‌و (قیامه‌ته) تان بۆ دئ ﴿عَلِيمُ الْغَيْبِ﴾ (خوا) زانای هه‌موو به‌نه‌هانه‌کانه ﴿لَا يَعْزُبُ عَنْهُ﴾ له‌خوا گوم نابئ ﴿مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ قورسای گه‌ردیله‌یه‌ک له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ﴾ وه بجو‌کترو گه‌وره‌تر له‌وه نییه ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ ئیلا له‌کتیبه‌کی ئاشکرا و پووندا‌یه ﴿لَيَجْزِيَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی پادا‌شتی ئه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه‌و کرده‌وه‌ی چاکیان کرده‌وه‌ بداته‌وه ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بۆ ئه‌وانه‌ هه‌یه لی‌وردنی (په‌روه‌ر دگار) ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و پادا‌شت و رۆزی به‌کی چاک ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وه که‌سانیک که‌هه‌ول ده‌ده‌ن باوه‌ر به‌نیشانه‌کانی ئیمه‌ نه‌کرئ ﴿مُعْجِزَاتٍ﴾ ده‌سته‌ پاچه‌ن و هیچیان پئ نا‌کریت ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ﴾ بۆ ئه‌وانه‌یه‌ سزای زور خراب و سه‌خت ﴿وَوَرَىٰ الَّذِينَ أَوْفُوا الْعَهْدَ﴾ هاتووه ﴿هُوَ الْحَقُّ﴾ ته‌نه‌ا ئه‌وه‌ راسته ﴿وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ و رینموونی (خه‌لک) ده‌کات بۆ ریگای خوای زالی ستایش کراو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئه‌وانه‌ی بئ باوه‌ر بوون ده‌یانووت ﴿هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ﴾ ئایا پیاوی‌کتان نیشان بده‌ین ﴿يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مَرَقْتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ﴾ که‌هه‌والتان پئ ده‌دات کاتیک (مردن) به‌ته‌واوی رزین و پاره‌ پاره‌ بوون ﴿إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ به‌راستی ئیوه‌ سه‌ر له‌نوی دروست ده‌کرینه‌وه ﴿٧﴾

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ مِنْ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَاشِئُ خُسْفٍ بِهِمْ الْأَرْضَ
 أَوْ تُسْقَطَ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٩﴾ * وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِثًا فُضْلًا
 يُجِبَالُ أَوْبَى مَعَهُ وَوَالظُّلُمُ وَالنَّالَهُ الْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنْ أَعْمَلَ
 سَبْعَ نَجْدٍ وَقَدَّرَ فِي السَّرْدِ وَأَعْمَلُوا صِدْحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَلَسْلَيْمَنْ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوْحُها شَهْرٌ
 وَأَسْلَنَّا لَهُ وَعَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنْ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
 رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾
 يَعْمَلُونَ لَهُ وَمَا يُشَاءُ مِنْ مَحْرِبٍ وَتَمْكِيثٍ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ
 وَقُدُورٍ رَاسِيَتٍ أَعْمَلُوا أَلْ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
 الشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ
 إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ
 أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ ثایا ئەو (پیتغه‌مبه‌ر ﷺ) به‌ده‌م خواوه‌ درۆ ده‌کات ﴿أَمْ بِهِ جِنَّةٌ﴾ یا شیتنه ﴿بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو ئەوانه‌ی بێ باوه‌رن به‌دوا پوژ ﴿فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ﴾ له‌ناو سز او گو‌م‌راییه‌کی دوور (له‌پراستی) دان ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا﴾ ده‌ی ثایا سه‌رنج ناده‌ن ﴿إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ بۆ ئەوه‌ی له‌به‌رده‌م و له‌پشتیان هویه ﴿مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ئاسمان و زه‌ویدا ﴿إِنْ نَّشَاءُ نَحْصِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ﴾ نه‌گه‌ر به‌مانه‌وی ده‌یان به‌مین به‌ناخی زه‌ویدا ﴿أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ﴾ یان ده‌یخه‌ینه‌خوار به‌سه‌ریاندا ﴿كَسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ چهند پارچه‌یه‌ك له‌ئاسمان ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به‌پراستی له‌وه‌دا به‌لگو په‌ند هویه ﴿لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ﴾ بۆ هه‌ر به‌نده‌یه‌ك پوو له‌خوا بیست ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا﴾ سو‌یند به‌خوا به‌پراستی له‌لایه‌ن خۆمانه‌وه‌ فه‌زل و به‌هریه‌کی گه‌وره‌مان به‌داوود به‌خشیبوو ﴿يَجْعَلُ أُولَئِي مَعَهُ وَالظَّالِمُ﴾ ئە‌ی چیا وب‌النده‌كان له‌گه‌ل داوود زی‌ک‌رو ته‌سی‌حاتی خوا بکه‌ن ﴿وَأَنَّا لَهُ الْخَدِيدُ﴾ وه‌ ئاسنمان بۆ نه‌رم کردبوو ﴿أَن أَعْمَلَ سَيِّئَاتٍ﴾ (فه‌رمانمان بێ کرد) فه‌لغان وزرێ جه‌نگیان لی دروست بکه ﴿وَقَدَرْنَا لَنَسَرَّهُ﴾ و له‌چینی زیریدا بانه‌ندازه‌ی ئه‌لقه‌كان وه‌ك یه‌ك بن ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ و کرده‌وه‌ی چا‌ك بکه‌ن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌پراستی من به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن بینام ﴿وَلَسَلِيمُنَ الرِّيحِ﴾ وه‌بۆ سوله‌ی‌مان (با، هه‌وا) مان پام هیتا ﴿عُدُوْهُمَا شَهْرٌ﴾ به‌بیانیان تانیوه‌پو (با) به‌ئنده‌ازه‌ی مانگی‌ك رینگای ده‌بری ﴿وَرَوَّاحُهُمَا شَهْرٌ﴾ وه‌ (نیوه‌پوان تا) ئیوارانیش به‌ئنده‌ازه‌ی مانگی‌ك رینگای ده‌بری ﴿وَأَسْأَلُ اللَّهَ عَيْنَ الْفِطْرِ﴾ وه‌ مسمان بۆ تونده‌وه‌وه‌ك کانی‌او (ده‌پو‌ی) ﴿وَمِنَ الْجِبِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ وه‌ه‌ندی له‌جنۆ که‌کانمان پام هیتا بوو له‌به‌ر ده‌ستی دا کاریان ده‌کرد ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ به‌فه‌رمانی په‌روه‌ردگاری ﴿وَمَن يَرْغَ مِنْهُ عَن أَمْرِنَا﴾ و نه‌گه‌ر هه‌ر کام له‌وان له‌فه‌رمانی ئیمه‌ لابدا ﴿ثَدَقَهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ سزای ناگری هه‌ل‌گ‌راوی بێ ده‌چیژین ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ﴾ (سوله‌ی‌مان) هه‌رچی بوو یستایه‌بۆیان دروست ده‌کرد ﴿مِن مَّحْرِبٍ وَتَمَكِيلٍ﴾ له‌په‌رستگا و په‌یکه‌رو ﴿وَجَفَّانِ لُجُوبٍ﴾ چهندین قاپی (نان خواردن) وه‌ك جه‌وزی گه‌وره‌و ﴿وَقُدُورِ رَاسِيَّتٍ﴾ چهند قازان و مه‌نجه‌لی دامه‌زراو (نه‌ده‌جولان له‌به‌ر گه‌وره‌بیان) ﴿أَعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا﴾ ئە‌ی ئالی داوود شوکرانه‌ بژی‌ری خوا بکه‌ن ﴿وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ﴾ به‌لام که‌می له‌به‌نده‌کانم (بۆ خوا) سوپاسگوزارن ﴿فَلَمَّا فَضَّيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ﴾ ئە‌مجا کاتیک سوله‌ی‌مانمان مراند ﴿مَّا ذَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ﴾ ه‌یچ شتیک مردنی سوله‌ی‌مانی نشان (جنۆ که‌کان) نه‌دا ﴿إِلَّا دَابَّةَ الْأَرْضِ﴾ بیت‌جگه‌ له‌خۆره‌و مۆریانه‌ی زه‌وی ﴿تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ﴾ که‌ دارده‌سته‌که‌ی (سوله‌ی‌مان) یان ده‌خوارد (که‌سوله‌ی‌مان خۆی دابوو به‌سه‌ریدا) ﴿فَلَمَّا خَرَّ﴾ ئە‌مجا کاتی (سوله‌ی‌مان) که‌وت ﴿تَبَيَّنَتِ الْجُنُ﴾ بۆ جنۆ که‌کان پوون بویه‌وه ﴿أَن لَّوْكَأُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ﴾ که‌ نه‌گه‌ر غه‌یبیان بزانی‌ایه ﴿مَا لِسُوءِ الْعَذَابِ﴾ ئە‌له‌هین ﴿له‌و سزا پ‌یسوا که‌ره‌دا نه‌ده‌مانه‌وه﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ
﴿١٦﴾ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ يُجْزَى إِلَّا الْكَفُورُ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَالٍ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرَّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ
إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ
وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

﴿لَقَدْ كَانَ لِسَافٍ فِي مَسْكِةٍ آيَةٌ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بۆ خه‌لکی سه‌به‌ه له‌و شوینی زیانه‌یاباندا نیشانه‌یك (له‌سه‌رده‌سه‌لانی خوا) هه‌بوو ﴿جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ﴾ دوو باخات لای راست و لای چه‌پی (شوینه‌که‌یانه‌وه) هه‌بوو ﴿كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ﴾ (پیشان و ترا) له‌روزی په‌روه‌ردگار تان بخون ﴿وَأَشْكُرُوا لَهُ﴾ و سوپاسی ئه‌و بکه‌ن ﴿بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ﴾ و لاتیکی پاك و خوش و په‌روه‌ردگاریکی لیپورده‌یان هه‌یه) ﴿فَاعْرِضُوا﴾ ئه‌مجا روویان وهر گپرا ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ﴾ به‌و هویه‌وه لافاوی ویرانکارمان بۆ ناردن ﴿وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ﴾ دوو باخاتی (چاکی به‌روو بووم دار) ئه‌وانمان گۆزی به‌دوو باخاتی ﴿ذَوَاتِ أَكْلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ﴾ (خراپی) خاوه‌ن به‌ریکی تفت و تال و دار گه‌ز ﴿وَشِئْءٍ مِّنْ سِذْرٍ قَلِيلٍ﴾ و که‌میک له‌داری نه‌بگ (تاوگ، سیدر) ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِ﴾ و ئایا جگه‌ ئا به‌و جووره‌تۆ له‌مان لی سه‌ندن به‌هۆی نا سوپاسییانه‌وه ﴿وَهَلْ يُجْزَىٰ إِلَّا الْكَفُورُ﴾ و ئایا جگه‌ له‌وانه‌ی زۆر سپه‌لن تۆ له‌که‌س ئه‌سه‌ینن؟! ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ الْقُرَىٰ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ وه‌ له‌نیوان (رینگای) ئه‌وان و ئه‌و شارانه‌ی پیتو به‌ره‌که‌تمان تی خستبون (له‌شام) سازاندبوومان ﴿فُرِيَ ظَهْرُهُ﴾ چه‌ند شاروچکه‌ و دیهاتی نزیک و له‌یه‌که‌وه‌ دیار ﴿وَقَدْ زَايَاهَا السَّيْرُ﴾ و ریگه‌ی نزیکمان بۆ روشتن له‌نیوان (ئو دیهاتانه‌) دانا‌بوو ﴿سِيرُوا فِيهَا لِيَالٍ وَأَيَّامًا آمِنِينَ﴾ (وتمان پیشان) چه‌ند شه‌وو روژ به‌و (ریگایانه‌) دا‌برۆن به‌ئارامی و بی‌ترس ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا﴾ که‌چی (خه‌لکی سه‌به‌ه) ووتیان ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان ماوه‌ی (ریگه‌ی) سه‌فه‌ره‌کانمان دور بخه‌ره‌وه ﴿وَوَلَّيْمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ وسته‌میان له‌خویان کرد ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ﴾ ئیمه‌ش کردمان به‌داستانانی له‌ناو خه‌لکدا بیگپه‌نه‌وه ﴿وَمَرَّقَهُمْ كُلٌّ مِّمَّزَقٍ﴾ پرژ و بلاومان کردن (به‌ولاناندا) به‌وپه‌ری پرژ و بلاو کردن ﴿إِن فِي ذَلِكَ﴾ به‌راستی له‌و به‌سه‌رهاته‌دا ﴿لَايَتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ چه‌ند نیشانه‌هه‌یه‌ بۆ هه‌موو زۆر خوگری شوکرانه‌ بژیر ﴿وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی شه‌یتان گومانی خۆی له‌واندا به‌دی هینا ﴿فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بویه‌ ئیمانداران نه‌بیست هه‌موویان شوینی شه‌یتان که‌وتن ﴿وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ﴾ وه‌ شه‌یتان هیچ ده‌سه‌لانی به‌سه‌ر ئیمانداران دا نه‌بوو ﴿إِلَّا لِيَعْلَمَنَ يَوْمَهُ رَبُّهُ﴾ و هه‌ی (له‌آخیره‌) ته‌نها بۆ ئه‌وه‌ی یزائرنیت کی باوه‌ری به‌روزی دوایی هه‌یه ﴿وَمَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ﴾ وه‌کی له‌وان ده‌رباره‌ی (دوا‌روژ) له‌گوماندا به‌هه‌یه ﴿وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَافِظٌ﴾ وه‌ په‌روه‌ردگار (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا جاودیره‌ ﴿قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَزَقْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی هاوار بکه‌ن له‌وانه‌ی که‌یجگه‌ له‌خوا به‌په‌ر ستر اوتان ده‌زانین ﴿لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ به‌قه‌ده‌ر هه‌ره‌ وردیله‌یه‌کیان به‌ده‌ست نیه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ﴾ نه‌ له‌ ئاسمانه‌کان و نه‌ له‌زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ﴾ وه‌ ئه‌و په‌ر ستر اوانه‌ هاو به‌شی (خوا) نه‌بوون (له‌دروست کردنی) ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ﴾ و هیچ یه‌که‌ له‌وان یارمه‌تی ده‌ری خوا نه‌بوون ﴿﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ وَحَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّا أَوْأَيُّكُمْ لَعَلَىٰ هُدًىٰ أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٥﴾ قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْئِلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٦﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ ۚ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٠﴾ قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَحْزِنُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِّلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣٢﴾

﴿وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ﴾ و ه تکا کردن لای خوا سوودی نیه ﴿إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ﴾ مه گهر بؤ که سی ئه و
 (خوا) ریگه بدات ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ هه تا کاتی ترس و بیم له دلی (تکا کاران) لاده بری (به هوی
 ریگه پیدانی شه فاعهت) ﴿قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ﴾ (به یه کتر) ده لئین: پهروه رد گارتان چی بریار یکی فهرمو و
 ﴿قَالُوا الْحَقَّ﴾ ده لئین: ووته راسته که ی فهرمو و (که ریگه دانه به تکا کردن) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ وه ته نها
 (خوا) به رزو بلندو گه و ره یه ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بلی کی روزیتان ده دات
 له تاسمانه کان و زه ویدا ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا (پوزیمان ده دات) ﴿وَأَنَا أَوَّاكُم﴾ بیگومان ئیمه یا ئیوه
 (یه کیگمان) ﴿أَعَلَيْ هَذِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ له سهر پرنموونین یان له گومراهیه کی ناشکر اداین ﴿قُلْ
 لَا تَسْتَعْتُونَ عَمَّا أَعْرَمْتُمْ﴾ (بلی) پرسیارتان لی ناکری له تاوانی که ئیمه کردو و مانه ﴿وَلَا تَسْأَلْ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ﴾ ئیمه ش پرسیار مان لی ناکری له وه ی ئیوه ده بکه ن ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا﴾ بلی پهروه رد گار مان
 ئیمه و ئیوه کؤده کاته وه ﴿ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ﴾ له پاشان بریار ده دات له نیوانا ماندا به هق و راستی
 ﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر ئه وه دادوهری زانا ﴿قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ﴾ بلی ئاده ی
 نیشانم دهن ئه و هاو به شانیه بر دبو و تاننه پیزی خوا وه ﴿كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ﴾ وانییه به لکوزاتی خوایه
 ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی دروست کاره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا قَفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ وه ئیمه
 تۆمان نه نار دوه بؤ هه مو و ئاده می به مژده دهر و ترسینه ر نه بیت ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زور به ی ئاده می نازانن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ وه ده لئین ئهم به لئنی (پؤزی دوا یی) ه
 که ی دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته گهر ئیوه راست گون ﴿قُلْ لَكُمْ رَيْعَادُ يَوْمٍ﴾ بلی به لئنی ئیوه
 پؤزی که ﴿لَا تَسْتَعْجِلُونْ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ﴾ نه ساتیک دوا ده که ون لئی و نه پیشیش ده که ون ﴿قُلْ
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئه وانه ی بی باوهر بسون ووتیان ﴿لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ﴾ ئیمه ههر گیز
 باوهر ناهننن به م قورئانه ﴿وَلَا بِالَّذِي بَيَّنَّ بِدَيْتِهِ﴾ و به و کتبیانه ش پیش ئهم (قورئانه) هاتون
 ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ﴾ خوز گه دت دی کاتی ئه و سته مکارانه ﴿مَوْفُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ راده گیرین
 له به ردم (داد گای) پهروه رد گاریاندا ﴿يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ﴾ قسه و تاوان ئا راسته ی یه کتر
 ده که ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا﴾ لاوازو ژیرده سته کراوان ده لئین ﴿لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ به وانه ی خو یان
 به گه و ره ده زانی (ده سه لاتداره کان) ﴿لَوْلَا أَنشَأَ لَكُم مِّنْ مِّنْ﴾ ته گهر ئیوه نه بو و نایه بیگومان ئیمه
 باوهر دار ده بووین ﴿۳۱﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
 عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنتُمْ مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ
 تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ وَانْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ
 لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ
 مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾
 وَقَالُوا أَنَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾
 قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ
 عِندَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ
 الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ
 يَسْعَوْنَ فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾
 قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
 وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ تهوانه ی خو یان به گه وره داده نا ده لَین ﴿لَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا﴾ بهوانه ی ژیر ده سته و لاواز کر ابوون ﴿اَتَخٰنُ صَدَدَ نَكْرٍ عَنِ الْهَدٰی﴾ ثایا ئیمه بهر گریمان کردن له پرتیموونی ﴿بَعْدَ اِذْ جَاءَ كُرْ﴾
 دوای تهوه بو تان هات ﴿بَلْ كَثُرُ مَجْرِمٰی﴾ (نه خیر وانیه) به لکو خوتان تاوانبار بوون ﴿وَقَالَ الَّذِیْنَ
 اسْتَضَعُّوْا﴾ ژیر ده سته و چه وساهه کان ده لَین ﴿لَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوا﴾ بهوانه ی خو بهزل زان بوون
 ﴿بَلْ مَكْرٌ اَیْلٰی وَالتَّهَارٰی﴾ (نه خیر وانیه) به لکو پیلانی (ئیوه) به شهو و بهر وژ (چه واشه ی کردین)
 ﴿اِذْ تَأْمُرُوْنَ اَنْ نَّكْفُرَ بِاللّٰهِ﴾ کاتیک فرماتان پی ده داین که بی پروا بین به خوا ﴿وَنَجْعَلَ لَهُ وَاٰدَآءًا﴾ وه وینه
 وهاو به شانی بو دابنین ﴿وَأَسْرُوْا اَلْدَّامَةَ﴾ هممو بیان به شیمانی ده شار نه وه ﴿لَمَّا رَاوْا الْعَذَابَ﴾ کاتیک
 که سزای دوزخ ده بینن ﴿وَجَعَلْنَا الْاَغْلٰلَ فِیْ اَعْنَاقِ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا﴾ وه زنجیر و تهو قمان کرده گه ردنی
 بیباوهران ﴿هَلْ یُخْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ﴾ ثایا تو له یان لی ته سه نریت جگه له سزای ته وه ی ده یان کرد ﴿وَمَا
 اَرْسَلْنَا فِیْ قَرْیَةٍ مِّنْ نَّذِیْرٍ﴾ وه له هیچ شاریکدا پیغه مبهری تر سینه رمان نه نار دووه ﴿اِلَّا قَالُ مُرْفُوْهَا﴾
 مه گهر خاوه ن نازو نیعمه ته کانی (دهوله مهنده کانی) ووتوویانه ﴿اِنَّا بَاۤءَاۤ اُرْسَلْتُمْ بِهٖ کُفْرُوْنَ﴾ بهراستی
 ئیمه باوه رمان نی یه بهو (ثاینه) ی ئیوه ی پی نیر دراون ﴿وَقَالُوْا اَتُخٰنُ اَكْثَرُ اَمْوَالًا وَّاَوَّلٰدًا﴾ وه
 ووتیان ئیمه سامان و مندالمان زور تره (له ئیوه) ﴿وَمَا تَخٰنُ بِمُعْذِیْبِیْنَ﴾ وه ئیمه قهت سزنا نادرین
 ﴿قُلْ اِنَّ رَبِّیْ﴾ بلی بهراستی پهروه رد گارم ﴿یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یَّشَآءُ وَیَقْدِرُ﴾ ریزی فراوان ده کات
 وده یگریته وه بو هر که سی بیهوی ﴿وَلٰكِنْ اَكْثَرُ النَّاسِ لَا یَعْمَلُوْنَ﴾ به لام زور به ی خه لك نازانن ﴿وَمَا
 اَمْوَالُكُمْ وَاَلَاۤ اُولٰٓءِیْكُمْ یَاۤتِیْیْ﴾ وه سامان و مندالتان شتیک نین ﴿تَقْرَبُكُمْ عِنْدَآ نَافِیْ﴾ لای ئیمه پلهو پایه تان
 نزیک بکه نه وه ﴿اِلَّا مَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ صٰلِحًا﴾ مه گهر ته وه ی باوه ری هتایی و کرده وه ی چاکی کرد پی
 ﴿قَاوَلْتِیْكَ لَهٗمْ جَزَآءُ الضَّعِیْفِ﴾ بو تهوانه پاداشتی دوو بهرام بهر هیه ﴿بِمَا عَمِلُوْا﴾ بههوی تهو چا کانه ی
 که کر دویانه ﴿وَهُمْ فِی الْعُرْفٰتِ ءَامُوْنَ﴾ تهوان له کوشکه بهرزه کانی (بهه شتدا) له ئاسایش دان ﴿وَالَّذِیْنَ یَسْتَوْنَ فِیۡۤ اٰیٰتِنَا﴾ وه تهوانه ی ههولی پو جهل کرده وه ی نیشانه کانی ئیمه ده دن ﴿مُعْجِزٰیْنَ﴾
 ده سته باجهن و هیچیان پی نا کری ﴿اُولٰٓئِکَ فِی الْعَذَابِ مُحَضَّرُوْنَ﴾ تهوانه له سزای دوزخ خدا ئاماده کراو
 ده بین ﴿قُلْ اِنَّ رَبِّیْ﴾ بلی بیگومان پهروه رد گارم ﴿یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَیَقْدِرُ لَهُ﴾ ریزی
 هه ر کام له بهنده کانی بیهوی فراوان یان که می ده کات بوی ﴿وَمَاۤ اَنْفَقُشُمْ مِّنۡ شَیْءٍ﴾ وه ئیوه هه ر شتیک
 بیه خشن (له پیتا و خوادا) ﴿فَهُوَ یُخْلِفُہٗ﴾ تهوه خوا جیگه ی پرده کاته وه ﴿وَهُوَ خَیْرُ الرَّزْقِیْنَ﴾ وه تهو
 (خوا) چاکترینی ریزی ده رانه ﴿۳۱﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ ﴿٤١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الَّذِينَ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤٢﴾ فَأَلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ اتَّخَذْتُمْ بَيْنَكُمْ
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ
وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آفَكٌ مُمْفَرِئٌ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٤﴾ وَمَاءَ اتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ
يَذْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٥﴾ وَكَذَّبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مَعْشَارَ مَاَ اتَيْنَهُمْ فَكَذَّبُوا
رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٦﴾ * قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ
تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِيَ وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ
جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٧﴾ قُلْ
مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنْ رَّبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَ الْغُيُوبِ ﴿٤٩﴾

[illegible]

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ
فإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحَىٰ إِلَىٰ رَبِّيَ إِنَّهُ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ
مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاقُشُ مِنْ
مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدِرُونَ
بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِ رُسُلًا أُولَىٰ
أَجْنَحَةٍ مَّشَىٰ وَتِلْكَ وَرُبَعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ
يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنِي تَوْفَكُونَ ﴿٣﴾

﴿قُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بَلٰی (ثابینی) راست هات ﴿وَمَا يَدْعُ الْبَلُّ وَمَا يُعِيدُ﴾ و به‌تال (نه‌ما) و دروست ناییته‌و دووباره ناگه‌ریته‌وه ﴿قُلْ إِنْ ضَلَّكَ﴾ بَلٰی ئە‌گەر من گومرابم ﴿فَإِنَّمَا أَصِلُ عَلَىٰ نَفْسِي﴾ ئە‌وه زیانه‌کی ته‌نیا بۆ خو‌مه ﴿وَإِنْ أَهْتَدَيْتَ﴾ وه ئە‌گەر پ‌ینموونبم ﴿فِيمَا يُوْجِزُ إِلَىٰ رَبِّي﴾ ئە‌وه به‌هوی ئە‌و (قورئانه‌و) وه‌یه که‌په‌روه‌ردگارم بۆی نار دووم ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ﴾ به‌راستی خوا بیسه‌رو نزیکه ﴿وَلَوْ تَرَكْتَ أَذْفَرَعُوْا﴾ (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ئە‌گەر ده‌بینی کاتی (بی باوه‌ران) زۆر ده‌ترسن ﴿فَلَا قُوَّةَ﴾ ئە‌مجا به‌هیچ جو‌ری رزگار بوونیان نییه ﴿وَأَخْذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ وه له‌شویتیکی نزیک (دۆزه‌خه‌وه) ده‌برین بۆ ناوی ﴿وَقَالُوا لَمَّا بَاهَوْهُ﴾ له‌و کاته‌دا ده‌ل‌ین باوه‌رمان هیتا به‌و (قورئانه‌و) ﴿وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَاطُشُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ چۆن (باوه‌ریان) ده‌ست ده‌که‌وی له‌شویتیکی دووره‌وه ﴿وَقَدْ كَفَرُوا بِهٖ مِنْ قَبْلُ﴾ که‌به‌راستی ئە‌وان له‌دونیا‌دا بی باوه‌ر بوون بی ﴿وَيَقْدُرُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ وه به‌نه‌زانی قسه‌یان له‌به‌نه‌هانیه‌کان ده‌کرد له‌شویتیکی دووره‌وه (که‌دونیا‌یه‌). ﴿وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ﴾ به‌ر به‌ست ده‌خریته‌ نیوان ئە‌وان و ئە‌وه‌ی ئاره‌زووی ده‌که‌ن (که‌به‌ر واه‌ینان و ته‌وبه‌ کردنه‌) ﴿كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ﴾ هەر وه‌کو به‌هاوشیوه‌کانیان کرا له‌پیش ئە‌ماندا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّزِيٍّ﴾ به‌راستی ئە‌وان له‌گومانیکی دوو دل‌ که‌ردان ﴿

سوره‌تی ﴿فَاطِيْرَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خ‌وای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ هه‌موو ستایش بۆ خ‌وايه‌ که‌به‌دی هه‌نهری ئاسمانه‌کان و زه‌ویه‌ ﴿جَاعِلِ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا﴾ فریشته‌کانی کردووه به‌نیراوانیك ﴿اَوَّلٰٓی اٰخِیَرَهٗ مَشٰی وَتِلْكَ اٰوَّلٰی﴾ خ‌اوه‌نی (چه‌ند جو‌ره‌) ب‌الن : دووان و سیان و چوار ﴿يَزِدُّ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ﴾ (خ‌وا) هەر چی‌ بیه‌وی له‌دروست کردندا زیادی ده‌کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلٰٓی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ﴾ به‌راستی خ‌وا به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا به‌توانایه ﴿مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ﴾ خ‌وا هەر ره‌حمه‌ت و چا‌که‌یه‌ک بۆ خه‌لك به‌ره‌ لا بکات و بی‌کاته‌وه ﴿فَلَا مُمْسِكَ لَهُآ﴾ ئیتر شتیک نیه‌ ر‌یگری لی بکات و بی‌گریته‌وه ﴿وَمَا يَمْسِكُ﴾ وه‌خ‌وا هەر به‌هره‌یه‌ک ب‌گریته‌وه ﴿فَلَا مُرْسِلَ لَهُٗ مِنْ بَعْدِهٖ﴾ ئیتر له‌پاش گرتنه‌وه‌ی خ‌وا به‌ره‌ لا‌که‌ر و نیره‌ی بۆ نییه‌ ﴿وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ﴾ وه‌ خ‌وا زالی بالاده‌ستی کار دروسته‌ ﴿يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئە‌ی خه‌ل‌کینه‌ ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَیْكُمْ﴾ بیر‌که‌وه له‌به‌هره‌ی خ‌وا به‌سه‌ر تانه‌وه‌ ﴿هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَیْرِ اللَّهِ﴾ نایا بی‌ج‌که‌ له‌خ‌وا دروست که‌ریکی تر هه‌یه‌ ﴿يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ﴾ که‌رۆزیتان بدات له‌ئاسمان و زه‌ویدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هه‌یچ به‌رستراویکی راست نییه‌ بی‌ج‌که‌ له‌خ‌وا ﴿فَإِنْ تَوَفَّكُنْ﴾ ده‌ی چۆن واپ‌وو وه‌رده‌ گ‌یرن (له‌یه‌ که‌خ‌وا به‌رستی) ﴿

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
 ﴿٤﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ إِن وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تَعْرَتَكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
 وَلَا يَعْرَتَكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ
 عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِن
 اللَّهُ يَضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
 حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ
 الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فُسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مِّيَّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ
 بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا
 إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
 يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ
 ﴿١٠﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ
 وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ﴾ نه گهر باوه یریان بی نه هینایت (دلگران مه به) ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولًا مِّنْ قَبْلِكَ﴾ چونکه به راستی پیغمه رانی پیش توش باوه یریان بی نه هینرا ﴿وَالِیَّ اللَّهُ تَرْجِعُ الْأُمُورُ﴾ همه مو کارو باره کان ته نها بو لای خوا ده گهر یته وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّ رَعَدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ نه ی خه لکینه بیگومان به لینی خوا راسته ﴿فَلَا تَعْرَظْكُمْ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا﴾ ده ی که واته با ژبانی دونیا فریوتان نه دات ﴿وَلَا يَغُرُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ﴾ وه باشه یتان به (به زه بی و لیورده ی) خوا فریوتان نه دات ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ به راستی شه یتان دوزمنی ئیوه به ﴿فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا﴾ ده ی که واته ئیوه شه به دوزمنی خو تانی دابنن ﴿إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ﴾ بیگومان نه و (شه یتان) تاقم و کومه له که ی بانگ ده کات ﴿لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ بو ئه وه ی بیه نه هاوه لانی ناگری هه لگیر ساوی (دوزخ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ نه وانیه ی بی باوه بوون سزای به تینیان بو هیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه وانیه ی باوه یریان هیتاوه کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیور دن و پاداشتی گه وره یریان بو هیه ﴿أَفَمَن رَّبَّنَا لَمْ يَسْؤَرْ عَلَيْهِ﴾ ده ی ئایا که سی که کرده وه ی خرابی خو ی بو جوان کراوه ﴿فَرَأَاهُ حَسَنًا﴾ و به چاک و جوانی ده بینن (وه که سی که پیوره ی چاکه و خرابه ی ئابین بیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ﴾ وه به راستی خوا ههر که سی کی بوی گومرای ده کات ﴿وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ وه ههر که سی کی بوی ریتمونی ده کات ﴿فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ﴾ ده ی که واته به خه فته خوار دن له بهر (ئیمان نه هینانی) نه وان خو ت مه فو تینه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعَوَتُ﴾ به راستی خوا به وه ی که نه وان ده ی که ن ناگاداره ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ خوا زاتیکه (با، هه وا) کانی نار دووه ﴿فَتَثِيرُ سَحَابًا﴾ بو ئه وه ی هه وره کان بگهر یتنن (بلاویان بکه نه وه) ﴿فَسُقْنَهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ﴾ نه مجا نه و (هه ورانه) ده نیرین بو سه ر و لاتیکی مردو و ﴿فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ جا (بارانی لی ده باری و) زه و ی پتی زیندو و ده که ی نه وه له پاش و وشک بوون و مردنی ﴿كَذَلِكَ النُّشُورُ﴾ زیندو و کردنه وه ی (مردو و انیش له قیامه تدا) ههر به و شیوه به ﴿مَن كَانَ يُرِيدِ الْآزِلَةَ﴾ ههر که سی گه وره بی و سه ر به رزی ده و ی (له خوای بوی) ﴿فَلِلَّهِ الْآزِلَةُ جَمِيعًا﴾ چونکه به راستی همه مو گه وره بی و ده سه لات ههر بو خوا به ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكُلُّ الطَّيِّبُ﴾ ووته ی پاک و چاک ته نها بو لای نه و (خوا) سه ر ده که و ی ﴿وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾ وه (ووته ی پاکو) کرده وه ی چاک به رز ده کاته وه (بو لای خو ی) ﴿وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ﴾ وه نه وانیه ی که پیلانه خرابه کان ده گیرن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سزایه کی توندو به تینیان بو هیه ﴿وَمَكْرُؤٌ لَّكَ هُيُوبٌ﴾ و فیل و پیلانی نه وانیه له ناو ده چی ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ خوا (باوکی) ئیوه ی له خاک دروست کردوه ﴿ثُمَّ مِّنْ نُّطْقَةٍ﴾ له پاشان (نه وه کانی دروست کرد) له نوتفه یه ک ﴿ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا﴾ نه مجا (خوا) کردوونی به چه ند جووت (نیر و می) ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا عَلِمَهُ﴾ وه هیچ مینه به ک (نافره تیک) دوو گیان ناب ی و سکه که ی دانانی (نابییت) مه گهر به ناگاداری خوا نه بیت ﴿وَمَا يَحْمُرُ مِنْ مَّعَرٍ﴾ وه هیچ نه مه ن دریز کر او ی ته مه نی دریز نا کر ی ﴿وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ﴾ وه له ته مه نی که م نا کر ی مه گهر له کنیییک (لوح المحفوظ) دا نو سراوه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به راستی نه م کاره بو خوا ئاسانه ﴿

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَبٌ فُرَاتٌ سَابِغٌ شَرَابُهُ، وَهَذَا
 مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمَنْ كُلَّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
 حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرُ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
 وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
 النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي
 لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ
 تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ
 تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ
 وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُكُمْ وَلَا يَنْبُتُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ
 ﴿١٤﴾ * يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ
 الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾
 وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ
 تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَمِلِهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
 إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ﴾ ئەو دوو (جۆره) دەریا وەك یەك نین ﴿هَذَا عَذَبٌ مُّزَاتٌ﴾ ئەمەیان سازگار و شیرینه
 ﴿سَاعٍ شَرَابُهُ﴾ و خواردنەوێ ئاسانە و خوشە ﴿وَهَذَا مَلْحٌ أُجَاجٌ﴾ ئەوێ تریان سوێرو تال و تفتە
 ﴿وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا﴾ و لەهەردووکیان گوشتی تەپرو تازە دەخۆن ﴿وَتَسْتَخْرِجُونَ حَبِيَّةً
 تَلْبَسُونَهَا﴾ و خشلی (مرواری و سەدەف و دوپ لەدەریا) دەرتەهینن و دەپۆشن، و خۆتانێ پێ
 دەپازیننەوہ ﴿وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرٌ﴾ و کەشتی یەکان دەبینی ئاوە کە لەت دەکەن (کاتی بەناویدا
 دەپۆن) ﴿لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بۆ ئەوێ هەندێ پرزق و پۆزی خوا پەیدا بکەن ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وە تا ستایشی خوا بکەن (لەسەر بەهرەکانی) ﴿يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ﴾ (خوا) شەو دەکات بەناو
 پۆژدا ﴿وَيُولِجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ﴾ و پۆژ دەکات بەناو شەودا ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ﴾ وە خۆرو مانگی
 پام هیناوە ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هەریەکیان (لەخولگەیی خۆیدا) تائە و ماوەبەیی بۆ
 دیاری کراوە دەگەریت و دەسوێرتەوہ ﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ ئەوێە خوا پەرورەدگاری ئێوہ
 ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ پادشایەتی تەنها بۆ ئەوہ ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ و ئەوانەیی ئێوہ هاواریان لێ
 دەکەن بێجگە لەخوا ﴿مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾ خاوەنی توێکەلە سپیکەیی ناوکی خورمایش نین ﴿إِنْ تَدْعُوهُمْ﴾
 (بەتەکان) ئەگەر نزاو هاواریان لێ بکەن ﴿لَا يَسْمَعُونَ دَعَاءَكَ﴾ هاوارەکان نابستن
 ﴿وَلَوْ سَمِعُوا مَا أَسْتَجَابُوا لَكَ﴾ و ئەگەر بیشی بیسن وەلامتان نادەنەوہ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرْكُمْ﴾
 و لەپۆزی قیامەتیشدا بێ باوەر دەبن بەهاوبەش دانانەتەتان (وبەدروتان دەخەنەوہ)
 ﴿وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ﴾ وە دڵنیا بەکەس وەك (خوا) ناگادار ناگادارت ناکات (لەسەر ئەنجامتان) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾ ئەوێ خەلکینە هەر ئێوہ هەژاری لای خوا ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾
 وە تەنیا خوا بەبێ نیازی ستایش کراو ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ﴾ ئەگەر (خوا) بیهوێ لەناوتان
 دەبات ﴿وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ وە خەلکیکی تری تازە دەهینیت ﴿وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ وە ئەمەش
 بۆ خوا کاریکی گران نییە ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ هیچ گوناھبارێك گوناھێ کەسیکی تر
 هەلناگریت ﴿وَأَنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِلْمِهَا﴾ وە ئەگەر بارگرانی (گوناھباری) بانگی کەسی تر بکات بۆ
 هەلگرانی (بارە گوناھەکی) ﴿لَا يَحْتَمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ﴾ هیچ لەو (بارە گوناھە) هەلناگری ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا
 قُرْبَىٰ﴾ هەرچەندە (داوالی کراوە کە) خزمیشی بێت ﴿إِنَّمَا تُذِرُ الَّذِينَ﴾ بەراستی تۆ (ئەوێ موخەممەد
 ﷺ) تەنها ئەوانە بێدار دەکەیتەوہ ﴿يَحْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ﴾ کە بەپەنھانی لەپەرورەدگاریان دەترسن
 ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوێژەکانیان بەریکی بەجی دەهینن ﴿وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ﴾ وە هەر
 کەس خۆی پاک راگری (لەتاوان) ئەو بەراستی (سوودی) خۆ پاک راگر تەکەیی هەر بۆ خۆیەتی
 ﴿وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾ و گەرانیوەش تەنها بۆ لای خواوە ﴿۴۳۶﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ
 ﴿٢٠﴾ وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا
 الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي
 الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
 وَنَذِيرًا وَإِن مِّن أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ
 فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ
 جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾
 وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ أَلَا نَعْلَمُ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ وَكَذَلِكَ
 إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
 رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُؤْفِقَهُم
 أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ نه کو یرو بینا یه کسانن ﴿وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه تاریکستان و پرووناکی (وهك یه کن) ﴿وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُّ﴾ و نه سییه و خوره تاو (وهك یه کن) ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ﴾ نه زیندووان و مردووان به رانه رن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَن يَشَاءُ﴾ به راستی خوا (بانگی خوی) ده بیستی بی به هر کهس که بیه ویت ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَن فِي الْقُبُورِ﴾ به لام تو ناتوانی (ئه‌ی موحه ممه د) به یامه کهت) بیستی بی به وانه‌ی له گوره کاندان (مردوون) ﴿إِنَّ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ﴾ تو نه‌ها ترسیته ری ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بیگومان ئیمه تو مان به (ثانی) راسته وه ناردووه مزده دهر و ترسیته ریت ﴿وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾ هر گهل و ئوممه تیک (پیغه مبه ریکی) ترسیته ری تیدا هاتووه ﴿وَإِنْ يَكْذِبُوكَ﴾ وه ته گهر باوه رت پی نه هیتن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ته وه بیگومان له پیش ئه وانیشه وه کهسانیک باوه ریان نه هیتا (به پیغه مبه ره کانیا) ﴿جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ پیغه مبه ره کانیا هاتنه لایان به مو عجزه کان ﴿وَبِالْزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و به راوو کتیه پروون که ره وه کانه وه ﴿ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پاشان ته وانه بیان بی باوه ر بوون قارم لی گرتن ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو تو له سهندنی ئیمه (له وان) ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ئایا نه ندی ﴿أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ﴾ که به راستی خوا له ئاسمانه وه بارانی باراندووه، ته مجا به و بارانه هه موو جو ره میوه کمان رواند ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا﴾ که شیوه و رهنگه کانیا جیاوازه ﴿وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا﴾ که ره‌نگیان سی و سوره (سی و سوره کانیش) جیاوازن ﴿وَعَرَابٍ سُوْدٌ﴾ و هه‌شیانه ره‌شیکی توخه ﴿وَمِنَ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ﴾ وه له‌ئاده می و زینده وهر و ئازه‌ل و مال تیشدا ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ﴾ ره‌نگی جو راو جو ره هیه به وینه‌ی جیاوازی میوه هات ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ به راستی له‌ناو به‌نده‌کانی خودا، ته‌ها زانایان (وهك پیوست) له‌خوا ده ترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ بیگومان خوا زالی بالاده‌ستی لیورده یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ﴾ به راستی ئه‌وانه‌ی که کتییی خوا ده خوینسه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و به‌چاکی نویژیان به جی هیتاوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ وه له‌وه‌ی که پیمان داوون به نه‌یتی و ئاشکرا ده‌بخشن ﴿يَرْجُونَ تَجْرَةً لَّن تَبُورَ﴾ چاوه‌روانی باز رگانیه کن هه رگیز زهره ر ناکات ﴿لِيُؤْفِقَهُمْ أَجْرَهُمْ﴾ بو ته‌وه‌ی (خوا) به‌تیرو ته‌واوی پاداشتیان بداته وه ﴿وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه له‌فه‌زل و به‌هره‌ی خوی زیاتریشیان پی بدات ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ مُّشْكُورٌ﴾ به راستی خوا لیورده‌ی سوپاس وهر گره ﴿

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ
الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ
فِيهَا مِنْ أَشْوَارٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ ﴿٢٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفَ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٢٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ
فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصِيرٍ ﴿٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ
غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٨﴾

﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ وه‌ئوه‌ی له‌قورئاندا نیگامان کردوه بو نو ﴿هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ههر ئوه‌راسته و پشتیوانی کتیبه‌کانی پیش خو‌یه‌تی ﴿إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ﴾ بیگومان خوا به‌بنده‌کانی ناگادارو بینایه ﴿تُرَاوَرُّنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ﴾ له‌باشان ئهم قورئانه‌مان به‌خشی به‌که‌سانینک ﴿أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا﴾ که له‌ناو به‌بنده‌کانماندا هه‌لمان بژاردن ﴿فَمَنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ﴾ ئه‌مجا هه‌ندیکیان سته‌مکارن له‌خودی خو‌یان ﴿وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ﴾ وه‌ندیکیان مام ناوه‌ندین ﴿وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ اللَّهُ﴾ وه‌ندیکی تریان به‌فرمانی خواپیشکوه‌توون به‌هوی چاکه‌کانیا نه‌وه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ ئهم (قورئان پیدانه) له‌خو‌یدا به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌یه ﴿جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ ئه‌وانه ده‌چنه‌ناو به‌هه‌شنانیک که جینگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی یه ﴿يُحْتَوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ له‌ویدا به‌بازنی ئالتونی و مرواری ده‌پازیرینه‌وه ﴿وَلِبَاسُهَا مِنْ خَزِيرٍ﴾ وپوشاکیشیان تیی‌دا ئاوریشه ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ وه‌ئوه‌وان ده‌لین: هه‌موو سو‌پاس بو ئه‌و خوا‌یه ﴿أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ﴾ که‌خه‌فه‌تی لابر‌دین و نه‌یه‌یشت ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به‌راستی په‌روهر دگارمان لی‌ورده‌ی شایسته‌ی سو‌پاسه ﴿الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ﴾ ئه‌و (خوا‌یه) که به‌چاکه و به‌هره‌ی خو‌ی نیشته‌جیی کردین له‌مالی هه‌میشه‌یی (به‌هشت دا) ﴿لَا يَمَسُّنَّ فِيهَا نَصَبٌ﴾ له‌ویدا نه‌هیچ ماندوو بوونی‌کمان تووش ده‌بی ﴿وَلَا يَمَسُّنَّ فِيهَا الْغُوبُ﴾ و نه‌هیچ ئه‌رك و زه‌حمه‌تی‌کمان دوو چار ده‌بی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ﴾ ناگری دۆزه‌خ بو ئه‌وانه‌یه بی باوهر بوون ﴿لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمَ مَوْتُ﴾ بریاری مردن نادری به‌سه‌ردایاندا تا بمرن ﴿وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا﴾ هه‌روه‌ها هه‌ندی له‌سزای (دۆزه‌خ) یان لی سووک ناگری ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ﴾ ئا به‌و جو‌ره‌توله‌ئه‌سه‌نین له‌هه‌موو بی باوهریک ﴿وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا﴾ وه‌ئوه‌وانه له‌دۆزه‌خدا هاوار ده‌که‌ن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا﴾ (ده‌لین) ئه‌ی په‌روهر دگارمان (له‌دۆزه‌خ) ده‌رمان به‌یته تا کرده‌وه‌ی چاک بکه‌ین ﴿غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ جیاواز له‌وه‌ی ده‌مان کرد (له‌دونیا دا) ﴿أَوَلَمْ نَعْمَرْكُمْ﴾ (وه‌لام ده‌درینه‌وه) ئایا ته‌مه‌نمان دریز نه‌کردن ﴿مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مِنْ تَذَكَّرٍ﴾ ئه‌وه‌نده‌ی ئه‌وه‌ی ده‌یه‌وی بیر بکاته‌وه‌ تیا‌یدا بیر بکاته‌وه ﴿وَجَاءَ كُرُّ الْذِّبْرِ﴾ وه‌ترسیته‌رتان بو نه‌هات ﴿فَذُوقُوا أَلَمَ اللَّزِيمِ مِنَ نَّصِيرٍ﴾ ده‌ی (ئهو سزا) بچه‌ژن چونکه هیچ یاریده‌ده‌ریک بو (بی باوهره) سته‌مکاره‌کان نییه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌راستی خوا به‌نه‌یتی ئاسمانه‌کان وزه‌وی زانایه ﴿إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بیگومان خوا به‌نه‌یتی دلان ناگاداره ﴿۲۸﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا
يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ
أَمْ آتَيْنَاهُمُ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ * إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ
إِنَّهُ وَكَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ
نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ
وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ
الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا
﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ وَكَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ خَلْقًا فِي الْأَرْضِ﴾ هه‌ر ئه‌و زاته ئیوه‌ی کرده جینشین (ی پیشوان) له‌زه‌ویدا ﴿فَمَنْ كَفَرَ عَلَيْهِ كُفْرًا﴾ ئه‌وسا هه‌ر که‌س بی باوه‌ر بی ئه‌وه (توله‌ی) بی باوه‌ریه‌که‌ی هه‌ر بۆ خویه‌ته‌ی ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ و بی باوه‌ری کافران هیچیان بۆ زیاد ناکات لای په‌روه‌ردگاریان ﴿إِلَّا مَقْتًا﴾ جگه له‌خه‌شم و رقی زور ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا﴾ وه بی باوه‌ری کافران هیچیان بۆ زیاد ناکات بیجگه له‌زه‌ره‌رمه‌ندی ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی هه‌والم بده‌نی ﴿شُرَكَاءُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئه‌و هاوبه‌شانه‌ی له‌جیانی خوا ده‌تانپه‌رستن (هاوارتان لی ده‌کردن) ﴿أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ نیشانم بده‌ن له‌زه‌ویدا چیان دروست کردوه؟ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان له‌به‌دی هینانی ئاسمانه‌کاندا به‌شداری (خوا) یان کردوه؟ ﴿أَمْ أَنَاءَتُهُمْ كِتَابًا﴾ یا کتیبیکمان پی داوون ﴿فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ﴾ جا به‌لگه‌یان له‌و کتیه‌دا هیه (که‌به‌کان هاوبه‌شی خوان) ﴿بَلْ إِنْ يَعِدُ الْمُظْلِمُونَ بِعُصْفُورٍ مِثْلٍ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو سته‌مکاران هیچ به‌لینیک به‌یه‌کتری ناده‌ن جگه له‌فریودان و (هه‌لخه‌له‌تانندن) نه‌بیست ﴿إِنَّ اللَّهَ يُمِصُّكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌راستی خوا ئاسمانه‌کان و زه‌وی راگیر ده‌کات ﴿أَنْ تَرَوْا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی له‌په‌ره‌وی خویان لانه‌ده‌ن ﴿وَلَكِنْ زَالًا﴾ به‌راستی ئه‌گه‌ر له‌په‌ره‌وی (خویان) لابده‌ن ﴿إِنْ أَمْسَكْتُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ﴾ کئ هیه‌جگه خوا رایان بگریت ﴿إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ بیگومان ئه‌و (خوا) له‌سه‌ر خو و لیپوره‌یه ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَعْمَارِهِمْ﴾ (بت په‌رستان) به‌سویندی هه‌ره‌گه‌وره‌یان سویندیان ده‌خوارد به‌خوا ﴿لَنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ (ده‌یان ووت) ئه‌گه‌ر پیغه‌مبه‌ریکی ترسیته‌ریان بۆ بیست ﴿لَيَكُونَنَّ أَهْدَىٰ مِنْ أَهْدَى الْأُمَمِ﴾ به‌راستی ئه‌وان له‌هه‌ر یه‌که له‌ئومه‌تانی تر پرینموون تر ده‌بن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ ئه‌مجا کاتی پیغه‌مبه‌ری ترسیته‌ریان بۆ هات ﴿مَا زَادُهُمْ إِلَّا نِفُورًا﴾ زباتر دوور که‌وته‌وه (له‌ریگه‌ی راست) ﴿أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له‌به‌ر خو به‌زل زانی له‌زه‌ویدا ﴿وَمَكَرَ السَّيِّئُ﴾ و فیل و بیلانی خراب کردن ﴿وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ﴾ وه فیل و بیلانی خراب ته‌نیا زیان به‌خواوه‌نه‌که‌ی ده‌گه‌یه‌نی ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سَنَةَ الْأُولَٰئِينَ﴾ ده‌ی که‌واته ئه‌وان جگه له‌چاره‌نووسی پیشیان چاوه‌روانی شتیکی تر ده‌کن؟ ﴿فَلَنْ يَجْدِلُوا اللَّهَ يَدِيلًا﴾ چونکه باوی خوا هه‌ر گیز گۆرانی بۆ نییه ﴿وَلَنْ يَجْدِلُوا اللَّهَ تَحْوِيلًا﴾ و باوی خوا لادانی بۆ نییه ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ئایا ئه‌وان به‌زه‌ویدا نه‌گه‌راون ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ ناسه‌یر بکه‌ن سه‌ر ئه‌نجام گه‌لانی پیش خویان چۆن بووه ﴿وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ كه‌ئه‌وان له‌مان به‌هیزتر بوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ناتوانی له‌ده‌ستی خوا ده‌رچی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌ئاسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا﴾ به‌راستی خوا زانا و به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا
مِنْ دَابَّةٍ وَلَا كُنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا
جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

سورة يس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَس ١ وَالْقُرْءَانِ الْحَكِيمِ ٢ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣ عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٤ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ٩ وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠ إِنَّمَا تُنْذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرِ كَرِيمٍ ١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَأَثَرَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ١٢

﴿وَلَوْ يَأْخُذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ وه نه گهر خوا قار بگری له خه لکی (توله یان لی بسه نی) ﴿بِمَا كَسَبُوا﴾ له بهر نهو (خراپانه ی) کردویانه ﴿مَاتَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ﴾ هیچ گیانداریکی به سهر زهویه وه نه ده هیشت ﴿وَلَا يَكُنْ يُؤْخِرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ به لام (خوا) مؤله نی نهوان ده دات تا ماوه ی دیاری کراو ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ نه مجا کانی ماوه که یان (کوتایی) هات (ده یان مرینی) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا﴾ جا بیگومان خوا به بنده کانی ناگادارو بینایه ﴿۱۵﴾

سوره قی ﴿يَسْرًا﴾

﴿يَسْرًا﴾ الله الرحمن الرحيم به ناوی خوی به خشنده ی میهربان

﴿يَسْ﴾ به (یا، سین) ده خوینریته وه خوا زاناتره به ماناکه ی بۆ زانیاری زیاتر سهیری سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿۱﴾ ﴿وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمَ﴾ سویند به قورئانی پر له دانایی ﴿۲﴾ ﴿إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ به راستی تو (ئه ی موحه ممه د) له پیغه مبه رانی خوی ﴿۳﴾ ﴿عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ له سهر ریبازی راستی ﴿۴﴾ ﴿تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ (قورئان) دابه زیتراوه له لایهن خوی زالی بالادهستی میهربانه وه. ﴿۵﴾ ﴿لِيُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمُ ابْنَاؤُهُمْ﴾ بۆ نه وه ی گه لی بترستی (له سزا) که باوو باپیرانیان نه تر سیترابوون ﴿فَهُمْ عَافُونَ﴾ بۆ به نهوان بی ناگا بوون ﴿۶﴾ ﴿لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ﴾ سویند به خوا به راستی به لیتی خوا چه سپاوهاته دی له سهر زۆربه یان ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ چونکه نهوان باوه ر ناھیتن ﴿۷﴾ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْيُنِهِمْ غُلَاقًا﴾ (وه كه كه سانی وان كه) ته و قمان کردیته گهر دنیان ﴿فَهِيَ إِلَىٰ الْأَذْقَانِ﴾ جائه و (ته و قانه) تا چه نا که یان هاتبی (گهر دنیانی به ته وای گرتیته وه) ﴿فَهُمْ مُّقَمَحُونَ﴾ نه مجا سه ریان بهرز کرابیته وه (نه توان بۆ خوارو نه م لاو لایبجولینن) ﴿۸﴾ ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا﴾ وه بهر بهر بهر ده م و پشتیانه وه داناه ﴿فَأَعَشَيْنَاهُمُ قَهْرًا﴾ به هوی (ئه و شوین که وتن و ترسانه وه) چو یان دا بۆ به نهوان (راستی) نابینن ﴿۹﴾ ﴿وَسَوَّاهُمْ عَلَىٰ نَعْتٍ وَأَنْذَرْنَاهُمْ أَلَمَ لَمْ تَنْذَرْهُمْ﴾ وه بۆ نهوان به کسانه چ بیان ترستییت یان نه یان ترستییت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ باوه ر ناھیتن ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ﴾ تو ته نها که سیک ده ترستی که شوین قورئان ده که ویت ﴿وَخَوَّيْنَا الرَّحْمَنَ بِالْعَذَابِ﴾ له به نهانیشداله خوی میهربان ده ترسن ﴿فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ به هوی (ئه و شوین که وتن و ترسانه وه) مژده ی بده ری به لیخوشبوونی (گوناهه کانی) و پاداشتی چاکی (به ههشت) ﴿۱۱﴾ ﴿إِنَّا نَحْنُ الْمُغْنِيَّ﴾ به راستی هه ر ئیمه مردووان زیندوو ده که ینه وه ﴿وَنَكُتُ مَا فَعَلُوا وَآثَرُهُمْ﴾ و هه رچی پیشتر کردویانه و شوینه واری پاش خوشیان ده نویسن ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ وه هه موو شتیگمان له به راویکی روون و ناشرکادا ژماردوو و نووسیوه که (لوح المحفوظ) ه ﴿۱۲﴾

وَأُضْرِبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ
 ﴿١٣﴾ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا
 إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
 وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا
 رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُوا إِنَّا نَطِيرُ نَابِكُمْ لَيْنَ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
 وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طِيرُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ
 ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ
 رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا
 مَن لَّا يَسْأَلْكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَالِيَ لَأَعْبُدُ
 الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً
 إِن يَرِدْني الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي ءَامَنْتُ
 بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي
 يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

﴿وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) نمونه‌یان بۆ بیته‌روه به‌خه‌لکی شاری (أنطاکیه) ﴿إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ کاتی که پیغه‌مبه‌رانیان بۆ هات ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا﴾ کاتی دوو (پیغه‌مبه‌ر) مان نارد بۆ ناویان باوه‌ریان پینه‌کردن ﴿فَعَزَّزْنَا ثَلَاثًا﴾ ئەمجا به‌ناردنی (پیغه‌مبه‌ری) سییه‌م به‌هیزمان کردن (وېشتمان گرتن) ﴿فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ﴾ جا (هه‌موویان) ووتیان بیگومان ئیته‌م نیر دراوین بۆ سه‌ر ئیوه ﴿قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا﴾ (خه‌لکه‌که) ووتیان ئیوه هه‌ر ئاده‌میه‌کی وه‌ک ئیتمه‌ن ﴿وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و خوای میه‌ره‌بان هیچ شتیکی (له‌نیگا) نه‌ناردوته خواره‌وه ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ﴾ ئیوه ته‌نها دروزن و درۆ ده‌که‌ن ﴿قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا إِلَيْكُمْ لَمْرَسَلُونَ﴾ (پیغه‌مبه‌ره‌کان) ووتیان به‌ره‌ر دگار مان ده‌زانی به‌راستی ئیته‌م (به‌پیغه‌مبه‌ریتی) نیر دراوین بۆ سه‌ر ئیوه ﴿وَمَا عَلَّمْنَا إِلَّا الْبَلْغَ الْمُبِينُ﴾ و ئیته‌م ته‌نها گه‌یاندنی (ئاینه‌که‌مان له‌سه‌ره‌به‌روونی ﴿قَالُوا إِنَّا نَطَّاعُونَ أَتَاكُم﴾ (خه‌لکه‌که‌که) ووتیان بیگومان ئیته‌م به‌هوی ئیوه‌وه دوو چاری شوومی و به‌دبه‌ختی بووین ﴿لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَتَرْجُمَنَّكُمْ﴾ سویند به‌خوا ته‌گه‌ر واز نه‌هینن (له‌و کاره‌تان) به‌رد بارانتان ده‌که‌ین ﴿وَلَمَسَّكُمْ مِّنْ أَهْلِهَا الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾ و به‌راستی له‌لایه‌ن ئیته‌م‌وه دوو چاری سزایه‌کی پر ئیش و ئازار ده‌بن ﴿قَالُوا طَئِفَةٌ مِّنْكُمْ مَعَكُمْ أَهْلُ دُكْرَتُمْ﴾ (پیغه‌مبه‌ره‌کان) ووتیان شوومی ئیوه به‌خۆ تانه‌وه‌یه‌ه چونکه ئیوه ته‌گه‌ر ئاموزگاری بکرین (هه‌ست به‌شوومی ده‌که‌ن) ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِفُونَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو ئیوه گه‌لنکی له‌سنوور ده‌رچوون ﴿وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَّسْعَى﴾ له‌و په‌ری شاره‌که‌وه پیاوینک به‌په‌له‌هات ﴿قَالَ يَقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ﴾ ووتی ئهی گه‌له‌که‌م شوین ئەم پیغه‌مبه‌رانه‌بکه‌ون ﴿اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا﴾ شوین که‌سانی بکه‌ون داوای هیچ کری و پاداشتی‌کتان لی‌ناکه‌ن ﴿وَهُمْ مُّهِتَدُونَ﴾ که‌خۆشتان رینموونی کراون ﴿وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ الَّذِي فَطَرَنِي﴾ وه‌من بۆچی زاتی نه‌به‌رستم که‌منی به‌دی هیتاوه ﴿وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌هر بۆ لای ئه‌وه‌ده‌گه‌رینه‌وه ﴿إِنَّا نَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً﴾ ئایا بیجگه‌له‌و (خوا) به‌رستراوینک بۆ خۆم پریار بده‌م ﴿إِنْ يَرِْدُنِ الرَّحْمَنُ بَصِيرًا﴾ ته‌گه‌ر خوای میه‌ره‌بان زبانی بۆ من بوی ﴿لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا﴾ تکای ته‌وان هیچ سوودینک به‌من ناگه‌یه‌نی ﴿وَلَا يُفْقِدُونَ﴾ و (له‌سزای خوا) پرگه‌رم ناکه‌ن ﴿إِنِّي إِذْ أَقْبَلْتُ صَلَّى مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بیگومان من (ته‌گه‌ر هاو به‌ش دا بینیم) ته‌و کاته‌له‌گو مپرایه‌کی زۆر ئاشکرادام ﴿إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُون﴾ به‌راستی من باوه‌رم هیتا به‌په‌روه‌ردگارتان و ده‌ئیوه‌ش گویتان لینی ﴿فَبَدَّلَ الْأَحْزَابَ﴾ (ئهم پیاوه‌یان شه‌هید کرد) پی ووترا: پرۆره به‌هه‌شته‌وه ﴿قَالَ يَكَلِّتَ قَوْمِي يَحْمِلُونَ﴾ (ته‌و پیاوه‌ش) ووتی خۆزگه‌گه‌له‌که‌م بیانزانیاه ﴿يَمَافَعَّرَ لِي رَبِّي﴾ به‌ئه‌وه‌ی که‌په‌روه‌ردگارم لیم خوشبووه ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُمِينَ﴾ وه‌بردمیه ریزی ریز گیراوانه‌وه ﴿٧﴾

* وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا
 كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ
 ﴿٢٩﴾ يَحْسَرَةُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
 ﴿٣٢﴾ وَءَايَةُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا
 فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ
 وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
 وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَنَ الَّذِي
 خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
 وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
 فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا
 ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْتَهُ مَنَازِلَ حَتَّى
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ
 الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

﴿وَمَا أَنْزَلْنَاهُ عَلَى قَوْمٍ مِنْ بَعْدِهِ﴾ وە لە دواى ئەو نەمان ناردە خواریوە بۆ سەر گەلە کەى ﴿مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ﴾ هیچ لە شکرێک لە ئاسمانەوہ ﴿وَمَا كُنَّا مُزِلِينَ﴾ و ئیمە دابەزینەر نەبووین ﴿إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ (هوی تیاچوونیان) تەنیا شریخەیه کى بەهێز بوو ﴿فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ﴾ جا کتوپر ئەوانە ھەموو جولەیان نەما و مردن ﴿يَحْسِرَةُ عَلَى الْعِبَادِ﴾ ئای پەشیمانی و داخى سەخت بۆ ئەو بەندەنەى (کەبى باوەرن) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ھەر پێغەمبەریکیان بۆ بەھاتایە تەنیا گالەیان پى دەکرد (و هیچ تر) ﴿أَلَمْ يَرَوْا﴾ ئایا نەیان زانیوہ ﴿كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ﴾ لە پێش ئەواندا چەند گەلى (تاوانبار) مان لە ناو بردوہ ﴿أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ کەبێگومان ناگەرێنەوہ بۆ لای ئەمان ﴿وَإِنْ كُلُّ لُتَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ ھەر ھەموو (لە ناوبراوان) کۆ دەکرێنەوہ لای ئیمە (و لە قیامەت دا) ئامادە دەکرین ﴿وَأَيَّاهُمْ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ﴾ وە نیشانەو بەلگەبەک بۆ ئەوان، ئەم زەویە مردووەیہ ﴿أَحْيَيْنَاهَا﴾ کە زیندوو مان کردوہ ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ﴾ و دانەوێلەمان لى دەرھێنا (لى رواند) کە لى دەخون ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَحِيلٍ وَأَعْنَابٍ﴾ وە لەو (زەویە) دا چەند باخ لە خورما و تریمان بەدى ھینا ﴿وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ﴾ و چەند کانیاومان تیا دا ھەلقولا ندوہ ﴿لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ﴾ بۆ ئەوێ لەبەر و بوو مەکانى بخون کە دەستى ئەوان بەر ھەمى نەھیتاوە ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ دەى ئابا سوپاسى خوا نا کەن ﴿سُبْحَنَ الَّذِى خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ پاك و بێگەردە زاتێک کە ھەموو جووتەکانى (نێر و مێ) دروست کردوہ ﴿وَمَا تَنْتَبِهُ الْأَرْضُ وَمَنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ لەوێ کە زەوى دەبروێنى و لە (ئادەمى) خوێان ﴿وَمَا لَا يَعْلَمُونَ﴾ و لەو شتانەش کە نایزانن ﴿وَأَيَّاهُمْ أَتَيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ﴾ شەویش بەلگە و نیشانەیه بۆ ئەوان کە ئیمە پوژى لى دەر دەھێنین ﴿فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ﴾ ئەمجا لە نا کاودا تاریکى ھەموویان دەگرێتەوہ ﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا﴾ خۆریش بەرەو بنکەى خۆى (لە گەراندایە و) دەروا ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ ئەوہ بریار دراوى (خواى) زالى بالادەستى زانایە ﴿وَالْقَمَرُ قَدَرْتَهُ مَوَازِلَ﴾ وە بۆ مانگیش چەند قوناغیکمان داناوە ﴿حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ﴾ (دواى تەواو کردنى قوناغەکانى) ھەتا وەکو پەلى دار خورماى کۆنى (وشک بووى) لى دىست ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ﴾ خۆر بۆى نییە (ناتوانى) بگات بە مانگ ﴿وَلَا أَيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ﴾ و شەویش ناتوانى پێشکەوى لەروژ ﴿وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ و ھەر یە کەیان (خۆرو مانگ) لە خولگەبە کدا مەلە دەکەن و دەسوڕێنەوہ

وَأَيُّ لَّهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذِزِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِنْ مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمْ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطِعِم مِّنْ لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ
أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ
يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا أَيَوِّلُنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَّرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ
الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صَيْحَةً
وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

﴿وَأَيُّهُمُ﴾ و به لگه‌یه کی ناشکرای تر بۆ نه‌وان نه‌مه‌یه ﴿أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمُ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ﴾ که بی‌گومان
 ئیمه نه‌وه کانی نه‌وانمان له که‌شتی پرکراو (له خو‌یان و که‌ل و په‌لیان) دا هه‌لگرتووه ﴿وَحَلَقْنَا لَهُمُ
 مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ﴾ و به وینه‌ی که‌شتی شتانیکی تریشمان بۆ دروست کردوون که سواری بن ﴿وَإِن نَّشَأْنُ فَحَنَ﴾ و نه‌گهر بمانه‌وی نو‌قمیان ده‌که‌بن ﴿فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُقَدَّرُونَ﴾ جا هیچ که‌س نایه‌ت
 به‌هاواریانه‌وه و پرزگاریش نا‌کرین (له نو‌قم بوون) ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ﴾ مه‌گهر به‌زه‌یی
 ئیمه (پرزگاریان بکات) و تا کاتی دیار کراو بیان ژنبین ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ﴾ و کاتیک پێیان بو‌تریت
 ﴿اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ﴾ خو‌تان پیاریزن (له‌و سزای که) له به‌رده‌متان دایه و له‌وه‌ش له‌پشتانه‌وه‌یه
 (له‌روژی دوایی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَزْهَوْنَ﴾ تا‌ره‌حمتان پی بکری ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾
 و هه‌ر به‌لگه‌و نایه‌تیکیان له نایه‌ته‌کانی په‌روه‌ردگاریان بۆ بیت ﴿إِلَّا كَأَنَّهُمْ يُفَصِّلُونَ﴾ نه‌وان هه‌ر
 پرو و هه‌رده‌گیرن له‌و (نایه‌تانه) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِرُوا مَارْزُقُوا﴾ و هه‌ر کاتی پێیان بو‌تری له‌وه‌ی
 خوا پی داوون به‌خشن ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ده‌لێن به‌وانه‌ی ئیمانیان
 هیتا بوو ﴿أَنْظِعُمْ مِّنْ لَّيْسَاءِ اللَّهِ أَطْعَمَهُ﴾ ئایا خو‌اردن بده‌بن به‌که‌سی نه‌گهر خوا بی‌و‌یستایه‌ خو‌اردنی
 پی ده‌دا ﴿إِن أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ ئیوه ته‌نها له‌گو‌م‌رایه‌کی ناشکرادان ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ﴾ و ده‌لێن ئه‌م به‌لێنه‌که‌ی دیت نه‌گهر ئیوه‌ راست گو‌ن ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ﴾
 نه‌مانه‌ چاوه‌روانی هیچ نا‌که‌ن مه‌گهر شری‌خه و ده‌نگیکی به‌هیز (فوو کردن به‌که‌ره‌نادا) بیان‌گری‌ت
 ﴿وَهُمْ يَخِصِّمُونَ﴾ له‌کاتیکدا له‌نیو خو‌یانداده‌مه‌ قالی ده‌که‌ن ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ نه‌وسا ناتوانن هیچ وه‌سی‌تیک بکه‌ن یان بگه‌رینه‌وه‌ لای که‌س و کاریان ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 وه (جاری‌تر) فوو ده‌کری به‌که‌ره‌نادا ﴿فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ﴾ نه‌مجا‌ئه‌وان کتوپر له‌گو‌ره‌کان
 دینه‌ده‌روهو ﴿إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ﴾ به‌په‌له‌ ده‌رو‌ن بۆ لای په‌روه‌ردگاریان ﴿قَالُوا يَوَيْلًا مِّنْ بَعَثْنَا مِن
 مَّرْقَدِنَا﴾ ده‌لێن نه‌ی هاوار بۆ ئیمه‌کی زیندووی کردینه‌وه‌ له‌گو‌ره‌کانمان دا ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ
 الْمُرْسَلُونَ﴾ نه‌مه‌ ئه‌و به‌لێنه‌یه‌ خوا‌ی میهره‌بان پی‌ی داین و پی‌غه‌مبه‌ره‌کان راستیان کرد ﴿إِن كَانَتْ
 إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ ته‌نها شری‌خه و ده‌نگیکی گه‌وره‌ دیت ﴿فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ ئیتر کتوپر
 هه‌موویان (به‌کو‌مه‌ل) لای ئیمه‌ ئاماده‌ کراون ﴿فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ نه‌م‌روش هیچ جو‌ره
 سه‌مه‌یک له‌که‌س نا‌کری ﴿وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و هه‌جگه‌ له‌وه‌ی که‌ده‌تان کرد پادا‌شت
 و سزا نا‌درینه‌وه ﴿٥١﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ
 فِي ظِلِّلٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِنُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ
 وَلَهُمْ مَائِدَ عُونٍ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَامْتَزُوا
 الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ بِبَنِي آدَمَ
 أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ
 أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ
 جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
 كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾
 الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ
 فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
 عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾
 وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾
 وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ
 لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

﴿إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ﴾ به پراستی به هه شتی یه کان نه مپرو ﴿فِي شُغْلٍ فَكَّهُونَ﴾ له خوشی و شادیدا
 سه رقالن ﴿هُرُوا زَوْجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْبَابِك مُتَّكِونَ﴾ خویمان و هاوسره کانین له سیهره کاندا
 له سه ر ته خت (ی رازوه) پالیان داوه ته وه ﴿لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ﴾ له و (به هه شته) دا
 بزبان ناماده به میوه هات و هه رچی داوا بکن ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ سه لام (یان لی ده کریت)
 به و ته یه که له لایه ن به روه ر دگاری میهره بانه وه ﴿وَأَمَّا زُورُ الْيَوْمِ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾ ئیوه ش نه ی تاوانباران
 نه مپرو جیا بینه وه (له ئیمانداران) ﴿أَلَمْ نَعْهَدْ إِلَيْكُمْ بَنِي آدَمَ﴾ نه ی نه وه کانی ئاده م ئایا وه سیتم
 بو نه کردن ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ که شهیتان نه به رستن ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ چونکه به پراستی
 شهیتان دوژمنی ئاشکرای ئیوه یه ﴿وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ وه (ئایا وه سیتم بو نه کردن)
 که من به رستن نه مه ریگای راسته ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبَلًا كَثِيرًا﴾ سویند به خوا بیگومان
 (شهیتان) خه لکیکی زوری له ئیوه گومرا کرد ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی ئایا بو ژیر نه بوون ﴿هَٰذِهِ
 جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ نه مه نه وه دوزخ یه که به لیتنان پی درابوو ﴿أَصَلُّوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ﴾ نه مپرو پر و نه ناوی یه وه به هو ی بی باوه ر بوون تانه وه ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه مپرو
 مؤر ده نین به سه ر ده میاندا ﴿وَنُكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده ستیان قسه مان له که لدا ده کهن ﴿وَنَشْهَدُ أَرْجُلَهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ و قاجیان شایه تی ده دن به وه ی که کرد یانه ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَمَمَسْتُمُ عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ﴾
 وه نه گهر بمانه وی پرو ناکی جاویان ناهیلین (کویربان ده که یں) ﴿فَأَسْتَبِقُوا الصِّرَاطَ فَإِنَّ بَصِيرُونَ﴾ نه و سا
 ده یانه وی به ره و ریگای راست پیشر کی بکن جا چون ده بین ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَائَتِهِمْ﴾
 خو نه گهر بمانه وی له شوینی خویندا شیوه ی ئاده مییان ده گورین (ده یان که یں به شتیکی خراب)
 ﴿فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ﴾ به هو ی نه و (گورینه وه) نه یان ده توانی نه بر و ن و نه بگه ریته وه ﴿وَمَنْ
 نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ﴾ وه ته مه نی هه ر که س دریز که یں لاشه ی لاواز و ناته وان
 ده که یں ده ی ئایا ژیر نابن ﴿وَمَا عَزَمْتُ الشَّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ﴾ ئیمه نه و (موحه ممه د) مان فیتری
 شیعر نه کر دووه، و شیعر و وتن شیاوی نه و نی به ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ﴾ و نه وه ی (موحه ممه د)
 ده یلی به ند و ناموز گاری و قورئانی روئکه ره وه ی (پراستی یه) ﴿يُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا﴾ بو نه وه ی
 نه وانه ی (دل) زیندوون بیان تر سینتی ﴿وَبِحَقِّ الْقَوْلِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ و به لیتی (سزا) بسه پینیتی به سه ر
 بی باوه راندا ﴿۷۰﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
 مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ
 ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مِنْفَعٌ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ
 نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ
 إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا
 خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
 مَثَلًا وَلَسَى خَلْقُهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
 قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ
 ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ
 مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
 فَسُبْحَنَ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا نه‌یان دی (نه‌یان زانیوه) ﴿أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مَمَاعِلَ أَيْدِيهِمْ أَنفَمَا﴾ که بیگومان ئیمه
 نازده لمان بۆ ئه‌وان دروست کردووه ﴿هُمْ لَهُمَا مَلِكُونَ﴾ ئه‌مجا ئه‌وان خاوه‌نیانن ﴿وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ﴾
 وه راممان هیناون بۆیان ﴿فَنَهَارُ كُؤِبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ﴾ ئه‌مجا سواری هه‌ندیکیان ده‌بن و (گوشتی)
 هه‌ندیکیشیان ده‌خۆن ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ﴾ وه زۆر سوودیان لی ده‌بینن وشتی خواردنه‌وه‌شیان
 لی وه‌رده‌گرن ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ ده‌ی نایا سوپاسی خوا ناکه‌ن ﴿وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً﴾ وه
 بیجگه‌له‌خوا چه‌ند په‌رستراوینکیان بۆ خویان داناووه ﴿أَلَهُمْ بَصُرُوتٌ﴾ به‌وه‌یوایه‌ی یارمه‌تی
 بدرین ﴿لَا يَسْطِيعُونَ نَصْرَهُمْ﴾ (ئهو په‌رستراوانه) ناتوانن یارمه‌تیان بده‌ن ﴿وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحَضَّرُونَ﴾
 به‌لام ئه‌مان سه‌ربازی ئاماده‌ن، له‌خزمه‌تیاندا (وملکه‌چی ئه‌و بتانه‌ن) ﴿فَلَا يَخْزَاكَ قَوْلُهُمْ﴾ جا
 قسه‌کانیان خه‌مبارت نه‌کات ﴿إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبْسِرُونَ وَمَا يَأْلُفُونَ﴾ چونکه به‌راستی ئه‌وه‌ی ده‌ی شارنه‌وه‌و
 ئه‌وه‌ی ئاشکرای ده‌که‌ن ده‌یزانین ﴿وَأَلَمْ يَرِ الْإِنْسُ﴾ نایا ئاده‌می نه‌یزانیوه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ﴾
 که ئه‌ومان له‌نوته‌یه‌که‌ دروست کردووه ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ که‌چی به‌کسه‌ر ده‌بیته‌ دورژمینکی
 سه‌رسه‌ختی دیار (ده‌مقالی که‌ریکی ئاشکرایه) ﴿وَصَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ﴾ وه نموونه‌مان بۆ
 دیتیه‌وه‌و به‌دیه‌تانی خوی له‌بیر چۆنه‌وه ﴿قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ﴾ (ئهو بی بروایه) ده‌لی کی
 ئیسکه‌کان زیندوو ده‌کاته‌وه‌له‌کاتی که‌دا که‌رزیون ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ (ئهی موحه‌مه‌د
 ﷺ) بلی ئه‌و زاته‌ زیندوویان ده‌کاته‌وه‌که‌له‌یه‌که‌م جاره‌وه‌به‌دی هیناون ﴿وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ﴾ و
 ئه‌و به‌هه‌موو دروست کراویک زانا و ئاگاداره ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا﴾ زاتی که‌
 له‌دره‌ختی سه‌وز ئاگری بۆ دروست کردون ﴿فَإِذَا أَنشَأْنَاهُ تَوْفَدُونَ﴾ ئیتر ئیوه‌ ئاگری بی ده‌که‌نه‌وه
 ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نایا زاتی که‌ ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌دی هیناوه ﴿يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ
 يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ﴾ ناتوانی وینه‌یان دروست بکات؟ ﴿بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ به‌لی ده‌توانی و هه‌ر ئه‌ویش
 دروست که‌ری زانایه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا﴾ به‌راستی کاری ئه‌و (خوا) ئه‌مه‌یه‌هه‌ر کاتی بیه‌وی
 شتی که‌ به‌دی به‌ئیت ﴿أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ پی ده‌لی: به‌، ده‌ست به‌جی (ئهو شته) ده‌بیت ﴿أَفَ
 تَسْبَحُنَ الَّذِي يَخْلُقُ مِثْلَهُ مَكُونٌ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا پاک و بیگه‌رده‌ئو خوایه‌ی که‌مولکایه‌نی هه‌موو شتی که‌
 به‌ده‌ست ئه‌وه‌و ﴿وَالَيْهِ تُجْعَلُونَ﴾ و بۆ لای ئه‌ویش ده‌گه‌ریترینه‌وه ﴿۸۴﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ۝۱ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ۝۲ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ۝۳ إِنَّ
إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝۴ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشْرِقِ ۝۵ إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ ۝۶ وَحِفْظًا
مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ۝۷ لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَيُقَذَّفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝۸ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝۹ إِلَّا مَنْ خِطَفَ
الْخُطْفَةَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝۱۰ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهْوَ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ
مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ ۝۱۱ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ
۝۱۲ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝۱۳ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ ۝۱۴
وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝۱۵ أَمْ دَامَتَا وَكَانَتْ رَابَا وَعَظْمًا
أَمْ نَالَمَبْعُوثُونَ ۝۱۶ أَوْءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝۱۷ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ
۝۱۸ فَاِتْمَاهِي زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝۱۹ وَقَالُوا يَتَوَلَّيْنَا
هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ۝۲۰ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝۲۱
* أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۝۲۲ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ۝۲۳ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۝۲۴

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندی میہرہ بان

﴿وَالصَّلَاتِ صَمًا﴾ سویند بہو فریشتانہ ریز بوون (لہ کاتی عیادہ ندا) ﴿فَالرَّجَزِ رَجَا﴾ وہ سویند بہوانہ کہ
 دہخوین بہ سہر ہورہ کاندہ ﴿فَالْتَلَيْتَ ذِكْرًا﴾ وہ سویند بہخوینہ رانی قورٹان ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ بہراستی
 بہرسترای ئیوہ تاک و تہنہایہ ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ بہرورہ دگاری ٹاسمانہ کان و زہوی
 وئوہی لہ نیوانیادایہ ﴿وَرَبِّ الْمَشْرِقِ﴾ و بہرورہ دگاری خوور ہلہ تہ کان ﴿إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءِ الذِّنَابِ بِرَبِّهِ الْكَوَكِبِ﴾
 بیگومان نیمہ ٹاسمانی دونیامان بہ جوانی تہستیرہ کان رازاندوتوہ ﴿وَحَفَظْنَا كُلَّ شَيْءٍ مَّا رَدَّ﴾ وہ لہ ہمہ مو
 شہیتانیکی سہر کہش پاراستوومانہ ﴿لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى﴾ ناتوان گوی بگرن بوئو فریشتانہی لہ
 بہرترین پلہ دان ﴿وَيُفْقَرُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ﴾ وہ (تہ گہر بچن گوی بگرن) لہ ہمہ مو لایہ کی (ٹاسمانہوہ) ناگر
 باران دہ کرین ﴿دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ﴾ راو دہرین زور بہ توندی و (لہ قیامہ ندا) سزایان بہر دہوامہ
 وسہختہ ﴿إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ﴾ (شہیتانہ کان ناتوانن گوی بگرن) مہ گہر یہ کیکیان بہ دزیہوہ ہوا لیک
 (لہ فریشتہ یہ کی بیستی و) بہ پلہ بیفریٹی ﴿فَاتَّبَعَهُ رَشَاهُ تَائِبٌ﴾ پزسکی گر دار و سوینہری شوین دہ کہوینت
 (و دہی سویتنی) ﴿فَاسْتَفْتَاهُمْ أَمْ أَشَدُّ حَلَقًا﴾ تہمجا (تہی موحمہمد ﴿بِئْسَ لَهْوَانِی (کہ بیباوہرن) ٹایا
 تہوان دروستکراوینکی گہورہتر و گرنگتر و بہیتر ترن ؟ ﴿أَمْ مَنْ خَلَقْنَا﴾ یان تہو شتانہی تر کہ دروستمان
 کردوہ (لہ ٹاسمان و خوور و زہوی ...) ﴿إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ﴾ بہراستی نیمہ تہوان (ٹادہمی) مان
 دروست کرد لہ قورینکی لینجی جیر ﴿بَلْ عَجَبْتَ وَيَسْخَرُونَ﴾ بہ لام (سہیرہ) تو سہرت سورماوہ (چون باوہر
 ناہین) کہچی تہوان گالتہ دہ کمن (بہ تو کہ دلہیت زیندو بوونوہ ہہیہ) ﴿وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ﴾ وہ کاتی
 ٹاموژگاری بکریں ٹاموژگاری وہر ناگرن ﴿وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ﴾ وہ کاتی مو عجیزہ یہ کی بینن دہ یکہ نہ
 گالتہ جار ﴿وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾ وہ دلہین تہم (قورٹانہ) ہیچ نیہ جگہ لہ جادوویہ کی ٹاشکرا ﴿
 أَءَدَامْتَنَا وَكَانُوا رَبًّا وَعَظَمًا﴾ (دلہین) ٹایا نیمہ کہ مردین و بووین بہخول و ٹیسکی رزیو ﴿أَءَنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾ ٹایا
 نیمہ زیندو دہ کرینہوہ ؟ ﴿أَوَءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ﴾ لہ گہل باو و باپرانی پیشینانمان ﴿قُلْ نَعْمَ وَأَنْتُمْ دُخْرُونَ﴾
 (تہی موحمہمد ﴿بَلَى﴾ بلہی (ہمووتان زیندو دہ کرینہوہ) و لہو کاتہ دا ئیوہ زہلیل و سہر شوین ﴿
 فَلَمَّا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ﴾ چونکہ تہو (زیندو بوونوہیہ) ہہر یہ ک دہنگہ ئیتر دہست بہجی
 زیندوون و دہروانن ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ﴾ وہ دلہین: وای بو خویمان تہمہ روژی تولہ سہندن
 وباداشتہ ﴿هَذَا أَوَّلُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكْذِبُونَ﴾ (پیشان دہوتری) تہمہ تہو روژی بریاردانہ یہ کہ باوہرتان پی
 نہبوو ﴿أَخْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَرْزَوْا وَجْهَهُ﴾ (خو) بہ فریشتہ کان دہفرموی) تہوانہی ستہ میان کرد کویان یکہ نہوہ
 لہ گہل ہاوریکانیان (ہاو ویتہ کانیان) ﴿وَمَا كَانُوا لَعَبْدُونَ﴾ لہ گہل تہوانش دہیان بہرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 جگہ لہ خوا ﴿فَأَقْذَفَهُمُ اللَّهُ فِي صَرَطِ الْجَحِيمِ﴾ تہمجا رینگای دوزخیان نشان دہن ﴿وَقَفَّوْهُمْ أَنَّهُمْ مَسْئُورُونَ﴾ وہ تہوانہ
 راوہستین بیگومان ہر سیاریان لی دہ کری ﴿

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمْ آيَوْمَ مُسْتَسَامُونَ ﴿٢٦﴾ وَقَبْلَ بَعْضِهِمْ
 عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
 قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
 بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰبِقُونَ ﴿٣١﴾
 فَأَعْوَيْنَكُمْ إِنَّا كُنَّا غَوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَ مِيزِ الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
 ﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَلِكْ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا
 لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ
 لَذَٰبِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
 ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾
 فَوَكَهْهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ
 ﴿٤٤﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بِيَضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ
 ﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
 الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

﴿مَالِكٌ لَا تَنَصُّرُونَ﴾ (بیان دهوتری) نه‌وه چیتانه یارمه‌تی یه کتر نادهن ﴿۵﴾ ﴿بَلْ هُوَ الْيَوْمُ مُسْتَسْلِمُونَ﴾ (نه‌خیر یارمه‌تی یه کتر نادهن) به‌لکو نه‌وان همه‌وو (بهنده‌و پهرستراوه‌کانیان) له‌و پ‌ورژدها گهردن که‌چن ب‌و خوا ﴿۶﴾ ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ و (له‌و پ‌ورژدها) پ‌وو ده‌که‌نه یه کتر و پرسیار له‌یه کتر ده‌که‌ن ﴿۷﴾ ﴿قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَلَى الْيَمِينِ﴾ (گومر اکراوه‌کان به‌گومر اکره‌کان) ده‌لین به‌راستی ئیوه بوون له‌لای راسته‌وه هاتنه لامان (نه‌تان هیشت شوینی که‌وین) ﴿۸﴾ ﴿قَالُوا بَلْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾ (گومر اکره‌کان) ده‌لین (نه‌خیر راست ناکه‌ن) به‌لکو ئیوه خو‌تان ئیمان دار نه‌بوون ﴿۹﴾ ﴿وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ﴾ وه ئیمه هیچ ده‌سه‌لا تیکمان به‌سهر ئیوه‌دا نه‌بوو ﴿۱۰﴾ ﴿بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ﴾ به‌لکو خو‌تان گه‌لینکی له‌خوا یاخی بوون ﴿۱۱﴾ ﴿فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰلِكَ لَفِئُونَ﴾ نه‌وته بریاری پهروره‌دگارمان (به‌سزا دانمان) سه‌پا به‌سه‌رماندا، که‌ به‌راستی ده‌بی بیچه‌ژین ﴿۱۲﴾ ﴿فَأَعْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غُورِينَ﴾ به‌لی ئیمه ئیوه‌مان گومر اکرد چونکه به‌راستی خوشمان گومر ابوین ﴿۱۳﴾ ﴿فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ جا به‌راستی همه‌موویان (گومر اکراو و گومر اکار) له‌و پ‌ورژدها له‌سزادا هاو به‌شن ﴿۱۴﴾ ﴿إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ﴾ بیگومان ئیمه تاوانباران به‌و جو‌ره لی ده‌که‌ین ﴿۱۵﴾ ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ به‌راستی هر کاتی به‌وا‌نه بوترا به‌ه
﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ هیچ به‌رستراوینکی راست نیسه بیجگه له‌خوا، خو‌یان به‌گه‌وره ده‌زانی (و ملکه‌چی نه‌ده‌بوون) ﴿۱۶﴾ ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّا لَأَنَارٌ أَوْ آلِهَاتٌ فَكُنَّا﴾ وه ده‌یان ووت: ئایا ئیمه به‌رستراوه‌کانمان واز لی به‌یتین؟ ﴿۱۷﴾ ﴿لِشَاعِرٍ فُجِّرُونَ﴾ له‌به‌ر شاعیرینکی شیت ﴿۱۸﴾ ﴿بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ﴾ (نه‌خیر وائیه) به‌لکو نه‌و (پیغه‌مبه‌ره) هه‌قی هی‌ناوه‌و باوه‌ری به‌پیغه‌مبه‌رانی پیتسو وه‌یه ﴿۱۹﴾ ﴿إِنَّا كُنَّا لَذَٰلِكَ فِي الْعَذَابِ الْأَلِيمِ﴾ به‌راستی ئیوه سزای سه‌خت ده‌چه‌ژن ﴿۲۰﴾ ﴿وَمَا تُحْزِنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و ئیوه ته‌نها توله‌ی نه‌و (خرابه‌نه) تان لی نه‌سه‌نری که‌کردوتانه ﴿۲۱﴾ ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به‌لام به‌نده پاک و هه‌ل‌ب‌زاده‌کانی خوا ﴿۲۲﴾ ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ﴾ نه‌وانه‌ن رزق و ر‌وزی دیار کرویان ب‌و هه‌یه ﴿۲۳﴾ ﴿فَوَكَّدُوا هُمْ مَكْرُومُونَ﴾ که‌میوه‌هاتی جو‌را و جو‌ره، وه نه‌وان ریز لیگیراون ﴿۲۴﴾ ﴿فِي جَنَّتِ الْعَبِيرُ﴾ له‌به‌هشتانی پر ناز و نیعمه‌ندا ﴿۲۵﴾ ﴿عَلَى سُرُرٍ مَّتَّعِيلِينَ﴾ له‌سه‌ر تخت و کورسی یه‌پ‌رازوه‌کان به‌رامبه‌ر یه‌کتر دانیشتون ﴿۲۶﴾ ﴿يَطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ﴾ به‌سه‌ریاندا ده‌سورینه‌وه به‌پ‌رداخی پر له‌شه‌رای بی پاک و خاوین له‌پ‌رووباره‌پ‌روشته‌و‌کانی به‌ه‌شت ﴿۲۷﴾ ﴿بِضْءٍ لَّذِي لَشْرِبِينَ﴾ سپیه له‌په‌نگدا، زور به‌له‌زه‌ته ب‌و نه‌وانه‌ی ده‌یخونه‌وه (که‌هیچ زبانی‌ک به‌لاشه‌و‌زیری مرو‌ف ناگه‌یه‌نیت) ﴿۲۸﴾ ﴿لَا فِيهَا عَوَّلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُذَفَّرُونَ﴾ (نه‌و شه‌را به‌نه‌می‌شکیان تیک ده‌دات نه‌سه‌ر خو‌شیان ده‌کات) ﴿۲۹﴾ ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الْطَّرْفِ عِينٌ﴾ وه ئافره‌تانی چاو جوان و گه‌وره‌یان لایه، که‌جگه له‌میر ده‌کانیان سه‌یری که‌س ناکه‌ن ﴿۳۰﴾ ﴿كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكُونٌ﴾ وه‌کو هیلکه‌ی ناو هی‌لانن (یان نه‌لی مرواری ناو سه‌ده‌فن) ﴿۳۱﴾ ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه‌مجا پ‌وو ده‌که‌نه یه‌ک و پرسیار له‌یه کتر ده‌که‌ن ﴿۳۲﴾ ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ﴾ یه‌کی له‌وان ده‌لی: من (له‌دونیا) هاو‌ه‌لینکم هه‌بوو ﴿۳۳﴾

يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِذْنَا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَاءِ
الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنِ كِدْتَ لَتُرْدِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي
لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا
الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ
الزَّقُومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ
﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَا كَلُونَ مِنْهَا فَمَا لَئُونٌ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا شَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنِّ مَرَجَعَهُمْ لِآلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهُمْ أَلقَاءُ آبَاءِهِمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ
مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَتْ عَقِيبَةُ الْمُنذِرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

﴿يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الْفٰصِدِينَ﴾ ده‌ی ووت: ئایا به‌راستی تو له‌وانه‌ی باوهرت هه‌یه (به‌زیندوو بوونه‌وه؟! ﴿لَا دَامَتْ اَوْ كَانَتْ اِلَّا وِعْظَمًا﴾ ئایا کات‌ی مردین و بووین به‌خاک و ئیسقانی رزیوو ﴿لَا تَالَمِدُونَ﴾ ئایا به‌راستی ئیمه (زیندوو ده‌کرینه‌وه‌و) سزا ده‌درین ﴿قَالَ هَلْ اَنْتُمْ مُطِيعُونَ﴾ (پیاوه به‌هه‌شتیه‌که) ووتی ئایا ئیوه ته‌ماش‌ا (ی دۆزه‌خ) ناکه‌ن ﴿فَاَطَاعَ فِرْعٰوْنُ اَوْ اَمْ سَوَّلَ الْجَحِيْمُ﴾ ته‌مجا خوی سه‌یری کرد کتوبر له‌ناوه‌راستی دۆزه‌خدا‌ئهو (هاورپی) بینی ﴿قَالَ تَاللّٰهِ اِنْ كِدْتَ لَتَرْدِيْنَ﴾ پی ووت سویند به‌خوا‌نزیك بوو منیش هه‌لدیری ﴿وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّيْ لَكُنْتُ مِنَ الْمَحْضَرِيْنَ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر میهره‌بانی به‌روه‌ردگارم فریام نه‌که‌وتایه، منیش له‌نامده‌کراوان (ی ناو دۆزه‌خ) ده‌بووم ﴿اَفَتَاَخَذُ بِمِثَتِيْنَ﴾ ده‌ی ئایا ئیمه نامرین؟! ﴿اِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُولٰٓئِیْ﴾ جگه‌له‌مردنه‌که‌ی یه‌که‌م (ی دونیا) مان ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِيْنَ﴾ وه‌ئیمه سزا نادرین؟! ﴿اِنْ هٰذَا هُوَ اَلْقَوْرُ الْاَعْظِيْمُ﴾ به‌راستی ئه‌مه‌یه سه‌رکه‌وتنی گه‌وره ﴿لِيَسْلُ هٰذَا فَاِلْعَمَلِ الْعٰمِلُوْنَ﴾ باتیکوشه‌ران بو‌پاشه‌روزی‌روژیکی واتیکوشن ﴿اَذٰلِكَ خَيْرٌ لَّا اَمْ شَجَرَةُ الزَّوْقِ﴾ ئایا‌ئهو (نیمه‌تانه‌ی باسکرا) پزیزگرتن و میوان داریه‌باشه، یان (به‌ری) دره‌ختی ژه‌فته‌مووت ؟ ﴿اِنَّا جَعَلْنٰهَا فِتْنَةً لِّلظٰلِمِيْنَ﴾ بیگومان ئیمه‌ئهو (داره) مان کرده‌هو‌ی تاقی کرده‌وه‌ی سته‌مکاران (که‌له‌دونیا‌دا گالته‌یان پی‌ده‌کرد) ﴿اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِیْ اَصْلِ الْجَحِيْمِ﴾ به‌راستی‌ئهو (ژه‌فته‌مووته) دره‌ختیکه‌له‌بیخی دۆزه‌خ‌دا‌ده‌رویت ﴿طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيْطٰنِ﴾ به‌روبوومه‌که‌ی هه‌روه‌ک سه‌ری شه‌یتانه‌کانه (ناشیرین و چل‌چلاوی یه) ﴿فَاَنۢهَیْهُمْ لَّا يَكُوْنُوْنَ مِنْهَا﴾ جا بیگومان‌ئهو (دۆزه‌خیانه) له‌وه‌دره‌خته‌ده‌خون ﴿فَالَّذُوْنَ مِنْهَا الْبٰطِلُوْنَ﴾ و سکیان له‌(به‌ری) ئهو دره‌خته‌پر ده‌که‌ن ﴿وَرُوۤاۤنَ لَهُمۡ عَلَیۡهَا الشُّوۤبَاۤمِنۡ حٰجِمٍ﴾ له‌باشان به‌راستی ئاو‌یکی لیلی زور گه‌رمی به‌سه‌ردا‌ده‌خونه‌وه ﴿ثُمَّ اِنْ مَّرَجَعَهُمْ لَآ اِلَّآ الْجَحِيْمُ﴾ بیگومان دواتر گه‌رانه‌ویه‌یان بو‌دۆزه‌خه ﴿اِنَّهُمْ الْقَوٰءِیۡبَةُ هٰمِرٌ صٰلٰٓئِنۡ﴾ به‌راستی‌ئهو‌ان باو و باپیرانی خویانیان به‌گوم‌رای‌ی بینی ﴿فَهَمۡ عَلَیۡۤاۤنَۡرِهِۦۙ یُبۡهَرُوْنَ﴾ ته‌مجا ئهو‌ان هانده‌دران بو‌شونین که‌وتنیان (له‌گوم‌راییدا) ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمۡ اَکْثَرُ الْاَوَّلِیۡنَ﴾ سویند به‌خوا بیگومان پیش‌ئهو (گوم‌رایانه‌ی قوره‌یش) زوربه‌ی گه‌له‌پیشینه‌کان گوم‌را بوون ﴿وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا فِیۡهِمۡ مُّزِدِّیۡنَ﴾ سویند به‌خوا بیگومان ئیمه‌له‌ناو خویاندا (پیغه‌مه‌رانی) ترسیته‌رمان بو‌ناردن ﴿فَاَنْظُرْ کَیۡفَ کَانَ عَقِبَةُ الْمُزِدِّیۡنَ﴾ ته‌مجا (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) سه‌رنج بده سه‌رئه‌نجامی ترسیته‌راوه‌کان چو‌ن بوو ﴿اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِيۡنَ﴾ بیجگه‌له‌بهنده‌هه‌لب‌زی‌راوه‌کانی خوا ﴿وَلَقَدْ نَادٰۤیۡنَاۤوُحَ فَلَمَّعَ الْمُجِیۡبُوْنَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نوح (علیه‌السلام) هاواری لی‌کردین ته‌مجا ئیمه‌ش زور چاک وه‌لامی (هاواره‌که‌ی) ئه‌ومان دایه‌وه ﴿وَرَحْمٰتُهُ وَاَهْلُهُ مِنَ الْکَرِیۡمِ الْعَظِيۡمِ﴾ خوی و که‌س و کاری (باوه‌رداری) مان له‌ته‌نگانه‌گه‌وره‌که‌پزگار کرد ﴿۷۱﴾

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَّمَ
 عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ
 مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾ * وَإِنْ مِنْ
 شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ
 لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَفِكَاءُ إِلَهَةٍ دُونِ اللَّهِ تَرِيدُونَ
 ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَظَنَرَنظَرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾
 فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهِتِهِمْ
 فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا
 بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَعْبُدُونَ مَا تَنْجِتُونَ
 ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا أَبْنَاءُ اللَّهِ رَبُّنَا فَالْقُوهُ
 فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾
 وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَبْنَىٰ
 إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَتَأَبَّاتٌ
 أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٢﴾

﴿وَجَعَلْنَا دَرِيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ﴾ و ه تنه‌ها نه‌وه کانی نه‌ومان (له‌سهر زه‌وی) هیسته‌وه ﴿٧٧﴾ ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه باس و ناویانگی (باشی) نه‌ومان له‌ناو گه‌له پاشینه‌کاندا هیسته‌وه (که نه‌مه‌یه) ﴿٧٨﴾ ﴿سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ﴾ سه‌لام و دروود له‌سهر نوح له‌لایه‌ن هه‌موو جیهانیانه‌وه ﴿٧٩﴾ ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ئا به‌و شیوه‌باداشتی چاکه‌کاران ده‌دینه‌وه ﴿٨٠﴾ ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان نه‌وله‌به‌نده‌باوه‌رداره‌کانی ئیمه‌بوو ﴿٨١﴾ ﴿ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ﴾ له‌پاشان نه‌وانی تر (دوژمنان) مان نو‌قم کرد ﴿٨٢﴾ ﴿وَلَمَّا مَنَّ رَبُّهُ عَلَى الْبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ به‌راستی ئیبراهیم له‌به‌یره‌وان و شوئیکه‌وتوانی نووح بوو (له‌بنه‌ماکانی‌ئا‌یندا) ﴿٨٣﴾ ﴿إِذْ جَاءَ رَبُّهُ يُقْرِئ سُلَيْمَ﴾ کاتی به‌دلئیکی ساغه‌وه‌به‌ره‌و به‌رو‌ردگاری هات ﴿٨٤﴾ ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تُعْبُدُونَ﴾ کاتی که به‌باوکی و گه‌له‌که‌ی ووت چی ده‌به‌رستن ﴿٨٥﴾ ﴿أَفِغْكَاءَ إِلَهَةٍ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ﴾ ئایا بیجگه‌له‌خوا په‌رستراوئیکی درو و هه‌لبه‌ستراوتان ده‌وی (بیه‌رستن) ﴿٨٦﴾ ﴿فَخَاطَبَهُمْ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ ئاخو گومانتان چونه‌به‌رانبه‌ر به‌به‌رو‌ردگاری جیهانیان؟ ﴿٨٧﴾ ﴿فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ﴾ نه‌مجا سه‌یرئیکی نه‌ستیره‌کانی کرد ﴿٨٨﴾ ﴿فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ﴾ جا ووتی من نه‌خو‌شم (نایه‌م‌بو) جه‌ژنه‌که‌تان له‌ده‌ره‌وی شار ﴿٨٩﴾ ﴿فَقُولُوا عَنْهُ مُدِيرِينَ﴾ نه‌وانیش پشتیان تی کرد و روشتن (بو‌ده‌ره‌وی شار بو‌جه‌ژنه‌که‌یان) ﴿٩٠﴾ ﴿فَرَأَى إِلَهُ الْهَرَمِ فَقَالَ آلَا تَأْتُونَ﴾ جا (ئیبراهیم) به‌نه‌ئیی روشت بو‌لای په‌رستراوه‌کانیان (به‌گالته‌وه) پی ووتن نه‌وه‌بو‌شت ناخو‌ن ﴿٩١﴾ ﴿مَا لَكُمْ لَا تَطِفُونَ﴾ نه‌وه‌چیتانه‌قسه‌ناکه‌ن ﴿٩٢﴾ ﴿فَرَأَى عَلَيْهِمْ صَرْبًا بِأَلْيَمِينَ﴾ نه‌مجا به‌ده‌ستی راستی (به‌ته‌ور) ده‌ستی کرد به‌لیدانیان (ورد وردی کردن جگه‌بته‌گه‌وره‌که‌یان) ﴿٩٣﴾ ﴿فَقَالُوا إِلَهِهِ زُفُونَ﴾ (گه‌له‌که‌ی زانیان) یه‌کسه‌ر به‌به‌له‌به‌ره‌و ئیبراهیم هاتن ﴿٩٤﴾ ﴿قَالَ تُعْبُدُونَ مَا تَنْجُونَ﴾ (ئیبراهیم) ووتی ئایا ئیوه‌بتانیک ده‌به‌رستن که‌خوتان ده‌یتاشن و دروستی ده‌که‌ن؟ ﴿٩٥﴾ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ له‌کاتیکدا خوا به‌دیه‌تیه‌ری خوتان و نه‌و بتانه‌شه‌دروستان کردون ﴿٩٦﴾ ﴿قَالُوا أَبْنَاؤُهُ بُنِينَ فَأَقْنُوهُ الْجَنِيمَ﴾ ووتیان بینایه‌کی به‌رزی بو‌دروست بکه‌ن (پری که‌ن له‌ئاگر) و فری‌ی بده‌نه‌ناو ئاگره‌که‌وه ﴿٩٧﴾ ﴿فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ﴾ وویستیان (بیکوزن) به‌پیلان به‌لام ئیمه‌نه‌وانمان ژیر خست ﴿٩٨﴾ ﴿وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾ (ئیبراهیم) ووتی من ده‌روم بو‌لای په‌رو‌ردگارم، دلنیم ریتموونیم ده‌کات ﴿٩٩﴾ ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ نه‌ی په‌رو‌ردگارم منالئیکی چاکم پی بیه‌خشه ﴿١٠٠﴾ ﴿فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ﴾ ئیمه‌ش مرژده‌ی کورئیکی له‌سه‌رخومان پیدا ﴿١٠١﴾ ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ﴾ جا کاتی نه‌و (کورپه‌گه‌وره‌بو‌وتا) گه‌شته‌نه‌وه‌ی ئیش و کار بکات له‌گه‌ل (ئیبراهیم) دا ﴿١٠٢﴾ ﴿قَالَ بَنَيْتُ لِي زُرًى فِي الْمَنَامِ إِنِّي أَذْهَبُ﴾ (ئیبراهیم) ووتی نه‌ی کورپه‌خو‌شه‌ویسته‌که‌م به‌راستی من له‌خه‌ودا بینیم که‌سهرت ده‌برم ﴿١٠٣﴾ ﴿فَنَظَرْنَا مَا أَتَى﴾ جا سه‌رنج بده‌ده‌لئیت چی و رات چی یه؟ ﴿١٠٤﴾ ﴿قَالَ يَأْتِي أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ﴾ (کورپه‌که‌ه = ئیسماعیل) ووتی بابه‌گیان نه‌وه‌ی فه‌رمانت پی دراوه‌بیکه ﴿١٠٥﴾ ﴿سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ دلنیا به‌ده‌مبینی به‌وویستی خوا له‌خو‌گران

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهِ وَلِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَتَدَيَّنَتْهُ أَنْ يَأْبِرَهِيمُ ﴿١٠٤﴾
 قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ
 هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْأُمِينُ ﴿١٠٦﴾ وَتَدَيَّنَتْهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا
 عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَّمَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾ إِنَّهُ وَمَنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ
 بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ
 وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَّا
 عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
 الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾ وَآتَيْنَاهُمَا
 الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
 ﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَّمَ عَلَى مُوسَى
 وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا
 مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾
 إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
 الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

﴿فَلَمَّا أَسْلَمُوا وَلَهُ لَاجِبِينَ﴾ ئه مجا کاتی ههردووکیان ملکه ج بوون (بو فره مانی خوا) و ئیبراهیم
 ئیسماعیلی بهرودا خسته سهر زهوی ﴿وَنَذَرْنَاهُ أَنْ يَتَّزِهُو﴾ ئیمهش بانگمان کرد نهی ئیبراهیم
 ﴿فَدَصَّدَتْ الرُّيَا﴾ بیگومان خه وه که ت به جی هینا ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه
 ثابو شیوه پاداشتی چاکه کاران دهدهینه وه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْأَبْلَقُ الْمُؤْمِنُ﴾ بیگومان نه مه تاقی کردنه وهی
 ئاشکرا بو ﴿وَفَدَيْنَاهُ بِذَنْبٍ عَظِيمٍ﴾ وه بهرانیکی گه وره مان کرده قوربانی ئهو (ئیسماعیل) ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسکردن به چاکه ی ئیبراهیم مان له ناو گه لانی داهاتوودا هیسته وه ﴿سَلَّمْ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ دروود و سه لام له سهر ئیبراهیم ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ ئا بهو شیوه
 پاداشتی چاکه کاران دهدهینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بهراستی ئهو له بهنده ئیمان داره کانی
 ئیمه وه ﴿وَنَشَرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ مرده ی ئیسحاق مان پیندا (که ده بیته) بیتغه مبه ریک
 له چاکه کاران ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ﴾ جا فره و بهر که تمان رشت به سهر ئیبراهیم و ئیسحاق
 دا ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ﴾ وه نه وهی ههردووکیان کارچاک و سته مکار له دهروونی
 خوی به ئاشکرا هه بوو ﴿وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ سویند به خوا بیگومان منه تمان نا به سهر
 موسا و هاروون دا ﴿وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ ههردووکیان و گه له که یانمان له تهنگانه
 گه وره که رزگار کرد ﴿وَنَصَّرْنَاهُمْ فَاكْرَهُوا الْعَلِيْنَ﴾ وه یارمه ئیمان دان، بویه هه ره ئه وان سهر که وتن
 (به سهر فیره ون و کومه له کهیدا) ﴿وَرَأَيْنَاهُمَا إِلَکْتَبَ الْمُسْتَبِينَ﴾ وه کتییی پروونکه ره وه مان دا
 به ههردووکیان (به موسا و هاروون) ﴿وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ وه رینمونی ههردووکیان مان
 کرد بوریگای راست ﴿وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ وه ناوبانگی چاک ی ههردووکیان مان له ناو
 گه له پاشینه کاندایه وه ﴿سَلَّمْ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ سه لام له سهر موسا و هاروون بیت
 ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه ئا بهو جووره پاداشتی کارچاکان دهدهینه وه ﴿وَلِإِبْرَاهِيمَ إِيمَانٌ
 لِّمَنْ يَخْلُقُ﴾ بیگومان ههردووکیان له بهنده ئیمانداره کانی ئیمه ن ﴿وَلِإِسْمَاعِيلَ
 الْمُرْسَلِينَ﴾ بهراستی ئیلیاس (بیتغه مبه ریک بوو) له بیتغه مبه ران ﴿إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَأَسْتَفُوتُ﴾ کاتی
 به گه له که ی ووت ئه وه له خوانا تر سن (خوتان نا پاریزن) ﴿أَنَدْعُونَ بَعْدَكَ وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ﴾ ئایا (بتی)
 به عمل ده بهرستن و واز دینن له (به رستنی) چاکترینی دروستکهر و به دیهینه ران (که خوی گه وره وه) ﴿أَلَلَّهِ رَبِّكُمْ وَرَبِّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ که خوی پهروه ردگاری ئیوه و باوو باپیره پیشینه کانتانه ﴿

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾
وَإِنَّ لَوْطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَايِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّا لَمَتَّمُونَ عَلَيْهِمْ مُصْهِجِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِالْيَلِيلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾
يُوسُسَ لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾
فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ * فَبَدَّلَ بِالْعُرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنْبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ
يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتَاهُمُ
الرَّبُّ أَلَبَّنَا وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا
وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ
اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ﴾ که چی باوهریان نه‌هینا به ئیلیاس که‌وابوو بیگومان نه‌وان ناماده ده‌کرین (له دوزه‌خ دا) ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ جگه به‌نده هه‌لبریره‌کانی خوا ﴿وَتَرْكُمَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسی چاکی نه‌و (ئیلیاس) مان له‌ناو گه‌له‌باشینه‌کان دا هیشه‌وه ﴿سَلَّمْ عَلَىٰ إِلَٰهَيْسَيْنِ﴾ سه‌لام له‌سهر ئیلیاس بیت (ئیلیاسین و ئیلیاس ههر یه‌که سه‌ه) ﴿إِنَّا كَذَّاكُ الْخَزَىٰ الْمُحْصِنِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ئا به‌و شیوه‌پاداشتی چاکه‌کاران ده‌دینه‌وه ﴿إِنَّهُم مِّنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیگومان نه‌و (ئیلیاس) له‌به‌نده باوهر پداره‌کانی ئیمه‌یه ﴿وَإِنْ لُّوطًا لِّمَنِ الْمُرْسَلِينَ﴾ به‌راستی لووط (پیغه‌مبه‌ریک بوو) له‌پیغه‌مبه‌ران ﴿إِذْ أَخْبَنَهُ وَآهْلَهُ وَاجْمَعِينَ﴾ کاتیک خوی و هه‌موو که‌سه‌کانی و شوین که‌وتوو ایمان پرزگار کرد ﴿إِلَّا عَجُزًا فِي الْغَابِرِينَ﴾ بیجگه له‌پیره‌زنیک (خیزانی لووط) که‌له‌تیاجوو هه‌کان بوو ﴿ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ﴾ پاشان نه‌وانی ترمان له‌ناو برد ﴿وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ﴾ به‌راستی ئیوه (ئی قوره‌بشیه‌کان) به‌به‌یاناندا (به‌پوژ) ده‌رون به‌سهر (شوینه‌واره‌کانیاندا) ﴿وَبِالْبَيْتِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ و به‌شه‌ودا ئایا ئیتر زیر نابن ﴿وَإِنْ يُولُوسْ لِّمَنِ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه به‌راستی یونس (پیغه‌مبه‌ریک بوو) له‌پیغه‌مبه‌ران ﴿إِذْ أَتَىٰ إِلَىٰ الْفُلِّكَ الْمَشْحُونُ﴾ کاتی رای کرد بۆ لای که‌شیه‌کی پر (له‌خه‌لک) ﴿فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ﴾ نه‌مجا (نه‌و که‌شیه‌له‌به‌ر نه‌وه‌ی باری قوورس بوو، له‌ترسی نو‌قم نه‌بوونی، خه‌لکه‌که‌ی که‌له‌ناویدا بوون، قورعه‌کیشیان کرد بۆ نه‌وه‌ی نه‌و که‌سه‌ی ده‌رچوو بیخه‌نه‌ناو ده‌ریاکوه‌و باری که‌شیه‌به‌که‌سوو کتر بیت) قورعه‌یان کرد (یونس) نه‌و که‌سه‌بوو له‌قورعه‌که‌سه‌رنه‌که‌وت ﴿فَالْقَمَّةُ الْكُوتُ وَهُوَ مَلِيٌّ﴾ (خرايه‌ده‌ریاکوه‌و) نه‌مجا نه‌هه‌نگیک قووتی دا نه‌ویش شایانی سه‌ره‌نشت بوو ﴿فَقُلْ لَا أَنُفِثُ فِي ظَنِّهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ هه‌تا پوژی زیندوو بوونه‌وه له‌ناو سکی نه‌و (نه‌هه‌نگه‌دا) ده‌مایه‌وه ﴿فَتَبَدَّلَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ﴾ به‌هوی نه‌وه‌وه فریمان دایه‌زه‌ویه‌کی پرووت (بی‌دار و دره‌خت) و نه‌خوشیش بوو ﴿وَأَنْتَبْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ﴾ وه‌پووه‌کینکی کوله‌که‌مان به‌سهریدار پرواند ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ﴾ نه‌وسا به‌پیغه‌مبه‌ریتی ناردمان بۆ لای سه‌ده‌هزار که‌س یا زیاتر ﴿فَتَأَمَّلُوا فَمَنْعَهُمْ إِلَىٰ حَيْثُ﴾ گه‌له‌که‌ش باوهریان هینا و به‌و هویه‌وه به‌هره‌مندمان کردن له‌ژیان تا ماویه‌که ﴿فَأَسْتَفْتِيهِمْ إِنْ يَكُ الْبَنَاتُ لَهُمُ الْبُتُونُ﴾ نه‌مجا (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) پرسیاریان لی‌بکه‌ئایا کچان بۆ په‌روه‌ردگاری تویه‌و کوپانیش هی نه‌وانه؟ ﴿أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ﴾ یان نه‌وان به‌دیاره‌وه‌بوون که‌ئیمه‌فریشه‌کانمان به‌مینه‌دروست کرد ﴿أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهْمَ لَيَقُولُونَ﴾ بیدار بن به‌راستی نه‌وان له‌ده‌س هه‌لبه‌سی خویانه‌وه‌دله‌ین ﴿وَلَدَّ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ خوا مندالی بووه‌و بیگومان نه‌وانه دروزنن ﴿أَصْطَفَىٰ الْبَنَاتِ عَلَىٰ الْبَنِينَ﴾ ئایا (خوا) کچانی هه‌لبراردوه‌و (بۆ خوی) به‌سهر کوپان دا ﴿٤٥١﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ ﴿١٥٦﴾
 فَأَتُوا بِكِتَابِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ
 نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا
 يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ الْإِعْبَادُ لِلَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾
 مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَتَنَيْنِ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّا إِلَّا
 لَهُ وَمَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ
 ﴿١٦٦﴾ وَإِنْ كَانُوا يَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا
 عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكْفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
 سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾
 وَإِنْ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ وَقَوْلٌ عَنْهُمْ هَتَّا حِينِ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصَرُهُمْ
 فَسَوْفَ يُبْصَرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَدَابِنَا يُسْتَعْجَلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ
 فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَقَوْلٌ عَنْهُمْ هَتَّا حِينِ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصَرُ
 فَسَوْفَ يُبْصَرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ
 ﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿مَّا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾ چیتانه چون بریاری واده‌دهن ﴿۱۵۱﴾ ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی ئایا بیر ناکه‌نه‌وه؟ ﴿۱۵۲﴾ ﴿أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِیْنٌ﴾ یان به‌لگه‌یه‌کی روونتان (له‌م باره‌یه‌وه) هیهه ﴿۱۵۳﴾ ﴿فَأَنذَرْتُ بَیْکُمْ إِن کُمْ مِّنْ صٰدِقِیْنَ﴾ ده‌ی کتیه‌که‌تان (به‌لگه‌که‌تان) بیتن نه‌گهر راست ده‌که‌ن ﴿۱۵۴﴾ ﴿وَجَعَلُوا بَیْنَهُ وَبَیْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا﴾ وه‌ئهو (بی‌باوه‌رانه) له‌نیوان خواو جنو‌که‌دا خزمایه‌تی یان بریار داوه ﴿وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضِرُونَ﴾ سویند به‌خوا بیگومان جنو‌که‌کان ده‌یان زانی که به‌راستی ئه‌وان ناماده ده‌کرتن (له‌روژی دوا‌ییدا) ﴿۱۵۵﴾ ﴿سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا یَصِفُونَ﴾ پا‌ک و بیگهرده‌خوا له‌وه‌ی ئهو (بی‌باوه‌رانه) ده‌یلین ﴿۱۵۶﴾ ﴿إِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِیْنَ﴾ (همو‌ویان سزا ده‌درین) بیجگه به‌نده‌خاوین کراوه‌کانی خوا ﴿۱۵۷﴾ ﴿فَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ نه‌مجا به‌راستی ئیوه و ئهو (بتانه) یش که ده‌بیه‌رستن ﴿۱۵۸﴾ ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ عَلَیْهِ یَقْلَتِیْنَ﴾ ئیوه ناتوانن له‌به‌رانبه‌ری خوا‌دا گومر‌اکه‌ری (که‌س) بن ﴿۱۵۹﴾ ﴿إِلَّا مَن هُوَ صٰلِحٌ حَرِیْرٌ﴾ بیجگه ئهو که‌سه‌ی (خوا ده‌زانی) ده‌چیته دوزه‌خه‌وه ﴿۱۶۰﴾ ﴿وَمَا مَنَّا إِلَّا لَهُمْ مَقَاعِدٌ مَّعْلُومٌ﴾ (فریشته‌کان ده‌یلین) هیچ کام له‌ئیتمه‌نییه مه‌گهر پله و شویتیکی دیاری کراوی خوی هیهه ﴿۱۶۱﴾ ﴿وَأَنَّا لَنَحْنُ الصّٰفَّوْنَ﴾ وه به‌راستی ئیمه همو‌ومان به‌ریز وه‌ستاوین (بو عیاده‌ت و به‌جی هیتانی فرمانی خوا) ﴿۱۶۲﴾ ﴿وَأَنَّا لَنَحْنُ الْمُسْتَبْرُونَ﴾ وه بیگومان ئیمه‌ین هه‌میشه ته‌سبیحات وزیر و یادی ئهو ده‌که‌ین ﴿۱۶۳﴾ ﴿وَإِن کَانُوا لَیَقُولُونَ﴾ بیگومان ههر چه‌نده بت به‌رستان ده‌یانوت ﴿۱۶۴﴾ ﴿لَوْنٌ عِنْدَنَا ذِکْرًا لِّمَنَ الْأَوَّلِیْنَ﴾ به‌راستی نه‌گهر کتیبیک (ی ناسمانی وه‌ک کتیی) پیشینانمان هه‌بوايه ﴿۱۶۵﴾ ﴿لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِیْنَ﴾ به‌راستی ئیمه له‌به‌نده پا‌ک و خاوینه‌کانی خوا ده‌بو‌یین ﴿۱۶۶﴾ ﴿فَكَفَرُوا بِهٖ فَسَوْفَ یَعْمَلُونَ﴾ نه‌مجا (که کتیبیان بو‌هات) باوه‌ریان بی‌نه‌هیتا، جابه‌زو‌ویی ده‌زانن (سه‌ر نه‌نجامی بی‌پرواییه‌که‌یان چون ده‌بی) ﴿۱۶۷﴾ ﴿وَلَقَدْ سَبَقَتْ کَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الۡمُرْسَلِیْنَ﴾ سویند به‌خوا بیگومان پیشتر بریارمان داوه بو به‌نده نیر‌دراوه‌کانمان ﴿۱۶۸﴾ ﴿إِنَّهُمْ لَمُحْضِرُونَ﴾ که بیگومان ههر ئه‌وان سه‌ر ده‌خرین ﴿۱۶۹﴾ ﴿وَإِن جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ دیاریشه ههر سه‌ربازانی ئیمه سه‌رده‌که‌وون ﴿۱۷۰﴾ ﴿قَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِیْرٍ﴾ توش وازیان لی به‌یتنه تا ئهو ماوه‌ی (دیاری کراوه بو له‌ناوبر‌دنیا‌ن) ﴿۱۷۱﴾ ﴿وَرَأٰیصُهُمْ فَسَوْفَ یُبْصِرُونَ﴾ وه بیان بینه (سه‌ر‌نجامیان چون ده‌بیست) له‌مه‌ولا ئه‌وانیش ده‌بینن (جیان به‌سه‌ر دیت) ﴿۱۷۲﴾ ﴿أَفَعِدَابِنَا یَسْتَعْجِلُونَ﴾ جا ئایا به‌به‌له‌داوای سزای ئیمه ده‌که‌ن ﴿۱۷۳﴾ ﴿فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ﴾ ههر کاتی سزای ئیمه هاته‌خواره‌وه بو ناو ماله‌کانیان ﴿فَسَاءَ صِبَاحُ الْمُنْذَرِیْنَ﴾ ئه‌وسا تر‌سیتر‌او‌ان چ روژنکی خراب و ته‌نگیان ده‌بی ﴿۱۷۴﴾ ﴿قَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِیْرٍ﴾ وه وازیان لی به‌یتنه هه‌تائه‌و ماوه‌ی (دیاری کراوه بو‌یان) ﴿۱۷۵﴾ ﴿وَرَأٰیصُهُمْ فَسَوْفَ یُبْصِرُونَ﴾ وه بیننه ئه‌مجا له‌مه‌ولا ئه‌وانیش ده‌بینن ﴿۱۷۶﴾ ﴿سُبْحٰنَ رَبِّکَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا یَصِفُونَ﴾ به‌روه‌رد‌گارت پا‌ک و بیگهرده، به‌روه‌رد‌گاری بالا ده‌ست له‌وه‌ی بی‌باوه‌ران ده‌یلین (ده‌باره‌ی) ﴿۱۷۷﴾ ﴿وَسَلَّمَ عَلَی الۡمُرْسَلِیْنَ﴾ سلاو و درویش بو‌گشت پیغه‌مبه‌ران ﴿۱۷۸﴾ ﴿وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ﴾ سوپاس و ستایشیش بو‌خوا‌ی ﴿رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ﴾ به‌روه‌رد‌گاری همو‌و جیهانیان ﴿۱۷۹﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۝١ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِمْ وَشِقَاقِ ۝٢
كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَ أُولَاتِ حِينَ مَنَاصٍ ۝٣ وَعَجَبُوا
أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَاذِبُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ۝٤
أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَبٌ ۝٥ وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ
مِنْهُمْ أَنْ أَمْشُوا وَأَصْبِرُوا أَعْيَاءَ إِلَهِيكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ۝٦
مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْأَمَلَةِ الْآخِرَةِ إِنَّ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ ۝٧ أُنْزِلَ
عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَدُورُوا عَذَابِ
۝٨ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۝٩ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ۝١٠ جُنْدُ
مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۝١١ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ۝١٢ وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ
لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ ۝١٣ إِنْ كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ
فَاحْشَى عِقَابِ ۝١٤ وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَاحِدَةً مَّا لَهَا
مِنْ فَوَاقٍ ۝١٥ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْ لَنَا قِطْنًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝١٦

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿ص﴾ به (صاد) ده‌خویرتیه‌وه خواناناره به ماناکه‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یر سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه
 ﴿وَالْقُرْآنَ الَّذِي أَلْزَمْنَا لَهُ الْقُرْآنَ﴾ سویند به قورناتی خاوه‌ن پیز و پمند و ناموز گاری ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ﴾ به لام نه‌وانه‌ی
 بی باوه‌رن پۆ چوون، له‌خۆ به‌گه‌وره زانین و دزایه‌میدا (به‌رانهر نیس‌لام و شوین که‌وتوانی) ﴿كَرَّهْتُمْ أَنْ تُنَادُوا بِحَمْدِ اللَّهِ﴾
 قَرَنَ چهنده‌ها گه‌لمان پیش نه‌وان (کافرانی مه‌ککه) له‌ناو برد ﴿فَتَادَّوُلَاتٍ حِينَ مَنَاصِرٍ﴾ نه‌مجا هاواریان کرد له
 حالیکدا کاتی پزگار بوون نه‌بابو ﴿وَنَحْبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ﴾ سه‌ریان سوپرده‌ما که ترسیته‌ریکیان له‌خویان بۆ
 هاتسوه ﴿وَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ﴾ وه بی باوه‌رن ده‌یان ووت نه‌م (پیغه‌مبه‌ره) جادوو گه‌ریکی زور دروزه ﴿أَجْعَلِ
 الْأَلْهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا﴾ ئایا نه‌و (پیغه‌مبه‌ره) هممو خواکانی کردوته یه‌ک خوا ﴿إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ﴾ به‌راستی نه‌مه
 (که‌یه‌ک خوابی) شتیکی زور سه‌رسوپه‌تیه‌ره ﴿وَأَنطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ﴾ وه گه‌وره‌کانی (قوپه‌یش له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ر
 قسه‌یان کرد وه‌لسان) به‌په‌له‌ ده‌رچوون ﴿أَن آمَسُوا وَأُصْبِرُوا عَلَى اللَّعْنَةِ﴾ (به‌خه‌لکیان ووت) برۆن و خو گر بن
 له‌سه‌ر (به‌رستی) خواکانتان ﴿إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ﴾ به‌راستی نه‌مه (ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ده‌یلی شتیکه له‌ئیوه داوا کراوه
 (هه‌تا بیته‌ گه‌وره‌ی هممو عه‌ره‌ب) ﴿مَا سَعَتِ أَعْيُنُ النَّاسِ أَنْ يَبْصُرُوا لَكُمْ شَيْئًا﴾ نه‌مه‌مان نه‌بیستوه له‌کۆتا نییندا (که نه‌سرانی به)
 ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا خَيْالٌ﴾ نه‌مه‌ته‌نها شتیکی هه‌له‌ستراوه ﴿أَنزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا﴾ ئایا چۆن وه‌حی له‌ناو هممو مان
 دا بۆ نه‌و (موحه‌ممه‌د ﷺ) دابه‌ز تیراوه ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي﴾ (نه‌خیر راست ناکه‌ن) به‌لکو نه‌وانه له‌گو‌ماندان له
 قورنانه‌کی من ﴿كَلَّمَائِدٌ وَفُؤَاعَدَابٍ﴾ (نه‌خیر وایه) به‌لکو نه‌وانه هیشتا سزای منیان نه‌چه‌شئوه (بویه باوه‌ر ناهیتن) ﴿أَم
 عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ﴾ یاخه‌ز تینه‌کانی به‌زه‌یی به‌رورد گاری زالی بالاده‌ستی به‌خشنده‌ت لای نه‌وانه؟ ﴿أَمْ
 لَهُمْ مِلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ یاده‌سه‌لات و باشایی ناسمانه‌کان و زه‌وی و ئه‌وه‌ی له‌نیوانباندایه‌هی نه‌وانه
 ﴿فَلَا يَرْفَعُونَ إِلَّا لَأْسَبًا﴾ (نه‌گه‌ر وایه) ده‌با به‌رز بینه‌وه له‌ناو هوکاره‌کانی به‌رز بوونه‌ودا (تا ده‌گه‌نه‌ عه‌رش نه‌مجا
 وه‌حی دابه‌ز نین بۆ هه‌ر که‌سی خویان ده‌یانه‌ویت) ﴿جُدَّ مَا هَٰذَا لَكَ مَهْرُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ﴾ (بی پروایانی قوپه‌یش)
 له‌شکر و کۆمه‌لیکی بی نرخن له‌و کۆمه‌لانه‌ی (دزی پیغه‌مبه‌ران به‌زووی) ده‌شکیرین و سه‌ر شوپ ده‌بن ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
 وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَارِ﴾ پیش نه‌وان گه‌لی نوح و عاد و فیرعه‌ونی خاوه‌ن منخه‌کان باوه‌ریان
 (به‌پیغه‌مبه‌ره‌کانیان) نه‌هیتا ﴿وَمُؤْمِرٌ وَقَوْمٌ لُوطٌ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ﴾ وه (گه‌لی) سه‌مود و گه‌لی لوط و خاوه‌ن باخه‌چرو
 په‌ره‌کان ﴿أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ﴾ نه‌وانه‌تاقم و کۆمه‌لانی بوون ﴿إِنْ كُلُّ الْأَكْثَرِ مِنَ الْإِنْسَانِ لَا إِيمَانَهُمْ بِهَٰذَا الْحَقِّ﴾ هه‌ر هممو بیان
 باوه‌ریان به‌پیغه‌مبه‌ران نه‌هیتا بویه سزای منیان به‌سه‌را چه‌سپا (وله‌ناو چوون) ﴿وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾
 نه‌مانه‌ته‌نها چاوه‌روانی ده‌نگیکی زور گه‌وره‌ده‌که‌ن ﴿مَا لَهُمْ مِنْ فَوْاقٍ﴾ نه‌و ده‌نگه (فوو کردن به‌که‌ره‌نادا) که‌مترین ماوه
 دوا خستنی نییه ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْ لَنَا قِطْعَةً مِّنْ ثَوْبٍ الْحَسَبِ﴾ (به‌گالته‌پیکردنیکه‌وه) وه‌ووتیان: نه‌ی به‌رورد گارمان
 پیش پوژی لی پرسینه‌وه به‌شه‌که‌مان (له‌سزایان پاداشت) پی‌بده ﴿۱۵﴾

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا
 سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ
 مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَءَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
 وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ * وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضِصِ إِذْ تَسَوَّرُوا
 الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ
 خَصَّمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
 وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجَّةً
 وَلِي نَجَّةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
 لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجَّتِكَ إِلَى نَعَاجِهِ وَإِنْ كَثِيرٌ مِّنَ الْخُطَاةِ لِيَبْغَى
 بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ
 مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾
 فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٢٥﴾
 يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ
 وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ
 عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

﴿أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ (ئی موحه‌مه‌د ﷺ) دان به خوتدا بگره له‌سهر ئه و قسانه‌ی که ده‌یکمن ﴿وَأَذْكُرْ عَبْدًا نَادَا دَاوُدَ أَلَا أَيْدِيَّ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ بیری به‌نده‌مان (داوود) ی خاوه‌ن هیز و توانا بکهره‌وه بیگومان ئه و هه‌میشه گه‌راوه بوو بۆ لای خوا ﴿إِنَّا سَخَرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ﴾ به‌راستی ئیمه چیا کانمان رام هینا بوو ته‌سیب‌حاتی خویان ده‌کرد له‌گه‌ل ئه‌و (داوود) ﴿يَا عِشْيَ وَالْإِشْرَاقِ﴾ به‌ئیسواران و به‌یاناندا ﴿وَالظَّيْرِ مَحْشُورَةٍ كُلُّ لَهْ وَأَوَّابٍ﴾ وه بالنده‌کان که له‌ده‌وری ئه‌و (داوود) کۆده‌کرانه‌وه هه‌موو (بۆ ته‌سیب‌حات) بۆ لای ئه‌و ده‌گه‌رانه‌و (تا له‌گه‌ل داوود یادی خوا بکه‌ن) ﴿وَسَدَدْنَا مَلَكًا﴾ وه پاشایه‌تیه‌که‌ی ئه‌ومان به‌هیز کرد ﴿وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ﴾ دانایی و گوفناری جیا که ره‌وه‌مان پێ به‌خشی ﴿وَهَلْ أَتَاكَ نَبْوُ الْخَضِرِ إِذْ سَوَّرُوا لِمِجْرَابٍ﴾ وه ئایا هه‌والی داوا چیه‌کانت پێ گه‌شستوه کاتی به‌دیواری خه‌له‌و ته‌گه‌که‌دا سه‌ر که‌وتن ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَرَّجَ مِنْهُمْ﴾ له‌ناکاودا چوونه ژووره‌وه بۆ لای داوود ئه‌ویش داچله‌کا و ترسا لێیان ﴿قَالُوا لَنَحْنُ خَصَمَانِ﴾ ووتیان: مه‌ترسه (ئیمه) دوو داوا چین ﴿بَعِيَ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ﴾ یه‌کی‌کمان سته‌می له‌وی تر کردوه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَنَا يَا لُحْيُ وَلَا تَشْطُطْ﴾ جاله‌نیوانماندا به‌هه‌ق و پراستی بریار بده‌وله پراستی لامه‌ده (له‌بریاره‌که‌تا) ﴿وَأَهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ﴾ وه رینمو و نیمان بکه بۆ رینگای راست ﴿إِنَّ هَذَا أَخِي لَمْ يَتَّبِعْ وَيَسْعَوْنَ فِتْنَةً﴾ (یه‌کیان و وتی) بیگومان ته‌مه‌برامه، نه‌وه‌دونو سه‌ر مه‌ری هه‌یه ﴿وَلِي نَجَّةٌ وَجَدَةٌ﴾ و منیش یه‌که‌مه‌رم هه‌یه ﴿فَقَالَ أَهْلَيْهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ﴾ که‌چی ده‌لێت ئه‌و مه‌ره‌ش بده‌من (بیسپیره‌به‌من) و له‌کاتی قسه‌کردندا زاله‌به‌سه‌رمدا ﴿قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجِيكَ إِلَى نَجَاجَةٍ﴾ (ئه‌مجا داوود علیه‌السلام به‌پێ ئه‌وه‌ی گوی له‌براکه‌ی تریان بگریت و به‌په‌له‌ئه‌م حوکه‌می دا) و وتی: سوێنده‌خوا به‌راستی سته‌می لیکردوی که‌داوات لێده‌کات تا‌قه‌مه‌ره‌که‌ت بخاته‌ناو مه‌ره‌کانی خۆیه‌وه ﴿وَأَن كَذِبَ أَقْنُ الْخَطَاةَ لِيَبْنِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ و بیگومان زۆر له‌شه‌ریک و هاو به‌شان سته‌م له‌یه‌کتری ده‌که‌ن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ﴾ بیجگه‌ له‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و کرده‌وه‌ی چاکیان کردوه، ئه‌وانه‌ش زۆر که‌من ﴿وَلَقَدْ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ﴾ داوود زانی که‌ئیمه‌ته‌ن‌ها تا‌قیمان کرده‌ته‌وه ﴿فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ﴾ بۆیه‌ داوای لی‌بوردنی کرد له‌په‌روه‌ردگاری و که‌وت به‌روودا به‌سوژده‌بردنه‌وه و توبه‌ی کرد (له‌وه‌ی نه‌ده‌بوو به‌بێ گونگرتن له‌که‌سی به‌رامه‌بر حوکه‌م‌بدات و په‌له‌ش بکات له‌بریار داندا) ﴿فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ﴾ ئیمه‌ش له‌وه‌له‌ی ئه‌و خوش بووین ﴿وَإِن لَّهُ لَعُنَدُنَا لَزُلْفَى وَحَسَنَ مَّآبٍ﴾ به‌راستی ئه‌و (داوود) پله و پایه‌ی به‌رزو نزیکه‌ له‌ئیمه‌وه و داوای ژێکی چاکیشی هه‌یه ﴿يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ﴾ ئه‌ی داوود بیگومان ئیمه‌تۆمان کرد به‌جیشینی (په‌غه‌مه‌برانی پێش‌خوت) له‌زه‌ویدا ﴿فَأَحْكُم بَيْنَ النَّاسِ يَا لُحْيُ﴾ که‌ه‌ابوو توش له‌نیوان خه‌ل‌کدا به‌راستی فه‌رمانه‌روایی بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَىٰ فِضْلِكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ شوین هه‌وا و ئاره‌زوو مه‌که‌وه‌بale‌رینگای خوالات نه‌دات ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بیگومان ئه‌وانه‌ی له‌رینگای خوا لاده‌دن و گو‌مرا ده‌بن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَمَا سَأَوْا أَوْفَرَ الْجَسَابِ﴾ سزای سه‌ختیان بۆ هه‌یه‌ چونکه‌ روژی لی‌رسینه‌وه‌یان

له‌بیر کردبوو ﴿﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ
﴿٢٨﴾ كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِداوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ
﴿٣٠﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعِشِيِّ الصِّفَتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ
حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهُمَا عَلَيَّ
فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ
وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ
لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾
فَسَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ
كُلَّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ﴿٣٧﴾ وَءَاخِرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَذَا
عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَّآبٍ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ
بِنُصَبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ أَرُكضْ بِرَجْلِكَ هَذَا مَغْتَاسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

وَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذَكَرَى لِأُولَى الْأَلْبَابِ
﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ إِنَّهُ وَجَدَنَّهُ صَابِرًا نَعِمَ
الْعَبْدُ إِنَّهُ وَأَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَادْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذَكَرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾
وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَادْكُرْ إسماعِيلَ
وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّا لِلْمُتَّقِينَ
لَحُسْنُ مَعَابٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتٍ عِدْنٍ مِفْتَاحَهُ لَّهُمُ الْآبُوتُ ﴿٥٠﴾ مُتَكِينٍ
فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَلَاحَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
الْطَّرْفِ أَثَرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَذَا
لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَذَا وَإِنَّا لِلطَّاغِينَ لَشَرٌّ مَعَابٍ
﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ السَّيْلُ لَهَا فَيَنْسَلُونَ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٥٦﴾ هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ
وَعَسَاقٌ ﴿٥٧﴾ وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ هَذَا فَوْجٌ
مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوا
بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَمُّوهُ لَنَا فَيَسَّ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾
قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

﴿وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُ مَعَهُمْ﴾ وه ژن و مناله کانی و نه‌ونده‌ی تریشمان له‌گه‌لیان دا به (ئه‌یوب) به‌خشی
 ﴿رَحْمَةً مِنَّا وَكَرَّمُوا لَأُولَى الْأَلْبَابِ﴾ به‌رحم و میهره‌بانی له‌لایهن خۆمانه‌وه (بۆ ئه‌یوب) وه بۆ به‌ند و ئامۆزگاری بۆ
 خاوه‌ناتی زبیری و بیرو هۆش ﴿وَكَذَّبَ بِكَ صَفْعًا فَاصْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُتْ﴾ (پیمان ووت) چه‌پکی شوول (داری زۆر
 باریک) به‌ده‌سته‌وه بگه‌ و پتی بده (له‌خیزانت یه‌ك جار) و سویتنده‌كه‌ت مه‌شكینه (كه‌ له‌ خیزانت خوارد بوو
 سه‌د داری لێ بده‌ی) ﴿إِنَّا وَجَدْنَاهُ ضَالًّا﴾ به‌راستی ئیمه‌ نه‌و (ئه‌یوب) مان به‌خوگری بینی ﴿يَعْرِ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾
 چ به‌نده‌یه‌کی چاك بوو به‌راستی نه‌و زۆر گوێراسه‌ل و روو له‌ خوا بوو ﴿وَإِذْ ذُرِّعْتَنَا بَارِئِهِمْ وَاسْتَوْبَقُوا﴾ وه باسی به‌نده‌کانی ئیمه‌ بکه‌ ئیبراهیم و ئیسمحاق و یه‌عقوب ﴿أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ﴾ كه‌ خاوه‌نی هیزو توانا
 و بینایی بوون ﴿إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الْدَّارِ﴾ به‌راستی له‌به‌ر نه‌وه‌ی هه‌میشه‌ رۆژی دواییان له‌بیردابوو
 ئیمه‌ (به‌ به‌نده‌ی تابه‌تی خۆمان) هه‌لمان بژاردن ﴿وَإِنَّمَا عِنْدَنَا لَمَنَ الْمُنْصَلِّينَ الْأَخْيَارِ﴾ وه به‌راستی نه‌وانه
 (هه‌ر سیانیان) لای ئیمه‌ له‌به‌ند هه‌لبێرێرداوه‌ چاکه‌کانن ﴿وَإِذْ ذُرِّعْتَنَا فِي السَّعْيِ وَالْإِسْعِ وَذَا الْكِفْلِ﴾ وه باسی
 (به‌نده‌کانی ئیمه‌) ئیسماعیل و ئه‌لیه‌سه‌ع و ذو‌ل‌کفیل بکه‌ ﴿وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ﴾ كه‌هه‌موویان له‌چاکه‌کارانن
 ﴿هَٰذَا ذِكْرُ لَوْلَا الَّذِي نَقَّبَ﴾ ئەم (باسی پێغه‌مبه‌رانه‌) باس و ناوبانگی چاکیانه‌ له‌ دونیادا و بێگومان
 پارێزکاران سه‌رته‌نجامیکی چاکیان هه‌یه‌ ﴿جَعَلَتْ عَيْنٌ مَّقْصَدَهُ لَهَا الْأَوْبُ﴾ (كه‌ بریتی یه‌ له‌) به‌هه‌شتانی
 جیگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی، كه‌ده‌ر گاکانی کراوته‌وه‌ بۆیان ﴿مَنْكِبِينَ فِيهَا﴾ له‌ویدا (له‌سه‌ر کورسی
 رازاوه‌) پالیان داوه‌ته‌وه‌ ﴿يَدْعُونَ فِيهَا بِكُم كَثِيرًا وَشَرَابًا﴾ تیییدا داوای میوه‌هاتی زۆر و جوړه‌ها خواردنه‌وه
 ده‌كه‌ن ﴿وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْفَرْقِ أَثَرًا﴾ و خویریانی هاوته‌مه‌نیان لایه‌ (خیزانیان) كه‌چاویان بریوه‌ته
 میرده‌کانیان ﴿هَٰذَا مَا تَدْعُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ ئەمه‌ نه‌و (نازو نیعمه‌تانه‌) یه‌ كه‌ به‌لێتان پێ درا بوو بۆ رۆژی
 لێبر سینه‌وه‌ (ی قیامت) ﴿إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَالًا مِنْ نَقَادٍ﴾ به‌راستی ئەمه‌ رزق و رۆژی ئیمه‌ یه‌ هه‌ر گیز ته‌واو
 بوونی بۆ نییه‌ ﴿هَٰذَا وَإِنْ لِلطَّاغِيَتِ لَشَرٌّ مَقَابٍ﴾ ئا ئەمه‌ (بادا‌شتی پارێزکارانه‌) و بێگومان سه‌رکه‌شانی‌ش
 خراپترین باشه‌ رۆزیان هه‌یه‌ ﴿حَتَّىٰ يَصْلَوْهَا فَيْشُ الْمَهَادُ﴾ دۆزه‌خه‌ كه‌ده‌چنه‌ ناویه‌وه‌، ئای چ جیگایه‌کی
 به‌دو خراپه‌ ﴿هَٰذَا أَقْيَدُ وَهُوَ حِمِيٌّ وَنَسَاءٌ﴾ ئەمه‌ و ئاوی له‌كول و کیم وزوخواو، ده‌با بیچه‌ژن ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهُ أَزْوَاجًا﴾ وه‌چهند جووری تر سزایان هه‌یه‌ له‌و شێوه‌ ﴿هَٰذَا فَوْحٌ مَّقْتَحِمٌ مَعَكُمْ﴾
 (به‌ گوهر اکهره‌کان ده‌وتری) ئەمه‌ کۆمه‌لیکه‌ له‌ گه‌ل ئیوه‌دا دینه‌ دۆزه‌خ ﴿لَا مَرْجَاءَ لَهُمْ﴾ (گوهر اکهره‌کانیش
 ده‌لێن) به‌خیر نه‌یه‌ن ﴿إِنَّمَا صَلَوَاتُ النَّارِ﴾ بێگومان نه‌وانه‌ ده‌چنه‌ ناو ئاگری دۆزه‌خ ﴿قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَمَرْجَبًا بَكُوْهُ﴾
 نه‌وان (به‌ گوهر اکهره‌کان) ده‌لێن به‌لکو ئیوه‌ به‌خیر نه‌یه‌ن ﴿أَنْتُمْ قَدْ مَسُّوهُنَّ﴾ ئیوه‌ (له‌دو‌نیا گوهر اتان کردین)
 و ئەم سزاتان پێش هینا بۆمان ﴿فَيَسَّ الْقَرَارُ﴾ ئای چ جیگاوه‌ منزیکی خراپه‌ ﴿قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ قَدْ مَسَّ لَنَا هَٰذَا﴾
 ده‌لێن: ئە‌ی به‌روهر دگاران هه‌ر كه‌س (هۆی) پێش هینانی ئەم سزایه‌ بوو بۆ ئیمه‌ ﴿فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا لِّلنَّارِ﴾
 نه‌وه‌ سزای ئەو كه‌سه‌ له‌دۆزه‌خدا چهند قات بکه‌ ره‌وه‌ ﴿

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رَجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٣﴾ أَخَذَ نَهُم
 سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ
 النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾
 رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَوُّ
 عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ
 إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ
 رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَاذْ سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
 فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ
 أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
 يَبَا بَلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ
 مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ
 ﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
 ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
 الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
 لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٨٣﴾

﴿وَقَالُوا مَا لَنَا لَنَرِيَّ يَجْآلَا﴾ وه (گو مرا که ره کان) ده لَیْسَ نه وه چیمانه بۆچ پیاوانیک نابین ﴿كَأَنَّهُمْ مِّنَ
الْأَشْرَارِ﴾ كه ئیمه له خرابه رکارانمان ده ژماردن ﴿أَتَخَذْتَهُمْ سِخْرِيًّا﴾ ئایا نه وانن كه گالته مان پی
ده كردن؟ ﴿أَمْ رَأَيْتُ لَهُمْ لَأَبْصُرُ﴾ یا (لیر نه لآم) چاوه کان لیان كه لا بووه (و نایان بین) ﴿إِن
ذَلِكَ لِحَقُّ نِقَاصٍ أَهْلِ النَّارِ﴾ بیگومان نه وه (كه باسکرا) ئازاوه و شه ره قسه ی دۆزه خیانه، و راسته (ودیتته دی)
﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُذَرٌّ﴾ (ئهی موحه ممه ده) ﴿بَلَىٰ مَن تَهْنَهَا تَرْسِيْتَهُ رِيْكُمْ﴾ وَمَا مِّنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿
و هیچ بهر ستر او یکی راست نییه بیجگه له خوای ته نه ی به ده سه لات ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ بهر و رد گاری ئاسمانه کان و زهوی و نه وه ی له نیوانیاندا به ﴿الْعَزِيزُ الْفَقْرُ﴾ زالی بالادهستی
لیوره ده ﴿قُلْ هُوَ بَرُّ عَظِيمٍ﴾ (ئهی موحه ممه ده) ﴿بَلَىٰ ئَهْوَه هَمَّوَالِیْکِی زُورْ گه و ره به
﴿أَنَّمْ عَنْهُ مُعْرَضُونَ﴾ كه ئیه گوئی پی نادهن ﴿مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى﴾ (بلی نه گه و هجیم بونه هاتایه)
من هیچ ئاگام له کومه لی هره بلند (فریشته کان) نه بووه ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ کاتی ده مه قالیان ده کرد
(دباره ی نادهم) ﴿إِنْ تُوحَىٰ إِلَیَّ﴾ نیگا بو من ناکریت ﴿إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِیْنٌ﴾ جگه له وه نه بیت كه من
ته نه تر سینه ریکی روونکه ره وه ﴿إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ نه و کاته ی (دهمه قالی یان بو) بهر و رد گارت
به فریشته کانی فرممو ﴿إِلٰی خَلْقِ بَشَرٍ مِّن طِیْنٍ﴾ بهراستی من مرو فیک له قور دروست ده کم ﴿وَ
﴿إِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوحِی﴾ نه مجا کاتی شیوه كه بم ریک خست و قوم پیدا کرد و گیانم کرد به بهریداله
گیانیک كه خوم دروستم کرد و وه ﴿فَقَعُوا لَهُ سٰجِدِیْنَ﴾ نه و سا هه مو به سوژده بردن بوی بکه ون به پرودا ﴿
﴿فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جافر یشته کان هه ره هه مو یان سوژده یان برد ﴿إِلَّا إِبْلِیْسَ اسْتَكْبَرَ﴾
بیجگه له شه یان كه خوی به گه و ره دانا ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِیْنَ﴾ و له بی باوه ران بوو ﴿قَالَ یٰٓإِبْلِیْسُ﴾
(خوا) فرموی ئهی ئیبلیس ﴿مَآ مَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِیْدَیْ﴾ چی شتیک ریگری کردی (له وه ی) كه
سوژده به بیت بو كه سی كه به هه رد و دهستی خوم دروستم کرد و وه ﴿اسْتَكْبَرْتَ أَتُكْتَبُ مِنَ الْعَالِیْنَ﴾ ئایا خوت
به گه و ره زانی، یا خو له بهر زو بلند کانی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ﴾ (شه یان) و وتی من له (نادهم) چاکترم
﴿خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِیْنٍ﴾ چونکه منت له ئاگر دروست کرد و وه، به لآم نه و ت له قور دره ستر کرد و وه ﴿
﴿قَالَ فَخَرِّجْهَا فَإِنَّكَ رَجِیْمٌ﴾ (خوا) فرموی كه واته له و (به هه شته) ده رچو و پرو، چونکه بیگومان تو
دهر کراوی له ره حمه تی من ﴿وَإِن عَلَیْكَ لَعْنَتِیْ إِلَى يَوْمِ اللَّیْنِ﴾ وه بهراستی نه فرینی منت له سه ربی تا پروژی
(پاداشت و توله) ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِیْ إِلَى يَوْمِ يُنْعَثُونَ﴾ (شه یان) و وتی ئهی بهر و رد گارم دهی مؤله تم
بده (نه مرم) تا روژی (مردوان) زیندو ده کرتنه وه ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِیْنَ﴾ (خوا) فرموی:
دهی بهراستی توله مؤله ت دروانی ﴿إِلٰی يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾ تا پروژی کانی دیاری کراو ﴿
﴿قَالَ فِعْرَ تَاكَ لَا تُخَوِّیْتُهُمْ أَجْمَعِیْنَ﴾ (شه یان) و وتی نه مجا سویند به عیزه ت هه ره هه مو یان گو مرا
ده كه م ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِیْنَ﴾ نه وانه یان نه بی كه بهنده ی باك و هه لبر ادهی تون ﴿

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ
﴿٨٦﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ الزُّمَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا
لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
كَذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٤﴾ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ
مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿٥﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى
النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
﴿٦﴾ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٧﴾

﴿قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ﴾ (خوا) فرموی: من حه‌قم هه‌ر حه‌قیش ده‌لیم ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَتَّبَعُ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ به‌راستی دوزخ پیر ده‌کم له‌تو و نه‌وانه‌ی (له‌ئاده‌مییان) شوینت ده‌که‌ون به‌تیکرا ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (ئه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) بلی من هیچ کری و پاداشتی‌ک له‌سه‌ر گه‌یاندنی ئه‌م نایینه له‌تیوه داوانا‌که‌م ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُكَفِّرِينَ﴾ و من له‌و که‌سانه‌ش نیم که‌درو هه‌لبه‌ستم و زور له‌خوم بکه‌م ﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ ئه‌م (قورئانه) ته‌نها په‌ند و ئاموز‌گاریه‌ بو هه‌موو جیهانیان ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ﴾ به‌راستی پاش ماوه‌یه‌ک له‌هه‌والی ئه‌و (قورئانه) ده‌زانن ﴿

سوره‌قی البقره

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ ئه‌م قورئانه هیتراوه‌ته‌خواره‌وه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن خوای بالاده‌ستی کار به‌جی وه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِيكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ بیگومان ئیمه به‌حه‌ق و راستی قورئانمان بو‌تو هیتاوه‌ته‌خواره‌وه ﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ که‌واته‌خوا به‌رسته و به‌ته‌نها هه‌ر بو‌ئو ملکه‌چ به‌ ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ بیداره‌نایینی (گه‌ردن که‌چی) پاک و خاوین هه‌ر بو‌خوا به‌﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه که‌سانی جگه له‌و (خوا) چه‌ند به‌رستر او‌یکیان بو‌خویان داناوه ﴿مَتَّعَبُدُّهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾ (ده‌لین) ته‌نها له‌به‌ر ئه‌وه ده‌یان به‌رستین نزیکمان بکه‌نه‌وه له‌خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْتَصُمُ بَيْنَهُمْ﴾ بیگومان خوا بریار ده‌دات له‌نیوانیاندا ﴿فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌و شتانه‌دا که‌ئه‌وان تبابا جیاواز بوون ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ كَفَّارٌ﴾ به‌راستی خوا رینم‌وونی که‌سی ناکات که‌دروزی زور بی‌باوه‌ره ﴿لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا﴾ ئه‌گه‌ر خوا بی‌و‌یستایه مندالیک بو‌خوی بریار بدات ﴿لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ ئه‌وه له‌ناو دروست کراوه‌کانیدا کامه‌ی بو‌یستایه هه‌لی ده‌ب‌رارد ﴿سُبْحَنَهُ هُوَ اللَّهُ أَلَا يُحِيطُ الْفَهَّارُ﴾ پاک و بی‌گه‌رده هه‌ر ئه‌وه خوای ته‌نهای زال و به‌ده‌سه‌لات ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌هه‌ق دروست کردوه ﴿يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ﴾ شه‌و ده‌هیتی به‌سه‌ر پ‌ور‌دا ﴿وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ﴾ و پ‌ور‌ده‌هیتی به‌سه‌ر شه‌ودا ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و خور و مانگی رام هیتاوه ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هه‌ریه‌که‌یان (له‌خولگه‌ی خو‌یدا) تا‌ئه‌و ماوه‌یه‌ی بو‌ی دیاری کراوه‌ده‌گه‌ریت و ده‌سه‌وریت‌ه‌وه ﴿أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْعَفْوَ﴾ بیداره‌هه‌ر ئه‌و (خوا) زالی لی بورده‌یه ﴿

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُمْ
مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِينَ أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ
الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ
لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾
* وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً
مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّیُضِلَّ
عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
﴿٨﴾ أَمَنْ هُوَ قَتَلْتُمْ أَوْلَاءَ اللَّهِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَعْبَادِ الَّذِينَ
ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ
وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرُهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ (خوا) ئېۋەى لە ئاگە كەسنىك (ئادەم) دروست كر دووہ ﴿ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾
پاشان لەو (كەسە) ھاوسەرە كەى (حەوواى) بەدى ھىتاوہ ﴿وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمِينَةَ زَوْجٍ﴾ وە بۆ
ئېۋە ھەشت جوتى (نێر و مێ) لە ئازەل بەدى ھىتاوہ ﴿يَخْلُقُكُمْ فِي ظُفُونٍ مَّهَيَّتٍ﴾ ئېۋە دروست
دەكات لەناو سكى دايكتاندا ﴿خَلَقْنَا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ﴾ بە بەدى ھىتانى يەك لە دواى يەك ﴿فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ﴾
لەناو سى تاريكى (ناو سەك، مەندالەن، پەرەدى كۆرپەلە) دا ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ﴾ ئا ئەوہ
پەرورەدگارى ئېۋە يەكە دەسەلات و پاشايى ھەر مولكى ئەوہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَىٰ نَصْرُهُ فُتٍ﴾ ھىچ
پەرستراوىكى راست جگە لە زاتى ئەو نىيە، كەواتە ئېۋە چۆن لە ئاينى راست لادەدرين ﴿إِنْ تَكْفُرُوا﴾ ئەگەر ئېۋە بى باوەرپن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّيْ عَنكُمُ﴾ ئەوہ بىگومان خوا بى نيازە لە ئېۋە
﴿وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ﴾ و رازى نىيە بە بى باوەرپى بۆ بەندەكانى ﴿وَإِنْ تَشْكُرُوا وَابْرَضْتُمْ لَكُمْ﴾ وە ئەگەر
سوپاسى خوا بكەن (وگەردن كەچ بن) بەوہ لىتان رازى دەبىت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ ھىچ
گونەبارىك گوناهى كەسنىكى تر ھەلناگرىت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ﴾ پاشان گەپانەوتان
ھەر بۆ لای پەرورەدگارتانہ ﴿فَيَبْتَلِيكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ئەوسا ھەوتان دەتاتى بەوہى كە دەتان
كرد ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بەپراستى خوا ئاگادارە بە نەيتى دلان ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾
وہ كاتى ئادەمى زيانكى لى بكەوى ﴿دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ﴾ دەگەرپتەوہ بۆ لای پەرورەدگارى
وھاوارى لى دەكات ﴿ثُمَّ إِذَا خَرَا بُعِثَ مَعَهُ﴾ پاشان ئەگەر لەلايەن خوێوہ بەھەرە و نىعمەتتى كە دايە
﴿تَبَىٰ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ﴾ ئەوہى لەبىر دەچىت كە لەپىشتراھاوارى لە پەرورەدگارى دەكرد
﴿وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا﴾ وھاوتايانى بۆ خوا دادەنى ﴿لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بۆ ئەوہى (خەلك) لە رىنگاى ئەو
گومراكات ﴿فَلَمْ تَمْنَعْ كُفْرًا قَلِيلًا﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ بە ھەرپشەوہ) بلى : بە بى باوەرپىكەت كە مەيك
لەزەت وەرگرە لە ژيان ﴿إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ چونكە بەپراستى تۆ لەھاوہلانى ئاگرى دۆزەخى ﴿أَمَّنْ هُوَ قَلْبُكَ﴾
﴿هَآؤُهَا بَشَرٌ دَانَةٌ﴾ (ھاوہش دانەرەن چاكترن) يان كەسنىك ملكەچ و خواپەرست بىت ؟ ﴿ءَأَنْتَ أَتَىٰ لُغُلُوبًا﴾
﴿وَقَالُوا﴾ لەكاتەكانى شەودا بەسوزدەبردن و ھاوہستان (لە شەو نوێژدا) ﴿يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةً رَبِّهِ﴾
كە لە (سزای) دوا پۆژ دەترسەت و بە ھىواى بەزەبى پەرورەدگارىيەتى ﴿فَلْهَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ﴾
(ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ئاىبا ئەوانەى دەزانن بەكسانن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ لەگەل ئەوانەى كە
نازانن ﴿إِنَّمَا يَنْتَظِرُونَ أَوْلَ الْأَلْبَابِ﴾ بەپراستى تەنھا خواوہنانى ژىرى ئامۆزگارى وەرەگرن ﴿فَلْيَعْبَادِ
الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى بەو بەندانەم كە باوەرپان ھىتاوہ ﴿أَتَقُولُونَ﴾ (لە (سزای)
پەرورەدگارتان خو پيارىزن ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ﴾ كەسانى لەم دونيايەدا چاكەيان
كر دووہ، پاداىتى چاكيان بۆ ھەيە ﴿وَأَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةٌ﴾ وە زەوى خوا فراوانە ﴿إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ
بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ بەپراستى تەنھا ئارامگران بەبى حساب و ژماردن پاداىستان دەدرىتەوہ ﴿

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
 أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
 ﴿١٣﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ
 قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ
 وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ وَيَعْبَادُونَ فَاتَّقُونَ ﴿١٦﴾
 وَالَّذِينَ أَجْتَنَبُوا الضَّلَاطَ أَنْ يَعْبُدُوا مَا أُنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى
 فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾
 أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾
 لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ
 أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
 يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَبُّهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
 يَجْعَلُهُ حُطْلَمًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لَأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌راستی من فرمانم پی در اوه ﴿أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ که خوا به‌رستم به دلسوزی بوی ملکه‌چ بم ﴿وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه فرمانم پی در اوه که یه که‌م که‌سی موسلمانان (ی ئومه‌تم) بم ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌راستی من ده‌ترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ ته‌گهر سه‌ر پیچی به‌روهر دگرم بکه‌م ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له‌سزای پورژیکی گه‌وره (قیامت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْبَدُ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ بلی من ههر خوا ده‌به‌رستم به‌پاکی و ته‌نیا ههر بو ئه‌و ملکه‌چم ﴿فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ (به‌بی باوهران بلی) ئیوه‌ش جگه‌له‌خوا چیتان وویست بی به‌رستن ﴿قُلْ إِنَّا الْفَرِيقَيْنِ﴾ بلی بینگومان زهره‌مه‌ندان که‌سانیکن ﴿خَيْرٌ وَأَنْفُسُهُمْ وَأَهْلِيهِمْ﴾ که‌خویان و که‌س و کاریان له‌ده‌ست داوه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌پورژی قیامتدا ﴿أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾ بیدار بن، ههر ئه‌وه زهره‌مندی ئاشکراو دیار ﴿لَهُمْ مِنْ فَتْنَةٍ ظُلُمٌ مِنَ النَّارِ﴾ بو‌ئه‌وان هه‌یه له‌لای سه‌ریانوه‌چند ته‌به‌قی (وه‌ک هه‌وری ره‌ش) له‌ئاگر ﴿وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلُمْ﴾ و له‌زیریشیانه‌وه‌چند ته‌به‌قی هه‌یه ﴿ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ﴾ ئه‌و (سزایه) خوا به‌نده‌کانی خوی پی ده‌ترستی ﴿يَعْبَادُ فَاتَّقُونِ﴾ ئه‌ی به‌نده‌کانم خوتان بیارین (له‌سزای من) ﴿وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الْقَطْعُوتَ أَنْ يَبْعُدُوهَا﴾ وه‌که‌سانی که له‌به‌رستی بت (وه‌موو به‌رستراویکی تر) خویان پاراستووه ﴿وَأَتَابُوا إِلَى اللَّهِ﴾ وه‌گه‌راونه‌توه‌بو لای خوا ﴿لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادَ﴾ مژده‌ی گه‌وره ته‌نیا بو‌ئه‌وانه‌یه، که‌واته مژده‌بده به‌به‌نده‌کانم ﴿الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ﴾ ئه‌وانه‌ی گوی ده‌گرن بو‌قسه وگوفتار ﴿فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ ئه‌مجا شوین چاکترینی ئه‌و (قسانه) ده‌که‌ون ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ ئه‌وانه که‌سانیکن خودا پریتموننی کردوون ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ ههر ئه‌وانه‌ن خاوه‌نانی ژیری و هوش ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ جا‌نایا که‌سینک به‌لینی سزای به‌سه‌ردا چه‌سپایت (بوی بریاردرا بیت) ﴿أَفَأَنْتَ تُتَّقِدُ فِي النَّارِ﴾ ده‌ی نایا تو (ده‌توانی) که‌سی رزگار بکه‌یت که له‌ناو ئاگری دوزخه‌خدایه؟ ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ أَتَوْا رَبَّهُمْ﴾ به‌لام که‌سانی که له‌به‌روهر دگاریان ترساون و خویان (له‌سزای) پاراستووه ﴿لَهُمْ عَرْشٌ مِّنْ فَوْقِهَا عَرْشٌ مَّبْنِيٌّ﴾ (له‌به‌هه‌شتدا) بو‌ئه‌وانه‌کوشک و ته‌لاری چند نه‌وم هه‌یه ﴿جَنَّتْ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ رووباری ئاو به‌زیریندا ده‌روات ﴿وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ أَلْعِيَادَ﴾ (ئه‌مه) به‌لینی خوابه و خواش به‌لینی خوی ده‌باته سه‌ر ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا نه‌تبینی که‌خوا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له‌ئاسمانه‌وه‌بارانی ده‌بارینی (بو‌سه‌ر زه‌وی) ﴿فَسَلَكَهُ رِيْسِيْعٌ فِي الْأَرْضِ﴾ ئه‌مجا ئه‌و بارانه‌ده‌بات به‌ناو زه‌ویدا کانیاوه‌کانی لی ده‌ردینی ﴿ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا فَيُخَلِّفُ الْأَوْنَةُ﴾ له‌پاشان کشتوکال و گزوگیا و گولی بی ده‌رویتی که‌په‌نگه‌کانیان جباوازه ﴿ثُمَّ يَهْبِجُ فَتَرْتَهُ مُضْفَرًا﴾ پاشان ده‌بینی ووشک ده‌بی و زهرده‌لده‌گه‌ری ﴿ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا﴾ دواتر ده‌یکات به‌پووشی ورد و خاش ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ به‌راستی له‌مه‌دا (که‌باسکرا) ئاموزگاری و په‌نده‌یه بو‌ئه‌وانه‌ی خاوه‌ن ژیرین ﴿

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِٖٓ قَوِيلٌ
 لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾
 اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَدِّدًا مِّثْلًا نِّ تَقَشُّعِ مِنْهُ
 جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
 إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِٓ مَن يَشَاءُ وَمَن
 يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوٓءَ
 الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ
 ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَهُمُ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ
 لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَإِذَا قَهُمُ اللَّهُ الْحِزْبَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ
 الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي
 هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
 غَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
 شُرَكَاءُ مُتَشٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
 الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ
 مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿أَقْمِنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ وَاللَّهُ سَلِيمٌ﴾ دهی ئایا که سئی خوا سینتهی گوشاد کردووه بؤ ئیسلام ﴿فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّيَّةٍ﴾ و ئەو لەسەر ریبازی رووناکی پەرورەدگار یه تی (وهک که سئی که دلی رهق بوو بیت له ئاست ئیسلام) ﴿قَوْلٌ لِّلنَّفْسِیَّةِ قُلُوْبُهُمْ مِّنْ ذِکْرِ اللَّهِ﴾ جاسزا و له ناوچوون بؤ ئەوانه ی دلیان رهقه له ئاست (قورئان و) یادی خوادا ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِیْنٍ﴾ ئائەوانه له گومراییه کی ئاشکرادان ﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِیْثِ﴾ خوا جوانترین فرمایشتی ناردوته خوارهوه ﴿کِتَابًا مُّتَشَبِهًا مَّتَانٍ﴾ قورئانیکه (که ئایه ته کانی) له به کچووی دوو بات کراوهن ﴿تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ یَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ ئەو که سانه ی له پەرورەدگاریان دەر سن پیستیان ته زووی پیدای (به بیستی قورئان) ﴿ثُمَّ لَیْسَ لَهُ جُلُودٌ وَ قُلُوْبُهُمْ إِلَىٰ ذِکْرِ اللَّهِ﴾ پاشان پیستیان و دلیان نه رم ده بی به یادی (قورئانی) خودا ﴿ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ﴾ ئەو (قورئانه) رینمونی خوا به ﴿یَهْدِی بِهِ مَن یَّشَاءُ﴾ بهو (قورئانه) رینمونی هەر که سئی ده کات که به یوی ﴿وَمَن یُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هەر که شیش خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾ ئەو پینمونی که ریک بؤ ئەو نییه ﴿أَقْمِنْ یَتَقَىٰ بَوَجهِهِ سَوَاءَ الْعَذَابِ یَوْمَ الْقِیَمَةِ﴾ دهی ئایا که سئی که به دم و چاوی خوی بیاریزیت له سزای سهختی رۆژی دوا یی (وهک که سئی که وایه که له به ههشت دابیت) ﴿وَقِل لِّلظَالِمِیْنَ﴾ به سته مکاران ده گوتری ﴿دُفُّوا مَا کُنتُمْ تَکْسِبُوْنَ﴾ بجه ژن سزای ئەو (کرده وانه ی) له دنیا ده تان کرد ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِّنْ قَبْلِهِمْ﴾ ئەوانه ی پیش ئەمان (پیش قوریه شیه کان) بوون باوهریان نه هیتا به پیغه مبه ره کانیاں ﴿فَآتَهُمُ الْعَذَابُ﴾ بهو هویه وه سزا (ی خوا) یان بؤ هات ﴿مِنْ حَیْثْ لَا یَشْعُرُوْنَ﴾ له لایه که وه که ههستیان بی نه کرد ﴿فَآتَاهُمُ اللَّهُ﴾ ئەمجا خوا پئی چه شتن ﴿الْخِزْیَ فِی الْحَیْوةِ الدُّنْیَا﴾ ریسوایی له ژیا نی دنیا دا ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ﴾ وه بیگومان سزای رۆژی دوا یی گه وره تر ﴿لَوْ کَانُوا یَعْلَمُوْنَ﴾ نه گهر ئەوانه بزائن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِی هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویتند به خوا به راستی لهم قورئانه دا هیتا ومانه ته وه بؤ خه لکی ﴿مِنْ کُلِّ مَثَلٍ﴾ هه موو جو ره نمونه یه ک ﴿لَعَلَّهُمْ یَتَذَكَّرُوْنَ﴾ تا به ندو ئاموزگاری وەر گرن ﴿قُرْءَانًا عَرَبِیًّا غَرِیْبًا﴾ ئەو قورئانه قورئانیکه عه ره بی یه هیچ خواری و لاری به کی تیا نییه ﴿لَعَلَّهُمْ یَتَّقُوْنَ﴾ بؤ ئەوه ی (له سزا) خو بیاریزن و بینه له خواترس ﴿صَرَفَ اللَّهُ مَثَلًا لِّرَجُلٍ﴾ خوا نمونه ی هیتا ومانه ته وه به پیاوینکی (به ندو) ﴿فِیهِ شُرَکَآءُ مُتَشَبِهُونَ﴾ هی چه ند که سئی که ئازا وایانه له سهر ئەو (به ندو) ﴿وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ﴾ وه پیاوینکی که ته نیا به ندو ی پیاوینکه ﴿هَلْ یَسْتَوِیَانِ مَثَلًا﴾ ئایا ئەم دوو که سه وه ک یه کن ﴿الْحَدِّ لِلَّهِ بَلَّ أَكْثَرُهُمْ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ هه موو سو یاس ته نها بؤ خوا به به لام زور به یان نازانن ﴿إِنَّکَ مَتِّتْ وَآتَاهُمْ مَّتِّتُونَ﴾ (ئه ی موحه مه ده ﴿بِهِ﴾ به راستی تو ده مری و ئەوانیش ده مرن ﴿ثُمَّ أَنْکَرُوا یَوْمَ الْقِیَمَةِ﴾ له پاشان بیگومان ئیوه له رۆژی دوا ییدا ﴿عِنْدَ رَبِّکُمْ یُخَصِّصُونَ﴾ لای پەرورەدگار تان داوا چی ده بن دزی به کتری ﴿

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ
 إِذْ جَاءَهُ ۚ وَالْيَسَّىٰ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِي
 جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٢٣﴾
 لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٤﴾
 لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
 بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ
 عَبْدَهُ ۚ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ
 فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٢٧﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
 ضُرِّهِ ۚ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۚ
 قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ ۚ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ يَقَوْمُ
 اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِرِكُمْ ۚ إِنِّي عَمِلْتُ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾
 مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٠﴾

﴿فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ ثم مجا کی ستم کارتره ﴿مَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ﴾ لهو که سهی که درو به ناوی خواوه ده کات
 ﴿وَكَذَبَ بِالْصِّدْقِ﴾ وه باوه‌ری به‌پاستی قورئان نی یه ﴿إِذْ جَاءَهُ﴾ که بوی هاتووه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾ ثایا له دوزخ دا جیگه به کی یه بو بی پروایان ﴿وَالَّذِي جَاءَ بِالْصِّدْقِ﴾ وه ئهو
 که سهی قورئانی هیئاوه (واته پیغه مبه‌ر) ﴿وَصَدَقَ بِهِ﴾ باوه‌ریشی پی یه تی ﴿وَلَيْكَ هُمُ الْمُشْفِقُونَ﴾
 هه‌ر ئه وائن له‌خواترسان و باریز کاران ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بویان هه‌یه (له‌به‌ه‌شت
 دا) ئه‌وه‌ی بیانه‌ویت لای به‌روه‌ر دگاریان ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ ئه‌وه‌یه پاداشتی چاکه کاران ﴿لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ
 وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ﴾ وه پاداشتیان بداته‌وه ﴿بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به (پاداشتی) چاکترین
 ئهو کرده‌وانه‌ی کردوویانه ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَكْفِي عَذْرَهُ﴾ ثایا خوا بو به‌نده‌ی خوی (پیغه مبه‌ر) ﴿بِهِمْ
 بِه‌س نی یه (که پشتیوانی بیت)؟﴾ ﴿وَيُخَوِّفُونَكَ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د) ئه‌و بیئاوه‌رانه ده‌ترسیتن
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِمْ﴾ وه هه‌ر که‌س که خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾ ئیتر هیچ که‌س ناتوانیت
 بیت به‌ریتمونو نیکه‌ری و هیدایه‌تی بدات ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ وه هه‌ر که‌س که خوا ریتمونو نی بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ﴾ ئه‌وه هیچ گومرا که‌ریکی بونی یه ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعِزُّ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ ثایا خوا زالی
 بالاده‌ستی توله‌سین نییه؟ ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ﴾ سویند به‌خوا ئه‌گه‌ر برسیاریان لی بکه‌یت ﴿مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کی ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بیگومان ده‌لین: خوا
 ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: ده‌ی پیم بلین ﴿مَاتَدْعُونَ﴾ ئه‌وانه‌ی ده‌یان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا
 ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ﴾ نه‌گه‌ر خوا وویستی زیانیکم پی بگه‌یه‌نیت ﴿هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ﴾ ثایا ئهو
 (به‌رستراوانه) ده‌توانن ئازار و زانی ئه‌وم لی لاده‌ن؟ ﴿أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ﴾ یا نه‌گه‌ر وویستی نیعمه‌ت
 و به‌هره‌یه‌کم پی بدات ﴿هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ﴾ ثایا ئه‌وانه ده‌توانن به‌هره‌و میهره‌بانی ئه‌وم لی
 بگره‌وه ﴿قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ بلی: من هه‌ر خوام به‌سه ﴿عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ خو‌سپیران ته‌نها پشت
 به‌وه‌ده‌به‌ستن ﴿قُلْ يَقْوَمُ﴾ بلی ئه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِبِكُمْ﴾ ئیوه له‌سه‌ر ریبازو شیوازی
 خوتان کاربکه‌ن ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ منیش (له‌سه‌ر ریبازی خوم) کارده‌که‌م ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ ئه‌مجا به‌م
 زووانه ده‌زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ﴾ کی (له‌م دونیادا) سزایه‌کی بو دیت که‌رپسوا‌ی ده‌کات
 ﴿وَيُحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ وه سزایه‌کی پی برانه‌وه‌ی به‌سه‌ردا دی

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ
 فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
 بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي
 لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ
 وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ
 أَوْلَوْكَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ
 لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا ۖ اللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ
 إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ
 قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ
 دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
 فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فِتْنَةً لَهُمْ مِنْ سَوْءِ الْعَذَابِ
 يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به‌راستی ئەم قورئانەمان بۆ سەر تو ئارداوێتە خواریوە و ﴿لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ﴾ بۆ
 هەموو خەڵکی بەهەق و راستی ﴿فَمَنْ أَهْدَىٰ﴾ جا هەر کەسێ هیدایەت وەرگریت ﴿فَلَنْفَسَهُ﴾ ئەو
 قازانجی هەر بۆ خۆیەتی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هەر کەسیش لاری و گومرا بیت ﴿فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِمَا﴾ ئەو
 بەراستی زبانی گومرا بوونە کە هەر بۆ خۆیەتی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ وە ئەو پێغەمبەر ﷺ
 تو کار سپێراو و چاودێر نیت بەسەر یانە وە (تا بڕوا بەهێن) ﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ﴾ خوا گیانەکان
 دەکێشێ ﴿حِينَ مَوْتِهَا﴾ لە کاتی مردنیان دا ﴿وَالَّذِي لَمْ يَمُتْ﴾ وە ئەو ی نەمرد بیت ﴿فِي مَمَاتٍ﴾ لە کاتی
 خەوتنیدا ﴿فَمُتْسِكُ إِلَيْ﴾ ئەمجا ئەو (گیانانە) پادە گری ﴿فَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ﴾ بریاری مردنی داو
 ﴿وَيُرْسِلُ الْأَخْرَىٰ﴾ وە ئەوانی تر بەرە لا دەکات (کە دەبێ زیندوو بمین) ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ تاما و بە کە
 دیاری کراو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَبِيرٌ﴾ بەراستی لەمە دا چەند بەلگە هەیە ﴿لَقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەو
 کەسانە ی بیر دەکەنە وە ﴿أَمْ أَخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفْعَاءَ﴾ ناخۆ جگە لە خوا تا کارانیکیان بۆ
 خۆیان داناو ﴿قُلْ أُولَٰئِكَ نُورِ﴾ بلی گەرچی ئەوانە ﴿لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا﴾ نەهیچ شتیکیان بە دەستە
 ﴿وَلَا يَعْقِلُونَ﴾ وە نەتیش دەگەن ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا﴾ بلی: تا هەمووی هەر بۆ خوا
 ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی ئاسمانەکان و زەوی هەر بۆ ئەو ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان
 هەر بۆ لای ئەو دەگەڕێنێنە وە ﴿وَإِذَا ذُكِّرَ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾ وە کاتێک یادی خوا بکری بە تاك و تەنیا
 ﴿أَشْمَازَتْ قُلُوبُ الَّذِينَ﴾ تێکدەچێت وە بیزار دەبێ دلی کەسانێ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ کە باوەریان نییە
 بە پرۆژی دوابی ﴿وَإِذَا ذُكِّرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ کە چی کاتێک ناوی پەرستراوانی بێجگە لە خوا بیریت
 ﴿إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ یە کەسەر شادو و رووخۆش دەبن ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلی: ئەو خوا
 ﴿وَالْأَرْضِ﴾ بە دیهێنەری ئاسمانەکان و زەوی ﴿عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای نەهتیی و ئاشکراکان
 ﴿أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ﴾ هەر تو دادوهری دەکەیت لە نێوان بەندە کانتدا ﴿فِي مَا كَانُوا فِيهِ﴾ لەو ی ئەوان
 تیایدا ﴿يَخْتَلِفُونَ﴾ جیاوازیوون ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ بەراستی ئەگەر هی ئەو کەسانە بوابە
 سته‌میان کرد ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هەموو ئەو ی لەسەر زەویدا بە ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ ئەو نەدی تریشی
 لە گەلدا بیت ﴿لَا فِدَاؤَ بِهِ﴾ لە بریتی خۆیان دا دەباندان ﴿مِنْ سَوْءِ الْعَذَابِ﴾ بۆ رزگار بوونیان لە سزای
 خراپی ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ پرۆژی قیامەت ﴿وَبَدَّ اللَّهُ﴾ وە لە لایەن خواوە بۆیان دەرکەوت
 ﴿مَا لَكُمْ كُفْرًا تَحْسَبُونَ﴾ شتی وا کە ئەوان بیران لێ نەکردووە وە گومانیان بۆی نەچوو

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْأَلْسَنَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيَتْهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِن
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا
أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَايَتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
﴿٥٢﴾ * قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ
مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرْتَنِي
عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لِمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾

﴿وَيَذَٰلَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ وه بوشیان دهر که‌وت چی خراپه‌یان کردووه ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وه ده‌وری گرتن ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ﴾ ئەو سزای ئەوان گالته‌یان پی ده‌کرد ﴿فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾ ئەمجا کاتی ئاده‌می زیانیکی لی که‌وت ﴿دَعَانَا﴾ هاوارمان بو دینن ﴿ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنَّا﴾ له‌پاشان هر کاتی به‌هره و نیعمه‌تیکمان پیدا ﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ﴾ ده‌لی: به‌راستی ئەم به‌هره و نیعمه‌ته‌م پیدراوه ﴿عَلَىٰ عِلْمٍ﴾ به‌هوی لیزانی و زانستی خو‌مه‌وه ﴿بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ﴾ (وانی به) به‌لکو ئەوه ئەزمون و تاقی کردنه‌ویه ﴿وَلَكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌یان نازانن ﴿قَدْ قَالُوا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ بینگومان ئەم قسه‌یه که‌سانی پیش ئەمانیش کردیان ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ﴾ به‌لام هیچ سوودی پی نه‌گه‌یاندن ﴿مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ ئەوه‌ی ئەوان کردیان ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ ئەمجا دوو چاریان بوو (توله‌ی) ئەو خراپانه‌ی کردبوویان ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِن هَٰؤُلَاءِ﴾ ئەو که‌سانه‌یان سته‌میان کرد (بیباوه‌رانی مه‌که‌ه) ﴿سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ له‌مه‌و پاش دوو چاری (توله‌ی) کرده‌وه خراپه‌کانیان ده‌بن ﴿وَمَاهُم مِّمَّنْ جِزِينَ﴾ وه ئەمانه (له‌ده‌ستی خوا) دهر باز نابن ﴿أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ ئایا نه‌یانزانیوه که‌مینگومان خوا ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی فراوان ده‌کات و ده‌یشیگریته‌وه له‌هر که‌سینک که‌بیه‌ویت ﴿إِن فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له‌وه‌دا به‌لگه و نیشانه‌ی زور هه‌ن بو ئەو که‌سانه‌ی باوه‌ر دینن ﴿قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلنن: ئەی به‌نده‌کانم ئەی ئەوانه‌ی که‌خو‌تان زور گونا‌ه‌بار کردووه ﴿لَا تَقْصُطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾ نائومید مه‌بن له‌میه‌ره‌بانی و به‌زه‌یی خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ چونکه‌ بینگومان خوا له‌هه‌موو گونا‌هه‌کان خوش ده‌بیٔ ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی هر ئەوه لی بورده‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ﴾ (به‌و مه‌رجه‌ی که) بگه‌رپینه‌وه بۆلای به‌روه‌ردگار تان ﴿وَأَسْأَلُوهُ اللَّهَ﴾ وه گه‌ردن که‌چی ئەو بن ﴿مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ﴾ به‌ر له‌وه‌ی سزاتان بۆ بیٔ ﴿ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ﴾ پاشان یارمه‌تی نادرین (له‌لایه‌ن هیچ که‌سیکه‌وه) ﴿وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم﴾ وه شوین چاکترین شتی بکه‌ون که‌نیردراوه‌ته‌ خواره‌وه بۆ تان ﴿مِن رَّبِّكُمْ﴾ له‌ به‌روه‌ردگار تانه‌وه ﴿مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْةً﴾ به‌ر له‌وه‌ی له‌ناکا و دا سزاتان بۆ بیٔ ﴿وَأَن تَلَا تَشْعُرُونَ﴾ که‌ئیه هه‌ر هه‌ستی پی نه‌که‌ن ﴿أَن تَقُولَ نَفْسٌ﴾ نه‌کا ئەوسا که‌سی بلنن ﴿يَحْسِرُنِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ﴾ ئەی مه‌خابن له‌سه‌ر ئەوه‌ی که‌مته‌ر خه‌میم کرد ﴿فِي حُبِّ اللَّهِ﴾ له‌کار کردن به‌وه‌ی خودا فهرمانی پیکردبوو ﴿وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه به‌راستی من له‌و گالته‌ چییانه‌ بووم (که‌ گالته‌یان به‌ ئاینه‌ که‌ی ده‌کرد) ﴿٦٦﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ
 حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
 ﴿٥٨﴾ بَلَىٰ قَدْ جَاءَ نَكَأً إِلَيْنِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ
 مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
 اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ
 ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ
 وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ
 أَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ
 أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
 لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ
 اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ
 قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ
 مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

﴿أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي﴾ یان بلیت: نه‌گهر خوا رینمونی بکر دمایه ﴿لَكُنْتُ مِنَ الْمُنْقَرِفِينَ﴾ نه‌وه بینگومان له‌باریز کاران وله‌خواتر سان ده‌بووم ﴿۵۷﴾ ﴿أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ﴾ یان کاتیک سزاکه‌ی ده‌بینیت بلیت ﴿لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةٌ﴾ خوز‌گه جار یکی تر بگه‌رامایه‌ته‌وه (بو‌دونیا) ﴿فَأَكُونُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وسا له‌چاکه کاران ده‌بووم ﴿۵۸﴾ ﴿بَلَىٰ قَدْ جَاءَ نَكَأً إِلَيْنِي﴾ (راست ناکه‌یت) خو‌بینگومان به‌لگه‌و نایه‌ته‌کانی منت بوهات ﴿فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ﴾ به‌لام باوه‌رت پی نه‌هیناو خوت به‌گه‌وره‌زانی ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه‌تو له‌بی باوه‌ران بوویت ﴿۵۹﴾ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌روژی دواپی دا ﴿تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ﴾ ده‌بینی نه‌وانه‌ی درویان بو‌خواه‌له‌ده‌به‌ست ﴿وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ﴾ پرویان ره‌شه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَمُوتٌ لَّمْ يَمُوتُوا﴾ نایا له‌دوزه‌خ دا شویتیک نی یه‌بو‌خو به‌گه‌وره‌زانا؟ ﴿۶۰﴾ ﴿وَيَسْجَىٰ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی خو‌یان پاراست (له‌کوفرو تاوان) خوا‌ر‌ز‌گاریان ده‌کات ﴿يَمْعَازِيهِمْ﴾ چونکه‌رینگه‌ی ر‌ز‌گاریان گرتوبه‌ر ﴿لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ﴾ نه‌تووشی ناخوشی ده‌بن ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه‌نه‌خه‌م ده‌خون ﴿۶۱﴾ ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوا‌به‌دی هینه‌ری هه‌موو شتیکه ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه‌هر نه‌ویش باریزه‌ری هه‌موو شتیکه ﴿۶۲﴾ ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کلله‌کانی ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌ده‌ست خوا‌به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی به‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خوا‌بی باوه‌رن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ههر نه‌وانن زه‌ره‌رمه‌ند ﴿۶۳﴾ ﴿قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ تَافُؤً أَعْبُدْ﴾ (ئی موحه‌مه‌د) بلی: ده‌ی نایا ئیوه‌ داوام لی ده‌که‌ن من بیجگه‌ له‌خوا‌شتیکی تر بپه‌رستم ﴿إِنَّمَا الْجَاهِلُونَ﴾ ئی نه‌فام و نه‌زانا ﴿۶۴﴾ ﴿وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ﴾ سویند به‌خوا‌نیگا کراوه‌بو‌تو ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه‌بو‌ پیغه‌مبه‌رانی بی‌ش‌توش ﴿لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾ نه‌گهر هاوبه‌ش بو‌خوادا‌بنییت به‌راستی کرده‌وت هه‌لده‌وه‌شیه‌وه ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه‌بینگومان له‌زه‌ره‌رمه‌ندان ده‌بیت ﴿۶۵﴾ ﴿بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ﴾ (وامه‌که) به‌لکو نه‌نها خوا‌په‌رسته ﴿وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ وله‌سو‌پاس‌گوزاران به‌ ﴿۶۶﴾ ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ (کافران) خوا‌یان نه‌ناسیوه (به‌گه‌وره‌یان نه‌زانی) به‌و‌جو‌ره‌ی شیاویتی ﴿وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌روژی دواپی دا هه‌موو زه‌وی له‌چنگی نه‌وایه (به‌ده‌ست خوا‌به) ﴿وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّتٌ بِيَمِينِهِ﴾ وه‌ئاسمانه‌کانیش به‌ده‌ستی راستی نه‌و پیچراونه‌ته‌وه (له‌م نایه‌ته‌دا جیگیر کردن سیفه‌تی ده‌ستی راست بو‌خودا‌هاتوه‌ ئیمه‌ باوه‌رمان پییه‌تی، به‌بی هیچ لی‌چواندن ولیکدانه‌وه‌یه‌ک و شیوه‌که‌ی نازانین، نه‌نها خودا‌ده‌یزانیت) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا‌پاک و بلند تره‌له‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌نه‌هاوبه‌شی ﴿۶۷﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ
﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَاءُ
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا
فُتِحَتْ أَبْوُوبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ
يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا أَقَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ
﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فِئَسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوُوبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ
نَتَّبِعُوا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ کاتیک فووکرا به‌که‌ر نادا (به‌شه‌پوردا) ﴿فَصَبَقَ مِنَ السَّمَاءِ مِائًا فِي الْأَرْضِ﴾
 به‌کسر هه‌موو ئه‌وانه‌ی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدان ده‌مرن ﴿إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر که‌سان‌ی خوا
 به‌ویت (نه‌مرن) ﴿ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى﴾ پاشان جار‌یک‌ی تر فوو ده‌کر‌ی به‌که‌ر نادا ﴿فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ﴾
 جاله‌پر هه‌موو راست ده‌بنه‌وه ﴿يَنْظُرُونَ﴾ چاو‌ه‌پوان ده‌که‌ن ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾
 وه‌زه‌وی له‌و رۆژده‌با بنوری په‌روه‌ر دگاری پووناک ده‌بیته‌وه ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ و‌نامه‌ی کرده‌وه
 له‌به‌رده‌میان داده‌نریت ﴿وَجَاءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ﴾ و‌پیغه‌مبه‌ران و شاهیدی (سه‌ر گه‌له‌کان)
 ده‌هیت‌رین ﴿وَقَضَىٰ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ﴾ وه‌له‌نیوانیاندا به‌هق دادوهری ده‌کر‌ی ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه‌ئه‌وان
 سته‌میان لی‌ناکر‌ی ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وه‌(له‌و رۆژده‌با) هه‌موو که‌سیک چی کرده‌وه
 به‌تیره‌وه‌وای پاداشت ده‌درینه‌وه ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ﴾ وه‌خوا خوشی ناگاداره (به‌بی شایه‌ت و نامه‌ی
 کرده‌وه‌کان) ﴿بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه‌وسا ئه‌وانه‌ی
 بی‌یاو‌ه‌ر بوون راپیچ ده‌کر‌ین ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا﴾ بۆ دۆزه‌خ کۆمه‌ل کۆمه‌ل ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا﴾
 تاکاتی دینه (نزیکی) دۆزه‌خ ﴿فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا﴾ ده‌رگا‌کانی ده‌کر‌ینه‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خَرَائِبُهَا﴾
 وه‌ده‌ر گا‌وانه‌کانی دۆزه‌خ (به‌لومه‌کردنیکه‌وه) به‌وان ده‌لین ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ﴾ ئایا پیغه‌مبه‌رانتان
 له‌خوتان بۆ نه‌هات ﴿يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُم﴾ که‌ئایه‌ته‌کانی په‌روه‌ر دگارتان به‌سه‌ردا بخویننه‌وه
 ﴿وَيُنذِرُونَكُمْ﴾ وه‌بتاترسین ﴿لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا﴾ له‌گه‌شتتان به‌م رۆژه ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده‌لین: به‌لی
 (هاتن ناگاداریان کردین) ﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ به‌لام بریاری سزا دراوه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 به‌سه‌ر (تی‌مه‌ی) بی‌یاو‌ه‌ران دا ﴿قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ﴾ پیمان ده‌وتری: له‌ده‌رگا‌کانی دۆزه‌خ‌وه
 بچنه‌ر ووره‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌ی له‌ویدا بمیننه‌وه ﴿فِي شِمَى الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ ئای چ خرابه
 جیگه‌وه‌م‌نزل‌گای خو‌به‌زل زانان ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا﴾ وه‌که‌سان‌ی (که‌خواناس
 بوون) و له‌په‌روه‌ر دگاریان ده‌ترسان پۆل پۆل ده‌برین بۆ به‌هه‌شت ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا﴾ تاکاتی دینه
 (نزیکی) به‌هه‌شت ﴿وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا﴾ و ده‌رگا‌کانی ده‌کر‌ینه‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خَرَائِبُهَا﴾ وه‌ده‌ر گا‌وانه‌کانی
 به‌وان ده‌لین ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾ سه‌لامتان لی‌بیٔ ﴿طِبُّكُمْ﴾ ئیوه‌پاک و خاوین بوون (له‌تاوان له‌دونیدا)
 ﴿فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾ که‌واته‌پر‌ونه‌ناو به‌هه‌شت به‌هه‌میشه‌ی ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾
 (ئه‌وانیش) ده‌لین: سوپاس بۆ ئه‌و خواجه‌ی ﴿صَدَقْنَا وَعَدَهُ﴾ هه‌ر به‌لینیکی به‌تی‌مه‌دا راست بوو
 ﴿وَأَوْزَيْنَا الْأَرْضَ﴾ وه‌زه‌وی (به‌هه‌شتی) به‌میرات پی‌داین ﴿نَسْبُوا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ﴾ له‌هه‌ر
 شوینیکی به‌هه‌شتدا بمانه‌ویت نیسته‌جی ده‌بین ﴿فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ﴾ ئای چه‌ند چاکه‌پاداشتی
 چاکه‌کاران ﴿٦١﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ﴿٤﴾ كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

﴿وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ﴾ وہ فریشتہ کان دہینی ﴿حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ﴾ چوار دەوری عہرشیان داوہ
 ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ تہسبیحات دہ کەن بەستایشی پەرورەدگاریان ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ﴾ وہ
 لەنیوانیاندا بەحق دادوہری کرا ﴿وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وہ (لەکو تایی دا) دەووتریت ہەموو سوپاس ہەر
 بۆ خواہیہ ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ کہ پەرورەدگاری جیہانیانہ ﴿٧٥﴾

سورہ قی (غافر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوای بہخشنده‌ی میہربان

﴿حَمِّ﴾ بہ (ح، میم) دەخوینریتہوہو خوا بہواتای ئەم پیتانہ زاناترہ، سہرنجی سہرہتای
 سورہتی (البقرہ) بدہ دہربارہی واتاکہیان ﴿١﴾ ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ﴾ ئەم قورئانہ ہیتراوہتہ خواروہوہ ﴿مِنْ
 اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ لەلایەن خوای بالادہستی داناوہ ﴿٢﴾ ﴿عَافِرِ الذَّنْبِ﴾ لیوردهی تاوان و ﴿وَاقْبَلِ التَّوْبَ﴾
 وەرگری تۆبہی (گونہباران وتۆبہکارانہ) ﴿شَدِيدِ الْعِقَابِ﴾ (ئەو خودایہ) تۆلہی سەخت وبہتینہ
 ﴿ذِي الطَّوْلِ﴾ وہ خاوہن فەزل وبہرہ و چاکہیہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بیجگہ لەو ہیچ پەرستراویکی بہہق
 و راست نی یہ ﴿إِلَهِ الْمَصِيرِ﴾ گہرانہوہی ہەمووان ہەر بۆلای ئەوہ ﴿٣﴾ ﴿مَاجِدِ فِي ذَاكِ﴾ دہمہ
 قالی و کیشمہ کیش ناکات لەنیشانہکانی خوادا ﴿إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیاوہران نہیت ﴿فَلَا يَغْرُوكَ﴾ کہوا
 بوو فریوت نہدات ﴿تَقْلِبُهُمْ فِي الْآلِدِ﴾ ہاتوچۆ و گہرانیان بہوولانتدا (بۆ بازرگانی وسامان دەس
 خستن) ﴿٤﴾ ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ﴾ پێش ئەوان گەلی نووح باوہریان نہیتا (بہنووح) ﴿وَالْأَخْرَابُ مِنْ
 بَعْدِهِمْ﴾ وہ دەستہو تاقمہکانی دوای ئەوانیش (باوہریان نہیتا) ﴿وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ﴾ وہەموو گەلینک
 وویستووہیتی (نیازی کردوہوہ) ﴿بِرِسُولِهِمْ لِاخْذَوْهُ﴾ کہ بیتغہمبەرہ کہیان بکوژن (یا بیگرن و
 ئازاری بدەن) ﴿وَجَدُوا بِالْبَاطِلِ﴾ وہ دەمہ قالیان (لەگەل) دەکرد بہناوہوا ﴿لِيُذْخَبُوا بِهِ الْكَافِرُ﴾ بۆ ئەوہی
 راستی پێ لا بہرن ونہیہیلن ﴿فَأَخَذْنَاهُمْ﴾ ئیتیر (قاروتوورہیی) من گرتنی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ﴾ جا چۆن
 بوو تۆلہسەندننی من لەوان ﴿٥﴾ ﴿وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ وہ ئابہو جوڑہ بریاری پەرورەدگارت
 بەدی ہات ﴿عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ لەسەر ئەوانہی پێ باوہر بوون ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ کہ بیگومان ئەوان
 دۆزەخین ﴿٦﴾ ﴿الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ﴾ ئەو فریشتانہی ہەلگری عەرشن و ﴿وَمَنْ حَوْلَهُ﴾ ئەوانہش
 بەدەوری دان ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ بەستایشی پەرورەدگاریان تہسبیحات دہ کەن ﴿وَيُؤْمِنُونَ بِهِ﴾
 وہ باوہریان بہو ہمہیہ ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ داوای لیوردن دہ کەن بۆ ئەوانہی ئیماندارن ﴿رَبَّنَا
 وَسِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ رَحْمَتُكَ وَعِلْمُكَ﴾ (دەلین:) ئەی پەرورەدگارمان میہربانی و زانیاریت ہەموو شتیکی
 گرتوتوہوہ ﴿فَاعْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا﴾ دەی خویش ببہ لەوانہی تۆبہیان کردوہوہ ﴿وَأَتَّبِعُوا سَبِيلَكَ﴾ و شوینی
 پیگای تۆ کہوتوون ﴿وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾ وہ بیانپاریزہ لەسزای دۆزەخ ﴿٧﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ
مِنْ عِبَادِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ، وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا
أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ
إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ
وَحَدَّهُ، كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ، تَوَمَّنُوا قَالُوا كُفُّوا
عَنِ الْعَالِي الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ وَيُنْزِلُ لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ
الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَدْرُونَ لَا يَخْفَى
عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

﴿رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ نهی په روره د گارمان بیشیان خه ره به هشتانیکی هه میسه بی ﴿الَّتِي وَعَدْتَهُمْ﴾
 که به لیت پی دابون ﴿وَمَنْ صَاحَّ﴾ نهو که سانه ش چاکه کار بوون ﴿مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ﴾
 له باوو بابیران و هاوسه ران و پوله کانیان (نه وه کانیان) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هه ر تو
 زالی کار دروستی ﴿وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ﴾ وه بیانپاریزه له (توله ی) تاوانه کان ﴿وَمَنْ تَقِيَ السَّيِّئَاتِ﴾
 یومید ﴿چونکه هه که سیک له (توله ی) خرابه و تاوان بیاریزی له و پوره دا ﴿فَقَدْ رَحِمْتَهُ﴾ نه وه
 بیگومان په حمت پی کردوه ﴿وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ وه هه ر نه وه به سهر که وتنی زور که و ره
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُدْأَوْنَ﴾ به راستی که سانی بی باوه پ بوون (له پاشه پوردا) بانگ ده کرین
 ﴿لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ که به راستی توره بی و خه شمی خوا (له دونیادا) که و ره تر بوو
 له رق و توره بیتان له خوتان (له قیامه تدا) ﴿إِذْ دُعِيتَ إِلَى الْإِيمَنِ فَنُكِرْتُمْ﴾ کاتیک بانگ ده کران بو
 باوه پ هیتان به لام باوه پ تان نه ده هیتا ﴿قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفْتِنَ﴾ ده لئ نهی په روره د گارمان تو دوو
 جارت مراندووتین ﴿وَأَخْيَرْنَا أَفْتِنَ﴾ وه دوو جاریش ژبانت به به ردا کردوین ﴿فَاعْتَرَفْتُمُوهَا﴾
 جا دانمان نا به تاوانه کانمان دا ﴿فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ﴾ دهی تایا ریگیاهه که هیه بو ده ر باز بوون
 ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ﴾ هم سزایه تان له به ر نه وه به که به راستی هه ر کاتی
 خوا به تا و ته نیای پیه رسترایه تیوه پی باوه پ ده بوون ﴿وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا﴾ وه نه گه ر هاو به شمی بو
 دابرایه باوه پ تان ده هیتا (به و هاو به ش دانانه) ﴿فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ﴾ بریاردان هه ر بو خوا ی
 بلندو به رزو که و ره به ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ نهو زاتیکه نیشانه کانی خویتان نیشان ده دات
 ﴿وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا﴾ وه له تاسمانه وه رزق و رزیتان بو ده نیریته خواره وه ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾
 که س بیرناکاته وه (په ند وهر ناگری) ﴿إِلَّا آمَنَ يُنِيبُ﴾ مه گه ر که سیک روو له خوا بی ﴿فَادْعُوا﴾
 الله مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ﴿که واته له خوا بیاریته وه به پاکسی و دل سوژی و بوی گه ردن که چ بن
 ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ هه ر چهنده پی باوه رانیش پینان ناخوش بی ﴿رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ﴾
 (خوا) پله و پایه زور به رزی خاوه ن عه رشی مه زنه ﴿يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ﴾ به فهرمانی خوی وه حی
 ده نیری ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو هه ر که س له به نده کان که به و ی ﴿لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ﴾ تا (خه لک)
 بترسیتی له پوزی به به کتر گیشتن ﴿يَوْمَ هُمْ بَبْرُونَ﴾ پوزی که هه موو (له گوره کانیان دینه ده رو)
 ناشکرا ده بن ﴿لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ﴾ هیچ شتیکان له خوا په نهان نابیت ﴿لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ﴾ (خوا
 ده فهرمووی:) نه مړو پادشایه تی و ده سه لات بو کییه (وه لام نادریته وه) ﴿لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ (خوی
 وه لام ده داته وه و ده فهرموویت) هه ر بو خوا ی تا و ته نهایه که به سهر هه موو شتا زاله ﴿۱۶﴾

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ
 اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ
 لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ مَالٍ لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ
 يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ
 يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
 بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ * أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي
 الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ
 كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
 كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
 إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا
 وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ
 فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ
 عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا
 نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

﴿الْيَوْمَ نُجْزِي كُلَّ نَفْسٍ﴾ نه‌مرو هه‌موو که‌س پاداشت یان سزا ده‌درته‌وه ﴿يَمَّا كَسَبَتْ﴾ به‌گویره‌ی
 نه‌وه‌ی کردوویه‌تی ﴿لَا ظَلَمَ الْيَوْمَ﴾ نه‌مرو سته‌م کردن‌ی به (له‌که‌س) ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به‌راستی
 لپرسینه‌وه‌ی خوا به‌پله‌و خیرایه ﴿وَإِنذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) نه‌وان له‌روژه
 نزیکه‌که (قیامت) بترسینه ﴿إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ﴾ له‌وکاته‌ی دلّه‌کان (له‌ترسا) گه‌شتوونه‌ته‌گه‌روو
 ﴿كَظْمِئْنَ﴾ هه‌موو پیش ده‌خونه‌وه ﴿مَّا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ﴾ سته‌مکاران نه‌هیچ دوستیکیان هه‌یه ﴿وَلَا
 شَفِيعَ يُطَاعُ﴾ وه‌نه‌تکارینک به‌گوئی بکریت ﴿يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ﴾ (خوا) ده‌زانی به‌خیانه‌تی چاوان
 و ﴿وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ﴾ هه‌رچی دلّان ده‌بشارنه‌وه ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ﴾ وه‌خوا به‌هه‌ق وراستی دادوهری
 ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی جگه‌له‌خوا هاواریان لی ده‌که‌ن (ده‌یانپه‌رستن)
 ﴿لَا يَقْضُونَ بَشَى﴾ ناتوانن بریاری هیچ شتیک بدن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به‌راستی هه‌رخوا
 بیسه‌ری بینایه ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا به‌زه‌ویدا نه‌گه‌راون ﴿فَيَنْظُرُوا﴾ تا بینن (بزائن)
 ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه‌ره‌نجامی نه‌وانه‌ی که‌پیش نه‌مان بوون چون بوو ﴿كَانُوا
 هُمْ أَشَدَّ مَهُمَّةً﴾ نه‌وانه‌له‌مان به‌هیزتر بوون ﴿وَأَنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌شوینه‌واریان له‌زه‌ویدا
 زیاتر بوو ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ به‌لام خوا به‌هوی تاوانه‌کانیانه‌وه‌گرتنی وتوله‌ی لی سه‌ندن
 ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه‌که‌س پاریزه‌ریان نه‌بوو له (سزای) خوا ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ
 لَهُمْ رُءُوسٌ ثَمَرٌ﴾ نه‌وانه‌ی که‌پیش نه‌مان بوون ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ لَهُمْ رُءُوسٌ ثَمَرٌ﴾ نه‌وانه‌ی که‌پیش نه‌مان بوون
 ناشکراکانه‌وه ﴿فَكْفُرُوا﴾ که‌چی باوه‌ریان نه‌هینا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ نه‌مجا خوا قاری لی گرتن و سزای
 دان ﴿إِنَّهُ قَوِيٌّ﴾ به‌راستی خوا به‌هیزی ﴿شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله‌سینی به‌تینه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى
 بِآيَاتِنَا﴾ سویند به‌خوا بیگومان مووسا مان نارد به‌چهند موعجیزه ﴿وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾ و به‌لگه‌ی
 روونه‌وه (به‌ته‌وراته‌وه) ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَمْلَانَ وَقَارُونَ﴾ بو لای فیرعه‌ون و هامان و قاروون
 ﴿فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَّابٌ﴾ هه‌موو ووتیان: جادوو گهریکی دروزه‌نه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا﴾
 نه‌مجا کاتی مووسا (ثایینی) راستی له‌لایه‌ن تیمه‌وه بو هیتان ﴿قَالُوا أَقْتُلُوا آبَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 ووتیان کوپانی نه‌وانه‌ی له‌گه‌ل نه‌و (مووسا) باوه‌ریان هیناوه بکوژن ﴿وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ﴾
 وه‌ژنه‌کانیان به‌زیندوویی به‌یلنه‌وه (بو کاره‌که‌ری) ﴿وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ به‌لام فیتی
 بی باوه‌ران هه‌ر مایه‌ی سه‌ر لی شیناوه (هه‌ر گیز سه‌ر ناگریت) ﴿﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
 أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفُسَادَ ﴿٢٦﴾
 وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
 بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ
 كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَقَوْمُ لَكُمْ
 الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ
 إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
 إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَاقَوْمُ إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
 وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾
 وَيَقَوْمُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُنْزَلُ السَّحَابُ مِنْ
 مَالِكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي﴾ وه فیرعه‌ون ووتی: لیم گهرین ﴿أَقْتُلْ مُوسَى﴾ باموسا بکوژم ﴿وَلْيَدْعُ رَبَّهُ﴾ نه‌وسا
 بائه‌وه‌انا بویه‌روه‌ردگاری به‌ری (پزگاری بکات) ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ﴾ به‌پراستی من ده‌ترسم
 که‌ئاینه‌که‌نان بگو‌ریت ﴿أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ﴾ یان له‌زه‌ویدا ئازاوه‌ وخرابه‌کاری بنیت‌وهه ﴿وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ﴾ وه‌موسا ووتی: به‌پراستی من به‌نا ده‌گرم ﴿بِرَبِّي وَرَبِّكَ﴾ به‌په‌روه‌ردگاری خوم
 و په‌روه‌ردگاری ئیوه‌ش ﴿مَنْ كُلِّ مَثْكَرٍ﴾ له‌همموو خو‌به‌زل زانیک ﴿لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ که‌باوه‌ری
 به‌پو‌زی لی پرسینه‌وه‌نی یه ﴿يُ﴾ ﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ﴾ وه‌پیاوکیکی باوه‌ردار ووتی: ﴿مَنْ أَلِ فِرْعَوْنَ﴾
 له‌که‌س و کاری فیرعه‌ون بوو ﴿يَكُفُّهُمْ إِيْمَانَهُ﴾ که‌باوه‌ره‌که‌ی شارده‌بووه ﴿أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا﴾ ئایا
 (چون) پیاو‌یک ده‌کوژن؟ ﴿أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ﴾ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ده‌لی: خوا په‌روه‌ردگارمه ﴿وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که‌به‌پراستی چه‌ند به‌لگه‌ و مو‌عجیزه‌ی پرونی له‌ په‌روه‌ردگار تانه‌وه
 بو‌هیتان ﴿وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَلَعَلَّيْهِ كَذِبٌ﴾ خو‌ئه‌گه‌ر دروژن بی (که‌ده‌لی پیغه‌مبه‌رم) نه‌وه (تاوانی)
 درو‌که‌ی به‌ئه‌ستوی خو‌به‌تی ﴿وَإِنْ يَكُ صَادِقًا﴾ خو‌ئه‌گه‌ر راستگو‌بی ﴿يُصِيبُكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ﴾
 هه‌ندی له‌و (سزایه‌ی) به‌لینی بی داوون تووشتان ده‌بی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ﴾ بیگومان
 خوا رینمونی که‌سی ناکات که‌ زیاده‌رو و دروژن بیت ﴿يَقَوْمَ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ﴾ (موسا ووتی)
 : ئه‌ی گه‌له‌که‌م فه‌رمان په‌وایی ئه‌مرو‌هی ئیوه‌یه ﴿ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ و به‌ده‌سه‌لات و زالن له‌سه‌ر
 زه‌ویدا ﴿فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا﴾ ده‌ی کی یارمه‌تیمان ده‌دات ئه‌گه‌ر سزای خوامان بو‌بیت
 ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى﴾ فیرعه‌ون ووتی: چی خوم به‌چاکی ده‌بینم هه‌ر ئه‌وه‌تان نیشانه‌ده‌ده‌م
 ﴿وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ وه‌ته‌نیا بو‌ری‌نگای راست رینمونی‌تان ده‌که‌م ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَقُومُ﴾ وه
 ئه‌و (پیاوه‌ی) باوه‌ری هیتا بوو ووتی: ئه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ به‌پراستی من له‌وه‌ده‌ترسم
 به‌سه‌رتان بی ﴿مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ﴾ وینه‌ی (سزای) ئه‌و پو‌ژه‌ی به‌سه‌ر کومه‌لان و گه‌لانی پیشو‌هات
 ﴿مِثْلَ دَابِّ قَوْسٍ نُحْ وَعَادٍ وَثَمُودَ﴾ وه‌ئو (سزایه‌ی) هات به‌سه‌ر گه‌لی نوح و عاد و سه‌موود و
 ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ ئه‌وانه‌ش له‌دوای ئه‌وان بوون ﴿وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ﴾ وه‌خوازولم وسته‌می ناوی
 بو‌به‌نده‌کانی ﴿يَقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ﴾ وه‌ئو گه‌له‌که‌م به‌پراستی من ترسی پو‌زی هاوارو
 بانگ له‌یه‌کتری کردنم هه‌یه‌لیتان (ئو پو‌ژه‌ی که‌همموو که‌س هاوار وداوای یارمه‌تی له‌یه‌کتری
 ده‌که‌ن) ﴿يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ﴾ ئه‌و پو‌ژه‌ی پشت هه‌لده‌که‌ن و هه‌لدین ﴿مَا لَكُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ﴾
 هیچ به‌ناگه‌یه‌که‌ بو‌ئیه‌نی یه‌له‌ (سزای) خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه‌هه‌ر که‌سی خوا گو‌م‌رای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾ ئه‌وه‌هیچ رینمونی که‌ریکی بو‌نی یه ﴿يُ﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ
مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُتْرَابٌ ﴿٢٤﴾ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ
أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ
يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَهْمَنُ ابْنُ بَنِي صَرَخَالَعِ ابْلُغْ أَلْأَسْبَبَ ﴿٢٦﴾ أَسَبَبَ
السَّمَوَاتِ فَأَطْلِعْ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَا أَظُنُّهُ كَذَبًا
وَكَذَلِكَ زَيْنَ فِرْعَوْنَ سَوْءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ
يَقُومِ أَتْبَعُونَ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٨﴾ يَقُومُ
إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ
دَارُ الْقَرَارِ ﴿٢٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٠﴾

﴿وَلَقَدْ جَاءَ كُرُيُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند به‌خوا بیگومان پیشتر یوسف پیغمبر تان بؤهات به‌بلگه پروونه‌کانه‌وه ﴿فَمَازِلْتُمْ فِي شَكِّ﴾ که‌چی ئی‌وه هەر له‌گوماندا بوون ﴿مَتَّاجَاءَ كُمْ بِهِ﴾ له‌و به‌لگانه‌ی بؤی هیئابوون ﴿حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ﴾ تا کاتی (یوسف) وه‌فاتی کرد ﴿قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا﴾ ووتان ئیتر دوی ئه‌و خوا هیچ پیغمبر یکی تر نانیری ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ﴾ ئا به‌و جوړه خوا گومرای ده‌کات ﴿مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ﴾ ئه‌و که‌سه‌ی زیاده‌رؤی دوو دله ﴿الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئه‌وانه‌ی ده‌ر باره‌ی نیشانه‌کانی خواده‌مه‌قالی ده‌که‌ن ﴿بِغَيْرِ سُلْطَانٍ آتَاهُمْ﴾ به‌بی ئه‌وه‌ی به‌لگه‌یه‌کیان بؤهاتی ﴿كَرُمَقَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (ئه‌و دهمه‌قاله‌یان) هؤی تورپه‌ی یه‌لای خوی گه‌وره ﴿وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌لای ئه‌وانه‌ش باوهریان هیئاوه ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ﴾ ئا به‌و جوړه خوا مووردنی ﴿عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ﴾ به‌سهر دلی هه‌موو خو به‌زل زانیکی زورداردا ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَنُ﴾ فیرعون ووتی ئه‌ی هامان ﴿أَنْ لِي صَرْحًا﴾ کوشکیکی به‌رزم بؤ دروست بکه ﴿أَعْلَىٰ أَبْغُلَ الْأَسْبَبِ﴾ به‌لکو بگه‌مه ئه‌و رینگابانه ﴿أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ﴾ که‌رینگاکانی (به‌رز بوونه‌وه‌ن بؤ) ئاسمانه‌کان ﴿فَأُطْلِعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ﴾ بؤ ئه‌وه‌ی (له‌وی‌وه) سه‌یری خوا که‌ی موسا بکه‌م ﴿وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَذِبًا﴾ وه به‌راستی من وا گومان ده‌به‌م ئه‌و (موسا) دروزه ﴿وَكَذَلِكَ يُزَيِّنُ لِفِرْعَوْنَ﴾ ئا به‌و جوړه پازنر ایه‌وه بؤ فیرعون ﴿سَوَاءٌ عَمِلَهُ﴾ کرده‌وه‌ی خرابی ﴿وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ﴾ وه (به‌هؤیه‌وه) رینگری کرا له‌رینگای راست ﴿وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ﴾ وه هەر فیل و پلانیکی فیرعون هه‌بوو به‌فیرو چوو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه ئه‌و (بیاوه‌ی) باوهری (به‌موسا) هیئا بوو ووتی ﴿يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ﴾ ئه‌ی گه‌له‌که‌م شوین من بکه‌ون ﴿أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ رینگای راستان نیشان ده‌ده‌م ﴿يَقَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعٌ﴾ ئه‌ی گه‌له‌که‌م به‌راستی ژبانی ئه‌م دونیایه‌ر اباوردنیکی که‌مه ﴿وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ﴾ وه به‌راستی هەر باشه‌روژ جتی حه‌سانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی یه ﴿مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً﴾ هەر که‌س یک کاری خرابه‌ی کرد بی ﴿فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا أَمَلًا﴾ هەر به‌ئنده‌ازه‌ی خرابه‌که‌ی سزا ده‌دری ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾ هەر که‌س ش چاکه‌ی کرد بیت ﴿مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ ئا فره‌ت بیت یان پیاو (به‌و مهرجه‌ی) باوهردار بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ ئا ئه‌وانه‌ده‌چنه‌به‌هسته‌وه ﴿يُزْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ له‌ویدا به‌بی ژماره و حساب پزق و پوز بیان بی ده‌دریت ﴿

* وَيَقَوْمٍ مَّالٍ أَدْعَوْكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ

﴿٤١﴾ تَدْعُونِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ

عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا

تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ

وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَبَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفْوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ

إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَّهْهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا

وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ

عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ

فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ

فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ

تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ

الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلُّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ

بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ

أَدْعُوا رَبَّكُمْ يَخَفُّ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

﴿وَيَقَوْمًا إِلَىٰ أَذْعُوكُمْ إِلَىٰ النَّجَىٰ﴾ و نه‌ی گه له کم شه وه چی به من بانگتان ده کم بۆر زگار بوون
 ﴿وَتَدْعُونِي إِلَىٰ النَّارِ﴾ که چی ئیوه من بانگ ده کهن بۆ ناگری دۆزهخ ﴿١١﴾ ﴿تَدْعُونِي لَأَكْفُرَ بِاللَّهِ﴾ بانگم
 ده کهن بۆ ئه‌وه‌ی بێ باوه‌ریم به‌خوا ﴿وَأُشْرِكَ بِهِ مَالِيسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ وه شتی بکه‌مه هاو به‌شی خوا که هیچ
 زانیاری به‌کم لێ ی نه‌ی ﴿وَأَنَا أَذْعُوكُمْ إِلَىٰ الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ﴾ له کاتیکدا من بانگتان ده کم بۆ لای خوای
 به‌ده‌سه‌لانی لیورده ﴿١٢﴾ ﴿لَا جَرَمَ أَنَا تَدْعُونِي إِلَيْهِ﴾ راسته و گومانی تیدانی به‌ئوه‌ی ئیوه منی بۆ بانگ
 ده کهن ﴿لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ﴾ شیایوی بانگ کردن نییه نه له دنیا و نه له دواړوژدا
 ﴿وَأَن مَّرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ﴾ وه به‌راستی گه‌رانه‌وه‌مان هه‌ر بۆ لای خوا به ﴿وَأَن الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾
 و بیگومان زیاده‌پویمان هاو له‌لانی ناگری دۆزه‌خن ﴿١٣﴾ ﴿فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ جا له‌مه‌ودوا
 ئه‌وه‌ی من پیتان ده‌لیم بیرتان ده کهوێته‌وه ﴿وَأُقِضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه من کاری خۆم به‌خوا ده‌سپیرم
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ به‌راستی خوا بینایه به‌بهنده‌کانی ﴿١٤﴾ ﴿فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَّا مَكْرُوا﴾ جا خوا ئه‌و
 (بیاوه ئیمانداره) ی پاراست له‌زیانی ئه‌و فرو و فیلانیه‌ی ده‌یان کرد ﴿وَحَافٍ بِأَلْفِرْعَوْنَ سُوءَ الْعَذَابِ﴾
 وه سزای سه‌خت هات و داروده‌سته‌ی فیرعه‌ونی گرت هه‌و ﴿١٥﴾ ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا﴾
 به‌بیانیان و ئیواران (فیرعه‌ون و ده‌ست و پیه‌نده‌که‌ی) ده‌برینه‌ی دیا‌ری ناگری دۆزه‌خ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ
 السَّاعَةُ﴾ پوژیکیش قیامت هه‌لده‌سیت ﴿أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾ (فرمان ده‌دری)
 داروده‌سته‌ی فیرعه‌ون بخه‌نه سه‌خترین سزاوه ﴿١٦﴾ ﴿وَلَا يَتَحَفَّجُونَ فِي النَّارِ﴾ وه کاتیک
 (دۆزه‌خیه‌کان) له‌ناو ناگره که‌دا ده‌مه‌ قالی ده‌که‌ن ﴿فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ لاوازه‌کان
 به‌وانه‌ی خو به‌زل زان بوون ده‌لین ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا﴾ به‌راستی ئیمه شوین که‌وتوو‌ی ئیوه بووین
 ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنْهُ﴾ ده‌ی ئایا ئیوه له‌جیاتی ئیمه له‌هسته‌و ده‌گرن ﴿نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ﴾ به‌شیک له‌م
 ناگره ﴿١٧﴾ ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ ئه‌وانه‌ی خو به‌زل زان و زوردار بوون ده‌لین: ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُمْ فِيهَا﴾
 به‌راستی هه‌موومان له‌ناگره‌داین ﴿إِنَّ اللَّهَ فَدَحَاكُم بِبَيْتِ الْعِبَادِ﴾ بیگومان خوا له‌نیوان به‌نده‌کانیدا
 دادوه‌ری کردوو (و حوکمی ته‌واو بوو) ﴿١٨﴾ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ﴾ وه ئه‌وانه‌ی
 له‌ناگری دۆزه‌خ‌دان به‌ده‌ر گاوانه‌کانی دۆزه‌خ ده‌لین ﴿أَذْعُو رَبِّكُمْ﴾ داوا له‌په‌روه‌ر دگارتان بکه‌ن
 ﴿يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ﴾ ته‌نها به‌ک پوژ سزما‌ن له‌سه‌ر سووک بکات ﴿١٩﴾

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ
 قَالُوا فَاذْعُوْا وَمَا ذُعُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾
 إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُدُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ
 وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى
 الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾ هُدَىٰ
 وَذِكْرَىٰ لِلأُولَىٰ الْأَلْبَبِ ﴿٥٤﴾ فَأَصْبِرْ إِنَّا وَعَدَ اللَّهُ
 حَقًّا وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعِشِيِّ
 وَالْإِبْكَرِ ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ
 يَغَيِّرُ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبَرٌ
 مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
 خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾
 وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

﴿قَالُوا﴾ دہ لئین: ﴿أَلَمْ تَكُنْ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ﴾ نایا پیغہ مبرہ کان نہ ہاتن بولانان؟ ﴿يَا لَيْتَنِي﴾ بہ چہ ندین
 بہ لگہ ی پروون و ناسکر اوہ؟ ﴿قَالُوا بَلَى﴾ دہ لئین: بہ لی (ہینا بویان) ﴿قَالُوا فَاذْعُوا﴾ پینان دہ لئین دہ ی خوتان
 بہا رینہ وہ ﴿وَمَا ذَعَوْا لِّلْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ بیگو مان ہا رانہ وہ ی بی باوہ ران وون دہ بی و بی سوودہ ﴿
 إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ بہ راستی ٹیمہ پیغہ مبرانمان و ٹہوانہ ی باوہ ریان ہینا وہ سہر کہ و تونو
 دہ کہ یں ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لہ ریان دنیادا ﴿وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ وہ لہو پروڑہ ی (قیامت) کہ
 شایہ تہ کان ہلڈہ سنہ وہ ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَتُهُمْ﴾ پروڑیکہ بیانو و پاکانہ کردنی بی باوہ ران
 ہیج سوودیان ہی ناگہ یہ نیت ﴿وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ﴾ ہہ موویان نہ فرہ تیان لی کراوہ و خراہترین
 جیگایان ہہ یہ ﴿وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى﴾ سوینڈ بہ خوا بہ راستی ٹیمہ تہوراتمان دا بہ موسا
 ﴿وَأَوْفَيْنَاهُ بِإِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ﴾ وہ نہوہ کانی ٹیسرا ئیلمان کردہ میرات گری تہورات ﴿۵۷﴾ ﴿هُدًى
 وَكَرِّمًا﴾ لاولی الالبی (کہہوی) رینموونسی و بہ ندو بیر خہرہ وہ یہ بو خواہن ژیری بہ کان ﴿
 فَاصْبِرْ إِنَّا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ ٹہمجا (ٹہی موحمہ مد ﴿۵۸﴾) خوگر بہ بیگو مان بہ لئینی خوا ہہ قہو دیتہ
 دی ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ﴾ وہ داوا ی لیور دنی گوناہت بکہ ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ وہ تہ سببحات بکہ
 بہ ستایشی بہرہ و ردگارت ﴿يَا لَيْتَنِي وَالْإِبْرَ﴾ بہ ئیواران و بہ یانیاندا ﴿۵۹﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ﴾
 بہ راستی ٹہو کہ سانہی دمہ قالی و کیشہ دہ کہن ﴿فِي ءَايَاتِ اللَّهِ﴾ دہ بارہ ی نشانہ کانی خودا ﴿يَغْيِرُ
 سُلْطٰنِ اٰتٰهُمُ﴾ بہ بی ٹہوہ ی بہ لگہ یہ کیان بو ہاتیت ﴿إِن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ﴾ ہیج لہ دلیاندا
 نی یہ جگہ لہ خو بہ زل زانی نہ بیت ﴿مَّا هُمْ بِبٰلِغِيْهِ﴾ ہہر گیز ٹہوان بہ (مہ بہ ستیان) ناگہن ﴿فَأَسْتَعِذُّ
 بِاللَّهِ﴾ کہ و اتہ بہ نا بہ خوا بگرہ ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ بہ راستی ہہر ٹہو بیسہری بینایہ ﴿
 لَخَلَقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ﴾ بہ راستی بہ دی ہینانی ناسمانہ کان و زہوی گہورہ ترہ ﴿مِنْ
 خَلْقِ النَّاسِ﴾ لہ بہ دی ہینانی خہ لکی ﴿وَلَا كُنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام زور بہ ی مہردووم
 ٹہمہ نازانن ﴿۶۰﴾ ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ وہ نابینا و بینا یہ کسان نین ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحٰتِ﴾ وہ کہ سانن باوہ ریان ہینا وہ و کردہ وہ چاکہ کانیان کردوہ ﴿وَلَا أَلْمِیْ﴾ لہ گہل
 بہ دکاران وہ ک یہ ک نین ﴿قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ زور کہم (لہ خہ لکی) بیر دہ کہ نہوہ ﴿۶۱﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ لَيْلًا لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَانِئ تَوْفَكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَحْحَدُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكَُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ * قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ به‌راستی رۆزی دواپی دیت ﴿لَارِيبَ فِيهَا﴾ هیچ گومان‌ی تیدانی به ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زۆربه‌ی خه‌لکی باوه‌ر ناکهن ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي﴾ وه به‌روه‌ر دگارتان فرمویه‌تی: لیم بپارینه‌وه ﴿أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ وه لامتان ده‌ده‌مه‌وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی خو به‌گوره‌ده‌زانن که بمپه‌رستن ﴿سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ بی‌گومان به‌سهر شو‌ری ده‌چنه‌دۆزه‌خه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ خواهه‌و زاته‌یه‌شه‌وی داناوه‌بو‌ئیوه ﴿لَتَسْكُنُوا فِيهِ﴾ تا‌ئارامی تیدا بگرن ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ وه رۆژی‌شی روناک کردوته‌وه (بو‌زیان په‌یدا کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ به‌راستی خوا‌خواه‌ن چاکه‌و میهره‌بانی به‌سهر خه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زۆربه‌ی نادهمی سوپاس گوزارنن ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌یه‌خوا‌ی به‌روه‌ر دگاری ئیوه ﴿خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست‌کهر ودا‌هینه‌ری هه‌موو شتی‌که ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستراویکی به‌هه‌ق وراست نیه‌جگه‌له‌ئوه ﴿فَإِذَا نَفُتُكُونَ﴾ ده‌ی که‌واته‌چون لائه‌ده‌ن له‌راستی ﴿كَذَلِكَ يُفَقِّهُ﴾ تا به‌م جو‌ره‌لا‌ئه‌درین ﴿الَّذِينَ كَانُوا يَقَالَتِ اللَّهُ يَجْحَدُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌دان نانین به‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خوا‌دا ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ خوا‌زاتی‌که‌که‌زه‌وی بو‌کردونه‌ته‌نیشته‌جی (و‌ئارامگا) ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وه‌ناسمانیشی بو‌کردوون به‌سهر‌بان ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ﴾ و به‌جوانترین شی‌وه‌ئی‌وه‌ی دروست کردووه ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ له‌وشتانه‌یش که‌حه‌لال و پاکن رۆزی داوون ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌یه‌خوا‌ی به‌روه‌ر دگاری ئیوه ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌رزی و پی‌رۆزی بو‌خوا‌ی به‌روه‌ر دگاری جیهانیان ﴿هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ههر زیندووه‌و هیچ به‌رستراویکی به‌هه‌ق وراست نیه‌جگه‌له‌ئوه ﴿فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ که‌واته‌خوا‌په‌رستن به‌دلسۆزی و ته‌نها بو‌ئوه‌ملکه‌چ بن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ سوپاس و ستایش بو‌خوا‌ی به‌روه‌ر دگاری جیهانیان ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) بلی: به‌راستی من رینگری کراوم له‌په‌رستنی ﴿الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ئیوه‌ده‌یان په‌رستن جگه‌له‌خوا ﴿لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي﴾ دوا‌ی ته‌وه‌ی به‌لگه‌ی روونم بو‌هاتووه‌له‌په‌روه‌ر دگار مه‌وه ﴿وَأُمرْتُ أَنْ أَسْلِمَ﴾ وه‌فرمانم پی‌کراوه‌که‌گه‌ردن که‌چ بم ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بو‌په‌روه‌ر دگاری جیهانیان ﴿

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لَتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يَتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرُ فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَتَى يَصْرِفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآلِ كِتَابٍ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلُلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يَرْجِعُونَ ﴿٧٧﴾

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ ئەو خواپەبە کە ئیوێ لە خاک دروست کردووە ﴿ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ﴾ لە پاشان
 لە دلوپیک ئاو ﴿ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ﴾ پاشان لە بارچە خوئینیک ﴿ثُمَّ مِنْ عَجَلٍ طِفْلًا﴾ لە پاشان بە مندالی
 (ساوایی) دەتان هێتێ دەر (لەسکی دایک) ﴿ثُمَّ لَبَلُّوا أَشْدَّكُمْ﴾ لە پاشان تادە گەنە تینی هێزو
 لاوێتان ﴿ثُمَّ لَنَزَلُوا أُشْوَخًا﴾ لە پاشان تاپیر دەبن ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ يَتُوفَّى مِنْ قَبْلٍ﴾ وە هەندیکتان پێش پیر بوون
 دەمرنن ﴿وَلَبَلُّوا أَجَلًا مُّسَمًّى﴾ هەتا دەگەنە ئەو کاتەی کە بۆتان دیاری کراوە ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾
 بۆ ئەوێ پیر بکەن وە ﴿هُوَ الَّذِي يُخَوِّعُ وَيُعِثُّ﴾ ئەو خواپەبە کە دەژینێ و دەمرینێ ﴿فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا﴾
 جا هەر کاتیک (بیهوێت) بپاریت بەدات ﴿فَالْمَا يُقُولُ لَهُ رُكْنٌ فَيَكُونُ﴾ تەنھا پێی دەفەر مووێت
 بیه، دەست بە جێ دەبێ ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ بَيْتِ اللَّهِ﴾ ئایا سەرئەجی ئەوانەت نەداوە سەبارەت
 بە بەلگە و نیشانەکانی خوادەمە قالی و موحادە لە دە کەن (بە پێی هیچ زانیاریەک) ﴿أَن يَصْرُفُ﴾
 چۆن لە پێی (راست) لادەدرین ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ﴾ ئەوانە ی باوەریان بە قورئان نەهێنا
 ﴿وَبِمَا أَرْسَلْنَاهُ رُسُلًا﴾ وە بەو (پەرەوانە ی) بە پیغەمبەرە کانماندا ناردومانە ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾
 ئەو لەمەو پاش (سەرئەنجامی خویان) دەزانن ﴿إِذْ الْأَعْلَىٰ فِي أَعْتَقِهِمُ وَالسَّلَاسِلُ﴾ کاتی زنجیرو
 تەوقیان لە گەردندا بە ﴿يُسْحَبُونَ﴾ پێی ی رادە کێشترین ﴿فِي الْحَمِيمِ﴾ لە ناو ئاوی زۆر گەرمدا
 ﴿ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ﴾ پاشان لە دۆزەخدا دەسووتنن ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ﴾ لە پاشان پێیان دەوتریت:
 ﴿أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ﴾ لە کوێن ئەو هاو بە شانە ی بۆ خواتان دادەنان ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بێجگە لە خوا
 ﴿قَالُوا أَصَلُّوا عَنَّا﴾ دەلێن: وون بوون لیمان ﴿بَلْ لَمْ تَكُنْ تَدْعُونَا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا﴾ (وانی یە) بە لکو ئیمە لە دنیا
 (بێجگە لە خوا) شتیکمان نە دە بەرست ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾ ئابەم جۆرە خوا بێ باوەرێان
 لە پرێگە لادەدات ﴿ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ﴾ ئەمەتان لە بەر ئەو یە کە ئیوێ ﴿تَقْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾
 بە نارەوا شادی و کە یفتان دە کرد لە زەویدا ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ﴾ وە لە بەر ئەو یە کە ئیوێ فیزو کە شەختان
 دە کرد لە زەویدا ﴿ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ دە ی لە دەرگا کانی دۆزەخەو بەرپۆنە ژوورەو تیایدا
 دە میننەو بە هەمیشە یی و ئیجگاری ﴿فَبَشِّرْهُم بِأَلَمِ عَذَابٍ﴾ ئای چەند خراپە شوونی خۆ بە زل زانان
 ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ دە ی کە واتە (ئە ی موحەممەد ﷺ) خۆ راگر بە بێگومان بە لێنی خوا
 راستە ﴿فَمَا نَزَلَتْكَ بَعْضُ الَّذِي وَعَدَهُمْ﴾ جاییان هەندیک لەو بە لێنە ی پێیان دە دەین نیشانەت دە دەین
 ﴿أَوَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا نَارَ يَدِينِ﴾ (بە لێنە کان نابینی) ﴿فَالنَّارُ تَرْجِعُونَ﴾ ئەو سا هەموو تان هەر بۆلای
 ئیمە دە گەڕێنەو

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِعَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ
وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَاحِ تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرًا مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا
بِأَسْنَا قَالُوا أَمَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بِأَسْنًا سُنَّتَ
اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بهر له‌تو پیغه‌مبه‌رانی‌کمان نار دووه ﴿مِّنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ﴾ به‌سهرهاتی هه‌ندی‌کیانمان بوباس کردوی ﴿وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ﴾ وهه‌ندی‌کیانمان بوباس نه‌کردوی ﴿وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ﴾ وهه‌یچ پیغه‌مبه‌ری‌ک ناتوانی موعجیزه‌یه‌ک به‌یئت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر به‌ئیزی خوانه‌یئت ﴿فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ جاکاتی فرمانی خواهات (به‌سزادانیان) ﴿فُضِيَ بِالْحَقِّ﴾ به‌هه‌ق دادوه‌ری ده‌کریست (له‌نیواناندا) ﴿وَحَسِرَ هَٰذَا لَكُمُ الْبَطْلُ﴾ وهه‌له‌ویدا ناراستان زهره‌رمه‌ند ده‌بن ﴿۵۸﴾ ﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ﴾ خواهه‌و زاته‌یه‌نازه‌ل و مالانی بو ئیوه‌به‌دی هیتاوه ﴿لِيَرْكُوبَ مِنْهَا وَمِنْهَا تَآكُلُونَ﴾ بو‌ئوه‌ی سواری هه‌ندی‌کیان بن و (گوشتی) هه‌ندی‌کیشیان بخون ﴿۵۹﴾ ﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَتَاعٌ﴾ وهه‌له‌و (نازه‌لانه) دا‌چهند سوودو که‌لک بو‌ئیه‌هه‌یه ﴿وَلِتَبْتَغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ﴾ وهه‌تابه‌هوی ئه‌وانه‌وه‌بگه‌نه‌پئویستی یه‌ک که‌له‌دل و ده‌رونتان دایه ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ﴾ وهه‌له‌سهر پشتی ئه‌و (ولاخانه) وهه‌سهر که‌شتی ئیوه‌سوار ده‌کرین ﴿۶۰﴾ ﴿وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ خوا زور نیشانه‌ی خویشان ده‌دات ﴿فَآيَاءِ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكَرُونَ﴾ جانیوه‌ئینکاری کام له‌نیشانه‌وبه‌لگه‌کانی خواده‌که‌ن؟! ﴿۶۱﴾ ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا﴾ ده‌ی‌تایا به‌زه‌ویدا نه‌گه‌پاون تا‌بیین ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ سه‌ره‌نجامی که‌سانیک که‌له‌پیش ئه‌وان بوون چون بووه ﴿كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً﴾ که‌له‌مان زور ترو به‌هیزتریش بوون ﴿وَأَنَّا إِنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ وهه‌شوینه‌واریشیان له‌زه‌ویدا (زیاتر بوو) ﴿فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُكْسَبُونَ﴾ ئه‌مجا ئه‌وه‌ی کرد بوویان (له‌دونیدا) سوودی پی‌نه‌گه‌یانندن ﴿۶۲﴾ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِآيَاتٍ﴾ جاکاتی پیغه‌مبه‌ره‌کانیان به‌به‌لگه‌روونه‌کانه‌وه‌هاتنه‌لایان ﴿فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُم مِّنَ الْعِلْمِ﴾ دل‌خوش بوون به‌و زانینه‌ی هه‌یان بوو ﴿وَحَافٍ بِهِمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئه‌و (سزایه‌ی ئه‌وان) گالته‌یان پی‌ده‌کرد چوار ده‌وری دان (وهاته‌دی) ﴿۶۳﴾ ﴿فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا﴾ ئه‌مجا کاتیک سزای به‌تینی ئیمه‌یان بینی ﴿قَالُوا﴾ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ﴿وَتِيَان: باوه‌رمان به‌خوای تا‌ک و ته‌نها هیتا﴾ ﴿وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ﴾ وهه‌پی‌باوه‌رین به‌و شتانه‌ی کردبو و مانه‌هاوبه‌شی خوا ﴿۶۴﴾ ﴿فَلَمْ يَكْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ﴾ جاباوه‌ر هیتانه‌کیان هه‌یچ سوودی نه‌بوو بویان ﴿لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا﴾ له‌کاتیک‌دا سزای ئیمه‌یان دی ﴿سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ﴾ باوو سونته‌تی خوا هه‌ر و باوو به‌یشت له‌گه‌ل به‌نده‌کانی دا ﴿وَحَسِرَ هَٰذَا لَكُمُ الْكُفْرُ﴾ وهه‌له‌ویدا پی‌باوه‌رمان زهره‌رمه‌ند بوون ﴿۶۵﴾

سُورَةُ الْفَصْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾ تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كِتَابٌ فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ وَ
 قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ
 فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا أَأَلْقُونَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ
 وَفِي ءَادَانَا وَقُرْءَانٍ مِّنْ بَيْنِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلُوا إِنَّا عَمِلُونَ
 ﴿٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ
 فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾ الَّذِينَ
 لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾ قُلْ إِنِّي كُنتُ
 مِنَ الْكَافِرِينَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ ءُودَادًا
 ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩﴾ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّنْ فَوْقِهَا
 وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
 لِّلسَّائِلِينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ أَسْرَوْنِي إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ
 لَهَا وَلِلْأَرْضِ أُنْتِي طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿١١﴾

سوره‌قی ﴿فُضِّلَتْ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده‌خون‌ریت‌ه‌و خوازاناتره به‌واتای، سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) ش‌بکه
 ﴿تَزِيلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ قورئان له‌لایه‌ن خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان‌ه‌و نه‌یر دراو‌ته‌ خوار‌ه‌و
 ﴿كِتَابٌ فَضِّلْتَ إِلَيْهِ﴾ په‌راوی‌که به‌لگه‌کانی پروون کراو‌ته‌ه‌و (لینک جیا کراو‌ته‌ه‌و) ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ قورئانیکه به‌زمانی عه‌ره‌بی بؤ‌گه‌لینک که‌شاره‌زان و ده‌زاسن ﴿بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ مرژه‌ده‌رو
 تر‌سینه‌ره ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ فَمَهُزْ لَا يُسْمِعُونَ﴾ که‌چی زور به‌یان گوی‌ی بی‌ناده‌ن و بویه (قورئان) نایسته‌ن
 ﴿وَقَالُوا أَفَلَوْنَا فِي آيَاتِهِ﴾ ده‌لین دله‌کانمان له‌ناو چند په‌رده‌یه‌ کدایه (تی‌ناگه‌ین) ﴿مِمَّا نَدْعُونَ إِلَيْهِ﴾
 له‌ئه‌وه‌ی توئی‌مه‌ی بؤ‌بانگ ده‌که‌یت ﴿وَفِي آيَاتِنَا وَقُرْآنِهِ﴾ وه‌له‌گویه‌کانماندا گران‌ی و که‌ری‌ه‌یه
 ﴿وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ﴾ وه‌له‌نیوان ئی‌مه‌و تو‌دا په‌رده‌یه‌که‌ه‌یه ﴿فَاعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونُ﴾ که‌واته‌تو‌کاری
 خو‌ت بکه‌و بی‌گومان ئی‌مه‌یش کاری خو‌مان ده‌که‌ین ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ بلی: به‌راستی
 من مرو‌فیکم وه‌ک‌ئیوه ﴿يُوحِي إِلَيَّ﴾ به‌لام (ه‌هنده‌ه‌یه‌من) نی‌گام بؤ‌ده‌کریت ﴿أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَحِدٌ﴾
 که‌به‌راستی په‌رستراوی ئی‌وه‌خوا‌یه‌کی‌تاک و ته‌نیایه ﴿فَأَسْتَفِيضُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ﴾ که‌واته‌بارو‌وتان
 ه‌هر به‌ره‌و خوا‌بی‌ت (له‌په‌رسته‌کانتاندا) و داوای لی‌وردنی لی‌بکه‌ن ﴿وَوَيْلٌ لِلْمُصْرِكِينَ﴾
 وه‌سزاو له‌ناو‌چوون بؤ‌هاو‌به‌ش دانه‌رانه ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌زه‌کات ناده‌ن و
 ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَفُورُونَ﴾ باو‌ه‌پیشیان به‌پو‌زی دوابی‌نی‌یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 به‌راستی ئه‌وانه‌ی باو‌ه‌ریان ه‌یتا‌وه‌و کرده‌ه‌و چاکه‌کانیان کردو‌ه ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ پاداشتی بی
 برانه‌وه‌بان بؤ‌ه‌یه ﴿قُلْ أَتُنْكِرُ تَكْفُرُونَ بِالَّذِي﴾ بلی: ناخو‌به‌راستی ئی‌وه‌باو‌ه‌رتان به‌وزاته‌نی‌یه؟
 ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ که‌زه‌وی له‌دوو‌پو‌ژدا دروست کردو‌ه ﴿وَجَعَلُوا لَهُ أُنْدَادًا﴾ وه‌هاو‌به‌شانی بؤ
 داده‌نین ﴿ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ ه‌هر ئه‌وه‌په‌روه‌ردگاری جیهانیان ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رَاسِيًا مِنْ فَوْقَهَا﴾ وه
 له‌سه‌ر زویدا شاخی زوری داناو‌ه ﴿وَوَسَّكَ فِيهَا﴾ وه‌فه‌ر و به‌ره‌که‌تی تی‌خستو‌ه ﴿وَوَدَّرَ فِيهَا فُجُورَهَا﴾ وه
 وه‌بژی‌وی (ه‌موو‌گیانداریک‌ی) له‌زه‌ویدا‌یاری کرد ﴿فَإِنْ رَأَيْتَ ظُلُمًا لِّهَاجِرَةٍ﴾ له‌ماو‌هی چوار‌پو‌ژدا ﴿سَوَاءٌ
 لِّلسَّائِلِينَ﴾ به‌یه‌کسانی بؤ‌گشت داوا‌که‌ران ﴿ثُمَّ أَسْرَوْنَا إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ﴾ پاش دروست‌کردنی
 زه‌وی ئیراده‌ی دروست‌کردنی ئاسمانی کرد که‌پیشتر دو‌که‌لینک بوو ﴿فَقَالَ لَهُمْ إِنَّا أَنشَأْنَا لَهُمْ
 جِبَالًا مِنْ ذَلْهِمُ فَاصْبِرُوا﴾ به‌وو‌یستی خو‌تان‌یان به‌ناچاری (بینه‌ژیر‌فه‌رمانم)
 ﴿قَالُوا أَتَيْنَا طَائِعِينَ﴾ ه‌هر دوو‌کیان ووتیان به‌وو‌یستی خو‌مان هاتین ﴿۱۱﴾

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً
فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مَنَاوَةٌ أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَنْذِقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ
لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى
الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ
إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

﴿فَقَضَاهُنَّ سَمْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ﴾. ئەوسا ھەوت ئاسمانی لەدوو پۆژدا دروست کرد (کەواتە خواى گەورە زەموى و ئاسمانەکانى بەشەش پۆژ دروستکرد) ﴿وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا﴾. وە ھەر ئاسمانەى ھەرمان (کار) ی خوى بۆنارد ﴿وَزَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا﴾. وەئاسمانى دونیامان بەئەستیرە درەوشاوەکان رازاندەو، وپاریزراو، (لەگوى گرتنى شەیتانەکان) ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾. ئەو، برپارى خواى زالى بەدەسەلاتە ﴿قُلْ إِنِّي أَعْرَضْتُ﴾. جا ئەگەر پرویان وەرگیرا ﴿فَقُلْ أَتَذَرُنَّكَ صَلِيعَةً﴾. ئەو، بەلى بەھەورە تریشقەھەك (بروسكەھەك) دەناترسیتىم ﴿مِثْلَ صَلِيعَةٍ عَادٍ وَتَمُودَ﴾. وەك ھەورە تریشقەھى (گەلى) عادو سەموود ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ﴾. كاتى پێغەمبەرەكانیان ھاتنە لایان ﴿مَنْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ﴾. لەبەردەمیان و لە پشتیانەو، (لەھەموو لایەكەو) ﴿الَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾. (پێان ووتن) كەجگە لەخوێنەپرستىن ﴿قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً﴾. ووتیان: ئەگەر پەرورەدگارمان بپوستانایە فریشتەھەكى دەناردەخوارو، (بۆمان) ﴿فَإِنَّا يَمَّا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كُفْرًا﴾. بۆیە بەراستى ئێمە بەوھى ئێوھى پێ نیراون باوەرناكەین ﴿قُلْ مَا مَعَاذُ مَا تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾. ئەمجا (گەلى) عاد بەناپروا خوێان بەگەورە زانى لەزەویدا ﴿وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً﴾. وە ووتیان: كى لەئێمە بەھیزترە ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾. ئایا نەیان زانى بوو ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾. بیگومان ئەو خواھى كەئەوانى دروست کردو، لەئەوان بەھیزترە ﴿وَكَلَّا إِنَّا بِلَيْتِنَا يَجِدُونَ﴾. وە ئەوان دانیان نەدەنا بەبەلگەكانى ئێمەدا وئینكاریان دەکرد ﴿فَلَا تَسْلَمْنَا عَلَيْهِمْ بِمَا ضَرَبُوا﴾. ئەوسا ئێمە بایەكى زۆر بەھیزی ساردمان بۆناردن ﴿فِي آيَاتِهِ نَحْسَاتٌ﴾. لەپۆژئانكى بەردەوام (وشوم) دا ﴿لِيَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ﴾. بۆئەو سزای ئابرو بەریان پێ بچەژین ﴿فِي الْخِزْيَةِ الدُّنْيَا﴾. لەژيانى دونیادا ﴿وَلْعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ﴾. بیگومان سزای پاشە پۆژیان ئابرو بەر (ورپسواكەر) ترە ﴿وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ﴾. وە ئەوان یارمەتى نادرین ﴿وَأَمَّا تَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ﴾. وە (ھۆزى) سەموودمان پێنموونى کرد ﴿فَأَسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ﴾. بەلام ئەوان زیاتر ھەزریان لەكوبرى وگومرایى کرد تاشارەزایی و پێنموونى ﴿فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةٌ الْعَذَابِ الْهُونِ﴾. جا بۆیە ھەورە بروسكەى سزای رپسواكەر لێى دان ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾. بەھوى ئەو (خراپانەو) كەدەیانکرد ﴿وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾. وە ئەو كەسانەشمان رزگارکرد كەباو، ەدارو پارێزكار و لەخواترس بوون ﴿وَبَوَّءَ يُحْشَرُ الْعَذَابُ إِلَى النَّارِ﴾. وە پۆژئەك ھەموو دوژمنانى خوا بەرو ئاگرى دۆزەخ كۆدەكرێنەو، ﴿فَهُمْ يُورَعُونَ﴾. جا ئەوان (لەپیش كەوتن و دواكەوتن) بەرگرى دەكرێن (تا ھەموو پێكەو، بەرپز برون) ﴿حَقَّ إِذَا مَا جَاءَهَا﴾. تا كاتى دەگەنە لای ئاگرى دۆزەخ ﴿شَهِدَ عَلَيْهِمْ﴾. شایەتى دەدات لەدريان ﴿سَمِعْتُهُمْ وَابْصُرْتُهُمْ وَجَلَدْتُهُمْ﴾. گوى و چاو و پێستى لەشیان ﴿بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾. بەو كەدەوانەى كە كرديانە (لەدونیادا) ﴿

وَقَالُوا الْجُلُودُ هُمْ لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
 أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
 وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
 وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ
 ﴿٢٢﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدَكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا قَالَتِ النَّارُ مَتَى لَهُمْ إِنْ يَسْتَعْتَبُوا
 فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ * وَقِصْنَا لَهُمْ قُرْآنًا فَزَيَّنُوا لَهُمْ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ
 خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوَا فِيهِ
 لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنَذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
 وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ
 النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
 ﴿٢٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرْنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
 وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَاتَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونُوا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

﴿وَقَالُوا الْجُلُودُ هِيَ﴾ وه به‌پیسته‌کانیان ده‌لین: ﴿لَرَشَهِدٌ عَلَيْنَا﴾ بۆچی شایه‌تیتان دا له‌دژمان
 ﴿قَالُوا أَنْظِقْنَا اللَّهُ الَّذِي﴾ ده‌لین: ئەو خوا به‌ئیمه‌ی هیتاوه‌ته‌زمان ﴿أَنْطِقَ كُلُّ شَيْءٍ﴾ که‌هه‌موو شتیکی
 هیتاوه‌ته‌زمان (وقسه‌کردن) ﴿وَهُوَ خَلَقَ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه‌ر ئەویش به‌که‌م جار ئیوه‌ی دروست کردوه
 ﴿وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌هه‌ر بۆلای ئەویش ده‌گه‌ر بێرنه‌سه‌وه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرْشِدُونَ﴾ وه‌ئیه‌و خۆنان
 نه‌ده‌شارده‌وه (نه‌ده‌پاراست له‌گوناوه) ﴿أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ له‌شایه‌تی دانی گوی
 و‌چاوو پیستی له‌شتان له‌دژتان ﴿وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ﴾ به‌لکو و‌ا گومانان ده‌برد ﴿أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ أَيْمَنَّا نَعْمَلُونَ﴾
 که‌خوا نازانی به‌زۆرینک له‌و کارانه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ﴾ ئا‌ئه‌وه‌و گومانان
 بوو که‌ده‌تان برد به‌په‌روه‌رد گارتان ﴿أَرَدْنَاكُمْ﴾ ئیوه‌ی هه‌لدیرا (له‌ناوی بردن) ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 و‌چوونه‌ریزی زیانباران و‌خه‌سارۆمه‌ندانه‌وه ﴿فَإِنْ يَصِيرُوا﴾ ئەم‌جا ئە‌گه‌ر ئارام بگرن ﴿قَالَتُمُوتُوا
 لَهُمْ﴾ ئەوانه‌ئاگر شوینی مانه‌وه‌بانه ﴿وَإِنْ يَسْتَعِثُّوا﴾ وه‌ئە‌گه‌ر داوای لی‌سوردن و‌پازی بوونی خوا
 بکه‌ن ﴿فَمَاهُمْ مِنَ الْمُعْتَثِينَ﴾ ئەوه‌خوا هه‌ر گیز رازی نابێ (خۆش نابێ لی‌یان) ﴿وَقِصَصًا لَّهُمْ قُرْآنًا﴾
 وه‌چه‌ند دۆست (و‌هاو‌ده‌م) مان له‌دونیا بۆ دانان ﴿فَرِيقًا لَّهُمْ مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ که‌خراپه‌کردنی
 دونیاو (بێ‌پروایی) پۆری دوایی بۆ رازاندنه‌وه ﴿وَخَرَقَ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ وه‌به‌لینی (سزادانیان) به‌سه‌ردا درا
 ﴿فَإِئْمَمٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له‌(پیزی) ئەو‌گه‌لانه‌ی رابوردن پیش ئە‌مان ﴿مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنۆکه
 و‌ئاده‌می ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَخْسَرِينَ﴾ به‌پراستی زه‌ره‌رمه‌ند بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ﴾ وه
 بێ‌باوه‌ران (به‌یه‌کتریان) ده‌ووت گوی مه‌گرن بۆ ئەم قورئانه ﴿وَالْعَوَافِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه‌قسه‌ی
 پ‌روبوچی تیکه‌ل بکه‌ن به‌لکو سه‌ره‌که‌ون (به‌سه‌ریدا) ﴿فَلَنَذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ده‌ی سو‌نبد به‌خوا
 بێ‌گومان ئەوانه‌ی بێ‌باوه‌ر بوون پێیان ده‌چێژین ﴿عَذَابًا شَدِيدًا﴾ سزابه‌کی سه‌خت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرًا الَّذِي كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ وه‌تۆله‌یان لی‌ ده‌سه‌نین (به‌تۆله‌ی) خراپترینی تاوانی که‌ده‌یان کرد ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَغْدَاةِ اللَّهِ
 النَّارُ﴾ ئەوه‌ی (باسکرا) سزای دۆژمانی خوا به‌که‌تاگری دۆزه‌خه ﴿لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ﴾ مالی هه‌میشه‌ی
 ئەوان له‌و ئاگره‌دایه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾ ئەو سزابه‌ (ده‌درستن) چونکه‌دانیان نه‌ده‌نا
 به‌نیشانه‌کانی ئیمه‌دا ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ئوانه‌ی بێ‌باوه‌ر ده‌لین ﴿رَبَّنَا آتِنَا الَّذِينَ آصَلْنَا﴾
 ئەه‌ی په‌روه‌ردگار مان ئەو دوانه‌مان نیشان بده‌ن که‌گو‌م‌رایان کردین ﴿مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنۆکه
 و‌ئاده‌می ﴿نَجْعَلُهُمُ تَحْتَ أَفْدَامِنَا﴾ تا بیانخه‌ینه‌ ژیر پیمان ﴿لِيَكُونُوا مِنَ الْأَسْفَلِينَ﴾ تاله‌ ژیری ژیره‌وه‌ی
 دۆزه‌خ بن ﴿١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
 الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ
 الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ
 فِيهَا مَا تَدَعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَّلْنَا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ
 قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ
 بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ
 وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا
 إِلَّا أَلْذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ
 فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ
 اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
 وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ
 إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ
 رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به‌پرستی نه‌وانه‌ی ووتیان خوا به‌روردگارمانه و ﴿ثُمَّ اسْتَقَمُوا﴾ له‌پاشان
رَبِّكَ وراست (له‌سهر نایین) به‌رده‌وام بوون ﴿تَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته‌کان پؤل پؤل
دینه لایان (کاتی مردن یان زیندوو بوونه‌وه) ﴿الَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا﴾ (بیان ده‌لین) که‌مه‌ترسن و
خه‌فمت مه‌خون ﴿وَالنَّشْرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ﴾ وه‌ مژده بی لیټان نه‌و به‌هسته‌ی که‌به‌لیټان پی
درا بوو ﴿يَخْنُ أُولِيَاءُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ نیمه له‌ژیانی دنیا و له‌روژی دوایدا پشتیوانی
نیوه‌ین ﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَوْنَ أَنْفُسُكُمْ﴾ وه‌ له‌و (به‌هسته‌دا) هه‌رچی حه‌زی لیټ بکه‌ن بۆتان ناماده‌یه
﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ﴾ وه‌ هه‌رچی داوا بکه‌ن له‌ویدا له‌خز مه‌تتاندایه ﴿يُزَلَّاتُ مِنْ عَفْوَ رَجِيمٍ﴾
ریزلیټان و میوانداریه له‌لایه‌ن خوی لییورده‌ی میهره‌بانه‌وه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ﴾ کی
ووته‌ی چاکتر و به‌جیره له‌وکه‌سه‌ی (خه‌لک) بۆلای خوا بانگ ده‌کات ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ﴾ وه‌ کاری چاکه ده‌کات و ده‌لیټ بیگومان من له‌کۆمه‌لی گه‌ردن که‌چ و موسلمانانم ﴿وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ چاکه و خراپه چوون به‌ک نین ﴿أَذْفَعُ بَأْسِي﴾ به‌چاکترین
شیوه وه‌لامی (خراپه) بده‌روه ﴿فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ﴾ نه‌وسا که‌سیک که له‌نیوان تو و نه‌ودا
دوژمنایه‌تی هه‌یه ﴿كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾ وه‌ک دوستیکی دل‌سۆز و گیانی به‌گیانی لیټ دیت (ته‌مه‌ش
ده‌ره‌نجامی ره‌وشتی به‌رز و کار و کرده‌وی جوانه) ﴿وَمَا يُلْقِهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ به‌م ناسته
ناگات که‌سانیک نه‌بیټ که‌خوراده‌گرن و به‌ئارامن ﴿وَمَا يُلْقِهَا إِلَّا دُحُوظٌ عَظِيمٌ﴾ وه‌ پیټی ناگات
مه‌گه‌ر که‌سیک خاوه‌نی به‌شی هه‌ره گه‌وره بیټ (له‌پاداشت) ﴿وَمَا يَنْزِعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ﴾
وه‌ نه‌گه‌ر له‌شه‌بتانه‌وه توووشی خه‌ته‌ره‌و خه‌یالی نادرست بوویت ﴿فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ﴾ نه‌وه به‌نا بگه‌ره
به‌خوا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ چونکه به‌پرستی هه‌ر نه‌و بیسه‌ری زانایه ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوا به‌شه‌و و روژ و خورو مانگ ﴿لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ سوژده مه‌به‌ن نه‌بو خورو نه‌بو مانگ ﴿وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ﴾ به‌لکو سوژده به‌رن
بو نه‌و خوا به‌ی نه‌وانی به‌دی هیتاوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه ته‌نها نه‌و ده‌به‌رستن ﴿يُزَلَّ
﴿فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا﴾ جائه‌گه‌ر خویان به‌گه‌وره زانی (من به‌رستن) ﴿فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ ده‌ی
نه‌وانه‌ی لای به‌روردگارتن (فریشته‌کان) ﴿يَسْخَرُونَ لَهُمُ الْيَالِ وَالنَّهَارَ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ به‌شه‌و و

به‌روژ عیاده‌تی نه‌و ده‌که‌ن و ماندو وهره‌س نابن ﴿٢٨﴾

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنَّهُ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
 اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُدْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخَفُونَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ
 يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ
 إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ
 وَإِنَّهُمْ لَكَاِبَةٌ عَزِيزٌ ﴿٣١﴾ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
 خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٣٢﴾ مَا يَقُولُكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
 لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ
 ﴿٣٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ
 ءَ أَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ
 يُنَادَوْنَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
 فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
 بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٣٥﴾ مَّنْ عَمِلَ صَالِحًا
 فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٣٦﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوایه که زه‌وی ده‌بینی ووشک و ماته
 ﴿فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ﴾ که چی کاتیک بارانمان باراند به‌سهریدا ﴿أَهْزَتْ وَرَبَّتْ﴾ (به‌رواندنی پروه‌ک)
 ده‌که‌ویته‌جوله‌و ده‌بوریتنه‌وه (به‌رز ده‌بیته‌وه) ﴿إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ﴾ بی‌گومان نه‌وه‌ی (زه‌وی
 ووشک) ده‌بوریتنه‌وه زیندوو که‌روه‌ی مردوو ده‌کانیشه ﴿إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) به‌سهر
 هم‌موو شتیکدا به‌توانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ بی‌گومان نه‌وانه‌ی له‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌ لاده‌دن
 ﴿لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا﴾ له‌ئیمه‌ شاراهه‌ نین ﴿أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَبْرٌ﴾ ده‌ی ئایا که‌سی ده‌خریته‌ ناو ناگروه‌و چاکتره
 ﴿أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ یان نه‌و که‌سه‌ی له‌پوژی قیامت دا بی‌ ترس دیت ﴿أَتَعْمَلُوا مِثْلَهُمْ﴾ ههر چیتان
 وویست (هزنان لی‌ کرد) بیکه‌ن ﴿إِنَّهُمْ يَمَاتَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بی‌گومان خوا به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن بینایه ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌قورئانیان بو‌هات و باوه‌ریان پی‌ نه‌هینا (سزایان ده‌ده‌ین)
 ﴿وَإِنَّهُمْ لَكَاِبَةٌ﴾ که‌به‌راستی کتییکی زور به‌رزو جیگه‌ی ریزه ﴿لَا يَأْتِيهِمُ الْبَطْلُ﴾ به‌تال و ناراستی روی
 تی‌ ناکات ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾ نه‌ له‌ئیستا و نه‌له‌ دووا پوژدا (نه‌ به‌لی‌ که‌مکردن نه‌ به‌لی‌ زیاد کردن)
 ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾ چونکه‌ نیز دراوه‌ته‌ خواره‌وه‌ له‌ لایه‌ن (خوای) کار دروستی ستایش کراوه‌وه ﴿وَهُوَ
 مَا يُقَالُ لَكَ﴾ هیچ شتیک به‌تو ناوتریت ﴿إِلَّا مَا قَدِّيلٌ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ مه‌ گهر نه‌وه‌ی به‌پیغه‌مبه‌رانی
 به‌رله‌نه‌و و تراوه ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَعْفَرٍ﴾ به‌راستی به‌روه‌رد گارت خاوه‌ن لی‌پورنده (بو‌ئیمنانداران)
 ﴿وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه‌ خاوه‌ن توله‌ی سه‌خته (بو‌بی‌ باوه‌ریان) ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَجَبًا﴾ نه‌ گهر نه‌م
 قورئانه‌مان به‌زمانیکی تر جگه‌له‌ عهره‌بی بناردايه ﴿لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتِ آيَاتُهُ﴾ بی‌ باوه‌ریان ده‌یان ووت بو‌چی
 ئایه‌ته‌کانی به‌روونی شینه‌کراونه‌ته‌وه ﴿أَعْجَبِي وَعَرَبِي﴾ (چون ده‌بین) قورئانی عه‌جه‌می و پیغه‌مبه‌ری
 عهره‌بی ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَ هَٰؤُلَاءِ وَإِسْقَاهُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌ده‌ی) بلی: قورئان بو‌ که‌سانی باوه‌ریان پی‌ هیتاوه
 ریتیشاندرو شیفایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی باوه‌ری پی‌ نایه‌نن له‌گوئیاندا گران‌ی و
 که‌ری هه‌یه (له‌بیستنی حه‌ق) ﴿وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ﴾ ههر وه‌ها له‌ئاست نه‌و
 قورئانه‌دا کویرن، نه‌وانه‌ له‌شوئییکی زور دوره‌وه‌ بانگ ده‌کرین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سوئند
 به‌خوا به‌راستی ته‌وراتمان دا به‌مووسا ﴿فَاخْتَلَفَ فِيهِ﴾ به‌لام جیاوازی تیدا کرا (له‌لایه‌ن جووله‌که‌ کانه‌وه)
 ﴿وَلَوْ لَا كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌ نه‌ گهر بیشتی بریار نه‌درایه‌ له‌لایه‌ن به‌روه‌رد گارته‌وه (که‌ سزایان
 دوا بخریست) ﴿لَقَضَىٰ رَبُّهُمْ﴾ له‌نیوانیاندا دادوه‌ری ده‌کرا (به‌سزادانیان له‌دونیا) ﴿وَإِنَّهُمْ لَكَاِبَةٌ لَمْ
 يُرِيبُوا﴾ وه‌ به‌راستی نه‌وان له‌دوو دلی و به‌دگومانی دان ده‌رباره‌ی قورئان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 فَلِنَفْسِهِ﴾ ههر که‌سی کاری چاکه‌ بکات (قازانجه‌که‌ی) بو‌خویه‌تی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَلَعَلَّهَا﴾ ههر که‌شیش
 خراپه‌ بکات (زیانه‌که‌ی) بو‌خویه‌تی ﴿وَمَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه‌ به‌روه‌رد گارت سستم له‌به‌نده‌کانی
 ناکات ﴿۱۱﴾

* إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
 شُرَكَاءِى قَالُوا أَدْذَنَّا مَا مَنَا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ
 مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾
 لَا يُسْمِعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَعْوُسُ
 فَنُوحٍ ﴿٤٩﴾ وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ
 لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى
 رَبِّى إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْبَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
 وَلَنَذِيقَنَّاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
 أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ
 ﴿٥١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ
 مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَأُرِيهِمْ آيَاتِنَا
 فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
 أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
 فِي مَرِيبَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

﴿إِلَيْهِ رُجُوعُ السَّاعَةِ﴾ زانینی پوژی دواپی ته نیا بولای خواجه گه پرنر پته وه ﴿وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا﴾
 وه همر بهر و بوومیک که له پیست و قه باغه که ی دپته دهر وه ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى﴾ و همر میینه بهک ئاوس
 ده بی ﴿وَلَا تَضَعُ﴾ و (سکه که ی) داده نیت ﴿إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ ئه وه (خوا) ئاگای لی یه ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ﴾
 وه پوژی خوا (هاوبه ش پهیدا که ران) بانگ ده کات ﴿أَيَنْ شَرَكَايَ﴾ هاوبه شانئ (که داتان نابو
 بو) من له کوین ﴿قَالُوا أَذُنْكَ﴾ ده لپن پیمان راگه یاندی ﴿مَا مَأْمَنَ شَهِيدٌ﴾ کس له ئیمه شایه ت نین
 (تو هاوبه شت هه بی) ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه وون بولییان ﴿مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ﴾ ئه وانه ی پیشتر
 ده یان پرستن ﴿وَطَرُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِيصٍ﴾ وه زانیا ن که هیچ په نایه کیان نی یه ﴿لَا يَسْمَعُ إِلَّا سَمًا﴾
 ئاده می ماندو نابئ ﴿مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ﴾ له داواکردنی خیر و خوشی ﴿وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ وه ئه گهر ناخوشی
 بهک دوو چاری بیی ﴿فَيَعُوسُ مَوْطُؤُ﴾ ئه وه بی هیوا و ناو مید ده بی ﴿وَلَيْنَ أَذْفَنُ﴾ وه ئه گهر پیمان
 به خوشی ﴿رَحْمَةً مِّنَّا﴾ میهره بانی بهک له لایه ن خو مانه وه ﴿مِنْ بَعْدِ صَرْفَةِ مَسْنَةِ﴾ له پاش زیانیک لی
 که وتو وه ﴿لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي﴾ ده لیت: ئه مه هی خومه ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ وه گومان نابه م پوژی
 دواپی بهر با بیت ﴿وَلَيْنَ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي﴾ وه ئه گهر گه پرندرامه وه بولای بهر و درگرم (زیندو و بونه وه
 هه بوو) ﴿إِن لِّيَ عِنْدَهُ لِلْحُسْنَى﴾ بیگومان لای خوا (پاداشتی) زور چاکم هه به ﴿فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جا سویند به خوا هه و ال ده دهن به وانه ی بی باوه بوون ﴿بِمَاعْمِلُوا﴾ به وه ی کردوویانه (له دنیا)
 ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ﴾ وه سویند به خودا پیمان ده چه ژبن ﴿مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ سزایه کی به هیز و به تین ﴿وَإِذَا
 النَّمُوتُ عَلَى الْأَنْسَانِ﴾ وه کاتی چاکه و خوشیمان پشت به سر ئاده می دا ﴿أَعْرَصَ وَنَجَّاجَانِيهِ﴾ پروو
 وهرده گیرئ و به خو به زل زانینه وه دوور ده که ویتته وه ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ به لام کاتی ناخوشی تووش
 بیت ﴿فَذُودَعَاءَ عَرِيضٍ﴾ ئه وه نزاو هاواری زور ده کات ﴿فَلْأَرَأَيْتُمْ﴾ بلی پیم بلین ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ
 اللَّهِ﴾ ئه گهر (قورئان) له لایه ن خوا وه بوو ﴿شَرَّكَكُمْ بِهِ﴾ پاشان ئیوه ش باوه رتان بی نه کرد
 ﴿مَنْ أَضَلُّ﴾ کئی گومرا تره ﴿وَمَنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ لهو که سه ی که له دژایه تی یه کی دوور له راستیدا
 بیت ﴿سَرَّيْهُمْ أَتَيْنَا﴾ له مه و دووا به لگه کانی خو منیا ن نشان ده دهن ﴿فِي الْأَفَاقِ﴾ له ئاسوی
 دنیا (له بونه وه ردا) ﴿وَفِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له خودی خو یاندا ﴿حَتَّى يَبَيِّنَ لَهُمْ﴾ هه تا بویان پروون
 بیتسه وه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ بیگومان ئه م (قورئانه) راسته ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ بِرَبِّكَ﴾ ئایا بهر و درگارت بهس نییه
 ﴿أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ که به راستی ئاگاداره به سر هه موو شتی کدا ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مَرِئَةٍ﴾
 ئاگادار به به راستی ئه وانه له دوو دلیدان ﴿مَنْ لَقَاءَ رَبَّهُ﴾ له دیدار و گه شتن به بهر و درگاریان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ﴾ ئاگادار به به راستی (زانست و زانیاری) خوا ده وری هه موو شتی کی

سُورَةُ الشُّورَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَّ ١ عَسَقَ ٢ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
 اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٣ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ٤ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
 وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي
 الْأَرْضِ ٥ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ٥ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ
 ٦ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ
 حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَيُفْقَرُ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
 السَّعِيرِ ٧ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ
 يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ٨ أَمْ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ
 عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٩ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
 إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ١٠

سوره‌قی ﴿الشُّورَى﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده‌خوینریت‌ه وه ﴿عَسَى﴾ به (عهین، سین، قاف) ده‌خوینریت‌ه وه خوا زاناسره به مانا که‌ی بۆ زانیاری زیاترو و اتا که‌شیان سه‌رنجی سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بده ﴿كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ﴾ ئا به و جوړه خودا نیگا ده کات بۆ تو ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه بۆ ئه و (پیغه‌مبه‌رانه‌ی) پینش توش ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ خوای زالی بالاده‌ستی کاردرسته ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر بۆ خوا به ههر چی له ئاسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه ههر چی له زه‌وی دابه ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه ئه و (خوا) بلند و گه‌وره‌یه ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّنْنَ﴾ نزیکه ئاسمانه کان پارچه‌هه بین ﴿مِنْ قَوْقِنَ﴾ له سه‌رویه‌انه وه ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِنَّ﴾ وه فریشته‌هه کان به‌پاک‌ی یادو سوپاسی په‌روه‌ردگاریان ده‌کهن ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ﴾ وه داوای لی‌سوردن ده‌کهن ﴿لِمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ بۆ ئه‌وانه‌ی له‌زه‌ویدان ﴿أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ئا گادارین که بیگومان ته‌ن‌ها خوالی‌سورده‌ی میهره‌بان ه ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه ئه‌وانه‌ی جگه له‌خوا دۆستانیکیان بۆ خو‌یان هه‌لبزار دوه ﴿اللَّهُ حَفِظَ عَلَيْهِمْ﴾ خوا ئا گادار و چاودیره به‌سه‌ریانه وه ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَوكِلَ﴾ وه تو (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) پاریزه‌ر و چاودیره نیت به‌سه‌ریانه وه ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ ههر وه‌ها نیگامان کردوه بۆت ﴿قَوْلًا نَاعِرِبًا﴾ قورئانیک (به‌زمانی) عه‌ره‌بی ﴿لِنُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لکی مه‌ککه و که‌سانی ده‌ورو به‌ریی بترسینی ﴿وَنُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ﴾ وه (خه‌لک) بترسینی له‌پوژیی کۆکردنه وه ﴿لَأَرْبَبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدا نیه ﴿فَوَيْلٌ لِلْجَنَِّةِ﴾ کۆمه‌لئیک له به‌هه‌شتدان ﴿وَفَوَيْلٌ فِي السَّعِيرِ﴾ وه کۆمه‌لئیک له‌ئاگری بلیسه‌داردان ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه ئه‌گه‌ر خوا بی‌یستایه ﴿لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ ده‌ی‌کردن به‌به‌که‌نه‌ته وه (باوه‌رداریان بی‌باوه‌ر) ﴿وَلَكِنْ يَدْخُلُ مِنْ يَشَاءَ فِي رَحْمَتِهِ﴾ به‌لام ههر که‌سیکی بویت ده‌یخاته‌ناو میهره‌بانی خو‌یه وه ﴿وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ سته‌مکاره‌کانیش هیچ دۆست و یار مه‌تی ده‌ریکیان نی‌یه ﴿أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ ئایا ئه‌وان جگه له‌خوا پشتیوان و دۆستانیکیان بۆ خو‌یان هه‌لبزار دوه؟ ﴿قَالَهُ هُمُ الْوَلِيُّ﴾ ههر خوا پشتیوان و دۆسته ﴿وَهُوَ الْحَيُّ الْمَوْدُودُ﴾ وه ته‌ن‌ها ئه‌و مردووان زیندو و ده‌کاته وه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ئه‌و به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه ههر شتیک که تیدا جیاواز بوون ﴿فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ ئه‌وه برپاره‌که‌ی بۆ لای خوا ده‌گه‌ریت‌ه وه ﴿ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي﴾ ئه‌و خوا به‌په‌روه‌ردگاریی منه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته‌ن‌ها پشتم به‌و به‌ستوه ﴿وَالَيْهِ أُتِيْبُ﴾ وه ههر بۆ لای ئه‌ویش ده‌گه‌ریت‌ه وه ﴿

فَاطْرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَمِنْ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُكُمْ فِيهِ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ شَيْءًا وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ * شَرَعَ
لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُوا
إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكُتُبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِمَّنْهُ مُرِيبٌ ﴿١٤﴾ فَلِذَلِكَ
فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ
ءَاَمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ
اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلَكُمْ لَأُحْجَاةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

﴿فَاطَرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (خوا) به‌دیه‌تھری ئاسمانه‌کان و زه‌ویی یه ﴿جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾
 بوی به‌دی هینان هاسه‌ران له‌خودی خوتان ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا﴾ هه‌روه‌ها له‌ئاره‌لشدا جوونی
 (دروستکردوه) ﴿يَذَرُوكُمْ فِيهَا﴾ له‌جووت بووندا ژماره‌تان زور ده‌کات ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ هیچ
 شتیک به‌وینه‌ی خوانی یه (نه له‌زات و نه له‌سیفات و نه له‌کرداریدا) ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ وه‌ئوه
 بیسه‌ری بینایه ﴿لَهُ مُقَالِدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌ر بۆ ئوه (کليلة‌کانی) ده‌سه‌لا تداربی ئاسمانه‌کان
 و زه‌وی ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رزق و رۆزی فراوان ده‌کات و ده‌یگریته‌وه له‌هه‌ر که‌سی که
 بیه‌ویت ﴿إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به‌پراستی خوا ئاگاداره به‌هه‌موو شتیک ﴿يَسِّرْ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ ئه‌و
 ئایینه‌ی بۆ داناوون ﴿مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا﴾ که‌فه‌رمانی داوه به‌نوح و ﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ ئه‌و‌هش
 نیگامان کردوه بۆ تو و ﴿وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى﴾ ئه‌و‌هش که‌فه‌رمانمان داوه به‌ئبراهیم
 و موسا و عیسا ﴿أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾ که‌له‌سه‌ر ئه‌و ئایینه‌بن به‌پریک و پراستی و جیاوازی تیدا
 مه‌که‌ن ﴿كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ﴾ زور قورس و گرانه به‌لای هاوبه‌ش دانهرانه‌وه ﴿مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ﴾ ئه‌و‌هی
 ئه‌وانی بۆ بانگ ده‌که‌یت ﴿اللَّهُ يَخْتِی إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوا هه‌ر که‌سی بویت هه‌لی ده‌بزیری بۆ (موسلمان
 بوون) لای خوی ﴿وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾ وه‌پرتمونیی که‌سیک ده‌کات بۆ لای خوی بگه‌رپته‌وه ﴿وَمَا تَفَرَّقُوا﴾
 وه‌جیاوازه‌بوون ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ مه‌گه‌ر له‌پاش ئه‌و‌هی که‌زانست و زانیاریان
 بۆ هات ﴿بَعِيَّا بَيْنَهُمْ﴾ به‌هوی دزایه‌نی و هه‌سوودی نیوانیانه‌وه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر
 فه‌رمانیک بیشت‌له‌په‌ر و درگاره‌ته‌وه ده‌ر نه‌چوایه ﴿إِلَّا أَجَلَ مُّسَمًّى﴾ تا کاتی دیاری کراو (ده‌بی بزین)
 ﴿لَفُضِّي بَيْنَهُمْ﴾ ئه‌وه‌بر باری له‌نیوانیانا ده‌کرا (به‌سزادانیان) ﴿وَالَّذِينَ أُورُوا أَلْكِتَبَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه
 به‌پراستی ئه‌وانه‌ی له‌دوای ئه‌وان نامه‌یان پی درا ﴿لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٌ﴾ له‌گومان و دوو دلیدا بوون
 لئی ﴿فَلِذَلِكَ فَادْعُ﴾ که‌واته‌تو بۆ ئه‌وه بانگه‌وازیکه و ﴿وَأَسْتَفْتِ كَمَا أُمِرْتُ﴾ پراست و پراوه‌ستاوبه
 له‌سه‌ر ئایینه‌که‌ت به‌و جوهری فه‌رمانت پیکراوه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه‌شوین ئاره‌زووه‌کانی
 ئه‌وان مه‌که‌وه ﴿وَقُلْ ءَمِنْتُ﴾ وه‌بلی باوه‌رم هیتاوه ﴿يَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ﴾ به‌هه‌ر نامه‌یه‌ک
 که‌خوا نارویه‌تیه‌خواره‌وه ﴿وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ﴾ وه‌فه‌رمانم پی دراوه که‌داد په‌روه‌ربم له
 نیوانتاندا ﴿اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ﴾ خوا په‌ر و درگاری ئیمه و ئیوه‌شه ﴿لِنَأْخُذَ لَكُمْ﴾ (پاداشتی) کرده‌وی
 خومان بۆ خومانه و ﴿وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ﴾ (پاداشتی) کرده‌وی ئیوه‌ش بۆ خوتانه ﴿لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ﴾
 هیچ به‌لگه‌یه‌که‌ناوه له‌نیوان ئیمه و ئیوه‌دا (باس نه‌کرا بێ) ﴿اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا﴾ خوا (له‌رۆزی دواپی دا)
 کومان ده‌کاته‌وه ﴿وَالَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ سه‌ره‌نجام و گه‌رانه‌وه‌ش هه‌ر بۆ لای ئه‌وه ﴿۱۵﴾

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ وَحُجَّتْهُمْ
دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
﴿١٦﴾ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾
اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ
﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ
كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ
مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

﴿وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌مه‌ده‌می ده‌کن له‌باره‌ی خواوه ﴿مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ﴾ له‌دوای
 نه‌وه‌ی (خه‌لکی بانگه‌وازی) نه‌ویان وه‌لام دابه‌وه (موسلمان بوون) ﴿حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾
 به‌لگه کانیاں پوچ و به‌تاله لای به‌روهر دگاریان ﴿وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ﴾ وه‌خه‌شم و رقی خویان له‌سه‌ره
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ وه‌سزای زور سه‌ختیان بۆ هه‌به ﴿اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ خوا نه‌و زاته‌یه که
 نه‌م قورئانه‌ی به‌راستی نار دووه‌ته خواره‌وه ﴿وَالْمِيزَانَ﴾ وه‌ته‌رازووی نار دووه (بۆ جیاکردنه‌وه‌ی
 حق و به‌تال) ﴿وَمَا يَذَرُكَ﴾ وه‌تو چوزانیت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾ له‌وانه‌یه هاتنی پوژی دوایی زور
 نزیک بیت ﴿يَسْتَعِجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پی نیه به‌له‌ی هاتنی ده‌کن
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پی هه‌یه ده‌ترسن لی ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ﴾ وه
 ده‌زانن پوژی دوایی راسته ﴿إِلَّا إِنْ الَّذِينَ يُعَاذُونَ فِي السَّاعَةِ﴾ بیدار بن به‌راستی نه‌وانه‌ی که گومانیاں
 هه‌یه له‌پوژی دوایی ﴿لَفِي ضَلَالٍ عَمِيدٍ﴾ نه‌وه به‌راستی له‌گومرانیه‌کی زور دوور له‌راستی دان ﴿اللَّهُ
 لَطِيفٌ عِبَادَهُ﴾ خواد لیسوزه به‌بنده‌کانی ﴿يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ ههر که‌سی بویت رزق و پوژی ده‌دات
 ﴿وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ وه‌ههر نه‌وه به‌هیزو بالاده‌سه‌ت ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ حَرْثَ الْآخِرَةِ﴾ ههر که‌س
 به‌ره‌مه‌ی دوا پوژی بویت ﴿نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ﴾ ئیمه به‌ره‌مه‌که‌ی بۆ زیاد ده‌که‌ین ﴿وَمَنْ كَانَ يُرِيدْ
 حَرْثَ الدُّنْيَا﴾ وه‌ههر که‌سیک به‌ره‌مه‌ی دونیای بویت ﴿فَوَيْلٌ لَهُ مِنْهَا﴾ هه‌ندی له‌دونیای پی ده‌ده‌بن
 ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ﴾ به‌لام له‌پوژی دوایی دا هه‌یج به‌شیکی نی یه ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ﴾ ناخو
 نه‌و (بیباوه‌رانه) هاو به‌شائینکیان هه‌یه ﴿شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ ئاینیکیان بۆ داناوون ﴿مَا لَهُمْ بِأَنْ يَهْدِيَهُ اللَّهُ﴾
 که خوارینگه‌ی پی نه‌داوه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ﴾ وه‌نه‌گه‌ر بریاری یه‌کجاری ده‌رنه‌چوايه ﴿لَقُضِيَ
 بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیوانیاں دا بریار ده‌درا (به‌له‌ناوبر دنیاں) ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌به‌راستی بۆ
 سته‌م کاران سزای سه‌ختی ئازار ده‌ره‌به ﴿كَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا﴾ تو سته‌مکاران
 ده‌بینی زور ده‌ترسن له‌تاو نه‌وه‌ی کردویانه ﴿وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ﴾ بیگومان نه‌و سزایه ههر دوو چاریان
 ده‌بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و چاکه‌کانیاں کردووه
 ﴿فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ﴾ له‌ناو باخ و باخاتی به‌هه‌شتدان ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له‌لایه‌ن
 به‌روهر دگاریانه‌وه ههر چییان بویت بویان ئاماده‌یه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ نه‌وه‌یه چاکه‌و
 به‌خششی زور گه‌وره ﴿۱۱﴾

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ
 حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ
 افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَأِ اللَّهُ يُخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ
 الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾
 وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ
 وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ؕ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ
 شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ * وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
 وَلَٰكِن يُنْزِلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ
 الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قُطِّعُوا وَيُنْشِرُ رَحْمَتَهُ ؕ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ
 ﴿٢٨﴾ وَمِن ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ
 وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فِيمَا
 كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
 فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

دھریک ۳۱

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾ إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ
فَيُظِلِّلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
﴿٣٣﴾ أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ حِصٍّ ﴿٣٥﴾ فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعْ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَحْتَبِبُونَ كَبِيرَ إِلَٰثِهِمْ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ
الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَاجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ انْتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنِ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى
الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ الْجُرُفُ الْبَحْرَ لَا أَعْلَمُ﴾ وه له به لگه کانی (دهسه لاتی) خوابه که شتیانیک وه ک شاخه کان له
 ده ریادا ده رۆن ﴿إِنْ يَشَاءُ يُسْكِنِ الرِّيحَ﴾ ته گهر خوابه وی (با = هه وا) راده گریت ﴿فَيُظِلُّنَ زُرَّادَكْ عَلَی ظَهْرِهِ﴾
 ئیتر که شتیه کان به سهر بشتی ده ریاکه وه ده وهستن ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به راستی ته وهی (که باس
 کرا) چندی بن به لگه و نیشان ههیه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه مو ئارام گر یکی سو پاسگوزار ﴿أَوْ يُوقِظْهُنَّ بِمَا كَسَبْنَ﴾ یان به هوئی کرده وه کانیا نه وه نوقمیان ده کات ﴿وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ﴾ له زور نیکش
 (له گونا هیان) چا بووشی ده کات ﴿وَعَلَّمَ الَّذِينَ يُخِذُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ ته وانه ی که ده مه قالی ده که ن
 ده باره ی به لگه کانی ئیمه ده زانن ﴿مَا لَهُمْ مِنْ حِصٍّ﴾ هیچ به نایه کیان نییه ﴿فَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾
 جا هه رشتیکان پی به خشر اوه ﴿فَتَنَحَّ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا﴾ ته وه ته نهها خوشی ژبانی ته م دونیا به ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ
 وَأَبْقَى﴾ وه ته وه ی لای خوابه چاکتر و به رده و امتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ ته وانه ی باوه ریان هینا وه ﴿وَعَلَى
 رَيْبِهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ وه ته نهها پشت به به روه رد گاریان ده بهستن ﴿وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ كِبَرًا إِلَیْمًا وَالْفَوَاحِشَ﴾ وه
 ته وانه ی له گونا هه گه و ره کان و خرا به زور ناشیرینه کان دور ده که ونه وه ﴿وَإِذَا مَا غَضِبُوا﴾ وه کاتی
 رق و قینیان هه لسیت ﴿هُمْ يَغْفِرُونَ﴾ ته وان لی ده بوورن ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ وه ته وانه ی که
 گو تر ایه لی به روه رد گاریان کرده وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ نو تره کانیا ن به چاکی ته نجام دا وه ﴿وَأَمَرُهُمْ سُورَى
 بَيْنَهُمْ﴾ وه کار و بار یی نیوانیا ن به پرس و مه شور ته ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُقُونَ﴾ وه له ورۆزی یه ی پیمان دا وون
 ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ﴾ وه ته وانه ی کاتی ده ست در ژبان لی ده کریت ﴿هَمَزْتُمْ لَهُمْ﴾
 توله ی خو یان ده ستین (و سه رد ناخه ن) ﴿وَجَزَّ وَاسَتْفَ سِتَّةَ مِائَةٍ﴾ وه توله ی هه ر خرا به یه ک
 خرا به یه که به وینه ی خو یی ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ﴾ جا هه ر که سی بیور ی و ناشتی بکات ﴿فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾
 ته وه پاداشتی ته وه له لای خوابه ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ به راستی خوا سته مکارانی خوش ناوی ﴿وَلَمَنْ
 أَنْتَصَرَ بَعْدَ ظِلْمِهِ﴾ وه هه ر که س توله بسه نی له باش ته وه ی سته می لی کرا وه ﴿فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ﴾
 ئا ته وانه هیچ تا وان و گونا هیکیان له سهر نیه ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ﴾ تا وان و گونا هه ر
 له سهر ته وه که سانه یه که سته م له خه لکی ده که ن ﴿وَيَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه به ناهق خرا به کاری
 ده که ن له زویدا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ته وانه سزای زور سه ختیان بۆ هه یه ﴿وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ﴾
 وه هه ر که س خو گرو لی بورده پی ﴿إِنْ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ به راستی ته مه له کاره پر با به خ و
 په سه نده کانه ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که س خوا گومرایی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ﴾ ته وه
 پاش ته وه هیچ دۆست و یار مه تی ده ریکی نی یه ﴿وَنَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سته مکاران ده بنیت
 کاتیک سزای (خوا) ده بینن ﴿يَقُولُونَ هَلْ إِلَی مَرٍّ مِنْ سَبِيلٍ﴾ ده لین ئایا ریگایه که هه یه بگه ریینه وه بۆ
 دنیا ﴿﴾

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ
 مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ
 فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اُتَتْجِبُوا
 لِربِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنْ اللَّهِ مَا لَكُمْ
 مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ تَكْوِينٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا
 فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا
 أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرَحَّ بِهَا وَإِنْ نَصَبْنَاهُمْ سِيبَةً
 بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنثًا
 وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكَورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا
 وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ
 لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
 رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ وَعَلَىٰ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

﴿وَتَرْهَقُهُمْ نُجُومٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه ده یان بینی پیشانی دوزخ دهر تین ﴿خَشَعَتِ مِنَ الدَّلِيلِ﴾ به مل که چی و زه لیلی و دامای ﴿يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفِ خَفِيٍّ﴾ به گوشه ی چاو و به دزیه وه دهر وان ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی که باوهر یان هیتاوه ده لئین ﴿إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ به راستی زیانباره کان نه وانه که خو یان و کهس و کاریان له پروژی هه ستانه وه ده له دهس داوه ﴿أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقْتَرٍ﴾ بیدار بن به راستی سته مکاران له سزایه کی هه میشه بی دان ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أُولِيَاءٍ﴾ وه نه وانه هیچ پشتیوانیکیان نی به ﴿يَنْصُرُوهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که یار مه تیان بدن بیجگه له خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که سینک خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ﴾ نه وه هیچ ریگه یه کی رزگار بوونی بو نی به ﴿أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ﴾ گوپرایه ل بن بو په روه ردگار تان ﴿مَنْ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ پیش نه وه ی پروژیک بیت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه ن خواوه که گه رانه وه بی بو نی به ﴿مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ﴾ نه وه پروژه هیچ په ناگایه کتان نابیت ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ﴾ وه هیچ ئینکاریه کتان پی ناکریت ﴿فَإِنْ أَعْرَضُوا﴾ جائه گه ر پرویان وهر گیر ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ نه وه ئیمه تومان به باریزه ر وچاودیر نه نار دووه بو سه ر یان ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاءُ﴾ تو نه نهارا گه یان دت له سه ره ﴿وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً﴾ وه به راستی کاتی ئیمه له لایه ن خو مانه وه به هره و نیعمه تیک به که سینک بجه رین ﴿فَرِحَ بِهَا﴾ پی دلخوش ده بی ﴿وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ وه نه گه ر ناخوشیه کیان تووش بیت ﴿بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ﴾ به هوی کرده وه ی خو یانه وه ﴿فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ﴾ نه وه به راستی ناده می پی نه زان و سبله یه ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه ر بو خوایه مولک و پاشایه تی ئاسمانه کان و زه وی ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ هه ر چی به ویت به دی ده هیتیت ﴿يَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنْتَأُ﴾ بو هه ر که سینک به ویت کچی پی ده به خشیت ﴿وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورُ﴾ وه بو هه ر که سیش به ویت کوپی پی ده به خشیت ﴿أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَانثَاءً﴾ یان کوپ و کچی به یه که وه پی ده به خشیت ﴿وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا﴾ وه هه ر که سینکیسی بویت نه زوکی ده کات ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا زانابی ده سه لانداره ﴿وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ﴾ بو هیچ کهس نه بووه که خوا قسه ی له گه لدا بکات ﴿إِلَّا آوْحَاً﴾ به وه چی نه بیت ﴿وَأَمِنْ وَرَآيَ حِجَابٍ﴾ یان له پشت په رده وه ﴿أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا﴾ یان نیراویک بنیریت ﴿فَيُوحِي بِآذَنِهِ مَا يَشَاءُ﴾ و به فهرمانی خو یی نه وه ی که به ویت وه چی بو ده کات ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ﴾ به راستی خوا بلندی کار دروسته ﴿٥١﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ
وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا
وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾ صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي لَهُ
مَافِي السَّمٰوٰتِ وَمَافِي الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخْرُفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا
لَعَلَىٰ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا
أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيِّ فِي
الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
﴿٧﴾ فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ
﴿٨﴾ وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُم فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا﴾ هەر بهو شیوه (که وه‌حی پی دیت) قورئانمان بو تو نارد (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ﴿مِّنْ أَمْرِنَا﴾ به فرمانی خو‌مان ﴿مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾ که تو نه‌تده‌زانی کتیب و ایمان چی به ﴿وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا﴾ به لام ئیمه‌ئه‌وه‌مان کرده‌رووناکی یه‌ک ﴿نَهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ﴾ رینمومونی هەر که‌سیکی پی ده‌که‌ین که‌بمانه‌ویت ﴿مِّنْ عِبَادِنَا﴾ له‌به‌نده‌کانمان ﴿وَأَنَّكَ لَتَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ وه‌به‌راستی تو (خه‌لک) رینمومونی ده‌که‌یت بو رینگای راست ﴿صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي﴾ رینگای ئه‌و خوابه‌ی ﴿لَهُ وَمَافِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي الْأَرْضِ﴾ که هەر چی له‌ئاسمانه‌کان و هەر چی له‌زه‌ویدایه‌هی ئه‌وه ﴿أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ﴾ بیداربن هه‌موو کاره‌کان هەر بولای خوا ده‌که‌رپته‌وه ﴿۲۷﴾

سوره‌قی ﴿الشُّجُرُوتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (ح، میم) ده‌خوینرپته‌وه‌خو‌زان‌ت‌ره‌به‌واتا‌که‌یی بو‌زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿۱﴾ ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ سویند به‌م به‌راوه‌روون که‌ره‌ویه ﴿۲﴾ ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا﴾ به‌راستی ئیمه‌قورئانمان به‌عه‌ره‌بی داناهه‌﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی تی بگه‌ن ﴿۳﴾ ﴿وَاللَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدِينًا﴾ به‌راستی ئه‌م قورئانه‌له‌تابلویسی پاریزراودایه‌لای ئیمه‌(له‌لوح‌المحفوظ‌دا) ﴿لَعَلَّ حَكِيمٌ﴾ که‌زور بلنده‌وپ‌ره‌له‌دانایی ﴿۴﴾ ﴿أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا﴾ ده‌ی ئایا ئیمه‌ئهم قورئانه‌تان لی دوور بخه‌ینه‌وه‌﴿أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ﴾ له‌به‌ره‌ئه‌وه‌ی ئینوه‌که‌لیکی زیاده‌پ‌رون ﴿۵﴾ ﴿وَكُرْ أَزْسَلْنَا مَن نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ﴾ وه‌زور پیغه‌مبه‌رمان له‌که‌له‌پیشوه‌کان ناردوه‌﴿۶﴾ ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ نَّبِيٍّ﴾ وه‌هەر پیغه‌مبه‌رئکیان بو‌هاتبی ﴿إِلَّا كَاؤُابِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئه‌وان هەر گالتیه‌یان پی کردوه‌﴿۷﴾ ﴿فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا﴾ جا‌که‌سانی که‌له‌مان به‌هیت‌تر بوون له‌ناومان بردن ﴿وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ﴾ وه‌به‌سه‌رچوو سه‌رگوزشته‌یی پیشینان ﴿۸﴾ ﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وه‌ئه‌که‌ر پرسایاریان لی بکه‌یت کی ئاسمانه‌کان و زه‌ویی به‌دی هیناهه‌؟ ﴿لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ بیگو‌مان ده‌لین خوای زالی بالاده‌ستی زانا دروستی کردون ﴿۹﴾ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ ئه‌و خوابه‌ی زه‌وی کردوه‌به‌لانکه‌بو‌تان ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا صُبُلًا﴾ وه‌چه‌ند رینگایه‌کی تیا‌دا دروست کردوه‌بو‌تان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی بگه‌ن به‌مه‌به‌سته‌کانتان ﴿۱۰﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا
كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لَتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ
ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ
الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا آلَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنْ إِلَّا لِنَسُنَّ
لَكَ فُورًا مُبِينًا ﴿١٥﴾ أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ
بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسَوَّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوْ مِنْ يَنْشُو فِي
الْحَلِيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ
الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَتُكْتَبُ
شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ
مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ آتَيْنَاهُمْ
كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا
وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَرِهِمْ مُهُتَدُونَ ﴿٢٢﴾

﴿وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ و ه‌ئو خوا به‌ی که له‌ئاسمانه‌وه به‌ئندازه بارانی بۆ باراندوون
 ﴿فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتَةً﴾ جا وولاتیکی ووشک و مردووی پی زیندو ده کهینه‌وه ﴿كَذَلِكَ نُخْرِجُكَ﴾ ثابه‌و
 جؤره ئیوه‌ش زیندو ده کرینه‌وه ﴿وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ و ه‌ئو خوا به‌ی که هه‌موو جوو ته‌کانی
 به‌دی هیتاوه ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ﴾ و ه‌ئو کشتی و ولاخی بۆ فه‌راهه‌م هیتان که سواریان
 ده‌بن ﴿لَتَسْتَورُوا عَلَىٰ طُحُورِهِ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی سواری پشتیان بن ﴿ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ﴾ له‌پاشان بیر له‌به‌هره
 و نیعمه‌تی به‌روه‌رد گارتان بکه‌نه‌وه ﴿إِذَا أَسْوَيْتُمْ عَلَيْهِ كَاتِبَ سَوَارِيانِ بُون﴾ کاتی سواریان بون ﴿وَتَقُولُوا سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا
 هَذَا﴾ و ه‌بلین پاک و بینگه‌ردی بۆ ئه‌و (خوا به‌ی) که ئه‌مه‌ی بۆ رام هیتاوان ﴿وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ﴾ که
 پیشتر ئیمه‌ تو انامان به‌سه‌ریدا نه‌بوو ﴿وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾ و ه‌به‌راستی ئیمه‌ بۆ لای به‌روه‌رد گارمان
 ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا﴾ و ه‌بینگومان له‌ناو به‌نده‌کانی خوادا هه‌ندی‌ک (مندالیان)
 بۆ به‌روه‌رد گاردانا ﴿إِنَّ الْأِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ﴾ و ه‌به‌راستی مروّف (ی کافر) پی نه‌زان و سپله‌ی ئاشکرایه ﴿يَا
 أَيُّهَا النَّاسُ اتَّخَذُوا مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ﴾ ئایا له‌ناو دروست کراوه‌کانیدا کچانی بۆ خوی هه‌لبزاردوه ﴿وَأَصْفَدَكُمْ
 بِالْبَیِّنِ﴾ و ه‌کورانی تایه‌ت کردوه به‌ئیه‌وه ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ﴾ و ه‌کاتی مزده به‌یه‌کی
 له‌وان بدری ﴿يَمَّا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا﴾ به‌وه‌ی به‌نمونه بۆ خوی داده‌نیّت (واته : ئه‌گه‌ر پیی
 بووتریت کچان بووه) ﴿ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ پرووی ره‌ش هه‌لده‌گه‌ری و پیش
 ده‌خواته‌وه ﴿أَوَمَن يُنْفِقِ فِي الْحَيَاةِ﴾ ئایا ئه‌و (کچه‌ی) له‌ناو ئالتون و خشلا به‌خیو و کرابی
 و ﴿وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ﴾ له‌کاتی ده‌مه‌قالیدا ناتوانی مه‌به‌ستی خوی ده‌بریریت (بۆ خوی
 بریار ده‌ده‌ن) ﴿وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا﴾ و ه‌ئو فریشتانه‌ی که به‌نده‌ی خوی
 به‌خشنده‌ن به‌میینه‌یان دادنه‌ن ﴿أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ﴾ ئایا ئه‌وان به‌دیاری دروستکر دنیانه‌وه بون
 ﴿سَتَكُنُّ شُهَدَاءُهُمْ يُسْأَلُونَ﴾ بینگومان ئه‌و شایه‌تیانه‌یان ده‌نوسریت و برسیاریان لی ده‌کری ﴿وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ﴾ و ه‌دلین ئه‌گه‌ر خوا بیوویستایه ئیمه‌ ئه‌و (فریشتانه‌مان) نه‌ده‌به‌رست
 ﴿مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ هیچ زانیاری یه‌کیان نی یه‌له‌و باره‌یه‌وه ﴿إِنَّ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾ ئه‌وانه
 هه‌ردرو ده‌که‌ن ﴿أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ﴾ و ه‌ئایا له‌پیش قورئان به‌رتوکیکمان پی داوون
 ﴿فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ﴾ که ئه‌وان ده‌ستیان پیوه‌گرتبی ﴿بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آجَاءً نَاعِلًا أُمّتًا﴾
 (نه‌خیر وانی یه‌) به‌لکو ده‌یانووت به‌راستی ئیمه‌ باو و بابیر انمان له‌سه‌ر ئاینیک دیووه (له‌سه‌ر بت به‌رستی)
 ﴿وَإِنَّا عَلَىٰ أَن نَّهْزِلَهُمْ مِّثْدُونٌ﴾ و ه‌بینگومان ئیمه‌ش به‌یره‌وی ری‌بازی ئه‌وانین ﴿

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا
 إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾
 * قُلْ أُولَٰئِكَ تُكْسَرُ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ ءَابَاءَكُمْ ۖ
 قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنزَلْنَا
 كَيْفَ كَانَ عِقَابُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ
 إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ
 ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ ۖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ
 مَتَّعْتُ هَٰؤُلَاءِ وَءَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾
 وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا
 لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهَمْ
 يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۖ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
 بَعْضًا سَخِرِيًّا وَرَحِمَتْ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَا
 أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ
 لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ﴾ هەر وهه پایش تو هیج پیغه مبه ریکمان نه نار دو وه له هیج شار یکدا
 ﴿إِلَّا قَالُوا مَثَرُ نَحْوِنَا﴾ مه گهر خو شگوزه رانه کان (دهوله مهنده کان) ی ووتویانه ﴿إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ﴾
 به راستی ئیمه باوو باپیرانی خو مان له سهر ئابینیک دیوو ه ﴿وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُقْتَدُونَ﴾ وه به راستی ئیمه
 له سهر ئابینی ئه وان ده رۆین ﴿قُلْ أُولُو عِلْمٍ يُبْهِنُونَ﴾ ووتی ئه گهر چی من (ئابینی) راستیشم
 بو هیتابن ﴿وَمَا وَجَدْتُمْ عَلَىٰ آبَاءَكُمْ﴾ له وهی که باوو باپیرتان دیوو له سهری ﴿قَالُوا إِنَّا يَمَّا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
 كُفْرُونَ﴾ ووتیان بیگومان ئیمه بی باوه رین بهو (ئابینهی) به ئیوه دا نیر راوه ﴿فَأَنصَحْتُمْ مِثْلَهُ﴾ بویه
 توله مان لی سهندن ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾ جا سهیر که سهر ئه نجمای درو زنان چون بوو ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ وه کاتیک ئیراهیم به باو کی وگه له کی ووت ﴿إِنِّي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ﴾ بیگومان
 من به ریم له وهی ئیوه دهیپه رستن ﴿إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي﴾ جگه لهو زاتهی که دروستی کردووم ﴿فَإِنَّهُ
 سَمِيعٌ﴾ چونکه ههر ئه ویش رینمو ونیم ده کات ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ﴾ ئه و (به کخوابه رستی)
 له ناو نه وه کانیدا به جی هیشت ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تابگه رینه وه (سهری) ﴿بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ﴾
 به لکو من ئه وانه و باو و باپیرانیانم له خو شگوزه رانیدا هیشته وه ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ هه تا ئه و کاتهی
 قورئانیان بو هات ﴿وَرَسُولٌ مُبِينٌ﴾ له گهل پیغه مبه ری ئاشکرا ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ جا کاتی قورئانیان
 بو هات ﴿قَالُوا هَذَا سِحْرٌ﴾ ووتیان ئه مه جادوو ه ﴿وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ﴾ وه به راستی ئیمه باوه ری بی ناکهین ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ وه ووتیان بو چی ئه م قورئانه نه نیر راوه ته خواره وه ﴿عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْفَرَسَيْنِ عَظِيمٍ﴾
 بو پیاو یکی گه وره ی (ناو دارو دارا) له م دوو شاره (مه ککه و طائف) ﴿أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ﴾ ئایا
 ئه وان په حمه تی په روه ردگارت دابه ش ده کهن ﴿لَنْ قَسَمَآبَتِيْهُمْ﴾ له کاتیکدا ئیمه له نیوانیاندا دابه شمان
 کردوو ه ﴿مَعِيشَتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ هو ی گوزره رانیان له زبانی ئه م دونیابه دا ﴿وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ
 دَرَجَاتٍ﴾ وه هه ندیکیانمان چه ند پله بهر زکر دو ته وه به سهر هه ندیکی تریاندا ﴿لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرَآءً﴾
 تاهه ندیکیان ئیش به هه ندیکی تریان بکهن وله خز مه تی به کتر دابن ﴿وَرَحِمْتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ﴾ وه
 بهزه یی په روه ردگارت (بو تو) له وه چاکتره که ئه وان کزی ده که نه وه ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً
 وَاحِدَةً﴾ خو ئه گهر له بهر ئه وه نه بوایه که خه لکی یه ک ئوممه تی بی باوه ر بوونایه ﴿لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ
 بِالْآخِرَةِ﴾ وامان ده کرد ههر کهس بی باوه ر بوایه به خوای میهره بان ﴿لِيُؤْتِيَهُمْ سُقْفًا مِنْ فُضَّةٍ﴾ سه قفی
 خانوه کانیان له زیوو بوایه ﴿وَمَعَآرِجَ عَلَيْهِآ يَظْهَرُونَ﴾ ههر وه ها پله کان که پیی داسه ر ده کهون (بو مان
 ده کردن به زیوو) ﴿۲۲﴾

وَلَبِئَتْهُمْ أَبْوَابُا وَسُرُورًا عَلَيْهِاتٍ كُوتَ ﴿٢٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِنْ
كُلَّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعُ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢٥﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ وَقِيرٌ ﴿٢٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّوهُمْ عَنْ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٧﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْسُ الْقَرِينَ ﴿٢٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ
إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٢٩﴾ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ
الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾ فَاِمَّا مَا
نَدَّهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٣١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي
وَعَدْنَا لَهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٣٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ نَسْأَلُكَ عَنْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يَعْبُدُونَ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٣٦﴾

﴿وَالْيَوْمِئِذٍ أَتُوبَا﴾ وهدر گای زورمان بؤ خانووه کانیان داده‌نا ﴿وَسُرُّرَّا عَلَيْهَا نَكَوُتٌ﴾ وه کورسی و قه‌نه‌فه‌ی زور تاله‌سه‌ری دانیشن وپال بده‌نه‌وه ﴿وَزُخْرَفًا﴾ زرق و برق وپازانده‌وه‌ی مالی دنیا (له‌ئالتون و زیوو) (خوای گه‌وره واز ده‌هیتیت له‌و بیباوه‌پانه که له‌زوت له‌مال و سامان و خو‌شی دنیا وهر بگرن، به‌لام پاشه‌روژ هر ده‌گه‌رینه‌وه به‌رده‌ستی) ﴿وَأَنَّ كُلَّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ جا همه‌موو نه‌وانه چه‌ند ساتیکه له‌به‌هره‌و خو‌شی ژیان‌ی دنیا ﴿وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ به‌لام (پاداشتی) پروژی دوابی لای به‌روه‌رد گارت بؤ پاریز کاران وله‌خواتر اسانه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ عِزًّا﴾ وه هه‌ر که‌س پشت له‌یادی خوا هه‌لکات ﴿فَقُضِيَ لَهُ شِطْرًا﴾ شه‌یتانیکی بؤ ئاماده ده‌که‌ن ﴿فَهُوَ لَعْرَبٌ﴾ که هه‌میشه له‌گه‌لی بیت ولتی جیا نه‌بیته‌وه ﴿وَأَنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ﴾ وه بیگومان نه‌وانه (شه‌یتانه‌کان) له‌ریگایی راست ریگریان ده‌که‌ن ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ﴾ واش ده‌زانن که بیگومان هه‌ر نه‌وانن که هیدایه‌تدر اوون ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا﴾ هه‌تا کاتی که (ده‌مری و) دیته‌وه لامان ﴿قَالَ كَلَيْتَ بَنِي وَبَنَاتِكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ﴾ ده‌لی خوز گه‌نیوانی من وتو به‌قه‌ده‌ر نیوان خوره‌لات و خورئاوا بوايه ﴿فَنَسِيَ الْفِرِينَ﴾ نای ج هاوری به‌کی خراب بویت ﴿وَلَنْ يَفْعَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ﴾ (نهم خوز گه‌) هیچ سوو دیکتان پینا گه‌یه‌نیت چونکه سته‌متان کرد ﴿أَنَّهُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ بیگومان ئیوه له‌سزایی سه‌خت دا هاوبه‌شن ﴿فَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ﴾ ده‌ی نایا تو (نه‌ی موحه‌ممه‌ده‌) ده‌توانی به‌که‌ر بشنه‌وینی ﴿أَوْ تَهْدِي الْأَعْمَى﴾ یان کویر ری‌نمونوی بکه‌یت ﴿وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ وه نه‌و که‌سه‌ی که له‌گومرایی به‌کی ئاشکرادا بیت ﴿فَإِنَّمَا نَذِيرٌ﴾ جا نه‌گه‌ر تو بم‌رتین ﴿بِكَ فَإِنَّمَا أَنَّهُم مُّنتَفِعُونَ﴾ نه‌وه بیگومان ئیمه هه‌ر توله له‌وان ده‌سیتین ﴿أَوُنُيِّنَاكَ لِلَّذِي وَعَدْنَاهُمْ﴾ یان نه‌و هه‌ره‌شه‌ی لیمان کردوون پیشانت ده‌ده‌ین ﴿فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ﴾ چونکه به‌پراستی ئیمه به‌ده‌سه‌لاتین به‌سه‌ریاندا ﴿فَأَنسَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ که‌واته ده‌ست بگه‌ر به‌و قورئانه‌وه‌ی بؤت نیرراوه ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ به‌پراستی تو له‌سه‌ر ری‌بازیکی پراستیت ﴿وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ﴾ وه بیگومان نهم قورئانه‌وه‌ی ناوداری به‌بؤ خوت و بؤ گه‌له‌که‌ت ﴿وَسَوْفَ تُنْقَلُونَ﴾ له‌داهاتووشدا پر سیارتان لی ده‌کریت ﴿وَسَقَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا﴾ تو پر سیار بکه‌له و پیغه‌مبه‌رانه‌ی پیش تو ناردوومانن ﴿أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ﴾ نایا بیجگه له‌خوای میهره‌بان بریارمان داوه ﴿إِلَهَةً يُعْبَدُونَ﴾ به‌رستر اوایتک که به‌رسترین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ سویند به‌خوا به‌پراستی مووسامان به‌به‌لگه‌که‌نامه‌وه نارد ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بؤلای فیرعه‌ون و ده‌ست و پیوه‌نده‌که‌ی ﴿فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ووتی به‌پراستی من پیغه‌مبه‌ری به‌روه‌رد گاری جیهانیانم ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ جا کاتی به‌لگه‌کانی ئیمه‌ی بؤ هیتان ﴿إِذَا هُمْ مِنْهَا يَصْحَكُونَ﴾ که‌چی نه‌وان به‌به‌لگه‌کان پیته‌که‌نین ﴿٤٧﴾

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ
 بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
 عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ
 قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن
 تَحْتِي أَفَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
 وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ
 مَعَهُ الْمَلَأُكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ
 فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا آسَفُونَا
 انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ
 سَلَافًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا
 إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا أَلَيْسَ خَيْرًا أَمْ
 هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ
 إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾
 وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

﴿وَمَا تُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ﴾ وه هیچ به لگه به کمان نیشان نه داوَن ﴿إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتَيْهَا﴾ مه گهر ته و به لگه به گه و ره تر بو و له ها و تا که ی ﴿وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ﴾ وه تو و شی به لا و سز امان کردن (چونکه با و هریان نه هیئا) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ بۆ نه وه ی بگهر پنه وه (له بی با و هری) ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِنَاءِ السَّاجِرِ﴾ ووتیان (به موسا) ئی جادوو باز ﴿أَدْعُ لِنَارِكَ يَمَاعِدَ عِنْدَكَ﴾ داوامان بۆ بکه له پهروهر دگارت نه وه ی به لینی پی داوی (به دی بهیئت) ﴿إِنَّا لَنُهَدِّدُونَ﴾ نهوسا به راستی ئیمه با و هره هیئین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ﴾ جا کاتی به لا و سز اکه مان له سهریان لا برد ﴿إِذَا هُمْ يَكُونُونَ﴾ کتوپر په یمانه که یان هه لده وه شانده وه ﴿وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ﴾ وه فیرعهون جاری دابه ناو گه له که یدا ﴿قَالَ يَقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ﴾ ووتی ئی گه له که م ئایا پادشایی میصر هی من نی به ؟ ﴿وَهَٰذَا الْأَنْهَارُ تُجْرِي مِنْ تَحْتِي﴾ وه (ئایا) ئهم پروبارانه به ژیر (کوشکه کانی) مندا نارون ؟ ﴿أَفَلَا بُصِرُونَ﴾ ده ی ئایا ئیوه نابیین ؟ ﴿أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مِثْلُ مَهِينٍ﴾ به لکو من با شترم له و (موسا) که لاواز و بی ریزه ﴿وَلَا يَكْذِبُونَ﴾ وه ناتوانی به چاکی قسه بکات (زمانی ته واونی به) ﴿فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ﴾ ده بۆچی بازنی ئالتونی پی نه دراه ؟ (نه گهر راست ده کات) ﴿أَوْ طَاءَ مَعَهُ الْمَلِكُ مَكَّةَ مُقَرَّبِينَ﴾ یان فریشته ی (شایه تی ده ری) له گه لدا نه ها تو وه ﴿فَأَسْتَحَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ﴾ جابه م قسانه گه له که ی هه لخه له تان و نه وانش گویر ایه لیان کرد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بینگومان نه و ان هه میسه ﴿قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ گه لیک ی له سنوور ده رچوو بوون ﴿فَلَمَّا أَسْفَوْا اتَّقَمْنَا مِنْهُمْ﴾ جا کاتی رقیان هه لساندین توله مان لی سه ندن ﴿فَاعْرِفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه مجاهه مو یانمان له ده ریاد اخنکاند ﴿وَجَعَلْنَا هُزُوفًا وَمِثْلًا لِّلْآخِرِينَ﴾ و کر دمان به په ند و نمونه و ئاموز گاری بۆ کهسانی دوا ی خویان ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا﴾ وه کاتی عیسای کوری مه ریهم به نمونه هینرایه وه ﴿إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ﴾ ده سته جی گه له که ت ده یکه نه هاوار و قیره ی خوشی (واده زانن قسه ی نه و ان به سه ر قسه ی پیغه مبه ردا ﷺ سه ر که و تو وه) ﴿وَقَالُوا أَلَهْتُمْ خَيْرٌ أَمْ هُوَ﴾ وه ده لئین ئایا په ر ستر اه کانی ئیمه با شتره یان عیسا ﴿مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا﴾ نه وانه نمونه ی عیسیان ته نها بۆ ده مبارزی و ده مه ده می بۆ ده هیئا یته وه ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾ (وانیه که ده یلین) به لکو نه وانه گه لیک ی زور ده مه قالی که رن ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ﴾ عیسا هیچ نی یه جگه له به نده به ک که نیعمه تی خو مان رشتو وه به سه ری دا ﴿وَجَعَلْنَاهُ مِثْلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وه کر دو مانه به نمونه بۆ نه وه ی ئیسرائیل ﴿وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ مِنْكُمْ مَلَكًا﴾ نه گهر بمانو یستایه له جیاتی ئیوه فریشته مان داده نا ﴿فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُوتَ﴾ له زه ویدا ده بوونه جی نشینی ئیوه ﴿۱۰﴾

وَأَنَّهُ وَلِعِلَّكُمْ لِلْسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرْنَ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ
 مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
 ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
 وَلَأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
 ﴿٦٤﴾ فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
 مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن
 تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ
 بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَعْبَادِ لَا خَوْفٌ
 عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا
 وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
 تُخْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
 وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

﴿وَأَنَّهُ لَعَلَّكَ لَلْإِسَاءَةِ﴾ وه بیگومان (دابه‌زینی عیسا بۆ سه‌ر زه‌وی) یه‌کیکه‌ له‌ نیشانه‌ کانی قیامت ﴿فَلَا تَمَتَّرَنَّ بِهَا﴾ که‌واته‌ ده‌رباره‌ی قیامت هیچ گومان‌تان نه‌بی راسته‌ ﴿وَأَتَّبِعُونَ﴾ وه‌ شوینی من بکه‌ون ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ نه‌مه‌ ریگای راسته‌ ﴿وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ﴾ وه‌باشه‌یتان ریگریتان نه‌کات له‌رینمونی خوا ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ به‌راستی نه‌و (شه‌یتان) دوژمنیکی ناشکرای ئیوه‌یه‌ ﴿وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ﴾ وه‌ کانی عیسا به‌لگه‌ پروونه‌ کانی هینا ﴿قَالَ فَذَرِكُوا الْحِكْمَةَ﴾ ووتی (به‌نه‌وه‌ی ئیسرائیل) بیگومان به‌پیغه‌مبه‌رایه‌نی هاتووم بۆ ناوتان ﴿وَلَا يُبَيِّنْ لَكُمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی پروونی بکه‌مه‌وه‌ بۆ‌تان ﴿بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ هه‌ندی له‌وشتانه‌ی جیاوازن تییدا ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ ده‌ی له‌خوابترسن ﴿وَأَطِيعُوا﴾ و گویرایه‌لیم بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ﴾ به‌راستی خوا په‌روه‌ردگاری من و په‌روه‌ردگاری ئیوه‌شه‌ ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که‌واته‌ هه‌ر نه‌و په‌رستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ هه‌ر نه‌مه‌ ریگای راسته‌ ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ جا کومه‌له‌کان جیاواز بوون له‌نیوان خویناندا ﴿قَوْلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ سزاو له‌ناوچوون بۆ نه‌وانه‌ی سته‌میان کرد ﴿مِنْ عَذَابِ يَوْمِ إِلَيمٍ﴾ له‌سزای سه‌ختی پوژوی به‌نازار ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ﴾ ئایا جگه‌ له‌ پوژوی دوی چاوه‌روانی چی ده‌کهن ﴿أَن تَأْتِيَهُمْ بَعْتَةٌ﴾ که‌ کتوپر بیت بۆیان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتیگدا نه‌وان هه‌ست ناکهن ﴿الْأَخْلَاءَ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ دۆست و خو‌شه‌ویسته‌کان له‌و پوژده‌ا دوژمنی به‌کترن ﴿إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ جگه‌ له‌ پاریز کاران و له‌خواتراسان نه‌بیت ﴿يَعْبَادِ لَأَخَوْفُ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ﴾ (پیشان ده‌وتریت) نه‌ی به‌نده‌کانم نه‌مرو هیچ مه‌ترسیه‌ کتان له‌سه‌رنی یه‌ ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ خه‌فه‌تیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان به‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌ هیناوه‌ ﴿وَكَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ وه‌میشه‌ گه‌ردن که‌ج بوون ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ (له‌و پوژده‌ا پشیمان ده‌لین) بچه‌ به‌هه‌شته‌وه‌ ﴿أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ﴾ ئیوه‌ و هاوسه‌ره‌کانتان ﴿تُخْبَرُونَ﴾ (ریز ده‌گیرین و) دل خو‌ش ده‌کریین ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ﴾ به‌سینی و په‌رداخ‌ی ئالتونی (خواردن و خواردنه‌وه‌) ده‌گیرن به‌سه‌ریاندا ﴿وَفِيهَا مَا شَتَّهِهِ الْأَنْفُسُ﴾ وه‌ له‌وه‌ به‌هه‌شته‌دا هه‌یه‌ نه‌وه‌ی دل‌حه‌زی لی بکات ﴿وَلَا تِلْكَ الْأَعْيُنُ﴾ و چاو له‌ززه‌ت له‌بینینی بیات ﴿وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ وه‌ ئیوه‌ به‌هه‌تا هه‌تایی ده‌میتنه‌وه‌ تییدا ﴿وَلَا تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا﴾ نه‌وه‌ وه‌ به‌هه‌شته‌یه‌ که‌ بۆ ئیوه‌ ماوه‌ته‌وه‌ (پشیمان دراوه‌) ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌هوی نه‌و کرده‌وانه‌وه‌ی که‌ ده‌تانکرد ﴿لَكُمْ فِيهَا فَكْهَةٌ كَثِيرَةٌ﴾ بۆ ئیوه‌ هه‌یه‌ تییدا میوه‌ هانی زۆر ﴿مِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ که‌لیان

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
 فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَنَّمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾
 وَنَادَوْا أَيْمَلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَلَائِكَةٌ لَقَدْ
 جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا
 فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَى
 وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ
 الْعَبِيدِ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلْقُوا يَوْمَهُمُ
 الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ
 إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾
 وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفْعَةَ إِلَّا
 مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
 لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ ابْنَ هَؤُلَاءِ قَوْمٍ
 لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

﴿إِنَّ الْمَجْرِمِينَ﴾ به‌راستی تاوانباران ﴿فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له‌سزای دۆزه‌خدا به‌همیشه‌یی ده‌مینه‌وه ﴿لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ﴾ سزایان له‌سهر سووک ناکریت ﴿وَهُمْ فِيهِ مُبْسُونُونَ﴾ وه‌ئوان له‌ناو ئه‌و سزایه‌دا بی‌ئومیدن ﴿وَمَا ظَنَّمَهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌هیج سته‌می‌کمان لی‌نه‌کردوون ﴿وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾ به‌لکو ههر خویان سته‌مکار بوون ﴿وَنَادُوا بِمَلَكٍ﴾ وه‌هاوار ده‌کده‌نه‌ئی مالیک (سه‌ره‌رشتیاری دۆزه‌خ) ﴿لِيَقْضِيَ عَلَيْهِمْ تَارَةً﴾ با‌په‌روه‌ردگارت بمان مرئیت (تارزگاریین) ﴿قَالَ إِنَّكُمْ مَلَائِكَةٌ﴾ (ئه‌ویش پاش ماوه‌یه‌کی زۆر وه‌لامیان ده‌داته‌وه) ده‌لئت : بی‌گومان ئیوه‌ده‌مینه‌وه‌تیاید ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی (ئایینی) هه‌قمان بۆ هیتان ﴿وَلَكِنْ أَتْرُكُ لِلْحَقِّ كَيْهُونَ﴾ به‌لام زۆر به‌تان راستیان بیتاخوشه ﴿أَمْ أَتَرْمُونَ﴾ به‌لکو ئه‌وانه‌بۆ پیلان و قیلان (له‌پیتعه‌مبه‌ر ﷺ) لیپران ﴿فَلَنَأْمُرَنَّهُمْ﴾ بۆیه به‌راستی ئیمه‌ش (بۆ توله‌لی سه‌ندنیان) لیپراین ﴿أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَا لَنَسْمَعَنَّ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ﴾ ئاخو‌وا ده‌زانن ئیمه‌ نه‌یتی و چه‌کانیان نابییستین ﴿بَلَىٰ﴾ به‌لی ده‌بییستین ﴿وَرُسُلُ اللَّهِ يَكْتُبُونَ﴾ فریشته‌کانیشمان که‌له‌لایان و ناماده‌ی (ئه‌و پیلان و قیلانه‌یان) ده‌نوسن ﴿قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ﴾ بلی ئه‌گه‌ر په‌روه‌ردگار کو‌ری بی‌وايه ﴿فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبْدِينَ﴾ ئه‌وه‌من یه‌که‌مین که‌س بووم ده‌مبه‌رست ﴿سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ باک و بی‌گه‌ردی بۆ په‌روه‌ردگاری ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿رَبِّ الْعَرْشِ﴾ و په‌روه‌ردگاری عه‌رش ﴿عَمَّا يَصِفُونَ﴾ له‌و (قسه‌نا‌پیکانه‌ی) که‌ئوان بۆ خوی هه‌له‌به‌ستن ﴿فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَيَغْبُوءًا﴾ جالیان گه‌ری با‌سه‌ر گه‌رمی پ‌روپوچی بن و گالته‌بکه‌ن ﴿حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ﴾ هه‌تاده‌گه‌ن به‌روزی خویان ﴿الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ که‌به‌لئیان پی‌دراوه ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ﴾ وه‌ئهو (خوايه) زاتیکه‌ په‌رستراوه له‌ئاسماندا ﴿وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ﴾ وه‌په‌رستراوه له‌زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ وه‌ته‌نها ئه‌ویش کار دروستی زانابه ﴿وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌پاک و به‌فه‌رو گه‌وره‌یه‌ئ وه‌خوايه‌ی که‌خاوه‌نی ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌﴿وَمَا يَبْنِيهِمَا﴾ وه‌هه‌رچی له‌نیوانیاندايه ﴿وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ وه‌زانینی (هاتنی) رو‌زی دوا‌یی ته‌نها لای ئه‌وه ﴿وَالَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه‌هه‌ر بۆ لای ئه‌و ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفْعَةَ﴾ وه‌ئه‌وانه‌ی بی‌جگه‌له‌خوا ده‌په‌رست‌رین (وها‌واریان لی‌ده‌کریت) ناتوانن تکا‌بکه‌ن ﴿إِلَّا آمَنَ شَهِدَ بِالْحَقِّ﴾ مه‌گه‌ر که‌سانیک شایه‌تبیان به‌هه‌ق دابی ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه‌هه‌قیان زانیوه و ئاگاداری بوون ﴿وَلَنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر په‌رسیاریان لی‌بکه‌یت کی‌دروستی کردوون ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بی‌گومان ده‌لین خوا ﴿فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ ده‌ی چۆن ئه‌وان له‌هه‌ق وراستی لاده‌دن ﴿وَقِيلَ يٰرَبِّ﴾ وه‌پیتعه‌مبه‌ر ﷺ شکانی کردو) ووتی ئه‌ی په‌روه‌ردگار ﴿إِنِّي هُوَ لَا قُوَّةَ لِيَوْمَئِذٍ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌گه‌لیکن باوه‌ر ناهیتن ﴿فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ﴾ (خوای گه‌وره‌فه‌رمووی: ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) توش وازیان لی‌به‌یتته و گو‌ییان پی‌مه‌ده ﴿وَقُلْ سَلِّمٌ﴾ و بی‌تان بلی (سه‌لام) ﴿مُسَوِّفٌ يَّعْمُرُونَ﴾ له‌مه‌و پاش ده‌زانن (چی‌یان به‌سه‌ردیت) ﴿

سُورَةُ الدُّخَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ١ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكَةٍ
 إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ٣ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ٤ أَمْرًا
 مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ٥ رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٦ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
 إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ٧ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
 وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ٨ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ٩
 فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ١٠ يَغْشَى النَّاسَ
 هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ١١ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ
 ١٢ أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ١٣ ثُمَّ
 تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ١٤ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا
 إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ١٥ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ
 ١٦ * وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ
 ١٧ أَن أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٨

سورته‌ی ﴿الدُّخَانِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهربان

﴿حَمِّ﴾ به (حاً، میم) ده‌خوینرته‌وه خوازاناتره به‌واتاکه‌یی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سورته‌ی (البقرة) بکه ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ سویند به‌م قورئانه روون که‌روه‌یه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ﴾ به‌راستی ئیمه‌م قورئانه‌مان له‌شه‌ویکی پیروژدا ناردوته‌ خواره‌وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ﴾ بینگومان ئیمه‌م ترسینه‌رین ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ﴾ له‌و (شه‌وه‌ پیروژه‌) دا‌هه‌موو کار و باریکی شیوا له‌یه‌ك جیاده‌کرته‌وه ﴿أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا﴾ فهرمانیکه له‌لایه‌ن ئیمه‌وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌م پیغه‌مبه‌ران ده‌نی‌رین ﴿رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ که‌ره‌حمه‌تیکه له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار ته‌وه ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بینگومان هه‌ر خوا بیسه‌ری زانایه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ په‌روه‌ردگاری ئاسمانه‌کان و زه‌وی وه‌هه‌رچی له‌نیوانیادایه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ ته‌که‌رئیه‌ ئیماندارای راسته‌قینه‌ن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په‌رستر او‌یکه به‌هه‌ق و راست نی‌یه‌جگه له‌خوا ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ (خوا) ده‌ژین و ده‌مړین ﴿رَبُّكَ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ په‌روه‌ردگاری ئیه‌وه په‌روه‌ردگاری باو و باپیره پیشوه‌کانتانه ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ﴾ به‌لام ته‌وان له‌دوو دلی و گوماندا گه‌مه و گالته‌ده‌که‌ن ﴿فَارْتَقِبْ﴾ جا‌چاوه‌روان به ﴿يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ﴾ پوژئ که‌ئاسمان دو‌که‌لینکی ئاشکرای لی پیدا‌ده‌بی ﴿يَغْشَى السَّاسَ﴾ هه‌موو ئاده‌می داده‌گری ﴿هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و (ده‌لین) ته‌مه به‌لایه‌کی سه‌خته ﴿رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگار مان‌ئهم سزایه‌مان له‌سه‌ر لابه ﴿إِنَّا مُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی ئیمه‌م باوه‌ردارین ﴿أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى﴾ چۆن ته‌می‌ خوارده‌بن و ئاموژگاری وه‌رده‌گرن ﴿وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ﴾ که‌ به‌راستی پیغه‌مبه‌ریکی روون و ئاشکرایان بۆ هاتووه ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ﴾ له‌پاشان گو‌ییان پی‌نه‌داو ﴿وَقَالُوا لَمَعْلَمٌ مَجْنُونٌ﴾ وه‌ووتیان: فی‌رکراویکی شیته ﴿إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا﴾ بینگومان بۆ ماوه‌یه‌کی که‌م ته‌م به‌لایه‌ لا‌ده‌بین ﴿إِنَّمَا عَائِدُونَ﴾ بینگومان ئیه‌وه‌ده‌که‌رینه‌وه (بۆ بی باوه‌ری) ﴿يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى﴾ پوژئک دیت په‌لاماریکی به‌هیز و هه‌ره‌که‌وره‌یان بۆ ده‌بین ﴿إِنَّا مُتَّقِمُونَ﴾ به‌راستی ئیمه‌م توله‌ده‌سه‌نین (له‌کافران له‌جه‌نگی به‌دردا) ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌پیش ته‌مان گه‌لی فی‌رعه‌ونمان تا‌قی کرده‌وه ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ﴾ وپیغه‌مبه‌ریکی به‌ر‌یزیان بۆ هات ﴿أَن آدُوا إِلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ﴾ (پنی ووتن) که‌به‌نده‌کانی خوا (به‌نوئیسرائیل) به‌من بسپرن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ چونکه به‌راستی من پیغه‌مبه‌ریکی ته‌مین و باوه‌ر پیکراوم بۆ ناو ئیه‌وه

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾ وَإِنِّي عَذْتُ
بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿١٢﴾ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا إِلَيَّ فَأَعْتَزَلُونِ ﴿١٣﴾
فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَلْؤَلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿١٤﴾ فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ
مُتَّبِعُونَ ﴿١٥﴾ وَأَتْرُكُ الْبَحْرَ هَوًّا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿١٦﴾ كَمْ
تَرَكَوْا مِنْ جَنَّتٍ وَعَيْونِ ﴿١٧﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿١٨﴾ وَنَعْمَةٍ
كَانُوا فِيهَا فَكَيْهِنَ ﴿١٩﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٠﴾ فَمَا
بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ
نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٢٢﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ
كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ اخْتَرْتَهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾ وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
إِنَّ هَلْؤَلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٢٦﴾ إِن هِيَ إِلَّا أَمْوَاتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
بِمُنشَرِينَ ﴿٢٧﴾ فَأَتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾ أَهْمُ
خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلُكُمْ هُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعَيْنِ
﴿٣٠﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

﴿وَأَن لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ﴾ وہ خوتان بہ بہر زو گہورہ مہ زانن لہ بہر امبہر خوادا ﴿إِنِّي أَنَا إِلَهُكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ﴾
 بیگومان من بہ لگہ و نیشانہ بہ کی ناشکرام بؤ ہیناون ﴿وَإِنِّي عَذْتُ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾ وہ بیگومان من
 بہنادہ گرم بہ بہر و ہر دگاری خوم و بہر و ہر دگاری ئیوہ لہوہی ﴿أَن تَرْجُمُون﴾ کہ ئیوہ بہر دبارنم بکہن
 ﴿وَإِن لَّمْ تَوْمُوا لِي فَأَعْرِضُون﴾ وہ نہ گہر باوہ ہم بیتاہینن ئوہ وازم لی بہینن (و خراہم دہ بارہ مہ کهن)
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا ہاوری لہ بہر و ہر دگاری کرد (ووتی) ﴿أَن هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ﴾ بہراستی ئہمانہ
 گہ لیکسی تاوانبارن ﴿فَأَسْرِ بِعَادٍ لَّيْلًا﴾ ئہوسا (بیسی ووترا) بہندہ کانم بہشہو بہرہ ﴿إِن كُمْ مُّتَّبِعُونَ﴾
 چونکہ بہراستی (فیر عہون و کومہ لہ کھی) دواتان دہ کہوون ﴿وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا﴾ وہ دہریاکہ (دہریای
 سوور) بہئارامی و ئاوہ لا بہجی بہئلہ ﴿إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ﴾ بیگومان ئہوانہ سہربازانیکسی خنکیتراو
 دہسن (تیددا) ﴿كَمْ تَرَكُوا﴾ چہندہ ہایان بہجی ہیشت ﴿مِن جَنْتٍ وَعَيْون﴾ لہ باخت و کانباو ﴿وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾ و کشتو کال و جی و مہئوای چاک و خوش ﴿وَبَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ﴾ وہ ناز
 و نیعمہتی زور کہئہوان تیایدا دہڑیان و رایان دہوارد ﴿كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ ہہر بہم جوڑہ
 ئہو (خوشی بہ) مان دا بہ گہلیکی تر ﴿فَمَآ بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ جا نہ ئاسمان و نہ زہوی نہ گریان
 بویان ﴿وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ﴾ و مؤلہ تیشیان بی نہدرا ﴿وَلَقَدْ نَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ﴾ سوئند بہ خوا بہراستی
 نہوہی ئیسرا ئیلیمان رزگار کرد ﴿مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ﴾ لہ سزای ریسوا کہر ﴿مِن فِرْعَوْنَ﴾ لہ فیر عہون
 ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُتْسِرِّفِينَ﴾ بیگومان فیر عہون خو بہزل زانیکسی لہ سنوور دہر چو بوو ﴿وَلَقَدْ
 أَخْرَجْنَاهُم﴾ سوئند بہ خوا بہراستی نہوہی ئیسرا ئیلیمان ہہ لبرارد ﴿عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ بہسہر خہلکی
 (سہر دہمی خو یان) دا بہ بی ی زانیاری (خومان) ﴿وَأَن آتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ﴾ وہ مو عجیزہو بہلگہی
 زورمان پیدان ﴿مَافِيهِ بَلَاؤٌ مُّبِينٌ﴾ کہ بؤ تا قیکردنہوہی پروون و ناشکرا بہس بیت ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ﴾
 بہراستی ئائہوانہ ﴿لَيَقُولُونَ﴾ دہلین ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَمْوَاتُنَا الْأُولَىٰ﴾ ہہر بؤیہ یہ کہم جار دہمرین ﴿وَمَا نَحْنُ
 بِمُنشَرِينَ﴾ ئیسر زیندو و ناکر ئینہوہ ﴿فَأَنذَرْنَا يُحَارِبَآ﴾ دہی باوو باپیرانمان (زیندو و بکہنہوہ) بیان
 ہیننہوہ (بؤ دونیا) ﴿إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر ئیوہ راست دہ کهن ﴿أَهْمُ حَبْرٍ﴾ ئایا ئہوانہ چاکترن
 ﴿أَمْ قَوْمٌ مُّتَّبِعُونَ﴾ یان گہلی توبہع (ی بادشایی یہمہن) ﴿وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ و ئہوانہی لہ پیشیانہوہ بوون
 ﴿أَهْلَكْنَاهُمْ﴾ ہہموویانمان لہناو برد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ﴾ چونکہ بیگومان گشتیان تاوانبار بوون
 ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وہ دروستان نہ کردوہ ئاسمانہ کان و زہوی ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ئہوہی لہ
 نیوانیانداہی ﴿لَعِينٍ﴾ بہ بیتوہدہ و گالئہ ﴿وَمَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ ہہر دوو کیانمان بہدی نہہیناوہ بہہق
 وراستی نہ بیت ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہلام زور بہیان نازانن ﴿﴾

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يَغْنِي مَوْلَى
 عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ
 إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ
 الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلِي
 الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خَذُوهُ فَأَعْتَلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ
 صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ
 ﴿٥٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
 ﴿٥٢﴾ يَكْلَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾
 كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
 فَاكِهَةٍ آمَنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا
 الْمَوْتَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِّنْ
 رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ
 لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

﴿إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ﴾ بینگومان رۆژی جیاکردنه‌وه (ی‌حق و به‌تال) ﴿مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتی دیاری
 کراویسی هه‌موویانه ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا﴾ رۆژیکه هیچ دۆستی ناتوانی که‌مترین سوود
 بگه‌یه‌نی به دۆستی خوی ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وه یارمه‌تیش نادرین ﴿إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر
 که‌سی خوا ره‌حمی پی بکات ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی ته‌نها خوا زالی بالاده‌ستی میهره‌بانه
 ﴿إِنْ شَجَرَتِ الزُّرُومُ﴾ بینگومان دره‌ختی ژه‌قنه‌موت ﴿طَعَامُ الْأُنْبِيَاءِ﴾ خوراک‌ی که‌سانی تاوانباره
 (کافره) ﴿كَأَلْهَيْلٍ﴾ وه‌کوخلته‌ی رۆن زه‌یتوون ﴿يَغْلِي فِي الْبُطُونِ﴾ له‌ناو سکه‌کاندا ده‌کولیت ﴿كَأَلِ الْحَمِيرِ﴾
 هه‌ر وه‌کو کولانی ئاوی زۆر گه‌رم ﴿حُدُودُهُمْ قَاعَ لُبُؤٍ﴾ (ئه‌و کافره) بیگرن و
 به‌توندی رای کیشن ﴿إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ﴾ تا (ده‌بی‌نه‌) ناوه‌راستی دۆزه‌خ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ﴾
 پاشان بیرژن به‌سه‌ر سه‌ریدا ﴿مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ﴾ هه‌ندی له‌ئاگر و ئاوی زۆر گه‌رم ﴿ذُقْ﴾
 (پیی دووتریت) بیچیژه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ﴾ (به‌گالته‌ پیکردنیکه‌وه پیی دووتریت) چونکه
 به‌راستی تو به‌ده‌سه‌لات و به‌ریز بوویت (له‌دونیدا) ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا شَيْءٌ يَنْتَمُونَ﴾ بینگومان ئه‌مه
 ئه‌و سزایه‌به‌ که‌ئیه‌ گومانتان لینی هه‌بوو ﴿إِنَّ الْمُنَاقِبِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ﴾ به‌راستی پاریز کاران
 وله‌خواترسان له‌شوینیکی بیوه‌یی و ئارام دان ﴿فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ له‌ناو باخات و نزیک کانیاودان
 ﴿يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ﴾ له‌ئاوریشمی ناسک و ئه‌ستور ده‌پوشن ﴿مُتَقَلِّبِينَ﴾
 روبره‌رووی یه‌کتری داده‌نیشن ﴿كَذَلِكَ وَرَوَّجْتَهُمْ لِحُورٍ عِينٍ﴾ هه‌روه‌ها کیژانی چاوگه‌وره و جوان
 ده‌که‌ینه‌ هاوسه‌ریان ﴿يَدْخُلُونَ فِيهَا بِكُلِّ فُكْهَةٍ﴾ له‌و به‌هه‌شته‌دا هه‌موو جوهره‌ میوه‌یه‌ک داوا ده‌که‌ن
 ﴿ءَامِنِينَ﴾ به‌ئاسووده‌یی و بیوه‌یی ﴿لَا يَدْخُلُونَ فِيهَا الْمَوْتُ﴾ له‌به‌هه‌شتدا هه‌رگیز مردن
 ناچه‌ژن ﴿إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى﴾ جگه‌له‌مردنی یه‌که‌م جار (که‌له‌دونیدا بوو) ﴿وَوَقَّهَتْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾
 وه (خوا) له‌سزای دۆزه‌خ پاراستوونی ﴿فَضَلَّامِينَ رِيَّكُمْ﴾ ئه‌مه‌به‌خششه‌له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار ته‌وه
 ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفُورُ الْعَظِيمُ﴾ ئا ئه‌وه‌یه‌ سه‌ر که‌وتنی زۆر گه‌وره ﴿فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ﴾ جا به‌راستی
 ئه‌م قورئانه‌مان له‌سه‌ر زمانی تو ئاسان کردوه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بو ئه‌وه‌ی بیرکه‌نه‌وه ﴿فَازْتَقَبْ﴾
 ئیتیر تو چاوه‌روان به‌، بینگومان ئه‌وانیش چاواروانن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ۝ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ
لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝ وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مِنْ رِّزْقٍ فَأَحْيَاهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ
اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُوْمِنُونَ ۝ وَيَلُّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ۝ يَسْمَعُ آيَاتِ
اللَّهِ تُنَالِي عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
۝ وَإِذْ أَعْلَمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا أَخَذَ هَازِلًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ۝ مَنْ وَرَايَهُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا
وَلَا مَا أُتْخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ هَذَا
هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ۝
* اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا
مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿حَمِّ﴾ به (حامیم) ده خوینر یتسه وه خوا زاناتره به وانا که ی ، بۆ زانیاری زیاتر سه بری سه ره تای سورته ی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ هینا نه خواره وی ئهم قورئانه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه ن خوی بالادهستی کار دروسته وه به ﴿إِنَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بیگومان له ئاسمانه کان و زه ویدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ چهنده ها به لگه هه به بۆ باوه رداران ﴿وَفِي عِلْفِكَ﴾ وه له دروست کردنی خوتان دا ﴿وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ﴾ وه ئهو گیان له بهرانه ی بلا وده بنه وه ﴿ءَايَاتٍ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ چهند به لگه هه به بۆ که سانی باوه ری بته ویان هه به ﴿وَاخْتَلَفَ الْأَيْلُ وَالنَّهَارُ﴾ وه له جیاوازی شه و و پورژدا ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ﴾ وه له و بارانه ی که خوا له ئاسمانه وه ده بیبار یتیت (که هو ی رزق و پورزی یه) ﴿فَأَخْبَاهُ الْأَرْضُ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که به هو یه وه زه وی زیند ووده کاته وه (وده بوور یتیتسه وه) ﴿وَتَصْرِيفَ الْيَرْبِجِ﴾ وه له گورانی بایه کاندا ﴿ءَايَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ چهند به لگه هه به بۆ که سانی که تی ده گهن ﴿تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ﴾ ئاته مانه به لگه کانی خوان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكَ اللَّيْلُ﴾ ده یخوینینه وه بۆت به راستی و دروستی ﴿فِي آيَاتِ حَدِيثٍ﴾ جا به چی قسه و گو فتاریک ﴿بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ يُؤْمِنُونَ﴾ دوی خوا و به لگه کانی باوه ر ده هین ﴿وَيَذُلُّ كُلُّ آفَاكٍ أَثِيرٍ﴾ سزاو له نا و جوون بۆ هه مو و دروزنیک ی گونا بهار ﴿يَسْمَعُ ءَايَاتُ اللَّهِ﴾ که به لگه کانی خوا ده بیستیت ﴿تُنَادِي عَلَيْهِ﴾ و بۆی ده خوینر یتسه وه ﴿ثُمَّ يُصْرَفُ مُسْتَكْبِرًا﴾ له پاشان (له سهر کافری) به رده وامه چونکه خو به زل زانه ﴿كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا﴾ ئه لئی ههر نه ی بیستوه ﴿فَيَنْشُرُ عَذَابَ آلِيعٍ﴾ ده ی مژده ی بی بده به سزایه کی سهخت ﴿وَإِذْ أَعْلَمَ مِنْ ءَايَاتِنَا شَيْئًا﴾ وه ههر کاتی شتیک له به لگه کانمان ئاگادار بیت ﴿اتَّخَذَ هَاهُنَا﴾ به گالته ی ده گری ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ ئه وانه سزای ریسوا که ریان بۆ هه به ﴿مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ له پیشانه وه ئاگری دۆزه خه ﴿وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ﴾ هیچ سوو دیکیان بی ناگه یه نی ﴿مَا كَسَبُوا شَيْئًا﴾ ئه وه ی له (دو نیا) دا کردو ویانه ﴿وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه ئهو پشتیوانانه ی جگه له خوا هه لیان بژاردون (سوودی نی یه) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه سزایه کی زور گه وره یان بۆ هه به ﴿هَذَا هَدًى﴾ ئهم قورئانه هو ی رینموونی یه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وه ئه وانه ی بی باوه رن به ثابته و به لگه کانی په ره ر دگاریان ﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجَرٍ أَلِيمٍ﴾ بۆ ئه وانه هه به سزایه کی پر ئازاری سهخت ﴿اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ﴾ خوا ئهو زاته یه ده ریای بۆ رام هیناون ﴿لِنَجْرِيَ الْفُلْكَ فِيهِ بِأَمْرٍ﴾ تا به فرمانی خوا که شتی تیایدا بگه ری ﴿وَلِنَبْنَعُوا مِنْ فُضْلِهِ﴾ وه تا له هه ندیک به خششی خوا به هره مهنه بین ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وه بۆ ئه وه ی سوپاسی خوا بکه ن ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه ئه وه ی له ئاسمانه کان و زه وی دا هه به بۆ ئیوه ی ژیر بار کردوه (وخستویه تیه خزمه تانه وه) ﴿جَمِيعًا مِّنْهُ﴾ هه مووی له لایه ن خوا وه به ﴿إِنَّا فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بیگومان له و شتانه دا چهند به لگه هه به بۆ که سانی که بیر بکه نه وه ﴿۱۳﴾

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ
 قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ
 وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا
 بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
 وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ
 فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ
 يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
 ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ
 أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ
 ﴿١٩﴾ هَذَا بَصِيرَتِي لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾
 أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أَجْرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ جَعَلْنَاهُمْ كَالَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ
 مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
 وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بَلَىٰ بِهِ وَكَهَّانِهِ بِرِوَايَانِ هَيْتَاوَهُ﴾ ﴿يَغْفِرُ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ﴾ ﴿چاو پُوشی بکهن لهو کهسانه‌ی هیوایان به پاداشت و سزای خوانیه﴾ ﴿لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ ﴿بُوئه‌وی پاداشتی خه لکائی بداته‌وه به گویره‌ی ئه‌وی کردوویانه﴾ ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ﴾ ﴿هه‌ر که‌سی چاکه‌ی کرد ئه‌وه (قازانجه‌که‌ی) بُو خویه‌تی﴾ ﴿وَمِنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا﴾ ﴿وه هه‌ر که‌سی خرابه‌ی کرد ئه‌وه (زیانه‌که‌ی) بُو خویه‌تی﴾ ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ﴾ ﴿له‌پاشان بولای په‌روه‌رد گارتان ده‌گر رنرینه‌وه﴾ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ ﴿سویند به‌خوا بیگومان به نه‌وی ئیسرائیلیمان به‌خشی﴾ ﴿الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ ﴿به‌یام و حوکمرانی و پیغه‌مبه‌رایه‌تی﴾ ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ ﴿وه رُوزیمان دان له‌شته‌ه لال و پاکه‌کان﴾ ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿وه ریزمان دان به‌سه‌ر جیهانیاندا﴾ ﴿وَأَنَّا آتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ﴾ ﴿وه به‌لگه‌ه پروونه‌کانمان پیدان له‌باره‌ی شه‌ریعه‌ته‌وه﴾ ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ ﴿جا جیاواز نه‌بوون له‌نیو خویاندا دوی ئه‌وه نه‌بیست زانستیان بُوهاټ﴾ ﴿بَغْيًا بَيْنَهُمْ﴾ ﴿له‌به‌ر دوزمنابه‌تی و هسه‌اده‌تی نیوان خویان﴾ ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ ﴿بیگومان په‌روه‌رد گارت له‌پوژی هسه‌ستانه‌وه‌دا له‌نیواناندا دادوهری ده‌کات﴾ ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ ﴿لهو شتانه‌ی جیاوازیان تیدا ده‌کرد﴾ ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ﴾ ﴿له‌پاشان تومان خسته‌سه‌ر شه‌ریعه‌تیک﴾ ﴿مِّنَ الْأَمْرِ﴾ ﴿له‌باره‌ی ئایینه‌وه﴾ ﴿فَأَتَيْنَاهَا﴾ ﴿توش شوینی بکه‌وه﴾ ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ ﴿وه شوین هه‌واو ئاره‌زووی ئه‌وانه‌مه‌که‌وه که‌نازان﴾ ﴿إِنَّهُمْ لَنُغْوِعَنَّكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ﴿بیگومان ئه‌وانه له‌لایه‌ن خواوه‌هیچ سوودیکت پی‌ناگه‌یه‌نن﴾ ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ ﴿وه به‌راستی سته‌م کاران هه‌ندیکیان دوست و پشتیوانی هه‌ندیکیان﴾ ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ﴾ ﴿وه‌خوا دوست و پشتیوانی پاریزکاران وله‌خواترسانه﴾ ﴿هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ﴾ ﴿ئهم قورئانه‌ی بیناییه‌وه‌ی چاو‌رشنی به‌بو مه‌ردومان﴾ ﴿وَهْدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُوفُونَ﴾ ﴿وه‌رینمونی و میهره‌بانیه‌ی بو‌گه‌لیک که‌باوهری پته‌ویان هه‌به﴾ ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ﴿ئایا ئه‌وانه‌ی که‌خرابه‌کانیان کردووه‌وا گومان ده‌به‌ن﴾ ﴿أَن تَجْعَلَهُم كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ﴿ئیمه ئه‌وانه وه‌کو که‌سانیک داده‌نین که‌پر وایان هیتاوه و چاکه‌کانیان کردووه﴾ ﴿سَوَاءٌ مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ﴾ ﴿وه‌کویه‌ک بیت زینیان و مردنیاں﴾ ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ ﴿ئای چه‌ند خراب دادوهری ده‌کهن﴾ ﴿وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ ﴿وه‌خوا ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌هق و راستی دروست کردووه﴾ ﴿وَلِكُلِّ جَزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ﴾ ﴿بُوئه‌وی هه‌موو که‌سینک پاداشت بدریته‌وه﴾ ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ ﴿به‌گویره‌ی ئه‌و کار و کرده‌وانه‌ی که‌کردوویه‌تی﴾ ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ ﴿وه ئه‌وان هیچ سته‌میان لی‌ناکریت﴾ ﴿۲۱﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ
 وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
 إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذْ أَنْتَبَأُ
 عَلَيْهِمْ أَیُّتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانُوا حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبَرْنَا بِأَنبَاءِ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى
 يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْخَسِرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾
 وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ
 مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا
 الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي عَلَيْكُمْ فَأَسْتَغْبِثُكُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
 مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
 فَلْتَمِ مَّأْدَرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ ناخو بینوته ﴿مَنْ أَخَذَ إِلَهُهُ هَوْنَهُ﴾ ئەو کەسە ی هەواو ئارەزووی خۆی کردۆتە پەرستراوی
 خۆی ﴿وَأَسْأَلُ اللَّهَ عَلَىٰ عَمْرٍ﴾ خواش بەزانیی گومرای کرد ﴿وَوَحَّمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ﴾ وە مۆری ناوە بەسەر
 گوێ و دلیدا ﴿وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً﴾ وە پەردە ی داو بەسەر چاویدا ﴿فَنَنْهَدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ﴾ دە ی جگە
 لە خوا کێ پێتموونی دە کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دە ی بۆچی بیر ناکەنەو ه ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ﴾ وە ووتیان
 هیچ نیه ﴿إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ جگە لە ژبانی دونیامان ﴿ثُبُوتٌ وَنَجَاتٌ﴾ وە دە مرین و دە ژین ﴿وَمَا إِلَهُكُنَا إِلَّا اللَّهُ﴾
 وە جگە لە رۆژگار هیچ شتی ئیمە لە ناو نابات ﴿وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ وە ئەوانە بەو قسانە هیچ زانیاریان
 نی یه ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ تەنھا گومان دەبەن ﴿وَإِذْ أَنْتَ عَلَىٰ عِصْرٍ﴾ وە کاتێک بخوێرتیتەو بەسەریاندا
 ﴿إِنَّا لَنُنَبِّئُكَ﴾ بەلگە پروونە کانمان ﴿مَّا كَانَ حُجَّاهُمْ﴾ هیچ بەلگە یه کیان نیه ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبِعْنَا بَنَاتًا﴾ جگە
 ئەو کە دەلێن باووباپیرانمان زیندووبکەنەو ه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئە گەر ئێو ه راست دەکەن ﴿قُلِ اللَّهُ
 يُخَيِّرُكُمْ﴾ بلی: خوا زیندووتان دەکاتەو ه ﴿تُؤْمِنُكُمْ﴾ لە پاشان دەتان مرییت ﴿تُجْمَعُكُمْ﴾ پاشان
 کوێتان دەکاتەو ه ﴿إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ لە رۆژی دوایدا ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ هیچ گومانی تیدا نیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
 يَعْلَمُونَ﴾ بەلام زۆریه ی مەردوومان نازانن ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وە بۆ خوا یه مولکداریتی
 ئاسمانەکان و زەوی ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ ئەو رۆژه ی قیامت هەلەدەستی ﴿وَيَوْمَ يُخْسِرُ الْفَاطِلُونَ﴾ لەو
 رۆژەدا بەتال خوازەکان خەسارۆمەندن ﴿وَنَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِئَةً﴾ هەموو گەلی دەبینی کۆمەل کۆمەل
 کەوتوون بەسەر ئەژنۆدا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ﴾ هەموو گەلی ﴿تُدْعَىٰ إِلَىٰ كَيْفَ﴾ بانگ دەکری بۆلای پەراو ه کە ی
 ﴿الْيَوْمِ يُخْزَوْنَ﴾ ئەمڕۆ سزاو پاداشت دەدرێنەو ه ﴿مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بە گوێرە ی ئەو کردەوانە ی کە دەتانکرد
 ﴿هَذَا كَيْفَ﴾ ئەمە پەراو ه کەمانە ﴿يَطُوقُ عَلَيْكُمْ ذِئَابٌ بِأَحْقٍ﴾ بەراستی لەسەر تان دەدوی ﴿إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ﴾
 بەراستی ئیمە وە کە خۆی نوسیومانەو ه (وێنەمان گرتو ه) ﴿مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ئەو ه ی کە ئێو ه دەتانکرد
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا ئەوانە ی پڕوایان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردەو ه چاکەکانیان ئەنجامداو ه
 ﴿فَيَدْخُلُهُمْ رُحْمُهُمْ فِي رَحْمَتِهِ﴾ ئەو ه پەرورەدگاریان دەیانخاتە ناو میهرەبان ی خۆیهو ه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
 الْعَظِيمُ﴾ ئا ئەو یه سەرکەوتنی ئاشکرا ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە ئەوانە ی بێ پروابوون ﴿أَفَلَمْ تَكُنْ عَلَيَّ تَنبِيْ
 عَلَيْكُمْ﴾ (پێیان دەلێن) ناخو بەلگە کانی ئیمەتان بەسەردا نەدە خوێنرایهو ه ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ کەچی خوێنان
 بە گەورە دەزانی ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ﴾ وە ئێو ه گەلیکی تاوانبار بوون ﴿وَإِذْ أَقِيلُ﴾ وە هەر کاتی
 بووترایه ﴿إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بێگومان بەلێنی خوا راسته ﴿وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ وە رۆژی دوا ی هیچ
 گومانی تیدا نیه ﴿فَلَمَّ مَا نَذَرِ مَا السَّاعَةُ﴾ دەتان ووت نازانین رۆژی دوا یی چی یه ﴿إِنْ تَنْظُرُ إِلَّا ظُلْمًا﴾ ئیمە
 تەنیا گومان دەبەین ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُتَّبِعِينَ﴾ وە ئیمە دلنایان

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
 ٢٢ وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ
 وَمَا لَكُم مِّنْ نَّاصِرِينَ ٢٤ ذَلِكُمْ بِأَنكُمُ اتَّخَذْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يَخْرُجُونَ مِنْهَا وَلَا لَهُمْ يُسْتَغْفَبُونَ
 ٢٥ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٢٦
 وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٢٧

سورة الاخفاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ١ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ٢ مَا خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ٣ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
 السَّمَوَاتِ أَتُنُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّن عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ٤ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
 لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَهُمْ عَنِ دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ٥

﴿وَبَدَأْنَاهُمْ﴾ وہ دہردہ کہویت بویان ﴿سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا﴾ ئەو خرابانہی کہ کردویانہ ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وہ دہوریان دہدا ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ﴾ تۆلہی ئەوہی گالتہ یان پی دہ کرد ﴿وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُمْ﴾ بیان دہووتری ئەمرو لہبیرتان دہ کہین ﴿كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ ہەر چۆنی ئیوہ ئەم رۆژەتان لہبیر چوو بوو ﴿وَمَا وَكُنَّا لِنُؤْتِيَهُمْ﴾ وہ جیگای مانوہی ئیوہ دۆزەخہ ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ﴾ وھیچ یارمەتی دەر یکتان نی یه ﴿ذَلِكُمْ يَذَّكَّرُ﴾ ئەمە لہبەر ئەوہیہ بیگومان ئیوہ ﴿أَتَدْعُونَ اللَّهَ هُرُوقًا﴾ بەلگە کانی خواتان بە گالتہ دانا بوو ﴿وَعَزَّزْنَا لَظِيئَةُ الدِّغَاءِ﴾ وہ زیانی دنیا فریوی دان ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَخْرُجُونَ مِنْهَا﴾ جا ئەمرو لہو دۆزەخەدا دەر ناھیترین ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وەر یگە نادرین داوای لیووردنیش بکەن ﴿فَلِلَّهِ الْحَمْدُ﴾ جا ھەموو سوپاس و ستایش بۆ خوای ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ﴾ بەر وەردگاری ئاسمانەکان و زەوی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و بەر وەردگاری جیھانیان ﴿وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ﴾ وہ دەسەلات و گەورەتی تەنھا بۆ ئەوہ ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لہ ھەموو ئاسمانەکان و زەویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وہ ھەر ئەو زال و بالادەست و دانا و کار سازە ﴿﴾

سورہ قی (الأحقاف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندە ی میہرەبان

﴿حَم﴾ بە (حا، میم) دہخوینریتەوہ خوازاناترە بە ماناکە ی بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرەنای سورەتی (البقرة) بکە ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ ئەم قورئانە ھیتراو تەخواروہ ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ لہ لایەن خوای زالی بالادەستی کار بە جیوہ ﴿مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ئاسمانەکان و زەوی و ئەوہی لہ نیوانیاندا یە دروستمان نە کردوہ ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ مە گەر بە ھەق و راستی و بۆ کاتیکی دیاری کراو نە بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کہ چسی ئەوانە ی بنی باوہر بوون ﴿عَمَّا أُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ﴾ لہوہی کہ پی ی ترسیتر ابوون پروو وەردە گیرن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئە ی مو حەممەد ﷺ) بلی پیس بلین ﴿مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئەو شتانە ی ئیوہ دەیانہەرستن جگە لہ خوا ﴿أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ پیشانم بدەن لہ زەویدا چیان دروست کردوہ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان لہ (دروست کردنی) ئاسمانەکاندا بە شداریان کردوہ ﴿أَتُنْفِئُ بِكِتَابٍ﴾ دە ی پەر او یکم بۆ بہیتن ﴿مَنْ قَبْلَ هَذَا﴾ لہ پیش ئەم (قورئانە ھاتبی) ﴿أَوَ تَنْزِيلٍ مِّنْ عِلْمٍ﴾ یان زانیاریەک کہ لہ پیتشووان بە جی ماییت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئە گەر ئیوہ راست گون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ﴾ کێ گو مەر اترە ﴿وَمَنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ﴾ لہو کہ سە ی کہ ھاوار لہ غەیری خوا بکات ﴿لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ﴾ کہ وە لامی ناداتوہ ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ تا رۆژی دوا یی ﴿وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ﴾ وە ئەو (ھاوار لیکراو)انە لہ ھاواری ئەوان ﴿عَقِلُونَ﴾ بی ناگان ﴿﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
تُسَلَّى عَلَيْهِمْ أَيُّهَا يَتَّبِعُونَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ
وَمَا أَدْرِ مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنِ اتَّبِعُوا إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِّنْ عِندِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَعَا مَن وَاسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِن قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ
إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا
اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

﴿وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ﴾ کاتیکیش خەلک کۆدە کرێنەوہ (لە قیامەت) دا ﴿كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءُ﴾ بەر ستر اوہ کان دەبنە دوژمنیان ﴿وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ﴾ وە (بەر ستر اوہ کان) بە بەر ستنە کە یان باوەر ناکەن ﴿وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا نَيِّنَّا﴾ کاتیکیش ئایەتە روونە کانی ئیمە یان بە سەردا بخوێنرێتەوہ ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی بێ باوەر بوون دەلێن ﴿لِلْحَقِّ لَمَجَاءٌ هُمْ﴾ بەو قورئانە ی بۆ یان دیت ﴿هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ ئەمە جادوو یە کی ئاشکرا و دیارە ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ﴾ یان دەلێن (موحەممەد ﷺ) خۆ ی ئەم قورئانە ی هەلبەستووہ ﴿قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ﴾ (ئە ی موحەممەد ﷺ) بلێ ئە گەر خۆم هەلەم بەستبێ (خوا سزای بەتینم دەدات) ﴿فَلَا تَكُنْ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ئەوسا ئیوہش لە بەرانبەر خوادا بۆ من هیچتان لە دەست نایەت ﴿هُوَ أَعْلَمُ﴾ خوا چاک دەزانێ ﴿يَمُنُّ بِصُورَةٍ﴾ بەو توانجەنە ی دەیدەن لە قورئان ﴿كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا﴾ ئەو خوا یە بەسە کە شایەت یت ﴿بَنِي وَبَنِيكَ﴾ لە نیوان من و ئیوہدا ﴿وَهُوَ الْغَوْرُ الرَّحِيمُ﴾ هەر ئەوہ لیوڕدە ی میهرەبان ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدَاعٍ مِنَ الرُّسُلِ﴾ بلێ من یە کەم پیڤە مەهر نیم (نیر رابم) ﴿وَمَا أَدْرِي﴾ ناشزانم ﴿مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا يَكُ﴾ چی بە سەر من و ئیوہش دەهێنێ ﴿إِنْ أَنِيجَ إِلَّا مَا يُوْحِي إِلَيَّ﴾ تەنھا بە پرەو ی ئەوہ دە کەم کە وەحی دە کرێت بۆم ﴿وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ وە من تەنھا تر سێتەرێکی ئاشکرام و بەس ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئە ی موحەممەد ﷺ) بلێ یتەم بلێن ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ ئە گەر (ئەم قورئانە) لە لایەن خواوہ بێ ﴿وَكُفِّرْتُمْ بِهِ﴾ ئیوہش باوەر تان بێ نە هیتا بێ ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وە کە سێک لە نەوہ ی ئیسرا ئیل شایەتی دا بێت ﴿عَلَىٰ مِثْلِهِ﴾ لە سەر و یتە ی (ئەوہ ی والە) قورئاندا هە یە ﴿فَقَامَنَ وَأَلْهَمَنَّا فِرَّكَ﴾ جا باوەر ی هیتا بێت، کە چی ئیوہ خوتان بە گەرە زانی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بێگومان خوار یتەو و نیی گەلی ستەمکاران ناکات ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی بێ باوەر پ دەلێن ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ دەر بارە ی ئەوانە ی باوەر یان هیتاوہ ﴿لَوْ كَانَ خَيْرًا﴾ ئە گەر (ئیسلا م و باوەر هیتان) چاک بوایە ﴿مَا سَفَقْنَا إِلَيْهِ﴾ ئەوانە پیش ئیمە نە دە کە و تن بۆ ئەو (باوەر هیتانە) ﴿وَإِذْ لَبَّيْهُتُمْ وَلَئِهِ﴾ چونکە خویان بەو (قورئانە) رینموون نە بوون ﴿فَسَمِعُواوُنَ﴾ جا دواتر دەلێن ﴿هَذَا أَفْكٌ قَدِيمٌ﴾ ئەمە دەس هەلبەسیکی کۆنە ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ﴾ وە لە پیش ئەم (قورئانە) دا ﴿كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ تەو رانی مووسا پیشەوا و پرەحمەت بوو ﴿وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ﴾ ئەم قورئانەش (کتیبە کانی پیش خۆ ی) بەراست دادەنیت ﴿لِسَانًا عَرَبِيًّا﴾ کە بە زمانی عەرەبی یە ﴿لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ تاستە مکاران بتر سینی ﴿وَأُنْشِرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ﴾ وە بۆ چاکە کاران مژدە بێ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ بەراستی ئەوانە ی کە دەلێن بەرورە دگار مان (اللە) یە ﴿ثُمَّ اسْتَقَمُوا﴾ پاشان بەردەوام بوون (لە سەر باوەرە کە یان) ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ئەوہ نە ترسیان لە سەر وە نە خەفە تیش دەخوون ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئەوانە هاوہ لانی بە هەشتن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بە هەمیشە یی تێدا دە میننەوہ ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لە پاداشتی ئەو کردەوانە ی کە دە یان کرد (لەدو نیا دا)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
إِنِّي تَبَتُّ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ
عَنَّهُمْ أَحْسَنَ مَاعْمَلُوا وَنَجَّوْهُمْ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ
لِوَالِدَيْهِ أَفِ لَكُمَا أَتَعِدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ
قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ ءَأَمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ
مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ
﴿١٨﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِّمَّا عَمِلُوا أُولَٰئُوهُمْ أَعْمَالُهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبَتْ طَبِيبَتُكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ
الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ﴾ وە ئیمە ئامۆزگاری ئاده‌می مان کرد ﴿بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا﴾ بە چاکە کردن له گەڵ دایک و باوکی دا ﴿حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا﴾ دایکی بە ناڕەحەتی و ئازارەوه هەلی گرتووہ ﴿وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا﴾ وە بەئازار و ناڕەحەتیش بوو یەتی ﴿وَحَمَلُهُ وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا﴾ ماوہی دوو گیان بوون (ی دایک) پێی یەوہ و لە شیر برینەوہی سی مانگہ ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ ناه گانە تافی لای (پێی گەیشتوی لاشەیی و ژیری) ﴿وَرَبَّمَا أَرْبَعِينَ سَنَةً﴾ و دە گانە چل سالی ﴿قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي﴾ دەلی ئەی پەرورەدگار ڕام بەیتە ﴿أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي﴾ تا شو کرانە بزیری ئەو بەرە و نعیمة تانەت بکەم ﴿أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ﴾ کہ رشتو تە بە سەر من و دایک و باو کم دا ﴿وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ﴾ وە (ڕام بەیتە) کردوہی چاک بکەم کہ تۆ پێی ڕازی بیت ﴿وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي﴾ نہوہ کانیشم چاک و صالح بکە ﴿إِنِّي تِبْتُ إِلَيْكَ﴾ بێگومان بۆ لای تۆ گەر او مە تەوہ ﴿وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وە بە راستی من لە موسولمانی گەردن کہ چم ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە کہ سانیکن ﴿تَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَعَامِلًا﴾ کہ ئیمە کردوہ چاکە کانیان لی وەر دە گرین ﴿وَتَسْجَاوِرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ وە چاوپۆشی دە کہ بن لە خرابە کانیان ﴿فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ﴾ لە ریزی بەهەشتیان دان ﴿وَعَدَ الصِّدِّيقِ﴾ ئەو ئەمە ئەو بە لێتە راستە یە ﴿كَأَنَّهُمْ وَعَدُوا﴾ کہ بە لێتیا ن پێی درابو و لە دونیادا ﴿وَالَّذِي قَالَ لِبَوْلَدِهِ﴾ ئەو کەسەش کہ بە باوک و دایکی بلێت ﴿إِنِّي لَكُمْ﴾ تۆف لە دەس ئێوہ ﴿أَتَعِدُنِي أَنْ أُخْرَجَ﴾ ئایا هەر پەشەم لی دە کەن کہ (زیندوو دە کریمەوہ و لە گۆر) دیمە دەروہ ﴿وَفَدَخَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي﴾ لە کاتی کدا چەند چین خەلک پێش من پۆیشتون (و زیندوو نہ بوونە تەوہ) ﴿وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ﴾ وە (دایکی و باوکی) هەردوو گیان هانا بۆ خوا دە بەن ﴿وَبَلَكَ أَمِنْ﴾ (دەلین) هاوار بۆ تۆ باوہ پەیتە ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بێگومان بە لێتی خوا راستە ﴿فَقُولُ﴾ کہ چی ئەو دە لی ﴿مَا هَذَا إِلَّا أَصْطِرَ الْأَوَّلِينَ﴾ ئەمە تەنها ئەفسانە ی پێشنانە و هیچی تر ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە ئەو کەسانەن ﴿حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ بریار (ی خوا) یان بە سەردا چەسپا ﴿فِي أَمَمٍ فَدَخَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ لە ریزی ئەو ئوممە تانەدا کہ پێش ئەمان رابوردوون ﴿مَنْ الْبَاقِي وَالْآخِرُ﴾ لە جنۆکەو ئادەمی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا خَيْرِينَ﴾ بێگومان ئەوانە خوێان زەرە مەندن ﴿وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا﴾ وە بۆ هەریەک لەوانە پلە و پایە هە یە بە گوێرە ی کردوہ کانیا ن ﴿وَلِيُوقِيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ﴾ تا خوا پاداشت و سزای کردوہ کانیا ن بە تەواوی بداتەوہ ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وە ئەوان هیچ سەتەمیان لی نا کریت ﴿وَيَوْمَ﴾ وە (بیریا ن بخەرەوہ) ئەو پۆرژە ی ﴿يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ ئەوانە ی کہ بێ باوہ رن بەرانبەر دۆزەخ رادە گیرین ﴿أَنَّهُمْ طَطَّبُوا﴾ (پێیان دەو و تریت) هەر چی خوشیتان بوو بە سەرتان برد ﴿فِي حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا﴾ لە ژیا نی دنیا تاندا ﴿وَأَسْتَمَعَرُهَا﴾ وە لە زەتتان لی برد و (راتان بوارد) ﴿فَالْيَوْمَ تُجْرُونَ﴾ بۆ یە ئەمر و تۆلە تان لی دە سە نری ﴿عَذَابُ الْهُونِ﴾ بە سزایە کی ریسوا کەر ﴿بِمَا كُنْتُمْ﴾ لە بەر ئەوہی کہ ئێوہ ﴿تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ بە ناھەق خۆتان بە زل دەزانی لە زەوی دا ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ﴾ وە لە بەر ئەوہی لە فەرمانی خوا دەردە چوو بوون ﴿

* وَادْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُرُ
 مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ ۚ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
 عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَّ عَنْ إِلَهِتِنَا فَأَتِنَا
 بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ
 وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَىٰكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا
 رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا
 بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تَدْمِرُ كُلَّ
 شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي
 الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ
 وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَرَ وَأَفْعَدَ ۖ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
 وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا أَفْعَدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ
 اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾
 فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً
 بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٨﴾

﴿وَأَذْكُرَ الْأَعَادِ﴾ (ئە‌ی موحەممەد ﷺ) باسی (هوودی) برای گە‌لی عاد بکە ﴿إِذْ أُنذِرَ قَوْمَهُ يَا أَهْلَ الْاَحْقَافِ﴾ کاتی گە‌له‌کە‌ی ترساند لە (وولاتی) ئە‌حقاف ﴿وَقَدَحَلَّ النَّذْرُ﴾ بێگومان پێغه‌مبە‌رانی زۆر رابوردوون ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ لە پێش و دوا‌ی ئە‌ویشە‌وه ﴿أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ (ووتوویانە) جگە‌له‌خواهیچی تر نه‌بەرستن ﴿إِنِّي لَخَافُ﴾ بێگومان من ده‌ترسم ﴿عَلَيْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٌ عَظِيمٌ﴾ لە‌سزای پۆژێکی گە‌وره‌ بۆ ئێ‌وه (پیش بێ) ﴿قَالُوا﴾ (گە‌له‌کە‌ی) ووتیان ﴿أَجِئْنَا لِنُفْكَ﴾ ئایا تو (ئە‌ی هوود) هاتوویت هە‌تا لامان بده‌یت ﴿عَنْ إِلَهِينَا﴾ (له‌ به‌رستنی) به‌رستراوه‌ کانمان ﴿قَاتِنَا﴾ دە‌ی بۆمان به‌یته‌ ﴿بِمَا نَعْدُنَا﴾ ئە‌و (سزا) ی به‌لێت پێ داوین ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئە‌گەر له‌ راست گویانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا أَعِزُّهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (هوود) ووتی بێگومان زانیاری (ئە‌و سزا) لای خوا به‌وه‌ به‌س ﴿وَأُيْلَعُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ﴾ وە‌من ئە‌نها ئە‌وه‌ی پێ نێ‌رداوم پێتان پاده‌ گە‌یه‌نم ﴿وَلَكِنِّي أَرَدُكُمْ﴾ به‌لام من ده‌بینم ئێ‌وه ﴿قَوْمًا يَجْهَلُونَ﴾ گە‌لیکی نه‌زان و نه‌فامن ﴿قَلَّمَ أَرَاهُ عَارِضًا﴾ جا کاتی ئە‌و (سزایه‌) یان بینی به‌له‌ هه‌وڕێک بوو ﴿مُسْتَقْبَلٌ أَوْدِيَّتِهِمْ﴾ به‌ره‌و شیوه‌کانیان دێ (دلخۆش بوون) ﴿قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرْنَا﴾ ووتیان ئە‌مه‌ هه‌وڕێکه‌ بارانی پێه‌ بۆمان ﴿بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ﴾ (هوود ووتی نه‌خێر) به‌لکو ئە‌وه‌ ئە‌و (سزایه‌) یه‌ به‌به‌له‌ داواتان ده‌کرد ﴿رِجٌّ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بایه‌کی به‌هێزه‌ سزای سه‌ختی پێه‌ ﴿تَذْمُرُ كُلُّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا﴾ به‌فه‌رمانی به‌ره‌و‌ر‌دگاری هه‌موو شتی‌ک ده‌روخی‌نی ﴿فَأَصْبَحُوا﴾ نێ‌ر وایان به‌سه‌ره‌ات ﴿لَا يَرَى إِلَّا مَسْكَنَهُمْ﴾ ئە‌نها شوێنی خانووه‌کانیان ده‌بینرا ﴿كَذَلِكَ﴾ هه‌ر به‌و جو‌ره‌ ﴿تَجْزَى الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾ سزای هۆزی تاو‌ن‌باران ده‌ده‌ین ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ﴾ سوێند به‌خوا ئە‌وه‌ی به‌وان (گە‌لی عاد) مان دا‌بوو (له‌سامان و ده‌سه‌لات) به‌ ئێ‌وه‌مان نه‌دا‌بوو ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا أَفْئِدَةً﴾ وه‌ گۆی و چاوو دڵمان پێدا‌بوون ﴿فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ﴾ به‌لام سوود و که‌لکی پێ نه‌گە‌يان‌دن ﴿سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ﴾ نه‌ گۆی و نه‌ چاوو نه‌ دڵیان ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هێچ شتی‌ک ﴿إِذْ كَانُوا يَحْجَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ چونکه‌ ئە‌وان با‌وه‌ریان به‌نیشانە‌کانی خوا نه‌بوو ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وه‌ ده‌وری دان ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئە‌و سزای گالته‌یان پێ ده‌کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ وه‌ بێگومان له‌نا‌ومان برد ﴿مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْفُرَى﴾ (دانیشت‌وانی) ئە‌و شار و دێته‌تانە‌ی که‌ به‌ده‌وو‌ر به‌رتان دا‌بوون ﴿وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ﴾ وه‌ به‌لگه‌و نیشانە‌ی جو‌راو جو‌رمان نیشان دان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (له‌بێ با‌وه‌ری) بگه‌ڕێنه‌وه ﴿قُلْ لَا تَصْرَهُمْ﴾ دە‌ی بۆچی یارمه‌تی نه‌دان ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا إِلَهًا﴾ ئە‌وانه‌ی جگە‌له‌خوا بۆ نزیک بو‌ونه‌وه‌ له‌خوا کرد‌بو‌ونیانە‌ به‌رسترا‌وی (خو‌یان) ﴿بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ﴾ (نه‌ک یارمه‌تیان نه‌دان) به‌لکو گو‌میش بو‌ون لی‌یان ﴿وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾ ئە‌وه‌ بوو (به‌ره‌می به‌رستراوه‌) درۆکه‌یان و ئە‌و درۆیانە‌ی هه‌لیان

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنْذِرِينَ
 ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَاقَوْمُنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ
 مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ
 ﴿٣٠﴾ يَاقَوْمُنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ، يَعْفِرْ لَكُمْ مِّن
 ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ
 فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ
 فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدْرِ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ
 إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ
 أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبَّنَا قَالِ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
 كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ
 وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا
 سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَاغٌ فَبَلَّغْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ﴾ وه (بیریان خه‌روه) کاتیک چه‌ند جنو که به کمان نار دبو لات ﴿يَسْتَمِعُونَ﴾ الْقُرْآنَ تا گوی له قورئان بگرن ﴿فَلَمَّا حَضَرُوهُ﴾ جاکاتیک ئاماده‌ی گوی گرتن له قورئان بوون ﴿قَالُوا أَنصُبُوا﴾ ووتیان (به به کتری) بن ده‌نگ بن (و گوی بگرن) ﴿فَلَمَّا فُضِّي﴾ جا که (قورئان خویندنه که) ته‌واو بوو ﴿وَلَوْ إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ﴾ هه‌موویان گه‌رانه‌وه بولای قه‌وم و هوزه که‌یان به‌تر سینهر ﴿قَالُوا يَنْقُومَنَا﴾ ووتیان ئه‌ی هوزو قه‌ومه که‌مان ﴿إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا﴾ به‌راستی ئیمه گوی بیستی کتیبیک بووین ﴿أَنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ﴾ که له‌باش موسا نیر دراوته خواره‌وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به‌راوه‌کانی پیش خوی به‌راست داده‌نی ﴿يَهْدِي إِلَىٰ الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ (خه‌لک) رینمونی ده‌کات بو هه‌ق و رینازی راستی ﴿يَقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ﴾ ئه‌ی قه‌ومه که‌مان وه‌لامی بانگخوازی خوا (موحه‌مه‌ده) بدنه‌وه ﴿وَأَمَّاؤُهُ﴾ و ساوه‌ری پی بینن ﴿يَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ﴾ (خوا) له‌تاوانه‌کانتان خوش ده‌بی و ده‌یسپریته‌وه ﴿وَنُحِرْكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ وه له‌سزای سه‌خت ده‌تان باریزی ﴿وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ﴾ هه‌ر که‌سیش وه‌لامی بانگخوازی خوا (که موحه‌مه‌ده) نه‌داته‌وه ﴿فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ﴾ ئه‌و به‌هیچ جوریک ناتوانی له‌زه‌وی داله‌ده‌ست خوا ده‌رچی و خوی قوتار کات ﴿وَلَيْسَ لَهُ مِنَ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ﴾ وه جگه له‌خوا یارمه‌تیده‌ر و پشتیوانیکی نی‌یه ﴿أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ ئا ئه‌وانه له‌گومرایی به‌کی ئاشکرادان ﴿أُولَٰئِكَ يَرْوَا﴾ ئایا ئه‌وانه نه‌یان زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ به‌راستی ئه‌و خوا به‌ی ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ﴿وَلَا يَتَّبِعُنَّ يَفْقَدُ رَعَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتِ﴾ وه له‌دروست کر دنیاندا ناتوانا و ده‌سته‌پاچه نه‌بووه، وه به‌توانایه مردووانیش زیندو و بکاته‌وه ﴿بَلَىٰ﴾ به‌لی ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بینگومان خوا به‌سه‌ر هه‌موو شتیکیدا به‌توانایه ﴿وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ وه‌روژنیک بن باوه‌ران به‌رانبه‌ر دوزخ راده‌گیرین ﴿أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ﴾ (بیان ده‌لین) ئایا ئه‌مه‌راستی نی‌یه ﴿قَالُوا بَلَىٰ وَرَبَّنَا﴾ ده‌لین: به‌لی سویند به‌به‌روه‌ر دگارمان راسته ﴿قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ (خوا) ده‌فه‌رموی: ده‌ی ئه‌و سزایه‌بچه‌رن ﴿بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ چونکه ئیوه باوه‌رتان پی نه‌ده‌کرد ﴿فَأَصْبِرْ﴾ که‌واته خوگر به (ئه‌ی موحه‌مه‌ده) ﴿كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعِزِّ مِنَ الرُّسُلِ﴾ هه‌روه‌کو پیغه‌مبه‌رانی خو‌راگری به‌هیز دانیان به‌خودا گرت ﴿وَلَا تَسْعَجِلْ لَهُمْ﴾ وه په‌له‌مه‌که بو (سزادان) یان ﴿كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ﴾ ئه‌و روژ به‌ی (سزای) به‌لین پیدراو یان ده‌بینن وا ده‌زانن ﴿لَا يَلْبَسُونَ إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ﴾ ته‌نها ساتیک له‌روژ له‌دونیادا ماونه‌ته‌وه ﴿بَلَعُ﴾ (ئهم قورئانه) ئاگاداری یه ﴿فَهَلْ يُهْلَكُ﴾ جا ئایا که‌س له‌ناو ده‌چیت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ﴾ جگه له‌گه‌لی له‌سنوور ده‌رچو و نه‌بیت ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ① وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بِالْهَمِّ ② ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ
اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ③ فَإِذَا الْقِيَمَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضْرِبَ الرِّقَابِ حَتَّى
إِذَا أَتَخَنَّمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوُثَاقَ فِيمَا مَنَابَعُهُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ
أُوزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرْنَا مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ
بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ④ سَيَهْدِيهِمْ
وَيُصْلِحُ بِالْهَمِّ ⑤ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا الْهَمِّ ⑥ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِنْ تَنَصَرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ⑦ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
فَتَعَسَّاهُمْ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ⑧ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ⑨ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا ⑩ ذَلِكَ
بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑪

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەو کەسانە‌ی بێ باوەڕ بوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە پڕنگری (خەڵک) یان کرد لە پڕبازی خوا ﴿أَصْلَ أَعْمَلَهُمْ﴾ (خوا) کردەوێ کانیان بوو چەل دەکاتەوێ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوانەش باوەڕیان هێناوێ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردەوێ چاکە کانیان کردو ﴿وَأَمَّا أَمَّا يُنْزِلُ عَلَى مُحَمَّدٍ﴾ باوەڕپیشیان هێنا بەو (قورئانە) ی کە نێر دراوە ته‌ خوارووه‌ بۆ موحه‌ممەد (ﷺ) ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ته‌نها ئەویش راستەو لە لایەن پەرورەدگار یانەوێ هاتووێ ﴿كَفَرَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ خوا لە گوناھە کانیان خوش بووێ ﴿وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ﴾ دل و هوشیانی پڕک و چاک کردوێ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوێش لەبەر ئەوێ بەراستی ئەوانە‌ی بێ باوەڕ بوون ﴿اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ﴾ شوێن بەتەل و پڕو پووج کەوتن ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بیگومان ئەوانەش ئیمانیان هێنا بوو ﴿اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ شوێن ئەو هەقە کەوتبوون کە لە لایەن پەرورەدگار یانەوێ هاتووێ ﴿كَذَلِكَ﴾ ئابو و شینوێ ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ﴾ خوا نموونە‌ی (کردەوێ) خۆیانیان بۆ دەهێنێتەوێ ﴿إِذَا الْقِيَمَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەمجا ئە گەر (لە جەنگدا) گەشتن بەوانە‌ی بێ باوەڕن ﴿فَضَرَبَ الرَّقَابَ﴾ ئەوێ بدەن لە گەردنیان و بیانکوژن ﴿حَتَّىٰ إِذَا انْخَسَعُوا﴾ هەتا کاتی کوشتاری زوړیان لێ دەکەن ﴿فَضَلُّوا أَلْوَنَ﴾ ئەمجا (دیلە کانیان) قایم بیه‌ستەنەوێ ﴿فَلَمَّا مَنَّاعُدْ﴾ جا دواتر یان بەمنەت و چاکە (بەرە لایان کەن) ﴿وَلَمَّا فِدَاءً﴾ یان بە فیدیە و بریتی ﴿حَتَّىٰ تَصْعَدَ الْجُزْأُورَ﴾ هەتا جەنگ چە کەکان (بە بێ باوەڕان) دادەنێ (یان تا جەنگ کوتایی دیت بە نەمانی بت بەرستان) ﴿ذَلِكَ وَلَوْ تَسَاءَ اللَّهُ﴾ فەرمان ئەوێ ئە گەر خوا بیووستایە ﴿لَا تَنْصَرِفُ عَنْهُمْ﴾ خۆی تۆلە‌ی لێ دەسەندن ﴿وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضُكُم بَعْضٌ﴾ بەلام (فەرمانی پێدان بە جەنگ) تا بەیە کتری تاقیتان بکاتەوێ ﴿وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ئەو کەسانەش لە پێناو پڕبازی خوادا کوژران ﴿فَلَا يُضِلُّ أَعْمَالُهُمْ﴾ ئەوێ خوا هەرگیز (پاداشتی) کردەوێ کانیان وون ناکات ﴿سَيَهْدِيهِمْ﴾ بیگومان پڕنموونیان دەکات ﴿وَيُضِلُّهُم بِالْهَمِّ﴾ و دل و بیر یان پاك ساف دەکات ﴿وَيَدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَاتِهِمْ﴾ وە دەیانخاتە ئەوێ بەهەشتە‌ی بۆی باس کردون ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئەو کەسانە‌ی باوەڕتان هێناوێ ﴿إِنْ تَضَرَّوْا اللَّهُ﴾ ئە گەر ئێوێ یارمەتی (نایینی) خوا بدەن ﴿يَضْرِبُ﴾ خواش ئێوێ زال و سەر کەوتوو دەکات (بەسەر کافران دا) ﴿وَيُنَبِّئُ أَقْدَامَهُمْ﴾ وە پێنە کانتان جیگەر دەکات (لە جەنگدا خۆرا گرتان دەکات) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانەش کە بێ باوەڕ بوون ﴿فَتَعَسَا لَهُمْ﴾ ئەوێ نەگەنی و سەر شوێری بەشیانە ﴿وَأَصْلَ أَعْمَلَهُمْ﴾ وە (خوا) کردەوێ کانیان پووج و بێ مایە دەکات ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ئەو تۆلە‌یان لەبەر ئەوێ کە بیگومان ئەوانە ﴿كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ﴾ رقیان لەو قورئانە بوو کە خواروویەتیە خوارووه‌ ﴿فَأَخِطَ أَعْمَالَهُمْ﴾ بۆیە خواش کردەوێ کانیانی پووج کردنەوێ ﴿فَأَنزِلُ سِيرُؤُنَا فِي الْأَرْضِ﴾ ناخو ئەوانە بە زەوی دانە گەراون ﴿فَيَنْظُرُوا﴾ تا بینن ﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ ئەوانە‌ی پێش خۆیان سەر ئەنجامیان چۆن بووێ ﴿دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خوا لە ناوی بردن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (دە‌ی بیگومان بن) بۆ بێ باوەڕانیش سەر ئەنجامی ئاوا هەبێ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ﴾ چونکە بیگومان خوا ﴿مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ پشتیوانی ئەوانە‌ی کە باوەڕیان هێناوێ ﴿وَأَنَّ الْكَافِرِينَ﴾ وە بیگومان بێ باوەڕانیش ﴿لَا مَوْلَى لَهُمْ﴾ هیچ پشتیوانیکیان

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ
 وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ
 الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكَ هُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ
 رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي
 وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ
 طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ
 فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
 مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا
 خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَفَأَنْفَاءً أُولَٰئِكَ
 الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ أَهْتَدَوْا
 زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ
 أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ
 ذِكْرُهُمْ ﴿١٨﴾ فَأَعْلَمَ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرَ لِذَنْبِكَ
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و کرده‌وی باشیان کرده‌ده‌یانه‌خاته باخانی به‌هسته‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پروباره‌کان به‌زیر یاندا د‌ه‌روات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش بی باوه‌ر بوون ﴿يَمْتَحِنُونَ﴾ (له‌دونیدا) راده‌بویرن و ﴿وَيَا كُونُ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَمُ﴾ وه‌ك‌ تازهل ده‌خون و ده‌له‌وه‌رین ﴿وَالنَّارُ مَوْدُؤُهُمْ﴾ وه‌د‌وزخ شونی مانه‌وه‌یانه ﴿وَكَانَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ وه‌(خه‌لکی) زور شار هه‌بوون ﴿بِهِ أَشَدُّ قُوَّةً﴾ که به‌هیزتر بوون ﴿مِنْ قُرَيْشٍ أَلْفٍ بِأَلْفٍ حَرْجَكَ﴾ له‌و(خه‌لکی) مه‌که‌یه که تو یان د‌ه‌ر کرد ﴿أَهْلَكَكُمْ﴾ له‌ناومان بردن ﴿فَلَا نَصْرَ لَهُمْ﴾ و هیچ یشتیوانیکیان نه‌بوو ﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَى يَتِيمَةٍ مِنْ رَبِّهِ﴾ ناخو نه‌و که‌سه‌ی به‌لگه‌ی پرونی له‌په‌روه‌ردگاریه‌وه‌بو هاتی بی (که‌قورئانه) ﴿كَانَ زَيْنًا لَكَ سَوْءَ عَمَلٍ﴾ وه‌ك‌ نه‌و که‌س وایه که کرداری خرابی بو جوان کرابی و پازینر ابیت‌ه‌وه ﴿وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾ شوین هه‌واو تاره‌زووی خو یان که‌وت‌بن ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي﴾ شیوه‌ی نایابی نه‌و به‌هسته‌وایه ﴿وَعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ که به‌لین دراوه به‌پاریز کاران و خواناسان ﴿فِيهَا أَنْهَارٌ﴾ چنده‌ها پروباری تیدایه ﴿مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ﴾ له‌ناوی سازگاری تام و بو ن نه‌گور او ﴿وَأَنْهَارٌ﴾ وه‌چنده‌ها پروبار وه‌چنده‌ها پروبار ﴿مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ﴾ له‌شیر که‌تامی نه‌گور او وه‌چنده‌ها پروبار له‌شهرابی نایابی ﴿لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ﴾ به‌له‌زت و خوش بو بنوشانی ﴿وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى﴾ وه‌چند پروباریشی تیدایه له‌ه‌نگوینی بالفته ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه‌له‌وی هه‌موو جو ره میوه‌هاتیکیان بو ناماده‌یه ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له‌گهل لیوردن له‌په‌روه‌ردگاریانه‌وه ﴿كُنْ هُوَ خَلَدٌ فِي النَّارِ﴾ نایا نه‌و به‌هسته‌یانه (وه‌کو که‌سانیک وان که له‌تاگری د‌وزخ دابن به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَنُفُوءًا مَاءً حَمِيقًا فَقَطَّعُ أَعْيُنَهُمْ﴾ ناوی کولاو کولیان د‌ه‌ر خوارد بدری که ریخوله‌کانسان پارچه‌پارچه بکات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ﴾ نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿هَٰئِهِ هَٰئِهِ﴾ هه‌ندی له‌وانه گویت لیده‌گرن ﴿حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ﴾ به‌لام کاتیک لای تو د‌ه‌رده‌چن ﴿قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ ده‌لین به‌وانه‌ی زانیاریان بی دراوه (له‌هاوه‌لان) ﴿مَاذَا قَالُوا إِفْعًا﴾ نه‌وه نیسته موحه‌مه‌د ﴿وَوْتِي چس؟﴾ اولتیک‌الذین نه‌وانه نه‌و که‌سانه‌ن ﴿طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ که‌خواموری ناوه به‌سه‌ر دلیندا ﴿وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه‌شوین هه‌واو تاره‌زووی خو یان که‌وتوون ﴿وَالَّذِينَ أَهْتَدَوْا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی هیدایه‌تیا و ه‌رگرتوه ﴿زَادَهُمْ هُكًى﴾ (خوا) شاره‌زاییان زیاده‌کات ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ نَقْوَتَهُمْ﴾ وه‌تقوا و پاریزکاری و خواناسیان بی ده‌به‌خشی ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ده‌ی نایانه‌و (نایا‌کانه) چاوه‌روانی چی ده‌که‌ین ﴿إِلَّا السَّاعَةَ﴾ جگه له‌قیامت ﴿أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً﴾ که‌کتوبر یه‌خیان بگریت ﴿فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا﴾ ده‌ی بینگومان هه‌ندی له‌نیشانه‌کانی هاتوته‌دی ﴿فَأَنذَرْتَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ﴾ کاتی (پوژی دوا‌یی) یه‌خیان بگریت تیر که‌ی بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ که‌واته دلنیا به‌و بزانه بیجگه له‌(الله) هیچ په‌رستراویکی به‌هق و راست نی به‌ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَذَنِكَ﴾ وه‌داوی لیوردن بکه (له‌خوا) بو گونا‌هی خوت ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه‌بو (گونا‌هی) پیاوان و نافرته‌انی ئیماندار ﴿وَاللَّهُ يُعَذِّبُ﴾ و بینگومان خوا ده‌زانی ﴿مُتَقَلِّبُ كُورٍ وَمَوْكُورٍ﴾ به‌جم و جولتان (له‌پوژدا) و تارام گرتتان (له‌شه‌ودا) ﴿۱۱﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ
 مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
 يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ
 ٢٠ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ
 لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ٢١ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا
 فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ٢٢ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ
 اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ٢٣ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ
 أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ٢٤ إِنَّ الَّذِينَ أَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ
 مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ
 لَهُمْ ٢٥ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
 سَنْطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ٢٦
 فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
 وَأَدْبَارَهُمْ ٢٧ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ اللَّهَ
 وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ٢٨ أَمْ حَسِبَ
 الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْغَنَهُمْ ٢٩

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەوانەى باوەریان هێناوە دەلێن ﴿لَوْلَا نَزَلَتْ سُورَةٌ﴾ بۆچى سورەتێك (لە قورئان) نانێر درێتە خوارەو؟ (دەر بارەى جەنگ و جیهاد) ﴿فَإِذَا نَزَلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ﴾ كەچى كاتێك سورەتێكى ڕوون و دامەزراو نێراییتە خوارەو و تیایدا باسى جەنگ كرابێ ﴿رَأَيْتَ الَّذِينَ﴾ دەبینى ئەو كەسانەى ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ كە لە دلێاندا نەخۆشى (دوو ڕوویی) هەبە ﴿يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ تەماشای تۆ دەكەن ﴿نَظَرًا مَّعِينًا عَلَيْهِمْ مِنَ الْمَوْتِ﴾ وەك تەماشای كردنى كەسێك كە لە ترسى مردن لە هۆشى خۆى چووبێت ﴿فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ﴾ بۆ ئەوان وا چاكتر بوو ﴿طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ﴾ فەرمان بەردار بوونایە و قسەى جوان و چاكیان بكردایە ﴿فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ﴾ هەر كاتێكیش فەرمانى (جەنگ) درا (جێ به جێ ی ناكەن) ﴿فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ﴾ خو ئە گەر لە گەڵ خوا راستیان بكردایە ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ﴾ ئەو بە باشتر بوو بۆیان ﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ﴾ جا ئایا ئێشە بە تەمان (ئەى ناپاكەن) ﴿إِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ ئە گەر پشت هەل كەن (لە ئیسلام و جیهاد) ﴿أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ لە زەویدا ئازاوه و خراپە بەرپاكەن ﴿وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ﴾ وە هەرچى بە یوهەندى خزمایەنى یە بێجڕینن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ئا ئەوانە ئەو كەسانەن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ كە خوانە فرینى لى كردوون ﴿فَأَصْحَابُ هَوَٰءٍ أَصْبَرَهُمْ﴾ وە كە پرى كردوون و چاویانى كوێر كردووە ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَانَ﴾ ئاخو ئەوانە وورد نابنەو لە قورئان (وتى ناگەن)؟! ﴿أَمَرَ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَفْقًا لَّهَا﴾ (وانى یە) بەلكو دلێان قوفلى لى دراوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بێگومان ئەو كەسانەى ﴿أَزَادُوا عَنِ الْأَیْمَنِ﴾ پاشە و پاش گەرانهو لە ئایینه كەیان ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى﴾ لە پاش ئەو ی هەقیان بۆ ڕوون بوویەو ﴿الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ﴾ شەیتان خراپە كانیانى بۆ جوان و رازاوه كردبوون ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ وە بەهیا و ئومید فریوى دابوون ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ چونكە ئەوان دەیان ووت ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ﴾ بەو كەسانەى كەرقیان بوو لەو قورئانەى خوا نارد بووى ﴿سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ﴾ ئێمە لە مەولا لە هەندى كاردا گوێڕایەڵیتان دەكەین ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ﴾ وە خوا بە نەهتیه كانیان دەزانى ﴿فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّيْتُهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ﴾ ئاخو چۆن بێ (حالى ئەو ناپاكەن) كاتێك فریشتەكان گیانیان دەكێشن و ﴿يَصْرُفُونَ وُجُوهَهُمْ وَادْبَارَهُمْ﴾ لە ڕوخسار و پاشیان دەدەن ﴿ذَٰلِكَ﴾ ئەو (جۆرە گیان كێشانه) ﴿بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ اللَّهُ﴾ لەبەر ئەو یە كە بێگومان ئەوانە شوێن شتانی كەوتبوون كە خۆى توپە كرد بوو ﴿وَكِهِمُ ارْضَوْا عَنْهُ﴾ ڕەزامەندى خواشیان پێ ناخۆش بوو ﴿فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾ بۆیە خواش كردهو كانیانى پووچەل كردهو ﴿أَمْ حَسِبَ﴾ ئایا وا دەزانن ﴿الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ ئەوانەى كە نەخۆشى (ناپاكى) لە دلێان دایە ﴿أَنْ لَّنْ يَخْرُجَ اللَّهُ أَصْفَاهُمْ﴾ كە خوا هەر گیز ڕق و كینهیان دەر ناخات و ئاشكرای ناكات ﴿۝۱۱﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَ هُمُ فَاعْرِفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٢٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ
الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ ﴿٢١﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ أَعْمَالَهُمْ
﴿٢٢﴾ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٢٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ ثُمَّ مَا تَوَّأَوْهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٢٤﴾ فَلَا تَهِنُوا
وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتْرُكَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ ﴿٢٥﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِنْ تَوَّمنُوا وَتَتَّقُوا
يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٢٦﴾ إِنْ يَسْأَلْكُمْوهَا
فِيْخَفِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَصْغَانَكُمْ ﴿٢٧﴾ هَآأَنْتُمْ هَآؤَآءِ
تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ
فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَن نَّفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ
تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٢٨﴾

﴿وَلَوْ نَشَاءُ﴾ نہ گہر بمانویستایہ ﴿لَأَرْسَلْنَاكَ﴾ نہوانہ مان نشان دہادیت (کہ دوپروون) ﴿فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِمَتِهِمْ﴾ نہوسا ہر بہ شیوہ و دیمہ نیاندا دہتناسین ﴿وَلَعَرَفْتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾ وہ بیگومان بہ شیوای قسہ شیاندا دہانناسیت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ دلنایان خوا بہ ہموو کردہ وہ کانتان دہزانت ﴿وَلَتَبْلُوَنَّهُمْ﴾ سویند بہ خوا ناقتان دہ کہینہ وہ ﴿حَتَّى نَعْلَمَ﴾ تا دہری بخین و دیاریں ﴿أَلَمْ جَهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ﴾ مواہیدان و خور اگر انتان ﴿وَتَبْلُوْا أَخْبَارَكُمْ﴾ وہ تا ہوا لتان چی بہ ناشکرای کہین ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان کہ سانئ کہ بی باوہربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وہ ریگری (خہلک) یان دہ کردلہ ریازی خوا ﴿وَسَأَقُوا الرَّسُولَ﴾ ذرایہ تی پیغہ مہریشیان دہ کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى﴾ باش نہوہی ہق و راستیان بو پروون بو تہوہ ﴿لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ ہیچ زیانیک بہ خوا ناگہینن ﴿وَسَيُحِطُّ أَعْمَالُهُمْ﴾ وہ بہ زووی (خوا پیلان) و کردہ وہ کانیاں بو وچہل دہ کاتہوہ ﴿يَتَأَيَّاهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نہی نہو کہ سانہی کہ باوہر تان ہیناوہ ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ فہر مانبہ ردار و گو ترایہ لی خوا و پیغہ مہربن ﴿وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ کردہ وہ (چاکہ) کانتان ہلہمہوہ شینتہوہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان نہوانہی کہ بی باوہربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وہ ریگری (خہلک) یان دہ کردلہ ریازی خوا ﴿ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ پاشان بہ بی باوہری مردن ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نہوہ ہر گیز خوا لیان خوش نابیت ﴿فَلَا يَهْتُمُّوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ﴾ جا (باوہر داران) لاوازو سست مہبن و داوای ناشتی (وشہر و ہستان) مہ کہن ﴿وَأَنْتُمْ أَلَعَلَّوْنَ﴾ چونکہ ہر ئیوہ زال و بہ ہیز ترن ﴿وَاللَّهُ مَعَكُمْ﴾ (یار مہ تی) خواش لہ گہل ئیوہ دایہ ﴿وَلَنْ يَزِيدَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾ وہ (پاداشتی) کردہ وہ کانتان کہم ناکاتہوہ ﴿إِنَّمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا﴾ بیگومان ژیاںی دنیا تہنہا ﴿لَعِبٌ وَلَهْوٌ﴾ گالتہ و گہ بیکہ (ودہر پتہوہ) ﴿وَإِنْ تُمْنُوا وَتَسْقُوا﴾ خو تہ گہر باوہر بہینن ولہ خوا ترس بن ﴿يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ﴾ (خوا) پاداشتی خو تان پی دہدات ﴿وَلَا يَسْأَلُكُمْ أَمْوَالَكُمْ﴾ وہ داوای بہ خشینی ہموو داریی و مالتان لی ناکات ﴿إِنْ يَسْأَلْكُمْوهَا﴾ نہ گہر (خوا) داوای بہ خشینی ہموو سامانتان لی بکات ﴿فِي خِفْكَ﴾ زوریش داکو کی بکات لیتان ﴿تَبَحَّلُوا﴾ ئیوہ چرووکی و رہزلی دہ کہن ﴿وَيُخْرِجُ أَصْغَنَّاكُمْ﴾ و رق و کینہی دہروونتان دہردہ خات ﴿هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ﴾ بیدار بن ئیوہ نہو کہ سانہن ﴿تُدْعَوْنَ﴾ کہ بانگ دہ کرین ﴿لَتُفِيقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تالہ پیناوی خوا مال بیہ خشن ﴿فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ﴾ کہ چی ہند پیکتان پڑدہی دہ کہن ﴿وَمِنْ يَسْخُلُ﴾ ہر کہ سیش پڑدہی و رہزلی بکات ﴿فَإِنَّمَا يَخْشَى لِنَفْسِهِ﴾ نہوہ بیگومان تہنہا پڑدہی لہ (دڑی) خوئی دہکات ﴿وَاللَّهُ الْعَفُوُّ﴾ چونکہ خوا (دہولہ مندہ) و بی نیازہ ﴿وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ﴾ ہر ئیوہن ہزار و بی نہوا ﴿وَإِنْ تَتَوَلَّوْا﴾ جا نہ گہر ئیوہ پشت ہلکہن (لہ ناینہ کہتان) ﴿يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ (خوای گہورہ) ئیوہ دہ گو ریت بہ کہ سانیکی تر (ی زور چاک) ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ﴾ پاشان (نہوان) وہ کو ئیوہ نابن (راستگون لہ گہل بہرورہر دگار یاندا) ﴿﴾

سورة الفتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ۝ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝
وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ۝ وَيُعَذِّبُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ
بِاللَّهِ ظَنِّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝ وَلِلَّهِ جُنُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝ إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتَعَزَّزُوا وَتَتَّقُوا وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

سورہ قی ﴿الْفَتْحُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوا ی بہ خشنده ی میہربان

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾ (ئہ ی مو حہ مہد ﷺ) بیگو مان ئیمہ سہر کہو تنیکی نا شکر امان پی دایت
 (کہر پنکہ و تنی حودہ بیبہ) ﴿يُغْفِرُ لَكَ اللَّهُ﴾ تا خوا خوش بییت ﴿مَّا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ﴾ لہ
 گوناہہ کانی رابور دوو داہاتووت ﴿وَيَسِّرْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ﴾ وہ نیعمہ تی خوی بہ تہ واوی بر ریت بہ سہر تدا
 ﴿وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ و ہر نگای راست نشان بدات (بہر دہ وامت کات) ﴿وَيَضْرِبُكَ اللَّهُ﴾
 و ہ خوا سہر ت بخت ﴿نَضْرَأُ عِزًّا﴾ بہ سہر کہو تنیکی بالادہ ستانہ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ ئہ و خوا زاتیکہ
 ﴿أَنْزَلَ السَّكِينَةَ﴾ ئارامی داہہ زاندو و تہ ﴿فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ناو دلی ئیمانداران ﴿لِيُزَادُوا بِلِيمَانًا﴾ تا ئیمانیان
 زیاد بکات ﴿مَعَ إِيْمَانِهِمْ﴾ لہ گہل ئہ و ئیمانہ ی کہ ہہ یانہ ﴿وَلِلَّهِ جُودٌ﴾ تہ ناہ ی خواہ سہر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئاسمانہ کان و زہوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ ہہ می شہ خوا زانای کار دروستہ ﴿يُخْلِضِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تا پیوا و و ئافرہ تانی باوہر دار بیاتہ ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بہ ہہ شتانی
 کہ پو بارہ کان بہ ژیر یاندا دہروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بہ ہہ می شہ یی تیایدا دہ میئنہ و ہ ﴿وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ﴾
 سَیِّئَاتِهِمْ و ہ تا لہ گوناہہ کانیان خوش بییت ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وہ ئہ م (بہ لیتہ) لای خوا
 ﴿قُورًا عَظِيمًا﴾ سہر کہو تنیکی گہورہ یہ ﴿وَيُعَذِّبُ الْمُتَنَفِّقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ و تا سزای بدات پیوا و
 و ئافرہ تانی (دو و پرو و) و ناپاک و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ پیوا و و ئافرہ تانی ہا و ہ ش بہ یادا کہری
 ﴿الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ طَرَبَ السَّوءِ﴾ گومان بہرانی خراب دہر بارہ ی خوا ﴿عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوءِ﴾ ئہ و خرابہ (لہ ناو
 چوونہ ی چاوہروانی دہ کہن بو ئیمانداران) ہہر بہ سہر خو یاندا دیت ﴿وَعَصَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ وہ خوا
 خہ شمی لی گرتو و و ﴿وَلَعَنَهُمْ﴾ نہ فرینی لی کردو و و ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ دوزہ خی بو ئامادہ
 کردو و و ﴿وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ ئای چ سہر ئہ نجامیکی خرابہ ﴿وَلِلَّهِ جُودٌ﴾ تہ ناہ ی خواہ سہر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئاسمانہ کان و زہوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وہ خوا ہہ می شہ بالادہ سستی
 کار بہ جی یہ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ بہ راستی (ئہ ی مو حہ مہد ﷺ) تو مان نار دو و ہ ﴿شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾
 بہ شابہ ت و مژدہ دہر و تر سیئہر ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بو ئہ و ی باوہر بہ خوا و پیغہ مہرہ کہ ی
 بہینن ﴿وَتَعَزَّزُوا وَتَوَقَّروا﴾ وہ ہشتیوانی لی بکہن و ریزی لی بگرن ﴿وَلْيَسْبِحوْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ وہ
 تہ سبیحاتی خوا بکہن بہ بیانیان و ئیواراندا ﴿

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
 أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى
 بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَّا يَشِئْتُهُ أُجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ
 لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا
 فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسَّيْتَةِ هُمْ مَالِيَسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ
 فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ
 نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ
 يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزِينَ ذَلِكَ فِي
 قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا
 انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمٍ لِتَأْخُذُوا هَاذِرُونَ أَنَّا نَتَّبِعُكُمْ يُرِيدُونَ
 أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَّنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَبَايِعُونَكَ﴾ بہر راستی تہو کہ سانہی پہیمان دہدن بہ تو (تہی مو حہ مہد ﴿۱﴾) ﴿إِنَّمَا يَبَايِعُونَ اللَّهَ﴾ ینگومان تہوانہ پہیمان بہ خوا دہدن ﴿يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ دہستی خوا لہ سہر دہستی تہوانہ وہیہ (لہم ثایہ تہ ہر وزہا جینگیر کردن و با سکردنی سیفہ تی دہست بو خودا ہاتوہہ ٹیمہش ہر ومان پیہہ تی بہی ہج لیجواندن ولہ بہ کدانہ وہیہ ک، و ہشیوہ کہی نازانین تہنہا خودا خو ی دہیزانیت) ﴿فَمَنْ نَّكَثَ﴾ جا ہہر کہ س پہیمانہ کہی شکاند ﴿فَأَتَمَّ يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ تہوہ ینگومان تہو پہیمان شکاندنہ تہنہا (زیانی) بو خو یہ تی ﴿وَمَنْ أَوْفَى﴾ ہہر کہ سیش و ہفا بکات ﴿يَمَاعَہَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾ بہو پہیمانہی کہ داویتی بہ خوا ﴿فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ تہوہ بہر راستی خوا پاداشتی گورہ ہی دہداتی ﴿سَيَقُولُ لَكَ﴾ ینگومان بیت دہلین ﴿الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ تہو عہر بہ دہشتہ کیانہی کہ لہ غہزا جی مابوون ﴿شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا﴾ سامان و خاوخیرانمان مہشغولیان کردین (نہیان ہیشٹ بینن بو غہزا) ﴿فَأَسْتَغْفِرُ لَكُمْ﴾ لہ بہر تہوہ داوای لی خوشبو و نمان بو بکہ ﴿يَقُولُونَ يَا أَيْسَرَهُ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ تہوہی بہزمانیان دہلین لہ دلیاندا نی بہ (وباوہریان پی نیہ) ﴿قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ لہ بہرانبہر خوا دا ہچی بہ دہستہ بوتان ﴿إِنْ أَرَادَكُمْ صَرًْا﴾ تہ گہر خوا زبانیکی بوتان بویت ﴿أَوْ أَرَادَكُمْ نَفْعًا﴾ یان سوود و قازانجیکی بوتان بویت ﴿بَلْ كَانَ اللَّهُ﴾ (وانیہ کہ دہلین) بہ لکو خوا ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ خَيْرًا﴾ ناگادارہ بہ ہہر چیہ کہ دہیکہن ﴿بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ﴾ بہ لکو وا گومانان دہبرد کہ ﴿لَنْ يَغْلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا﴾ پیغہ مہر و ٹیمانداران ہہر گیز ناگہر تہوہ بو ناو کہ س و کاری خو یان (و شہید دہبن) ﴿وَرِئِينَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ تہو گومانہ لہ دلتاندا راز تیر ابوویہ و ﴿وَلَقَدْ ظَنَّ لَنْ يَنْفَعَهُ﴾ وہ گومانی خراپتان دہبرد ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا﴾ و بہر راستی ٹیوہ گہ لیکن لہ ناو دہجن ﴿وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ﴾ و ہہر کہ س باوہری نہ ہینا بی ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بہ خوا و پیغہ مہرہ کہی ﴿فَأِنَّا أَغْنَيْنَاكُمْ﴾ تہوہ بہر راستی ٹیمہ نامادہ مان کردوہ ﴿لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ بو تہو بی باوہرانہ ناگریکی ہہ لگیر ساو ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ٹاسمانہ کان و زہوی تہنہا مولکی خواہ ﴿يَغْفِرْ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ لہ ہہر کہ س کہ بیہویت خوش دہ بیت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای ہہر کہ سیش دہدات کہ بیہویت (لہ تاوانباران) ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ و خوا لیبور دہی مہرہ بانہ ﴿سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ﴾ ینگومان بہ جیموا و لہ غہزا دہلین ﴿إِذَا أَنْطَقْتُمْ﴾ ہہر کاتیک (لہ مہ دینہ) دہر چوون ﴿إِلَى مَعَاہِدٍ لِّتَأْخُذُوهَا﴾ بو گرتنی دہسکہو تہ کان (غہ نیمہ ت) ﴿ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ﴾ لیمان گہر پین باشوینتان بکہوین ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ﴾ دہیانہ وی ووتہی خوا (کہ دہسکہو تہ کانی خہ بیہر بو بہ شدارانہ حودہ بیہیہ) بگورن ﴿قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿۲﴾) بلی ہہر گیز نابیت شوینمان کہون ﴿كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ﴾ چونکہ پیشتہر خوا دہر بارہ تان ہہر وای فہر مووہ ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ تہمجا دواتر دہلین ﴿بَلْ تَحْسُدُونَنَا﴾ (وانی بہ) بہ لکو حہ سوودی بہ ٹیمہ دہبن ﴿بَلْ كَاؤًا﴾ (وانی بہ) بہ لکو تہوان ﴿لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ زور کہم

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّ عَوْنٍ إِلَى قَوْمٍ أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ
 تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَامُونَ ۖ إِن تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا
 وَإِن تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝١٦ لَيْسَ
 عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
 وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝١٧ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ
 عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي
 قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ۝١٨ وَمَغَانِمَ
 كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝١٩ وَعَدَّكُمْ اللَّهُ
 مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُم هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ
 النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا
 مُّسْتَقِيمًا ۝٢٠ وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا
 وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝٢١ وَلَوْ قَتَلَكُمُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْبُرُثَمَ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝٢٢ سُنَّةَ
 اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝٢٣

﴿قُلْ لِّلْمُحَافِلِينَ﴾ بَلَىٰ بِهِ جِئْمَاوَان لَهْ غَهْزَا ﴿مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ لَهْ عَهْرَهْ بَهْ دَهْ شَهْ كِیْ یَهْ كَان ﴿سُدُّنَ﴾
 لَهْ مَهْ وَا بَانْگ دَهْ كَرِیْن ﴿إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأَلْسِنَ شَدِیدِ﴾ بُو (جَهْ نَگ لَهْ گَهْ لَ) گَهْ لَیْ كِیْ زُور بَهْ هِیْزِیْ جَهْ نَگَاوَهْ
 ﴿فَتَقْتُلُوهُمْ أَوْ تُیْسَمُونَ﴾ (دَهْ بَیْ) جَهْ نَگِیَان لَهْ گَهْ لَ بَكَهْ یَان خَوِیَان مَوْسَلْمَان بَیْن ﴿وَإِن تَطِيعُوا﴾ جَانَهْ گَهْ ر
 گَوِیْرَا یَهْ لَ بِن ﴿يُؤْتِكُمُ اللَّهُ﴾ خَوَا پَیْیَان دَهْ دَات ﴿أَجْرًا حَسَنًا﴾ بَادَا شَتِیْ كِیْ زُور بَاش ﴿وَإِن تَوَلَّوْا﴾
 وَهْ تَهْ گَهْ ر سَهْ رِیْجِیْ بَكَهْ ن ﴿كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ﴾ هَهْ رَوَهْ ك لَهْ وَهْ پِیْش سَهْ رِیْجِیْتَان كَرْد (لَهْ حَوْدَهْ بَیْیَهْ دَا)
 ﴿يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خَوَا) سَزَا یَهْ كِیْ سَهْ خَتَان دَهْ دَات ﴿لَئِیسَ عَلَی الْأَعْمَىٰ حَرْجٌ﴾ بُو كَوِیْر گَوْنَاهْ نِیْیَهْ
 (بَهْ شَدَارِیْ جِیْهَاد نَهْ كَات) ﴿وَلَا عَلَی الْأَعْرَجِ حَرْجٌ﴾ بُو شَهْ لِیْش گَوْنَاهْ نِیْیَهْ ﴿وَلَا عَلَی الْمَرِيضِ حَرْجٌ﴾ هَهْ رَوَهْ هَا
 بُو نَهْ خَوْشِیْش گَوْنَاهْ نِیْیَهْ ﴿وَمَن يَطْعِ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وَهْ هَهْ ر كَهْ س گَوِیْرَا یَهْ لَیْ خَوَا وَ پِیْغَهْ مَبَهْ رَهْ كَهْ یِ
 بَیْت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ دَهْ بَیْآتَهْ بَهْ هَهْ شَتَانِیْ كِ ﴿تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ كَهْ رَوَا رَهْ كَان بَهْ زُیْر یَانْدَا دِیْن
 وَدَهْ جَن ﴿وَمَن يَتَوَلَّ﴾ هَهْ ر كَهْ شِیْش سَهْ رِیْجِیْ بَكَات ﴿يُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خَوَا) سَزَا یِ سَهْ خَتِیْ دَهْ دَات
 ﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ﴾ سَوِیْنْد بَهْ خَوَا بَیْگُومَان خَوَا رَا زِیْ بُو ﴿عَنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ لَهْ وَ ئِیْمَانْدَارَانَهْ یِ ﴿إِذْ
 يُبَايِعُونَكَ﴾ كَهْ بَهْ یِمَانِیَان پِیْنْدَابِت ﴿تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾ لَهْ زُیْر دَرَهْ خَتَهْ كَهْ دَا (لَهْ حَوْدَهْ بَیْیَهْ) ﴿فَعَلِمَ مَا فِی
 قُلُوبِهِمْ﴾ جَا خَوَا نَا گَادَار بُو وَ بَهْ وَیِ لَهْ دَلِیْلَانْدَا بَهْ ﴿فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ﴾ بُو یَهْ دَلِیْیَا یِ وَ ثَارَامِیْ بُو
 نَارْدَن ﴿وَأَثْبَتُوهُمْ فَتَحَاقِبَیَا﴾ وَهْ پَادَا شَتِیْ دَانَهْ وَهْ بَهْ سَهْ ر كَهْ وَ تِیْ كِیْ نَزِیْ كِ (كَهْ نَا زَاد كَرْدَنِیْ خَهْ بَهْ ر بُو) ﴿وَ
 وَمَعَانِهِمْ كَثِيرَةٌ يَأْخُذُوهَا﴾ وَهْ غَهْ نِیْمَهْ تِیْ زُور كَهْ بَهْ دَهْ سَتِیْ دَهْ هِیْنِ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وَهْ خَوَا هَهْ مِیْشَهْ
 زَالِیْ بِالَا دَهْ سَتِیْ كَار بَهْ جِیْ یَهْ ﴿وَعَدَكُمْ اللَّهُ﴾ خَوَا بَهْ لَیْیِیْ بَیْ دَاوُون ﴿وَمَعَانِهِمْ كَثِيرَةٌ﴾ كَهْ غَهْ نِیْمَهْ تِیْ زُور
 ﴿تَأْخُذُوهَا﴾ (لَهْ بَیْ بَاوَهْ رَان) دَهْ گَرَن ﴿فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ﴾ بُو یَهْ تَهْم (غَهْ نِیْمَهْ تَهْ یِ خَهْ بَهْ رَهْ یِ) بُو
 پِیْش خَسْتَن ﴿وَكَلَّمَ ابْنَيْ آدَمَ عَنكُمْ﴾ وَهْ دَهْ سَتِیْ خَهْ لَكِیْ (مَهْ كَكَهْ یِ) لَیْ تَان كُوتَا كَرْد ﴿وَلَوْ كُنَّ آيَةً﴾
 تَا (تَهْم رَوُودَاوَهْ) بَیْیَهْ بَهْ لَهْ گَهْ یَهْ كِ ﴿لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ بُو بَاوَهْ ر دَارَان ﴿وَيَهْدِيكُمْ﴾ وَهْ تَا رِیْنَمُ وَ نِیْتَان بَكَات
 ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بُو رِیْگَا یِ رَاسْت ﴿وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا﴾ وَهْ چَهْ نَدَهْ هَا (غَهْ نِیْمَهْ تِیْ) تَر
 هَهْ یَهْ كَهْ هِیْشَتَا دَهْ سَهْ لَا تَتَانِ نِیْ یَهْ بَهْ سَهْ رِیْ دَا ﴿قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا﴾ بَیْگُومَان خَوَا نَا گَا یِ لَهْ هَهْ مَوْ یَانَهْ
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وَهْ خَوَا هَهْ مِیْشَهْ ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ بَهْ سَهْ ر هَهْ مَوْ شَتِیْ كَدَا بَهْ دَهْ سَهْ لَا ت وَ بَهْ تَوَانَا یَهْ ﴿وَلَوْ قَتَلْتُمْ
 كُلَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تَهْ گَهْ ر تَهْ وَانَهْ یِ كَا فَرَن جَهْ نَگِیَان لَهْ دَرْتَان بَكْر دَا بَهْ ﴿لَوْ لَوْ لَا الْأَنْزِلُ﴾ بَیْگُومَان
 (تِیْ كِ دَهْ شَكَا ن وَ) هَهْ لَهْ دَهْ هَاتَن ﴿ثُمَّ لَا يَجِدُوتُ﴾ بِاشَان دَهْ سَتِیَان نَهْ دَهْ كَهْ وَت ﴿وَلَيَا وَلَا تَصِيرَا﴾ هِیْج دُوسْت وَ
 پَشْتِیَوَانِیْ كِ ﴿سُبَّحَ اللَّهُ أَلَمِی﴾ تَهْ وَهْ یَا سَا وَ بَاوِیْ خَوَا یَهْ ﴿قَدْ حَلَّتْ مِّن قَبْلُ﴾ كَهْ بَیْگُومَان پِیْشْتَرِیْش هَهْ رَوَا بُو وَهْ
 ﴿وَلَن يَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا﴾ قَهْ ت نَا بَیْنِیْت بَاو وَ یَا سَا یِ خَوَا هِیْج گَوِیْرَا نِیْ كِیْ بَهْ سَهْ ر دَا بَیْت ﴿۱۲﴾

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ
 بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿١٤﴾
 هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ
 مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ
 بَغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
 عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى
 وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿١٦﴾
 لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ
 الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
 لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ
 فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ
 الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٨﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ خوانه و زاته‌یه ﴿كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكَ﴾ که دهستی نه‌وانی (کافران) له‌ئیوه کؤتا کرد ﴿وَأَيَّدِيكَ عَنْهُمْ﴾ دهستی ئیوه‌شی له‌وان (کؤتا کرد به‌رئکه‌وتنی خوده‌بیبه) ﴿بِظَنِّ مَكَّةَ﴾ له‌ناو جهر گه‌ی مه‌ککه‌دا ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ له‌باش نه‌وه‌ی ﴿أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ ئیوه‌ی به‌سهر نه‌واندازال کرد ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا﴾ وه‌خوا به‌هر چی ئیوه‌ده‌یکه‌ن بینایه ﴿هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ههر نه‌وان (مه‌ککه‌یه‌کان) بوون کافر بوون ﴿وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ وه‌رئگری ئیوه‌یان کرد (له‌زیاره‌تی) مزگه‌وتی حه‌رام (که‌عه‌ی پیروز) ﴿وَالْهَدْيِ مَعْكُومًا﴾ وه‌(نه‌یانه‌یشت) قوربانیه وه‌ستئر اوه‌کان (له‌خوده‌بیبه‌دا) ﴿أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ﴾ بگاته شوئینی سه‌ر برینی خوی ﴿وَلَوْلَا رِجَالُ الْمُؤْمِنِ وَنِسَاءُ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ (خوا زالی ده‌کردن به‌سهر مه‌ککه‌دا له‌و ساله‌دا) نه‌گهر پیاو و ئاثر تانی ئیماندار نه‌بوابه (له‌ناو کافرانی مه‌ککه‌دا) ﴿لَمْ تَعْلَمُوهُمْ﴾ که‌ئیوه نه‌تان ده‌ناسین ﴿أَنْ تَطَّوُّوهُمْ﴾ پیتان پیداده‌نان (ده‌تان کوشتن) ﴿فَصَصِّبْكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةً﴾ جابه‌هویانه‌وه تووشی تاوان ده‌بوون ﴿بِعِزِّ عِلِّيٍّ﴾ بی‌نه‌وه‌ی بزائن ﴿لِيُنْزِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ تاخوا بیخاته به‌ر به‌زه‌یی خوی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ نه‌و که‌سه‌ی که‌خوی ده‌یه‌وی ﴿لَوْ تَزَيَّلُوا﴾ به‌لام نه‌گهر (ئیمانداران و کافران له‌مه‌ککه‌دا) له‌یه‌کتر جیابوونایه‌ته‌وه ﴿لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بیگومان بی‌باوه‌ره‌کانیا نمان سزاده‌دا ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ به‌سزادانیکی سه‌خت ﴿إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ﴾ کاتیک نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌رن ده‌مار گیر بیان خسته‌دلپانه‌وه ﴿حِمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ﴾ که‌ده‌مار گیری نه‌فامی به‌ ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ جا خواش دلنپایی و ئارامی خویی ناره‌خواره‌وه ﴿عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بو‌پیغه‌مبه‌ر ﷺ و ئیمانداران ﴿وَالزَّمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى﴾ وه‌باوه‌ردانی پابه‌ند کرد به‌ووشه‌ی (لا اله الا الله محمد رسول الله) وه‌ ﴿وَكَاوَأُحِقِّ بِهَا أَهْلَهَا﴾ وه‌نه‌وان به‌ووشه‌یه‌شیاو تر بوون و خاوه‌نی بوون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ وه‌خوا به‌همووشتیك ئاگادار و زانایه ﴿لَقَدْ﴾ سوئند به‌خوا بیگومان ﴿صَدَقَ اللَّهُ رَسُولُهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ﴾ خوائه‌و خه‌وه‌ی که‌پیغه‌مبه‌ره‌کی دیبوی به‌راستی گیراوه‌یتایه‌دی ﴿لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ که‌(ووتبوی) دلنپابن ده‌چنه‌ناومزگه‌وتی حه‌رام (که‌عه‌ی پیروز) ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ به‌وویستی خوا ﴿ءَامِنِينَ﴾ به‌ئارامی و بی‌ترس ﴿مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ﴾ سه‌رتان تاشیوه‌یان کورتان کردوته‌وه ﴿لَا تَخَافُوتَ﴾ (له‌دوزمن) ناترسن ﴿تَعْلِمُ مَا تَعْلَمُونَ﴾ جائه‌وه‌ی (خوا) ده‌یزانی ئیوه‌نه‌تان ده‌زانی (که‌خیر له‌رئکه‌وتن دایه) ﴿فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ﴾ وه‌جگه‌له‌ (چوونه‌مه‌ککه) بریاری داوه ﴿فَتَحَاقَبَ﴾ سه‌ر که‌وتنیکی نزیک (بو‌ئیویه‌یه‌که‌رئکه‌وتنی خوده‌بیبه‌یه) ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوانه و زاته‌یه که‌پیغه‌مبه‌ره‌کی ناردووه ﴿بِالْهَدْيِ وَدِينَ الْحَقِّ﴾ به‌رئتموونی و ئایینی راسته‌وه ﴿يُظْهِرُهُ عَلَى الَّذِينَ كُفَرُوا﴾ تا به‌سهر هه‌موو ربیازینکدا زالی بکات ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ ته‌نها خوا به‌سه‌که‌شاهید بیت له‌سهر نه‌مه ﴿

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي
الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَفَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى
عَلَى سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٩﴾

سورة الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا
أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَغْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ موحہ مہمد ﷺ پیغمہبری خواہ ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ ئەو (باوہردار) انہش کہلہ گہلیدان
 ﴿أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ﴾ بہرامہر بی باوہران توندو نیژن و ﴿رَحِمَاءٌ يِّنُهُمْ﴾ لہنیوان خویناندا بہ بہزہیین ﴿تَرْبُهُمْ
 زُكَاةً سَجْدًا﴾ دہیان یینی (ہمہیشہ) لہ کورنوش و سورژدہ بردندان ﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 داوای فہزل و پزہامہندی خودا دہکەن ﴿سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ﴾ نیشانہیان لہ ناو چاوانیاندا دیارہ ﴿مِّنْ أَمْرِ
 السُّجُودِ﴾ بہہوی زور سورژدہ بردن (یانہوہ) ﴿ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ﴾ جائہو (ہاوہلہ بہرینانہ) ئەوہ
 نمونہ و صیفہتیان بوو لہ تہوراتدا ﴿وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ﴾ وہ نمونہ و صیفہتیان لہ ئینجیلشدا
 ﴿كَرَجٍ أَخْرَجَ شَطْرَهُ﴾ وەك پروہك وکشتوکالیک وایہ چہکەرہی دہر کردبیت (سہوز بووبی)
 ﴿فَتَأْخُذَهُ فَأُصْعَقَ﴾ ئەمجا چہکەرہکەہی بہہیز کرد بی و قاییم بوو بی ﴿فَأَسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُقُوءٍ﴾ جائہسہر
 لاسکی خووی ریک وہستابی ﴿يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ﴾ (ئہوہندہ جوان بی) جوتیارہ کانی سہرسام کرد بی
 ﴿لِيُعْظِيَهُمُ الْكُفَّارُ﴾ تا بہ (زور بوونی) ہہوہلانی داخ و مہراق بدا بہ کافران ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا بہلینی
 داوہ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ﴾ بہوانہیان کہ باوہریان ہیناوہ و کردہوہی چاکہیان کردوہ
 ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ بہ لیوردن و پاداشتی گہورہ (کہ بہہشتہ) ﴿١٩﴾

سورہتی ﴿الْحَجَرَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوای بہخشندهی مہرہبان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەہی ئەو کہسانہی کہباوہرتان ہیناوہ ﴿لَا تَقْدِمُوا﴾ پیش مہکەون (لہ ہیچ
 کاروبریاریکدا) ﴿بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ لہخواو پیغمہبرہکەہی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لہخوا بترسن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا بیسہری زانایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەہی ئەو کہسانہی
 باوہرتان ہیناوہ ﴿لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ﴾ دہنگتان بہرز مہکەنہوہ ﴿فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ﴾ بہسہر دہنگی
 پیغمہبردا ﷺ ﴿وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ﴾ وہ بہدہنگی بہرز قسہی لہ گہل مہکەن ﴿كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ﴾
 وەك دہنگ بہرز کردنہوہتان لہ گہل یہ کتریدا ﴿أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ﴾ نہوہ کو کردوہ کانتان بہتال بیتہوہ
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ و خوشتان ہہستی بی نہکەن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَبْغُونَ الْعِزَّ مِنَ الدُّنْيَا﴾ بینگومان ئەوانہی ﴿يَعْبُذُونَ أَصْوَابَهُمْ﴾
 دہنگیان نرم دہکەنہوہ ﴿عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ لہخزمہتی پیغمہبردا ﷺ ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانہ ئەو کہسانہن
 ﴿أَمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلایانی زاخا داوہ وپاکی کردوہتہوہ ﴿لِللَّغْوِ﴾ بۆ تہقوا وخواناسین
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ لی خوش بوون و پاداشتی گہورہیان بۆ ہہیہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَبْغُونَ الْعِزَّ مِنَ الدُّنْيَا﴾ بینگومان ئەو
 کہسانہی ﴿يَتَادُونَنكَ مِنَ رَّأَى الْحَجَرَاتِ﴾ لہ دہرہوہی ژورہکان بانگت دہکەن (ئہی موحہ مہمد ﷺ)
 ﴿أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ زور بہیان نہفامن و تی ناگەن ﴿٢٠﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن
 تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾
 وَاعْمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
 إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾
 فَضَلَّاهُم مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِن طَائِفَتَانِ
 مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا
 عَلَى الْأُخْرَىٰ فَاقْتُلُوا الَّتِي تَبَغَىٰ حَتَّىٰ تَقَىٰ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ
 فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
 ﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
 لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَر قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ
 عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
 مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ
 الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا﴾ خُوئه گهر چاوه‌روانیان بگردایه ﴿حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ﴾ تاده‌روشتیه دهره‌وه بو لایان ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ﴾ نه‌وه چاکتر بوو بویان ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه‌خوا‌البیورده‌ی میهره‌بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه ﴿إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنِیْةٍ﴾ نه‌گهر گونا‌هکاری هه‌والیکی گرنگی هیتا بوتان ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ نه‌وه لی‌ی بکۆلنه‌وه (تاروون بیته‌وه) ﴿أَنْ تُصِيبُوا﴾ نه‌وه‌ک زیان بگه‌یه‌نن ﴿قَوْمًا يَجْهَلُونَ﴾ به‌خه‌لکیک به‌نه‌زانین ﴿فَتَضَيِّحُوا عَلَى مَا فَعَلَتْ تَدْرِيمٌ﴾ نه‌وسا په‌شیمان بن له‌وکاری که کردو تانه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ زور چاک بزائن ﴿أَنْ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که بیگومان پیغه‌مبه‌ری خوا له ناوتاندا به ﴿لَوْ يَطِيعُكُمْ﴾ نه‌گهر به‌گویی نیوه‌ی بگردایه ﴿فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ﴾ له‌زوریک له‌کاره‌کاندا ﴿لَعَلَّكُمْ﴾ تووشی ناره‌حه‌تی ده‌بوون ﴿وَلَكِنْ اللَّهُ﴾ به‌لام خوا ﴿حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ﴾ ئیمانی لاتان خو‌شه‌ویست کردووه ﴿وَزَيَّنَّ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ وه‌له‌دلناندا (شیرین و) رازاوه‌ی کردووه ﴿وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ﴾ وه‌بیزراوو ناشیرینی کردووه له‌لاتان ﴿الْكَفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ﴾ بی‌باوه‌پی و تاوان و سه‌رپیچی فرمانی خوا ﴿أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ﴾ ههر نه‌وانه‌ن شاره‌زاو له‌سه‌ر ریبازی راستن ﴿فَضَلَّاهُمُ اللَّهُ وَبَعَثَهُ﴾ (نه‌وه) به‌خشش ونیعمه‌تیکه له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ﴾ خواش زانا و دانابه ﴿وَأَنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌گهر دوو کۆمه‌ل له‌ئیمانداران ﴿أَقْتَتَلُوا﴾ دژ به‌به‌کتر جه‌نگیان کرد ﴿فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا﴾ نه‌وه له‌نیوانیاندا ناشته‌وایی بکه‌ن ﴿فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا﴾ نه‌مجا نه‌گهر کۆمه‌لیکیان ده‌ست دریزی و سه‌رکه‌شی کرد ﴿عَلَى الْأُخْرَى﴾ بۆ سه‌ر کۆمه‌لیکی تریان ﴿فَقَاتِلُوا آلَ بَنِي﴾ نه‌وه نیوه (نه‌ی موسولمانان) دژی نه‌وه‌یان بجه‌نگن ده‌ست دریزی ده‌کات ﴿حَتَّى تَقَى﴾ تاده‌گه‌رپته‌وه ﴿إِلَى أَمْرِ اللَّهِ﴾ بۆ فرمانی خوا (ملکه‌چی فرمانی خوا ده‌بی) ﴿فَإِنْ قَاتَلْتُمْ﴾ نه‌مجا نه‌گهر گه‌راپه‌وه ﴿فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا﴾ نه‌وسا له‌نیوانیاندا ناشته‌وایی بکه‌ن ﴿بِالْعَدْلِ وَالْإِقْسَاطِ﴾ به‌داد‌گه‌رانه و راست و دادپه‌روهر بن (له‌نیوانیاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خوا ﴿يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ دادپه‌روهرانی خو‌ش ده‌وی ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ بیگومان ته‌نجا باوه‌رداران برای به‌کترن ﴿فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾ که‌وا ته‌له‌نیوان دوو براتاندا (نازاوه هه‌بوو) ناشته‌وایی بکه‌ن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تاره‌حمتان پی‌ی بکات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیتاوه ﴿لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ﴾ باهیچ کۆمه‌له‌ پیاویک گالته نه‌که‌ن به‌کۆمه‌لیکی تریان ﴿عَسَى أَنْ يَكُونُوا﴾ په‌نگه‌ گالته پی‌ی کراوه‌کان ﴿خَيْرًا مِّنْهُمْ﴾ له‌گالته‌که‌ره‌کان باشرین (لای خوا) ﴿وَلَا يَسْتَفْهِمُ بَيْنَهُمْ﴾ وه‌ژنانیک گالته نه‌که‌ن به‌ژنانیکی تر ﴿عَسَى أَنْ يَكُنْ﴾ په‌نگه‌ نافرته‌ گالته‌ پیکراوه‌کان ﴿خَيْرًا مِّنْهُمْ﴾ له‌نافرته‌ گالته‌که‌ره‌کان باشرین (لای خوی گه‌وره) ﴿وَلَا تَكْمُرُوا بِنَفْسِكُمْ﴾ تانه وته‌شه‌ر له‌به‌کتری مه‌ده‌ن (له‌نیو خو‌تاندا) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا إِلَّا مَا يَأْتِي الْفَقْدَ﴾ ناوو ناتوره له‌به‌کتری مه‌نین ﴿يَسْأَلُ السُّوءُ الْفُسُوقَ﴾ ئای چه‌ند خراپه‌ ناو بردنی که گونا‌ه (به‌موسلمان بلیت کافر، یان داوین پیس) ﴿بَعْدَ الْإِيمَانِ﴾ پاش باوه‌ر هیتان ﴿وَمَنْ لَّزِمَتْ﴾ جا نه‌وه‌ی په‌شیمان نه‌بیته‌وه ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نه‌وه نه‌وانه ههر خو‌یان سه‌مه‌کارن ﴿۱۱﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
 إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن
 يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
 تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
 شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتَقْدَرُ إِنَّ اللَّهَ
 عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ * قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن
 قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيْمَنُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
 إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
 وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
 الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ
 عَلَيْكَ أَن أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمْنُوا عَلَيَّ إِلَّا سَلَمْتُكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ
 عَلَيْكُمْ أَن هَدَاكُمْ لِلْإِيْمَنِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
 غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ **تهی** نه و که سانه‌ی باوهرتان هیتاوه ﴿أَجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾ **خوتان** له زورنیک له گومانه کان بپاریزن ﴿إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ﴾ **چونکه** به راستی هه ندیک له گومانه کان تاوانن ﴿وَلَا تَجَسَّسُوا﴾ **سیخوری** مه کهن (وبه‌دوای نانه‌واوی به کتردامه گه‌رین) ﴿وَلَا يَغْتَابَ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ **له‌باشمله** به خراپه باسی به کتری مه کهن ﴿أَلَيْسَ أَحَدُكُمْ﴾ **نایا** کام له‌تیوه پی‌ی خوشه ﴿أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ﴾ **که‌گوشتی** برا (ثایینی به‌که‌ی) بخوات؟ ﴿مَيِّتًا﴾ **به‌مردووی** ﴿فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ **بیگومان** قیزتان لی‌ی دیته‌وهو پیتان ناخوشه ﴿وَأَنفُوا اللَّهَ﴾ **وه‌له‌خوا** بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾ **بیگومان** خواته‌وبه‌گیراکه‌ری به‌به‌زه‌بی به ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ **تهی** خه‌لکینه ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ﴾ **بیگومان** تیمه دروستان کردوون ﴿مِّنْ ذَكَرِ الْأُنثَىٰ﴾ **له‌نیر و می‌یه‌ک** ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ﴾ **وه‌کردومانن** ﴿شُعوبًا وَقَبَائِلَ﴾ **به‌چه‌ند گهل و هوزیکه‌وه** ﴿لِتَعَارَفُوا﴾ **تایه‌کتری** بناسن ﴿إِنَّا أَكْرَمُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ **به‌راستی** به‌رین‌تریتان لای‌خوا ﴿أَنفَعَكُمْ﴾ **تهو** که‌سه‌تانه زیاتر له‌خودا دهرت‌سیت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ **بیگومان** خوازانی‌ئاگاداره ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا﴾ **عهر به ده‌شته‌کیه‌کان و وتیان** باوهرمان هیتاوه ﴿قُلْ لَّهٗ تَوَكَّلُوا﴾ **(تهی** موحه‌ممه **)** ﴿بَلَىٰ﴾ **بلی** باوهرتان نه‌هیتاوه ﴿وَلَكِنْ قُولُوا أَسْمَأْتًا﴾ **به‌لکو بلین** موسلمان بووین (به‌سهر زاره‌کی) ﴿وَلَمَّا يَدْحُلِ الْإِيمَنُ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ **چونکه** هیتا باوهر نه‌چووته‌ناو دل‌ه‌کاتتانه‌وه ﴿وَإِنْ طُغِيَواْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ **خو‌نه‌گهر** گویرایه‌لی‌خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بن ﴿لَا يَلْبِسْكُمْ مِّنْ أَعْمَلِكُمْ شَيْئًا﴾ **هیچ‌له** (پاداشتی) کرده‌وه کاتنان که‌م نا‌کاته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ **به‌راستی** خوالیورده‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ **بیگومان** تیماندارانی راسته‌قینه‌ته‌وانن ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ **که‌باوهرپان** هیتاوه به‌خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿لَهُ تَزَيَّاتُوا﴾ **پاشان دوو دل‌نه‌بوون** (له‌تیمانه‌که‌یاندا) ﴿وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ **وه‌به‌مال و گیانیان** تیکو‌شانیان کردووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ **له‌پیتاو** ریبازی خوادا ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ **ههر‌ته‌وانن** راستگو‌یان ﴿قُلْ أَتَعْمَلُونَ﴾ **(تهی** موحه‌ممه **)** ﴿بَلَىٰ﴾ **بلی** نایا تیوه‌خوا‌ئاگادار ده‌که‌ن ﴿بِذُنُوبِكُمْ﴾ **له‌ثایینه‌که‌تان** ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ **له‌کاتیکدا** خوا‌ئاگاداره‌ده‌زانن ﴿مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ **به‌ههرچی** له‌ئاسمانه‌کان و زه‌وی دایه ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ **وه‌خوا** به‌هه‌موو شتیک زانایه ﴿يَتْمُنُونَ عَلَيْكَ﴾ **تهو** که‌سانه‌منه‌ت ده‌که‌ن به‌سهر تو‌دا (تهی موحه‌ممه **)** ﴿أَن أَسْلَمُوا﴾ **که‌موسلمان** بوون ﴿قُلْ لَا تَتَّبِعُوا عَلٰى إِسْلَامِكُمْ﴾ **توش بلی‌منه‌تی** موسلمان بوونی خوتان به‌سهر مندا مه‌که‌ن ﴿بَلِ اللَّهُ يَمُرُّ عَلَيْكُمْ﴾ **به‌لکو** خوا‌منه‌ت ده‌کات به‌سهر تیوه‌دا ﴿أَن هَدٰكُمْ لِلْإِيمٰنِ﴾ **که‌رینموونی** کردوون بوب‌باوهره‌یتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ﴾ **ته‌گهر تیوه‌راستگوون** (که‌تیماندارن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ **به‌راستی** خوا‌ده‌زانن ﴿غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ **نه‌یتی** ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَاللَّهُ بِصِغْرِ مَا تَعْمَلُونَ﴾ **وه‌خوا** بینایه به‌ههر کرده‌وه‌یه‌ک که‌تیوه‌ده‌یکه‌ن ﴿

سورة ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ١ بَلْ عَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ
فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ٢ أَلَمْ يَدْعُوا إِلَى مَا نَسُوا
رَجْعُ بَعِيدٌ ٣ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ
حَفِیْظٌ ٤ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِیْجٍ ٥
أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا
وَمَا لَهُا مِنْ فُرُوجٍ ٦ وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رِیْسًا
وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ ٧ تَبَصَّرَةٌ وَذَكَرَى لِكُلِّ عَبْدٍ
مُنِیبٍ ٨ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ
وَحَبَّ الْحَصِيدِ ٩ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ١٠ رِزْقًا
لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ١١ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّیْسِ وَثَمُودُ ١٢ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ
لُوطٍ ١٣ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ
١٤ أَفَعِینَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ١٥

سورہ قی ﴿قَاف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خوالی بہ خشندهی میہربان

﴿قَاف﴾ بہ (قاف) دہ خوئندرتہوہ، ماناکہی تہ نہا خوا دہیزانی بۆ زانیاری زیاتر سہیری سہرہ تای سورہتی
 (البقرة) بکہ ﴿وَالْفُرْقَانِ الْمَجِيدِ﴾ سوئند بہ قورٹانی بہ رزو بہ ریز (تو نیر دراولی خوالی ئہی موحمہ مدہ ﴿يَا أَيُّهَا
 بَلْعَجُوْا﴾ بہ لام (بی باوہران) سہریان سورماوہ ﴿اَنْ جَاءَهُمْ مُّذَرُّهُمْ﴾ لہوہی کہ پیغہ مہرہیکی ترستہریان
 بۆ ہاتوہ لہ خویان ﴿فَقَالَ الْكَافِرُونَ﴾ جابی باوہران دہیان ووت ﴿هَذَا نَبَأٌ عَجِيبٌ﴾ ئہمہ شتیکی سہیرہ ﴿اَوَدَا
 مِثْلًا﴾ ئایاکاتی مردین و ﴿وَكُنَّا لِرَاٰ﴾ بووین بہ خوئل (چون زیندو دہینہوہ) ﴿ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ﴾ ئہوہ گہرانہوہی کی
 دوورہ نابی ﴿فَدَعَلَمْنَا﴾ بنگومان ئیمہ دہزانین ﴿مَا تَقْصُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ﴾ زہوی چہندی لہ لاشہیان
 دہخوات (ہیچیمان لی وون نابی) ﴿وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حَفِیْظٌ﴾ بہراویکیشمان لایہ کہ پاریزہری ہموو شتیکیہ ﴿اَلَمْ
 يَكُنْ لَّكُمۡ اَنْبِیَآءٌ مِّنۡ قَبْلِ هٰذَا ۚ يَخْلُصُ لِكُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلٌ ۚ لَکُمۡ اِنۡ تَعْلَمُوْنَ﴾ بۆیہ ئہوان لہ ناول کارنکی تیکہل و بیکہلدان ﴿اَفَاَنْتَ نَظُرُ اِلٰی السَّمَآءِ فَتَهْمُ
 دہی ئایا سہرنجی ئہو ئاسمانہیان نہادوہ کہ لہ سہریانہوہیہ ﴿کَیْفَ بَیِّنَہَا وَرَبِّہَا﴾ چون دروستان
 کردوہ و پازاندومانہتہوہ ﴿وَمَا لَہَا مِنْ فُرُوْجٍ﴾ وہیچ درزو کہ لیٹیکی تیدانی یہ ﴿وَالْاَرْضَ مَدَدْنٰہَا
 زہویشمان پراختوہ ﴿وَالْفِیْنِ اِفْہَارِوْسِ﴾ چہندہا شاخی دامہ زراومان تیدا داناوہ ﴿وَاَنْشَأْنٰ فِہَا﴾ پرواندومانہ
 تیشیدا ﴿مِنْ کُلِّ زَوْجٍ مِّنۡ شَیْءٍ﴾ ہموو جور پروہ کیکی جوان ﴿بَصْرَہٗ وَذَکْرٰی﴾ تابہر چاو پروونی و بہندو
 بیرخہرہوہ بیت ﴿لِّکُلِّ عِبْدٍ مُّٰنِیۡبٍ﴾ بۆ ہموو بہندہی کی تہوہ کارو گہراوہ بۆ لای خوا ﴿وَزَلَّلْنٰ اِلَی السَّمَآءِ
 وہ لہ ئاسمانہوہ باراندومانہ ﴿مَآءٍ مُّبٰرَکًا﴾ بارانکی بہ بیت و فہر ﴿فَاَنْشَأْنٰ فِہَا﴾ جابہو بارانہ پرواندومانہ
 ﴿جَنَّتِ وَحَبَّ الْحَصِیۡدِ﴾ باخات و دانہوئلہ (ی ئہو کشتو کالانہی) کہ دروینہ دہ کرین ﴿وَالنَّخْلَ بَاسِقٰتٍ
 ہرہوہا دارخورمای بہرزو بلند ﴿لَہَا طَلْعٌ نُّضِیۡدٌ﴾ بہ ہیشووی تیک بہستراوہوہ ﴿رَزَقْنٰ اِلَی الْعِبَادِ﴾ (تابیتہ)
 رزق و رۆزی بۆ بہندہکان ﴿وَاَحْیٰنَا فِہَا بَدَءَ مَیِّتًا﴾ ہر بہو شئیوہیہ ﴿كَذَبَتْ جَبَہُہٗ﴾ پینش ئہمانیش باوہریان
 نہینا (بہ پیغہ مہرہکانیان) ﴿قَوْمٌ وَّجَّحَ الرَّیْسَ وَتَمُوۡذُ﴾ گہلی نوح و خاوہن چال و بیرہکان و (گہلی)
 سہمود ﴿وَعَادٌ وَفِرْعَوۡنُ وَاٰخُن لُّوطٍ﴾ وہ گہلی عادو فیرعون و گہلی لوطیش ﴿وَاَحْصٰۤی الْاَیَّکَہٗ وَقَوْمُۢنَّعٍ﴾
 ہرہوہا خاوہن باخاتہ چرو پرہکان و گہلی توبیہ عیش ﴿کُلُّ کَذَّبَ الرَّسُلَ﴾ ہر ہموویان باوہریان نہہینا
 بہ پیغہ مہرہکانیان ﴿حَقِّ وَعِیۡدٍ﴾ بۆیہ ہرہشہی (من لہ دژیان) ہاتہدی ﴿اَفَعِیۡنَا بِالْحَقِّ الْاَوَّلَ﴾ جائایا ئیمہ
 لہدروستکردنی یہ کہم جاردا دہستہوسان بووین (نانہ توانین زیندووتان بکہینہوہ)؟! ﴿بَلْ هُمۡ﴾ (نہخیر وانہی)
 بہلکو ئہوان ﴿فِی لَبِیۡسٍ مِّنۡ خَلْقٍ جَدِیۡدٍ﴾ لہ گو ماندان لہ دروست بوونہوہی کی سہر لہ نوی ﴿

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
 مِنْ جَبَلٍ أَلْوَيْدٍ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
 قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
 الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ
 يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَها سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ
 كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ
 ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيََا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
 عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَّتَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ * قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ
 وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَىٰ وَقَدْ قَدَّمْتُ
 إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلُ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾
 يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ
 الْجَنَّةُ لِّلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيزٍ
 ﴿٣٢﴾ مَّنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا
 بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند به‌خوا ئیمه ناده‌میمان به‌دی هیناوه و ﴿وَلَقَدْ مَّا تَوَسَّوْا بِهِ نَفْسُهُ﴾ چاک ناگدارین به‌و خه‌یان و خه‌ترانه‌ی دین به‌دل و دهر و ونیدا ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ﴾ و ئیمه له‌وه‌و نزی‌کترین (واته‌ خ‌وای گه‌وره عیلم و زانینی ته‌واوی هه‌یه به‌ه‌موو جم‌و‌جولیک‌ی ناده‌میزاد) ﴿مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾ له‌ شاده‌ماری دلی ﴿إِذْ يَتَلَفَّى الصُّفُفَاتِ﴾ کاتیک ئه‌و دوو فریشته (کرداری) تو‌مار ده‌کهن ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ﴾ که له‌لای راست و لای چه‌بیه‌وه دانیشتون ﴿مَّا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ﴾ ههر ووته‌یه که له‌ده‌می دهر چی ﴿إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾ چاو‌دیریک‌ی به‌سه‌ره‌ویه (و ده‌نوسی) ﴿وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ﴾ نار‌ه‌حه‌تی و بی‌هوشی مردن دیت له‌گه‌ل راستیه‌کاندا ﴿ذَلِكَ مَا كُنْتُمْ مِنْهُ تَجِيدُ﴾ (بیتی ده‌ووتری) ئه‌مه ئه‌و (مردنه) یه که خ‌وت لی‌ ده‌باراست و لاده‌دا ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ ئه‌مجا فو‌و ده‌کری به (شه‌یور) که‌ره‌نادا ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعْدِ﴾ ئه‌وه پ‌و‌زی (به‌دی هاتنی) ههر‌ه‌شه‌کانه ﴿وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا﴾ له‌گه‌ل هه‌موو که‌سینکدا دیت (بو‌مه‌حشهر) ﴿سَّابِقٌ وَشَّهِيدٌ﴾ دوو فریشته، یه‌کی‌کیان پ‌یش خ‌وی داوه، ئه‌وی دیکه‌شیان شاهیدی له‌سه‌ر ئه‌دات، (له‌ته‌واوی ئه‌و کارور کرد‌ه‌وانه‌ی که کرد‌وونی له‌دونبادا) ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا﴾ (بیتی ده‌ووتریت) سویند به‌خوا به‌راستی تو له‌مه‌ی ناگا بو‌ویت له‌دونبادا ﴿فَكُنْفَعَا عَنْكَ غِطَاءُكَ﴾ جا ئیمه‌ به‌رده (ی قیامت) مان له‌سه‌ر لادابی ﴿فَصَرَكَ الْيَوْمَ وَحْدِيدٌ﴾ جا ئه‌م‌رو (که قیامت‌ه) چاو‌ت تی‌زه و چاک ده‌بینی ﴿وَقَالَ قَرِينُهُ﴾ وه ئه‌و (فریشته شاهیده‌ی) له‌گه‌ل‌یدا یه ده‌ل‌یت ﴿هَذَا مَا الَّذِي وَعَدْتُ﴾ ئه‌مه (نامه‌ی کرد‌ه‌وه‌کانه) ئاماده‌یه و لای منه ﴿أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ﴾ (خوا ده‌فه‌رموی به‌دوو فریشته‌که) فری‌ی بدنه‌ ناو د‌وزه‌خ‌ه‌وه ﴿كُلُّ كَفَّارٍ عَنِيدٌ﴾ هه‌موو کافر‌یک‌ی سه‌ر که‌شی ﴿مَنَاجِلَ لِلْخَيْرِ﴾ ریگری که‌ر له‌چاکه ﴿مُعْتَدِرٌ مُرِيبٌ﴾ ده‌ست دیر‌تر که‌ری گومان‌اوی ﴿الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ ئه‌و که‌سه‌ی که‌به‌رستراوی تری له‌گه‌ل خ‌وادا دان‌اوه ﴿فَأَلْقِيَا فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ﴾ جا ههر دوو کتان (ئی فریشته‌کان) فری‌ی بدنه‌ سزای سه‌خته‌وه ﴿وَقَالَ قَرِينُهُ﴾ ئه‌و (شه‌یتانه‌ی له‌دونبادا) له‌گه‌ل‌یدا بو‌و ده‌لی ﴿رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتَهُ﴾ ئه‌ی به‌روه‌ردگارم من ئه‌وم سه‌ر که‌ش نه‌کرد ﴿وَلَا كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ به‌لکو خ‌وی له‌گو‌م‌رایی یه‌کی دوور له‌راستیدا بو‌و ﴿قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيْ﴾ (خوا ده‌فه‌رموی) له‌لای مندا ده‌مه‌ق‌الی و مشتوم‌ر مه‌کهن ﴿وَقَدْ فَتَنَّا إِلَهُكُمْ بِالْوَعْدِ﴾ چونکه‌ بینگومان پ‌یشتر ههر‌ه‌شه‌م (له‌م باره‌یه‌وه) نار‌دووه‌ بو‌تان ﴿مَّا يَبْدُلُ الْقَوْلُ لَدَى﴾ به‌لینی من ههر‌گیز گ‌ورانی به‌سه‌ردا نایه‌ت ﴿وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ﴾ وه من هیچ ج‌وره‌ سته‌مینک له‌به‌نده‌کانم ناکه‌م ﴿يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ﴾ پ‌و‌زیک ده‌ب‌یت به‌د‌وزه‌خ ده‌ل‌ین ﴿هَلْ أَتَاكَتْ﴾ ئایا به‌ر بو‌ویت؟ ﴿وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ﴾ د‌وزه‌خ‌یش ده‌لی ئایا که‌سی تر هه‌یه (به‌یه‌تن)؟ ﴿وَأَرْزَقْنَا الْجِنَّةَ لُفُفَاتٍ﴾ به‌هه‌شتیش (له‌و پ‌و‌ژه‌دا) نزی‌ک کراوه‌ته‌وه بو‌ پ‌ار‌یز کاران و له‌خ‌واترسان ﴿عَرَبِيعِدٍ﴾ دوور نی یه (لییان) ﴿هَذَا مَا وَعَدُونُ﴾ (پ‌ییان ده‌ووتری) ئه‌مه ئه‌و (به‌هه‌شته‌یه) که به‌ل‌یتان پ‌ی‌ درابو‌و ﴿لِكُلِّ آوَابٍ حَفِظٌ﴾ به‌هه‌موو رو‌و له‌خ‌وایه‌کی خ‌وب‌ار‌یز ﴿مَنْ حَشَى الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ﴾ ئه‌وه‌ی له‌خ‌وای میهر‌بان ترس‌ابن له‌به‌نه‌اند (و خ‌وی له‌گ‌ونا‌ه پاراست بیت) ﴿وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ﴾ وه به‌دل‌یک‌ی رو‌و له‌خ‌واوه‌ گه‌را‌ب‌یت‌ه‌وه (بو‌لامان) ﴿أَدْخُلُوهَا وَسَلَامٌ﴾ (پ‌ییان ده‌ووتریت) هه‌مووتان پ‌رو‌نه ناو به‌هه‌شته‌وه، دل‌تیا و بی‌ ترس بن (له‌سزاو ناخ‌وشی) ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ﴾ ئه‌م پ‌و‌ژه پ‌و‌زی هه‌میشه‌یی و نه‌مری به ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا﴾ له‌و به‌هه‌شته‌دا ههر‌چیان بو‌یت ب‌ویان ئاماده‌یه ﴿وَلَدَيَّمَا رَمَدٌ﴾ وه له‌وه زیاتریشان هه‌یه (که بینینی خ‌وای گه‌وره‌یه)

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا
 فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِّمَن
 كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
 مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ
 وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ
 ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا
 نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ
 عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرُ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
 وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَأَلْهَمَلَتْ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَأَلْجَرَدِيتِ يُسْرًا ﴿٣﴾
 فَأَلْمَقِسْمَتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوْعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

﴿وَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَوْمٍ﴾ وە پێش ئەمان گەل و چینی زۆرمان لەناو برد ﴿هُزِأْتُمْ مِنْهُمْ بَعْضًا﴾ کە ئەوان لەمانیش بەهێز تر بوون ﴿فَقَبَّوْا فِي الْبِلَادِ﴾ خو شاران و وولاتانیان پشکنیوه و گەراوون ﴿هَلْ مِنْ مَّجِیصٍ﴾ ئایا هیچ پەنا گایە کە هەبوو (بۆیان لەمردن) ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ﴾ بێگومان لەم (باسەدا) بەندو ئامۆزگاری هەیه ﴿لَعَنَّا لَهُ قُلُوبًا﴾ بۆ کەسێک خاوەن دلێکی (زیندوو بیت یان ژیری) ﴿أَوَلَمْ يَأْتِ السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾ یاگوێ بگری (بۆ قورئان) و بیریشی لە لای بیت ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا﴾ سویند بەخوا بێگومان دروستمان کردووہ ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ئاسمانەکان و زەوی و هەرجی لە نیاواندا یە ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ لە شەش رۆژدا ﴿وَمَا مَسْكَنًا مِنْ عُوبٍ﴾ وە هیچ ماندوو بوونی کمان تووش نەبوو ﴿فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَقُولُوتَ﴾ کەواتە (ئە ی مو حە مە مە د) خو گری بەرامبەر ئەو (قسە نابە جی یانە) ی کە دە بێلین ﴿وَسَبَّحُ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ بە ستایشی پەر وەرد گارت تە سببحات بکە ﴿فَبَلَّ طُلُوعَ الشَّمْسِ﴾ پێش هەلھاتنی خوړو ﴿وَقَبْلَ الْغُرُوبِ﴾ پێش ئاوا بوونیشی ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبَّحَهُ﴾ وە لە بە شێک لە شە ودا ستایشی پەر وەرد گارت بکە ﴿وَأَذْبَرِ السُّجُودَ﴾ وە لە پاش نوێژە کانیش ﴿وَأَسْمِعْ يَوْمَ﴾ وە گوێ بگرە لە رۆژێکدا ﴿يَنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ چار دەرێک لە شوێنێکی نزیکە وە بانگ دە کات ﴿يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ﴾ رۆژی کە نەعرە تە یە ک (دەنگی کێ گەورە ی تر سناک) بە راستی دە بیستن ﴿ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ﴾ ئە و رۆژە رۆژی ھاتنە دەرە وە یە (لە گۆرە کان) ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُ﴾ بێگومان ھەر ئیمە یە ن دە ژنێن و دە شم رتێن ﴿وَالْيَتَا الْمُتَّصِرُ﴾ گەرا نە وە ش ھەر بۆ لای ئیمە یە ﴿يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ﴾ رۆژێک دیت زەوی لە ئاست ئە وانە (ی مردوون) قلیش دە بات ﴿سِرَاعًا﴾ بە پەلە (دیتە دەرە وە) ﴿ذَلِكَ حَشَرٌ عَلَيْهِمْ يُصَيِّرُ﴾ ئە و کۆ کردنە وە بە لای ئیمە وە ئاسانە ﴿نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ﴾ بێگومان ئیمە ئاگادارین بە وە ی کە دە بێلین ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ﴾ تۆ دە سە لانت بە سە ر یاندا نی یە ﴿فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ﴾ کە وایە تۆ بەم قورئانە ئامۆزگاری ئە و کە سە بکە ﴿يَخَافُ وَعِيدِ﴾ کە لە ھەر پەرشە ی من دە ترسی ﴿

سوره قی ﴿الذَّارِيَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوا ی بە خشن دە ی میھربان

﴿وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا﴾ سویند بە و بایانە ی کە زۆر شت پەرژو بلاو دە کە نە وە بە بلا و کردنە وە ﴿فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا﴾ ئەمجا سویند بە و ھە وەرانی کە ھە لگری بارانن ﴿فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا﴾ ئەمجا سویند بە و کە شتیانە ی کە بە ئاسانی دە گە رێن (لە ناو دەر یادا) ﴿فَالْمَقْسَمَاتِ أَمْرًا﴾ ئەمجا سویند بە و فریشتانە ی کار دابە شکەرن ﴿إِنَّمَا وَعْدُونَ لَصَادِقٍ﴾ بێگومان ھەر بە لیتی کە پێتان دە درێ راستە ﴿وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە بە راستی (رۆژی) پاداشت و تۆلە پوودە دات ﴿

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ۖ إِنَّكُمْ لِنِ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ۝٨ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ
أُفِكَ ۝٩ قِيلَ الْخَرَصُونَ ۝١٠ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۝١١ يَسْأَلُونَ
أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ۝١٢ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ۝١٣ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ
هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۝١٤ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
۝١٥ ءَاخِذِينَ مَاءً آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۝١٦
كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ۝١٧ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝١٨
وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝١٩ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ
لِّلْمُوقِنِينَ ۝٢٠ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۝٢١ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ
وَمَا تَعْدُونَ ۝٢٢ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ
تَنْطُقُونَ ۝٢٣ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۝٢٤ إِذْ
دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ۝٢٥ فَرَاغَ إِلَى
أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعَجَلٍ سَمِينٍ ۝٢٦ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ
۝٢٧ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۝٢٨ قَالُوا لَا تَحْزَنْ ۝٢٩ وَبَشِّرْهُ بِعُلَمٍ عَلَيْهِ ۝٣٠
فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَقٍ فَصَكَتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ۝٣١
قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝٣٢

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتَ الْحُرُوكِ﴾ و ه سویتند به ئاسمانی خاوهن رینگی زور (خاوهن جوانی و رینک و بینکی) ﴿إِنَّمَا لِي قَوْلٌ مَّخْلُفٌ﴾ بیگو مان ئیوه له قسه و گوفتاری جیاوازدان ﴿يُؤْفِكُ عَنْهُ مِنَ الْوَيْلِ﴾ و ه و که سه لاده دریت له ئیمان که لادراوه (چونکه خوی گو مراه) ﴿فَقُلْ الْخَاصُّونَ﴾ ده که به کوشت چن نه و دروزنانه (و نه فریسان لی بی) ﴿الَّذِينَ هُمْ﴾ ئه وانه که سانیکن ﴿فِي عَمَرٍ قَاصٍ﴾ له گیزاوی نه زانیدا بی ئاگان (له هه موو شت) ﴿يَسْتَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الْآزِلِ﴾ (به گالته وه) ده برسن که ی پوزی دوا بی دیت ﴿يَوْمَ هُمْ﴾ رپوزینک (سزا ده درین) که نه وانه ﴿عَلَى النَّارِ يُقْتَلُونَ﴾ به ناگری دوزخ ده سوتیرین ﴿دُورًا فَتَنَتْهُمْ﴾ (بیان ده ووتریت) سزا که تان بجه ژن ﴿هَذَا الَّذِي﴾ ئه مه وه (سزایه) ﴿كُتِبَ لَهُمْ﴾ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿به گالته وه) به په له داواتان ده کرد ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ بیگو مان پاریزکاران و له خواترسان ﴿فِي جَهَنَّمَ وَنُفُوسٌ﴾ وان له باخات و کناری سه رچه شمه ی ره وانا ﴿أَخِزِينَ مَاءَ الْيَوْمِ ذَرْوَهُمْ﴾ ئه وه ی خوا پی داوون و هری ده گرن ﴿إِنَّمَا كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مُمْتَحِنِينَ﴾ (چونکه) بیگو مان نه وانه له وه و پیش چا که کار بوون ﴿كَانُوا أَقْبَلَ مِنْ ذَلِكَ﴾ ئه وانه که مینک له شه ودا ﴿مَا يَهْجَعُونَ﴾ ده خه وتن (ئه و ی تری شه و نو ئیزیان ده کرد) ﴿وَيَا الْأَسْحَارُ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ وه له به ره به یاناندا داوای لیخو شبو و نیان ده کرد ﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ﴾ وه له مال و دارایی یاندا ﴿حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾ بو (هه ژاری) داوا که رو داوانه که ره مافی خو یان هه بوو ﴿وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّمُتَوَفِّينَ﴾ وه له زه ویدا به لگه و نیشانه هه یه بو باوه رداران ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ﴾ وه له خودی خو شتاند (به لگی زور هه یه) ﴿أَفَلَا بُصِرُونَ﴾ ده ی ئایا بو وورد نابنه وه و سه رنج نادهن ﴿وَفِي السَّمَاءِ رُزْقٌ وَمَا يُعْذَرُونَ﴾ وه رزق و پوزی ئیوه و وه به لئیناه ی پستان ده درئ له ئاسمانه ﴿فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ جا سویتند به په وه ردگاری ئاسمان و زه و ی ﴿إِنَّهُ لَحَقُّ﴾ بیگو مان ئه وه (ی باسکرا) هه ق و راسته ﴿مِثْلَ مَا أَنْكَرُ تَطْفُونَ﴾ به وینه ی وه قسانه ی خو تان ده یکه ن ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ ئایا پیت گه شتو وه ﴿حَدِيثٌ ضَلَفَ إِبْرَاهِيمَ الْمَكْرِيْمَ﴾ به سه رهانی میوانه ریزداره کانی ئیبراهیم ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ کاتی چوونه لای ئیبراهیم و ﴿فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ﴾ و وتیان سلاو (ئه ویش) و وتی سلاو له خو تان ﴿قَوْمٌ مُنْكَرُونَ﴾ (ئیوه) که سانیکی نه ناسراوون ﴿فَرَّغَ إِلَى أَهْلِهِ﴾ جا خیرا چوو بو لای خیزانه که ی ﴿فَجَاءَ بِعِجْلِ سَمِينٍ﴾ ئه مجا گو ئره که یه کی قله وه ی (به برزاوی بو یان) هیتا ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَى آلِهِمْ﴾ وه نزیکی کرده وه لیان (به لام نه یان خوارد) ﴿قَالَ أَتَأْكُلُونَ﴾ و وتی ئه وه ناخون ؟ ﴿فَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ ئه و سالیان تر سا ﴿قَالُوا لَاحِقٌ﴾ و وتیان مه تر سه (ئیمه نیردراوی خوا یین) ﴿وَلَبِثُوا بَعْلَمَ عِلْمٍ﴾ وه مز گیتیان پی دا به کورینکی دانا (که ئیسحاق) ﴿فَأَقْبَلَ بَقْرَتَهُ فِي صَرٍّ﴾ جازنه که ی قریوه یه کی کرد و هات ﴿فَصَكَّتْ وَجْهَهَا﴾ وه دای به رو و مه تی خویدا (وه که باووی ژنان) ﴿وَقَالَتْ غَوْرٌ عَقِيمٌ﴾ وه و وتی پیره ژنیکی نه زوک (چون مندالی ده بی) ﴿قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ﴾ (فریشته کان) و وتیان به روه ردگارت وای فره مو وه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ بیگو مان هه ر خوا کار به جی ی زانایه ﴿

* قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ
 مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
 لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
 فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ
 الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ
 مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّىٰ بِرُكْبِهِ وَكَانَ سَاحِرًا وَّهَجْنُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ
 فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
 الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَدْرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرِّيمِ ﴿٤٢﴾
 وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَتَعَوَّا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
 فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا أَسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ
 وَمَا كَانُوا مُتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
 فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ
 فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمِهْدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
 لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوْا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾
 وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَصَّوْنَهُ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ ﴿٥٤﴾ وَذَكَرْنَا لِلذِّكْرِى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾ وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعِجِلُونَ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ الطُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَ الطُّورِ ﴿١﴾ وَ كَتَبَ مَسْطُورٍ ﴿٢﴾ فِي رَقٍّ مَنشُورٍ ﴿٣﴾ وَ الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَ السَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَ الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَ تَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً ﴿١٣﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

﴿كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ﴾ هەر بەم شێوەیە هیچ پیغەمبەرێك نەهاتوووە بۆ لای ئوممەتانی
پیش ئەمان ﴿إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنَّ﴾ مەگەر ووتووینانە (بەو پیغەمبەرە) جادووگەرە یان شیئە ٥١
﴿أَتَوْصَاؤُا بِهِ﴾ ئایا (ئەمان و ئەوان) راسپاردەیان بۆیە کتیری کردووە؟ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾ (نەخیر)
بەلکو ئەمان گەلیکی سەرکەش و یاخیین ٥٢ ﴿فَقَوْلٌ عَصَى﴾ تو (ئەو موحمەد ﷺ) پرویان
لی وەرگیرە ﴿فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ﴾ چونکە تۆ لۆمە کراو نیت ٥٣ ﴿وَذِكْرٌ﴾ وە ئامۆژگاریان بکە و بیران بخەرە وە
﴿فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکە بەراستی ئامۆژگاری (ئەگەر سوودی بۆ بێ پرویان نەبێ) سوود
ئەگە یەنێ بەبڕواداران ٥٤ ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ وە من جنۆکە و ئادەمیزادەم تەنها بۆ ئەو
دروست کردووە کە بەندایەتی من بکەن ٥٥ ﴿مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ زَرْقٍ﴾ من هیچ پۆزیە کم ناوی لیان.
﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ﴾ ناشمەوی خواردنم بدەن ٥٦ ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ﴾ بەراستی تەنها خواخۆی پۆزی
دەرە ﴿ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ کە خاوەن دەسەلاتی زۆر بەهێزە ٥٧ ﴿فَإِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا﴾ ئەمجا بێگومان
بۆ ئەوانە ستمیان کردووە، سزای زۆرمان بۆ ئامادە کردوون ﴿مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِ﴾ هەر وەك چۆن بۆ
هاوەڵ و هاویرە کانیان ئامادەمان کردووە ﴿فَلَا يَسْتَعِجِلُونَ﴾ دەوای ئێتر بەلە نەکەن (لە داواکردنی سزا)
٥٨ ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سا هاوار بۆ ئەوانە بێ باوەر بوون ﴿مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ لەو پۆزە
کە هەر شەیان بێ لیکراوە ٥٩

سورەتی ﴿الطُّور﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خۆی بەخشندە ی میهربان

﴿وَالطُّورُ﴾ سوێند بە کێوی طور (بەو کێوی مووسا لەسەری قسە ی لە گەڵ خۆی گەرە
کرد) ١ ﴿وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ﴾ وە بە کتیی نووسراو (مەبەست پیتی قورئانە) ٢ ﴿فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ﴾
لە چەند پەرەیه کی بڵاو کراوە (قورئان نووسراوە تەو لە چەند پەرەیه کدا) ٣ ﴿وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ﴾ وە
سوێند بەو خانە ی ئاوەدانە (بیت المعمور: جیگایە کە لە ئاسمان، فریشتەکان هەمیشە بەدەووریدا
دین و دەچن، بەوانە وە ئاوەدانە) ٤ ﴿وَالسَّعْفِ الْمُرْعَرِ﴾ وە سوێند بەبانی بلندکراو (ئاسمانی
دونیا) ٥ ﴿وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ﴾ وە سوێند بەدەریای پڕ کراو (لە ئاویان ئاگری داگیرساو) ٦
﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ﴾ بێگومان سزای پەرورەدگارت (بۆ بێ پرویان) دەبێ ٧ ﴿مَالَهُ مِنْ دَافِعٍ﴾
هیچ بەرگری کەری نی یە ٨ ﴿يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوَرًا﴾ پۆزێك کە ئاسمان زۆر توند دەکەوێتە
جولە و هاتوچو ٩ ﴿وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا﴾ وە چیاکان (لە جیی خویان) دەجووڵین و توند
دەپۆن ١٠ ﴿قَوْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾ کەواتە لەو پۆزەدا هاوار بۆ بێ باوەران ١١ ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ
يَلْعَبُونَ﴾ ئەوانە ی کە لە کاری نارهوادا پۆدەچن و هەمیشە گالتە و گەپ دەکەن ١٢ ﴿يَوْمَ يُدْعَوْنَ
إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَا﴾ پۆزی پالیان پێوە دەنرێ بەرەو ئاگری دۆزەخ چۆن پال پێوەنانێك ١٣
﴿هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ (پێیان دەووتریت) ئەمە ئەو ئاگرە یە کە ئێوە بە درۆتان دەزانن ١٤

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ أَصَلَوْهَا فَاصْبِرُوا
 أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
 إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَكِهِينَ بِمَاءٍ أَمْءَاتِهِمْ رَبُّهُمْ
 وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَكِينِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ
 بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا
 بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلْتَنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا
 كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾
 يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوُ فِيهَا وَلَا تَأْسٍ ﴿٢٣﴾ * وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ
 غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
 بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ
 ﴿٢٦﴾ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَدْنَا عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا
 مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكَرْنَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ
 رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ
 الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

﴿أَفَسِحْرُ هَذَا﴾ نایا ئم ناگره جادووه ﴿أَمْ أَنَسْتُمْ لَا بُصُرَ﴾ یان ئیوه نابین ﴿أَصَلَوْهَا﴾ بجه ناویه وه
 ﴿فَأَصْبِرُوا وَلَا تَصْیُرُوا﴾ ئه مجا ئارام بگرن یا نهیگرن ﴿سَوَاءٌ عَلَیْكُمْ﴾ یه کسانه بوتان ﴿إِنَّمَا تُحْزَنُ مَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ بیگومان هر تولهی ئه و کرده وانهی ده تانکرد لی تان ده سه نرته وه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
 وَنَعِیمٍ﴾ به راستی پاریز کاران وله خواتر سان له ناو باخت و نعیمه ته کانی به هه شندان ﴿فَلَا یُکْهِنُ بِمَا
 ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ﴾ چیز ئه بن له و شتانهی بهر وهر دگاریان پی به خشییون ﴿وَوَقَّهَتْهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِیمِ﴾
 وه بهر وهر دگاریان پاراستوونی له سزای دوزهخ ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا﴾ (بیان ده ووتریت) بخون و
 بخونه وه ﴿هَیْئًا یَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نوشی گیانتان بیت به هوئی ئه و چا کانهی له دونیادا ده تانکرد ﴿
 مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ﴾ بالیان داوه ته وه له سه کورسی و قه نه فهی ریز کراو ﴿وَرَزَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِینٍ﴾ وه
 حوریانی چاو گهش و چاو گه وهر مان کرده ها و سه ریان ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه ئه وانهی بر وایان هیئا وه
 ﴿وَأَنبَعَثْنَاهُمْ دَرَجَاتٍ یَا یَمَنٍ﴾ وه نه وه کانیشیان دویان که وتوون به ئیمان وه ﴿الْحَقَّ ابْهَتْ دَرَجَتَهُمْ﴾ نه وه کانیان
 ده گیه نین بیان (له پلهی به هه شندا) ﴿وَمَا أَنْتُمْ عَنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَیْءٍ﴾ وه هیچ له کرده وئی (باوکه)
 کانیان که م ناکهینه وه ﴿كُلُّ أَمْرٍ یَا کَسْبٍ رَهِینٌ﴾ هر که سه بار متهی کرده وه کانی خویه تی ﴿
 وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَلَکَهِ وَنَحْمٍ﴾ وه بهر ده وام هه موو جزره میوه و گوشتیکیان پی ددهن ﴿مِمَّا یَشْتَهُونَ﴾ له وهی
 ناره زووی ده کهن ﴿یَسْتَرْعُونَ فِیْهَا کَأْسًا﴾ له و (به هه شته) دا بهر داخی شهراب له یه کتری وهر ده گرن
 ﴿لَا لَغْوُ فِیْهَا وَلَا تَأْسٌ﴾ نه قسهی پر و پو وچی تیدابه و نه گونا نه کردن ﴿وَيَطُوفُ عَلَیْهِمْ عِلْمَانٌ لَهُمْ﴾ ده گه رین
 به سه ریاندا کورانی نه وجه وانی ئیسک سووکی خویان و خز مه تیان ده کهن ﴿کَأَنَّهُمْ لَوْلُوا مَكْنُونٌ﴾
 وه ک مرواری ناو سه ده فن (له جوانی وپاکی دا) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ به هه شتیبه کان روو ده که نه
 یه کتری و ﴿یَسَاءَ لَوْ﴾ پر سیار له یه کتری ده کهن ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلَ فِی أَهْلِنَا مُتَشَفِّقِينَ﴾ ئهلین: به راستی
 ئیمه پیشت له ناو کهس و کارماندا ده تر ساین (له سزای دوزهخ) ﴿فَمَنْ أَلَّهَ عَلَیْنَا﴾ ئه وه ته خوا منه تی
 نابه سه رماندا ﴿وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّعُورِ﴾ وه له سزای دوزهخ باراستینی ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ﴾
 به راستی ئیمه له مه و پیش خوامان ده بهرست و هاوارمان لی ده کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِیمُ﴾ به راستی
 ئه و چاکه کاریکی میهر بانه ﴿فَذَرُّهُ﴾ جا (ئهی موحه ممه د ﷺ) یادیان خه ره وه ﴿فَمَا آتَتْ بِعَمَّتِ
 رَبِّکَ یَا کَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ﴾ چونکه تو به هوئی نعیمه ته کانی بهر وهر دگارت وه نه فالچیت و نه شیتیت ﴿
 أَمْ یَقُولُونَ شَاعِرٌ﴾ نه و به لکو ده لئین (موحه ممه د ﷺ) شاعیره ﴿نَزَّیضٌ بِهِ رَبُّ الْمُؤْمِنِ﴾ چاوهر وانی مردنی
 ده کهین ﴿قُلْ تَرَوْوُا﴾ (ئهی موحه ممه د ﷺ) بلئی: چاوهر ووان بن ﴿فَإِنِی مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِینَ﴾
 بیگومان منیش له گه تاندا له چاوهر ووانم ﴿۲۱﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ
 بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
 ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ
 أَمْ هُمْ الْمَصِيطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ
 مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾
 أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
 فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾
 أَمْ لَهُمُ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا
 مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلْقُوا
 يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يَغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ
 أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
 بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ النَّجْمِ

﴿أَمْ أَمْرُهُمْ أَخْلَدُهُمْ بِهَذَا﴾ تاخو فام و ژیریان فهرانیان بی ئه‌دا بهم قسانه ﴿أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾ (نه‌خیر) به‌لکو ئه‌مانه گه‌لیکی سهر که‌ش و یاخین ﴿أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ﴾ یا ده‌لین قورئان (موحه‌ممه‌د ﷺ) خو‌ی هه‌لییه‌ستوو؟ ﴿بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (نه‌خیر و انییه) به‌لکو بر و اناهنن ﴿فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ﴾ ده‌ی با ئه‌وان (بی‌باوهره‌کان) نمو و نه‌یه‌کی وه‌ک قورئان به‌یتن ﴿إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾ ئه‌گهر راست ئه‌که‌ن، (که‌هه‌لبه‌ستراوی مروفه) ﴿أَمْ خَلْقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ ئایا ئه‌وان (بی‌خالقیک) له‌خو‌یانه‌وه‌دروست بوون ﴿أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ﴾ یان خو‌یان (خالق) و دروستکه‌ری خو‌یانن؟ ﴿أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ئه‌ی ئایا ئه‌وان ئاسمانه‌کان و زو‌یوان دروست کردووہ ﴿بَلْ لَا يُوقِنُونَ﴾ (نه‌خیر و انی‌یه) به‌لکو دل‌ناینن و گومانمان هه‌یه ﴿أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِرُ رِزْكَ﴾ ئه‌ی ئایا گه‌نجینه‌کانی په‌روهر دگاری تو‌لای ئه‌وانه؟ ﴿أَمْ هُمُ الْمُصْطَرُونَ﴾ یان ئایا ههر ئه‌وان ده‌سه‌لانداری و زالن ﴿أَمْ لَهُمْ سُلَاسِمٌ يَسْمَعُونَ فِيهِ﴾ یان په‌یره‌یه‌کیان هه‌یه (پیتیدا سهر به‌که‌ون بو‌ئاسمان و) گو‌ی بگرن تیتدا (له‌هه‌والی ئاسمان)؟ ﴿فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ جا (ئه‌گهر راست ئه‌که‌ن) با گو‌ی گره‌که‌یان به‌لگه‌یه‌کی روون بیتیت ﴿أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكِنَّ الْبَنُونَ﴾ یان ئایا کچان بو‌خوایه و کو‌ران بو‌ئیه‌یه؟ ﴿أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا﴾ یان ئایا تو‌ (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) داوای کر‌ی و پاداشتیانیان لی ده‌که‌یت؟ ﴿فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ﴾ ئه‌وانیش له‌به‌ر بزاردن‌ی باریان گرانه؟ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ﴾ یا ئایا زانیاری غه‌یبیان لایه؟ ﴿فَهُمْ يَكِيدُونَ﴾ که‌ (له‌به‌ری) بنووسنه‌وه ﴿أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا﴾ ئه‌ی ئایا ئه‌یانه‌وی فیل بکه‌ن؟ ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ ده‌ی هه‌ری باوهران فیل لی کر اوون ﴿أَمْ لَهُمُ اللَّهُ غَيْرُ اللَّهِ﴾ ئه‌ی ئایا به‌رستراو‌یکیان هه‌یه بیتجگه‌له‌خوا؟ ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاکه‌له‌هه‌مو و هاو‌به‌شینک که‌بو‌ی بریار ده‌دهن ﴿وَإِنَّ بَرَاءَ الْكَافِرِينَ أَلْسِنَاءً سَاقِطًا﴾ وه‌ئه‌گهر بارچه‌یه‌ک له‌ئاسمان بینن بکه‌و‌یته‌خواره‌وه ﴿يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ﴾ ئه‌لین: (ئه‌مه‌هه‌) هه‌و‌ریکی به‌سه‌ریه‌کدا که‌وتوو (بارانمان بو‌ده‌بارن‌ی) ﴿فَدَرَّهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا﴾ ده‌ی لیان گه‌ری تاتووشی ﴿يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ﴾ رو‌ژی خو‌یان ده‌بن که‌تیاید له‌ناو‌ده‌چن ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا﴾ رو‌ژی که‌فیله‌کانیان هیچ سو‌ودیکیان بی ناگه‌یه‌نی ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وه‌هیچ سهر که‌وتوو و سه‌ر فراز نابن ﴿وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی سته‌میان کردوو (له‌خو‌یان و بی‌بر و بوون) بو‌یان هه‌یه. ﴿عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ﴾ سزابه‌ک پیش سزای رو‌ژی دوایی ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زو‌ریه‌یان نابزانن ﴿وَأَصْحَابُ لِحَظٍ رَّيْكَ﴾ چاوهر وانی بریاری په‌روهر دگارت به ﴿فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا﴾ چونکه‌ببگومان تو‌له‌پیش چاو و چاو‌دیری ئیمه‌دایت (له‌م ئایه‌ته‌دا جینگیر کردن و باسکردنی سیفه‌تی چاو بو‌خودا هاتوو و ئیمه‌بر و امان پییه‌تی به‌بی هیچ لی‌چواندن و لی‌کدانه‌ویه‌ک، وه‌شینوه‌که‌ی نازانین ته‌نها خودا ده‌یزانیت) ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ﴾ ههر کاتی (له‌خه‌و) هه‌ستایت ته‌سبیحات بکه‌به‌ستایشی په‌روهر دگارت ﴿وَمِنْ أَمَلٍ فَسَيْحَةٍ﴾ وه‌بیه‌رسته و ستایشی بکه‌له‌به‌شینک له‌شه‌ودا ﴿وَإِذْ بَرَ الْتَجُومُ﴾ وه‌کاتیک ئه‌ستیره‌کان وون ده‌بن (و‌پشت هه‌ل‌ده‌که‌ن) ﴿١٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْتَجَمَ إِذَا هَوَىٰ ① مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ② وَمَا يَنْطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ③ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ④ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑤
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ⑥ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ⑦ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ⑧
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ⑨ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ⑩
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ⑪ أَفَتَمْرُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ⑫ وَلَقَدْ رَآهُ
نَزْلَةً أُخْرَىٰ ⑬ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ⑭ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ⑮
إِذِ يَعْنَى السِّدْرَةَ مَا يَعْنَى ⑯ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ⑰ لَقَدْ رَأَىٰ
مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ⑱ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّكَّ وَالْعُرَىٰ ⑲ وَمَنُوءَ
الْثَالِثَةِ الْأُخْرَىٰ ⑳ الْكُوفُ الذِّكْرُ وَلَهُ الْأُنْثَىٰ ㉑ تِلْكَ إِذْ أُقْسِمَةُ
ضِيْزَىٰ ㉒ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ ㉓ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ㉔ فَلِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ㉕ * وَكَمْ مِنْ مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي
شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ㉖

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ سونند به‌ئسستیره کاتی ئاوا ده‌بی ﴿١﴾ مَاصِلَ صَاحِبِكُمْ ﴿٢﴾ هاوریکه‌تان (موحه‌ممه‌د
 عَیْهِ السَّلَام) گومرا نه‌بووه ﴿وَمَا عَوَىٰ﴾ وه له راستی لای نه‌داوه ﴿٢﴾ وَمَا يَطُوعُنَ أَهْلُوهُ ﴿٣﴾ وه له هه‌وا
 و هه‌وسه‌وه قسه ناکات (که قورئان ده‌خوینیت) ﴿٣﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيُ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ ههرچی ده‌یلنی
 (قورئانه‌و) نیگا ده‌کریت بوی ﴿٤﴾ عَالَمَهُ سُودِيدُ الْأُفُقِ ﴿٥﴾ (جوبره‌ییلی) زور به‌توانا فیری کردوه ﴿٥﴾
 دَوْمَرَّةٌ ﴿٦﴾ خاوه‌نی بیرو هوشی به‌هیزه ﴿فَأَسْتَوَىٰ﴾ جا له‌سهر شیوه‌ی راسته‌قینه‌ی خوی راوه‌ستاره
 ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾ که به‌ئاسوی ههره به‌رزی ئاسمانه‌وه بوو ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ﴿٨﴾ پاشان نزیک
 بویه‌وه (له موحه‌ممه‌د عَیْهِ السَّلَام) و ئه‌مجا هاته خواره‌وه ﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ تا به‌ئندازه‌ی دوو
 که‌وان یان که‌متر (ی‌ماوه بوو له‌گه‌ل موحه‌ممه‌د عَیْهِ السَّلَام) ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾ ئه‌مجا (خوا)
 نیگای کرد بو به‌نده‌ی خوی، ئای چ نیگایه‌ک بوو ﴿١٠﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ ئه‌وه‌ی (موحه‌ممه‌د
 عَیْهِ السَّلَام) به‌چاوی سهر بینی دلی (بروای بی کردو) به‌دروی نه‌زانی ﴿١١﴾ أَفَتَمْرُؤُهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾ جا ئایا
 (بی‌باوه‌ران) ئیوه ده‌مه‌قالی ی له‌گه‌ل ده‌که‌ن دهر باره‌ی ئه‌وه‌ی که به‌چاوی خوی ده‌ی بینی ﴿١٢﴾
 وَلَقَدْ رَءَا نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾ سونند به‌خوا بینگومان جاریکی تر جوبره‌ییلی بینوه ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾ لای
 دره‌ختی (سیدره‌تولمونه‌ها) ﴿١٤﴾ عِنْدَ حَاجَةِ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾ که لای ئه‌وه‌ویه به‌هه‌شتی نیشته‌جی بوون ﴿١٥﴾
 وَإِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾ ئه‌و کاته‌ی (پیتغه‌هبر عَیْهِ السَّلَام) ئه‌و شته‌گرنگ و سهر سور هینه‌ره‌ی بینی که سیدره‌ی
 دابوشی چون دابوشینیک ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾ چاوی ئه‌و (موحه‌ممه‌د عَیْهِ السَّلَام) به‌ملاو لادانه‌یده‌روانی
 (له‌مه‌به‌ست تی نه‌ده‌به‌ری) ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَأَىٰ ﴿١٨﴾ سونند به‌خوا بینگومان بینی ﴿١٨﴾ مِنْ عَيْنِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٩﴾ گه‌وره‌ترین
 به‌لگه و نیشانه‌ی به‌روه‌ردگاری ﴿١٩﴾ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّكَّ وَالْعُرَّىٰ ﴿٢٠﴾ ده‌ی پیم بلین ئایا لات و عوززا (که
 دووبتن) ﴿٢٠﴾ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةِ الْآخِرَىٰ ﴿٢١﴾ وه بتی سیته‌م که مه‌ناته (ئایا هیچیان بی ده‌کری) ﴿٢١﴾ الْكُوْدُ الْاَكْرُوْلَهٗ
 الْأُنْتَىٰ ﴿٢٢﴾ ئایا راسته‌ئیه کوران بو خوتان و کچان بو خودا به‌ره‌وا و چاک ده‌زانی؟ ﴿٢٢﴾ تِلْكَ إِذْ أُنْفِثَتْ
 صُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾ ئه‌گه‌ر وایی دابه‌شکر دنیکی نادرست ده‌بی ﴿٢٣﴾ إِنَّ هَٰذَا إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ ﴿٢٤﴾ ئه‌م بتانه
 ههر ناوانیکی روتن که ئیه و باو و بابیرانتان لیئان ناون (به‌بی‌ناوه‌رؤک) ﴿٢٤﴾ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ﴿٢٥﴾ خوا
 هیچ به‌لگه‌یه‌کی له‌سهر به‌سترای ئه‌وان نه‌ناردوه‌ته خواره‌وه ﴿٢٥﴾ إِنَّ يَدْعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ ﴿٢٦﴾
 ته‌نها شویتی گومان و ئه‌و شته‌ده‌که‌ون که نه‌فسی خویان حزی لی یه‌تی. ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ﴾
 له‌کاتیکدا که به‌راستی له‌لاینه‌ به‌روه‌ردگاریانه‌وه هیدایه‌تیا بۆ هاتوه ﴿٢٦﴾ أَمْ لِلْإِنْسِ مَاتَمَتْنٰ ﴿٢٧﴾ ئایا
 مروّف ئاره‌زووی ههرچی کرد بوی دیته‌ی (نه‌خیر) ﴿٢٧﴾ قَبْلَهُ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٨﴾ چونکه ههر خوایه
 خاوه‌نی دنیا و دواروژه ﴿٢٨﴾ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ ﴿٢٩﴾ وه چه‌نده‌ها فریشته که له‌ئاسمانه‌کاندا هه‌ن
 ﴿لَا تَغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا﴾ تکا و شه‌فاعه‌تیا هیچ سوودی نی یه ﴿٢٩﴾ إِلَّا مَنْ بَعْدَ إِيَّانَا اللَّهُ ﴿٣٠﴾ مه‌گه‌ر دوا
 ئه‌وه‌ی که خوا موّله‌ت بدات ﴿لَنْ يَنْشَأَ وَرَاضٍ﴾ بۆ ههر که‌سیک که خوی بیه‌وی و رازی بیت پنی ﴿٣٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُونَهُمْ أَلْمًا بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٧﴾
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
 الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اهْتَدَى ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
 بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾ الَّذِينَ يَحْتَبِنُونَ كَثِيرٌ إِلَّا ثَمَّ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ
 إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَنِ اتَّقَى ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى
 ﴿٣٤﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
 مُوسَى ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ﴿٣٧﴾ أَلَا تَرَى وَازِرَةً وَزَرَ أُخْرَى
 ﴿٣٨﴾ وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾ وَأَنْ سَعِيَهُ سَوْفَ يَرَى ﴿٤٠﴾
 ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى ﴿٤١﴾ وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ﴿٤٢﴾
 وَأَنَّْهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿٤٣﴾ وَأَنَّْهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی که باوهر به پوژی دواپی ناهیتن ﴿لَيَسْمُنَنَّ الْمَلَكُةَ سَمِيَةَ الْأَثَى﴾ فریشته‌کان به کچی (خوا) ناو ده‌بن ﴿وَمَا لَهُمْ بِهِمْ عِلْمٌ﴾ له کاتیکدا هیچ زانیاره کیان ده‌رباره‌ی نی به ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ تنه‌ها دواپی گومان ده‌که‌ون ﴿وَأَنَّ الظَّنَّ﴾ وه به‌راستی گومان ﴿لَا يَفْنَى مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا﴾ هیچ سوودبکی نی به له‌زانی نی هق و راستی دا ﴿فَأَعْرَضَ عَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا﴾ ده‌ی که‌واته توش واز به‌یتنه لهو که‌سه پشت ده‌کاته قورئان و بادی ئیمه ﴿وَلَوْ رَدُّوا إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وه بیجگه ژیا نی دنیا هیچی تری ناوی ﴿ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ﴾ ئه‌مه ئه‌وپه‌ری زانیاری و تینگه‌یشتیانه له‌زانیاریدا ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارت چاک ده‌زانی به‌وه‌ی له‌ریبازه‌که‌ی گومرا بووه ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى﴾ وه چاک ده‌زانی به‌وه‌ی که‌ریتنووین بووه ﴿وَلَيْلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه خوا خاوه‌یتی ههرچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا مَاعْمَلُوا﴾ تا سزای ئه‌وانه‌ بدات که‌ خرابه‌یان کردوه به‌پتی کرده‌وه‌کانیان ﴿وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾ وه پاداشتی ئه‌وانه‌ بداته‌وه که‌چاکه‌یان کردوه به‌چاکه‌تر (له‌وه‌ی کردویانه) ﴿الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌له‌گوناهی گه‌وره و کرده‌وه‌ی دزیو خویان ده‌پاریزن ﴿وَاللَّامُ﴾ جگه‌تاوانی بجوکه‌ به‌یت ﴿إِنَّ رَبَّكَ وَسِعَ الْمَغْفِرَةَ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارت لی‌یوردنی فراوانه ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ﴾ ئه‌و له‌هه‌موو که‌س به‌حالی ئیوه زاناتره له‌کاتیکدا که‌له‌زه‌وی دروستی کردون ﴿وَإِذَا أَنْشَأْتُمْ أَجْتَعِلُ فِي بَطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ وه کاتیک که‌ ئیوه کوربه‌له‌ن وله‌سکی دایکتانندان ﴿فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ﴾ که‌واته خوتان به‌چاک و پاک دامه‌نین ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى﴾ خوا زاناتره به‌و که‌سه‌ی زیاتر له‌خواتر سه ﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى﴾ جا‌نایا دیت ئه‌و که‌سه‌ی که‌ پشتی هه‌لکرد (له‌باوهر) ﴿وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْثَى﴾ (له‌وه‌ی بریاری دابوو) که‌میکی به‌خشی و ئه‌وه‌ی تری گرته‌وه ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ﴾ نایا (ئه‌و که‌سه) زانیاری به‌نهانی لایه‌و ﴿فَهَوَّيْتُ﴾ و به‌چاو ده‌بیینی ﴿أَمْ لَمْ يُدَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى﴾ یان نایا ئاگادار نه‌کراوو به‌وه‌ی که‌له‌په‌راوه‌کانی مووسادا بوو ﴿وَإِنْ رَهِيمَ الَّذِي وَفَّى﴾ (وه به‌وه‌ی که‌له‌په‌راوی ئیراهیمدا بوو) ئه‌و ئیراهیمه‌ی که‌به‌یمانی خوی به‌چاکی به‌جی هیتا ﴿الْأَنْزِلَ وَأَنْزِلَ وَرَزَّ الْخُرَى﴾ (له‌وپه‌راوانه‌داهاتوه) که‌هیچ تاوانباریک گونا‌های تاوانباریکی تر هه‌لناگری ﴿وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾ وه بیگومان ئاده‌می جگه‌له‌کوششی خوی خاوه‌نی هیچی تر نی به (له‌دوارپوژدا) ﴿وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يَرَى﴾ و بیگومان هه‌ول کوششه‌که‌ی له‌داهاتوو (له‌قیامه‌ت) دا ده‌بیرته‌وه ﴿ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى﴾ پاشان پاداشت ده‌دریته‌وه به‌تیر و ته‌واوی ﴿وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى﴾ وه به‌راستی هه‌موو کاریک سه‌ره‌نجامه‌که‌ی ههر بۆ لای په‌روه‌ردگارت ده‌گه‌رته‌وه ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكٌ وَابْكِي﴾ وه بیگومان ههر ئه‌ویش به‌نده‌کان ده‌خاته‌گریان و پیکه‌نین ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا﴾ وه بیگومان ههر ئه‌وه ده‌یانمریتنی و زیندوو‌شیان ده‌کاته‌وه ﴿

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ۖ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى
 ﴿٤٦﴾ وَأَنّ عَلَيْهِ النَّشَأَةُ الْأُخْرَى ۖ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ۖ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُ
 هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ۖ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۖ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَ أَفْمَا
 أَبْقَىٰ ۖ ﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ
 ﴿٥٢﴾ وَالْمُوتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۖ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّاهَا مَا عَشَىٰ ۖ ﴿٥٤﴾ فَيَايَا آءِ
 رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ۖ ﴿٥٥﴾ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ ۖ ﴿٥٦﴾ أَرَفَتِ الْأَرِفَةَ
 ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۖ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ
 تَعْجَبُونَ ۖ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۖ ﴿٦٠﴾ وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ
 ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۖ ﴿٦٢﴾

سُورَةُ الْقِيَامَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَرَأَيْتِ السَّاعَةَ ۖ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ۖ ﴿١﴾ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا
 سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ۖ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ۖ ﴿٣﴾
 وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ۖ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ
 النَّذْرُ ۖ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نَّكُرٍ ۖ ﴿٦﴾

خُشَعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ * كَذَبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
 رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
 ﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾
 وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوَاجِ وَدُوسٍ ﴿١٣﴾ تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَن كَانَ
 كَفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
 عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٧﴾
 كَذَبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
 صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
 مُنْفَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْءَانَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا
 مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ وَإِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَلَلْقَى الذِّكْرَ عَلَيْهِ
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْأَشِرُّ
 ﴿٢٦﴾ إِنَّا مَرْسَلُوا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ فَأَرْتَقِبْهُمْ وَأَصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

﴿شُعَبًا أَفْصَرُ﴾ (بئی باوه‌ران) به‌کزو چاو شوْری یه‌وه ﴿يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ﴾ له‌گوره‌کانیان دینه‌ده‌روه
 ﴿كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ﴾ وه‌ک کولله‌ی په‌رش و بلاون ﴿مُّتَّعِينَ إِلَى الدَّاعِ﴾ خیرا دواى جارِ ده‌ره‌که
 ده‌که‌ون ﴿يَقُولُ الْكَافِرُونَ﴾ بئی باوه‌ران ده‌لین ﴿هَذَا يَوْمُ عَسِرٍ﴾ ئه‌مرو پوْژئکی زور دروار و سه‌خته ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا﴾ پئش ئه‌مان گه‌لی نوح‌بئی باوه‌ربوون، جابه‌نده‌ی ئیمه (نوح) یان به‌دروژن دانا
 ﴿وَقَالُوا مَجْنُونٌ﴾ وه‌ووتیان (نوح) شئیه ﴿وَأَذَّجَ﴾ وه‌ه‌ره‌شه‌یان لی‌کرد و ریگری کرا له‌بانگه‌وازه‌که‌ی
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا (نوح) هاواری کرده په‌روه‌ردگاری و ﴿أَنِّي مَعْلُودٌ﴾ (ووتی) به‌راستی من شکستم
 خواردوه‌و (بئی ده‌سه‌ل‌اتم) ﴿فَأَنْصَر﴾ ده‌ی تو یارمه‌تیم بده ﴿فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ﴾ ئیمه‌ش هه‌موو
 ده‌رگای ئاسمانمان کرده‌وه ﴿بِجَاءِ مُّتَمِّمٍ﴾ به‌ئاوی بارانی به‌لیژمه ﴿وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا﴾ وه‌کانیاوی
 زورمان له‌زه‌ویدا هه‌لقولاند ﴿فَالْتَفَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ﴾ جائای ئاسمان و زه‌وی به‌یه‌ک گه‌شتن به‌و ئه‌ندازه‌ی
 ﴿فَقُدِّرَ﴾ که بریاری له‌سهر درابوو ﴿وَحَمَلَهُ عَلَى ذَاتِ الْأَرْجِ﴾ وه‌نوحمان (له‌گه‌ل شوین که‌وتووانی)
 هه‌لگرت له‌سهر که‌شتیه‌ک که به‌چهند پارچه ته‌خته‌و ﴿وَذُئِرَ﴾ بزمار (دروست کرابوو) ﴿يَخْرُجُ بَاعِيْنًا﴾ له‌پئش چاوو چاودیری ئیمه‌ده‌رویش (نه‌مان هیشت نوقم بیئت) (له‌م نایه‌ته‌دا
 جیگیر کردنی صیفه‌ی [عین = چاو] بۆ خواى گه‌وره‌هاتووه، به‌لام به‌شیوه‌یه‌ک که شایسته‌ی
 گه‌وره‌یی و ته‌واوی زاتی خوا بیئت، به‌بئی هیچ لی‌چواندن و لی‌کدانه‌ویه‌ک، وه‌بروامان پیته‌تی و
 چۆ نه‌یه‌که‌ی نازانین، نه‌نها خوا ده‌یزانیت) ﴿جَزَاءَ لَمَن كَانَ كُفِرَ﴾ ئه‌مه‌پاداشته‌بۆ ئه‌و که‌سه‌ی باوه‌ری بئی
 نه‌کرا (که‌نووچه) ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً﴾ بینگومان ئه‌و رو‌وداوه‌مان هیشته‌و ته‌ابیته‌په‌ندیک. ﴿فَهَلْ مِنْ مُّدْكِرٍ﴾
 جا ئایا که‌سیک هه‌یه‌په‌ند وهرگری؟ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَذُرِّ﴾ ده‌ی ئایا سزاو ترساندنم چۆن بوو؟ ﴿وَلَقَدْ بَشَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ئیمه‌قورئانمان ئاسان کردوه‌و بۆ ئاموژگاری لی‌وهرگرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُّدْكِرٍ﴾ جا ئایا که‌سیک هه‌یه‌په‌ندی لی‌وهربگری؟ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ﴾ گه‌لی عادیش پیغه‌مبه‌ره‌که‌یان
 به‌درو زانی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَذُرِّ﴾ جائایا سزاو ترساندنم چۆن بوو؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا﴾
 بینگومان ئیمه‌باهیه‌کی توندی ساردمان نارد هه‌ریان ﴿فِي يَوْمٍ غَيْرٍ مُّسْتَبَرٍّ﴾ له‌پوْژئکی شوومی سه‌ختدا به
 به‌رده‌وامی ﴿تَنَزَّاعَ النَّاسُ عَنْهُمْ حَذَّاءُ مُّخْلِ مُّنْقَعِرٍ﴾ خه‌لکی (له‌زه‌وی) هه‌لئگرت وه‌ک بنه‌دارخورمای له‌بئخ
 هه‌لکه‌ندراوی (لی‌کردن) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَذُرِّ﴾ جا ئایا سزاو هه‌ره‌شه‌ی ئیمه‌چۆن بوو (له‌بئی باوه‌ران)؟
 ﴿وَلَقَدْ بَشَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ به‌راستی قورئانمان ئاسان کردوه‌و بۆ ئاموژگاری لی‌وهرگرتن ﴿فَهَلْ مِنْ
 مُّدْكِرٍ﴾ جا ئایا که‌سیک هه‌یه‌په‌ندی لی‌وهربگری؟ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ﴾ گه‌لی سه‌موود باوه‌ریان به
 پیغه‌مبه‌ره‌که‌یان نه‌هیتا (که‌صالح پیغه‌مبه‌ریان بوو علیه‌السلام) ﴿فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّنَّا وَحَدَّائِبًا﴾ جاووتیان:
 چۆن ئیمه‌دواى تاکه که‌سیک به‌کویین له‌خومان ﴿إِنَّا إِذَا لَأَبَىٰ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾ ئه‌گه‌ر دواى تو بکه‌وین ته‌وسا
 ئیمه‌له‌گومرایی و شکست دابین ﴿أَلَيْسَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيِّنَاتٍ﴾ ئایا له‌ناو هه‌مووماندا نیگا هه‌ر بۆ ئه‌و کراوه
 به‌ته‌نیا؟ ﴿بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ﴾ (نه‌خیر) به‌لکو ئه‌و (صالح) پیاوئکی زور دروژنی خود په‌سه‌ند و لوت به‌رزه ﴿سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكِتَابِ الْأَخِيرِ﴾ سبه‌ی ده‌زانن که‌کی زور دروژنی خود په‌سه‌نده ﴿إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ﴾
 ئیمه‌حوشتره‌که‌ده‌نیرین بۆ ئاقی کرده‌وه‌یان ﴿فَأَرْقَبَهُمْ وَأَصْطَبِرَ﴾ جا (ئه‌ی صالح) چاوه‌روانی سهر
 نه‌نجامیان بکه‌و دان به‌خودا بگه‌ره

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُّخْتَضِرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ
فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ ﴿٣٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا
كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ
﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي
وَنُذْرٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٤٠﴾
وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ
أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أَوْلِيَّكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ
فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيَهْمُ الْجَمْعُ
وَيُؤْلَوْنَ الدُّبُرُ ﴿٤٥﴾ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذًى وَأَمْرٌ ﴿٤٦﴾
إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى
وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

﴿وَيَبْقُرُ الْإِنَّمَاءَ فَتَمُوتُ بُيُوتُهُمْ﴾ وه هوالیان پی بده که‌ئاوه که له‌نیوانی (حوشتره کهو ئه‌و) اندا به‌ش کراوه
 ﴿كُلٌّ يُّرْثُ بَعْضَهُ﴾ هه‌ریه که‌یان له‌نۆره‌ئاوی خۆیدا حازر بی ۱۸ ﴿فَنَادُوا صَاحِبَهُ﴾ (گه‌له‌که‌ی له‌م کاره
 بیزار بوون) جا بانگی هاوړی (خرابه) که‌یان کرد (قوداری کوړی سالیف) ﴿فَتَعَاظَىٰ عَصَىٰ﴾ ئه‌ویش
 ده‌ستی دایه شمشیر و (حوشتره که‌ی) سه‌ر بری ۱۹ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٌ﴾ جا تۆله‌و ترساندنی من
 چۆن بو بۆیان؟ ۲۰ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَحِيحَةً وَجِدَّةً﴾ بیگومان ئیمه ده‌نگیکی گه‌وره‌ی ترسانکمان بو
 ناردن ﴿فَكَانُوا أَكْثَرُ الضَّالِّينَ﴾ هه‌موو (مردن و نه‌فروتونا بوون) به‌وینه‌ی پووشی ژیر پی‌ی ئازول ۲۱
 ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی قورئانمان ئاسان کردووه بو ئامۆزگاری لی‌وهرگرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جا ئایا که‌سیک هه‌یه به‌ندی لی‌وهر بگریت؟ ۲۲ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِي﴾ گه‌لی لوط
 باوهریان نه‌هیتا به‌پتغه‌مبه‌ره که‌یان ۲۳ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا﴾ به‌راستی ئیمه‌ش ناردمانه سه‌ریان
 بایه‌کی به‌هیز به‌ورده زیخه‌وه (وله‌ئاوی بردن) ﴿إِلَّا آلَ لُوطٍ﴾ جگه‌له‌که‌س و کاری لوط نه‌بیت
 ﴿فَنَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ﴾ که‌له‌به‌ره به‌بایندا رزگارمان کردن ۲۴ ﴿نِعْمَةً مِنْ عِندِنَا﴾ به‌به‌زیی و ره‌حمه‌تی خو‌مان
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ هه‌ر به‌و‌شیوه‌ی باداشتی سوپاسگوزاران ده‌ده‌پنه‌وه ۲۵ ﴿وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا﴾ به‌راستی (لوط)
 گه‌له‌که‌ی ترساند له‌تۆله‌ی سه‌ختی ئیمه ﴿فَتَمَارَوْا بِالَّذِي﴾ به‌لام ئه‌وان گومانیان هه‌بوو له‌و ترساندنه و بر وایان
 بی نه‌بوو ۲۶ ﴿وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ﴾ سویند به‌خوا بیگومان (گه‌لی لوط) داوای میوانه‌کانیان لیکرد ﴿فَطَمَسْنَا
 أَعْيُنَهُمْ﴾ جا ئیمه‌ش چاویانمان کویر کرد ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٌ﴾ ده‌بچه‌ژن سزا و سه‌ره‌نجامی هه‌ر شه‌کام ۲۷
 ﴿وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ﴾ سویند به‌خوا بیگومان هیرشی برده سه‌ریان له‌به‌ره‌بایندا سزایه‌کی به‌رده‌وام
 ۲۸ ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٌ﴾ ده‌ی بچه‌ژن سزا و سه‌ره‌نجامی هه‌ر شه‌کام ۲۹ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویند به‌خوا
 به‌راستی ئیمه قورئانمان ئاسان کردووه بو خویندنه‌وه و ئامۆزگاری ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جا ئایا که‌سیک هه‌یه به‌ندی
 لی‌وهر بگریت؟ ۳۰ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُ آلُ فِرْعَوْنَ النَّذْرُ﴾ بیگومان ترسیته‌ران (موسا و هاروون) هاتن بو سه‌ر فیرعه‌ون
 و ده‌ست و پیوه‌نده‌که‌ی ۳۱ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا﴾ باوهریان به‌هه‌ر هه‌موو نیشانه‌کانی ئیمه نه‌کردو به‌در وایان زانی
 ﴿فَاتَّخَذْنَاهُمْ أَغْدَرٍ مِنْ مُقْتَدِرٍ﴾ جائیمه‌ش تۆله‌مان لی‌سەندن به‌تۆله‌سه‌ندنی که‌سیکی زالی به‌توانا ۳۲
 ﴿أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكَ﴾ ئایا کافره‌کانی ئیوه (ئه‌ی خه‌لکی مه‌که‌که) باشترن له‌م گه‌لانه‌ی (که‌باسکران)
 ﴿أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الْآيِ﴾ یان ئیوه (ئه‌ماننامه‌تان) هه‌یه له‌کتیبه‌ئاسمانی یه‌کاندا (ودلنایان که‌سزانا درین) ۳۳
 ﴿أَمْ يَقُولُونَ كُلٌّ جَعِلَ مِثْرًا﴾ یان ده‌لین ئیمه کۆمه‌لکی سه‌ره‌که‌وتووین و نابەزین ۳۴ ﴿سَيُجْمَعُ
 يُؤْتَوْنَ الذِّبْرُ﴾ بیگومان کۆمه‌له‌که‌یان ده‌شکینری و هه‌لدین ۳۵ ﴿بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ﴾ به‌لکو به‌لننیا رۆزی
 دواپی یه ﴿وَالسَّاعَةُ أَذَىٰ وَآمٌ﴾ وه (سزای) ئه‌و پۆزه‌زور سه‌خت ترو تال تره ۳۶ ﴿إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ﴾
 به‌راستی تاوانباره‌کان له‌گومرایی و شیتی دان ۳۷ ﴿يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ﴾ ئه‌و پۆزه‌ی که‌له‌ناگری
 دۆزه‌خدا به‌سه‌ر روخساریاندا راده‌کیشترین ﴿ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ﴾ (بیان ده‌لین) بچه‌ژن ئازاری دۆزه‌خ ۳۸
 ﴿إِنَّا كَلَّمْنَا نَارًا﴾ بیگومان ئیمه هه‌موو شتی‌کمان به‌ئه‌ندازه‌دروست کردووه ۳۹

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ
 ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ
 فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صَدَقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

سورة الرحمن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
 الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾
 وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ
 وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَلَكَهُهُ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ﴿١٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ
 الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجِدَةٌ﴾ وە فەرمانی ئیمە تەنھا یەك جاره ﴿كَلِمَتٍ بِالْبَصَرِ﴾ وەك چاوتر و كاندنیک (وايه له خیراییدا) ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا شَبَاعَكُمْ﴾ سویند بەخوا بیگومان زۆر له کهسانی بئ باوەری وەك ئیوەمان له ناوبردووہ ﴿فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾ جانیایا که سینک ههیه بهندی لی وەر بگریت؟ ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ﴾ وە هەر چیه کیان کردووہ له نامهی کردهوہ کانیاندايه ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ﴾ وە وورد ودرشتی (کردهوہ کانیان) ههموو نوسراوه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ﴾ بیگومان باریز کاران وله خواترسان وان له باخات و پرووباره کانی (بههشتدا) ﴿فِي مَقْعَدٍ صَدِيقٍ﴾ له جیگایه کی خوش و بهسهندان ﴿عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْدِرٍ﴾ لای پاشایه کی بهدهسه لاتی به توانان ﴿

سورەتی ﴿التَّجْوِیْدُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای بهخشندهی میهربان

﴿الرَّحْمَنُ﴾ خوای بهخشنده (ئەو خوایه یه) ﴿عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ که قورئانی فیر (ی موحه مەد وئاده میزاد کرد، به ئاسانکردنی خویندنهوہ و له بهر کردن و تیگه یشتنی مانا و واتا کانی) ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ئاده می دروست کرد ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ وە فیری گفتوگۆی کرد ﴿الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ﴾ پۆژو مانگ به حسابیکی زۆر وورد دین و ده چن ﴿وَالْجَبَّارُ يَسْجُدُ﴾ ئەستیره وگژو گیاو درهخت (بو خوا) سوژده ده بن ﴿وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾ وە ئاسمانی بلندو بهرز کردووہ تهوہ وە تهرازو (ی عه داله تی) داناوہ ﴿أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ﴾ (وه فەرمانی داوه) که هەر گیز زیاده پۆی له تهرازو دانه کەن ﴿وَأَقِيمُوا الزُّنَانَ بِالْقِسْطِ﴾ وە کیشانه تان پینک بکیشن ﴿وَلَا تَحْسِرُوا الْمِيزَانَ﴾ له تهرازو دا کهم و کووپی مه کهن (سووک مه یکیشن) ﴿وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ﴾ وە زهوی بۆ خه لکی راختووہ ﴿فِيهَا فَكْهَةٌ وَالتَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ﴾ تیدا به میوه هات و دارخورمای خاوهن بۆرک ﴿وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالْإِنْجَانُ﴾ وە دانه وینله ی خاوهن کاو پهل و پۆدار و په یحانه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی پهروه ردگارتان باوه پ نا کهن؟ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ئاده می دروست کرد ﴿مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ﴾ له قورپیکی ووشکهوہ بووی وەك سوآله ت ﴿وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ﴾ وە جنۆ که ی دروست کرد له بلیسه ی ئاگریکی بئ دوو کهل ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی پهروه ردگارتان باوه پ نا کهن؟ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ﴾ (خوا) پهروه ردگاری هەر دوو پۆژه لآت و پهروه ردگاری هەر دوو پۆژ ئاوايه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ ده ی به کام له نیعمه ته کانی پهروه ردگارتان باوه پ نا کهن ﴿

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يُخْرِجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤَ وَالْمَرْجَانَ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَبَقِيَ وَجْهُ
 رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾
 يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبِأَيِّ
 آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ
 آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَمَعَشِرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنْ أُسْتِطِعْتُمْ
 أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
 إِلَّا بِإِذْنِ سُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
 شَوَاطِئَ مِّنْ نَّارٍ وَنُحَاسٍ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ إِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ
 ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾
 يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

﴿مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ﴾ دوو دهریای بهرله لا کردووه که ده گهن به یه ک ﴿يَنْهَمَا بَرَزَخًا لَّيْتَعِيَانِ﴾ له نیوانیاندا بهر به سټیک هیه ټیکه لی به کتر نابن ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ﴾ لهو دوو دهریایه مرواری و مهر جان دهرده چن (دروست ده بن) ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾ وه بو خوایه نهو که شستی به گوره دروستکراوانه ی که وه ک شاخن له دهریادا ده گهر ټین ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان به درو ده زانن؟ ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾ ههر چی دروستکراو له سر زویدا هیه به نامټی و تیاده چی ﴿وَبَقِيَ رَبُّكَ﴾ وه ههر پروی پیروزی په روهرد گارت ده میتیت (له م نایه ته دا جیگیر کردنی سیفه تی [وجه = پرو] بو خوا ی گوره هاتووه، به لام به شیویه که شایسته ی گوره بی و ته وای زاتی خوا بیت، به بی هیچ لیچواندن و لیکدانه و هیه ک، وه پرو امان پیه تی و چو نیه ته که ی نازانین، ته نها خوا ده یرانیت). ﴿ذُوالْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ که خاوه ن شکوی ټیز داره ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان به درو ده زانن؟ ﴿يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه ووی له ناسمانه کان و زهوی دایه (هه موو) داوای (پیوستان) له خوا ده کهن ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ هه موو پروزی خوا له (به نه نجام گیان دنی) کاریکی (گشتی بوونه وهر) دایه (یه ک دهر ټیتیت، یه ک له دایک ده بیت، یه کیک سهرده خات ویه کیکی تر ده شکیتیت هتد...) ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿سَتَقَرُّ لَكُمُ الْيَتَامَى الْفُقَرَاءُ﴾ له مه ولا مو حاسه به تان ده که بین نه ی گروی ناده می و جنو که ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن ﴿يَمْعَشِرِ الْيَتَامَى وَالْأَنْسَ﴾ نه ی کومه لی جنو که و ناده می ﴿إِنْ أَسْتَفْضَأْ أَنْ تَفْذُوا﴾ نه گهر توانیتان دهر چن ﴿مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له به شه کانی ناسمانه کان و زهوی ﴿فَأَنْفَذُوا﴾ نه وهر پرون دهر چن. ﴿لَا تَفْذُوا إِلَّا بِأَسْطِنَ﴾ ناشتوانن مه گهر به ده سه لایتک نه بیت ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا بُوْتَانِ دَنِيْرٍ﴾ شو اظمن نار و نحاس ﴿بَلِيْسَی ناگر و مسی تواوه (یادوو که لی ناگر) ﴿فَلَا تَنْصِرَانِ﴾ نه وسا یارمه تی به کتر تان بی نادریت ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿وَإِذَا أَسْفَقَتِ السَّمَاءُ﴾ نه مجا کاتیک ناسمان له ت له ت بوو ﴿فَكَانَتْ زُرَّةً كَالَّذِي هَكَ﴾ وه ک گولی سوور یان پونی هه لفر چاوی لیها ت ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ﴾ نه مجا له و پوژدها پرسیار ناکری ت له توانی ﴿إِنْشُرْ وَلَا جَانَّ﴾ هیچ ناده می و جنو که یه ک (چونکه هه موو که س له و پوژدها به پرویدا ده ناسریته وه که تاوانباره یان چاکه کار) ﴿فَيَأْتِيَا الْآبَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روهرد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ﴾ خراپه کاران به و خسار یاندا ده ناسریته وه. ﴿فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ﴾ نه مجا رانه کیشری ن به مووی پیسی سهریان و به قاجیان (بو ناو دو زخ) ﴿

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٣﴾ مُتَكِبِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ
﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَلْصِرْتُ أَطْرَفٍ
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٧﴾ كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمَنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَامَتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦٥﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾
فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حَسَنٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ﴿٧٢﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٧٣﴾ فَبِأَيِّ
 آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٤﴾ مُتَكَبِّرِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ
 وَعَبَقَرٍ حَسَنٍ ﴿٧٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٦﴾
 تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ
 ﴿٣﴾ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ
 هَبَاءً مُنْبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ
 مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ
 الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّيِّقُونَ السَّيِّقُونَ ﴿١٠﴾ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ
 ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَكِبِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾

﴿فِيهِنَّ خَيْرٌ حَسَنٌ﴾ تێیاندا هەبە ئاوەتانی ئاکار چاکى پەوانەت جوان ﴿فَيَأْتِيَهُنَّ الْآهَ رِيكُمَا تُكْذِبَانِ﴾ جابە کام لە نێمەتەکانی پەرورەدگارتان باوەر ناکەن؟ ﴿حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ﴾ حۆریانیک لەناو خێوەت و چادەرەکاندا دەرناچن و دوور ناکەونەو (هەمیشە چاوەری هەوسەرەکانیان) ﴿فَيَأْتِيَهُنَّ الْآهَ رِيكُمَا تُكْذِبَانِ﴾ جابە کام لە نێمەتەکانی پەرورەدگارتان باوەر ناکەن؟ ﴿لَمْ يَطْمِئْنَنْ إِلَهُنَّ وَلَا جَنٌّ﴾ پێش ئەوان نەدەستی ئادەمی و نەدەستی جنۆکیان لێ نەکەوتوو ﴿فَيَأْتِيَهُنَّ الْآهَ رِيكُمَا تُكْذِبَانِ﴾ جابە کام لە نێمەتەکانی پەرورەدگارتان باوەر ناکەن؟ ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفُوفٍ خُضِرَ وَعَبَقَرِي حَسَنٍ﴾ پال دەدەنەو بەبەشتی سەوزباوی رازاو و فەرشى زۆر جوانى نایابەو ﴿فَيَأْتِيَهُنَّ الْآهَ رِيكُمَا تُكْذِبَانِ﴾ جابە کام لە نێمەتەکانی پەرورەدگارتان باوەر ناکەن؟ ﴿بَتَرَكْتُمْ أَشْرَ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ پێرۆزە ناوی پەرورەدگاری خاوەن گەرهەبی و بەخشش ﴿٧٨﴾

سورەتی الواقعة

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خۆی بەخشندەى مېهربان

﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ کاتیک کە پروو داوی گەورەى (قیامەت) پروویدا ﴿لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ﴾ لەروانیدا هیچ دروو گومانیک نییە ﴿خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ﴾ نزم کەرەوێ (کەسانیکەو) بەرز کەرەوێ (بۆ کەسانیکى تر) ﴿إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا﴾ کاتیک کە زەوى هینرايە جولان بە جولانیکی توند ﴿وُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا﴾ وە شاخەکان زۆر وورد کران بەورد کردن ﴿فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا﴾ وە بوون بە تەپوئوزى پرش و بلاو ﴿وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً﴾ وە ئێو دەبنە سێ کۆمەل (لە دوا روژدا) ﴿فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ﴾ ئەمجا یارانى لای راست، کام یارانى لای راست؟ ﴿وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾ وە یارانى لای چەپ، کام یارانى لای چەپ؟ ﴿وَالسَّيِّئُونَ السَّيِّئُونَ﴾ وە پێشە کەوتوێ کان هەر خویانن پێش کەوتوو ﴿أُولَئِكَ الْمَقَرُّونَ﴾ ئەوانەن نزیکانى (بارە گای خوا) ﴿فِي جَنَّاتٍ التَّعِيمِ﴾ لە بەهەشتانى پەرازی نێمەتدان ﴿ثَلَاثَةً مِنَ الْأَوَّلِينَ﴾ کۆمەلێکی زۆرن لە (گەلانی) پێشیان ﴿وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ﴾ وە کەمێکن لە پاشیان (لە ئومەتى موحەممەد ﷺ) ﴿عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ﴾ لەسەر قەنەفە و کورسى چنرا و بە ئالتون ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَلِّلِينَ﴾ پال ئەدەنەو لەسەرى بەرامبەر بەیە کترى ﴿١٦﴾

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ
﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَكَهَاتُ مِمَّا تَخْتَرُونَ
﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ
الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ
الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ
﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَكَهَاتُ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ
﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنِشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَهُنَّ أَجَارًا
﴿٣٦﴾ عُرْبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾
وَتِلْكَ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ
﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ
وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا
يُبْصِرُونَ عَلَى الْحَنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
تُرَابًا وَعِظْمًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَّابًا أُنَّا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

﴿يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ﴾ تازە لاوی ھەمیشەیی بەسەر یاندا دەگەڕێن ﴿٧﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الْبَارِقُ وَكَأَيُّ مَن مَّعِينٍ﴾
 بەبەر داخ و سوراحیی و گلاسی پەر لەشەرابی سەر چاوەی رەوان ﴿٨﴾ ﴿لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يَزْفُونَ﴾
 نەسەر یان پێ ی دەشیت و نەسەر خوش ئەبێ ی ﴿٩﴾ ﴿وَفَلَكِهِمَا مَتَابَعَتُونَ﴾ میوە ھاتیش کە خۆیان
 ھەلی بژێرن ﴿١٠﴾ ﴿وَلَحْمَ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ﴾ وە گۆشتی ھەر بەلندە بەک کە حەزی لێ بکەن ﴿١١﴾ ﴿وَحُورٌ عِينٌ﴾
 وە حۆریانی چاوە گەش و چاوە بەلەک ﴿١٢﴾ ﴿كَأَمْثَلِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ﴾ وە ک مرواری ناو سەدەف وان ﴿١٣﴾
 ﴿جَزَاءً يَمَآكُؤُنَا يَعْمَلُونَ﴾ (ئەم نەعمە تانە) لە پاداشتی ئەو کردەوانە دا بە کە ئەنجامیان ئەدا ﴿١٤﴾ ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 وَلَا تَأْثِيمًا﴾ نابیستن لەو بەھەشتانە دا نەقسە ی پێھودە، وە نە تاوانبار کردن ﴿١٥﴾ ﴿إِلَّا قِلَاسًا سَكَنًا﴾ جگە
 لە ووتە ی سلاو سەلام کردن (لە یە کتری) ﴿١٦﴾ ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ وە یارانی لای راست کام
 یارانی لای راست ﴿١٧﴾ ﴿فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ﴾ لە ژێر سیبەری دار تاوگی بێ در کدان ﴿١٨﴾ ﴿وَطَلْحٍ مُّضْمَرٍ﴾
 و داری مۆزی ھۆنراو بە ھیشوو وە مۆز ﴿١٩﴾ ﴿وَوَلْيَدٍ مَّدْذُودٍ﴾ و سیبەری بەر دەوام ﴿٢٠﴾ ﴿وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ﴾
 وە ئاوی تافگەیی و ئاوی رەوان ﴿٢١﴾ ﴿وَفَلَكَةٍ كَثِيرَةٍ﴾ وە میوە ھاتی زۆر ﴿٢٢﴾ ﴿لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ﴾ کە
 ھەر گیز تەواو نابێ و قەدە غەش نا کرای ﴿٢٣﴾ ﴿وَفُورٍ مَّرْقُوعَةٍ﴾ ھەر وەھا پارخەری بەرز زبڵندی تێدا یە ﴿٢٤﴾
 ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنِشَاءً﴾ ئێمە حۆریە کانی بەھەشتمان دروست کردوو بە دروست کردنیکی زۆر جوان ﴿٢٥﴾
 ﴿فَجَعَلْنَهُنَّ أَزْوَاجًا﴾ وە گێڕاومان بە حۆریانی ھەمیشە کچ (واتە: ھەر چەند ھاوسەر کانیان بچنە لایان خوا ی
 گەورە بۆیان دە کاتە وە بە کچ) ﴿٢٦﴾ ﴿عُرًى أَوْ تَارِبًا﴾ ھاوسەرە کانیان زۆر خوش دەوێت و ھاو تەمە نیان ﴿٢٧﴾
 ﴿لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ (ئەمانە ھەموو) بۆ یارانی لای راستن ﴿٢٨﴾ ﴿ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ﴾ (یارانی لای راست)
 کۆمە لێکی زۆرن لە (گە لانی) پێشیوو ﴿٢٩﴾ ﴿وَتِلْكَ مِنَ الْآخِرِينَ﴾ کۆمە لێکی زۆریش لە پاشینان (لە
 ئوممەتی مو حەممەد ﷺ) ﴿٣٠﴾ ﴿وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ﴾ وە ھاو پێیانی لای چەپ کام ھاو پێیانی
 لای چەپ؟ ﴿٣١﴾ ﴿فِي سَمُورٍ وَحَمِيمٍ﴾ لە ناو گری دۆزەخ و ئاوی لە کول دان ﴿٣٢﴾ ﴿وَوَلِيٍّ مِّنْ يَحْمُورٍ﴾ وە
 لە سیبەری چەرە دوو کەلی رەش دان ﴿٣٣﴾ ﴿لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٌ﴾ نە فیتکە و نە کە لکیشی ھە یە ﴿٣٤﴾
 ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مَرْفُوعٍ﴾ چونکە بە راستی ئەمانە پێشتر خوشگوزەران بوون ﴿٣٥﴾ ﴿وَكَاؤًا﴾
 يُصْرُونَ عَلَى الْحَنَثِ الْعَظِيمِ ﴿٣٦﴾ وە بەر دەوام بوون لە سەر گوناھە گەورە کە (ھاو ل دانان بۆ خوا) ﴿٣٧﴾
 ﴿وَكَاؤًا يُتْلُونَ﴾ وە دەیانووت ﴿أَيُّدًا مِّمَّا وَكُنَّا أَبَاوَعَظَمًا﴾ ئایا ئە گەر مردین و بووین بە خۆل و ئیسکی
 پزبو ﴿أَيُّدًا مِّمَّا لَعْنُونَ﴾ ئایا ئێمە زیندوو ئە کری ئێمە وە ﴿٣٨﴾ ﴿أَوَّابًا وَأَنَا الْأَوَّلُونَ﴾ یاخود باوو با پیرانمان
 (زیندوو ئە کری ئێمە وە) ﴿٣٩﴾ ﴿قُلْ إِنَّا الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ﴾ (ئە ی مو حەممەد ﷺ) بلی یی گومان ھەموو پێشینان
 و پاشینان ﴿٤٠﴾ ﴿لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ﴾ کۆدە کری ئێمە وە ورا پێچ دە کری ئێمە بۆ کاتی رۆژی دیاری
 کراو ﴿٤١﴾

ثُمَّ إِنكُمْ إِلَيْهَا أَلْصَّالُونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَا كَلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُقُومٍ ﴿٥٢﴾
 فَمَا لَوْ أَنَّ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَرِبُونَ
 شَرْبَ الْهَيْمِ ﴿٥٥﴾ هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا
 تَصَدَّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ
 الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾
 عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
 عَلِمْتُمْ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ
 ﴿٦٣﴾ أَأَنْتُمْ تَرْزُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
 حُطًا مَّا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُوتَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُعْرِضُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ
 مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَأَيْتُمْ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ
 مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاًا فَلَوْلَا
 تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ
 شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا
 لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ * فَلَا أُفْسِرُ
 بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّو تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

﴿ثُمَّ لَكُمْ إِلَهُهَا الضَّالُّونَ الْمَكْرِبُونَ﴾ باشان ئێوە ئەو گومرایانی بێ باوەران ﴿لَا كُوفُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفُورٍ﴾
 بیگومان لە (بەری) درەختی ژەقنەمەوت (دەخۆن) ﴿فَتَالِیُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ﴾ جا وورگی خۆتان
 لێ پرده کەن ﴿فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ﴾ ئەمجا ئاوی کولای بەسەردا دەخۆنەوه ﴿فَشَرِبُونَ
 شُرَبَ الْهَبِيمِ﴾ دەی خۆنەوه وەکو خواردنەوهی (خوشرانی) تینوو ﴿هَذَا نُفْلُهُ يَوْمَ الدِّينِ﴾ ئەمە
 میوانداری ئەوانە لە پوژی قیامەتدا ﴿تَحْنُ حَافَتُكُمْ فَاَقُولُوا تَصَدَّقُونَ﴾ ئێمە دروستمان کردون ئەو
 بۆ بڕوا ناکەن (بەزیندوو بوونەوه) ﴿اَفَرَأَيْتُمْ مَتَّعُمُونَ﴾ جا پێم بلێن ئەو ئاوی کە دەپریژنە ناو
 مندالدانەوه؟ ﴿ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ؟﴾ ئایا ئێوە دروستی دەکەن؟ ﴿اَمْ تَحْنُ الْخَالِقُونَ﴾ یان ئێمەین بەدی
 هینەرین؟ ﴿تَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا تَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ﴾ ئێمە لەناوتاندا مردمان داناه، وەکەس
 پیش دەسەلاتی ئێمە ناکەوی ﴿عَلَىٰ اَنْ يُبَدَّلَ اَمْرُكُمْ﴾ (بەدەسەلاتین) کە لەجیاتى ئێوە نەوهی
 تر بهیتین ﴿وَنُنْشِئُكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وە دروستان بکەینەوه بەشیوەیه کە هیچی لێ نازانن
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْاُولٰٓئِیَ﴾ سویند بەخوا بیگومان ئێوە لەبەدی هینانی یەکەمی ئاگادارن
 ﴿فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ئیتر بۆ بیر ناکەنەوه ﴿اَفَرَأَيْتُمْ مَتَّعُتُونَ﴾ جا پێم بلێن ئەو تۆوهی کە دەبیچین
 ﴿ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُوْنَ؟﴾ ئایا ئێوە دەپروینن؟ ﴿اَمْ تَحْنُ الزَّارِعُونَ﴾ یان ئێمەین دەپروینن؟ ﴿لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
 حَطَلًا﴾ ئەگەر بمان وێستایە ئەو (پراوه) مان دەگیرا بەپووش و کا ﴿فَطَلَّامُ تَفْكُهُوت﴾ ئەمجا دەستان
 دەکرد بەقسەى بێ کەلك ﴿اِنَّا الْمَعْرُومُونَ﴾ (دەنانووت) بەپراستی زەرەرلیکەوتوو ئێمەین
 ﴿بَلْ تَحْنُ مَحْرُومُونَ﴾ بەلکو ئێمە لەرز و وروزی بێ بەشین ﴿اَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِی تَشْرَبُونَ﴾ جا پێم
 بلێن ئەو ئاوی کە دەبخۆنەوه ﴿ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ﴾ ئایا ئێوە لەههواره کانهوه دەبارینن
 ﴿اَمْ تَحْنُ الْمُنْزِلُونَ﴾ یان ئێمە دەبارینن ﴿لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ اَجَاٰ﴾ ئەگەر بمان وێستایە دەمانکردە ئاویکی زور
 سویری تال. ﴿فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ﴾ ئیتر بۆ سوپاسی خواناکەن ﴿اَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِی تُورُونَ﴾ پێم بلێن ئەو ئاگرە
 کە دایده گیر سینن ﴿ءَاَنْتُمْ اَنْشَأْتُمْ شَجَرَهَا﴾ ئایا ئێوە دارە کە یتان بەدی هیناوه؟ ﴿اَمْ تَحْنُ الْمُنْشِئُونَ﴾
 یان ئێمە بەدی هینەرینی؟ ﴿تَحْنُ جَعَلْنَاهُ تَذَكُّرًا﴾ ئێمە ئەو (ئاگرە) مان کردوو بەهۆی یادخەرهوه
 (ی ئاگرە دوزەخ) ﴿وَمَتَّعًا لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وە (کردومانەتە) هۆی کەلك لێ وەرگرتن بۆ گەشتیاران
 ﴿فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا کەواتە یاد و تەسبیحاتی پەرورەدگاری گهوارهى خۆت بەپاکی بکە
 ﴿فَلَا اَقْسِمُ بِمَوْقِعِ الْجُجُومِ﴾ جا سویند بیت بەشوینی (ههلهاتن و ئاوابوونی) ئەستێره کان
 ﴿وَاِنَّهٗ لَقَسَمٌ لِّتَوْعَلَمُوْتَ عَظِيْمٌ﴾ بەپراستی ئەم سویندە ئەگەر بزائن سویندیکی زور گهوارهیه ﴿٧١﴾

إِنَّهُ لَقَرَّاءٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
 الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ
 أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا
 إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
 إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ
 ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ
 ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
 الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
 الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَاحِمٍ
 ﴿٩٤﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سورة الحديد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
 الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

﴿إِنَّهٗ لَفَرُّءَانٌ كَرِيمٌ﴾ که بیگومان نه‌مه قورثانیکی گه‌وره و به‌ریزه ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾ له‌ناو کتیبیکی شار‌اوه‌دایه (که‌لوح‌المحفوظه) ﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾ جگه‌له (فرشته) پاکه‌کان که‌سی ده‌ستی لی‌نادات ﴿تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نیر‌دراوه‌ته‌خوار‌وه‌له‌لایه‌ن به‌روه‌دگاری جیهانیانه‌وه ﴿أَفِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهَبُونَ﴾ ده‌ی ثابا‌ئیوه به‌م قورثانه‌باوه‌ر ناکه‌ن ﴿وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ﴾ وه‌له‌جیاتی سوپاس‌گوزاری له‌سه‌ر ر‌وزیتان ﴿أَلَمْ تَكُذِّبُون﴾ ئیوه‌باوه‌ر ناهیتن ﴿قُلُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَعَلَّكُمْ تُخْشَوْنَ﴾ ده‌ی ب‌وچی کاتی گیان (ی‌نه‌خوشه‌که‌تان) ده‌گاته‌گه‌رووی ﴿وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ﴾ وه‌ئیوه له‌و کاته‌دا ته‌ماشا‌ده‌که‌ن ﴿وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ﴾ له‌و کاته‌دا (فرشته‌کانمان) له‌ئیوه‌نزیک‌ترن له‌و (که‌سه‌ی له‌سه‌ره‌مه‌ر‌گدایه) ﴿وَلَكِنْ لَا تَبْصِرُونَ﴾ به‌لام‌ئیوه (فرشته‌کانی) ئیمه‌نابینن ﴿قُلُوا لَا إِنْ كُنْتُمْ عِبَادَ اللَّهِ﴾ ده‌ی ب‌وچی نه‌گه‌ر ئیوه (زیندوو‌ناک‌رینه‌وه‌و) پاداشت نادرینه‌وه‌؟ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ر‌و‌چی (مرد‌وه‌که‌تان) بگ‌یر‌نه‌وه‌نه‌گه‌ر راست ده‌که‌ن ﴿فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ نه‌مجا‌نه‌گه‌ر ئه‌و (که‌سه‌ی له‌گیانه‌لا‌دایه) له‌نزیکان بی‌ (له‌خوا) ﴿فَرَوْحٌ وَرِيحٌ وَجَنَّاتُ جَعِيدٍ﴾ ئه‌وه‌حه‌سانه‌وه‌و ب‌ونی خوش و به‌هه‌شتی پر له‌ناز و نیعمه‌تی ب‌وه‌به ﴿فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر له‌هاوه‌لانی ده‌ستی راست بی‌ ﴿فَسَلَّمَ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ ئه‌وه‌سه‌لامه‌تی و بی‌زیانی ب‌و‌تو (چونکه) تو له‌یارانی ده‌ستی راستی ﴿فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمَكِيدِينَ الْفَالِغِينَ﴾ به‌لام‌نه‌گه‌ر له‌بی‌باوه‌رانی گومرا‌بیت ﴿فَنَزَّلُ مِنَ الْجَحِيمِ﴾ ئه‌وه‌(شویتی) میوانداریه‌که‌ی ئیجگار گه‌رمه ﴿وَنَضْلِيهِ جُحِيمٍ﴾ وه‌چو‌ونه‌ناو د‌وزه‌خه ﴿إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ﴾ به‌راستی ئه‌وه‌ی (که‌له‌م‌سوره‌ته‌دا باسکرا) حقه‌و بی‌گومانه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا‌که‌و‌ابوو به‌پاکی یاد‌وته‌سیاحتی به‌روه‌دگاری گه‌وره‌ی خ‌وت بکه ﴿٦٦﴾

سوره‌ی ﴿الْحٰزِنِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خ‌وای به‌خشنده‌ی میهر‌بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا هیه‌ته‌سیاحتی خوا ده‌که‌ن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌هه‌ر ئه‌وه‌بالا‌ده‌ستی کار به‌جی ﴿لَهُ الْمُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ هه‌ر ب‌و‌ئه‌وه ده‌سه‌لات و خ‌اوه‌نیه‌تی ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ده‌ژینی ده‌مریتی ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌ئه‌و ده‌سه‌لاتی به‌سه‌ر هه‌موو شتیک‌دا هیه ﴿هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ﴾ هه‌ر ئه‌وه‌یه‌که‌مین (پیش هه‌موو شتیک هه‌بووه) وه‌هه‌ر ئه‌وه‌دوا‌هه‌مینشه‌و (پاشی هه‌موو شتیک ده‌مینیت) ﴿وَالْظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ﴾ وه‌دیارو ئاشکرایه (ب‌و‌خ‌اوه‌ن ه‌وش و فامه‌کان به‌به‌لگه‌کانی) وه‌په‌نه‌ان و شار‌اوه‌یه (له‌چاوی به‌نده‌کان و زانایه به‌ئاشکرا و نه‌پینه‌کان) ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه‌ئه‌و به‌هه‌موو شتیک ئا‌گاداره ﴿٦٧﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ
 عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
 السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
 ﴿٥﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿٦﴾ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَاوْفُوا مَا جَعَلَكُمْ
 مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾
 وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ
 أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ
 ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ
 لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
 وَقَتْلَ أَوْلِيَاءِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَتَلُوا
 وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾ مَن ذَا
 الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ (خودا) ئەو زاتە‌یه‌ که ئاسمانە‌کان و زەوی دروست کردووه
 ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ لەشەش ڕۆژدا ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان بەرزبویە‌وه سەر عەرش و قەراری
 گرت (باوە‌رمان پێتە‌ی بەو شیوە‌ی شیای خوا بێت، وە‌چۆنە‌تیە‌ که‌ی نازانین، تە‌نها خوا
 خۆی دە‌زانیت) ﴿يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ﴾ دە‌زانیت چی دە‌چیتە‌ ناوی زەوی ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ وە‌چی
 لێ دێتە‌ دەرە‌وه ﴿وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وە‌چی لە‌ ئاسمانە‌وه دێتە‌ خوار ﴿وَمَا يَرْجِعُ فِيهَا﴾ وە‌چی بۆ
 سەر دە‌که‌وی ﴿وَهُمْ مَعَكُمْ أَلَنْ يُكَذِّبُكُمْ﴾ وە‌ لە‌هەر کۆی بن خوا لە‌گە‌ڵتانە‌ (بە‌زانیاری و ئاگاداری)
 ﴿وَأَلَّا يَمَاتَ لَكُمْ بِضَيْرٍ﴾ وە‌خوا بێنایە‌ بە‌هەرچی که‌ دە‌یکە‌ن ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 خواوە‌نداریتی ئاسمانە‌کان و زەوی هەر بۆ ئە‌وه ﴿وَاللَّهُ تَرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ وە‌ هە‌موو کارێک هەر بۆ
 لای خوا دە‌گە‌ڕێتە‌وه ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شە‌و دە‌بات بە‌ناو ڕۆژدا (لە‌هاوین و پایزدا)
 ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وە‌ ڕۆژ دە‌بات بە‌ناو شە‌ودا (لە‌ زستان و بە‌هاردا) ﴿وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وە
 ئە‌و (خوا) ئاگادارە‌ بە‌نیازی ناو دلان ﴿إِنَّمَا أَمْرُ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ باوە‌ر بێت بە‌خوا و پێغه‌مبەرە‌ که‌ی
 ﴿وَأَنفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْفِلِينَ فِيهِ﴾ و بێه‌خشن لە‌و مال و سامانە‌ی که‌ خواتێ‌وه‌ی کردووه‌ بە‌ جێ نشینی
 پێشیان تیایدا ﴿قَالِ الَّذِينَ آمَنُوا لَكُمْ أَنفِقُوا﴾ ئە‌مجا ئە‌وانە‌تان که‌ باوە‌ری هێناوه‌ و داریی یان بە‌خشیووه
 ﴿لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ پاداشتی گە‌وره‌یان بۆ هە‌یه ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ئە‌وه‌ چیتانە‌ بۆ باوە‌ر بە‌خوا
 ناهیتن؟ ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ که‌ پێغه‌مبەر بانگتان دە‌کات ﴿لِيُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ که‌ باوە‌ر بە‌ پەرە‌وردگار تان
 بھیتن ﴿وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقُكُمْ﴾ لە‌ کاتی‌کدا که‌ بێ گومان خوا پە‌یمانی (باوە‌ر هێنانی) لێ وەرگرتوون
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ئە‌گەر ئێ‌وه‌ باوە‌ر دارن ﴿هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ﴾ خواتێ‌و زاتە‌یه‌ دە‌بێتە‌ بۆ بە‌ندە‌ی
 خۆی (که‌ موحمەد ﷺ) ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْبَنَاتِ﴾ بە‌لگە‌ و نایە‌تانیکی ڕوون و ئاشکرا ﴿لِيُخَرِّجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ﴾ تا لە‌ تاریکستانی (گومرایی و بێ‌یاوهری) دەر تان بھیتە‌ بۆ ناو ڕووناکی (ئیمان و ئیسلام)
 ﴿وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ وە‌ بە‌راستی خوا بە‌رامبەر ئێ‌وه‌ بە‌سۆز و میهره‌بانە‌ ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقِفُوا فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ﴾ ئە‌وه‌ چیتانە‌ که‌وا هێچ نابە‌خشن لە‌ ڕێی خوادا ﴿وَلِلَّهِ مِيرَاتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لە‌ کاتی‌کدا میراتی
 ئاسمانە‌کان و زەوی بۆ خوا دە‌میتێتە‌وه ﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ﴾ یە‌ کسان نین ئە‌وانە‌تان ﴿مَنْ أَتَّقَىٰ مِنَ قَبْلِ الْفَتْحِ
 وَقَتْلٍ﴾ که‌ لە‌پێش گرتنی (مە‌ککە‌) دالمالیان بە‌خشیو و جە‌نگاون (لە‌گە‌ڵ ئە‌وانە‌ی لە‌ دوا‌ی فە‌ت‌حی مە‌ککە‌
 ئە‌و کارانە‌ بکە‌ن) ﴿أُولَٰئِكَ أَغْطَرُ دَرَجَةً﴾ ئە‌وانە‌ پلە‌ و پایە‌یان زۆر گە‌وره‌ترە‌ ﴿مَنْ الَّذِينَ أَنفَعُوا أَمِنْ بَعْدَ وَقْتِهِمْ﴾
 لە‌وانە‌ی که‌ لە‌دوا‌ی (گرتنی مە‌ککە‌) دالمالیان بە‌خشیووه‌ و جە‌نگاون ﴿وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ﴾ وە‌ بە‌هەر
 دوولا خوا بە‌لێنی بە‌هەشتی داوه‌ ﴿وَاللَّهُ يَمَاتُ حَبِيرٌ﴾ وە‌خوا ئاگادارە‌ بە‌وه‌ی که‌ دە‌یکە‌ن ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ﴾ کێ‌ یە‌ ئە‌و که‌سە‌ی قەرزدە‌دات بە‌خوا ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بە‌قەرزیکی چاک
 (مە‌بە‌ست ئە‌وه‌یه‌ مال بێه‌خشیت لە‌پێناو خوا) ﴿فِيضْلِعُهُ لَهُ﴾ تا خواش چە‌ند بە‌رامبەر بیدانە‌وه
 ﴿وَلَهُ أَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ وە‌ پاداشتی زۆر چاکی بۆ هە‌یه

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبَايَمُنِهِمْ^ط بِشَرِّكُمْ أَلْيَوْمَ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْظِرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وِظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ ينادونَهُمُ الْكَافِرُ كُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ
حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَأَلْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَى كُفْرًا هِيَ مَوْلَاكُمْ^ط
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ * أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ
مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمَصْدَقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ
وَأَفْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ لهروژیکدا کهتو پیاوان و ئافرهتانی ئیماندار دهبنیت ﴿بِسَعَىٰ لُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ﴾ کهرووناکی (باوهریان) لهپیشیانهوه و لهلای راستیانهوه دهروات ﴿بُشْرًا لَّكَ الْيَوْمَ﴾ (بیان دهلین) مژدهی ئیوه نه مرو ﴿جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بههشتانیکه کهرووباری زور بهژیریاندا دهروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تییدا دهمیننهوه بههه میسهی ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ههر ئهوهیه سهه کهوتنی گهوره ﴿يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ﴾ لهو روزه دا پیاوان و ئافرهتانی دوورو دهلین ﴿لَٰذِينَ آمَنُوا﴾ بهوانه ی کهباوهردار بوون ﴿أَنظَرُونَا نَقْتَسِبْ مِنْ رَبِّكَ﴾ سههیریکمان بکهن تا لهرووناکیان تروسکیک وهر گرین ﴿قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ﴾ بیان دهوتریت بکهه رینهوه بو دواوهی خوتان ﴿فَالْتَمَسُوا نَوْراً﴾ وه داوای پرووناکی بکهن بو خوتان ﴿فَضَرَبَ بِعِصْمِهِ يَسُورٌ﴾ یه کسهه شورویه که ده کیشری له نیوانیاندا ﴿لَهُ رِبَابٌ﴾ که دههه رگایه کی تیدایه ﴿بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ﴾ پرووی ناوهوهی ره حمهتی تیدایه ﴿وَوَظَّيْرُهُ مِنْ فَتْنَةِ الْعَذَابِ﴾ دههوه میسهی پرووی له سزایه ﴿يُنَادُوهُمْ﴾ (دوو پرووان ئیمانداران) بانگ ده کهن و دهلین ﴿أَلَمْ تَكُنْ مَعَهُمْ﴾ ئایا ئیمه له گهل ئیوه نه بوین (له نویژ و پورژودا) ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ئیمانداران دهلین: بهلئ له گهلماندا بوون ﴿وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ بهلام ئیوه خوتان خه له تاند (دووروو پیلان گتیربوون) ﴿وَتَرَبَّصُّمْ وَارْتَبَسُوا﴾ وه چاوهروانی (نهمانی باوهرداران) ده کرد و دوودل بوون ﴿وَعَزَّزْنَا الْأَمَانَ﴾ وه هیواو ئاوات فریوی دان ﴿حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ تا فهرمانی خواهات (و مردن) ﴿وَعَزَّزْنَا اللَّهُ الْغُرُورُ﴾ وه شهبتان فریوی دان به لی بوردهیی خوی گهوره ﴿قَالُوا لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ﴾ نه مرو هیچ بریتیه که وهر ناگیریت نه له ئیوه ﴿وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه له بی باوهریان بو رزگار بوونتان ﴿مَأْوَىٰكُمْ النَّارُ﴾ جیگاتان ئاگری دوزه خه ﴿هِيَ مَوْلَاكُمْ﴾ نهو ئاگره شیوا تانه ﴿وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾ ئای چهند سهه رته نجامیکی خرابه ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئایا کانی نهو نه هاتوه بو پرواداران ﴿أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ که دلپان راجله کیت و ملکه چ بی بو یادوزیکری خوا ﴿وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ﴾ وه بو نه و قورئانهی که نار دویه تیه خواره وه؟ ﴿وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ وه که نهو که سانه (جووله که و گاوور) نه بن ﴿أُولَٰئِكَ كُتِبَ مِنْ قَبْلُ﴾ که له مهو پیش کتییی ئاسمانیان پندرا ﴿فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ﴾ وه ماویه کی دووروو دریزیان به سهه ردا تیهه پی ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ نه مجا دلپان رهق بوو ﴿وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوره بیان باخی و له سنوروده چوو بوون ﴿أَعْمَلُوا إِنَّ اللَّهَ غَنِي الْأَرْضِ﴾ بینگومان بزنان که خوازهوی زیندوو ده کاته وه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ دوی مردنی ﴿قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ بینگومان نیشانه و به لگه کانمان بو پروون کردونه توه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تابیر بکه نه وه ﴿وَإِنَّ الْمَصْدَقِينَ وَالْمَصْدَقَاتِ﴾ بینگومان پیاوان و زنانی خیر خواز ﴿وَأَفْضُوا اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا﴾ نه وانهش قهرز دهدهن به خوا به قهرزیکي چاك (بارمهتی هه ژاران دهدهن) ﴿يُضَاعَفُ لَهُمْ﴾ چهند بههه ر امبهه ده یاندریتته وه ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وه بو نهوان هیهه پاداشتی زور چاك ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّٰدِقُونَ وَالشَّهَدَآءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَوةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَكَثْرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا ۚ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ ۚ وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَمٌ عَٰلِ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَابٍ مِّن
قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِّكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا ءَاتَاكُمْ ۚ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۚ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِىُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ و هه‌وانه‌ی باوهرپان هیتاوه به‌خوا و به‌پیغه‌مبه‌رانی ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾
 هه‌وانه‌ی خوینان راست گویان ﴿وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ و هه‌شیه‌دان له‌لای په‌روه‌ر دگاریان ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ
 وَنُورُهُمْ﴾ خاوه‌ن پاداشت و نور و پرووناکی خوینان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ و هه‌وانه‌ی که‌بی
 باوهرپوون و به‌لگه و نیشانه‌کانی تیمه‌یان به‌درو زانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ هه‌وانه‌ی هاوه‌لی ناگری
 دوزه‌خن ﴿اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ و هه‌بزان که‌بینگومان زبانی دنیا ته‌نها ﴿لَيْمٌ وَلَهُمْ وَزِينَةٌ﴾ گالته
 و گه‌مه و پازاندنه‌وه و ﴿وَتَقَارُؤُ بَيْنَهُمْ وَتَكَثُّرٌ فِي الْأُمُودِ وَالْأُولَادِ﴾ خو‌هه‌لکیشان له‌نیواناندا و لاف لیدانه
 به‌دارایی و مندالی زوره‌وه ﴿كَمَثَلِ غَيْثٍ﴾ هه‌ک بارانی‌ک وایه ﴿عَجَبَ الْكَافِرَ بَنَاتُهُ﴾ که‌حاسلاته‌کی
 جووتیاران دلخوش بکات ﴿ثُمَّ يَهِيحُ فَتَرَهُ مُضْمَرًا﴾ پاشان ووشک بی و به‌زه‌ردی بی بینیت
 ﴿ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا﴾ له‌پاشان بیته به‌پووش و به‌لاش ﴿وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ له‌پووشی دوایشدا
 سزای توند و سه‌خت (هه‌یه‌ی بۆ دنیا په‌رستان) ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ﴾ و هه‌لی بوردن و په‌زامه‌ندی
 هه‌یه‌ی له‌لایه‌ن خواوه (بۆ خوا ناسان) ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتْعٌ الْغُرُورِ﴾ و هه‌زبانی دنیا هیچ‌نی به
 جگه‌له‌پاواردنیکی خه‌له‌تیره‌ نه‌بیته ﴿سَاقِفُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ (که‌واته) پیشرکی بکه‌ن
 بۆ (ده‌ست خستنی) لیخوشبوون له‌لایه‌ن په‌روه‌ر دگارتانه‌وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ و هه‌بۆ به‌هه‌شتیک که
 پانتایی به‌که‌ی ﴿كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌ویته‌ی پانتایی ئاسمان و زه‌وی به ﴿أَعَدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾
 ئاماده‌کراوه بۆ هه‌وانه‌ی باوهرپان هیتاوه ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به‌خوا و پیغه‌مبه‌رانی ﴿ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾
 هه‌و (پاداشته) به‌خششیکی خوایی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده‌یدات به‌هه‌ر که‌س که‌خوی بیه‌ویت
 ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و هه‌خوا خاوه‌نی به‌خششی گه‌وره‌یه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ هیچ‌زبان و
 به‌لایه‌ک پرووی نه‌داوه ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ نه‌له‌زه‌وی و نه‌له‌خودی خو‌تاندا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ﴾
 ئیللا له‌(لوح‌المحفوظ) دانوسراوه ﴿مِّن قَبْلِ أَن تَبْرَأَهُنَّ﴾ پیش‌هوه‌ی به‌دی به‌نین ﴿إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
 يَسِيرٌ﴾ بینگومان هه‌وه بۆ خوا زور ئاسانه ﴿لَٰكِنَّا تَأَسَّوْا﴾ تاخه‌فت نه‌خون ﴿عَلَىٰ مَا قَاتَلْتُمْ﴾
 بۆ هه‌وه‌ی له‌ده‌ستتان چووه ﴿وَلَا تَفْرَحُوا﴾ و هه‌دلخوش و مه‌غرور نه‌بن ﴿بِمَاءِ أَنْتُمْ﴾ به‌وه‌ی که
 پی‌داوون ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ و هه‌خوا هیچ‌خو به‌زل زانیکی شانازی که‌ری خوش
 ناویت ﴿الَّذِينَ يَبْتَخُلُونَ﴾ هه‌وانه‌ی چروکی و په‌زلی ده‌که‌ن (له‌مال به‌خشین له‌پیتا و خوادا)
 ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ﴾ و هه‌فرمان به‌خه‌لکیش ده‌که‌ن په‌زلی و چروک بن ﴿وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ﴾ و هه‌ر
 که‌س پشت هه‌لکات هه‌وه بینگومان خوا ﴿هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ هه‌ر خوی بی‌نیازی سوپاسکراوه ﴿

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
أَبْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ
فَمَارِعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَءَامِنُوا بِرُسُلِهِ يُؤْتِكُمْ كُفْلًا مِّن رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا
تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِر لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِّئَلَّا يَعْلَمَ
أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَفْقَدُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا﴾ سویند به‌خوا به‌راستی ئیمه پیغه‌مبه‌رانی خو‌مانمان نار دووه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ به لگه و موعیزه‌ی پروونه‌وه ﴿وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ﴾ وه کتیی (ئاسمانی) و ته‌رازوی دادمان له‌گه‌لدا ناردن ﴿لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ بۆ‌ئه‌وه‌ی خه‌لکی به‌داد‌گه‌ری په‌فتار بکه‌ن (له‌ناو خویاندا) ﴿وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ﴾ وه‌ئاسنمان دروست کرد ﴿فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ﴾ که هیزیکی به‌تینی توندی تیدا‌به بۆ‌جه‌نگ کردن ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ وه سوو‌دیکی زو‌ریشی هه‌یه بۆ‌خه‌لکی (له‌به‌ر کاهیتانی له‌هه‌موو جو‌ره پشه‌سازیه خزمه‌ت‌گوزاریه‌کاندا) ﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ﴾ وه تا خوا ده‌ری بخات ﴿مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ﴾ چ که‌سی بارمه‌تی (ئاینی) خواو پیغه‌مبه‌رانی ده‌دات که په‌نه‌نایشه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بیگومان خوا به‌هیزو ده‌سه‌لانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ سویند به‌خوا بیگومان نوح و ئیبراهیم مان په‌وانه کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾ وه له‌ناو وه‌چه‌کانیشیاندا پیغه‌مبه‌ریتی و کتیی ئاسمانیمان دانا ﴿فَمِنْهُمْ مُّهْتَدٍ﴾ ئه‌مجا هه‌ندیکیان پ‌ینموونیان وه‌رگرت ﴿وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زو‌ریشیان یاخی و کافر‌بوون ﴿ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَرِهِم بِرُسُلِنَا﴾ له پاشان به‌شویئ ئه‌واندا دیسان پیغه‌مبه‌رانی خو‌مانمان نارد ﴿وَقَفَّيْنَا عَلَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وه دواتر عیسی کوری مه‌ریه‌ممان نارد ﴿وَأَنبَأْنَاهُ الْإِنجِيلَ﴾ وه ئینجیلمان پ‌ی به‌خشی ﴿وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ وه له‌دلی ئه‌وانه‌دا که‌شویئ کھوتن ﴿رَأْفَةً وَرَحْمَةً﴾ سو‌زو و به‌زه‌ییمان دروست کرد ﴿وَرَهَبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا﴾ وه گۆشه‌گیری یه‌ک که خویان دایان هیتا‌بوو ﴿مَا كُنَّا نَعْلَمُهَا عَلَيْهِمْ﴾ که ئیمه ئه‌وه‌مان له‌سه‌ر پیویست نه‌کردبوون ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ﴾ به‌لام خویان دایان هیتا‌بو‌په‌زامه‌ندی خوا ﴿فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا﴾ که‌چی وه‌ک پیویست بار‌یز‌گاری ئه‌و گۆشه‌گیری‌یه‌یان نه‌کرد ﴿فَقَاتِلْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ﴾ ئیمه‌ش به‌خشیمان به‌وانه‌یان که‌باوه‌ریان هیتا‌بوو ﴿أَجْرَهُمْ﴾ پاداشتی خویان. ﴿وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زو‌ریشیان له‌سنوور ده‌ر‌چوون ﴿يَنَاقِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی باوه‌رتان هیتا‌وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُولِهِ﴾ له‌خوا بترسن و باوه‌ر‌به‌ئین به‌پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿يُؤْتِكُمْ كَثِيرًا مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ دوو به‌شتان له‌په‌حمه‌ت و به‌خششی خوی پ‌ی ده‌به‌خشی ﴿وَجَعَلَ لَكُم نُورًا﴾ وه پرووناکیه‌کتان ده‌داتی ﴿تَمْشُونَ بِهِ﴾ که پ‌ینموونی و پ‌ی پ‌استی پ‌ی ده‌ر‌که‌ن ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لی‌تان خو‌ش ده‌بی‌ت ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خو‌الی خو‌ش‌بووی میهر‌بانه ﴿لَنَعْلَمَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تا‌خاوه‌ن په‌راوه ئاسمانیه‌کان بزائن ﴿أَلَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ که ده‌سه‌لاتیان نی‌یه به‌سه‌ر هه‌یچ‌یک له‌به‌خششی خوا ﴿وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ وه هه‌ر‌چی به‌خشش هه‌یه به‌ده‌ست‌خوا‌یه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده‌یدات به‌هه‌ر که‌سی‌ک که‌خوی بیه‌و‌یت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا‌خواه‌نی به‌خششی زو‌ر‌گه‌وره‌یه ﴿۱۱﴾

سورة المجادلة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
 وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝^١ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ
 مِنْكُمْ مِّنْ نِّسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي
 وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
 اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ۝^٢ وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
 لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَٰلِكُمْ تَوْعَظُونَ
 بِهِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝^٣ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
 مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ۖ فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فِإِطْعَامُ سِتِّينَ
 مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝^٤ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 كَبُتُوا كَمَا كَبَتِ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝^٥ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم
 بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝^٦

سوره قی (المجادلة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهر بان

﴿قَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به راستی خوابیستی ﴿قَوْلَ الَّذِي جُنْدِكَ فِي رَوْحِهَا﴾ ووتهی نه وژنه ی که له باره ی میړده که یه وه گفتوگوی له گه له نه کردی ﴿وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه سکالای خوی بوی خوا نه برد ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَخَاوُعَكُمْ﴾ وه خوا گوئی له ووتووژی هردو وکتان بوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿الَّذِينَ يَظَاهِرُونَ مِنْكُمْ﴾ نه وانه تان که ظاهر ده کهن ﴿مِنْ نِسَائِهِمْ﴾ له گه له ژنه کانیندا (پیان ده لئین وه دایکمان وان) ﴿مَاهُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ﴾ نه وانه دایکی نه وان نین ﴿إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ﴾ دایکی نه وان ﴿إِلَّا الَّذِي وَلَدَتْهُمْ﴾ هه ره نه وژنه نه که نه وانیان لی بووه ﴿وَأَنَّهُمْ لَيَقُولُنَّ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ﴾ وه بینگومان نه وانه گوفتاریکی خرابی ناپه سهند ده لئین ﴿وَزُورًا﴾ و درو ده کهن ﴿وَلِإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ﴾ وه به راستی خوا لی خوش بوی لی بوورده یه ﴿وَالَّذِينَ يَظَاهِرُونَ﴾ نه وانه ی ظاهر ده کهن ﴿مِنْ نِسَائِهِمْ﴾ له گه له هاوسه ره کانین ﴿ثُمَّ يَعُودُونَ﴾ له پاشان به شیمان ده بنه وه وه (ده یانه ویت بچنه لایان) ﴿لِمَا قَالُوا﴾ له وه ی که وه وتویانه (واته خیراته لایان نادهن) ﴿فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ﴾ نه وه پیوسته به بنده یه که نازاد بکه ن ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّ﴾ له پیش نه وه ی به یه که بگن (و بچنه لایان) ﴿ذَلِكَ تَوْعُظُونَ بِهِ﴾ نه م که فاره ته ی (که له سهرتان پیوست کراوه) ناموژگاری ده کرین پی ی ﴿وَاللَّهُ يَمَاقِلُونَ خَيْرٌ﴾ وه خوا شارها وئاگاداره به وه ی که ده یکه ن ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ نه مجا نه گهر یه کی که (به نده ی) ده ست نه که وه ﴿فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ﴾ نه وه با دوو مانگ له سهر یه که به روژوو بیت ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّ﴾ پیش نه وه ی بچنه لای یه که ﴿فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ﴾ نه گهر یه کی که نه یوانی (دوو مانگ به روژوو بیت) ﴿فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مَسْكِينًا﴾ نه وه با نانی شه ست هه ژار بدات ﴿ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نه وه (که فاره تانه که له سهرتان پیوست کراوه) بو نه وه یه باوه ر بکه ن به خوا و پیغه مبه ری خوا (مل که چی فرمانی خوا و پیغه مبه ری خوا بن) ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ وه نه وانه سنووری خوا ﴿وَاللَّكَفْرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بو یی باوه ران هیه سزای سه خت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بینگومان نه وانه ی دزایه تی و سه ریچی خوا و پیغه مبه ری خوا ده کهن ﴿كُتِبُوا﴾ ریسواو سه رشور ده کرین ﴿كَمَا كَتَبَ اللَّهُ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه وه که نه وانه ی پیش نه مان ریسواو سه رشور کران ﴿وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ (چو ن نافه رمانی ده کهن) له کاتیکدا دلیان که ئیمه به لگه ی روونمان نار دوته خواره وه ﴿وَاللَّكَفْرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وه بو یی باوه ران سزای ریسواکر هیه یه ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له روژو یکدا که خوا هه موویان تیکرا زیندو ده کاته وه ﴿فَيَذَنَّهُمْ إِمَاعًا﴾ پاشان هه والیان پی ددات به وه ی که کر دیوانه ﴿أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُوءٌ﴾ که خوا (هه مووی) ژماردو وه وه (به لام) خو یان له بیر یان چو وه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا به سه ره هه موو شتی کدا وئاگاداره ﴿١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ
 نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدَنَى
 مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا
 عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
 نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ
 وَالْعَدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ
 بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ
 جَهَنَّمُ يَصَلُونَهَا فَلَبَسَ الضَّالِّينَ الَّذِينَ يَنْتَابُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا
 تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْآثِمِ وَالْعَدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ
 وَتَتَنَجَّوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا
 النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَرِّهِمْ
 شَيْءٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَأْتِيهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ
 اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ
 وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهَوْنَ﴾ که خوا ده‌زانی چی له‌ئاسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
وه چی له‌زه‌ویی دایه ﴿مَا يَكُونُ مِنْ نَّجْوَىٰ لِّثَلَاثَةٍ﴾ چه‌ی هیچ سی که‌سیک نی یه ﴿إِلَّا هُوَ رَاعِيَهُمْ﴾ که خوا
چواره‌میان نه‌بیست ﴿وَلَا تَحْصِي﴾ وه چه‌ی هیچ بیتج که‌سیک نی یه ﴿إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ﴾ که نه‌و شه‌شه‌میان
نه‌بیست ﴿وَلَا آدَنَىٰ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ﴾ وه نه‌که‌متر له‌و ژماره نه‌زورتر نی یه ﴿إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ﴾ مه‌گهر خویان
له‌گه‌لدایه (به‌زانیاری و ناگاداری) ﴿أَيْنَ مَا كَانُوا﴾ له‌هر جی‌گایه‌کدا بن ﴿ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
پاشان له‌پوژی دوا‌بیدا ناگاداریان ده‌کاته‌وه به‌وه‌ی که کردو‌یانه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به‌پاستی
خوا به‌هه‌موو شتیک ناگادار و زانیه ﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهَوْنَ﴾ ئایا سه‌رنجت نه‌داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ هُمْ عَنْ النَّجْوَىٰ﴾
له‌ئه‌وانی که قه‌ده‌غه کران له‌چه ﴿ثُمَّ يَعُودُونَ﴾ پاشان ده‌گه‌رینه‌وه ﴿لِمَا نُهُوا عَنْهُ﴾ بو‌ئه‌وه‌ی لیان
قه‌ده‌غه کرا بوو ﴿وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ وَالْعَادُونَ﴾ وه له‌گه‌ل یه‌کتریدا به‌چه‌ئه‌دوین ده‌رباره‌ی گونا‌هو تاوان
وده‌ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و بی‌فرمانی پیغه‌مبه‌ریش ﷺ ﴿وَإِذَا جَاءُوكَ جَوَّكَ﴾ وه کاتی بین بو
لات سه‌لامت لی ده‌که‌ن ﴿بِمَا لَوْ يُخَيِّتُكَ بِهِ اللَّهُ﴾ به‌شیوه‌یه‌ک که خوا به‌و جو‌ره سه‌لامی لی نه‌کردو‌یت
﴿وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له‌دلی خو‌یانه‌دا ده‌لین: (نه‌گهر پیغه‌مبه‌ره) ﴿لَوْلَا يَعِدُكُمُ اللَّهُ بِمَا نَقُولُ﴾ بو‌چی خوا
سزایان نادات به‌هوی نه‌و قسانه‌ی که پی‌ی ده‌لین ﴿حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا فَيَنْسُ الْمَصِيرُ﴾ نه‌وانه
دوزه‌خیان به‌سه‌که (بی‌گومان) ده‌چه‌ناویه‌وه که جی‌گایه‌کی زور خراپه ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ئه‌ی
ئه‌وانه‌ی که بر‌واتان هیتاوه ﴿إِذَا تَنَجَّيْتُمْ﴾ که چه‌تان کرد ﴿فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْآثِمِ وَالْعَادُونَ﴾ به‌چه‌باسی
گونا‌هو ده‌ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و سه‌رپیچی پیغه‌مبه‌ره مه‌که‌ن ﴿وَتَتَجَّوْا بِالْآثِمِ وَالْعَادُونَ﴾
وه به‌باسی چاکه و پاریزکاری و له‌خواترسان بکه‌ن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ له‌خوا بترسن (وخوتان پاریزن
له‌سزای نه‌و خوا‌یه‌ی) ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ که هه‌ر لای نه‌و کوزه‌کرینه‌وه ﴿إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ﴾
بی‌گومان چه‌ته‌نه‌ل له‌شه‌یتانه‌ویه ﴿لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تا ئه‌وانه‌ی که بر‌ویان هیتاوه دلته‌نگ بکات
﴿وَلَيْسَ بِضَرْبِ آثِمٍ شَيْئًا﴾ له‌کاتیکدا هیچ زیانیان پی‌نا‌گه‌یه‌نیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر به‌فرمانی خوا نه‌بیست
﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (ده‌با) ئیماندارانیش ته‌نه‌ل بشت به‌خوا بیه‌ستن ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
ئه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که باوه‌رتان هیتاوه ﴿إِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتیک پی‌یان ووترا ﴿فَقَسَّوْا فِي الْمَجْلِسِ﴾ له‌کو‌ر
ودانیشته‌کاندا جی‌گه‌بکه‌نه‌وه (وفر‌وانی بکه‌ن) ﴿فَقَسَّوْا يُفَسِّحَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ئیوه‌ش فراوانی بکه‌ن خواش
گوشادی به‌ئیه‌ده‌دات ﴿وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا﴾ وه کاتیک پیتان ووترا هه‌ستن، ئیوه‌ش هه‌ستن
﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ﴾ خواش پله و پایه‌ی نه‌و که‌سانه‌ به‌رز ده‌کاته‌وه له‌ئیه‌که بر‌ویان هیتاوه
﴿وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾ وه ئه‌وانه‌ی که زانستیان پی‌به‌خسراوه به‌چه‌ند پله‌یه‌ک (پله‌یان به‌رز
ده‌کاته‌وه) ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره‌زایه به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن ﴿﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جِئْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُحُودِكُمْ
 صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
 ١٢ ؕ أَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُحُودِكُمْ صَدَقْتُمْ فَاذَلُمْتُمْ تَفْعَلُوا
 وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٣ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
 قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
 وَهُمْ يَعْلَمُونَ ١٤ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ١٥ اخْذُوا يَمَنَّهُمْ جَنَّاهُ فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَاهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ١٦ لَّنْ تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ١٧ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ
 اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
 عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ١٨ اسْتَخَوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
 فَنَسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
 هُمُ الْخَاسِرُونَ ١٩ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ
 ٢٠ كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ٢١

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەمى ئەو كەسانەى كە باوەر تان هێناوہ ﴿إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ﴾ ھەر كاتى (ويستان) قسەى پەنھانى لە گەل پێغەمبەر دا ﷺ بکەن ﴿فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُوكُمْ صَدَقَةً﴾ ئەوہ پېش چە كردنە كە تان خيرىك بکەن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ﴾ ئەمە بۆ خو تان چا كتر و با كترە ﴿فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا﴾ ئەمجا ئە گەر هيج تان نەبوو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئەوہ بېگومان خوا لىخوش بوو مېهرەبانە ﴿وَءِشْفَقْتُمْ﴾ ئايا دەرسان (لە ھەزارى) ﴿أَنْ تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُوكُمْ صَدَقَاتٍ﴾ پېش چە كردنە كە تان خيرىك بکەن ﴿فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا﴾ ئەمجا ئە گەر خيرە كە تان نە كرد ﴿وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ و خواش تەو بەى لى گيرى كردن ﴿فَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ ئەوسا نوێژ بکەن و زەكات بدەن ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وە گوێر ايه لى خواو پېغەمبەرە كەى بکەن ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وە خوا شارەزايە بەوہى كە دە بکەن ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ئايا بۆ سەر نجيك نادەى لە ئەوانەى ﴿تَوَلَّوْا﴾ كە دۆستايەتى ئەكەن ﴿فَوَمَا عَصِيَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ لە گەل ھۆزىك (ى جوولە كە) كە خوا غەزەبى لىگرتوون ﴿مَاهُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ﴾ ئەوان نە لە ئێوہ و نە لە ئەوانيشن ﴿وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ﴾ وە سوێند دەخۆن بە درۆ ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ لە كاتى كدا خو يان دەزانن (درۆ دەكەن) ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا سزای درۆارى بۆ ئامادە كردوون ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بەراستى ئەوہى ئەوان دەيانكرد كارى كى ناپەسەند بوو ﴿أَتَخَذُوا آيَاتَهُ حُجَّةً﴾ (دوو ڕووەكان) سوێندەكانيان كردبوو قەلغانى (درۆ و خراپەكانيان) ﴿فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە پىگى (خەلك) يان كرد لە پىزای خوا ﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ ئەمجا بۆ ئەوان ھەيە سزای پىسواكەر ﴿لَنْ نُنْفِى عَنْهُمْ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ مال و منداليان ھىچ سوودى كى نى يە بۆيان ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ئەوانە يار و ھاودەمى ئاگرن ﴿هُمُ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تىدا دەمىنەوہ بە ھەمىشەى ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ لە ڕۆژى كدا كە خوا ھەمويان زىندوو دەكاتەوہ ﴿وَيَخْلِفُونَ لَهُ﴾ ئەوسا سوێندى بۆ دەخۆن ﴿كَمَا يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ ھەر چۆنى سوێنديان دەخوارد بۆ ئێوہ (لە دونياندا) ﴿وَيَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ﴾ وە وادەزانن شىكيان بە دەستەوہيە ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ با بزائن بەراستى ھەر ئەوانن درۆزن ﴿أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ﴾ شەيتان بەسەرياندا زال بووہ (بەجوړىك) ﴿فَأَسْهَرُ ذِكْرَ اللَّهِ﴾ كە يادى خواى لەبىر بردوونەتەوہ ﴿أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ﴾ ئەوانە كۆمەل و دەستەى شەيتانن ﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخٰسِرُونَ﴾ با بزائن كە بەراستى ھەر كۆمەل و دەستەى شەيتان زەرەر مەندن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بەراستى ئەوانەى كە دۆزمايەتى خواو پېغەمبەرى خوا دەكەن ﴿أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ﴾ ئەوانە لە پىسوا ترينى خەلكن ﴿كَتَبَ اللَّهُ﴾ خوا نووسيوەتى ﴿لَا غَلْبَانَ أَنتَا وَرُسُلِي﴾ كە بىگومان من و پېغەمبەر انم سەردەكەوين ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بەراستى خوا بە ھىز و بە تواناى بالا دەستە ﴿

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ
 أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
 بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيَدْخُلُهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
 اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
 ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ
 لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ
 حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
 فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِ الْمُؤْمِنِينَ
 فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
 الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ﴾ که سانیک نابینیت که باوهریان هه‌بیت ﴿يَاللَّهِ وَالْيَوْمَ الْآخِرُ﴾ به خواو به‌روژی دوابی ﴿يُؤَادُونَ﴾ که دوستایه‌تی بکه‌ن ﴿مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ له‌گه‌ل‌ئ‌ه‌وانه‌ی دزابه‌تی خواو پی‌عه‌مبه‌ری خواده‌کمن (واته : نابیت باوهرداران دوستایه‌تی و پشتیوانی بی باوهران بن) ﴿وَلَوْ كَانُوا إِبْنَاءَ آبَائِهِمْ﴾ ههر چه‌نده‌ئ‌هو دوزمنانه‌ش باوکیان بن ﴿أَوْ أَبْنَاءَ هُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ﴾ یان کوپ و براو خزمیان بن ﴿أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ﴾ ئ‌ه‌وانه‌ خوا باوهری له‌دلپاندا چه‌سپاندووه ﴿وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ﴾ به‌هیزی کردوون و سه‌ری خستون به‌قورئان و ئیمان له‌لایه‌ن خو‌یه‌وه ﴿وَيَدْخُلُهُم جَنَّتٌ﴾ وه‌ده‌یانخاته‌به‌ه‌شتانیکه‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جو‌گه‌ ئاوی زور دهروات به‌زیر دره‌خته‌کانپاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تپیدا ده‌مینه‌وه ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لی‌یان رازی بسووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ ئ‌ه‌وانیش له‌خوا رازی بوون ﴿أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ﴾ ئ‌ه‌وانه‌ کو‌مه‌ل وده‌سته‌ی خودان ﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ناگاداربن که تنها کو‌مه‌ل وده‌سته‌ی خودا پرگار و سه‌رفرازن ﴿۳۱﴾

سوره‌قی ﴿التَّحْيِيتُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان ﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ههرچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدابه‌ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌تنه‌ئا‌ه‌وزالی بالاده‌ستی کاردروسته ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا زاتیکه ﴿أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بی باوهرانی خاوه‌ن کتییی دهرکرد ﴿مِنْ دَرَبِهِ﴾ له‌مال و شونی خویان ﴿لِأَوَّلِ الْحَشْرِ﴾ بزیه‌که‌م کو‌بوونه‌وه ﴿مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا﴾ به‌ته‌مانه‌بوون (ئ‌هی موسولمانینه) که (له‌قه‌لاکانیان) دهر بجن ﴿وَوَظَنُوا أَنَّهُمْ﴾ خوشیان وایان ده‌زانی ﴿مَا نَعْتُهُمْ حُصُوتَهُمُ مِنَ اللَّهِ﴾ که قه‌لاکانیان ده‌یانباریزن له‌(سزای) خوا ﴿فَأَنَّهُمُ اللَّهُ﴾ بویه‌(سزای) خویان بو‌هات ﴿مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْسِبُوا﴾ له‌شونیکه‌وه که گومانپان بوی نه‌ده‌جوو ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌خوا ترسیکی خسته‌ناو دلپانه‌وه ﴿يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ﴾ که خانوه‌کانی خویانپان ویران ده‌کرد ﴿يَا أَيُّدِيَهُمْ وَأَيُّدِي الْمُؤْمِنِينَ﴾ به‌ده‌ستی خویان و به‌ده‌ستی ئیمانداران ﴿فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ﴾ ئ‌ه‌مجا په‌ند وهر گرن ئ‌هی خاوه‌ن بیرو هوشان ﴿وَلَوْ لَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ﴾ ئ‌ه‌گه‌ر خوا دهر به‌ده‌ری له‌سه‌ر برپار نه‌دانایه (له‌سه‌ر ئ‌هو جوله‌کانه) ﴿لَعَذَّبَهُمُ فِي الدُّنْيَا﴾ بیگومان له‌دونپادا سزای ده‌دان ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌روژی دواپیشدا بو‌ئ‌ه‌وان هه‌یه ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ سزای ناگری دوزه‌خ ﴿۳۲﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ^٥ وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرَكْتُمْوهَا قَائِمَةً عَلَى
 أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ
 عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
 وَلِلَّذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ
 دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ
 وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
 ﴿٧﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
 يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ يَجِبُ عَلَى مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
 حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ
 وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

﴿ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ﴾ ئەم سزایه به هوی ئەوه‌وه بوو ﴿سَأَوَّلَ اللَّهِ وَرَسُولُهُ﴾ دزایه‌تی خوا و پیغمبه‌ریان کرد
 ﴿وَمَنْ يُشَاقَّ اللَّهَ﴾ وه هەر که سێک دزایه‌تی خوا بکات ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ ئەوه به‌راستی خوا تو له
 سینی به‌تنبه ﴿مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ﴾ ئەوه‌ی برێتان له دارخورما ﴿أَوْ تَرَكَتُمُوهَا﴾ یا لینی گه‌ران
 ﴿فَاقِمَّةً عَلَى أَصُولِهَا﴾ به وه‌ستای له‌سهر بته‌کانیان بمیننه‌وه ﴿فَيَاذَنَ اللَّهُ﴾ ئەوه به‌فرمانی خوا بووه
 ﴿وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه بۆ سهر شوور کردنی له‌سنوور ده‌رچوان بوو (مه‌به‌ست پێ جوله‌که‌کانه)
 ﴿وَمَا آفَاءَ اللَّهِ﴾ ئەو (ده‌ستکه‌وتانه) که خوا سه‌ندیه‌وه (بێ جه‌نگ کردن) ﴿عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ﴾
 بۆ پیغمبه‌ره‌که‌ی له‌مالی (به‌نی نه‌ضیر) ﴿فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ﴾ ئێوه بۆ به‌ده‌ست هینانی
 (ئەو مال و سامانه‌ی جوله‌که‌) هیچ نه‌سپ و حوشرتیکیان تا‌ونه‌داوه و (نه‌جه‌نگاون) ﴿وَلَا كَرَّ﴾
 ﴿اللَّهُ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ﴾ به‌لکو خوا پیغمبه‌رانی زāl ده‌کات ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌سهر هەر که‌سه‌دا که‌بیه‌وێت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌سهر هه‌موو شتی‌که‌دا به‌ده‌سه‌لاته ﴿مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ﴾ ئەوه‌ی خوا
 ده‌ست پیغمبه‌ری خست (به‌بێ جه‌نگ) ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَى﴾ له (سه‌روه‌ت و سامانی) گوندنشینه‌کانی
 جوله‌که ﴿فَلِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ ئەوه بۆ خوا و بۆ پیغمبه‌ره ﴿وَإِلَى الْأَنْبِيَاءِ﴾ واته له‌به‌ر زه‌وه‌ندی گشتی موسلماناندا خه‌رج
 ده‌کرێت ﴿وَلِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه بۆ خزمانی (پیغمبه‌ر ﷺ) و هه‌تیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ﴾
 وه بۆ هه‌زاران و پێوارانی که‌م ده‌سته ﴿كَلَّا لَيَكُونَنَّ دُولُهُ بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ﴾ نا (ئەو مال و سامانه)
 ته‌نها له‌ناو دوله‌مه‌نده‌کاناندا ده‌ست به‌ده‌ستی پێ نه‌کرێت و به‌س ﴿وَمَا أَتاكمُ الرُّسُلُ فَخُذُوهُ﴾
 وه ئەوه‌ی پیغمبه‌ر ﷺ پێی دان وه‌ربگیرن ﴿وَمَا نَهَكُمُ عَنْهُ فَأَتَيْتُمُوهَا﴾ وه ئەوه‌ی لێتانی قه‌ده‌غه‌کرد وازی
 لێ به‌یتن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ وه له‌خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بێگومان خوای گه‌وره‌سزای سه‌خته ﴿وَلِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ﴾
 (ئەو ده‌سه‌که‌وته‌ی له‌به‌نی نه‌ضیر گیرا) بۆ نه‌دارانی کۆچکه‌رانه ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾
 ئەوانه‌ی که‌ ده‌رکران ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ﴾ له‌مال و سامانیان ﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 فه‌زل و به‌هره‌ی خوا و رزاهه‌ندی ئەویان ده‌وێت ﴿وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه یارمه‌تی (ثایینی) خوا
 و پیغمبه‌ری خوا ده‌ده‌ن ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الصَّدِيقُونَ﴾ هەر ئەوانن راستگویان ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ﴾
 قَبْلِهِمْ ئەوانه (یاریده‌ده‌ره‌کان) که له‌مال و شوینی خویان بوون (له‌شاری مه‌دینه) و باوه‌ریان هیتا
 پیش (کۆچکردنی برا موهاجره‌کانیان) ﴿يُجِبُونَ مِّنْ هَاجِرٍ إِلَيْهِمْ﴾ ئەوه‌ی کۆچ بکات بۆ لابان خو‌شیان
 ده‌وی ﴿وَلَا يَجِدُوتَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا﴾ وه شک نابهن له‌دل و ده‌روونی خویاندا هیچ جو‌ره
 حه‌سوودی و به‌خیلیه‌که‌ به‌ر ئەوه‌ی به‌شی کۆچکه‌ران درا و (به‌شی ئەوان نه‌درا له‌و مال و سامانه‌ی
 که‌ گیرا له‌جوله‌که‌کان) ﴿وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ وه فه‌زلی ئەوان ئەده‌ن به‌سهر فه‌زلی خویاندا
 ﴿وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ ئەه‌ر چی خو‌شیان زۆر پێویستیان پێی بیت ﴿وَمَنْ يُؤْتِكُمْ شَيْءٌ فَاغْنِي عَنْهُ﴾ وه ئەو
 که‌سه‌ی خوی له‌پژدی و به‌خیلی ده‌روونی یاریزیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (به‌راستی) هەر
 ئەوانن سه‌رفه‌راز و سه‌رکه‌وتوو ﴿﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَئِنْ أَخْرَجْتُم لَتَخْرُجُنَّ مَعَهُمْ وَلَا تُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿١١﴾ لَئِنْ أَخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولِيَنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ
أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرْيٍ مُحَصَّنَةٍ
أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا
وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ﴾ ﴿ثُمَّ﴾ ﴿بَاوَدَّارَانَهُ﴾ ﴿لَهُ بَاشٌ ثَمَّانَهُ وَهَاتُونَ ثَمَلَيْنَ﴾ ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا﴾ ﴿ثُمَّ﴾ ﴿يَهْرُودِ گَارْمَانِ لِيَمَانِ خَوْشِبَه﴾ ﴿وَلَاخَوْنَتَا الَّذِينَ﴾ ﴿وَهُ لَه وَبِرَايَانَه شِمَان﴾ ﴿خَوْشِ بِيَه﴾ ﴿سَبَقُونَا بِالْإِيمَنِ﴾ ﴿كَه بِيَشْمَانِ كَه وَتَوُونَ لَهُ ثِيْمَانِ هِتَانْدَا﴾ ﴿وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ ﴿وَه هِيَجْ رَق وَ كِيَنَه يَه كْ﴾ ﴿مَه خَه رَه دَلْمَانَه وَه دَه رِبَارَه ي بَاوَه پَادِرَان﴾ ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ ﴿ثُمَّ﴾ ﴿يَه يَه رَه رَه دِ گَارْمَانِ بَه رَاسْتِي﴾ ﴿هَه رَقْوِي دَلْسُوزِي مِيَه رَه بَانِي﴾ ﴿الْمَرَّة﴾ ﴿ثَا يَا سَه رَنْجِيَكْت نَه دَاوَه﴾ ﴿إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا﴾ ﴿لَه وَانَه ي كَه دُووِرُوو بُوون﴾ ﴿يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمْ﴾ ﴿ثَمَلَيْنَ بَه وَ بَرَادِرَه نَه يَان﴾ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ ﴿كَه بِي بَاوَه پَ بُوون لَهُ﴾ ﴿جَوَلَه كَه﴾ ﴿خَاوَه ن كِتِيَه كَان﴾ ﴿لَيْنَ أُخْرِجْتُمْ﴾ ﴿ثَه گَه ر دَه ر بَكْرِيَن﴾ ﴿لَه مَالِ وَ خَاكِ وَ ثَاوَاتَان﴾ ﴿لَتَخْرِجَنَّ مَعَكُمْ﴾ ﴿ثِيْمَه ش لَه گَه لَتَانْدَا دَه رَه جِيَن﴾ ﴿وَلَا تُطِيعُوا فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا﴾ ﴿وَه هَه ر گِيَز گُوِيَرِ اِيَه لِي كَه س نَا كَه يَن لَه دَزِي ثِيَوَه﴾ ﴿وَإِنْ قُوتِلْتُمْ﴾ ﴿وَه ثَه گَه ر جَه نَغْتَان لَه گَه ل دَا بَكْرِي﴾ ﴿لَتَضُرَّنَكُمْ﴾ ﴿بِيْگُومَانِ ثِيْمَه يَار مَه تِي ثِيَوَه ثَه دَه يَن﴾ ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ ﴿بِيْگُومَانِ خَوَاشَايَه تِي ثَه دَات كَه ثَه وَان دَرُوزْنِي﴾ ﴿لَيْنَ أُخْرِجُوا﴾ ﴿ثَه گَه ر دَه ر بَكْرِيَن﴾ ﴿لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ﴾ ﴿ثَه وَان لَه گَه لِيَانْدَا دَه ر نَاچِن﴾ ﴿وَلَيْنَ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ﴾ ﴿وَه ثَه گَه ر جَه نَغِيَان لَه دَر كَرَا يَار مَه تِيَان نَادَهَن﴾ ﴿وَلَيْنَ تَضُرُّوهُمْ﴾ ﴿وَه ثَه گَه ر يَار مَه تِيَان بَدَهَن﴾ ﴿لَيُؤْتِنَاكَ الْأَذَى﴾ ﴿بِيْگُومَانِ﴾ ﴿ثَه شَكِيَن وَ﴾ ﴿بِشْت هَه لَثَه كَهَن﴾ ﴿ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ﴾ ﴿پَاشَان سَه ر نَاخَرِيَن﴾ ﴿لَا تَسْمُ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنْ اللَّهِ﴾ ﴿بَه رَاسْتِي﴾ ﴿ثُمَّ﴾ ﴿بَاوَه پَادِرَان﴾ ﴿ثِيَوَه تَرَسْتَان زِيَا تَه رَه دَلِي ثَه وَانْدَا نَاخُوا﴾ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ﴿ثَه وَهَش لَه بَه رَه وَه يَه كَه بِيْگُومَانِ ثَه وَانَه﴾ ﴿قَوْلًا يَفْقَهُونَ﴾ ﴿كَه سَانِيَكْن تِي نَا گَهَن﴾ ﴿لَا يَفْقَهُونَكُمْ جَمِيعًا﴾ ﴿جَوَلَه كَه﴾ ﴿جَه نَغْتَان لَه گَه ل نَا كَهَن هَه مَوُو بِيَكَه وَه﴾ ﴿إِلَّا فِي قَرْيٍ مَّحْصَنَةٍ﴾ ﴿مَه گَه ر لَه چَه نَد گُونْدِيَكِي قَايَمِي قَه لَا يِيْنْدَا نَه بِيْت﴾ ﴿أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ﴾ ﴿يَان لَه بِشْتِي دِيَاوَرَه وَه﴾ ﴿بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ﴾ ﴿دَزَايَه تِي نِيَوَانِيَان زُور سَه خَتَه﴾ ﴿تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا﴾ ﴿تَوَا دَه زَانِي كَه ثَه وَان كَوُو بِيَكَه وَهَن﴾ ﴿وَقُلُوبُهُمْ شَقِيٌّ﴾ ﴿لَه كَاتِيَكْدَا دَلِيَان جِيَا وَلَه يَه كْ دُووَرَه﴾ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ ﴿ثَه وَه بَه هَوِي ثَه وَه يَه كَه ثَه وَان گَه لِيَكِي نَه فَا مَن﴾ ﴿كَمَثَلِ الَّذِينَ﴾ ﴿نَمُودَنَه ي﴾ ﴿ثَم جَوَلَه كَانَه﴾ ﴿وَه كْ نَمُودَنَه ي ثَه وَانَهَن﴾ ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا﴾ ﴿كَه لَه پِيَش ثَه مَانْدَا بُوون بَه مَاوَه يَه كِي كَه م﴾ ﴿مَه بَه سَت پِيِي مَوْشَرِيَكَه كَانِي قَوْرَه يَش وَجَوَلَه كَه كَانِي بَه نَو قَه يَنوَ قَاعَه﴾ ﴿ذَا قُرْأُوا لَأَمْرِهِمْ﴾ ﴿سَه رَه نَجَامِي كَارِي خَوِيَان چَه شَت﴾ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ﴿وَه بُو ثَه وَان هَه يَه سَزَاي سَه خَت﴾ ﴿كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ﴾ ﴿نَمُودَنَه ي ثَم نَا پَا كَانَه﴾ ﴿وَه كْ شَه يَتَان وَايَه﴾ ﴿إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرْ﴾ ﴿كَه بَه رَوْفِي وَوَت﴾ ﴿بِي بَرَوَابَه﴾ ﴿فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ﴾ ﴿جَا كَه بِي بَرَوَا بُوو﴾ ﴿شَه يَتَان﴾ ﴿وَوْتِي﴾ ﴿إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ﴾ ﴿بَه رَاسْتِي مَن بَه رِيْم لَه تَو﴾ ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿بِيْگُومَانِ مَن لَه خَوَاي پَه رَه رَه دِ گَارِي جِيَهَانِيَان دَه تَرَسْم﴾ ﴿١٦﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
 مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
 هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنَّا هَذَا
 الْقُرْءَانُ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ خَشَعًا مَّتَصِدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ
 اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
 ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
 الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
 الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ
 الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

﴿فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا﴾ جا سهر نه نجامی هردو و کیان نه وه یه ﴿أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا﴾ که بیگومان هردو و لا له دوزه خدا نه بن به هه می شه یی ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾ وه نه مه یه سزای سته مکاران ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نهی نه وانه ی که باوهر تان هیتاوه له خوا بترسن ﴿وَلَنَنْظُرَنَّ نَفْسًا﴾ وه هه موو که سیتک با سهر نجب دات ﴿مَا قَدَّمَتْ لِعَدَّتْ﴾ (بزانی) چی پینش خوی نارد وه بو پاشه پروژی (له کار و کرده وی چاکه) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به راستی خوا شاره زایه به وه ی که ده یکن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ﴾ وه که نه وانه مهبین که خویان له بیر خویان برده وه ﴿فَأَنفَسَهُهُ﴾ جا خواش نه وانی له بیر خویان برده ته وه ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ ههر نه وانش دهر چوان له فرمانی خوا ﴿لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ دوزه خیان و به هه شتیان وه که به ک و به کسان نین ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ به هه شتیان پرگار و سهر که توون ﴿وَأَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ﴾ نه که ره تم قورئانه مان دابه زاندا به ﴿عَلَىٰ حَبَلٍ﴾ بو سهر کتوبک ﴿لِرَأْيِنَا وَخَشَعَتِ الْأَصْنَافُ﴾ (وه تیگه شتایه له وه ی که تییدا هاتو وه) ده تبینی به ملکه چی ولت له ت بووی ﴿مَنْ خَشِيَ اللَّهَ﴾ له ترسی خوا ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ نه تم جور نه مو و نانه ﴿نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ﴾ ده یان هیتینه وه بو خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بو نه وه ی بیر بکه نه وه ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ خوا ههر نه و زانه یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بهر ستر او یکی راست نی یه بیجگه نه و ﴿عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای هه موو نهیتی و ئاشکر اکانه ﴿هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ ههر نه وه به خشنده ی میهره بان ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ نه وه نه و خوا یه یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که بیجگه له و بهر ستر او یکی راست نییه ﴿الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ﴾ پاشا و پاک و بیگهر د ﴿السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ﴾ و ئاشتی دهر و، دلنیا که ره و ﴿الْمُهَيَّمِنُ﴾ چاودیر و پاریزگار ﴿الْعَزِيزُ﴾ وزان و بالاده سته و ﴿الْجَبَّارُ﴾ خاوه ن شکو ﴿الْمُتَكَبِّرُ﴾ و شایسته ی هه موو گه و ره یی یه که ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ﴾ پاک ی و بیگهر دی بو خوا یه ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ له و ها و به شان ی که بو ی دانه نری ﴿هُوَ اللَّهُ﴾ ههر نه وه خوا و ﴿الْخَلِيقُ﴾ به دیه پنه ر و ﴿الْبَارِئُ﴾ داهیترو ﴿الْمُصَوِّرُ﴾ و وینه کی شه ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ ههر بو نه وه هه موو ناویکی ههره جوان و پاک ﴿يَسْخَرُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ههر چی له ئاسمانه کان و زهوی دایه ستایشی نه و ده که ن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه ههر نه وه زال و بالاده ستی کار به جی ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي
وَأَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ
وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝١ إِنْ
يَتَّقَوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَالسِّنَنَتُهُمْ
بِالسُّوءِ وَوَدُّوا أَنْ تُكْفُرُوا ۝٢ لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝٣ قَدْ كَانَتْ
لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ هُمْ إِنَّا
بُرءَاؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ۝٤ إِنْ قُلْتَ
إِبْرَاهِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاسْتَجَبْ لِي وَأَعِزَّنِي مِنَ الْكَافِرِينَ ۝٥
رَبَّنَا عَلِّمْنَا لَكَ مَا هُمْ بِغَائِبِينَ ۝٦ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَارْحَمْنَا بِرَحْمَتِكَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝٧

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌انه‌ی که‌باوه‌رتان هیناوه ﴿لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ﴾ دوزمنانی
 من و خوتان مه‌که‌ن به‌دوستی خوتان ﴿تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ دوستایه‌تی خوتانیان بو بنیرن
 ﴿وَقَدْ كَفَرُوا﴾ له‌کاتی‌کدا دل‌نیا‌شن ئه‌وان بی‌باوه‌رن ﴿بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ به‌و ئاینه‌ راسته‌ی که‌ بوتان هاتووه
 ﴿يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَيَاكُومُوا بِغِيْبِهِ﴾ پی‌غه‌م‌به‌ر ﷺ و ئی‌وه‌ش دهر‌ده‌که‌ن ﴿أَنْ تَقُولُوا بِاللَّهِ رِبِّكُمْ﴾ (له‌به‌رئه‌وه‌ی) که‌
 باوه‌رتان هه‌یه‌ به‌خوای په‌روه‌ردگار تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ﴾ جا ئه‌گه‌ر دهر‌چوون له‌وولانی خوتان
 ﴿جَهْدًا فِي سَبِيلِي﴾ بو تیک‌وشان و جه‌نگ کردن له‌رینی مندا ﴿وَأَتَّبِعْهُ مَرْضَاتِي﴾ وه‌بو به‌ده‌سته‌ی‌نانی
 خوش‌نوودی من (دوستایه‌تی ئه‌وان مه‌که‌ن) ﴿تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ رازو نه‌ی‌تی (باوه‌رداران‌یان) پی‌ده‌لین
 به‌دوستایه‌تی ﴿وَأَنَا أَعْلَمُ﴾ له‌کاتی‌کدا من ئه‌زانم ﴿يَمَّا أَحْقَبْتُمْ وَمَا أَغْلَبْتُمْ﴾ به‌وه‌ی شار‌د‌تانه‌وو به‌وه‌یشی
 ناشکر اتان کرد ﴿وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ﴾ وه‌هه‌ر که‌سی‌ک له‌ئیه‌ دوستایه‌تیان بکات ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾
 ئه‌وه‌ بینگومان ری‌ی راستی وون کردووه ﴿إِنْ يَشْفَقُوا﴾ ئه‌گه‌ر تووشتان بین ﴿يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ﴾ ئه‌بن
 به‌دور‌منی ئی‌وه ﴿وَيَسْطُرُوا إِلَيْكُمْ﴾ وه‌در‌یژ ئه‌که‌ن بوتان ﴿أَلْيَدِيَهُمْ وَالْأَسَنَتُهُمْ بِالسُّوءِ﴾ ده‌ستیان و زمانیان
 به‌خرابی ﴿وَوَدَّوْا أَنْ تَكْفُرُوا﴾ ئاواته‌ خوا‌زن که‌ ئی‌وه‌ بی‌باوه‌ر بوونایه ﴿لَنْ تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ﴾
 نه‌خ‌زمان‌تان و نه‌م‌نالا‌تان سوود‌تان پی‌ناگه‌به‌نن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْضَلُ بَيْنَكُمْ﴾ له‌روژی دوا‌یدا (خوا
 ئی‌وه‌ و خ‌زمه‌کانتان) له‌یه‌ک جیا‌ده‌کاته‌وه ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه‌خوا بینایه‌ به‌وه‌ی که‌ده‌یه‌که‌ن ﴿
 قَدْ كَانَتْ لَكُمْ﴾ به‌راستی بو ئی‌وه‌هه‌یه ﴿أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ سه‌ره‌مه‌شقی‌کی جوان و چاک ﴿فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾
 له‌ئیه‌راهم و ئه‌وانه‌ی له‌گه‌لیدا بوون ﴿إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ﴾ که‌به‌گه‌له‌کی خویانیان ووت ﴿إِنَّا بَرَاءُكُمْ﴾
 به‌راستی ئیمه‌ بیزار و به‌رین له‌ئیه‌وه ﴿وَمِمَّا تَعْبُدُونَ﴾ وه‌له‌و شتانه‌ش که‌ده‌یان په‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 له‌جیات‌ی خوا ﴿كَهَنَآئِكَ﴾ ئیمه‌ باوه‌رمان نی‌یه‌به‌(ئایینی) ئی‌وه ﴿وَيَذَرُونَا فِي تَرْكِ﴾ وه‌پیدا‌بوو له‌نیوان
 ئیمه‌و ئی‌وه‌دا ﴿الْعَدُوَّةِ وَالْبَغْضَاءِ أَبَدًا﴾ دوز‌منایه‌تی و کینه‌ بو هه‌میشه‌یی ﴿حَتَّىٰ تَقُولُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ﴾ تا کاتی‌ک
 که‌به‌روا به‌خوای تا‌ک و ته‌نیا ده‌هیتن ﴿إِلَّا قَوْلُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ﴾ جگه‌له‌و قسه‌یه‌ی ئیه‌راهم که‌به‌باو‌کی
 ووت ﴿لَا تَسْغُرْ لَكَ﴾ بینگومان داوای لی‌خ‌وش‌بوونت بو ئه‌که‌م ﴿وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه‌من
 هه‌چ‌م به‌ده‌ست نی‌یه‌له‌به‌رانبه‌ر خوا‌دا بو تو ﴿رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگار مان ته‌نها پشت‌مان
 به‌تو به‌ستووه ﴿وَإِلَيْكَ أُنَبِّئُكَ﴾ وه‌هه‌ر بو‌لای تو گه‌راوینه‌ته‌وه ﴿وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ سه‌رئه‌نجام‌یش هه‌ر
 بو‌لای تو‌یه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگار نه‌مان که‌یت ﴿فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌مایه‌ی گو‌م‌رای
 ئه‌وانه‌ی بی‌باوه‌ر بوون ﴿وَأَعِزَّنَا رَبَّنَا﴾ وه‌لی‌مان خو‌شبه‌ئ‌ی په‌روه‌ردگار مان ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 به‌راستی هه‌ر توی‌ت زالی‌ی با‌ل‌اده‌ستی کار‌به‌جی ﴿

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ * عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٧﴾ لَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُواكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن
دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهْجَرَتٍ
فَأَمْتَحَنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمَ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا
تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاثُوهُمْ
مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِرِ وَتَسْأَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمُ مَا أَنفَقُوا
ذَٰلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِءُ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ﴾ سوئند به خوا بیتگومان بؤ ئیوه ههیه له ئیبراهیم و بر واداره کاندای ﴿أُسْوَةً حَسَنَةً﴾ سه‌ر مه‌شقیکی جوان ﴿لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بؤ که سیک که ئومید و هیوای بئی به خوا و به‌رؤزی دواى ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ وه‌هر که سیک پشت هه‌لکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ﴾ ئه‌وه به‌راستی هه‌ر خوا به‌ی نیاز و ده‌له‌مه‌ندو ﴿الْحَمْدُ﴾ شایسته‌ی ستایش ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً﴾ دلنیا بن خواى گه‌وره دؤستانه‌تی و خو‌شه‌ویستی دروستی ده‌کات له‌نیوان ئیوه و ئه‌وانه‌ی دؤرمانیه‌تیتان له‌گه‌ل کر دوون (به‌ئیمان هیتانی زؤر به‌یان) ﴿وَاللَّهُ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌توانایه ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خوا لی خوشبوی میهره‌بانه ﴿لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ﴾ خوا ریتان لی ناگریت ﴿عَنِ الَّذِينَ﴾ له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی ﴿لَقَدْ قَاتَلُوا﴾ که جه‌نگیان له‌گه‌ل نه‌کر دوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر ئهم دینه ﴿وَلَمْ يَجِدْكُمْ﴾ وه‌ده‌ریان نه‌کر دوون ﴿مِنَ الَّذِينَ﴾ له‌جیگا و شوین و خاک و وولاتی خو‌تان ﴿أَنْ تَبْرُوهُمْ﴾ که چاکه‌یان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿وَتُسَيِّطُوا إِلَيْهِمْ﴾ وه‌داد گهر بن له‌گه‌ل یاندا ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُسْلِمِينَ﴾ به‌راستی خوا ئه‌وانه‌ی خوش ئه‌وی که داد گهر بن ﴿إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ﴾ بیتگومان خوا ریتان لی ده‌کات ته‌نها ﴿عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوا﴾ له‌وانه‌ی که جه‌نگیان له‌گه‌ل کر دوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر دین (وباه‌وره‌که‌تان) ﴿وَأَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ وه‌ده‌ریان کر دوون له‌جیگا و شوین و خاک و وولاتی خو‌تان ﴿وَوَضَّعُوا عَلَىٰ أَعْنَاقِهِمْ﴾ وه‌یار مه‌تیاں داوه له‌سه‌ر ده‌ر کردستان ﴿أَنْ تَوَلَّوْهُمْ﴾ (ریتان ده‌کات) له‌وه‌ی که دؤستانه‌تیاں له‌گه‌ل بکه‌ن و به‌دؤستان دابنن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ﴾ وه‌هر که سیک دؤستانه‌تیاں بکات ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ ئا ئه‌وانه خو‌یان سته‌مکارن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی باوه‌ر تان هیتاوه، ﴿إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ ئه‌گه‌ر ئافره‌تانی ئیماندار هاتن بولاتان ﴿مُهَاجِرَاتٍ﴾ به‌کۆچ که‌ری ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ﴾ تاقیاں بکه‌نه‌وه ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ﴾ خوا به‌باوه‌ری ئه‌وان زاناته‌ر ﴿فَإِنْ عَمَسْتُمُوهُنَّ﴾ ئه‌مجا ئه‌گه‌ر زانیتان ئه‌و (ئافره‌تانه) ﴿مُؤْمِنَاتٍ﴾ باوه‌ردارن ﴿فَلَا تَجْرِيْنَ إِلَى الْكُفَّارِ﴾ ئه‌وه مه‌یانگیر نه‌وه بؤلای (میرده) بئی پروا کانیان ﴿لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ﴾ ئه‌وه ئافره‌تانه حه‌لالن بؤ ئه‌و میرده بئی باوه‌رانه ﴿وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ﴾ وه‌نه‌وه میردانه‌ش بؤ ئه‌و ئافره‌تانه حه‌لالن ﴿وَأَنفُقُوا﴾ وه‌ئه‌وه‌ی (میرده‌کانیاں) خه‌رجان کر دووه، بیانده‌نه‌وه ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ هیچ گونا نه‌یگستان له‌سه‌ر نی به‌ ﴿أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ که ئهم ئافره‌تانه ماره‌ بکه‌ن ﴿إِذَا أَتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ﴾ ئه‌گه‌ر ماره‌بیه‌کانیاں بده‌نی ﴿وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ﴾ ژنه‌ کافره (بت به‌رسته‌کان) لای خو‌تان رامه‌ گرن (ئه‌وانه‌ی که له‌مه‌ککه‌ به‌ی باوه‌ری ماونه‌ته‌وه) ﴿وَسَلُّوا مَا آتَيْتُمُوهُنَّ﴾ ئیوه داواى ئه‌وه بکه‌نه‌وه که خه‌رجتان کر دووه (بؤ ژنه‌ کافره‌کانتان که ئیسته‌چوونه‌ته‌لای کافران) ﴿وَلَيْسَ لَكُمُ الْآفَقُ﴾ ئه‌وانیش با داواى ئه‌وه بکه‌ن که خه‌رجیان کر دووه (بؤ ژنه‌ موسولمان بوه‌کانیاں که هاتونه‌ته‌لای ئیوه) ﴿ذَٰلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ﴾ ئه‌مه‌فرمانی خوا به‌ ﴿يَنْكِحُوا بَيْنَكُمْ﴾ بریار ئه‌دا له‌نیوان یاندا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه‌خوا زانای کار به‌جی به‌ ﴿وَإِنْ فَاتَكُمْ﴾ ئه‌گه‌ر له‌ده‌ستان چوو ﴿عَنِّي مِّنْ أَزْوَاجٍ﴾ به‌کیک له‌خیزانه‌کانتان (به‌چوونیاں) ﴿إِلَى الْكُفَّارِ﴾ بؤلای بئی باوه‌ر تان ﴿فَقَاتِلْهُمْ﴾ ئیوه‌ش توله‌تان لی سه‌ندن (و غه‌نیمه‌تان گرت) ﴿فَقَاتِلُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ﴾ ئه‌مجا (له‌و غه‌نیمه‌ته‌) بده‌ن به‌وانه‌ی که ژنه‌کانیاں رۆشتووه ﴿مِثْلَ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ﴾ به‌ئندازه‌ی ئه‌وه‌ی که خه‌رجیان کر دووه ﴿وَأَنفُقُوا﴾ وه‌بترسن له‌و خوا به‌ی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِهِمْ مُّؤْمِنُونَ﴾ که ئیوه پرواتان بئی هیتاوه ﴿

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبَايَعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ
 شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
 بِهَتَمٍ يَفْتَرِيْنَهُ بَيْنَ أَيْدِيْهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعَصِبَنَّكَ فِي
 مَعْرُوفٍ فَبَايِعُهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
 يَدْسُوْا مِنْ الْآخِرَةِ كَمَا يَدْسِ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سورة الصف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
 ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
 كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
 اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ
 بُنِينَ مَرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ لِمَ
 تُؤْذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا
 أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئە ی پیغه مبهەر ﷺ ﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ هەر کاتیک ئافره تانی ئیماندار هاتن بۆلات
 ﴿يُبَايِعُكَ﴾ که په یمانست له گه له بیهستن ﴿عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا﴾ له سه ره ئه وه ی هیچ شتیک نه که نه
 به هاو به شی خوا ﴿وَلَا يَشْرِقَنَّ وَلَا يَزْنِينَ﴾ وه دزی و داوین پیسی نه که نه و ﴿وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ﴾ وه مند الانی
 خویان نه کوژن ﴿وَلَا يَأْتِينَ بَهْتَنَ يَفْتَرِيَهُ﴾ هیچ جو ره بو هتانی که هه لئه به بهستن ﴿بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ﴾
 له نیوان ده ست و پێ یاندا ﴿وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ﴾ وه بێ فه رمایت نه که نه له هیچ کاریکی چا که دا
 ﴿فَبَايِعُهُنَّ﴾ توش په یمانیان له گه له بیهسته ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَهُنَّ اللَّهُ﴾ وه له خوا داوای لی خوشبو و نیان
 بۆیکه ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوا لی خوشبو ی میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئه و
 که سانه ی که باوهر تان هیتاوه ﴿لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ که سانی که که خوا غه زه بی لی گرتوون
 مه یکه نه به دۆست و پشتیوانی خوتان ﴿قَدْ تَبَيَّنَ مِنَ الْآخِرَةِ﴾ به راستی ئه وان بێ هیوا بوون له (پاداشتی)
 رۆزی دوا یی ﴿كَمَا بَيَسَ الْكُفَّارُ﴾ هەر چۆن بێ بر وایان بێ هیوان ﴿مَنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ﴾ له مردووی ناو
 گۆرستان (که زیندوو بیته وه) ﴿۱۳﴾

سوره قی (الصف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان
 ﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته سبیحاتی خوا ده کات هەر چی له ئاسمانه کان و له زهوی
 دایه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه ئه و زالی بالادهستی کار به جی یه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئه وانه ی
 که بر و اتان هیتاوه ﴿لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ بۆچی ئه وه ی ئه یلین ئه نجامی نادهن ﴿كَبُرَ مَقْعًا عِنْدَ
 اللَّهِ﴾ زۆر مایه ی رق و تور ه یی یه لای خوا ﴿أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ که قسه یه که بلین کرده وه ی
 پێ نه که نه ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ﴾ به راستی خوا که سانیکی خوش ده و ی ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا﴾
 که به یه که ریز ده جهنگن له پێی خوا دا ﴿كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ﴾ وه کۆشکیکی قایمی چه سپووی
 دامه زراو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ (بیر به که ره وه) کاتیک که موسا به گه له که ی ووت
 ﴿يَقَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ لِتُؤْذِنِي﴾ ئە ی گه له که م بۆچی ئازار م ددهن ﴿وَقَدْ تَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا به دلناییه وه ده زانن
 ﴿أَيُّ رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾ که من نیردراوی خوا م بۆلای ئیه و ﴿فَلَمَّا زَاغُوا﴾ جا کاتیک لایان داله هه ق
 ﴿أَرَأَيْتُمْ اللَّهَ فُلُوبَهُمْ﴾ خواش دلی وه گیران ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا پینموونی گه لی
 له پێی ده رجوو ناکات ﴿۱۴﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا
 بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا
 جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى
 اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
 ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ
 عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذْكَرٌ عَلَى
 تَجَرَّةٍ تُجِيعُكُمْ مِنْ عَذَابِ إِلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
 يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ
 طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ
 مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا
 أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
 قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَنْتَ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ (بیریکه روه) کاتیک که عیسای کورپی مریهم ووتی ﴿يَبْنِي لِي سِدْرَةً فِي﴾ تهی به نو ئیسرائیل (نه وه کانی به عقوب) بنگومان من ﴿رَسُولَ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾ نیردرای خوام بولای ئیوه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيِّ مِنَ الرُّسُلِ﴾ ئه وه تهراتهی که له پیش مندا هاتووه به راستی دانه نیم ﴿وَمُصَدِّقًا لِّرَسُولِ﴾ وه مژده تان بی دهم به پیغه مبه ریک ﴿يَأْتِي مِنْ بَعْدِي﴾ که له دوای من دی و ﴿اسْمُهُ وَآخِذُ﴾ ناوی نه حمده ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ نه مجا کاتیک که ئه وه (پیغه مبه ره) یان بوهات ﴿يَا بَنِيَّ قَالُوا﴾ به چند نیشانهی پروون و ناشکرا وه ووتیان ﴿هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ ئه مه جادویه کی ناشکرا به ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ جاکئ لهو که سه ستمکارتره ﴿أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که در وه لبه ستمیت به دهم خراوه ﴿وَهُوَ يَدْعُنَا إِلَى الْإِسْلَامِ﴾ له کاتیکدا که بئ ئیسلام بانگ ده کری ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا ریتموونی گهلی ستم کار ناکات ﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفَؤُنَّ اللَّهُ﴾ ده یانه وی پرووناکی دینی خوا بکوزننه وه ﴿يَا قَوْمِهِمْ﴾ به (فوی) ده میان ﴿وَاللَّهُ مُتِمِّمُ تَوْرِهِ﴾ وه خوا پرووناکی خوی ته واو ده کات ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ با بی باوه رانیش پی یان ناخوش بی ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا ئه و زاته به که پیغه مبه ری خوی نار دووه ﴿يَا هُدَىٰ وَبِئْنَ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾ به ریتموونی و ناینکی راست و دروسته وه، هتا به سهر هه موو ئاینیکدا سهری بخت ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ هه رچه نده هاوبه ش به یداکه رانیش پی یان ناخوش بی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی ئه وه که سانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿هَلْ أَلُكُمُ عَلَىٰ حَرْفٍ﴾ ئایا بازار گانیه کتان نیشان بدهم ﴿نُحِجُّكُمْ﴾ که رزگارتان بکات ﴿مَنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ له سزایه کی بر له تازار ﴿وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ (بازار گانیه که ش ئه مه به) باوه ر به یتن به خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿وَتُجَاهِدُونَ﴾ وه تیکوشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوادا ﴿بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ﴾ به سامان و گیانی خوتان ﴿ذَلِكَ حَرْبُكُمْ﴾ ئه مه تان باشتره بئ خوتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئیوه بزائن ﴿يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ (ئه وسا خوا) له گونا هه کاتان خوش ده بی ﴿وَيَدْخُلْكُمْ جَنَّتٍ﴾ وه (له رژی دوایدا) ده تان خاته باخاتیکه وه ﴿تَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جو گه ی ئاوی زور به ژیر یاندا ده روات ﴿وَمَسْكَنٍ ظَنِيَّةٍ﴾ (وه ده تان خاته) خانوو کوشکی زور باک و خوشه وه ﴿فِي جَنَّتٍ عَدْنٍ﴾ له به هه شتانی جینگای مانه وه ی هه میشه یی دان ﴿ذَلِكَ الْقَوْسُ الْعَظِيمُ﴾ ئه مه به سهر که وتنی گه وره ﴿وَأُخْرَىٰ مُجْتَمِعَاتٍ﴾ وه شتیکی تر که حه زی لی ده کن ﴿نَضْرُ مِنَ اللَّهِ﴾ که یار مه تی دانه له خواوه ﴿وَفَتْحٍ قَرِيبٍ﴾ وه رزگار کردنیکی نزیک (وئازا کردنی شاری مه ککه به) ﴿وَنَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه (به مه) مژده بده به ئیمانداران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی ئه وانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ﴾ بسن به یار مه تی ده رانی (ناینی) خوا ﴿كَأَنَّ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ هه روه ک عیسای کورپی مریهم ووتی ﴿لِلْحَوَارِيِّ﴾ به هاوری تابه ته کانی خوی ﴿مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ﴾ کی یار مه تی ده ری منه بولای خوا ﴿قَالَ الْحَوَارِيُّونَ﴾ هاوریکانی ووتیان ﴿نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ﴾ ئیمه یار مه تی ده رانی (دینی) خوا این ﴿فَقَامَتَ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ نه مجا ده سته به که له به نو ئیسرائیل باوه ریان هینا ﴿وَكُفِّرَتْ طَائِفَةٌ﴾ وه ده سته به کیشیان بی باوه ر بوون ﴿فَأَيَّدُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئیمه ش پشتیوانی ئه وانه مان کرد که باوه ریان هینا ﴿عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ﴾ له به رانه ر دور منه کانیاندا ﴿فَأَصْحَابُ ظَهْرَيْنَ﴾ بویه سهر که وتن و

زال بوون به سهر یاندا ﴿﴾

سورة الجمعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء
٥٦

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ① هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ② وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ③ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ④ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ
يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
⑤ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑥ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ
أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ⑦ قُلْ
إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ⑧

سورته‌ی ﴿الْجُمُعَةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿يَسْبِغْ لَكَ﴾ ته‌سببجانی خواده‌کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ نه‌وی له‌ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌نه‌وی له‌زه‌وی دایه‌ ﴿الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ﴾ (نه‌و‌خوایه‌ی) که‌پاشایه‌کی پاک و بی‌گهردی ﴿الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ زالی بالاده‌سه‌تی کار به‌جی‌یه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوائه‌و‌زاتیه‌ ﴿بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ﴾ که‌ناردوویه‌تی له‌ناو نه‌خوینده‌واراندا (عهر به‌کاندا) ﴿رَسُولًا مِنْهُمْ﴾ پیغه‌مبه‌رئیک له‌خویران ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾ ده‌خوینته‌وه به‌سهریاندا نیشانه‌کانی خوا ﴿وَيُزَكِّيهِمْ﴾ پاکیان ده‌کاته ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌قورئان وفهرمووده‌ی (پر‌سوود) یان‌فیره‌کات ﴿وَأَن كُنُوا مِنْ قَبْلُ﴾ ههرچه‌نده‌وان له‌پیشدا ﴿لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ له‌گومراییه‌کی ناشکرادابوون ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهُمْ﴾ وه‌(ره‌وانه‌شی کردووه‌بو) که‌لانی‌تری جگه‌له‌وان ﴿لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ﴾ که‌هیشتا‌پی یان‌نه‌گه‌یشتون (و‌موسولمان نه‌بوون) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌خوا زالی بالاده‌سه‌تی کار دروسته ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ نه‌وه‌به‌هره‌یه‌کی‌خوایی‌یه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ئه‌یدا به‌هر که‌سینک (خوی) بیه‌وی ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌خوا‌خاوه‌نی‌فه‌زل و به‌هره و به‌خششی‌گه‌وره‌یه ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی به‌سهره‌انی‌ئه‌وانه‌ی ﴿حُمِلُوا الثَّورَةَ﴾ که‌ته‌ورائیان درا به‌سهردا ﴿ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا﴾ له‌پاشان‌ه‌لیان نه‌گرت (ره‌فتاریان‌پی نه‌کرد) ﴿كَمَثَلِ الْحِمَارِ﴾ وه‌ک‌گویی‌دریژیکه ﴿يَحْمِلُ أَثْقَالًا﴾ که‌کتییکی‌زوری‌ه‌لگرتبی (سوودی‌لی‌نابینی) ﴿يَسْأَلُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ ئای‌چند‌خراپه‌نموونه‌ی‌ئه‌و‌گه‌له‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌نیشانه‌کانی‌خوایان به‌دروزانی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خواری‌نموونی‌گه‌لی‌سته‌مکاران‌ناکات ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا﴾ (ئه‌ی‌موحه‌مه‌د) بلی: ئه‌ی‌ئه‌وانه‌ی‌که‌له‌سهر‌دینی‌جووله‌که‌ن ﴿إِنْ رَعِمْتُمْ﴾ نه‌گهر‌پیشان‌وایه ﴿أَنكُم أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ﴾ که‌به‌راستی‌ئیوه‌دوستی‌خوان ﴿مِن دُونِ النَّاسِ﴾ بی‌جگه‌له‌خه‌لکی‌تر ﴿فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ﴾ که‌وا‌بوو‌داوای‌مردن‌بکه‌ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر‌ئیوه‌راست‌ده‌که‌ن ﴿وَلَا يَسْمَوْنَ أَهْدًا﴾ وه‌ئه‌وانه‌ههر‌گیز‌داوای‌مردن‌ناکه‌ن ﴿بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ﴾ له‌بهر‌ئه‌و (گوناهانه‌ی) که‌به‌ده‌ستی‌خویران‌پیشیان‌خستووه ﴿وَأَنَّهُ عَالِمٌ بِالْظَّالِمِينَ﴾ وه‌خوایان‌گاداره‌به‌سته‌م‌کاران ﴿قُلْ إِنْ أَلَمْتُ أَلْذِي﴾ بلی‌به‌راستی‌ئه‌و‌مردنه‌ی‌که‌﴿تَقْرُوتُ مِنْهُ﴾ لی‌ی‌پاده‌که‌ن ﴿فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ﴾ بی‌گومان‌پیشان‌ده‌گات و تووشتان‌ده‌بی ﴿ثُمَّ تَرَدُّونَ﴾ له‌پاشان‌ده‌گه‌رتیرته‌وه ﴿إِلَّا عَلَى الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ بو‌لای‌خوای‌زانا به‌ناشکراو‌نه‌یتی‌کان ﴿فَيَقْتُلُكُمْ﴾ نه‌مجا‌ه‌هوالتان‌پی‌ده‌دات ﴿بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی‌که‌ده‌تان‌کرد

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾
وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهِوٍ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ
لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا
أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ * وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا
تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ ۖ كَانَتْهُمْ قُشُبٌ مُّسْنَدَةٌ ۖ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنْىَ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وانە‌ی که‌باوه‌رتان هه‌تاوه ﴿إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ﴾ کاتیک که‌بانگدرا بۆ نوێژ
 ﴿مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ﴾ له‌پۆزی هه‌ینی دا ﴿فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ به‌په‌له‌پۆن بۆ یادی خوا (و نوێژی هه‌ینی)
 و ﴿وَذَرُوا الْبَيْعَ﴾ واز له‌کڕین و فروشتن به‌یئن ﴿ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئانه‌وه‌ بۆ ئێوه‌ چاکتره ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
 ئە‌گەر بزانی و تێ بگه‌ن ﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ﴾ جا کاتیک که‌نوێژی هه‌ینی ته‌واوبوو ﴿فَانتَشَرُوا
 فِي الْأَرْضِ﴾ ئیتر بلا و بینه‌وه‌ به‌سه‌ر زه‌ویی دا ﴿وَأَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ وه‌ داوا‌ی رزق و پۆزی خوا بکه‌ن
 ﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ وه‌ زۆر یادی خوا بکه‌ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی رزگار و سه‌ر فەرازیب
 ﴿وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا﴾ هه‌ر کارێکی بازرگانی یان هه‌ر کارێکی بیهوده‌ بیین ﴿انْفَضُّوا إِلَيْهَا﴾ بلاوه‌ی لێ
 ئە‌که‌ن بۆ لای ئە‌و بازرگانی یه ﴿وَتَرَكُوا قَلِيمًا﴾ وه‌ تو به‌جێ دێلن به‌پاوه‌ستاوی (له‌سه‌ر مینه‌ره‌ که‌ت)
 ﴿قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ (ئە‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئه‌وه‌ی لای خوایه‌ چاکتره ﴿مِنَ اللَّهِ وَمِنَ التِّجَارَةِ﴾
 له‌شتی بێ هوده‌ و بازرگانی ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ الرَّزْقِينَ﴾ وه‌خوا باشتیرینی پۆزی ده‌رانه ﴿۝۱۱﴾

سوره‌قی ﴿الْمُنَافِقُونَ﴾

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْحِمْنَ الرَّحْمَ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی مه‌هره‌بان

﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ﴾ کاتیک که‌دوو‌پوان بینه‌لات ﴿قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ﴾ ده‌لێن شایه‌تی ده‌ده‌ین
 که‌به‌راستی تو پیغه‌مه‌ری خوا‌یت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ﴾ وه‌ دیاره‌ خوا‌یش ده‌زانی که‌تۆ په‌وانه‌کراوی
 ئه‌وی ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ﴾ وه‌خوا شایه‌تی ده‌دات ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ﴾ که‌بێگومان دوو‌پوان درۆزن ﴿۝۱﴾
 ﴿اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً﴾ سوینده‌ (درو) کانی خویان کرد به‌قه‌لغان (بۆ خویان) ﴿فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 ئە‌مجا رێگری (خه‌لک) یان ده‌کرد له‌رێ‌ی خوا ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌راستی ئە‌وان کارێکی
 خراپیان ده‌کرد ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا﴾ ئه‌وه‌ (ی که‌ووتر) له‌به‌ر ئه‌وه‌ بوو که‌به‌راستی ئە‌وان باوه‌ریان
 هه‌تاو ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ له‌پاشان بێ باوه‌ری‌بوون ﴿فَطُغِيَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ ئە‌مجا مۆر نرا به‌سه‌ر دلیاندا ﴿فَهُمْ
 لَا يَفْقَهُونَ﴾ ئیتر ئە‌وان هه‌یج تێ ناگه‌ن ﴿وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ﴾ هه‌ر کاتیک ده‌یان بینیت ﴿عُجِبْتَ أَجْسَامُهُمْ﴾
 له‌ش و قه‌لافه‌تیان سه‌ر سامت ده‌کات ﴿وَأَنْ يَقُولُوا نَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ﴾ وه‌ ئە‌گەر قسه‌ بکه‌ن گو‌ی له‌ قسه‌ که‌یان
 ده‌گه‌ریت ﴿كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسْتَدَّةٌ﴾ (دوو‌پووان) هه‌روه‌ک داری هه‌ل‌سپێر درا‌و‌وان ﴿يَخْسَبُونَ﴾ وا گومان
 ده‌به‌ن ﴿كُلَّ صَاحَةٍ عَلَيْهِمْ﴾ هه‌موو هاوار و قه‌یه‌یه‌ک بۆ سه‌ر ئە‌وانه ﴿هُؤُلَاءِ أَعْدُوهُ﴾ هه‌ر ئە‌وان دو‌ژمن
 ﴿فَأَحْذَرْتُمْ﴾ که‌واته‌ خۆتیان لێ‌پاریزه ﴿فَتَلَّاهُمُ اللَّهُ﴾ خوا بیانکوژی (یان خوا له‌ناویان به‌ریت)
 ﴿أَنْ يُوَفَّكَوْتُ﴾ چۆن وه‌رده‌گیرین (له‌حه‌ق) ﴿۝۲﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّارُءٌ وَسَهُمٌ
 وَرَأَيْتَهُمْ يُصْذُونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
 أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ
 لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ
 خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
 ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَيْنَ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
 مِنْهَا الْأَذْلَ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
 أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ
 ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَانْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
 إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ
 يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

﴿وَإِذْ أَقِيلَ لَهُمْ﴾ کاتیک پی‌یان بووتریت ﴿تَعَالَوْا نَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ وهرن بۆ لای پیغه‌مبه‌ری خوا تا داوای لیخوشبوونتان بۆ بکات ﴿لَوْ أَرَأَوْهُمْ﴾ (سه‌رپیچی ده‌که‌ن) سه‌ریان با ده‌ده‌ن ﴿وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ﴾ وه‌ده‌یان بینیت پروو وهرئه‌گیپرن ﴿وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ له‌کاتیکدا که‌ئه‌وان خو‌یان به‌گه‌وره ده‌زانش ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بۆ‌ئه‌وان یه‌کسانه ﴿أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ﴾ داوای لیخوشبوونیان بۆ بک‌ه‌یت ﴿أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ یان داوای لیخوشبوونیان بۆ نه‌که‌یت ﴿لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ههرگیز خوالی یان خوش نابی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ به‌راستی خوا رینموونی گه‌لی له‌پری لاده‌ران ناکات ﴿هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ ئه‌وان ئه‌و که‌سانه‌ن که‌ ده‌لین: ﴿لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ (هیچ) مه‌به‌خشن به‌ئه‌وانه‌ی که‌ له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ردان ﴿حَتَّىٰ يَنْفَضُّوا﴾ تا بلاوه‌ی لی بکه‌ن (و ئه‌م دینه‌بفه‌وتیت) ﴿وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌کاتیکدا ههرچی گه‌نجینه‌کانی ئاسمانه‌کان و زه‌وی هه‌یه‌هه‌مووی هی خواجه ﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَقَفُّونَ﴾ به‌لام دوو پرووه‌کان نازانش ﴿يَقُولُونَ لِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ (دوو‌پوه‌کان) ده‌لین سویندبی ئه‌گه‌ر گه‌راینه‌وه‌ بۆ مه‌دینه ﴿لِيُخْرِجَ الْأَعْرَضُ مِنْهَا الْأَذَلَّ﴾ بیگومان ده‌سه‌ل‌انداز و به‌ریزه‌کان (مه‌به‌ست پی‌ی خو‌یان بوو) لات و بی‌ریزه‌کان له‌مه‌دینه ده‌رده‌که‌ن (مه‌به‌ست پی‌ی برواداران بوو) ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (خوای گه‌وره‌ش به‌ریه‌رچیان ده‌داته‌وه‌ و ده‌فه‌رمویت): ریز و گه‌وره‌یی ته‌نها بۆ خوا و بۆ پیغه‌مبه‌ری خوا و باوه‌ردارانه ﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام دوو‌پروو نازانش ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که‌ باوه‌رتان هیناوه ﴿لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ مال و مندا‌لانتان بی‌ئاگاتان نه‌که‌ن له‌یادی خوا ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ ههر که‌سینک و ابکات ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ئا ئه‌وانه‌ خو‌یان خه‌سار و مه‌ندن ﴿وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ﴾ بیه‌خشن له‌وه‌ی رزق و رۆزیمان داوون ﴿مَنْ قَتَلَ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ﴾ پیش ئه‌وه‌ی مردن یه‌خه‌به‌یه‌کیکتان بگری ﴿فَقُولْ رَبِّ لَا أُخْرِجَنِي﴾ ئه‌وسا بلیت: خواجه خۆزگه‌ مردنی منت دوا‌بخستایه ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ بۆ ماوه‌یه‌کی نزیک ﴿فَأَصْدَقَ﴾ جا مال‌م بیه‌خشیایه ﴿وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه‌له‌چاکه‌کاران بوومایه ﴿وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا﴾ ههرگیز خوا هیچ که‌سینک دوا‌ناخت (له‌مردن) ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا﴾ کاتیک که‌وه‌ختی (مردنی) هات ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خوا

شاره‌زابه‌ به‌وه‌ی که‌ ده‌یکه‌ن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ
عَلِيمُ بَدَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ وَكَانَتْ تَأْتِيهِمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشْرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى
اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌ حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى
وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورَ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ
وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

﴿يَسِّرْ لِلَّهِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿يَسِّرْ لِلَّهِ﴾ ته سیبجاتی خوا ده کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ئەو هی له ئاسمانه کان و زهوی دایه ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ دهسه لاتی ته و او بۆ ئەوه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ﴾ وه هه رچی ستایش ههیه هه مووی بۆ ئەوه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ئەوه به سه ره موو شتی کدا به دهسه لاته ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ خوا ئەو زاتهیه که تیوهی دروست کردوه ﴿فَإِنَّكُمْ كَافِرٌ﴾ ئەمجا هه ندیکتان بئ باوه رو ﴿وَمَنْكُمْ مُّؤْمِنٌ﴾ هه ندیکی تریشتان باوه پر دارن ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بیا نیه به هه ر شتیک که ئەنجامی ددهن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ خوا ئاسمانه کان و زهوی دروست کردوه به حق و راستی ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ له جوانترین شیوه شدا وینهی کیشاون ﴿وَاللَّهِ الْمَصِيرُ﴾ وه سه ره ئەنجامیش هه ر بۆ لای ئەوه (گه رانه وه) ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ئاسمانه کان و زهوی دایه خوا دهیزانی ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُسَبِّحُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ﴾ وه شاره زایه به وهی دهیشار نه وه، وه به وهیشی ئاشکرای ده کهن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه خوا زانیه به وهی له ناو دل و دهروندایه ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِيْنَ﴾ ئایا پیتان نه که یشتوه هه والی ئەوانه ی ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که بئ باوه ربوون له مه و پینش ﴿فَذُفُّوا أُولَ الْأَمْرِ هُمْ﴾ بۆیه چه شتیان توله ی کاری خو یان ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بۆ ئەوان ههیه سزای سهخت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ئەو (سزایه) بیگومان به وهی ئەوه وه بوو ﴿كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ که پیغه مبه ره کانیا ن بۆ هات به به لگه ی ئاشکرا وه ﴿فَقَالُوا الْبَشَرُ يَهْدُونَنَا﴾ که چی دهیان ووت چۆن ئەبئ ئاده می یه که له خو مان ری نمو و نیمان بکات ﴿فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا﴾ ئەمجا بئ بروا بوون و روویان وه رگی را ﴿وَأَسْتَغْنَى اللَّهُ﴾ وه خواش بئ نیازی نیواند (له باوه ره یه نیانیا ن) ﴿وَاللَّهُ غَنِيٌّ جَدِيدٌ﴾ وه خوا دهوله مه نده و شایسته ی ستایشه ﴿رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بئ باوه ران وایان ده زانی ﴿أَنْ لَّنْ يَبْعَثُوا﴾ که (له رۆزی دوا یی دا) زیندوو ناکرینه وه ﴿قُلْ لَّيْلٌ﴾ ئەهی موحه ممه د ﴿بَيَّانٌ﴾ بلی: به لی ﴿وَرَبِّي لَشَعْنٌ﴾ سویند به په ره و ردگارم بیگومان زیندوو ده کرینه وه ﴿لَنْ نُسَبِّحَهُ بِمَا تَعْلَمُونَ﴾ دلتیا بن پاشان هه و التان بئ ده دریت به وهی که کردو تانه ﴿وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ وه ئەمه بۆ خوا (زور) ئاسانه ﴿فَتَأْمُرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که واته باوه ر به یئین به خوا و پیغه مبه ره که ی و ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَنْزَلْنَا﴾ به و رووناکی یه ی دامان به زاندوه وه (که قورئانه) ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ئاگاداره به وهی که ده یکه ن ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ﴾ (پاداشتان ده داته وه) له رۆژیکدا که کو تان ده کاته وه بۆ رۆزی کو کر دنه وه ﴿ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ﴾ ئەوه رۆژه رۆزی زیانباری یه ﴿وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ﴾ وه هه ر که سیبک بر و ا به یئیت به خوا ﴿وَيَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه کردوه ی چاک بکات ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ خوا چا و پۆشی ده کات له گونا نه کانی و ده یانسر پته وه ﴿وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ و ده دیخاته ناو به هه شتانی که وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جو گه ئاوی زور به ژیر یاندا ده روات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تییدا ده میننه وه به هه میشه یی و هه تا هه تایی ﴿ذَلِكَ الْقَرُورُ الْعَظِيمُ﴾ ئەوه یه بردنه وه و سه ره که و تنی گه وه ﴿

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
 خَالِدِينَ فِيهَا وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ
 إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنِّ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
 لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَحُوا وَتَغْفِرُوا
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
 فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ
 وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ
 شَحْحَ نَفْسِهِ فَإُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنْ تَقَرَّضُوا
 اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا لِّضَعْفِهِ لَكُمْ وَيُغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ

سورہ تی ﴿الطَّلَاق﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ
وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ①
فَإِذَا بَلَغَنَّ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
وَأَشْهَدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ لَكُمْ يُوعِظُ
بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مَخْرَجًا ② وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
فَهُوَ حَسْبُهُ ③ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ ④ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ
قَدْرًا ⑤ وَالَّتِي يَبْسُنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ
ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ
الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ⑥ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ ⑦ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ⑧

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهرمان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئه‌ی پیغمه‌بر ﷺ ﴿تَوَّعَدْتُكَ مَعَهُ﴾ (تو و نوممه‌ته‌که‌ت) ﴿إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ هه‌ر کاتیک و یستان ژنه‌کانتان ته‌لاق بدهن ﴿فَطَلَقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ﴾ با ته‌لاقیان بدهن له‌کاتی عیده‌یاندا (ئه‌و کاته‌ی له‌حه‌یز پاک بو‌ونه‌ته‌وه‌و له‌گه‌لیان دروست نه‌بوون) ﴿وَأَخْضُوا الْعِدَّةَ﴾ وه‌ عیده‌ی (ژنه‌کانتان) به‌ووردی بژمیرن ﴿وَأَتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ﴾ وه‌له‌خوا بترسن که‌به‌ر وه‌ردگار تانه ﴿لَا تَخْرُجُوهُنَّ﴾ ئه‌و ژنانه‌ده‌رمه‌که‌ن ﴿مِنْ بُيُوتِهِنَّ﴾ له‌ماله‌کانی خو‌ریان (تا عیده‌یان ته‌واو ده‌بی) ﴿وَلَا يَخْرُجْنَ﴾ ئافره‌تانیش با ده‌رنه‌چن (له‌ماله‌کانیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُّبِينَةٍ﴾ مه‌گه‌ر کارنکی خرابی ئاشکرا بکه‌ن ﴿وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ﴾ وه‌ئه‌وانه‌سنووره‌کانی خودان ﴿وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ هه‌ر که‌سیک له‌سنووره‌کانی خوا ده‌ر بیجیت ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ ئه‌وه‌ بیگومان سته‌می له‌خوی کردووه ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ﴾ تو چووزانی له‌وانه‌یه‌خوا بی‌شی به‌نیت ﴿بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾ دوا‌ی ئه‌وه‌کار و بارو‌دو‌خ‌یکی تر (وژن و پیاوه‌که‌بکه‌ونه‌وه‌یه‌کتر و ئاشتیان بیته‌وه) ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلَ﴾ ئه‌مجا که‌گه‌یشتنه‌کاتی خو‌ریان (پاش ته‌لاقیک یان دوو ته‌لاق) ﴿فَأَمْسَكُوهُنَّ مِمَّ عُرِفَ﴾ ئه‌وسا یان بیانیه‌لئه‌وه‌به‌باشی (بیانیه‌نوه‌بو‌لای خو‌تان به‌شیویه‌کی چاک) ﴿أَوْ قَارَوهُنَّ مِمَّ عُرِفَ﴾ لی‌یان جیا بی‌نه‌وه‌به‌باشی ﴿وَأَشْهَدُوا ذَوًى عَدَلَ مِنْكُمْ﴾ وه‌دوو شاهیدی دادبه‌روه‌ر بگرن له‌خو‌تان ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ لِلَّهِ﴾ که‌له‌به‌ر خوا ئه‌و شاهیدی بدهن ﴿ذَلِكَ﴾ ئه‌وانه‌ی (باسکران به‌ندیکن) ﴿يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ﴾ که‌ئاموزگاری ئه‌وانه‌ی بی‌ده‌کری که‌با وه‌ریان هه‌بی ﴿بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به‌خوا و پرۆزی دوا‌یی ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه‌هه‌ر که‌سی خواناس بی ﴿يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ خوا ده‌رووی لی‌ده‌کاته‌وه ﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ وه‌رزق و پرۆزی ده‌دات له‌لایه‌که‌وه‌که‌به‌خه‌یالیدا نه‌هاتووه و بی‌ری لی‌نه‌کردووه‌وه ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه‌هه‌که‌سی پشت به‌خوا بی‌هستی ﴿فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ ئه‌وه‌خوای به‌سه ﴿إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرَهُ﴾ به‌راستی خوا کار و فره‌مانی خوی به‌ئه‌نجام ده‌گه‌یه‌نی ﴿فَدَجَّلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ عَقْدًا﴾ بیگومان خوا بو‌هه‌موو شتیک ئه‌ندازه‌یه‌کی دیاری کراوی داناهه ﴿وَالَّذِي يَخِشُ مِنَ الْمَحِيضِ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌بی هیوا ده‌بن له‌که‌وتنه‌حه‌یزه‌وه ﴿مِنْ نِّسَائِكُمْ﴾ له‌ژنانتان ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ فَعَدَّتْهُمْ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ﴾ ئه‌گه‌ر (ده‌بارهی زانیی عیده‌یان) دوو دل بوون ئه‌وا عیده‌یان سی مانگه ﴿وَالَّذِي لَمْ يَحْضَنْ﴾ وه‌(هه‌روا) ئه‌وانه‌ش که‌(له‌به‌ر مندالی) هیشتا حه‌یزیان پییدا نه‌هاتووه (عیده‌یان هه‌ر سی مانگه) ﴿وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ﴾ وه‌ژنانی سک پر (دوو گیان) ﴿أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ﴾ عیده‌یان ئه‌و کاته‌یه‌که‌سکه‌کیان دابنن ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ هه‌ر که‌سیک له‌خوا بترسیت ﴿يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا﴾ خوا کاری بو‌ئاسان ده‌کات ﴿ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ وه‌ئو‌هی (که‌باسکرا) فره‌مانی خوا به‌﴿أَنْزَلَهُ إِلَيْنَا﴾ که‌بۆی ناردونه‌ته‌خواره‌وه ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک خواناس و له‌خواترس بیت ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ گونا‌هه‌کانی بو‌دانه‌بو‌شی و ئه‌یانسر بیته‌وه ﴿وَيُعْظِمَ لَهُ أَجْرًا﴾ باداشتی گه‌وره‌ی ده‌داته‌وه ﴿۱﴾

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
 عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمَلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ
 أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتِمُّوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ
 تَعَاَسَرتُمْ فَسْتُرْضِعْ لَهُ أُخْرَى ﴿٦﴾ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ وَمَنْ
 قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
 مَاءً آتَاهَا سَيِّجَعُلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ
 عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَّ بِهَا عَذَابًا
 نُكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ اللَّهُ
 لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْكُرُوا اللَّهَ يَتَذَكَّرُ الْآلِبِينَ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ
 اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ
 الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ وَرِزْقًا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
 وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

﴿سَكُونَنَّ﴾ (ژنانی ته لاق دراو) دابینن و نیشته جیان بکهن ﴿مَنْ حَيْثُ سَكَتُمْ﴾ لهو شویتنه‌ی که (خوتان) داده‌نیشن و نیشته جی دهن ﴿مَنْ يُجِدْ﴾ به پی‌ی توانای خوتان ﴿وَلَا تَصْبِرُوهُنَّ﴾ وه زیانیان پی‌ی مه‌گه‌ینن ﴿لِضَعْفِ قُوَّاهِنَّ﴾ تا ته‌نگیان بی‌ی هه‌لچسن ﴿وَلَنْ كُنَّ أُولَئِكَ حَلِ﴾ وه نه‌گهر دوو‌گیان بوون ﴿فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ﴾ ته‌وه‌هه‌رجیان بکیشن ﴿حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ﴾ تا سکه‌که‌یان دانه‌نین ﴿فَإِنْ أَضَعْنَ لَكُمْ﴾ ته‌وسا ته‌گهر شیریان دا به‌منداله‌که‌تان ﴿فَأَتَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ﴾ ته‌وا‌تیوه‌ش کر‌ی‌ی‌ان بدنه‌ی ﴿وَأَتَمُّوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ﴾ وه‌له‌ناو‌خوتاندا‌راو‌یز بکهن به‌چاکی (دهر باره‌ی منداله‌که) ﴿وَلَنْ تَعَاوَدُ﴾ وه‌ته‌گهر ته‌نگیتان کرد (نه‌سازان له‌کر‌یکه‌دا) ﴿فَسَرِّضْ لَهُ أُخْرَى﴾ ته‌وه‌با‌ثافره‌تیکی تر شیر‌ی‌ی‌بداتی ﴿لِيُنْفِقَ دُسْعًا مِّنْ سَعْيِهِ﴾ باده‌وله‌مه‌ند به‌پی‌ی ده‌وله‌مه‌ندی نه‌فقه‌بدات ﴿وَمَنْ قُدِّرَ عَلَيْهِ رُفُقُهُ﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک که‌م ده‌ست وه‌زار بوو ﴿فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ﴾ با به‌پی‌ی ته‌وه‌ی که‌خوا داویه‌تیه نه‌فقه‌بدات ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا﴾ خوا داوا له‌که‌س ناکات ﴿إِلَّا مَاءً تَنَاءً﴾ مه‌گهر به‌پی‌ی ته‌وه‌نه‌بی‌ت که‌بی‌ی داوه (له‌توانا) ﴿سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا﴾ بی‌گومان خوا دوا‌ی ته‌نگانه‌ثاسانی دینیت ﴿وَكُلَّامٍ مِّنْ قِرْطَبَةٍ عَنَّتْ﴾ زور له‌گوندنشین و شارنشین کان سه‌رپی‌چی‌ی‌ان کرد ﴿عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ﴾ له‌فرمانی په‌روه‌دگار و پی‌غه‌مه‌ره‌کانی ﴿فَاسْتَبْهَأْ﴾ نیمه‌ش په‌رسینه‌وه‌مان له‌گمل کردن ﴿حَسَابًا شَدِيدًا﴾ به‌په‌رسینه‌وه‌یه‌کی سه‌خت ﴿وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نَّكَرًا﴾ وه‌سزمان دان به‌سزایه‌کی دژوار ﴿فَقَاتَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا﴾ ئیتر‌ثاکامی کرده‌وی خویانیان چه‌شت ﴿وَكَانَ عَقِبَهُ أَمْرُهَا خُسْرًا﴾ وه‌سه‌ره‌نه‌جامی کاریان بوو به‌زیانباری و خه‌سار و مه‌ندی ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا‌ثاماده‌ی کردووه‌بویان سزایه‌کی سه‌خت ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که‌واته له‌خوا‌بترسن ﴿يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾ ئه‌ی ته‌وه‌که‌سانه‌ی خاوه‌ن‌زیری و بی‌ر و هوشن ﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ته‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا﴾ بی‌گومان خوا قورئانی بو‌دابه‌زاندون ﴿رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ﴾ (هه‌روه‌ک بوی‌ناردون) پی‌غه‌مه‌ریک که‌ده‌خو‌نیته‌وه‌بو‌تان ﴿ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ﴾ ئایه‌که‌کانی خوا که‌روه‌ون ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ تاده‌ره‌بی‌تیته‌وه‌وانه‌ی که‌باوه‌ریان هیتاوه ﴿وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌کرده‌وی چاکیان کردووه ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ له‌تاریکستانی (بی‌دینی) بو‌رووناکی (دینداری) ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ وه‌هه‌ر که‌سیک باوه‌ره‌بی‌تیته‌به‌خوا‌ی گه‌وره ﴿وَيَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه‌کار و کرده‌وی چاک ته‌نجام بدات ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ته‌وه‌خوا‌ی گه‌وره‌ده‌یخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌به‌ژیر دره‌خته‌کانیدا جو‌گه‌ئاوی زور‌ده‌روا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیاده‌میته‌وه‌به‌هه‌میشه‌یی ﴿قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا﴾ بی‌گومان خوا (له‌وی) پوز‌ی‌ی‌چاکی بو‌ثاماده‌کردووه ﴿اللَّهُ أَلَدَى﴾ خوا‌زاتیکه ﴿حَقَّقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ﴾ که‌حه‌وت‌ثاسمانی دروست کردووه ﴿وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ﴾ وه‌به‌ویته‌ی ته‌وان زه‌ویشی دروست کردووه ﴿يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ﴾ فرمانی خوا له‌نیوایاندا داده‌به‌زیت ﴿لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ تا چاک بزائن که‌خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌سه‌ره‌موو شتی‌کدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌بی‌گومان خوا ﴿قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ (به‌زانست و زانیاری) ده‌وری هه‌موو شتیکی داوه (واته: ناگاداری هه‌موو بو‌ونه‌وره) ﴿۱۷﴾

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ① قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ② وَإِذَا أَسْرُ النَّبِيِّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَأَنِي الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ③ إِنْ تَوْبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ④ عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكَ مِثْلَ مُسَلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قُنَّتٍ تَلَبَّسَتْ عَدَاتٍ سَخِيحاتٍ ثِيَّابَاتٍ وَأَبْكَارًا ⑤ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ⑥ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦

سوره‌تی ﴿التَّحْرِيمُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

پیغمه‌مهری خودا (ﷺ) له‌گه‌ل خاتوو ماریه‌ی خیزانی کۆبویه‌وه و حه‌فصه‌ی دایکی باوه‌دارانیش به‌مه‌ی زانی، پیغمه‌مهریش (ﷺ) به‌حفصه‌ی فهرموو: ئه‌وه ماریه‌م له‌خۆم حه‌رام کرد به‌و مهرجه‌ی ئهم نه‌هینه‌ی لای که‌س نه‌در کینیت، حه‌فصه‌ش رۆشت لای عایشه‌ نه‌هینه‌ی که‌ی درکاندا، به‌م هۆیه‌وه ئهم سوره‌ته‌هاته‌ خواره‌وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئه‌ی پیغمه‌مهر (ﷺ) ﴿لِيَرْحَمَهُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ﴾ بۆچی شتیک له‌خۆت حه‌رام ده‌کیت که‌ خوا بۆی حه‌لال کردیست (مه‌به‌ست پئی خاتوو ماریه‌ بوو) ﴿تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ﴾ تۆره‌زامه‌ندی ژنه‌ کانت ده‌وی ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ له‌کاتیکدا خوا لیخۆشبووی میهره‌بانه ﴿فَقَضَّ اللَّهُ لَكُمْ﴾ بینگومان خوا دایناوه بۆتان ﴿حِلَّةَ أَيْمَنِكُمْ﴾ هه‌له‌وشاندنه‌وی سوینده‌کانتان ﴿وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ﴾ خوا کارساز و دۆستی ئیویه ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ئهو زانی کاردرسته ﴿وَإِذَا سَرَ النَّبِيُّ﴾ کاتیک که‌ پیغمه‌مهر (ﷺ) به‌نه‌نی ﴿إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا﴾ لای هه‌ندی له‌ژنه‌کانی قسه‌یه‌کی درکاندا ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ بِهِ﴾ ئه‌مجا که‌ئهو (ژنه) قسه‌کی کرد (بۆ هه‌وێکی) ﴿وَأُظْهِرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ خواش پیغمه‌مهری (ﷺ) ناگادار کرد ﴿عَرَفَ بَعْضُهُ، وَأَعْرَضَ عَنْ﴾ (پیغمه‌مهر (ﷺ) هه‌ندیک (له‌قسه‌کان) ی باسکرد و بێ ده‌نگ بوو له‌ ﴿بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکی تری ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ أَهْلُهَا﴾ ئه‌مجا که‌ پئی ی ووت (ژنه‌کی) ووتی: ﴿مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا﴾ کئی ئه‌مه‌ی پئی گه‌باندی ﴿قَالَ تَبَيَّنَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ فهرمووی خوی زانی ناگادار پئی ی گه‌یاندم ﴿إِنْ تَوْبَا إِلَى اللَّهِ﴾ (ئهی حه‌فصه و عایشه) ئه‌گه‌ر هه‌ردوو کتان ته‌وبه‌ بکه‌ن و بگه‌رێنه‌وه بۆ لای خودا (جی ی خۆیه‌تی) ﴿فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا﴾ چونکه به‌پراستی دلشان لایدا (له‌حق و پراستی) ﴿وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ﴾ وه‌ئه‌گه‌ر بشتی به‌کتر بگرن له‌دژی پیغمه‌مهر (ﷺ) (سه‌رکه‌وتوو نابن) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاكُمْ﴾ چونکه بینگومان بشگیری ئه‌وه‌ خواو ﴿رَجَبِيلٌ وَصَلِحٌ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جوهره‌ئیل و ئیمانداره‌ چاکه‌کانیش ﴿وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾ دوی ئه‌وان فریشته‌کانیش بشتیوانی ئه‌وان ﴿عَسَى رَبُّهُ أَنْ يُلَاقَكُمْ﴾ دلنابن ئه‌گه‌ر ئیوه ته‌لاق بدات به‌روه‌ردگاری ﴿أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرَ لِمَنْكُمُ﴾ له‌بری ئیوه ژنانیکی باشت له‌ئیوه ده‌داتی ﴿مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ﴾ موسلمانانی، بروادارانی ﴿قُلْتِ تَبَيَّنَ﴾ نزاکارانی، ته‌وبه‌کارانی ﴿عَبْدَاتٍ سَيِّحَاتٍ﴾ خواپه‌رستانی، رۆژووگران ﴿تَبَيَّنَ وَأَنْكَرًا﴾ له‌بیوه‌ژنان و کیزان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیناوه ﴿فَوَافِسُكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾ خۆتان و که‌س و کارتان بیاریزن له‌ئاگریک ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ که‌ سووته‌مه‌نی به‌که‌ی ئاده‌می و به‌رده ﴿عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غُلَظٌ شِدَادٌ﴾ سه‌ره‌رشتی ئه‌و (ئاگری دۆزه‌خه‌ن) چه‌ند فریشته‌یه‌کی زبر و توندو تیزی وان ﴿لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ﴾ که‌ نافه‌رمانی خوا ناکه‌ن له‌وه‌ی که‌فه‌رمانیان پئی ئه‌دات ﴿وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ وه‌ج فه‌رمانبکیان پئی بدری ده‌یکه‌ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که‌ بێ باوه‌ر بوون ﴿لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ﴾ ئه‌مپرو (که‌رۆژی دوایه) عوزر و بیانو و مه‌هینه‌وه ﴿إِنَّمَا تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ چونکه بینگومان پاداشت ده‌درینه‌وه له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که‌ ده‌تانکرد ﴿٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ
 أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ
 مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
 مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
 أَتَمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾
 يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
 وَمَأْوَاهُمُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا أُمْرَأَتَ نُوحٍ وَأُمْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ
 عَبْدَيْنِ مِّنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾
 وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أُمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ
 قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِّنْ فِرْعَوْنَ
 وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتْ
 عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُّوحِنَا
 وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿١٢﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که با وه‌ر تان هیناوه ﴿تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ﴾ بگه‌رینه‌وه بۆ لای خوای گه‌وره
 ﴿تَوْبَةَ صَوْحًا﴾ به‌گه‌رانه‌وه‌یه‌کی ئیجگاری (و‌راست و دروست، که جاریکی تر نه‌گه‌رینه‌وه سه‌ر
 ئه‌و گونا‌هه) ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ تا په‌روه‌ردگار تان له‌ گونا‌هه‌ کانتان خوش ببی
 ﴿وَيَدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ بتان خاته‌ ناو باختیکه‌ وه‌ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که ده‌روا به‌ ژیر یاندا
 جو‌گه‌ ناوی زور ﴿يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ له‌ پروژیکدا که خوای گه‌وره، پیغه‌مبه‌ر
 ﷺ و که‌سانێ که با وه‌ریان هیناوه له‌ گه‌لیدا سه‌ر شو‌ریان ناکات ﴿لَوْ هُمْ بَشَرٌ مِّثْلَ آبَائِهِمْ﴾ پروناکی
 (نیمان) یان ده‌روات له‌ پیشیا‌نه‌وه‌و ﴿وَبِأَيْمَانِهِمْ﴾ له‌ لای راستیا‌نه‌وه‌ ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا لَنَا نُورًا﴾
 ده‌لین ئه‌ی په‌روه‌ردگار مان پروناکی به‌ که‌مان بۆ زیاده‌ تو‌اوبکه‌ ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا﴾ وه‌ لیمان خوش بیه
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌ راستی هه‌ر تویت به‌ سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا ده‌سه‌ لاتداری ﴿يَا أَيُّهَا
 النَّبِيُّ﴾ ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ بجه‌نگه له‌ گه‌ل بی با وه‌ران و دوو پرواندا
 ﴿وَأَعْلَظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌ توند و تیز به له‌ گه‌لیاندا ﴿وَمَا أُولَٰئِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ وه‌ جییان دوزه‌خه‌ ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ﴾
 که سه‌ر نه‌جامیکی زور خراپه‌ ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا أُمْرَاتٍ نُوحٍ وَأُمْرَاتٍ لُوطٍ﴾ خوا بو بی
 با وه‌ران ژنی نوح و ژنی لوطی به‌ نمونه‌ هیناوه‌و ﴿كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ﴾ که له‌ ژیر (نیکا‌حی) دوو
 به‌نده‌ دا بوون ﴿مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ﴾ له‌ به‌نده‌ چاکه‌ کانی ئیمه‌ ﴿فَإِنَّمَا هُمَا﴾ ئه‌مجا خیا‌نه‌ تیان له‌ گه‌ل‌کردن
 (مه‌به‌ست بئی بی با وه‌ر بوون پیان) ﴿فَلَمَّا يُضَايِعُهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ که چی (میره‌د کانیان) نه‌یا‌نتوانی
 شتی‌ک له‌ سزای خویان لی دوو ربخه‌نه‌وه‌ ﴿وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ﴾ وه‌ پیان ووترا که برۆنه‌ ناو ناگره‌ وه‌
 ﴿مَعَ الدَّٰخِلِينَ﴾ له‌ گه‌ل ئه‌وانه‌ی که ده‌رۆنه‌ ناویه‌ وه‌ ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ (هه‌روا) خوانمو‌نه‌ به‌کی
 تری هیناوه‌و ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ ئه‌وانه‌ی که بر وایان هیناوه‌و ﴿أُمْرَاتٍ فِرْعَوْنَ﴾ (به‌) ژنی فیرعه‌ون
 ﴿إِذْ قَالَتْ﴾ کاتیک که ووتی ﴿رَبِّ أَتَىٰ لِي﴾ په‌روه‌ردگارم بۆم دروست بکه‌ ﴿عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾
 لای خو‌ت مالیک له‌ به‌ه‌شتدا ﴿وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ﴾ وه‌ رزگارم بکه له‌ فیرعه‌ون و کرده‌وه‌ کانی
 ﴿وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌ رزگارم بکه له‌ گه‌لی سه‌ته‌مکاران ﴿وَمَرِّمَ ابْنَتِ عَمْرٍ﴾ وه‌ (به‌)
 مه‌ریه‌می کچی عیمران (نمونه‌ ده‌هینتیه‌ وه‌) ﴿الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا﴾ ئه‌وه‌ی که داوینسی خوی پاک
 راگرت ﴿فَفَحَّخْنَاهُ﴾ ئه‌وسا ئیمه‌ فوومان بیا‌کرد ﴿مِنْ زَوْجَاتٍ﴾ له‌ پو‌حیک که خو‌مان دروستمان
 کردوه‌و ﴿وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُنْهٍ﴾ وه‌ با وه‌ری هینا بو‌به‌ ووته‌ کانی په‌روه‌ردگاری خوی
 و کتیبه‌ کانی ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْفٰتِنٰی﴾ وه‌ له‌ ریزی گو‌پ‌رایه‌ل و فه‌رمانبه‌ر داراندا بوو ﴿۱۷﴾

سورة الملك

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ① الَّذِي خَلَقَ
الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ
② الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ
تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ③ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ④ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ
الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
السَّعِيرِ ⑤ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيَبْسُ الْمَصِيرُ
⑥ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ⑦ تَكَادُ تَمَيَّرُ
مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ⑧
قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ⑨ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ⑩ فَأَعْرِضُوا بِذُنُوبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ⑪ إِنَّ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑫

سوره‌قی (الملک)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ﴾ گه‌وره و پیروزه‌ه‌و زاته‌ی که‌هرچی ده‌سه‌لآت و پاشایی هه‌یه به‌ده‌ست نه‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌ئه‌وه ده‌سه‌لآتداره به‌سه‌ر هه‌موو شتینکدا ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ﴾ نه‌وه
 زاته‌ی که‌مردن و زیانی داهیتاوه و دروستکردوه ﴿لِيُبْلِيَكَ تَا نَاقِيَتَانِ بَكَاتِه‌وه﴾ ﴿إِيَّاكَ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾
 که‌کرده‌وه‌ی کامتان چاکتره ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه به‌لآ ده‌ست و لی خوشبوو ﴿الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا﴾ نه‌وه زاته‌ی که‌حه‌وت ناسمانی دروست کردوه به‌که‌له‌سه‌ر به‌که‌﴿مَا تَرَىٰ﴾
 تَوْنَانِیت (ئه‌ی ته‌ماشاکه‌ر) ﴿فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ﴾ له‌دروست کراوه‌کانی خوی میهره‌باندا ﴿مِنْ تَقَوُّتٍ﴾ هیچ
 نارِیکی به‌که‌﴿فَاتَّجَعَ الْبَصَرُ﴾ چاو بگِیره و ورد به‌ره‌وه (بزانه) ﴿هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ﴾ ئایا هیچ ناتاوه‌ای به‌که
 ده‌بینیت ﴿فَتُزْجَعُ الْبَصَرُ﴾ دووباره چاو بگِیره ﴿كَرَّيْنِ﴾ به‌که‌له‌دوای به‌که‌﴿يَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ حَاسِتًا﴾
 چاووت به‌پرسوایی و ناوَمِیدی ده‌گه‌رِته‌وه بۆ لای خَوْتُ ﴿وَهُوَ حَسِيزٌ﴾ وه‌ئه‌وه (چاووت) ماندوه
 و تاقه‌تی چووه ﴿وَلَقَدْ رَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا مُصْصِيحًا﴾ سوتندیت بیگومان ناسمانی دونیامان رازانده‌وته‌وه
 به‌چرای زُور (ی‌ئه‌ستیره) ﴿وَجَعَلْنَاهَا جُومًا لِلشَّيْطَانِ﴾ وه‌گِیراومانن به‌ره‌جمی شه‌یتانه‌کان ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
 السَّعِيرِ﴾ وه‌ناماده‌مان کردوه بۆ نه‌وان (له‌قیامه‌تدا) سزای ناگری هه‌لگیرساو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرَبِّهِمْ﴾ وه‌بۆ نه‌وانه‌ی که‌بی‌بروان به‌په‌روه‌رگاریان ﴿عَذَابُ جَهَنَّمَ يَنْفَسُ الْمَصِيرُ﴾ سزای دُوزه‌خ
 ناماده‌به، که‌مه‌نزلگایه‌کی زُور خرابه ﴿إِذَا الْأَفْؤُفُيْهَا﴾ کاتیک که‌فری درانه‌ناوی یه‌وه
 ﴿سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا﴾ له‌و دُوزه‌خ‌ه‌وه لووره‌و نرکه‌به‌که‌ده‌بیستن ﴿وَهِيَ تَقُورُ﴾ وه‌ئه‌وه‌که‌ولی و جُوش
 ده‌خوات ﴿كَذَکَادُتَمَيَّرُ مِنَ الْعَيْظِ﴾ نزیکه (دُوزه‌خ) له‌رقانا پاره‌پاره بیی ﴿كُلَّمَا أَلْفَتْ فِيهَا فُجَّ﴾ هه‌ر
 کاتی ده‌سته‌به‌که‌فری بدرِته‌ناویه‌وه ﴿سَأَلَهُمْ حَزَنَتْهَا﴾ ده‌ر گاوانه‌کانی دُوزه‌خ په‌سیاریان لی ده‌که‌ن
 ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ﴾ ئایا پیغه‌مبه‌ریکی ترسیته‌رتان بۆ نه‌هاتوه (له‌دونیادا) ﴿قَالُوا بَلَىٰ فَرَجَاءَ نَذِيرٌ﴾ ده‌لین
 به‌لی بۆمان هاتوه ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ به‌لام به‌درومان ده‌زانی، و ده‌مان ووت (بیی) ﴿مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾
 خوا هیچی نه‌ناردوته‌خواره‌وه ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ﴾ ئیوه به‌س له‌گو مریه‌کی گه‌وره‌دان ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ وه‌ده‌لین نه‌گه‌ر قسه‌ی (پیغه‌مبه‌ران) مان بیستابه ﴿أَوْ نَعْقِلُ﴾ یان تی بگه‌شتینابه
 ﴿مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ نه‌مِر و له‌هاوه‌لانی دُوزه‌خ نه‌ده‌بووین ﴿فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ﴾ نه‌وسائتر به‌ناچاری
 دان به‌گوناهه‌کانیادا ده‌نین ﴿فَسُحِقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ که‌وابوو دووری له‌میهره‌بانی خوا بۆ هاوه‌لانی
 دُوزه‌خ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ بیگومان نه‌وانه‌ی له‌په‌نه‌نایدا له‌خوی خوین ده‌ترسن
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لی خوش‌بوون و پاداشتی گه‌وره‌یان بۆ هه‌یه ﴿۱۴﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۚ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾
أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾
أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ
كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾
أَوَلَمْ يَرْوُوا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَقَاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يَمْسِكُهُنَّ إِلَّا
الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدُ لَكُمْ
يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَذَا
الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَمَّنْ
يَمْشِي مَكْبَأً عَلَى وَجْهِهِ ۚ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي
الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ
 بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٤٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا
 فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ
 عَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْمَلُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
 ﴿٤٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٥٠﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَإِنَّ
 لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ
 وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِأَبْيَعِ الْمَفْتُونِ ﴿٦﴾ إِنْ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تَطْعُ الْمُكَذِّبِينَ
 ﴿٨﴾ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدَّهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تَطْعُ كُلَّ حَلَاْفٍ مِّمَّهِنٍ
 ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخِيزِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾
 عُتْلٌ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ
 ءَايَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ سَنَسِفُهُ عَلَى الْخُرُطُومِ ﴿١٦﴾

﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً﴾ کاتیک بی پروایان نهو سزایه‌یان به‌دی کرد له نزیک خو‌یانه‌وه ﴿سَبَّحْتَ وَجْهَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 تال ده‌بی پروو خساری نه‌وانه‌ی که‌بی پروا بوون ﴿وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ﴾ وه (بی‌یان) ده‌ووتری:
 نه‌مه‌یه‌ نهو (پروژه) ی که داواتان ده‌کرد ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلئی: پی‌م بلین ﴿إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ﴾
 نه‌گهر خوا من و نهو (موسولمانانه) ی که له گه‌لمان له ناومان بیات ﴿أَوْ رَحْمَةً﴾ یا میهره‌بانیمان
 له گه‌ل بکات ﴿فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ إِلِيمٍ﴾ ده‌ی کی په‌نای بی پروایان دده‌ات له سزای سه‌خت
 ﴿قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَمَّتَابُهُ﴾ بلئی: ههر نه‌وه‌خوا‌ی به‌خشنده‌ که پروامان بی هیناوه ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا﴾
 وه ههر به‌و پشتمان به‌ستووه ﴿فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ جا له‌مه‌ولا ده‌زانن که کی له گومرایی
 په‌کی ناشکرا دایه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلئی: پی‌م بلین ﴿إِنْ أَصْحَبَ مَاؤُهُ غَوْرًا﴾ نه‌گهر ئاو (ی خواردنه‌وه)
 تان رو‌بچی به‌ناخی زه‌وی دا ﴿فَمَنْ يَأْتِكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ﴾ ده‌ی کی (بیجگه‌له‌خوا) ئاوی زولا‌لتان بو
 ده‌هیتی ۳۰

سوره‌قی ﴿الْقَائِمَةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿ت﴾ به (نون) ده‌خو‌ینرته‌وه، خوا به‌ماناکه‌ی زاناتره‌ بو زیاتر زانیاری سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تای
 (البقرة) بکه ﴿وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ سو‌یند به‌پنووس و به‌و دیرانه‌ی ده‌ینوسن ﴿مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ﴾
 بِحَسْبُونِ ﴿تو له سایه‌یی به‌خششی خواوه شی‌ت نیت ﴿وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ﴾ وه بیگومان
 پاداشتی نه‌برانه‌وه هه‌یه‌ بو تو ﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ وه به‌راستی تو له‌سه‌ر په‌وشت و خو‌یه‌کی
 ئیجگار به‌رزو گه‌وره‌یت ﴿فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ﴾ جا به‌م زو‌وانه‌ تو‌ش و نه‌وانیش ده‌بینن ﴿يَأْتِيكَمُ الْمَقْتُولُ﴾ که کامتان شیتن ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بیگومان په‌رو‌ردگاری
 تو له هه‌موو که‌س زاناتره‌ به‌و که‌سه‌ی که‌ پی‌ی راستی خوا‌ی وون کردبی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾
 وه نه‌و زاناتره‌ به‌و که‌سانه‌ی که‌ پی‌ی راستیان گرتبی ﴿فَلَا تَطْعَمُ الْمُكْذِبِينَ﴾ گو‌پرا‌یه‌لی نه‌وانه
 مه‌به‌ که‌ قسه‌کانت به‌ درو ده‌زانن ﴿وَدُّوا لَوْ تُدْهَنُ﴾ حه‌زبان ده‌کرد که تو نه‌رمی نیشان به‌دیت
 ﴿يَذْهَبُونَ﴾ نه‌وسا نه‌وانیش نه‌رمی (به‌رانبه‌رت) ده‌نو‌ینن ﴿وَلَا تَطْعَمُ كُلُّ جَلَّافٍ﴾ گو‌پرا‌یه‌لی مه‌که
 بو هیچ سو‌یند خو‌رینکی ﴿مَهِّينٍ﴾ په‌ست و ریسوا (ی درو‌زن) ﴿هَمَّازٍ مَّسَاءٍ بِنَسِيمٍ﴾ پیتک
 گری هاتو‌و‌چو‌که‌ر بو قسه‌هینان و بردن ﴿مَنْعًا لِلْخَيْرِ﴾ زور رینگری که‌ر له‌چاکه ﴿مُغْنِدٍ﴾
 آئیم ﴿سته‌مکاری گونا‌ه‌کار ﴿عَتِلٌ بِعَذَابِكَ نَذِيرٍ﴾ دل په‌قی که‌لله‌ ش‌ه‌ق دوا‌ی نه‌وه‌ش زول ﴿أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی که‌خوا‌ه‌نی دارایی و کو‌ری زوره (هه‌موو‌ئهم سیفه‌تانه‌ وه‌ک زانایان
 ده‌لین مه‌به‌ست بی‌ی وه‌لیدی کو‌ری مو‌غیره‌یه) ﴿إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ﴾ که‌ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌ی
 به‌سه‌ردا بخو‌ینرته‌وه ده‌لی: ﴿أَسْطِيفُ الْأَوَّلِينَ﴾ (نه‌مانه) نه‌فسانه‌ی پیشینان ﴿سَنَسِمْهُ عَلَىٰ الْأَرْطَمِ﴾
 به‌م زو‌وانه‌ سه‌ری لو‌ونی داخ ده‌که‌ین ۱۱

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذَا أَقْسَمُوا لَيَصْرُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا
 يَسْتَشْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ
 كَالْضَرِيرِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ اغْدُوا عَلَيَّ حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢٢﴾ فَأَنْظِلُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَن لَّا يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ
 مَسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدُوا عَلَيَّ حَرْدٍ قَدِيرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ
 ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ
 ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
 يَتَلَوَّمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا لَوْلَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾ عَسَى رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا
 خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾
 أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ
 كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنْ لَّكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا
 بِلَاغَةٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنْ لَّكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَاءَ لَهُمْ أَيْهَمُ بِذَلِكَ
 زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فُلْيَئَاثُوشُ كَايَهُمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ
 يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

﴿إِنَّا بَلَوْنَاهُ أَخْبَلُ الْجَنَّةِ﴾ همدروك له‌مه‌وپیش‌خاوه‌نانی‌ئو‌باخه‌مان‌ناق‌ی‌کرده‌وه
 ﴿إِذَا قَسَمُوا﴾ که (له‌شه‌ودا) سویتندیان‌خوارد ﴿لَيَصْرُنَّهَا مُصْبِحِينَ﴾ که له‌ده‌می‌بهره‌بیاندا (به‌روبو‌ومه‌که‌ی) برنن
 (تا‌هه‌ژاران‌نه‌زانن) ﴿وَلَا يَسْتَوُونَ﴾ هیچ‌ی (بو‌هه‌ژاران) لی‌ده‌رنه‌که‌ن ﴿فَطَافَ عَلَيْهَا طَافٌ مِّن رَّبِّكَ﴾ ئە‌مجا
 به‌لایه‌که‌له‌لایه‌ن‌په‌روه‌ردگار‌ته‌وه‌سو‌رایه‌وه‌به‌سه‌ر‌باخه‌که‌دا ﴿وَهُمْ يَأْمُرُونَ﴾ له‌کاتی‌کدا‌که‌ئو‌وان‌خه‌وتی‌وون
 ﴿فَأَصْبَحَتْ كَاصْبِرٍ﴾ ئە‌موسا‌وه‌که‌باخیکی‌پن‌راوی‌لی‌هات ﴿فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ﴾ له‌شه‌به‌قدا (براکان) بانگی
 یه‌کتری‌یان‌کرد ﴿أَنِ اعْبُدُوا عَلٰی حَرِّكَ﴾ (ووتیان): که‌هه‌ستن‌بعجن‌بو‌سه‌ر‌باخه‌که‌تان ﴿إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾
 ئە‌گه‌ر‌ئه‌تانه‌وی‌بیرنن ﴿فَاطْلُقُوا﴾ ئە‌مجا‌که‌وته‌نه‌پ‌ری ﴿وَهُمْ يَخْفَتُونَ﴾ وه‌ئو‌وان‌به‌چ‌ریه‌به‌یه‌کتریان
 ئە‌ووت ﴿أَن لَّا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ﴾ ئە‌م‌پ‌رو‌هیچ‌هه‌ژاریک‌نه‌یه‌ت‌به‌سه‌رتاندا‌له‌ناو‌باخه‌که‌دا ﴿وَلَا
 يَخْرُجُ مِنْهَا شَيْءٌ يُّكَفِّرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ ئە‌م‌پ‌رو‌هیچ‌هه‌ژاریک‌نه‌یه‌ت‌به‌سه‌رتاندا‌له‌ناو‌باخه‌که‌دا ﴿وَلَا يَخْرُجُ مِنْهَا شَيْءٌ يُّكَفِّرُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ ئە‌م‌پ‌رو‌هیچ‌هه‌ژاریک‌نه‌یه‌ت‌به‌سه‌رتاندا‌له‌ناو‌باخه‌که‌دا
 باخه‌که‌یان‌دی‌ی (به‌سو‌تاوی) ووتیان ﴿إِنَّا لَصَّالُونَ﴾ ئی‌مه‌پ‌ر‌نگامان‌وون‌کرد‌وه (ئه‌مه‌باخه‌که‌ی ئی‌مه
 نی‌یه) ﴿بَلْ تَحْمِلُونَهُمْ﴾ نه‌ه‌به‌ل‌کو‌به‌ش‌پ‌راو‌کراو‌یین ﴿قَالَ أَوْسَطُهُمْ﴾ برا‌ناو‌ه‌نجی‌یه‌که‌یان
 (له‌ژیریدا) ووتی ﴿أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ﴾ مه‌گه‌ر‌پ‌نم‌نه‌ووتن؟ ﴿وَلَا تَسْبَحُون﴾ بو‌چی‌یادو‌سو‌پاسی‌خوا‌نا‌که‌ن ﴿وَلَا تَسْبَحُون﴾
 ﴿قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ هه‌موو‌ووتیان: پاك‌و‌بیگه‌ردی‌بو‌په‌روه‌ردگار‌مانه (سته‌م‌له‌که‌س‌ناکات) بی‌نگومان
 ئی‌مه‌خۆمان ﴿ظَالِمِينَ﴾ سته‌م‌کارین ﴿فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰی بَعْضٍ﴾ ئە‌مجا‌پ‌رو‌یان‌کرده‌یه‌کتری‌ی ﴿يَتْلُونَ﴾
 به‌سه‌ر‌زه‌نش‌ت‌کردن ﴿قَالُوا لَوْلَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ ووتیان: وای‌بو‌خۆمان‌به‌پ‌راستی‌له‌خوا‌یاخی‌بو‌وین ﴿وَلَوْلَا
 إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ ئوم‌یده‌وارین‌که‌خوا‌له‌جیاتی‌ئو‌باخه‌باش‌ترمان‌بداتی ﴿إِنَّا لَنَرِيكَ رَاجِعُونَ﴾
 به‌پ‌راستی‌ئی‌مه‌هیوامان‌هه‌ر‌به‌په‌روه‌ردگاری‌خۆمانه ﴿كَذٰلِكَ الْعَذَابُ﴾ ئاوايه‌سزا (ی‌خوا‌له‌جهاندا)
 ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ﴾ وه‌سزای‌پ‌رو‌زی‌دوایی‌گه‌لی‌گه‌وره‌تره ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ خۆزگه‌بیان‌زانیا‌یه ﴿إِن
 لَّيُتَقِينَ﴾ بی‌نگومان‌بو‌له‌خواترسان‌هه‌یه ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ حَتَّىٰ التَّيْمِيمِ﴾ لای‌په‌روه‌ردگاریان‌باختی‌پ‌ر‌له‌ناز
 و‌نیعمه‌ت ﴿أَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ﴾ چۆن‌ئی‌مه‌موسولمان‌و‌به‌دکاران‌وه‌که‌لی‌ده‌که‌ین؟ ﴿وَلَعَذَابُ
 الْآخِرَةِ أَكْبَرُ﴾ ئە‌وه‌چیتانه‌چۆن‌پ‌ریاریک‌ده‌ده‌ن ﴿أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ﴾ نه‌خیر‌نایا‌کتی‌بیکی
 (ناسمانی) تان‌هه‌یه‌ئه‌مه‌ی‌تییدا‌ده‌خو‌نتنه‌وه ﴿إِن لَّكُمْ فِيهِ لَمَغْرُورٌ﴾ وه‌له‌و‌کتیبه‌دا‌ریتان‌پ‌ی‌دراوه‌چیتان
 بو‌یت ئە‌وه‌هه‌ل‌ب‌زیرن‌بو‌خۆتان؟ ﴿أَمْ لَكُمْ أَعْيُنٌ عَلَيْنَا يَبْصُرُونَ﴾ یان‌په‌یمانی‌به‌هیزتان‌هه‌یه‌له‌گه‌لمان ﴿إِن يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ﴾ تا‌پ‌رو‌زی‌دوایی ﴿إِن لَّكُمْ لَمَغْرُورٌ﴾ که‌هه‌رجی‌ئیه‌پ‌ریار‌بدن‌بتاندریتی ﴿سَلَامٌ﴾ پ‌رسه‌لینان
 (بزانه) ﴿أَلَهُمْ بِذٰلِكَ عِلْمٌ﴾ کامیان‌زامنی‌ئهم‌کاره‌ن ﴿أَلَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ﴾ ناخو‌هاو‌بیریان‌هه‌یه (له‌م‌قسه‌یه‌دا)
 ﴿فَلْيَاؤُوا بِشُرَكَائِهِمْ﴾ ده‌با‌هاو‌بیره‌کانیان‌به‌یتن ﴿إِن كَانُوا صٰدِقِينَ﴾ ئە‌گه‌ر‌پ‌راست‌ده‌که‌ن ﴿وَلَمْ يَكُنْ عَنْ سَاقٍ﴾
 له‌پ‌رو‌زیکدا (که‌قیامه‌ت و‌نا‌ره‌حه‌تیه‌کانیه‌تی) خوای‌گه‌وره‌لاقی‌پ‌رو‌زی‌ده‌ره‌ده‌خات (وه‌که‌له‌فه‌رمو‌وده‌ی
 ئیمامی‌بو‌خاری‌وموسلیمدا‌هاتو‌وه، باو‌ه‌رمان‌پ‌یتیه‌تی‌به‌ی‌هیچ‌لی‌چواندن‌ولیک‌دانه‌وه‌یه‌که، وه‌ئی‌مه‌ش
 چۆن‌یتیه‌که‌ی‌نازانین) ﴿وَيَذْعَبُونَ إِلَىٰ السُّجُودِ﴾ وه‌(به‌ته‌وسه‌وه) بانگ‌ده‌کرین‌بو‌سو‌ژده‌بردن (بو‌خوای
 گه‌وره) ﴿فَلَا يَسْطِيعُونَ﴾ (که‌چی) ناتوان (سو‌ژده‌به‌ن) ﴿۱۲﴾

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهَةً هُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ
 سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
 مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ
 أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ
 ﴿٤٧﴾ فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى
 وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ
 وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَفَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
 ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا
 الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

سورة القلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَبَتْ ثُمُودُ وَعَادٌ
 بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثُمُودُ فَأَهْلَكُوا بِاطِّاعِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا عَادٌ فَأَهْلَكُوا بِرِيحٍ
 صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى
 الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

﴿حَشِشَةً أَبْصَرُهُمْ﴾ چاویان شوپرو ﴿تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ ریسوایی دایان ده‌گری ﴿وَقَدْ كَانُوا يَدْعُونَ إِلَى﴾
 به‌راستی جاران که بانگ ده‌کران بو ﴿السُّجُودِ وَهُمْ سَامُونَ﴾ سوژدهو (نه‌یان ده‌برد) که ساغیش
 بوون ﴿قَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ﴾ وازم لی بهینه بو ئه‌وانه‌ی که ئهم قورئانه به‌درو دوزان
 ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌ره به‌ره کیشیان ده‌کهم به‌ره‌نگینک که پی نه‌زان ﴿وَأَمَّا لَهُمْ﴾
 وه مؤله‌تیان ده‌دهم ﴿إِنْ كَذِبَ مِنْتِنِ﴾ به‌راستی پیلانی من توکمه و به‌هیزه (له به‌رانبر پیلانی ئه‌واندا)
 ﴿أَمْ نَسْتَأْذِنُكُمْ أَجْرًا﴾ ناخو تو له بی پروایان داوای کری (ی کو ششی پیغه‌مبه‌ریتی) یان لی ده‌کیت
 ﴿فَهُمْ مِنْ مَّعْرَمٍ مَّتَّفِلُونَ﴾ ئه‌وانیش له بزاردن قهرزداری گران بارن ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ﴾ یا پرووپه‌ری
 غه‌بیان له لایه ﴿فَهُمْ يَكُفُّونَ﴾ وه ئه‌وان له‌بری ده‌نوسنه‌وه ﴿فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د
 ﷺ) دان به‌خوتا بگره و چاوه‌روانی فرمانی به‌روه‌ردگارت بکه ﴿وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْخُوْتِ﴾ وه‌ک
 هاوپی ی نه‌هنگه‌که مه‌به (که یونس پیغه‌مبه‌ره علیه السلام) ﴿إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ﴾ کاتیک که
 بانگی (خودای) کرد، ئهو توو‌ره بوو (له بی پروایی گه‌له‌که‌ی) ﴿أَوْ لَا أَنْ تَدْرِكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾
 ئه‌گه‌ر میهره‌بانیه‌ک له لایه‌ن به‌روه‌ردگاریه‌وه فریای نه‌که‌وتایه ﴿لَنْبِذًا لِّعَذَابٍ وَهُوَ مَذْمُومٌ﴾ فری ده‌درایه
 ده‌شتیکی رووتنه‌ن وه ئهو به‌دناو ده‌بوو ﴿فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾ ئه‌مجا به‌روه‌ردگاری هلی بزارده‌وه
 ﴿فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه کردی (به‌یه‌کیک) له چاکه‌کاران ﴿وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی
 نزیک بوو بی پرواکان ﴿أَنْ يَزِلُّوكَ أَبْصَارُهُمْ﴾ هه‌لت خلیسکیتن به‌چاو (ی بیس) یان ﴿لَتَسْمِعُوا الذِّكْرَ﴾
 له کاتیکدا که قورئان ده‌بیستن ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾ وه ده‌یان ووت: به‌راستی ئهم (پیغه‌مبه‌ره) شیته
 ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ له کاتیکدا که ئهم قورئانه هه‌ر ئاموزگاری به‌بو هه‌موو جیهانیان ﴿

سوره‌قی (القلم)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَاقَّةُ﴾ هانتی رۆزی دوابی (هه‌ق وراسته) ﴿مَا الْحَاقَّةُ﴾ جا چی بیت ئهو رۆژه (هه‌ق وراسته)
 ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ﴾ تو چوو زانیت ئهو رۆژه چی به‌ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ أَتَاهُمْ أَلْحَاقَةُ﴾ گه‌لی سه‌موود
 وعاد ئهو رۆژه‌یان به‌درو زانی (که دل‌ه‌کان داده‌خورپیتی) ﴿فَأَمَّا ثَمُودُ فَاتَّخَذُوا لِلطَّغْيَةِ﴾ ئه‌مجا
 (گه‌لی) سه‌موود له ناوبران به‌نه‌ره‌ته‌یه‌کی زور گه‌وره ﴿وَأَمَّا عَادُ﴾ وه (گه‌لی) عادیش
 ﴿فَأُتُوا بِمِصْرَ عَاتِيَةٍ﴾ له ناوبران به‌بایه‌کی سه‌ختی ساردی به‌تینی به‌گره‌مه ﴿سَخَّرَ هَآئِلُهَا﴾ (خوا)
 زالی کرد به‌سه‌ریاندا ﴿سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمِنَةَ آيَاتٍ حُسُومًا﴾ هه‌وت شه‌و وه‌شت رۆژ به‌بی ووچان (له‌ناوی
 بردن) ﴿فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى﴾ ئهو گه‌له‌ت ده‌بینی له‌و ماوه‌دا بی گیان که‌وتوون ﴿كَأَنَّهُمْ أَجْمَازٌ خِلَآءُهَا﴾
 وه‌ک قه‌دی داری خورمای گنده‌ل (ناورزاو) ﴿فَهَلْ تَرَى لَهُمْ لَاقَةً﴾ ئایا که‌س ده‌بینیت له‌وان که
 مایته‌وه؟ ﴿۸﴾

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكْتُ بِالْخَطِئَةِ ① فَعَصَا رَسُولُ
رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ② إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ
③ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَعِيَةٌ ④ فِإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ
نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ⑤ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ⑥
فِيَوْمٍ مِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ⑦ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ
⑧ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ
⑨ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ⑩ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ
بِإِمْنِهِ ⑪ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ وَأَكْثَرُ ⑫ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْقٍ حِسَابِيَةَ
⑬ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑭ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑮ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ⑯
كُلُوا وَأَشْرَبُوا وَهْنِيًا يَمِيزُ الْأَيَّامَ الْخَالِيَةَ ⑰ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ⑱ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتِ كِتَابِيَةَ ⑲ وَلَمْ أَدْر مَا حِسَابِيَةَ
⑳ يَلَيْتَنِي كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ㉑ مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَةَ ㉒ هَلَاكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ
㉓ خَذُوهُ وَفَعْلُوهُ ㉔ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ㉕ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا
سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ㉖ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ㉗
وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ㉘ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ ㉙

﴿وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكُتْ﴾ (هه ره وه پرنه‌گه) فیرعه‌ون و گهلانی بیئش نه وه له گهل (دانیشتوانی دیها‌ته) سه‌ره وه ژیر سووه کان هاتن ﴿بِالْحَاطَةِ﴾ به گونا‌هو خراپه وه ﴿فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ﴾ وه بی فره‌مانی پیغه‌مبه‌ری په‌روه‌د‌گاریان کرد ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ زُرّاً﴾ نه‌وسا گرتنی به گرتنیکی زور سه‌خت ﴿إِنَّمَا طَعَامُ الْمَلَكِ فِي الْجَارِيَةِ﴾ به‌راستی ئیمه کاتیک که‌ئو (ی‌توفان) سه‌رکه‌وت (بابیره‌کانی) ئیوه‌مان هه‌ل‌گرت له که‌شتیدا ئه‌ی بی‌بروایانی مه‌ککه ﴿لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذَكُّرًا﴾ تاهم کرده‌ویه بکه‌ینه بیره‌ینه‌روه بوئوه ﴿وَتَعْرِهَا أُنْزِلَ رُوحِي﴾ وه‌تاله‌گوئی بگرت گونگرینکی تینکه‌یشتوو ﴿وَإِنَّا نُنْفِخُ فِي الصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً﴾ نه‌مجا کاتیک فوو کرابه که‌ره‌نادا به‌تاقه فوو کردنیک ﴿وَجُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ﴾ وه زه‌وی و شاخه‌کان هه‌ل‌گیران ﴿فَذُكِّرْتُمُ الْوَحْدَةَ﴾ به‌جاریک دران به‌یه‌کدا (وته‌خت کران) ﴿فَيَوْمَذُوقَتْ الْوَاقِعَةُ﴾ نه‌و ره‌وره‌رودوای گه‌وره‌رودوایات ﴿وَأُشْقَتِ السَّمَاءُ﴾ وه‌ئاسمان له‌ت ده‌بی ﴿فَإِذَا يَوْمَذُوقَتْ الْوَاقِعَةُ﴾ وه‌ئو له‌و ره‌وره‌دا سست و (بی‌که‌له‌که) ﴿وَالْمَلِكُ عَلَى أَرْجَائِهِ﴾ وه‌فریشته‌کان له‌که‌ناری ئاسماندان ﴿وَيُحْمَلُ عَرْشُ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَذُوقَتُنِيَّةً﴾ وه‌له‌و ره‌وره‌دا هه‌شت (فریشته‌ی به‌هیز) عه‌رشی په‌روه‌د‌گارت به‌بان سه‌ریانه‌وه هه‌ل‌ده‌گرن ﴿يَوْمَذُوقَتُنِيَّةً﴾ له‌و ره‌وره‌دا (له‌به‌رده‌می‌خوادا) هه‌مووتان نشان ده‌درین ﴿لَا تُخْفِي مَكْرَافَةً﴾ هیچ (کرده‌ویه‌کی) په‌نه‌نایتان به‌نه‌ینی نامینتسه‌وه ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾ نه‌وسا نه‌و که‌سه‌ی که‌نامه‌ی (کرده‌وه‌ی) درایه‌ده‌ستی‌راستی ﴿فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَوْفُوا بِوَعْدِي﴾ ده‌لی: ها‌نامه‌که‌م بگرن و بیخوینتسه‌وه ﴿إِنِّي لَنْظَنُّ آتِي مَلِكٍ حَسْبِيَّةٍ﴾ بی‌گومان من خوم ده‌مزانی که‌تووشی ئه‌م لیبر‌سینه‌ویه‌ده‌م ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ نه‌و که‌سه‌له‌ژیانیکی په‌سه‌ندا ده‌بی ﴿فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ له‌به‌هه‌شتیکی به‌رزدا ﴿فَطُوفُهَا دَائِبَةٌ﴾ که‌میوه‌ی نزیکه‌ده‌سته ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا﴾ (بی‌یان ده‌ووتریت) بخون و بخونه‌وه، نوشتان بی ﴿يَمَّا أَتَتْكُمْ فِي الْآيَامِ الْفَالِاتَةِ﴾ به‌هوی نه‌و چا‌کانه‌وه که‌له‌ره‌وژانی رابر‌دوودا کردووتانه ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ﴾ به‌لام نه‌و که‌سه‌ی که‌نامه‌درایه‌ده‌ستی‌چه‌پی ده‌لی: ﴿يَلَيْتَنِی أُوْتِیْتُ الْوَعْدَةَ﴾ خوز‌گه هه‌ر‌نامه‌نه‌درایه‌تی ﴿وَلَوْ أَدْرَا مَا حَسْبِيَّةٍ﴾ وه‌نهم زانیایه‌چی په‌(سه‌ره‌نه‌جامی) لیبر‌سینه‌وه‌م ﴿يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ﴾ خوز‌گه‌مردنه‌که‌مه‌ی‌که‌جاری بو‌وایه ﴿مَا أَتَنِي عَنِّي مَالِيَّةً﴾ سامانه‌که‌م هیچ قازانجیکی پی‌نه‌گه‌یاندم ﴿هَلَاكٌ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ﴾ له‌ده‌ستم‌چوو ده‌سه‌لانه‌که‌م ﴿خُذُوهُ فَغُلُّوهُ﴾ (نه‌مجا به‌چاودیرانی‌دوزه‌خ ده‌ووتریت) بی‌گرن زنجیر بکه‌نه‌ده‌ست و گه‌ردنی ﴿فَرَجَحِمَ صَلَوَةً﴾ له‌پاشان بی‌نه‌بو دوزه‌خ (بی‌سو‌تین له‌دوزه‌خدا) ﴿ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ﴾ نه‌مجا به‌زنجیریکی هه‌فتا‌گه‌زی بی‌به‌سته‌وه ﴿إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ (چونکه) بی‌گومان نه‌و بروای به‌خوای گه‌وره‌نه‌ده‌کرد. ﴿وَلَا يَخْضَعُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وه‌هانی که‌سی نه‌ده‌دا بو‌خوراک دان به‌هه‌ژاران ﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ﴾ نه‌مرو نه‌ویش لی‌ره‌نه‌دلسوزیکی هه‌یه (یارمه‌تی‌بدات) ﴿٢٥﴾

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينَ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾ فَلَا أَقْسَمُ
بِمَاتَّبَعُورٍ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تَبْصُرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ
بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تَوَمَّنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ
﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ
مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا
لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سورة المعارج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾
مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ
فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا
﴿٥﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ
كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حِمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

﴿وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلٍ﴾ و نه خواردنئ (بیخوات) جگه له کیم وزوو خاوی جه‌سته‌ی دۆزه‌خییه کان نه‌بی ﴿لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِطُونَ﴾ که (که‌س) نایخوات گونا‌ه‌باران نه‌بیئت ﴿فَلَا أَقْسَرُ مِنْ أَصْرُكُمْ﴾ جا سوینده بو شتانه‌ی که ده‌یان بینن ﴿وَمَا لَا تَبْصُرُونَ﴾ وه به‌وه‌ش که نایان بینن ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بیگومان ئه‌م قورئانه فهرمووده‌ی ره‌وانه کراوئیکی به‌رپرزو گه‌وره‌به (له‌خواوه بوئان دینئ) ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ﴾ وه ئه‌م (قورئانه) قسه‌ی شاعیر نی یه ﴿فَلْيَكَلِمَاتُكُمْ﴾ زور که‌م برپا ده‌هئین (به‌قورئان) ﴿وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ﴾ وه قسه‌ی فالچی و زیوانیش نی یه ﴿فَلْيَكَلِمَاتُكُمْ﴾ زور که‌م بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئه‌م قورئانه) نیراوه‌ته خواروه‌له به‌روهرد گاری جیهانیانه‌وه ﴿وَلَوْ نَقُولُ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ﴾ ته‌گهر (موحه‌ممه‌د ﷺ) به‌ده‌م ئیمه‌وه هه‌ندی (ووته‌ی) هه‌لبه‌ستایه ﴿لَاخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ﴾ بیگومان ئیمه‌به‌ده‌ستی خو‌مان توله‌مان لی ده‌سند ﴿ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ﴾ له‌پاشان ره‌گی دلیمان ده‌بری ﴿فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ﴾ وه که‌س له‌ئیه‌ نه‌یده‌توانی به‌رگری لی بکات ﴿وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وه بیگومان ئه‌م قورئانه نامۆز گاری و به‌نده بو پاریز کاران وله‌خواترسان ﴿وَإِنَّهُ لَتَأْتِي غُرَّتَهُ مِنْكُمْ مُّكَدِّينَ﴾ وه بیگومان ئیمه‌ده‌زانیس که هه‌ندیکتان قورئان به‌درو‌ه‌زانیس ﴿وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ وه بیگومان ئه‌م قورئانه هو‌ی به‌شیمانی بی پروایانه ﴿وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ﴾ وه به‌راستی قورئان راست و درووست و دلنیا به‌خشه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ که‌واته: (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) توش هه‌میشه‌یادی به‌روهرد گاری گه‌وره‌ی خو‌ت بکه ﴿٢٢﴾

سوره‌تی ﴿الْحَاقَّةِ﴾

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْمُتَعَذِّرِينَ﴾ به‌ناوی خاوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ داواکارئیک داوا‌ی سزایه‌کی (خوایی) کرد که (ئه‌و سزایه) ههر پروو ده‌دات ﴿لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ﴾ بو‌بی پروایان نی یه هیچ پال بی‌وه‌نه‌رئیک (که بیان پاریزئیت) ﴿مَنْ أَلَّهَ ذِي الْمَعَارِجِ﴾ له (سزای) خاوی خاوه‌ن پله‌و پایه‌ی زور به‌رز ﴿تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ﴾ فریشته و جبریل سه‌ره ده‌که‌ون بۆلای خوا ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ﴾ له‌پۆزئیکدا که ته‌ندازه‌که‌ی په‌نجا‌ه‌زار ساله ﴿فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا﴾ که‌وا بوو خو‌ت پابگره (ئه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) به‌خو‌راگر تئیک‌ی چاک و جوان ﴿إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا﴾ به‌راستی ئه‌و بی پروایانه ئه‌و پۆزه به‌دوور ده‌بینن ﴿وَرَبُّهُ قَرِيبٌ﴾ ئیمه‌ش زور به‌نزیکی ده‌بینن ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ﴾ ئه‌و پۆزه‌ی که ئاسمان وه‌ک مسی تواوه (یان خله‌تی زه‌یتی) لی دئ ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ﴾ کیوه‌کانیش وه‌ک خوری شیکراوه‌یان لی دئ ﴿وَلَا يَسْأَلُ حِمِيرٌ حِمِيمًا﴾ وه هیچ که‌سیک ناپرسینه‌وه له‌هیچ که‌سیکی خو‌شه‌ویستی خو‌ی ﴿١﴾

يُبْصَرُونَ وَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمِئِذٍ بِبَيْنِهِ ۝
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ۝ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤَيِّسُ ۝ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
ثُمَّ يُنْجِيهِ ۝ كَلَّا إِنَّهَا لَأُظْلَى ۝ نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى ۝ تَدْعُو مَنْ أَذْبَرَ
وَتَوَلَّى ۝ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
جَزَّوَعًا ۝ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ
عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۝ لِّلسَّائِلِ
وَالْمَحْرُومِ ۝ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بَيَّوْمَ الدِّينِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ
رَّبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُنِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ
۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ۝
فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مَهْطِعِينَ ۝ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
عِزِينَ ۝ أَيُطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ۝ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ
مِّمَّا يَعْمَلُونَ ۝ فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ۝

﴿بَصُرُوهُمْ﴾ که نیشانی به‌کتری ده‌دیرین ﴿يَوْمَ الْمُجَرَّمِ﴾ تاوانبار تاوات ده‌خوازی ﴿لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ﴾ که (قوربانی) بدایه له‌بری پزگار بوونی خوئی له‌سزای نه‌و پوژده ﴿بِئْسَ﴾ به‌کوپره‌کانی ﴿وَصَلَّيْتَهُ وَأَخِي﴾ به‌ژن و به‌براکانی ﴿وَفَصَّلَ لِي تَوْبَةً﴾ به‌هوزه‌که‌شیه‌وه که به‌نایان ده‌دا ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ نَحْيِهِ﴾ وه به‌هرچی که‌س له‌سهر زه‌وی به (هه‌مووی بدایه و) له‌باشان ههر خوئی پزگاری بیی ﴿كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْفَى﴾ نه‌خیر (وانی به) به‌پراستی ناگری دوزخ به‌بلیسه‌یه ﴿نَزَاعًا لِّلشَّوْى﴾ دامالینه‌ری پیستی سهره ﴿وَنَدْعُوهُمْ أَزْبَرُ وَتَوَلَّى﴾ (نه‌و ناگره) بانگی که‌سینک ده‌کات که پشتی هه‌لکر دیی له‌خواو پرووی وهر گیرایی ﴿وَجَمَعَ فَأَوْعَى﴾ وه سامانی کو کردیته‌وه وه‌لی گرتی ﴿إِنَّ الْأَسْوَءَ خَلْقٍ هَؤُلَاءِ﴾ بیگومان ناده‌می دروست کراوه به‌چاو چنوقکینی ته‌نگه‌تیلکه ﴿إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا﴾ که ناخوشی به‌کی تووش بیی هاوارو ناله ده‌ست پی ده‌کات ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا﴾ که سامانیش پرووی تی بکات نه‌ی گریته‌وه (له‌خه‌لکی) ﴿إِلَّا الْمُضِلِّينَ﴾ جگه نویژ گهران نه‌بیت ﴿الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ﴾ نه‌وانه که به‌رده‌وامن له‌سهر نویژه‌کانیان ﴿وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مِّمَّا لَعَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی که به‌شیکی دیاری کراو له‌دارایاندا هه‌یه ﴿لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾ بو هه‌ژاری داواکهر و بی نه‌وای داوانه‌کهر ﴿وَالَّذِينَ يَصَّدَّقُونَ يَوْمَ الَّذِينَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که باوهریان به‌پوژی پاداشت هه‌یه ﴿وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که له‌سزای په‌روه‌ردگاری خویان ده‌ترسن ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ﴾ چونکه به‌پراستی سزای په‌روه‌ردگاری نه‌وان که‌س لی دنیا نیه ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْروجهِم حَفِظُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که ناگاداری داوینی خویان ده‌کهن ﴿إِلَّا عَلَى أَرْجِحِهِمْ﴾ له‌گه‌ل ژنانی خویان نه‌بیت ﴿أَوْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یا که‌نیزه‌کیک که بووبن به‌خاوه‌نیان ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ مُلُومٍ﴾ بیگومان نه‌وانه‌ی که لومه‌کراو نین ﴿فَمَنْ لِّتَبَعِي وَرَاءَ ذَلِكَ﴾ نه‌مجا ههر که‌سینک دواى شتی تر بکه‌وی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ نه‌و که‌سانه نه‌وانه که ده‌ست دریز کهرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ زِعُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که چاودیری سپارده‌و په‌یمانی خویان ده‌کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که پاریز گاری نویژیان ده‌کهن ﴿أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ﴾ نه‌وانه (که باس کران) ریز ده‌گیرین له‌باخاتی به‌هشتدا ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا فَبِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ ده‌ی چی یانه نه‌و بی بروایانه (که تو ده‌رئه‌که‌ویت نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿بِهِ﴾ به‌به‌له‌دین بولات ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ﴾ له‌لای راست و چه‌پته‌وه ده‌سته ده‌سته دهبن ﴿أُطْمَعُ كُلَّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ﴾ نایا هه‌موو به‌کیک له‌وان به‌ته‌مایه ﴿أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ﴾ که بخریته به‌هشتی پر له‌نازو نیعمه‌ته‌وه ﴿كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ﴾ وانی به: (هه‌ک به‌ته‌مان) به‌پراستی ئیمه درووستمان کردوون له‌وه‌ی که ده‌یزانن ﴿فَلَا أَقْسُرُ بِكَ الشَّرِّ وَالْمَغْرِبِ﴾ جا سویند به‌په‌روه‌ردگاری پوژه‌لانه‌کان و پوژناواکان ﴿إِنَّا لَقَدِرُونَ﴾ بیگومان ئیمه به‌ده‌سه‌لاتین

عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرَهُمْ
يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ
يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَى نُصْبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾
خَشَعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سورة نوح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَوْصِيَاءَهُمْ يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٤﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٥﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَعَهُمْ فِي
أَفْئَادِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا شِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٦﴾
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٨﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿٩﴾

﴿عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ﴾ له سهر ئه‌وه‌ی که بیانگورین و باشر له‌وان بهینین ﴿وَمَا خُنْ يَمْسُوقِينَ﴾
 وه کهس له ده‌ستمان ده‌رناچی ﴿فَذَرَهُمْ خَوْضًا يُلْعَبُونَ﴾ ئه‌مجا وازیان لی بهینه، باله بیناوه‌ری
 وقسه‌ی هیچ و پووج و گالته‌ی خویاندا رپوچن ﴿حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ تا دوو چاری ئه‌و
 روزه‌ی خویان ده‌بن که به‌لینیان پی دراوه ﴿يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا﴾ ئه‌و روزه‌ی که به‌به‌له
 له گوره‌کانیان دینه ده‌روه ﴿كَانَتْهُمُ إِلَىٰ ضُفًى يُّفُضُونَ﴾ وه که ئه‌وه‌ی که بۆ لای بته‌کانیان رابکه‌ن ﴿ثُمَّ
 خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ﴾ چاویان شو‌رو (سهر به‌ره‌و زینره) ﴿وَرَهْمُ هُذُلًا﴾ رپسواپی و شهرمه‌زاری دایان
 ده‌گری ﴿ذَلِكَ أَلْيَوْمَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ ئه‌مه ئه‌و روزه‌یه که له‌وه‌وپیش به‌لینیان پی درابوو ﴿۱۱﴾

سوره‌تی ﴿نُوحٍ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان
 ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ بینگومان ئیمه‌ نوو حمان نارد بۆ لای هۆزه‌که‌ی ﴿أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ﴾ (وه پیمان
 ووت) که هۆزه‌که‌ت بیدار که‌روه و بیانترسینه ﴿مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ پیش ئه‌وه‌ی که سزای
 سه‌ختیان تووش ببی ﴿قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ (نوح) ووتی: ئه‌ی گه‌لی خۆم به‌راستی من
 (پیغه‌مبه‌رو) ترسینه‌ریکی ئاشکرام بۆ ئیوه ﴿أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ که ههر خوا بپه‌رستن ﴿وَأَتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا
 وَلِيَّ يَبْرُسَن وَه فەرمانبه‌رداری من بکه‌ن ﴿يَعْفِرْ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ﴾ تا خوا له‌ گونا‌هه‌ کانتان
 خوش ببی ﴿وَيُخْرِجُوا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ وه (به‌ زیندووبی) ده‌تان هیلیته‌وه تا کاتی دیاری کراوی مردنتان
 ﴿إِنْ أَجَلَ اللَّهِ إِدْجَاءَ لَا يُؤَخَّرُ﴾ بینگومان کاتی سزای خوا که هات دوا ناکه‌وی ﴿وَكُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌گه‌ر
 بتانزانیابه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا﴾ ووتی: ئه‌ی په‌روه‌ردگارم من گه‌له‌که‌ی خۆمم
 (به‌ په‌نهانی) بانگ کرد به‌ شه‌وو به‌ رۆژ ﴿فَلَمَّا زَجَرْتُهُمْ دَعَلَىٰ الْإِفْرَا﴾ وه تا بانگم ده‌کردن ئه‌وان زۆرتر
 دوور نه‌که‌وتنه‌وه لیم و هه‌له‌هاتن ﴿وَإِنِّي كَلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لَتَعْفِرَ لَهُمْ﴾ وه بینگومان من ههر کات بانگم
 ده‌کردن (بۆ بروا هیتان) تا لییان خوش بیت ﴿جَعَلُوا أَصْدَعَهُمْ قِيَّادًا لَهُمْ﴾ ئه‌وان په‌نجه‌کانیان ده‌کرد
 به‌ گو‌یچه‌کیاندا ﴿وَأَسْتَشْوَأُ ثِيَابَهُمْ﴾ وه پۆشاکه‌کانیان ده‌دا به‌ سه‌رو چاویاندا ﴿وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا
 أَتَسْتَكْبَرُونَ﴾ وه به‌رده‌وام ده‌بوون له‌ بی باوه‌ری دا، وه سه‌ره‌که‌شیان ده‌کرد چۆن سه‌ره‌که‌شییه‌ک ﴿ثُمَّ
 إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا﴾ له‌باشان به‌ ئاشکرا بانگم کردن ﴿ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ﴾ ئه‌مجا (ده‌میک) بۆم
 ئاشکرا ده‌کردن ﴿وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا﴾ (ده‌میک) بۆم په‌نهان ده‌کردن به‌ په‌نهان کردنیکی ته‌واو ﴿فَقُلْتُ
 اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ ئه‌وسا پیم ووتن: داوای لی خوش بوون بکه‌ن له‌ په‌روه‌ردگارتان
 ﴿إِنَّهُ كَانَ عَفَّارًا﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارتان زۆر لی خوش بووه ﴿۱۲﴾

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝١١ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝١٢ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝١٣
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝١٤ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
طَبَاقًا ۝١٥ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ۝١٦
وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝١٧ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ۝١٨ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝١٩ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ۝٢٠ قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ
مَالَهُ وَوْلَدَهُ إِلَّا خُسَارًا ۝٢١ وَمَكْرُؤًا مَكَرًا كَبِيرًا ۝٢٢ وَقَالُوا
لَا تَذَرْنَا إِهْتِكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وُدَّ وَلَا سِوَاعَا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسْرًا ۝٢٣ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝٢٤
مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُونَا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَنْصَارًا ۝٢٥ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيَّارًا ۝٢٦ إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ۝٢٧ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۖ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۝٢٨

﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكَ مِدْرَارًا﴾ (ئه مچا گهر و ابکهن) بارانی خوږم و لیزمه تان بۆ ده بارینتی ﴿وَنُرْسِدُكَ بِأَمْرٍ لَّيِّنٍ﴾ وه سامان و کوری زورتان پی ده به خشیی ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ جَنَّتَ﴾ وه باخ و باخاتی زورتان پی ده دات ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا﴾ وه جوگه ئاوی زورتان ده داتی ﴿مَا لَكَ لَا تَرْجُو لِلَّهِ وَقَارًا﴾ ئه وه چیتانه ناترسن له شکوو گه وه بی خوا؟ ﴿وَقَدْ خَلَقْنَا أَطْوَارًا﴾ له کاتیکدا که دروستی کردوون به چهند قوناغیک ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَمْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا﴾ ئایا نابیینن که خوا چوون حهوت ئاسمانی دروست کردووه نهۆم له سهر نهۆم ﴿وَجَعَلْنَا الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا﴾ وه مانگی گپراوه له ناویاندا به پرووناک ﴿وَجَعَلْنَا الشَّمْسُ سِرَاجًا﴾ وه رۆژیشی گپراوه به چرا ﴿وَاللَّهُ أَنْتَبَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا﴾ وه خوا ئیوهی پروانده وه له زهوی به پروانندن ﴿وَنُرْسِدُكُمْ فِيهَا﴾ له باشان ده تان باته وه ئاوی ﴿وَنُفِخُ فِيهِمْ الْخُرُوجَ﴾ وه ده رتان ده هیئتیه وه (لی ی) به ده ره تان ﴿وَاللَّهُ جَعَلْنَا لَكَ الْأَرْضَ سَبَاطًا﴾ خوا زهوی بۆ راخستوون ﴿لَتَسْلُكُنَّ امْتِهَا سُبُلًا مَّجَالًا﴾ تا ها تو جو بکهن به رینگه کراوه کانیدا ﴿قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنِّهِمْ عَصَوْنِي﴾ نوح ووتی: ئه ی په روه رد گارم بینگومان گه له که م بی فرمانیان کردم ﴿وَأَتَّبَعُوا لِيَ دِينَهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ﴾ وه شوین که سانی که وتن که مال و مندالی قازانجی پی نه گه یانده وه ﴿إِلَّا خَسَارًا﴾ زبان نه بی ﴿وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا كَبِيرًا﴾ وه بیلان و فرو فیللی زور گه وره یان کرد ﴿وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ﴾ وه ووتیان ده ست هه له نه گرن له بت و خواکانتان ﴿وَلَا تَذَرُنَّ دِيَارَ آلِهَتِكُمْ﴾ وه دوت ده ست هه له نه گرن له (په رستی) وه د و سواع و یه غووث و یه عوق و نه سر (ئه مانه کۆمه له پیاو چاکیک بوون، جا کاتیک مردن، شهیتان هات ووتی به شوینکه و توانیان که چهند په یکه ریکیان بۆ بتاشن تا وه کو هه میسه له بهر چاوتان بن، جا پاش ماوه یه که به سهر چوو شهیتان هات به خه لکی ووت ئه وه په یکه رانه به رستن، چونکه باو باپیرانتان ئه وه په یکه رانه یان به رستوه، ئیوهش له سهر ریازی ئه وان بن) ﴿وَقَدْ أَصْلَوْا كِبَرًا﴾ وه به راستی ئه وانه زور (خه لک) یان گو مپرا کرد ﴿وَلَا تَذَرُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا﴾ (خوا به) ئه م سته م کارانه له گو مپرای زیاتر هیچی تریان بۆ زور مه که ﴿مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أَغْرَقُوا﴾ به هوی گونا هه کانیا نه وه به زیان خنکیتان ﴿فَأَذْخَلُوا نَارًا﴾ ئه مچا خرانه ئاگر هوه ﴿فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا﴾ ئیتر بیتجگه له خوا هیچ یار مه تی ده ریکیان ده ست نه که وت ﴿قَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ﴾ نوح فه رموی: ئه ی په روه رد گار مه یه ئیله له سهر زهوی ﴿مِنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا﴾ هیچ که سیک له بی پروایان ﴿إِنَّكَ إِن تَذَرَهُمْ يَفْضِلُوا عِبَادَكَ﴾ (چونکه) بینگومان ئه گه ر تو وازیان لی به نیت، به نده کانی تو گو مپرا ده که ن ﴿وَلَا يَذَرُونَ إِلَّا أَفْجَارًا كَفَرًا﴾ وه هه ر مندالی تا وانباری سوپاس نه که ر ده خه نه وه ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي﴾ ئه ی په روه رد گارم خوش بیه له خوم و باو کم و دایکم ﴿وَلَمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا﴾ وه له وه که دینه مالم به پرواداری یه وه ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه له هه موو پیاوان و ژنانی ئیماندار ﴿وَلَا تَذَرُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا تَارًا﴾ وه به شی سته مکاران زیاد مه که تیاچوون و له ناوچوون نه بی ﴿

سُورَةُ الْجِنِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا
 عَجَبًا ① يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِرَبِّنَا أَحَدًا ②
 وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ③ وَأَنَّهُ كَانَ
 يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ④ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ تَقُولَ الْإِنسُ
 وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ⑤ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
 مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ⑥ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَبْعَثَ
 اللَّهُ أَحَدًا ⑦ وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتَأَتٍ حَرَسًا
 شَدِيدًا وَشُهْبًا ⑧ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمْعِ ⑨ فَمَن
 يَسْمَعُ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شُهَابًا رَّصَدًا ⑩ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ
 بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ⑪ وَأَنَّا مِمَّا الصَّالِحُونَ
 وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَدًا ⑫ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نُّعْجِزَ
 اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ وَهَرَبًا ⑬ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى
 آمَنَّا بِهِ ⑭ فَمَن يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَحْسَ آلِهِ وَلَا رَهَقًا ⑮

سوره‌قی (الحجن)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی: نیگام بو کرا ﴿أَنَّهُ أَسْمَعَ نَفَرٍ مِّنَ الْجِنِّ﴾ که بیگومان چهند که سیک له جنو که گویان گرت (له قورئان خویندنه‌وهم) ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا﴾ ئەمجا ووتیان: به‌راستی ئیمه قورئانیکی سهر سوهرهینه‌رمان بیست ﴿يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ﴾ پرتمونویی ده‌کات بو ینگای راست ﴿فَقَامَتَا فِيهِ﴾ ئیمه‌ش باوه‌رمان پی کرد ﴿وَلَنُشْرِكَ بِرَبِّنا أَحَدًا﴾ وه هرگیز کهس ناکه‌ین به‌هاوبه‌شی به‌روهردگارمان ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنا﴾ وه به‌راستی بلنده‌گه‌وره‌یی به‌روهردگارمان - له شتی ناشایسته - ﴿مَا اتَّخَذَ صِغَةً وَلَا وَلَدًا﴾ هیچ هاوسه‌رو منداییکی بو خوی دانه‌ناوه ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا﴾ بیگومان گیل ونه‌فامه‌که‌مان دروی ناله‌باری هه‌لده‌به‌ست ده‌باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنشَاءَ وَالْحِنِّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ وه ئیمه پیمان وابوو که ئاده‌می و جنو که هرگیز درو ناکه‌ن ده‌باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ﴾ به‌راستی پیاوانیک له ئاده‌می ﴿يَعُودُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ﴾ په‌نایان ده‌برده‌به‌ر پیاوانیک له جنو که (که بیان پارێزن) ﴿فَزَادُوا هُرْهُقًا﴾ که‌چی زورتر ماندووین ده‌کردن ﴿وَأَنَّهُمْ طَطَّوْا﴾ وه ئاده‌می گومانیان بر دووه ﴿كَمَا ظَنَنْتُمْ﴾ هه‌روه‌ک ئیوه - ئهی جنو که - گومانان بر دووه ﴿أَن لَّنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا﴾ که ئیتر خوا هیچ پیغه‌مه‌به‌رئک نانیری ﴿وَأَنَّا لَنَسْنَا السَّمَاءَ﴾ جنو که‌کان ووتیان: ئیمه ده‌گه‌راین به‌شوین ده‌نگ و باسی ئاسماندا ﴿فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرًا شَدِيدًا وَشُهَبًا﴾ که‌چی دییمان پرکراوه له‌پاسه‌وانی به‌هیز و تیری ئه‌ستیره‌کان ﴿وَأَنَّا كَا تَقَعُدُونَهَا مَقْعَدًا لِلْسَّمْعِ﴾ وه بیگومان ئیمه جارن داده‌نیشتین له‌چهند شوینیک له‌ئاسمان بو گوی گرتن ﴿فَمَنْ يَسْمَعُ الْآنَ﴾ به‌لام ههر که‌سیک له‌ئیستا به‌دواوه گوی بگری ﴿يَجِدُهُ شَهَابًا رَّصَدًا﴾ تیریکی ئه‌ستیره‌ده‌بینی له‌بۆسه‌ی دایه ﴿وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَشْرَأُ يَدِي مَن فِي الْأَرْضِ﴾ وه به‌راستی نازانین ئایا خرابی و یستراوه بو ئه‌وانه‌ی که له‌سهر زه‌وین؟ ﴿أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا﴾ یان به‌روهردگاریان پرتمونویی و یستوه‌بوین؟ ﴿وَأَنَّا مَنَّا الصَّالِحُونَ﴾ وه بیگومان ئیمه هه‌ندی‌کمان چاکیین ﴿وَمَنَّا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هه‌ندی‌کمان له‌وه که‌متر ﴿كُلَّا طَرِيقٌ قَدَرًا﴾ ئیمه جارن خاوه‌نی رێبازی زور بووین ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَعُجِرَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه ئیمه دلنیا بووین که ههرگیز ناتوانین له‌ده‌ستی خوا ده‌رجین له‌زه‌وی دا ﴿وَلَنُعْجِزَهُ هَرَبًا﴾ وه به‌هه‌له‌هاتنیش له‌ده‌ستی خوا رزگار نابین ﴿وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدْيَ آمَنَّا بِهِ﴾ به‌راستی ئیمه کاتی پرتمونویی (قورئان) مان بیست باوه‌رمان پی هیتا ﴿فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَحْأَفُ﴾ ئەمجا ههر که‌سیک بر‌وا‌ی هیتا به‌به‌روهردگاری خوی ئیتر ناترسی ﴿يَحْشَاوُ لَا رَهْفًا﴾ نه‌له‌که‌می (پاداشت) و نه‌له‌زوری (تۆله) ﴿١٣﴾

وَأَنَّا مِمَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِمَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ
تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَالْوَالِ اسْتَقِمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَاءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ
بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي
لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا
مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَةً ۖ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَائِدَةً فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضَعَفُ نَاصِرًا وَأَقْلُعًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبُ مَا تُوْعَدُونَ
أَمْ يُجْعَلُ لَهُ وَرَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ
أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنْ أَرَادَ مِنْ رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ
رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

﴿وَأَنفِثْنَا نَسْفَاطًا وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ﴾ و ه بنگومان ئیمه هه‌ندی‌کمان موسولمانیین و هه‌ندی‌کمان سته‌مکار
 ﴿فَمَنْ أَسْلَمَ﴾ ئەمجا ئەوانه‌ی موسولمان بوون ﴿فَأُولَئِكَ نَحْرُورُ أَشَدَّ﴾ ئەوه ئەوانه‌ی ریگای راستیان
 دۆزیوه‌ته‌وه ﴿وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ﴾ به‌لام ئەوانه‌ی له‌ریگای راست لایانداهه (سته‌مکاره‌کان)
 ﴿فَكَانُوا لِحُجَّتِهِ حَطَبًا﴾ ده‌بنه سووته‌مه‌نی دۆزه‌خ ﴿وَالْوَالِشَّاقِمُونَ عَلَى الطَّرِيقَةِ﴾ (ئەمجا خوای
 گه‌وره‌ده‌فه‌رمویت): ئەگەر ئەوان (مرؤف و جنوکه) به‌رده‌وام بوونایه له‌سه‌ر ریگای راست
 ﴿لَأَسْفِئَنَّهُمْ مَاءً عَذَّكَاءَ﴾ ئاوی زورمان پێ ئەنوشین (نیعمه‌تی زورمان ده‌دانی) ﴿لَتَقَتَّنَّ فِيهِ﴾ هه‌تا
 تاقیان کهینه‌وه‌تییدا ﴿وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ﴾ وه هه‌ر که‌سی‌ک روو وه‌رگێری له‌یادی په‌روه‌ردگاری
 خوی ﴿يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا﴾ ده‌بخاته‌ ناو سزای دژواره‌وه ﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ﴾ بینگومان مژگه‌وته‌کان
 بۆ په‌رستنی خودان به‌ته‌نهاجگه‌ له‌ئوه که‌سی تری تیدا نه‌په‌رسترت ﴿فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ که‌واته
 له‌گه‌ل خوادا ه‌اوار له‌ که‌سی تر مه‌که‌ن ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ﴾ وه به‌نده‌ی خوا (موحه‌مه‌د
 ﷺ) کاتیک که‌هه‌ستا له‌ خوا بپاریته‌وه (وی به‌رستی) ﴿كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا﴾ (بێ پرواکانی مه‌که‌ه)
 نزیک بوو دابارن به‌ سه‌ریدا ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي﴾ بلی: دلیا بن من هه‌ر خوای خۆم ده‌په‌رستم.
 ﴿وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا﴾ وه که‌س ناکه‌م به‌ هاوبه‌شی ﴿قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ صَرًا وَلَا رَشَدًا﴾ بلی: به‌راستی من
 نه‌زیان و نه‌رێنموونی ئیوه‌م به‌ده‌ست نی‌یه ﴿قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ﴾ بلی: بینگومان که‌سی‌ک
 نی‌یه که‌ من بپاریزی له‌ (سزای) خوا ﴿وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ وه بپجگه‌ له‌و په‌ناگه‌یه‌ک شک نابهم ﴿إِلَّا الْبَلَاغَ مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ﴾ (وه هه‌یچم به‌ده‌ست نی‌یه) راگه‌یاندن نه‌بی له‌ خواوه‌و گه‌یاندنی په‌یامانی ئوه
 نه‌بی ﴿وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه هه‌ر که‌سی بێ فه‌رمانی خوا و پیغه‌مبه‌ری بکات ﴿فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ﴾ ئەوه
 بینگومان ناگری دۆزه‌خ بۆ ئەوه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده‌مینته‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿حَتَّىٰ إِذَا زُوَامَا يُعَدُّونَ﴾
 تا به‌چاوی خویان ده‌بینن ئوه‌و سزایانه‌ی که‌ به‌لێتیا پێ دراوه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَّاصِرًا وَقُلْ عَذَابُ﴾
 ئەمجا ئوه‌و کاته‌ ده‌زانن، که‌ کێ یارمه‌تی ده‌ری که‌متره‌ و ژماره‌ی که‌مه ﴿قُلْ إِن أَدْرَىٰ﴾ بلی من
 نازانم ﴿أَقْرَبُ مَا تَدْعُونَ﴾ ناخۆ نزیکه‌ ئوه‌و رۆژی دواییه‌ی که‌ به‌لێتیا پێ دراوه ﴿أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا﴾
 یان په‌روه‌ردگارم ماوه‌یه‌کی دووری بۆ داناوه ﴿عَلَيْهِ الْغَیْبُ﴾ هه‌ر خوایه‌ زانا به‌ نه‌هتیه‌کان
 ﴿فَلَا يَنْظُرُهُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا﴾ وه که‌س ناگادار ناکات به‌سه‌ر نه‌هتیی خویدا ﴿إِلَّا الَّذِي أَرَادَ مِنَ رَّسُولِهِ﴾
 مه‌گه‌ر پیغه‌مبه‌ریکی که‌ لێی رازی بێ ﴿فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَيَنْصَرُّ وَخَلْفَهُ رَصَدًا﴾ جا بینگومان خوا
 له‌به‌رده‌می و پشتیه‌وه‌ پاسه‌وان (له‌ فریشه‌) ده‌نیرت ﴿يَعْلَمُ أَنَّ قَدْ أَفْلَحُوا رَسَلَتْ رِبِّهِمْ﴾ تا بزانی که‌
 په‌یامی خوای خویان گه‌یاندوه‌وه ﴿وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره‌ به‌وه‌ی که‌ لایانه‌ ﴿وَأَحْصَىٰ﴾
 کُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا وه هه‌موو شتیکی (له‌سه‌ریان) ژماردوه‌و به‌هه‌لژماردن ﴿

سورة المزمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ ① قُمْ أَيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ② نِصْفَهُ وَأَوَانِقْ مِنْهُ قَلِيلًا
 ③ أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا ④ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا
 ثَقِيلًا ⑤ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ⑥ إِنَّ لَكَ فِي
 النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ⑦ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ⑧
 رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ⑨ وَأَصْبِرْ
 عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ⑩ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ
 أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ⑪ إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ⑫
 وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ⑬ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ
 وَكَانَتْ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا ⑭ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَهِيدًا
 عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ⑮ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ
 فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ⑯ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا
 يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ⑰ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ⑱ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا
 ⑱ إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ⑲ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ⑳

سوره‌ی ﴿الْمَزْمَل﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ﴾ ئە‌ی ئە‌و کەسە‌ی کە خۆت دا‌بۆ‌ش یوو † ﴿وَالَّذِي لَا قِيْلًا﴾ شە‌و هە‌ستە (شە‌و نوێژ بکە) مە‌گەر کە مێکی نە‌ییت † ﴿يَصْفَهُ وَأَنْفَضَ مِنْهُ قِيْلًا﴾ نیو‌ی یا کە مێی لە‌ نیو‌ی کەم بکەرە‌وه † ﴿أَوْزِدَ عَلَيْهِ﴾ یا کە مێی لێ‌ی زیاد بکە † ﴿وَرَزَقَ الْفَرَّانَ تَزِيْلًا﴾ لە‌سەر خۆ‌ قورئان بخوێنەرە‌وه و (بەرێک و پێکی) دە‌وری بکەرە‌وه † ﴿إِنَّا سَلَقْنَا عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيْلًا﴾ بێ‌گومان ئێ‌مه‌ لە‌ مە‌ولا بۆ‌ت دە‌نێ‌رنە‌ خوارە‌وه‌ گوفتاری (قورئان) ی قورس و گران † ﴿إِنْ نَاشَأَ الْبَلُّ﴾ بە‌راستی هە‌ستانی شە‌و دوا‌ی خە‌و (بۆ‌ خوا بە‌رستی) † ﴿هِيَ أَشَدُّ وَطْأً﴾ قورستەر و گران‌تر لە‌ پرو‌ی کردارە‌وه (لە‌ هێ‌ی پو‌ژ و بە‌هێ‌زترە‌ بۆ‌ دل) † ﴿وَأَقْمُ قِيْلًا﴾ دروستەر لە‌ پرو‌ی و وتتە‌وه † ﴿إِنْ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْعَ طَوِيلًا﴾ بە‌راستی تۆ‌ لە‌ پو‌ژدا لە‌ هاتوو چۆ‌ کردنیکی زۆ‌ردایت † ﴿وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ﴾ هە‌میشە‌ یاد‌ی بە‌روە‌رد گارت بکە † ﴿وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيْلًا﴾ وە‌ خۆت بە‌ کلا کەرە‌وه‌ بە‌ یە‌ کلا‌یی کردنە‌وه‌ یە‌ کێ‌ ته‌واو † ﴿رَبِّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ ئە‌و خوی پو‌ژ هە‌لات و پو‌ژ ئاوا‌یه † ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هێ‌چ بە‌رستراویکی بە‌راستی نی‌ یە‌ ته‌نها ئە‌و نە‌بی † ﴿فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا﴾ کە‌وابوو بیکە‌ بە‌ پارێ‌زەر و پشتیوانی خۆت † ﴿وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ دان بە‌ خۆ‌تدا بگرە‌ لە‌سەر ئە‌و قسانە‌ی کە‌ دە‌یلێ‌ن † ﴿وَاهْجُرْهُمْ هَجْرَ جَبِيْلًا﴾ وە‌ ازیا‌ن لێ‌ به‌یتە‌و لیا‌ن گە‌ری بە‌ واز لێ‌هێ‌تانیکی جوان † ﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ﴾ واز به‌یتە‌ لە‌ من و ئە‌و خاوە‌ن ناز و نعی‌مه‌تانە‌ی کە‌ ئایینی من بە‌ درۆ‌ دە‌زانن † ﴿وَمَهْلَهْمُ قِيْلًا﴾ وە‌ کە‌ مێک مۆ‌لە‌تیا‌ن بدە‌ † ﴿إِنْ لَدَيْنَا أُنْكُلًا لَّيْ ثِيْمَةٌ هَ‌یه‌ کۆ‌ت و زنجیری قورس و گران † ﴿وَحَجِيْبًا﴾ وە‌ ئاگری هە‌ل گیرساو † ﴿وَطَعَامًا ذَا غَصَّةٍ﴾ وە‌ خواردنی گە‌رو گیر † ﴿وَعَذَابًا أَلِيْمًا﴾ هە‌روه‌ها سزای پڕ لە‌ داخ و دە‌رد † ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ﴾ لە‌ پو‌ژێ‌کدا کە‌ زه‌وی و چیاکان دێ‌نە‌ لە‌رزە‌ † ﴿وَكَانَ الْجِبَالُ كَيْبًا مَّهِيْلًا﴾ وە‌ کێ‌وه‌کان دە‌بن بە‌ گردۆ‌لکە‌ لە‌ لمی‌ هە‌ل‌پ‌راو † ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَهِيدًا عَلَيْكَ﴾ بێ‌گومان ئێ‌مه‌ پێ‌غه‌مبەرێ‌کمان بۆ‌ ناردن کە‌ شا‌یه‌ ته‌ لە‌ سە‌رتان † ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا﴾ هە‌روه‌ک پێ‌غه‌مبەرێ‌کمان نارد بۆ‌ لای فیر‌عه‌ون † ﴿فَصَحَّىٰ فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ﴾ ئە‌م‌جا فیر‌عه‌ون سە‌رپێ‌چی ئە‌و پێ‌غه‌مبەر‌ی کرد † ﴿فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيْلًا﴾ ئێ‌مه‌ش تۆ‌لە‌مان لێ‌ سە‌ند بە‌ تۆ‌لە‌ سە‌ندنیکی سە‌خت † ﴿فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ﴾ جا ئە‌گەر بێ‌ برو‌ایی بکە‌ن چۆ‌ن خۆ‌تان دە‌پارێ‌زن † ﴿يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا﴾ لە‌ پو‌ژێ‌کدا کە‌ (بە‌ ترس و سامی‌ خۆ‌ی) مندالان پیر دە‌کات † ﴿الْأَسْمَاءُ مُنْقَطِعَةٌ﴾ ئاسمان لە‌ت دە‌بی‌ بە‌هوی (سە‌ختی) ئە‌و پو‌ژە‌وه † ﴿كَانَ وَعْدُهُ مَقْضُوْلًا﴾ بە‌لێ‌نی خوا دێ‌تە‌ دی † ﴿إِنْ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ﴾ بە‌راستی ئە‌م ئایە‌تانە‌ی پێ‌شوو بە‌ند و ئامۆ‌زگاری‌ن † ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيْلًا﴾ ئە‌م‌جا هەر کە‌سێ‌ک کە‌ بیه‌وی‌ رێ‌گا دە‌گری بۆ‌ لای بە‌روە‌ردگاری †

* إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنُصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَافَتُهُ
 مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصِيَهُ فَتَابَ
 عَلَيْكَ فَاقْرَأْ وَامَّا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضًى
 وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ
 يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَأْ وَامَّا تيسَّرَ مِنْهُ وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
 الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَجِدُوهُ
 عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ تَبَتُّوا مِنْهُنَّ عَفْوَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

سورة المدثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَشِيبَاكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾
 وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا نُفِرَ
 فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾ فَذَلِكَ يَوْمٌ مِيذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾
 ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَمْ مَدْهُدَا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ
 شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا إِنَّهُ
 كَانَ لَا يَلْتَنِعُ عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأَرْهُقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾ إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

﴿إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ﴾ بینگومان په‌روه‌ردگاری تو ده‌زانی ﴿ثُمَّ مَوَّاهِدَةً﴾ (تو هه‌ل ده‌سیت (بوشه‌و نویژ کردن) شتیک که‌متر ﴿مِنْ ثَلَاثِ آلٍ وَيَضَافُهُ وَلِلَّهِ﴾ له‌دووبه‌ش له‌سی به‌شی شه‌و نویه‌ی یان سی‌یه‌کی ﴿وَلَا يَفْقَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ﴾ وه‌ده‌سته‌یه‌ک له‌وانه‌ی که‌له‌گه‌لثان ﴿وَاللَّهُ يَقْدَرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه‌خواه‌نده‌ای شه‌و ر‌وژ دیاری ده‌کات ﴿عَلِمَ أَنَّ لَنَا خَصْرًا﴾ (خوا) زانی که‌ئیوه‌ ناتوانن نه‌ندازه‌ی شه‌و نویژ رابگرن ﴿فَتَابَ عَلَيْهِ﴾ له‌به‌رئه‌وه‌ لیثان خوش بوو ﴿فَأَقْرَعُوا مَا تَسْرُونَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ده‌ی نه‌ونده‌ی ب‌وتان ده‌لوی و ئاسانه لاتان قورئان بخوینن وده‌وری بکه‌نوه ﴿عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ قَرْنٌ﴾ (خوا) ده‌زانی که‌له‌مه‌ولا که‌سانیکتان نه‌خوش ده‌بیٔ ﴿وَأَخْرَجُوا بِصُرُوفٍ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌که‌سانیکی ترتان ده‌رون به‌سه‌ر زه‌ویدا ﴿يَتَّبِعُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ به‌شوینن ر‌وژی و نیعمه‌تی خوا‌ده‌گه‌رین ﴿وَأَخْرَجُوا يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه‌که‌سانیکی ترتان ده‌جنگن له‌رینگای خوا‌ده‌گه‌رین ﴿فَأَقْرَعُوا مَا تَسْرُونَ﴾ نه‌مجا به‌خویننه‌وه‌ له‌قورئان نه‌ونده‌ی که‌ب‌وتان ده‌لوی ولاتان ئاسانه ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه‌نویژ بکه‌ن و زه‌کات بدن ﴿وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا﴾ وه‌قه‌رز بدن به‌خوا به‌قه‌رزیکی چاک (مه‌به‌ست نه‌ویه‌ خیر و خیرات و سه‌ده‌قه‌ بکه‌ن له‌ری خوا‌ده‌گه‌رین ﴿وَمَا تَقْدِمُوا إِلَّا أَنْفُسَكُمْ مِنْ خَيْرٍ﴾ ههر چاکه‌یه‌ک پیش بخه‌ن ب‌و خ‌وتان ﴿مَجْدُودَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا‌ده‌ستان ده‌که‌ویته‌وه ﴿هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا﴾ نه‌وه‌یشی لای خوا‌به‌چاکتر و گه‌وره‌تره‌ له‌رووی پاداشته‌وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه‌داوای لیخ‌وش بوون بکه‌ن له‌خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به‌راستی خوا‌لیخ‌وشوویه‌کی میهره‌بانه ﴿١٥﴾

سوره‌تی ﴿الْمُذَذِّزِ﴾

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْأَرْحَامَ﴾ به‌ناوای خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان ﴿يَا أَيُّهَا الْمَذَذِزُ﴾ ئه‌ی نه‌و که‌سه‌ی که‌خ‌وت پیچاوه‌ته‌وه ﴿فَوَاقِدُ﴾ هه‌سته (خه‌لکی) بیدار که‌ره‌وه ﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾ وه‌په‌روه‌ردگارت به‌گه‌وره‌بگه‌ر ﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾ وه‌پوشاکت به‌پاک رابگه‌ر ﴿وَالْأَرْحَامَ فَاهْجُرْ﴾ به‌رده‌وام به‌له‌وازه‌یتان له‌بت په‌رستی و گ‌ونه ﴿وَلَا تَمُنْ بِمَنْ عَسَاكَ﴾ وه‌شت مه‌به‌خشه و به‌زوری بزانیٔ ﴿وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ﴾ وه‌له‌به‌ر په‌روه‌ردگارت خ‌وت رابگه‌ر ﴿فَإِذَا نَفَرَ فِي الْغَوْرِ﴾ ههر کاتیک که‌فوکرا به‌که‌ره‌نادا ﴿فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ﴾ نه‌و ر‌وزه‌ه‌ر ر‌وژیکی سه‌خت و گ‌رانه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ له‌سه‌ر کافران سووک و ئاسان نی‌یه ﴿ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا﴾ واز له‌من و نه‌و که‌سه‌بیننه‌ که‌دروستم کردوه‌به‌ته‌نها ﴿وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَمْ مَدَّوَدًا﴾ وه‌دارایی زور و زه‌به‌نده‌م بی‌داوه ﴿وَبَيْنَ شُهُودًا﴾ وه‌کورانی ئاماده‌و به‌رده‌ست ﴿وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا﴾ وه‌ه‌وی ژبانم ب‌و راخستوه‌به‌چون راخستیتک ﴿فَرِيطُمْ أَنْ أَرِيدَ﴾ دوا‌ی نه‌مانه‌ش هیشتا به‌ته‌مایه‌ زیاتری بده‌میٔ ﴿كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَيْنِدًا﴾ نه‌ه، (چاوه‌روان نه‌بی) به‌راستی نه‌و ده‌باره‌ی ئایه‌ت و نیشانه‌کانی ئیمه‌ بی‌اوه‌ریکی که‌له‌ره‌قه ﴿سَأَرْهَقُهُ صَغُودًا﴾ به‌م زووانه‌ سزای سه‌ختی پی‌ده‌چه‌رم ﴿إِنَّهُ فَكَّرْ وَقَدَّرَ﴾ (چونکه) بیری کرده‌وه و هه‌لی سه‌نگاند (قه‌سه‌کی خ‌وی) ﴿١٨﴾

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾
ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هَذَا
إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾
لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوْحَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشْرَ ﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلْنَا
أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا أَمْلَكِيكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى
لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا دْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا
لِإِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرٌ لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ
﴿٣٧﴾ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّاتٍ
يَتَسَاءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٢﴾ قَالُوا لَمْ نَكُ
مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نَطْعُمُ الْمَسْكِينِ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
الْحَلَائِضِ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّى آتَانَا الْيَقِينَ ﴿٤٧﴾

﴿فَقِيلَ كَيْفَ قَدَرٌ﴾ دهك به کوشت چی چونی هه‌ل سه‌نگاند ﴿١﴾ ﴿قُلْ كَيْفَ قَدَرٌ﴾ دووباره به کوشت چی چونی لیکداوه‌ته‌وه ﴿٢﴾ ﴿تُنْظَرُ﴾ له پاشان ته‌ماشایه‌کی کرد ﴿٣﴾ ﴿تُعْصِرُ عَصْرًا﴾ ئه‌وسا ناوچه‌وانی گرزو پرووی ترش کرد ﴿٤﴾ ﴿لَمَّا أَذْبَرُ وَأَمْسَكَكَ﴾ ئه‌مجا به فیزیکه‌وه پستی هه‌لکرد ﴿٥﴾ ﴿فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا إِسْحَارُ يُؤْتَرُ﴾ جا ووتی ئه‌م قورئانه هیچی تر نی به جادوویهك نه‌بی که وه‌رگیراوه ﴿٦﴾ ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ ئه‌م قورئانه هه‌ر گوفتاری مروفه ﴿٧﴾ ﴿سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ﴾ (ئو که‌سه) زوو ده‌بخمه‌ه دوزه‌خمه‌وه ﴿٨﴾ ﴿وَمَا أَذْرُكَ مَا سَقَرُ﴾ تو چووزانیت که دوزه‌خ چی به ؟ ﴿٩﴾ ﴿لَا تَنْبِقُ وَلَا تَنْدُرُ﴾ (ناگریکه) هیچ ناهیلته‌وه و واز ناهیتی ﴿١٠﴾ ﴿لَوْحَةٌ لِلْبَشَرِ﴾ (به‌یه‌که‌م هالاو) پیست ره‌ش ده‌کاته‌وه و ده‌بیرزنی ﴿١١﴾ ﴿عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشْرَ﴾ نوزده فریشته ئه‌وه‌تان به سه‌ریه‌وه ﴿١٢﴾ ﴿وَمَا جَعَلْنَا النَّارَ إِلَّا مَلَكًا﴾ هه‌ر فریشته‌مان کردووه به کار به‌ده‌ستی دوزه‌خ ﴿١٣﴾ ﴿وَمَا جَعَلْنَا عَذَابَهُمْ إِلَّا قِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ژماره‌ی ئه‌و فریشتانه‌مان نه‌گیراوه مه‌گه‌ر بو تاقی کردنه‌وه‌ی ئه‌وانه‌ی بی باوه‌رن ﴿١٤﴾ ﴿لَيْسَتَيْنِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ تا ئه‌وانه‌ی کتیبیان بیدراوه دلیا بن ﴿١٥﴾ ﴿وَيَذَرُكَ الَّذِينَ آمَنُوا الْإِيمَانَ﴾ وه برواداره‌کان برواکیان زیاد بکات ﴿١٦﴾ ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه هیچیان دوو دل نه‌بن ئه‌وانه‌ی کتیبیان بیدراوه ﴿١٧﴾ ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ ئیماندارانیش ﴿١٨﴾ ﴿وَلَيَقُولُ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ وه تا بلین ئه‌وانه‌ی که نه‌خوشی (ناپاکی) یان له دلایه ﴿١٩﴾ ﴿وَالْكَافِرُونَ﴾ وه بی پرواگان ﴿٢٠﴾ ﴿مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ خوا چی مه‌به‌سته به‌م ژماره‌یه که له غه‌ربیدا وهك مه‌سه‌ل وایه ﴿٢١﴾ ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ﴾ ئابه‌و جوړه‌خوا ئه‌و که‌سه‌ی که بیه‌وی گو‌م‌رای ده‌کات ﴿٢٢﴾ ﴿وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ وه ئه‌و که‌سه‌ی که بیه‌وی ری نموونی ده‌کات ﴿٢٢﴾ ﴿وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ﴾ وه که‌س ژماره‌ی له‌شکر و سه‌ربازانی په‌روه‌ر دگاری تو نازانیت جگه‌خوی نه‌بیٔ ﴿٢٣﴾ ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ﴾ وه ئه‌م ئابه‌تانه هه‌ر ئاموزگاری و په‌ندن بو ئاده‌می ﴿٢٤﴾ ﴿كَلَّا وَالْقَمَرِ﴾ نه‌ه (وانی به) سویتند به مانگ ﴿٢٥﴾ ﴿وَالْبَلَدِ إِذَا دَبَّرَ﴾ وه سویتند به‌شه‌و که پشت هه‌ل ده‌کات و ده‌روا ﴿٢٦﴾ ﴿وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّرَ﴾ وه سویتند به‌به‌به‌یان که روون ده‌بیته‌وه ﴿٢٧﴾ ﴿إِنَّهَا إِلَّا اخْدَى الْكَبَرِ﴾ بی گومان سه‌قه‌ر (دوزه‌خ) به‌کینه له‌شته سامناکه‌گه‌وره‌کان ﴿٢٨﴾ ﴿نَذِيرٌ لِلْبَشَرِ﴾ ترسیته‌ره بو هه‌موو خه‌لکی ﴿٢٩﴾ ﴿لَمَن شَاءَ مِنْكُمْ﴾ بو ئه‌و که‌سه‌تان که ده‌یه‌وی ﴿٣٠﴾ ﴿أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ﴾ پیش بکه‌ویت (له‌چا‌که‌دا) یادواکه‌وی ﴿٣١﴾ ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ﴾ هه‌موو که‌سیك بارمته‌ی کار و کرده‌وی خویه‌تی ﴿٣٢﴾ ﴿إِلَّا أَصْحَابَ الْإِيمَانِ﴾ جگه‌هاوه‌لانی ده‌ستی راست (چا‌که‌کاران) نه‌بیٔ ﴿٣٣﴾ ﴿فِي جَنَّتِ يَسْرَاءٌ لَّنْ﴾ که له باخاتی به‌هه‌شتدا پرسیار له‌یه‌کتری ده‌کهن ﴿٣٤﴾ ﴿عَنِ الْمُجْرِمِينَ﴾ له (حالی) تاوان باران ﴿٣٥﴾ ﴿مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ﴾ (هه‌ر له‌به‌هه‌شتی به‌کان وه‌لام نه‌داته‌وه که دیوومان و بی‌مان ووتون) چی ئیوه‌ی خستووه‌ته دوزه‌خه‌وه ﴿٣٦﴾ ﴿قَالُوا لِمَ نَكُ مِنَ الْمَصْلِيِّ﴾ ئه‌وانیش و تیان: ئیمه له‌نویژ گه‌ران نه‌بووین ﴿٣٧﴾ ﴿وَلِمَ نَكُ نَطْعُمُ الْمَسْكِينِ﴾ وه خوراکمان نه‌ده‌دا به‌هه‌ژاران ﴿٣٨﴾ ﴿وَكُنَّا نَحْنُ خُصْمُ الْمُخَاضِعِينَ﴾ وه‌رو ده‌جووین له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی که رو ده‌جوون (له‌قسه‌ی خراپه‌و بی‌شهرعی دا) ﴿٣٩﴾ ﴿وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ﴾ وه باوه‌رمان به‌روژی دواپی نه‌بوو ﴿٤٠﴾ ﴿حَتَّى أَتَيْنَا الْقِيَمَ﴾ تا مردن به‌خه‌ی پیگرتین ﴿٤١﴾

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذِكَّرَةِ مَعْزِيْنَ
 ﴿٤٩﴾ كَانَهُمْ حُرْمُ مَسْتَنْفِرَةٍ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ
 كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ اَنْ يُؤْتِيَ صُحُفًا مِّنْشَرَّةٍ ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ
 الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ
 إِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

سورة القيامة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لَا اُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِیَمَةِ ﴿١﴾ وَلَا اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللّٰوَامَةِ ﴿٢﴾ اَیَحْسَبُ
 الْاِنْسَانُ اَنْ لَّنْ جَمْعَ عِظَامِهِ ﴿٣﴾ بَلٰی قَدَرِیْنِ عَلٰی اَنْ نُّسَوِیَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ
 یُرِیدُ الْاِنْسَانُ لِفَجْرِ اَمَامِهِ ﴿٥﴾ یَسْئَلُ اَیَّانَ یَوْمِ الْقِیَمَةِ ﴿٦﴾ فَاِذَا بَرِقَ
 الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ یَقُولُ الْاِنْسَانُ
 یَوْمَئِذٍ اَتِنِ الْمَفْرُ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ اِلٰی رَبِّكَ یَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ یُنْبِئُ
 الْاِنْسَانُ یَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰی نَفْسِهِٗٓ بَصِیْرَةٌ ﴿١٤﴾
 وَلَوْ اَلْقٰی مَعَاذِیْرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحْرِكُ بِهِٓ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِٓ ﴿١٦﴾ اِنَّ عَلٰیْنَا
 جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾ فَاِذَا قُرْآنُهُ فَاتَّبَعَ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ اَنَّ عَلٰیْنَا بَیَانَهُ ﴿١٩﴾

﴿فَمَا تَعْمَهُمْ سَفَعَةُ الشَّفْعِينَ﴾ ئیسر تکای تکاکاران هیچ قازانجیکیان بی ناگهیه نیت ﴿۱۸﴾ ﴿فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ﴾ شه وه چیه پرو وهرده گیرن له ناموزگاری قورئان ﴿۱۹﴾ ﴿كَانَهُمْ حُمْرُ مُسْتَفِرَّةٍ﴾ ئه لئی کهره کتوی سل کهرن ﴿۲۰﴾ ﴿فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ﴾ له شیر ، (یان له دهست کومه لی تیر هاوئز) هه لهاتون ﴿۲۱﴾ ﴿بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُوفَّى صُحُفًا مُنْتَشَرَةً﴾ به لکو هه موو به کیک له وان ئه یه وی چهنده ها نامه ی کراوه ی بؤ بنیردری (له خواوه که پروا به موحه ممه د ﷺ بیتی) ﴿۲۲﴾ ﴿كَذَلِكَ لَا يَتَخَوَّنُ الْآخِرَةَ﴾ با چاوه پروانی شه وه نه بن به لکو هه ناترسن له پروزی دواپی ﴿۲۳﴾ ﴿كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ﴾ با به شیمان بنه وه به راستی قورئان به ندو وناموزگاریه ﴿۲۴﴾ ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ﴾ ئه مجا هه که سیك بیه ویت با به ندی لی وهر بگریت ﴿۲۵﴾ ﴿وَمَا يَذْكُرُونَ﴾ ناموزگاری قورئان وهر ناگرن ﴿۲۶﴾ ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گدر خوا بیه ویت ﴿هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى﴾ خوا شیاوی لی ترسانه ﴿وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ﴾ وه شیاوی لی خوشبوونه ﴿۲۷﴾

سوره قی (القیامة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان
 ﴿لَا أَقِيمُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ سوئند ده خوم به پروزی قیامت ﴿۱﴾ ﴿وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْوَلَامَةِ﴾ وه سوئند ده خوم به نه فسی لومه کهر (له سهر خراپه) ﴿۲﴾ ﴿يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُجْمَعَ عِظَامُهُ﴾ ئایا مروف واده زانی که ئیسقانه (پزیوه کانی) کؤ ناگهینه وه ﴿۳﴾ ﴿بَلْ قَدَرِينَ عَلَى أَنْ سُويَ بَنَانُهُ﴾ به لی : به توانین له سهر ریک خسته وه ی (نه قشی) سهر په نجه کانی ﴿۴﴾ ﴿بَلْ يَرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ﴾ به لکو ئینسان دهیه وی تاله ژیان دایه هه تاوان و خراپه بکات ﴿۵﴾ ﴿يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ ده پرسى : که ی پروزی دواپی دی ؟ ﴿۶﴾ ﴿فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ﴾ کاتی : که چاو ئه بله ق بوو ؟ ﴿۷﴾ ﴿وَحُشِفَ الْقَمَرُ﴾ وه مانگ گبراو تاریک بوو ﴿۸﴾ ﴿وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه پروژ و مانگ کؤ کرانه وه ﴿۹﴾ ﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ وَمِمَّذَا يُؤْمِدُ الزُّمَرُ﴾ ئه وپروژه مروف ده لیت : له کوئوه هه لیبین له (سزای خوا) ﴿۱۰﴾ ﴿كَلَّا لَا وَزَرَ﴾ نه خیر هیچ به ناگهیه که نی به ﴿۱۱﴾ ﴿إِلَىٰ رَبِّكَ وَمِمَّذَا تُسْقَرُ﴾ له و پروژده ئارامگا هه ر لای په وهر دگاری تویه ﴿۱۲﴾ ﴿يَبْنُو الْإِنْسَانُ وَمِمَّذَا يُجَاقِمُونَ﴾ له و پروژده ئاده می هه والی پیده دریت له وهی که پیچی خستوه و دوا ی خستوه (له چاکه و خراپه) ﴿۱۳﴾ ﴿بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ﴾ به لکو ئاده می ناگاداره به حالی خوی ﴿۱۴﴾ ﴿وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِرُهُ﴾ با برو بیانوی زوریش بهیته وه ﴿۱۵﴾ ﴿لَا تُخْرِقُ بِهِ رِيسَانِكَ﴾ زمانت مه جولینه (به خوئنده وهی قورئان له کاتی دابه زینی وه حیدا) ﴿لَتَعَجَّلَ بِهِ﴾ تا په له ی تیا بکهیت ﴿۱۶﴾ ﴿إِنْ عَلَيْنَا نَجْعَةٌ وَقَوْلُهُ﴾ به راستی (وه که به لیمان داوه) بیگومان له سهر ئیمهیه کؤ کردنه وهی له سنگتداو خوئنده وهی ﴿۱۷﴾ ﴿فَإِذَا فُتِنَتْ﴾ ئه مجا کاتی که قورئانمان بؤ خوئندیته وه (به هوی جبريله وه) ﴿فَاتَّبَعَ قَوْلَهُ﴾ توش شوین خوئنده وهی ئه و بکه وه ﴿۱۸﴾ ﴿فَإِنْ عَلَيْنَا بَيِّنَاتٌ﴾ له پاشان دلیابه پروون کردنه وهی له سهر ئیمهیه ﴿۱۹﴾

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾
 إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بِاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا
 فَاقَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مِنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾
 وَاتَّكَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا
 صَدَقَ وَلَا وُصِّلَ ﴿٣١﴾ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾
 أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ
 أَنْ يَتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُنْ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ
 عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ
 وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سُورَةُ الْإِنشَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا
 الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا
 هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا
 وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

﴿كَلَّا لَئِنْ جُئْتُمُومُ الْعَاجِلَةِ﴾ (زیندو و کردنه وه همر ده‌بیت) به‌لکو ئیوه همر دونیاتان خوش ده‌ویت ﴿وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ﴾ گوی به‌رورزی دویابی ناده‌ن! ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ﴾ زور ووخسار له وپورژدها گه‌شاوین ﴿إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ﴾ ته‌ماشای په‌رورد گاریان ده‌کهن ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ﴾ وه زور ووخساریش له وپورژدها گرزو تالان ﴿تَنْظُرُونَ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقَةٌ﴾ ده‌زانن که سزای پشت شکین ده‌درین ﴿كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ النَّفْسُ﴾ نه‌خیر (ئاو ناچیته سهر بوتان، جا په‌شیمان ببنه‌وه!) چونکه کاتیک که گیان گه‌یشته گه‌رو (له‌کاتی کیتسانیدا) ﴿وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ﴾ نه‌وسا (هه‌ندیک له‌وانه‌ی که به‌ده‌وریدان) ده‌لین: که‌سیک نه‌ی چاره‌سهری بکات و فریای بکه‌ویت؟ ﴿وَلَنْ أَتَّخُذَ الْفِرَاقَ﴾ (نه‌و که‌سه‌ی گیانی ده‌کیشریت) دلنیا به‌نه‌وه (ی تووشی بووه مردن و) جیابوونه‌ویه ﴿وَأَلْفَتْ السَّانُ السَّانِقَ﴾ وه قاچ و لوولاقی به‌یه‌کدا تالا ﴿إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَافُ﴾ راپیچکردن له‌و پورژدها بولای په‌رورد گارته ﴿فَلَا صَدَقَ وَلَا وُصِيَ﴾ (کافر) نه‌بروای هیناو نه‌نوئری کرد ﴿وَلَكِنْ كَذَّبَ وَقَتْلَىٰ﴾ به‌لکو تایینی به‌درؤ ده‌زانی و پشتی تی ده‌کرد ﴿فَرُهِبْ إِلَىٰ أَهْلِهِ سَمَطًا﴾ له‌پاشان به‌که‌شخه و فیزه‌وه گه‌پرایه‌وه بولای مال و مندالی ﴿أَوَّلَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ﴾ تیاچوون بوتو، (ئه‌ی ئاده‌می بی بروا) نه‌مجا تیاچوون بوتو ﴿ثُمَّ أَوَّلَىٰ لَكَ فَأَوَّلَىٰ﴾ دووباره تیاچوون بوتو، نه‌مجا تیاچوون بوتو ﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ ئایا مروف واده‌نیت که هه‌روا به‌ره‌لا ده‌کری (و پشت گوی ده‌خری) ﴿أَلَمْ يَكُنْ نَفْطَةً مِنْ مَنَىٰ يُمْنَىٰ﴾ ئایا دلویه ئاویک نه‌بوو له‌توو که ده‌رژتیرا (یه‌مندالده‌وه) ﴿لَمْ يَكُنْ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسُوَّىٰ﴾ له‌پاشان بوو به‌پارچه خوئینک، نه‌مجا دروستی کرد و رینکی خست ﴿فَجَعَلَ مِنْهُ الْزَوْجَيْنِ﴾ نه‌مجا له‌توو ده‌وو جوری دروست کرد ﴿الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ﴾ نیر و می ﴿أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدَرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتِ﴾ ئایا نه‌و زاته توانای نی یه‌به‌سهر نه‌وه‌دا که مردووان زیندو و بکاته‌وه

سوره‌ی ﴿الْإِنْشَاءُ﴾

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الرَّخَمَ الرَّخَمَ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی مه‌ره‌بان ﴿هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ بیگومان به‌سهر ئاده‌می داتیپه‌ری ﴿حِينَ مِنَ الدَّهْرِ﴾ ماوه‌یه‌کی زور له‌پورژگار ﴿لَوْ كُنْ شَيْعًا مَكْمُورًا﴾ که شتیکی وانه‌بوو ناویری ﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ئاده‌میزادمان دروست کرد ﴿مِنْ نَفْطَةٍ أَمْشَاجٍ﴾ له‌دلویه ئاوی تیکه‌ل له‌گه‌لی توخم ﴿تَبْتَلِيهِ﴾ نا‌تاقی بکه‌ینه‌وه ﴿فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ نه‌مجا ژنه‌واو وینا مان کرد (چاو وگویمان پییه‌خشی) ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ﴾ بیگومان ئیمه‌رینمو و نیمان کرد بو‌راسته‌ری، ﴿إِنَّا شَاكِرًا لِمَا كُفِّرُوا﴾ جایان سوپاس‌گوزاره، وه یان نا‌سوپاس و سبله ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ئاده‌مان کردووه بو‌بی بروایان ﴿سَلْسَلًا وَغُلًّا وَسَعِيرًا﴾ زنجیرو ته‌وقی زور (که ده‌کریته گه‌ردنیان) و ناگری هه‌لگیر ساو ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي شَرِّ مَنْ كَانَتْ أَرْجَاؤُهُمْ أَكْثَرًا﴾ بیگومان چاکه کاران له‌په‌رداخیکدا (شه‌راب) ده‌خونه‌وه که ئاوتیه‌که‌ی له‌سهر چاوه‌ی کافوره‌ویه

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالْأَنْذَرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعَمُونَ أَلْطَعَامَ عَلَىٰ حَيْثُ مَسَكِينَا
وَيَتِيمَا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا
﴿٩﴾ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقَّهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ
الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةً وَرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا وَجَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾
مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا ﴿١٣﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَطْوَفُهَا تَذَلِيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِدَانِيَةٍ
مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾ قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنَا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسِيلًا
﴿١٨﴾ وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانٌ مُّحَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا
﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَرًا رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ
خُضْرٌ وَسَبْرٌ مُّطْرَقٌ وَحُلُوعٌ أَسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطْعَمْ
مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَادْكُرْ أَسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

﴿عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ﴾ که کانی به که (له بهه‌شتدا) به‌نده‌کانی خوالی ده‌خونه‌وه ﴿يُفَجِّرُهَا تَفْجِيرًا﴾ (له‌هر شویتیکدا بیان‌ه‌وی) هه‌لیده‌قولین و فواره ده‌کات ﴿يُفْجَرُ الْكَوْكَبُ﴾ وه‌فا به نه‌زر ده‌که‌ن ﴿وَيَكُونُ يَوْمًا كَانَ سُورُهُمْ سَاطِرًا﴾ وه‌له‌پوژتیکش ده‌ترسن که به‌دی و سه‌ختی به‌که‌ی هه‌مووان ده‌گریته‌وه ﴿وَيَطْعَمُونَ الْأَطْعَامَ عَلَىٰ حَيْثُ مَسَكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا﴾ وه‌خواردن نه‌ده‌ن به‌هه‌ژاران وه‌ه‌تیوان و دیله‌کان هه‌رچه‌ند خویان حه‌زیشیان لئی بیت ﴿إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ﴾ (ده‌لین) به‌راستی ئیمه‌ته‌نها له‌بهر په‌زامه‌ندی خوا خواردنتان ده‌ده‌ینی ﴿لَا تُبْدِي مِنْكُمْ﴾ چاوه‌روانی ناکه‌ین له‌ئیهه ﴿جَزَاءً وَلَا شُكْرًا﴾ نه‌پاداشت و نه‌سوپاس ﴿إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا غَیْبًا قَطْرًا﴾ به‌راستی ئیمه‌له‌سزای په‌روه‌ردگارمان ده‌ترسین له‌پوژتیک‌ی ترش و تال و دژواردا ﴿وَقَوْمَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ﴾ جاخوا پاراستنی له‌به‌دی نه‌وپوژده ﴿وَلَقَدْ هَمَمْنَا فَنُفِّرُهُمْ وَأَسْرِوْا﴾ وه‌پرووی گه‌ش و شادومانی بی به‌خشین ﴿وَحَرَّهْمُ بِمَصَادِرِ الْجَنَّةِ وَحَرَّوْا﴾ وه‌پاداشتی دانه‌وه‌به‌ه‌وی خو‌پراگر تینان (له‌سه‌ر چاکه و دوور که‌وته‌وه‌له‌خرابه) به‌به‌ه‌شت و (پوشاکی) ئاوریشم ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَىٰ الْأَرَائِكِ﴾ بالی تیا ده‌ده‌نه‌وه‌له‌سه‌ر ته‌خت و قه‌نه‌فه‌ی زور ﴿لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا﴾ نابین تپیدا نه‌گه‌رمی پوژده ﴿وَلَا قَمَرًا﴾ وه‌نه‌سه‌رما (واته‌هه‌وایه‌کی زور خوشی هه‌یه) ﴿وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا﴾ وه‌سیبه‌ری دره‌ختانی به‌ه‌شت به‌سه‌ر سه‌ریان‌ه‌ویه ﴿وَوَلَّتْ قُلُوبُهُمْ لَوْلَا﴾ وه‌هیشووی میوه‌کانی نزیکه‌ده‌ست و ئاسان کراوه ﴿وَوُطِئَ عَلَيْهِم بِبَانِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ﴾ ده‌گه‌رین به‌سه‌ریان‌دابه‌قایی زیوین ﴿وَأَلْوَابُكَ كَانَتْ فَوَارٍ﴾ وه‌پرداخی شووشه‌وه ﴿فَوَارٍ مِنْ فِضَّةٍ﴾ شووشه‌له‌زیو ﴿فَقَرُّوْهَا تَقْدِيرًا﴾ به‌نه‌ندازه‌ی پتویست ئاماده‌کراون ﴿وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَجْجِيلًا﴾ له‌به‌ه‌شتدا شه‌راییان له‌په‌رداخی‌کدا پی ده‌نوشری که زه‌نجه‌بیلی تیکه‌لاوه ﴿عَيْنَا فِيهَا سِتَّىٰ سَلْسِيلًا﴾ (که‌نوش) کانی به‌که‌له‌به‌ه‌شت دا ناوده‌بری به‌سه‌لسه‌بیل ﴿وَوُطِئَ عَلَيْهِمُ وَلَدٌ مُخَلَّدُونَ﴾ ده‌گه‌رین به‌سه‌ریان‌دانه‌وجه‌وانانی هه‌میشه‌لاو و پوخوش و پاک ﴿إِذَا رَأَوْهُمُ كَانَتْ سُبَّةً مَسْكُورًا﴾ واده‌زانت دانه‌ی مرواری پرژو بلاوون ﴿وَلَا رَأَيْتُمْ﴾ وه‌کاتیک بروانیت له‌ویدا ﴿رَأَيْتُمْ نِعَمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا﴾ ناز و نبعمه‌ت و ده‌سه‌لاتیک‌ی گه‌وره‌ده‌بینیت ﴿عَلَيْهِمْ شِبَاطُ سُندُسٍ خُضَرٍ وَأَسَافِرٌ﴾ له‌به‌ریان‌دابه‌به‌رگی نه‌رم و نولی سه‌وزکار و پوشاکی ئاوریشمین ﴿وَوُحِلُوا لَأَسَاوِرٍ مِنْ فِضَّةٍ﴾ وه‌پازینراونه‌ته‌وه‌به‌بازنی زیو ﴿وَسَقَنَهُمُ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا﴾ وه‌په‌روه‌ردگاریان شه‌رابی پاک و ته‌میزی بی نوشین ﴿إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً﴾ (بیان ده‌وتریت) ئهم به‌ه‌شته‌پاداشتی ئیه‌یهه ﴿وَكَانَ سَعِيرًا مَشْكُورًا﴾ وه‌هه‌موو کوششیکتان سوپاس کراوه ﴿إِنَّا نَخْلُفُ نَزْلًا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا﴾ بیگومان ئیمه‌قورئانمان بۆ ناردیته‌خواری به‌ناردنی (به‌ش به‌ش) ﴿فَأَصْبَحَ لِكُلِّ رِيكٍ﴾ که‌واته چاوه‌روانی فرمانی خوا بکه ﴿وَلَا تَطْعَمُ مِنْهُمْ إِثْمًا أَوْ كُفُورًا﴾ وه‌فه‌رمانبه‌رداری هیچ گوناها‌بار و بی باوه‌رینک مه‌که ﴿وَأَذْكُرُ اسْمَ رَبِّكَ﴾ وه‌زیکر و یادی په‌روه‌ردگارت بکه ﴿بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ به‌بیانیان و ئیواراندا ﴿

وَمَنْ أَلِيلٍ فَأَسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٦٦﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٦٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ
وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٦٨﴾ إِنَّ
هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٦٩﴾ وَمَا تَشَاءُونَ
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٧٠﴾ يَدْخُلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٧١﴾

سورة المرسلات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَصْفِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّشْرِ نَشْرًا ﴿٣﴾
فَالْفِرْقَتِ فَرَقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عَذْرًا أَوْ نَذْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَإِذَا النَّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾
وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِيتَتْ ﴿١١﴾ لَا يَوْمَ أُحِلَّتْ
لِیَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَيَلُ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٤﴾ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ نُنْبِئُهُمُ الْآخِرِينَ
كَذَلِكَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٦﴾ وَيَلُ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٧﴾

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ﴾ وە لە شەوا سوژدە ی بۆ بەرە (نویژ بکە) ﴿وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا﴾ وە ستایشی خوا بکە لە بەشیکی زۆر لە شەودا ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ لَیَجُودُنَّ الْعَاجِلَةَ﴾ بیگومان ئەم بێ پروایانە دونیای بێ بەقایان خوش دەوی ﴿وَيَذَرُونَ وِرَاءَهُمْ مَوَاقِعًا﴾ وە پشت گوینی دەخەن پوژژکی قورس و گران (کە قیامەتە) ﴿تَحْنُ خَلْقَهُمْ وَشَدَّ دَنَا أَسْرَهُمْ﴾ ئیمە ئەوانمان دروست کرد و جومگە کانیانمان قایم پیکە وە بەستو وە ﴿وَإِذَا اشْتَبَذُوا أُمْتَانَهُمْ تَبَدَّلًا﴾ وە کاتیەک بمانە ویت دەیان گۆڕین بە کەسانی تری وە کە خویان چۆن گۆڕینیک ﴿إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرٌ﴾ ئەم سورەتە ئامۆژگاری و پەندە ﴿فَمَنْ شَاءَ﴾ ئەمجا هەر کە سینک بیه ویت ﴿اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ ڕینگا دەگریتە بەر بۆ لای پەرورەدگاری ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ وە ئێسوە حەز ناکەن (لە گرتنی ئەو ڕی یە) مە گەر کاتیک کە خوا بیه ویت (وە بە زۆر ناچار تان بکات) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بیگومان خوا دانای دروست کردارە ﴿يَدْخُلُ مِنْ شِئَاءٍ فِي رَحْمَتِهِ﴾ ئەو هی (خوا) بیه ویت دەبخاتە ناو میهرەبانی خۆیە وە ﴿وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ وە ئامادە ی کردو وە بۆ ستمەکاران سزای سەخت ﴿٢١﴾

سورہ قی ﴿الْمُرْسَلَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشنده ی میهرەبان ﴿وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا﴾ سویتند بە بای پەوانە کراوی، یەک لە دوا ی یەك ﴿فَالْعَصْفَ عَصْفًا﴾ وە بەو (با) توندانەش هەل دەکەن بە هەلکردنیکی قایم ﴿وَالنَّشْرَ نَشْرًا﴾ وە بەو بایانە ی کە هەور دەبەن و بیلای دەکەنە وە ﴿فَالْفِرْقَتِ فِرْقًا﴾ سویتندیش بەو (فریشتانە) ی بە چاکی حەق لە ناحەق جیا دەکەنە وە ﴿فَالْمُقَيَّتِ ذِكْرًا﴾ ئەمجا سویتند بەو (فریشتانە) ش پە یامی (خوا بە پیغەمبەر ان) دەگە یە نن ﴿عَذْرًا أَوْ تَذَرًا﴾ بۆ (نە هیلانی) بە هانە (ولیکۆشبوونیان) یا بۆ ترساندن ﴿إِنَّمَا وَعْدُونَ لَوَفِّعَ﴾ بە راستی ئەو هی کە بە لیبتان بێ درا وە (لە هاتی پوژژی دوا یی) دیتە دی ﴿وَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ﴾ ئەمجا کاتیک کە ئەستیرە کان تاریک بوون ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ فُجِّتْ﴾ وە دەمیك کە ئاسمان کە لیتی تی بوو ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِّتْ﴾ وە کاتیک کێو کان لە بیخ هیترا و تەخت کران ﴿وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْنَتْ﴾ وە ساتیک کە کات و شونی دیار کرا و دائرا بۆ پیغەمبەر ان لە گەل ئومەتە کانیاندا ﴿لَا يَوْمَ لَاجَتْ﴾ بۆ چ پوژژی دوا خرا وە ﴿لِیَوْمِ الْفَصْلِ﴾ بۆ پوژژی جیا کردنە وە ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا یَوْمَ الْفَصْلِ﴾ تۆ چووزانیست پوژژی جیا کردنە وە چی یە؟ ﴿وَبَلَّ یَوْمَیذِ الْمُكَدِّیْنَ﴾ وای بۆ بێ پروایان لە و پوژدەدا ﴿أَلَمْ نُهَبِّكِ الْأَوَّلِينَ﴾ ئایا گەلانی بیسیانمان لە ناو نەبرد ﴿ثُمَّ نَبِّئُهُمُ الْآخِرِينَ﴾ لە پاشان گەلانی دوا ی ئەوانمان وە کە ئەوان لی نە کرد ﴿كَذَلِكَ نَفْعُ الْإِجْرِمِیْنَ﴾ هەر بەو جوړەش دەکەین بە گونا هابار ان ﴿وَبَلَّ یَوْمَیذِ الْمُكَدِّیْنَ﴾ وای بۆ بێ پروایان لە و پوژدەدا ﴿٢٢﴾

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَى قَدَرٍ
 مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيَلُوكَ يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾
 أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِهَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوَاسِيَّ
 شِمَخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيَلُوكَ يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
 أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثُلُثِ
 شُعْبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظِلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ
 كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ رُجَمَتْ صَفْرًا ﴿٣٣﴾ وَيَلُوكَ يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾
 هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيَلُوكَ يَوْمَئِذٍ
 الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ
 لَكُمْ كَيْدٌ فَيَكِيدُونَ ﴿٣٩﴾ وَيَلُوكَ يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ
 فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوْكَةٍ مِّمَّا يَسْتَهْوُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا
 بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيَلُوكَ
 يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ كُنتُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيَلُوكَ
 يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾
 وَيَلُوكَ يَوْمَئِذٍ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿الَّذِينَ خَلَقُوا مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ ئایا ئیوه مان دروست نه کردوه له ئاویکی بی نرخ؟ ﴿فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾
 نه مجا خستمانه جیگاهیه کی پته ووه ﴿إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ تاماوهیه کی دیاری کراو ﴿فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ
 الْقَدَرُونَ﴾ نه مجا به نه اندازه گیریه کی رینک وینک دروستمان کرد، ئای (ئیمه) چ نه اندازه گیرینکی
 ته واو وچاکین ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾ وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿الَّذِينَ جَعَلْنَا الْأَرْضَ كَهَاتَا﴾
 ئایا ئیمه زه ویمان نه کردوته کو کره ووه ﴿أَخِيَّةً وَأَمَوَاتًا﴾ بۆ زیندووان و مردووان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا
 رُجُومًا شُمُوحًا﴾ وه له ناویدا شاخانی به رزی له نگره داکوتاومان داناوه ﴿وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا﴾
 وه ئای شیرینمان بی نوشین ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾ (بهم بی پروایانه دهوتریت) وای بۆ بی پروایان
 له و پوردها ﴿أَنظِفُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ برۆن بۆ لای ئه و دوزه خه ی که به درۆنان ده زانی ﴿وَأَنظِفُوا إِلَى ظِلِّ ذِي تِلْكَ الشُّعْبِ﴾ برۆن بۆ لای سیبهری دو که لیککی سی به ش. ﴿لَا ظِلِيلٌ وَلَا يُبْنِي مِنَ اللَّهَبِ﴾
 نه سیبهرینکی فیتکه و نه شتیک له گری (دوزه خ) به رگری بکات ﴿إِنهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ﴾
 به راستی دوزه خ پزیسکی وه کۆشک ده هاوئیژ ﴿كَأَنَّهُ جُمُوحٌ صُفْرٌ﴾ (به رودا ده رۆن) ئه لی
 ی کاروانی حوشتی زهر دن ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾ وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿هَذَا يَوْمُ لَا
 يَنطِقُونَ﴾ نه مپو پورژیکه (بی باوه ران) ناتوانن قسه ی تیدا بکه ن ﴿وَلَا يُؤْذِنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ﴾ وه مؤله ت
 نادرین که پروییانو و بهیته ووه ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾ وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿هَذَا يَوْمُ
 الْفَصْلِ﴾ نه مپو پورژی بریار دانه (جیا کر دنه ویه) ﴿جَمَعَتِ الْوَالِدَيْنِ﴾ ئیوه و پیشینانمان کو کردوه ته ووه
 ﴿فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِدُون﴾ سا نه گهر فیل و بیلانیکتان هیه به نه جامی بدن ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾
 وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ﴾ بینگومان پاریز کاران وله خواترسان
 له سیبهر و (قهر اغی) کانیاوی زوران ﴿وَقَوْكِهِ مِمَّا يَسْتَهْوَونَ﴾ وه له ناو میوه هاتیگدان که حه زی لی
 ده که ن ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (بینان ده لین) بخون و بخونه و نوشتان بی به هو ی ئه و ی
 که ده تان کرد ﴿إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ بینگومان ئیمه ئاوا پاداشتی چا که کاران ده دهینه ووه
 ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾ وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿كُلُوا وَتَمَتُّوا قَلِيلًا﴾ (ئه ی کافران)
 بخون و به هر مه نند بین ماوهیه کی که م (له دونیادا) ﴿إِنَّا نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی ئیوه ن تاوانباران ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾
 وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿وَأَذَقِلْ لَهُمُ الرِّكَوَّ﴾ وه کاتیک بی یان
 بوتری (له خوا بترسن و) کړنوش به رن ﴿لَا يَزْكُونُ﴾ کړنوش نابهن ﴿وَبَلَّغْنَا يَوْمَئِذٍ الْمُرْكَدِينَ﴾
 وای بۆ بی پروایان له و پوردها ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾ (نه گهر ئه وان باوه ر به قورئان نه که ن) ئیتر
 به چ فهرمو وده به کی تر بروا ده هیتن دوی قورئان؟ ﴿

سورة النبا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء ٣٠
الجزء ٥٩

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِيَّ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
كَلَّا سَيَعْمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا
﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ
أَلْفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُفْخُ فِي الصُّورِ
فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ
الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ
مَعَابًا ﴿٢٢﴾ لَبِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا
﴿٢٤﴾ إِلَّا أَحْمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا
لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ
أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

سوره قی البکبا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه وه له چی پرسیار له یه کتری ده کهن (نهو بی بروایانه) ﴿عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ﴾ لهو
 دهنگ و باسه گه وره یه پرسیار ده کهن؟! ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلَفُونَ﴾ که نهوان تییدا جیاوازن ﴿فِي
 كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ نه با به شیمان بنه وه، له مه ولا تی ده گهن ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ دووباره (ده لیم) نه
 له مه ولا تی ده گهن ﴿أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْنًا﴾ ناخو زه ویمان بو رانه خستون؟ ﴿وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا﴾
 وه کیوه کانمان نه گیراوه به میخ؟! ﴿وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وه تیوه مان دروست نه کردوه به جیوت
 ﴿وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا﴾ وه نوستمان نه کردوه به هوی حسانه وه تان ﴿وَجَعَلْنَا أَيْلًا بُسَاتًا﴾
 وه شه ومان نه گیراوه به کال (دایوشه ر) ﴿وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا﴾ وه روظمان نه گیراوه به کاتی زیان
 (وهه لسوران و پهیدا کردنی زیوار) ﴿وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا﴾ وه حوت ناسمانی به هیزمان
 دروست نه کردوه له سهر تانه وه؟ ﴿وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا﴾ وه دروستمان نه کردوه چرایه کی
 دره وشاوه (که پوره) ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا﴾ وه ناوی لیزمه و به خورمان نه نار دوتنه خواره وه
 له هه وره گوشراوه کانه وه ﴿لَنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا﴾ تا پی ی پرویتین دانه و نیله و گرو گیاه ﴿وَجَعَلْنَا
 الْفَلَاكَ أَفْقًا﴾ باخاتی پر و چر ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا﴾ به راستی ریزی جیا کردنه وه (ی چاک
 و خراب) کاتیکی بو دیاری کراوه ﴿يَوْمَ يُفْخَفُ فِي الْأُصُورِ فَنُتَوَّنُ أَوَّلُجًا﴾ نهو پوره ی که فو ده کری
 به که ره نادانه مجا بول بول دین ﴿وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا﴾ وه ناسمان (له هه مو لایه که وه) کرایه وه
 بوو به دهرگا ﴿وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا﴾ وه کیوه کان خرانه ری و بوون به (تراویله که = سهراب)
 ﴿إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا﴾ به راستی دوزخ به ریز گای بی بروایانه (وده میکه چاوه پروایانه) ﴿لَلظَّالِمِينَ
 مَعَابًا﴾ وه جی گهرانه وه ی باخیانه ﴿لَّيْسَ فِيهَا أَحْقَابًا﴾ تییدا ده میتنه وه هه زاران سال
 (ماوه یه کی زور) ﴿لَا يَدْخُلُ فِيهَا بَرْدٌ وَلَا شَرَابٌ﴾ تییدا نا چه ژن نه ساردی و فینکی و نه خوار دنه وه
 ﴿إِلَّا أَحْشَاءُ عَسَاقٍ﴾ ناوی له کول و کیس و زوخا و نه بیت ﴿جَزَاءً وَفَاقًا﴾ پاداش ده درینه وه
 به پی ی کرده و یان ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا﴾ چونکه بیگومان نهوان به ته مای لی پرسینه وه
 نه بوون ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذِبًا﴾ وه نایه ته کانی تیمه یان به درو ده زانی چون به درو زانینک
 ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ له کاتیکی ده موو شتی کمان ژماردوه (له سهریان) به نویسن
 ﴿فَذُوقُوا﴾ نه مجا به جهن (سزای خوتان) ﴿فَلَنُزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا﴾ هیچتان بو زیاد ناکه یان
 سزانه بیت ﴿٢٠﴾

إِنَّ لِّلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأَسَاءَ
 دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًّا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً
 حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ
 مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ
 إِلَّا مَن أِذْنُ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن
 شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَعَابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
 الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
 فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾
 تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ ﴿٩﴾
 يَقُولُونَ أَيْنَ نَّالِمُرَدُّودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَيْنَ ذَاكَ عِظْمَانِخْرَةٌ ﴿١١﴾ قَالُوا
 تِلْكَ إِذْكَرَةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِيَ رَجْعَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

﴿إِنَّ لِمَنْ مَقَرًا﴾ بنگومان جینگای پیروز و بهرهمه مندی هه یه بوزباریز کاران وله خوا ترسان ﴿حَاقَّ وَاعْتَبَا﴾ باخات و هه موو جوژه ترئی بهك ﴿وَكَايَ أَتَرَابًا﴾ وه كچانی تازه مەمك كردووی هاوته مهن ﴿وَكَايَ هَاقًا﴾ وه بهر داخی پر (له شهراب) ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًّا﴾ قسه ی بینهووده و دروی تئدا نابستن ﴿جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَظَاءً حَسْبًا﴾ (پاداش ده درینه وه به) پاداشتیکی ته واوله لایه ن بهر وهر دگاری توه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ﴾ بهر وهر دگاری ئاسمانه کان و زهوی و نیوانی ته وانه خواهه کی به خشنده و میهره بانه و ﴿لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا﴾ کهس توانای تکاردن و (قسه کردنی) نی یه ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا﴾ له پوزنکدا که جبریل و فرشته بهر ییز ده و هستن ﴿لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا﴾ کهسیان قسه ناکه ن مه گهر ته وه که خوا ری ی بدات و قسه ی بهر ی و جی بکات ﴿ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ﴾ تهو پوزده راست و بنگومانه ﴿فَمَنْ شَاءَ اخْتَدِ إِلَىٰ رَبِّهِ مَعَابًا﴾ ته مجا هه که سیك و ویستی ریگای گه رانه وه ده گری بولای بهر وهر دگاری خوی ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا قَرِيبًا﴾ بنگومان ئیتمه ئیوه مان ناگدار کرد له سزایه کی نزیک ﴿يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا دَمَّتْ يَدَاهُ﴾ له پوزنکی وادا که مروف ده بینئ (پاداشی) تهو کرده وانه ی که پیشه کی به دهستی خوی ناردوونی ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ كَيْفَ يَكِلِي رَبِّيَ كُنُتُ تُرَابًا﴾ وه بی پروا (لهو پوزدها) ده لی: خوز که گل بووما یه (نك مروف) ﴿

سوره قی (النبا)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا﴾ سوئند بهو فریشتانه ی که گیانی کافران (له لهشیان) به سه ختی ده رده هیتن ﴿وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا﴾ وه بهو فریشتانه ی که گیانی باوهر داران به ئاسانی ده ردیتن ﴿وَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا﴾ وه سوئند بهو فریشتانه ی که خیرا فرمانی خوا جی به جی ده که ن ﴿فَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا﴾ وه سوئند بهو فریشتانه ی که پیش پر کی ده که ن (له به جی هینانی فرماندا) ﴿فَالْمَزِيدَاتِ أَفْرًا﴾ وه سوئند بهو فریشتانه ی که ته گیری کاروبار ده که ن (واته سوئند بهمانه ته وه ی به لیستان پیدراوه دپته دی) ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ﴾ پوزنیکه بومه له رزه زهوی ده له رزینئ ﴿تَنْبَعُهَا الرَّاغِقَةُ﴾ بومه له رزه یه کی تریشی به دوایدا دیت، مردووان زیندوو ده بنه وه ﴿قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِعَةٌ﴾ زور دل لهو پوزدها ده له رزئ ﴿أَبْصُرْهَا خَشِيعَةً﴾ چاویان سه ره ره و ژیر ده بی ﴿يَقُولُونَ﴾ (نمرو به گالته وه) ده لیئن ﴿أَنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَاوِرَةِ﴾ ناخو ئیتمه (له پاش مردن) ده گه پترینه وه بوزیانی پیشوو؟ ﴿لَا ذَاكَ عَظْمًا نَّجْوَةً﴾ نایا که بووین به ئیسقانی رزیو (چون زیندوو ده بینه وه) ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَاكِذَا كَرَّةً خَاسِرَةً﴾ ئانه وه ته گهر وابی گه رانه وه کی به زیانه ﴿فَالْمَأْمُورَةُ رَجْعًا وَحِدَةً﴾ بنگومان تهو زیندوو بوونه وه یه هه بهك نه عره ته یه ﴿فَذَاهُم بِالْأَسْهَرَةِ﴾ ئیتر کتوبر وان له ده شتیکی سهی کاک ی به کاکیدا ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ﴾ نایا داستانی مووسات بی گه یشتوو وه ﴿إِنَّا نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾ کاتیک که بهر وهر دگاری بانگی کرد له شیوی پیروزی طووا وه ﴿

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَىٰ أَنْ تَزْكَىٰ ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيكَ
 إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ
 أَذْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَخَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَارِكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ
 اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾
 ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بُدِّلَتْهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيَهَا ﴿٢٨﴾
 وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضُ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾
 أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالُ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَعَا لَكُمْ
 وَلَا تَعْمِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ
 مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾ وَبُرْزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ
 الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ
 مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ
 ﴿٤١﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَا أَنْتَ مِنْ
 ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا
 ﴿٤٥﴾ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوِضُّهَا ﴿٤٦﴾

﴿أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ﴾ (بیبی ووت) برؤ بؤ لای فیرعهون (چونکه) بهراستی یاخیبی بووه ﴿فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَّا نَرٌّ﴾ وه بی ی بلی: ثابا دهتهوی پاك بیتهوه (له گوناوه) ﴿وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ﴾ وه ریت نیشاندهم بؤ (ناسینی) پهروهردگارت تالینی بترسییت ﴿وَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ﴾ ئەمجا نیشانه هه ره گهوره که ی نیشان دا (گوجان له گهل دهسته سپیه که ی) ﴿فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ﴾ که چی به دروی زانی و سه ریچی کرد ﴿فَأُذِرْ سَعَىٰ﴾ له پاشان پستی هه لکرد و روی به په له ﴿فَخَشِرْنَا﴾ ئەمجا (جادوو گهرانی) کوکردهوو بانگی کردن ﴿فَقَالَ أَنَا رَبُّ الْاٰلٰهِيْنَ﴾ پاشان ووتی: من پهروهردگاری هه ره گهوره تانم ﴿فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ﴾ ئەمجا خوا گرفتاری کرد به سزای هه ردوو جیهان ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً﴾ بهراستی لهم داستانه دا بهند هه به ﴿لَمَن يَخْشَىٰ﴾ بؤ که سینک له خوا بترسی ﴿إِنَّمَا أَشَدُّ خَلْقًا أَمَّ السَّمَاءَ بَنَاهَا﴾ ثابا دروست کردنی ئیوه گرانتیه یان ئاسمان ؟ وه دروستیشی کرد ﴿رَفَعَ سَمَاهَا فَمَسَوْنَهَا﴾ بالای بهرز کردهوو ریچی خست ﴿وَأَعْطَشَ لِبْنَهَا﴾ وه شهوی ئهوی تاریک کرد و ﴿وَأَخْرَجَ صُحُفَهَا﴾ ده ری خست (پووناکی) رۆزی ﴿وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا﴾ له پاشان زهوی راخت ﴿أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا﴾ ئاو و له وهر گای لی دهرهینا ﴿وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا﴾ وه شاخه کانی پتهو دامه زراند ﴿مَتَّعَاكُم وَلَا نُغَيِّبُكُمْ﴾ بؤ به هره مهندی وژیانی خوتان و ئازهلان ﴿فَإِذَا جَاءَ الظَّامَةُ الْكُبْرَىٰ﴾ ئەمجا کاتیک که پروودای گهوره هات (که رۆزی دوابی به) ﴿يَوْمَ يَذَّكَّرُ الْأُنسُ مَاسَىٰ﴾ ئه و رۆزی که مروف کردهوی خوی تیدا بیر ده که ویته وه ﴿وَبُرِزَتِ الْحَجَرَاتُ لِأَمْوَالِهِمْ﴾ وه دوزهخ پیشاندره بؤ هه ره که سینک که پروانی ﴿فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ﴾ (له و رۆزدا چاکه و خرابه به بی ی کرده وه دابهش ده کری) ئەمجا ئه و که سه ی سه ره کهش بوو بیت ﴿وَأَنزَلْنَا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وه ژیانی دونیای هه لبرارد بی ﴿فَإِنَّ الْحَجِيرَ هِيَ الْمَأْوَىٰ﴾ ئه وه بی گومان دوزهخ جیگایه تی ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ﴾ وه ئه و که سه ی که ترسایت له وهستانی بهردهم پهروهردگاری بؤ لپهر سینه وه ﴿وَنَهَىٰ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ﴾ وه بهرگری نهفسی خوی کرد بی له ئاره زووی خرابه ﴿فَإِنَّ الْحَيَاةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ﴾ ئه وه بی گومان به ههشت جیگایه تی ﴿يَسْتَأْذِنُكَ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (ئه و بیباوه رانه به گالته ولاقرتیه وه) پر سبارت لی ده کهن دهر باره ی رۆزی دوابی ﴿أَبَانَ مَرْسَاهَا﴾ که ی ده بیت و که ی دیت ﴿فَمَرَأَتْهُ مِن دَحْرَاهَا﴾ تو چیت داوه له بیر لیکر دنه وه ی (تو چون لهم باره وه ددهویتی) ؟ ﴿إِلَىٰ رَبِّكَ مَّتَّعَهَا﴾ زانینی ئه وه هه ر لای پهروهردگارتیه ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنِ الْخَشَاءِ﴾ بیگو مان تو هه ر ترسینه ری که سینکیت که له و رۆزه بترسی ﴿كَأَنَّهُمْ يُؤْمِرُونَ﴾ بی پروا کان که ئه و رۆزه ده بین و ده زانن ﴿لَمْ يَلْمِزُوا أَلَا عِشْيَةً أَوْ ضَحَاةً﴾ که نه ماونه ته وه ئیواره یه ک یا چیسته نگاو یه ک نه بی له دونیادا ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝١ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝٢ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكَّى ۝٣
أَوْ يَذْكُرُ فِتْنَعَهُ الذِّكْرَى ۝٤ أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ۝٥ فَأَنْتَ لَهُ وَصْدَى ۝٦
وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَكَّى ۝٧ وَأَمَّا مَنِ جَاءَكَ يُسْعَى ۝٨ وَهُوَ يَخْشَى ۝٩
فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ۝١٠ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۝١١ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ۝١٢ فِي صُحُفٍ
مُكَرَّمَةٍ ۝١٣ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝١٤ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝١٥ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝١٦
قَتَلَ الْإِنْسَانَ مَا اكْفَرَهُ ۝١٧ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝١٨ مِنْ نُطْفَةٍ
خَلَقَهُ ۝١٩ فَقَدَرَهُ ۝٢٠ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ ۝٢١ ثُمَّ أَمَاتَهُ ۝٢٢ فَأَقْبَرَهُ ۝٢٣ ثُمَّ إِذَا
شَاءَ أَنشَرَهُ ۝٢٤ كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ ۝٢٥ فَلَيَنْظُرَ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۝٢٦
أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝٢٧ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝٢٨ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا
حَبًّا ۝٢٩ وَعَنَبْنَا وَقُضْبًا ۝٣٠ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۝٣١ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ۝٣٢ وَفِكْهَةً
وَأَبًا ۝٣٣ مَتَّعَلِكُمْ وَلَا نَنْعَمُكُمْ ۝٣٤ فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ ۝٣٥ يَوْمَ يَفِرُّ
الْمُرءُ مِنْ أَخِيهِ ۝٣٦ وَأُمُّهُ وَأَبِيهِ ۝٣٧ وَصَاحِبَتُهُ وَبَنِيهِ ۝٣٨ لِكُلِّ
أَمْرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝٣٩ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفَرَةٌ ۝٤٠
ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝٤١ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝٤٢

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می مهربان

﴿عَبَسَ وَتَوَلَّى﴾ (بینغه مبر) پرووی گرژ کرد و پشتی هه لکرد ﴿أَن جَاءَهُ الْأَعْمَى﴾ که کویریک (عبدوللای کویری نوم مه کتوم) هاته لای ﴿وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَنُّ﴾ تو چو زانیت؟ به لکو نهو (کویره) بیهوی پاک بیتته وه ﴿أَوَيْدُرُفْتَفَعَهُ الذُّرَى﴾ بان بیری بکه ویتته وه (نهوهی که له بییری چوته وه) نه مجا نهو بیر کردنه وهیه سوودی بی بگه یه نیت ﴿أَمَّا نِ اسْتَفْتَى﴾ که چی نهوی که خوی بی نیاز ده زانی (مه به ست پی بت به رسته کانی قوره ییشه) ﴿فَأَن تَلَّهٗ صَدَّى﴾ تو پرووی تی ده کیت ﴿وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَنُّ﴾ وه هیچ له سهر تونی به که نهو بی بروایه خوی پاک نه کاته وه ﴿وَأَمَّا نِ جَاءَكَ يَسْعَى﴾ به لام نهو که سهی که به به له دی بولات ﴿وَهُوَ يَحْشَى﴾ وه له خوا ده ترسی ﴿فَأَن تَعَنَّهُ تَلْهَى﴾ تو خونی لی هه له ده کیت ﴿كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ﴾ واهه که! بی گومان نهو رینمونی یانه (ی که بؤت هاتوه) بیدار که ره وه (ی ئاده می) به ﴿فَن شَاءَ ذَكَرَهُ﴾ نه مجا نهو که سهی بیهوی یادی خوا ده کات ﴿فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ﴾ (که نهو رینمونی یانه ش نوسراونه ته وه) له چند به ره یه کی به ریز و بیرورژدا ﴿مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ﴾ بابه بلند ی پاک ﴿يَأْيِدِي سَفَرَةٍ﴾ که به ده ست نوینه رانی ﴿كِرَامٍ بَرَرَةٍ﴾ به ریزی خیر خواهن ﴿قُلْ أَلَا أُنَبِّئُكُمْ مَا أَكْفَرُهُ﴾ به کوشت چی (خراپترین نه فرینی لی بی) ئاده می، چند بی نزان و سله یه ﴿مِنْ أَيْ شَيْءٍ خَلَقَهُ﴾ (بیر ناکاته وه بزانی که) خوا له چی دروستی کردوه؟ ﴿مِنْ نُّفُفٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ﴾ له دلزینک ئاو دروستی کردوه و یتکی خستوه ﴿ثُمَّ أَلْسَلَهُ يَسْرَهُ﴾ له پاشان رینگای (چاک و خرابی) بؤ ئاسان کردوه ﴿ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ﴾ نه مجا ده می رینی و ده یخانه گوره وه ﴿ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ﴾ له پاشان کاتی که وویستی زیندوی ده کاته وه ﴿كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ﴾ به راستی نهوهی که خوا فرمانی بی داوه هیتشتا (ئاده می) به جی ی نه هیتاوه ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ﴾ ده با مروف سهیری خوار ده منه یه که ی بکات ﴿أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا﴾ به راستی ئیمه له هه وره وه بارانمان داپرئاند چؤن داپرئاند نیک ﴿ثُمَّ شَفَقْنَا الْأَرْضَ شَفَاقًا﴾ له پاشان زه ویمان له ت له ت کرد (به گیا) چؤن له ت کرد نیک ﴿فَأَنبَتْنَا فِيهَا حَبًّا﴾ نه مجا پروانده مان له ناویدا دانه ویتله ﴿وَعَبَّأَوْ قَضَبًا﴾ وتری و سهوزه ﴿وَزَيَّنَّا وَحَلَا﴾ وزه یتون و دار خورما ﴿وَصَلَّاتٍ عُتْبًا﴾ و باخاتی چروبرو ﴿وَفَكَّهُهٗ وَابًا﴾ میوه و له وه ر ﴿مَتَّعَلْهُمُ وَلَا نَعْمَكُمُ﴾ بؤ ژبانی خوتان و ئارژلئان ﴿فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةُ﴾ کاتیک که شاخه و شریخه (ی پورژی دواپی) هات ﴿يَوْمَ يُفْرُغُ الْأُمُورُ مِنْ أَعْيُنِهِ﴾ نهو پورژی که مروف راده کات له برای ﴿وَأَمَّهُ وَأَيَّدَهُ﴾ وه له دایکی و باوکی ﴿وَصَلَّبَتْهُ وَبَنِيَهُ﴾ وه له ژنی و کوره کانی ﴿لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ﴾ هه موو یه کیک له وان له و پورژدها کاریکی وای هیه که سهر که سی تری نه پورژی ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ﴾ زور رو خسار له و پورژدها گهش و جوانن ﴿صَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ﴾ دم به پیکه نین و شادمانن ﴿وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ غَاوِرَةٌ﴾ وه زور رو خسار له و پورژدها، ته پوتوزیان به سه ره وهیه

تَرَهَقَهَا قَتْرَةٌ ٤١ أُولَئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ٤٢

سورة التكاوير

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ١ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ٢ وَإِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ٣ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ٤ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ
٥ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ٦ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ٧ وَإِذَا
الْمَوْتُ دُءِ سِيلَتْ ٨ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ٩ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ
١٠ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ١١ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ١٢ وَإِذَا الْجَنَّةُ
أُزْلِفَتْ ١٣ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ١٤ فَلَا أَقْسِمُ بِالْخَنَسِ ١٥
الْجَوَارِ الْكُنَسِ ١٦ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ١٧ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ١٨
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ١٩ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ٢٠ مُطَاعٍ
ثَمَّ آمِينَ ٢١ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ٢٢ وَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ٢٣
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ٢٤ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ٢٥
فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ٢٦ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ٢٧ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن
يَسْتَقِيمَ ٢٨ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ٢٩

﴿تَرْهَقَهَا قَنَرَةٌ﴾ له داماویدا پرهش داگیر ساون ﴿۱﴾ ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ﴾ نهوانه نهوانه که بی باوهر و گوناهاکار و تاوانبارن ﴿۲﴾

سوره قی (التکویر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوی به خشنده می مهره بان

﴿إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ﴾ کاتیک که روژ پیچرایه وه (پروناکی نه ما) ﴿۱﴾ ﴿وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ﴾ وه ده منیک که نه ستیره کان همل وهرین و که و تنه خواره وه (تاریک بوون) ﴿۲﴾ ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ﴾ وه کاتیک که کیوه کان خرا نه ری (واته له شوینی خویان خزیندران) ﴿۳﴾ ﴿وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ﴾ وه کاتیک که وشتره تاو سه کان وازیان لی هیترا ﴿۴﴾ ﴿وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾ وه کاتیک که جان وه ران کوزرانه وه ﴿۵﴾ ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ﴾ وه ده منیک که ده ریاکان هه لگیر سیترا (تیکه ل کران) ﴿۶﴾ ﴿وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ﴾ وه ساتیک که هه موو گیانیک جوو تکرایه وه (له گهل لاشه دا) ﴿۷﴾ ﴿وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ﴾ وه کاتیک پر سیار کرا له کچانی زینده به چال ﴿۸﴾ ﴿بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾ که به چ گونا هیک کوزران ﴿۹﴾ ﴿وَإِذَا الصُّحُفُ نُفِثَتْ﴾ وه کاتیک که نامه (ی کرده وه) بلاو کرایه وه (و دابه شکرا) ﴿۱۰﴾ ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ﴾ وه ده منیک که ناسمان دامالینراو پیچرایه وه ﴿۱۱﴾ ﴿وَإِذَا الْجُحُومُ سُيِّرَتْ﴾ وه کاتیک که دوزخ هه لگیر سیترا ﴿۱۲﴾ ﴿وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنْفِلَتْ﴾ وه ساتیک که به هشت نریک خرایه وه ﴿۱۳﴾ ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ﴾ نهو کاته هه موو که سیک ده زانی که چی ناماده کرد وه (بو خوی له چاکه و خرابه) ﴿۱۴﴾ ﴿فَلَا أَقْسَمُ بِالْخَیْسِ﴾ سویتند بهو (نه ستیره گهر و کانه ی) ده گهرینه وه ﴿۱۵﴾ ﴿الْجُورِ الْکَنِیْسِ﴾ بهو نه ستیرانه ی که په ناده گرن و دیار نامیتن ﴿۱۶﴾ ﴿وَاللَّیْلِ إِذَا عَسْعَسَ﴾ وه به شوه که تاریک ده بیت ﴿۱۷﴾ ﴿وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ﴾ وه به بهیانی که هه ناسه ده دات ﴿۱۸﴾ ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ کَرِیْمٍ﴾ بیگومان نهو قورئانه گو فتاری پهوانه کراویکی پایه به رزه (که فریشته ی وه حیه) ﴿۱۹﴾ ﴿ذِی قُوَّةٍ عِنْدَ ذِی الْعَرْشِ مَكِیْنٍ﴾ به هیزه، لای خاوه نی عرش (لای خوی گه وره)، و خاوه نی پله و پایه یه ﴿۲۰﴾ ﴿مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِیْنٍ﴾ قسه په وایه له ناو فریشته دا و ده ست پاکه ﴿۲۱﴾ ﴿وَمَا صَاحِبُ کُرْئِیْمٍ﴾ هاوریکه تان (که موحه ممه ده ﷺ) شیت نی یه (وه ک تیوه ده لین) ﴿۲۲﴾ ﴿وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِیْنِ﴾ سویتند به خوا بیگومان (فریشته ی وه حی) دیبوه له ناسوی پروندا ﴿۲۳﴾ ﴿وَمَا هُوَ عَلَى الْعَیْبِ بِضَیْنٍ﴾ وه نهو (قورئانه) قسه ی شه ی تانی نیه له گه یاندنی وه حی و به یامه کهیدا ﴿۲۴﴾ ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَیْطَانٍ رَّجِیْمٍ﴾ وه نهو (قورئانه) قسه ی شه ی تانی ده ر کراو له به زیمی خوانی یه (وه ک تیوه ده لین) ﴿۲۵﴾ ﴿فَإِن تَذَہْبُونَ﴾ نهو بو کوی ده پرون ﴿۲۶﴾ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِکْرٌ لِلْعَالَمِیْنَ﴾ نهو قورئانه ته نها ناموز گاری یه بو هه موو جیهانیان ﴿۲۷﴾ ﴿لَیْسَ شَاءَ مِنْکُمْ أَنْ یَسْتَفِیْرَ﴾ بو نهو که سانه ی که بیانه وی به ری ی راست دا برؤن له تیوه ﴿۲۸﴾ ﴿وَمَا تَشَاءُونَ﴾ تیوه ثاره زوو (ی ری ی راست) ناکهن ﴿۲۹﴾ ﴿إِلَّا أَنْ یَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِیْنَ﴾ مه گهر کاتیک که په روه ردگاری هه مووان به ویت وه ناچارتان بکات پی ی ﴿۳۰﴾

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ① وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ② وَإِذَا الْبِحَارُ
 فُجِّرَتْ ③ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ④ عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
 وَأَخَّرَتْ ⑤ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ⑥ الَّذِي
 خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ⑦ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑧
 كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّينِ ⑨ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ⑩ كِرَامًا
 كَاتِبِينَ ⑪ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑫ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑬ وَإِنَّ
 الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ⑭ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الذِّينِ ⑮ وَمَاهُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ
 ⑯ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الذِّينِ ⑰ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الذِّينِ
 ⑱ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا ⑲ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ⑲

سُورَةُ الْاِلْفِطْفِينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَلِّ لِلْمُطْفِفِينَ ① الَّذِينَ إِذَا أَكْمَلُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ②
 وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ③ أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ④

سوره‌قی ﴿الانفطار﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾ کاتیک که ئاسمان له‌ت بوو ﴿وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ﴾ وه‌ده‌میک که ئه‌ستیره‌کان (که‌وته‌ن خواره‌وه) به‌پهرش و بلاوی ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ﴾ وه‌ساتیک که ده‌ریا‌کان تی‌که‌ل کران ﴿وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ﴾ وه‌ساتیک که گوهره‌کان ژیره و ژورور کران واته (مردووه‌کان هاتنه‌ده‌روهه) ﴿عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ ئه‌و کاته هه‌موو که‌سێک ده‌زانیت که چی له‌پیشه‌وه ناردووه (چیسی) دوا‌خسته‌وه (بو‌خوی) ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَنُ﴾ ئه‌ی ئینسان ﴿مَا عَزَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ﴾ چی توی خه‌له‌ناندووه به‌په‌روه‌ردگاری به‌ریز و گه‌وره‌ت (والئی یاخی بوویت) ﴿الَّذِي خَلَقَكَ﴾ ئه‌و (په‌روه‌ردگار) هی که دروستی کردوویت و ﴿فَسَوِّكَ فَعَدَلَ﴾ ریکی خستوویت و جیای کردووته‌وه (له‌گیان له‌به‌رانی تر) ﴿فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ﴾ له‌هه‌ر وینه‌یه‌کدا که خوی ویستی‌ی یه‌کی خستوویت ﴿كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالذِّینِ﴾ وانی یه (که‌تی‌ی گه‌یشتوویت) به‌لکو (پروژی) پاداشت به‌درو ده‌زانن ﴿وَإِنْ عَلَیْكُمْ لِحِطَظٌ﴾ بیگومان چه‌ند چاودیریکتان به‌سه‌ره‌وه‌یه ﴿كِرَامًا كَتِيبٍ﴾ که به‌ریزو نووسه‌رن ﴿يَعْمُونَ مَاتَفَعُلُونَ﴾ هه‌رچی بکه‌ن ده‌یزانن ﴿إِنْ الْأَبْرَارَ لَنُغِیْرُ﴾ به‌راستی چا‌که‌کاران له‌ناو نازو نیعمه‌تدان ﴿وَإِنَّ الْفُجَارَ لَنُجِیْمُ﴾ بیگومان به‌دکاران له‌دوزه‌خان ﴿يَضَلُّوْنَهَا یَوْمَ الذِّینِ﴾ له‌پروژی پاداشندا ده‌چه‌ناویه‌وه ﴿وَمَا نَعْمَ عَنَّا بِنِعْمِیْنِ﴾ وه‌ئه‌وان لی‌ی ده‌رناجن ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا یَوْمَ الذِّینِ﴾ تو‌چووزانیت که پروژی پاداشت چی یه ﴿ثُمَّ مَّا أَذْرَكَ مَا یَوْمَ الذِّینِ﴾ دووباره‌چووزانیت پروژی پاداشت چی یه ﴿یَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَیْئًا﴾ پروژیکه که هیچ که‌س هیچی به‌ده‌ست نی یه بو‌هیچ که‌س ﴿وَالْأَمْرُ یَوْمَ ذِیْلَهِ﴾ وه‌فه‌رمان له‌و پروژده‌ا هه‌ر بو‌خوایه

سوره‌قی ﴿المُطَفِّفِینَ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِینَ﴾ هاوار بو‌ته‌رازو و بازان ﴿الَّذِینَ إِذَا أَكَالُوا عَلَی النَّاسِ یَسْوِفُونَ﴾ ئه‌وانه‌ی که کاتیک پی‌وانه بکه‌ن (بو‌خویان) له‌سه‌ر (مالی) خه‌لکی به‌ته‌واوی وه‌ری ده‌گرن ﴿وَإِذَا کَالُوا هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ یُسْوِفُونَ﴾ به‌لام کاتیک پی‌وانه یان کی‌شانه بکه‌ن که‌میان ده‌ده‌نی ﴿أَلَا یَظُنُّ أُولَئِکَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ﴾ ئایا ئه‌وانه نازانن که بیگومان زیندو ده‌کرینه‌وه؟! ﴿﴾

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ كَلَّا إِن كُتِبَ
 الْفَجَارِ لَفِي سَجِينٍ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَجِينٌ ۝ كُتِبَ مَرْقُومٌ ۝
 وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ يَوْمَ الدِّينِ ۝ وَمَا يَكْذِبُ
 بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
 ۝ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ
 يَوْمَئِذٍ لَّمَّ حُجُوبُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا
 الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝ كَلَّا إِن كُتِبَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيَّينَ ۝
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝ كُتِبَ مَرْقُومٌ ۝ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝
 إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝ عَلَى الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ۝ تَعْرِفُ فِي
 وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّحْتُومٍ ۝ خِتَمُهُ
 مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَفِسُونَ ۝ وَمِمَّا جُذِيَ مِنْ
 تَسْنِيمٍ ۝ عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا
 مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ۝ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝
 وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ۝ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا
 إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ ۝

﴿لَيَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له رۆژێکی گه‌وره‌دا ﴿يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ رۆژێك كه خه‌لك له‌به‌رده‌م په‌روه‌ردگاری جیهانیان دا ده‌وه‌ستن ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ﴾ با په‌شیمان بنه‌وه ، چونكه به‌راستی نامه‌ی تاوانباران له‌ ناو ده‌فته‌ریکی په‌ستی ره‌شدايه ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا سِجِّينَ﴾ تو چو زانیت ئه‌و ده‌فته‌ره چی یه ﴿كِتَابٌ مَّرْقُومٌ﴾ ده‌فته‌ریکی نو سراوه ﴿وَيَلَّيْلُ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ﴾ هاوار له‌و رۆژه‌دا بۆ بێ بروایان ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِوَمِ الْعِزِّ﴾ ئه‌وانه‌ی كه بروا ناكه‌ن به‌رۆژی پاداشت دانه‌وه ﴿وَمَا يَكُذِّبُ بِهِ إِلَّا لَأْكُلُ مَعْتَدٍ أَثِيمٌ﴾ كه‌س ئه‌و رۆژه به‌ درۆ نازانیت مه‌گه‌ر هه‌موو ستم کاریکی گونا‌ه‌بار ﴿إِذَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِمَا إِنَّا هَا هُنَا﴾ هه‌ر كاتێك كه ئایه‌ته‌كانی ئیمه‌ی بۆ بخوێنرته‌وه ﴿قَالَ اسْكُتْ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ده‌لی (ئه‌مانه) ئه‌فسانه‌ی پیشینانن ﴿كَلَّا﴾ نه‌خه‌یر وان‌ی یه ﴿يَلْزَمَانِ عَلَىٰ قُلُوبِهِمَا كَأَن لَّهُمَا كُفُورٌ﴾ به‌لكو ژه‌نگی ئه‌و (خراپانه‌ی) كه ده‌یانكرد په‌رده‌ی هه‌تاوه به‌سه‌ر دلیاندا ﴿كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمْ يَحْجُبُوا﴾ نه‌خه‌یر به‌راستی ئه‌وان له‌و رۆژه‌دا، بێ به‌شن له‌ بیهینی په‌روه‌ردگاریان ﴿ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ﴾ له‌ پاشان بێگومان ئه‌وان ده‌چنه‌ دۆزه‌خه‌وه ﴿ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ ئه‌مجا بێ یان ده‌ووتریت ئه‌مه ئه‌وه‌یه‌ كه برواتان بێ نه‌ده‌كرد ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ﴾ به‌راستی نامه‌ی (كرداری) چاكه‌كاران له‌ ناو ده‌فته‌ریکی به‌رزدايه ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا عَلَيْنَا﴾ تو چو زانیت ئه‌و ده‌فته‌ره به‌رزه چی یه ؟ ﴿كِتَابٌ مَّرْقُومٌ﴾ ده‌فته‌ریکی نو سراو (ی ئه‌مه‌نده به‌فه‌ره) ﴿يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ﴾ نزیکانی خودا ده‌بینن ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ﴾ بێگومان چاكه‌كاران له‌ نازو نعیمه‌ت‌دان ﴿عَلَى الْأَرْيَافِ يَنْظُرُونَ﴾ له‌سه‌ر ته‌خت و باره‌گاوه سه‌یر ده‌كه‌ن ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ﴾ ده‌بینیت له‌ روخساریاندا جوانی و گه‌شاوه‌یی خوشگوزهرانی ﴿يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّحْمُومٍ﴾ شه‌رابی پاکی سه‌ر به‌مۆریان بێ ده‌دری بیه‌خۆنه‌وه ﴿خَشَعَتُ أَعْيُنُهُمْ﴾ كه‌ دوا قومی بۆنی میسكه ﴿وَفِي ذَلِكَ فَلَيْتَاتٌ فَايسٍ الْمُتَنَفِّسُونَ﴾ بۆ ئه‌وه با پیشه‌پرکی بکه‌ن پیشه‌پرکی کاران ﴿وَمِنْ رَاحَتِهِمْ وَسْئِيمٌ﴾ تێكه‌ل کراو له‌ ئاوی ته‌سنیمه ﴿عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ﴾ کانی یه‌كه‌ كه‌ نزیک کراوه‌کان لی ده‌خۆنه‌وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا بِيْغُومَانِ﴾ ئه‌وانه‌ی كه به‌دکار بوون ﴿مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا أَصْحَابُ﴾ بێ ده‌كه‌نین به‌وانه‌ی كه بروایان هه‌تا بوو ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ﴾ وه‌ کاتێك كه به‌لایاندا بروشتنایه‌ چاویان لی داده‌گرتن ﴿وَإِذَا أَقْبَلُوا عَلَىٰ أَهْلِهِمْ أَقْبَلُوا فَكِهِينَ﴾ وه‌ کاتیکیش بگه‌رانیه‌ته‌وه بۆ لای مال و مندالیان، به‌پێکه‌نین و گالته‌کردن (به‌موسولمانان) وه‌ ده‌گه‌رانه‌وه ﴿وَإِذَا رَأَوْهُ تَوَلَّوْا هَٰؤُلَاءِ لَصَالُوا﴾ وه‌ کاتیکیش بیانیینیانه ئه‌یانووت: ئه‌مانه‌ گومران ﴿وَمَا أَرْسَلُوا عَلَيْهِمْ حَفَظِينَ﴾ له‌ کاتیکدا كه (ئه‌وان) به‌ چاودێر نه‌ نیراون بۆ سه‌ر موسلمانانه‌کان (تا ئه‌م قسه‌یه‌ بکه‌ن) ﴿٣٣﴾

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٢٤﴾ عَلَى
الْأَرَايِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٥﴾ هَلْ تُوِبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٦﴾

سورة الانشقاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ
﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَأَيُّهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدًّا فَامْلَاقِيهِ ﴿٦﴾ فَمَا مَنَ أَوْتَىٰ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حَسَابًا سِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ
إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنَ أَوْتَىٰ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ
يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أُقْسِمُ
بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾
لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ
﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

﴿قَالُوا مَنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ﴾ ١٠ نه مړو (که پوړی دوايي يه) نه وانه ي که پروادار بوون به بې پرواکان بې ده که نن ﴿عَلَى الْأَرَاكِ يَنْظُرُونَ﴾ ١١ له سهر قه نه فو کورسيه وه سهير ده که نن ﴿هَلْ تُؤْتِي الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ (تا بزائن) توله ي نهو بې پروايانه در اوته وه، له سهر نهو کرده وانه ي که ده يان کرد (له دونيادا) ؟ ﴿١٢﴾

سوره قی ﴿الانشقاق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ي مېهربان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ﴾ کاتیک که ناسمان له ت بوو ﴿وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ﴾ ١ وه ملکه چی کرد بو په روه ردگاری و ده بې هرواش بیت ﴿وَلَا الْأَرْضُ مَدَدَتْ﴾ ٢ و ساتیک که زوی پراکیشراو بانکرايه وه (پراخرا) ﴿وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ﴾ ٣ وه نه وه ي تیدابو و فرپی داو هیچی له ناودانه ما ﴿وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ﴾ ٤ وه ملکه چی کرد بو په روه ردگاری و ده بې هرواش بیت ﴿بِأَيِّهَا الْإِنْسَنُ﴾ ٥ نه ي ئنسان ﴿إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدًا حَمْلًا لِّقَبِيهِ﴾ ٦ تو بیگومان تیکوشه ریت به ره په روه ردگارت به تیکوشان ! نه وسا بې ي ده گهیت ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ﴾ ٧ نه مجا نهو که سه ي که نامه ي (کرده وه ي) درایه دهستی پراستی ﴿فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حَسَابًا بَسِيرًا﴾ ٨ نهو سا پر سینه وه یه کی سووک و ناسانی له گه ل ده کر ی ﴿وَيُنْقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مُسْرُورًا﴾ ٩ وه به دلخوشی ده گه رپته وه بو لای کهس و کاری ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ﴾ ١٠ وه نهو که سه ي نامه ي له پشته وه درایه دهستی ﴿فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا﴾ ١١ نهو به زوی داوای مردنی خوی ده کات ﴿وَيَصْلَى سَعِيرًا﴾ ١٢ وه ده چپته دوزه خه وه ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مُسْرُورًا﴾ (چونکه) بیگومان نهو له ناو کهس و کاری دا دلخوش بووه ﴿إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ﴾ ١٣ وه نهو وای گومان ده برد، که هر گیز ناگه رپته وه (لای خوا) ﴿بَلْ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا﴾ ١٤ نه خیر وانی به ! چونکه به پراستی په روه ردگاری نهو ناگدار بووه بهو ﴿فَلَا أَقِيمُ بِالْشَّقِيقِ﴾ ١٥ سویتد به سووری که ناری ناسمان ﴿وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ﴾ ١٦ وه به شهو وه شتانه ي که کویان ده کانه وه ﴿وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ﴾ ١٧ وه به مانگ کاتیک که پر ده بپته وه ﴿لَنَرَكَنَّ أَطْبَاقًا عَطِيًّا﴾ ١٨ تی نه پرن له حالیکه وه بو حالیکه تر ﴿فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ ١٩ نیر بوچی پروا ناهین ؟ ﴿وَلَا فَرَىٰ عَلَيْهِمُ الْفُتْرَنَ إِلَّا يَسْجُدُونَ﴾ ٢٠ وه کاتیک که قورئانیان بو بخوینرپته وه سوژده نابن (مل که چی ناکن) ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكِيدُونَ﴾ ٢١ به لام نه وانه ي که بې پروان به دروی نه زانن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ﴾ ٢٢ وه خوا چاک ناگدار و زانیه به وه ي که له دلی ده گرن ﴿فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ ٢٣ که واته مزده يان بده ری به سزای سهختی (قیامت) ﴿٢٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ الْبُرُوجِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ
 ﴿٣﴾ قَتَلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا
 قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا
 مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ يَتُوبُوا فَلَهِمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَوَلَهُمْ
 عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ
 رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ وَيَعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ﴿١٤﴾
 ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ
 ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ مِنْ
 وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قَرِئٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

﴿إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ به لَام ئه وانهی که بروایان هیناوه و کرده وه باشه کانیان کردوه وه
﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ بُو ئه وان ههیه پاداشتی بی برانه وه ﴿۱﴾

سوره قی ﴿الْبُرُوجِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ سوتند به ئاسمانی خاوهن بورجه کان ﴿۱﴾ ﴿وَالْيَوْمَ الْمَوْعُودِ﴾ وه به وه پوژهی که
به لئینی پیدراوه ﴿۲﴾ ﴿وَشَٰهِدٍ مَّشْهُودٍ﴾ وه به هه موو بینرو بینراوئک (یا شایهت و شایهتی له سهر
دراو یا پوژهی ههینی و پوژهی عهرهفه) ﴿۳﴾ ﴿فَقُلْ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ﴾ به کوشت چن خاوهن چاله کان (له
غهمه کان) ﴿۴﴾ ﴿النَّارِ ذَاتِ الْوُودِ﴾ ئه و ئاگرهی خاوهن سوو ته مهنی (و بلیسه به) ﴿۵﴾ ﴿إِذْهُمْ عَلَيْهِمْ قُودٌ﴾
کاتیک که ئه وان دانیشتبوون به ده وری (ئاگره که) دا ﴿۶﴾ ﴿وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ﴾ وه ئه وان
سهیری ئه وه بیان ده کرد که ده بیان کرد به بر واداره کان ﴿۷﴾ ﴿وَمَا تَقْصُرُونَ عَنْهُمْ إِلَّا﴾ وه ئهم سزایهش
ههر له بهر ئه وه ده دران ﴿۸﴾ ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ که بر وایان هیتابوو به خوی به ده سه لاتی
سو پاسکراو ﴿۹﴾ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ئه و خودایهی که مولکی ئاسمانه کان و زهویی بُو ئه وه
﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا ئاگاداره به سهر هه موو شتیکدا ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾
به پراستی ئه وانهی که ئازاری پیاو و ژنه بر واداره کانیان داو ﴿۱۱﴾ ﴿فَرَّغَتْهُمْ﴾ له پاشان په شیمان نه بوونه وه
﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابُ الْخَرِيقِ﴾ ئه وه بُو ئه وان ههیه سزای دوزهخ، وه سزای (ئاگری) سوتینهر
﴿۱۲﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بیگومان ئه وانهی بر وایان هیتاو کرده وه چاکه کانیان کرد
﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بُو ئه وان ههیه به هه شتاتیک که جوگه ئاوی زور ده روات به ژیرباند
﴿۱۳﴾ ﴿ذَلِكَ الْقَرَارُ الْكَبِيرُ﴾ ئا ئه وه به سهر که وتنی گوره ﴿۱۴﴾ ﴿إِنْ يَنْظُرَنَّكَ لَسَدِيدٌ﴾ به پراستی ده ست وه شانندی
به روره دگاری تو زور سه خته ﴿۱۵﴾ ﴿إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ الْوَعْدِ﴾ بیگومان ههر ئه وه که له سهره ناوه (مروف)
دروست ده کات و (دوای مردنیش) زیندووی ده کاته وه ﴿۱۶﴾ ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّؤُوفُ﴾ وه ههر ئه وه لیخو شبووی
میهره بان ﴿۱۷﴾ ﴿ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ﴾ خاوهنی عهرش و بهرزو پایه دار ﴿۱۸﴾ ﴿فَعَالٌ لِمَ تَأْرِيذُ﴾ ههر چه کی
یه ویت ده بکات ﴿۱۹﴾ ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُودِ﴾ ئایا پیٚت گه یشتووه باس و به سهرهاتی له شکره کانی ﴿۲۰﴾
﴿فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ﴾ فیرعهون و سه موود ﴿۲۱﴾ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ﴾ به لکو ئه وانهی که بی بر وایان
هه میسه له به درو زانینی (قورئان) دان ﴿۲۲﴾ ﴿وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ حَبِطٌ﴾ وه خواش (به ده سه لات و زانینی)
له پشتیانه وه ده وری داوون ﴿۲۳﴾ ﴿بَلِ الْهُوقْرَانِ الْهَيْدِ﴾ به لکو ئه وه (ی که به درووی ده زانن) قورئانیکي گوره وه
به پرتزه ﴿۲۴﴾ ﴿فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ﴾ له له و حیکي پاریزراو دایه (که پتی ده وتریت لوح المحفوظ) ﴿۲۵﴾

سورة الطارق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ① وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ② النَّجْمُ الثَّاقِبُ ③
 ④ إِنَّ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ⑤ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ⑥
 خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ⑦ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ⑧ إِنَّهُ وَعَلَى
 رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ⑨ يَوْمَ بُلَى السَّرَائِرُ ⑩ فَمَالَهُ، مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ⑪
 ⑫ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ⑬ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ⑭ إِنَّهُ
 لَقَوْلٌ فَضْلٌ ⑮ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ⑯ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ⑰
 وَأَكِيدُ كَيْدًا ⑱ فَمَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَمَهُلُهُمْ رُويْدًا ⑲

سورة الاعلى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ① الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ② وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ③
 ④ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ⑤ فجعله، عُشَاءً أَحْوَى ⑥ سَنُقَرِّئُكَ
 فَلَا تَنْسَى ⑦ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ⑧ وَنُيَسِّرُكَ
 لِلْيُسْرَى ⑨ فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ⑩ سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَى ⑪

سوره‌قی ﴿الطارق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالسَّمَاءَ وَالْطَّارِقَ﴾ سویند به ئاسمان و ئه‌وه‌ی که له‌شه‌وا درده‌که‌وی ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ﴾ تو جوزانیت در که‌وتووی شه‌و چی به ؟ ﴿النَّجْمُ الثَّاقِبُ﴾ ئه‌ستیره‌ی دره‌خشان‌ی تاریکی کون که‌ره ﴿إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ﴾ (سویند به‌مانه) که‌س نی به که چاودیریکی به‌سه‌ره‌وه نه‌بی ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ ده‌ی با مروؤف سه‌رنج بدات که له‌چی دروست کراوه ﴿خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ﴾ دروست کراوه له ئاویکی فریدراو (هه‌لقولاو) ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ﴾ که درده‌چی له ناوه‌ندی پشت (ی‌پی‌او) و دانه‌ی (په‌راسووی) سنگی (زن) وه ﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لانه له‌سه‌ر زیندوو کرده‌وی ﴿يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ﴾ له روژیکدا که هه‌ر چی نه‌تی هه‌یه ئاشکرا ده‌کری ﴿فَقَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرَ﴾ ئه‌و نه هیژیک شک ده‌بات و نه پشتیوانیک ﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتَ الرَّجْعِ﴾ سویند به ئاسمانی خاوه‌ن باران ﴿وَالْأَرْضَ ذَاتَ الصَّدْعِ﴾ وه به‌زه‌وی خاوه‌ن درزو قلیش ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ﴾ بیگومان ئه‌م (قورئانه‌م) وته‌ی راست و جیا که‌ره‌ویه ﴿وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ﴾ وه گالته‌نی به ﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا﴾ بیگومان بی‌برواکان (پیلان ده‌گیرن) و فیل ده‌که‌ن چۆن فیل کردنیک ﴿وَأَكِيدُ كَيْدًا﴾ وه منیش پیلان ده‌گیرم (ونه‌خشه ده‌کیشم له‌به‌رامبه‌ر پیلانی ئه‌واندا) چۆن پیلان و نه‌خشه کیشانیک ﴿فَهَلْ الْكَافِرِينَ﴾ ئه‌مجا (توش ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ) مؤله‌تی بی‌برواکان بده ﴿أَمْ هَلَّهُمْ رُوَيْدًا﴾ منیش که‌میک لیان ده‌وه‌ستم (باشان ده‌بینیت چیان به‌سه‌ر ده‌هینم به سزادانایان) ﴿٧﴾

سوره‌قی ﴿الأعلى﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ته‌سبیحاتی په‌روه‌ردگاری هه‌ره‌بلندت بکه ﴿الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى﴾ ئه‌وه‌ی (هه‌موو شتیکی) دروست کردووه‌و رپک وپیکی کردووه ﴿وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى﴾ وه ئه‌وه‌ی که نه‌خشه‌ی کیشاوه (بو هه‌موو شتیک) ئه‌مجا شاره‌زای کردووه ﴿وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى﴾ وه ئه‌وه‌ی که له‌وه‌ری ده‌ره‌یناوه ﴿فَجَعَلَهُ غَنَاءً أَحْوَى﴾ ئه‌مجا ده‌یکات به‌پوشی ره‌ش داگه‌راو ﴿سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنسَى﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ قورئانت) به‌سه‌ردا ده‌خویننه‌وه‌و هه‌ر گیز بیرت ناچیته‌وه ﴿إِلَّا مَآئِدًا مِّنْ لَّهِ﴾ مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که خوا بیه‌ویت ﴿إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى﴾ بیگومان ئه‌و به هه‌موو شتیکی ئاشکراو په‌نه‌ان ئاگاداره ﴿وَنُبَشِّرُكَ لِلْيُسْرَى﴾ وه یارمه‌تیت ده‌هه‌ین بو‌ری ئاسان ﴿فَذَكِّرْ إِن نَّبَعَتْ لِكُلِّ ذِكْرٍ﴾ ئه‌مجا توش هه‌رده‌م ئاموژگاری بکه ئه‌گه‌ر سوودی گه‌یاندا ﴿سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْفَى﴾ بیگومان ئه‌وه‌ی له‌خوا بترسی په‌ندی لی وهرده‌گری ﴿١٠﴾

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ۝ الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى ۝ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ۝ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ۝
بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۝ إِنَّ
هَذَا الْفَى الصُّحُفِ الْأُولَى ۝ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۝

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝ وَجُوهٌُ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ۝ عَامِلَةٌ
نَّاصِبَةٌ ۝ تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ۝ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ ۝ لَيْسَ
لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ۝ لَا يَسْمَنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ۝ وَجُوهٌُ
يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۝ لِسْعِيهَا رَاضِيَةٌ ۝ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝ لَا تَسْمَعُ
فِيهَا الْغِيَّةَ ۝ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ۝ وَأَكْوَابُ
مَوْضُوعَةٌ ۝ وَنَارٌ مَقْصُوفَةٌ ۝ وَزَرَّابِي مَبْثُوثَةٌ ۝ أَفَلَا يَنْظُرُونَ
إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝ وَإِلَى
الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝
فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ۝

﴿وَيَجْنَبُهَا الشَّقَى﴾ وه نه وهی زور خرابیش بی خوی لی دور ده خاته وه ﴿الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى﴾ له پاشان نه ده مری تییدا (تارزگاری بیت) وه نه ده ژي (تییدا به ئاسایی) ﴿فَدَافَلَحَ مَنْ تَزَكَّى﴾ به پراستی سهر فراز بوو نه وهی که خوی پاک راگرت ﴿وَذَكَرْنَا رَبَّهٖ فَصَلَّى﴾ وه ناوی په روه ردگاری خوی ده بات و که وه نویتز کردن (وپارایه وه) ﴿لَنْ تُؤْثِرُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا﴾ به لکو یتوه ژيانی دنیا هه لده یترن ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾ که چی (ژيانی) دوا روژ باشترو پایه دارتره ﴿إِنَّ هَٰذَا لَآلِی الصُّحُفِ الْأُولَى﴾ بی گومان نه مهی (که باسکرا) له نامه ی پیښوه کاندایه ﴿صُحُفٍ اِبْرٰهیمَ وَمُوسٰی﴾ نامه کانی ئیبراهیم و موسا ﴿

سوره قی الغاشیة ﴿

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿هَلْ أَتٰكَ حَدِیثُ الْغَاشِیَةِ﴾ ئابا هه والی روژ دی دواپی (روژ دی داپوشه رت) پیگه شتووه ﴿وُجُوهُ یَوْمَیذٍ خَشِیةٌ﴾ زور دم و چاو لهو روژدها ترسناک و پیسواو شهرمه زارن ﴿عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ﴾ هه ولده ریکی په نجه روڼ ﴿تَصَلٰی نَارَ الْكٰحِمِیَةِ﴾ ده چنه ناو ناگری هه ره گهرمه وه ﴿تُسْقٰی مِنْ عَیْنٍ اٰتِیَةٍ﴾ ناو ده درین له سهر چاوهی کول به کول و زور گهرم ﴿لَیْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ صَرِیعٍ﴾ خوراکیان هه در کی حوشر خوار (ی ناگرینه) ﴿لَا یُسْمٰوْنَ وَلَا یُنْفٰی مِنْ جُوعٍ﴾ نه قه له وی ده کات و نه برسیتی لا ده بات ﴿وُجُوهُ یَوْمَیذٍ نَّاعِمَةٌ﴾ زور پوخسار لهو روژدها پاراوه (جوان و گهشن) ﴿لَسَعِیَهَا رَاضِیَةٌ﴾ رازین له کوشی خویان ﴿فِی حَتَّةٍ عَلِیَّةٍ﴾ وان له به هه شتی به رزو بلندا ﴿لَا تَسْمَعُ فِیْهَا لَغِیةٌ﴾ قسه ی هیچ وپوچی تیدا نایستن ﴿فِیْهَا عِزٌّ جَارِیةٌ﴾ تییدا یه تی سهر چاوهی په وان ﴿فِیْهَا سُرُورٌ مَّرْوُوعٌ﴾ تییدا یه تی زور قه نه فیه و ته ختی به رز ﴿وَالْكَوَابُ مُوَصَّوْعَةٌ﴾ وه په رداخی دانراو ﴿وَمَنْ اَرُقٌ مَّضْنُوفَةٌ﴾ وه پستی ریز کراو ﴿وَرِزْقٌ مَّبْنُوءٌ﴾ وه قالی پاخراو له هه موو لایه که موه ﴿اَفَلَا یَنْظُرُوْنَ اِلَّا اِلَیْ کَیْفَ خُلِقَتْ﴾ دهی بو وورد نابه وه له حوشر که چون دروست کراوه ﴿وَالِی السَّمٰوٰتِ کَیْفَ رُفِعَتْ﴾ وه له ئاسمان که چون به رز کراوه ته وه ﴿وَالِی الْجِبَالِ کَیْفَ نُصِبَتْ﴾ وه له شاخه کان که چون داکوتراون و دامه زریتراون؟ ﴿وَالِی الْاَرْضِ کَیْفَ سُوِّحَتْ﴾ وه له زهوی که چون پاخراوه ﴿فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ﴾ که و ابوو ئاموژگاری بکه، تو هه ر ئاموژگاری کاریت ﴿لَسْتُ عَلَیْهِمْ بِمُصِیطٍ﴾ تو ده سه لات دار نیت به سهری اندا ﴿

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۖ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۖ
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۖ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۖ

سورة الفجر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ۝
 وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝
 وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرَ ۝
 هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حَجْرِ ۝
 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝
 إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝
 الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝
 وَثُمُودَ الَّذِينَ
 جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝
 وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝
 الَّذِينَ طَعَوْا فِي
 الْبِلَادِ ۝
 فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ۝
 فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ
 عَذَابٍ ۝
 إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝
 فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ
 رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۝
 وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ
 فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ۝
 كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ
 الْيَتِيمَ ۝
 وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝
 وَتَأْكُلُونَ
 التُّرَاتِ أَكْلًا لَّمًّا ۝
 وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبَّاجَمًّا ۝
 كَلَّا إِذَا
 دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝
 وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝

﴿إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ﴾ به لام نهو که سه‌ی که پشت هه لکاو بی بر وایت ﴿يَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ﴾
 نه‌وه خوا سزای ددهات به سزای زور گه‌وره ﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَاجٍ﴾ بیگومان هه‌ر بۆ لای ئیمه‌یه
 گه‌رانه‌وه‌یان ﴿ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ﴾ له پاشان به‌راستی له‌سه‌ر ئیمه‌یه لی پرسینه‌وه‌یان ﴿۱﴾

سوره‌قی الفجر ﴿۱﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالْفَجْرِ﴾ سویند به به‌ره‌به‌یان ﴿وَلَيْلٍ إِسْهَارٍ﴾ وه به ده شه‌وی سه‌ره‌تای مانگ (ی ذی الحجة) ﴿وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ﴾ وه به‌تاک و جوت ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَنسَرُ﴾ وه به‌شه‌وگار کاتیک که تی ده‌به‌ریت ﴿هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ﴾ ئایا نه‌مانه‌ی که سویندیان پی خورا شایسته‌ی سویند پی خواردن نین لای
 که سانی تیگه‌یشتوو ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾ ئایا نابینیت که به‌روهرد گاری تو چی کرد به گه‌لی عاد
 ﴿إِذْ مَنَّآ عَلَى الْعَمَادِ﴾ وه به‌هوزی ئیره؟ خاوه‌نی پایه (وده‌سه‌لات) ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ لِّمِثْلِهِم مَّثَلًا فِي الْيَلْدِ﴾ که
 وینه‌یان دروست نه‌کر ابو له هه‌موو وولاتدا ﴿وَتُؤْمِنُ بِاللَّيْلِ جَابُوا الصَّخْرَ بِأَوْدَادٍ﴾ وه (چی کرد) به گه‌لی
 سه‌موو ده‌وانه‌ی که (شاخی) به‌ردیان ده‌تاشی له‌شیوو دۆله‌کاندا ﴿وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْدَادِ﴾ وه فیره‌عونی
 خاوه‌ن سنگی زور (وه‌که نه‌هرامه‌کان، که وه‌که سنگ چوون به‌زه‌ویدا) ﴿الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ﴾
 نه‌وانه‌ی که باخی بوون له وولاتدا ﴿فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ﴾ وه زوربان خراپه‌تیدا کرد ﴿فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ﴾ نه‌مجا به‌روهرد گاری تو دایگرتن به‌قامچی سزا ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبَاسِمٍ مُّضِدٍّ﴾
 به‌راستی به‌روهرد گاری تو له‌که‌مین سته‌م کاراندا به ﴿وَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ بِجَانٍ مِّنْ عَمَلِهِ﴾ که خاوانده‌می نا‌قی کرده‌وه ﴿فَأَكْرَمَهُ، وَنَعَّمَهُ﴾ و پیزی گرت و نازو نیعمه‌تی به‌سه‌ردا رشت
 ﴿فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ﴾ نه‌وه ده‌لی به‌روهرد گارم پیزی گرتووم ﴿وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ﴾ وه نه‌گه‌ر
 نا‌قی کرده‌وه و پوزی که‌م پیندا ﴿فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ﴾ نه‌وسا ده‌لی به‌روهرد گارم پیسوای کردووم ﴿كَلَّا﴾ نه‌ه وانی به (که ئیوه‌بیری لی ده‌که‌نه‌وه) ﴿بَلْ لَا تَكْفُرُونَ الْبَيْتَةَ﴾ به‌لکو ئیوه‌پیزی هه‌تیوان
 ناگرن ﴿وَلَا تَحْصُونَ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وه هانی به‌کتری ناده‌ن له‌سه‌ر خوارده‌مه‌نی دان (و به‌خیر
 کردنی) هه‌زاران ﴿وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا﴾ (به‌لکو سه‌ره‌رای نه‌مه‌ش به‌شه) میراتی (به‌شداران)
 هه‌مووی (به‌هه‌له‌به) ده‌خون ﴿وَتَحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا﴾ وه مال و ساماتان خوش ده‌ویت به‌خوش
 ویستنیکی زور ﴿كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا﴾ نابی و ابکه‌ن! کاتیک که‌زه‌وی به‌توندی درابه‌یه‌کدا و
 پاره‌پاره‌کرا ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾ (له‌پوژی دوا پیدا) به‌روهرد گارت دیت (بۆ لپرسینه‌وه‌ی
 خه‌لکی، هاتنیک شیاوی زاتی خوی بیت، بر و امان پیته‌تی به‌بی هیچ لیچواندن و لیکنده‌وه‌یه‌ک، وه
 چۆنه‌یه‌که‌ی نازانین، ته‌نها خودا خوی ده‌زانیت) وه فریشته‌کانیش بۆل بۆل دین ﴿۱﴾

وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى
لَهُ الذِّكْرَى ۝٣٣ يَقُولُ يَلِيلَتِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝٣٤ فَيَوْمَئِذٍ
لَّا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدٌ ۝٣٥ وَلَا يُوثِقُ وِثَاقُهُ أَحَدٌ ۝٣٦ يَأْتِيهَا
النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝٣٧ أَرْجَعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً ۝٣٨
فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝٣٩ وَأَدْخُلِي جَنَّتِي ۝٤٠

سُورَةُ الْبَلَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝١ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝٢ وَالْوَالِدِ وَمَا وَلَدَ
۝٣ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۝٤ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنَقْدِرَ عَلَيْهِ
أَحَدٌ ۝٥ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا لُبًّا ۝٦ أَيَحْسَبُ أَنْ لَّمْ يَرَهُ أَحَدٌ
۝٧ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝٨ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝٩ وَهَدَيْنَاهُ
النَّجْدَيْنِ ۝١٠ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۝١١ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝١٢
فَكُ رَقَبَةٌ ۝١٣ أَوْ اطَّعِمْ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۝١٤ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ
۝١٥ أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۝١٦ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَصَّوْا
بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝١٧ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝١٨

﴿وَجَاءَ يَوْمَ ذِي حِجَّةٍ﴾ وہ لہو پڑوہدا دوزخ دہینریت (بوساحی مہحشر) ﴿يَوْمَ ذِي حِجَّةٍ﴾
 ﴿الْإِنْسَانُ﴾ لہو پڑوہدا ئنسان (کردوہی خوئی) بیر دہ کویتہوہ ﴿وَأَنذَرْتُ لَهُ الْكَرْبَ﴾ بہ لَام ئہو
 بیر کہوتنہوہیہ چ سووڈیک بہو دہ گہ بہنیت؟ ﴿يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي﴾ (نہمجا بہ داخوہ) دہلئی
 خوڑ گہ لہ دونیادا کاری چاکہم پیش بخستایہ بؤ ئہم ژیانہم ﴿يَوْمَ ذِي حِجَّةٍ﴾ ئہمجا
 لہو پڑوہدا کہس سزای کہس نادات وہ کو سزای خوا ﴿وَلَا يُرْثُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ﴾ وہ کہس کہلہ پچہی
 کہس ناکات وہ کو کہلہ پچہ کردنی خوا (بؤ بی باوہران) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ﴾ (لہو پڑوہدا
 بہ خوا پهرست دہووتریت) ئہی نہفسی بہ ئارام ﴿أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَُّرْضِيَةً﴾ بگہر پڑوہ بؤ لای
 پہروہر دگاری خوٹ بہ پڑامہندی و لی پازی بوون ﴿فَادْخُلِي فِي عِبَادِي﴾ ئہمجا بچوہ ناو بہندہ
 چاکہ کانی من ﴿وَادْخُلِي جَنَّتِي﴾ و بچوہ ناو بہہشتی منہوہ ﴿

سورہ ق ﴿البَلَدُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوا ی بہخشنده ی متہربان

﴿لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ﴾ سویند بہم شارہ (کہ مہ ککہیہ) ﴿وَأَن تَحُلَّ بَلَدًا بَلَدًا﴾ وہ تو لہو شارہدا
 نیستہجئی (کہ ئازاردانی توی تیدا بریار دراوہ) ﴿وَاللَّيْلِ وَمَا وَدَّ﴾ وہ سویند بہ باوک (باوک ئادہم)
 وئہوہی کہ لئی کہوتوئہوہ ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ﴾ سویند بہخوا بہراستی ئادہمیمان دروست
 کردوہ ہمیشہ لہرہنج وکیشہ وناپہرہتیدایہ ﴿أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَنقُذَ عَلَيْهِ أَحَدٌ﴾ ئایا وا دہزانی کہ
 کہس دہسہ لاتی بہسہریدانی بہ ﴿يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبًّا﴾ (بہفیزوہ) دہلئی مالی زورم لہناو داوہو
 بہخشیوہ ﴿أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَرِيهَ أَحَدٌ﴾ ئایا وا دہزانی کہ کہس نہیدیوہ ﴿أَلَنَجْعَلَ لَّهُ عَيْنَيْنِ﴾ ئایا دوو
 چاومان نہداوہتی ﴿وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ﴾ وہ زمانیک و دوو لیومان پی نہداوہ؟ ﴿وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ﴾
 وہ پئی چاک و خراپمان نیشان نہداوہ ﴿فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ﴾ کہچی ہشتا (زوریک لہ خہلکی)
 بہلاماری پلہی سہختی نہداوہ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ﴾ تو چوزانیست پلہی سہخت کامہیہ ﴿فَكَرَّجَ﴾
 ئازاد کردنی کویلہ بہ ﴿أَوَإِطْعَمُ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْعَةٍ﴾ و ناندانہ لہرورزی گرانی و برستی دا ﴿يَلْبَسَ مَا مَقَرَّ بِهِ﴾
 بہہتیوی خزم ﴿أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَقَةٍ﴾ یا بہہزاری خاکہ سہر (کہفتہ کار) ﴿ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 سہرہرای ئہمانہش لہو کہسانہ بی کہ پروایان ہتایی ﴿وَوَاصُوا بِالصَّبْرِ﴾ و ئاموژگاری بہکتریان کردبی بہ
 بہزیہی و میہربانی ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ﴾ ئہوانہ ہاوہ لانی دہستی راستن ﴿

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ الشَّمْسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَدَهَا ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءَ وَمَا بَنَدَهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضَ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْنَاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

سُورَةُ اللَّيْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣﴾ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَقْصَةِ﴾ وه نهوانه ی که بی پروا بوون به موعجزه و نیشانه کانی ئیمه نهوانه هاوه لانی دهستی چه بن ﴿۱۱﴾ عَلَیْهِمْ نَارُ مُؤَصَّدَةٍ﴾ دایگرتوون ناگری دهر گا داخراو ﴿۱۲﴾

سوره قی ﴿الشَّمْسُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالشَّمْسُ وَضَحَهَا﴾ سویند به خور و پرووناکیه کی ﴿۱﴾ ﴿وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا﴾ وه سویند به مانگ که دوا به دوا ی نه وه لبی ﴿۲﴾ ﴿وَالنَّهَارُ إِذَا جَلَّهَا﴾ وه سویند به روز کانی که خور دهرده خات ﴿۳﴾ ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا بَشَّهَا﴾ وه سویند به شهو که خور داده پوشی ﴿۴﴾ ﴿وَالسَّمَاءُ وَمَا بَنَتْهَا﴾ وه سویند به ناسمان و بهوی دروستی کردوه ﴿۵﴾ ﴿وَالْأَرْضُ وَمَا طَحَّهَا﴾ وه سویند به زوی و نهوی رای خستوه ﴿۶﴾ ﴿وَالنَّفِّيسَ وَمَا سَوَّاهَا﴾ وه سویند به نه فسی ناده می و نهو زاته یسی که ریک و پیک به دیهیناوه ﴿۷﴾ ﴿فَالنَّهَارُ فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ نه مجا ریگی ای چهوت و خراب و چاک و خواهرستیشی پیشاندا ﴿۸﴾ ﴿فَدَاخِلَ مِنْ رُكْنَيْهَا﴾ (سویند به هه مو و نهوانه) به راستی پرگاری بوو نهو که سهی که نه فسی خوی پاک کرده وه ﴿۹﴾ ﴿وَقَدْحَابٍ مِنْ دَسَنَيْهَا﴾ بیگومان نا نومید بوو نهو که سهی که نه فسی خوی (به گناه) وون و تاوانبار کرد ﴿۱۰﴾ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا﴾ بر وای نه هینا هوزی سه موود به هوی سر که شی یانه وه ﴿۱۱﴾ ﴿إِذَا نَبَعَتْ أَشْقَاهَا﴾ کاتیک که خرابترینان هه ستایه وه (بو سر برینی حوشره که) ﴿۱۲﴾ ﴿فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا﴾ نه مجا پیغه مبره کی خوا (صالح علیه السلام) بی ی وون: واز بهینن لهم حوشری خوابه و نوره ناوه کی ﴿۱۳﴾ ﴿فَكَذَّبُوهُ فَعَقُّوْهَا﴾ که چی بر وایان بی نه کردو حوشره که یان سر بری ﴿۱۴﴾ ﴿فَلَمَّ دَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ يَذِخُّهُمْ فَيَسْتَوْفُوْهَا﴾ نه مجا پهروهر دگاری نهوان سزای پشت به سر یاندا به هوی گونا نه کانیانه وه و تختی کردن ﴿۱۵﴾ ﴿وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا﴾ وه (خوا) ناترسی له پاشه روزی نه (تو له لی سندنه یان) ﴿۱۶﴾

سوره قی ﴿الْيَاقِطُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَى﴾ سویند به شهو کاتیک که (زهوی) داده پوشی ﴿۱﴾ ﴿وَالنَّهَارُ إِذَا تَجَلَّى﴾ وه به روز کانی که پرووناک ده بیهته وه ﴿۲﴾ ﴿وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى﴾ وه بهو زاته ی که نیرو می دروست کردوه ﴿۳﴾ ﴿إِنْ سَأَلْتَهُمْ لَشَيْءٍ﴾ به راستی ههول و کوششی ئیوه جورا و جوره ﴿۴﴾ ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى﴾ نه مجا نهو که سهی (مال) بیه خشی و له خوا بترسیت و پاریز کار بیت ﴿۵﴾ ﴿وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى﴾ وه بر وای بی بهوی زور چاکه (لا اله الا الله یا به ههشت) ﴿۶﴾ ﴿فَسَبِّحْهُ بِاللَّيْلِ﴾ نهوه بیگومان یار مهتی دده بین بو ری ی ناسان (که چاکه یه) ﴿۷﴾ ﴿وَأَمَّا مَنْ يُخَلِّ وَأَسْتَفَى﴾ وه نهو که سهی رژی بکات (له مال به خشین) و خوی بی نیاز بزانی (له پاداشتی پهروهر دگاری) ﴿۸﴾ ﴿وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى﴾ وه بر وای نه بی به چاکه (که لا اله الا الله یه یان به ههشت) ﴿۹﴾

فَسَنِّيْسِرُهُ لِلْعُسْرَى ۝ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ۝ إِنَّ عَلَيْنَا
لِلْهُدَى ۝ وَإِنَّ لَنَا الْآخِرَةَ وَالْأُولَى ۝ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ۝
لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۝ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝ وَسَيُجَنَّبُهَا
الَّذِي اتَّقَى ۝ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ۝ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ
تُجْزَى ۝ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ۝ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ۝

سورة الضحى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَى ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَاقَى ۝
وَلِالْآخِرَةِ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَى ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ۝
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ۝ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ۝
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

سورة الشرح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ۝

﴿فَسَيُصِرُّهُ الْضُّعْفَى﴾ ۱۰. نه وه بیگومان ری ی سهختی بو ئاسان ده کهین. ﴿وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى﴾ ۱۱. وه سه روهت و سامانه که ی قازانجی پی ناگهینه نی کاتیک که تیا ده چی ﴿إِنَّ عَلَيْنَا الْهُدَى﴾ ۱۲. به راستی له سه ر ئیمه یه ریتمونوی ﴿وَإِنَّا لِلْآخِرَةِ وَالْأُولَى﴾ ۱۳. وه هه ردوو جیهان هی ئیمه یه ﴿فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ ۱۴. من ئیوم ترساند به ئاگریکی بلیسه دار (که دوزهخه) ﴿لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى﴾ ۱۵. که س ناحیته ناو دوزهخه وه خراپترین که س نه بیست ﴿الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ ۱۶. نه وه که سه ی که بروای نه بی و پشتی هه لکردبی (له ئایینی راست) ﴿وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى﴾ ۱۷. وه لی ی دوور ده خریته وه پاریز کارتیرین که س ﴿الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى﴾ ۱۸. نه وه ی مالی خوی ده به خشی تا (دل و دهرونی) پاک بیته وه ﴿وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى﴾ ۱۹. له کاتیکدا که س چاکه یه کی وای به سه ریه وه نی به که پاداشت بدریته وه ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾ ۲۰. ته نها مه بهستی ره زامه ندی پهروه دگاری به رزو بلنده ﴿وَلَسَوْفَ يَرْضَى﴾ ۲۱. سویتند به خوا (نه وه که سه ی وایت) له مه ولا رازی ده بی (به پاداشتی دوا پرور) ﴿

سوره قی ﴿الضُّحَى﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالضُّحَى﴾ ۱. سویتند به چیسته نگاو ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا سَجَى﴾ ۲. وه سویتند به شهو کاتیک که ئارام ده گری (بزرنگیته وه) ﴿وَمَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾ ۳. پهروه دگارت وازی لی نه هیئاویت و لیست دلگیر نه بووه (نه ی موحوممه د ﷺ) ﴿وَلَا آخِرَةَ حَيُّوْكَ مِنْ الْأُولَى﴾ ۴. وه (پاداشتی) دوا پرور بو تو چاکتره له دونیا ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾ ۵. سویتند به خوا له مه ولا پهروه دگارت نه وه مندهت پی ده به خشی که رازی بیت ﴿أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى﴾ ۶. ئایا تو ی نه دیی به هه تیووی وحه وانیدیته وه ﴿وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى﴾ ۷. وه تو ی نه دیی به سه ر لی شیواوی و ریتمونوی کردیت ﴿وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى﴾ ۸. وه ئایا تو ی نه دیی به هه ژاری وده وله مندی کردیت ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ﴾ ۹. که واته (توش) هه تیوو مه چه وسینه ره وه ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾ ۱۰. وه هه لمه شاخی به پرسیار که ر (هه ژارو سوال که ر) دا ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾ ۱۱. وه نیعمهت و به خشی پهروه دگارت ده ربخه (به یارمه تیدانی هه ژاران) ﴿

سوره قی ﴿الشَّرْحِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ﴾ ۱. ئایا سنگمان بو ئاسوده وده گوشاد نه کردیت ﴿وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ﴾ ۲. وه دامان گرت لیست نه وه باره گرانه ی ﴿

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۖ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۚ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝
 إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۖ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۚ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۝ وَطُورِ سِينِينَ ۝ وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝
 لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝
 فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ۝ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ۝

سُورَةُ الْعَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ اقْرَأْ ۝
 وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنسَانَ
 مَا لَمْ يَكُن يَعْلَمُ ۝ كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَإِطْغَىٰ ۝ أَن رَّاهُ اسْتَعْجَىٰ ۝
 ۝ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ۝ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ۝ عَبْدًا
 إِذَا صَلَّىٰ ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ۝ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ۝

﴿الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ﴾ که پشتی زور قورس کرد بوویت ﴿وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ﴾ وه ناوو ناوبانگتمان
 بو بهرز کردیته وه ﴿إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ به راستی له گه له هموو ته ننگانه یه کدا خوشی و ئاسانی
 دیت ﴿إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ بیگومان له گه له هموو ته ننگانه یه کدا خوشی و ئاسانی دیت ﴿فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾ نه مجا که له کاریک بوو یته وه، خوت ماندوو بکه (به کاریکی تری چاکه وه) ﴿وَالْيَازِينَكَ فَارْجَبْ﴾ وه ههر له پهروه ردگارت بیاریره وه (بو کاره کانت) ﴿

سوره قی (التین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْتَيْنِ وَالْزَيْتُونِ﴾ سویتند به هه نجیرو زهیتون ﴿وَطُورِ سِينِينَ﴾ وه سویتند به طووری سینا ﴿وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ﴾ وه بهم شاری ئارام و بی ترسه (که مه ککه یه) ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾
 سویتند به خوا به راستی مرو فتمان دروست کرد له جوانترین شیوه دا ﴿ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾ له
 باشان (نه گهر بی باوه ربی) دهیکه یه به پهست ترین یه هموو به سیتیک ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 جگه له وانه ی که پروایان هیتاوه و کرده وه چاکه کانیا ن کردوو ﴿فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ بو ئه وان هه یه
 باداشتی نه بر او ه ﴿فَمَا يَكُذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ﴾ جا ئیتر چی بی باوه رت ده کات به رژی دوا بی ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ﴾ ئایا خوا فرمان ره وائیرنی هه موو فرمان ره واکان نییه ؟ ﴿

سوره قی (العنق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿اقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﴿ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾ له وانه یه کدا خوشی و ئاسانی دیت ﴿فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾ نه مجا که له کاریک بوو یته وه، خوت ماندوو بکه (به کاریکی تری چاکه وه) ﴿وَالْيَازِينَكَ فَارْجَبْ﴾ وه ههر له پهروه ردگارت بیاریره وه (بو کاره کانت) ﴿

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۖ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ۖ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۖ ﴿١٧﴾
سَدِّدْ الزَّيْبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تَطْعَهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا
بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝ ﴿٥﴾

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتِبَ
قِيَمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَا أَمُرُوا إِلَّا لِیَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ۝ ﴿٥﴾

﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ ثایا بینیت ته‌گهر بروای (به‌ثایینی راست) نه‌بیت و بشتی لی‌هه‌لکات (رِزگاری ده‌بی) ﴿أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى﴾ ثایا نه‌ی زانیوه که‌خوا ده‌ی بینی ﴿كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ﴾ وانییه (که‌بیری لی‌ده‌کاته‌وه) به‌راستی ته‌گهر واز نه‌هیتی رای ده‌کیشین (به‌قزی) پیشه‌سهری ﴿نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِعَةٍ﴾ پیشه‌سهریکی دروژنی به‌هه‌له‌دا چوو ﴿فَلْيَنْتَهِ نَارِيَهُ﴾ ته‌مجا با‌ئو بانگی هاوریکانی خوی بکات ﴿سَدَّعَ الزَّيَّاتِيَّةَ﴾ ئیمه‌ش بانگی فریشته‌ی زهر به‌ده‌ست ده‌که‌ین ﴿كَأَلَّا لَا تُطْفَعُ وَتَسْجَدُ وَقَرَّبَ﴾ نه‌خیر، به‌گوی (ته‌و که‌سانه) مه‌که، وه‌کوپ‌نوش به‌ره‌و (له‌خوا) نزیك بکه‌وه‌ره‌وه ﴿١١﴾

سوره‌قی ﴿الْقَلَدَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدَرِ﴾ بیگو مان ئیمه قورئانمان ناردده خواره‌وه له‌شه‌وی به‌فه‌رو به‌رِیزدا ﴿وَمَا أَزِدْكَ مَالِيَّةَ الْقَدَرِ﴾ تو‌چوزانیت که‌شه‌وی به‌فه‌رو رِیز چی به‌ ﴿لَيْلَةِ الْقَدَرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ شه‌وی به‌فه‌رو رِیز چاکتره‌له (خیری) هزار مانگ ﴿تَنْزِيلَ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ له‌و شه‌وه‌دا فریشته و جبریل‌یش له‌ناویاندا دینه خواره‌وه ﴿يَا ذِينَ رِجَمَ مِنْ كُلِّ أَمْرِ﴾ به‌فه‌رمانی به‌روه‌ردگاربان له‌هه‌موو کاروبار یکدا ﴿سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ ته‌و شه‌وه (کاتی) هیمنی و ناشتی ده‌بی نا‌هه‌لاتنی سپیده‌ی به‌یان ﴿١١﴾

سوره‌قی ﴿الْبَيْنَةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿لَا يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته‌وانه‌ی که‌بی‌بروا بوون ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له‌خاوه‌ن نامه‌و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بت به‌رستان ﴿مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ ده‌ستیان هه‌لنه‌گرت (له‌و بی‌بروایی یه) تانیشانه‌روونه‌که‌یان بو هات ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً﴾ (که‌ته‌ویش) پیغه‌مبه‌ریکه‌له‌خواوه‌چهند په‌ره‌یه‌کی پاکیان (به‌سه‌ردا) ده‌خوینیتسه‌وه ﴿فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ﴾ که‌تییاندایه‌چهند نوسراو (سورته) یکی به‌نرخ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه‌جیانه‌بوونه‌وه‌ته‌وانه‌ی که‌به‌یامیان بو‌هاتبوو ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ دوا‌ی ته‌وه‌نه‌بی که‌نیشانه‌روونه‌که‌یان بو‌هات ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (له‌گه‌ل ته‌وه‌شدا) که‌فه‌رمانیان پی‌نه‌درا‌بوو مه‌گهر به‌وه‌ی که‌پهرستشی خوا‌بکه‌ن ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُفَاءً﴾ به‌دلسوزی ملکه‌چی بو‌بکه‌ن و خو‌یان به‌دوور بگرن له‌هه‌موو بیرو باوه‌ریکی خوارو‌خیج ﴿وَقِيْمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه‌نویژ بکه‌ن و زه‌کات بده‌ن ﴿وَذَلِكَ دِينُ الْقِسْمَةِ﴾ وه‌ته‌مه‌یه‌ثایینی راست ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاءُ هُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

سورة الزلزلة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ
الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا
﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

سورة العاديات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَالْمُغِيرَاتِ
صُبْحًا ﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بېگومان نه وانه ی که بی پروا بون له خاوهن په یم و بت په رسته کان ﴿فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ له ناگری دوزخه خدان، تییدا ده میننه وه به هه میسه یی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الشَّاكِرُونَ﴾ نا نه وانه خرابترینی هه موو دروست کراویکن ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ به راستی نه وانه ی که پروایان هیناو کرده وه چاکه کانیان کرد ﴿أُولَئِكَ هُمُ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ﴾ نا نه وانه چاکترینی هه موو دروست کراویکن ﴿جَزَاءُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ﴾ پاداشتی نه وان لای په روه ردگاریان به هه شتانیکه جی ی دانیشن و مانه وه ی هه میسه یی به ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ روو باره کان به زیریاند ا دروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ تییدا ده میننه وه به هه میسه یی، خوایش لینیان رازی بووه ﴿وَرِضُوا عَنْهُ﴾ وه نه وانش له خوا رازی بوون ﴿ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ رَبَّهُ﴾ نه مه بو که سینکه که له خوا ترسی ﴿

سوره قی ﴿الزَّلْزَلَةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا﴾ کاتیک زهوی هاته له رزه به لرزینی خوی ﴿وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا﴾ وه زهوی هه رچی شتی قورس و گرانی (ناوی) هه به هه مووی فری دایه دهر وه ﴿وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا﴾ وه مروف لهو پروژده دلی: نه وه زهوی چی به تی ؟ ﴿يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ الْأَنْبَارُ﴾ لهو پروژده (زهوی) دهنگ و باسی خوی ده گیرته وه ﴿يَا أَيُّهَا رَبِّكَ أَوْحَىٰ لَهَا﴾ که په روه ردگاری تو (وای) وه چی بو کرده ﴿يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا﴾ لهو پروژده خه لکی دهر ده جن به په راکه نده و به شیوی ﴿لِيُرَوَّا أَعْمَالَهُمْ﴾ تا (پاداشتی) کرده وه ی خوینان نیشان بدری ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ نه مجا هه ر که سیك به نه ندازه ی هه ره ووردیله یه ک چاکه ی کردبی ده بیینیته وه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ وه هه ر که سیك به نه ندازه ی هه ره ووردیله یه ک خرابه ی کردبی ده ی بیینیته وه ﴿

سوره قی ﴿الْعَلَقَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْعَلَدِیَّتِ صَبَّحًا﴾ سویند به نه سپانی تاودهر (که ده پرمین) چون پر مه یه ک (له کاتی غه زا کردندا) ﴿فَالْمُورِیَّتِ قَدَحًا﴾ وه سویند به ناگر هه لگیر سیننه ران له به رد به نالی سیمان ﴿فَالْمُغِیْرَتِ صَبَّحًا﴾ وه سویند به (نه سپانی) هیرش به ران له به یانایندا ﴿فَأَنْزَلْنَاهُ نَقْعًا﴾ که به وه ته پ و توز هه لده ستین ﴿فَوَسَّطْنَاهُ يَوْمَئِذٍ جَمْعًا﴾ وه به وه ته پ و توز وه، خوینان ده کن به ناوه راستی کومه لی دوزمندا ﴿

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ وَلِحَبِّ
الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ * أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمَاهُ فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾
وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَ ذَٰلِكَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَذْرَبَكُمْ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ
يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ
كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي
عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾
وَمَا أَذْرَبَكُمْ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارُ حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَكُنْ السَّكَّانُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ
كَلَّا سَوْفَ تَعْمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْمُونَ عَمَّ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرُونَ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾
ثُمَّ لَتَرُونَهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَ ذَٰلِكَ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

﴿إِنَّا لَنَسْنَأُ رَبَّنَا لَكُونُ﴾ به پراستی مروف بو په روه دگاری نا سوپاسه ﴿وَلَنَعْلَمَنَّ عَلَىٰ ذَٰلِكَ شَهِيدٌ﴾ وه بیگومان خوی له سهر نه م ناسوپاسی به شایه ته ﴿وَلَنَعْلَمَنَّ الْحَقَّ لَشَدِيدٌ﴾ وه به پراستی مروف بو خوشه ویستی مالی دنیا زور به گیره ﴿أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ﴾ دهی ثایا نازانی کاتیک که مردووی ناو گوره کان زیندو و کرانه وه (هیترا نه دهر وه) ﴿وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ﴾ وه ناشکرا بو هر چی رازی ناو دلانه ﴿إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ﴾ بیگومان په روه دگاریان له وروره دا ناگاداره به کرده بیان ﴿﴾

سورته ﴿القارعة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿الْقَارِعَةُ﴾ رورزی داخله کیتنه (ناوه بو رورزی قیامت) ﴿مَا الْقَارِعَةُ﴾ ناخو چون بی نه وروره؟ ﴿وَمَا أَزِيدُ﴾ تو جوزانیست نه وروره چی به ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ﴾ رورزیکه خه لکی وه که به پولهی به راگه ننده بلا و دهنه وه ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾ وه شاخه کان وه که خوری شیراویان لی دیت ﴿فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ نه مجا نه وهی کیشی (چا که کانی) قورس و گران بی ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ نه وه نه وه که سه له گوزه رانیکی به سه ندا نه بی ﴿وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه نه وهی کیشی (چا که کانی) سووک بی ﴿فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ﴾ نه وه چی نه وه (هاویه) تو جوزانیست (هاویه) چی به ﴿نَارُ حَامِيَةٍ﴾ ناگریکی هه لگیر ساوه ﴿﴾

سورته ﴿التكاثر﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿الْمَكَّارُ﴾ تیهوی بی ناگا کردوه شانازیتان به زوری سهره و سامانه وه ﴿حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾ تا دمرن و ده چن بو گورستان ﴿كَلَّا سَوْفَ تَعْمَلُونَ﴾ واه که نه ! له مه ولا دهرانن ﴿ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْمَلُونَ﴾ دووباره واه که نه له مه ولا دهرانن ﴿كَلَّا تَعْمَلُونَ إِلَّا لِيَقِينِ﴾ وانی به (وه کو خوتان دهرانن) نه گهر (نه نجامی خوتان) بزانیایه به دلتیایی یه وه (وابی ناگا نه نه بوون) ﴿لَتَرْوُنَّ الْحَجِيمَ﴾ سویتد به خوا بیگومان دوزخ دهرینن ﴿لَتَرْوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ﴾ دووباره سویتد به خوا دلتیا بن به چاوی راسته قینه دهی بینن ﴿لَتَرْوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ﴾ له پاشان سویتد به خوا له وروره دا (له سهر هه موو ناز و نیعمه تیک که خوا پی دابوون له دنیا دا) لیبر سینه وه تان له گه لدا ده کریت ﴿﴾

سورة العنكبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَنْكَبُوتِ ١ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ٢ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ٣

سورة المؤمنون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَلِّ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةً ١ الَّذِي جَمَعَ مَا لَوْعَدَدَهُ ٢
يَحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ٣ كَلَّا لَيُنْبَذَتِ فِي الْحُطَمَةِ ٤
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ٥ نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ٦ الَّتِي تَطْلُعُ
عَلَى الْأَفْقَدَةِ ٧ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ٨ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ٩

سورة الفيل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ١ أَلَمْ يَجْعَلْ
كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ٢ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ٣
تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ٥

سوره قی ﴿الْعَصْرُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهربان

﴿وَالْعَصْرِ﴾ سویند به کات ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِيْ خُسْرٍ﴾ بیگومان هم موو خه لکی له زیاندان ﴿إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ جگه له وانهی که پروایان هیتابیت و ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کرده وه چاکه کانیان کردیت ﴿وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ﴾ وه ناموز گاری یه کترین کردی به ثابینی راست (وده ست پیوه گرتی و کار کردن به فرمانه کانی خودا) ﴿وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ﴾ وه ناموز گاری یه کترین کردیت به نارامگرتن (له سهر به رستن و به ندایه تی خودا) ﴿﴾

سوره قی ﴿الْهُمَزَةُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهربان

﴿وَقُلْ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ﴾ سزاو له ناو چوون بؤ هم موو ننگ گرنکی به دگو (عیب گرنکی تانه دهر) ﴿الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ﴾ نه وهی که هه مال و سامان کو ده کاته وه وه دهر میری ﴿يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ﴾ واده زانی که ماله که ی هه ده به یلیته وه ﴿كَلَّا لَيُنْبَذَتَ فِي الْهُتَمَةِ﴾ نه خیر وانی یه، بیگومان فری دهر ته ناو ناگرنکی تیکشکینه وه ﴿وَمَا أَزِيكَ مَا الْهُتَمَةُ﴾ تو چووزانیت نه و ناگره چی یه ﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ﴾ ناگرنکی تاو درای خوی یه ﴿الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفَاقَةِ﴾ که دی به سهر دلاندا (هوروژم ده بانه سهر دلان) ﴿إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ﴾ بیگومان نه و ناگره داخراوه له سهریان (وده چوونیان نی یه) ﴿فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ﴾ (زنجر کراون) له ناو چهند کوتیکی راکشادوا (به ستراونه ته وه به چهند ستونیک یه رزو بلند وه) ﴿﴾

سوره قی ﴿الْفَيْلُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهربان

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفَيْلِ﴾ تایا نه ت بینی که به روره دگارت چی کرد به خاوهن فیله کان (به نه بره وه وه شکره که ی که وویستی که عه به ی بیروز بروختیت) ؟ ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّلٍ﴾ تایا فرو فیله که یانی بو چهل نه کرده وه ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ وه نار دبه سهریان بالندهی زور پؤل پؤل ﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ﴾ به رد بارانیا ده کردن به وورده زخی گلین ﴿فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ﴾ سهر نه نجام (له شکره که ی نه بره وه ی) وه ک کای خوراو لی کرد ﴿﴾

سورة قريش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَيْلَافِ قُرَيْشٍ ① إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْشِتَاءِ وَالصَّيْفِ
 ② فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ③ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ
 مِنْ جُوعٍ وَعَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ④

سورة الماعون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدينِ ① فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ
 الْيَتِيمَ ② وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ③ فَوَيْلٌ
 لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
 ⑤ الَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ⑥ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

سورة الكوثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ① فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ②
 إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ③

سوره قی ﴿قُرَيْشٌ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿لَا يَلْفُ قُرَيْشٌ﴾ (له شکری نه برهه می له ناو برد و تهفر و تونای کردن) له بهر هوگری قوره بش
﴿لَا يَلْفُهُمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ﴾ هوگریان به هاتوو چوی زستانان (بو یه مهن) و هاوینان
﴿بِوِشَامِ﴾ واته (تالی یان تیگ نه چئی) ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ﴾ دهی با (قوره بش له بهرامبر
نهم هه مووه ناز و نیعمه ته دا) خاوه نی نهم ماله (که عبه ی پروژ) بهرستن ﴿الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ
جُوعٍ﴾ نهو زاته می که له برسیته کی به کجار توند (رزگاری کردن و) خواردنی پیبه خشین
﴿وَأَمَّنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ﴾ وه دلنای کردن له ترس و بیمیکی گهوره و (پاراستنی) ﴿﴾

سوره قی ﴿الْمَاعُونِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿أَرْأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ﴾ نایا دیت نهو که سه می که پروای به ثابین نی به؟ ﴿فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ
الْإِيمَانَ﴾ نهو که سه یکه که بال به هه تیوه وه ده نی ﴿وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وه هانی خه لکی
نادات بو خواره مهنی دان به هه ژاران ﴿قَوْلٍ لِلْمُصَلِّينَ﴾ نه مجا وای بو نویز که ران ﴿
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نهوانه می که له نویزه که یان بی ناگان ﴿الَّذِينَ هُمْ يُزَاهَوْنَ﴾
نهوانه می که پروای می ده که ن ﴿وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ﴾ وه یارمه تی خه لک ناده ن (هه موو چا که یه ک
ده گر نه وه له خه لکی) ﴿﴾

سوره قی ﴿الْكَوْثَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَى الْكَوْثَرِ﴾ بیگو مان نیمه پیمان به خشیت خیری زور گهوره و به فخر له دنیا و دوار و ژدا
(لهو خیره گه ورانه بش پروباری که وسره له به هه شندا) ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ﴾ دهی که واته
نویژ بکه بو بهرورد گارت وه قوربانی سه بره ﴿إِنْ شَاءَ رَبُّكَ هُوَ الْأَبْتَرُ﴾ بیگو مان هه ر ناحه زت
دوا براوه (نه می موحه ممد ﷺ) ﴿﴾

سورة الكافرون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَأَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

سورة النصر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

سورة المسد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

سوره قی ﴿الْكَافِرُونَ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿بِهَناوی خوای به خشندهی میهره بان﴾

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (ئهه ی موحه ممه د ﷺ) بلی: ئهه ی بی برواینه ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ من ئهه (بتانه) ناپه رستم که ئیوه ده پهرستن ﴿وَلَا أَنشُرُ عَبْدًا مَّا أَعْبُدُ﴾ وه ئیوهش ئهه (خوایه) ناپه رستن که من دهه ی پهرستم ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ﴾ وه من ئهه خوا پهرستی یه ناکهم که ئیوه ده یکنه ﴿وَلَا أَنشُرُ عَبْدًا مَّا أَعْبُدُ﴾ وه ئیوهش ئهه خوا پهرستی یه ناکهن که من ده یکنهم ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾ ئایینی خوتان بۆ خوتان و ئایینی خۆم بۆ خۆم ﴿﴾

سوره قی ﴿البَصَرَةُ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿بِهَناوی خوای به خشندهی میهره بان﴾

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ کاتیک که یار مه تی و کۆمه کی خواهات ﴿وَالْفَتْحُ﴾ له گه ل سهر که وتن (شاری مه که که ئازاد کرا) ﴿وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ وه خه لکت دیی که پۆل پۆل دینه ناو ئایینی خواوه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ﴾ ئهه وسا به سوپاس و ستایشی په ره وردگارت ته سبباحتی ئهه و داوای لیخو شبوونی لی بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ چونکه بیگومان ئهه زۆر گیرا که ری به شیمانی یه ﴿﴾

سوره قی ﴿الْمُسْدَاتُ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿بِهَناوی خوای به خشندهی میهره بان﴾

﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾ له ناو چی هه ردوو دهستی ئهه بوله هه ب وه له ناویش چوو ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾ سوودی پی نه گه یاند دارایی یه که یی و ئهه وی که کردی (له دوژمنایه تی پیغه مبه ر ﷺ) ﴿سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ﴾ بیگومان له مهه ولا ده چیه ناو ئاگری بلیسه دار ﴿وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ﴾ وه ژنه که یشی، که هه لگری دارو درک بوو (بۆ ئازاردانی پیغه مبه ر ﷺ) ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ هه میسه گوری سیک ی بادر او (له په لی خورمای ی ئاگرین) و الهه گه رنیدا ﴿﴾

سورة الاخلاص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ①
 اللَّهُ الصَّمَدُ ②
 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ③
 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

سورة الفلق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ①
 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ②
 غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③
 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④
 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

سورة الناس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ①
 مَلِكِ النَّاسِ ②
 إِلَهِ النَّاسِ ③
 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④
 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ⑤
 مِنَ الْغَيْثِ وَالنَّاسِ ⑥

سوره قی (الإخلاص)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: هه‌ر ئه‌و (الله) یه‌ خوی تاك و ته‌نیا ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾
 ئه‌و خوی‌یه‌ی بی نیاز و جی نیاز و ئومیده‌ ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ كه‌سی لی نه‌بووه‌ و له‌ كه‌س نه‌بووه‌ ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ وه‌ هه‌ر گیز هیچ كه‌س هاوشیوه‌ و هاوتای ئه‌و نی یه‌ ﴿

سوره قی (الفلق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: په‌نا ده‌ گرم به‌ دروست كه‌ری بوونه‌ و هه‌ر
 (به‌په‌روه‌ردگاری به‌ره‌به‌یان) ﴿مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ له‌ زیانی ئه‌وه‌ی كه‌ دروستی كردووه‌ ﴿وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ﴾ وه‌ له‌ زیانی تاریکی كاتیك كه‌ دادیت ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾
 وه‌ له‌ زیان و خراپه‌ی (جادوو‌گه‌ران) كه‌ په‌ت و ده‌زوو گری ده‌هن و فووی پیدا ده‌كه‌ن ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ وه‌ له‌ زیانی به‌خیل و حه‌سوود كاتیك كه‌ حه‌سوودی ده‌بات ﴿

سوره قی (البقره)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: په‌نا ده‌ گرم به‌ په‌روه‌ردگاری خه‌لكی
 ﴿مَلِكِ النَّاسِ﴾ به‌بادشای خه‌لكی ﴿إِلَهِ النَّاسِ﴾ به‌په‌رستراوی خه‌لكی ﴿رَبِّ النَّاسِ﴾
 ﴿مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾ له‌ زیان و شه‌ری و سه‌سه‌په‌یداكه‌ر (كه‌ كاتیك ناوی خودابیریت) خوی
 په‌نه‌ان ده‌كات ﴿الَّذِي يُوسِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ ئه‌وه‌ی كه‌ و سه‌سه‌ئه‌ خاته‌ دلی خه‌لكیه‌ وه‌ ﴿وَمِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ له‌ جنوكه‌ و له‌ ئاده‌میزاد ﴿

فهرست سوره‌ها و آيات الشريفة

پيرست و ناوهر و كي سووره ته كان له گه ل بهيان وروونكر دنه وي
مه ككي و مه دهني تياندا

سوره ق	ژماره ككي	لايه ره	پروونكر دنه وه
الفاتحة	۱	۱	مه ككي يه
البقرة	۲	۲	مه دهني يه
آل عمران	۳	۵۰	مه دهني يه
النساء	۴	۷۷	مه دهني يه
المائدة	۵	۱۰۶	مه دهني يه
الأنعام	۶	۱۲۸	مه ككي يه
الأعراف	۷	۱۵۱	مه ككي يه
الأنفال	۸	۱۷۷	مه دهني يه
التوبة	۹	۱۸۷	مه دهني يه
يونس	۱۰	۲۰۸	مه ككي يه
هود	۱۱	۲۲۱	مه ككي يه
يوسف	۱۲	۲۳۵	مه ككي يه
الرعد	۱۳	۲۴۹	مه دهني يه
إبراهيم	۱۴	۲۵۵	مه ككي يه
الحجر	۱۵	۲۶۲	مه ككي يه
النحل	۱۶	۲۶۷	مه ككي يه
الإسراء	۱۷	۲۸۲	مه ككي يه
الكهف	۱۸	۲۹۳	مه ككي يه
مريم	۱۹	۳۰۵	مه ككي يه
طه	۲۰	۳۱۲	مه ككي يه
الأنبياء	۲۱	۳۲۲	مه ككي يه
الحج	۲۲	۳۳۲	مه دهني يه
المؤمنون	۲۳	۳۴۲	مه ككي يه
النور	۲۴	۳۵۰	مه دهني يه
الفرقان	۲۵	۳۵۹	مه ككي يه
الشعراء	۲۶	۳۶۷	مه ككي يه
النمل	۲۷	۳۷۷	مه ككي يه

سوره ق	ژماره که ی	لا پهړه	ږوونکړدنه وه
القصص	۲۸	۳۸۵	مه ککي يه
العنکبوت	۲۹	۳۹۶	مه ککي يه
الروم	۳۰	۴۰۴	مه ککي يه
لقمان	۳۱	۴۱۱	مه ککي يه
السجدة	۳۲	۴۱۵	مه ککي يه
الأحزاب	۳۳	۴۱۸	مه ده ن يه
سبا	۳۴	۴۲۸	مه ککي يه
فاطر	۳۵	۴۳۴	مه ککي يه
يس	۳۶	۴۴۰	مه ککي يه
الصافات	۳۷	۴۴۶	مه ککي يه
ص	۳۸	۴۵۳	مه ککي يه
الزمر	۳۹	۴۵۸	مه ککي يه
غافر	۴۰	۴۶۷	مه ککي يه
فصلت	۴۱	۴۷۷	مه ککي يه
الشورى	۴۲	۴۸۳	مه ککي يه
الزخرف	۴۳	۴۸۹	مه ککي يه
الدخان	۴۴	۴۹۶	مه ککي يه
الجاثية	۴۵	۴۹۹	مه ککي يه
الأحقاف	۴۶	۵۰۲	مه ککي يه
محمد	۴۷	۵۰۷	مه ککي يه
الفتح	۴۸	۵۱۱	مه ده ن يه
الحجرات	۴۹	۵۱۵	مه ده ن يه
ق	۵۰	۵۱۸	مه ککي يه
الذاريات	۵۱	۵۲۰	مه ککي يه
الطور	۵۲	۵۲۳	مه ککي يه
النجم	۵۳	۵۲۶	مه ککي يه
القمر	۵۴	۵۲۸	مه ککي يه
الرحمن	۵۵	۵۳۱	مه ده ن يه
الواقعة	۵۶	۵۳۴	مه ککي يه

سورہ	ژماره کئی	لاپهړه	پوونکر دنه وه
الحديد	۵۷	۵۳۷	مه دهن يه
المجادلة	۵۸	۵۴۲	مه دهن يه
الحشر	۵۹	۵۴۵	مه دهن يه
المتحنة	۶۰	۵۴۹	مه دهن يه
الصف	۶۱	۵۵۱	مه دهن يه
الجمعة	۶۲	۵۵۳	مه دهن يه
المنافقون	۶۳	۵۵۴	مه دهن يه
التغابن	۶۴	۵۵۶	مه دهن يه
الطلاق	۶۵	۵۵۸	مه دهن يه
التحریم	۶۶	۵۶۰	مه دهن يه
الملک	۶۷	۵۶۲	مه ککي يه
القلم	۶۸	۵۶۴	مه ککي يه
الحاقة	۶۹	۵۶۶	مه ککي يه
المعارج	۷۰	۵۶۸	مه ککي يه
نوح	۷۱	۵۷۰	مه ککي يه
الجن	۷۲	۵۷۲	مه ککي يه
المزمل	۷۳	۵۷۴	مه ککي يه
المدثر	۷۴	۵۷۵	مه ککي يه
القيامة	۷۵	۵۷۷	مه ککي يه
الإنسان	۷۶	۵۷۸	مه دهن يه
المرسلات	۷۷	۵۸۰	مه ککي يه
النبأ	۷۸	۵۸۲	مه ککي يه
النازعات	۷۹	۵۸۳	مه ککي يه
عبس	۸۰	۵۸۵	مه ککي يه
التكوير	۸۱	۵۸۶	مه ککي يه
الانفطار	۸۲	۵۸۷	مه ککي يه
المطففين	۸۳	۵۸۷	مه ککي يه
الانشقاق	۸۴	۵۸۹	مه ککي يه
البروج	۸۵	۵۹۰	مه ککي يه

سوره	ژماره کبی	لاپهړه	پوونکر د نه مه
الطارق	۸۶	۵۹۱	مه ککي يه
الأعلى	۸۷	۵۹۱	مه ککي يه
الغاشية	۸۸	۵۹۲	مه ککي يه
الفجر	۸۹	۵۹۳	مه ککي يه
البلد	۹۰	۵۹۴	مه ککي يه
الشمس	۹۱	۵۹۵	مه ککي يه
الليل	۹۲	۵۹۵	مه ککي يه
الضحى	۹۳	۵۹۶	مه ککي يه
الشرح	۹۴	۵۹۶	مه ککي يه
التين	۹۵	۵۹۷	مه ککي يه
العلق	۹۶	۵۹۷	مه ککي يه
القدر	۹۷	۵۹۸	مه ککي يه
البينة	۹۸	۵۹۸	مه ده نى يه
الزلزلة	۹۹	۵۹۹	مه ده نى يه
العاديات	۱۰۰	۵۹۹	مه ککي يه
القارعة	۱۰۱	۶۰۰	مه ککي يه
التكاثر	۱۰۲	۶۰۰	مه ککي يه
العصر	۱۰۳	۶۰۱	مه ککي يه
الهمزة	۱۰۴	۶۰۱	مه ککي يه
الفيل	۱۰۵	۶۰۱	مه ککي يه
قريش	۱۰۶	۶۰۲	مه ککي يه
الماعون	۱۰۷	۶۰۲	مه ککي يه
الكوثر	۱۰۸	۶۰۲	مه ککي يه
الكاغرون	۱۰۹	۶۰۳	مه ککي يه
النصر	۱۱۰	۶۰۳	مه ده نى يه
المسد	۱۱۱	۶۰۳	مه ککي يه
الإخلاص	۱۱۲	۶۰۴	مه ککي يه
الفلق	۱۱۳	۶۰۴	مه ککي يه
الناس	۱۱۴	۶۰۴	مه ککي يه

إِنَّ وَدَّارَةَ الشُّؤْنِ الْإِسْلَامِيِّ وَالْأَوْقَافِ وَالْدَّعْوَةِ وَالْإِشْرَافِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرُوقَةِ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَدِي

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسُرُّهَا أَنْ يُصَدَّرَ الْمُجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعَانِيهِ إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهِ النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَلَاةَ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعِزِّ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهْدِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ

وہزارهتی کاروباری ئیسلامی وئەوقاف و بانگہواز وئیرشاد
لہ شانشینی عہرہستانی سعودیہ
کہ سہرپہرشتیاری کۆمەلگہی مەلیک فہدہ
بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز لہ مەدینہی منہ و وەرہ
خۆی بەخۆشحال دەرانیٹ کہ کۆمەلگہ کہ ھەلبسیت بە دەرکرن
و بلاوکردنەوہی ئەم چاپەیی قورئانی پیرۆز لہ گەل وەرگیرانی
ماناکانی بۆ زمانی کوردی
داواکارین لەخوای گەورہ کہ خەلکی لئی سوودمەند بین و پاداشتی
بەخیری (خادەم الحرمین الشریفین) مەلیک عبدالله کۆری عبدالعزیز
ئالی سعود بەجوانترین و چاکترین شیوہ بداتەوہ، لەسەر ھەول
و تیکۆشانی گەورہی لەبلاوکردنەوہی قورئانی پیرۆز و کەلامی
بەرزی پەروردگار

ھەر خوای گەورہ پشتیوان و یارمەتیدەرہ

حَقُوقُ الطَّبَعِ مَحْفُوظَةٌ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص. ب. ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.QuranComplex.gov.sa

contact@QuranComplex.gov.sa

بەيارمەتى
ويشتىوانى خوائ گەورە
چاپکردنى ئەم قورئانە پىرۆزە
لەگەل وەرگىزائى ماناكانى لەكۆمەلگەي
مەلىك فەھد بۆ چاپکردنى قورئانى پىرۆز
كەوەزارەت كاروبارى ئىسلامى وئوقاف
وبانگەواز وئىرشاد لەشانشىنى عەرەبىستانى
سعودىيە سەرپەرشتى دەكات
لەسالى ١٤٣٣ كۆچى
تەواو بوو

ماق چاپکردنى پارىزراو
بۆ كۆمەلگەي مەلىك فەھد بۆ چاپکردنى قورئانى پىرۆز

سندوقى بۆستى ٦٢٦٢ مەدېنەي مەووەرە

www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية . / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ
١٢٢٤ ص ٤ ؛ ١٦ × ٢٣ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية أ. العنوان
ديوي ٢٢١،٤٩١٥٩ ١٤٣٣/٨٤٤٢

رقم الإيداع : ١٤٣٣/٨٤٤٢

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

الفرقان

وَرَجَعَهُ مَعَانِيهِ إِلَى
اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

وَقَدْ نَهَى عَنْ خَدَمِ الْفَرَسِيِّينَ الشَّرِيعِيِّينَ
الْمَلِكُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ أَلْ سُّعُودِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْنَهُ